
*Biz elə etməliyik ki, gələcəkdə ölkəmizin
uğurlu və uzunmüddətli inkişafını elm, biliklər,
texnologiyalar müəyyən etsin. Elmi-texniki tərəqqi
hər bir ölkə üçün onun gələcəyini müəyyən
edən ən mühüm amildir. Xüsusilə XXI əsrdə ölkələrin
gələcəyi bilavasitə təhsilin, biliklərin səviyyəsindən asılı
olacaqdır. Ona görə uşaqlarımız, gənclərimiz bilikli,
savadlı olmalıdırlar, dünyada gedən yenilikləri
bilməlidirlər. Əlbəttə ki, müəllim
heyəti də təhsilin yüksək səviyyəsini təmin etməlidir.*

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

**2018/2019-cu TƏDRİS İLİ ÜÇÜN
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
ALİ VƏ ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ
TƏLƏBƏ QƏBULU VƏ ÜMUMTƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİ
ÜZRƏ BURAXILIŞ İMTAHANLARI NƏTİCƏLƏRİNİN
ELMİ-STATİSTİK TƏHLİLİ**

M.M.Abbaszadə, T.A.Bədəlov, O.Y.Şelaginov

GİRİŞ

Müasir mərhələdə təhsil, iqtisadiyyat, mədəniyyət və sosial sahələrdə həyata keçirilən islahatların nəticəsi olaraq ölkəmiz dinamik inkişaf yolu ilə inamla irəliləyir, onun beynəlxalq aləmdə nüfuzu güclənir. Respublikamızda hər bir sahədə müşahidə olunan fasiləsiz inkişaf tendensiyası özünü təhsil sektorunda da göstərir. Bu inkişafın əsasında ulu öndər Heydər Əliyevin ideyaları və həmin ideyaların işığında həyata keçirilən aydın və ardıcıl strateji kurs dayanır. Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müəyyənləşdirilən və icra edilən dövlət proqramları təhsil sistemində keyfiyyətə yeni inkişafa, yüksək nəticələrin əldə edilməsinə geniş imkan və şərait yaradır. Ölkəmizin qədəm qoyduğu yeni inkişaf mərhələsinin əsas hədəfləri çoxşaxəli, səmərəli və innovasiyayönümlü iqtisadiyyatın formalaşdırılması, elmin, təhsilin, mədəniyyətin və ictimai həyatın digər sahələrində yeni nailiyyətlərin əldə olunmasıdır.

Respublikamızın rəhbərliyi bunları nəzərə alaraq təhsil sisteminin inkişafına böyük önəm verir, onu dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biri kimi ön plana çəkir. Bu sahədə kompleks proqramlar həyata keçirilir. Prezident İlham Əliyev gənclərin sosial, təhsil, karyera və mədəni inkişaf məsələlərinin həllini təmin etmək məqsədilə 2005-2021-ci illəri əhatə edən 3 dövlət proqramı təsdiq etmişdir. Ölkə gənclərinin elm, təhsil, mədəniyyət və digər sahələrə yönəlmiş layihələrin reallaşdırılmasına kömək göstərilməsi, onların fəaliyyətinin stimullaşdırılması məqsədilə 2011-ci ildə Gənclər Fondu yaradılmışdır.

“Azərbaycan – 2020: gələcəyə baxış” inkişaf konsepsiyasında qeyd edildiyi kimi, hazırkı mərhələdə qarşıda duran əsas vəzifə qeyri-neft sektorunun qabaqlayıcı inkişafına nail olmaq, iqtisadiyyatın səmərəliliyini və rəqabətqabiliyyətliliyini artırmaq, onun innovasiya əsasında irəliləyişini təmin etməkdir.

Yeni iqtisadi sistemin formalaşması daha çox bilik iqtisadiyyatına və yüksək texnologiyaya əsaslanacaq. Bilik iqtisadiyyatı və yüksək texnologiyalar isə elm, təhsil, səhiyyə, İKT və infrastruktur sahələrinin fəaliyyətində ciddi irəliləyişlərin əldə olunmasını təmin edəcək. Məhz buna görə də ənənəvi iqtisadiyyatdan bilik iqtisadiyyatına keçidin əsasları qoyulmalı, bunun üçün həlledici amil olan insan kapitalının adekvat inkişafı ön plana çəkilməlidir.

Bilik iqtisadiyyatının fəaliyyəti üçün hər bir ölkəyə, ilk növbədə, yeni biliklərin əldə edilməsi sistemi, ikincisi isə onların tətbiqi və yayılması sistemi lazımdır. Bunların gerçəkləşməsi sayəsində sənaye və biznesin, bütövlükdə cəmiyyətin təhsil sektorundan, elmi tədqiqatların və innovasiyaların nəticələrindən əvvəllər heç vaxt görünməmiş dərəcədə asılılığı meydana gəlir.

Respublikamızın mövcud potensialı ölkəmizdə ali təhsil sisteminin təkmilləşdirilməsi üçün geniş imkanlar açmaqla onun iqtisadi inkişafın mühüm amilinə çevrilməsini təmin etməlidir. “Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası”nda da ölkəmizdə insan kapitalının inkişaf etdirilməsi, onun ölkə iqtisadiyyatının qlobal iqtisadi sistemə qoşulması prosesində rəqabətqabiliyyətli olması və hər bir təhsilalanının müasir bilik, bacarıq və vərdislərə yiyələnməsinin təmin edilməsi təhsil sisteminin başlıca vəzifəsi kimi irəli sürülür.

“Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritələri”ndə bir daha vurğulanır ki, hazırda Azərbaycanda insan kapitalının inkişaf etdirilməsi, qeyri-neft sektorunun inkişafı, biznes mühitinin yaxşılaşdırılması, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi istiqamətində islahatlar aparılır. Bu islahatların davam etdirilməsi orta və uzunmüddətli dövrdə təhsilin keyfiyyətinin, xüsusilə təhsilin ixtisaslı kadr hazırlığı pillələrində yüksəldilməsi üçün əhəmiyyətlidir. Azərbaycanda insan kapitalının inkişafında fasiləsizliyin (ömürboyu təhsilin) təmin edilməsi, məktəbəqədər və ümumi təhsil də daxil olmaqla, peşə təhsilli və ixtisaslı kadr hazırlığının əmək bazarının tələblərinə uyğunlaşdırılması, eləcə də “elm-təhsil-istehsal” əlaqələrinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində məqsədli proqramların hazırlanması və həyata keçirilməsi davam etdiriləcəkdir. Daha keyfiyyətli insan kapitalının formalaşdırılması maddi və mənəvi fayda əldə etməyə və rəqabətqabiliyyətliliyi yüksəltməyə imkan verəcəkdir. Ali təhsil müəssisələrində yetişdirilən mütəxəssislər dövlətin və şirkətlərin idarə olunmasında, iqtisadi artımda və əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsində fəal iştirak edirlər. Bunu nəzərə alaraq, Azərbaycanda iqtisadi və sosial baxımdan daha səmərəli ali təhsil sisteminin formalaşdırılması prioritet istiqamətlərdən biri olmalıdır. Bu, müasir dünyada gedən qloballaşma, rəqabət və informasiya cəmiyyəti quruculuğu proseslərində yüksək peşəkarlıqla çalışa biləcək kadr potensialının yetişdirilməsi üçün çox vacibdir. Göstərilən dövlət sənədlərində qarşıma ölkəmizdə dünya standartlarının tələblərinə cavab verən təhsil sisteminin qurulması, yüksək hazırlıqlı, rəqabətəqabil milli kadr potensialının formalaşdırılması mühüm vəzifə kimi qoyulur.

Dövlətin təhsil siyasətini həyata keçirən qurumlardan biri kimi Dövlət İmtahan Mərkəzi (DİM) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təsdiq etdiyi dövlət proqramları, verdiyi fərman və sərəncamlardan

irəli gələn vəzifələri yerinə yetirmək üçün davamlı və məqsədyönlü iş aparmış və aparmaqdadır. Cari ildə tələbə qəbulu kampaniyasının və ümumi təhsil müəssisələri üzrə buraxılış imtahanlarının təşkili və keçirilməsi ilə əlaqədar görülmüş işlər də bu fəaliyyətin tərkib hissəsidir.

2018/2019-cu tədris ili üçün respublikanın ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsinə qəbul qaydaları, qəbul proqramları, xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinə qəbul elanları hələ ilin əvvəlində "Abituriyent" jurnalının 1-ci sayında dərc edilərək ictimaiyyətə çatdırılmışdır. Eyni zamanda, burada bütün fənlər üzrə test modelləri təqdim edilmişdi ki, abituriyentlərin qəbul imtahanlarında hansı tipli və hansı mürəkkəblik dərəcəsinə malik test tapşırıqlarının təklif ediləcəyi barədə əvvəlcədən təsəvvürləri olsun.

Abituriyentlərin imtahanlara hazırlığına metodiki kömək məqsədilə DİM tərəfindən ilboyu silsilə tədbirlər həyata keçirilmişdir. DİM-in nəzdindəki fənlər üzrə elmi-metodiki seminarlar və ekspert şuraları xətti ilə geniş çəşiddə elmi-metodiki materiallar: fənlər üzrə qəbul proqramları, imtahana hazırlığın səmərəli yollarına dair metodiki tövsiyələr, dərslərdə səthi və ya natamam verilən mövzulara, yaxud məktəb proqramında olub, dərslərdə lazımınca şərhini tapmayan məsələlərə dair məqalələr, fənn proqramlarının çətin mövzularına dair mütəxəssis şərhləri və s. hazırlanıb abituriyentlərin istifadəsinə verilmişdir. Bu istiqamətdə abituriyentlərə internet vasitəsilə də məlumatlandırıcı və maarifləndirici proqramlar təqdim edilmişdir.

Qəbul imtahanlarına müstəqil şəkildə (repetitor xidmətindən istifadə etmədən) hazırlaşanlara kömək məqsədilə bütün imtahan fənləri üzrə test toplularının yenidən işlənmiş və təkmilləşdirilmiş nəşrləri dərc edilmişdir. İmtahan fənləri üzrə test bankının toplular şəklində nəşri davam etdirilmişdir. Topplularda tapşırıqların düzgün cavabları da verilmişdir ki, şagird və abituriyentlər testlərlə müstəqil, repetitor köməyinə müraciət etmədən işləmək vərdişlərinə yiyələnmə bilsinlər. Bundan əlavə, təcrübəli ekspertlərin internet vasitəsilə imtahan fənləri üzrə video-məsləhətləri təşkil edilmiş, abituriyentlərin cavab verməkdə çətinlik çəkdikləri test tapşırıqlarının izahı verilmiş, yol verdikləri xarakterik səhvlər araşdırılmışdır. "Videomühazirə" adlanan bu layihənin ikinci mərhələsində bütün fənlər üzrə qəbul proqramlarının mövzularını əhatə edən mühazirələr nümayiş etdirilmişdir. Videomühazirələri tanınmış mütəxəssis-ekspertlər təqdim etmişlər. Layihədə bölgələrin qabaqcıl və təcrübəli müəllimləri də iştirak etmişlər. Mühazirələrdə nəzəri materiallar test tapşırıqlarının həlli ilə müşayiət olunmuşdur.

İmtahanların məzmunu formalaşdırılarkən ənənəvi test tapşırıqları ilə yanaşı, yeni tipli, o cümlədən açıq tipli test tapşırıqlarının tətbiqi xətti davam etdirilmişdir. Şagird və abituriyentlərin yeni tipli test modelləri haqqında təsəvvürlərini genişləndirmək və bunlarla işləmək vərdişlərini inkişaf etdirmək üçün belə testlərin fənlər üzrə nümunələri ilin əvvəlində "Abituriyent" jurnalında dərc olunmuş, sınaq imtahanlarında yoxlamadan keçirilmiş, siniflər üçün test toplularına daxil edilmişdir.

Hər bir ixtisas qrupunun test blokuna 3 fənn üzrə açıq tipli test tapşırıqları daxil edilmişdir. I qrupda – riyaziyyat, fizika və kimya; II qrupda riyaziyyat, coğrafiya və ana dili; III qrupda – riyaziyyat, tarix və ana dili; IV qrupda riyaziyyat, kimya və biologiya fənlərinin hər birində 25 test tapşırığından 4-ü açıq tipli olmuşdur.

Açıq tipli testlər abituriyentlərin bilik və bacarıqlarının hərtərəfli üzə çıxarılmasına, əldə olunmuş biliklərin praktikada tətbiqi mexanizmlərinin inkişaf etdirilməsinə, mənimsəmənin dörd səviyyəsinin: bilik, anlama, tətbiqetmə və bacarıq səviyyələrinin yoxlanılmasına, xüsusilə də qiymətləndirmədə yüksək hazırlıqlı abituriyentlərin fərqləndirilməsinə imkan vermişdir.

Sual kitabçaları hər bir abituriyent üçün xüsusi avtomatlaşdırılmış xətt vasitəsi ilə (bu xətt xüsusi olaraq imtahanlar üçün sual kitabçalarının çapı və komplektasiyasını həyata keçirmək üçün layihələndirilmişdir) fərdi qaydada çap olunub və imtahan zalları üzrə komplektləşdirilib.

Şagirdləri (gələcək abituriyentləri) və müəllimləri fənlər üzrə yeni təhsil proqramları (kurikulum) əsasında hazırlanmış qiymətləndirmə vəsaitləri ilə təmin etmək məqsədilə V-XI siniflər üçün 2 hissədən ibarət kitablar nəşr edilmişdir. Kitabların I hissəsində yeni təhsil proqramı (kurikulum) üzrə qiymətləndirmə tapşırıqları, II hissəsində isə müvafiq sinif və fənlər üzrə qapalı (çoxseçimli) və açıq tipli test tapşırıqları təqdim edilmişdir.

DİM-in Naxçıvan, Gəncə, Şəki, Lənkəran, Xaçmaz, Göyçay, Şirvan, Şəmkir və Bərdə şəhərlərində fəaliyyət göstərən regional bölmələrinin xətti ilə görülmə işlərinin həcmi xeyli artmışdır. Bölmələrin səmərəli fəaliyyəti sayəsində rayonlarda çalışan müəllimlər yalnız təşkilati tədbirlərə deyil, elmi-metodiki işlərə də cəlb edilmişlər. Artıq 8 ildir ki, internet proqramlarının tətbiqi sayəsində DİM-in inzibati binası ilə bölgələr arasında canlı videobağlantı qurulur və bu yolla DİM-in nəzdində fəaliyyət göstərən fənlər üzrə elmi-metodiki seminarlarda ölkənin ayrı-ayrı regionlarında çalışan müəllimlərin də iştirakı təmin edilir. Beləliklə, respublika üzrə bu sahəyə marağı olan müəllimlər üçün geniş imkanlar yaradılır. Bütün bunlar qəbul kampaniyasının keyfiyyətinə də müsbət təsir göstərir.

Qəbul imtahanlarına hazırlıq ərəfəsində gənclərin öz bilik səviyyələrini yoxlamaları, test imtahanının texnologiyasına bələd olmaları və imtahana psixoloji cəhətdən alışmaları üçün respublikanın bütün bölgələrini əhatə etməklə sınaq imtahanları keçirilib. Qəbul imtahanlarının texnologiyasına uyğun təşkil olunmuş bu imtahanlarda 88480 nəfər iştirak etmişdir. Abituriyentlərin istədikləri vaxt internet vasitəsilə sınaq imtahanında iştirak etməsi üçün xüsusi proqram da hazırlanıb.

Xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasları seçən abituriyentlərə elmi-metodik kömək məqsədilə “Təsviri sənət”, “Musiqi sənəti”, “Memarlıq və dizayn”, “Teatr, kino və xoreografiya sənətləri”, “Bədən tərbiyəsi və idman” adlı vəsaitlər hazırlanmışdır. Vəsaitlərdə xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasların yığcam xarakteristikası, qabiliyyət imtahanlarının proqramları, qiymətləndirmə meyarları, imtahanlara hazırlıqla bağlı tövsiyələr, məsləhətlər, tapşırıq nümunələri, çalışmalar, əyani vəsaitlər (reproduksiyalar, şəkillər, cədvəllər, normativlər və s.) təqdim olunub.

İmtahan rəhbərləri və nəzarətçiləri imtahanlara hazırlaşdırmaq istiqamətində həm respublika paytaxtında, həm də ayrı-ayrı bölgələrdə çoxsaylı tədbirlər həyata keçirilib. İmtahan rəhbərləri bazasının zənginləşdirilməsi məqsədilə AMEA-nın elmi-tədqiqat institutları, eləcə də bir sıra dövlət qurumlarının nümayəndələri imtahanlarda rəhbər qismində iştirak etməyə cəlb olunmuşdur. Bazaya ilk dəfə daxil edilən imtahan rəhbərləri ilə xüsusi seminar-məşğələlər keçirilib. Təlimata uyğun təcrübə və səriştə əldə etmələri üçün onlar öncə sınaq imtahanlarında, sonra qəbul imtahanlarında iştirak ediblər.

İşə vicdanla yanaşan, səriştəli və məsuliyyətli müəllimlər hesabına nəzarətçilər bazasının zənginləşdirilməsinə də xüsusi diqqət yetirilib. Yanvar ayından etibarən Bakı şəhəri ilə yanaşı, ölkənin digər bölgə mərkəzlərində də nəzarətçi-müəllimlərlə seminar-məşğələlər təşkil olunub. Seminar-məşğələlərdə müəllimlərə qəbul imtahanı prosesinin idarə olunması hərtərəfli izah edilib, imtahan texnologiyasına aid öyrədici film nümayiş etdirilib.

İlin ilk aylarından etibarən həm paytaxtda, həm də bölgələrdə imtahan üçün nəzərdə tutulan 100-dən çox binaya baxış keçirilmiş, onların imtahana yararlılıq səviyyəsi yoxlanılmış, texniki pasportları dəqiqləşdirilmiş, mövcud çatışmazlıqların aradan qaldırılması üçün aidiyyəti qurumlarla birgə iş aparılmışdır. İmtahan binaları haqqında yenilənmiş məlumat “İmtahan yerləri bazası”na daxil edilmişdir. İmtahan keçirilən binaların təhlükəsizlik baxımından yoxlanılması üçün Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidməti ilə birlikdə lazımi tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən göstərilən həm elektron, həm də ödənişli xidmətlərdən faydalanmaq istəyən hər bir istifadəçi (abituriyent, bakalavr, namizəd) şəxsi kabinetı yaratmışdır. Şəxsi kabinet bir dəfə yaradılır və daim istifadə edilir. İstifadə edilmiş xidmətlər, imtahan nəticələri və digər məlumatlar istifadəçinin şəxsi kabinetində öz əksini tapır. Kabinet yaradılan zaman onun pul hesabı da açılır. Hesaba lazımi miqdarda vəsait əlavə etmək üçün müxtəlif ödəniş üsullarından yararlanmaq olar. Vəsait DİM tərəfindən göstərilən xidmətlərin ödənilməsi üçün istifadə edilir.

Ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə ərizə qəbulu bu il də internet vasitəsilə aparılmışdır. Bu üsul ərizə təqdim etmə proseduru sadələşdirməklə bərabər, abituriyentlər tərəfindən buraxıla biləcək məntiqi səhvlərin qarşısını almağa da imkan yaratmışdır. Beləliklə, abituriyentlər DİM-in müəyyən etdiyi müddət ərzində özləri barədə tələb olunan məlumatları göstərməklə “Elektron ərizə” doldurmuşlar. Ərizə qəbulu elanının tam mətni və “Şəxsi kabinet”in yaradılması və istifadə qaydası “Abituriyent” jurnalının 2018-ci il 2-ci sayında ictimaiyyətə çatdırılmışdır.

Ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçimi elanı, müsabiqə şərtləri, qəbul aparılan ixtisasların planı, o cümlədən dövlət sifarişi üzrə qəbul aparılan yerlərin proqnozu “Abituriyent” jurnalının 4-cü sayında ictimaiyyətə çatdırılmışdır. Proqnozda qəbul aparılan ixtisasların siyahısı, yerlərin sayı və dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində iştirak edən ali təhsil müəssisələrinin adları təqdim olunmuşdur. Hər ixtisas qrupunun imtahan vaxtından bir neçə gün əvvəl abituriyentlərə internet vasitəsilə “İmtahana buraxılış vəərəqləri” əldə etmək imkanı yaradılmışdır.

Bu il də abituriyentlərə cari tədris ili çərçivəsində müəyyən bir ixtisas qrupu daxilində keçirilən qəbul imtahanlarında iki dəfə iştirak etməyə icazə verilmişdir. 2018/2019-cu tədris ilində bakalavriat səviyyəsinə keçirilən hər iki qəbul imtahanında həm cari ilin, həm də əvvəlki illərin məzunları iştirak etmişlər. Abituriyent müsabiqədə hansı imtahanın nəticəsi ilə iştirak edəcəyini özü müəyyənləşdirmişdir. Abituriyentlərə, eyni zamanda həm I–IV qruplardan hər hansı birinin (və ya ikisinin) ixtisasları üzrə, həm də V qrupun ixtisasları (xüsusi qabiliyyət tələb edən musiqi, incəsənət və idman ixtisasları) üzrə müsabiqədə iştirak etmək imkanı yaradılmışdır.

Bu il ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsinə ilk qəbul imtahanları II və III ixtisas qrupları üzrə mayın 13-də, I və IV ixtisas qruplarının abituriyentləri üçün mayın 20-də keçirilmişdir. İkinci qəbul imtahanları isə müvafiq olaraq iyulun 26 və 18-də keçirilmişdir.

Həm ilk, həm də ikinci qəbul imtahanlarında iştirak edən abituriyentlər üçün ixtisas seçimi və müsabiqə eyni vaxtda – ali təhsil müəssisələrinə bütün qəbul imtahanları başa çatdıqdan sonra keçirilmişdir.

DİM abituriyentlərin və valideynlərin rahatlığını təmin etmək məqsədilə bütün ixtisas qrupları üzrə qəbul imtahanlarını ölkənin 11 bölgə mərkəzində təşkil etmişdir (xatırladaq ki, bir neçə il əvvəl imtahanlar ölkənin yalnız 3 şəhərində keçirilirdi).

İmtahanların keçirildiyi mərkəzlər (şəhərlər) və onlara aid olan rayonlar aşağıdakı kimi olmuşdur:

Bölgələr üzrə imtahan mərkəzləri	Bölgə (imtahan) mərkəzlərinin əhatə etdiyi şəhər və rayonlar
Bakı	Bakı, Abşeron, Şamaxı, Qobustan, Neftçala, Salyan və Biləsuvar
Sumqayıt	Sumqayıt, Xızı və Siyəzən
Gəncə	Gəncə, Daşkəsən, Şəmkir, Göygöl, Samux, Gədəbəy, Qazax, Ağstafa və Tovuz
Şəki	Balakən, Qax, Qəbələ, Zaqatala, Oğuz və Şəki
Lənkəran	Astara, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Masallı və Cəlilabad
Xaçmaz	Quba, Qusar, Xaçmaz və Şabran
Bərdə	Ağcabədi, Xocavənd, Ağdam, Tərtər və Bərdə
Şirvan	Şirvan, Saatlı, Sabirabad, Hacıqabul, İmişli, Beyləqan və Füzuli
Göyçay	Göyçay, Ucar, Kürdəmir, Zərdab, İsmayilli və Ağsu
Naxçıvan	Naxçıvan, Sədərək, Şərur, Şahbuz, Babək, Culfa, Kəngərli və Ordubad
Mingəçevir	Mingəçevir, Naftalan, Goranboy, Yevlax və Ağdaş

Ümumi təhsil müəssisələrinin (ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələri istisna olmaqla) cari il məzunları imtahanı bitirdikləri təhsil müəssisəsinin yerləşdiyi şəhərin (rayonun) aid olduğu imtahan mərkəzində, digər abituriyentlər isə ərizələrində göstərdikləri faktiki yaşadığı şəhərin (rayonun) aid olduğu imtahan mərkəzində vermişlər. Keçirildiyi yerdən asılı olmayaraq bütün hallarda imtahanın keyfiyyətinin dövlət standartlarına uyğun olması təmin edilmişdir. Standartlara həm elmi, həm təhlükəsizlik, həm də nizam-intizamla bağlı məsələlər daxildir.

İmtahanın məzmununa aid materialların hamısı mərkəzdə – Bakıda hazırlanmış, onların nüsxələri çoxaldılaraq regional mərkəzlərə göndərilmişdir. İmtahanların keçirilməsi ilə bağlı yerlərdə təlimlər təşkil edilmiş, yerli müəllimləri bu prosesə hazırlaşdırmaq üçün onlar əvvəlcə sınaq imtahanlarında, sonrakı mərhələdə isə DİM-in regional bölmələri tərəfindən keçirilən treninqlərdə iştirak etmişlər. Treninqlərdə onlara qəbul imtahanlarının texnologiyası, nəzarətçi-müəllimin imtahanda vəzifələri bir daha izah edilmişdir.

Qəbul kampaniyası kütləvi proses olduğuna görə bu prosesin təşkili və idarə olunmasına DİM-in əməkdaşlarından əlavə müxtəlif dövlət qurumlarının xeyli sayda nümayəndəsi də cəlb olunmuşdur. İmtahanların məzmununa aid materialların hazırlanmasında və ekspertizasında isə təhsil müəssisələrinin və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının 1000 nəfərə qədər təcrübəli əməkdaşı iştirak etmişdir.

Müxtəlif təyinatlı imtahanlarda, ümumilikdə, respublikanın ümumi təhsil müəssisələrinin 8673 nəfər müəllimi nəzarətçi, ayrı-ayrı dövlət strukturlarından 800 nəfərdən çox mütəxəssis isə imtahan rəhbəri qismində iştirak etmişdir. Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidmətinin çoxsaylı əməkdaşları imtahan prosesinin təhlükəsizliyini yüksək səviyyədə təmin etmişlər. Daxili İşlər Nazirliyi, “Azərbaycan Hava Yolları” Dövlət Konserni, Səhiyyə Nazirliyi, Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi və Fövqəladə Hallar Nazirliyi əməkdaşlarının peşəkarlığı imtahanların mütəşəkkil keçirilməsində mühüm rol oynamışdır.

Hər imtahan gününün sonunda “Space” televiziyasının canlı efirində imtahana düşən test tapşırıqlarının məzmunu ilə bağlı abituriyentlərin və valideynlərin sorğuları DİM-in ekspertləri tərəfindən cavablandırılmış, qəbul imtahanlarında istifadə olunmuş test tapşırıqlarının bölmələr və variantlar üzrə doğru cavabları da birbaşa efirə verilmişdir.

Test imtahanından sonra isə, qrafik üzrə Bakı şəhərində və bölgə mərkəzlərində qabiliyyət imtahanları keçirilmişdir.

Hər ixtisas qrupu üzrə qəbul imtahanı keçirildikdən sonra abituriyentlərin imtahan balları internet vasitəsilə elan edilmiş, onların düzgün ixtisas seçiminə kömək məqsədilə hər bir ixtisas qrupunun abituriyentləri üçün «İxtisas seçimi zamanı nələrə diqqət yetirməli?» adlı vəsait çap edilmişdir. Vəsaitdə təhsil formaları (dövlət sifarişli və ödənişli), Azərbaycan və rus bölmələri üzrə ayrılıqda və hər iki bölmənin birgə müsabiqəsinə aid qəbul planları verilmiş, müsabiqəyə buraxılma şərtləri, eyni zamanda, müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış abituriyentlərin imtahan nəticələrinin bal intervalları üzrə paylanmasına dair məlumatlar təqdim olunmuşdur.

Abituriyentlərin ixtisas seçimi zamanı düzgün istiqamət götürmələrinə kömək məqsədilə ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə ötənlik qəbul imtahanlarında formalaşmış keçid balları haqqında məlumatlar da ayrıca vəsaitlərdə təqdim edilmişdir. Abituriyentlərə ixtisas seçimi zamanı "Bakalavr ixtisasları" adlı vəsaitlərdən yararlanmaq da tövsiyə olunmuşdur. Bu vəsaitlərdə hər bir ixtisas üzrə kadrların hansı təhsil müəssisəsində hazırlanması, ixtisasın xarakteristikası, təyinatı, bu və ya digər ixtisas üzrə hazırlanan bakalavrlara təhsil müddətində tədris edilən peşə-ixtisas fənləri, həmin fənlər əsasında öyrədilən ixtisas bilik və bacarıqları şərh olunmuş, onların gələcək fəaliyyətinin əsas sahələri və iş yerləri barədə məlumat verilmişdir.

Ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək hüququ qazanmış abituriyentlər iyulun 30-dan avqustun 13-dək internet vasitəsilə ixtisas seçimi etmişdir.

Ali təhsil müəssisələrinə müsabiqə və yerləşdirilmənin nəticələri ictimaiyyətə həm "Abituriyent" jurnalı, həm internet, həm də mobil operatorlar – "Azercell", "Bakcell" və "Nar Mobile"-in müvafiq xidmətlərindən istifadə yolu ilə elan edilmişdir. Jurnalda qəbul olanların siyahısı ilə yanaşı, təhsili həm ödənişli əsaslarla, həm də dövlət sifarişi əsasında olan yerlərə qəbul aparılan ixtisasların minimal keçid balları, dövlət sifarişi üzrə qəbul olan abituriyentlərin ali təhsil müəssisələri və ixtisaslar üzrə paylanması, müsabiqənin birgə aparıldığı ixtisaslar üzrə plan yerlərinə Azərbaycan və rus bölmələrindən qəbul olan abituriyentlərin sayı haqqında məlumatlar, ali təhsil müəssisələrinin müvafiq ixtisaslarına müsabiqədən kənar (test və qabiliyyət imtahanlarından azad olunmaqla) qəbul olmaq hüququna malik olan abituriyentlərin siyahısı təqdim olunmuşdur.

Bu il respublikanın ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsinə I-IV ixtisas qrupları üzrə keçirilən qəbul imtahanlarında 72260 abituriyent iştirak etmişdir. Onlardan 3128 nəfəri 600 baldan yuxarı nəticə göstərmişdir. Onlar respublikanın, demək olar, bütün şəhər və rayonlarını, o cümlədən bəzi kənd məktəblərini təmsil edir. Yüksək nəticə göstərənlər I qrupda 880, II qrupda 554, III qrupda 951, IV qrupda 743 nəfərdir. 29 nəfər isə maksimal nəticə (700 bal) göstərmişdir. Onların 13-ü I qrupun, 3-ü II qrupun, 8-i III qrupun, 5-i isə IV qrupun abituriyentləridir.

DİM ali təhsilin ikinci səviyyəsi olan magistratura səviyyəsinə qəbul imtahanının məzmununun və qiymətləndirmə mexanizminin təkmilləşdirilməsi işlərini cari ildə də davam etdirmişdir.

Magistraturaya qəbul aparılan ixtisaslaşmalar 74 qəbul proqramı üzrə qruplaşdırılmışdır. Bakalavrlara kömək məqsədilə "Magistr" xüsusi buraxılışının saylarında qəbul proqramları, qəbul qaydaları və elanları, ixtisas seçiminə dair tövsiyələr və cədvəllər, test tapşırığı nümunələri, aparılmış müsabiqənin nəticələri, keçid balları və digər zəruri məlumatlar çap olunmuşdur.

Qəbul imtahanına hazırlıq ərəfəsində bakalavrların öz bilik səviyyələrini yoxlamaları və imtahan tapşırıqlarının modelinə bələd olmaları üçün internet vasitəsilə sınaq imtahanı keçirilmişdir. Ərizə qəbulu internet vasitəsilə aparılmışdır. Qəbul imtahanı iki mərhələdə keçirilmişdir. İmtahanın 25 fevral 2018-ci ildə keçirilmiş birinci mərhələsində bakalavrların məntiqi təfəkkürü, xarici dil və informatikadan bilik səviyyəsi test üsulu ilə yoxlanılmış və müəyyən edilmiş müsabiqə şərtlərini ödəyənlər ikinci mərhələdə iştirak etmək hüququ qazanmışdır. 3 iyun 2018-ci ildə keçirilən ikinci mərhələdə isə bakalavrların ixtisas üzrə bilikləri test üsulu ilə yoxlanılmışdır. Müəyyən proqramlara daxil olan ixtisaslaşmaları seçən bakalavrlar ixtisas üzrə test tapşırıqlarının əvəzinə təqdim edilmiş suallara yazılı cavab vermişdir. Qəbul imtahanının ikinci mərhələsinin nəticələri elan olunduqdan sonra bakalavrlar müsabiqədə iştirak etmək üçün internet vasitəsilə ixtisaslaşma seçimi aparmışdır. İxtisaslaşma seçimində imtahanın ikinci mərhələsindəki nəticələri və ümumi balı DİM tərəfindən müəyyən edilmiş minimal tələbləri ödəyən bakalavrlar iştirak etmişdir. Hər bir bakalavrların 20-dək ixtisaslaşma kodunu seçmək imkanı olmuşdur.

Rezidentura səviyyəsinə qəbul 2018-ci ildə də DİM tərəfindən mərkəzləşdirilmiş qaydada test üsulu ilə keçirilmişdir. Rezidenturaya qəbul qaydaları və qəbul elanı, baza və ixtisas fənləri üzrə qəbul proqramları, namizədlərin cavab verməkdə çətinlik çəkdikləri bəzi test tapşırıqlarının elmi-metodiki izahı və tövsiyələr, test tapşırığı nümunələri və digər zəruri məlumatlar "Rezidentura" jurnalının 2018-ci il tarixli 1-ci və 2-ci

nömrələrində çap olunmuşdur. Qəbul imtahanının ikinci mərhələsi və ixtisas seçimi haqqında elan, qəbul aparılan ixtisaslar və plan yerləri haqqında məlumatlar, rezidenturaya qəbul imtahanının I mərhələsinin nəticələrinin ötən illə müqayisəli təhlili və tövsiyələr, 2017-ci ildə rezidenturaya qəbul müsabiqəsində formalaşmış keçid balları və digər elmi-metodik materiallar jurnalın 3-cü nömrəsində dərc edilib ictimaiyyətə çatdırılmışdır. Eyni zamanda, rezidenturaya hazırlaşanlara kömək məqsədilə “Baza fənləri üzrə test toplusu”, “İnsan anatomiyası”, “Bioloji kimya” və “Terapevtik stomatologiya” adlı vəsait nəşr olunaraq onların istifadəsinə verilmişdir. Qəbul imtahanlarına hazırlıq ərəfəsində namizədlərin öz bilik səviyyələrini yoxlamaları üçün onlayn sınaq imtahanları keçirilmişdir. Sınaq imtahanları qəbul imtahanlarının modelinə uyğun təşkil olunmuşdur.

Rezidenturaya ərizə qəbulu 2018-ci il fevralın 15-dən 22-dək internet vasitəsilə aparılmışdır. Qəbul imtahanı iki mərhələdə keçirilmişdir. Birinci mərhələdə namizədlərin baza ali tibb təhsili istiqamətinə müvafiq baza fənləri üzrə, ikinci mərhələdə isə ixtisas fənləri üzrə bilikləri yoxlanılmışdır. İmtahanın birinci mərhələsi aprelin 1-də, ikinci mərhələsi isə iyulun 8-də keçirilmişdir. Birinci mərhələdəki nəticələri müsabiqə şərtini ödəmiş namizədlər ikinci mərhələyə buraxılmışdır. İmtahanın hər iki mərhələsi üzrə müsabiqə şərtlərini ödəyən namizədlər isə ixtisas seçimində iştirak etmişlər. Müsabiqənin nəticələri ixtisas seçimi başa çatan gün internet və “Rezidentura” jurnalının 4-cü nömrəsində ictimaiyyətə açıqlanmışdır.

Tam və ümumi orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə müsabiqə cari ilin məzunları üçün buraxılış imtahanının nəticələri əsasında, əvvəlki illərin məzunları üçün isə buraxılış imtahanı qaydasında keçirilən qəbul imtahanının nəticələri əsasında aparılmışdır.

Orta ixtisas təhsili müəssisələrinə tam orta təhsil bazasında ixtisas seçimi ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarının nəticələri açıqlandıqdan sonra ali təhsil müəssisələrinin boş qalan yerlərinə ərizə qəbulu ilə eyni vaxtda – avqustun 16-dan 20-dək aparılıb. Abituriyentlərə eyni zamanda həm ali təhsil müəssisələrinin boş qalan yerlərinin, həm də orta ixtisas təhsili müəssisələrinin ixtisaslarının müsabiqəsində iştirak etmək imkanı verilmişdi. Abituriyentlər öz ərizələrində hər iki təhsil pilləsindən 20-dək ixtisas kodunu istəklərinə uyğun ardıcılıqla göstərə bilərdilər.

Ümumi orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul imtahanlarında iştirak etmək üçün ərizə qəbulu martın 1-dən 27-dək internet vasitəsilə aparılıb. Qəbul aparılan ixtisasların siyahısı və plan yerləri haqqında məlumat “Abituriyent” jurnalının 3-cü nömrəsində təqdim olunub.

Respublikanın ümumtəhsil müəssisələrində ümumi orta (9 illik) və tam orta (11 illik) təhsilini başa vuran şagirdlərin yekun buraxılış imtahanları bu il də DİM tərəfindən mərkəzləşdirilmiş qaydada keçirilmişdir.

Ümumi orta (9-cu sinif) təhsil üzrə buraxılış imtahanları yeni tədris proqramı (kurikulum) əsasında iki mərhələdə keçirilmişdir. Birinci mərhələdə şagirdlərin oxuyub-anlama və yazı bacarıqlarını yoxlamaq məqsədilə açıq və qapalı tipli test tapşırıqlarından, yazı işlərindən, riyazi bacarıqları yoxlamaq məqsədilə isə açıq tipli tapşırıqlardan istifadə edilmişdir. İkinci mərhələdə isə hər bir fənn üzrə qapalı tipli test tapşırıqlarından istifadə edilmişdir. Buraxılış imtahanlarından əvvəl şagirdlərə kömək məqsədilə ana dili (Azərbaycan bölməsinin şagirdləri üçün – Azərbaycan dili, rus bölməsinin şagirdləri üçün – rus dili) və riyaziyyat fənlərindən test tapşırığı nümunələri hazırlanmış, bu imtahanda təqdim ediləcək yazı işlərinin mövzuları, yazı işinin qiymətləndirilməsi meyarları müəyyənləşdirilmiş və DİM-in internet saytında yerləşdirilmişdir. Həmçinin “Abituriyent” jurnalının xüsusi buraxılışında ümumi orta (9 illik) təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanı üçün fənlər üzrə alt standartlar, proqramlar, buraxılış imtahanın I və II mərhələləri üçün tapşırıq nümunələri və qiymətləndirmə meyarları, şagirdlərin yazacaqları inşalara (esselərə) verilən tələblər ictimaiyyətə çatdırılmışdır.

Tam orta (11-ci sinif) təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanı tədris Azərbaycan dilində aparılan ümumi təhsil müəssisələrində təhsil alan şagirdlər üçün - Azərbaycan dili, riyaziyyat və xarici dil fənləri üzrə, tədris rus dilində aparılan ümumi təhsil müəssisələrində təhsil alan şagirdlər üçün - rus dili, riyaziyyat və xarici dil fənləri üzrə DİM tərəfindən mərkəzləşdirilmiş qaydada keçirilmişdir. Xarici dil fənni tədris edilməyən ümumi təhsil müəssisələrinin şagirdləri buraxılış imtahanını xarici dil fənninin əvəzinə kimya fənnindən vermişdir. Şagirdlərə hər bir fənn üzrə 30, ümumilikdə 90 qapalı tipli test tapşırığı təqdim edilmişdir. Şagirdlər, həmçinin təqdim edilmiş mövzulardan birini seçməklə, könüllülük əsasında inşa (esse) yazmışdır. “Abituriyent” jurnalının xüsusi buraxılışında tam orta (11 illik) təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanı proqramları və test tapşırığı nümunələri ictimaiyyətə çatdırılmışdır.

Buraxılış imtahanlarının mütəşəkkil qaydada keçirilməsi məqsədilə “Şagird–məzun” sistemi üzrə buraxılış imtahanlarında iştirak edəcək şagird kontingentinin seçilməsi, imtahan mərkəzlərinin müəyyənləşdirilməsi, imtahan rəhbərləri və zal nəzarətçilərinin imtahanlara hazırlığı, test bankının zənginləşdirilməsi, proqram təminatının hazırlanması, eləcə də təşkilati işlər istiqamətində geniş hazırlıq

işləri görülmüşdür. İmtahanlar regionlar üzrə qruplaşdırılaraq ayrı-ayrı günlərdə keçirilmişdir. Buraxılış imtahanlarını keçirmək üçün şərait baxımından 300-dən çox məktəbin, o cümlədən 60-dan çox kənd məktəbinin binasına operativ baxış keçirilmiş, onların imtahana yararlılıq səviyyəsi yoxlanılmışdır. Şagirdlərin rahatlığının təmin olunması üçün imtahanlar yalnız rayon mərkəzlərində deyil, ucqar kənd məktəblərində də keçirilmişdir.

Məlum olduğu kimi buraxılış və qəbul imtahanları yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) əsasında keçiriləcəkdir. Bunu nəzərə alaraq DİM-də yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) qiymətləndirmə materiallarının hazırlanması, ekspertizası və yoxlanılması ilə bağlı imtahan fənləri üzrə hazırlıq kursları təşkil edilmişdir. Kurslarda elektron qeydiyyatdan keçmiş müəllimlər, metodistlər və pedaqoji yönümlü ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsinin müvafiq fənn üzrə təhsil alan axırıncı kurs tələbələri və həmin müəssisələrdə təhsil alan magistrələr iştirak etmişlər. Gələcəkdə həmin şəxslər tapşırıq müəllifi, ekspert və imtahan materialların yoxlanılmasında marker kimi Dövlət İmtahan Mərkəzi ilə əməkdaşlıq edə biləcəklər.

DİM 2018-ci ildə də informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının (İKT) kütləvi proseslərə tətbiqi istiqamətində işləri intensiv şəkildə davam etdirmiş, bu sahədə bir sıra yeni layihələr həyata keçirmişdir. İKT istər ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat və magistratura səviyyələrinə, istər rezidenturaya, istər orta ixtisas təhsili pilləsinə qəbul prosesinin, ümumi təhsil müəssisələri şagirdlərinin buraxılış imtahanlarının, istərsə də dövlət qulluğuna işə qəbulun bütün mərhələlərində tətbiq edilmiş və yüz minlərlə vətəndaşa elektron xidmət göstərilməmişdir. Mərkəzin ictimaiyyətə göstərdiyi 18 elektron xidmət növündən hesabat ilində 7 milyon 270 min dəfədən çox istifadə olunmuşdur. Bunlar dövlət qurumlarının icraatında olan elektron xidmət layihələri arasında ən çox istifadə olunan layihələrdəndir.

“Açıq hökumətin təşviqinə dair 2012–2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı”nın 2-ci bəndində göstərilir ki, dövlət orqanları öz fəaliyyətləri barədə müntəzəm olaraq ictimaiyyətə məlumat verməli, bu məlumatları “mütəmadi, yenilənmiş əsaslarla internet səhifələrində yerləşdirməli”, “illik məruzələr tərtib etməli və internet səhifələrində açıqlamalı”, “mətbuat konfransları keçirməli və ictimaiyyətlə birbaşa ünsiyyət formasında tədbirlər keçirməlidirlər.” Bu prinsipləri öz fəaliyyətində rəhbər tutan Dövlət İmtahan Mərkəzi mütəmadi olaraq qəbul kampaniyasının mərhələləri ilə bağlı ictimaiyyəti hərtərəfli məlumatlandırmış, qəbul prosesinin şəffaflığının təmin edilməsinə böyük önəm vermişdir. Bu baxımdan, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərləri tərəfindən vətəndaşların qəbulu qrafikinə uyğun olaraq Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri 2018-ci ildə Salyan, Göyçay, İsmayilli, Şəki, Tovuz, Lerik, İmişli, Quba, Xızı rayonlarında, Mingəçevir və Gəncə şəhərlərində vətəndaşları qəbul etmişdir. Qəbullar zamanı vətəndaşların müraciətləri diqqətlə dinlənilmiş, qaldırılan problemlərin bir çoxu yerində həll olunmuş, DİM-in səlahiyyətlərinə aid olmayan müraciətlər müvafiq qurumlara çatdırılmaq və lazımı tədbirlər görülmək üçün qeydiyyatdan alınmışdır.

Müasir mərhələdə informasiya inkişafın ən başlıca əsaslarından biridir. Ən önəmli məsələlərdən biri informasiyanın açıqlanmasıdır. Bu, informasiya sahibinin mühüm vəzifəsidir. Bu vəzifə “İnformasiya əldə etmək haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu”nuda təsbit olunmuşdur. Qanunun 29-cu maddəsinə əsasən informasiya sahibi cəmiyyətin maraqlarını daha asan və daha operativ şəkildə təmin etmək, çoxsaylı informasiya sorğularını azaltmaq məqsədi ilə malik olduğu, ictimai vəzifələrin yerinə yetirilməsi nəticəsində yaradılmış, yaxud əldə olunmuş informasiyanı ictimaiyyətə açıqlamalıdır. Qanunda belə informasiyalara ilk növbədə “ümumiləşdirilmiş statistik məlumatlar” aid edilir.

DİM-in (TQDK-nın) apardığı ənənəvi elmi-statistik təhlillərdə təhsilin həm ümumilikdə ölkə səviyyəsində, həm də ayrı-ayrı bölgələr və məktəblər üzrə göstəriciləri, eləcə də abituriyentlərin ayrı-ayrı fənlər üzrə nəticələri, onların müxtəlif ixtisas qruplarına meyil və maraqları, ali təhsil müəssisələrinə qəbulolma göstəriciləri, yüksək və zəif göstəricili rayon və məktəblər, ali təhsil müəssisələrinin reytingi, bakalavriat və magistratura səviyyələrinə, orta ixtisas təhsili pilləsinə və rezidenturaya qəbulun nəticələri, həmçinin ümumtəhsil müəssisələri şagirdlərinin buraxılış imtahanları üzrə nəticələri və s. məsələlər öz əksini tapıb. Eyni zamanda, aparılan elmi-statistik təhlilin tərkib hissələri kimi “Tələbə qəbulunun gender aspektləri” (“Qadınlar statistikada”), “Kənd təsərrüfatı profilili ixtisaslar statistikada” və “Neft-qaz ixtisasları statistikada” adlı kitabçalar, həmçinin hər bir rayonun məzunlarının qəbul imtahanlarındakı göstəricilərini əks etdirən kitabçalar hazırlanıb. Qəbulun nəticələrinin bu miqyasda, bu səviyyədə araşdırılmasını təhsilin vəziyyətinin monitorinqi də adlandırmaq olar.

DİM elmi-statistik təhlil nəticəsində əldə etdiyi informasiyanı – “ümumiləşdirilmiş statistik məlumatlar”ı qeyd edilən qanuna və “Abituriyent” jurnalının nizamnaməsinə uyğun olaraq açıqlayır və əldə olunmuş nəticələri nəşr edərək ictimaiyyətin istifadəsinə verir.

1. ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNİN BAKALAVRIAT SƏVİYYƏSİNƏ TƏLƏBƏ QƏBULU

2018/2019-cu tədris ili üçün respublikanın ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu DİM tərəfindən "Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu qaydaları"na əsasən aparılıb. Qəbul qaydalarına uyğun olaraq, respublikanın bütün mülki ali təhsil müəssisələrinə, xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələrinə (Müdafiə Nazirliyi, Daxili İşlər Nazirliyi, Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti, Fövqəladə Hallar Nazirliyi və Dövlət Sərhəd Xidmətinin təhsil müəssisələri) tələbə qəbulu mərkəzləşdirilmiş qaydada keçirilib.

Abituriyentlər ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarında iştirak etmək üçün 2018-ci il martın 29-dan aprelin 30-dək internet vasitəsilə elektron ərizə veriblər. Bunun üçün onlar ekabinet.dim.gov.az internet sahifəsində "Şəxsi kabinet" yaratdıqdan sonra şəxsi kabinetinin istifadəçi adı və parolundan istifadə etməklə DİM-in müvafiq internet (eservices.dim.gov.az/erizebak/erize) sahifəsinə daxil olaraq "Abituriyentin elektron ərizəsi" formasını dolduraraq təsdiq etmişlər.

Cari ildə ilk dəfə olaraq I–IV ixtisas qruplarının hər iki imtahanında iştirak edən abituriyentlərə ikinci imtahanı birincidəkindən fərqli ixtisas qrupu üzrə vermək imkanı yaradılmışdır. Bu abituriyentlər müsabiqə şərtlərini ödədikləri halda imtahanlarında iştirak etdikləri hər iki ixtisas qrupu üzrə müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmışlar. İki imtahanın ikisində də eyni ixtisas qrupu üzrə imtahan verən abituriyentlər isə istədikləri balla (imtahanlarda əldə etdikləri nəticələrdən biri ilə) ixtisas seçimində iştirak edə bilmişlər. Müsabiqədə iştirak ödənişli olmuşdur. Abituriyentlər ərizələrini təsdiq etmək (etdirmək) üçün tələb olunan məbləği kabinetlərindəki hesaba əlavə etmiş və təsdiq zamanı həmin məbləğ onların hesabından çıxılmışdır. Cari ilədək ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq üçün ilk dəfə müraciət etmiş Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının keçirilmiş iki imtahandan birində iştirakı isə dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına həyata keçirilmişdir.

Ərizələrində I–IV ixtisas qrupları üzrə keçirilən qəbul imtahanlarının birincisində iştirak etmək istədiyini qeyd etmiş abituriyentlər, ikinci imtahanda da iştirak etmək istədikləri halda mayın 17-dən iyunun 14-dək eservices.dim.gov.az/erizebak/erizeinternet sahifəsində qeydiyyatdan keçmişlər. Ərizələrində birinci imtahanda iştirak etmək istədiklərini qeyd etməmiş abituriyentlər isə qeydiyyatdan keçmədən ikinci imtahanda iştirak etmişlər.

Ərizənin təsdiqi DİM-in məlumat bazalarında abituriyent barədə olan məlumatların yetərli olub-olmamasından asılı olaraq iki üsulla həyata keçirilib:

1. Aşağıda göstərilən kateqoriyalardan olan abituriyentlər elektron ərizələrini elektron ərizə sahifəsinə daxil olaraq özləri təsdiq ediblər:

1.1. Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil müəssisələrini cari ildə bitirən abituriyentlər;

1.2. Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil müəssisələrini 2012-ci və ondan sonrakı illərdə bitirən qadın cinsli abituriyentlər;

1.3. Azərbaycan Respublikasının ilk-peşə ixtisas təhsili müəssisələrini 2013-cü və ondan sonrakı illərdə bitirən qadın cinsli abituriyentlər;

1.4. 2012-ci və ondan sonrakı illərdə Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsinə və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olmaq üçün ərizə verib onu təsdiq etmiş qadın cinsli abituriyentlər;

2. 1.1, 1.2, 1.3 və 1.4 -ci yarımbəndlərdə göstərilən abituriyentlərdən başqa digər abituriyentlər elektron ərizələrini tələb olunan sənədləri təqdim etməklə müvafiq Sənəd Qəbulu Komissiyasında (SQK) təsdiq etdiriblər. Ərizə qəbulu elanının tam mətni "Abituriyent" jurnalının 2018-ci il 2-ci sayında dərc edilərək ictimaiyyətə çatdırılıb. Ərizə qəbulu ilə bağlı bütün məlumatlar operativ şəkildə DİM-in internet saytında da yerləşdirilib. Bundan başqa, "Abituriyentin elektron ərizəsi" formasının doldurulması qaydası televiziya kanallarında abituriyentlərə dəfələrlə izah olunub.

Azərbaycanda təhsil almış Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları (1.1, 1.2, 1.3 və 1.4-cü yarımbəndlərdə göstərilən abituriyentlər istisna olmaqla) tələb olunan sənədləri təqdim etməklə elektron ərizələrini aşağıdakı SQK-larda təsdiq etdiriblər:

Bakı şəhərində:

Bakı Dövlət Universiteti; Azərbaycan Texniki Universiteti, Azərbaycan Universiteti;

Digər şəhər və rayonlarda:

<i>Naxçıvan ş.</i>	<i>DİM-in Regional Bölməsi;</i>
<i>Gəncə ş.</i>	<i>DİM-in Regional Bölməsi</i>
<i>Lənkəran ş.</i>	<i>DİM-in Regional Bölməsi;</i>
<i>Şəki r-nu.</i>	<i>DİM-in Regional Bölməsi;</i>
<i>Xaçmaz r-nu.</i>	<i>DİM-in Regional Bölməsi;</i>
<i>Şirvan ş.</i>	<i>DİM-in Regional Bölməsi;</i>
<i>Göyçay r-nu.</i>	<i>DİM-in Regional Bölməsi;</i>
<i>Bərdə r-nu.</i>	<i>DİM-in Regional Bölməsi;</i>
<i>Sumqayıt ş.</i>	<i>Sumqayıt Dövlət Universiteti;</i>
<i>Qazax r-nu.</i>	<i>Bakı Dövlət Universitetinin Qazax filialı;</i>

Əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər (1.1, 1.2, 1.3 və 1.4-ci yarımbəndlərdə göstərilən abituriyentlər istisna olmaqla), həmçinin xaricdə təhsil almış Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları ərizələrini aşağıdakı SQK-larda təsdiq etdiriblər:

<i>Bakı şəhərində:</i>	<i>DİM;</i>
<i>Naxçıvan ş.</i>	<i>DİM-in Regional Bölməsi;</i>
<i>Gəncə ş.</i>	<i>DİM-in Regional Bölməsi</i>
<i>Lənkəran ş.</i>	<i>DİM-in Regional Bölməsi;</i>
<i>Şəki r-nu.</i>	<i>DİM-in Regional Bölməsi;</i>
<i>Xaçmaz r-nu.</i>	<i>DİM-in Regional Bölməsi;</i>
<i>Şirvan ş.</i>	<i>DİM-in Regional Bölməsi;</i>
<i>Göyçay r-nu.</i>	<i>DİM-in Regional Bölməsi;</i>
<i>Bərdə r-nu.</i>	<i>DİM-in Regional Bölməsi;</i>

Gürcüstan Respublikasında yaşayan azərbaycanlılar ərizələrini Bakı Dövlət Universitetinin Qazax filialında yaradılmış SQK-da təsdiq etdiriblər.

Xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələrində təhsil almaq istəyən abituriyentlər də 1-ci və 2-ci bənddə göstərilən müddətdə və qaydada elektron ərizələrini təsdiq ediblər.

2018/2019-cu tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinə qəbul beş ixtisas qrupu üzrə aparılıb. İxtisas qrupları imtahan fənlərinin tərkibinə görə fərqlənib.

Abituriyentin I–IV ixtisas qrupları üzrə imtahan balı hesablanarkən fənlər üzrə toplanmış nisbi ballar həmin fənnin əhəmiyyətlik dərəcəsi asılı olaraq müəyyən çəki əmsallarına vurulmaqla cəmlənib. Bunun üçün iki növ çəki əmsalından (“2” və “1”) istifadə edilib (Bax: Cədvəl 1.1).

İMTAHAN FƏNLƏRİ VƏ ONLARIN QRUPLAR ÜZRƏ ÇƏKİ ƏMSALLARI

İMTAHAN FƏNLƏRİ	İXTİSAS QRUPLARI VƏ MÜVAFİQ ÇƏKİ ƏMSALLARI			
	I Qrup	II Qrup	III Qrup	IV Qrup
Ana dili	1	1	2	1
Ədəbiyyat			1	
Riyaziyyat	2	2	1	1
Fizika	2			1
Kimya	1			2
Biologiya				2
Tarix			2	
Azərbaycan tarixi		1		
Coğrafiya		2		
Xarici dil	1	1	1	

Abituriyentin ümumi balı hesablanarkən onun hər bir fənn üzrə topladığı nisbi balı cədvəldə verilmiş müvafiq çəki əmsallarına vurulmaqla cəmlənib. Hər bir fənn üzrə nisbi bal aşağıdakı qaydada hesablanıb:

$$NB = NB_q + NB_a,$$

burada NB – fənn üzrə nisbi bal; NB_q – qapalı tipli test tapşırıqları üzrə nisbi bal; NB_a – açıq tipli test tapşırıqları üzrə nisbi baldır.

Qapalı və açıq tipli test tapşırıqları üzrə nisbi ballar isə aşağıdakı qaydada hesablanıb:

$$NB_q = 4 \times D_q - Y_q \text{ (hesablamanın nəticəsi mənfi alınarsa, } NB_q = 0 \text{ götürülür),}$$

burada D_q – qapalı tipli test tapşırıqları üzrə doğru cavabların sayı; Y_q – qapalı tipli test tapşırıqları üzrə yanlış cavabların sayıdır.

$$NB_a = 4 \times D_a \text{ (açıq tipli test tapşırıqları tətbiq olunmayan fənlər üzrə } NB_a = 0 \text{ götürülür),}$$

burada D_a – açıq tipli test tapşırıqları üzrə doğru cavabların sayıdır.

Abituriyentlər V ixtisas qrupu üzrə ali təhsil müəssisələrinə və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul imtahanında ana dili (Azərbaycan bölməsinin abituriyentləri Azərbaycan dili, rus bölməsinin abituriyentləri isə rus dili), riyaziyyat və xarici dil fənlərindən test imtahanı veriblər. Tam orta təhsil səviyyəsini Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil müəssisələrində cari ildə bitirən abituriyentlər isə müsabiqədə buraxılış imtahanında (11-ci siniflər üzrə) əldə etdikləri nəticələr əsasında iştirak ediblər.

V ixtisas qrupu və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul imtahanında abituriyentin ümumi balı imtahan fənləri üzrə doğru cavabların sayının cəminə bərabər götürülüb.

Xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar üzrə təhsil almaq istəyən və imtahanda topladıqları ümumi balları müvafiq müsabiqə şərtlərini ödəmiş olan abituriyentlər imtahanların nəticəsi elan olunduqdan sonra V qrup üzrə 2018-ci il iyulun 6-dan 16-dək, I qrup üzrə isə iyulun 21-dən 24-dək eservices.dim.gov.az/erizebak/qabiliyyet internet sahifəsinə daxil olub seçdiyi xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasın aid olduğu komissiya üzrə qeydiyyatdan keçiblər. Ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq üçün ilk dəfə müraciət etmiş Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının ilk seçdiyi (qeydiyyatdan keçdiyi) komissiya üzrə qabiliyyət imtahanında iştirakı dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına həyata keçirilmişdir.

Qabiliyyət imtahanları DİM-in təşkil etdiyi xüsusi komissiyalar tərəfindən mərkəzləşdirilmiş qaydada aparılıb. Qabiliyyət imtahanları Bakı şəhərində ali təhsil müəssisələrinin təsviri sənət istiqamətli ixtisasları üzrə Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasında və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində, musiqi sənəti istiqamətli ixtisasları üzrə Bakı Musiqi Akademiyasında, Azərbaycan Milli Konservatoriyasında və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində, memarlıq və dizayn istiqamətli ixtisasları üzrə Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetində, teatr, kino və xoreoqrafiya sənəti istiqamətli ixtisasları üzrə Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində və Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasında, bədən tərbiyəsi və idman istiqamətli ixtisasları üzrə Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasında keçirilib.

Qabiliyyət imtahanları ali təhsil müəssisələri üzrə Bakı şəhərindən əlavə Naxçıvan və Gəncə şəhərlərində də təşkil edilmişdi. Naxçıvan şəhərində keçirilən imtahanlarda yalnız Naxçıvan Dövlət Universiteti, "Naxçıvan" Universitetinin və Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun, Gəncə şəhərində keçirilən imtahanlarda Gəncə Dövlət Universiteti, Azərbaycan Texnologiya Universiteti və Bakı Dövlət Universitetinin Qazax filialının xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslarında təhsil almaq istəyən abituriyentlər, Bakı şəhərində keçirilən imtahanlarda isə Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisəsinin xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslarında təhsil almaq istəyən abituriyentlər iştirak ediblər.

Dövlət İmtahan Mərkəzi ilin əvvəlində qabiliyyət imtahanlarının keçirilməsi qaydaları, qəbul proqramları, imtahanlara hazırlığa dair metodiki tövsiyələr, qiymətləndirmə meyarları və s. materialları "Abituriyent" jurnalının xüsusi buraxılışlarında dərc edərək qabiliyyət imtahanlarına hazırlaşanların istifadəsinə vermişdir.

Xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar üzrə qabiliyyət imtahanlarının yekun nəticəsi ixtisasın xüsusiyyətiindən asılı olaraq məqbul və ya balla qiymətləndirilib. Abituriyentin xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasları seçmək və onların kodlarını ərizəsində qeyd etmək hüququ qazanması üçün onun qabiliyyət imtahanından yekun nəticəsi və test imtahanında topladığı ümumi balı DİM tərəfindən müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olmalı idi. Abituriyentlərə öz ərizələrində qabiliyyət tələb edən ixtisaslarla yanaşı, digər ixtisasları da seçmək imkanı verilmişdi. Seçim imkanlarının bu şəkildə genişləndirilməsi, bir tərəfdən, qabiliyyət tələb edən ixtisaslara qəbulda müsabiqə vəziyyətinin artmasına, digər tərəfdən isə müsabiqə zamanı seçimin keyfiyyətinin yüksəlməsinə müsbət təsir göstərmişdir. Qeyd edək ki, I–IV qruplardan hər hansı birinə (və ya ikisinə) ərizə verən abituriyentə, eyni zamanda V qrupa da ərizə vermək və qoyulan tələbləri ödədiyi halda, bu qrup üzrə də müsabiqədə iştirak etmək və ixtisas seçimi zamanı eyni vaxtda I–IV qruplardan hər hansı birinə (və ya ikisinə) daxil olan ixtisaslarla yanaşı, V qrupa aid ixtisasları da ərizəsində istədiyi ardıcılıqla qeyd etmək imkanı yaradılmışdı.

Son illərdə ən aşağı müsabiqə vəziyyəti xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar üzrə olmuşdur. Dövlət İmtahan Mərkəzi bunu nəzərə alaraq gənclərin bu ixtisaslara meyil və marağını artırmaq, onların qəbula hazırlığına kömək məqsədilə əvvəlki illərdə olduğu kimi, bu ildə xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslara dair metodiki materiallar hazırlanıb və müxtəlif maarifləndirici tədbirlər həyata keçirib. Qeyd olunanlarla yanaşı, 2015-ci ildən etibarən xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar üzrə (I qrup "Memarlıq" ixtisası istisna olmaqla) ayrıca bir qrup – V qrup yaradılmış, qəbul imtahanının struktur və məzmun tərkibi dəyişdirilmişdir (cari ilin məzunları V qrup üzrə müsabiqədə əlavə qəbul imtahanı vermədən bilavasitə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında iştirak ediblər). Nəticədə, ötən illərlə müqayisədə müsabiqə vəziyyəti dəfələrlə artmış və V qrupa daxil olan ixtisaslara ayrılan 3307 plan yerinə 3593 abituriyent iddia etmişdi. Qeyd edək ki, 2015-ci ildə bu ixtisaslara ayrılan 2355 plan yerinə 4293, 2016-cı ildə 2854 plan yerinə 3993, 2017-ci ildə isə 3067 plan yerinə 3939 abituriyent iddia edirdi.

Bu il I qrupun xüsusi qabiliyyət tələb edən "Memarlıq" ixtisası üzrə müsabiqəyə minimal test imtahanı balı 200-dən (dövlət sifarişi əsasında Bakı şəhərində yerləşən ali təhsil müəssisələri üzrə 250-dən, Naxçıvan şəhərində yerləşən ali təhsil müəssisələri üzrə 200-dən) az olmayan, V qrupun xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasları üzrə ümumi test imtahanı balı 25-dən (dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ixtisaslar üzrə ümumi test imtahan balı 30-dan) və ana dili, riyaziyyat fənlərinin hər biri üzrə balı 8-dən az olmayan abituriyentlər buraxılmışdı. Qeyd edək ki, bu ixtisaslara qəbul olan abituriyentlərin qəbul imtahanlarında topladıqları orta ballar (I qrupda "Memarlıq" istiqaməti üzrə 335.11, V qrupda "Bədii layihələndirmə" istiqaməti üzrə 63.08, "Təsviri sənət" istiqaməti üzrə 61.11, "Musiqi sənəti" istiqaməti üzrə 54.92, "Teatr, kino və xoreoqrafiya" istiqaməti üzrə 49.59, "Bədən tərbiyəsi və idman" istiqaməti üzrə 61.87 bal) müsabiqə şərtlərindən xeyli yüksək olub.

2018/2019-cu tədris ili üçün V ixtisas qrupunun xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasları üzrə ümumilikdə 3307 plan yeri ayrılmışdı (bundan əlavə 66 yerə müsabiqədən kənar qəbul aparılıb). 3593 abituriyent V qrupun xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasları üzrə qabiliyyət imtahanını müvəffəqiyyətlə vermişdir. Bu il xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasların qəbul planları və qabiliyyət imtahanlarını uğurla vermiş abituriyentlərin sayı aşağıdakı cədvəldə təqdim olunur:

Cədvəl 1.2

**İSTİQAMƏTLƏR ÜZRƏ QABİLİYYƏT
İMTAHANINI UĞURLA VERMİŞ ABİTURIYENTLƏRİN SAYI**

İstiqamət	İxtisas qrupu	Qəbul planı	Qabiliyyət imtahanını müvəffəqiyyətlə vermiş abituriyentlərin sayı
Memarlıq	I	160	141
Bədii layihələndirmə	V	230	234
Təsviri sənət	V	710	1064
Musiqi sənəti	V	657	589
Teatr, kino və xoreoqrafiya	V	261	165
Bədən tərbiyəsi və idman	V	1449	1760

Müsabiqə zamanı abituriyentlərin seçdikləri ixtisaslar “Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi” formasında göstərilən ardıcılıqla nəzərə alınmış və abituriyent topladığı ballara əsasən müsabiqədən keçdiyi ixtisasların birincisinə yerləşdirilmişdir. Seçdiyi ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün abituriyentin topladığı ümumi balı ilə yanaşı, imtahan verdiyi fənlər üzrə ayrılıqda yığdığı ballara da tələblər (müsabiqə şərtləri) müəyyən edilmişdir. Bu tələblər, bir qayda olaraq, qəbul imtahanlarının nəticələrinin elmi-statistik təhlili əsasında formalaşır. Aparılan təhlil nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, I-IV ixtisas qrupları üzrə ali təhsil müəssisələrinin qəbul planında nəzərdə tutulmuş qəbul yerlərini həmin qruplarda nəticələri yüksək və orta bal diapazonunda yerləşən abituriyentlərin hesabına tam doldurmaq mümkün deyil. Odur ki, müsabiqə vəziyyətini yüksəltmək məqsədilə müsabiqədə iştirak etmək üçün fənlər üzrə nisbi bala qoyulan məhdudiyyət bütün fənlər üzrə deyil, dörd fənn üzrə tətbiq edilmişdir. Ümumilikdə, müsabiqəyə buraxılma şərtləri aşağıdakı şəkildə müəyyən edilmişdir:

- **I qrup** ixtisaslarının müsabiqəsinə ümumi balı 200-dən, hər hansı bir imtahan fənni istisna olmaqla qalan dörd imtahan fənninin hər biri üzrə ayrılıqda topladığı nisbi balı 10-dan az olmayan abituriyentlər buraxılıb. I ixtisas qrupunun “Riyaziyyat”, “Fizika”, “Kompüter elmləri”, “Nəqliyyat tikintisi mühəndisliyi”, “İnşaat mühəndisliyi”, “İnformasiya texnologiyaları”, “Geologiya”, “Elektronika, telekommunikasiya və radiotexnika mühəndisliyi” ixtisasları üzrə müsabiqədə ümumi balı 250-dən və hər hansı bir imtahan fənni istisna olmaqla qalan dörd imtahan fənninin hər biri üzrə ayrılıqda topladığı nisbi balı 10-dan az olmayan abituriyentlər iştirak edib.

Dövlət ali təhsil müəssisələrinin (ADA Universiteti, Birgə Azərbaycan-Fransız Universiteti (UFAZ), Bakı Mühəndislik Universiteti və Bakı Ali Neft Məktəbi istisna olmaqla) tədrisi ingilis dilində olan ixtisaslarının müsabiqəsində attestatında xarici dil fənni kimi ingilis dili göstərilən və qəbul imtahanında ingilis dili fənni üzrə nisbi balı 60-dan az olmayan abituriyentlər iştirak edib.

Bu ixtisas qrupu üzrə dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlərin müsabiqəsində isə ümumi balı 250-dən və hər bir imtahan fənni üzrə ayrılıqda topladığı nisbi balı 10-dan az olmayan abituriyentlər iştirak edib. I ixtisas qrupunun “Riyaziyyat”, “Fizika”, “Kompüter elmləri”, “Nəqliyyat tikintisi mühəndisliyi”, “İnşaat mühəndisliyi”, “İnformasiya texnologiyaları”, “Geologiya”, “Elektronika, telekommunikasiya və radio-texnika mühəndisliyi” ixtisasları üzrə müsabiqəyə ümumi balı 300-dən və hər bir fənn üzrə ayrılıqda topladığı nisbi balı 10-dan az olmayan abituriyentlər buraxılıb.

Lənkəran Dövlət Universitetinin “Torpaqşünaslıq və aqrokimya”, Lənkəran Dövlət Universiteti və Qərbi Kaspi Universitetinin “Meşəçilik”, Lənkəran Dövlət Universitetinin “Aqronomluq”, Naxçıvan Dövlət Universitetinin “Meliorasiya və su təsərrüfatı tikintisi mühəndisliyi”, Naxçıvan Dövlət Universiteti və Gəncə Dövlət Universitetinin “Texnologiya müəllimliyi”, Azərbaycan Texnologiya Universitetinin “Nəqliyyatda daşımaların və idarəetmənin təşkili mühəndisliyi”, Qərbi Kaspi Universitetinin “Meşə materiallarının və ağac emalının texnologiyası mühəndisliyi”, Azərbaycan Texnologiya Universiteti, Mingəçevir Dövlət Universiteti və Azərbaycan Kooperasiya Universitetinin “Çoxişlənən malların texnologiyası mühəndisliyi”, Azərbaycan Texnologiya Universiteti, Azərbaycan Kooperasiya Universiteti, Qərbi Kaspi Universiteti və Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin “İstehlak mallarının ekspertizası və marketinqi” və Qərbi Kaspi Universitetinin “Poliqrafiya mühəndisliyi” ixtisasları üzrə ödənişli əsaslarla ayrılmış yerlərin müsabiqəsində ümumi balı 150-dən az olmayan abituriyentlər iştirak edəblər (fənlər üzrə nisbi bal məhdudiyyəti tətbiq olunmayıb).

Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin "Aqromühəndislik", "Balıqçılıq və balıqçılıq təsərrüfatı işi", "Meşəçilik", "Aqronomluq", "Zootexniklik", "Meliorasiya və su təsərrüfatı tikintisi mühəndisliyi", "Şərabçılıq", "Torpaqşünaslıq və aqrokimya" ixtisaslarının və Naxçıvan Dövlət Universitetinin "Torpaqşünaslıq və aqrokimya" ixtisasının həm dövlət sifarişli üzrə, həm də ödənişli əsaslarla ayrılmış yerlərinin müsabiqəsində ümumi balı 150-dən az olmayan abituriyentlər iştirak edəblər (fənlər üzrə cavablara nisbi bal məhdudiyyəti tətbiq olunmayıb).

“Memarlıq” ixtisasının müsabiqəsində isə test imtahanına daxil olan fənlər üzrə cavablara nisbi bal məhdudiyyəti tətbiq edilməyib.

• **II qrup** ixtisaslarının müsabiqəsinə ümumi balı 200-dən, hər hansı bir imtahan fənni istisna olmaqla qalan dörd imtahan fənninin hər biri üzrə ayrılıqda topladığı nisbi balı 10-dan az olmayan abituriyentlər buraxılıb.

Dövlət ali təhsil müəssisələrinin (ADA Universiteti istisna olmaqla) “Beynəlxalq münasibətlər” və “Regionşünaslıq (regionlar üzrə)” ixtisaslarının müsabiqəsində xarici dil fənni üzrə nisbi balı 40-dan az olmayan abituriyentlər iştirak edəblər.

Dövlət ali təhsil müəssisələrinin (ADA Universiteti və Bakı Mühəndislik Universiteti istisna olmaqla) tədrisi ingilis dilində olan ixtisaslarının müsabiqəsinə attestatında xarici dil fənni kimi ingilis dili göstərilən və qəbul imtahanında ingilis dili fənni üzrə nisbi balı 60-dan az olmayan abituriyentlər buraxılıblar.

Azərbaycan Texnologiya Universiteti, Gəncə Dövlət Universiteti, Lənkəran Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Zaqatala filialı, Mingəçevir Dövlət Universiteti, Azərbaycan Kooperasiya Universiteti, Azərbaycan Universiteti, Xəzər Universiteti, "Odlar Yurdu" Universiteti, Bakı Biznes Universiteti, Qərbi Kaspi Universiteti, Bakı Avrasiya Universiteti və Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin “Marketing”, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Zaqatala filialı, Gəncə Dövlət Universiteti, Azərbaycan Texnologiya Universiteti, Mingəçevir Dövlət Universiteti, Lənkəran Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti, “Azərbaycan” Universiteti, “Odlar Yurdu” Universiteti, Qərbi Kaspi Universiteti, Bakı Biznes Universiteti, Xəzər Universiteti, Azərbaycan Kooperasiya Universiteti və Bakı Avrasiya Universitetinin “Biznesin idarə edilməsi”, Azərbaycan Texnologiya Universiteti, “Azərbaycan” Universiteti və Azərbaycan Kooperasiya Universitetinin “Kommersiya”, Qərbi Kaspi Universiteti, Xəzər Universiteti və Bakı Avrasiya Universitetinin “Regionşünaslıq (regionlar üzrə)”, Naxçıvan Dövlət Universiteti, Gəncə Dövlət Universiteti, Mingəçevir Dövlət Universiteti, Lənkəran Dövlət Universiteti, Bakı Dövlət Universitetinin Qazax filialı, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Zaqatala filialı, Azərbaycan Kooperasiya Universiteti, Qərbi Kaspi Universiteti, Xəzər Universiteti, "Odlar Yurdu" Universiteti və Naxçıvan Universitetinin “Turizm və otelçilik” ixtisasları üzrə ödənişli əsaslarla ayrılmış yerlərin müsabiqəsində ümumi balı 150-dən az olmayan abituriyentlər iştirak edəblər (fənlər üzrə nisbi bal məhdudiyyəti tətbiq olunmayıb).

Bu ixtisas qrupu üzrə dövlət sifarişli əsasında ayrılan yerlərin müsabiqəsində isə ümumi balı 300-dən və hər bir imtahan fənni üzrə ayrılıqda topladığı nisbi balı 10-dan az olmayan abituriyentlər iştirak edəblər.

• **III qrup** ixtisaslarının müsabiqəsinə ümumi balı 200-dən, hər hansı bir imtahan fənni istisna olmaqla qalan dörd imtahan fənninin hər biri üzrə ayrılıqda topladığı nisbi balı 10-dan az olmayan abituriyentlər buraxılmışlar.

Dövlət ali təhsil müəssisələrinin “Tərcümə (dillər üzrə)” ixtisasının müsabiqəsində xarici dil fənni üzrə nisbi balı 40-dan az olmayan abituriyentlər iştirak ediblər.

Dövlət ali təhsil müəssisələrinin (ADA universiteti istisna olmaqla) tədrisi ingilis dilində olan ixtisaslarının müsabiqəsində attestatında xarici dil fənni kimi ingilis dili göstərilən və qəbul imtahanında ingilis dili fənni üzrə nisbi balı 60-dan az olmayan abituriyentlər iştirak ediblər.

Naxçıvan Dövlət Universiteti və Lənkəran Dövlət Universitetinin “Muzeysünaslıq, arxiv işi və abidələrin qorunması” və Naxçıvan Dövlət Universiteti, Gəncə Dövlət Universiteti, Bakı Dövlət Universitetinin Qazax filialı, Azərbaycan Universiteti, Azərbaycan Kooperasiya Universiteti və Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyasının “Sosial iş” ixtisasları üzrə ödənişli əsaslarla ayrılmış yerlərin müsabiqəsində ümumi balı 150-dən az olmayan abituriyentlər iştirak ediblər (fənlər üzrə nisbi bal məhdudiyyəti tətbiq olunmayıb).

Bu ixtisas qrupu üzrə dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlərin müsabiqəsində isə ümumi balı 300-dən və hər bir imtahan fənni üzrə ayrılıqda topladığı nisbi balı 10-dan az olmayan abituriyentlər iştirak ediblər.

• **IV qrup** ixtisaslarının müsabiqəsinə ümumi balı 200-dən, hər hansı bir imtahan fənni istisna olmaqla qalan dörd imtahan fənninin hər biri üzrə ayrılıqda topladığı nisbi balı 10-dan az olmayan abituriyentlər buraxılmışlar.

Dövlət ali təhsil müəssisələrinin tədrisi ingilis dilində olan ixtisaslarının müsabiqəsində ingilis dili fənni üzrə attestat qiyməti “4” və ya “5” olan abituriyentlər iştirak ediblər.

Lənkəran Dövlət Universitetinin “Baytarlıq” və Lənkəran Dövlət Universiteti, Qərbi Kaspi Universiteti və Azərbaycan Kooperasiya Universitetinin “Ekologiya” ixtisasları üzrə ödənişli əsaslarla ayrılmış yerlərin müsabiqəsində ümumi balı 150-dən az olmayan abituriyentlər iştirak ediblər (fənlər üzrə nisbi bal məhdudiyyəti tətbiq olunmayıb).

Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin “Baytarlıq”, “Su bioehtiyatları və akvabitkilər”, “Ekologiya”, “Əczaçılıq”, “Bitki mühafizəsi”, “Bağçılıq və tərəvəzçilik” ixtisaslarının və Naxçıvan Dövlət Universitetinin “Baytarlıq” ixtisasının həm dövlət sifarişi üzrə, həm də ödənişli əsaslarla ayrılmış yerlərinin müsabiqəsində ümumi balı 150-dən az olmayan abituriyentlər iştirak ediblər (fənlər üzrə nisbi bal məhdudiyyəti tətbiq olunmayıb).

Bu ixtisas qrupu üzrə dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlərin müsabiqəsində isə ümumi balı 250-dən və hər bir imtahan fənni üzrə ayrılıqda topladığı nisbi balı 10-dan az olmayan abituriyentlər iştirak etmişlər.

I–IV ixtisas qrupları üzrə ümumi balı 350 və daha çox olan abituriyentlərin ixtisas seçiminə buraxılmaları üçün onların fənlər üzrə cavablarına nisbi bal məhdudiyyəti tətbiq olunmayıb (dövlət ali təhsil müəssisələrində tədrisi ingilis dilində olan, “Beynəlxalq münasibətlər”, “Regionşünaslıq (regionlar üzrə)” və “Tərcümə (dillər üzrə)” ixtisasları üzrə xarici dil fənni istisna olmaqla). Bu şərt dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlər üzrə müsabiqəyə şamil olunmayıb.

• **V qrup** üzrə ixtisas seçimində qabiliyyət imtahanı üzrə yekun nəticəsi və test imtahanında topladığı ümumi balı cədvəl 1.3-də göstərilən şərtləri ödəyən abituriyentlər iştirak etmişlər.

I və V qrupların qəbul planında qarşısında ulduz “*” (qabiliyyət imtahanının nəticəsi məqbullu qiymətləndirilən) və ya iki ulduz “**” (qabiliyyət imtahanının nəticəsi balla qiymətləndirilən) işarəsi olan ixtisaslarının müsabiqəsində qabiliyyət imtahanından yekun nəticəsi və test imtahanından topladığı ümumi balı DİM tərəfindən müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olan abituriyentlər iştirak etmişlər. I ixtisas qrupunun xüsusi qabiliyyət tələb edən “Memarlıq” ixtisasının müsabiqəsində test imtahanına daxil olan fənlər üzrə cavablara nisbi bal məhdudiyyəti tətbiq edilməyib. Abituriyentə I ixtisas qrupu üzrə xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslarla yanaşı, həmin qrup daxilində digər ixtisasları da seçmək imkanı verilib.

Ali təhsil müəssisələrinin V ixtisas qrupunda qabiliyyət imtahanlarının nəticələri balla qiymətləndirilən xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar üzrə müsabiqə abituriyentin qabiliyyət imtahanlarında topladığı yekun balı, qabiliyyət imtahanlarının nəticələri məqbullu qiymətləndirilən xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar

üzrə müsabiqə abituriyentin qəbul (cari ilin məzunları üçün buraxılış) imtahanında topladığı ümumi balı əsasında aparılmışdır. Qabiliyyət imtahanı komissiyaları üzrə müsabiqə şərtləri 1.3 sayılı cədvəldə təqdim edildiyi kimi olmuşdur.

Cədvəl 1.3

Ali təhsil müəssisələrinin Qabiliyyət İmtahanı Komissiyaları üzrə müsabiqə şərtləri

I qrup "Memarlıq" ixtisası üçün

Qabiliyyət İmtahanı Komissiyalarının		Müsabiqə şərtləri			
		Dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına təhsil		Ödənişli əsaslarla təhsil	
Adı	kodu	minimal qəbul imtahanı balı	qabiliyyət imtahanının yekun nəticəsi	minimal qəbul imtahanı balı	qabiliyyət imtahanının yekun nəticəsi
BAKİ ŞƏHƏRİNDƏ					
Memarlıq	40	250	məqbul	200	məqbul
NAXÇIVAN ŞƏHƏRİNDƏ					
Memarlıq	77	200	məqbul	200	məqbul

Qeyd: Memarlıq ixtisasına müsabiqə zamanı test imtahanı fənləri üzrə cavablara nisbi bal məhdudiyyəti tətbiq edilmir.

V qrup ixtisasları üçün

Qabiliyyət İmtahanı Komissiyalarının		Müsabiqə şərtləri			
		Dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına təhsil		Ödənişli əsaslarla təhsil	
Adı	kodu	minimal qəbul (buraxılış) imtahanı balı	qabiliyyət imtahanının yekun nəticəsi: minimal bal və ya məqbul	minimal qəbul (buraxılış) imtahanı balı	qabiliyyət imtahanının yekun nəticəsi: minimal bal və ya məqbul
BAKİ ŞƏHƏRİNDƏ					
Təsviri sənət istiqaməti					
Rəngkarlıq	10	60	9	50	7
Qrafika	11				
Dizayn	14				
Dekorativ sənət	15				
Heykəltəraşlıq	12				
Təsviri incəsənət müəllimliyi	13	45	məqbul	35	məqbul
Musiqi sənəti istiqaməti					
Fortepiano, orqan, klavesin (BMA)	20	40	9	25	7
Orkestr alətləri (BMA)	21	30	9		7
Xalq çalğı alətləri (AMK)	22	35	9	30	7
Xalq çalğı alətləri	23		9		7
Solooxuma	24	30	9	25	7
Xanəndəlik	25	35	9	30	7
Milli vokal	28				
Estrada sənəti	26	40	9	30	7
Estrada sənəti	36	35	9	30	7
Dirijorluq	27	30	9	25	7
Bəstəkarlıq	29	30	9	25	7
Musiqişünaslıq	30	40	9	25	7
İnstrumental ifa	31	30	9	25	7
Musiqi təhsili	32	30	məqbul	25	məqbul

Cədvəl 1.3 (ardı)

Qabiliyyət İmtahanı Komissiyalarının		Müsabiqə şərtləri			
		Dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına təhsil		Ödənişli əsaslarla təhsil	
Adı	kodu	minimal qəbul (buraxılış) imtahanı balı	qabiliyyət imtahanının yekun nəticəsi: minimal bal və ya məqbul	minimal qəbul (buraxılış) imtahanı balı	qabiliyyət imtahanının yekun nəticəsi: minimal bal və ya məqbul
Memarlıq və dizayn istiqaməti					
Dizayn	41	70	9	50	7
Teatr, kino və xoreografiya sənəti istiqaməti					
Aktyor sənəti	50	50	9	40	7
Rejissorluq	51	70	9	60	7
Operator sənəti	52	50	9	40	7
Xoreografiya	53	30	9	25	7
Rəqs müəllimliyi	54	30	məqbul	25	məqbul
Bədən tərbiyəsi və idman istiqaməti					
Bədən tərbiyəsi və idman	60	55	məqbul	45	məqbul
Məşqçi	61				
Fiziki tərbiyə və gənclərin çağırışa qədərki hazırlığı	62	50	məqbul	40	məqbul
NAXÇIVAN ŞƏHƏRİNDƏ					
Təsviri sənət istiqaməti					
Rəngkarlıq	67	50	9	40	7
Təsviri incəsənət müəllimliyi	70		məqbul		məqbul
Musiqi sənəti istiqaməti					
Solooxuma	68	30	9	25	7
Bəstəkarlıq	69		9		7
Fortepiano	71		9		7
Orkestr alətləri	72		9		7
Musiqişünaslıq	73		9		7
Dirijorluq	75		9		7
Xalq çalğı alətləri	74		9		7
Musiqi təhsili	76		məqbul		məqbul
Teatr, kino və xoreografiya sənəti istiqaməti					
Aktyor sənəti	80	50	9	40	7
Bədən tərbiyəsi və idman istiqaməti					
Bədən tərbiyəsi və idman	78	50	məqbul	40	məqbul
Fiziki tərbiyə və gənclərin çağırışa qədərki hazırlığı	79				
GƏNCƏ ŞƏHƏRİNDƏ					
Təsviri sənət istiqaməti					
Təsviri incəsənət müəllimliyi	81	45	məqbul	35	məqbul
Musiqi sənəti istiqaməti					
Musiqi təhsili	83	30	məqbul	25	məqbul
Memarlıq və dizayn istiqaməti					
Dizayn	87	70	9	50	7
Bədən tərbiyəsi və idman istiqaməti					
Bədən tərbiyəsi və idman	84	55	məqbul	45	məqbul
Fiziki tərbiyə və gənclərin çağırışa qədərki hazırlığı	85	50		40	

Abituriyentlər qəbul qaydalarına əsasən eyni ixtisas qrupuna aid 15-dək ixtisas kodunu seçə bilirdilər. Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan yerlərin müsabiqəsində iştirak etmək üçün qoyulan tələbləri ödəyən abituriyentlərə ərizələrində həm dövlət sifarişi əsasında, həm də ödənişli təhsil forması üzrə qəbul aparılan yerləri qeyd etmək imkanı yaradılmışdı.

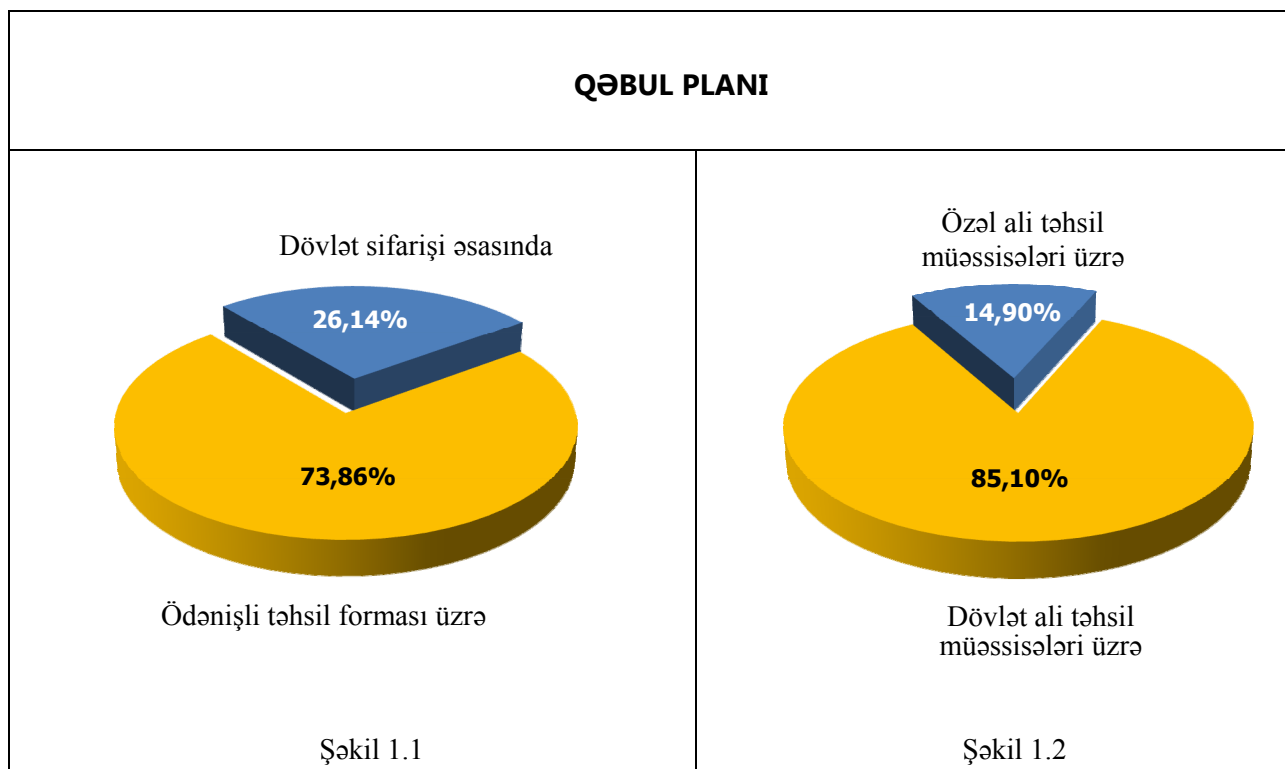
Ali təhsil müəssisələrinə bu il 45159 plan yeri ayrılmışdı.

Qəbul planı ötən illə müqayisədə 5.37 faiz artırılmışdı

2018/2019-cu tədris ili üçün respublikanın ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün 45159 yer ayrılmışdı. Bunlardan 138 yer qəbul imtahanlarında müsabiqədənkənar iştirak edən abituriyentlər (64 yer ADA Universitetinə SAT balına əsasən qəbul olunanlar) tərəfindən tutulmuşdur. Qalan yerlərdən 31554-ü Azərbaycan bölməsi, 3783-ü rus bölməsi, 9684-ü isə hər iki bölmənin birgə müsabiqəsi üçün nəzərdə tutulmuşdu. Qəbul planındakı 38429 yer dövlət, 6730 yer isə özəl ali təhsil müəssisələrinin payına düşürdü.

11871 yer ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi əsasında qəbul üçün nəzərdə tutulmuşdu. Bunlardan 66 yer qəbul imtahanlarında müsabiqədənkənar iştirak edən abituriyentlər tərəfindən tutulmuşdur.

1.1 və 1.2 sayılı şəkillərdəki diaqramlarda qəbul planının paylanması təsvir olunub:

Ötən illə müqayisədə bu il dövlət ali təhsil müəssisələrinin qəbul planı 4.97% (1818 yer), özəl ali təhsil müəssisələrinin qəbul planı isə 7.77% (485 yer) artmış – ümumilikdə 2303 yer (5.37%) artmışdı. Ötən il isə qəbul planında 2.17% artım olmuşdu.

Plan yerlərinin təhsil formaları üzrə bölgüsünün müqayisəsi göstərir ki, 2018-ci ildə Azərbaycan və rus bölmələrinin birgə müsabiqəsi üçün ayrılan yerlər 52.65% artmışdır. Bununla belə qeyd etmək lazımdır ki, cari ildə hər iki bölmənin birgə müsabiqəsi üçün ayrılan yerlər ümumi plan yerlərinin cəmi 21.44%-ni təşkil etmişdir. Bu göstərici 2017-ci ildə 14.80%, 2016-cı ildə 18.73%, 2015-ci ildə 13.95%, 2014-cü ildə 13.87%, 2013-cü ildə 56.18% olmuşdu. 2013-cü illə müqayisədə son beş ildə həyata keçirilən bu cür dəyişiklik arzuolunmaz haldır. Çünki bəzən Azərbaycan və rus bölmələrinin abituriyentləri eyni test suallarına cavab verdikləri halda, plan yerlərinin ciddi bölgüsü və müsabiqə vəziyyətinin fərqli olması nəticəsində bu bölmələrin eyni ixtisasları üzrə tam fərqli keçid balları yaranır. Plan yerləri birgə müsabiqə üçün ayrıldıqda isə həmin yerlərə bölməsindən asılı olmayaraq daha hazırlıqlı gənclər qəbul olunur.

Bu il ali təhsil müəssisələrinə müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazananların 90.69%-i Azərbaycan, 9.32%-i isə rus bölməsinin abituriyentləri olmuşdur. Qeyd edək ki, hər iki bölmənin birgə müsabiqəsi üçün ayrılan yerlərin hesabına Azərbaycan bölməsinin abituriyentləri qəbul planının minimum 70.09, maksimum 91.60%-ni, rus bölməsinin abituriyentləri isə minimum 8.40, maksimum 29.91%-ni tuta bilərdilər. Göründüyü kimi, minimum və maksimum imkanlar arasında fərq kiçikdir. Bu isə Azərbaycan bölməsində daha hazırlıqlı gənclərin ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq imkanlarında süni maneələr yaradır.

İxtisas qrupları, ali təhsil müəssisələri, ayrı-ayrı təhsil formaları və bölmələr üzrə plan yerlərinin sayı haqqında tam məlumat 1.4 –1.6 sayılı cədvəllərdə təqdim olunur.

Cədvəl 1.4

**2018/2019-CU TƏDRİS İLİ ÜÇÜN RESPUBLİKANIN
ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ TƏLƏBƏ QƏBULU PLANI**

İxtisas qrupu	Q Ə B U L P L A N I													
	Müsabiqə əsasında qəbul												Müsabiqədənənar qəbul	BÜTÖV-LÜKDƏ
	Azərbaycan bölməsi üçün			Rus bölməsi üçün			Hər iki bölmənin birgə müsabiqəsi üçün			CƏMİ				
	Döv-lət	Özəl	Ümu-mi	Döv-lət	Özəl	Ümu-mi	Döv-lət	Özəl	Ümu-mi	Döv-lət	Özəl	Ümu-mi		
I	10764	185	10949	1246	0	1246	1526	745	2271	13536	930	14466	9	14475
II	7394	1545	8939	1148	50	1198	1518	1680	3198	10060	3275	13335	60	13395
III	6857	1100	7957	879	10	889	792	960	1752	8528	2070	10598	3	10601
IV	2510	100	2610	275	0	275	185	245	430	2970	345	3315	0	3315
V	1074	25	1099	175	0	175	1948	85	2033	3197	110	3307	66	3373
CƏMİ	28599	2955	31554	3723	60	3783	5969	3715	9684	38291	6730	45021	138	45159

Cədvəl 1.5

**ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ DÖVLƏT SİFARİŞİ ƏSASINDA
TƏLƏBƏ QƏBULUNUN İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ BÖLGÜSÜ**

İxtisas qrupu	Qəbul planı (bütövlükdə)	Dövlət sifarişi			
		Müsabiqə əsasında qəbul	Müsabiqədənənar qəbul	Bütövlükdə	
				sayı	faizi
I	14475	5510*	0	5510	46.42
II	13395	2006	0	2006	16.90
III	10601	2145	0	2145	18.07
IV	3315	1381**	0	1381	11.63
V	3373	763	66	829	6.98
CƏMİ	45159	11805	66	11871	100.00

* Əlavə olaraq maksimum 299 yer Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin və Naxçıvan Dövlət Universitetinin dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ixtisasları üçün nəzərdə tutulmuşdur.

** Əlavə olaraq maksimum 210 yer Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin və Naxçıvan Dövlət Universitetinin dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ixtisasları üçün nəzərdə tutulmuşdur.

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNİN QƏBUL PLANLARI

№	TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	QƏBUL PLANI			
		Azərbaycan bölməsinin abituriyentləri üçün	Rus bölməsinin abituriyentləri üçün	Hər iki bölmənin abituriyentlərinin birgə müsabiqəsi üçün	Cəmi
1	Bakı Dövlət Universiteti	4760	835	300	5895
2	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	1970	420	425	2815
3	Azərbaycan Texniki Universiteti	1920	190	0	2110
4	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	1570	45	225	1840
5	Azərbaycan Tibb Universiteti	650	85	0	735
6	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	2814	190	0	3004
7	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	3010	760	180	3950
8	Azərbaycan Dillər Universiteti	1235	280	60	1575
9	Bakı Slavyan Universiteti	560	195	330	1085
10	Bakı Mühəndislik Universiteti	670	20	495	1185
11	Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	230	157	0	387
12	ADA Universiteti	0	0	496	496
13	Bakı Musiqi Akademiyası	50	0	142	192
14	Azərbaycan Milli Konservatoriyası	40	0	150	190
15	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	285	100	235	620
16	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	45	0	295	340
17	Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	390	50	75	515
18	Bakı Xoreografiya Akademiyası	0	0	236	236
19	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	0	0	1265	1265
20	Milli Aviasiya Akademiyası	261	141	0	402
21	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	65	30	105	200
22	Bakı Ali Neft Məktəbi	0	0	180	180
23	Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası	44	0	0	44
24	Naxçıvan Dövlət Universiteti	1165	0	0	1165
25	Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	310	0	0	310
26	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	1245	120	75	1440
27	Gəncə Dövlət Universiteti	1535	30	0	1565
28	Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	195	0	700	895
29	Sumqayıt Dövlət Universiteti	1745	25	0	1770
30	Mingəçevir Dövlət Universiteti	700	0	0	700
31	Lənkəran Dövlət Universiteti	1135	50	0	1185
32	Azərbaycan Kooperasiya Universiteti	260	40	820	1120
33	Azərbaycan İlahiyyət İnstitutu	0	0	60	60
34	Bakı İslam Universiteti	0	0	150	150
35	"Azərbaycan" Universiteti	400	0	120	520
36	Qərbi Kaspi Universiteti (əvvəlki Qərb Universiteti)	0	0	1085	1085
37	Xəzər Universiteti	225	0	540	765
38	Bakı Avrasiya Universiteti	680	0	0	680
39	Bakı Qızlar Universiteti	400	0	0	400
40	"Odlar Yurdu" Universiteti	0	0	810	810
41	Bakı Biznes Universiteti	565	0	0	565
42	"Naxçıvan" Universiteti (Naxçıvan şəhəri)	345	0	0	345
43	Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyası	80	20	130	230
	CƏMİ	31554	3783	9684	45021

İxtisaslar üzrə ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişə əsasında tələbə qəbulunun proqnozu 1.1.5 sayılı cədvəldə təqdim olunub (bax: səh. 154).

Ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarında iştirak etmək üçün 82724 nəfər abituriyent ərizə vermişdi.

Ərizələrin sayı ötən ildəki ilə müqayisədə 0.60% çox olmuşdu

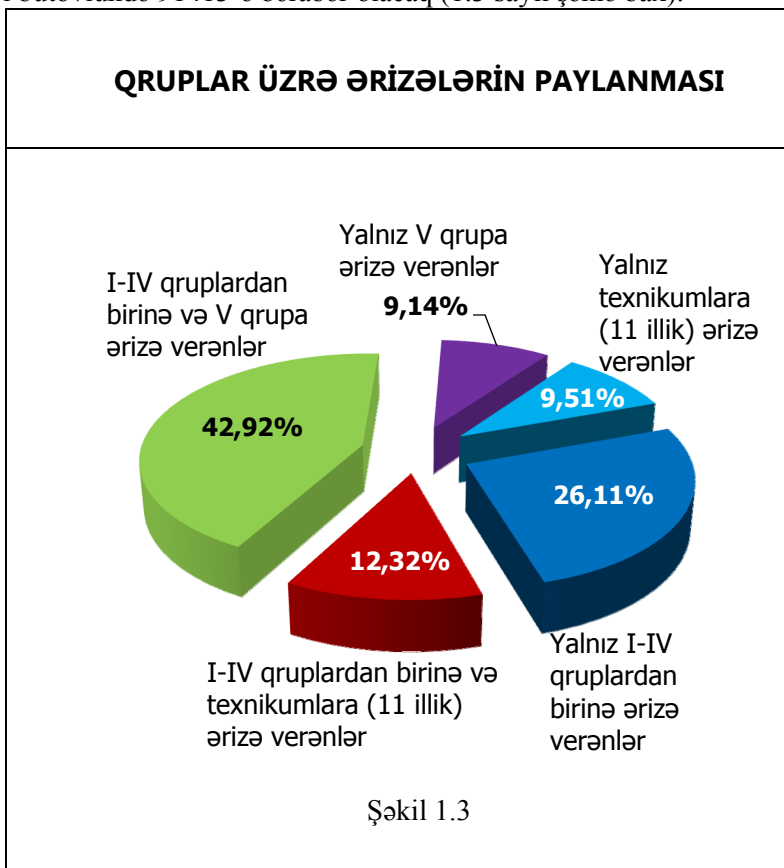
Bu il ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarında iştirak etmək üçün 82724 abituriyent ərizə vermişdi. Onların 3879-ü orta ixtisas, 261-u ali (2-ci ixtisas kimi), qalanları isə tam orta təhsillidir. Sənəd verənlərin sayı ötən ildəkindən 496 nəfər çox olmuşdu.

Yalnız orta ixtisas təhsili müəssisələrinə (tam orta təhsil bazasında) sənəd verənləri də (8689 nəfər) nəzərə alsaq, o zaman ərizə verənlərin sayı bütövlükdə 91413-ə bərabər olacaq (1.3 sayılı şəkllə bax).

Qeyd edək ki, abituriyentlərə, eyni zamanda həm I–IV qruplardan hər hansı birinin (və ya ikisinin) ixtisasları üzrə, həm də V qrupun ixtisasları (xüsusi qabiliyyət tələb edən musiqi, incəsənət və idman ixtisasları) üzrə müsabiqədə iştirak etmək imkanı yaradılmışdı. Nəticədə, 39237 nəfər abituriyent (42.92%) bu imkandan yararlanmışdı. Ümumiyyətlə, 23869 nəfər abituriyent (26.11%) yalnız I–IV qruplardan birinə, 8357 nəfər abituriyent (9.14%) yalnız V qrupa və 11261 nəfər abituriyent (12.32%) həm orta ixtisas təhsili müəssisələrinə, həm də I–IV qruplardan birinə daxil olan ixtisaslara qəbul olmaq üçün ərizə verib.

Ali təhsil müəssisələrinə sənəd verən abituriyentlərin 52.55%-ni (43469 nəfər) oğlanlar, 47.45%-ni (39255 nəfər) isə qızlar təşkil etmişdir.

Göründüyü kimi, qəbul imtahanlarında iştirak edənlərin cinsi tərkibi əhalinin 15–19 yaş kateqoriyasındakı tərkibinə uyğundur.

Bölmələr üzrə ayrı-ayrılıqda ali təhsil müəssisələrinə ərizə verən abituriyentlərin cinsi tərkibinə nəzər saldıqda mənzərənin bir qədər fərqli olduğunu müşahidə edirik. Belə ki, Azərbaycan bölməsində oğlan abituriyentlərin (53.06%), rus bölməsində isə qız abituriyentlərin (53.09%) sayı daha çoxdur.

Müasir informasiya texnologiyalarının tətbiqi sayəsində Dövlət İmtahan Mərkəzində gənclər haqqında çoxşaxəli informasiya bazası formalaşdırılmışdır. DİM hər il qəbul imtahanlarının nəticələri əsasında “Qəbul imtahanlarının nəticələrinin gender aspektləri”, “Neft-qaz profilili ixtisaslar statistikada” və “Kənd təsərrüfatı profilili ixtisaslar statistikada” adlı təhlili materiallar da hazırlayaraq “Abituriyent” jurnalının xüsusi buraxılışlarında dərc edir.

2018-ci ildə ümumtəhsil müəssisələrinin 82486 məzununu olmuşdur.

Son on dörd ildə məzunların sayı 40622 nəfər azalmışdır

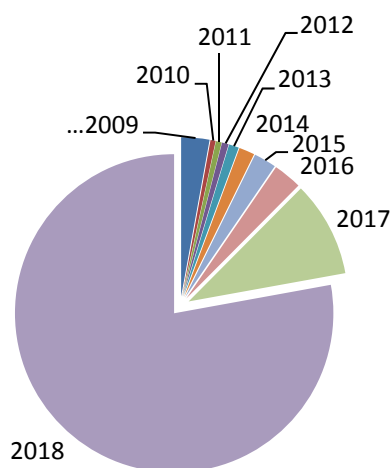
Bu meyil artıq bir neçə ildir ki, müşahidə olunur. Son on dörd ildə məzunların sayı 33.00% azalmışdır. Bu, ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarında iştirak edənlərin sayında da özünü göstərir. Ötən illə müqayisədə məzunların sayı 1193 nəfər azalıb. Bununla belə qeyd etmək lazımdır ki, sənəd verənlərin

tərkibində cari ilin məzunlarının payı heç də azalmır, əksinə artır. Bu il sənəd verənlərin 77.86%-ni (61182 nəfər) bülki məzunlar təşkil etmişdir. Müqayisə üçün bildirək ki, 2010-cu ildə ali təhsil müəssisələrinə sənəd verənlər arasında həmin ilin məzunlarının payı 55.63%, 2011-ci ildə 58.39, 2012-ci ildə 58.84, 2013-cü ildə 60.66, 2014-cü ildə 64.05, 2015-ci ildə 66.04, 2016-cı ildə 68.31 və 2017-ci ildə 75.83% olmuşdu. Göründüyü kimi, 2010-cu ildən etibarən sənəd verənlərin arasında əvvəlki illərin məzunlarının payı getdikcə azalır, cari illərin məzunlarının payı isə artır. Bunun əsas səbəbi hər il ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün ayrılan plan yerlərinin ciddi şəkildə artırılması və nəticədə qəbul olanların sayı artdıqca, növbəti il üçün əvvəlki illərin məzunları arasında qalıqın azalmasıdır. Bu isə öz növbəsində ümumiyyətlə abituriyentlərin tərkibində əvvəlki illərin məzunlarının payının azalması ilə nəticələnir.

Sənəd verənlərin ümumtəhsil məktəbini qurtarma illəri üzrə tərkibi aşağıdakı cədvəl və diaqramda təqdim olunur.

Cədvəl 1.7

Ümumtəhsil məktəbini qurtardığı il	Abituriyentlərin sayı	Abituriyentlərin sayı ümumi sayə nisbətən, %-lə
2009-cu və ondan əvvəlki illər	2242	2.85
2010	414	0.53
2011	470	0.60
2012	523	0.67
2013	796	1.01
2014	1248	1.59
2015	1790	2.28
2016	2287	2.91
2017	7632	9.71
2018	61182	77.86

Şəkil 1.4

Ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün ayrılmış yerlərin 32.13%-i I, 29.62%-i II, 23.54%-i III, 7.36%-i IV, 7.35%-i isə V qrupun payına düşür. Ötən illə müqayisədə plan yerləri I qrupda 5.00, II qrupda 3.69, III qrupda 8.75, IV qrupda 2.95 və V qrupda 7.83% artmışdır (bax: səh. 23, cədvəl 1.9).

I ixtisas qrupu üzrə ən çox plan yeri “İnformasiya texnologiyaları” (843 yer), “Riyaziyyat və informatika müəllimliyi” (695 yer) və “Kompüter mühəndisliyi” (686 yer) ixtisaslarına, II ixtisas qrupu üzrə “İqtisadiyyat” (1602 yer), “Maliyyə” (1370 yer) və “Mühasibat uçotu və audit” (1265 yer) ixtisaslarına, III ixtisas qrupu üzrə “Xarici dil müəllimliyi (ingilis dili)” (1185 yer), “Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimliyi” (1025 yer) və “İbtidai sinif müəllimliyi” (1015 yer) ixtisaslarına, IV ixtisas qrupu üzrə “Müalicə işi” (520 yer), “Ekologiya” (375 yer) və “Biologiya müəllimliyi” (345 yer) ixtisaslarına, V ixtisas qrupu üzrə “Bədən tərbiyəsi və idman” (515 yer), “Məşqçi (idman növü üzrə)” (491 yer) və “Dizayn” (465 yer) ixtisaslarına ayrılmışdır.

İxtisas qrupları üzrə qəbul planları və abituriyent ərizələrinin paylanması 1.8 sayılı cədvəldə təqdim edilir. Abituriyentlərin istəklərinin qruplar üzrə paylanmasına diqqət yetirək. Bu il abituriyentlərin 36.68%-i (30342 nəfər) I qrupa, 22.20%-i (18365 nəfər) II qrupa, 25.19%-i (20839 nəfər) III qrupa, 6.58%-i (5441 nəfər) IV qrupa, 57.53%-i isə (47594 nəfər) V qrupa ərizə vermişdi.

**İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ QƏBUL PLANLARI VƏ
ABİTURIYENT ƏRİZƏLƏRİNİN PAYLANMASI**

№	İXTİSAS Q R U P U	Qəbul planı				Ərizələrin sayı		
		Azərbaycan bölməsinin abituriyentləri üçün	Rus bölməsinin abituriyentləri üçün	Hər iki bölmənin abituriyentlərinin birləşmiş müsabiqəsi üçün	Bütövlükdə	Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bütövlükdə
I	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, aqrar ixtisasları	10949	1246	2271	14466	28009	2333	30342
II	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	8939	1198	3198	13335	16634	1730	18365
III	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	7957	889	1752	10598	19298	1541	20839
IV	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, aqrar ixtisasları	2610	275	430	3315	4856	585	5441
V	İncəsənət, musiqi, idman ixtisasları	1099	175	2033	3307	44662	2932	47594
CƏMİ		31554	3783	9684	45021	76060	6709	82724

*39237 abituriyent həm V qrupa, həm də I-IV qruplardan birinə ərizə verib. Onlardan 45 nəfər ərizələrində bir qrup üzrə Azərbaycan bölməsini, digər qrup üzrə rus bölməsini qeyd edib. 620 abituriyent isə cari ildə yaradılmış imkandan istifadə edərək I-IV qruplardan iki müxtəlif qrupa ərizə verib.

Qəbul planının və abituriyent ərizələrinin son iki il üzrə müqayisəli təhlili (bax: cədvəl 1.9) göstərir ki, bu il ali təhsil müəssisələrinə qəbul planının 5.51% artması, ərizələrin sayının isə 0.60% artması müsabiqə vəziyyətində 4.67% azalmaya səbəb olmuşdur. Müsabiqə vəziyyəti, III, IV və V ixtisas qruplarında artmış, I və II ixtisas qruplarında isə aşağı düşmüşdür.

**2017 VƏ 2018-Cİ İLLƏR ÜZRƏ QƏBUL PLANI
VƏ ABİTURIYENT ƏRİZƏLƏRİNİN SAYININ MÜQAYİSƏSİ**

İxtisas qrupu	Qəbul planı (illər üzrə)			Ərizə vermiş abituriyentlərin sayı (illər üzrə)			Müsabiqə vəziyyəti (illər üzrə)		
	2017	2018	fərq, %-lə	2017	2018	fərq, %-lə	2017	2018	fərq, %-lə
I	13777	14466	5.00	29360	30342	3.34	2.131	2.097	-1.60
II	12860	13335	3.69	20448	18365	-10.19	1.590	1.377	-13.40
III	9745	10598	8.75	18739	20839	11.21	1.923	1.966	2.24
IV	3220	3315	2.95	5120	5441	6.27	1.590	1.641	3.21
V	3067	3307	7.83	39880	47594	19.34	13.003	14.392	10.68
CƏMİ	42669	45021	5.51	82228	82724	0.60	1.927	1.837	-4.67

("-" ötən illə müqayisədə azalmanı, "+" isə artmanı göstərir)

Cari ildə ən yüksək müsabiqə vəziyyəti V ixtisas qrupunda (14.39) olub. Müsabiqə vəziyyətinə görə ikinci yerdə I ixtisas qrupu (2.10), sonrakı yerlərdə isə III ixtisas qrupu (1.97), IV ixtisas qrupu (1.64) və II ixtisas qrupu (1.38) gəlir.

Bu il I və II ixtisas qruplarında müsabiqə vəziyyəti ötən ilə nəzərən zəifləmişdir. Bunun əsas səbəbi I ixtisas qrupunda qəbul planının ərizələrə nisbətən daha çox artması, II ixtisas qrupunda isə qəbul planının artması və ərizələrin kəskin azalması olub.

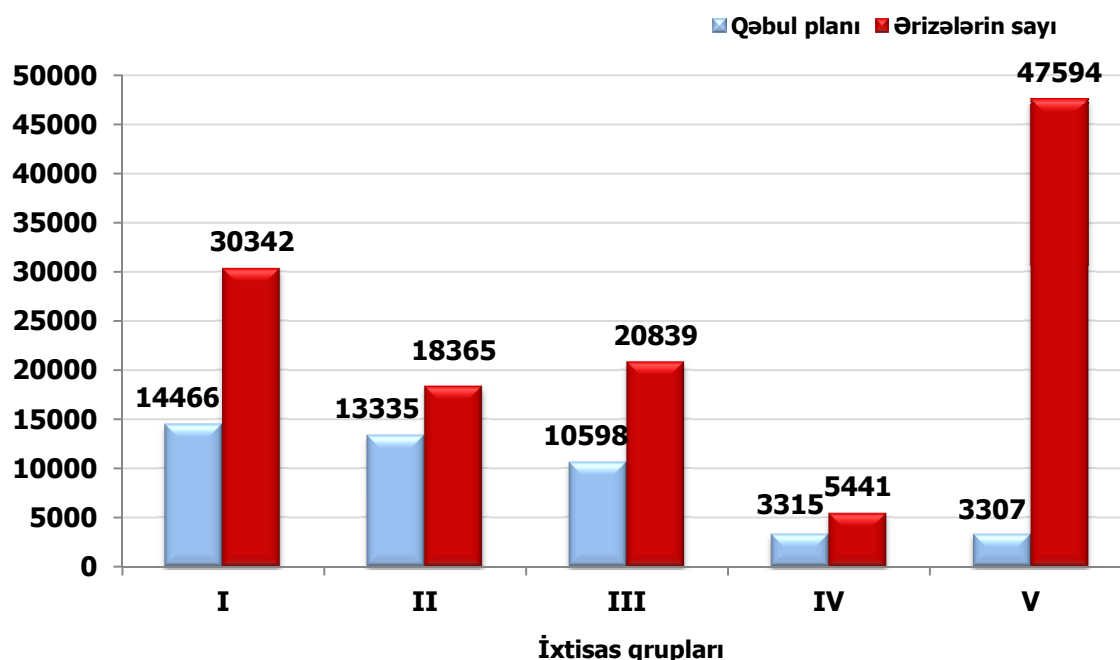
V ixtisas qrupuna daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqə vəziyyətinin ötən ilə nəzərən yüksək olması cari ildə bu qrupa ərizə verənlərsayının kəskin artması ilə əlaqədardır. Buna I–IV qruplardan hər hansı birinə ərizə verən abituriyentlərə həm də V qrupa ərizə vermək imkanının yaradılması təsir etmişdir. Cari ildə bu imkandan 39237 abituriyent yararlanmışdır. Ötən il bu göstərici 31319-a bərabər idi. Nəzərinizə çatdırırıq ki, abituriyentlər xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslara qəbul olmaq üçün ilk öncə V qrupa ərizə verməli və qabiliyyət imtahanı vermək üçün qabiliyyət imtahanı komissiyaları üzrə qeydiyyatdan keçməlidirlər. Bu cür ərizə verən abituriyentlərin sayı çox olsa da, qabiliyyət imtahanı vermək üçün qeydiyyatdan keçən və imtahanda iştirak edən abituriyentlərin sayı ərizə verənlərdən az olub.

İxtisas qrupları üzrə qəbul planı ilə ərizələrin sayı arasında qeyri-tarazlıq vardır.

V qrupda ərizələrin, II qrupda isə plan yerlərinin nisbi çəkisi böyükdür

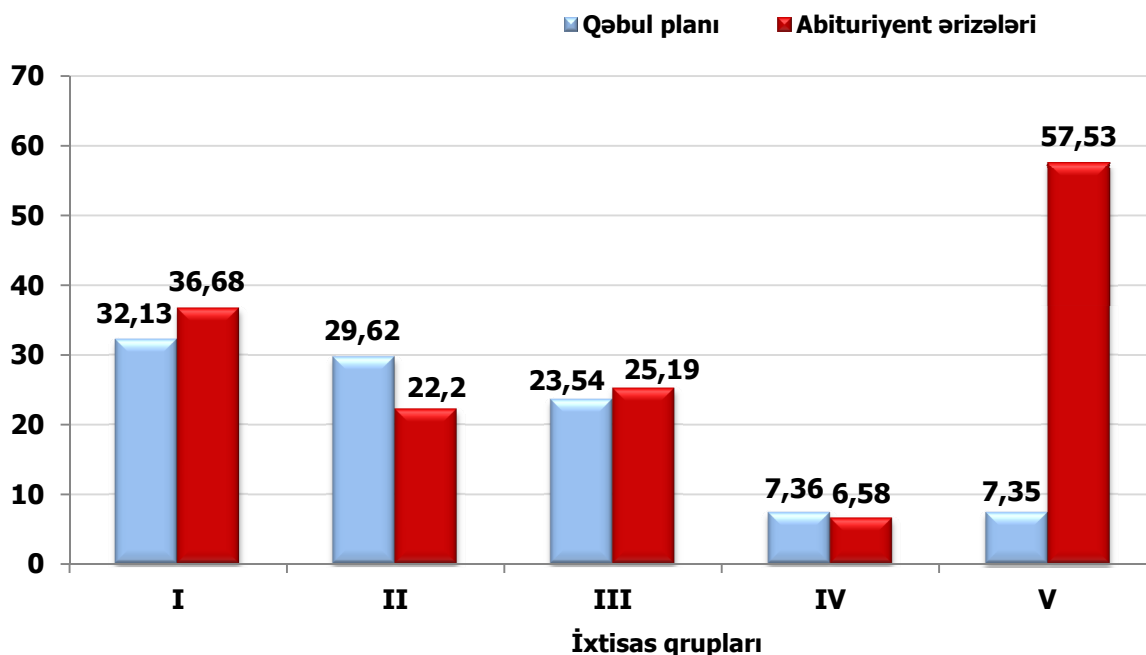
2018-ci il üçün ali təhsil müəssisələrinin qəbul planının və abituriyent ərizələrinin qruplar üzrə paylanması 1.5 sayılı şəkildə əksini tapıb. Təhlil göstərir ki, ixtisas qrupları üzrə qəbul planı və ərizələrin nisbi çəkili arasında qeyri-tarazlıq vardır. Bu halın əyani şəkildə nümayiş etdirilməsi üçün ali təhsil müəssisələrinin qəbul planının və abituriyent ərizələrinin nisbi saylarının ixtisas qrupları üzrə paylanmasına 1.6 sayılı şəkildə diqqət yetirək. Göründüyü kimi, ümumi qəbul planının II və IV ixtisas qrupları üçün ayrılmış hissəsi abituriyent ərizələrinin həmin ixtisas qruplarına düşən hissəsindən böyük, I, III və V ixtisas qruplarında isə, əksinə, kiçikdir. II qrupda plan yerlərinin çox, ərizələrin sayının nisbətən az olması müsabiqə vəziyyətinə mənfi təsir göstərmişdir. Nəticədə, hazırlıq səviyyəsi o qədər də yüksək olmayan abituriyentlər ali təhsil almaq imkanı əldə etmişlər. Bu baxımdan, gələcəkdə ali təhsil müəssisələrinə plan yerləri ayrılarkən mövcud reallıqlar nəzərə alınmalı, qəbul planında kəskin sıçrayışlar edilməməli, perspektivlər müəyyən olunmalı, bir sözlə, uğurlu qəbul planı siyasəti aparılmalıdır.

2018-Cİ İLDƏ ALI TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNİN QƏBUL PLANLARI VƏ ABİTURİYENT ƏRİZƏLƏRİNİN İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ SAYI

Şəkil 1.5

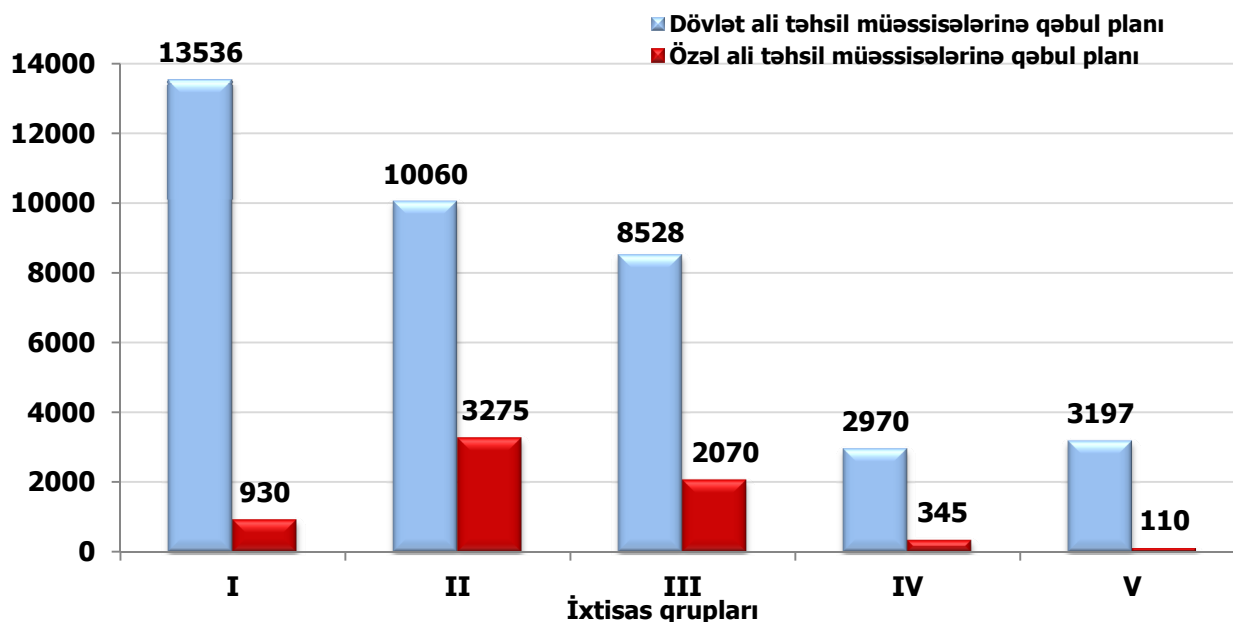
2018-Cİ İLDƏ ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNİN QƏBUL PLANLARI VƏ ABİTURIYENT ƏRİZƏLƏRİNİN İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ NİSBİ SAYI (%-lə)

Şəkil 1.6

İxtisas qrupları üzrə dövlət və özəl ali təhsil müəssisələrinin qəbul planları arasındakı fərqi göstərən diaqram 1.7 sayılı şəkildə təqdim edilib. Diaqramdan göründüyü kimi, özəl ali təhsil müəssisələri, əsasən, humanitar və iqtisadiyyat ixtisasları üzrə mütəxəssis hazırlığı həyata keçirir. Abituriyentlər özəl ali təhsil müəssisələrinin ixtisaslarını ərizələrində axıncı mövqələrdə göstərdiklərindən bu təhsil müəssisələrinin çoxunda müsabiqə vəziyyəti aşağı olur. Onlar ərizələrinin ilk mövqələrində, əsasən, dövlət ali təhsil müəssisələrinin ixtisaslarını kodlaşdırırlar. 2018-ci ildə sənəd verənlər arasında özəl ali təhsil müəssisələrinin ixtisas kodlarını ərizələrində birinci yerdə göstərənlər cəmi 9.65% olub (2017-ci ildə bu göstərici 9.07% olub). 2000-ci illərin birinci yarısında bu göstərici 0.67% olmuşdu. On beş ildən artıq vaxt keçməsinə baxmayaraq, bu sahədə irəliləyiş çox cüzdür. Bu baxımdan, hazırda da özəl ali təhsil müəssisələrinə qəbul olanlar, əsasən, dövlət ali təhsil müəssisələrinə qəbul ola bilməyənlərdir ki, onların da böyük əksəriyyətinin biliyi kafidən yuxarı deyildir. 2010-cu ilə qədər yalnız ödənişli əsaslarla təhsil verdiyi üçün özəl ali təhsil müəssisələrinə, əsasən, bu cür abituriyentlərin qəbul olması həmin ali təhsil müəssisələrinin dövlət ali təhsil müəssisələri ilə rəqabət aparmaq imkanlarını məhdudlaşdırırdı. Bu gün özəl ali təhsil müəssisələri dövlət ali təhsil müəssisələri ilə dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan yerləri tutmaq üçün rəqabət aparmaq, ümumiyyətlə, daha bilikli gəncləri özlərinə cəlb etmək imkanına malikdirlər. Bunun üçün isə onlar həm təhsilin səviyyəsini qaldırmalı, həm də yüksək intellektli tələbələrə təhsilhaqqının məbləğində əhəmiyyətli güzəştlər etməlidirlər. Təəssüf ki, bir çox özəl ali təhsil müəssisələri bu məsələdə o qədər də maraqlı deyillər. Ümumiyyətlə, ayrı-ayrı ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan gənclərin bilik səviyyələri bir-birindən ciddi fərqlənir (bax: səh. 391, cədvəl 6.9). Hesab edirik ki, bu amil mütləq birinci kursların tədris planlarında nəzərə alınmalıdır.

**2018-Cİ İLDƏ DÖVLƏT VƏ ÖZƏL ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ
İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ QƏBUL PLANLARI**

Şəkil 1.7

Abituriyent ali təhsil ocağını seçməzdən əvvəl valideynləri, dostları, tanışları ilə məsləhətləşir, maraq göstərdiyi ixtisasların hansı təhsil müəssisələrində olması, həmin təhsil müəssisələrində təhsilin səviyyəsi, biliyin qiymətləndirilməsi meyarları, ali təhsil müəssisəsini bitirdikdən sonra iş yeri tapmaq imkanları, gələcək diplomunun ölkə daxilində və xaricdə tanınması ilə maraqlanır. Bütün bunları nəzərə alaraq, abituriyent meyil göstərdiyi ixtisasların aid olduğu ali təhsil müəssisələri arasında seçim aparır və üstünlük verdiyi ali təhsil müəssisəsinin (müəssisələrinin) ixtisaslarını ərizəsində müxtəlif mövqələrdə qeyd edir.

Müəyyən bir ixtisasın və həmin ixtisasın tədris olunduğu təhsil müəssisəsinin nüfuzundan asılı olaraq ixtisaslar üzrə müsabiqə vəziyyəti fərqli olur. Bildiyimiz kimi, son illərdə abituriyentlər topladıqları balları öyrəndikdən sonra ixtisas seçir və nəticədə yüksək nüfuzə malik olan ixtisasları öz ərizələrində yalnız yüksək bal toplamış abituriyentlər qeyd edirlər. Nəticədə, bu cür ixtisaslar üzrə müsabiqə vəziyyəti yüksək olduğu üçün keçid balları və orta ballar da yüksək olur.

Cədvəl 1.10-da ayrı-ayrı ali təhsil müəssisələrinin ixtisaslarına qəbul olan abituriyentlərin qruplar üzrə orta bal göstəriciləri təqdim edilir. I ixtisas qrupu üzrə Bakı Ali Neft Məktəbi (678.821), Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası (584.038), II ixtisas qrupu üzrə ADA Universiteti (556.690), Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası (537.621), Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası (523.091), III ixtisas qrupu üzrə Milli Aviasiya Akademiyası (604.933), Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası (600.236), ADA Universiteti (599.521), Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası (588.045), Azərbaycan Dillər Universiteti (506.410), IV ixtisas qrupu üzrə Azərbaycan Tibb Universiteti (633.263), Naxçıvan Dövlət Universitetinin (502.364) ixtisaslarına qəbul olan abituriyentlərin orta bal göstəriciləri digər ali təhsil müəssisələri ilə müqayisədə daha yüksəkdir. Cədvəldən göründüyü kimi, yüksək hazırlıqlı abituriyentlərin Bakı Ali Neft Məktəbinə, Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasına, ADA Universitetinə, Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyasına meyil və marağı olduqca böyükdür. Qeyd edək ki, Bakı Ali Neft Məktəbinə və Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyasına ilk tələbə qəbulu, müvafiq olaraq,

2012-ci və 2014-cü ildə həyata keçirilib. Abituriyentlərin bu təhsil müəssisələrinə yüksək marağını onların həmin ali təhsil müəssisələrinin perspektivinə bağlılıqları böyük ümid və gözləntilərlə izah etmək olar.

Özəl ali təhsil müəssisələri arasında yüksək hazırlıqlı abituriyentlər Xəzər Universitetinə üstünlük verirlər. Cari ildə bu universitetin ixtisaslarına qəbul olan abituriyentlərin orta bal göstəriciləri I qrup üzrə 513.304, II qrup üzrə 369.102, III qrup üzrə 347.893 və IV qrup üzrə 397.284 bal olmuşdur.

Xəzər Universiteti istisna olmaqla, digər özəl ali təhsil müəssisələrinə və regionlarda fəaliyyət göstərən dövlət ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan abituriyentlərin orta bal göstəriciləri aşağı olub. I ixtisas qrupu üzrə Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası, "Odlar Yurdu" Universiteti, "Naxçıvan" Universiteti (Naxçıvan ş.), Azərbaycan Universiteti, Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə ş.), Qərbi Kaspi Universiteti və Azərbaycan Kooperasiya Universiteti, II ixtisas qrupu üzrə Naxçıvan Universiteti (Naxçıvan şəhəri), Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyası, Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası, Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri), Azərbaycan Universiteti, "Odlar Yurdu" Universiteti, Bakı Biznes Universiteti, Azərbaycan Kooperasiya Universiteti və Bakı Avrasiya Universiteti, III ixtisas qrupu üzrə Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası, IV ixtisas qrupu üzrə Azərbaycan Kooperasiya Universitetinin ixtisaslarına qəbul olan abituriyentlərin orta bal göstəriciləri 250-dən aşağı olub.

V ixtisas qrupu üzrə orta bal göstəricisi yüksək olan ali təhsil müəssisələrindən Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetini, Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasını, Gəncə Dövlət Universitetini, Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasını, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetini, Bakı Dövlət Universitetini və Bakı Musiqi Akademiyasını qeyd etmək olar. Qeyd edək ki, sadaladığımız bu ali təhsil müəssisələri üzrə orta bal göstəricisi 60 baldan yuxarı olmuşdur.

Cədvəl 1.10

**AYRI-AYRI ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNİN İXTİSASLARINA QƏBUL OLAN
ABİTURIYENTLƏRİN QRUPLAR ÜZRƏ ORTA BAL GÖSTƏRİCİLƏRİ (2018-Cİ İL ÜZRƏ)**

№	ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Gruplar üzrə ortastatistik ballar					
		I qrup	II qrup	III qrup	IV qrup	Bütövlükdə (I-IV qruplar üzrə)	V qrup
1	Bakı Dövlət Universiteti	400.145	359.132	469.581	497.953	431.378	60.633
2	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	436.473	459.985			438.810	
3	Azərbaycan Texniki Universiteti	290.369	341.156			295.602	
4	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	300.407	291.903			298.758	67.667
5	Azərbaycan Tibb Universiteti				633.263	633.263	
6	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	423.545	397.538	418.199	459.877	421.357	52.767
7	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	359.109	411.200		378.155	401.770	62.267
8	Azərbaycan Dillər Universiteti		338.361	506.410		478.480	
9	Bakı Slavyan Universiteti		296.779	378.807		373.150	
10	Bakı Mühəndislik Universiteti	420.056	397.373		437.370	413.554	
11	Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	584.038	537.621	600.236		565.762	
12	"ADA" Universiteti	478.219	556.690	599.521		547.769	
13	Bakı Musiqi Akademiyası					---	60.027
14	Azərbaycan Milli Konservatoriyası					---	54.404
15	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti		328.564	356.852		350.315	57.989
16	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	228.167		284.652		279.944	67.207
17	Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	371.762	378.125	425.190		386.787	

№	ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Qruplar üzrə ortastatistik ballar					
		I qrup	II qrup	III qrup	IV qrup	Bütövlükdə (I–IV qruplar üzrə)	V qrup
18	Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası		220.600	241.297		236.894	46.971
19	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası		278.553		389.208	321.387	62.303
20	Milli Aviasiya Akademiyası	427.211	377.676	604.933		429.469	
21	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	406.374				406.374	
22	Bakı Ali Neft Məktəbi	678.821				678.821	
23	Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası		523.091	588.045		555.568	
24	Naxçıvan Dövlət Universiteti	347.579	388.427	449.334	502.364	418.342	53.625
25	Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	284.200		313.254	327.133	307.771	42.846
26	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	254.808	278.941		274.256	265.718	
27	Gəncə Dövlət Universiteti	317.180	288.938	395.526	349.072	345.472	65.761
28	Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	215.836	212.681			214.188	58.024
29	Sumqayıt Dövlət Universiteti	279.259	282.975	381.024	367.296	312.713	55.697
30	Mingəçevir Dövlət Universiteti	291.744	268.102	407.292		317.195	
31	Lənkəran Dövlət Universiteti	273.831	267.395	346.264	295.370	297.366	---
32	Azərbaycan Kooperasiya Universiteti	196.967	189.562	269.298	213.053	200.531	
33	Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu			264.833		264.833	
34	"Azərbaycan" Universiteti	213.417	201.079	281.707		230.304	
35	Qərbi Kaspi Universiteti (əvvəlki Qərb Universiteti)	208.453	250.688	293.076	325.594	266.809	58.520
36	Xəzər Universiteti	513.304	369.102	347.893	397.284	394.923	59.714
37	Bakı Avrasiya Universiteti	---	186.821	270.555		232.507	
38	Bakı Qızlar Universiteti	258.574	264.610	279.504	276.897	275.189	
39	"Odlar Yurdu" Universiteti	227.833	198.215	260.052	261.882	234.605	55.973
40	Bakı Biznes Universiteti		197.612	279.862		207.040	
41	"Naxçıvan" Universiteti (Naxçıvan şəhəri)	219.273	246.038	277.209	379.133	264.378	49.560
42	Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyası		234.829	276.767		261.316	

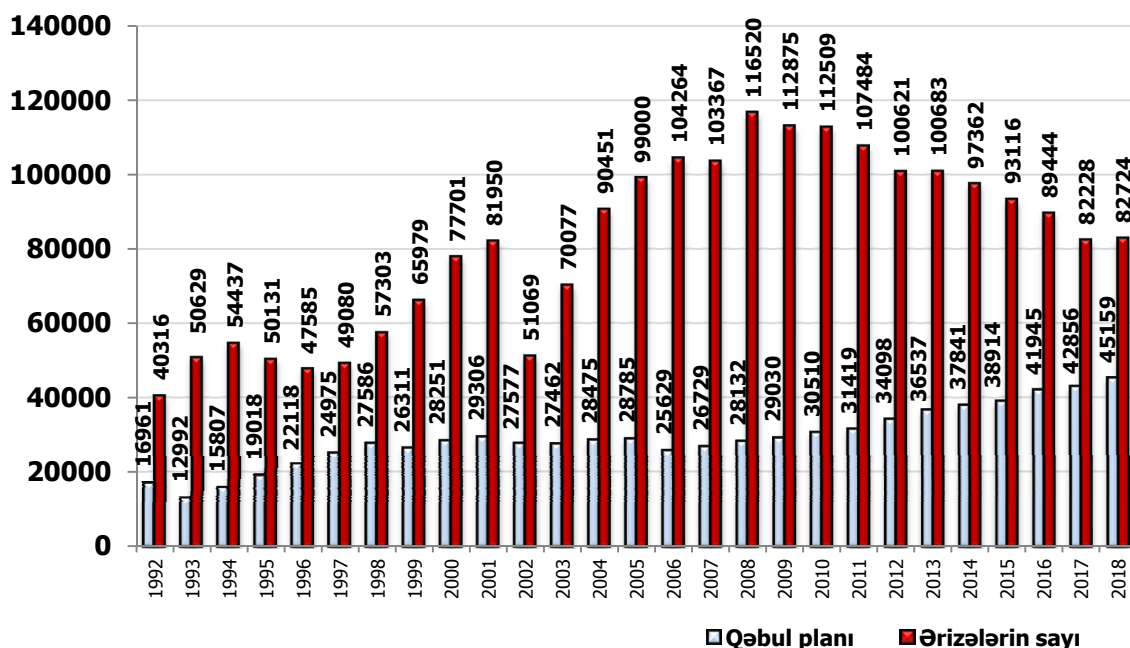
1992–2018-ci illər ərzində ali təhsil müəssisələri üzrə ən yüksək müsabiqə vəziyyəti 2008-ci ilə, ən aşağı müsabiqə vəziyyəti isə 2002-ci ilə təsadüf edir

1.8-ci şəkildə bütövlükdə ali təhsil müəssisələrinə ayrılan plan yerləri və abituriyent ərizələrinin illər üzrə dinamikası təqdim olunub.

1992–2018-ci illər üzrə plan yerləri və abituriyent ərizələrinin dinamikasının müqayisəli təhlili göstərir ki, bu illər ərzində ali təhsil müəssisələrinin qəbul planı 2.66 dəfə, abituriyent ərizələrinin sayı isə 2.06 dəfə artıb. İllər üzrə bu göstəricilərin dinamikası müxtəlif olub. Təqdim olunacaq abituriyent ərizələrinin sayının əvvəlcədən proqnozlaşdırılmasına baxmayaraq, qəbul planları tərtib edilərkən heç də həmişə abituriyentlərin

gözlənilən sayı nəzərə alınmayıb. Ali təhsil müəssisələri üçün plan yerləri ən çox 2018-ci ildə, ən az 1993-cü ildə ayrılıb. Abituriyent ərizələrinin sayı isə ən az 1992-ci ildə, ən çox 2008-ci ildə olub. Ötən illər ərzində ən aşağı müsabiqə vəziyyəti 2002-ci ilə təsadüf edir. Həmin il məktəb məzunlarının sayı 2 dəfəyədək azaldığı halda, plan yerləri, demək olar ki, əvvəlki ilin səviyyəsində saxlanılmışdı. Nəticədə, müsabiqə vəziyyətinin aşağı olması qəbulun keyfiyyətinə də mənfi təsir göstərmiş, ixtisaslar üzrə keçid balları xeyli aşağı düşmüşdü.

1992-2018-Cİ İLLƏR ÜZRƏ ALI TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNİN QƏBUL PLANI VƏ ABİTURIYENT ƏRİZƏLƏRİNİN SAYININ DİNAMİKASI

Şəkil 1.8

Aprelin 22-si və iyunun 10-da rus bölməsinin abituriyentləri Azərbaycan dili fənnindən imtahan veriblər

Dövlət İmtahan Mərkəzi “Azərbaycan Respublikasında Dövlət dili haqqında” qanunu rəhbər tutaraq qəbul imtahanını Azərbaycan dilindən fərqli dildə verən abituriyentlər üçün Azərbaycan dili fənnindən test imtahanı keçirir. Bu il də Azərbaycan dili fənnindən imtahan iki dəfə – aprelin 22-də (Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Sumqayıt, Lənkəran, Şəki, Bərdə, Şirvan, Göyçay və Xaçmaz şəhərlərində) və iyunun 10-da (Bakı və Naxçıvan şəhərlərində) keçirilib. Abituriyentlərin 30 test tapşırığından ibarət suallara cavab vermələri üçün 45 dəqiqə vaxt ayrılmışdı. İmtahanın nəticələri “məqbul” və “qeyri-məqbul”la qiymətləndirilmiş və “məqbul” alan abituriyentlər ali təhsil müəssisələrinə və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə keçirilən müsabiqəyə buraxılıb. Hər düzgün cavab bir balla qiymətləndirilib, səhv cavablar düzgün cavabların nəticəsinə təsir göstərməyib. Abituriyentin “məqbul” alması üçün onun topladığı bal 15-dən az olmamalı idi. 2017-ci ildə keçirilmiş Azərbaycan dili fənni üzrə imtahandan “məqbul” alan abituriyentlər cari ildə ali təhsil müəssisələri və tam orta (11 illik) təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olmaq üçün müsabiqəyə cari ildə keçirilən Azərbaycan dili fənni üzrə müvafiq imtahanda iştirak etmədən buraxılmışlar.

Aprelin 22-də keçirilən I imtahanda 5591 abituriyent iştirak edib. Bu imtahanda 4 variantda test kitabçalarından istifadə olunub. İmtahanda iştirak edən abituriyentlərin 5075-i “məqbul” alıb. İyunun 10-da keçirilən II imtahanda isə 891 abituriyent iştirak edib. Bu imtahanda da 4 variantda test kitabçalarından istifadə olunub. İmtahanda iştirak edən abituriyentlərin 553-ü “məqbul” alıb. Qeyd edək ki, aprelin 22-də və iyunun 10-

da keçirilən imtahanlarda “qeyri-məqbul” alan və yaxud hər iki imtahanda iştirak etməyən rus bölməsinin abituriyentləri 2018-ci ildə ali təhsil müəssisələrinə və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə keçirilən müsabiqədə iştirak etmək hüququnu itirmiş oldular.

I-IV qruplar üzrə imtahanlara 10086 nəzarətçi, 878 imtahan rəhbəri cəlb olunub

Onların hər birinin fəaliyyəti təhlil edilib və qiymətləndirilib

Hər il qəbul imtahanlarının idarə olunmasına elm, təhsil, mədəniyyət, səhiyyə və digər sahələrin yüzrlərlə nümayəndəsi, imtahanların gedişinə nəzarət işinə isə minlərlə məktəb müəllimi cəlb olunur. Dövlət İmtahan Mərkəzi imtahanların düzgün və obyektiv idarə olunmasına, zallarda nəzarət prosesinin təlimata uyğun həyata keçirilməsinə böyük diqqət yetirir və bu sahədəki fəaliyyətini mütəmadi olaraq təkmilləşdirir. Təsdiq edilmiş iş qrafikinə uyğun olaraq respublikanın bütün rayonları üzrə ümumtəhsil müəssisələrində nəzarətçi bazasına əlavə edilmiş yeni və təcrübəsi az olan nəzarətçi-müəllimlərə yanvar və fevral aylarında seminar-məşğələlər keçirilib, nəzarətçi-müəllimlər imtahan qaydaları ilə təlimatlandırılıb. Nəzarətçilərdə imtahan prosesi barədə daha aydın təsəvvür yaratmaq üçün seminarlarda videomateriallardan istifadə olunub, onlara DİM tərəfindən hazırlanmış “Nəzarətçilər üçün təlimat” kitabçası təqdim edilib. Seminar-məşğələlər eyni vaxtda respublikanın digər bölgələrində də keçirilib. İmtahanın texnologiyasını dərinlən mənimsəmələri üçün nəzarətçilər mütəmadi olaraq keçirilən sınaq imtahanlarına cəlb edilib. Sınaq imtahanlarına nəzarət edən müəllimlərin ümumi sayı 6050 nəfər olmuşdur ki, bunların da 933 nəfəri imtahana ilk dəfə cəlb edilib. Onu da qeyd edək ki, imtahan prosesinə Bakı və Sumqayıt şəhərlərində məskunlaşmış məcburi köçkün və qaçqın rayonlarının (Şuşa, Qubadlı, Laçın, Zəngilan) ümumtəhsil müəssisələrindən də nəzarətçi müəllimlər cəlb olunub. Eyni zamanda, nəzarətçi-müəllimlər cəlb olunduqları imtahandan öncə müvafiq təlimlərdə iştirak edərək məhz həmin imtahan barədə ətraflı məlumatlar almışlar.

Bu il ali təhsil müəssisələrinə I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarına bütövlükdə 10086 nəfər, o cümlədən Bakı şəhərinin rayonlarından 3550 (Yasamal rayonu – 284, Binəqədi rayonu – 461, Səbail rayonu – 210, Xətai rayonu – 518, Xəzər rayonu – 209, Nərimanov rayonu – 365, Suraxanı rayonu – 366, Sabunçu rayonu – 412, Nəsimi rayonu – 253, Qaradağ rayonu – 146, Nizami rayonu – 326), Sumqayıt şəhərindən 480, Abşeron rayonundan 357, Naxçıvan MR-dan 484, Gəncə şəhərindən 1042, Şəki şəhərindən 666, Mingəçevir şəhərindən 524, Lənkəran şəhərindən 668, Şuşa rayonundan 17, Qubadlı rayonundan 67, Laçın rayonundan 28, Zəngilan rayonundan 31, Şirvan şəhərindən 550, Göyçay rayonundan 442, Bərdə rayonundan – 241, Yevlax rayonundan – 217, Xaçmaz rayonundan 501, Milli Elmlər Akademiyasından 221 nəfər nəzarətçi kimi cəlb olunmuşdu.

V ixtisas qrupu üzrə və ümumtəhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə bölgələrdə keçirilən imtahanlara nəzarətçi kimi müvafiq bölgələrin müəllimləri cəlb olunmuşdu. Onlar sınaq imtahanlarında iştirak etmiş nəzarətçilər arasından seçilmiş və imtahandan əvvəl onlara imtahan qaydalarına dair bir daha təlimat keçilmişdi. Orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul imtahanlarına 2073 nəfər nəzarətçi cəlb edilmişdi. Bunların 651-i Bakı şəhərinin rayonlarından, 105-i Abşeron rayonundan, 136-sı Naxçıvan MR-dan, 284-ü Gəncədən, 113-ü Göyçaydan, 204-ü Lənkərandan, 146-sı Bərdədən, 159-u Şirvandan, 153-ü Xaçmazdan, 115-i Şəkidən, 2-i Şuşadan, 1-i isə Zəngilandan olmuşdur. Əvvəlki illərin məzunları üçün keçirilən imtahanın birinci mərhələsinə isə Bakı şəhəri və DİM-in regional bölmələrinin yerləşdiyi rayonlardan 574 nəzarətçi cəlb edilmişdir.

İmtahanda iştirak edən nəzarətçilərin fəaliyyəti imtahan rəhbərlərinin məlumatlarına və DİM-ə daxil olan şikayət məktublarına əsasən araşdırılmışdır. İmtahana aşağı səviyyədə keçirən, köçürmə hallarına yol verən, təlimati qaydaları pozan nəzarətçilər bazadan çıxarılmış və onların siyahıları inzibati tədbirlər görülmək üçün Təhsil Nazirliyinə, Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinə və müvafiq təhsil şöbələrinə göndərilmişdir. Nəzarətçilərin böyük əksəriyyəti təlimati qaydalara əməl etmiş və bu dövlət əhəmiyyətli tədbirin həyata keçirilməsində üzərlərinə düşən vəzifəni məsuliyyətlə yerinə yetirmişlər.

Qəbul imtahanları II və III ixtisas qruplarının abituriyentləri üçün mayın 13-də və iyulun 26-da, I və IV ixtisas qruplarının abituriyentləri üçün mayın 20-də və iyulun 18-də keçirilmişdir. V ixtisas qrupu üzrə qəbul imtahanı isə iyulun 10-da keçirilmişdir. Cari ilin məzunları üçün V ixtisas qrupu üzrə qəbul imtahanı keçirilməmişdir. Onlar müsabiqədə cari ildə keçirilən tam orta təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında iştirak etmişlər. Ümumilikdə imtahanlarda I-IV qruplar üzrə 72260, V qrup üzrə 7025 (orta ixtisas təhsili müəssisələri üzrə birlikdə 15114 nəfər) abituriyent iştirak etmişdir.

Hərbi Tibb Məktəbinin feldşer ixtisasını seçənlər, C.Naxçıvanski adına və H.Əliyev adına hərbi liseylərə sənəd verənlər iyulun 30-da imtahan vermişlər.

İmtahanların gedişi barədə ictimaiyyətə geniş informasiya çatdırılması, həmçinin qəbulda şəffaflığın təmin olunması məqsədilə kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin imtahanlarda iştirakına geniş şərait yaradılmışdır. Bunun üçün imtahan ərəfəsində və imtahanın keçirildiyi dövrdə DİM-in direktorlar şurasının sədri kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri üçün mətbuat konfransları keçirmişdir. Mərkəz artıq on beş ildir ki, qəbul imtahanlarının gedişini hər saatdan bir özünün internet saytında işıqlandırır və prosesin hər bir məqamına dair fotoşəkillər təqdim edir.

I–IV ixtisas qrupları üzrə test kitabçaları 1-ci imtahan üçün 8-12 may, 2-ci imtahan üçün 15-19 may, 3-cü imtahan üçün 13-17 iyul, 4-cü imtahan üçün 21-25 iyul tarixlərində DİM-in binasında xüsusi bunkerdə hazırlanmışdır. İmtahanlarda istifadə edilən test tapşırıqları bankdan kompüter proqramı vasitəsilə avtomatik olaraq seçilmişdir. Hər bir qrupun abituriyentlərinin bilik səviyyəsinə uyğun qaydada seçilən test tapşırıqları DİM-də fəaliyyət göstərən fənn seminarlarının müəyyənləşdirdiyi standartlara uyğun olmuşdur. Test kitabçaları hər qrup üçün Azərbaycan və rus dillərində 4 variantda (A, B, C, D) tərtib edilmiş və beləliklə, köçürmə hallarının qarşısının alınması məqsədilə çoxvariantlılıq təmin olunmuşdur.

Bütün ixtisas qrupları üzrə imtahanlar Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Sumqayıt, Lənkəran, Şəki, Xaçmaz, Bərdə, Göyçay, Şirvan və Mingəçevir şəhərlərində keçirilmişdir.

Mayın 13-də keçirilən imtahanda II və III ixtisas qruplarının abituriyentləri, o cümlədən Polis Akademiyası, Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin Akademiyasının “Hüquqşünaslıq” ixtisasları və Dövlət Sərhəd Xidməti Akademiyasının II qrup ixtisasları üzrə təhsil almaq istəyən abituriyentlər imtahan vermişlər. İmtahanın idarə olunmasına Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Sumqayıt, Mingəçevir, Şirvan, Şuşa şəhərlərinin, Abşeron, Şəki, Yevlax, Bərdə, Göyçay, Laçın, Qubadlı, Zəngilan, Lənkəran, Xaçmaz rayonlarının məktəblərindən, o cümlədən Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası əməkdaşlarından 2811 nəfər nəzarətçi-müəllim, 248 nəfər imtahan rəhbəri cəlb olunmuşdur.

Mayın 20-də keçirilən imtahanda I və IV ixtisas qruplarının abituriyentləri, o cümlədən Dövlət Sərhəd Xidməti Akademiyasının I qrup ixtisasında, Ali Hərbi Məktəbdə, Fövqəladə Hallar Nazirliyi Akademiyasının “Fövqəladə hallar və həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi mühəndisliyi” və “Yanğın təhlükəsizliyi mühəndisliyi” ixtisaslarında təhsil almaq istəyən abituriyentlər iştirak etmişlər. İmtahanın idarə olunmasına Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Sumqayıt, Mingəçevir, Şirvan, Şəki, Lənkəran şəhərlərinin, Abşeron, Bərdə, Yevlax, Göyçay, Xaçmaz, Şuşa, Qubadlı, Laçın, Zəngilan rayonlarının məktəblərindən və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası 2558 nəfər nəzarətçi-müəllim, 229 nəfər imtahan rəhbəri cəlb olunmuşdur.

İyulun 18-də keçirilən imtahanda I və IV ixtisas qruplarının abituriyentləri, o cümlədən Dövlət Sərhəd Xidməti Akademiyasının I qrup ixtisasında, Ali Hərbi Məktəbdə, Fövqəladə Hallar Nazirliyi Akademiyasının “Fövqəladə hallar və həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi mühəndisliyi” və “Yanğın təhlükəsizliyi mühəndisliyi” ixtisaslarında təhsil almaq istəyən abituriyentlər iştirak etmişlər. İmtahanın idarə olunmasına Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Sumqayıt, Mingəçevir, Şirvan, Şuşa, şəhərlərinin, Abşeron, Şəki, Göyçay, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Lənkəran, Xaçmaz, Bərdə, Yevlax rayonlarının məktəblərindən və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası əməkdaşlarından 2134 nəfər nəzarətçi-müəllim, 184 nəfər imtahan rəhbəri cəlb olunmuşdur.

İyulun 26-da keçirilən imtahanda II və III ixtisas qruplarının abituriyentləri, o cümlədən Polis Akademiyası, Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin Akademiyasının “Hüquqşünaslıq” ixtisasları və Dövlət Sərhəd Xidməti Akademiyasının II qrup ixtisaslarında təhsil almaq istəyən abituriyentlər imtahan vermişlər. İmtahanın idarə olunmasına Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Sumqayıt, Mingəçevir, Şirvan, Şuşa şəhərlərinin, Abşeron, Bərdə, Yevlax, Şəki, Göyçay, Laçın, Qubadlı, Zəngilan, Lənkəran, Xaçmaz rayonlarının məktəblərindən və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası əməkdaşlarından 2583 nəfər nəzarətçi-müəllim, 217 nəfər imtahan rəhbəri cəlb olunmuşdur.

I qrup üzrə sənəd verənlərin 66.32%-ni oğlanlar, 33.68%-ni isə qızlar təşkil etmişdir. Bu qrup üzrə sənəd verən abituriyentlərin 23818 nəfəri (78.50%-i) ümumi təhsil məktəblərinin builki məzunları, 12 nəfəri xarici ölkələrin vətəndaşları, 58 nəfəri ali təhsilli şəxslər, 838 nəfəri isə orta ixtisas məktəblərinin məzunları olmuşdur.

II qrup üzrə sənəd verənlərin 63.74%-ni oğlanlar, 36.26%-ni isə qızlar təşkil etmişdir. Bu qrup üzrə sənəd verən abituriyentlərin 14072 nəfəri (76.62%-i) ümumi təhsil məktəblərinin builki məzunları, 6 nəfəri xarici ölkələrin vətəndaşları, 23 nəfəri ali təhsilli şəxslər, 826 nəfəri isə orta ixtisas məktəblərinin məzunları olmuşdur.

III qrup üzrə sənəd verənlərin 27.14%-ni oğlanlar, 72.86%-ni isə qızlar təşkil etmişdir. Bu qrup üzrə sənəd verən abituriyentlərin 15218 nəfəri (73.03%-i) ümumi təhsil məktəblərinin bülki məzunları, 21 nəfəri xarici ölkələrin vətəndaşları, 112 nəfəri ali təhsilli şəxslər, 1089 nəfəri isə orta ixtisas məktəblərinin məzunları olmuşdur.

IV qrup üzrə sənəd verənlərin 32.03%-ni oğlanlar, 67.97%-ni isə qızlar təşkil etmişdir. Abituriyentlərin 4286 nəfəri (78.77%-i) ümumi təhsil məktəblərinin bülki məzunları, 5 nəfəri xarici ölkələrin vətəndaşları, 50 nəfəri ali təhsilli şəxslər, 169 nəfəri isə orta ixtisas məktəblərinin məzunları olmuşdur.

İmtahanlarda oğlanların ən yüksək nisbi sayı I ixtisas qrupunda (66.32%), qızların ən yüksək nisbi sayı isə III ixtisas qrupunda (72.86%) olmuşdur.

Sual kitabçaları hər bir abituriyent üçün xüsusi avtomatlaşdırılmış xətt vasitəsi ilə (bu xətt xüsusi olaraq DİM-in keçirdiyi imtahanlar üçün sual kitabçalarının çapı və komplektasiyasını həyata keçirir) fərdi qaydada çap olunub və imtahan zalları üzrə komplektləşdirilib. Tapşırıqlar I–IV ixtisas qruplarının hər biri üzrə ayrılıqda, 4 variantda, Azərbaycan və rus dillərində hazırlanıb. I–III ixtisas qrupları üzrə sual kitabçalarının xarici dil blokunda “Abituriyentin elektron ərizəsi”ndə “İmtahan verəcəyi xarici dil” bölməsində seçilən xarici dilə uyğun test tapşırıqları təqdim olunub. Alman və fransız dillərinə aid test tapşırıqları I–III qruplar üzrə Azərbaycan və rus bölmələri üçün bir variantda, II və III qruplarda ərəb və fars dillərinə aid test tapşırıqları yalnız Azərbaycan bölməsi üçün bir variantda hazırlanıb.

V ixtisas qrupu üzrə ali təhsil müəssisələrinə və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə keçirilən qəbul imtahanında tapşırıqlar Azərbaycan və rus bölmələri üçün 8 variantda hazırlanmışdır. Xarici dil fənni blokuna daxil olan alman, fransız və ingilis dili fənləri üzrə test tapşırıqları Azərbaycan və rus bölmələri üçün, rus dili, ərəb və fars dili fənləri üzrə test tapşırıqları isə yalnız Azərbaycan bölməsi üçün hazırlanmışdır.

Beləliklə, mayın 13-də 16, mayın 20-də 16, iyulun 18-də 16, iyulun 26-da 16, iyulun 30-da 8 (hərbi liseylər – 4, Orta Hərbi Tibb Məktəbi – 4) adda test kitabçası hazırlanıb. Ümumilikdə, bu imtahanlarda 5040 test tapşırığından istifadə olunub.

I–IV ixtisas qrupları üzrə imtahanlarda 72260 nəfər abituriyent iştirak etmiş, onların 66402-si Azərbaycan, 5858-i rus bölməsini təmsil etmişdir. İmtahanların gedişinin hər bir məqamı, eləcə də sonrakı proseslər–testlərin ekspertizası və etalonların müəyyənləşdirilməsi, imtahan protokollarının araşdırılması DİM-in internet saytında operativ şəkildə işıqlandırılmışdır. İmtahanların nəticələri onların keçirilməsindən bir neçə gün sonra (mayın 13-də keçirilən imtahanın nəticələri mayın 15-də, mayın 20-də keçirilən imtahanın nəticələri mayın 22-də, iyulun 18-də keçirilən imtahanın nəticələri iyulun 20-də, iyulun 26-da keçirilən imtahanın nəticələri iyulun 28-də) DİM-in internet saytı, mobil operatorların telefon xidmətləri vasitəsilə elan olunmuşdur. Bununla yanaşı, abituriyentlərə internet vasitəsilə cavab kartlarının qrafik təsvirinə baxmaq imkanı da yaradılmışdır.

DİM hər imtahandan sonra həmin imtahanda istifadə olunan test tapşırıqlarının düzgün cavablarını “Space” televiziya vasitəsilə elan etmiş, Mərkəzin məsul əməkdaşları və fənn ekspertləri birbaşa efir vaxtında test tapşırıqları, eləcə də imtahanların gedişi ilə bağlı abituriyentləri və pedaqoji ictimaiyyəti maraqlandıran sualları cavablandırmışlar. Bu tədbir həm abituriyentlərin öz ballarını rahat hesablamaqları və onları maraqlandıran suallara cavab almaları, həm də ümumilikdə, imtahan prosesinin şəffaflığının təmin edilməsi baxımından əhəmiyyətli olmuşdur. Abituriyentlərin ballarının hesablanması üçün xüsusi proqram hazırlanmış, DİM-in və “Abituriyent” jurnalının saytlarında yerləşdirilmişdir. İstifadə üçün çox sadə olan bu proqramda abituriyentlər fənlər üzrə düzgün və səhv cavablarını müvafiq mövqələrdə qeyd etməklə avtomatik olaraq nisbi və ümumi balları haqqında məlumat ala və nəticələrini çap edə bilmişlər.

Qəbul imtahanlarında ayrı-ayrı fənlər üzrə istifadə edilmiş test tapşırıqlarının məzmunu və imtahanın gedişi ilə əlaqədar müraciətlərə baxılması üçün DİM tərəfindən apelyasiya komissiyası yaradılmış və o, aşağıdakı tarixlərdə fəaliyyət göstərmişdir:

Birinci imtahanda iştirak edənlər üçün

– II və III qruplar üzrə 14-16 may;

– I və IV qruplar üzrə 21-23 may;

İkinci imtahanda iştirak edənlər üçün

– I və IV qruplar üzrə 19-23 iyul;

– II və III qruplar üzrə 27-31 iyul.

***İxtisas seçimi abituriyentlərin test imtahanının
nəticələri (balları) elan olunduqdan sonra aparılıb***

Müsabiqə şərtlərini ödəyən abituriyentlər müsabiqədə iştirak etmək üçün iyulun 30-dan avqustun 13-dək internet vasitəsilə ixtisas seçimi aparıb və ixtisas seçimi ərizələrini təsdiqləyiblər. Test imtahanlarının nəticələrinə əsasən, 49394 abituriyent ali təhsil müəssisələrinin ixtisaslarına keçirilən müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanıb. İxtisas seçimi zamanı abituriyentlərə kömək məqsədilə hər bir ixtisas qrupu üzrə bir sıra məlumatlar, o cümlədən plan yerlərinin sayı, müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış abituriyentlərin imtahan ballarının paylanması haqqında məlumatlar ayrı-ayrı kitabçalar şəklində, eləcə də ali təhsil müəssisələrinin ixtisasları üzrə 2017-ci ildə tələbə qəbulu müsabiqəsində formalaşmış keçid balları “Abituriyent” jurnalının xüsusi buraxılışında dərc edilmişdir.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən I ixtisas qrupu üzrə 16649, II ixtisas qrupu üzrə 11698, III, IV və V ixtisas qrupları üzrə, müvafiq olaraq, 14142, 4079 və 3682 nəfər müsabiqədə iştirak etmək hüququ əldə edib (1.11 sayılı cədvələ bax). Hər ixtisas qrupu üzrə ayrı-ayrılıqda abituriyentlərin topladıqları balların paylanması 6.10-6.19 sayılı cədvəllərdə təqdim edilib (bax: səh. 392-395).

Cədvəl 1.11

**İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ QƏBUL PLANLARI VƏ MÜSABİQƏDƏ
İŞTİRAK ETMƏK HÜQUQU QAZANMIŞ ABİTURIYENTLƏRİN PAYLANMASI**

İxtisas qrupu	Qəbul planı				Müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış abituriyentlərin sayı		
	Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Birgə müsabiqə aparılan ixtisaslar	Cəmi	Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Cəmi
I	10949	1246	2271	14466	15079	1570	16649
II	8939	1198	3198	13335	10535	1163	11698
III	7957	889	1752	10598	13056	1086	14142
IV	2610	275	430	3315	3593	486	4079
V	1099	175	2033	3307	3272	410	3682
CƏMİ	31554	3783	9684	45021	44793	4605	49394

İxtisas seçimində 44813 nəfər abituriyent iştirak edib. Müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış abituriyentlərin 9.27%-i (4581 nəfər) arzu etdiyi ixtisaslara qəbul olmaq üçün kifayət qədər yüksək bal toplamadıqlarına, yaxud xarici ölkələrin ali təhsil müəssisələrinə qəbul olduqlarına görə qəbul kampaniyasının ixtisas seçimi mərhələsində iştirak etməyib.

İxtisas seçimi mərhələsində ərizə verən abituriyentlərin 6795 nəfəri ərizəsində ali təhsil müəssisələrinin yalnız dövlət sifariş əsasında ayrılmış yerlərini, 19877 nəfəri isə yalnız ödənişli əsaslarla ayrılmış yerlərini seçib. Ödənişli əsaslarla ayrılmış yerləri seçənlərin 1691 nəfəri ərizələrində yalnız özəl təhsil müəssisələrinin ixtisaslarını göstərib. Bu mərhələdə ərizə verənlərin 40.48%-i (18141 nəfər) ərizəsində həm dövlət sifarişli, həm də ödənişli əsaslarla olan yerləri qeyd etmişdi.

Müsabiqə və yerləşdirmənin nəticələri ixtisas seçimindən dərhal sonra açıqlanıb

İlkin mərhələdə ali təhsil müəssisələrinə 39947 nəfər qəbul olub,

qəbul planı 88.73% dolub.

Müsabiqə və yerləşdirmənin nəticələri avqustun 15-də DİM-in internet saytı, AZERCELL, BAKCELL və NARMOBILE telefon xidmətləri vasitəsilə elan olunub, avqustun 16-da isə “Abituriyent” jurnalının 7-ci sayında dərc edilib. Burada ixtisaslar üzrə keçid balları da təqdim edilib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən birinci mərhələdə ali təhsil müəssisələrinə 39947 nəfər abituriyent qəbul olub və qəbul planı 88.73% yerinə yetirilib. Qəbul olanların 36314 nəfəri Azərbaycan, 3633 nəfəri isə rus bölməsinin abituriyentləri olub. Onlardan dövlət sifarişi üzrə qəbul olanların sayı, müvafiq olaraq, 11119 və 885 nəfərdir (cədvəl 1.12).

**ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏRİN
SAYI HAQQINDA MƏLUMAT**

İxtisas qrupu	Qəbul planı	Qəbul edilibdir (o cümlədən, dövlət sifarişi əsasında)			Qəbulolma faizi
		Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bölmələr üzrə cəmi	
I	14466	11589 (5139)	1184 (529)	12773 (5668)	88.30
II	13335	9692 (1884)	1032 (122)	10724 (2006)	80.42
III	10598	9562 (2039)	788 (81)	10350 (2120)	97.66
IV	3315	2911 (1396)	282 (76)	3193 (1472)	96.32
V	3307	2560 (661)	347 (77)	2907 (738)	87.90
CƏMİ	45021	36314 (11119)	3633 (885)	39947 (12004)	88.73

*Ali təhsil müəssisələrinin boş qalan plan yerlərinə əlavə qəbul və qeydiyyat aparıldıqdan sonra
ali təhsil müəssisələrinə ümumilikdə 39560 nəfər qəbul olub,
qəbul planı bütövlükdə 87.87% dolub*

Nəticələr elan edildikdən sonra avqustun 16-dan 20-dək ali təhsil müəssisələrinin boş qalan yerlərinə əlavə qəbul elan olunub. Əlavə qəbul elanı, boş qalan plan yerləri haqqında məlumatlar və müsabiqə şərtləri "Abituriyent" jurnalının 8-ci sayında dərc edilərək ictimaiyyətə çatdırılıb. Əlavə yerləşdirmə zamanı əsas qəbulda yüksək müsabiqə şəraiti olan ixtisaslarda müsabiqədən keçməyən yüksək ballı gənclərin ixtisas seçimlərini bir daha dəqiqləşdirmələrinə, boş qalan yerlərdən öz istəklərinə uyğun olanlarını seçmələrinə şərait yaradılıb. Müsabiqəyə buraxılma şərtləri bu mərhələdə də dəyişdirilmədən birinci mərhələdə olduğu kimi saxlanılıb.

Ali təhsil müəssisələrinin boş qalan plan yerlərinə əlavə qəbul və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə tam orta təhsil bazasında tələbə qəbulu müsabiqəsi eyni vaxtda elan olunub. Hər iki müsabiqə üçün abituriyentlərdən ərizə qəbulu internet vasitəsilə həyata keçirilib. Abituriyentlərə internetdə bir ərizə formasında həm ali təhsil müəssisələrinin boş qalan ixtisaslarının, həm də kolleclərin ixtisaslarının 20-dək kodunu istədikləri ardıcılıqla qeyd etmək imkanı verilib. Bu mərhələdə də müsabiqə ümumi qaydalara müvafiq olaraq abituriyentin seçdiyi ixtisasların ardıcılığına uyğun şəkildə aparılıb və abituriyent müsabiqədən keçdiyi birinci ixtisasa qəbul olub. Hər iki müsabiqəyə birlikdə 14906 ərizə daxil olub. Ərizələrin yalnız 598-də ali təhsil müəssisələrinin boş qalan ixtisaslarının kodları qeyd olunub. Beləliklə, ali təhsil müəssisələrinin boş qalan plan yerlərinə əlavə qəbul və qeydiyyat aparıldıqdan sonra ali təhsil müəssisələrinin qəbul planının dolma göstəricisi 88.73%-dən 87.87%-ə düşüb (qəbul olan bəzi abituriyentlərin qeydiyyatdan keçmədiyinə görə).

Boş qalan plan yerlərinə əlavə yerləşdirmənin nəticələri nəzərə alınmaqla ali təhsil müəssisələrinə qəbul olanların sayı haqqında məlumat aşağıdakı cədvəldə təqdim edilir.

**ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏRİN
SAYI HAQQINDA MƏLUMAT
(ƏLAVƏ YERLƏŞDİRMƏ VƏ QEYDİYYAT NƏZƏRƏ ALINMAQLA)**

İxtisas qrupu	Qəbul planı	Qəbul edilibdir (o cümlədən, dövlət sifarişi əsasında)			Qəbulolma faizi
		Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bölmələr üzrə cəmi	
I	14466	11495 (5126)	1177 (528)	12672 (5654)	87.60
II	13335	9785 (1873)	1034 (122)	10819 (1995)	81.13
III	10598	9261 (2060)	767 (81)	10028 (2141)	94.62
IV	3315	2827 (1367)	270 (74)	3097 (1441)	93.42
V	3307	2593 (662)	351 (77)	2944 (739)	89.02
CƏMİ	45021	35961 (11088)	3599 (882)	39560 (11970)	87.87

Əlavə yerləşdirmə və qeydiyyatın nəticələrini nəzərə almaqla ayrı-ayrı ixtisas qruplarında qəbulolma göstəricilərinə nəzər salaq:

I ixtisas qrupu üzrə qəbul imtahanında 29359 nəfər abituriyent iştirak edib. Onların Azərbaycan bölməsi üzrə 42.38%-i, rus bölməsi üzrə isə 52.62%-i ali təhsil müəssisələrinə qəbul olub. Qəbul planı bütövlükdə 87.60% yerinə yetirilib.

II ixtisas qrupu üzrə imtahanda iştirak edən abituriyentlərin sayı 17946 nəfər olub. Onların Azərbaycan bölməsi üzrə 60.02%-i, rus bölməsi üzrə isə 62.90%-i tələbə adına layiq görülüb, qəbul planı 81.13% dolub. Bu göstərici digər ixtisas qrupları ilə müqayisədə ən aşağı göstəricidir.

III ixtisas qrupu üzrə qəbul imtahanında 20278 nəfər abituriyent iştirak edib. Onların Azərbaycan bölməsi üzrə 49.26%-i, rus bölməsi üzrə isə 51.96%-i ali təhsil müəssisələrinə qəbul olub. Qəbul planı 94.62% yerinə yetirilib.

IV ixtisas qrupu üzrə qəbul imtahanında 5232 nəfər abituriyent iştirak edib. Onların Azərbaycan bölməsi üzrə 60.59%-i, rus bölməsi üzrə isə 47.70%-i tələbə adına layiq görülüb, qəbul planı 93.42% dolub.

V ixtisas qrupu üzrə qəbul imtahanında 46464 nəfər abituriyent iştirak edib. Onların Azərbaycan bölməsi üzrə 5.95%-i, rus bölməsi üzrə isə 12.30%-i tələbə adına layiq görülüb. Qəbul planı 89.02% dolub.

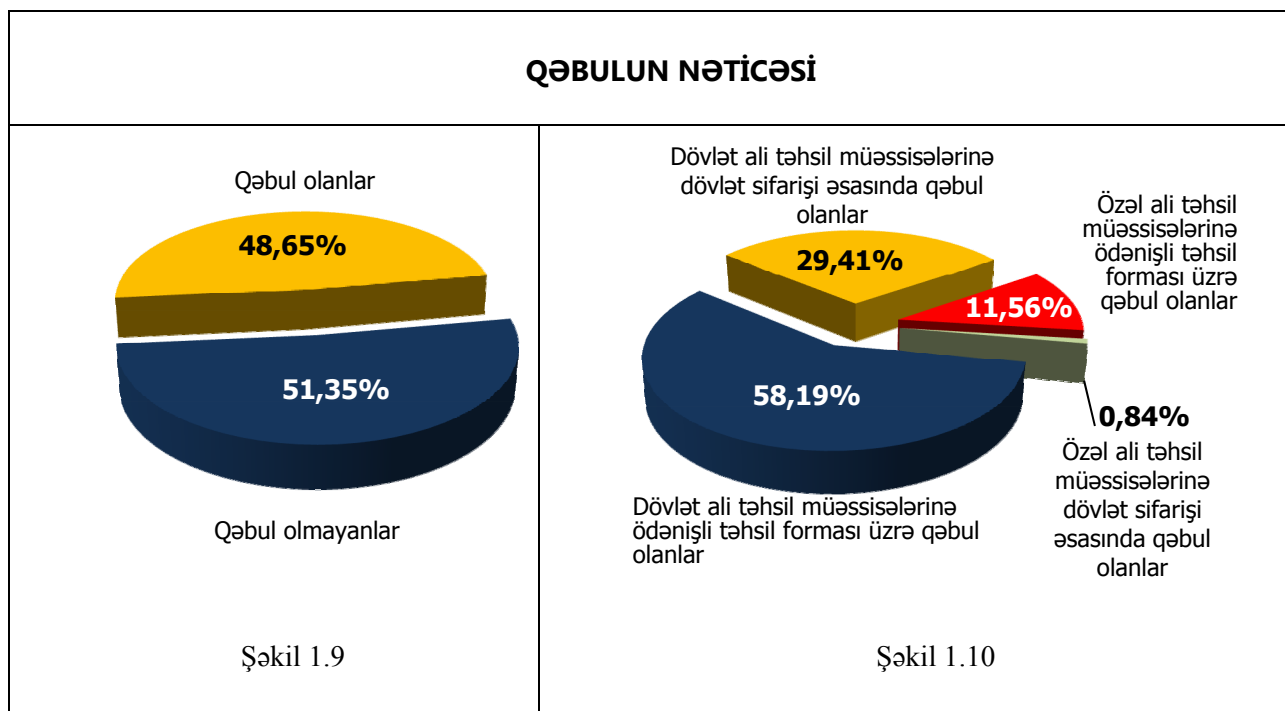
Göründüyü kimi, IV ixtisas qrupu istisna olmaqla, qalan bütün qruplarda imtahanda iştirak edənlər arasından ali təhsil müəssisələrinə qəbulolma faizi rus bölməsində daha yüksəkdir, amma müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanan abituriyentlər arasında qəbulolma faizi hər iki bölmədə, demək olar ki, eyni səviyyədədir. Ümumilikdə götürdükdə, Azərbaycan bölməsində ali təhsil müəssisələrinə qəbul olanlar imtahanlarda iştirak edənlərin 48.06%-ni, müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazananların isə 80.28%-ni təşkil edir. Rus bölməsində bu göstəricilər, müvafiq olaraq, 55.15 və 78.15%-dir.

Qəbulolma göstəricilərinin təhsil formaları üzrə təhlili göstərir ki, dövlət ali təhsil müəssisələrinə 34654, özəl ali təhsil müəssisələrinə isə 4906 nəfər qəbul olub. Dövlət ali təhsil müəssisələrinin qəbul planı 90.50%, özəl ali təhsil müəssisələrinin planı isə 72.90% dolub.

Bildiyimiz kimi Təhsil Nazirliyinin müraciəti nəzərə alınaraq “Riyaziyyat”, “Fizika”, “Kompüter elmləri”, “Nəqliyyat tikintisi mühəndisliyi”, “İnşaat mühəndisliyi”, “İnformasiya texnologiyaları”, “Geologiya” “Elektronika, telekommunikasiya və radiotexnika mühəndisliyi” ixtisasları üzrə müsabiqəyə ən azı 250 bal toplayan abituriyentlər buraxılıb. Nisbətən yüksək müsabiqə şərtlərinin qoyulması səbəbindən qeyd olunan ixtisaslar üçün 2015-ci ildə ayrılan 2273 yerin cəmi 70.00%-i (1591 yer), 2016-cı ildə 2627 yerin cəmi 60.30%-i (1584 yer), 2017-ci ildə 2334 yerin cəmi 77.89%-i (1818 yer), 2018-ci ildə isə 2611 yerin cəmi 76.94%-i (2009 yer) dolub. 2014-cü ildə il bu rəqəm 96.83% olub (2273 yerə 2201 nəfər qəbul olub). Ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə plan yerlərinin dolma faizinə nəzər saldıqda, görürük ki, cari ildə bu ixtisaslar üzrə qəbul planının yerinə yetirilmə faizi 57-93% arasında dəyişir. Müqayisə üçün qeyd edək ki, 2014-cü ildə bu ixtisaslar üzrə qəbul planının yerinə yetirilmə faizi 94%-dən yüksək olub.

Son iki ildə Təhsil Nazirliyinin təqdim etdiyi siyahıya əsasən müəyyən ali təhsil müəssisələrinin ödənişli əsaslarla qəbul aparılan bir neçə ixtisasının (bax: səh. 14-15) müsabiqəsinə ümumi balı 150-dən az olmayan abituriyentlər buraxılıb (fənlər üzrə nisbi ballara məhdudiyyət tətbiq olunmayıb). Nəticədə, 2017-ci ildə həmin ixtisaslara ayrılan plan yerlərinin 95.68, 2018-ci ildə isə 96.74 faizi dolub. Qeyd edək ki, 2016-cı ildə bu ixtisaslara qəbulolma faizi 51.34 faizə bərabər olub. Göründüyü kimi, müsabiqə şərtlərinin aşağı salınması bu ixtisaslara ayrılan plan yerlərinin dolmasına ciddi təsir göstərib.

Ali təhsil müəssisələrinə ayrı-ayrı təhsil formaları üzrə qəbul olan və qəbul olmayan abituriyentlərin paylanma diaqramlarını nəzərdən keçirək (şəkil 1.9 və 1.10).

Diaqramdan göründüyü kimi, ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarında iştirak etmiş gənclərin yalnız 48.65%-i ali təhsil müəssisələrinə qəbul olub. Qəbul olanların 30.25%-i dövlət sifarişi əsasında (29.41%-i dövlət, 0.84%-i özəl ali təhsil müəssisələrində), 69.75%-i isə ödənişli təhsil forması üzrə (58.19%-i dövlət, 11.56%-i özəl ali təhsil müəssisələrində) ali təhsil almaq hüququ qazanıb.

Beləliklə, imtahanda iştirak edən abituriyentlərin 51.35%-i (41756 nəfər) ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmamışdır. Təqdim edilən rəqəmlər qəbul prosesində həm rəqabəti, həm istəkləri təmin edilməyənlərin sayının nə qədər çox olduğunu, həm də qəbul prosesinin kütləliliyini, ağır və məsuliyyətli iş olduğunu göstərir.

DİM bu işin məsuliyyətini dərk edərək qəbul kampaniyasının tam şəffaf keçməsinə təmin etmək məqsədilə onun bütün mərhələlərində görülən tədbirlər barədə ictimaiyyəti müntəzəm olaraq məlumatlandırmışdır. Qəbul imtahanlarında iştirak etmiş hər bir gəncin imtahan nəticələri haqqında məlumatlar arayış formasında imtahanın keçirildiyi vaxtdan 2–3 gün sonra internetdə yerləşdirilmişdir. Arayışda abituriyentlərin hər fənn üzrə ayrı-ayrılıqda düzgün və səhv cavabları, nisbi balları göstərilmişdir. Bunun əsasında onlar öz imtahan nəticələrini ətraflı təhlil etmək imkanına malik olmuşlar.

Abituriyentlərin imtahan balları elan edildikdən sonra onların düzgün ixtisas seçiminə kömək məqsədilə DİM tərəfindən bütün ixtisas qruplarının abituriyentləri üçün “İxtisas seçimi zamanı nələrə diqqət yetirməli?” adlı vəsaitlər çap edilib. Vəsaitlərdə plan yerlərinin sayı, hər bir qrup üzrə müsabiqə şərtləri, həmçinin müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış abituriyentlərin imtahan ballarının paylanma histqramları cədvəl şəklində təqdim edilib. Cədvəldən istifadə edən müsabiqə iştirakçıları öz imtahan göstəricilərinin bu bal sıralanmasındakı yerini müəyyən etmək və ötən illərdə qəbul imtahanlarında ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə formalaşmış keçid ballarını nəzərə almaqla uğurlu seçim etmək imkanı qazanıblar.

Ötən il olduğu kimi, bu il də DİM-də apelyasiya komissiyası bir neçə mərhələdə fəaliyyət göstərmişdir. İlk olaraq, hər bir ixtisas qrupu üzrə imtahan keçirilən gündən sonra apelyasiyada (birinci imtahanda iştirak edənlər üçün II və III qruplar üzrə 14-16 may, I və IV qruplar üzrə 21-23 may, ikinci imtahanda iştirak edənlər üçün II və III qruplar üzrə 27-31 iyul, I və IV qruplar üzrə 19-23 iyul) imtahanın gedişi və qəbul imtahanlarında ayrı-ayrı fənlər üzrə istifadə edilmiş test tapşırıqlarının məzmunu ilə əlaqədar müraciətlərə baxılmışdır. Apelyasiya komissiyasının tərkibində şöbə müdirləri və müəllimlərdən ibarət işçi qrup fəaliyyət göstərmiş, testlərlə bağlı suallara mütəxəssislər tərəfindən hərtərəfli izahat verilmişdir.

Hər ixtisas qrupu üzrə abituriyentlərin istəyinə daha çox uyğun olan, ərizələrdə daha çox birinci yerdə göstərilən ən nüfuzlu ixtisaslar müəyyən edilib

Hər bir ixtisas üzrə müsabiqə vəziyyəti təkcə həmin ixtisası seçən abituriyentlərin sayından deyil, həm də həmin ixtisas üçün ayrılmış plan yerlərinin miqdarından asılı olur. Bir qayda olaraq, abituriyentlərin sayının artması müsabiqə vəziyyətinin yüksəlməsinə, plan yerlərinin artması isə müsabiqə vəziyyətinin düşməsinə səbəb olur. Bu baxımdan müsabiqə vəziyyəti ixtisasın nüfuz səviyyəsini tam ifadə edə bilməz. Nəzərə alsaq ki, ərizədə birinci yerdə göstərilən ixtisas abituriyentin istəyinə ən çox uyğun olandır, deməli, ixtisasın nüfuzunu həmin ixtisasın abituriyent ərizələrində birinci yerdə göstərilməsinin sayı əsasında müəyyənləşdirmək daha düzgün olar. Bu qayda ilə hər qrupun ən nüfuzlu ixtisası müəyyənləşdirilmişdir. Məlum olmuşdur ki, bu il abituriyentlər Azərbaycan bölməsində I qrupda ən çox Bakı Dövlət Universitetinin “Riyaziyyat müəllimliyi”, II qrupda Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin “Maliyyə (tədris ingilis dilində)”, III qrupda Azərbaycan Dillər Universitetinin “Xarici dil müəllimliyi (ingilis dili üzrə)”, IV qrupda Azərbaycan Tibb Universitetinin “Müalicə işi”, V qrupda Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının “Fiziki tərbiyə və çağırışa qədərki hazırlıq müəllimliyi (qızlar üçün fiziki tərbiyə)” ixtisaslarına üstünlük vermişlər (cədvəl 1.14). I, II və V ixtisas qruplarından başqa, digər ixtisas qruplarında rus bölməsi abituriyentlərinin seçimi Azərbaycan bölməsi ilə eyni olmuşdur (cədvəl 1.15). I ixtisas qrupunda rus bölməsinin abituriyentləri Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin “İnformasiya texnologiyaları”, II ixtisas qrupunda Azərbaycan Turizm və Menecment Universitetinin “Turizm və otelçilik”, V ixtisas qrupunda isə Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının “Dizayn” ixtisasına üstünlük veriblər. Azərbaycan bölməsində I ixtisas qrupunda “Riyaziyyat müəllimliyi” ixtisasına marağın artmasını Təhsil Nazirliyinin pedaqoji ixtisaslara göstərdiyi qayğı ilə əlaqələndirmək olar.

Cədvəl 1.14

**ABİTURİYENT ƏRİZƏLƏRİNDƏ BİRİNCİ YERDƏ ƏN ÇOX GÖSTƏRİLMİŞ
DÖVLƏT SİFARİŞLİ ƏYANİ ŞÖBƏ İXTİSASLARI**

Azərbaycan bölməsi

İxtisas qrupu	İxtisasın adı	Birinci yerdə göstərmələrin	
		sayı	faizi (bu ixtisasa sənəd verən abituriyentlərin ümumi sayına nəzərən)
I	Riyaziyyat müəllimliyi (Bakı Dövlət Universiteti)	321	45.47
II	Maliyyə (tədris ingilis dilində, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti)	271	73.84
III	Xarici dil müəllimliyi (ingilis dili üzrə, Azərbaycan Dillər Universiteti)	603	41.90
IV	Müalicə işi (Azərbaycan Tibb Universiteti)	606	91.96
V	Fiziki tərbiyə və çağırışa qədərki hazırlıq müəllimliyi (qızlar üçün fiziki tərbiyə, Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası)	276	40.35

Cədvəl 1.15

**ABİTURİYENT ƏRİZƏLƏRİNDƏ BİRİNCİ YERDƏ ƏN ÇOX GÖSTƏRİLMİŞ
DÖVLƏT SİFARİŞLİ ƏYANİ ŞÖBƏ İXTİSASLARI**

Rus bölməsi

İxtisas qrupu	İxtisasın adı	Birinci yerdə göstərmələrin	
		sayı	faizi (bu ixtisasa sənəd verən abituriyentlərin ümumi sayına nəzərən)
I	İnformasiya texnologiyaları (Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti)	30	17.44
II	Turizm və otelçilik (Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti)	36	28.35
III	Xarici dil müəllimliyi (ingilis dili üzrə, Azərbaycan Dillər Universiteti)	61	47.29
IV	Müalicə işi (Azərbaycan Tibb Universiteti)	47	85.45
V	Dizayn (Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası)	39	88.64

Oğlan abituriyentlər texniki və iqtisad, qız abituriyentlər isə humanitar ixtisaslara üstünlük veriblər

“Abituriyentin ərizəsi”ni dolduran gənc öz ərizəsində ixtisas qrupunu qeyd etməklə, əslində, özünün bu və ya digər yönümlü ixtisaslara istəyini, marağını ifadə etmiş olur. Bu amil nəzərə alınaraq ixtisas qrupları üzrə abituriyentlərin istəyini ifadə edən kəmiyyət göstəricisi hesablanıb. Bu zaman ixtisas seçimi aparan abituriyentlərin neçə faizinin həmin ixtisas qrupuna müraciət etməsi nəzərə alınır. Hər bir abituriyentin istəyi nəzərə alınmaqla hesablanan belə göstərici əsasında ölkənin bütün abituriyentlərini təmsil edən ortastatistik abituriyentin (ayrılıqda oğlan və qız) ixtisas qruplarından hər birinə görə istəyi faizlə müəyyən edilib. 1.16 sayılı cədvəldə hesablamanın nəticələri təqdim olunur (bu il hər bir abituriyent eyni zamanda həm V, həm I–IV qruplardan birini və ya ikisini seçə bilmişdir, ona görə qruplar üzrə faizlərin cəmi 100-dən çox alınır).

Cədvəl 1.16

**ORTASTATİSTİK OĞLAN VƏ QIZ ABİTURIYENTLƏRİN İXTİSAS QRUPLARI
ÜZRƏ İSTƏKLƏRİNİN PAYLANMASI**

№	OĞLAN ABİTURIYENT				QIZ ABİTURIYENT			
	Azərbaycan bölməsi		Rus bölməsi		Azərbaycan bölməsi		Rus bölməsi	
	Qrup	İstək, %-lə	Qrup	İstək, %-lə	Qrup	İstək, %-lə	Qrup	İstək, %-lə
1	V	63.58	V	48.46	V	53.23	V	39.50
2	I	46.15	I	47.60	III	39.18	III	33.52
3	II	26.76	II	28.85	I	26.28	I	23.44
4	III	13.15	III	11.03	II	16.35	II	23.08
5	IV	3.93	IV	4.96	IV	9.16	IV	12.04

Cədvəldən göründüyü kimi, oğlan və qızların ixtisas qruplarına münasibətləri fərqlidir. Əvvəlki illərdə olduğu kimi, bu il də hər iki bölmənin ortastatistik oğlan abituriyentinin istəyi ən çox “Riyaziyyat, fizika və mühəndislik” (I qrup) və “İqtisadiyyat və idarəetmə” (II qrup) ixtisaslarıdır. Azərbaycan bölməsində oğlanların 72.91%, rus bölməsində isə 76.45%-nin istəyi bu iki ixtisas qrupuna yönəlib. Bu rəqəmlər oğlan abituriyentlərin texniki, iqtisad və idarəetmə ixtisaslarına marağının nə dərəcədə yüksək olduğunu göstərir və qeyd etmək lazımdır ki, bu maraq ildən-ilə heç də zəifləmir. Bununla belə, qeyd etmək lazımdır ki, oğlanların I ixtisas qrupuna istəyi II qrupa nəzərən əhəmiyyətli dərəcədə yüksəkdir. Sual oluna bilər: nə üçün abituriyentlər texniki (I qrup) ixtisaslara, iqtisad və idarəetmə (II qrup) ixtisaslarına nisbətən daha çox maraq göstərdikləri halda, hər iki qrup üzrə DİM-in müəyyənləşdirdiyi minimal tələbləri ödəyərək müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayı bir-birinə yaxındır və hər iki qrupda, demək olar ki, bir-birinə yaxın keçid balları formalaşır? Bunun səbəblərindən biri I qrupun abituriyentlərinin birtərəfli hazırlığa malik olmasıdır. Statistik təhlil göstərir ki, I ixtisas qrupunun abituriyentləri, əsasən, bir və ya iki fənn üzrə yaxşı hazırlaşır, digər fənlərə isə səthi yanaşırlar. Digər səbəb isə bu qrupun 5 imtahan fənnindən 3-nün çətin hesab olunan və abituriyentlərdən xüsusi təfəkkür, məntiqi düşüncə, fəza təsəvvürü bacarığı tələb edən dəqiq və təbiət fənləri ilə bağlı olmasıdır.

Ortastatistik qız abituriyentin humanitar ixtisaslardan ibarət III ixtisas qrupuna istəyi daha yüksəkdir. Azərbaycan bölməsində qız abituriyentlər, həmişə olduğu kimi, “İqtisadiyyat və idarəetmə” ixtisaslarına (II qrup) az maraq göstəriblər. Ancaq rus bölməsinin qız abituriyentlərinin həmin ixtisaslara istəkləri nisbətən yüksəkdir. Bu, bir tərəfdən, iqtisadiyyat ixtisaslarına tələbatın, əsasən, şəhərlərdə olması və rus bölməsi abituriyentlərinin əksəriyyətinin böyük şəhərləri təmsil etməsi ilə əlaqədardır, digər tərəfdən, respublikanın regionlarını təmsil edən qızların riyaziyyat və xarici dil fənləri üzrə hazırlıqlarının zəif olması ilə bağlıdır. Belə ki, II qrupda Riyaziyyat fənni yüksək çəki əmsalına malikdir, xarici dil fənni üzrə isə respublikanın böyük şəhərlərini təmsil edən abituriyentlərin hazırlıq səviyyəsi, digər regionlardan fərqli olaraq, yüksəkdir.

IV ixtisas qrupunda qızların ixtisas maraqları (istəkləri) oğlanların maraqlarından 2.35 dəfə yüksəkdir. Onu da qeyd edək ki, IV qrup üzrə ixtisas seçimi mərhələsində iştirak edən qız abituriyentlərin sayı oğlanlardan 2.69 dəfə yüksək olub.

Ötən ildə olduğu kimi cari ildə də V ixtisas qrupuna həm oğlan, həm də qız abituriyentlər yüksək maraq göstəriblər. Bu daha çox ərizə qəbulu mərhələsi ilə əlaqədardır. Ötən illərdə V qrupu (xüsusi

qabiliyyət tələb edən ixtisaslar) öz ərizələrində yalnız qabiliyyət imtahanı üçün qeydiyyatdan keçən abituriyentlər seçə bildirdilər, son iki ildə isə abituriyentlər qeydiyyatdan keçmədən V qrupu öz ərizələrində qeyd etmək imkanı əldə ediblər. Nəzərinizə çatdıraraq ki, V ixtisas qrupuna marağın bu dərəcədə yüksək olması daha çox cari ilin məzunları ilə bağlıdır. Məlum olduğu kimi, cari ilin məzunlarının V ixtisas qrupu üzrə ixtisasların müsabiqəsində buraxılış imtahanının nəticələri əsasında iştirak etmək imkanı olmuş və onlar bu məqsədlə əlavə imtahan verməmişlər. Həmçinin cari ilin məzunları ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında ilk dəfə iştirak etdikləri üçün onların iştirakı dövlət büdcəsinin tərəfindən maliyyələşdirilmişdir. Qeyd olunan səbəblərə görə cari ilin məzunları ərizələrində həm də V ixtisas qrupunu seçmişlər, baxmayaraq ki, faktiki olaraq onların bir çoxunun bu qrupa aid olan ixtisaslara maraqları çox az olub və yaxud heç olmayıb.

***Bakı şəhərinin Qaradağ rayonu, Siyəzən, Salyan və Neftçala rayonlarının
abituriyentləri ənənəvi olaraq yüksək faizlə I qrupun ixtisaslarını seçiblər***

Respublikanın ayrı-ayrı bölgələrini təmsil edən oğlan və qız abituriyentlərin də ixtisas qrupları üzrə istəklərinin paylanması müəyyənləşdirilib. Abituriyentləri bu və ya digər ixtisas qrupuna nisbətən daha çox meyil göstərilən bölgələr 1.17 sayılı cədvəldə təqdim olunub.

Cədvəldən göründüyü kimi, Salyan, Siyəzən, Neftçala, Qazax rayonlarının, Bakı şəhərinin Qaradağ rayonunun və Qusar rayonunun oğlan abituriyentləri yüksək faizlə (uyğun olaraq, 70.39%, 65.64%, 64.92%, 64.64%, 63.03% və 60.44%) texniki ixtisaslar qrupunu seçiblər. Əvvəlki illərdəki qəbulun nəticələri də göstərir ki, bu bölgələrdən, eləcə də Bakı şəhəri Suraxanı və Xəzər rayonlarından olan abituriyentlərin texniki ixtisaslara maraqları yüksəkdir və bu, bir ənənəyə çevrilib. Buna səbəb həmin bölgələrdə dəqiq fənlərin, xüsusən riyaziyyat, fizika fənlərinin tədrisi səviyyəsinin yüksək olması, həmçinin texniki elmlərlə bağlılığı olan sənaye müəssisələrinin mövcudluğudur. Şübhəsiz, müəllimin nüfuzu, yüksək təhsili və pedaqoji bacarığı da şagirdlər arasında fənnin daha dərinə öyrənilməsinə şərtləndirir. İxtisas seçərkən isə gənclər ən yaxşı bildikləri fənnin daha çox əhəmiyyət kəsb etdiyi ixtisas qrupuna üstünlük verirlər.

Bu il Babək, Bərdə, Ağsu, İmişli rayonlarının, Naxçıvan və Gəncə şəhərlərinin, Bakı şəhərinin Səbail, Yasamal, Nəsimi və Nərimanov rayonlarının oğlan abituriyentləri iqtisad və idarəetmə ixtisaslarına, Şərur, Ordubad, İmişli, Saatlı, Lerik, Xaçmaz, Abşeron rayonlarının, Sumqayıt şəhərinin, Bakı şəhərinin Sabunçu, Binəqədi və Xəzər rayonlarının qız abituriyentləri isə humanitar ixtisaslara daha çox üstünlük veriblər.

V qrupun ixtisaslarına daha çox Şərur, Qazax, Göygöl, Zərdab, Şəmkir və Abşeron rayonlarının, Naxçıvan, Gəncə, Sumqayıt şəhərlərinin, Bakı şəhərinin Xəzər, Binəqədi rayonlarının oğlan, Samux, Göygöl, Şəmkir, Ağstafa, Ağcabədi, Abşeron rayonlarının, Şərur rayonunun, Gəncə və Sumqayıt şəhərlərinin, Bakı şəhərinin Suraxanı, Qaradağ, Sabunçu və Nərimanov rayonlarının qız abituriyentləri üstünlük veriblər.

Cədvəl 1.17

**RESPUBLİKANIN BÖLGƏLƏRİNİ TƏMSİL EDƏN OĞLAN VƏ QIZ ABİTURIYENTLƏRİN
İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ İSTƏKLƏRİNİN PAYLANMASI**

İxtisas qrupu	AZƏRBAYCAN BÖLMƏSİ		RUS BÖLMƏSİ	
	Oğlan abituriyent	Qız abituriyent	Oğlan abituriyent	Qız abituriyent
I	Salyan rayonu (70.39), Siyəzən rayonu (65.64), Neftçala rayonu (64.92), Qazax rayonu (64.64), Bakı ş. Qaradağ rayonu (63.03), Qusar rayonu (60.44)	Astara rayonu (42.58), Ağdaş rayonu (40.29), Ucar rayonu (39.41), Salyan rayonu (38.94), Qax rayonu (38.68), Siyəzən rayonu (38.10)	Bakı ş. Suraxanı rayonu (66.02), Bakı ş. Xəzər rayonu (57.41), Bakı ş. Sabunçu rayonu (56.86), Xaçmaz rayonu (56.72), Bakı ş. Nizami rayonu (56.11), Sumqayıt şəhəri (55.37)	Bakı ş. Qaradağ rayonu (37.74), Bakı ş. Suraxanı rayonu (36.51), Bakı ş. Xəzər rayonu (32.88), Bakı ş. Sabunçu rayonu (27.78), Bakı ş. Nizami rayonu (26.76), Bakı ş. Nərimanov rayonu (26.36)
II	Babək rayonu (42.07), Bərdə rayonu (38.73), Naxçıvan şəhəri (38.28), Ağsu rayonu (37.46), İmişli rayonu (36.18)	Zaqatala rayonu (29.03), Bakı ş. Xətai rayonu (25.77), Bakı ş. Nəsimi rayonu (24.66), Qusar rayonu (23.90), Bakı ş. Nərimanov rayonu (23.43)	Bakı ş. Səbail rayonu (35.94), Bakı ş. Nərimanov rayonu (35.37), Bakı ş. Yasamal rayonu (34.63), Bakı ş. Nəsimi rayonu (33.21), Gəncə şəhəri (30.20)	Bakı ş. Yasamal rayonu (31.55), Bakı ş. Səbail rayonu (31.33), Bakı ş. Nərimanov rayonu (30.62), Bakı ş. Xətai rayonu (30.24), Bakı ş. Nizami rayonu (27.70), Bakı ş. Nəsimi rayonu (26.71)

Cədvəl 1.17 (ardı)

İxtisas qrupu	AZƏRBAYCAN BÖLMƏSİ		RUS BÖLMƏSİ	
	Oğlan abituriyent	Qız abituriyent	Oğlan abituriyent	Qız abituriyent
III	Yardımlı rayonu (26.55), Kəlbəcər rayonu (25.73), Şərur rayonu (25.41), Lerik rayonu (23.56), Saatlı rayonu (22.64)	Şərur rayonu (58.33), İmişli rayonu (55.27), Saatlı rayonu (55.06), Lerik rayonu (52.71), Ordubad rayonu (50.00)	Abşeron rayonu (18.67), Bakı ş. Nəsimi rayonu (16.41), Bakı ş. Xətai rayonu (11.94), Bakı ş. Səbail rayonu (11.46), Gəncə şəhəri (11.43), Sumqayıt şəhəri (10.74), Bakı ş. Nizami rayonu (10.41)	Abşeron rayonu (46.15), Xaçmaz rayonu (42.31), Bakı ş. Sabunçu rayonu (37.50), Sumqayıt şəhəri (37.27), Bakı ş. Binəqədi rayonu (37.26), Bakı ş. Xəzər rayonu (36.99)
IV	Tovuz rayonu (9.17), Ağcabədi rayonu (9.07), Lənkəran rayonu (7.48), Cəlilabad rayonu (7.35), Şəmkir rayonu (7.14)	Şirvan şəhəri (18.81), Bərdə rayonu (17.72), Şəmkir rayonu (16.59), Samux rayonu (15.95), Tərtər rayonu (14.96), Kürdəmir rayonu (14.11), Hacıqabul rayonu (13.87)	Qusar rayonu (16.18), Bakı ş. Səbail rayonu (6.77), Bakı ş. Binəqədi rayonu (6.25), Gəncə şəhəri (6.12), Bakı ş. Yasamal rayonu (5.50)	Qusar rayonu (27.69), Gəncə şəhəri (20.95), Bakı ş. Qaradağ rayonu (16.98), Bakı ş. Səbail rayonu (15.26), Xaçmaz rayonu (12.82), Bakı ş. Nərimanov rayonu (12.79)
V	Şərur rayonu (84.94), Qazax rayonu (82.03), Göygöl rayonu (80.62), Naxçıvan şəhəri (79.96), Zərdab rayonu (79.43), Şəmkir rayonu (78.87)	Samux rayonu (81.47), Şərur rayonu (76.61), Gəncə şəhəri (75.88), Göygöl rayonu (74.55), Şəmkir rayonu (73.13), Ağstafa rayonu (72.92), Ağcabədi rayonu (71.97)	Gəncə şəhəri (70.61), Abşeron rayonu (64.00), Bakı ş. Xəzər rayonu (62.96), Bakı ş. Binəqədi rayonu (52.23), Sumqayıt şəhəri (50.41)	Gəncə şəhəri (56.13), Abşeron rayonu (51.65), Sumqayıt şəhəri (47.83), Bakı ş. Suraxanı rayonu (44.44), Bakı ş. Qaradağ rayonu (43.40), Bakı ş. Sabunçu rayonu (41.67), Bakı ş. Nərimanov rayonu (40.31)

Qeyd: Seçmədə abituriyentlərin sayı Azərbaycan bölməsində 100-dən, rus bölməsində isə 50-dən az olmayan bölgələr iştirak edir.

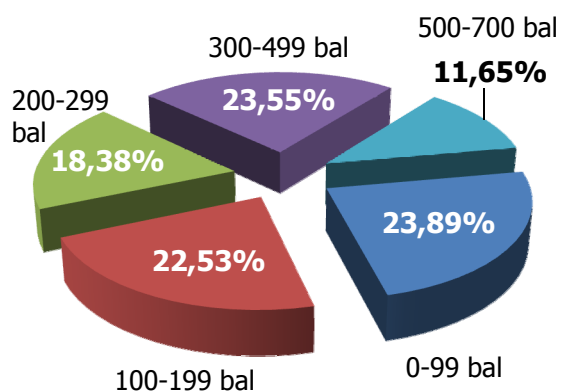
I–IV ixtisas qrupları üzrə qəbul imtahanlarında abituriyentlərin 46.4%-i 200-dən az bal toplamışdır

I–IV ixtisas qrupları üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edən və qəbul olan abituriyentlərin bal göstəriciləri aşağıdakı diaqramlarda (bax: şəkil 1.11 və 1.12) təsvir edilib. Qəbulda toplanılması mümkün olan maksimal bal 700-dür. 0-700 bal diapazonunu şərti olaraq (0-199), (200-299), (300-499), (500-700) intervallarına bölərək, ənənəvi “2”, “3”, “4”, “5” qiymətləri ilə analogiyasını yaratsaq, görürük ki, bu il abituriyentlərin 46.4 faizi imtahandan “2”, 18.4%-i “3”, 23.6%-i “4”, 11.7%-i isə “5” qiymət alıb (bax: şəkil 1.11). Ötən il bu göstəricilər, uyğun olaraq, 48.7%, 18.4%, 22.9%, 10.0% olmuşdur. Göründüyü kimi, bu il “2” qiymət alanların faizi nisbətən azalmış, “3” qiymət alanların faizi dəyişməmiş, “4” və “5” qiymət alanların faizi isə artmışdır. Təbii ki, qəbul imtahanlarında iştirak edən abituriyentlərin topladıqları balların paylanması strukturunda və qəbul planında baş verən dəyişikliklər qəbul olan abituriyentlərin ballarının paylanmasında da öz əksini tapmışdır. Qəbul olanların topladıqları balların paylanma diaqramından (şəkil 1.12) görünür ki, onların 29.7%-ni “3”, 42.7%-ni “4”, 21.0%-ni isə “5” qiymət alanlar təşkil edib. Ötən il bu göstəricilər, uyğun olaraq 32.9%, 44.4%, 19.1% olub.

V ixtisas qrupu üzrə ərizə verib qəbul imtahanında (cari ilin məzunları üçün tam orta təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanında) iştirak edən və qəbul olan abituriyentlərin bal göstəriciləri isə aşağıdakı diaqramlarda (bax: şəkil 1.13 və 1.14) təsvir edilib. Bu imtahanlarda toplanılması mümkün olan maksimal bal 90-dır. Şəkil 1.13-dən göründüyü kimi, qəbul (buraxılış) imtahanlarında iştirak edən abituriyentlərin 5.2%-nin topladığı bal 20-dən aşağıdır. Qəbul olan abituriyentlər arasında 25-dən az bal toplayan yoxdur (şəkil 1.14). Qəbul imtahanlarında iştirak edənlərin əksəriyyətinin imtahan nəticəsi (50–59) və daha aşağı bal intervallarında yerləşdiyi halda, qəbul olan abituriyentlərin nəticəsi əsasən (60–69) və (70–90) bal intervallarında daxildir.

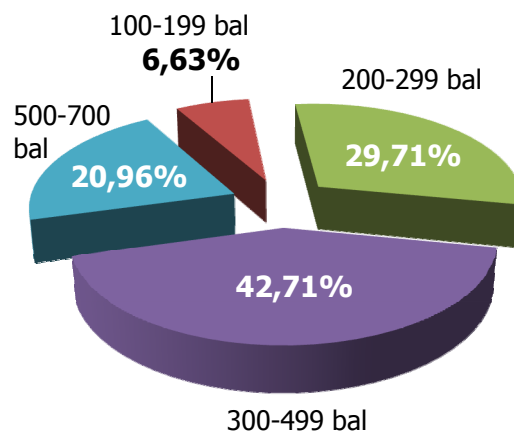
Təəssüflə qeyd etmək lazımdır ki, bu il Ağsu, Xızı, Astara, Daşkəsən, Lerik, Ağdaş, Şabran, Sabirabad və Samux rayonlarının cari il məzunlarını təmsil edən abituriyentlərin 30%-dən çoxunun qəbul imtahanlarında topladığı bal 100-dən aşağı olmuşdur.

**QƏBUL İMTAHANLARINDA İŞTİRAK
EDƏN ABİTURIYENTLƏRİN TOPLADIQLARI
BALLARIN PAYLANMA DİAQRAMI
(I–IV qruplar üzrə)**

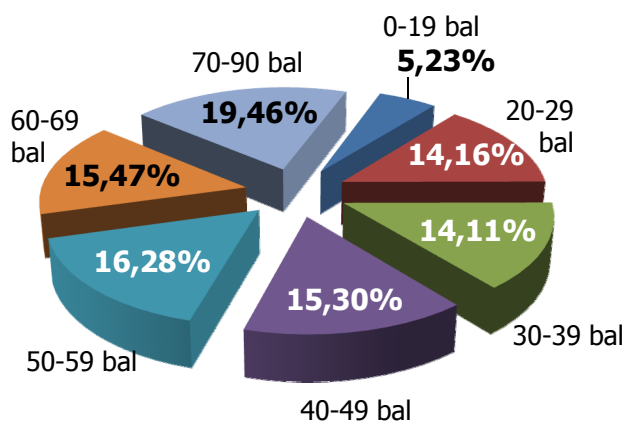
Şəkil 1.11

**QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏRİN
TOPLADIQLARI BALLARIN PAYLANMA
DİAQRAMI
(I–IV qruplar üzrə)**

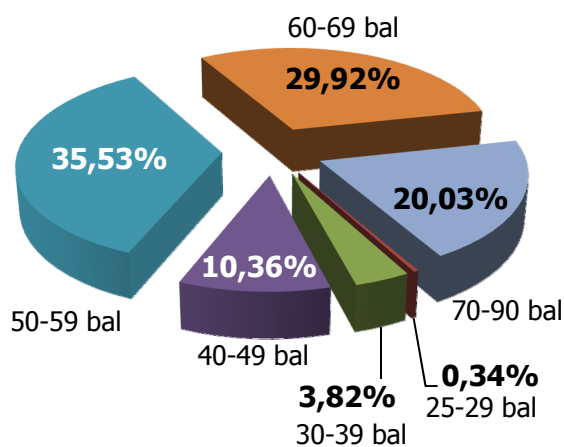
Şəkil 1.12

**QƏBUL İMTAHANLARINDA İŞTİRAK EDƏN
ABİTURIYENTLƏRİN TOPLADIQLARI
BALLARIN PAYLANMA DİAQRAMI
(V qrup üzrə)**

Şəkil 1.13

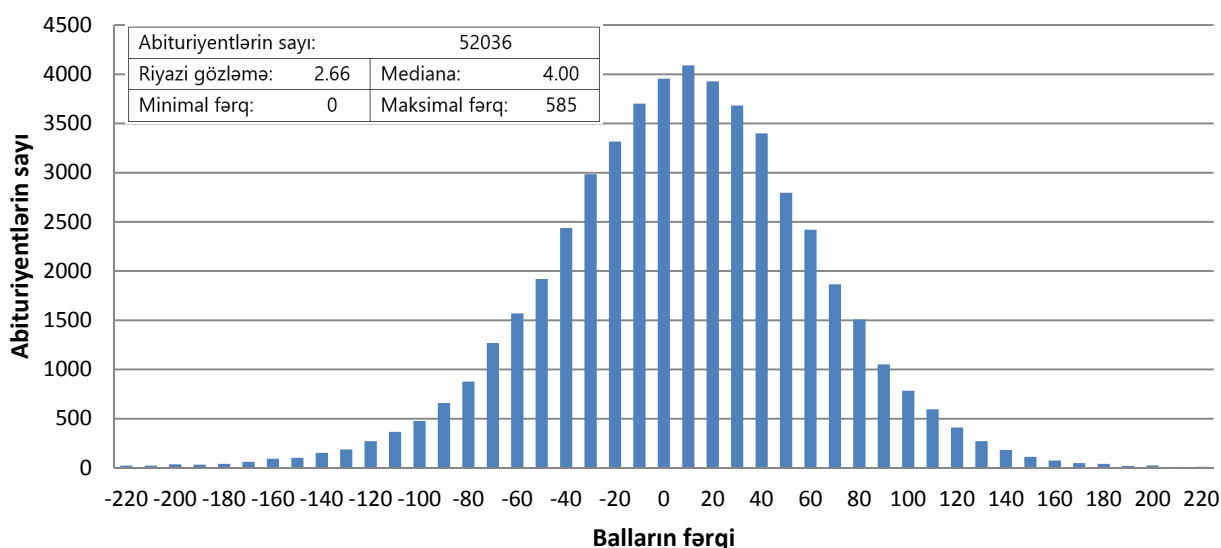
**QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏRİN
TOPLADIQLARI BALLARIN PAYLANMA
DİAQRAMI
(V qrup üzrə)**

Şəkil 1.14

Məlum olduğu kimi cari ildə abituriyentlər iki dəfə imtahan vermək imkanı əldə etmişlər. Eyni ixtisas qrupu üzrə hər iki imtahanda iştirak edən abituriyentlərin imtahan nəticələri təhlil olunarkən (1.1 sayılı qrafikə bax) belə məlum olub ki, abituriyentlərin ikinci imtahandakı nəticələri birinci imtahandakı nəticələrindən nisbətən yaxşı olub və bu imtahanların hər ikisində iştirak edən abituriyentlərin nəticələri arasındakı fərğin orta qiyməti 2.66 bala bərabər olub. Abituriyentlərin təxminən 69-70%-nin bu iki imtahanda əldə etdikləri nəticələri arasındakı fərq 50 baldan, 93-94%-nin isə 100 baldan aşağı olub. Qeyd edək ki, nəticələr arasındakı korrelyasiya əmsali 0.94-ə bərabər olub. Aşağıdakı qrafikdə hər iki imtahanda iştirak edən abituriyentlərin topladıqları balların fərqlərinin paylanması təqdim olunub:

**HƏR İKİ İMTAHANDA (EYNİ QRUP ÜZRƏ) İŞTİRAK EDƏN EYNİ ABİTURİYENTLƏRİN
İKİNCİ İMTAHANDA TOPLADIQLARI BALLARLA BİRİNCİ İMTAHANDA
TOPLADIQLARI BALLARIN FƏRQİNİN PAYLANMASI**

Qrafik 1.1

Məlum olduğu kimi, “Abituriyentin ərizəsi” formasına ayrı-ayrı fənlər üzrə attestat qiymətləri də daxil edilir. Ərizədə qeyd olunan qiymətlər əsasında abituriyentlərin orta attestat qiymətləri hesablanaraq, onların qəbul imtahanlarında topladıqları ballarla müqayisəsi aparılmışdır. Aşağıda attestat qiymətlərinə görə müxtəlif səviyyədə yerləşən cari ilin məzunlarının qəbul imtahanlarında topladıqları balların paylanma cədvəli təqdim edilir (bax: səh. 43, cədvəl 1.18). Bu cədvələ əsaslanaraq, attestatda bütün qiymətləri “5” olan abituriyentlərlə bütün qiymətləri “3” olan abituriyentlərin imtahan ballarını müqayisə edək. Tam orta məktəbi bütün fənlərdən “3” qiymətlə başa vuran məzunların 95.36%-nin qəbul imtahanlarındakı nəticələri də çox zəif – 0–199 bal intervalında olub. “5” qiymətlə bitirən məzunların isə yalnız 52.03%-i attestat qiymətlərini doğrulda bilib. Bu da məktəblərdə verilən aşağı qiymətlərin obyektiv olduğunu, yüksək qiymətlərin isə nisbətən şişirdildiyini göstərir.

Əlbəttə, obyektiv qiymətləndirilmə aparılarsa, təhsilin bir pilləsində əldə olunmuş nailiyyətlər digər pilləyə keçiddə nəzərə alınmalıdır. İndiki halda isə ali təhsil müəssisələrinə qəbul zamanı attestat qiymətləri nəzərə alınaraq bunun əsasında abituriyentin nəticəsinə hər hansı bal əlavə edilərsə, əla qiymətlərini doğrultmayan “əlaçılar” öz biliyi hesabına bal toplayanları sıxışdırıb onları ali təhsil müəssisələrinə qəbulda

üstəlayə bilərlər. Digər tərəfdən, bu cür addımın subyektivliyə bir qədər də yolaçmayacağına zəmanət vermək çətinidir. Odur ki, biz məktəb və qəbul göstəriciləri arasında yüksək korrelyasiya ($r>0.9$) olmayanadək attestat qiymətlərinin qəbulda əlavə bal kimi nəzərə alınmasının tərəfdarı deyilik.

Qiymətləndirmə ilə bağlı qeyd olunan problem digər amillərlə yanaşı, həm də tam orta təhsil standartlarının yerlərdə eyni qaydada tətbiq edilməməsindən irəli gəlir. Qiymət meyarlarının məktəblərdə bir-birindən ciddi fərqlənməsi nəticəsində eyni hazırlıqlı şagirdin biliyi bir məktəbdə (rayonda) “əla”, digər məktəbdə (rayonda) “kafi” qiymətləndirilir. Dövlət İmtahan Mərkəzi ümumtəhsil müəssisələrində qiymətləndirmənin vahid standartlar əsasında aparılması işinə kömək məqsədilə məktəb proqramlarına uyğun olaraq şagirdlərin biliyinin yoxlanılması və qiymətləndirilməsi üçün fənlər üzrə test kitabları nəşr edib. Kitablار Təhsil Nazirliyi tərəfindən dərs vəsaiti kimi təsdiq edilib. Onlarda qiymətləndirmənin 5 və 9 ballıq sistemdə standartları da təqdim olunub ki, hər bir məktəb bunun əsasında öz şagirdlərinin biliyini vahid qiymətləndirmə sistemi ilə ölçmək imkanı əldə etsin.

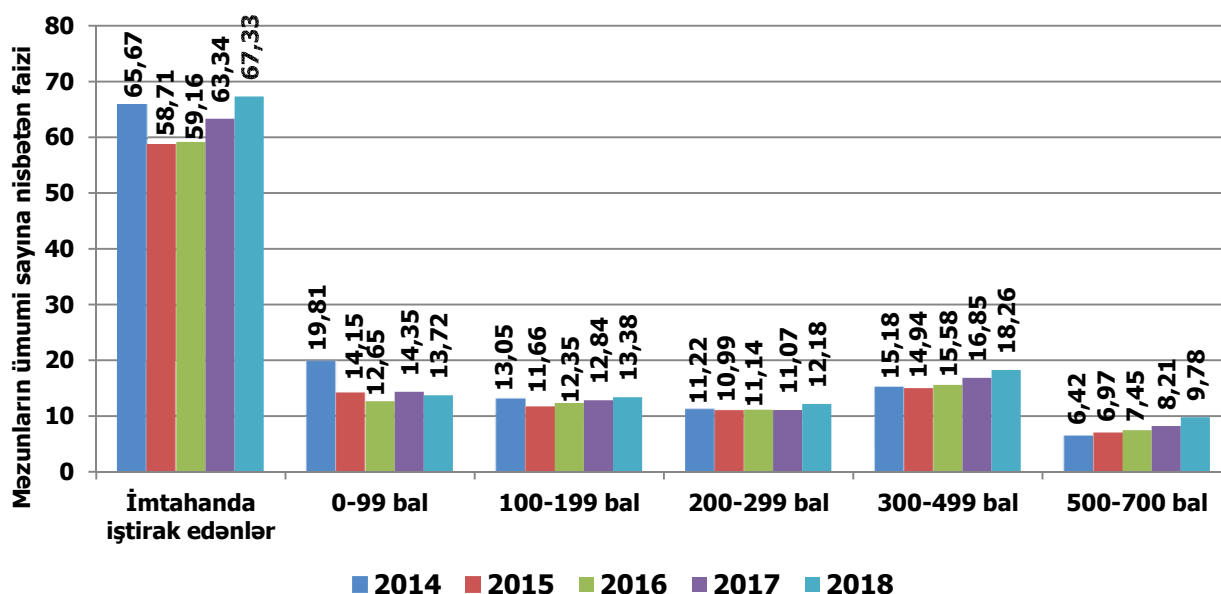
Cədvəl 1.18

**ATTESTAT QIYMƏTLƏRİ VƏ QƏBUL İMTAHANLARINDA TOPLADIQLARI BALLAR
ÜZRƏ ABİTURİYENTLƏRİN PAYLANMASI**

S E Ç M Ə L Ə R		CƏMİ	BAL İNTERVALLARI				
			0-99	100-199	200-299	300-499	500-700
İmtahan iştirakçıları	sayı	72260	17260	16280	13282	17019	8419
	faizi	100.0	23.89	22.53	18.38	23.55	11.65
İmtahan iştirakçıları (2018-ci ilin məzunları)	sayı	55475	11301	11027	10036	15049	8062
	faizi	100.0	20.37	19.88	18.09	27.13	14.53
2018-ci ilin məzunları (əlaçılar)	sayı	8843	38	238	707	3259	4601
	faizi	100.0	0.43	2.69	8.00	36.85	52.03
2018-ci ilin məzunları (orta attestat balı 4.5-5 intervalında yerləşənlər, 4.5 daxil olmaqla)	sayı	17848	1266	2959	3928	6924	2771
	faizi	100.0	7.09	16.58	22.01	38.79	15.53
2018-ci ilin məzunları (orta attestat balı 4-4.5 intervalında yerləşənlər, 4 daxil olmaqla)	sayı	14772	2712	4043	3554	3841	622
	faizi	100.0	18.36	27.37	24.06	26.00	4.21
2018-ci ilin məzunları (orta attestat balı 3.5-4 intervalında yerləşənlər)	sayı	7558	3110	2296	1297	802	53
	faizi	100.0	41.15	30.38	17.16	10.61	0.70
2018-ci ilin məzunları (orta attestat balı 3-3.5 intervalında yerləşənlər, 3.5 daxil olmaqla)	sayı	5137	3099	1327	500	203	8
	faizi	100.0	60.33	25.83	9.73	3.95	0.16
2018-ci ilin məzunları (orta attestat balı “3” olanlar)	sayı	1207	1010	141	43	12	1
	faizi	100.0	83.68	11.68	3.56	0.99	0.08

Fənlər üzrə məktəb qiymətləri ilə qəbul imtahanlarında toplanılan balların müqayisəsi üçün abituriyentlərin hər bir fənn üzrə topladıqları balların məktəb qiymətləri ilə korrelyasiyası da araşdırılıb. Məlum olub ki, ümumtəhsil müəssisələrində nisbətən obyektiv qiymətləndirmə ana dili, riyaziyyat və xarici dil fənləri üzrə aparılır. Bu fənlər üzrə korrelyasiya əmsalı 0.64-0.67 intervalındadır. 2014-cü ildə xarici dil üzrə korrelyasiya əmsalı 0.42-yə bərabər olub. Amma son dörd ildə buraxılış imtahanı fənləri siyahısına xarici dil fənni də daxil edildikdən sonra bu göstərici 0.64-ə yüksəlib. Fizika və kimya üzrə korrelyasiya əmsalı 0.51-0.52 intervalındadır.

**2014, 2015, 2016, 2017 VƏ 2018-Cİ İLLƏRDƏ QƏBUL İMTAHANLARINDA TOPLADIQLARI
BALLAR ÜZRƏ ABİTURIYENTLƏRİN PAYLANMASININ MÜQAYİSƏSİ
(BÜTÜN MƏZUNLAR NƏZƏRƏ ALINMAQLA)**

Şəkil 1.15

Məlum olduğu kimi, 2015-ci ildən V qrup və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul cari ilin məzunları üçün buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında həyata keçirilib. Ona görə də V qrup ixtisaslarına və ya orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olmaq istəyən abituriyentlər I–IV qruplar üzrə imtahanlarda iştirak etməyiblər. Nəticədə, 2014-cü illə müqayisədə 2015, 2016 və 2017-ci illərdə I–IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edən cari il məzunlarının respublika üzrə bütün məzunların sayındakı payı 65.67%-dən müvafiq olaraq 58.71, 59.16 və 63.34%-dək azalmış, 2018-cil ildə isə əksinə olaraq bu pay 67.33 faizə qədər artmışdır. Ötən illər ərzində xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslara (V qrup) və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olanların əksəriyyətinin qəbul imtahanında 0–99 və 100–199 intervalında bal toplayanlardan ibarət olduqlarını nəzərə alsaq, deyə bilərik ki, 2014-cü illə müqayisədə 2015, 2016, 2017 və 2018-ci illərdə qəbul imtahanı ballarının paylanma spektrinə daxil olan orta və yüksək bal intervalllarında (200–299, 300–499, 500–700) heç bir əhəmiyyətli dəyişiklik baş verməməlidir. Doğrudan da 1.15 sayılı şəkildən göründüyü kimi, ciddi dəyişiklik yalnız 0–99 intervalında bal toplayanların nisbi sayındadır. Düzdür 200–299, 300–499 və 500–700 intervalllarında bal toplayanların mütləq saylarını təhlil etdikdə görürük ki, 2015, 2016, 2017 və 2018-ci illərdə bu intervallarda nəticə göstərənlərin sayı 2014-cü illə müqayisədə qismən artıb (2014-cü ildə bu intervallar üzrə nəticə göstərən abituriyentlərin sayı, müvafiq olaraq, 9509, 12863 və 5440-a, 2015-ci ildə 9702, 13182 və 6153-ə, 2016-cı ildə 9713, 13589 və 6501-ə, 2017-ci ildə 9256, 14088 və 6865-ə, 2018-ci ildə isə 10036, 15049 və 8062-yə bərabər olub).

2017 və 2018-ci illərdəki artımın əsas səbəbi abituriyentlərin iki dəfə imtahanda iştirakı üçün imkan yaradılması və yuxarıda verilən diaqramda abituriyentlərin bu iki imtahan əldə etdikləri iki nəticədən ən yüksəyinin nəzərə alınmasıdır. Əgər yay imtahanında (yay imtahanın iştirak etməyənlər üçün yaz imtahanında) əldə olunan nəticələri ötən illərlə müqayisə etsək, fərqi çox cüzi olduğunu görürük. Bildiyimiz kimi, cari ilə kimi abituriyentlərin yalnız bir dəfə qəbul imtahanında iştirak etmək imkanı olmuşdur, ona görə də bu cür müqayisə daha ədalətli olardı. Bu nəticələri təhlil edərkən belə məlum olur ki, abituriyentlərin 16.68%-i 0-99, 13.27%-i 100-199, 11.44%-i 200-299, 16.95%-i 300-499 və 8.98%-i 500-700 bal intervalllarında nəticə göstərən. Göründüyü kimi, ötən illərlə müqayisədə 200-299, 300-499 və 500-700 bal intervalllarında əhəmiyyətli dəyişiklik olmayıb.

Bundan əlavə, hər bir fənn üzrə attestat qiyməti “kafi” və “əla” olan abituriyentlərin qəbul imtahanlarında müvafiq fəndən topladıqları nisbi balların bal intervalları üzrə paylanma histoqramları təhlil edilib. Məlum olub ki, fənlər üzrə attestat qiymətləri “3” olan abituriyentlərin əksəriyyəti qəbul imtahanlarında da analoji nəticə göstərirlər. Belə ki, bu abituriyentlərin ayrı-ayrı fənlər üzrə 84–96%-i 0–40 intervalında nisbi bal toplamışdır. Deməli, yuxarıda da qeyd etdiyimiz kimi, ümumi təhsil məktəblərində verilən aşağı qiymətlər

müəyyən edilmiş vahid standartlara xeyli dərəcədə uyğundur. Ancaq, təəssüf ki, “əla” ilə qiymətləndirmədə bunun əksini görürük (bax: cədvəl 1.19). Bu, özünü kimya, Azərbaycan tarix (II qrup) və ədəbiyyat fənləri üzrə qiymətləndirmədə daha qabarıq göstərir. Kimya fənnindən əlaçı abituriyentlərin 20.67%-nin, Azərbaycan tarixi fənnindən 20.43%-nin və Ədəbiyyat fənnindən 18.22%-nin uyğun fənlər üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları nisbi balları 20-dən az olmuşdur. Əlaçı abituriyentlərin 80-100 bal intervalındakı nəticələrinə nəzər saldıqda görürük ki, bu abituriyentlərin coğrafiya fənni üzrə yalnız 11.64%-i, fizika fənni üzrə 14.84%-i və Azərbaycan tarixi fənni üzrə isə 15.56%-i 80–100 bal intervalında nəticə göstərərək özlərinin attestat qiymətlərini doğruldublar. Belə zəif nəticə göstərənlərin sayının çox olması bu fənlərin aşağı səviyyədə tədris olunması və qiymətləndirmədə standartlara əməl edilməməsi ilə əlaqədardır.

Qeyd etmək lazımdır ki, burada təhlil olunan göstəricilər qiymətləndirmənin respublika üzrə vəziyyətini ifadə edir. Lakin hər bir bölgənin fərqli göstəriciləri də ola bilər. Biz, sadəcə, bu sahədə problemlərin olduğunu və onun təhlil edilərək aydınlaşdırıla bilinməsi imkanlarını göstərdik. Bu baxımdan, hər bir bölgə müvafiq qaydada nəticələrini təhlil edib mövcud problemlərini üzə çıxara və onların həll olunması üçün tədbirlər görə bilər. Bölgələrdə bu işin, hətta müəllimlər səviyyəsində də təhlil edilməsi mümkündür.

Cədvəl 1.19

FƏNLƏR ÜZRƏ ATTESTAT QIYMƏTLƏRİ “ƏLA” OLAN ABİTURIYENTLƏRİN NİSBİ BAL İNTERVALLARINA GÖRƏ PAYLANMASI (2018-Cİ İLİN MƏZUNLARI)

F Ə N N		CƏMİ	B A L İ N T E R V A L L A R I				
			0 – 20	20 – 40	40 – 60	60 – 80	80 – 100
Ana dili	sayı	21838	392	1685	3983	6564	9214
	faizi	100.00	1.80	7.72	18.24	30.06	42.19
Ədəbiyyat	sayı	10254	1868	2143	2240	2172	1831
	faizi	100.00	18.22	20.90	21.85	21.18	17.86
Riyaziyyat (I, II qruplar)	sayı	13163	1456	2754	3156	3054	2743
	faizi	100.00	11.06	20.92	23.98	23.20	20.84
Riyaziyyat (III, IV qruplar)	sayı	6998	482	1059	1546	1893	2018
	faizi	100.00	6.89	15.13	22.09	27.05	28.84
Tarix* (III qrup)	sayı	9595	1649	1879	2059	2118	1890
	faizi	100.00	17.19	19.58	21.46	22.07	19.70
Azərbaycan tarixi (II qrup)	sayı	8395	1715	1931	1919	1524	1306
	faizi	100.00	20.43	23.00	22.86	18.15	15.56
Fizika	sayı	13715	1803	3014	3629	3234	2035
	faizi	100.00	13.15	21.98	26.46	23.58	14.84
Kimya	sayı	13272	2743	2507	2331	2323	3368
	faizi	100.00	20.67	18.89	17.56	17.50	25.38
Biologiya	sayı	3459	296	528	657	778	1200
	faizi	100.00	8.56	15.26	18.99	22.49	34.69
Coğrafiya	sayı	9104	1279	2050	2452	2263	1060
	faizi	100.00	14.05	22.52	26.93	24.86	11.64
Xarici dil (I qrup)	sayı	5818	473	811	1226	1415	1893
	faizi	100.00	8.13	13.94	21.07	24.32	32.54
Xarici dil (II, III qruplar)	sayı	10818	927	1468	1843	2497	4083
	faizi	100.00	8.57	13.57	17.04	23.08	37.74

* Qeyd: Tarix fənnindən göstəricilər Azərbaycan tarixi və Ümumi tarix fənlərinin hər ikisindən “əla” qiymət alan abituriyentlərin göstəriciləri əsasında müəyyənlanmışdır.

Qəbul imtahanlarının nəticələri əsasında Azərbaycan və rus bölmələri üzrə ayrılıqda abituriyentlərin topladıqları balların I–IV və V ixtisas qrupları üzrə paylanması müəyyənləşdirilib. Onlar cədvəl şəklində tərtib olunub (1.20, 1.21, 1.22 və 1.23 sayılı cədvəllərə bax) və histoqramları (1.2, 1.3, 1.4, 1.5 sayılı qrafiklərə bax) qurulub.

Qrafiklərdə Azərbaycan və rus bölmələri üzrə ayrılıqda abituriyentlərin I–IV və V ixtisas qrupları üzrə topladıqları balların paylanma histoqramları və ədədi xarakteristikaları: riyazi gözləmə (orta qiymət) – M , abituriyentlərin seçməsinə iki bərabər hissəyə ayıran bal (mediana) – Me , abituriyentlərin ballarının paylanmasında rast gəlmə ehtimalı ən yüksək olan bal (moda) təqdim edilib. Təhlil göstərir ki, I–IV ixtisas qruplarında hər iki bölmə üzrə abituriyentlərin ballarının paylanma histoqramları sağtərəfli asimetriyaya malikdir. Bu o deməkdir ki, abituriyentlərin tam seçimində orta nəticə göstərən (Azərbaycan bölməsində 248.67, rus bölməsində 273.79 bal) abituriyentlərə nəzərən zəif nəticə göstərənlər sayca üstünlük təşkil edir. Bununla belə, Azərbaycan və rus bölmələri abituriyentlərinin histoqramlarında fərqli cəhətlər mövcuddur. Bunlar aşağıdakılardır:

1. Azərbaycan bölməsi ilə müqayisədə rus bölməsində abituriyentlərin ballarının paylanma histoqramlarında assimetriya zəifdir. Azərbaycan və rus bölmələri abituriyentlərinin orta bal göstəriciləri arasındakı fərq ötən ilə nəzərən 21.52-dən 25.12-yə qədər artmışdır. Azərbaycan bölməsində abituriyentlərin yalnız 52.67, rus bölməsində isə 61.08%-i 200-dən çox bal toplamışdır. Digər tərəfdən, imtahanda iştirak edənlərin yarısının Azərbaycan bölməsində 213.85, rus bölməsində isə 250.27 baldan zəif nəticə göstərməsi, hər iki bölmədə abituriyentlərin hazırlığının günün tələbləri (dövlət tədris proqramları və təhsil standartları) səviyyəsində olmadığını təsdiqləyir.

2. Abituriyentlərin topladıqları balların ortastatistik* abituriyentin topladığı bala (seçmənin riyazi gözləmə qiymətinə) nəzərən səpələnməsi (paylanmanın dəyişkənliyi) ortakvadratik meyillə xarakterizə edilir. Ortakvadratik meyilin qiymətləri bölmələr üzrə test imtahanlarında toplanılan balların paylanmasının ədədi xarakteristikaları cədvəllərində göstərilib. Azərbaycan bölməsi üzrə bu göstərici 175.46, rus bölməsi üzrə 165.24 bala bərabərdir. Əslində, Azərbaycan və rus bölmələri üzrə toplanılan balların riyazi gözləmə (orta) qiymətləri bir-birindən fərqli olduğundan onların ortakvadratik meyillərini bilavasitə müqayisə etmək düzgün deyil. Müqayisə ortakvadratik meyillərin riyazi gözləmə (orta) qiymətlərinə nəzərən faizləri (variasiya əmsali) əsasında aparılmalıdır. Belə müqayisə isə göstərir ki, Azərbaycan bölməsində abituriyentlərin topladıqları balların səpələnmə göstəricisi riyazi ortanın 70.56%-ni təşkil etdiyi halda, rus bölməsində yalnız 60.35%-ni təşkil edir. Azərbaycan bölməsində ortastatistik abituriyentin topladığı bala (riyazi ortaya) nəzərən səpələnmənin yüksək olması bu bölmənin qəbul imtahanlarında iştirak edən abituriyentlərinin bilikləri arasında daha ciddi qütbləşmənin mövcud olduğunu göstərir. Rus bölməsi abituriyentlərinin bilikləri arasında qütbləşmənin nisbətən zəif olmasına, zənnimizcə, Azərbaycan dili fənni üzrə keçirilən imtahanda zəif hazırlıqlı abituriyentlərin kənarlaşdırılması da öz təsirini göstərir. Xatırladıq ki, rus bölməsində “Azərbaycan dili” imtahanı artıq on birinci ildir ki, əsas imtahanlardan əvvəl keçirilir və bu imtahandan “qeyri-məqbul” alanlar əsas imtahanlara buraxılırlar.

V ixtisas qrupu üzrə abituriyentlərin tam seçməsinə orta bal (Azərbaycan bölməsində 49.88, rus bölməsində 50.61 bal) ətrafında nəticə göstərən abituriyentlər sayca üstünlük təşkil edirlər. Azərbaycan və rus bölmələri abituriyentlərinin histoqramlarında bəzi fərqli cəhətlər mövcuddur. Belə ki, Azərbaycan bölməsi ilə müqayisədə rus bölməsi abituriyentlərinin ballarının paylanma histoqramlarında orta nəticə göstərən abituriyentlər daha çox üstünlük təşkil edir. İmtahanda iştirak edənlərin yarısı Azərbaycan bölməsində 49.63, rus bölməsində isə 51.09 baldan aşağı nəticə göstərüb. Onu da qeyd edək ki, rus bölməsində heç bir abituriyent 7 baldan aşağı nəticə göstərməyib. Azərbaycan bölməsi üzrə ortakvadratik meyil 19.77, rus bölməsi üzrə 17.71 bala bərabərdir. Ortakvadratik meyillərin riyazi gözləmə (orta) qiymətlərinə nəzərən faizləri (variasiya əmsali) əsasında müqayisə göstərir ki, Azərbaycan bölməsində abituriyentlərin topladıqları balların səpələnmə göstəricisi riyazi ortanın 39.64%-ni təşkil etdiyi halda, rus bölməsində yalnız 34.99%-ni təşkil edir. Azərbaycan bölməsində ortastatistik abituriyentin topladığı bala (riyazi ortaya) nəzərən səpələnmənin yüksək olması bu bölmənin qəbul imtahanlarında iştirak edən abituriyentlərinin bilikləri arasında daha ciddi qütbləşmənin mövcud olduğunu göstərir.

*Burada ortastatistik abituriyent dedikdə, I–IV ixtisas qrupları üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edən abituriyentlərin bu imtahanda nümayiş etdirdikləri bilik və bacarıq baxımından ümumiləşdirilmiş obrazı nəzərdə tutulur.

Qəbul imtahanlarının nəticələri əsasında ixtisas qrupları üzrə də abituriyentlərin topladıqları balların paylanması müəyyənləşdirilib. Onlara uyğun olan statistik sıralar jurnalın əlavələr hissəsində təqdim olunub (cədvəllər 6.10-6.19, bax: səh. 392-395).

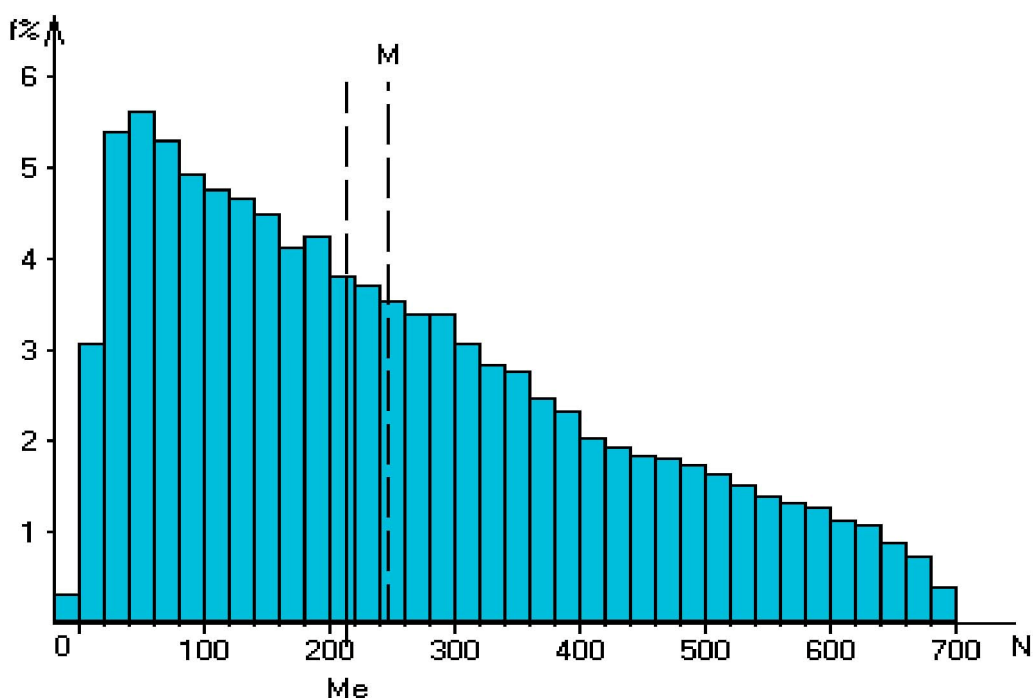
Bölmə: Azərbaycan (I-IV qruplar)

Test imtahanında toplanılan balların paylanmasının ədədi xarakteristikaları			
Riyazi gözləmə:	248.67	Minimal bal :	0
Ortakvadratıq meyil:	175.46	Maksimal bal :	700
Moda :	50	Abituriyentlərin sayı :	66402
Mediana :	213.85		

Cədvəl 1.20

Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə
0 - 0	213	0.32	0.32	220 - 239	2490	3.75	54.94	460 - 479	1216	1.83	86.71
0 - 19	2067	3.11	3.43	240 - 259	2381	3.59	58.52	480 - 499	1167	1.76	88.46
20 - 39	3610	5.44	8.87	260 - 279	2281	3.44	61.96	500 - 519	1102	1.66	90.12
40 - 59	3756	5.66	14.53	280 - 299	2281	3.44	65.39	520 - 539	1018	1.53	91.66
60 - 79	3550	5.35	19.87	300 - 319	2058	3.10	68.49	540 - 559	938	1.41	93.07
80 - 99	3303	4.97	24.85	320 - 339	1906	2.87	71.36	560 - 579	894	1.35	94.42
100 - 119	3197	4.81	29.66	340 - 359	1861	2.80	74.16	580 - 599	852	1.28	95.70
120 - 139	3120	4.70	34.36	360 - 379	1664	2.51	76.67	600 - 619	755	1.14	96.84
140 - 159	3005	4.53	38.89	380 - 399	1554	2.34	79.01	620 - 639	729	1.10	97.93
160 - 179	2763	4.16	43.05	400 - 419	1364	2.05	81.06	640 - 659	603	0.91	98.84
180 - 199	2843	4.28	47.33	420 - 439	1293	1.95	83.01	660 - 679	498	0.75	99.59
200 - 219	2561	3.86	51.19	440 - 459	1238	1.86	84.88	680 - 700	271	0.41	100.00

Qrafik 1.2

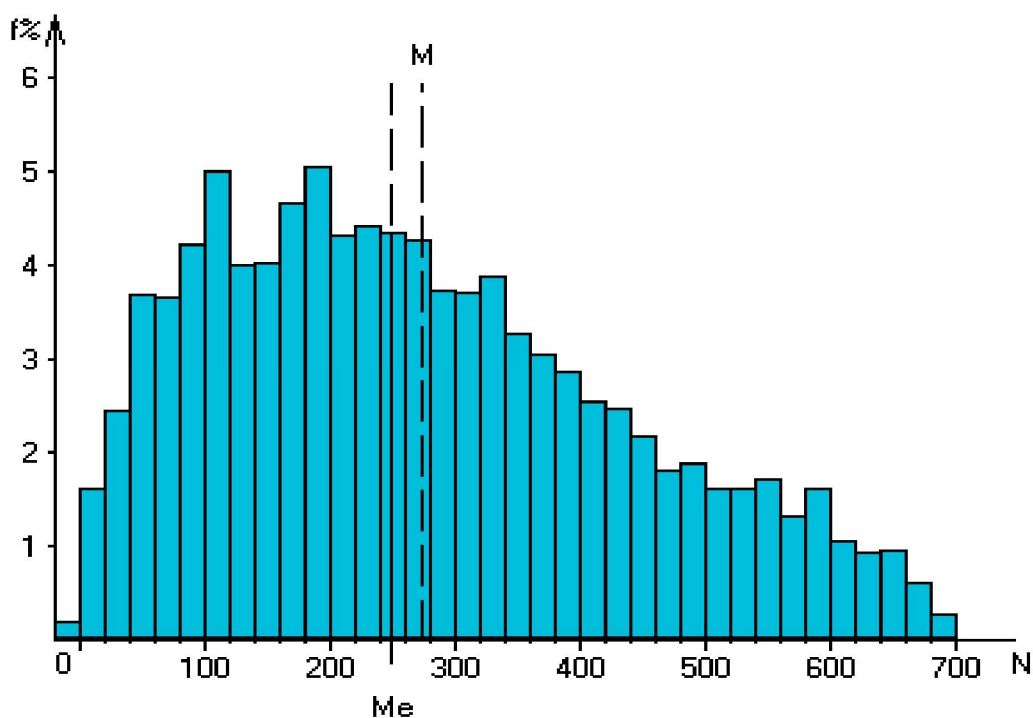
Bölmə: Rus (I–IV qruplar)

Test imtahanında toplanılan balların paylanması ədədi xarakteristikaları			
Riyazi gözləmə :	273.79	Minimal bal :	0
Ortakvadratik meyil :	165.24	Maksimal bal :	695
Moda :	190	Abituriyentlərin sayı :	5858
Mediana :	250.27		

Cədvəl 1.21

Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə
0 - 0	12	0.20	0.20	220 - 239	261	4.46	47.75	460 - 479	107	1.83	86.26
0 - 19	96	1.64	1.84	240 - 259	257	4.39	52.13	480 - 499	111	1.89	88.15
20 - 39	144	2.46	4.30	260 - 279	253	4.32	56.45	500 - 519	95	1.62	89.77
40 - 59	218	3.72	8.02	280 - 299	221	3.77	60.23	520 - 539	96	1.64	91.41
60 - 79	216	3.69	11.71	300 - 319	220	3.76	63.98	540 - 559	101	1.72	93.14
80 - 99	250	4.27	15.98	320 - 339	230	3.93	67.91	560 - 579	78	1.33	94.47
100 - 119	296	5.05	21.03	340 - 359	193	3.29	71.20	580 - 599	95	1.62	96.09
120 - 139	236	4.03	25.06	360 - 379	180	3.07	74.27	600 - 619	63	1.08	97.17
140 - 159	238	4.06	29.12	380 - 399	169	2.88	77.16	620 - 639	56	0.96	98.12
160 - 179	276	4.71	33.83	400 - 419	151	2.58	79.74	640 - 659	57	0.97	99.10
180 - 199	298	5.09	38.92	420 - 439	146	2.49	82.23	660 - 679	36	0.61	99.71
200 - 219	256	4.37	43.29	440 - 459	129	2.20	84.43	680 - 700	17	0.29	100.00

Qrafik 1.3

Bölmə: Azərbaycan (V qrup)

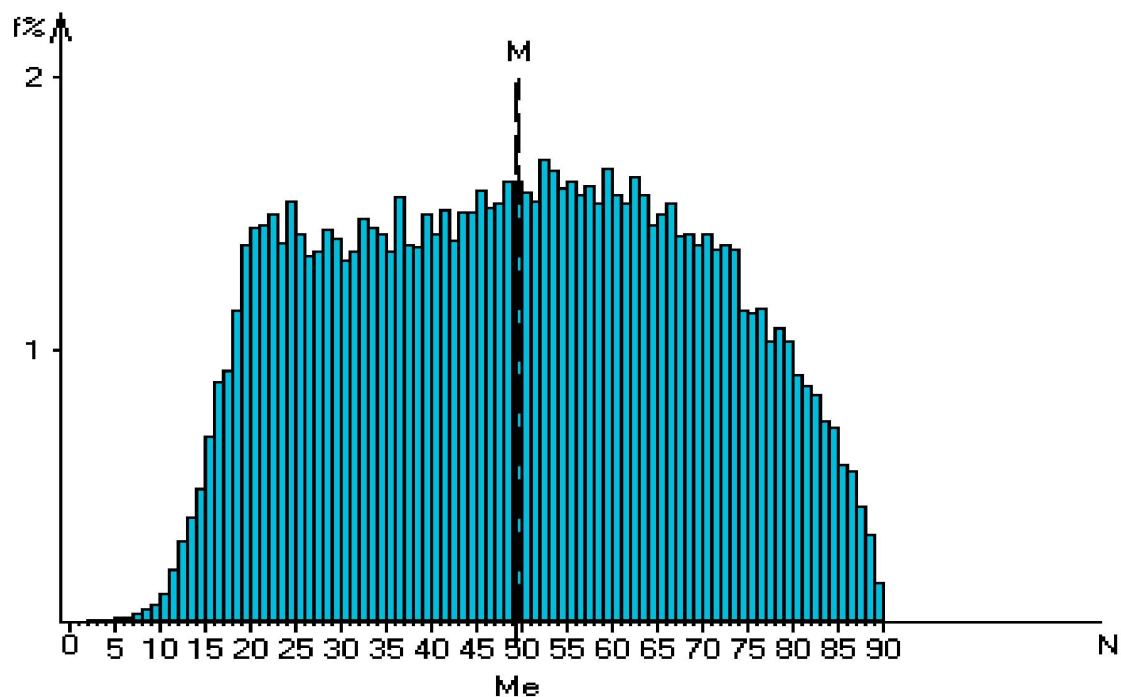
Test imtahanında toplanılan balların paylanması ədədi xarakteristikaları

Riyazi gözləmə :	49.88	Minimal bal :	0
Ortakvadratik meyil :	19.77	Maksimal bal :	90
Moda :	53	Abituriyentlərin sayı :	43610
Mediana :	49.63		

Cədvəl 1.22

Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə
0	3	0.01	0.01	31	580	1.33	22.43	62	673	1.54	69.80
1	1	0.00	0.01	32	593	1.36	23.79	63	714	1.64	71.44
2	2	0.00	0.01	33	647	1.48	25.27	64	685	1.57	73.01
3	5	0.01	0.03	34	632	1.45	26.72	65	638	1.46	74.47
4	4	0.01	0.03	35	621	1.42	28.14	66	655	1.50	75.97
5	4	0.01	0.04	36	595	1.36	29.51	67	670	1.54	77.51
6	8	0.02	0.06	37	682	1.56	31.07	68	618	1.42	78.92
7	8	0.02	0.08	38	605	1.39	32.46	69	621	1.42	80.35
8	14	0.03	0.11	39	602	1.38	33.84	70	604	1.39	81.73
9	21	0.05	0.23	40	655	1.50	35.34	71	624	1.43	83.16
10	31	0.07	0.23	41	623	1.43	36.77	72	597	1.37	84.53
11	48	0.11	0.34	42	660	1.51	38.28	73	604	1.39	85.92
12	86	0.20	0.54	43	612	1.40	39.69	74	597	1.37	87.29
13	132	0.30	0.84	44	656	1.50	41.19	75	500	1.15	88.43
14	168	0.39	1.23	45	656	1.50	42.70	76	498	1.14	89.58
15	216	0.50	1.72	46	694	1.59	44.29	77	505	1.16	90.73
16	298	0.68	2.41	47	666	1.53	45.82	78	453	1.04	91.77
17	384	0.88	3.29	48	671	1.54	47.35	79	471	1.08	92.85
18	404	0.93	4.21	49	707	1.62	48.98	80	450	1.03	93.88
19	502	1.15	5.36	50	707	1.62	50.60	81	397	0.91	94.79
20	604	1.39	6.75	51	688	1.58	52.17	82	378	0.87	95.66
21	632	1.45	8.20	52	676	1.55	53.72	83	366	0.84	96.50
22	636	1.46	9.66	53	742	1.70	55.43	84	324	0.74	97.24
23	654	1.50	11.16	54	723	1.66	57.08	85	312	0.72	97.96
24	610	1.40	12.55	55	696	1.60	58.68	86	254	0.58	98.54
25	676	1.55	14.10	56	707	1.62	60.30	87	243	0.56	99.10
26	621	1.42	15.53	57	684	1.57	61.87	88	186	0.43	99.53
27	589	1.35	16.88	58	701	1.61	63.48	89	141	0.32	99.85
28	593	1.36	18.24	59	672	1.54	65.02	90	66	0.15	100.00
29	630	1.44	19.68	60	727	1.67	66.68				
30	617	1.41	21.10	61	685	1.57	68.25				

Qrafik 1.4

Bölmə: Rus (V qrup)

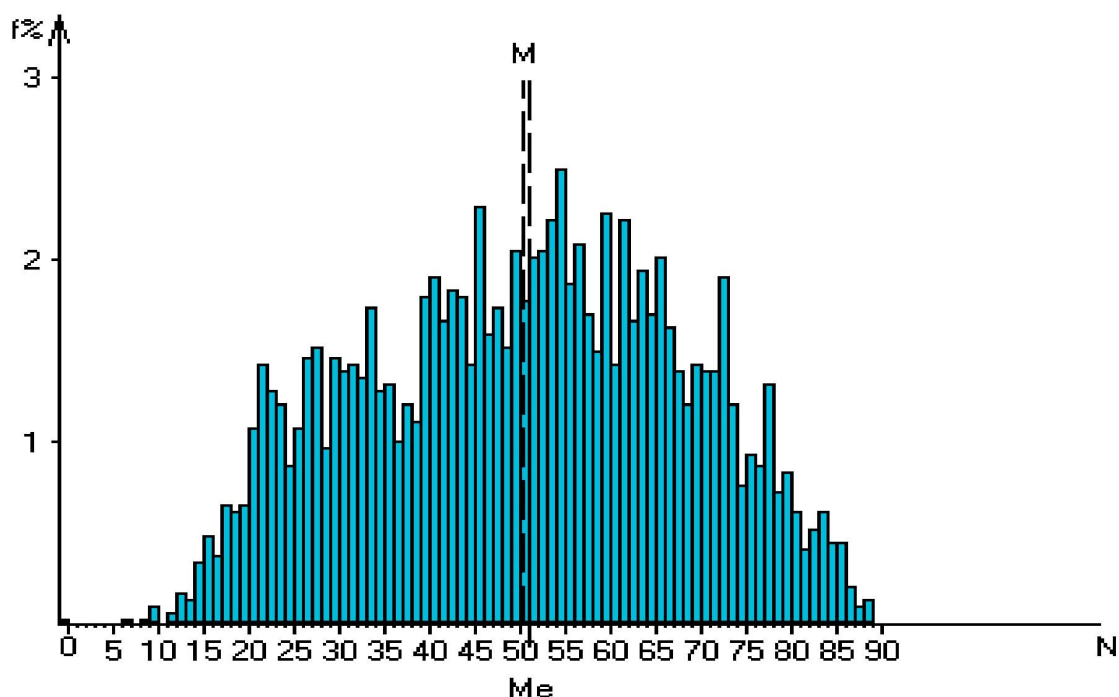
Test imtahanında toplanılan balların paylanmasının ədədi xarakteristikaları

Riyazi gözləmə :	50.61	Minimal bal :	0
Ortakvadratıq meyil :	17.71	Maksimal bal :	89
Moda :	54	Abituriyentlərin sayı :	2854
Mediana :	51.09		

Cədvəl 1.23

Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə
0	1	0.04	0.04	31	40	1.40	17.66	62	64	2.24	71.86
1	0	0.00	0.04	32	41	1.44	19.10	63	48	1.68	73.55
2	0	0.00	0.04	33	39	1.37	20.46	64	56	1.96	75.51
3	0	0.00	0.04	34	50	1.75	22.21	65	49	1.72	77.22
4	0	0.00	0.04	35	37	1.30	23.51	66	58	2.03	79.26
5	0	0.00	0.04	36	38	1.33	24.84	67	47	1.65	80.90
6	0	0.00	0.04	37	29	1.02	25.86	68	40	1.40	82.31
7	1	0.04	0.07	38	35	1.23	27.08	69	35	1.23	83.53
8	0	0.00	0.07	39	32	1.12	28.21	70	41	1.44	84.97
9	1	0.04	0.11	40	52	1.82	30.03	71	40	1.40	86.37
10	3	0.11	0.21	41	55	1.93	31.96	72	40	1.40	87.77
11	0	0.00	0.21	42	48	1.68	33.64	73	55	1.93	89.70
12	2	0.07	0.28	43	53	1.86	35.49	74	35	1.23	90.93
13	5	0.18	0.46	44	52	1.82	37.32	75	22	0.77	91.70
14	4	0.14	0.60	45	41	1.44	38.75	76	27	0.95	92.64
15	10	0.35	0.95	46	66	2.31	41.07	77	25	0.88	93.52
16	14	0.49	1.44	47	46	1.61	42.68	78	38	1.33	94.85
17	11	0.39	1.82	48	50	1.75	44.43	79	21	0.74	95.59
18	19	0.67	2.49	49	44	1.54	45.97	80	24	0.84	96.43
19	18	0.63	3.12	50	59	2.07	48.04	81	18	0.63	97.06
20	19	0.67	3.78	51	51	1.79	49.82	82	12	0.42	97.48
21	31	1.09	4.87	52	58	2.03	51.86	83	15	0.53	98.00
22	41	1.44	6.31	53	59	2.07	53.92	84	18	0.63	98.63
23	37	1.30	7.60	54	64	2.24	56.17	85	13	0.46	99.09
24	35	1.23	8.83	55	72	2.52	58.69	86	13	0.46	99.54
25	25	0.88	9.71	56	54	1.89	60.58	87	6	0.21	99.75
26	31	1.09	10.79	57	60	2.10	62.68	88	3	0.11	99.86
27	42	1.47	12.26	58	49	1.72	64.40	89	4	0.14	100.00
28	44	1.54	13.81	59	43	1.51	65.91	90	0	0.00	100.00
29	28	0.98	14.79	60	65	2.28	68.19				
30	42	1.47	16.26	61	41	1.44	69.62				

Qrafik 1.5

Müasir dünyada inkişaf və iqtisadi yüksəliş üçün ən zəruri amillərdən biri ölkələrdə keyfiyyətli təlim-tədrisi təmin edən effektiv təhsil sistemlərinin qurulmasıdır. Təhsil sistemlərində səmərəliliyi təmin edən həlledici amillərdən biri isə işlək qiymətləndirmə sisteminin yaradılması və onun təkmilləşdirilərək inkişaf etdirilməsidir.

Bu baxımdan, klassik test nəzəriyyəsi əsasında qəbul imtahanlarında istifadə edilən testlərin etibarlılığı hesablanmışdır. Məlum olmuşdur ki, fənlər üzrə testlərin etibarlılıq əmsalının Küder-Riçardson (KR-20) və Split-Half metodları vasitəsilə hesablanmış qiymətləri 0.77-0.94 həddlərində yerləşir. Etibarlılıq əmsalının aşağı həddi kimi, adətən, 0.70 qiyməti qəbul edildiyindən, əminliklə təsdiq etmək olar ki, bu il qəbul imtahanlarında bütün fənlər üzrə kifayət qədər etibarlı testlərdən istifadə edilmişdir. Qeyd etmək lazımdır ki, testoloji praktikada testlərin etibarlılığı, bir qayda olaraq, 0.8-0.9 intervalında dəyişir.

İxtisas qrupuna aid olan fənlərin çəki əmsalları və fənlər üzrə testlərin etibarlılıq əmsalları nəzərə alınmaqla bütövlükdə hər bir qrupun testinin etibarlılıq əmsalı Mosye (Mosier) düsturu əsasında hesablanmışdır. Bütün ixtisas qrupları üzrə ayrı-ayrılıqda aparılmış hesablamalar nəticəsində məlum olmuşdur ki, qrup testlərinin etibarlılıq əmsalları 0.94-0.97 intervalında yerləşir. Rəqəmlər göstərir ki, bu il qəbul imtahanlarında fənlər üzrə istifadə edilən testlərin kompozisiyası əsasında tərtib edilmiş qrup testləri də yüksək etibarlılıq keyfiyyətinə malik olmuşdur.

Qəbul imtahanlarına hazırlıqda sınaq imtahanlarının xüsusi yeri vardır. Bu imtahanlarda abituriyent imtahan texnologiyası ilə tanış olur, qəbul imtahanında istifadə ediləcək test modeli və imtahan meyarları əsasında öz bilik səviyyəsini qiymətləndirmək imkanı əldə edir. Abituriyentin sınaq imtahanlarında əldə etdiyi nəticələrlə qəbul imtahanındakı nəticələri arasındakı stoxastik əlaqələri müəyyən etmək məqsədilə onların müvafiq imtahan göstəriciləri (ümumi balları və fənlər üzrə nisbi balları) arasında korrelyasiya əmsalları hesablanıb və təhlil edilib. 1.24 sayılı cədvəldə abituriyentlərin ən yüksək bal topladıqları sınaq və qəbul imtahanı nəticələri arasında korrelyasiya əmsallarının hesablanmış qiymətləri ixtisas qrupları üzrə təqdim edilib.

Cədvəldən göründüyü kimi, bütün ixtisas qruplarında abituriyentlərin sınaq və qəbul imtahanlarının nəticələri arasında sıx stoxastik əlaqə mövcuddur. Bu əlaqələr həm imtahan fənləri üzrə toplanılan nisbi ballar, həm də ümumi ballar arasında özünü büruzə verir.

Ən yüksək stoxastik əlaqə IV ixtisas qrupunu təmsil edən abituriyentlərin nəticələrində özünü göstərir. Bu qrupda abituriyentlərin sınaq və qəbul imtahanlarındakı ümumi balları arasındakı xətti əlaqənin sıxlıq səviyyəsi çox yüksəkdir və korrelyasiya əmsalı 0.93-ə bərabərdir. Qeyd etmək lazımdır ki, korrelyasiya əmsalı vahidə yaxınlaşdıqca stoxastik əlaqə funksional əlaqəyə yaxınlaşır.

IV ixtisas qrupunda abituriyentlərin ayrı-ayrı imtahan fənlərindən sınaq və qəbul imtahanlarında topladıqları nisbi ballar arasındakı xətti əlaqələrin sıxlığını ifadə edən korrelyasiya əmsalları 0.786-dan (ana dili fənni üzrə) 0.865-ə (kimya fənni üzrə) qədər dəyişir. Göründüyü kimi, fənlər üzrə korrelyasiya əmsalının variasiyası kiçikdir.

Fənlər üzrə nisbətən zəif stoxastik əlaqə II ixtisas qrupunda müşahidə olunur. Burada korrelyasiya əmsalının ən kiçik qiyməti coğrafiya (0.750), ən böyük qiyməti isə ingilis dili fənnində (0.807) müşahidə olunur.

Sınaq və qəbul imtahanlarında abituriyentlərin topladıqları ümumi ballar arasında mövcud olan belə sıx stoxastik əlaqələr imtahanlarda istifadə edilən test modellərinin yüksək etibarlılığa malik olduğunu nümayiş etdirir.

Cədvəl 1.24

SINAQ VƏ QƏBUL İMTAHANLARININ NƏTİCƏLƏRİ ARASINDA KORRELYASIYA ƏMSALLARI

№	İXTİSAS Qrupu	Ümumi bal	İMTAHAN FƏNLƏRİ									
			Ana dili	Ədəbiyyat	Riaziyyat	Fizika	Kimya	Biologiya	Tarix	Azərbaycan tarixi	Coğrafiya	İngilis dili
I	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, aqrar ixtisasları	0.896	0.746		0.794	0.754	0.802					0.828
II	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	0.904	0.767		0.795					0.791	0.750	0.807
III	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	0.915	0.805	0.811	0.821				0.806			0.820
IV	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, aqrar ixtisasları	0.928	0.786		0.851	0.804	0.865	0.820				

Bu gün gənclərimizin aldıkları təhsilin məzmunu XXI əsrin tələblərinə cavab verməlidir. İnformasiya cəmiyyətinin formalaşdığı müasir dövrdə təhsil müəssisəsi (məktəb və ya universitet) gənclərə düşünməyi, zəruri informasiyanı müstəqil şəkildə əldə etməyi, informasiya bolluğu şəraitində düzgün istiqamət götürməyi, analitik və yaradıcı şəkildə düşünə bilməyi öyrətməlidir. Əlbəttə, bütün bu amillər qəbul imtahanlarının məzmununa da öz tələblərini verir.

DİM hər bir imtahan layihəsini tərtib edərkən, ilk növbədə, onun məqsədini müəyyən edir: kimi seçirik?

Tələbə qəbulunda qarşıya qoyulan əsas məqsəd seçdiyi ixtisas üzrə ali təhsil müəssisələrində təhsil alma qabiliyyətinə malik olan abituriyentlərin seçilməsidir. Bu vəzifənin həyata keçirilməsi üçün istifadə edilən test tapşırıqları valid, yəni düzgün seçimə keyfiyyətinə malik olmalıdır. Bununla əlaqədar, DİM biliyin qiymətləndirilməsi üzrə beynəlxalq təcrübəyə əsaslanmaqla ardıcıl olaraq test tapşırıqlarının həm məzmununda, həm tərtibində, həm də təqdimat formalarında təkmilləşdirmə işləri aparır. Belə işlərdən biri də son illər qəbul imtahanlarında ayrı-ayrı fənlər üzrə testlərdə nəzəri biliklərin bilavasitə təbiiqinə aid test tapşırıqlarının sayının artırılmasıdır. Nəticədə, qeyri-standart düşüncə və yaradıcılıq tələb edən məsələlər artıqca abituriyentlərin bir hissəsinin topladığı bal ötən illərlə müqayisədə azalmış, lakin bununla belə, yüksək bal diapazonunda (500–700 bal) biliyin qiymətləndirilməsi və onun əsasında abituriyentlərin sıralanması daha dəqiq aparılmışdır. Bu dəyişiklik qəbul imtahanına hazırlaşarkən əzbərçiliyə üstünlük verən abituriyentlərin imtahan nəticələrinə öz təsirini göstərmişdir. Belə abituriyentlər, adətən, məktəb kursunda öyrənilən fiziki, kimyəvi və bioloji proseslərin, riyazi çevirmələrin məğzini anlamağa cəhd etmir, təbiət hadisələrinin səbəb-nəticə əlaqələrini izah etməkdə çətinlik çəkirlər. Bu gün tələbə adı qazananların, xüsusilə də 500 – 700 arasında bal toplayan gənclərin nəticələrinin təhlili belə qənaətə gəlməyə əsas verir ki, DİM ali təhsil müəssisələrinin I kursları üçün bilik və bacarıqları ali təhsil almağa imkan verən tələbə kontingenti seçmişdir.

Öz gələcəyini düşünən hər bir cəmiyyət var gücünü ona yönəldir ki, bütün təbəqələrdən olan insanların təhsil almaq imkanları maksimal dərəcədə bərabərləşsin. Təhsil sistemi gənclərə şəxsi uğur əldə etməyə, öz bacarıq və səyləri əsasında cəmiyyətdə layiqli yer tutmağa bərabər şanslar verməlidir. Qəbul imtahanlarının nəticələri bir daha təsdiq edir ki, bunun üçün ölkəmizdə real sosial lift qurulub və bu mexanizm uğurla fəaliyyət göstərməkdədir.

DİM 1992–2010-cu illərdə keçirilən qəbul imtahanlarında abituriyentlərə yalnız qapalı tipli test tapşırıqları təqdim edirdi. 2011-ci ildə ilk dəfə olaraq ali təhsil müəssisələrinə və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə keçirilən qəbul imtahanlarında riyaziyyat fənni üzrə test blokuna qapalı tipli test tapşırıqları ilə yanaşı, 5 açıq tipli test tapşırığı da daxil edilmişdi. Beləliklə, bütün ixtisas qruplarında riyaziyyat fənnindən təqdim edilən testlərin tərkibində 20 test tapşırığı qapalı, 5 test tapşırığı isə açıq tipli olmuşdu. Açıq tipli test tapşırıqlarının mürəkkəblilik dərəcəsi orta və çətin idi. 2012–2014-cü illərdə açıq tipli test tapşırıqlarının daxil olduğu fənlər I ixtisas qrupu üzrə fizika və riyaziyyat, II qrup üzrə coğrafiya və riyaziyyat, III qrup üzrə tarix və riyaziyyat, IV qrup üzrə isə kimya və riyaziyyat fənləri olmuşdur. Sadaladığımız fənlərdən təqdim edilən testlərin tərkibində 20 test tapşırığı qapalı, 5 test tapşırığı isə açıq tipli olmuşdur. 2015-ci ildən etibarən bütün ixtisas qruplarında açıq tipli test tapşırıqlarının daxil olduğu fənlərin sayı artırılmışdır. Həmin fənlər bunlardır: I ixtisas qrupu üzrə kimya, II və III qruplar üzrə ana dili, IV qrup üzrə isə biologiya fənni. Açıq tipli test tapşırıqlarının təqdim olunduğu üç fənnin hər birinin test blokunda 21 test tapşırığı qapalı, 4 test tapşırığı isə açıq tipli olmuşdur.

İxtisas qrupları üzrə imtahan nəticələrinin təhlili göstərir ki, abituriyentlərin açıq və qapalı tipli test tapşırıqları üzrə topladıqları ballar arasında xətti əlaqələri ifadə edən korrelyasiya mövcuddur. Bu əlaqələr ixtisas qrupları üzrə müxtəlifdir. Məsələn, I qrup üzrə korrelyasiya əmsalının qiyməti 0.870, II qrup üzrə 0.821, III qrup üzrə 0.878 və IV qrup üzrə 0.887-yə bərabərdir.

Açıq tipli test tapşırıqlarına, əsasən, qapalı tipli test tapşırıqları üzrə orta və yüksək bal toplayan abituriyentlər cavab vermişlər. Belə abituriyentlərin müxtəlif fənlərdən qapalı tipli test tapşırıqları üzrə düzgün cavabvermə faizi 40-dan yüksək olub. Onlar II ixtisas qrupunda ana dili, riyaziyyat və coğrafiya fənləri üzrə, müvafiq olaraq, seçmənin 60.18, 38.56 və 61.04%-ni, III ixtisas qrupunda ana dili, riyaziyyat və tarix fənləri üzrə 72.00, 36.32 və 52.34%-ni, IV ixtisas qrupunda riyaziyyat, kimya və biologiya fənləri üzrə 67.53, 65.10 və 70.30%-ni, I ixtisas qrupunda isə riyaziyyat, fizika və kimya fənləri üzrə 36.24, 50.19 və 34.27%-ni təşkil edib.

Təqdim edilən rəqəmlərdən görünür ki, açıq tipli test tapşırıqları, ilk növbədə, yüksək hazırlıqlı abituriyentləri bir-birindən fərqləndirməyə xidmət edib. Məsələn, II ixtisas qrupunda müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin riyaziyyat fənnindən açıq tipli test tapşırıqlarına verdikləri düzgün cavabların sayına görə paylanmasına nəzər yetirək: onların 21.62 faizi açıq tipli test tapşırıqlarının 1-nə, 10.07%-i 2-nə, 6.00%-i 3-nə, 3.27%-i 4-nə düzgün cavab verib, qalan 59.04%-i isə heç birinə düzgün cavab verə bilməyib. Bu seçmədən orta və yüksək hazırlıqlı (qapalı tipli test tapşırıqlarının 40–100%-nə düzgün cavab verən) abituriyentlərin paylanmasına nəzər yetirdikdə isə bir az fərqli mənzərə ilə qarşılaşırıq: abituriyentlərin 27.97%-i açıq tipli test tapşırıqlarının 1-nə, 16.88%-i 2-nə, 10.43%-i 3-nə, 5.74%-i 4-nə düzgün cavab verib və qalan 38.98%-i isə heç birinə cavab verə bilməyib. İdeal halda abituriyentlərin diferensiasiyası üçün açıq

tipli test tapşırıqları müsabiqədə iştirak edən abituriyentlər seçməsinin səviyyəsinə tam uyğun olsaydı, onları sayca 5 bərabər hissəyə (altseçməyə) bölərdi və hər bir hissədə tam seçməyə daxil olan namizədlərin 20%-i iştirak edərdi. Reallıqda açıq tipli test tapşırıqları vasitəsilə tam seçmə, orta və yüksək hazırlıqlı abituriyentlər seçməsində alınan paylanmaların ideal paylanma ilə müqayisəsi göstərir ki, orta və yüksək hazırlıqlı abituriyentlər seçməsində alınan paylanma ideala daha yaxındır. Deməli, açıq tipli test tapşırıqları, həqiqətən, orta və yüksək hazırlıqlı abituriyentləri bir-birindən daha dəqiq fərqləndirməyə imkan vermişdir.

Ortastatistik abituriyent fənlər üzrə məktəb proqramının 33-58 faizini mənimsəyir

Ali təhsil müəssisələrinə imtahan vermiş abituriyentlərin Azərbaycan və rus bölmələri üzrə ayrılıqda ortastatistik portreti müəyyənləşdirilib. Belə ki, Azərbaycan bölməsində ortastatistik abituriyent ana dili fənnindən test tapşırıqlarının 51.52, ədəbiyyatdan 44.38, riyaziyyatdan I, II qruplarda 33.39, III, IV qruplarda 36.27, fizikadan 40.05, kimyadan 36.49, biologiyadan 57.61, tarixdən 44.23, Azərbaycan tarixindən 41.45, coğrafiyadan 44.90, ingilis dilindən I qrupda 34.66, II, III qruplarda 40.33%-inə düzgün cavab verib*.

Rus bölməsində ortastatistik abituriyent isə rus dili fənnindən test tapşırıqlarının 52.49, ədəbiyyatdan 47.55, riyaziyyatdan I, II qruplarda 37.49, III, IV qruplarda 37.09, fizikadan 44.24, kimyadan 41.68, biologiyadan 56.37, tarixdən 35.58, Azərbaycan tarixindən 35.74, coğrafiyadan 42.67, ingilis dilindən I qrupda 51.48, II, III qruplarda 53.23%-ni düzgün cavablandırır. Abituriyentlərin cavab göstəricilərindən aydın olur ki, hər iki bölmədə ortastatistik abituriyent fənlər üzrə testlərin yalnız 33-58 faizinə düzgün cavab verib. Test tapşırıqlarının məktəb proqramını tam əhatə etdiyini və qəbul imtahanında iştirak edənlərin məktəbin seçilən şagirdləri olduğunu nəzərə alsaq, belə qənaətə gəlmək olar ki, ortastatistik məzun məktəb proqramının 42–67%-ni mənimsəmir. Bu isə ümumi təhsil müəssisələrimizin böyük qisminə tədris prosesinin normal aparılmamasından, tələbkərlərin zəifliyindən, ən başlıcası isə müəllimlərin çoxunun peşəkarlıq səviyyəsinin aşağı olmasından və tədris prosesində yeni təlim üsulları və texnologiyalarından istifadə edə bilməməsindən irəli gəlir. Odur ki, bu sahədə həyata keçirilməsi vacib olan digər tədbirlərlə yanaşı, müəllimlərin müasir elmi əsaslarla ixtisasının artırılması, ali təhsil müəssisələrində pedaqoji kadrların hazırlanması səviyyəsinin yüksəldilməsi və gələcək müəllimlərə lazımi pedaqoji-metodik bilik və bacarıqların aşılması məsələləri diqqət mərkəzində olmalıdır.

Qeyd olunanlarla yanaşı, abituriyentləri yüksək nəticələr qazanan qabaqcıl rayonların, məktəblərin, eləcə də öz yüksək nəticələri ilə fərqlənən müəllimlərin qabaqcıl təcrübəsi öyrənilməli və yayılmalıdır. Bunlar haqqında bir qədər sonra daha geniş məlumat veriləcəkdir.

Abituriyentlərin imtahan fənlərinə cavablarının ortastatistik göstəriciləri qruplar üzrə aşağıdakı cədvəllərdə təqdim olunur.

Cədvəl 1.25

AZƏRBAYCAN BÖLMƏSİ ABİTURIYENTLƏRİNİN TEST TAPŞIRIQLARINA DÜZGÜN CAVABLARININ ORTASTATİSTİK GÖSTƏRİCİLƏRİ

№	İXTİSAS QRUPU	FƏNLƏR ÜZRƏ DÜZGÜN CAVABLARIN FAİZİ									
		Ana dili	Ədəbiyyat	Riyaziyyat	Fizika	Kimya	Biologiya	Tarix	Azərbaycan tarixi	Coğrafiya	İngilis dili
I	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, aqrar ixtisasları	48.12		32.83	38.20	33.45					34.58
II	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	47.96		33.96					41.26	44.65	40.03
III	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	56.17	44.22	32.09				44.08			40.32
IV	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, aqrar ixtisasları	63.07		52.71	49.87	53.28	57.15				
V	İncəsənət, musiqi, idman ixtisasları	60.10		56.96		48.65					50.06

* Hər hansı bir seçmə (bölmə və ixtisas qrupları) üzrə ortastatistik abituriyentin ixtiyari fəndən düzgün cavablarının faizi dedikdə, həmin seçməyə daxil olan abituriyentlərin fənn üzrə düzgün cavablarının sayının orta qiymətinin test tapşırıqlarının ümumi sayına nəzərən faizi başa düşülür.

**RUS BÖLMƏSİ ABİTURIYENTLƏRİNİN TEST TAPŞIRIQLARINA DÜZGÜN
CAVABLARININ ORTASTATİSTİK GÖSTƏRİCİLƏRİ**

№	İXTİSAS Qrupu	FƏNLƏR ÜZRƏ DÜZGÜN CAVABLARIN FAİZİ									
		Ana dili	Ədəbiyyat	Riyaziyyat	Fizika	Kimya	Bio-logiya	Tarix	Azərbaycan tarixi	Coğrafiya	İngilis dili
I	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, aqrar ixtisasları	51.52		38.87	42.49	38.08					51.27
II	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	47.16		35.04					35.43	42.21	53.83
III	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	54.68	47.44	30.58				35.47			52.06
IV	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, aqrar ixtisasları	64.14		53.99	50.06	54.86	56.11				
V	İncəsənət, musiqi, idman ixtisasları	55.88		55.94							56.95

İmtahan fənlərinin cədvəllərdəki göstəricilərindən göründüyü kimi, Azərbaycan bölməsi abituriyentlərinin ən aşağı nəticələri I qrupda riyaziyyat və kimya, II və III qruplarda riyaziyyat, IV qrupda fizika fənlərindəndir. Rus bölməsində isə ən aşağı nəticə I qrupda riyaziyyat və kimya, II qrupda riyaziyyat və Azərbaycan tarixi, III qrupda riyaziyyat və tarix, IV qrupda fizika fənləri üzrə olub.

Test ölçü alətidir. Onun elmi baxımdan düzgün istifadə edilməsi və alınmış nəticələrin düzgün şərh (interpretasiyası) çox əhəmiyyətlidir. Bu səbəbdən testin tərtib və istifadə edilməsinin bütün mərhələləri testologiyanın tələblərinə uyğun həyata keçirilməlidir.

Müasir test nəzəriyyəsi müəyyən qabiliyyətə malik olan sınaq iştirakçısının test tapşırığına düzgün cavabvermə ehtimalını bir (test tapşırığının çətinlik səviyyəsi), iki (test tapşırığının çətinlik və diskriminasiya səviyyəsi) və üçparametrlili (test tapşırığının çətinlik, diskriminasiya və cavabı təsadüfi şəkildə tapma səviyyəsi) logistik funksiyalarla ifadə olunan riyazi modellər əsasında qiymətləndirir.

Son illər DİM test tapşırıqları bankının parametrləndirilməsi üzrə bir sıra tədbirlər həyata keçirir: test tapşırıqlarının sınaqdan keçirilməsi və sonradan nəticələrinin emalı – test tapşırıqlarının kalibrlənməsi aparılır. Test tapşırıqlarının parametrləndirilməsi iki model – Rasch və ikiparametrlili logistik model əsasında həyata keçirilir. Rasch modelində bütün test tapşırıqları eyni diskriminasiya (ayırtdırma) göstəricisinə malikdir. Bu, əslində, çox sərt fərziyyədir və praktikada özünü nadir hallarda doğruldur. İkiparametrlili logistik modeldə isə test tapşırıqlarının diskriminasiya göstəriciləri bir-birindən fərqlənir. Bu modelin Rasch modelinə nəzərən üstünlüyü onun empirik (real) məlumatlarla daha yüksək uzlaşma səviyyəsinə malik olmasıdır. İkiparametrlili logistik model əsasında bilik və bacarıqların qiymətləndirilməsi BILOG-MG proqram təminatı əsasında aparılır.

Təbiidir ki, praktikada bütün test tapşırıqları riyazi modellə uzlaşmır və model işlədildəndə onunla uzlaşmayan test tapşırıqları atılmalı olur. Belə hallar, əsasən, test tapşırıqlarında müxtəlif qüsurların, məsələn, üstünlüyə malik distraktorun, yaxud çox zəif diskriminasiya xassəsinin olmasının nəticəsidir.

Model tətbiq edilərkən sınaq iştirakçılarının motivasiya səviyyəsi də nəzərə alınmalıdır. Başqa sözlə, informasiyanın emalı prosesində sınaq iştirakçısının imtahan prosesində mümkün olan ən yüksək nəticəni əldə etmək marağı hesaba alınmalıdır. Bununla əlaqədar olaraq test tapşırıqları parametrləndirildikdə, onlara cavab verməkdən çoxlu sayda imtina edən abituriyentlər sınaq iştirakçıları seçməsindən çıxarılır.

Yeni testlərin tərkibində parametrləndirilmiş tapşırıqlardan istifadə edilməsi testləşdirmə aparılan fənn üzrə qabiliyyət göstəricisi şkalasına yeni test tapşırıqlarının əlavə edilməsinə imkan verir. Beləliklə, kalibrəlmə həyata keçirildikdən sonra eyni tapşırıqlara malik olmayan müxtəlif testlərin nəticələrini müqayisə etmək imkanı yaranır.

Bu il ana dili, riyaziyyat və fizika fənlərindən imtahan testləri tərtib edilərkən məhz həmin metoddan istifadə olunmuşdur. Bu da bütün ixtisas qruplarında imtahan verən abituriyentlərin qabiliyyət səviyyələrinin elmi cəhətdən əsaslandırılmış müqayisəsini aparmağa imkan vermişdir.

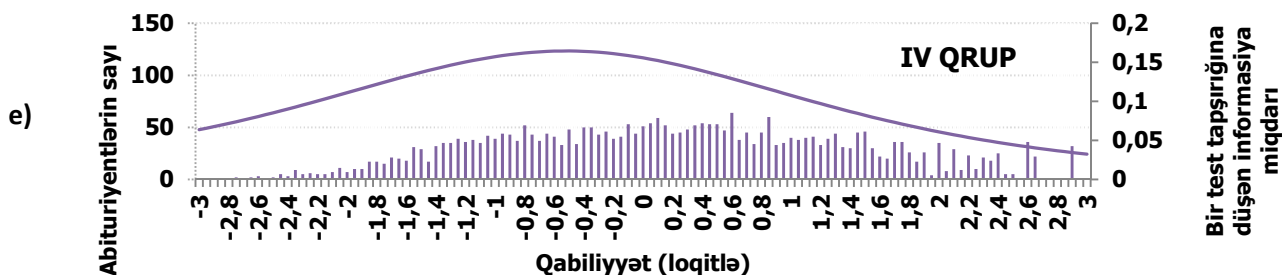
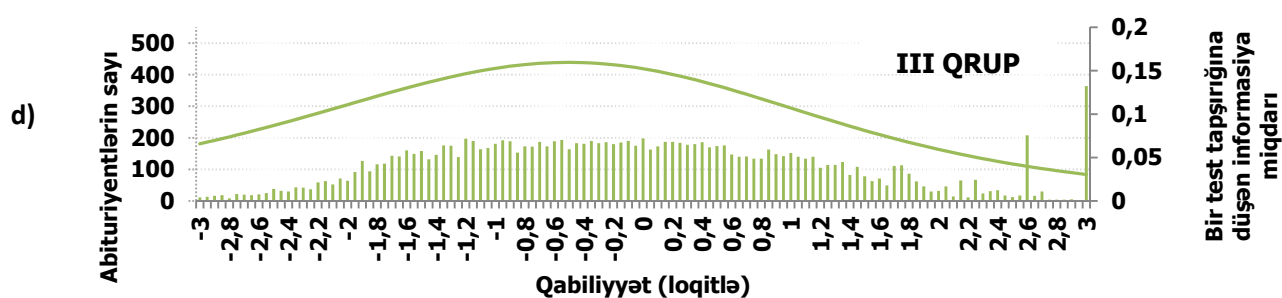
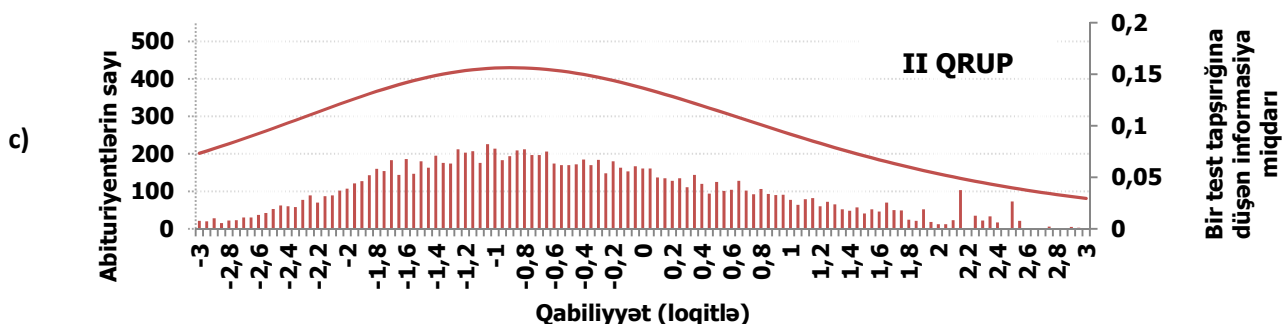
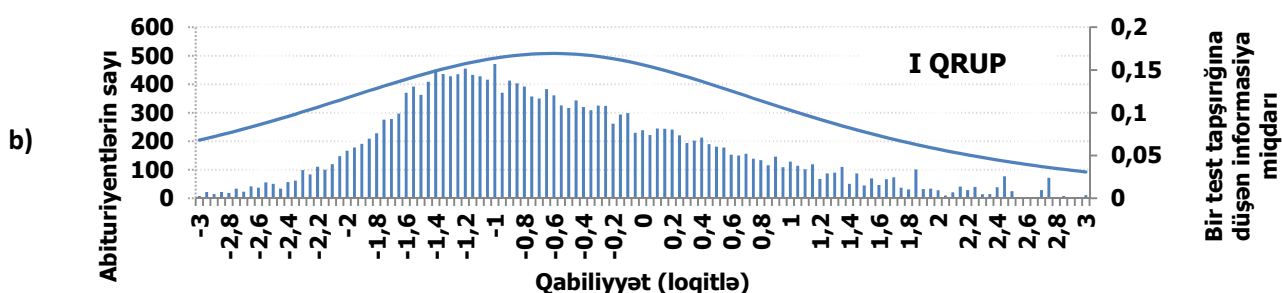
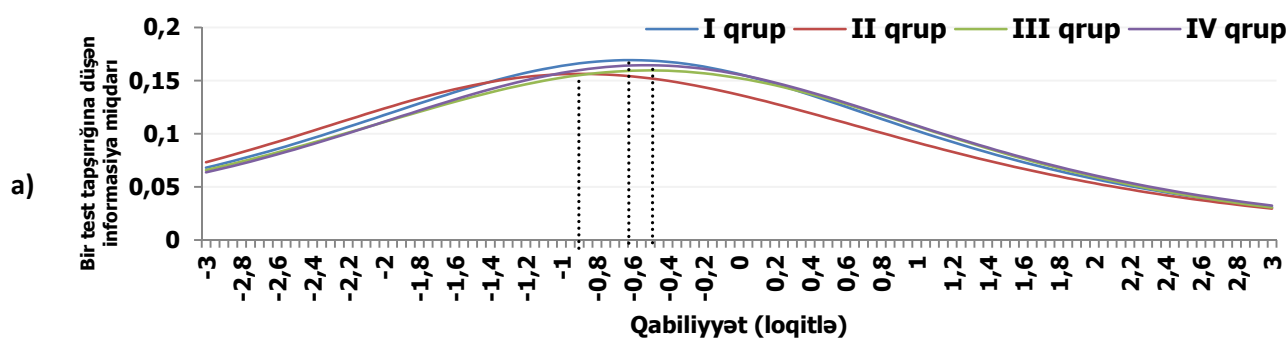
DİM-in müxtəlif ixtisas qruplarında tətbiq etdiyi testlər eyni struktura malik deyil və onlar müvafiq qrupların kontingentinin qabiliyyətini mümkün qədər dəqiq üzə çıxarmağa və yoxlamağa istiqamətlənib. Testlərin strukturlarındakı müxtəliflik onların informasiya funksiyalarının təhlil prosesində istifadə edilən test tapşırıqlarının sayına görə normallaşdırılmış qrafiklərində özünü göstərir. Təqdim edilən informasiya funksiyaları (bax: qrafiklər 1.6, 1.7, 1.8) müvafiq qabiliyyətə malik abituriyentlər testdən keçirildikdə orta hesabla bir test tapşırığına düşən informasiyanın miqdarını təyin etməyə imkan verir. Informasiya miqdarı nə qədər çox olarsa, qabiliyyəti ölçmə xətası da bir o qədər az olar. Qrafiklərdən göründüyü kimi, bütün informasiya funksiyaları bir maksimum nöqtəsinə malikdir və bu nöqtə hansı qabiliyyətə malik olan abituriyentlər testdən keçirildikdə ölçmə xətasının minimal olduğunu göstərir. Məsələn, Azərbaycan dilindən testlərin ən kiçik ölçmə xətası I ixtisas qrupunda qabiliyyət göstəricisi -0.60, II ixtisas qrupunda -0.90, III ixtisas qrupunda -0.50, IV ixtisas qrupunda -0.50 loqit olan abituriyentlər üçün təmin edilir (bax: qrafik 1.6a).

İxtisas qrupları üzrə Azərbaycan dili testinin informasiya ayrılmasının bir-birindən ciddi fərqlənmədiyini görürük (bax: qrafik 1.6a). Qruplar üzrə abituriyentlərin qabiliyyət səviyyələrinə görə paylanmasına nəzər yetirsək (bax: qrafiklər 1.6b, 1.6c, 1.6d və 1.6e), III qrupun abituriyentlərinin digər qrupun abituriyentlərindən fərqləndiyini, dəqiq desək, daha yüksək qabiliyyət səviyyələrinə malik olduqlarını görürük. Qruplar üzrə testlərin informasiya ayrılmasının, demək olar ki, eyni olduğunu nəzərə alsaq, görürük ki, III ixtisas qrupu üzrə təqdim olunan test tapşırıqları nəzərdə tutulandan nisbətən asan olub.

Riyaziyyat fənni üzrə informasiya ayrılmasına baxdıqda tamam başqa mənzərənin şahidi oluruq. 1.7a sayılı qrafikdən də göründüyü kimi, bütün qruplar üzrə informasiya ayrılırları asimmetrikdir. I, II və IV ixtisas qruplarının ayrılırları göstərir ki, test daha yüksək qabiliyyətə malik olan abituriyentlərin qiymətləndirilməsinə istiqamətlənibdir. III ixtisas qrupunun ayrısı isə, əksinə, göstərir ki, bu qrupun testinin yüksək ölçmə dəqiqliyi şkalasının sol tərəfində yerləşən və nisbətən zəif qabiliyyətə malik olan abituriyentlər üçün nəzərdə tutulmuşdur.

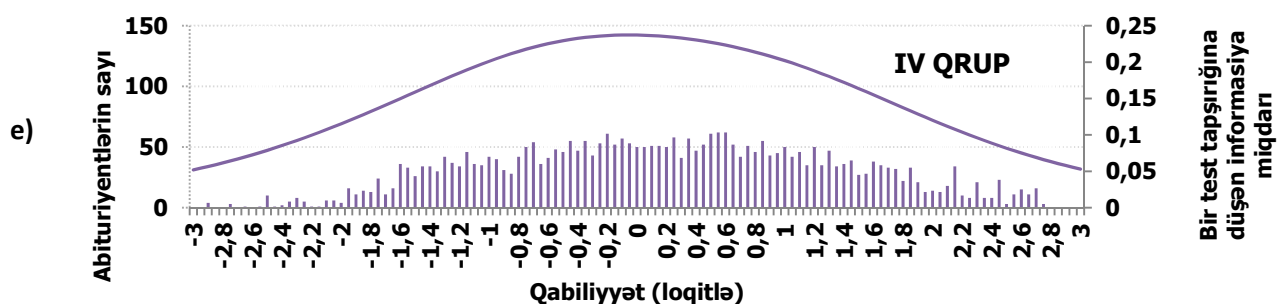
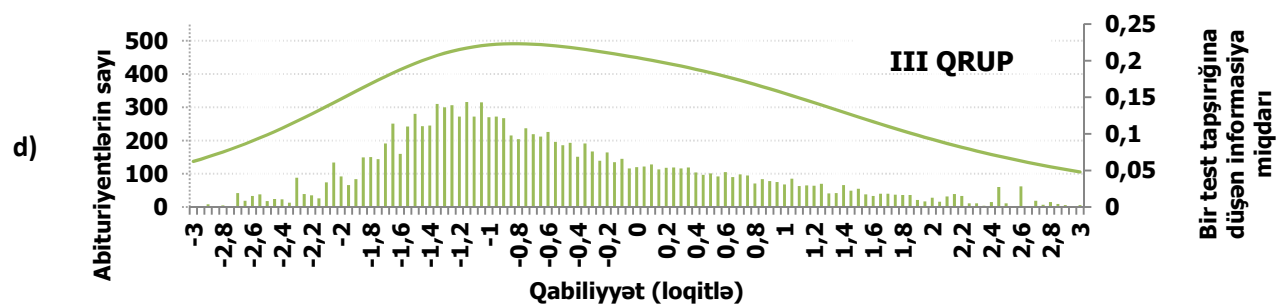
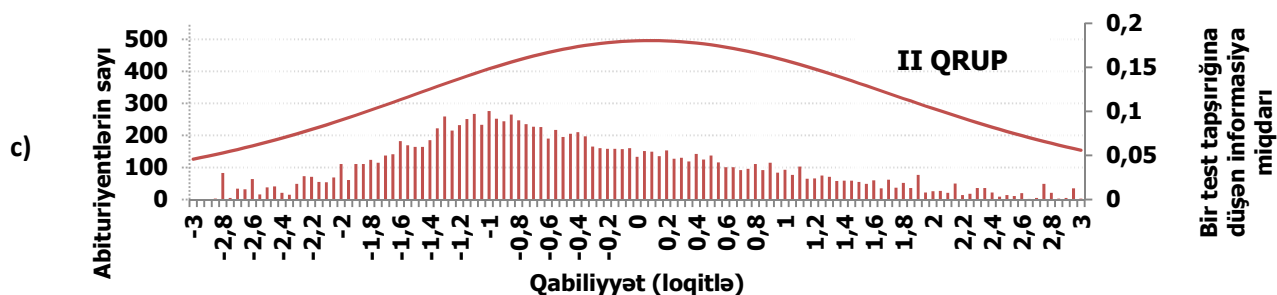
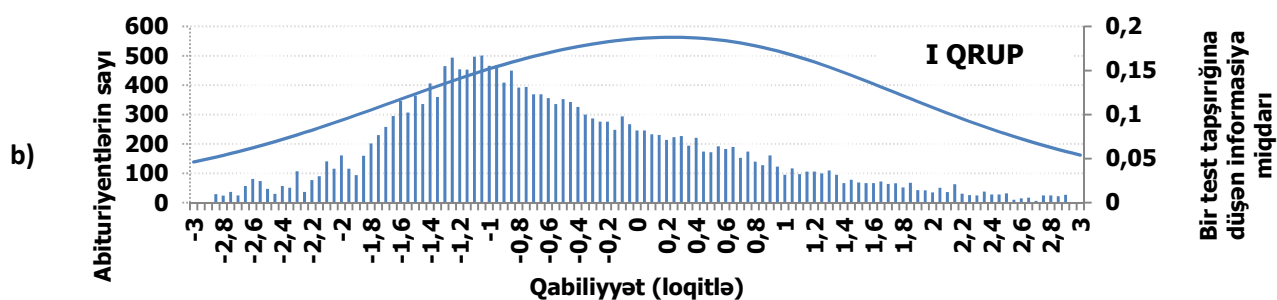
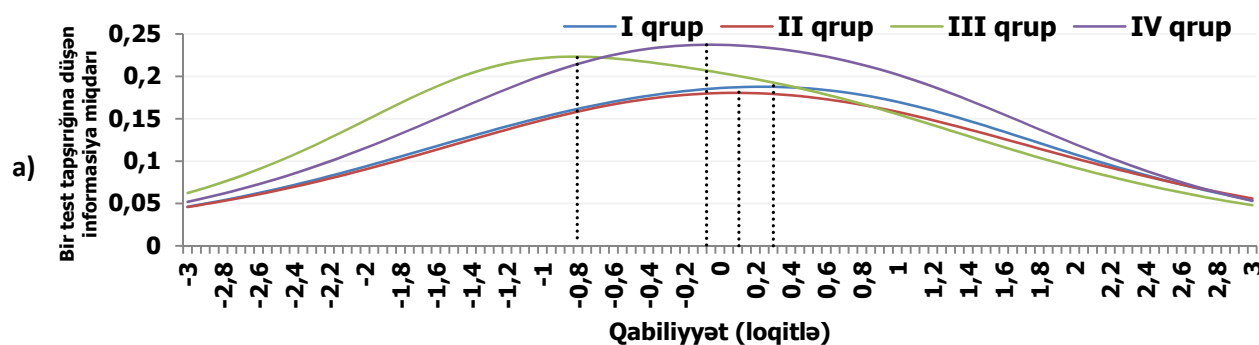
1.8 sayılı qrafikdə I və IV ixtisas qruplarında fizika fənni üzrə informasiya ayrılırları və abituriyentlərin qabiliyyət səviyyələrinin paylanması təqdim olunmuşdur. Qrafikdən gördüyümüz kimi, I ixtisas qrupu üzrə abituriyentlərə təqdim olunan test IV ixtisas qrupu üzrə təqdim olunan testə nisbətən daha yüksək qabiliyyətə malik olan abituriyentlərin qiymətləndirilməsinə yönəlib.

**AZƏRBAYCAN DİLİ FƏNNİNDƏN İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ İNFORMASIYA ƏYRİLƏRİ VƏ
ABİTURIYENTLƏRİN QABİLİYYƏT SƏVİYYƏLƏRİNƏ GÖRƏ PAYLANMASI**

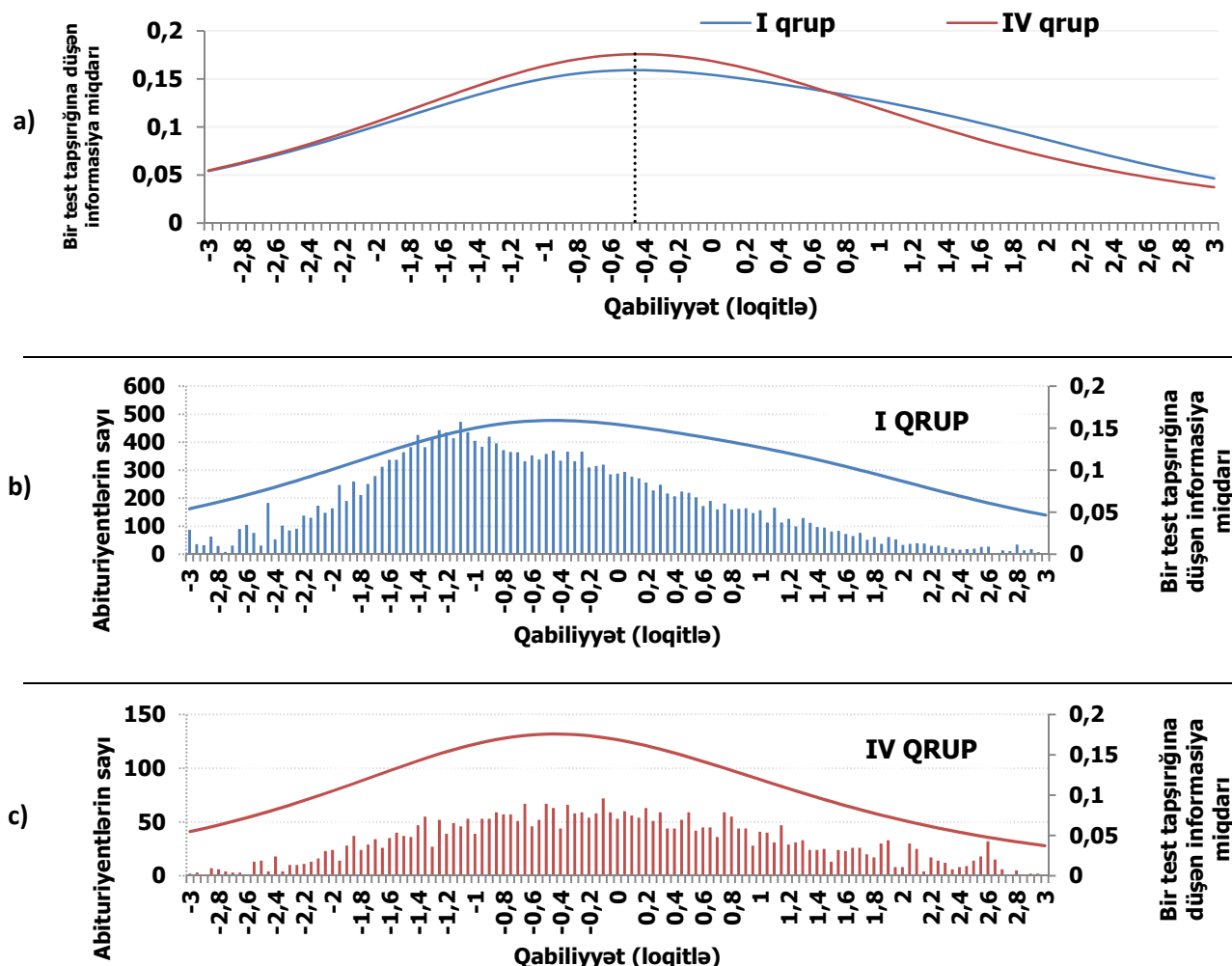
Qrafik 1.6

RIYAZIYYAT FƏNNİNDƏN İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ İNFORMASIYA ƏYRİLƏRİ VƏ ABİTURIYENTLƏRİN QABİLİYYƏT SƏVİYYƏLƏRİNƏ GÖRƏ PAYLANMASI

Qrafik 1.7

FİZİKA FƏNNİNDƏN İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ İNFORMASIYA ƏYRİLƏRİ VƏ ABİTURIYENTLƏRİN QABİLİYYƏT SƏVİYYƏLƏRİNƏ GÖRƏ PAYLANMASI

Qrafik 1.8

Qəbul imtahanı testinin məqsədi abituriyentləri rənglərə ayırmaq olduğundan onun ən yüksək ölçmə dəqiqliyi məhz müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin daha çox cəmləşdiyi intervalda əldə edilməlidir. Ayrı-ayrı qruplar üzrə testlərin informasiya əyrilərinin (1.6 sayılı qrafik) qabiliyyət göstəricilərinin paylanma histqramları (1.6b, 1.6c, 1.6d, 1.6e, 1.7b, 1.7c, 1.7d, 1.7e, 1.8b, 1.8c sayılı qrafiklər) ilə müqayisəsi də bizə bunu əyani şəkildə göstərir və göründüyü kimi, histqramın sağ tərəfində yerləşən abituriyentlərin qabiliyyətləri daha dəqiq qiymətləndirilir. Belə ki, əgər Azərbaycan dili fənni üzrə yüksək qabiliyyətə malik olan abituriyentlər III ixtisas qrupunda sayca daha çox müşahidə olunursa, onda III ixtisas qrupunun Azərbaycan dili testinin informasiya funksiyasının müvafiq intervaldakı qiyməti də maksimal olmalıdır.

I ixtisas qrupu abituriyentlərinin riyaziyyat və fizika fənləri üzrə qabiliyyətlərinin paylanma əyriləri və həmin qrupun bu fənn üzrə testinin informasiya funksiyasının müqayisəli təhlili də eyni nəticəyə gəlməyə imkan verir. Məsələn, I ixtisas qrupunda müsabiqədə iştirak edən seçmənin əsas hissəsinin (təxminən 80%-i) riyaziyyatdan və fizikadan qabiliyyət göstəricisi müfəviq olaraq (-1.15; +1.65) və (-1.05; +1.45) loqit intervalında yerləşir. Bu zaman hər bir test üzrə informasiyanın qiyməti riyaziyyat fənni üzrə (3.3; 4.7), fizika fənni üzrə isə (2.8; 4.0) intervalında dəyişir və beləliklə, yüksək ölçmə dəqiqliyi təmin edilir (yuxarıdakı qrafiklərdə bir test tapşırığına düşən informasiyanın miqdarı göstərilib və test üzrə informasiyanın qiyməti həmin testin bütün tapşırıqları üzrə informasiya qiymətinin cəminə bərabərdir).

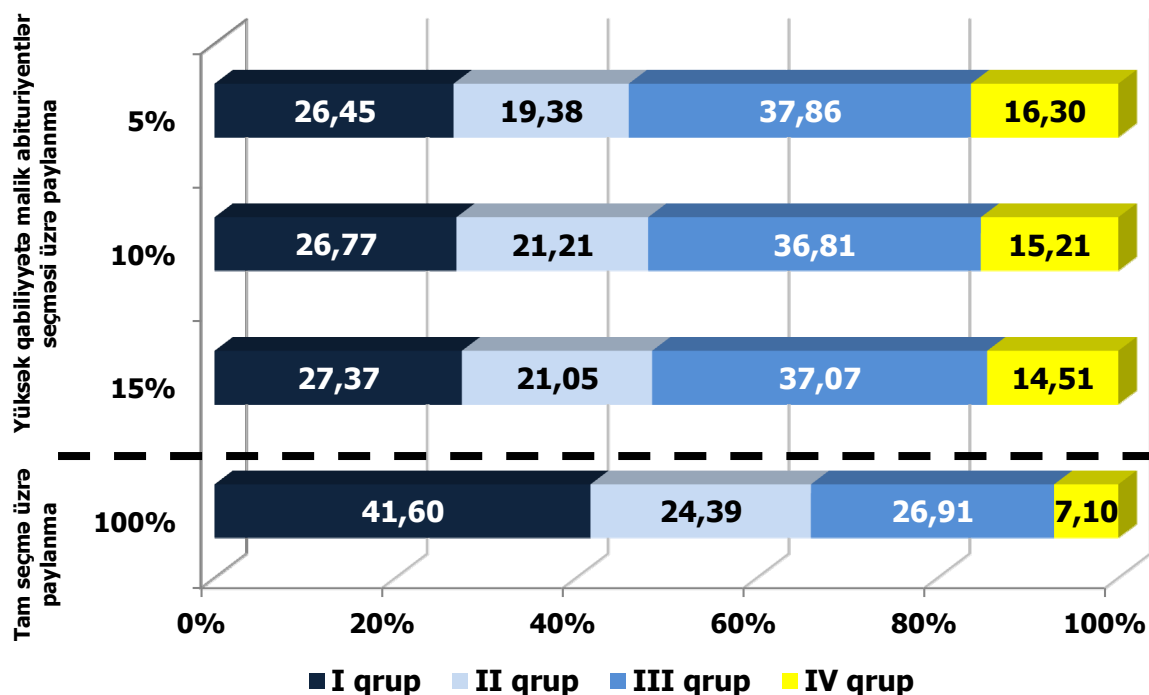
Müsabiqə şərtlərini əks etdirən sərhəd nöqtəsində kifayət qədər yüksək informasiya tələb olunduğunu da qeyd etmək lazımdır. Məlum olduğu kimi, qəbul imtahanlarında Azərbaycan dili və riyaziyyat fənlərində 10-a bərabər olan nisbi bal məhdudiyyəti tətbiq edilir. Göstərilən miqdarda bal toplayan abituriyentlərin qabiliyyətlərinin tədqiqi göstərir ki, məsələn, III ixtisas qrupunda Azərbaycan dili fənnindən 10 bal toplayanların qabiliyyət göstəriciləri (-2.35; -1.20) loqit intervalında yerləşir. Qabiliyyət göstəricisi (argument) bu intervalda dəyişdikdə müvafiq informasiya funksiyasının qiyməti 2.4-dən 3.7-yə qədər rəqs edir ki, bu da ölçmənin yüksək dəqiqliklə aparılmasına imkan verir.

1.16 sayılı diaqramda tam seçmənin 5, 10 və 15%-ni təşkil edən altseçmələr üzrə Azərbaycan dilindən yüksək qabiliyyətə malik olan abituriyentlərin ixtisas qruplarına görə tərkibləri təqdim edilmişdir. Diaqramdan göründüyü kimi, belələri daha çox III ixtisas qrupunu təmsil edirlər: 5 faizli altseçmədə 37.86%, 10 faizli altseçmədə 36.81% və 15 faizli altseçmədə 37.07%. Azərbaycan dili fənni üzrə yüksək qabiliyyətə malik olan gənclər III qrupla yanaşı, digər ixtisas qruplarında da təmsil olunublar. Onlar müvafiq hazırlıq keçdikləri halda III ixtisas qrupu abituriyentlərinə real rəqabət göstərə bilərdilər. Əgər Azərbaycan bölməsi abituriyentlərinin ixtisas qruplarına görə bölgüsünü nəzərə alsaq (I qrupda – 41.60%, II qrupda – 24.39%, III qrupda – 26.91%, IV qrupda – 7.10%), onda Azərbaycan dili üzrə yüksək qabiliyyətli abituriyentlərin istəklərinin qütbləşməsi aşkar şəkildə nəzərə çarpar. Çünki 5 faizli altseçmədə I və II qrupların abituriyentləri, müvafiq olaraq, cəmi 26.45% və 19.38% təşkil etdiyi halda, III və IV qrupların abituriyentləri, artıq 37.86 və 16.30% təşkil edir. Ötən illə müqayisədə bu il Azərbaycan dilindən yüksək qabiliyyətə malik olan abituriyentlərin nisbi sayı I ixtisas qrupunda azalıb (I qrupda 27.89%-dən 26.45%-ə qədər). III ixtisas qrupunda isə, əksinə, belə abituriyentlərin nisbi sayı artmışdır (35.80%-dən 37.86%-ə qədər). II və IV ixtisas qruplarında ötən illə müqayisədə Azərbaycan dilindən yüksək qabiliyyətə malik olan abituriyentləri nisbi sayı demək olar ki, dəyişməyib (II qrupda 19.77%-dən 19.38%-ə, IV qrupda 16.54%-dən 16.30%-ə).

Riyaziyyat fənnində tamamilə fərqli mənzərə müşahidə olunur (bax: 1.17 sayılı diaqram). Burada 5 faizli altseçmədə I ixtisas qrupunun abituriyentləri sayca ən çoxdur (38.47%). II və IV qrupların abituriyentlərinin isə nisbi çəkili (müvafiq olaraq, 24.90% və 14.94%) onların tam seçmədəki nisbi çəkili (müvafiq olaraq, 24.68% və 7.33%) üstələyir. Bütün bunlar onu göstərir ki, II və IV ixtisas qruplarını seçən abituriyentlərin içərisində riyazi qabiliyyəti yüksək olanların nisbi çəkisi daha çoxdur. I və eləcə də, III ixtisas qruplarında, əksinə, bu qrupların seçənlərin (müvafiq olaraq, 41.41 və 26.58%) içərisində riyazi qabiliyyəti yüksək olanların nisbi çəkisi (müvafiq olaraq, 38.47 və 21.69%) daha azdır. Qeyd edək ki, ötən illə müqayisədə cari ildə riyaziyyat fənnindən yüksək qabiliyyətə malik olan abituriyentlərin ixtisas qruplarına olan meyilləri dəyişməmişdir. 2016-cı ildə belə abituriyentlərin 39.91%-i, 2017-ci ildə 36.32, 2018-ci ildə 38.47% I ixtisas qrupuna göstərmişlər.

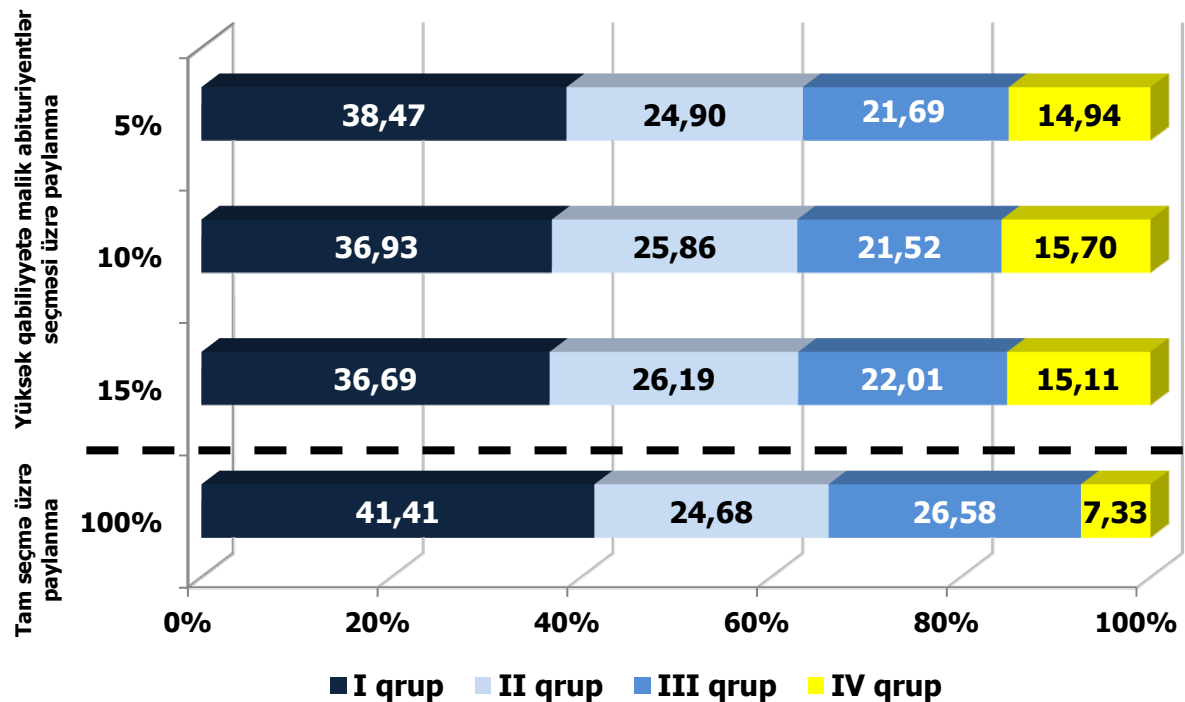
1.18 sayılı şəklə baxdıqda fizika fənni üzrə 5 faizli altseçmədə I ixtisas qrupu abituriyentlərinin sayca ən çox olduğunu görürük (65.33%). Bununla belə, I ixtisas qrupu abituriyentlərinin bu altseçmədəki nisbi çəkisi (65.33%) onların tam seçmədəki nisbi çəkisindən (84.94%) aşağıdır. IV qrupda isə əksinə abituriyentlərin 5 faizli altseçmədəki nisbi çəkisi (34.67%) onların tam seçmədəki nisbi çəkisini (15.06%) üstələyir. Altseçmələr genişləndikcə vəziyyət tam seçmədəkinə yaxınlaşır. Beləliklə qeyd etmək olar ki, fizika fənni üzrə yüksək hazırlıqlı abituriyentlər altseçməsində IV qrupa daxil olan ixtisasları seçmək ehtimalı tam seçməyə nəzərən daha yüksək olmuşdur.

AZƏRBAYCAN DİLİ FƏNNİNDƏN YÜKSƏK QABİLİYYƏTLİ ABİTURİYENTLƏRİN İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ BÖLGÜSÜ

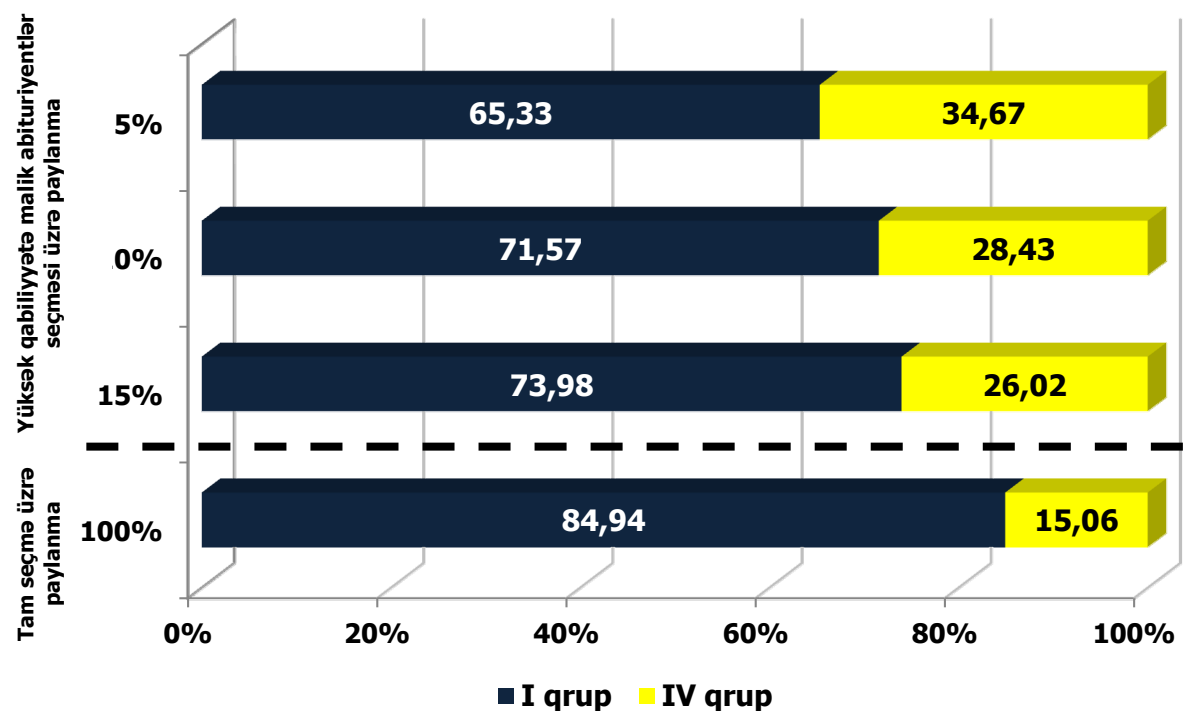
Şəkil 1.16

**RİYAZİYYAT FƏNNİNDƏN YÜKSƏK QABİLİYYƏTLİ
ABİTURIYENTLƏRİN İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ BÖLGÜSÜ**

Şəkil 1.17

**FİZİKA FƏNNİNDƏN YÜKSƏK QABİLİYYƏTLİ
ABİTURIYENTLƏRİN İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ BÖLGÜSÜ**

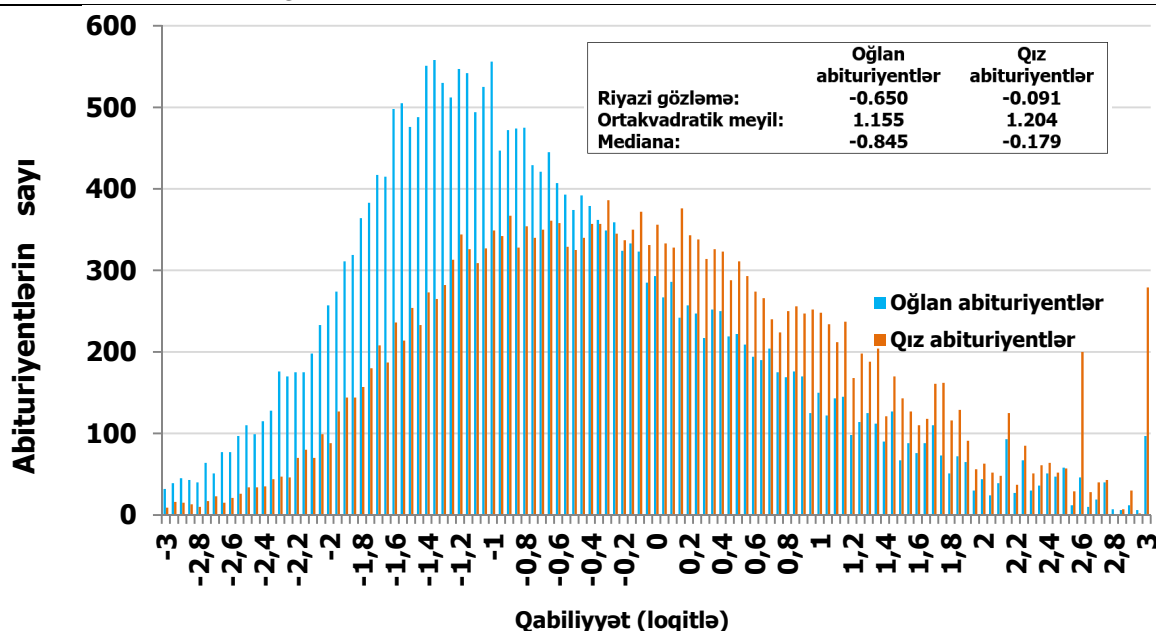

Şəkil 1.18

Ayrı-ayrı fənlər üzrə oğlan və qız abituriyentlərin qabiliyyət səviyyələrinin paylanmasını ayrılıqda əks etdirən histqramların (1.9, 1.10 və 1.11 sayılı qrafiklərə bax) müqayisəsi qızların həm Azərbaycan dili, həm riyaziyyat, həm də fizikadan üstünlüyə malik olduğunu göstərir.

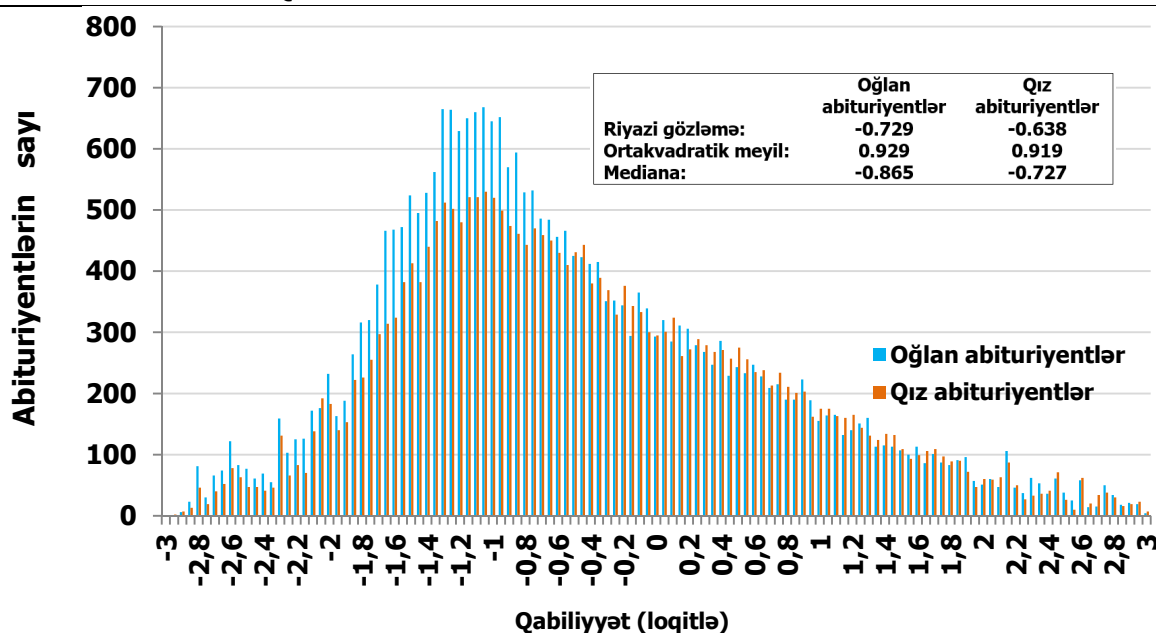
Azərbaycan dili üzrə qabiliyyət səviyyəsinin paylanmasını əks etdirən histqramların (1.9 sayılı qrafik) müqayisəsi göstərir ki, oğlanların sayının qızların sayından çox olmasına baxmayaraq, -1.55 loqitdən başlayaraq nisbətən yüksək qabiliyyət intervalında qızlar, -1.55 loqitdən solda yerləşən aşağı qabiliyyət intervalında isə oğlanlar sayca üstünlük təşkil edir. Histqramlar üzrə hesablamalar göstərir ki, hər 100 qız abituriyentdən 89–90-nın qabiliyyəti -1.55 loqitdən yüksək olduğu halda, hər 100 oğlan abituriyentdən qabiliyyətləri həmin intervalda yerləşənlərin sayı cəmi 77–78 nəfərdir. Beləliklə, bu intervalda fərq 12% təşkil edir.

OĞLAN VƏ QIZ ABİTURIYENTLƏRİN AZƏRBAYCAN DİLİ FƏNNİ ÜZRƏ QABİLİYYƏT SƏVİYYƏLƏRİNƏ GÖRƏ PAYLANMASI

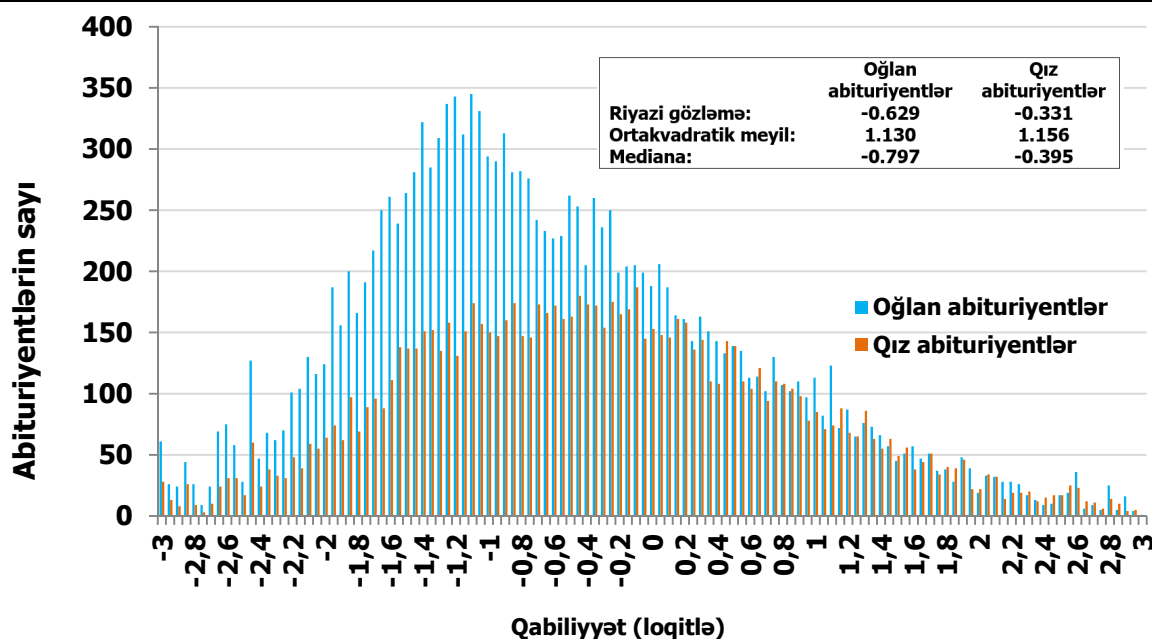
Qrafik 1.9

OĞLAN VƏ QIZ ABİTURIYENTLƏRİN RİYAZİYYAT FƏNNİ ÜZRƏ QABİLİYYƏT SƏVİYYƏLƏRİNƏ GÖRƏ PAYLANMASI

Qrafik 1.10

OĞLAN VƏ QIZ ABİTURIYENTLƏRİN FİZİKA FƏNNİ ÜZRƏ QABİLİYYƏT SƏVİYYƏLƏRİNƏ GÖRƏ PAYLANMASI

Qrafik 1.11

Riyaziyyat fənni üzrə qabiliyyət səviyyələrinin paylanmasında isə bir qədər başqa mənzərə müşahidə olunur (1.10 sayılı qrafikə bax). Burada oğlan abituriyentlərin qabiliyyət göstəriciləri qızların göstəricilərinə yaxın olmuşdur. Azərbaycan dilindən fərqli olaraq riyaziyyat fənni üzrə oğlan və qızların qabiliyyət səviyyələrinin paylanmaları arasındakı fərq kiçikdir. Fizika fənni üzrə zəif hazırlıqlı abituriyentlər arasında oğlanlar sayca üstün, yüksək hazırlıqlı abituriyentlər arasında isə oğlan və qızların sayları demək olar ki, bərabərdir. (1.11 sayılı qrafikə bax).

Qabiliyyətlərin ortakvadratik meyillə ifadə edilmiş vahidlərdə fərqlərini müqayisə etdikdə də həmin nəticəyə gəlmək mümkündür. Azərbaycan dili üzrə ümumi paylanmanın ortakvadratik meyilinin $\sigma_a=1.211$ olduğunu nəzərə alsaq, onda fərq aşağıdakı kimi olacaq:

$$\frac{-0.091 + 0.650}{1.211} = 0.46\sigma_a$$

Riyaziyyat üzrə ümumi paylanmanın ortakvadratik meyilinin $\sigma_r=0.925$ olduğunu nəzərə alanda fərq:

$$\frac{-0.638 + 0.729}{0.925} = 0.10\sigma_r$$

bərabər olacaq.

Fizika üzrə ümumi paylanmanın ortakvadratik meyilinin $\sigma_f=1.150$ olduğunu nəzərə alanda fərq:

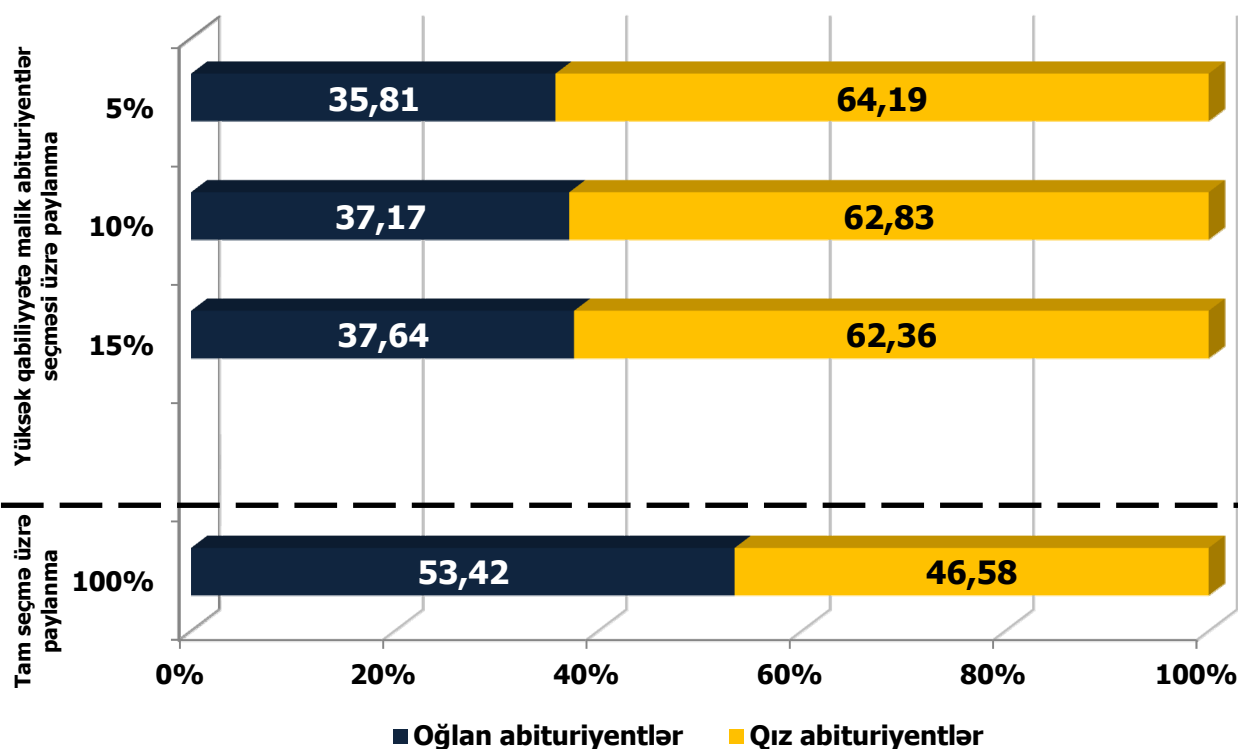
$$\frac{-0.331 + 0.629}{1.150} = 0.26\sigma_f$$

bərabər olacaq.

Beləliklə, oğlan və qız abituriyentlərin qabiliyyət səviyyələri arasındakı fərq müvafiq ortakvadratik meyilin Azərbaycan dilində 46, riyaziyyatda 10, fizikada isə 26 faizinə bərabərdir.

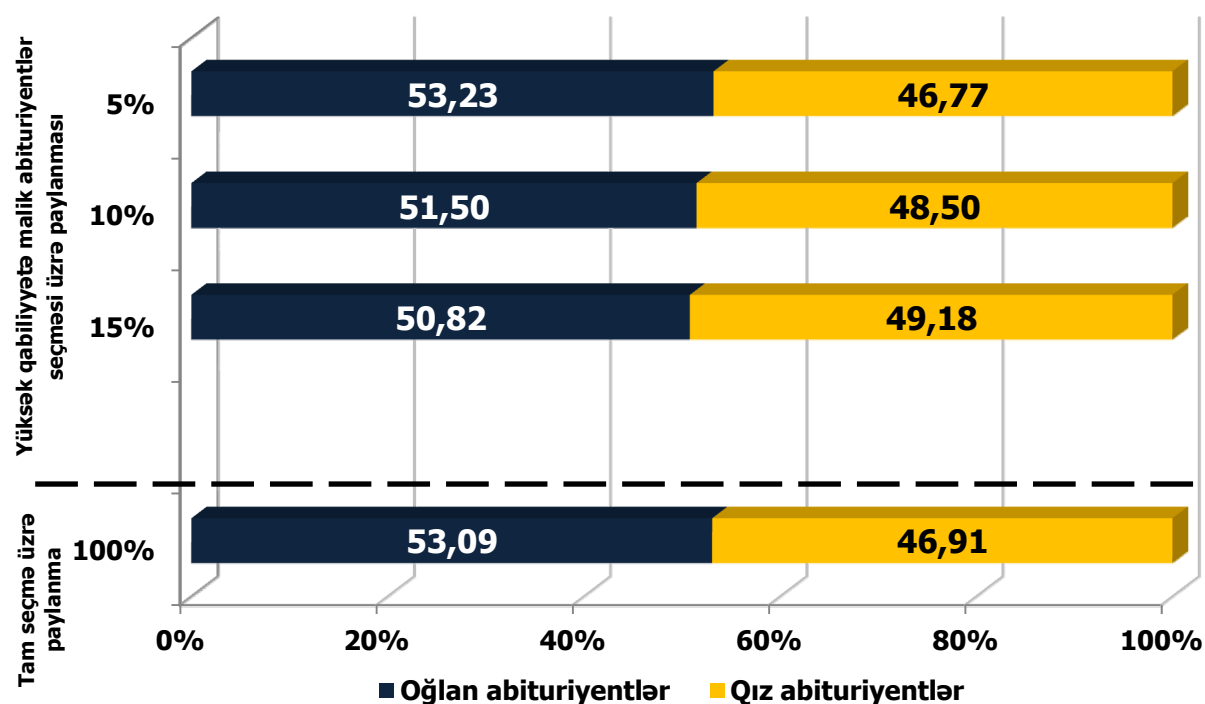
1.19, 1.20 və 1.21 sayılı şəkillərdəki diaqramlarda oğlan və qızların tam seçmənin 5, 10 və 15%-ni təşkil edən altseçmələri üzrə Azərbaycan dili, riyaziyyat və fizikadan yüksək qabiliyyətə malik olan oğlan və qız abituriyentlərin nisbi sayları faizlə təqdim edilmişdir. Diaqramlardan göründüyü kimi, Azərbaycan dilindən ən yüksək qabiliyyətə malik olan 5 faizli altseçmədə hər 100 abituriyentdən 64-ü qız, 36-sı oğlan, riyaziyyatdan ən yüksək qabiliyyətə malik olan 5 faizli altseçmədə hər 100 abituriyentin 53-ü oğlan, 47-si qız, fizikadan ən yüksək qabiliyyətə malik olan 5 faizli altseçmədə hər 100 abituriyentin 54-ü oğlan, 46-sı qızıdır. Altseçmələr genişləndikcə oğlanların və qızların sayları tam seçmədəki tərkibə yaxınlaşır.

**AZƏRBAYCAN DİLİ FƏNNİNDƏN YÜKSƏK QABİLİYYƏTLİ
OĞLAN VƏ QIZ ABİTURİYENTLƏRİN BÖLGÜSÜ**

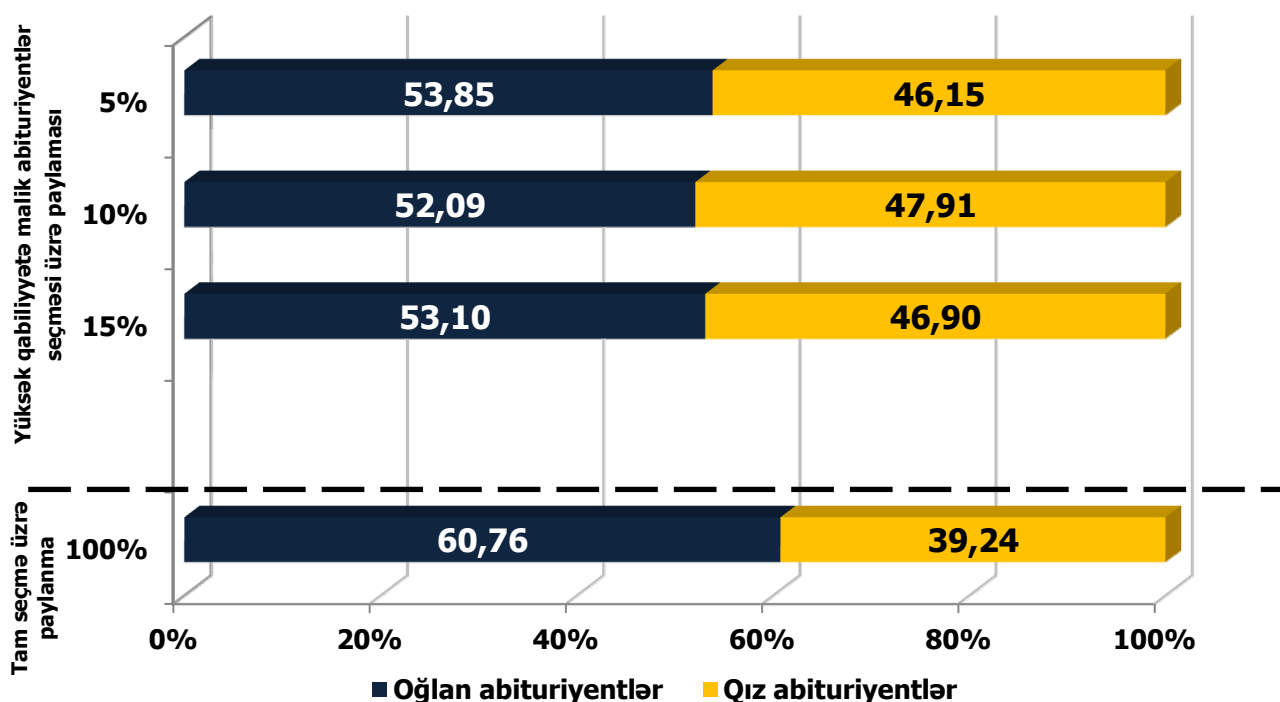
Şəkil 1.19

**RİYAZİYYAT FƏNNİNDƏN YÜKSƏK QABİLİYYƏTLİ OĞLAN VƏ
QIZ ABİTURİYENTLƏRİN BÖLGÜSÜ**

Şəkil 1.20

FİZİKA FƏNNİNDƏN YÜKSƏK QABİLİYYƏTLİ OĞLAN VƏ QIZ ABİTURİYENTLƏRİN BÖLGÜSÜ

Şəkil 1.21

Yüksək qabiliyyətə malik olan oğlan və qız abituriyentlərin ixtisas qrupları üzrə tərkiblərinin (bax: cədvəl 1.27, 1.28 və 1.29) təhlili göstərir ki, Azərbaycan dili üzrə yüksək qabiliyyətə malik olan oğlanların III ixtisas qrupuna istəkləri tam seçməni təmsil edən ortastatistik oğlan abituriyentin həmin qrupa nümayiş etdirdiyi istəkdən yüksəkdir. Doğrudan da, 5 faizli altseçmə səviyyəsində III ixtisas qrupunun oğlan abituriyentlərinin nisbi sayı tam seçməyə nəzərən təxminən 1.7 dəfə artmışdır. Azərbaycan dilindən yüksək qabiliyyətə malik oğlan abituriyentlər III ixtisas qrupu ilə yanaşı, IV ixtisas qrupuna da üstünlük verirlər (nisbi sayı isə təxminən 3.3 dəfə çox olub). Qız abituriyentlərin seçimində də belə tendensiya III və IV ixtisas qruplarında müşahidə olunur. Burada 5 faizli altseçmə səviyyəsində qız abituriyentlərin istəyi tam seçməyə nəzərən, müvafiq olaraq, 1.1 və 1.7 dəfə yüksəkdir. Digər tərəfdən, qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan dili fənni üzrə yüksək qabiliyyətli oğlanların və qızların I və II qrupun ixtisaslarını seçmə ehtimalı tam seçməyə nəzərən I qrupda, müvafiq olaraq, 1.4 və 1.5, II qrupda 1.2 və 1.1 dəfə zəifdir.

Cədvəl 1.27

AZƏRBAYCAN DİLİ FƏNNİNDƏN YÜKSƏK QABİLİYYƏT SƏVİYYƏSİNƏ MALİK OLAN OĞLAN VƏ QIZ ABİTURİYENTLƏRİN İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ PAYLANMASI

Tam seçmə üzrə	Oğlan abituriyentlər					Qız abituriyentlər				
	Altseçmə-nin payı	İxtisas qrupları üzrə paylanması				Altseçmə-nin payı	İxtisas qrupları üzrə paylanması			
		I	II	III	IV		I	II	III	IV
5%	35.81	36.93	25.25	24.48	13.34	64.19	20.60	16.11	45.33	17.96
10%	37.17	36.68	28.50	23.51	11.31	62.83	20.91	16.89	44.68	17.52
15%	37.64	37.88	27.92	23.45	10.76	62.36	21.02	16.91	45.30	16.77
İmtahan iştirakçılarının paylanması	53.42	51.59	30.14	14.25	4.01	46.58	30.14	17.80	41.43	10.64

RİYAZİYYAT FƏNNİNDƏN YÜKSƏK QABİLİYYƏT SƏVİYYƏSİNƏ MALİK OLAN OĞLAN VƏ QIZ ABİTURIYENTLƏRİN İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ PAYLANMASI

Tam seçmə üzrə	Oğlan abituriyentlər					Qız abituriyentlər				
	Altseçmə-nin payı	İxtisas qrupları üzrə paylanması				Altseçmə-nin payı	İxtisas qrupları üzrə paylanması			
		I	II	III	IV		I	II	III	IV
5%	53.23	46.98	29.02	14.44	9.56	46.77	28.78	20.22	29.94	21.06
10%	51.50	45.21	30.55	13.75	10.50	48.50	28.13	20.88	29.77	21.22
15%	50.82	45.70	30.83	13.66	9.81	49.18	27.38	21.40	30.63	20.59
İmtahan iştirakçı-larının paylanması	53.09	51.68	30.19	14.02	4.11	46.91	29.79	18.44	40.80	10.97

FİZİKA FƏNNİNDƏN YÜKSƏK QABİLİYYƏT SƏVİYYƏSİNƏ MALİK OLAN OĞLAN VƏ QIZ ABİTURIYENTLƏRİN İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ PAYLANMASI

Tam seçmə üzrə	Oğlan abituriyentlər			Qız abituriyentlər		
	Altseçmə-nin payı	İxtisas qrupları üzrə paylanması		Altseçmə-nin payı	İxtisas qrupları üzrə paylanması	
		I	IV		I	IV
5%	53.85	76.75	23.25	46.15	52.01	47.99
10%	52.09	82.02	17.98	47.91	60.20	39.80
15%	53.10	83.87	16.13	46.90	62.79	37.21
İmtahan iştirakçılarının paylanması	60.76	92.62	7.38	39.24	73.04	26.96

Riyaziyyatdan yüksək qabiliyyətə malik olan oğlan abituriyentlər I və II qrupun ixtisaslarına üstünlük verirlər. Belə ki, riyaziyyatdan yüksək qabiliyyətə malik 5%-li altseçməni təmsil edən abituriyentlərin 76.00%-i ərizələrində bu qrupları seçiblər. Bu altseçmənin istəyini tam seçmə ilə müqayisə etsək görürük ki, yüksək qabiliyyətli abituriyentlərin ixtisas qruplarını seçməkdə göstərdikləri istək tam seçmənin istəyinə uyğundur.

Riyaziyyatdan yüksək qabiliyyətə malik qız abituriyentlər seçməsində bir az fərqli mənzərənin şahidi olur. Belə ki, bu cür abituriyentlər daha çox I və III ixtisas qruplarına üstünlük verirlər və riyaziyyatdan yüksək qabiliyyətə malik 5%-li altseçməni təmsil edən abituriyentlərin müvafiq olaraq, 28.78 və 29.94%-i ərizələrində bu qrupları seçiblər. Oğlanlarda olduğu kimi qızlarda da bu altseçmənin istəyini tam seçmə ilə müqayisə etsək görürük ki, I və II ixtisas qruplarında yüksək qabiliyyətli abituriyentlərin ixtisas qruplarını seçməkdə göstərdikləri istək tam seçmənin istəyinə uyğundur.

IV qrupa ümumiyyətlə daha çox yüksək hazırlıqlı abituriyentlər ərizə verdikləri üçün burada həm oğlan, həm də qız abituriyentlər arasında bu qrup üzrə tam seçməyə nəzərən riyaziyyatdan yüksək qabiliyyətə malik 5%-li altseçməni təmsil edən abituriyentlərin nisbi sayı çox yüksəkdir. 1.28 sayılı cədvəldən də göründüyü kimi oğlan abituriyentlərin 4.11%-i, qız abituriyentlərin 10.97% IV ixtisas qrupunu seçdiyi halda yüksək qabiliyyətə malik 5%-li altseçmədə belələri altseçmənin müvafiq olaraq, 9.56% və 21.06%-ni təşkil edir.

Fizikadan yüksək qabiliyyətə malik olan həm oğlan, həm də qız abituriyentlər tam seçmə ilə müqayisədə IV qrupun ixtisaslarına daha çox üstünlük verirlər. Burada 5%-li altseçmədəki oğlan və qız abituriyentlərin istəyi (müvafiq olaraq, 23.25 və 47.99%) tam seçməyə (müvafiq olaraq, 7.38 və 26.96%) nəzərən 3.2 və 1.8 dəfə yüksəkdir.

Fənlər üzrə elmi-metodiki təhlil və tövsiyələr

Ali təhsil müəssisələrinə 2018-ci ilin qəbul imtahanları ənənəvi tədris proqramları əsasında keçirilmiş sonuncu imtahanlar olub. İmtahanlarda istifadə edilmiş test tapşırıqları imtahanların məzmunu ilə bağlı materialların hazırlanmasında standart kimi götürülən qəbul proqramlarına uyğun hazırlanıb.

Qeyd etmək lazımdır ki, ilin əvvəlində “Abituriyent” jurnalının birinci nömrəsində fənlər üzrə qəbul proqramları və test tapşırıqlarının nümunələri dərc edilərək, abituriyentlərə qəbul imtahanlarında hansı tipli, hansı formalı test tapşırıqlarının təklif ediləcəyi barədə məlumat verilib. Fənlər üzrə vəsaitlər, test topluları və siniflər üzrə test kitabçalarının təkmilləşdirilmiş variantları nəşr edilib. Neçə illərdir ki, DİM-in saytında təcrübəli ekspertlərin imtahan fənləri üzrə video-mühazirələri yerləşdirilib. Mühazirələrdə təqdim edilən nəzəri materiallar test tapşırıqları ilə müşayiət olunub. İndiyə qədər həmin mühazirələrdən istifadə edənlərin sayı on minlərlədir.

Abituriyentlərə qəbul imtahanlarında istifadəsi nəzərdə tutulan test modeli ilə tanış olmaq, imtahanın texnologiyasına bələd olmaq, imtahan mühitinə psixoloji cəhətdən alışmaq imkanı yaratmaq məqsədilə Bakı şəhərində və respublikanın müxtəlif bölgələrində sınaq imtahanları keçirilib. Göstərilənlərin nəticəsidir ki, imtahanlarda istifadə edilmiş test tapşırıqları məzmun və forma baxımından abituriyentlərə tanış olub.

Qeyd etmək lazımdır ki, ötən illərdə olduğu kimi, qəbul imtahanları üçün sual kitabçaları qapalı şəraitdə ekspertlər tərəfindən hazırlanıb və test tapşırıqlarının doğru cavab etalonları müəyyən edilib. İmtahanlar keçirilən günlərdə imtahanlardan dərhal sonra aparılmış müstəqil ekspertiza nəticəsində bu etalonlar təsdiq edilərək, elə həmin günlərdə “Space” televiziya kanalı vasitəsilə ictimaiyyətə elan olunub.

Ekspertlərin rəylərinə əsasən test tapşırıqlarının respublikanın ümumtəhsil müəssisələrində qüvvədə olan tədris proqramları və dərsliklər əsasında hazırlanmış qəbul proqramlarına uyğunluğu bir daha təsdiqini tapıb.

İmtahanlarda istifadə edilmiş test tapşırıqlarının bölmələr üzrə paylanmasında məktəb kursunda fənlər üzrə mövzuların əhəmiyyətlik dərəcəsi, tədris prosesində bölmələrə ayrılan vaxt və ixtisas qruplarının peşə xüsusiyyətləri nəzərə alınıb.

Abituriyentlərin bilik və bacarıqlarını hərtərəfli yoxlamaq məqsədilə ayrı-ayrı ixtisas qruplarının peşə xüsusiyyətləri nəzərə alınaraq test bloklarına qabiliyyət göstəricilərinə görə terminoloji, faktoloji, ümumiləşdirmə, izahat, hesablama, öncəgörmə və təklif olunan fəaliyyət tipli, mürəkkəblik dərəcəsinə görə sadə, orta, çətin tapşırıqlar daxil edilib.

Bilik və bacarıqların qiymətləndirilməsinə verilən müasir tələblər baxımından test bloklarında məntiqi düşünmə və nəzəri biliklərin tətbiqini tələb edən, proses və hadisələrin mahiyyətinin dərk edilməsinə yönələn, səbəb və nəticə əlaqələri əsasında qurulan tapşırıqlara üstünlük verilib.

Qəbul imtahanlarında hər fənn üzrə test bloklarına 25 tapşırıq daxil edilib. Ayrı-ayrı ixtisas qruplarında bəzi fənlərdən 21 qapalı (verilənlərdən bir doğru cavabın müəyyən edilməsi) və 4 açıq tipli (hesablama, seçim və uyğunluğu müəyyən etmək) test tapşırığı daxil edilib. Açıq tipli test tapşırıqları I ixtisas qrupunda riyaziyyat, fizika və kimya, II ixtisas qrupunda riyaziyyat, coğrafiya və ana dili, III ixtisas qrupunda riyaziyyat, tarix və ana dili, IV ixtisas qrupunda isə riyaziyyat, kimya və biologiya fənləri üzrə olub. Açıq tipli tapşırıqlarda cavablar verilmir. Tapşırıq həll edilir, doğru cavab müəyyənləşdirilir və müvafiq cavab kartında qeyd edilir.

Hesablama tapşırıqlarında cavab müsbət ədədlə ifadə olunur. Doğru cavab tam və ya onda bir dəqiqliklə ifadə edilmiş kəsr olur. Ölçü vahidləri tapşırığın şərtində verilir.

Seçim tapşırıqlarının cavabı müəyyən ədədlər ardıcılığından ibarətdir. Belə tapşırıqlarda verilənlərdən soruşulana uyğun olan bir neçə doğru cavabı seçmək tələb olunur.

Uyğunluğu müəyyən etmək tapşırıqlarında iki çoxluq şəklində təqdim edilmiş elementlər arasındakı uyğunluq müəyyən edilir.

Açıq tipli tapşırıqlar qəbul proqramını tam mənimsəmiş abituriyentlərin hazırlıq səviyyəsini bir-birindən fərqləndirməyə daha yaxşı imkan verir.

Ötən illərdə olduğu kimi, bu tədris ilində də Dövlət İmtahan Mərkəzində fənlər üzrə elmi-metodiki seminarlarda, tam orta və ali təhsil müəssisələrinin müəllimlərinin, metodistlərin, eləcə də AMEA-nın müvafiq fənlər üzrə mütəxəssislərinin iştirakı ilə qəbul imtahanlarında istifadə edilmiş test tapşırıqlarının imtahan nəticələrinin statistik göstəriciləri əsasında elmi-metodiki təhlili aparılıb. Təhlilə əsasən demək olar ki, test tapşırıqları abituriyentlərin müvafiq fənn üzrə bilik və bacarıqlarını obyektiv qiymətləndirməyə imkan verib.

Həmçinin təhlil nəticəsində abituriyentlərin cavab verməkdə çətinlik çəkdiyi test tapşırıqları müəyyənləşdirilib və həmin tapşırıqlar araşdırılıb, onların izahına dair metodik tövsiyələr hazırlanıb, müvafiq fənlər üzrə test banklarının təkmilləşdirilməsi üçün təkliflər verilib.

Aşağıda ayrı-ayrı fənlər üzrə aparılmış elmi-metodik təhlilin nəticələri təqdim olunur:

Azərbaycan bölməsində “Azərbaycan dili” fənnindən bütün qruplar üzrə qəbul imtahanlarında istifadə edilmiş test tapşırıqları fonetika, leksikologiya, morfologiya, sintaksis, ədəbi dilin normaları, üslubiyyat və mövzulararası əlaqə bölmələrini əhatə edib.

Qəbul imtahanlarında I və IV ixtisas qrupları üzrə test bloklarında 25 qapalı tapşırıqdan istifadə edilib. Bunların içərisində oxuyub-anlama, tətbiqetmə bacarıqlarını yoxlayan 5 tapşırıqlı mətn də vardır. II və III ixtisas qrupları üzrə 25 test tapşırığından 16-sı qapalı, 4-ü açıq tipli, 5-i isə verilmiş mətnlə bağlı olub.

İmtahan nəticələrinin statistik göstəriciləri onu deməyə əsas verir ki, abituriyentlərin ana dilinin qayda-qanunlarını öyrənməyə marağı ildən-ilə daha da güclənib, bu sahədə nəzəri və praktik bilikləri əlaqələndirə bilmə qabiliyyəti artıb. Bu isə müstəqillik dövründə ana dilinə dövlət qayğısının təzahürüdür. Gənc nəsil ana dilini daha yaxşı mənimsəməyə, ondan qüsursuz istifadə etməyə daha böyük önəm verir.

Statistik təhlil onu da göstərir ki, III və IV ixtisas qrupları üzrə abituriyentlərin göstərdiyi nəticələrin səviyyəsi I və II ixtisas qruplarının nəticələrinə nisbətən yüksək olub.

Bununla yanaşı, abituriyentlərin müəyyən hissəsi tabelsiz mürəkkəb cümlə, durğu işarələri, vurğu, sintaktik əlaqələr, morfoloji təhlil, ədəbi dilin normaları, üslubiyyat bölmələri, mətn üzrə test tapşırıqlarına cavab verməkdə çətinlik çəkib. Məsələn:

20 may tarixli imtahan, I ixtisas qrupu, A variantı, 84 saylı test tapşırığı

Tərkib hissələri arasındakı mənə əlaqəsi baxımından tabelsiz mürəkkəb cümlələrdən biri digərlərindən fərqlənir:

- A) Axşam güclü yağış yağdı, həyəət palçıq oldu.
- B) Ev tikilib qurtardı, otaqların təmirinə başladıq.
- C) Qoca hündürdən səsləndi, nəvəsi diksindi.
- D) Mühəribə başlamış, əhalinin vəziyyəti çətinləşmişdi.
- E) Şaxta güclənir, həyətdə dayananlar üşüyürdülər.

9-cu sinif “Azərbaycan dili” kursunda təqdim olunan “Tabelsiz mürəkkəb cümlə” mövzusunda aid bu test tapşırığına abituriyentlərin 22,14%-i doğru cavab verib, 42,76%-i isə cavab verməkdən imtina edib. Ümumiyyətlə, bu mövzu çətin mənimsənilən mövzulardandır. Dərslərdə verilmiş tədris materialları və tapşırıqlar da mövzunu mənimsəməyə tam imkan vermir. Tabelsiz mürəkkəb cümlənin tərkib hissələri arasında altı cür mənə əlaqəsi vardır: zaman (eynizamanlılıq), ardıcılıq, qarşılaşdırma, bölüşdürmə, səbəb-nəticə, aydınlaşdırma. Verilən tapşırıqda A, C, D, E bəndlərində səbəb-nəticə, B bəndində isə ardıcılıq əlaqəsi vardır. Ardıcılıq və səbəb-nəticə əlaqələri bir-birinə oxşayır, belə ki, hər ikisində ikinci tərkib hissəsindəki iş birincidən sonra baş verir. Lakin səbəb-nəticə əlaqəsində ardıcılıq varsa, ardıcılıq əlaqəsində səbəb-nəticə mənə əlaqəsi yoxdur. Digər fərq ondan ibarətdir ki, səbəb-nəticə əlaqəsində ikinci tərkib hissəsindən əvvəl *bunun nəticəsində* ifadəsini işlətmək olursa, ardıcılıq əlaqəsi zamanı *bundan sonra* ifadəsindən istifadə edilə bilər. A bəndində cümlədəki fikir: axşam güclü yağış yağdı, nəticədə (sonra sözündən istifadə məntiqsizdir) həyəət palçıq oldu. C bəndində cümlədəki fikir: qoca hündürdən səsləndi, nəticədə nəvəsi diksindi. D bəndində cümlədəki fikir: mühəribə başlanmış, nəticədə əhalinin vəziyyəti çətinləşmişdi. E bəndində cümlədəki fikir: şaxta güclənir, nəticədə həyətdə dayananlar üşüyürdülər. B bəndində cümlədəki fikir: ev tikilib qurtardı, bundan sonra otaqların təmirinə başladıq.

Doğru cavab: B

Dünya dilləri morfoloji quruluşuna görə üç qrupa bölünür: kök, flektiv və iltisqi. Flektiv dillərin əsas xüsusiyyətləri kökün daxildən dəyişməsi, şəkilçinin sözün müxtəlif yerlərinə artırılaraq bilməsi və sairidir. Bu bərdə 10-cu sinfin “Azərbaycan dili” dərslərində məlumat verilib. Ərəb, fars, rus, Avropa dillərinin çoxu və s. bu dil tipinə aiddir. Dilimizdə həmin dillərə aid sözlərin aktiv şəkildə işlədildiyini nəzərə alaraq, bu qisimdən olan sözlərə bələd olmaq lazımdır. Qəbul imtahanlarında abituriyentlərin bu mövzuya aid tapşırıqları cavablandırma səviyyəsi o qədər də yüksək olmayıb. Məsələn:

13 may tarixli imtahan, II ixtisas qrupu, B variantı, 22 saylı test tapşırığı

Hansı sözlər arasında fleksiya hadisəsi özünü **göstərmir**?

- 1. hakim, məhkum
- 2. hökmdar, iqtidar
- 3. irtica, mürtece
- 4. mənzum, məzmun
- 5. dərk, idrak

“Dilçilik” bölməsinə aid açıq tipli test tapşırığıdır. Tapşırığa abituriyentlərin 29,43%-i doğru cavab verib, 49,75% isə cavab verməkdən imtina edib.

Qarşılaşdırılan sözlərin flektiv söz yaradıcılığına aid olması üçün onların həm də məna-məzmun uyğunluğu lazımdır. Birinci bənddə *hakim* və *məhkum* sözlərində həm samitlərin (h,k,m), həm də məna-məzmunun uyğunluğu olduğundan fleksiya hadisəsi vardır. İkinci bənddə məna-məzmun uyğunluğu olsa da, səs uyğunluğu yoxdur (I sözdə: h,k,m,d,r; II sözdə: q,t,d,r), yəni bunlardan biri digərindən törəməmişdir, deməli, fleksiya yoxdur. Üçüncü bənddəki sözlərdə fleksiya var, çünki həm səs uyğunluğu (r,t,c), həm də məna-məzmun uyğunluğu özünü göstərir. Dördüncü bənddə təsadüfi səs uyğunluğu var (m,n,z), lakin məna-məzmun yaxınlığı olmadığından fleksiya yoxdur. Nəhayət, beşinci bənddəki sözlər flektiv cəhətdən söz yaradıcılığına daxildir; belə ki, səs tərkibi (d,r,k) və məzmun uyğunluğu onlarda fleksiya olduğunu göstərir.

Doğru cavab: 2,4.

Abituriyentlərin cavablandırmaqda çətinlik çəkdiqləri test tapşırıqlarının bir qismi mətnlə bağlıdır. Mətnlə bağlı verilmiş suallardan biri ədəbi dilin normaları haqqındadır. Ədəbi dilin normaları haqqında məlumat X sinif “Azərbaycan dili” dərslində verilmişdir.

18 iyul tarixli imtahan, I ixtisas qrupu, A variantı, 99 sayılı test tapşırığı

Mətni oxuyun və 96 – 100-cü tapşırıqları yerinə yetirin.

Kənd camaatı səbrsizliklə axşamın düşməsini gözləyirdilər. Uşaqlar həvəslə işləyirdilər. (1) Arabir qucaqlarında küləş, saman gətirib otun üstünə atırdılar. (2) Əllərinə keçən quru çirpıları, odun qırıntılarını da xırman yerinə yığırdılar. (3) Onlar, şər qarışan kimi tonqal yandıracaqdılar.

(4) Uşaqlar meşədən uzun payalar da kəsib gətirmişdilər ki, axşam damların üstünə çıxıb lopa yandırsınlar.

(5) Qızlar özlərinə təzə paltar tikir, gəlinlər yumurta boyayır, düyü arıtlayırdılar. Səmənilər süfrələrə düzülürdü. Varlı da, kasıb da çalışırdı ki, bu axşam süfrəsi boş qalmasın. Aylarla yığıdıqlarını bu axşam üçün xərcləyənlər də vardı.

Birinci cümlədə ədəbi dilin hansı norması pozulmuşdur?

A) fonetik, leksik	B) fonetik, qrammatik
C) qrammatik, leksik	D) fonetik, leksik, qrammatik
E) leksik	

Mətndəki birinci cümlə belədir: *Kənd camaatı səbrsizliklə axşamın düşməsini gözləyirdilər*. Göründüyü kimi, *səbrsizliklə* sözü səhv yazılıb, çünki burada *səbir* sözünün kökündəki “i” saiti düşməməlidir. Buna görə də orfoqrafik, yəni fonetik norma pozulub. Bu cümlənin mübtədası (*kənd camaatı*) II növ təyini söz birləşməsi ilə ifadə olunub və birləşmə qrammatik anlayışda təkdir, yəni mübtədə kimi cəmdə yox, təkdir. Ona görə xəbər də III şəxsin təkində olmalı idi. Cümlədə xəbər cəmdə olduğu üçün uzlaşma əlaqəsi kəmiyyətə görə pozulub. Deməli, qrammatik normaya riayət edilməyib. Bütün sözlər düzgün, yerli-yerində işləndiyi üçün leksik normanın pozulması halı yoxdur. Bəzən abituriyentlər sözlərin məcazi mənada işlənməsini leksik normanın pozulması kimi başa düşürlər. Bu cümlədə də *axşamın düşməsi* birləşməsinin ikinci komponenti (*düşmək*) məcazi mənədadır. Abituriyentlərin 14,71%-nin səhvən C bəndini düzgün cavab kimi qiymətləndirməsi bu səbəbdən ola bilər. A bəndini də 10,67% abituriyent düzgün cavab kimi qeyd edib. Ehtimal ki, *kənd camaatı* birləşməsi çoxlu insan anlayışı ifadə etdiyi üçün abituriyentlər xəbərin cəmdə olmasını düzgün hesab edib. Lakin xəbərin cəmdə olması üçün mübtədə mütləq cəm şəkilçisi ilə işlənməlidir. Test tapşırığına verilən cavab faizinin aşağı olmasının səbəbi kimi, abituriyentlərin oxuyub-anlama və təbiiqetmə bacarıqlarının zəif olmasını göstərmək olar.

Doğru cavab: B.

III ixtisas qrupu humanitəryönlü olduğu üçün fonetika, leksika, morfologiya və sintaksisə dair tapşırıqlar məzmun baxımından digər qruplar üzrə tapşırıqlardan fərqlənir. Bu tapşırıqlar nəzəri biliklərin tətbiqinə yönəlib. Burada termin səciyyəli anlayışların praktik şəkildə tətbiqi tələb olunur. Formal cəhətdən başqa vahidə bənzəyən dil vahidinin fərqləndirilməsi, dəqiq təyinatının verilməsi bu bilik səviyyəsini yoxlamaq üçün əsas vasitələrdəndir. Dildə nisbətən sonralar meydana çıxan və bir çox halda başqa nitq hissələrinin bazasında meydana gələn əsas nitq hissəsi zərfdir. Ona görə də zərflər formal cəhətdən, bəzən hətta məzmun baxımından müvafiq nitq hissələrinə bənzəyir və bu sahə ilə bağlı mübahisəli məsələlər də vardır. Lakin orta məktəb proqramına uyğun və mübahisə doğurmayan, müəyyənləşdirilməsi üçün müəyyən meyarlar olan, sadəcə, müəyyən səriştə tələb edən məsələlər var. Belə məsələlərdən biri hansı sözlərin zərf olmasını müəyyənləşdirməkdir. Belə ki, çox zaman nitq hissəsi olan zərf ilə cümlə üzvü olan zərflik qarışdırılır, halbuki zərf morfoloji, zərflik sintaktik kateqoriyadır. Zərflərin əsas sintaktik vəzifəsi cümlədə zərflik olmaqdır, lakin digər nitq hissələri də, xüsusən yönlük, yerlik, çıxışlıq hallarında olan isim, habelə feili bağlamalar da cümlədə, əsasən, zərflik funksiyasını yerinə yetirir. Bu baxımdan onların fərqləndirilməsi lazım gəlir.

26 iyul tarixli imtahan, II ixtisas qrupu, B variantı, 24 sayılı test tapşırığı

Hansı cümlələrdə işarələnmiş sözlər zərfdir?

1. Bu söz üzə vurulan şillə kimi səsləndi.
2. Üzə-üzə qayalığa çatdılar.
3. Bir axşam biz yenə üz-üzə oturmuşduq.
4. Üzbəüz oturub problemləri müzakirə etmək lazımdır.
5. O, şiltaq ləpələrin qoynunda üzərək gözdən itdi.

“Zərf” mövzusunda aid, açıq tipli bu test tapşırığına abituriyentlərin 35,50%-i doğru cavab verib. Tapşırığın birinci cümləsində *üzə* sözü isimdir, çünki sözün kökü və başlanğıc forması *üz* ismidir, *-ə* isə yönük hal şəkilçisidir, sözün cümlədə ayrılıqda sintaktik vəzifəsi yoxdur, daha doğrusu, feili sifət tərkibinin (*üzə vurulan*) asılı tərəfidir. İkinci cümlədəki *üzə-üzə* sözü feili bağlamadır. Feili bağlamada həm feilin, həm də zərfin xüsusiyyəti var, zərfdə isə feil xüsusiyyəti yoxdur. *Üzə-üzə* sözündə *üzmək* sözü hərəkət mənasını və qrammatik xüsusiyyətlərini saxlamışdır (inkarlıq, təsirsizlik, növ, sual), ona görə də feili bağlamadır. Üçüncü cümlədəki *üz-üzə* sözü təkrarlanan *üz* sözündən yaranan tərz-i-hərəkət zərfdir; buradakı *-ə* şəkilçisi zərfi formalaşdırmışdır. Bu sözdə feil xüsusiyyətləri yoxdur, bağlandığı feilin (*oturmuşduq*) ifadə etdiyi hərəkətin tərzini bildirir. Dördüncü cümlədəki *üzəüz* sözü haqqında da eyni fikri söyləmək olar: bu tərz-i-hərəkət zərfi təkrarlanan *üz* sözünün *-bə-* ünsürü ilə birləşməsi yolu ilə yaranmışdır. Bu üsul yalnız tərz-i-hərəkət zərfinə aiddir (*rəngbərəng, cürbəcür, növbənöv* sözləri istisna olmaqla), yalnız hərəkətlə əlaqələnilib onun tərzini bildirir. Beşinci cümlədəki *üzərək* sözü isə feili bağlamadır, *-ərək* şəkilçisinin *üz* feilinə artırılması ilə formalaşmışdır. Bu sözdə zərf xüsusiyyəti olduğu kimi, feil xüsusiyyətləri daha güclüdür (inkar, növlər, təsirsizlik, ətrafına söz toplaya bilmək və s.). Qeyd etmək lazımdır ki, təkcə inkarlıq şəkilçisi ilə işləmə bildiyini görmək kifayətdir ki, müvafiq sözün feil olduğu anlaşılsın, çünki feildən başqa heç bir nitq hissəsi inkarlıq şəkilçisi ilə işləmə bilməz.

Doğru cavab: 3, 4

Morfoloji və sintaktik təhlillər üzrə test tapşırıqlarının cavablandırılması da bəzi hallarda çətinlik törədib.

13 may tarixli imtahan, III ixtisas qrupu, A variantı, 23 sayılı test tapşırığı

“*Şam ağacı növündən qapı da düzəldilər*” nümunəsindəki sözlərin morfoloji təhlili ilə bağlı düzgün fikirləri müəyyən edin.

1. *Şam* və *ağacı* – hər ikisi qeyri-müəyyən yiyəlik haldadır.
2. *Növündən* – sadə isimdir, mənsubiyyət və hal şəkilçiləri qəbul etmişdir.
3. *Qapı* – sadə isimdir, təkdədir, adlıq haldadır.
4. *Da* – qüvvətləndirici ədatdır.
5. *Düzəldilər* – feildən düzəlmiş feildir, şühudi keçmiş zamandadır.

5-7-ci siniflər üzrə nitq hissələrinə aid, açıq tipli bu test tapşırığına abituriyentlərin 23,20 % -i doğru cavab verib. Birinci bənddəki fikir düzgündür, çünki *şam ağacı* birləşməsi II növ təyini söz birləşməsi olduğundan birinci komponent qeyri-müəyyən yiyəlik haldadır. *Şam ağacı növü* ifadəsi də mürəkkəb quruluşlu II növ təyini söz birləşməsidir ki, onun birinci komponenti özü də birləşmədir (*şam ağacı*). Bu birləşməni III növ təyini söz birləşməsinə çevirmək mümkündür: *şam ağacının növü*. Ona görə də *ağacı* sözü birləşmənin birinci komponentinin əsas tərəfi olmaqla qeyri-müəyyən yiyəlik haldadır. *Növündən* sözünün tərkibi belədir: *növ* (kök) + *-ü* (III şəxs mənsubiyyət şəkilçisi – qrammatik) + *-n* (bitişdirici samit) + *-dən* (çıxışlıq hal şəkilçisi – qrammatik). Leksik şəkilçisi olmadığı üçün sadə sözdür, mənsubiyyət və hal şəkilçisi var. Deməli, ikinci bənddəki cavab da doğrudur. Üçüncü bənddəki fikir səhvdir, çünki *qapı* sözü özündən sonrakı *düzəldilər* təsirli feili ilə əlaqəyə girmişdir. Aid olduğu sözlə arasına söz saldıqda müəyyən təsirlik hala düşür: *qapı(nı) da tez düzəldilər*. Ona görə də bu cümlədəki *qapı* sözü qeyri-müəyyən təsirlik haldadır. Dördüncü bənddəki fikir səhvdir, çünki *da*² yalnız xəbər ilə işləndikdə ədat funksiyasına malik olur, digər hallarda iştirak bağlayıcısıdır. Sonuncu fikir isə doğrudur. *Düzəldilər* sözünün tərkibi belədir: *düz* (sifət) + *-əl* (adlardan feil düzəldən şəkilçi – leksik) + *-t* (feildən feil düzəldən şəkilçi – leksik) + *-di* (şühudi keçmiş zaman şəkilçisi – qrammatik) + *-lər* (şəxs şəkilçisi – qrammatik). Göründüyü kimi, bu sözün kökü sifət olsa da (*düz*), sonuncu dəfə sözə artırılan leksik şəkilçi (*-t*) *düzəl* feilinə artırılmışdır, deməli, *düzəlt* feili məhz feildən yaranmışdır.

Doğru cavab: 1, 2, 5.

Aparılan təhlilin nəticəsi olaraq qeyd etmək lazımdır ki, abituriyentlər ana dilinin qayda-qanunlarını, praktik məsələlərini, əsasən, yaxşı mənimsəyənlər də, hələ də bəzi mövzuların mənimsənilməsində problemlər qalmaqdadır. Xüsusən, tabesiz mürəkkəb cümlənin tərəfləri arasında mənə əlaqələri, ədəbi dilin normaları, zərf və feili bağlamanın fərqləndirilməsi, sözün tərkibə görə təhlili və s. məsələlərlə bağlı abituriyentlərin cavabları qənaətbəxş deyil. Ana dilini yaxşı mənimsəmək üçün bu mövzuların da mənimsənilməsi vacibdir.

Ana dili hamının mükəmməl öyrənməli olduğu bir fəndir. İmtahan verən, gələcəyin ziyalıları olacaq gənclər, dilin zənginliyindən, onun fonetik, leksik, qrammatik sistemindən layiqincə bəhrələnməyi bacarmalı, düzgün yazı və nitq vərdişlərinə yiyələnməlidirlər. Ümumtəhsil müəssisələrində “Azərbaycan dili” fənninin tədrisinə diqqətin artırılması, mövcud olan qüsurlar və çatışmazlıqların aradan qaldırılması ilə bağlı sistemli və ardıcıl iş aparılmalıdır.

Azərbaycan bölməsində ədəbiyyat fənnindən III ixtisas qrupu üzrə qəbul imtahanlarında istifadə edilən test tapşırıqları şifahi xalq ədəbiyyatı, qədim dövr ədəbiyyatı, orta dövr ədəbiyyatı, yeni dövr ədəbiyyatı, ən yeni dövr ədəbiyyatı, ədəbiyyat nəzəriyyəsi, mövzulararası əlaqə və xronoloji ardıcılıq bölmələrini əhatə edib.

İmtahanda 25 qapalı (verilənlərdən bir doğru cavabın seçilməsi) tapşırıqdan istifadə edilib.

Ötən illərdən fərqli olaraq, abituriyentlərin “Ədəbiyyat müntəxəbatı”nda verilən bədii əsərləri, yaxud bədii parçaları mənimsəməsində müəyyən qədər irəliləyiş özünü göstərir. Belə ki, 13 may tarixli imtahanda “Dədə Qorqud” eposunun məzmunu ilə bağlı test tapşırıqlarında (A variantı 98, B variantı 90 sayılı) nəticələr yüksək olmuşdur (77,28%, 85,56%). Eyni fikri 26 iyul tarixli imtahanda həm “Koroğlu” eposundan verilən nümunənin müəyyənləşdirilməsi (A variantı 79, B variantı 93 sayılı), həm də M.F.Axundzadənin “Aldanmış kəvakib” povesti ilə bağlı test tapşırıqlarına (A variantı 86, B variantı 100 sayılı) da aid etmək olar. Həmin test tapşırıqlarına abituriyentlərin cavabları müvafiq olaraq belə olmuşdur: 55,49%, 47,94% və 74,24%, 66,45%. 26 iyul tarixli imtahanda Mir Cəlalın “Bir gəncin manifesti” romanı ilə bağlı ümumiləşdirmə səciyyəli test tapşırığının cavablandırılmasında da eyni vəziyyət müşahidə edilir (A variantı 78, B variantı 85 sayılı). Abituriyentlərin test tapşırıqlarına verdiyi düzgün cavablar belə olub: 66,14%, 70,32%.

13 may tarixli imtahanda Nizaminin “İsgəndərnamə” poeması ilə bağlı verilən test tapşırıqlarına (A variantı 86, B variantı 98 sayılı) düzgün cavab verənlərin 68,32% və 75,18% təşkil etməsi Nizami irsinin öyrənilməsi sahəsində müəyyən irəliləyişin olduğunu göstərir. 26 iyul tarixli imtahanda “Sirlər xəzinəsi” poeması ilə bağlı test tapşırığında da eyni vəziyyət özünü göstərir (A variantı 83, B variantı 88 sayılı). Belə ki, abituriyentlərin bu test tapşırıqlarına düzgün cavabı 50,06% / 51,40% nisbətində olub.

13 may tarixli imtahanla müqayisədə (A variantı 78, B variantı 93 sayılı test tapşırıqları), 26 iyul tarixli imtahanda (A variantı 90, B variantı 79 sayılı test tapşırıqları) bədii əsərlərin xronoloji ardıcılığı ilə bağlı test tapşırıqlarına düzgün cavab verənlərin nisbətən üstünlük təşkil etməsi bu iki imtahan arasında olan müddətdə abituriyentlərin bədii əsərlərlə bağlı xronoloji ardıcılığa xüsusi diqqət yetirdiklərinin əyani göstəricisidir. Həmin test tapşırıqlarına abituriyentlərin cavabları müvafiq olaraq belə olub: 13 may tarixli imtahanda 23,89%, 19,35%, 26 iyul tarixli imtahanda isə 48,61%, 38,19%.

“Ədəbiyyat müntəxəbatı”nda olan bəzi əsər və şeir nümunələrinə aid test tapşırıqlarının cavablandırılmasında abituriyentlər çətinlik çəkiblər. 13 may tarixli imtahanda H.Cavidin “İblis” (A variantı 77, B variantı 85 sayılı), 26 iyul tarixli imtahanda isə S.Vurğunun “Vaqif” əsəri ilə bağlı test tapşırıqlarının (A variantı 95, B variantı 92 sayılı) cavablandırılması zamanı abituriyentlərin göstərdiyi nəticələrin aşağı səviyyədə olması bunun əyani sübutudur (müvafiq olaraq: 14,93%, 19,03%; 19,35%, 39,33%).

13 may tarixli imtahan, B variantı, 85 sayılı test tapşırığı

H. Cavidin “İblis” əsərindən götürülmüş bu dialoq hansı obrazların dilindəndir?

– *Bən sən olsam, onu həp əfv edərim.*

İbn Yusif diri olsaydı, əvət

O da əfv etməni istərdi fəqət.

– *Atdım insanlığı, oldum canavar,*

İntiqam istərim, ancaq bu qadar!...

A) Arif – İxtiyar Şeyx B) İblis – İxtiyar Şeyx

C) Arif – Rəna D) Elxan – Vasif

E) İblis – Rəna

11-ci sinfin “Ədəbiyyat müntəxəbatı” əsasında Hüseyn Cavidin “İblis” əsərinin məzmunu ilə bağlı hazırlanmış test tapşırığıdır. Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün “İblis” əsərinin məzmununa dərinlən bələd olmaq tələb olunur. Əsərin “Ədəbiyyat müntəxəbatı”nda verilən hissəsindən də məlumdur ki, İxtiyar Şeyx nəvəsi Xavərin ölümündən sonra insanlığı ataraq qatili müəyyənləşdirmək, ondan intiqam almaq istəyir. Təqdim edilən hissə də məhz İblisin İxtiyar Şeyxlə həmin mövzudakı söhbəti səhnəsinə aiddir. Təəssüf ki, abituriyentlər “İblis” əsərinin məzmununa yaxşı bələd olmadıqları üçün doğru cavabı müəyyənləşdirməkdə çətinlik çəkiblər.

Doğru cavab: B.

Təhlillər göstərir ki, ayrı-ayrı ədəbi dövrlərə aid ədəbi hadisələrin müəyyənləşdirilməsində və ümumiləşdirmə səciyyəli tapşırıqların cavablandırılmasında da abituriyentlərin çətinliyi olub.

13 may tarixli imtahan, A variantı, 93 sayılı test tapşırığı

Verilənlər içərisində hansı dövrə aid ədəbi hadisə *yoxdur*?

1. Ədəbiyyatımızda ilk romantik faciənin yaranması
2. Dramaturgiyamızda lirik-psixoloji üslubun əsasının qoyulması
3. Ədəbiyyatımızda realizmin əsasının qoyulması
4. Satirik üslubun formalaşması

- A) yeni dövr, III mərhələ B) yeni dövr, I mərhələ
C) yeni dövr, II mərhələ D) ən yeni dövr, II mərhələ
E) ən yeni dövr, I mərhələ

Tapşırığa abituriyentlərin yalnız 15,30%-i doğru cavab verib, 46,01%-i isə cavab verməkdən imtina edib.

Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün bilmək lazımdır ki, ilk romantik faciənin yaranması H.Cavidin 1910-cu ildə qələmə aldığı “Ana” faciəsi ilə bağlıdır (yeni dövr, III mərhələ). Dramaturgiyamızda lirik-psixoloji üslubun əsasının qoyulması İ.Əfəndiyevin 1964-cü ildə yazdığı “Sən həmişə mənimləsən” pyesinə (ən yeni dövr, II mərhələ), ədəbiyyatımızda realizmin əsasının qoyulması XVII-XVIII əsrə – yeni dövrün I mərhələsinə, satirik üslubun formalaşması isə XIX əsrə – yeni dövrün II mərhələsinə aiddir. Verilənlər içərisində ən yeni dövrün I mərhələsi ilə bağlı (1920-1950-ci illər) heç bir ədəbi hadisə yoxdur.

Doğru cavab: E.

13 may tarixli imtahan, A variantı, 89 sayılı test tapşırığı

R. Rzanın yaradıcılığı ilə bağlı *səhv* fikri müəyyənləşdirin.

- A) Oçerk janrında da əsəri vardır.
B) 1943-cü ildə nəşr etdirdiyi “Qəzəb və məhəbbət” kitabına nəsr əsərləri və bir neçə poeması daxil edilmişdir.
C) Bayatılardan birinin ilk misrasını poeması üçün ad seçmişdir.
D) Yaradıcılığında tərcümə əsərlərinə rast gəlinir.
E) “Vəfa” pyesində müharibə zamanı tanış olduğu bir tibb bacısının obrazı canlandırılmışdır.

11-ci sinif üzrə ümumiləşdirmə xarakterli test tapşırığıdır. Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün R.Rzanın yaradıcılığına kompleks şəkildə yanaşmaq lazımdır. R.Rza müharibə dövründə hərbi jurnalist kimi fəaliyyət göstərmiş, “Krimskaya boyevaya” qəzetində çalışaraq onun azərbaycanca variantının redaktoru olmuşdur. Odur ki, R.Rzanın oçerk janrında əsərləri olması məlum həqiqətdir (A bəndi). O da məlumdur ki, şair orta məktəbdə xüsusi tədris olunan və M.Müşfiqə həsr etdiyi poemasının adı kimi

*Qızıl gül olmayaydı,
Sarılib solmayaydı,
Bir ayrılıq, bir ölüm
Heç biri olmayaydı. –*

bayatısının ilk misrasını seçmişdir (C bəndi). Eyni zamanda R.Rza tərcüməçi kimi də fəaliyyət göstərmişdir. Belə ki, o, bir sıra rus şairlərindən (A.Puşkin, M.Lermontov, V.Mayakovski) tərcümələr etmişdir. Nizaminin “Xosrov və Şirin” poeması da onun tərcüməsində Azərbaycan oxucularına çatdırılmışdır (D bəndi). Şairin 1943-cü ildə qələmə aldığı “Vəfa” pyesində onun tanış olduğu bir tibb bacısının bədii obrazının yaradılması da dərslikdə xüsusi qeyd edilmişdir (E bəndi). R.Rzanın 1943-cü ildə çap olunan “Qəzəb və məhəbbət” kitabı isə bütünlüklə nəsr əsərlərindən (oçerk, hekayə və povest) ibarət olduğundan B bəndi səhv fikir hesab edilməlidir. Tapşırığın şərti səhv fikri müəyyənləşdirməyi tələb edir.

Doğru cavab: B.

Ədəbiyyat nəzəriyyəsi ilə bağlı tapşırıqların cavablandırılmasında da abituriyentlər çətinlik çəkiblər.

26 iyul tarixli imtahan, A variantı, 94 sayılı test tapşırığı

Nümunədə hansı bədii təsvir vasitəsi işlənmişdir?

Misri qılınc cövlan vursun havada,

Bağırsaq cəmdəyə dolanmaq gərək. (“Koroğlu”dan)

- A) metafor B) sinekdoxa C) simvol D) təşbeh E) epitet

“Ədəbiyyat nəzəriyyəsi” üzrə bədii təsvir vasitələrinin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı məntiqi-izahedici xarakterli bu test tapşırığında Misri qılıncın havada “cövlan vurmağı” metafordur. Çünki havada *cövlan vurmaq*, əslində, qılıncın deyil, qartalın əlamətidir. Qartal – bənzədilən isə burada iştirak etmir. Daha dəqiq, burada qartalın özü deyil, onun əlaməti verilir. Həm də bu əlamət indi qartalın deyil, qılıncın əlaməti kimi görünür. Bu isə artıq metafordur.

Doğru cavab: A.

Təhlilə əsasən demək olar ki, ümumtəhsil məktəblərində ədəbiyyat fənninin tədrisi ilə bağlı bir sıra problemlər hələ də qalmaqdadır. Bu həm ayrı-ayrı sənətkarların yaradıcılığının öyrənilməsi, həm ədəbi mətnlərin düzgün qavranılması, həm də mövzulararası əlaqə bölməsinə aid olan test tapşırıqlarının cavablandırılmasında özünü göstərir. Ümumtəhsil müəssisələrində fənnin tədrisinə diqqətin artırılması tövsiyə olunur.

Rus bölməsində “*Azərbaycan dili*” (dövlət dili kimi) fənnindən qəbul imtahanlarında məntiqi təfəkkürə əsaslanan, praktiki əhəmiyyətli test tapşırıqları ilə yanaşı, oxuyub-anlamayı, dilin praktiki tətbiqini yoxlamaq məqsədilə bədii, elmi-kütləvi və publisistik üslublarda olan beştapşırıqlı üç mətndən istifadə edilib.

Mətnlə bağlı test tapşırıqlarının yerinə yetirilməsi üçün mətndəki əsas fikri müəyyən etmək, faktları tutuşdurmaqla məntiqi nəticə çıxarmaq, fikri ümumiləşdirmək, mətndə verilən bir neçə məlumatdan yeni informasiya əldə etmək bacarığı tələb olunur.

Ekspertlərin rəyinə əsasən qeyd etmək olar ki, təklif edilən test tapşırıqlarının məzmunu abituriyentlərin nəzəri materialı necə mənimsədiyini, onların praktiki dil səviyyəsini, söz ehtiyatını və oxuyub-anlama bacarığını üzə çıxarmağa imkan verib.

İmtahan nəticələrinin statistik göstəriciləri əsasında hər bir test tapşırığı məzmun, mürəkkəblik dərəcəsi, qabiliyyət göstəricisi baxımından təhlil edilib.

Təhlil göstərir ki, ötən illərlə müqayisədə abituriyentlərin Azərbaycan dilini öyrənməyə, öyrəndiklərini araşdırmağa, yadda saxlamağa və tətbiq etməyə meyli artıb. Nəticələr onların hazırlıq səviyyəsinin getdikcə yüksəldiyini söyləməyə əsas verir. Lakin yenə də abituriyentlər bəzi test tapşırıqlarının cavablandırılmasında çətinlik çəkiblər.

Məsələn:

22 aprel tarixli imtahan, A variantı, 3 sayılı test tapşırığı

Tərkibində mürəkkəb söz *işlənməyən* cümləni göstərin.

- A) Uşaqlar üzbəüz dayanmışdılar.
B) Aygün mahnını həvəslə oxudu.
C) Səhər arabir yağış yağırdı.
D) Müəlliflər əsərlərini kitabxanaya bağışladılar.
E) Onlar sanki gözüyumulu gedirdilər.

Bu test tapşırığı qrammatik bilik və bacarıqların yoxlanması baxımından maraqlıdır. İlk baxışda faktoloji tapşırıq təsiri bağışlayır, amma, eyni zamanda, məntiqi-izahedici səciyyə daşıyır. 5 cümlənin içindən tərkibində mürəkkəb söz işlənməyən cümlə seçilməlidir. Bunun üçün, ilk növbədə, sözün quruluşca növləri (sadə, düzəltmə, mürəkkəb) və bunların bir-birindən fərqi yada salınmalıdır.

Sadə sözlər bir kökdən ibarət olur. Tərkibində leksik şəkilçi (sözdüzəldici şəkilçi) olmur. Sadə sözün tərkibində qrammatik şəkilçi (sözdəyişdirici şəkilçi) ola bilər.

Sadə sözlər: $\overline{\text{ana}}$, $\overline{\text{analar}}$, $\overline{\text{kitablarımız}}$, $\overline{\text{kitab}}$, $\overline{\text{ev}}$...

Düzəltmə sözlər leksik şəkilçinin köməyi ilə düzəlir. Sözün kökünə leksik şəkilçi artırmaqla köhnə mənaya uyğun yeni söz düzəlsə, həmin söz **düzəltmə söz** hesab edilir.

Düzəltmə sözlər: $\overline{\text{duzlu}}$, $\overline{\text{elmsiz}}$, $\overline{\text{evdar}}$, $\overline{\text{tikinti}}$, $\overline{\text{ölcək}}$, $\overline{\text{kitabxana}}$, $\overline{\text{hüquqşünas}}$, $\overline{\text{yoldaş}}$...

Mürəkkəb sözlər iki və daha artıq sözün birləşməsindən əmələ gəlib, yeni məna bildirən sözlərdir. Mürəkkəb sözlər, əsasən, bitişik və defislə yazılır.

Mürəkkəb sözlər: *istiət, tozsoran, üçbucaqlı, dalbadal, qaçaqaç, vurhavur, az-az, dərə-təpə, bacı-qardaş, uşaq-muşaq, vitse-prezident, qeyri-adi*.

Bu test tapşırığında 1-ci cümlədə verilmiş *üzbəüz* mürəkkəb sözdür, təkrarlanan sözlərin arasına **bə** bitişdiricisi artırmaqla yaranıb.

II cümlədəki *Aygün* mürəkkəb sözdür, müxtəlif mənəli sözlərin birləşməsindən yaranıb. Bir vurğu ilə deyilir və bitişik yazılır.

III cümlədəki *arabir*, V cümlədəki *gözüyumulu* sözləri də quruluşca mürəkkəbdir. Müxtəlif mənəli sözlərdən düzəlib, bir vurğu ilə deyilir, bitişik yazılır.

IV cümlədə (*Müəlliflər əsərlərini kitabxanaya bağışladılar*) isə mürəkkəb söz yoxdur, 3 sadə, 1 düzəltmə söz vardır. *Kitabxana* sözü bir cür yazılan, alınma leksik şəkilçi olan *-xana* şəkilçisi ilə düzəlib, deməli, mürəkkəb deyil, düzəltmə sözdür.

Təəssüf ki, yalnız 23,72% abituriyent D bəndini seçərək bu tapşırığın cavabını düzgün müəyyən edə bilib. 47,09% abituriyent B bəndinə üstünlük verib. Görünür, həmin abituriyentlər *Aygün* sözünün mürəkkəb söz olduğunu ya bilməyib, ya da lazımı qədər diqqət yetirməyiblər. Cümlənin digər sözlərini (*mahnını, həvəsle, oxuyurdu*) əsas tutaraq bu cümləni doğru cavab hesab ediblər. 12,01% abituriyent isə C bəndini (*Səhər arabir yağış yağırdı*) doğru hesab edib, *arabir* sözünün mürəkkəb zərf olduğunu müəyyənləşdirə bilməyib.

Doğru cavab: D.

Mətni oxuyun və 16-20-ci tapşırıqları mətn əsasında cavablandırın.

(1) Qədim zamanlarda bir çox ölkələrdə aprelın ilk günündə – ayın 1-də "İtaətsizlik bayramı" keçirilir. Həmin gün adamlar cəzasız olaraq öz hökmdarlarını məsxərəyə qoyur, gündəlik davranış qaydalarını pozurdular. (2) Eyni zamanda səfehlər kralı təyin edir, şənlənərdilər. (3) Həmin gün maska geyinmək qayda idi. (4) Qaydanın qoyulmasının səbəbi o idi ki, belə olduqda insanlar daha təhlükəsiz zərəfat edə bilərdilər. Romada da əsrlər öncə ... gülüş gününə bənzər bayramlar təşkil edilmiş. (5) Ölkəmizdə milli bayramlar təntənə ilə qeyd olunur. Hər şey qapı qulluqçularından birinin imperator Konstantinə zərəfatla gülüşün dövlətə onun özündən çox fayda verə biləcəyini deməsindən başlayıb. Konstantin ona söylədiklərini həyata keçirmək imkanı verib və xüsusi qərar çıxarıb ki, ilin bir günü Romanı zərəfatcıl şəxs idarə etsin. Həmin gün ölkənin hər yerində insanlar gülür, müxtəlif zərəfatlar edirmişlər.

Nöqtələrin yerinə uyğundur:

A) unudulmaz	B) əvəzolunmaz	C) daxili
D) köhnə	E) hazırkı	

Bu test tapşırığı mətn əsasında tərtib edilib. Qeyd etmək lazımdır ki, hər il imtahan zamanı praktik əhəmiyyətli, məntiqi təfəkkürə əsaslanan 5 tapşırıqlı 3 mətn təqdim edilir. Son illərin nəticələri göstərir ki, abituriyentlərin əksəriyyəti mətn əsasında tərtib edilmiş belə tapşırıqlarla işləməyə, öyrəndiklərini tətbiq etməyə səy göstərirlər. Lakin hələ də nəticələr qənaətbəxş deyil. Mətndəki cümlə belədir: "Romada da əsrlər öncə gülüş gününə bənzər bayramlar təşkil edilmişdir". Nöqtələrin yerinə uyğun gələn sözü müəyyən edən məntiqi və diqqətli abituriyent E bəndini doğru hesab edib və cümləni belə uyğunlaşdırıb: "Romada da əsrlər öncə hazırkı gülüş gününə bənzər bayramlar təşkil edilmişdir". 41,12% abituriyent doğru olaraq E bəndini cavablandırıb.

17,76% A bəndini, 17,11% B bəndini, 15,03% D bəndini, 6,61% C bəndini doğru hesab edərək yanlışlığa yol verib. A və B bəndlərindəki cavablar qismən cümləyə uyğun olsa da, mətnin ümumi məzmununa qətiyyənlə uyğun deyil. Ona görə abituriyent mətni mütləq diqqətlə oxumalıdır. D bəndindəki cavab isə, ümumiyyətlə, mətnə, onun məzmununa uyğun deyil.

Doğru cavab: E

10 iyun tarixli imtahan, A variantı, 1 saylı test tapşırığı

Hansı sözün leksik mənası düzgün izah *olunmamışdır*?

A) mətin – iradəli, dözümlü	B) aforizm – yığcam və dərin mənəli ifadə
C) əsir – yüz il, dövr	D) yekdillik – birlik, həmrəylik
E) lətafət – incəlik, zəriflik	

Bu test tapşırığı abituriyentdən Azərbaycan dilində müəyyən leksik bazaya malik olmağı və səs tərkibinə görə oxşar sözlərin məna çalarlarını fərqləndirməyi tələb edir. Test tapşırığına abituriyentlərin 12,61%-i doğru cavab verib, 51,35%-i yanlış olaraq A bəndini seçib, 2,70%-i isə tapşırığı cavablandırmaqdan imtina edib. A bəndindəki fikir düzgündür, belə ki, *mətin* sözü *iradəli, dözümlü, mətanətli* mənasındadır. Bu tapşırığı doğru cavab kimi seçənlər ya tapşırığın şərtinin inkarda olduğuna diqqət yetirməyiblər, ya da *mətin* sözünü həmin sözdən bir sait fərqi ilə seçilən *mətn* kimi başa düşüblər. B, D, E bəndlərində də verilmiş sözlərin izahı düzgündür. C bəndində isə *əsir* sözünün izahı düzgün verilməyib, belə ki, *əsir* müharibədə ələ keçirilən düşmən *əsgəri, zabiti* deməkdir. C bəndində verilmiş *yüz il, dövr* izahı isə *əsir* sözündən bir hərf fərqi ilə seçilən *əsr* sözünə aiddir. Tapşırığın şərti səhv cavabı müəyyən etməyi tələb edir. Deməli, leksik mənası düzgün izah olunmayan söz *əsir* sözüdür.

Doğru cavab: C.

Hər bir abituriyent Azərbaycan Respublikasının dövlət dili olan Azərbaycan dilini, onun normalarını, qayda-qanunlarını gözəl bilməli, buna yazılı və şifahi nitqdə əməl etməlidir. Abituriyentlər dərslük və dərs vəsaitlərindən yaradıcı şəkildə istifadə etməli, söz ehtiyatını artırmalı, Azərbaycan dilini hərtərəfli və sistemli şəkildə öyrənməlidirlər.

На вступительных экзаменах в вузы **по русскому языку** были использованы тестовые задания, ориентированные на проверку умений и навыков абитуриентов и охватывающие следующие разделы: **“Фонетика и орфоэпия”, “Лексика и фразеология”, “Морфемика и словообразование”, “Морфология”, “Синтаксис”, “Орфография”, “Пунктуация”, “Культура речи”** и сопоставительные задания.

Проверка знаний и умений предусматривает следующие виды деятельности, которыми должны овладеть учащиеся в процессе изучения русского языка. Они рассчитаны на выявление следующих навыков и умений.

Таблица №1

	Перечень проверяемых умений и навыков. Абитуриенты должны уметь:
1.	производить анализ звукового состава слова, дифференцировать звуки речи русского языка, произносить слова в соответствии с орфоэпическими нормами.
2.	производить лексический анализ слова и определять значение фразеологизмов.
3.	обладать прочными орфографическими навыками.
4.	производить морфемный анализ слова, соотносить предъявленную схему со словом, определять основные способы образования слов.
5.	дифференцировать части речи русского языка, определять принадлежность слова к определённой части речи.
6.	производить пунктуационный анализ предложения.
7.	производить синтаксический анализ простого, простого осложнённого и сложного предложений.
8.	находить пунктуационные, орфографические, речевые ошибки.

Для каждой группы специальностей были представлены тестовые задания различной степени сложности, которые позволили определить уровень знаний и подготовки учащихся. Для того чтобы выявить степень усвоения учащимися специфических особенностей русского языка, в вопросники для II и III групп были включены задания открытого типа. В блоках, составленных для I и IV групп специальностей, совпали 23 задания из 25, а для II и III групп – 18 заданий из 25.

Также для всех групп специальностей были включены тексты с пятью заданиями для выявления практических умений и навыков абитуриентов.

Статистический анализ показал, что абитуриенты успешно справились с заданиями теоретического характера, то есть достаточно хорошо усвоили правила по фонетике, лексикологии, морфологии, синтаксису, орфографии, пунктуации, тогда как допустили ошибки при выборе верных ответов на задания практического характера, связанных с расстановкой знаков препинания в простом и сложном предложениях, с правописанием слов различных частей речи, с определением типов предложений и т.д. Однако наиболее трудными для абитуриентов оказались тестовые задания по таким темам, как **“Словосочетание”, “Сложные предложения”, “Состав слова”, “Фразеология”, “Замена СПП причастными оборотами**. Проанализируем некоторые тестовые задания, в которых абитуриенты допустили ошибки.

Например:

Экзамен 20 мая, I группа, вариант В, тестовое задание №90

Укажите тип подчинения в предложении

Он видит, как поле отец удобряет,

Как в рыхлую землю бросает зерно,

Как поле потом зеленеть начинает,

Как колос растёт, наливает зерно.

- А) параллельное
В) однородное и последовательное
С) однородное и параллельное
Д) однородное
Е) последовательное

Тестовое задание соответствует теме “Сложноподчинённые предложения с несколькими придаточными”. На это задание 20.98% абитуриентов ответили верно, а 31.38% отказались отвечать.

Сложноподчинённые предложения могут иметь не одно, а несколько придаточных предложений. Поэтому в предложениях с несколькими придаточными выделяют разные виды подчинения: однородное, параллельное и последовательное.

При однородном подчинении все придаточные предложения относятся к одному и тому же главному предложению или к одному и тому же слову в главном предложении, отвечают на один и тот же вопрос, между собой придаточные предложения связаны с помощью подчинительных союзов и союзных слов.

Данное сложноподчинённое предложение состоит из четырёх частей: первая – главное предложение (*он видит*) и трёх – придаточных. Придаточные предложения относятся к одному слову (сказуемому *видит*, выраженному глаголом) в главной части, отвечают на один и тот же вопрос – *что?* Каждое придаточное присоединяется к главному союзом **как**. Поэтому это придаточные предложения с однородным типом подчинения.

Верный ответ: D.

Экзамен 13 мая, II группа, вариант А, тестовое задание №2

Укажите предложение, построенное по схеме: $[\text{—} \sim \equiv \text{—} \dots]$.

- А) Забота о здоровье требует больших средств.
В) Чувство радости не покидало меня.
С) Доктор Мамедова принимает пациентов по вторникам.
D) Обращение к народу было опубликовано в печати.
Е) Решение судьи было бесспорно.

Данное тестовое задание проверяет знания учащихся на тему “Синтаксический разбор простого предложения”. На данное задание 32.75% абитуриентов ответили верно, а 26.45% отказались отвечать.

Синтаксический разбор предложения “Обращение к народу было опубликовано в печати.” начинается с выделения грамматической основы предложения – подлежащего и сказуемого.

Подлежащее – главный член предложения, который обозначает предмет речи (о ком или о чём говорится в предложении) и отвечает на вопрос И.п. кто? что? В предложении *обращение* отвечает на вопрос *что?* и стоит в И.п., значит, оно является подлежащим и подчёркивается одной чертой.

Сказуемое – главный член предложения, который обозначает, что говорится о подлежащем. Сказуемое отвечает на вопросы: *что делает предмет? что он такое? что с ним происходит?* и т.д. На вопрос *что с ним происходит?* отвечает *было опубликовано*, значит, это сказуемое и подчёркивается двумя чертами. Сказуемое состоит из глагола-связки *было* (грамматическое значение) и именной части *опубликовано* (лексическое значение), значит, это составное именное сказуемое.

В предложении грамматической основой является *обращение было опубликовано*. К слову *к народу* задаётся вопрос от слова *обращение* – *какое?* Оно стоит после определяемого слова, выражается существительным в косвенном падеже (в Д.п.), поэтому – это несогласованное определение, которое подчёркивается волнистой линией.

Слово *в печати* обозначает место, отвечает на вопрос *где?*, является обстоятельством и подчёркивается пунктиром с точкой.

Верный ответ: D.

Экзамен 18 июля, I группа, вариант А, тестовое задание № 78.

В каком ряду существительные в форме родительного падежа множественного числа имеют нулевое окончание?

- A) чаща, грач В) семья, акация С) яблоко, вещь
D) задача, гектар Е) манат, цель

Данное тестовое задание относится к разделу “Состав слова”. На это тестовое задание 16,49 % абитуриентов ответили верно, а 26% отказались от ответа.

У существительных окончание бывает нулевым в следующих случаях: а) в именительном падеже единственного числа мужского рода 2-го склонения и женского рода 3-го склонения; б) в словах 1-го склонения в родительном падеже множественного числа; в) у некоторых слов 2-го склонения в родительном падеже множественного числа и т.д.

Рассмотрим варианты ответов. В дистракторах А, С, D существительные *чаща, яблоко, задача* в родительном падеже множественного числа имеют нулевое окончание (*чащ□, яблок□, задач□*); но слова *грач, вещь, гектар* – соответственно окончания *-ей, -ей, -ов* (*грачей, вещей, гектаров*). В дистракторе Е в словах *манат, цель* – окончания *-ов, -ей* (*манатов, целей*). И только в варианте ответа В) слова *семья, акация* в родительном падеже множественного числа имеют нулевое окончание (*семей□, акаций□*).

Верный ответ: В.

Экзамен 26 июля, II группа, вариант А, тестовое задание № 22.

Укажите фразеологизмы со значением *быстро*:

1. как на дрожжах 2. как на ладони
3. как на вулкане 4. как на духу
5. как на пожар 6. как из ведра

Это тестовое задание открытого типа, оно относится к разделу “Фразеология”. На это тестовое задание только 2 % абитуриентов ответили верно, а 30 % отказались отвечать.

Чтобы ответить на это задание, нужно определить значения данных фразеологизмов. Фразеологизм *как на дрожжах* имеет значение – *очень быстро*; *как на ладони* – *очень ясно*; *как на вулкане* – *в постоянном ожидании каких-либо неприятностей*; *как на духу* – *совершенно откровенно*; *как на пожар* – *быстро, спешно*. Таким образом, фразеологизмы *как на дрожжах, как на пожар* имеют значение *быстро*.

Верный ответ: 1,5.

Экзамен 26 июля, III группа, вариант В, тестовое задание № 12.

В каком предложении придаточную часть сложноподчинённого предложения *нельзя* заменить причастным оборотом?

- А) Распоряжался всем телеграфист, который исполнял обязанности начальника станции.
- В) Облако превратилось в серую тучку, которая поднималась и росла над горизонтом.
- С) Свет, который проходил сквозь щель ставня, тронул кое-что: малиновый занавес, карниз и живопись на стене.
- Д) Он был охвачен думой о свободе, которая казалась ему возможной.
- Е) Акакий Акакиевич изъяснялся большею частью предложениями, наречиями и теми частицами, которые решительно не имеют никакого значения.

Это тестовое задание относится к теме “Замена придаточных предложений причастными оборотами”. На это задание 24,66 % абитуриентов ответили верно, а 35,14% отказались от ответа.

Замена придаточных предложений причастными оборотами возможна, если союзные слова *который, какой, чей* даны в форме именительного или винительного падежа без предлога; сказуемое придаточного предложения в форме настоящего или прошедшего времени; от глагола-сказуемого можно образовать причастие настоящего или прошедшего времени. Замена *невозможна*, если в главном предложении есть указательные слова *тот, та, то, те*; союзные слова стоят в косвенном падеже; сказуемое придаточного предложения выражено глаголом в форме будущего времени или в условном наклонении.

В вариантах ответов А, В, С, Д даны предложения, в которых союзные слова (*который, которая*) стоят в именительном падеже, а от глаголов *исполнял, поднималась и росла, проходил, казалась* можно образовать причастия прошедшего времени (*исполнявший, поднимавшийся и росший, проходивший, казавшийся*), т.е. в этих предложениях придаточную часть можно заменить причастными оборотами. В предложении (вариант Е) союзное слово *который* стоит в именительном падеже, но так как в главном предложении есть указательное слово (*теми*), то придаточную часть этого предложения невозможно заменить причастным оборотом.

Верный ответ: Е.

Экзамен 18 июля, IV группа, вариант А, тестовое задание № 83.

Укажите речевую *ошибку* в употреблении фразеологизма.

- А) Спортсмен бежал к финишу во весь дух.
- В) История с коробкой стала просто притчей во языцех.
- С) Львиная доля вкладов не была возвращена.
- Д) Его слова сыграли своё дело.
- Е) Ваше предложение гроша медного не стоит.

Это тестовое задание относится к разделу «Фразеология», является сложным, потому что, чтобы указать речевую ошибку в предложении, надо знать как звучит фразеологизм, а также вспомнить его значение. На это задание 14,88% абитуриентов ответили верно, а 30 % отказались отвечать.

В предложениях (в дистракторах А,В,С,Е) *нет речевых ошибок*, так как фразеологизмы в них даны в соответствии с нормой и имеют следующие значения: *во весь дух* – очень быстро; *притча во языцех* – предмет общих сплетен, разговоров; *львиная доля* – большая часть; *гроша медного не стоит* – не имеет никакого значения. В предложении “Его слова сыграли своё дело.” (Д) допущена речевая *ошибка* т.к. нарушена целостность оборота. Это два разных выражения: *сделать своё дело* и *сыграть роль*. Данное предложение должно звучать так: “Его слова сыграли свою роль.”, так как фразеологизм *сыграть роль* имеет значение “*влиять на какие-либо дела, события*”.

Верный ответ: Д.

Научно-методический и статистический анализ результатов вступительных экзаменов показал, что уровень знаний по предмету “Русский язык” во всех группах специальностей в целом удовлетворительный. Немаловажную роль в этом сыграли методические пособия, тестовые сборники по классам, выпускаемые ГЭЦ, образцы тестовых заданий и научно-методические статьи, систематически публикуемые на страницах журнала “Абитуриент”.

Блок экзаменационного теста *по литературе* охватывает следующие разделы школьного курса литературы:

1. Азербайджанская литература
2. Русская литература
3. Мировая литература
4. Теория литературы
5. Стихотворения наизусть
6. Сопоставительные задания

Материал экзамена включал задания, для выполнения которых надо было применять следующие знания, умения и навыки:

- анализировать фактический художественный материал
- сопоставлять литературные произведения
- определять жанрово-тематические особенности
- характеризовать литературных героев
- выявлять художественные приёмы в создании произведения
- различать литературные направления и течения
- "интерпретировать литературное произведение как художественное целое в его историко-литературной обусловленности и культурном контексте", что полностью соответствует содержанию литературного образования в полной средней школе.

Как и прежде, большинство заданий призвано было выявить степень усвоения абитуриентами художественного текста. Если весь объём заданий проанализировать по двум критериям: материал, усвоенный большинством абитуриентов, и материал, усвоенный наименьшим процентом от числа поступающих, то легко установить, что к первой группе можно отнести задания, связанные с творчеством А.С.Пушкина, И.А.Бунина, А.И.Куприна, Н.Б. Везирова, Ж.Б.Мольера, а также задания, связанные со стихосложением, композицией и сюжетом художественных произведений.

Ко второй группе можно отнести вопросы по творчеству М.Ю.Лермонтова, Л.Н.Толстого, Ф.М.Достоевского, Н.В.Гоголя, С.Вургуна, О.Бальзака, а также задания, связанные с темой и идеей художественного произведения, литературными направлениями и течениями, сопоставлением различных произведений и заучиванием стихотворений наизусть.

Предлагается анализ ряда заданий, при ответе на которые значительная часть абитуриентов испытывала затруднения.

Экзамен 13 мая, III группа, Вариант А, тестовое задание №88.

Укажите верное утверждение.

- А) Тёплые отношения внутри семьи, радушие и гостеприимство присущи семье Курагиных.
- В) Истинный патриотизм Наташи Ростовой проявился в трагические минуты отъезда из горящей Москвы.
- С) Николай Ростов попадает в плен к французам.
- Д) Увлечение Долоховым свидетельствует о двойственности характера Наташи Ростовой.
- Е) Пьер остался в Москве, чтобы помочь Ростовым выехать из города.

Данное задание проверяет знание текста романа Л.Н.Толстого "Война и мир". На него 29,72% абитуриентов ответили верно, а 46,39% отказались отвечать.

Абитуриенты должны были вспомнить сюжет, авторскую характеристику героев, и выбрать верное утверждение. Так, тёплые чувства, радушие и гостеприимство (А) характерны для семьи Ростовых, а не Курагиных; Николай Ростов никогда не был в плену (С), в плен к французам попал Пьер Безухов; Долохов никогда не нравился Наташе (D) – она была увлечена Курагиным. Пьер остался в горящей Москве (Е) не для того, чтобы помочь Ростовым, а чтобы убить Наполеона. Верно то, что Наташа во время отъезда из Москвы настояла на том, чтобы мебель сгрузили в подвал, а подводы предоставили раненым, которые после Бородинского сражения наводнили их двор. Она не могла допустить, чтобы столько людей оказалось в плену, несмотря на грозящее разорение, т.е. в этом эпизоде проявился её истинный патриотизм.

Верный ответ: В.

Экзамен 13 мая, III группа, Вариант В, тестовое задание №89.

Это произведения С. Вургун, кроме

- А) "Иблис" В) "Мугань" С) "Азербайджан"
D) "Айгюн" Е) "Комсомольская поэма"

Данное задание относится к творчеству С.Вургун. На него 24,39% абитуриентов ответили верно, а 38,72% отказались отвечать.

Все произведения, кроме драмы "Иблис", созданы выдающимся азербайджанским поэтом XX века Самедом Вургуном: "Мугань" повествует о социалистическом строительстве (В); стихотворение "Азербайджан" – гимн родине (С); в поэме "Айгюн" (D) рассказывается о жизненных неурядицах азербайджанских женщин, а в "Комсомольской поэме" – о классовой борьбе и проблемах общества (Е). А драма "Иблис" (А) принадлежит перу другого известного поэта XX века Г.Джавида. Это и будет правильный ответ.

Верный ответ: А.

Экзамен 26 июля, III группа, Вариант А, тестовое задание №79.

Тема художественного произведения – это

- А) построение художественного произведения
В) круг жизненных явлений, изображаемых в произведении и оцениваемых автором
С) событие, с которого начинается произведение
D) основное содержание произведения
Е) основная мысль произведения

На данное терминологическое задание 22,18% абитуриентов ответили верно, а 26,32% отказались отвечать.

Чтобы правильно выполнить задание, надо вспомнить теорию литературы.

(А) Построение художественного произведения, расположение его частей – это композиция.

(В) Круг жизненных явлений, о которых повествует автор, т.е. то, о чём он пишет, – это тема произведения.

(С) Событие, с которого начинается конфликт в произведении, – это завязка, являющаяся элементом сюжета.

(D) Основное содержание произведения, т. е. система происходящих в нём событий, – это сюжет.

(Е) Основная мысль произведения, т. е. то, что своим произведением хотел сказать автор, – это идея художественного произведения.

Верный ответ: В.

Экзамен 26 июля, III группа, Вариант В, тестовое задание №88.

Самый передовой журнал 40–60-х годов XIX века, сотрудником которого стал М.Е. Салтыков-Щедрин, – это

- А) "Современник" В) "Эпоха" С) "Русское слово"
D) "Отечественные записки" Е) "Вестник Европы"

Данное задание проверяет знание общественной обстановки в стране и издательскую деятельность некоторых писателей, сплотившихся вокруг определённых журналов. На него 21,96% абитуриентов ответили верно, а 34,46% отвечать отказались. С журналами учащиеся сталкиваются тогда, когда изучают творчество какого-нибудь писателя или поэта. Так, с журналом "Современник" (А) связано имя Н.Некрасова, который в 1847 году вместе с друзьями возродил журнал, сплотив вокруг него ведущих на то время литераторов. В 1862 году в журнал пришёл М.Е. Салтыков-Щедрин, который вместе с остальными активно включился в борьбу за содержательность и выразительность языка. Журнал стал основным рупором революционеров-демократов и просуществовал 30 лет. В 1866 г. после покушения на царя Александра II он был закрыт. Это и есть верный ответ.

Журнал "Эпоха" (В) связан с именем Ф. М. Достоевского, который вместе с братом продвигал в нём идеи почвенничества. Журнал был основан в 1864 году и просуществовал всего 2 неполных года. Значит, ответ неправильный.

"Русское слово" (С) – популярный журнал, издававшийся с 1859 по 1866 гг., довольно злободневный, но М.Е. Салтыков-Щедрин никакого отношения к нему не имел. Ответ неверный.

В журнал "Отечественные записки" (D) М. Е.Салтыков-Щедрин пришёл после отставки в конце 70-х годов. Он проработал в нём до самого закрытия в 1884 году, возглавив Редакционную коллегию после смерти Некрасова, так что данный ответ неверен.

В журнале "Вестник Европы" (Е), основанном ещё Н.М.Карамзиным в 1802 году и просуществовавшем с небольшими перерывами почти сто лет, М.Е. Салтыков-Щедрин опубликовал несколько своих произведений. Это было в 80-е годы, да и передовым этот журнал никогда не был. Следовательно, этот ответ тоже неверен.

Верный ответ: А.

Экзамен 26 июля, III группа, Вариант В, тестовое задание №94.

Что *не свойственно* Кутузову (Л.Н. Толстой. "Война и мир")?

- А) инертность и внешняя пассивность
- В) поддержка "нравственного духа войска"
- С) отдалённость от народа и непонимание простых людей
- Д) жалость к врагам
- Е) сознание своей правоты

Данное задание проверяет знание текста и понимание авторской позиции романа "Война и мир". На него 29,39% абитуриентов ответили верно, а 39,19% отказались отвечать. Чтобы верно ответить на вопрос, надо вспомнить, что Л.Н.Толстой видел Кутузова именно как народного полководца, заботящегося о своих солдатах, близкого им духовно. Следовательно, вариант С неверен.

Остальные высказывания соответствуют содержанию романа.

Кутузов умудрён военным опытом (А), поэтому он внешне пассивен: дремлет на военных советах под Аустерлицем и в Филях. Но когда надо перед Бородинским сражением поддержать нравственный дух солдат (В), он вместе с ними участвует в крестном ходе и от души молится рядом с простыми людьми.

Жалость к врагам (D) звучит в устах полководца, когда он выступает перед солдатами Преображенского полка в местечке под названием "Доброе": *"Пока они были сильны, мы себя не жалели, а теперь их и пожалеть можно. Тоже и они люди..."*.

Кутузов один утверждает (Е), что "Бородинское сражение есть победа... а потеря Москвы не есть потеря России". Он, как мудрый полководец, уверен, что врагу нанесена смертельная рана и нужно терпение и время, чтобы завершить начатое.

Верный ответ: С.

Абитуриентам, сдававшим экзамен по литературе, надо было проявить умение анализировать литературные произведения различных жанров и авторов в их взаимосвязи; применить глубокие знания для выполнения заданий обобщающего характера. В связи с этим они должны были продемонстрировать основные умения по теории литературы, а также владение навыками интерпретации текста для определения верного ответа. Большинство заданий призвано было выявить степень усвоения абитуриентами художественного текста.

Qəbul imtahanlarında **"Tarix"** fənnindən II ixtisas qrupu üzrə istifadə edilmiş tapşırıqlar "Azərbaycan tarixi"nə, III ixtisas qrupu üzrə isə "Azərbaycan tarixi"nə və "Ümumi tarix"ə aid olub.

II ixtisas qrupu üzrə istifadə edilmiş test tapşırıqlarının 25-i də qapalı, III ixtisas qrupu üzrə isə 21-i qapalı, 4-ü açıq tipli (2-seçim, 1-xronoloji ardıcılıq, 1-uyğunluğu müəyyən etmək) olub. "Azərbaycan tarixi"ndən hər iki ixtisas qrupunda 10 eyni test tapşırığı istifadə edilib.

İmtahanlarda tarixi proses və hadisələr arasında səbəb-nəticə, məkan-zaman əlaqələri, tarixi proses və hadisələrin ümumiləşdirilməsi, müqayisəsi, qanunauyğunluqları, izahat, nəzəri biliklərin tətbiqi və təhlili ilə bağlı test tapşırıqları üstünlük təşkil edib.

Test tapşırıqları aşağıdakı istiqamətlər üzrə bilik və bacarıqları yoxlamağa imkan verib:

1. Azərbaycan və dünya tarixində mühüm rol oynamış dövlət və elm xadimlərinin fəaliyyətlərinin səciyyəvi xüsusiyyətlərinin müəyyən edilməsi;
2. Hadisələrin xronoloji ardıcılığının düzgün müəyyən edilməsi;

3. Hadisələrin təbii-coğrafi şəraitlə əlaqələndirilməsi;
4. Həm Azərbaycan, həm də dünya tarixində mədəniyyətin tarixi şərait, sosial-iqtisadi inkişaf baxımından xarakterik cəhətlərinin müqayisəli şəkildə öyrənilməsi;
5. Tarixi proseslərin gedişatını və ictimai həyatın müxtəlif cəhətlərini səciyyələndirən faktların seçilməsi və mənimsənilməsi;
6. Tarixdə ayrı-ayrı dövlətlərin yaranması, inkişafı, tənəzzülü ilə bağlı bilik və bacarıqların nümayiş etdirilməsi;
7. Tarixin ayrı-ayrı dövrlərində baş vermiş hadisələrin xəritə və cədvəl formasında verilməsi;
8. Hadisələrin bir-biri ilə oxşar və fərqli cəhətlərinin müəyyən edilməsi;
9. Tarixi termin və anlayışların izahı, fərqləndirilməsi və zaman-məkan əlaqələrinin dəyərləndirilməsi;
10. Tarix fənni ilə bağlı nəzəri biliklərin praktiki tətbiq edilməsi.

Ötən illərdə olduğu kimi, bu il də imtahan nəticələrinin statistik göstəriciləri əsasında hər bir test tapşırığı elmi-metodiki baxımdan təhlil edilib. Təhlil göstərib ki, abituriyentlərin əksəriyyəti “Azərbaycan erkən orta əsrlərdə”, “Azərbaycan IX əsrin II yarısı - XI əsrin I yarısında”, “Azərbaycan XV əsrdə”, “Azərbaycan Səfəvilər dövləti” və “Osmanlı dövlətinin yaranması. Osmanlı XIV- XVI əsrlərdə” bölmələrinə aid test tapşırıqlarına yaxşı cavab veriblər. Lakin onların bir qismi ümumiləşdirmə aparmaq, məntiqi nəticə çıxarmaq və mühakimə yürütmək, məntiqi düşüncə və nəzəri biliklərin tətbiqi tələb edilən test tapşırıqlarına həm II, həm də III ixtisas qruplarında müəyyən qədər zəif cavab veriblər. Məsələn,

13 may tarixli imtahan, II ixtisas qrupu, A variantı, 89 saylı test tapşırığı

Xronoloji ardıcılığı müəyyən edin.

1. İsmayıl xan Ziyadxanovun “Müdafiə” təşkilatını yaratması
 2. Bakıda “İctimai Təşkilatların İcraiyyə Komitəsi”nin yaradılması
 3. “Açıq söz” qəzetinin nəşrinə başlanması
- A) 3, 2, 1 B) 2, 3, 1 C) 1, 2, 3
D) 1, 3, 2 E) 2, 1, 3

10-cu sinif “Azərbaycan tarixi” dərslində tədris edilən “Azərbaycan XX əsrin əvvəllərində və Birinci dünya müharibəsi illərində” bölməsinə aid bu test tapşırığına abituriyentlərin 18,06 %-i doğru cavab verdiyi halda, 52,63 %-i cavab verməkdən imtina edib, 29,31 %-i isə yanlış cavab seçib. Test tapşırığının yerinə yetirilməsi üçün Azərbaycanın XX əsrin əvvəllərindəki mədəni və siyasi tarixinə daha da dərinlən bələd olmaq lazımdır. İsmayıl xan Ziyadxanovun “Müdafiə” təşkilatını yaratması 1907-ci ildə, Bakıda “İctimai Təşkilatların İcraiyyə Komitəsi”nin yaradılması 1917-ci ildə, “Açıq söz” qəzetinin nəşrinə başlanması isə 1915-ci ildə baş verib.

Doğru cavab: D

13 may tarixli imtahan, III ixtisas qrupu A variantı 75 saylı test tapşırığı

Uyğunluğu müəyyən edin.

1. Müəyyən müddət Çini asılı hala salmışdır
 2. IV əsrin ikinci yarısında yaranmışdır
 3. Xilafət tərəfindən varlığına son qoyulmuşdur
- a. Göytürk dövləti b. Uyğur xaqanlığı c. Qərbi Roma imperiyası
d. Albaniya dövləti e. Xəzər xaqanlığı

7-ci sinifdə tədris edilən “Orta əsrlər tarixi” dərslində “Türk dövlətləri V-IX əsrlərdə” fəslinə aid test tapşırığına abituriyentlərin 16,61 %-i doğru cavab verib, 30,16 %-i isə cavab verməkdən imtina edib. Dərslərin müvafiq fəsilələrinin mürəkkəb, ağır və qarışıq formada verilməsi bu mövzulara aid tapşırıqların cavablandırılmasını çətinləşdirir. Test tapşırığının yerinə yetirilməsi üçün erkən orta əsrlərdə mövcud olmuş türk dövlətləri ilə əlaqədar baş vermiş siyasi proseslərə dərinlən bələd olmaq, müxtəlif mövzular arasında əlaqələndirmə qurmaq lazımdır. Müəyyən müddət Çini asılı vəziyyətə salan dövlətləri müəyyənləşdirmək üçün əvvəlcə Çinin coğrafi mövqeyi barədə məntiqi nəticə çıxarmaq lazımdır. Belə ki, o dövlətlərdən ikisi – Göytürk və Uyğur xaqanlıqları Çinin qonşuluğunda mövcud olmuşdu. Daha sonra hər iki dövlətin xarici siyasəti ilə bağlı ümumiləşdirmə aparmaq lazımdır. I Göytürk hökmdarı Muğan xaqanın, II Göytürk hökmdarı Qapağan xaqanın və Uyğur hökmdarı Moyon Çurun dövrlərində Çin asılı vəziyyətə salınıb. IV

əsrin ikinci yarısında (395-ci ildə) Qədim Roma imperiyasının iki yerə parçalanması nəticəsində Qərbi Roma imperiyası yaranmışdı. Xilafətin apardığı işğalçılıq siyasəti Albaniya dövlətinin varlığına son qoyulmasının (705-ci ildə) səbəbi olub. Sadalanan siyasi hadisələr barədə belə mühakimə yürütmək olar ki, onlardan heç biri Xəzər xaqanlığına aid deyil.

Doğru cavab: 1-a,b; 2-c; 3-d

26 iyul tarixli imtahan, II ixtisas qrupu, A variantı, 83 sayılı test tapşırığı

Atropatenanın ictimai və dövlət quruluşunun səciyyəvi cəhətləri:

1. padşahın ordunun baş komandanı olması
2. istehsalın bütün sahələrində azad adamların əməyindən daha çox istifadə olunması
3. ən hörmətli adamın Ay məbədinin kahini sayılması
4. I əsrin ikinci yarısından yerli hökmdarlar tərəfindən idarə edilməyə başlanması
5. istehsalın bütün sahələrində qul əməyindən geniş istifadə olunması

A) 2, 4 B) 1, 2 C) 3, 4 D) 1, 5 E) 3, 5

6-cı sinif Azərbaycan tarixi dərslində tədris edilən “Qədim Azərbaycan dövlətləri” bölməsinə aid bu test tapşırığına abituriyentlərin 20,08 %-i doğru cavab verib, 18,41 %-i isə cavab verməkdən imtina edib. Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün Atropatenanın ictimai-siyasi tarixinə daha da dərinlən bələd olmaq lazımdır. Atropatenada padşah həm də ordu başçısı sayılırdı. İstehsalın bütün sahələrində, digər Şərq ölkələrində olduğu kimi daha çox azad adamların əməyindən istifadə olunduğu halda, qullar yalnız bəzi sahələrdə işlədilir. Albaniya əhalisindən fərqli olaraq, əhalisinin əksəriyyəti atəşpərəst olan Atropatenada Ay məbədinin olması haqqında ümumiyyətlə, məlumat verilmir. I əsrin 20-ci illərindən Atropatena Parfiya tərəfindən ələ keçirildi.

Doğru cavab: B

26 iyul tarixli imtahan, III ixtisas qrupu, A variantı, 71 sayılı test tapşırığı

Monqolların hərbi yürüşlərinin xronoloji ardıcılığını müəyyən edin.

1. Cənubi Çin
2. Xarəzmşahlar
3. Sibir və Şərqi Türküstan
4. Şimali Qafqaz

A) 3, 4, 2, 1 B) 3, 2, 4, 1 C) 1, 2, 3, 4
D) 1, 4, 2, 3 E) 2, 1, 4, 3

Bu test tapşırığına abituriyentlərin 24,72 %-i doğru cavab verib, 45,26 %-i isə cavab verməkdən imtina edib. Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün Böyük Monqol imperatorluğunun yaranması ilə bağlı məlumatları ümumiləşdirmək tələb edilir. 1207-1211-ci illərdə Sibir, Türküstan, 1211-1215-ci illərdə Şimali Çini tutan monqollar şərqə doğru hücumlarını davam etdirdilər.

1218-ci ildə monqol tacirlərinin Otrar şəhərində qarət edilməsi Xarəzm üzərinə hücum üçün bəhanə oldu. Daha sonra Şimali Qafqazı tutan monqollar yalnız Xubilay xaqanın dövründə (1264-1294) Çinin cənubunu ələ keçirdilər.

Doğru cavab: B.

İmtahanın nəticələri göstərir ki, abituriyentlər imtahana hazırlıq dövründə tarixi prosesləri öyrənərkən mövzulararası əlaqələndirmə və hadisələri səbəb-nəticə əlaqələri çərçivəsində təhlil edərək yekun ümumiləşdirmə aparmaq, məntiqi nəticə çıxarmaq və mühakimə yürütmək bacarığına daha da dərinlən yiyələnmişdirlər.

Qəbul imtahanlarında “Coğrafiya” fənnindən istifadə edilmiş test tapşırıqları təsərrüfat və cəmiyyətdə baş verən dəyişikliklərin, coğrafi proseslərin və hadisələrin mahiyyətinin dərk olunmasına, abituriyentlərin coğrafi hadisələri müqayisə etmək, nəticə çıxarmaq, məntiqi təhlil aparmaq qabiliyyətinin müəyyən edilməsinə yönəlib.

Test bloklarında daha bacarıqlı və hazırlıqlı abituriyentlərin müəyyən edilməsi və seçilməsi üçün məntiqi düşünmə tələb edən, qazanılmış biliklərin tətbiqinə əsaslanan xəritə-sxem, qrafik, diaqram və hesablama xarakterli tapşırıqlara bu il də üstünlük verilib.

İmtahan nəticələrinin statistik göstəriciləri əsasında aparılan təhlil göstərir ki, abituriyentlərin müəyyən hissəsi “Dünyanın kənd təsərrüfatı”, “Azərbaycanın relyefi və tektonik quruluşu”, “Azərbaycanın daxili suları”, “Azərbaycanın iqtisadi-coğrafi rayonları”, “Dünyanın təbii ehtiyatlarının yerləşməsi” və s. mövzulara aid test tapşırıqlarına yaxşı, lakin xəritə-sxem məzmunu olan, nəzəri bilikləri tətbiq etmə, nəticə çıxarmaq bacarığı tələb edən, konkret ölkələrin və ya regionların fiziki-coğrafi və iqtisadi-coğrafi səciyyəsinə müəyyən edən test tapşırıqlarına nisbətən zəif cavab veriblər.

Təhlil həm də onu göstərir ki, müxtəlif mövzulara aid hesablama xarakterli məsələlərin, diaqram və xəritə-sxemlərin qarşılıqlı əlaqəli təhlili tələb edilən test tapşırıqlarının həllində bir sıra abituriyentlər çətinlik çəkib.

Məsələn,

13 may tarixli imtahan, A variantı, 55 saylı test tapşırığı

Bir ildə Azərbaycanda sənaye sahələrinə qoyulan investisiyanın 55%-ni xarici, 2,25 mlrd. manatını isə daxili investisiya təşkil etmişdir. Növbəti ildə ümumi investisiya qoyuluşu 4,5 mlrd. manat olmuşdur. İnvestisiyaların neçə faiz azaldığını hesablayın.

- A) 8 B) 7,5 C) 5 D) 12,5 E) 10

8-ci sinifdə tədris olunan “Azərbaycanın iqtisadi coğrafiyası” kursuna aid bu test tapşırığına abituriyentlərin 26,68%-i doğru cavab verib, 51,28%-i isə cavab verməkdən imtina edib. Bu onu göstərir ki, abituriyentlərin bir çoxu ötən illərdə olduğu kimi, bu il də iqtisadi coğrafiya sahəsində hesablamalar aparmaqda müəyyən çətinliklər çəkirlər və məsələlərin həllini tam olaraq mənimsəyə bilmirlər.

Test tapşırığının yerinə yetirilməsi üçün ölkənin sənaye sahələrinə qoyulan ümumi investisiyaların həcmi müəyyən etmək lazımdır:

100% — x mlrd. manat

45% — 2,25 mlrd. manat $x = (2,25 \times 100) : 45 = 5$ mlrd. manat

Növbəti ildə, investisiyalar 4,5 mlrd. manat olduğuna görə azalma 0,5 mlrd. manat və ya 10% olub.

Doğru cavab: E.

13 may tarixli imtahan, A variantı, 75 saylı test tapşırığı

Uyğunluğu müəyyən edin.

1. Kaliforniya	a. Sahilinə soyuq okean cərəyanı təsir edir
2. Yukatan	b. Şimal qütb dairəsindən şimalda yerləşir
3. Taymır	c. Rütubətli tropik iqlim vilayətində yerləşir
	d. Tayqa meşələri geniş yayılıb
	e. Tropik səhra iqlimi vilayətində yerləşir

7-ci sinifdə tədris olunan “Materiklər və okeanların coğrafiyası” kursuna aid, uyğunluğun müəyyən edilməsi tələb edilən, bu test tapşırığına abituriyentlərin 7,13%-i doğru cavab verib, 33,86%-i isə cavab verməkdən imtina edib.

Test tapşırığının yerinə yetirilməsi üçün aşağıdakı faktları bilmək tələb olunur: Kaliforniya yarımadası Şimali Amerikanın qərbində yerləşir, sahillərindən soyuq cərəyan keçir, ona görə tropik səhra iqlimi yaranır; Yukatan yarımadası Şimali Amerikanın şərqində yerləşir, sahillərinə isti cərəyan təsir göstərir, nəticədə rütubətli tropik iqlim əmələ gəlir; Taymır yarımadası Avrasiyanın şimalında yerləşdiyinə görə Şimal qütb dairəsindən şimala keçir. Bunları nəzərə alıb, müvafiq uyğunluğu müəyyən etmək lazımdır.

Doğru cavab: 1-a, e; 2-c; 3-b

26 iyul tarixli imtahan, A variantı, 54 saylı test tapşırığı

Neftin qiyməti 1 barrele görə 100 manat olarsa, 63000 kkal enerji almaq üçün nə qədər pul vəsaiti (manatla) tələb olunur?

- A) 15,9 B) 63 C) 0,6 D) 3,8 E) 10

9-cu sinifdə tədris olunan “Dünyanın iqtisadi və sosial coğrafiyası” kursunda “Yanacaq-energetika sənayesinin coğrafiyası” mövzusunda aid bu tapşırıqda abituriyentlərin 6,84%-i doğru cavab verib, 57,14%-i isə cavab verməkdən imtina edib.

Test tapşırığının yerinə yetirilməsi üçün müxtəlif yanacaq növlərinin istilikvermə qabiliyyətinin eyni olmadığını bilmək lazımdır. Onları müqayisə etmək üçün şərti yanacaq vahidi qəbul edilib, yanacaq növləri üzrə əmsallar müəyyən olunub. Neftin istilikvermə əmsalı 1,5-ə bərabərdir və 1 l neft yandırılarkən 10500 kkal istilik verir.

Məsələnin şərtinə əsasən 63000 kkal enerji əldə etmək üçün 6 l neft lazımdır ($63000 : 10500 = 6$ l). 1 barrel neft 159 litrdir. Əgər 159 l neftin qiyməti 100 manat olarsa, 1 manata 1,59 l neft alınır. Bu halda 6 l neft alınmasına sərf olunan vəsait:

1 manat — 1,59 l

x manat — 6 l $x = (6 \text{ l} \times 1 \text{ manat}) : 1,59 \text{ l} = 3,77 \text{ l} = 3,8 \text{ l}$

Doğru cavab: D.

26 iyul tarixli imtahan, A variantı, 57 sayılı test tapşırığı

Doğru olan uyğunluğu müəyyən edin.

	<i>Ölkə</i>	<i>Liman şəhəri</i>	<i>Dəniz</i>
1.	Portuqaliya	Lissabon	Aralıq
2.	ABŞ	Nyu-Orlean	Karib
3.	Rusiya	Murmansk	Barens
4.	Türkmənistan	Aktau	Xəzər
5.	Misir	İsgəndəriyyə	Aralıq
6.	Pakistan	Kəraçi	Ərəbistan

A) 2, 3, 6 B) 1, 4, 5 C) 3, 5, 6 D) 1, 2, 5 E) 2, 4, 6

9-cu sinifdə tədris edilən “Dünyanın iqtisadi və sosial coğrafiyası” kursunun “Nəqliyyat və iqtisadi əlaqələr” bölməsinə aid bu test tapşırığına abituriyentlərin 15,02%-i doğru cavab verib, 16,81%-i isə cavab verməkdən imtina edib.

Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün xəritə biliklərindən istifadə edilir. Bu biliklərə əsasən müəyyən etmək olar ki, Barens dənizinin sahillərində olan Murmansk limanı Rusiyaya (3), Aralıq dənizinin sahillərində yerləşən İsgəndəriyyə limanı Misirə (5), Ərəbistan dənizinin sahillərində yerləşən Kəraçi limanı Pakistana (6) məxsusdur.

Doğru cavab: C.

26 iyul tarixli imtahan, B variantı, 51 sayılı test tapşırığı

Xəritə-sxemdə təsvir olunmuş adalara aid əlamətlər:

1. Litosfer tavalarının konvergent sərhədində yerləşir.
2. Tropik və subekvatorial iqlim qurşaqlarında yerləşir.
3. Üzərində Günəş zenitdə olmur.
4. Litosfer tavalarının divergent sərhədində yerləşir.
5. Subtropik və mülayim iqlim qurşaqlarında yerləşir.
6. Adaların yerli əhalisi papuaslardır.

A) 1, 3, 5 B) 1, 3, 6 C) 2, 3, 4
D) 2, 5, 6 E) 2, 4, 6

7-ci sinifdə tədris olunan “Materiklər və okeanların coğrafiyası” kursuna aid seçim xarakterli test tapşırığına abituriyentlərin 33,05%-i doğru cavab verib, 26,59%-i isə cavab verməkdən imtina edib.

Test tapşırığının yerinə yetirilməsi üçün abituriyentlər müəyyən etməlidir ki, xəritə-sxemdə təsvir olunan ərazi Yeni Zelandiyadır. Burada adalara aid olan əlamətləri müəyyən etmək tələb olunur: adalar litosfer tavalarının konvergent sərhədlərində yerləşir (1), Günəş adaların üzərində zenitdə olmur (3), subtropik və mülayim iqlim qurşaqlarında yerləşirlər (5). Ona görə verilən bəndlər düzgün cavablar kimi qəbul edilməlidir.

Doğru cavab: A.

Ayrı-ayrı ölkələrə və ya ərazilərə aid olan xüsusiyyətlərin müəyyən edilməsi bir çox hallarda abituriyentlər üçün çətinliklər yaradıb.

Məsələn,

26 iyul tarixli imtahan, B variantı, 72 saylı test tapşırığı

Xəritə-sxemdə oxla göstərilən ada üçün səciyyəvi *olmayan* cəhətlər:

1. Geoloji və geomorfoloji cəhətdən And dağları və Pataqoniya yaylasının davamıdır.
2. Materik tavalarının konvergent sərhədində yerləşir, fəaliyyətdə olan vulkanlar vardır.
3. Argentinanın ərazisinə daxildir, ancaq mülayim-kontinental iqlim vilayəti yayılmışdır.
4. Materikin ən böyük adasıdır, mülayim-dəniz və mülayim-kontinental iqlim vilayətlərinə daxildir.
5. Sahilləri fyord tiplidir, adanın adı F. Magellan tərəfindən verilib.
6. Zəngin dəmir filizi, neft və təbii qaz yataqlarına malikdir.

7-ci sinifdə tədris olunan “Materiklər və okeanların coğrafiyası” kursuna aid bu test tapşırığına abituriyentlərin 12,9%-i doğru cavab verib, 26,01%-i isə cavab verməkdən imtina edib. Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün xəritə-sxemdə verilmiş əraziyə aid olan xüsusiyyətləri bilmək lazımdır: ərazi And dağları və Pataqoniyanın davamıdır (1); materikin ən böyük adasıdır, mülayim iqlim qurşağının iki iqlim vilayəti ayrılır (4); sahilləri fyord tiplidir, adaya bu adı F. Magellan vermişdir (5). Deməli, test tapşırığında 2, 3, 6-cı bəndlərdə verilən fikirlər bu ərazi üçün səciyyəvi deyil.

Doğru cavab: 2, 3, 6

Təhlilin nəticəsi olaraq qeyd etmək olar ki, abituriyentlər gələcəkdə qəbul imtahanlarına hazırlaşarkən dərsliklərlə yanaşı, “Abituriyent” jurnalında dərc olunan yeni test tapşırığı nümunələrinə, metodiki tövsiyələrə diqqət yetirməlidirlər. Eyni zamanda onlar coğrafi hadisə və proseslərin mahiyyətini dərinlən mənimsəməli, hesablama xarakterli test tapşırıqlarının həllinə fikir verməli, bu sahədə lazım olan biliklər əldə etməli və riyazi bacarıqlarını inkişaf etdirməlidirlər. Həmçinin, xəritə-sxem, cədvəl və qrafik tipli test tapşırıqlarının mahiyyətini dərk etmək, onların təhlilinə diqqət yetirmək, məntiqi düşünmə və nəzəri biliklərin tətbiqi tələb olunan ümumiləşdirmə tipli test tapşırıqlarına fikir vermək lazımdır. Qəbul imtahanlarına hazırlaşarkən dərsliklərdə verilən sxemlər, xəritələr və onlar arasındakı qarşılıqlı əlaqələrin mənimsənilməsi vacib olan amillərdir və bunlara xüsusi diqqət yetirilməlidir.

Qəbul imtahanlarında **“Riyaziyyat”** fənnindən bütün ixtisas qrupları üzrə istifadə edilmiş test bloklarında 21 qapalı, 4 açıq tipli (3-ü hesablama, 1-i uyğunluğu müəyyən etmək) test tapşırığı olmuş və bloklarda nəzəri biliklərin tətbiqinə əsaslanan və məntiqi düşüncə, təhlil etmə bacarığı tələb olunan tapşırıqlara üstünlük verilmişdir.

Test tapşırıqlarının riyaziyyatın əsas bölmələri üzrə paylanması:

I və II ixtisas qrupları üzrə 17- cəbr, 8- həndəsə

III və IV ixtisas qrupları üzrə 18- cəbr, 7- həndəsə

Test tapşırıqları ilə abituriyentlərin:

- “Riyaziyyat” fənni üzrə orta məktəb kursunun əsas anlayışlarının mənimsənilməsi;
- elmi-metodiki biliklərə yiyələnmə qabiliyyəti;
- müxtəlif tip və çətinlik səviyyələrində olan məsələləri həll etmək qabiliyyəti;
- riyazi kəmiyyətlər arasındakı asılılıqların qrafiki təsvirinin mənimsənilməsi;
- qazanılmış bilik və bacarıqların praktiki tətbiqi;
- tənlik və bərabərsizliklərin həll edilməsi;
- hesablama və çevrilmələrin yerinə yetirilməsi;
- funksiyalarla əməliyyatların yerinə yetirilməsi;
- həndəsi fiqurlarla, koordinatlar və vektorlarla əməliyyatların yerinə yetirilməsi;
- riyazi modellərin qurulması, tədqiq edilməsi üzrə bilik və bacarıqlarının aşkara çıxarılması və qiymətləndirilməsi nəzərdə tutulub.

Statistik göstəricilər əsasında aparılan təhlil göstərib ki, bütün ixtisas qrupları üzrə abituriyentlərin müəyyən hissəsinin natural ədədlər, adi və onluq kəsrlər, rəşional kəsrlər, kvadrat köklər, tənliklər sistemi, funksiyalar və qrafiklər, üstlü və loqarifmik tənliklər, sadə həndəsi fiqurlar, dördbucaqlılar mövzularına aid test tapşırıqları üzrə doğru cavab faizləri yüksək olmuşdur. Bununla yanaşı, bir qisim abituriyentlər bərabərsizliklər, triqonometrik funksiyalar, triqonometrik tənliklər, loqarifmik funksiya, funksiyanın törəməsi, üçbucaqlar, fiqurların sahəsi, hərəkət, koordinatlar üsulu, çoxüzlülər, fırlanma cisimləri mövzularına aid test tapşırıqlarını zəif cavablandırıb.

Məsələn,

20 may tarixli imtahan, I ixtisas qrupu, A variantı, 1 saylı test tapşırığı

$\sqrt{3} \sin 3x + \cos 3x = 1$ tənliyinin ən kiçik müsbət kökünü tapın.

A) 36° B) 60° C) 40° D) 180° E) 45°

10-cu sinifdə tədris edilən “Triqonometrik tənliklər və bərabərsizliklər” bölməsinə aid bu test tapşırığında verilmiş tənliyin ən kiçik müsbət kökünün tapılması tələb edilir.

$\sqrt{3} \sin 3x + \cos 3x = 1$ tənliyini həll etmək üçün köməkçi arqumentin daxil edilməsi üsulunu tətbiq etmək, yəni tənliyin hər iki tərəfini $\sqrt{a^2 + b^2} = \sqrt{(\sqrt{3})^2 + 1^2} = 2$ ədədinə bölmək lazımdır.

$$\sqrt{3} \sin 3x + \cos 3x = 1 \rightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} \sin 3x + \frac{1}{2} \cos 3x = \frac{1}{2} \rightarrow \sin 3x \cdot \cos 30^\circ + \cos 3x \cdot \sin 30^\circ = \frac{1}{2} \rightarrow \sin(3x + 30^\circ) = \frac{1}{2}.$$

Buradan, $3x + 30^\circ = (-1)^n \arcsin \frac{1}{2} + 180^\circ n, n \in \mathbb{Z}$, $x = (-1)^n 10^\circ - 10^\circ + 60^\circ n, n \in \mathbb{Z}$ olduğu alınır. n -in tam qiymətləri yerinə qoyulmaqla tənliyin axtarılan həlli tapılır.

$$x = (-1)^n 10^\circ - 10^\circ + 60^\circ n, n \in \mathbb{Z},$$

$$n = 0 \text{ olduqda, } x = 0,$$

$$n = 1 \text{ olduqda, } x = -10^\circ - 10^\circ + 60^\circ = 40^\circ,$$

$n = 2$ və daha böyük olduqda, $x > 40^\circ$ olur, $n < 0$ olduqda isə $x < 0$ olur. Deməli, tənliyin ən kiçik müsbət kökü 40° -dir.

Doğru cavab: C.

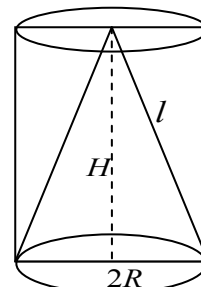
Test tapşırığına abituriyentlərin 12,13%-i doğru cavab verib, 45,77%-i isə cavab verməkdən imtina edib. Zəif nəticənin səbəbi kimi abituriyentlərin tapşırığın həlli üçün lazım olan köməkçi bucağın daxil edilməsi qaydasını bilməməklərini göstərmək olar.

20 may tarixli imtahan, I ixtisas qrupu, B variantı, 24 sayılı test tapşırığı

Hündürlüyü 6 sm olan silindrin daxilinə doğuranı 10 sm olan konus çəkilməmişdir. Silindrin yan səthinin sahəsinin konusun yan səthinin sahəsinə nisbətini tapın.

11-ci sinifdə tədris edilən “Fırlanma cisimləri” bölməsinə aid açıq tipli test tapşırığıdır. Silindrin daxilinə konusun çəkilməsi o deməkdir ki, konusun oturacağı silindrin oturacağı ilə, konusun təpə nöqtəsi silindrin üst oturacağının mərkəzi ilə üst-üstə düşür. Silindrin və konusun hündürlüyü şərtə görə $H=6$ sm, konusun doğuranı isə $l=10$ sm-dir. Məlum düsturlara görə

$$\frac{S_{\text{yan.sil.}}}{S_{\text{yan.kon.}}} = \frac{2\pi RH}{\pi Rl} = \frac{2H}{l} = \frac{2 \cdot 6}{10} = 1,2$$

Test tapşırığına abituriyentlərin 10,07%-i doğru, 30,06%-i səhv cavab verib, 59,87%-i isə cavab verməkdən imtina edib. Doğru cavab faizinin aşağı olmasını abituriyentlərin silindrin daxilinə çəkilməmiş konus haqqında təsəvvürlərinin çox zəif olması ilə əlaqələndirmək olar.

Doğru cavab: 1,2

13 may tarixli imtahan, II ixtisas qrupu A variantı, 50 sayılı test tapşırığı

Funksiyalar üçün uyğunluğu müəyyən edin.

1. $f(x) = \lg(x^2 + 3x)$ a. $x = -\frac{3}{4}$ böhran nöqtəsidir
2. $f(x) = -|3 + 4x|$ b. təyin oblastı $(-\infty; -3) \cup (0; +\infty)$ çoxluğudur
3. $f(x) = 7^x$ c. artandır
- d. $\left[-\infty; -\frac{3}{4}\right]$ aralığında artan, $\left[-\frac{3}{4}; +\infty\right)$ aralığında azalandır
- e. dövrü funksiyadır

11-ci sinifdə tədris edilən “Funksiyalar və qrafiklər” bölməsinə aid uyğunluğun müəyyən edilməsi tipli test tapşırığı verilmiş funksiyaların xassələrinin araşdırılmasına əsasən həll edilir. Bunun üçün hər bir bənddə verilən funksiya ayrılıqda araşdırılır.

- 1) $f(x) = \lg(x^2 + 3x)$ funksiyasının təyin oblastı $x^2 + 3x > 0$ bərabərsizliyinin həlli olan $(-\infty; -3) \cup (0; +\infty)$ çoxluğudur. Deməli, bu bəndə b uyğundur.
- 2) $f(x) = -|3 + 4x|$ funksiyasının $x = -\frac{3}{4}$ nöqtəsində törəməsi olmadığından, bu nöqtə böhran nöqtəsidir. Həmçinin bu funksiya $\left[-\infty; -\frac{3}{4}\right]$ aralığında artan, $\left[-\frac{3}{4}; +\infty\right)$ aralığında azalandır. Ona görə də bu bəndə a və d uyğundur.
- 3) $f(x) = 7^x$ funksiyası bütün ədəd oxunda artan olduğundan, bu bəndə c uyğundur.

Verilmiş hər üç funksiya dövrü olmadığından, e heç bir bəndə uyğun olmur.

Doğru cavab: 1-b; 2-a,d; 3-c

Test tapşırığına abituriyentlərin 9,01%-i doğru, 35,14%-i səhv cavab verib, 55,86%-i isə cavab verməkdən imtina edib. Doğru cavabın faizinin aşağı olmasını abituriyentlərin verilmiş funksiyaların xassələrinin tədrisinin zəifliyi ilə əlaqədardır.

13 may tarixli imtahan, III ixtisas qrupu A variantı, 44 sayılı test tapşırığı

$a^2 < a$ şərtini ödəyən a -lar üçün $7-5a$ ifadəsinin tam qiymətlərinin cəmini tapın.

- A) 20 B) 25 C) 27 D) 18 E) 15

9-cu sinifdə tədris edilən “Bərabərsizliklər” bölməsinə aid bu test tapşırığında verilmiş ifadənin tam qiymətlərinin cəminin tapılması tələb edilir. Şərtə verilmiş $a^2 < a$ bərabərsizliyi $a(a-1) < 0$ kimi yazılaraq intervallar üsulu ilə $0 < a < 1$ tapılır. Buradan, $-5 < -5a < 0$, $2 < 7-5a < 7$ alınır. Onda, $7-5a$ ifadəsinin ala biləcəyi tam qiymətlərinin cəmi $3+4+5+6=18$ olur.

Test tapşırığına abituriyentlərin 7,31%-i doğru cavab verib, 78,29%-i cavab verməkdən imtina edib. Abituriyentlərin zəif nəticə göstərmələrini onların verilmiş ifadəni qiymətləndirməkdə çətinlik çəkmələri ilə əlaqələndirmək olar.

Doğru cavab: D.

20 may tarixli imtahan, IV ixtisas qrupu A variantı, 10 sayılı test tapşırığı

$f(x) = (\cos x + 1)e^x$ funksiyasının törəməsinin $x_0 = 0$ nöqtəsində qiymətini hesablayın.

- A) 4 B) 1 C) 2 D) 0 E) 3

11-ci sinifdə tədris edilən “Funksiyanın törəməsi” bölməsinə aid bu test tapşırığında funksiyanın verilmiş nöqtədə törəməsinin qiymətinin tapılması soruşulur. Əvvəlcə funksiyanın törəməsi tapılır:

$$f'(x) = ((\cos x + 1)e^x)' = (\cos x + 1)' \cdot e^x + (\cos x + 1) \cdot (e^x)' = -\sin x \cdot e^x + (\cos x + 1) \cdot e^x$$

Onda, $x_0 = 0$ nöqtəsində törəmənin qiyməti aşağıdakı kimi tapılar:

$$f'(x_0) = f'(0) = -\sin 0 \cdot e^0 + (\cos 0 + 1) \cdot e^0 = 0 + (1 + 1) = 2.$$

Doğru cavab: C.

Abituriyentlərin 27,65%-i test tapşırığına doğru cavab verib, 31,55%-i isə cavab verməkdən imtina edib. Düzgün cavab faizinin nisbətən aşağı olmasını abituriyentlərin funksiyanın verilmiş nöqtədə törəməsinin qiymətini hesablamaqda çətinlik çəkmələri ilə əlaqələndirmək olar.

18 iyul tarixli imtahan, I ixtisas qrupu A variantı, 24 sayılı test tapşırığı

Həcmi 24 olan düz prizmanın oturacağı düzbucaqlı üçbucaqdır. Bu prizmanın oturacağının katetləri və yan tili uyğun olaraq 3:4:4 nisbətində olarsa, onun yan səthinin sahəsini tapın.

10-cu sinifdə tədris edilən “Çoxüzlülər, onların səthi və həcmi” bölməsinə aid açıq tipli bu test tapşırığında həcmi verilmiş düz prizmanın yan səthinin tapılması tələb edilir. Şərtə əsasən düz prizmanın oturacağının katetləri $3x$ və $4x$, prizmanın hündürlüyü $4x$ götürülür. Onda, oturacağın hipotenuzu $5x$ olar.

Prizmanın həcmi düsturuna əsasən, $V = S_{ot} \cdot H = \frac{1}{2} \cdot 3x \cdot 4x \cdot 4x = 24 \Leftrightarrow 24x^3 = 24 \Leftrightarrow x = 1$ alınır. Buradan,

prizmanın hündürlüyü 4, oturacağının tərəfləri isə 3, 4 və 5 olur. Onda, $S_{yan} = P_{ot} \cdot H = (3 + 4 + 5) \cdot 4 = 48$ alınır.

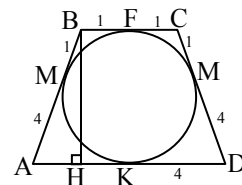
Doğru cavab: 48

Test tapşırığına abituriyentlərin 10,98%-i doğru, 26,01%-i səhv cavab verib, 63,01%-i isə cavab verməkdən imtina edib. Abituriyentlərin zəif nəticə göstərmələrinin səbəbi, fəza cisimləri ilə bağlı tapşırıqların həllində çətinlik çəkmələri olmuşdur.

26 iyul tarixli imtahan, II ixtisas qrupu B variantı, 47 sayılı test tapşırığı

Bərabəryanlı trapesiyanın daxilinə çevrə çəkilmişdir. Toxunma nöqtəsi yan tərəfi uzunluqları 1 və 4 olan parçalara ayırırsa, trapesiyanın sahəsini tapın.

9-cu sinifdə tədris edilən “Dördbucaqlılar” bölməsinə aid açıq tipli bu test tapşırığında daxilinə çevrə çəkilmiş trapesiyanın sahəsinin tapılması tələb edilir. Şərtə görə $AM = MD = 4$, $MB = MC = 1$. Çevrə xaricindəki nöqtədən çevrəyə çəkilmiş iki toxunan bərabər olduğundan,

$BF=BM=1$, $CF=CM=1$, $AK=AM=4$, $DK=DM=4$ olur. Onda, bərabəryanlı trapesiyanın oturacaqları 2 və 8 olduğundan, $AH=(8-2):2=3$ olur. ABH düzbucaqlı üçbucağında Pifaqor teoreminə görə $BH=\sqrt{AB^2-AH^2}=\sqrt{5^2-3^2}=4$ alınır. Trapesiyanın sahəsi $S=\frac{2+8}{2}\cdot 4=20$ olur.

Doğru cavab: 60.

Test tapşırığına abituriyentlərin 12,51%-i doğru, 32,15%-i səhv cavab verib, 55,35%-i isə cavab verməkdən imtina edib. Abituriyentlərin zəif cavab verməsini onların qeyd edilən faktları bilməməsi ilə əlaqələndirmək olar.

26 iyul tarixli imtahan, III ixtisas qrupu A variantı, 47 sayılı test tapşırığı

$\sqrt{36^{\frac{1}{\log_{12} 6}} + 9^{\frac{1}{\log_3 5}}}$ ifadəsinin qiymətini hesablayın.

10-cu sinifdə tədris edilən “Üstlü və loqarifmik funksiyalar” bölməsinə aid açıq tipli bu test tapşırığında kökaltında verilmiş loqarifmik ifadənin qiymətinin tapılması tələb edilir.

Loqarifmanın xassələrinə əsasən,

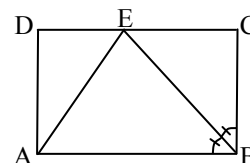
$$\sqrt{36^{\frac{1}{\log_{12} 6}} + 9^{\frac{1}{\log_3 5}}} = \sqrt{36^{\log_6 12} + 9^{\log_3 5}} = \sqrt{6^{2\log_6 12} + 3^{2\log_3 5}} = \sqrt{6^{\log_6 144} + 3^{\log_3 25}} = \sqrt{144 + 25} = 13 \text{ alınır.}$$

Doğru cavab: 13.

Test tapşırığına abituriyentlərin 14,98%-i doğru, 20,05%-i səhv cavab verib, 64,97%-i isə cavab verməkdən imtina edib. Abituriyentlərin zəif nəticə göstərmələrinin səbəbi onların loqarifmin xassələrini bilməmələri, ardıcıl çevirmələri yerinə yetirməkdə çətinlik çəkmələri ilə bağlıdır.

18 iyul tarixli imtahan, IV ixtisas qrupu A variantı, 23 sayılı test tapşırığı

$ABCD$ düzbucaqlısında $AE=13$, $BC=12$ və BE tənbölən olarsa, $S_{\triangle ABE}$ -ni tapın.

8-ci sinifdə tədris edilən “Fiqurların sahəsi” bölməsinə aid açıq tipli bu test tapşırığında düzbucaqlı ilə ortaq tərəfə malik üçbucağın sahəsinin tapılması tələb edilir. BE tənbölən olduğundan, $EC=BC=12$. Digər tərəfdən $AD=BC=12$ olduğu nəzərə alınırsa, ADE düzbucaqlı üçbucağından Pifaqor teoreminə əsasən

$DE=\sqrt{AE^2-AD^2}=\sqrt{169-144}=5$ olar. Həmçinin $AB=DC=5+12=17$ olduğundan, $S_{\triangle ABE}=\frac{1}{2}\cdot 17\cdot 12=102$ alınır.

Test tapşırığına abituriyentlərin 22,08%-i doğru, 41,56%-i səhv cavab verib, 36,36%-i isə cavab verməkdən imtina edib. Abituriyentlərin zəif nəticə göstərmələrini onların tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün lazım olan faktları bilməməsi ilə izah etmək olar.

Təhlilin nəticəsi olaraq qəbul imtahanlarına hazırlaşanlara məntiqi düşünmə, nəzəri biliklərin tətbiqi tələb olunan tapşırıqlara diqqət yetirmələri və bu sahədə bacarıqlarını formalaşdırmaları tövsiyə edilir.

Qəbul imtahanlarında “**Fizika**” fənnindən istifadə edilmiş test tapşırıqları ilə abituriyentlərin fiziki hadisə, anlayış, model və kəmiyyətlərin, fiziki qanunların, postulatların, prinsiplərin dərk edilməsi, müxtəlif tip və müxtəlif çətinlik səviyyələrində olan məsələləri həll etmək bacarığı, fiziki kəmiyyətlərin arasındakı asılılıqların qrafiki təsvirinin mənimsənilməsi səviyyəsinin aşkara çıxarılması nəzərdə tutulub. Bununla əlaqədar olaraq, test bloklarında ötən illərdə olduğu kimi, bu il də nəzəri biliklərin tətbiqi tələb edilən, fiziki hadisə və proseslərin mahiyyətinin dərkinə yönəlmiş tapşırıqlara üstünlük verilib. Faktoloji materiallara əsaslanan tapşırıqların sayı hər iki ixtisas qrupunda minimuma endirilib.

Test tapşırıqları ümumtəhsil müəssisələrinin “Fizika” kursunun aşağıdakı bölmələrini əhatə edib:

1. Mexanika
2. Molekulyar fizika və termodinamika
3. Elektrodinamika
4. Optika
5. Kvant fizikası
6. Atom və nüvə fizikası

Tapşırıqların bölmələr üzrə paylanması aşağıdakı kimi olub: 8-“Mexanika”; 3-“Molekulyar fizika”; 11-“Elektrodinamika”; 1-“Optika”; 1-“Kvant fizikası”, Atom və nüvə fizikası -1

Ötən illərdə olduğu kimi, test bloklarına bu il də yalnız faktoloji materiallara əsaslanan cəmi 4 (düstur, 1 vahid, 1 cihaz, 1 təcrübə) tapşırıq daxil edilib. Digər tapşırıqlar qrafik, hesablama, keyfiyyət nominasiyalı olub.

I ixtisas qrupunda 21 qapalı, 4 açıq tipli və IV ixtisas qrupunda isə yalnız qapalı tipli tapşırıqlardan istifadə edilib. Qəbul imtahanları eyni gündə keçirildiyi üçün I və IV ixtisas qrupları üzrə test bloklarında 15 test tapşırığı eyni olub.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinin statistik təhlili göstərib ki, abituriyentlərin müəyyən hissəsi I ixtisas qrupu üzrə “Mexaniki iş”, “Güc”, “Termodinamikanın əsasları”, “Dəyişən elektrik cərəyanı” mövzularına aid tapşırıqlara yaxşı, “Nyuton qanunları”, “Ümumdünya cazibə qanunu. Ağırlyq qüvvəsi”, “Maqnit induksiyası” “Dəyişən elektrik cərəyanı” mövzularına aid tapşırıqlara isə ya zəif cavab verib, ya da cavab verməkdən imtina edib. IV ixtisas qrupu üzrə “Atom və nüvə fizikası”, “Elektromaqnit rəqsləri və dalğaları”, “Həndəsi optika”, “Mexaniki rəqslər və dalğalar” mövzularına aid tapşırıqlar yaxşı, “Nyuton qanunları”, “Ümumdünya cazibə qanunu. Ağırlyq qüvvəsi”, “Elastiklik və sürtünmə qüvvəsi”, “Doymuş və doymamış buxar”, “Müxtəlif mühitlərdə elektrik cərəyanı”, “Maqnit induksiyası” mövzularına aid tapşırıqlar isə zəif cavablandırılıb.

Nominasiyalar üzrə də təhlil aparılıb və müəyyən edilib ki, bir sıra abituriyentlər faktoloji materiala əsaslanan düstur və vahidlərə aid tapşırıqlara daha yaxşı, fiziki hadisə və proseslərin mahiyyətinin dərkinə yönəlmiş qrafik, keyfiyyət və hesablama tipli tapşırıqlara isə nisbətən zəif cavab verib. Bu tipli tapşırıqlarda, adətən, kəmiyyətlər arasında asılılığı müəyyən etmək, müxtəlif parametrlərin dəyişməsinin fiziki proseslər gedən sistemin tam enerjisinə təsirini araşdırmaq və bu prosesin gedişində kəmiyyətlərin necə dəyişəcəyi barədə nəticə çıxarmaq lazım gəlir.

Bəzi hallarda zəif nəticə göstərilməsinin səbəblərindən biri kimi tədris prosesində fənlər arasında və eləcə də fizikanın müxtəlif bölmələri arasında əlaqələrin öyrənilməsinə kifayət qədər fikir verilmədiyini göstərmək olar. Digər tərəfdən, zəif nəticə göstərilməsinin səbəbləri aşağıdakı amillərlə bağlıdır:

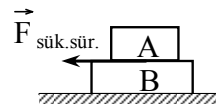
1. Dərsliklər və tədris metodikası ilə bağlı olan nöqsanlar
2. Əksər məktəblərin maddi-texniki bazasının zəif olması
3. Abituriyentlərin ümumi riyazi bilik səviyyəsinin qənaətbəxş olmaması
4. Abituriyentlərin fiziki hadisə və proseslərin mahiyyətini dərk edə bilməməsi

Bir sıra abituriyentlər iki və daha çox fiziki hadisənin mahiyyəti ilə bağlı biliklərin tətbiqinə dair test tapşırıqlarının cavablandırılmasında da səhvlərə yol verib və ya onları cavablandırmaqdan imtina edib.

Məsələn,

20 may tarixli imtahan, I ixtisas qrupu, A variantı, 26 saylı test tapşırığı

B cismi, üzərindəki A cismi ilə birlikdə yeyinləşən hərəkət edir. A cisminə təsir edən sükunət sürtünmə qüvvəsinin istiqaməti şəkildə göstərilmişdir. Cisimlər hansı istiqamətdə hərəkət edir?

- A) ↗ B) → C) ← D) ↓ E) ↑

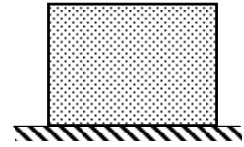
10-cu sinifdə tədris olunan sürtünmə qüvvəsinə aid bu test tapşırığına abituriyentlərin 31,36%-i doğru cavab verib, 8,61%-i isə cavab verməkdən imtina edib. Təəssüf ki, abituriyentlərin çoxu düzgün olmayan B (51,18%) bəndinə üstünlük verib. Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün B cisminin üzərindəki A cismi ilə birlikdə hər ikisinin yeyinləşən hərəkətinə xüsusi diqqət vermək lazımdır. Bu hərəkət zamanı A cismi arxa tərəfə sürüşməli idi. Lakin sükunət sürtünmə qüvvəsinin təsiri ilə, o da B cismi ilə bərabər hərəkət edir. Beləliklə, sükunət sürtünmə qüvvəsinin istiqamətinin hərəkət istiqamətində yönəlməsini müəyyən etmək olar.

Doğru cavab: C.

20 may tarixli imtahan, I ixtisas qrupu, A variantı, 35 sayılı test tapşırığı

Qapalı qabdakı ideal qazı qızdırdıqda, onun təzyiqi və sıxlığı necə dəyişər?

- A) təzyiqi azalar, sıxlığı artar
 B) təzyiqi artar, sıxlığı dəyişməz
 C) təzyiqi və sıxlığı artar
 D) təzyiqi artar, sıxlığı azalar
 E) təzyiqi və sıxlığı azalar

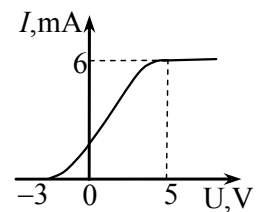
10-cu sinifdə tədris olunan “Molekulyar kinetik nəzəriyyə” mövzusunə aid, keyfiyyət nominasiyalı bu test tapşırığına abituriyentlərin 29,72%-i doğru cavab verib, 22,15%-i isə cavab verməkdən imtina edib. Abituriyentlərin bir qismi doğru olmayan C (18,72%) və D (18,89%) bəndlərinə cavab verib. Buna səbəb kimi, onların qapalı qabdakı ideal qazı qızdırdıqda onun təzyiqinin artmasını müəyyən edə bilməsi, sıxlığın necə dəyişməsinə isə müəyyən edə bilməməsinə göstərmək olar. Test tapşırığının yerinə yetirilməsi üçün sabit həcmdə ideal qazın sıxlığının temperaturdan asılı olmadığını bilmək kifayətdir.

Doğru cavab: B.

20 may tarixli imtahan, IV ixtisas qrupu, A variantı, 115 sayılı test tapşırığı

Fotoeffekt zamanı cərəyan şiddətinin katodla anod arasında gərginlikdən asılılıq qrafiki verilmişdir. Katodun materialı üçün fotoeffektin qırmızı sərhədinə uyğun dalğa uzunluğu $6 \cdot 10^{-7}$ m olarsa, udulan fotonun enerjisi nəyə bərabərdir ($e=1,6 \cdot 10^{-19}$ Kl, $h=6,6 \cdot 10^{-34}$ C·san, $c=3 \cdot 10^8 \frac{\text{m}}{\text{san}}$)?

- A) $9,8 \cdot 10^{-19}$ C B) $9,2 \cdot 10^{-19}$ C C) $7,8 \cdot 10^{-19}$ C
 D) $5,4 \cdot 10^{-19}$ C E) $8,1 \cdot 10^{-19}$ C

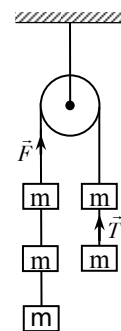
11-ci sinifdə tədris olunan “Kvant fizikası” bölməsinə aid, hesablama nominasiyalı bu test tapşırığına abituriyentlərin 25,48%-i doğru cavab verib, 63,19%-i isə cavab verməkdən imtina edib. İmtinanın çox olması abituriyentlərin udulan fotonun enerjisini hesablamaq üçün lazım olan fotoeffekt üçün Eynşteyn düsturundakı $E_{k_{max}}$ -u hesablamaqda çətinlik çəkməsi ilə bağlıdır. Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün $E_{k_{max}}=eU_{sax}$ düsturunda olan U_{sax} -nın qiymətini fotoeffekt zamanı cərəyan şiddətinin katodla anod arasında gərginlikdən asılılıq qrafikindən götürmək və hesablamanı aparmaq lazımdır.

Doğru cavab: E.

20 may tarixli imtahan, IV ixtisas qrupu, B variantı, 104 sayılı test tapşırığı

İpin T gərilmə qüvvəsinin 20 N olduğunu bilərək F gərilmə qüvvəsini hesablayın (sürtünmə qüvvəsi nəzərə alınmır).

- A) 40 N B) 60 N C) 10 N
 D) 20 N E) 30 N

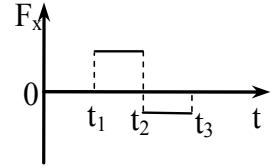
10-cu sinifdə tədris olunan Nyuton qanuna aid, bu test tapşırığına abituriyentlərin 10,84%-i doğru cavab verib, 28,18%-i cavab verməkdən imtina edib, 34,06%-i isə düzgün olmayan B bəndinə cavab verib. Abituriyentlərin B bəndinə üstünlük verməsinə səbəb tərpənməz blokda sağ tərəfdə m kütləli cismin yaratdığı gərilmə qüvvəsinin 20 N olduğundan, sol tərəfdə $3m$ kütləli cismin yaratdığı gərilmə qüvvəsinin 60 N olduğu nəticəsinə gəlmələridir. Test tapşırığının düzgün yerinə yetirilməsi üçün tərpənməz blokdan asılan m kütləli cismin yaratdığı gərilmə qüvvəsinin $T=20$ N olduğundan $2m$ kütləli cismin yaratdığı gərilmə qüvvəsinin 40 N olmasını və tərpənməz blokda ipin yuxarı hissəsində hər iki tərəfdə gərilmə qüvvələrinin bərabər olmasını bilmək lazımdır.

Doğru cavab: A.

18 iyul tarixli imtahan, I ixtisas qrupu, A variantı, 29 sayılı test tapşırığı

Düz xətti hərəkət edən protona təsir edən əvəzləyici qüvvənin proyeksiyasının zamandan asılılıq qrafiki verilmişdir. Hansı zaman intervalında proton elektromaqnit dalğası şüalandırmışdır?

- A) yalnız t_1-t_2 B) $0-t_1$ və t_2-t_3 C) t_1-t_2 və t_2-t_3
D) yalnız $0-t_1$ E) yalnız t_2-t_3

11-ci sinifdə tədris olunan “Elektromaqnit rəqsləri və dalğaları” mövzusunda aid bu test tapşırığına abituriyentlərin 24,35%-i doğru cavab verib, 31,69 %-i cavab verməkdən imtina edib. Abituriyentlərin 18,37 %-i düzgün olmayan A bəndinə cavab verib. Buna səbəb t_1-t_2 zaman intervalında protona təsir edən əvəzləyici qüvvənin və ya onun təcilinin proyeksiyasının müsbət olmasının əsas götürülməsidir. Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün yüklü zərrəciyin təcilli hərəkəti zamanı (təcilin proyeksiyasının müsbət və mənfi olmasından asılı olmayaraq) elektromaqnit dalğası şüalandırmasını bilmək kifayətdir. Qrafikdən isə asanlıqla təcilli hərəkətə uyğun zaman intervallarının t_1-t_2 və t_2-t_3 olduğunu müəyyən etmək olar.

Doğru cavab: C.

18 iyul tarixli imtahan, IV ixtisas qrupu, A variantı, 104 sayılı test tapşırığı

l uzunluğunda N sayda cizgisi olan difraksiya qəfəsinin üzərinə perpendikulyar istiqamətdə tezliyi ν olan monoxromatik işıq seli düşür. k tərtibli maksimuma uyğun meyl bucağının sinusunu hansı ifadə ilə təyin olunur (c - işığın vakuumdakı sürətidir)?

- A) $\frac{k\nu l}{cN}$ B) $\frac{kcN}{\nu l}$ C) $\frac{kc}{N\nu l}$ D) $\frac{cN}{k\nu l}$ E) $\frac{k\nu N}{cl}$

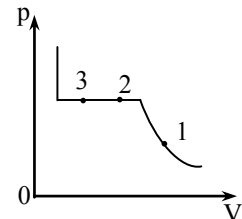
11-ci sinifdə tədris olunan “Dalğa optikası” mövzusunda aid, bu test tapşırığına abituriyentlərin 30,87%-i doğru cavab verib, 47,25%-i isə cavab verməkdən imtina edib. Bir çox abituriyentin tapşırığı həll etməkdən imtina etməsi k tərtibli maksimuma uyğun meyl bucağının sinusunun dalğa uzunluğu ilə deyil, tezliklə ifadə edilməsidir. Həmçinin qəfəsin l uzunluğu və cizgilərin N sayı ilə ifadəsi soruşulması ilə əlaqədardır. Test tapşırığının həllində $\sin \alpha = \frac{k\lambda}{d}$ ifadəsində $\lambda = \frac{c}{\nu}$ və $d = \frac{l}{N}$ qiymətlərini nəzərə almaqla, $\sin \alpha = \frac{kcN}{\nu l}$ düsturunu almaq olar.

Doğru cavab: B.

18 iyul tarixli imtahan, IV ixtisas qrupu, B variantı, 106 sayılı test tapşırığı

Silindrik qabda porşen altında olan doymamış buxarın izotermik sıxılmaqla mayeyə çevrilməsi prosesi (p ; V) diaqramında təsvir olunmuşdur. 1, 2 və 3 nöqtələrinə uyğun buxarın kütlələri arasında hansı münasibət doğrudur (p – təzyiq, V – həcmdir)?

- A) $m_1=m_2=m_3$ B) $m_1<m_2=m_3$ C) $m_1>m_2>m_3$
D) $m_1>m_2=m_3$ E) $m_1<m_2<m_3$

10-cu sinifdə tədris olunan “Doymuş və doymamış buxar” mövzusunda aid bu test tapşırığına abituriyentlərin 12,42%-i doğru cavab verib, 22,53%-i cavab verməkdən imtina edib. Düzgün olmayan B (32,83%) və D (24,34%) bəndlərinə isə daha çox abituriyentlər cavab verib. Buna əsas səbəb onların verilmiş (p ; V) diaqramda 1 nöqtəsinin doymamış, 2 və 3 nöqtələrinin isə doymuş buxara uyğun olduğunu ayırd edə bilməməsi və izotermik sıxılmanın doymuş buxarın kütləsinə necə təsir etməsini araşdırma bilməməsidir. Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün izotermik sıxılmaqla doymamış buxarın doymuş hala keçməsinə və sıxma davam etdikdə doymuş buxarın bir hissəsinin mayeyə keçməsi nəticəsində buxarın kütləsinin azalmasını bilmək lazımdır.

Doğru cavab: C.

Aparılan təhlillərin nəticəsi onu göstərib ki, hər iki ixtisas qrupunda abituriyentlərin bir çoxu mahiyyətin mənimsənilməsi soruşulan, nəzəri materialın tətbiqi tələb edilən, hesablama və keyfiyyət nominasiyalı tapşırıqlara cavab verməkdə çətinlik çəkib. Ötən illərdə olduğu kimi, yenə də I ixtisas qrupu üzrə

abituriyentlərin əksəriyyəti açıq tipli test tapşırıqlarını həll etməkdən imtina edib. İmtahana hazırlaşanların göstərilənlərə ciddi yanaşmaları tövsiyə olunur.

Qəbul imtahanlarında **“Kimya”** fənnindən həm I, həm də IV ixtisas qrupu üzrə istifadə edilmiş test tapşırıqları “Ümumi kimya”, “Qeyri-üzvi kimya” və “Üzvi kimya” bölmələrinə aid olmaqla məktəb kursunu tam əhatə edib. Test tapşırıqlarının bölmələr üzrə paylanması aşağıdakı kimi olub.

I ixtisas qrupu üzrə 9-“Ümumi kimya”, 8-“Qeyri-üzvi kimya”, 8-“Üzvi kimya”, IV ixtisas qrupu üzrə isə 9-“Ümumi kimya”, 7-“Qeyri-üzvi kimya”, 9-“Üzvi kimya”.

Test tapşırıqları ilə abituriyentlərin:

- maddələrin beynəlxalq və tarixi (trivial) adlandırılması;
- qeyri-üzvi və üzvi maddələrin tərkibi və xassələrinə görə təsnifatı;
- atomun quruluşu, valentlik, kimyəvi elementlərin oksidləşmə dərəcəsi və ionların yükünün, kimyəvi rabitələrin və kristal qəfəslərin tipinin, quruluş formuluna görə izomerliyin və homoloqların, suda məhlulların mühitinin, oksidləşdirici və reduksiyaediciliyinin müəyyən edilməsi;
- D.İ. Mendeleyevin dövrü sisteminə və atomun quruluşuna əsasən kimyəvi elementlərin və onların birləşmələrinin kimyəvi xassələrinin xarakterizə edilməsi;
- kimyəvi tarazlığa və reaksiya sürətinə təsir edən amillərin xarakterizə edilməsi;
- oksidləşmə-reduksiya reaksiyalarının tənliklərinin əmsallaşdırılması;
- ion-mübadilə reaksiyalarının tam və qısa ion tənliklərinin tərtib olunması;
- maddələrin kimyəvi xassələrinin dəyişməsi qanunauyğunluğunun, kimyəvi reaksiyaların mahiyyətinin izah edilməsi;
- kimyəvi formulalara, tənliklərə görə hesablamalar aparılması üzrə bilik və bacarıqlarının yoxlanılması, qiymətləndirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

I və IV ixtisas qruplarında test bloklarında 21 qapalı, 4 açıq tipli (2-si hesablama, 1-i seçim, 1-i isə uyğunluğu müəyyən etmək) tapşırıq olub.

Statistik göstəricilər üzrə təhlil göstərir ki, imtahanda istifadə edilmiş test tapşırıqları ümumilikdə abituriyentlərin ümumtəhsil müəssisələrində qazandıqları bilik və bacarıqları aşkara çıxarmağa və obyektiv qiymətləndirməyə imkan verib.

Həmçinin təhlil onu da göstərir ki, I ixtisas qrupu üzrə abituriyentlərin əksəriyyəti “Fosfor. Fosforun birləşmələri”, “Maddə miqdarı. Avoqadro qanunu” mövzularına aid test tapşırıqlarına yaxşı, “Dövrü sistem. Atomun quruluşu”, “Qeyri-üzvi birləşmələrin əsas sinifləri”, “Halogenlər”, “Azot və onun birləşmələri”, “Metallar” və s. mövzulara aid test tapşırıqlarına isə nisbətən zəif cavab veriblər.

IV ixtisas qrupu üzrə də abituriyentlərin müəyyən hissəsi “Alkanlar”, “Tsikloparafinlər”, “Məhlullar”, “Kimyəvi reaksiyaların təsnifatı və istilik effekti”, “Hidrogen.Oksigen. Su” mövzularına aid test tapşırıqlarına yaxşı, “Qeyri-üzvi birləşmələrin əsas sinifləri”, “Kimyəvi rabitə”, “Qələvi metallar”, “Karbon və silisium”, “Aminturşular” mövzularına aid test tapşırıqlarına isə zəif cavab veriblər.

Qeyd etmək lazımdır ki, abituriyentlərin imtahanda zəif cavablandırdıqları test tapşırıqlarının hər biri ekspertlər tərəfindən ciddi araşdırılıb. Onların rəyinə görə, abituriyentlər imtahana hazırlaşarkən qeyd edilən mövzuları səthi öyrənirlər. Bu mövzular isə bir-biri ilə sıx əlaqəlidir və ciddi təhlil tələb edir. Belə halın səbəbləri kimi müəllimlərin bir çoxunun dərslərdəki materialları şagirdlərə lazımı səviyyədə çatdırma bilməməsini, ümumtəhsil müəssisələrinin maddi-texniki bazasının zəifliyini, tədris prosesində şagirdlərə kimyəvi hadisə və proseslərin mahiyyətinin lazımı dərəcədə başa salınmamasını və onlarda məntiqi düşünmə bacarıqlarının formalaşdırılmamasını göstərmək olar.

Test tapşırıqları mövzu, mürəkkəblik dərəcəsi və qabiliyyət göstəriciləri baxımından da təhlil edilib.

Təhlil göstərib ki, hər iki ixtisas qrupunda ötən illərdə olduğu kimi, yenə də abituriyentlərin bir çoxu qeyri-üzvi və üzvi maddələrin xassələrinə aid ümumiləşdirmə və hesablama xarakterli test tapşırıqlarına cavab verməkdə çətinlik çəkiblər. Məsələn,

20 may tarixli imtahan, I ixtisas qrupu, A variantı, 60 saylı test tapşırığı

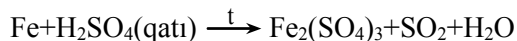
$3\text{NH}_2\text{CH}_2\text{COOH} \longrightarrow \text{X} + 2\text{H}_2\text{O}$ reaksiyasında *X* maddəsi:

1. Tripeptiddir	2. Trinitroqliserindir	3. Dipeptiddir		
A) yalnız 3	B) 2, 3	C) 1, 2	D) yalnız 1	E) yalnız 2

11-ci sinifdə tədris olunan “Aminturşular” mövzusunə aid, bu tapşırığa abituriyentlərin 16,92 %-i doğru cavab verib, 53,64 %-i isə cavab verməkdən imtina edib. Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün peptidlərin alınma reaksiyalarını yazmağı bacarmaq lazımdır. X maddəsi qlisinin əmələ gətirdiyi tripeptiddir. Tripeptidin 1 molu əmələ gəldikdə 2 mol H₂O alınır. Peptidlərin alınması reaksiyaları 11-ci sinif dərslində aydın şəkildə verilib. Müəllimin köməyi olmadan belə, peptidlərin alınma reaksiyalarını öyrənmək mümkündür. Buna baxmayaraq, abituriyentlərin bu tapşırığa zəif cavab verməsi onların həmişə olduğu kimi üzvi kimyanın axırıncı mövzularını yaxşı öyrənmədiklərini göstərir.

Doğru cavab: D.

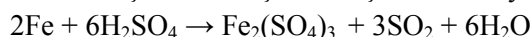
20 may tarixli imtahan, I ixtisas qrupu, B variantı, 72 saylı test tapşırığı

Duzun əmsalı	Suyun əmsalı
x	y

Reaksiya tənliyini əmsallaşdırın və x+y cəmini hesablayın.

9-cu sinifdə tədris olunan “Oksidləşmə-reduksiya reaksiyaları” mövzusunə aid, bu test tapşırığına abituriyentlərin 14,14 %-i doğru cavab verib, 57,43 %-i isə cavab verməkdən imtina edib. Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün verilmiş oksidləşmə-reduksiya reaksiyasını əmsallaşdırmağı bacarmaq lazımdır.

$$x=1; y=6; x+y=1+6=7$$

Oksidləşmə-reduksiya reaksiyaları 9-cu sinif dərslində aydın şəkildə izah olunmuşdur. Lakin buna baxmayaraq abituriyentlər həmişə olduğu kimi, bu tip tapşırıqlara yenə də zəif cavab veriblər. Bu isə onların mövzunu səthi öyrəndiklərini göstərir.

Doğru cavab: 7

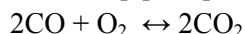
20 may tarixli imtahan, IV ixtisas qrupu, A variantı, 37 saylı test tapşırığı

Maddələr	Başlanğıc qatılıqları, $\frac{\text{mol}}{\text{l}}$	Tarazlıq qatılıqları, $\frac{\text{mol}}{\text{l}}$
CO	n	x
O ₂	n	y
CO ₂	0	z

$2\text{CO} + \text{O}_2 \rightleftharpoons 2\text{CO}_2$ reaksiyası üzrə CO-nun yarısı sərf olunarsa, tarazlıq yaranar. Tarazlıq qatılıqları üçün doğru olanları müəyyən edin.

1. $x > y$ 2. $x > z$ 3. $y > z$ 4. $y > x$ 5. $x = z$
A) 1, 2, 5 B) 1, 2, 3 C) 3, 4, 5 D) 2, 3, 4 E) 1, 3, 5

8-ci sinifdə tədris olunan “Kimyəvi reaksiyaların sürəti. Kimyəvi tarazlıq” mövzusunə aid bu tapşırığa abituriyentlərin 31,64%-i doğru cavab verib, 47,51%-i isə cavab verməkdən imtina edib. Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün ilkin qatılıqlar əsasında tarazlıq qatılıqlarını hesablamağı bacarmaq lazımdır.

$$\text{Başlanğıc qatılıqlar } \frac{\text{mol}}{\text{l}}: \quad n \quad n \quad 0$$

$$\text{Çevrilənlər } \frac{\text{mol}}{\text{l}}: \quad 0,5n \quad 0,25n$$

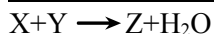
$$\text{Tarazlıq qatılıqları } \frac{\text{mol}}{\text{l}}: \quad 0,5n \quad 0,75n \quad 0,5n$$

$$x=0,5n, y=0,75n, z=0,5n \text{ olduğundan } y > z; y > x; x = z \text{ alınır.}$$

Doğru cavab: C.

18 iyul tarixli imtahan, I ixtisas qrupu, A variantı, 53 sayılı test tapşırığı

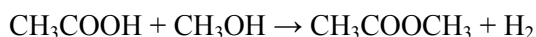
Maddə	Ümumi formulu	n
X	$C_nH_{2n+1}COOH$	1
Y	$C_nH_{2n+1}OH$	1

Z maddəsini müəyyən edin.

- A) etilformiat B) etilasetat C) propilasetat
D) metilformiat E) metilasetat

11-ci sinifdə tədris olunan “Mürəkkəb efirlər” mövzusunə aid, bu tapşırıq abiturientlərin 20,93 %-i doğru cavab verib, 45,41 %-i isə cavab verməkdən imtina edib. Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün mürəkkəb efirlərin alınma reaksiyalarını yazmağı və onları adlandırmağı bacarmaq lazımdır. $n=1$ olduqda, X – CH_3COOH , Y – CH_3OH olar. Sirkə turşusu ilə metil spirti arasında baş verən reaksiya tənliyini yazmaq lazımdır.

Z maddəsi CH_3COOCH_3 – metilasetatdır.

Doğru cavab: E.

18 iyul tarixli imtahan, IV ixtisas qrupu, A variantı, 47 sayılı test tapşırığı

Maddələr	Nisbi molekül kütləsi	Homoloji sırada yeri
Alkan	a	7
Doymuş alifatik aldehid	a	x
Doymuş alifatik keton	a	y

$x+y$ cəmini hesablayın.

10-cu sinifdə tədris olunan “Alkanlar” və 11-ci sinifdə tədris olunan “Aldehidlər. Ketonlar” mövzularına aid, açıq tipli bu tapşırıq abiturientlərin 28,87%-i doğru cavab verib, 29,57%-i isə cavab verməkdən imtina edib. Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün alkanların, aldehidlərin və ketonların ümumi formullarını yazıb onlar əsasında hesablama aparmağı bacarmaq lazımdır. Alkanların homoloji sırada 7-ci nümayəndəsinin formulu – C_7H_{16} . $M_r(C_7H_{16}) = 100$

Aldehidlər və ketonların ümumi formulu $C_nH_{2n}O$ olduğundan,

$$M_r(\text{aldehid}) = M_r(\text{keton}) = 14n + 16, \quad 14n + 16 = 100, \quad n=6.$$

$C_6H_{12}O$ formula malik aldehid homoloji sırada 6-cıdır, yəni $x=6$.

$C_6H_{12}O$ formula malik keton homoloji sırada 4-cüdür yəni $y=4$.

$$x+y=6+4=10$$

Doğru cavab: 10

Aparılan təhlillərin nəticəsi olaraq qeyd etmək lazımdır ki, imtahana hazırlaşanlar hesablama xarakterli test tapşırıqlarının həllinə, üzvi maddələrin quruluşuna aid mövzuların dərinlən öyrənilməsinə ciddi fikir verməlidir.

“**Biologiya**” fənnindən qəbul imtahanlarında istifadə edilmiş test tapşırıqları “Botanika”, “Zoologiya”, “İnsan” və “Ümumi biologiya” bölmələrini əhatə edib. İmtahanlarda 21 qapalı və 4 açıq tipli tapşırıqdan istifadə edilib. Test tapşırıqlarının bölmələr üzrə paylanması aşağıdakı kimi olub. 5-“Bitkilər”, 5-“Heyvanlar”, 7-“İnsan və onun sağlamlığı”, 8-Ümumi biologiya”.

İmtahanlarda istifadə edilmiş test blokları canlı aləmdə baş verən bioloji hadisə və proseslərin mahiyyətinin dərk olunmasını tələb edən, bitki və heyvanların təsnifatı, fizioloji və ekoloji xüsusiyyətləri, habelə onların həyat fəaliyyəti sahəsində bilik və bacarıqlarını yoxlayan, ümumiləşdirmə və məntiqi düşüncəyə istinad edərək qazanılmış biliklərin tətbiqinə əsaslanan tapşırıqlardan ibarət olub.

Test tapşırıqları ilə abiturientlərin:

- əsas bioloji qanun və qanunauyğunluqları, canlı varlıqların quruluşu və əlamətlərini, bioloji proses və hadisələrin mahiyyətini, terminologiyayı və insan orqanizminin xüsusiyyətlərini bilmək və başa düşmək;
- bioloji proseslər arasındakı qanunauyğunluqları başa düşmək və təhlil etmək, bioloji məsələləri həll etmək, sxemlər qurmaq, bioloji varlıqların xüsusiyyətlərini müqayisə edərək nəticə çıxarmağı bacarmaq;

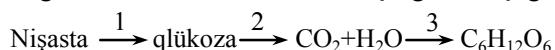
- qazanılmış bilik və bacarıqları ətraf mühitin qorunmasında, sağlam həyat tərzinin keçirilməsində tətbiq etmək kimi bilik və bacarıqlarının yoxlanılması və qiymətləndirilməsi nəzərdə tutulub.

Statistik göstəricilər üzrə təhlil göstərir ki, abituriyentlərin bir çoxu bakteriyaların çoxalması, suda-quruda yaşayanlar və quşların skeleti, insanın duyğu orqanları və endokrin sistemi, canlı aləmin müxtəlif nümayəndələrinin qidalanma xüsusiyyətlərinə aid ümumiləşdirmə və izahat yönü, habelə təklif olunan fəaliyyət tipli test tapşırıqlarına yaxşı cavab verib. Bununla yanaşı, bir sıra abituriyentlər insanın dayaq-hərəkət aparatı, dərisinin quruluşu, habelə onun orqanizmində karbohidrat mübadiləsi, məməlilərdə diş homoqametlik və qametogenezin mexanizmi, təbii seçmənin formaları, çıpaqtoxumlu bitkilərin generativ orqanlarının quruluş və funksional xüsusiyyətləri, homoloji xromosomlar arasında gen mübadiləsinə (krossinqover) dair nəzəri biliklərin tətbiqi tələb olunan, mövzulararası əlaqəyə aid, hesablama tipli test tapşırıqlarının yerinə yetirilməsində çətinlik çəkib.

Məsələn,

20 may tarixli imtahan, A variantı, 57 sayılı test tapşırığı

Sağlam insanın həzm kanalı boşluğunda aşağıdakılardan hansı *baş verməz*?

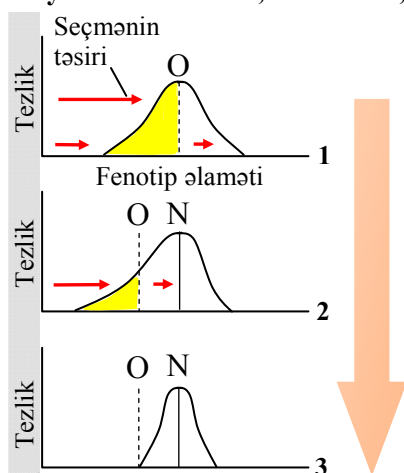

- A) yalnız 2 B) 2, 3 C) 1, 2 D) 1, 3 E) yalnız 3

“Fənlərarası əlaqə” bölməsinə aid, bu test tapşırığına abituriyentlərin 32,28 %-i doğru cavab verib, 17,95%-i isə cavab verməkdən imtina edib. 10-cu sinif “Ümumi biologiya” dərslində tədris olunan müvafiq materialdan məlumdur ki, orqanizmdə karbohidratların parçalanması 3 mərhələdə gedir. Birinci mərhələ - hazırlıq mərhələsində mürəkkəb karbohidratlar nisbətən sadə birləşmələrə parçalanır. Məsələn, bu mərhələdə nişasta insanın həzm kanalında monomerlərinə - qlükozaya parçalanır. Qlükozanın parçalanması isə artıq hüceyrə daxilində iki mərhələdə - qlikoliz və hidroliz prosesləri zamanı baş verir. Bu zaman mitoxondrilərdə parçalanmanın son məhsulları olan CO_2 və H_2O əmələ gəlir. Sonuncu maddələrdən $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$ - nin əmələ gəlməsi heterotrof orqanizmlərə xas deyil. Qlükozanın həzm kanalında deyil, hüceyrə daxilində parçalanmasını mənimsəməyən 33,00% abituriyent yanlış olaraq E bəndinə üstünlük verib.

Doğru cavab: B.

20 may tarixli imtahan, B variantı, 72 sayılı test tapşırığı

Təbii seçmənin sxemdə göstərilən formasına aid *olmayanları* seçin.

1. populyasiya üçün səciyyəvi olan əlamətin orta göstəricisinə malik fərdlərin kənar edilməsi
2. populyasiyanın fərdləri arasında böyük oxşarlığın müşahidə edilməsi
3. həyat şəraitinin dəyişilməsi zamanı əlamətin orta həddən bu və ya digər istiqamətdə dəyişərək kənara çıxması
4. az və ya çox dərəcədə sabit şəraitdə populyasiyaların bir çox illər ərzində dəyişməz qalması
5. iri sənaye rayonlarında kəpənlərin tünd rəngli formalarının açıq rəngli formaları sıxışdırması
6. fırtına zamanı uzun və qısa qanadlı sərçələrin məhv olması və orta qanadlıların salamat qalması

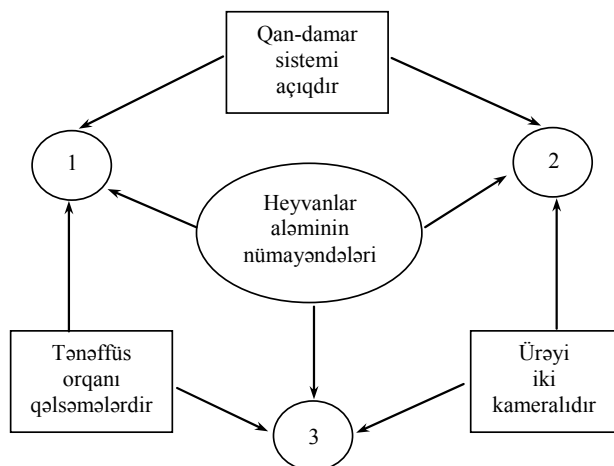
“Təkamül təlimi” bölməsinə aid bu tapşırığa abituriyentlərin 18,34 %-i doğru cavab verib, 37,40%-i isə cavab verməkdən imtina edib. 10-cu sinif “Ümumi biologiya” dərslində tədris olunan müvafiq materialdan məlumdur ki, təbii seçmənin 3 forması – hərəkətverici, stabilizirici və dizruptiv seçmə var. Eyni zamanda dərslərdə seçmənin bu formalarının əlamətə təsiri sxematik formada təqdim olunub. Tapşırığın

şərtindəki sxemdə əlamətin orta göstəricidən müəyyən istiqamətdə kənara çıxması aydın görünür. Deməli, sxemdə hərəkətverici seçmə təsvir olunub. Məlumdur ki, ətraf mühitin dəyişkən şəraitində populyasiya üçün səciyyəvi olan əlamətin də dəyişməsi müşahidə olunur, (1) populyasiya üçün səciyyəvi olan əlamətin orta göstəricisinə malik fərdlər kənər edilir; (3) həyat şəraitinin dəyişilməsi zamanı əlamət orta həddən bu və ya digər istiqamətdə dəyişərək kənara çıxır. Dərslikdəki müvafiq mövzuda həmçinin (5-ci bənd) iri sənaye rayonlarında kəpənəklərin tünd rəngli formalarının açıq rəngli formaları sıxışdırması hərəkətverici seçməyə nümunə göstərilib. 2, 4 və 6-cı bəndlərdə göstərilənlər isə stabilləşdirici seçmənin təsir xüsusiyyətləridir, yəni onlar hərəkətverici seçməyə aid deyildir.

Doğru cavab: 2, 4, 6

20 may tarixli imtahan, A variantı, 75 saylı test tapşırığı

Uyğunluğu müəyyən edin.

a. xanı balığı

b. böyük göl ilbizi

c. anadonta

d. zolaqlı kərtənkələ

e. çay xərçəngi

“Mövzulararası əlaqə. Heyvanlar aləminin inkişafı” bölməsinə aid, bu tapşırıqda abituriyentlərin 31,46%-i doğru cavab verib, 17,68%-i isə cavab verməkdən imtina edib. 7 və 8-ci siniflər üçün “Biologiya” dərsliklərindəki materialda tapşırığın mətnində verilmiş heyvanların xarakterik xüsusiyyətləri təsvir olunub. Bunlara əsasən 1 rəqəmi ilə işarə olunmuş heyvanların anadonta və çay xərçəngi olması müəyyən edilir. Çünki onların hər ikisinin qan-damar sistemi açıqdır və tənəffüs orqanları qəlsəmələrdir. 2 rəqəmi ilə işarə olunmuş heyvan böyük göl ilbizidir, onun qan-damar sistemi açıq, ürəyi isə iki kameralıdır. 3 rəqəmi ilə işarə olunmuş heyvan xanı balığıdır, belə ki, onun ürəyi iki kameralıdır, tənəffüs orqanları isə qəlsəmələrdir. Lakin göstərilən əlamətlərin heç biri zolaqlı kərtənkələyə uyğun deyil.

Doğru cavab: 1- c,e; 2-b; 3-a

18 iyul tarixli imtahan, A variantı, 66 saylı test tapşırığı

Bir xromosomda yerləşən genlərin ardıcılığı verilmişdir. Genlər arasında krossinqover %-ni nəzərə alaraq, düzgün cavabı göstərin.

A ilə E arasında – 20%

A ilə C arasında – 8%

B ilə A və B ilə E arasında – 10%

E ilə C arasında – 12%

A) A ilə C arasında krossinqover ehtimalı, B ilə C arasındakından azdır

B) Bu genlərin ardıcılığı bu cür ola bilər: A E B C

C) Bu genlərin ardıcılığı bu cür ola bilər: A B C E

D) B ilə C arasında krossinqover ehtimalı daha azdır

E) A ilə E arasında krossinqover ehtimalı daha azdır

“Genetika” bölməsinə aid bu test tapşırığına abituriyentlərin 34,87 %-i doğru cavab verib, 31,77 %-i isə cavab verməkdən imtina edib. Abituriyentlərin əksəriyyətinin bu sualdan imtina etməsinə səbəb “Genetika” bölməsinə aid nəzəri materialı tam mənimsəyə bilməməsidir. 11-ci sinif “Ümumi biologiya” dərslində tədris olunan müvafiq materialdan məlumdur ki, krossinqover tezliyi genlər arasındakı məsafədən asılıdır, bu

iki kəmiyyət arasında düz mütənasiblik mövcuddur. Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün, ilk növbədə hansı genlərin bir-birinə nə dərəcədə yaxın, yaxud uzaq yerləşməsi müəyyən olunmalıdır. Şərtə əsasən *B* geni *A* ilə *E* genindən eyni məsafədə aralıdır (krossinqover faizi 10%). Əgər *A* ilə *C* genləri arasında krossinqover faizi 8-ə bərabədirsə, onda *C* ilə *B* geni arasında krossinqover faizi 2-yə bərabər olar (10-2=8). *E* ilə *C* arasındakı krossinqover faizinin 12-yə bərabər olduğu nəzərə alınarsa, onda *B* ilə *C* arasında krossinqover ehtimalının daha az olduğu müəyyən olunur.

Doğru cavab: D.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinin təhlili “Biologiya” fənninin tədrisi metodikasının daha da təkmilləşdirilməsini və xüsusilə də mənimsənilmiş mövzuların müntəzəm olaraq təkrarlanmasına geniş yer verilməsini tələb edir. Abituriyentlər dərslərdəki materialı öyrənməklə yanaşı, ümumiləşmə aparmaq, mənimsədikləri bilikləri sistemləşdirmək bacarıqlarını daha da inkişaf etdirməlidirlər.

Qəbul imtahanlarında “*İngilis dili*” fənnindən istifadə edilmiş test modeli əsas etibarilə qrammatika və leksika sahəsində ümumiləşdirilmiş bilikləri və məntiqi nəticə çıxarmaq bacarıqlarını yoxlayan və qiymətləndirən tapşırıqlardan ibarət olub. Qəbul imtahanlarında test bloklarında 25 qapalı tapşırıqdan istifadə edilib. Bunların içərisində oxuyub-anlama, təbiiqetmə bacarıqlarını yoxlayan 5 tapşırıqlı mətn də var idi.

II və III ixtisas qrupları üzrə qəbul imtahanları eyni gündə keçirildiyi üçün, hər iki qrupda abituriyentlərin hazırlıq səviyyəsi eyni test bloku ilə yoxlanılıb.

İmtahan nəticələrinin statistik göstəriciləri əsasında ayrı-ayrı ixtisas qrupları üzrə hər bir test tapşırığının elmi-metodiki baxımdan çətinlik dərəcəsi və qabiliyyət göstəricilərinə görə aparılan təhlili abituriyentlərin bilik səviyyəsinin ümumilikdə qənaətbəxş olduğunu göstərir.

Bununla yanaşı, abituriyentlər bəzi test tapşırıqlarına cavab verməkdə çətinlik çəkiblər. Bu çətinlik yəqin ki, abituriyentlərin aktiv lüğət fondunun kifayət qədər olmaması, sözlərin leksik mənasını anlamaması, onların sinonim və antonimlərin yerli-yerində işlədə bilmə bacarıqlarının lazımı səviyyədə olmamasından irəli gəlir. Həmçinin abituriyentlərin müəyyən hissəsi “Məchul növ”, “Təyin və tamamlıq budaq cümlələri”, “Mübtəda xəbər uzlaşması”, “Modal feillər” bölmələrinə və “Mətn” əsasında tərtib olunmuş bəzi test tapşırıqlarına cavab verməkdə çətinlik çəkiblər.

Məsələn,

20 may tarixli imtahan, I ixtisas qrupu, A variantı 102 sayılı test tapşırığı

Choose the correct prepositions.

Let's go ... the cinema, shall we? By the way, what's on ... the Nizami Cinema?

A) in, at B) after, for C) into, – D) to, – E) to, at

“Sözünü” bölməsinə aid olan bu test tapşırığında nöqtələrin yerinə müvafiq sözünüləri müəyyən etmək tələb olunur. Tapşırığa abituriyentlərin 22,57 %-i doğru cavab verib, 18,34 %-i cavab verməkdən imtina edib. Birinci boşluqda “go” feilindən sonra “the cinema” sözünün qarşısında “to” istiqamət bildirən sözünüsi ikinci boşluqda “the Nizami Cinema” sözünün qarşısında “at” yer bildirən sözünü işlənməlidir.

Doğru cavab: E.

13 may tarixli imtahan, II ixtisas qrupu, B variantı 117 sayılı test tapşırığı

Choose the sentences in the Passive Voice.

1. This food is mostly served in large bowls.
2. The manager hopes his offer will be accepted soon.
3. The coffee made in the morning was tasty.
4. Are the flowers picked yesterday still fresh?

A) 1, 2 B) 3, 4 C) 2, 3 D) 2, 4 E) 1, 4

Bu test tapşırığında abituriyentlərin məchul növ mövzusunə dair bilik və bacarıqları yoxlanılır. Verilmiş dörd cümlədən hansında xəbərin məchul növdə işləndiyini müəyyən etmək tələb olunur. Tapşırığa abituriyentlərin 34,60 %-i doğru cavab verib, 31,77 %-i cavab verməkdən imtina edib.

İngilis dilində, Azərbaycan dilində olduğu kimi feilin məchul növü hərəkətin subyekt üzərində icra edildiyini bildirir. Məchul növdə feilin zaman formaları *to be* köməkçi feilin müvafiq zaman forması və əsas feilin keçmiş zaman feili sifətilə düzəlir. 1-ci (*is served*) və 2-ci bəndlərdəki (*will be accepted*) cümlələrin xəbərinin məchul növdə olduğu görünür. 3-cü bənddə *made* (hazırlanmış, düzəldilmiş) isə təyin funksiyasında olan keçmiş zaman feili sifətidir. 4-cü bənddəki cümlədə ismi xəbər olan *are fresh* məlum növdədir, *picked* (toplanmış, yığılmış) isə *flowers* sözünün təyindir. Deməli, 1-ci və 2-ci bəndlərdəki cümlələrdə xəbər məchul növdədir.

Doğru cavab: A.

13 may tarixli imtahan, II ixtisas qrupu, B variantı 124 sayılı test tapşırığı

Read the passage and answer questions 121 – 125.

Sumo wrestling is a national sport in Japan which is as old as the nation of Japan itself. In many sports, athletes are thin and can move very quickly, however, sumo wrestlers weigh from 100 to 160 kilos. They don't move quickly as sumo wrestling is a very slow sport. Sumo wrestlers start training when they are boys. They exercise to make their bodies strong and eat a lot too. They wrestle in a round ring with a sand floor. If a wrestler leaves the ring, he loses the match. He is also the loser if any part of his body except his feet touches the floor. Each wrestler tries to push the other down on the floor or out of the ring and sometimes one wrestler steps aside when the other rushes towards him. Then, the wrestler who is rushing falls down or moves out of the ring.

Which verb from the passage has the meaning “to teach a person the skills for a particular job or activity”?

- A) to move B) to weigh C) to train D) to wrestle E) to touch

Bu test tapşırığında verilmiş izahın mətndən götürülmüş hansı sözə uyğun olduğunu müəyyən etmək tələb olunur. Tapşırığa abituriyentlərin 30,31 %-i doğru cavab verib, 40,84 %-i cavab verməkdən imtina edib.

Bunun üçün bəndlərdəki cavabları tərcümə edib düzgün cavabı müəyyənləşdirmək lazımdır. Mətdə işlədilmiş bir sözün leksik mənasının yoxlanılmasına aid test tapşırığının yerinə yetirilməsi üçün dırnaq içərisində olan feili birləşməni **“to teach a person the skills for a particular job or activity”** oxuyub-anlamaq lazımdır. Onun mənası belədir: “bir şəxsə hər hansı bir iş və ya fəaliyyət üçün lazım olan bacarıqları öyrətmək”. Bu mənanı ifadə edən **“to train”** sözüdür.

Doğru cavab: C.

13 may tarixli imtahan, III ixtisas qrupu, A variantı 104 sayılı test tapşırığı

Choose the correct variant.

As ... was done to save the people, ... suffered from the earthquake.

- A) some, somebody B) all, everybody
C) nothing, nobody D) everything, no one E) everything, everybody

Test tapşırığı “Əvəzliliklər” bölməsinə aiddir. Tapşırığa abituriyentlərin 23,81 %-i doğru cavab verib, 44,75 %-i cavab verməkdən imtina edib. Nöqtələrin yerinə uyğun gələn əvəzlilikləri müəyyənləşdirmək üçün təyini, qeyri-müəyyən və inkar əvəzliliklərinin mənasını və işlənmə xüsusiyyətlərini bilmək lazımdır. Cümləni düzgün tərcümə etmək də vacibdir. Cümlənin tərcüməsi belə səslənir: “İnsanları xilas etmək üçün hər şey edildiyindən, zəlzələdə heç kim zərər çəkmədi”.

Doğru cavab: D.

18 iyul tarixli imtahan, I ixtisas qrupu, A variantı 115 sayılı test tapşırığı

Choose the correct sentences.

1. Buying goods online saves money.
2. There are always a lot of meat in the freezer.
3. The police investigating the crime are looking for the robbers.
4. The parcel weighs two kilos and a half.
5. The children's laughing at my accent make me nervous.

- A) 1, 3, 5 B) 3, 4, 5 C) 2, 3, 4 D) 1, 3, 4 E) 1, 2, 5

“Mübtəda xəbər uzlaşması” bölməsinə aid, bu test tapşırığına abituriyentlərin 16,04 %-i doğru cavab verib, 48,01%-i isə cavab verməkdən imtina edib. Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün verilmiş cümlələrdə mübtəda və xəbərin grammatik qaydalara əsaslanaraq düzgün uzlaşması tələb olunur. “*There are always a lot of meat in the freezer*” cümləsinin mübtədası “*meat*” təkdədir və xəbəri təkdə tələb edir. “*The children's laughing at my accent make me nervous*” cümləsinin mübtədası “*the children's laughing*” təkdədir və xəbəri təkdə tələb edir. Buna görə də 1-ci və 5-ci bəndlər yanlışdır. 1-ci bənddə “Buying goods online” xəbəri

təkdə, 3-cü bənddə “the police” xəbəri cəmdə və 4-cü bənddə “the parcel” sözü isə xəbəri təkdə tələb edir. Buna görə də 1-ci, 3-cü və 4-cü bəndlər doğrudur.

Doğru cavab: D.

18 iyul tarixli imtahan, II ixtisas qrupu, B variantı 101 sayılı test tapşırığı

Choose the correct pronouns.

The design of these dresses belonged to a famous designer.

A) They, him B) Their, them C) It, him D) They, his E) It, hers

“Əvəzliliklər” bölməsinə aid bu test tapşırığına abituriyentlərin 27,55%-i doğru cavab verib, 22.08%-i cavab verməkdən imtina edib. Abituriyentlərin 28,33%-i yanlış A bəndinə üstünlük verib. Verilmiş cümlədə altından xətt çəkilməmiş söz birləşmələrinə uyğun olan əvəzlilikləri müəyyənləşdirmək tələb olunur. *The design of these dresses* ifadəsi **they** əvəzliyi ilə deyil, **it** əvəzliyi ilə əvəz olunmalıdır, çünki əsas tərəf **design** sözüdür. **A famous designer** sözbirləşməsi isə cümlənin tamamlığı olduğuna görə obyekt halda olan şəxs əvəzliyi **him** ilə əvəz olunmalıdır.

Doğru cavab: C.

Aparılan təhlil göstərir ki, test tapşırıqlarını cavablandırmaqdan imtina edənlərin sayı əvvəlki illərlə müqayisədə xeyli azalıb. İmtahana hazırlaşarkən abituriyentlərə mövcud dərsliklərdən istifadə etməklə bərabər, Dövlət İmtahan Mərkəzinin hazırladığı “İngilis dili” vəsaitindən, lüğətdən, siniflər üzrə qiymətləndirmə tapşırıqları kitabçalarından da yararlanmaq məsləhət görülür. Məktəb kursundan əldə edilən bilik və bacarıqları bu vəsaitlərlə sistemli şəkildə təkrarlamaq imtahanda uğur qazanmağa zəmin yaradacaqdır.

Ümumiyyətlə, təhlillərdən belə nəticəyə gəlmək olar ki, qəbul imtahanlarında uğur qazanmaq üçün abituriyentlərin dərslikdəki materialları öyrənməklə yanaşı, həm də ümumiləşdirmə aparmaq, mənimsədikləri bilikləri sistemləşdirmək, tətbiq etmək, məntiqi düşünmə, nəticə çıxarmaq bacarıqlarını inkişaf etdirmələri də tələb olunur. Bunun üçün DİM tərəfindən hazırlanmış vəsaitlər, siniflər üzrə qiymətləndirmə tapşırıqları kitabçaları, metodiki tövsiyələr abituriyentlərə öz bilik və bacarıq səviyyələrini mövzular üzrə tapşırıqlarla yoxlamağa və təkmilləşdirməyə imkan yaradır.

I–IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edən abituriyentlərin 30.6%-i (22092 nəfər) imtahan verdikləri fənlərin ən azı birindən sıfır bal toplayıb

Sıfır bal toplayanların faizi I qrupda kimya, riyaziyyat və xarici dil,

II qrupda riyaziyyat, Azərbaycan tarixi və xarici dil,

III qrupda riyaziyyat və xarici dil fənləri üzrə daha yüksəkdir

I–IV ixtisas qrupları üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edən abituriyentlərin 30.6%-i imtahan verdikləri fənlərin biri və ya bir neçəsi üzrə test suallarına ya cavab verməmiş, yaxud da cavabları təhlil aparmadan təsadüfi qaydada seçmişdir. Təbii ki, belə abituriyentlərin yanlış cavablarının sayı düzgünlərin sayından qat-qat çox olmuş, nəticədə düzgün cavabların yanlış cavablar nəzərə alınmaqla təshih edilmiş qiyməti sıfırdan kiçik alınmış və qəbul qaydalarına əsasən sıfıra bərabər qəbul olunmuşdur. Təəssüf ki, gənclər arasında birtərəfli hazırlıqla ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq arzusunda olanlar hələ də var. İmtahan fənlərinə qoyulan məhdudiyyət belələrinin müsabiqədə iştirakına imkan vermir. Dövlət İmtahan Mərkəzi imtahan fənlərinə nisbi bal məhdudiyyəti qoymaqla gənclərimizdə bütün imtahan fənlərinə ciddi münasibət formalaşdırmağa çalışır. DİM şagird və abituriyentlərin nəinki imtahan fənlərinə, həmçinin ümumtəhsil məktəblərində tədris olunan digər fənlərə lazımi diqqət göstərməsinin tərəfdarıdır. Sırr deyil ki, hazırda məktəblərdə yuxarı sinif şagirdlərinin, əsasən, seçdikləri ixtisas qrupuna aid fənlərə üstünlük verməsi, digər fənləri isə, heç olmasa, proqramın minimum tələbləri səviyyəsində öyrənməməsi, məktəb rəhbərlərinin də bu vəziyyətə göz yumması halları mövcuddur. Məktəb rəhbərləri, eləcə də müəllimlər şagirdlərin bütün fənlər üzrə ən azı minimum proqram həcmində bilik almasına nail olmalı, imtahana düşən fənləri yaxşı bildiklərinə görə digər fənləri lazımınca öyrənməmələrinə güzəşt etməməlidirlər.

Aşağıdakı cədvəllərdə ayrı-ayrı fənlər üzrə sıfır bal toplayan abituriyentlərin faizi təqdim edilib.

Cədvəl 1.30

**İMTAHAN FƏNLƏRİNDƏN SIFIR (0.000) BAL TOPLAMIŞ
AZƏRBAYCAN BÖLMƏSİ ABİTURIYENTLƏRİNİN FAİZİ**

№	İXTİSAS Qrupu	FƏNLƏR ÜZRƏ 0.000 BAL TOPLAMIŞ ABİTURIYENTLƏRİN FAİZİ									
		Ana dili	Ədəbiyyat	Riyyat	Fizika	Kimya	Bio-logiya	Tarix	Azərbaycan tarixi	Coğrafiya	Xarici dil
I	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, aqrar ixtisasları	5.64		15.66	10.20	17.54					17.19
II	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	6.05		12.20					10.93	5.87	15.18
III	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	4.23	8.78	13.75				8.44			15.65
IV	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, aqrar ixtisasları	2.44		6.04	7.05	8.14	5.79				

Cədvəl 1.31

**İMTAHAN FƏNLƏRİNDƏN SIFIR (0.000) BAL TOPLAMIŞ
RUS BÖLMƏSİ ABİTURIYENTLƏRİNİN FAİZİ**

№	İXTİSAS Qrupu	FƏNLƏR ÜZRƏ 0.000 BAL TOPLAMIŞ ABİTURIYENTLƏRİN FAİZİ									
		Ana dili	Ədəbiyyat	Riyyat	Fizika	Kimya	Bio-logiya	Tarix	Azərbaycan tarixi	Coğrafiya	Xarici dil
I	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, aqrar ixtisasları	2.82		9.70	8.00	11.71					7.29
II	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	2.43		9.98					12.83	6.08	5.90
III	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	1.63	8.88	11.52				10.09			7.25
IV	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, aqrar ixtisasları	0.53		2.83	4.59	3.18	2.65				

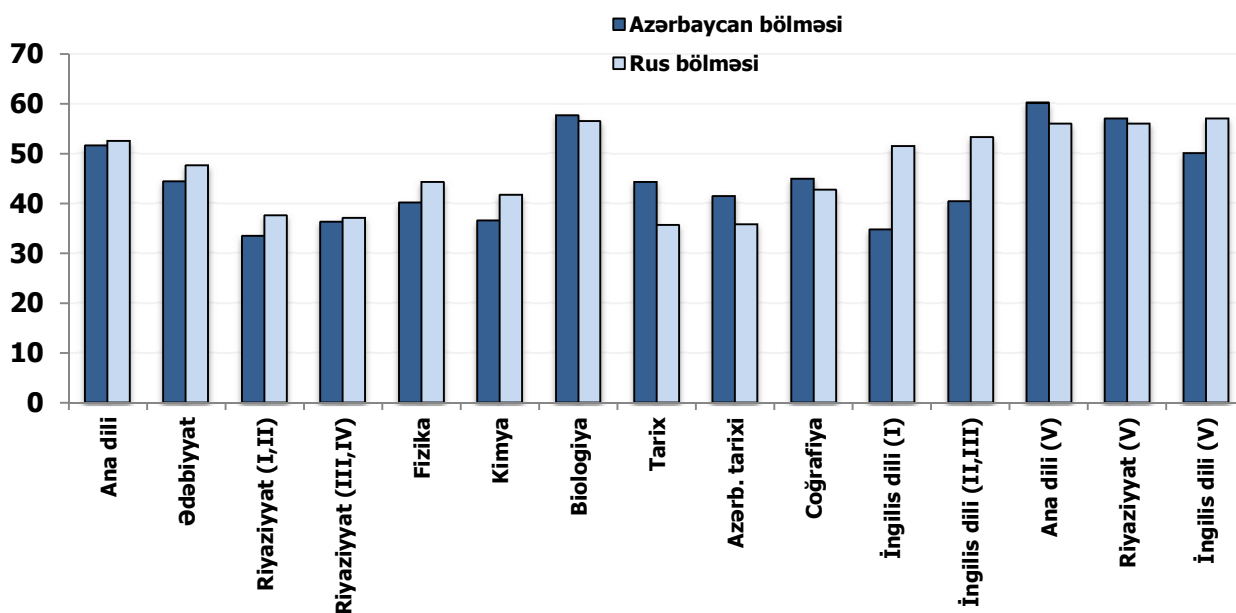
Cədvəllərdə sıfır bal toplayanların faizi qruplar üzrə verilib. Ümumilikdə, ana dili, ədəbiyyat, fizika, biologiya, coğrafiya və tarix fənləri üzrə sıfır bal toplayan abituriyentlərin faizi digər fənlərə nisbətən azdır. Sıfır bal toplayanlar ən çox Azərbaycan tarixi, kimya, riyaziyyat və xarici dil fənləri üzrədir. Bu fənlər üzrə abituriyentlərin nəticələrinin aşağı olması və sıfır bal toplayanların sayının çoxluğu bir sıra məktəblərdə həmin fənlərin tədrisinə, eləcə də bu fənlər üzrə qəbula hazırlıq prosesinə laqeyd münasibətin nəticəsidir. İstənilən halda, bunun real səbəbləri aydınlaşdırılmalı və həmin fənlərə münasibətin dəyişdirilməsi üçün tədbirlər görülməlidir.

İmtahan fənlərindən sıfır bal toplayan abituriyentlər Azərbaycan bölməsində çoxluq təşkil edir. Bu bölmə üzrə I ixtisas qrupunda xarici dil, kimya, fizika və riyaziyyat, II qrupda xarici dil, riyaziyyat və Azərbaycan tarixi, III qrupda xarici dil və riyaziyyat, IV qrupda fizika və kimya fənlərindən sıfır bal toplayanlar daha çoxdur. Rus bölməsində daha çox sıfır bal I ixtisas qrupunda kimya və riyaziyyat, II qrupda Azərbaycan tarixi və riyaziyyat, III qrupda riyaziyyat və tarix, IV qrupda fizika və kimya fənlərindəndir. Azərbaycan bölməsi üzrə I qrupda kimya, II qrupda ana dili, coğrafiya və xarici dil, III qrupda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat və xarici dil fənləri üzrə, rus bölməsində isə I qrupda kimya, II qrupda ana dili və coğrafiya, III qrupda ədəbiyyat, riyaziyyat və xarici dil fənləri üzrə sıfır bal toplayanların sayı ötən ildəkindən çoxdur.

Bu il qəbul imtahanlarında rus bölməsi abituriyentlərinin biologiya, tarix, Azərbaycan tarixi, coğrafiya, ana dili (V qrup) və riyaziyyat (V qrup) fənləri istisna olmaqla, digər bütün fənlər üzrə göstəriciləri Azərbaycan bölməsi abituriyentlərinin göstəricilərindən yüksək olub. Belə üstünlük özünü ingilis dili fənni üzrə daha qabarıq şəkildə göstərib. Aşağıda Azərbaycan və rus bölmələri abituriyentlərinin fənlər üzrə düzgün cavablarının müqayisəsini ifadə edən 1.22 sayılı şəkli təqdim edilir. Qeyd etmək lazımdır ki, bu seçmədə rus bölməsinin çox hazırlıqsız abituriyentləri iştirak etmir. Çünki onlar qəbul imtahanlarından əvvəl yalnız rus bölməsi üçün keçirilən Azərbaycan dili imtahanında qeyri-məqbul nəticə göstərdiklərinə görə qəbul imtahanlarına buraxılmamışlar.

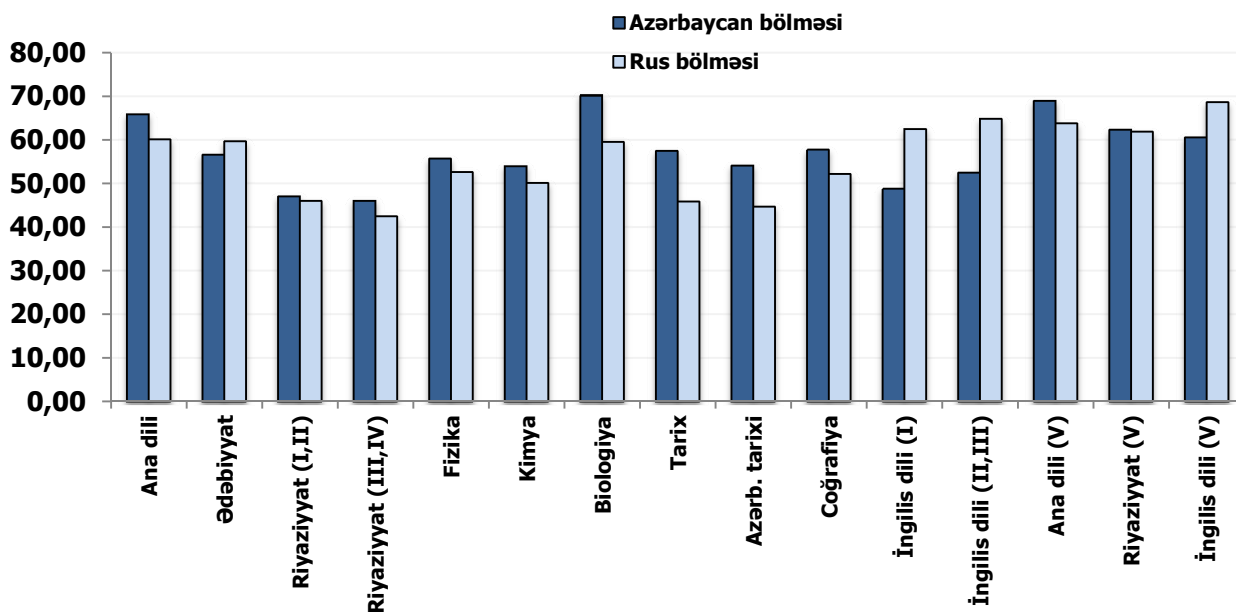
Müsabiqə şərtlərini ödəyərək ixtisas seçimində iştirak edən abituriyentlər seçməsi üzrə Azərbaycan və rus bölmələri abituriyentlərinin imtahan fənləri üzrə düzgün cavablarının müqayisəsi göstərir ki, burada artıq rus bölməsi abituriyentlərinin birtərəfli üstünlüyündən söhbət gedə bilməz (bax: şəkil 1.23). Şəkillərdən göründüyü kimi, əgər ədəbiyyat, ingilis dili (I, II və III qruplar üzrə) və ingilis dili (V qrup) fənləri üzrə üstünlük rus bölməsi abituriyentlərinin tərəfindədirsə, ana dili, riyaziyyat (III, IV qruplar üzrə), fizika, kimya, biologiya, coğrafiya, tarix, Azərbaycan tarixi və ana dili (V qrup üzrə) fənləri üzrə üstünlük Azərbaycan bölməsindədir. Digər fənlər üzrə bölmələrin göstəriciləri arasında kəskin fərq yoxdur.

AZƏRBAYCAN VƏ RUS BÖLMƏLƏRİ ABİTURİYENTLƏRİNİN İMTAHAN FƏNLƏRİ ÜZRƏ DÜZGÜN CAVABLARININ (FAİZLƏ) MÜQAYİSƏSİ DİAQRAMI

Şəkil 1.22

**AZƏRBAYCAN VƏ RUS BÖLMƏLƏRİNİN MÜSABİQƏDƏ İŞTİRAK EDƏN
ABİTURIYENTLƏRİNİN İMTAHAN FƏNLƏRİ ÜZRƏ DÜZGÜN CAVABLARININ
(FAİZLƏ) MÜQAYİSƏSİ DİAQRAMI**

Şəkil 1.23

Ölkənin ayrı-ayrı bölgələrini təmsil edən abituriyentlərin imtahan fənləri üzrə cavablarının təhlili göstərir ki, fənlər üzrə ən yüksək nəticə, əsasən, birbaşa Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan liseylərə və özəl liseylərə məxsusdur. Fənlər üzrə şəhər və rayon təhsil şöbələrinin göstəricilərinin təhlilindən aydın olur ki, kənd rayonlarının bir çox fənlər üzrə göstəriciləri Bakı və Sumqayıt şəhərlərinin göstəricilərini qabaqlayır. Belə rayonlara misal olaraq Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, Salyan, Ordubad və İsmayilli rayonlarını göstərmək olar. Bunun obyektiv səbəblərindən biri kimi qəbul imtahanlarında bu şəhərlərin məzunlarının daha çox hissəsinin, rayonların isə yalnız hazırlıqlı məzunlarının iştirak etməsini göstərmək olar. Məsələn, bu il Bakı şəhəri üzrə məzunların 88.57%-i, Sumqayıt şəhəri üzrə 90.45%-i qəbul imtahanlarında iştirak etmişdir. Yüksək göstəricili rayonlar üzrə isə məzunların ən yaxşı halda 57–74%-i ali təhsil müəssisələrinə sənəd vermişdir.

Aşağıdakı cədvəllərdən göründüyü kimi, Azərbaycan bölməsində ana dili, riyaziyyat və coğrafiya fənləri üzrə Ordubad rayonunun, ədəbiyyat fənni üzrə Salyan rayonunun, fizika və kimya fənləri üzrə Qax rayonunun, tarix fənni üzrə Biləsuvar rayonunun, biologiya və ingilis dili fənləri üzrə Sumqayıt şəhərinin abituriyentləri üstünlük əldə etmişdir.

Rus bölməsi abituriyentlərinin böyük əksəriyyətini Bakı, Sumqayıt və Gəncə şəhərlərinin məzunları təşkil etdiyindən yüksək göstəricilər də bu şəhərlər arasında paylanıb (bax: cədvəl 1.42).

Müəyyən bölgələrin ayrı-ayrı fənlər üzrə qəbul imtahanlarındakı yüksək göstəriciləri artıq ənənə halını almışdır. Məsələn, Azərbaycan bölməsi üzrə ana dili fənnindən Qax və Qəbələ rayonu, riyaziyyat fənnindən Sumqayıt şəhəri və Qax rayonu, kimyadan Şəki, Qax və Neftçala rayonları, fizikadan Qax və Şəki rayonları, biologiyadan Şəki rayonu, tarixdən Sumqayıt şəhəri, coğrafiyadan Qəbələ rayonu bütün illərdə ən yüksək göstəricili bölgələr sırasındadır. Şübhəsiz, bu göstəricilər müvafiq şəhər və rayonların təhsil orqanları və müəssisələrinin səmərəli fəaliyyətinin nəticəsidir. Onların iş təcrübəsini respublika miqyasında yaymaq müvafiq elmi-metodik mərkəzlərin və mütəxəssislərin ümdə vəzifələrindən biri olmalıdır. Bundan bütövlükdə respublikanın təhsil sistemi qazanar.

Ayrı-ayrı fənlər üzrə ən yüksək nəticə göstərən təhsil şöbələri və liseylərin siyahısı 1.32-1.40 sayılı cədvəllərdə təqdim edilir. Statistik rəqəmlərin etibarlı olması və reallığı dürüst əks etdirməsi məqsədilə cədvəllərə abituriyentlərinin sayı 100-dən az olmayan rayonlar daxil edilib. Biologiya, ədəbiyyat və coğrafiya fənləri üzrə imtahan verən abituriyentlərin sayının nisbətən az olmasını nəzərə alaraq, müvafiq cədvələ abituriyentlərinin sayı 50-dən az olmayan rayonlar daxil edilib.

**ABİTURIYENTLƏRİ İMTAHAN FƏNLƏRİ ÜZRƏ YÜKSƏK NƏTİCƏ GÖSTƏRMİŞ
TƏHSİL ŞÖBƏLƏRİ VƏ LİSEYLƏR (2018-Cİ İL MƏZUNLARI)**

Azərbaycan bölməsi

Fənn: **Ana dili**

Cədvəl 1.32

TƏHSİL ŞÖBƏSİ VƏ LİSEYLƏR	Abit-in sayı	Cavablar (ümumi sayə nisbətən, %-lə)		
		Düzgün	Yanlış	İmtina
Liseylər (TN tabeli və özəl)	1357	73.80	17.66	8.54
Ordubad rayonu	177	64.97	23.91	11.12
Qax rayonu	261	61.13	23.89	14.97
Mingəçevir şəhəri	607	61.02	25.93	13.05
İsmayilli rayonu	492	60.66	26.68	12.66
Sumqayıt şəhəri	2205	60.57	24.30	15.13
Kəngərli rayonu	114	60.28	23.96	15.75
Oğuz rayonu	285	59.54	28.52	11.94
Qəbələ rayonu	695	58.72	28.00	13.28
Qubadlı rayonu	414	58.45	26.97	14.58

Fənn: **Ədəbiyyat**

Cədvəl 1.33

TƏHSİL ŞÖBƏSİ VƏ LİSEYLƏR	Abit-in sayı	Cavablar (ümumi sayə nisbətən, %-lə)		
		Düzgün	Yanlış	İmtina
Liseylər (TN tabeli və özəl)	266	63.80	20.93	15.26
Salyan rayonu	119	58.25	26.45	15.29
Mingəçevir şəhəri	179	55.58	28.65	15.78
Samux rayonu	67	54.45	27.16	18.39
Sumqayıt şəhəri	449	53.32	26.66	20.02
İsmayilli rayonu	181	52.88	31.98	15.14
Qəbələ rayonu	157	52.54	29.07	18.39
Zəngilan rayonu	103	52.16	27.92	19.92
Oğuz rayonu	90	51.69	29.56	18.76
Yevlax rayonu	103	51.65	30.02	18.33

Fənn: **Riyaziyyat**

Cədvəl 1.34

TƏHSİL ŞÖBƏSİ VƏ LİSEYLƏR	Abit-in sayı	Cavablar (ümumi sayə nisbətən, %-lə)		
		Düzgün	Yanlış	İmtina
Liseylər (TN tabeli və özəl)	885	61.30	17.57	21.13
Ordubad rayonu	103	50.56	23.38	26.06
Qax rayonu	186	44.58	25.35	30.06
Sumqayıt şəhəri	1625	43.32	25.34	31.35
İsmayilli rayonu	283	41.60	27.97	30.43
Qubadlı rayonu	287	41.53	26.51	31.96
Yardımlı rayonu	159	40.05	30.92	29.03
Qəbələ rayonu	496	39.96	30.27	29.77
Şəki rayonu	679	39.78	30.20	30.01
Naxçıvan şəhəri	410	39.62	25.44	34.94

Fənn: **Fizika**

Cədvəl 1.35

TƏHSİL ŞÖBƏSİ VƏ LİSEYLƏR	Abit-in sayı	Cavablar (ümumi sayə nisbətən, %-lə)		
		Düzgün	Yanlış	İmtina
Liseylər (TN tabeli və özəl)	652	64.72	21.04	14.24
Qax rayonu	160	50.28	27.05	22.68
İsmayilli rayonu	242	47.80	30.93	21.27
Naxçıvan şəhəri	247	47.43	29.34	23.22
Qəbələ rayonu	346	47.42	32.23	20.35
Salyan rayonu	408	46.69	31.12	22.20
İmişli rayonu	146	46.68	32.36	20.96
Masallı rayonu	366	46.46	32.59	20.95
Şirvan şəhəri	275	46.12	31.93	21.95
Sumqayıt şəhəri	1269	46.12	28.92	24.96

Fənn: **Kimya**

Cədvəl 1.36

TƏHSİL ŞÖBƏSİ VƏ LİSEYLƏR	Abit-in sayı	Cavablar (ümumi sayə nisbətən, %-lə)		
		Düzgün	Yanlış	İmtina
Liseylər (TN tabeli və özəl)	652	64.99	17.14	17.87
Qax rayonu	160	48.33	23.13	28.55
Neftçala rayonu	212	47.11	26.87	26.02
Naxçıvan şəhəri	247	46.59	24.45	28.96
Masallı rayonu	366	45.70	29.85	24.45
Şəki rayonu	571	44.89	29.11	26.00
İsmayilli rayonu	242	44.35	26.68	28.98
Sumqayıt şəhəri	1269	44.08	25.34	30.58
Qəbələ rayonu	346	43.70	30.21	26.09
Ağdam rayonu	323	42.91	27.93	29.16

Fənn: **Biologiya**

Cədvəl 1.37

TƏHSİL ŞÖBƏSİ VƏ LİSEYLƏR	Abit-in sayı	Cavablar (ümumi sayə nisbətən, %-lə)		
		Düzgün	Yanlış	İmtina
Liseylər (TN tabeli və özəl)	206	79.84	16.66	3.50
Sumqayıt şəhəri	131	71.45	19.79	8.76
Masallı rayonu	57	68.91	23.72	7.37
Şirvan şəhəri	54	68.15	22.30	9.56
Şəki rayonu	102	67.65	23.33	9.02
Abşeron rayonu	115	66.43	23.76	9.81
Bakı şəhəri	662	66.08	23.88	10.04
Lənkəran rayonu	95	61.85	27.75	10.40
Ağdam rayonu	77	60.73	24.68	14.60
Laçın rayonu	59	59.39	27.59	13.02

Fənn: **Tarix**

Cədvəl 1.38

TƏHSİL ŞÖBƏSİ VƏ LİSEYLƏR	Abit-in sayı	Cavablar (ümumi sayə nisbətən, %-lə)		
		Düzgün	Yanlış	İmtina
Liseylər (TN tabeli və özəl)	266	64.93	20.77	14.30
Biləsuvar rayonu	128	55.16	27.31	17.53
Şirvan şəhəri	117	54.70	27.66	17.64
Salyan rayonu	119	54.52	25.95	19.53
Sumqayıt şəhəri	449	54.24	26.13	19.63
Mingəçevir şəhəri	179	54.23	27.89	17.88
Qubadlı rayonu	109	52.62	26.35	21.03
Gədəbəy rayonu	101	51.80	31.76	16.44
Naxçıvan şəhəri	159	51.40	27.50	21.11
İsmayilli rayonu	181	50.92	31.07	18.01

Fənn: **Coğrafiya**

Cədvəl 1.39

TƏHSİL ŞÖBƏSİ VƏ LİSEYLƏR	Abit-in sayı	Cavablar (ümumi sayə nisbətən, %-lə)		
		Düzgün	Yanlış	İmtina
Liseylər (TN tabeli və özəl)	439	63.67	21.99	14.34
Ordubad rayonu	52	58.08	29.69	12.23
İsmayilli rayonu	69	56.46	27.07	16.46
Sumqayıt şəhəri	487	56.14	26.57	17.29
Ağstafa rayonu	75	56.11	26.77	17.12
Qubadlı rayonu	97	54.85	28.95	16.21
Culfa rayonu	59	54.44	32.14	13.42
Qəbələ rayonu	192	54.31	31.90	13.79
Saatlı rayonu	58	52.34	32.34	15.31
Oğuz rayonu	58	52.00	30.07	17.93

Fənn: **İngilis dili**

Cədvəl 1.40

TƏHSİL ŞÖBƏSİ VƏ LİSEYLƏR	Abit-in sayı	Cavablar (ümumi sayə nisbətən, %-lə)		
		Düzgün	Yanlış	İmtina
Liseylər (TN tabeli və özəl)	682	74.15	16.91	8.94
Sumqayıt şəhəri	871	57.35	23.07	19.58
Qubadlı rayonu	203	53.54	23.92	22.54
Mingəçevir şəhəri	297	50.49	26.86	22.65
Qazax rayonu	103	49.55	26.33	24.12
Bakı şəhəri	6749	49.29	26.37	24.34
Gəncə şəhəri	819	48.35	30.08	21.57
Zəngilan rayonu	203	48.32	25.97	25.71
Abşeron rayonu	767	47.97	26.96	25.06
Salyan rayonu	192	46.35	26.52	27.13

İmtahan fənləri üzrə bütövlükdə müqayisə apardığında, bu il (TN tabeli liseylərə və özəl liseylər istisna olmaqla) Azərbaycan bölməsində Ordubad rayonu, rus bölməsində isə Göyçay rayonu ən yüksək nəticə göstərib

Hər bir imtahan fənni üzrə yüksək nəticə göstərən təhsil şöbələri və liseylər barədə yuxarıdakı cədvəllərdə məlumat verilib. İndi isə imtahan fənləri üzrə bütövlükdə yüksək nəticə nümayiş etdirmiş bölgələrin göstəricilərinə nəzər yetirək. Bu göstəricilər bölmələr üzrə 1.41 və 1.42 sayılı cədvəllərdə təqdim edilib. Cədvəllərdən göründüyü kimi, bu il ən yüksək nəticəni Azərbaycan bölməsində Ordubad rayonu, rus bölməsində isə Göyçay rayonunun abituriyentləri əldə edib. Adları aşağıdakı cədvəllərə daxil olan şəhər və rayonların çoxunun məktəb məzunları qəbul imtahanlarında stabil olaraq yüksək nəticələr göstərirlər. Əlbəttə, bunda həmin şəhər və rayonlarda dərs deyən müəllimlərin, şəhər və rayon rəhbərliyinin və təhsil şöbəsi işçilərinin mühüm rolu vardır. Ümumiyyətlə, gənclərimizdə oxumaq, öyrənmək həvəsi və potensialı olduqca yüksəkdir. Bunun reallaşdırılması isə birinci növbədə təhsil işçilərindən asılıdır. Burada təhsil işinin düzgün qurulması, müəllimlərin işə vicdanlı münasibəti, günün tələblərinə uyğun dərslik və dərs vəsaitlərinin hazırlanması və vaxtlı-vaxtında şagirdlərə çatdırılması mühüm amillərdir.

Cədvəl 1.41

**TƏHSİL ŞÖBƏLƏRİ VƏ LİSEYLƏRİN İMTAHAN FƏNLƏRİ ÜZRƏ
BÜTÖVLÜKDƏ GÖSTƏRİCİLƏRİ
(2018-ci il məzunları, ilk 15 yüksək göstəricili təhsil şöbələri)**

Azərbaycan bölməsi

№	TƏHSİL ŞÖBƏSİ VƏ LİSEYLƏR	Fənlər üzrə göstəricilər, %-lə								Göstəricilər vektorunun norması
		Ana d.	Ədəb.	Riyaz.	Fizika	Kimya	Tarix	Coğr.	İng. dili	
1	Liseylər (TN tabeli və özəl)	73.80	63.80	61.30	64.72	64.99	64.93	63.67	74.15	338.7335
2	Ordubad rayonu	64.97	51.49	50.56	50.71	50.97	53.84	58.08	43.51	270.3650
3	Sumqayıt şəhəri	60.57	53.32	43.32	46.12	44.08	54.24	56.14	57.35	263.0119
4	Mingəçevir şəhəri	61.02	55.58	38.06	45.55	42.53	54.23	51.87	50.49	253.0113
5	İsmayilli rayonu	60.66	52.88	41.60	47.80	44.35	50.92	56.46	43.49	252.7971
6	Qubadlı rayonu	58.45	50.50	41.53	43.46	40.90	52.62	54.85	53.54	250.7536
7	Salyan rayonu	55.57	58.25	38.26	46.69	40.99	54.52	49.84	46.35	248.2987
8	Qax rayonu	61.13	45.78	44.58	50.27	48.33	45.41	55.06	36.87	248.0369
9	Qəbələ rayonu	58.72	52.54	39.96	47.42	43.70	47.08	54.31	43.27	245.6970
10	Naxçıvan şəhəri	55.95	47.75	39.62	47.43	46.59	51.40	49.04	46.17	244.2821
11	Neftçala rayonu	58.28	47.72	37.45	44.74	47.11	46.42	52.00	46.81	241.5185
12	Şəki rayonu	57.23	47.01	39.78	45.72	44.89	47.53	50.32	42.74	238.3999
13	Şirvan şəhəri	56.70	50.15	33.23	46.12	39.64	54.70	50.37	43.51	238.2915
14	Masallı rayonu	53.53	50.17	36.93	46.46	45.70	48.93	46.05	45.65	237.6336
15	Biləsuvar rayonu	56.08	51.63	32.63	41.57	40.97	55.16	49.17	45.28	236.7552

Qeyd: Seçmədə hər fənn üzrə abituriyentlərinin sayı 20-dən az olmayan bölgələr iştirak edir.

**TƏHSİL ŞÖBƏLƏRİ VƏ LİSEYLƏRİN İMTAHAN FƏNLƏRİ ÜZRƏ
BÜTÖVLÜKDƏ GÖSTƏRİCİLƏRİ(2018-ci il məzunları)**

Rus bölməsi

№	TƏHSİL ŞÖBƏSİ VƏ LİSEYLƏR	Fənlər üzrə göstəricilər, %-lə								Göstəricilər vektorunun norması
		Ana d.	Ədəb.	Riyaz.	Fizika	Kimya	Tarix	Coğr.	İng. dili	
1	Liseylər (TN tabeli və özəl)	65.95	61.10	54.15	61.47	60.74	48.44	49.99	76.21	332.6751
2	Göyçay rayonu	55.05	53.43	38.86	50.57	47.43	50.86	52.80	52.67	279.5315
3	Quba rayonu	50.36	36.36	49.48	48.63	48.63	29.82	62.57	54.24	273.4739
4	Gəncə şəhəri	51.15	57.23	36.16	45.36	43.22	48.74	45.66	53.91	263.6733
5	Bakı şəhəri	56.12	50.79	40.12	46.37	43.63	38.17	43.63	59.59	260.7765
6	Sumqayıt şəhəri	52.70	50.64	44.90	45.49	40.42	36.14	48.18	56.88	259.8646
7	Mingəçevir şəhəri	57.52	42.46	37.47	52.62	57.85	29.23	34.91	35.33	251.9658
8	Lənkəran rayonu	52.53	51.75	35.48	44.67	45.67	44.75	35.76	45.50	247.5199
9	Abşeron rayonu	51.93	50.49	35.24	40.85	38.30	44.00	40.46	54.70	244.3847
10	Qusar rayonu	45.22	43.33	29.66	36.13	37.33	36.00	40.57	41.78	214.5161
11	Xaçmaz rayonu	41.05	39.40	31.24	31.59	29.71	24.20	37.47	32.41	185.7707

Qeyd: Seçmədə hər fənn üzrə abituriyentlərinin sayı 10-dan az olmayan bölgələr iştirak edir.

500-dən yuxarı bal toplayanlar imtahan verənlərin 11.65 faizini təşkil edir.

Yüksək ballırlar arasında respublikanın əksər bölgələrinin təmsilçiləri vardır.

Bu il ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarında 8419 abituriyent 500-dən, o cümlədən 3128 abituriyent 600-dən yuxarı bal toplamışdır. 600 və ondan yuxarı bal toplayanların ixtisas qrupları üzrə paylanmasına gəlincə, qeyd etmək lazımdır ki, onların 28.13%-i (880 nəfəri) I qrupun, 17.71%-i (554 nəfəri) II qrupun, 30.40%-i (951 nəfəri) III qrupun, 23.75%-i (743 nəfəri) IV qrupun abituriyentləridir.

Yüksək ballırlar respublikanın 73 bölgəsini təmsil edir (cədvəl 1.43). Onların nisbi sayına görə Sumqayıt və Mingəçevir şəhərləri, Sədərək, Qax, Şəki, Qubadlı və Ordubad rayonlarının göstəriciləri daha yüksək olub. Bu bölgələrdən ali təhsil müəssisələrinə sənəd verən hər 100 nəfər gəncin 15–17-i imtahanlarda 500-dən yuxarı bal toplayıb.

500-700 arasında bal toplayan abituriyentlərin əksəriyyəti ən nüfuzlu ixtisaslara qəbul olub. Onlardan ən yüksək nəticə göstərən 102 nəfər Prezident təqaüdünə layiq görülüb.

**ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBUL İMTAHANLARINDA
YÜKSƏK NƏTİCƏ GÖSTƏRMİŞ ABİTURIYENTLƏRİN BÖLGƏLƏR ÜZRƏ SAYI**

№	B Ö L G Ə	Bölgə üzrə abituriyentlərin ümumi sayı	500-700 intervalında bal toplayanların sayı	600-700 intervalında bal toplayanların sayı	500-dən yuxarı bal toplayanların faizi (bölgə üzrə abituriyentlərin ümumi sayına nəzərən)
1	Bakı şəhəri	23460	3262	1349	13.90
2	Sumqayıt şəhəri	2996	493	208	16.46
3	Gəncə şəhəri	2371	267	91	11.26
4	Abşeron rayonu	2285	273	94	11.95
5	Şəki rayonu	1411	217	78	15.38
6	Ağdam rayonu	1257	136	42	10.82
7	Quba rayonu	1220	80	30	6.56
8	Lənkəran rayonu	1213	121	52	9.98
9	Şəmkir rayonu	1168	123	42	10.53
10	Bərdə rayonu	1086	100	45	9.21
11	Tovuz rayonu	1068	138	41	12.92

Cədvəl 1.43 (ardı)

Nº	B Ö L G Ə	Bölgə üzrə abituriyentlərin ümumi sayı	500-700 intervalında bal toplayanların sayı	600-700 intervalında bal toplayanların sayı	500-dən yuxarı bal toplayanların faizi (bölgə üzrə abituriyentlərin ümumi sayına nəzərən)
12	Kəlbəcər rayonu	1050	99	35	9.43
13	Xaçmaz rayonu	1045	50	12	4.78
14	Cəlilabad rayonu	1015	81	23	7.98
15	Masallı rayonu	983	115	33	11.70
16	Laçın rayonu	977	93	29	9.52
17	Füzuli rayonu	973	93	33	9.56
18	Qəbələ rayonu	904	130	49	14.38
19	Naxçıvan şəhəri	866	111	40	12.82
20	Mingəçevir şəhəri	827	133	66	16.08
21	Ağcabədi rayonu	813	79	25	9.72
22	Salyan rayonu	787	91	27	11.56
23	Şirvan şəhəri	736	94	32	12.77
24	Göyçay rayonu	723	68	25	9.41
25	Sabirabad rayonu	717	48	11	6.69
26	Zaqatala rayonu	708	70	26	9.89
27	Yevlax rayonu	703	67	17	9.53
28	Cəbrayıl rayonu	684	62	22	9.06
29	İmişli rayonu	682	52	14	7.62
30	Şərur rayonu	662	59	9	8.91
31	Goranboy rayonu	660	68	20	10.30
32	İsmayilli rayonu	658	87	38	13.22
33	Ağdaş rayonu	647	86	25	13.29
34	Biləsuvar rayonu	647	75	30	11.59
35	Qazax rayonu	598	68	19	11.37
36	Astara rayonu	585	32	7	5.47
37	Beyləqan rayonu	579	37	12	6.39
38	Qusar rayonu	568	33	8	5.81
39	Şamaxı rayonu	566	54	18	9.54
40	Kürdəmir rayonu	543	32	8	5.89
41	Ağstafa rayonu	532	61	17	11.47
42	Gədəbəy rayonu	526	45	20	8.56
43	Ucar rayonu	510	42	17	8.24
44	Zəngilan rayonu	507	58	23	11.44
45	Qubadlı rayonu	499	76	27	15.23
46	Tərtər rayonu	492	32	10	6.50
47	Babək rayonu	479	35	12	7.31
48	Göygöl rayonu	474	50	17	10.55
49	Balakən rayonu	441	54	17	12.24
50	Neftçala rayonu	438	54	14	12.33
51	Saatlı rayonu	419	47	23	11.22
52	Şabran rayonu	419	32	8	7.64
53	Lerik rayonu	410	21	4	5.12
54	Ağsu rayonu	394	18	4	4.57
55	Yardımlı rayonu	386	26	4	6.74
56	Oğuz rayonu	365	35	11	9.59

Cədvəl 1.43 (ardı)

Nº	B Ö L G Ə	Bölgə üzrə abituriyentlərin ümumi sayı	500-700 intervalında bal toplayanların sayı	600-700 intervalında bal toplayanların sayı	500-dən yuxarı bal toplayanların faizi (bölgə üzrə abituriyentlərin ümumi sayına nəzərən)
57	Qax rayonu	353	56	22	15.86
58	Siyəzən rayonu	346	29	13	8.38
59	Samux rayonu	341	33	9	9.68
60	Zərdab rayonu	337	30	11	8.90
61	Culfa rayonu	332	39	12	11.75
62	Hacıqabul rayonu	274	29	7	10.58
63	Ordubad rayonu	239	36	13	15.06
64	Qobustan rayonu	233	16	6	6.87
65	Kəngərli rayonu	164	15	4	9.15
66	Şuşa rayonu	164	9	2	5.49
67	Şahbuz rayonu	141	18	7	12.77
68	Xocavənd rayonu	131	9	1	6.87
69	Daşkəsən rayonu	112	9	1	8.04
70	Xocalı rayonu	100	8	3	8.00
71	Xızı rayonu	99	4	1	4.04
72	Naftalan şəhəri	62	5	0	8.06
73	Sədərək rayonu	59	10	3	16.95

Cari ildə ölkənin 3222 məktəbinin məzunları I–IV ixtisas qrupları üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib. 600 bal toplayan məzunlar bu məktəblərin yalnız 35.72%-nin təmsilçiləridir. Sayı 1151 olan bu məktəblərin 103-ü (8.95%-i) liseylər və gimnaziyalardır ki, 600 ballıların da 27.95%-i onların məzunlarıdır. Kənd rayonlarının məktəbləri arasında fərqlənən məktəblər kimi bu il Şəmkir rayonu Düyərli kənd 1 saylı, Tovuz rayonu Alakol kənd, Şəki rayonu Baş Zəyzid kənd və Culfa rayonu Yaycı kənd 1 saylı tam orta məktəblərini göstərmək olar.

Abituriyentlərinin sayına nəzərən yüksək bal toplayan məzunlarının faizi daha çox olan təhsil müəssisələrinin siyahısı 1.44 sayılı cədvəldə təqdim edilir:

Cədvəl 1.44

**ABİTURIYENTLƏRİNİN SAYINA NƏZƏRƏN YÜKSƏK BALLILARININ FAİZİ DAHA ÇOX OLAN
TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİ (2018-ci ilin məzunları, I–IV qruplar üzrə)***

Nº	Məktəb	Məktəb üzrə abituriyentlərin ümumi sayı	600-dən yuxarı bal toplayan abituriyentlərin sayı	600-dən yuxarı ballıların faizi (məktəb üzrə abituriyentlərin ümumi sayına nəzərən)
1	Biləsuvar rayonu M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi	29	20	68.97
2	Sumqayıt şəhəri Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya	44	30	68.18
3	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	142	95	66.90
4	Avropa Azərbaycan məktəbi	24	12	50.00
5	Sumqayıt şəhəri Texniki və təbiət elmləri liseyi	50	23	46.00
6	BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyi	47	20	42.55
7	Sumqayıt şəhəri 'İstedad' liseyi	47	17	36.17
8	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	184	66	35.87
9	Mingəçevir şəhəri Texniki-Humanitar Təmayüllü Liseyin II korpusu	29	10	34.48

Cədvəl 1.44 (ardı)

Nº	Məktəb	Məktəb üzrə abituriyentlərin ümumi sayı	600-dən yuxarı bal toplayan abituriyentlərin sayı	600-dən yuxarı ballıların faizi (məktəb üzrə abituriyentlərin ümumi sayına nəzərən)
10	Bakı şəhəri 62 saylı məktəb-lisey	39	13	33.33
11	Kimya-biologiya təmayüllü lisey	52	17	32.69
12	Bakı şəhəri 291 saylı Ekologiya liseyi	43	14	32.56
13	Bakı Avropa liseyi	53	16	30.19
14	M.Şeyxzadə adına Texniki, Humanitar və Təbiət Fənləri Təmayüllü Gimnaziyanın II korpusu	30	9	30.00
15	Lənkəran rayonu 4 saylı Humanitar Təmayüllü Məktəb- Liseyin II korpusu	34	10	29.41
16	Şirvan şəhəri 18 saylı təbiət və humanitar fənlər təmayüllü məktəb-liseyin II korpusu	21	6	28.57
17	Bakı şəhəri 287 saylı 'Zəkalər' liseyi	62	16	25.81
18	Fizika,riyaziyyat və informatika təmayüllü lisey	88	22	25.00
19	Mingəçevir şəhəri Texniki -humanitar liseyi	29	7	24.14
20	Şəmkir rayonu Düyərli kənd 1 saylı tam orta məktəbi	26	6	23.08
21	Humanitar fənlər təmayüllü məktəb-lisey	44	10	22.73
22	Bakı şəhəri 29 saylı tam orta məktəb	32	7	21.88
23	Masallı rayonu Boradigah qəsəbə 2 saylı tam orta məktəbi	23	5	21.74
24	Bakı şəhəri 283 saylı tam orta məktəb	33	7	21.21
25	Şəki rayonu 5 saylı şəhər tam orta məktəbi	33	7	21.21
26	Bakı şəhəri 72 saylı məktəb-lisey	68	14	20.59
27	289 saylı tam orta məktəb -'Zəngi' liseyi	120	24	20.00
28	Sumqayıt şəhəri 'Təfəkkür' liseyi	40	8	20.00
29	Naxçıvan şəhəri 9 saylı tam orta məktəb	22	4	18.18
30	Şəki rayonu 19 saylı şəhər tam orta məktəbi	22	4	18.18
31	"İntellekt" məktəb-liseyi	105	19	18.10
32	Mingəçevir şəhəri Şəhər təbiət-riyaziyyat və humanitar elmlər təmayüllü liseyi	67	12	17.91
33	Şəki rayonu Şəhər fizika-riyaziyyat və humanitar təmayüllü lisey	28	5	17.86
34	İmişli rayonu 2 saylı şəhər tam orta məktəbi	28	5	17.86
35	Şirvan şəhəri 1 saylı şəhər tam orta məktəbi	28	5	17.86
36	İsmayilli rayonu 6 saylı şəhər tam orta məktəbi	40	7	17.50
37	Bakı şəhəri 70 saylı məktəb-lisey	104	18	17.31
38	'Elitar' gimnaziya	42	7	16.67
39	Naxçıvan şəhəri 7 saylı tam orta məktəb	24	4	16.67
40	Ağdaş rayonu Texniki, təbiət və humanitar təmayüllü internat tipli gimnaziya	48	8	16.67
41	"Tərəqqi" liseyi	44	7	15.91
42	Bakı şəhəri 220 saylı məktəb-lisey	101	16	15.84
43	Bakı şəhəri 2 saylı texniki-humanitar lisey	57	9	15.79
44	Mingəçevir şəhəri 18 saylı şəhər tam orta məktəbi	38	6	15.79
45	Bakı şəhəri 314 saylı tam orta məktəb	52	8	15.38
46	Bakı şəhəri 261 saylı məktəb-lisey	65	10	15.38

Cədvəl 1.44 (ardı)

Nº	Məktəb	Məktəb üzrə abituriyentlərin ümumi sayı	600-dən yuxarı bal toplayan abituriyentlərin sayı	600-dən yuxarı ballıların faizi (məktəb üzrə abituriyentlərin ümumi sayına nəzərən)
47	Salyan rayonu 8 saylı şəhər tam orta məktəbi	26	4	15.38
48	"Ankara Məktəbi" məktəb-liseyi	59	9	15.25
49	Lənkəran rayonu 10 saylı şəhər tam orta məktəbi	46	7	15.22
50	Tovuz rayonu Alakol kənd tam orta məktəbi	20	3	15.00
51	Ağcabədi rayonu 3 saylı şəhər məktəb-liseyi	40	6	15.00
52	Zaqatala rayonu Texniki fənlər liseyi	27	4	14.81
53	İsmayılлы rayonu 5 saylı şəhər tam orta məktəbi	54	8	14.81
54	Salyan rayonu 2 saylı şəhər tam orta məktəbi	27	4	14.81
55	Şəki rayonu Baş Zəyzid kənd tam orta məktəbi	34	5	14.71
56	Heydər Əliyev adına lisey	70	10	14.29
57	Bakı şəhəri 58 saylı tam orta məktəb	35	5	14.29
58	Bakı şəhəri 109 saylı tam orta məktəb	28	4	14.29
59	Şahbuz rayonu 1 saylı tam orta məktəb	21	3	14.29
60	Göygöl rayonu 6 saylı şəhər tam orta məktəbi	21	3	14.29
61	Abşeron rayonu Qobustan orta məktəbi	21	3	14.29
62	Qax rayonu 5 saylı şəhər tam orta məktəbi	21	3	14.29
63	Abşeron rayonu Masazır kənd 3 saylı tam orta məktəbi	43	6	13.95
64	Culfa rayonu Yayıcı kənd 1 saylı tam orta məktəbi	29	4	13.79
65	Bakı şəhəri 32 saylı tam orta məktəb	51	7	13.73
66	Lənkəran rayonu Boladi kənd 1 saylı tam orta məktəbi	22	3	13.64
67	Bakı şəhəri 202 saylı tam orta məktəb	37	5	13.51
68	Bakı şəhəri 251 saylı tam orta məktəb	74	10	13.51
69	Gəncə şəhəri 2 saylı internat tipli xarici dillər təmayüllü gimnaziya	23	3	13.04
70	Mingəçevir şəhəri 3 saylı şəhər tam orta məktəbi	31	4	12.90
71	Bakı şəhəri 160 saylı klassik gimnaziya	102	13	12.75
72	S.C.Pişəvəri adına Humanitar fənlər gimnaziyası	32	4	12.50
73	Ağdam rayonu 149 saylı tam orta məktəb	40	5	12.50
74	Göyçay rayonu 6 saylı şəhər tam orta məktəbi	24	3	12.50
75	Biləsuvar rayonu Əskərabad kənd tam orta məktəbi	24	3	12.50
76	Bakı şəhəri 159 saylı tam orta məktəb	33	4	12.12
77	Gəncə şəhəri 23 saylı şəhər tam orta məktəbi	33	4	12.12
78	Tərtər rayonu 2 saylı şəhər məktəb-liseyi	33	4	12.12
79	Şəki rayonu Oxud kənd tam orta məktəbi	25	3	12.00
80	Bakı şəhəri 204 saylı tam orta məktəb	59	7	11.86
81	Bakı şəhəri Texniki humanitar lisey	110	13	11.82
82	Sumqayıt şəhəri 18 saylı tam orta məktəb	34	4	11.76
83	Bakı şəhəri 250 saylı tam orta məktəb	69	8	11.59
84	Humanitar fənlər təmayüllü Respublika internat tipli gimnaziya-A.S.Makarenko adına	26	3	11.54

Cədvəl 1.44 (ardı)

Nº	Məktəb	Məktəb üzrə abituriyentlərin ümumi sayı	600-dən yuxarı bal toplayan abituriyentlərin sayı	600-dən yuxarı ballıların faizi (məktəb üzrə abituriyentlərin ümumi sayına nəzərən)
85	"Təlim" firmasının nəzdində orta məktəb	26	3	11.54
86	Bakı şəhəri 228 saylı tam orta məktəb	35	4	11.43
87	Abşeron rayonu Mazazır kənd 2 saylı tam orta məktəbi	44	5	11.36
88	Bakı şəhəri 93 saylı tam orta məktəb	54	6	11.11
89	Bakı şəhəri 107 saylı tam orta məktəb	27	3	11.11
90	Bakı şəhəri 311 saylı tam orta məktəb	72	8	11.11
91	Bakı şəhəri 320 saylı tam orta məktəb	45	5	11.11
92	Kəngərli rayonu Qıvraq qəsəbə orta məktəbi	27	3	11.11
93	Sumqayıt şəhəri 27 saylı tam orta məktəb	63	7	11.11
94	Cəbrayıl rayonu 25 saylı tam orta məktəb	27	3	11.11
95	Bakı şəhəri Məktəb-Lisey Kompleksi	200	22	11.00
96	Balakən rayonu Texniki Humanitar təmayüllü lisey	64	7	10.94
97	Quba rayonu 3 saylı şəhər tam orta məktəbi	37	4	10.81
98	Ağdam rayonu 30 saylı tam orta məktəb	28	3	10.71
99	Gəncə şəhəri 13 saylı şəhər tam orta məktəbi	47	5	10.64
100	Gəncə şəhəri 27 saylı riyaziyyat-informatika təmayüllü lisey	77	8	10.39
101	Bakı şəhəri 12 saylı tam orta məktəb	87	9	10.34
102	Gəncə şəhəri 18 saylı şəhər tam orta məktəbi	29	3	10.34
103	Bakı şəhəri 135 saylı tam orta məktəb	39	4	10.26
104	Bakı şəhəri 116 saylı tam orta məktəb	59	6	10.17
105	Bakı şəhəri 249 saylı tam orta məktəb	100	10	10.00
106	Bakı şəhəri 285 saylı tam orta məktəb	30	3	10.00
107	Bakı şəhəri 210 saylı tam orta məktəb	70	7	10.00
108	Naxçıvan şəhər qızlar liseyi	40	4	10.00
109	Ordubad rayonu 3 saylı şəhər tam orta məktəbi	20	2	10.00
110	Sumqayıt şəhəri 12 saylı tam orta məktəb	60	6	10.00
111	Yevlax rayonu 7 saylı şəhər tam orta məktəbi	30	3	10.00
112	Zəngilan rayonu 26 saylı tam orta məktəb	30	3	10.00

* Siyahıya abituriyentlərinin sayı 20-dən az olmayan təhsil müəssisələri daxil edilmişdir.

Bu il 600 və ondan yuxarı bal toplayanlar 1.45 saylı cədvəldə göstərilmiş ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmuşlar. 600-dən yuxarı bal toplayan abituriyentlər dövlət ali təhsil müəssisələri arasında ən çox Azərbaycan Tibb Universiteti, Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Azərbaycan Dillər Universiteti və Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinə qəbul olmuşdur. 600 baldan yuxarı nəticə göstərən abituriyentlər özəl ali təhsil müəssisələri arasında ən çox Xəzər Universitetini (61 nəfər) seçmişlər. 600 və ondan yuxarı bal toplayıb qəbul olanların ixtisas qrupları üzrə paylanmasına gəlincə, qeyd etmək lazımdır ki, onların 27.94%-i (861 nəfəri) I qrupun, 17.75%-i (547 nəfəri) II qrupun, 30.79%-i (949 nəfəri) III qrupun, 23.52%-i (725 nəfəri) IV qrupun abituriyentləridir.

**600 VƏ DAHA ÇOX BAL TOPLAYANLARIN
QƏBUL OLDUQLARI ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİ ÜZRƏ SAYI**

№	Ali təhsil müəssisələri	Qəbul olanların		İxtisasqrupları üzrə qəbul olanların sayı və faizi							
				I		II		III		IV	
		sayı	faizi	sayı	faizi	sayı	faizi	sayı	faizi	sayı	faizi
1	Bakı Dövlət Universiteti	462	14.99	86	9.99	15	2.74	303	31.93	58	8.00
2	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	285	9.25	271	31.48	14	2.56	0	0.00	0	0.00
3	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	2	0.06	2	0.23	0	0.00	0	0.00	0	0.00
4	Azərbaycan Tibb Universiteti	577	18.72	0	0.00	0	0.00	0	0.00	577	79.59
5	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	15	0.49	5	0.58	0	0.00	4	0.42	6	0.83
6	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	347	11.26	1	0.12	346	63.25	0	0.00	0	0.00
7	Azərbaycan Dillər Universiteti	305	9.90	0	0.00	0	0.00	305	32.14	0	0.00
8	Bakı Slavyan Universiteti	1	0.03	0	0.00	0	0.00	1	0.11	0	0.00
9	Bakı Mühəndislik Universiteti	139	4.51	104	12.08	33	6.03	0	0.00	2	0.28
10	Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	157	5.09	31	3.60	43	7.86	83	8.75	0	0.00
11	ADA Universiteti	152	4.93	25	2.90	67	12.25	60	6.32	0	0.00
12	Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	2	0.06	0	0.00	0	0.00	2	0.21	0	0.00
13	Milli Aviasiya Akademiyası	17	0.55	10	1.16	0	0.00	7	0.74	0	0.00
14	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	3	0.10	3	0.35	0	0.00	0	0.00	0	0.00
15	Bakı Ali Neft Məktəbi	179	5.81	179	20.79	0	0.00	0	0.00	0	0.00
16	Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası	11	0.36	0	0.00	4	0.73	7	0.74	0	0.00
17	Naxçıvan Dövlət Universiteti	74	2.40	5	0.58	1	0.18	25	2.63	43	5.93
18	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	4	0.13	1	0.12	3	0.55	0	0.00	0	0.00
19	Gəncə Dövlət Universiteti	15	0.49	2	0.23	0	0.00	12	1.26	1	0.14
20	Mingəçevir Dövlət Universiteti	4	0.13	1	0.12	1	0.18	2	0.21	0	0.00
21	Lənkəran Dövlət Universiteti	2	0.06	0	0.00	0	0.00	2	0.21	0	0.00
22	Xəzər Universiteti	61	1.98	27	3.14	17	3.11	17	1.79	0	0.00
23	M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialı	10	0.32	4	0.46	3	0.55	2	0.21	1	0.14
24	İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin Bakı filialı	25	0.81	0	0.00	0	0.00	0	0.00	25	3.45
25	Birgə Azərbaycan-Fransız Universiteti (UFAZ)	103	3.34	103	11.96	0	0.00	0	0.00	0	0.00
26	Xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri	130	4.22	1	0.12	0	0.00	117	12.33	12	1.66
Cəmi		3082	100.00	861	100.00	547	100.00	949	100.00	725	100.00

Artıq M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialına on birinci, İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin Bakı filialına dördüncü, Birgə Azərbaycan-Fransız Universitetinə (UFAZ) isə üçüncü ildir ki, tələbə qəbulu aparılır. Hər üç təhsil müəssisəsinin qəbul

sınaqlarına yalnız DİM-in keçirdiyi test imtahanlarında yüksək bal toplayan abituriyentlər buraxılmışdır. Nəticədə, 116 nəfər M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialının, 125 nəfər İ.M.Səçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin Bakı filialının, 141 nəfər isə Birgə Azərbaycan-Fransız Universitetinin (UFAZ) tələbəsi adını qazanmışdır. Onların sırasına qəbul imtahanlarında 600-dən çox bal toplayan gənclər də daxildir. 1.45 sayılı cədvəldə onların sayı haqqında da məlumat təqdim edilmişdir.

Respublikanın ümumi təhsil müəssisələri abituriyentlərinin imtahan fənləri üzrə cavablarının statistik təhlili göstərir ki, hər iki bölmədə əksər fənlər üzrə üstünlük lisey tipli təhsil müəssisələri məzunlarının tərəfindədir. Azərbaycan bölməsində ana dili, riyaziyyat, fizika və kimya fənləri üzrə M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksinin, ədəbiyyat, tarix və coğrafiya fənləri üzrə Bakı Türk liseyinin (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi), biologiya və ingilis dili fənləri üzrə isə Sumqayıt şəhəri Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziyanın məzunları üstün olub.

Rus bölməsində ana dili fənni üzrə Bakı şəhəri 291 sayılı Ekologiya liseyin, riyaziyyat fənni üzrə Bakı şəhəri 72 sayılı məktəb-liseyin, fizika və kimya fənləri üzrə Akademik Z.Əliyeva adına liseyin, ingilis dili fənni üzrə Bakı şəhəri Texniki humanitar liseyin məzunlarının göstəriciləri birinci olub.

Biləsuvar rayonu M.İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksin məzunlarının nəticələrini xüsusilə qeyd etmək lazımdır. Bu təhsil müəssisəsini təmsil edən ortastatistik abituriyentin qəbul imtahanında topladığı bal 625.310-a bərabərdir. Bu liseyin məzunlarının hamısı 500-dən, 20 nəfəri isə 600-dən çox bal toplamışdır.

Akademik Zərifə Əliyeva adına liseyin məzunlarının nəticələrini xüsusilə qeyd etmək lazımdır. Çoxsaylı məzun kontingentinin (184 nəfər) olmasına baxmayaraq, liseyi təmsil edən ortastatistik abituriyentin qəbul imtahanında topladığı bal 530.413-ə bərabərdir. Bu liseyin məzunlarının yarısından çoxu (67.4%-i) 500-dən, 66 nəfəri isə 600-dən çox bal toplamış, 144 məzun respublikanın ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmuşdur.

Son illər ən yüksək nəticəni Sumqayıt şəhəri Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya göstərir. Bu təhsil müəssisəsi məzunlarının son on ildə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal göstəricilərinə nəzər salsaq, görürük ki, onun orta bal göstəriciləri ildən-ilə yuxarı qalxmış 2009-cu ildə – 477.162-yə, 2010-cu ildə – 487.568-ə, 2011-ci ildə – 505.059-a, 2012-ci ildə – 519.049-a, 2013-cü ildə – 548.116-ya, 2014-cü ildə – 548.846-ya, 2015-ci ildə isə 550.378-ə, 2016-cı ildə 593.738-ə, 2017-ci ildə 610.186-ya, cari ildə isə 620.455-ə bərabər olmuşdur. Bu il gimnaziyanın 44 məzunundan 39-u 500-dən, o cümlədən 30-u 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Sumqayıt şəhər Texniki və təbiət elmləri üzrə liseyin məzunlarının qəbul imtahanlarında göstərdikləri nəticələr də təqdirəlayiqdir. Bu liseyin məzunlarının son on ildə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal göstəriciləri aşağıdakı kimidir: 2009-cu il – 526.881 bal, 2010-cu il – 573.455 bal, 2011-ci il – 534.508 bal, 2012-ci il – 548.620 bal, 2013-cü il – 552.313, 2014-cü il – 544.702, 2015-ci il – 551.800, 2016-cı il – 538.087, 2017-ci il – 506.975 və nəhayət 2018-ci il – 547.480. Bu il liseyin 50 məzunundan 35-i 500-dən, o cümlədən 23-ü 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Bundan başqa, məzunları ilbəlilə stabil olaraq yüksək nəticələr nümayiş etdirən təhsil müəssisələrindən Sumqayıt “İstedad” liseyinin, Bakı şəhərində yerləşən BDU-nun nəzdindəki “Gənc istedadlar” liseyinin, Avropa liseyinin, 160 sayılı klassik gimnaziyanın və “Elitar” gimnaziyanın məzunlarının uğurları qeyd olunmalıdır.

Kənd rayonlarının bəzi məktəblərinin məzunları da bir neçə fənn üzrə yaxşı nəticə göstərmişdir. Məsələn, ana dili fənni üzrə Gədəbəy rayonu Çalburun kənd tam orta məktəbi, ədəbiyyat fənni üzrə Ağdaş rayonu Texniki, təbiət və humanitar təmayüllü internat tipli gimnaziya, kimya fənni üzrə Qazax rayonu Çaylı kənd 1 sayılı tam orta məktəbi, biologiya fənni üzrə Şəmkir rayonu Füzuli adına şəhər tam orta məktəbi, tarix fənni üzrə Ağdaş rayonu Texniki, təbiət və humanitar təmayüllü internat tipli gimnaziya, coğrafiya fənni üzrə Zaqatala rayonu Texniki fənlər liseyi yüksək nəticələr göstərmişlər.

İmtahan fənləri üzrə yüksək göstəricili məktəblərin Azərbaycan və rus bölmələri üzrə siyahısı 1.46-1.62 sayılı cədvəllərdə ayrılıqda verilib. Statistik rəqəmlərin etibarlı olması və mövcud reallığı dürüst əks etdirməsi məqsədilə cədvəllərə uyğun fənn üzrə abituriyentlərinin sayı 10-dan çox olan məktəblər daxil edilmişdir.

**ABİTURIYENTLƏRİ İMTAHAN FƏNLƏRİ ÜZRƏ YÜKSƏK NƏTİCƏ
GÖSTƏRƏN MƏKTƏBLƏR (2018-ci il məzunları)**

Azərbaycan bölməsi

Fənn: **Anadili**

Cədvəl 1.46

№	M Ə K T Ə B L Ə R	Abituri- yentlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Biləsuvar rayonu M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi	29	92.41	7.45	0.14
2	Sumqayıt şəhəri Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya	44	91.45	8.27	0.27
3	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	142	91.07	7.69	1.24
4	BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyi	38	87.16	9.58	3.26
5	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	117	85.91	11.73	2.36
6	Sumqayıt şəhəri 'İstedad' liseyi	47	84.94	12.17	2.89
7	Sumqayıt şəhəri Texniki və təbiət elmləri liseyi	50	84.88	12.40	2.72
8	Bakı Avropa liseyi	32	83.25	12.75	4.00
9	Avropa Azərbaycan məktəbi	24	83.17	14.33	2.50
10	Gədəbəy rayonu Çalburun kənd tam orta məktəbi	11	82.18	16.00	1.82
11	Bakı şəhəri 291 saylı Ekologiya liseyi	29	80.97	11.59	7.45
12	Qax rayonu 5 saylı şəhər tam orta məktəbi	21	79.62	13.90	6.48
13	Bakı şəhəri 62 saylı məktəb-lisey	39	79.38	15.49	5.13
14	Kimya-biologiya təmayüllü lisey	52	79.23	15.92	4.85
15	Mingəçevir şəhəri Texniki-Humanitar Təmayüllü Liseyin II korpusu	29	79.17	13.66	7.17

Fənn: **Ədəbiyyat**

Cədvəl 1.47

№	M Ə K T Ə B L Ə R	Abituri- yentlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	12	90.00	10.00	0.00
2	Humanitar fənlər təmayüllü məktəb-lisey	12	79.33	16.33	4.33
3	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	24	78.50	17.83	3.67
4	Ağdaş rayonu Texniki, təbiət və humanitar təmayüllü internat tipli gimnaziya	17	76.94	16.94	6.12
5	Bakı şəhəri 63 saylı tam orta məktəb	12	76.67	17.00	6.33
6	Saatlı rayonu Əlisultanlı kənd tam orta məktəbi	10	75.20	14.80	10.00
7	BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyi	11	74.18	19.27	6.55
8	Sumqayıt şəhəri 12 saylı tam orta məktəb	19	72.42	16.00	11.58
9	Bakı şəhəri 287 saylı 'Zəkalar' liseyi	16	71.00	19.50	9.50
10	Gəncə şəhəri 14 saylı şəhər tam orta məktəbi	11	70.55	23.64	5.82
11	Bakı şəhəri 117 saylı tam orta məktəb	16	69.00	19.00	12.00
12	Şəmkir rayonu Muxtariyyə kənd tam orta məktəbi	12	69.00	23.67	7.33
13	Mingəçevir şəhəri Texniki -humanitar liseyi	10	68.40	22.00	9.60
14	289 saylı tam orta məktəb -'Zəngi' liseyi	19	68.21	22.95	8.84
15	Gəncə şəhəri 27 saylı riyaziyyat-informatika təmayüllü lisey	14	68.00	21.14	10.86

№	MƏKTƏBLƏR	Abituri- yentlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Biləsuvar rayonu M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi	12	90.33	9.67	0.00
2	Sumqayıt şəhəri Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya	23	90.26	7.65	2.09
3	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	86	89.26	8.14	2.60
4	Sumqayıt şəhəri Texniki və təbiət elmləri liseyi	30	82.13	9.33	8.53
5	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	76	80.26	11.79	7.95
6	Sumqayıt şəhəri 'İstedad' liseyi	26	78.46	15.08	6.46
7	Bakı Avropa liseyi	19	76.00	12.21	11.79
8	Avropa Azərbaycan məktəbi	12	75.00	16.33	8.67
9	Bakı şəhəri 62 saylı məktəb-lisey	34	74.82	11.06	14.12
10	BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyi	22	73.45	13.45	13.09
11	'Elitar' gimnaziya	17	73.18	8.94	17.88
12	M.Şeyxzadə adına Texniki, Humanitar və Təbiət Fənləri Təmayüllü Gimnaziyanın II korpusu	22	72.55	13.27	14.18
13	Akademik Zərifə Əliyeva adına liseyin V korpusu	11	69.09	17.45	13.45
14	Mingəçevir şəhəri Texniki-Humanitar Təmayüllü Liseyin II korpusu	22	68.91	14.55	16.55
15	Bakı şəhəri 291 saylı Ekologiya liseyi	19	68.21	14.95	16.84

№	MƏKTƏBLƏR	Abituri- yentlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Biləsuvar rayonu M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi	10	89.60	8.80	1.60
2	Sumqayıt şəhəri Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya	34	84.59	11.65	3.76
3	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	87	84.32	13.43	2.25
4	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	55	82.84	14.04	3.13
5	Avropa Azərbaycan məktəbi	11	81.82	14.55	3.64
6	M.Şeyxzadə adına Texniki, Humanitar və Təbiət Fənləri Təmayüllü Gimnaziyanın II korpusu	17	80.71	16.47	2.82
7	Mingəçevir şəhəri Texniki-Humanitar Təmayüllü Liseyin II korpusu	18	79.33	16.44	4.22
8	Sumqayıt şəhəri Texniki və təbiət elmləri liseyi	30	77.20	16.93	5.87
9	Sumqayıt şəhəri 'İstedad' liseyi	20	76.40	16.80	6.80
10	"İntellekt" məktəb-liseyi	14	73.71	16.86	9.43
11	Şirvan şəhəri 18 saylı təbiət və humanitar fənlər təmayüllü məktəb-liseyin II korpusu	12	72.33	17.33	10.33
12	Sumqayıt şəhəri 'Təfəkkür' liseyi	16	71.75	13.75	14.50
13	BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyi	16	71.50	19.25	9.25
14	Kaspi liseyi	10	71.20	24.40	4.40
15	Kimya-biologiya təmayüllü lisey	52	69.85	20.69	9.46

№	MƏKTƏBLƏR	Abituri- yentlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Biləsuvar rayonu M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi	10	93.60	6.00	0.40
2	Sumqayıt şəhəri Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya	34	92.24	6.82	0.94
3	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	87	87.45	8.74	3.82
4	M.Şeyxzadə adına Texniki, Humanitar və Təbiət Fənləri Təmayüllü Gimnaziyanın II korpusu	17	85.18	9.88	4.94
5	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	55	85.02	10.47	4.51
6	Avropa Azərbaycan məktəbi	11	82.55	12.00	5.45
7	Sumqayıt şəhəri Texniki və təbiət elmləri liseyi	30	82.40	11.60	6.00
8	Sumqayıt şəhəri 'İstedad' liseyi	20	80.20	11.20	8.60
9	Mingəçevir şəhəri Texniki-Humanitar Təmayüllü Liseyin II korpusu	18	79.11	12.22	8.67
10	BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyi	16	78.75	10.50	10.75
11	Qazax rayonu Çaylı kənd 1 saylı tam orta məktəbi	12	76.33	13.67	10.00
12	Kimya-biologiya təmayüllü lisey	52	75.15	17.31	7.54
13	Kaspi liseyi	10	72.40	21.60	6.00
14	Bakı Avropa liseyi	18	71.78	14.89	13.33
15	Lənkəran rayonu 4 saylı Humanitar Təmayüllü Məktəb-Liseyin II korpusu	17	71.29	12.47	16.24

№	MƏKTƏBLƏR	Abituri- yentlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Sumqayıt şəhəri Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya	19	91.58	8.21	0.21
2	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	17	91.06	8.24	0.71
3	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	44	87.18	12.00	0.82
4	Sumqayıt şəhəri Texniki və təbiət elmləri liseyi	13	85.54	12.62	1.85
5	Bakı şəhəri 287 saylı 'Zəkalar' liseyi	10	84.40	13.20	2.40
6	Bakı şəhəri Məktəb-Lisey Kompleksi	13	82.77	13.85	3.38
7	Lənkəran rayonu 4 saylı Humanitar Təmayüllü Məktəb-Liseyin II korpusu	10	82.00	10.00	8.00
8	Kimya-biologiya təmayüllü lisey	35	81.37	15.43	3.20
9	Naxçıvan şəhər qızlar liseyi	11	76.00	18.55	5.45
10	Naxçıvan şəhəri Naxçıvan Qarnizonu orta məktəbi	10	74.40	21.20	4.40
11	289 saylı tam orta məktəb -'Zəngi' liseyi	12	74.33	20.00	5.67
12	Mingəçevir şəhəri Şəhər təbiət-riyaziyyat və humanitar elmlər təmayüllü liseyi	12	69.33	20.00	10.67
13	Heydər Əliyev adına lisey	10	68.00	26.00	6.00
14	Abşeron rayonu Xırdalan qəsəbə 1 saylı tam orta məktəbi	14	66.00	29.43	4.57
15	Şəmkir rayonu Füzuli adına şəhər tam orta məktəbi	15	64.53	27.20	8.27

№	MƏKTƏBLƏR	Abituri- yentlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	12	92.00	7.00	1.00
2	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	24	82.83	14.33	2.83
3	BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyi	11	77.82	13.09	9.09
4	Ağdaş rayonu Texniki, təbiət və humanitar təmayüllü internat tipli gimnaziya	17	76.00	14.82	9.18
5	Bakı şəhəri 63 saylı tam orta məktəb	12	75.00	18.67	6.33
6	Gəncə şəhəri 27 saylı riyaziyyat-informatika təmayüllü lisey	14	73.71	19.14	7.14
7	Sumqayıt şəhəri 12 saylı tam orta məktəb	19	73.68	17.68	8.63
8	Humanitar fənlər təmayüllü məktəb-lisey	12	73.67	20.00	6.33
9	Sumqayıt şəhəri 25 saylı tam orta məktəb	10	72.80	20.80	6.40
10	Naxçıvan şəhəri 14 saylı tam orta məktəb	11	72.00	16.00	12.00
11	Bakı şəhəri 287 saylı 'Zəkalar' liseyi	16	71.75	18.75	9.50
12	Şərur rayonu 1 saylı şəhər tam orta məktəbi	14	71.71	23.71	4.57
13	Bakı şəhəri 278 saylı tam orta məktəb	15	71.47	17.60	10.93
14	Saatlı rayonu Əlisultanlı kənd tam orta məktəbi	10	71.20	18.80	10.00
15	289 saylı tam orta məktəb -'Zəngi' liseyi	19	71.16	20.21	8.63

№	MƏKTƏBLƏR	Abituri- yentlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	43	88.28	10.70	1.02
2	Biləsuvar rayonu M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi	10	87.20	12.00	0.80
3	Sumqayıt şəhəri 'İstedad' liseyi	15	76.27	20.00	3.73
4	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	38	75.47	17.26	7.26
5	Bakı şəhəri 62 saylı məktəb-lisey	15	74.93	20.27	4.80
6	Zaqatala rayonu Texniki fənlər liseyi	10	73.20	21.60	5.20
7	Fizika-Riyaziyyat təmayüllü lisey	12	72.33	21.67	6.00
8	Humanitar fənlər təmayüllü məktəb-lisey	14	72.29	21.71	6.00
9	Sumqayıt şəhəri Texniki və təbiət elmləri liseyi	13	71.69	20.92	7.38
10	Bakı şəhəri 210 saylı tam orta məktəb	10	69.60	24.00	6.40
11	BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyi	11	68.00	17.09	14.91
12	Sumqayıt şəhəri 33 saylı tam orta məktəb	10	68.00	22.00	10.00
13	'Elitar' gimnaziya	10	66.80	24.40	8.80
14	Bakı şəhəri 72 saylı məktəb-lisey	19	66.53	19.79	13.68
15	Bakı şəhəri 245 saylı tam orta məktəb	24	66.33	22.33	11.33

№	MƏKTƏBLƏR	Abituri- yentlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Sumqayıt şəhəri Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya	10	94.80	5.20	0.00
2	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	55	94.55	5.09	0.36
3	Bakı Avropa liseyi	13	93.85	5.85	0.31
4	Avropa Azərbaycan məktəbi	13	91.69	8.00	0.31
5	BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyi	22	90.00	8.73	1.27
6	Biləsuvar rayonu M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi	19	89.68	9.89	0.42
7	Bakı şəhəri 291 saylı Ekologiya liseyi	15	87.20	8.00	4.80
8	Xəzər Universitetinin nəzdində "Dünya" məktəbi	10	86.80	13.20	0.00
9	"İntellekt" məktəb-liseyi	30	86.67	10.13	3.20
10	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	60	83.67	13.00	3.33
11	Bakı şəhəri 62 saylı məktəb-lisey	19	82.11	13.05	4.84
12	Sumqayıt şəhəri 'İstedad' liseyi	27	81.48	12.59	5.93
13	Bakı şəhəri 160 saylı klassik gimnaziya	12	81.33	13.67	5.00
14	'Elitar' gimnaziya	15	80.27	14.40	5.33
15	Sumqayıt şəhəri Texniki və təbiət elmləri liseyi	20	79.40	11.40	9.20

Rus bölməsi

№	MƏKTƏBLƏR	Abituri- yentlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Bakı şəhəri 291 saylı Ekologiya liseyi	14	82.29	15.43	2.29
2	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	67	74.57	20.06	5.37
3	Bakı şəhəri 72 saylı məktəb-lisey	21	74.29	19.62	6.10
4	Bakı şəhəri 160 saylı klassik gimnaziya	79	74.03	21.01	4.96
5	Bakı şəhəri Texniki humanitar lisey	32	72.25	20.00	7.75
6	Bakı Avropa liseyi	21	71.24	22.10	6.67
7	Bakı şəhəri 269 saylı tam orta məktəb	13	68.92	23.08	8.00
8	"Ankara Məktəbi" məktəb-liseyi	17	68.71	22.12	9.18
9	Bakı Slavyan Universitetinin Məktəb-Lisey kompleksi	20	68.20	22.40	9.40
10	'Elitar' gimnaziya	18	67.33	28.00	4.67

№	MƏKTƏBLƏR	Abituri-yentlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Bakı şəhəri 225 saylı tam orta məktəb	11	68.73	18.55	12.73
2	Bakı şəhəri 248 saylı tam orta məktəb	11	66.55	21.82	11.64
3	Bakı şəhəri 160 saylı klassik gimnaziya	12	66.33	16.00	17.67
4	Bakı şəhəri 53 saylı tam orta məktəb	16	66.00	14.75	19.25
5	Bakı şəhəri 145 saylı tam orta məktəb	23	65.04	19.48	15.48
6	"İntellekt" məktəb-liseyi	15	61.07	23.73	15.20
7	Gəncə şəhəri 4 saylı şəhər tam orta məktəbi	21	60.95	26.67	12.38
8	Bakı şəhəri 17 saylı tam orta məktəb	12	60.67	16.67	22.67
9	Xırdalan şəhər 2 saylı tam orta məktəbi	27	56.59	23.11	20.30
10	Şəki rayonu 8 saylı şəhər tam orta məktəbi	15	55.20	26.67	18.13

№	MƏKTƏBLƏR	Abituri-yentlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Bakı şəhəri 72 saylı məktəb-lisey	14	72.57	10.00	17.43
2	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	54	69.93	15.19	14.89
3	Bakı şəhəri Texniki humanitar lisey	22	67.09	14.55	18.36
4	Bakı şəhəri 160 saylı klassik gimnaziya	51	66.12	11.92	21.96
5	Sumqayıt şəhəri 'Təfəkkür' liseyi	11	65.82	17.09	17.09
6	Bakı şəhəri 269 saylı tam orta məktəb	11	65.09	13.82	21.09
7	Bakı şəhəri 291 saylı Ekologiya liseyi	11	62.18	14.91	22.91
8	"Ankara Məktəbi" məktəb-liseyi	13	62.15	20.00	17.85
9	Goranboy rayonu 3 saylı şəhər tam orta məktəbi	14	61.71	24.29	14.00
10	289 saylı tam orta məktəb -'Zəngi' liseyi	11	60.73	25.09	14.18

№	MƏKTƏBLƏR	Abituri-yentlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	35	72.46	16.00	11.54
2	Bakı şəhəri 160 saylı klassik gimnaziya	39	70.26	19.69	10.05
3	Bakı şəhəri 27 saylı tam orta məktəb	14	67.43	25.14	7.43
4	Bakı şəhəri 291 saylı Ekologiya liseyi	13	65.54	16.62	17.85
5	"Ankara Məktəbi" məktəb-liseyi	10	64.40	17.60	18.00
6	Bakı şəhəri 10 saylı tam orta məktəb	12	62.67	21.67	15.67
7	"İntellekt" məktəb-liseyi	29	62.21	21.93	15.86
8	Bakı şəhəri 72 saylı məktəb-lisey	13	60.92	22.77	16.31
9	Mingəçevir şəhəri 3 saylı şəhər tam orta məktəbi	12	60.67	26.33	13.00
10	Bakı şəhəri 171 saylı tam orta məktəb	15	60.27	21.33	18.40

Fənn: **Kimya**

Cədvəl 1.59

№	MƏKTƏBLƏR	Abituri-yentlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	35	76.00	11.20	12.80
2	"Ankara Məktəbi" məktəb-liseyi	10	75.20	12.80	12.00
3	Bakı şəhəri 160 sayılı klassik gimnaziya	39	73.64	16.31	10.05
4	Bakı şəhəri 291 sayılı Ekologiya liseyi	13	72.92	16.31	10.77
5	Bakı şəhəri 10 sayılı tam orta məktəb	12	71.00	13.67	15.33
6	Bakı şəhəri 72 sayılı məktəb-lisey	13	67.69	13.85	18.46
7	Mingəçevir şəhəri 3 sayılı şəhər tam orta məktəbi	12	61.33	19.67	19.00
8	Bakı şəhəri 171 sayılı tam orta məktəb	15	59.73	13.87	26.40
9	Quba rayonu 3 sayılı şəhər tam orta məktəbi	12	59.00	21.00	20.00
10	Bakı şəhəri 27 sayılı tam orta məktəb	14	58.86	20.86	20.29

Fənn: **Tarix**

Cədvəl 1.60

№	MƏKTƏBLƏR	Abituri-yentlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Bakı şəhəri 53 sayılı tam orta məktəb	16	58.75	19.50	21.75
2	Bakı şəhəri 248 sayılı tam orta məktəb	11	54.55	27.27	18.18
3	Gəncə şəhəri 4 sayılı şəhər tam orta məktəbi	21	53.71	28.95	17.33
4	Göyçay rayonu 3 sayılı şəhər tam orta məktəbi	14	50.86	37.43	11.71
5	Bakı şəhəri 160 sayılı klassik gimnaziya	12	50.33	20.00	29.67
6	Xırdalan şəhər 2 sayılı tam orta məktəbi	27	47.26	23.56	29.19
7	Lənkəran şəhər V.Əliyev adına 4 sayılı tam orta məktəb-lisey	15	47.20	29.33	23.47
8	Bakı şəhəri 102 sayılı tam orta məktəb	13	46.46	25.54	28.00
9	Bakı şəhəri 225 sayılı tam orta məktəb	11	45.82	16.00	38.18

Fənn: **Coğrafiya**

Cədvəl 1.61

№	MƏKTƏBLƏR	Abituri-yentlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Quba rayonu 3 sayılı şəhər tam orta məktəbi	14	62.57	18.00	19.43
2	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	31	58.97	26.58	14.45
3	Bakı şəhəri 210 sayılı tam orta məktəb	12	58.33	26.33	15.33
4	Bakı Avropa liseyi	10	55.60	20.40	24.00
5	Bakı şəhəri 164 sayılı tam orta məktəb	12	54.33	28.00	17.67
6	Gəncə şəhəri 39 sayılı şəhər tam orta məktəbi	12	53.33	28.00	18.67
7	Göyçay rayonu 3 sayılı şəhər tam orta məktəbi	10	52.80	30.40	16.80
8	Bakı şəhəri 160 sayılı klassik gimnaziya	28	51.86	25.00	23.14
9	Gəncə şəhəri 4 sayılı şəhər tam orta məktəbi	26	51.69	26.92	21.38
10	"İntellekt" məktəb-liseyi	17	50.82	28.47	20.71

№	MƏKTƏBLƏR	Abituri- yentlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Bakı şəhəri Texniki humanitar lisey	16	88.25	7.75	4.00
2	Bakı Avropa liseyi	14	86.86	11.71	1.43
3	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	32	84.00	14.13	1.88
4	Bakı Slavyan Universitetinin Məktəb-Lisey kompleksi	16	80.00	14.25	5.75
5	Bakı şəhəri 7 saylı tam orta məktəb	10	77.20	20.40	2.40
6	Bakı şəhəri 83 saylı məktəb-lisey	12	76.00	13.00	11.00
7	"İntellekt" məktəb-liseyi	32	75.88	16.25	7.88
8	Bakı şəhəri 164 saylı tam orta məktəb	19	75.16	17.89	6.95
9	Bakı şəhəri 102 saylı tam orta məktəb	17	75.06	18.35	6.59
10	Bakı şəhəri 225 saylı tam orta məktəb	21	75.05	17.33	7.62

Tələbə qəbulu müsabiqəsinin nəticələrinə əsasən ən yüksək və ən aşağı keçid ballı ixtisaslar müəyyənləşdirilmişdir. 1.63 sayılı cədvəldə ixtisas qrupları daxilində ən yüksək və ən aşağı keçid ballı ixtisasların siyahısı (qabiliyyət imtahanı tələb edən və aqrar yönümlü ixtisaslar istisna olmaqla) təqdim edilib. Cədvəldən göründüyü kimi bu il ən yüksək keçid balı I–IV ixtisas qrupları arasında I ixtisas qrupunda Bakı Ali Neft Məktəbinin “Proseslərin avtomatlaşdırılması mühəndisliyi” və “İnformasiya təhlükəsizliyi” ixtisaslarında olub. Bu ixtisas üzrə keçid balı 685-ə bərabərdir. Cədvəldə I–IV ixtisas qrupları üzrə ən aşağı keçid balı 200-ə bərabər olan ixtisaslar da göstərilib.

Qeyd etmək lazımdır ki, müəyyən ixtisaslarda daha aşağı keçid balları müşahidə olunub. Belə ki, I (Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin “Aqronomluq”, “Zootexniklik”, “Aqronomluq (tədris ingilis dilində)”, “Torpaqşünaslıq və aqrokimya (tədris ingilis dilində)”, “Balıqçılıq və balıqçılıq təsərrüfatı işi”, Lənkəran Dövlət Universitetinin “Torpaqşünaslıq və aqrokimya”, “Aqronomluq”, “Meşəçilik”, Qərbi Kaspi Universitetinin “Meşəçilik”) və IV (Lənkəran Dövlət Universitetinin “Ekologiya”, “Baytarlıq”, Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin “Su bioehtiyatları və akvabitkilər”, “Baytarlıq”, “Bitki mühafizəsi”, “Baytarlıq (tədris ingilis dilində)”, “Bağçılıq və tərəvəzçilik”, Azərbaycan Kooperasiya Universitetinin “Ekologiya”, Naxçıvan Dövlət Universitetinin “Baytarlıq”) qrup ixtisasları üzrə ən aşağı keçid balı, müvafiq olaraq, 153–199 və 150–190 bal intervalllarında olmuşdur. III qrup ixtisası olan Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun “İslamşünaslıq” ixtisasları üzrə minimal bal 177 bal olmuşdur.

I qrupa aid olan Lənkəran Dövlət Universitetinin “Texnologiya müəllimliyi”, Mingəçevir Dövlət Universitetinin “Çoxişlənən malların texnologiyası mühəndisliyi”, Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin “İstehlak mallarının ekspertizası və marketinqi”, Azərbaycan Kooperasiya Universitetinin “İstehlak mallarının ekspertizası və marketinqi”, “Çoxişlənən malların texnologiyası mühəndisliyi”, Qərbi Kaspi Universitetinin “Poliqrafiya mühəndisliyi”, “İstehlak mallarının ekspertizası və marketinqi”, “Meşə materiallarının və ağac emalının texnologiyası mühəndisliyi”, Gəncə Dövlət Universitetinin “Texnologiya müəllimliyi”, Azərbaycan Texnologiya Universitetinin “İstehlak mallarının ekspertizası və marketinqi”, “Nəqliyyatda daşımaların və idarəetmənin təşkili mühəndisliyi”, “Çoxişlənən malların texnologiyası mühəndisliyi” ixtisasları üzrə minimal bal 179–199 bal intervalllarında, II qrup ixtisasları olan Azərbaycan Kooperasiya Universitetinin “Marketinq”, “Kommersiya”, “Azərbaycan” Universitetinin “Marketinq (tədris ingilis dilində)”, Xəzər Universitetinin “Regionşünaslıq (amerikaşünaslıq, avropaşünaslıq, asiyaşünaslıq, şərqşünaslıq (tədris ingilis dilində)”, Bakı Avrasiya Universitetinin “Regionşünaslıq (ABŞ və Kanada)”, “Regionşünaslıq (Avropa ölkələri)” ixtisasları üzrə isə 150 bal olmuşdur.

ƏN YÜKSƏK VƏ ƏN AŞAĞI KEÇİD BALLI İXTİSASLAR

№	İXTİSAS QRUPU	Ən yüksək keçid ballı ixtisaslar		Ən aşağı keçid ballı ixtisaslar	
		İXTİSAS	minimal balı	İXTİSAS	minimal balı
1	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, aqrar ixtisasları	İnformasiya təhlükəsizliyi (BANM, tədris ingilis dilində aparılır) Proseslərin avtomatlaşdırılması mühəndisliyi (BANM, tədris ingilis dilində aparılır) Neft-qaz mühəndisliyi (BANM, tədris ingilis dilində aparılır)	685 685 670	Fizika müəllimliyi (BDU, rus bölməsi) İnformatika müəllimliyi (BDU, Qazax filialı) Enerji maşınqayırması mühəndisliyi (ADNSU, rus bölməsi) Elektrik mühəndisliyi (ADNSU, rus bölməsi) İnformasiya təhlükəsizliyi (ATU) Enerji maşınqayırması mühəndisliyi (ATU) Metallurgiya mühəndisliyi (ATU) Texnoloji maşın və avadanlıqlar mühəndisliyi (ATU) Proseslərin avtomatlaşdırılması mühəndisliyi (ATU, rus bölməsi) Kompüter mühəndisliyi (BMU) Gəmi energetik qurğularının istismarı mühəndisliyi (ADDA, rus bölməsi) Geologiya mühəndisliyi (NDU) Meliorasiya və su təsərrüfatı tikintisi mühəndisliyi (NDU) Maşın mühəndisliyi (ADAU) Proseslərin avtomatlaşdırılması mühəndisliyi (ATexU) Kimya mühəndisliyi (ATexU) Elektroenergetika mühəndisliyi (SDU) İstilik energetikası mühəndisliyi (SDU) Proseslərin avtomatlaşdırılması mühəndisliyi (SDU) Kimya mühəndisliyi (SDU) Metrologiya, standartlaşdırma və sertifikatlaşdırma mühəndisliyi (SDU) Ekologiya mühəndisliyi (SDU) Sənaye mühəndisliyi (SDU) Elektroenergetika mühəndisliyi (MDU) Kompüter mühəndisliyi ("Azərbaycan" Universiteti) Mexatronika və robototexnika mühəndisliyi (QKU) Kompüter mühəndisliyi (QKU) Kompüter mühəndisliyi (OYU)	200
2	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	Maliyyə (ADİU, tədris ingilis dilində aparılır) Mühasibat uçotu və audit (ADİU, tədris ingilis dilində aparılır) Dünya iqtisadiyyat (ADİU, tədris ingilis dilində aparılır)	667 656 631	Regionşünaslıq (Amerika üzrə) (BDU) İqtisadiyyat (BDU, rus bölməsi) Menecment (BDU, rus bölməsi) Coğrafiya (BDU, rus bölməsi) Sənayenin təşkili və idarə olunması (ATU, rus bölməsi) İqtisadiyyat (ADİU, rus bölməsi) Menecment (ADİU, rus bölməsi) Maliyyə (ADİU, Zaqatala filialı) Regionşünaslıq (Böyük Britaniya üzrə) (ADU, rus bölməsi) İdman menecmenti və kommunikasiya (ADBTİA) Menecment (alman proqramı) (ADAU) Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi (ATexU) Menecment (SDU) Dünya iqtisadiyyatı (AKU) Maliyyə (AKU) Coğrafiya (AKU) Maliyyə (QKU) Maliyyə (BBU) Sənayenin təşkili və idarə olunması (BBU) Mühasibat uçotu və audit (AƏSMA) Maliyyə (AƏSMA)	200

№	İXTİSAS QRUPU	Ən yüksək keçid ballı ixtisaslar		Ən aşağı keçid ballı ixtisaslar	
		İXTİSAS	minimal balı	İXTİSAS	minimal balı
3	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	Hüquqşünaslıq (BDU, tədris ingilis dilində aparılır)	673	Tarix müəllimliyi (ADPU, rus bölməsi) Tərcümə (ingilis, ərəb, fars və Çin dilləri üzrə) (Xəzər Universiteti, tədris ingilis dilində aparılır)	200
		Hüquqşünaslıq (DİA)	672		
		Politologiya (DİA)	639		
4	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, aqrar ixtisasları	Stomatologiya (ATbU)	657	Su bioehtiyatları və akvabitkilər (QKU) Ekologiya (BDU, rus bölməsi)	204 201
		Müalicə işi (NDU)	614		
		Stomatologiya (NDU)	610		
		Müalicə işi (ATbU)	609		

İxtisalar :

BANM - Bakı Ali Neft Məktəbi ADAU - Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə ş.) ATeXU - Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə ş.) NDU - Naxçıvan Dövlət Universiteti MDU - Mingəçevir Dövlət Universiteti ATU - Azərbaycan Tibb Universiteti SDU - Sumqayıt Dövlət Universiteti BBU - Bakı Biznes Universiteti ADİU - Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti ADPU - Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti QKU - Qərbi Kaspi Universiteti ADBTİA - Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	DİA - Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası AKU - Azərbaycan Kooperasiya Universiteti OYU - "Odlar Yurdu" Universiteti BDU - Bakı Dövlət Universiteti AƏSMA - Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyası ADNSU - Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti ADDA - Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası ATU - Azərbaycan Texniki Universiteti BMU - Bakı Mühəndislik Universiteti ADU - Azərbaycan Dillər Universiteti

V ixtisas qrupu üzrə ən yüksək keçid balı Bakı Musiqi Akademiyasının "Bəstəkarlıq" (67 bal), Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının "Dizayn" (64 bal), Gəncə Dövlət Universitetinin "Fiziki tərbiyə və çağırışa qədərki hazırlıq müəllimliyi (qızlar üçün fiziki tərbiyə)" (62 bal), "Bədən tərbiyəsi və idman" (62 bal), Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin "Qrafika" (58 bal) ixtisasları üzrə olmuşdur. Bu ixtisas qrupunda ən aşağı keçid balı Naxçıvan Dövlət Universitetinin "Musiqi müəllimliyi" (28 bal), "Dirijorluq" (28 bal), Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının "Rəqs müəllimliyi" (26 bal), "Xoreoqrafiya sənəti (milli rəqslər)" (26 bal), "Xoreoqrafiya sənəti (baletmeyster)" (25 bal), Naxçıvan Dövlət Universitetinin "Xalq çalğı alətləri ifaçılığı (tar, kamança, saz, qanun, nağara, balaban, qarmon)" (26 bal), "Musiqişünaslıq" (25 bal) ixtisasları üzrə formalaşmışdır.

1.64 və 1.65 sayılı cədvəllərdə hər bir ixtisas qrupunda ali təhsil müəssisələrinin ən yüksək və ən aşağı keçid balı formalaşan ixtisaslarında abituriyentlərin imtahan fənləri üzrə orta göstəriciləri təqdim edilib. Cədvəllərdən göründüyü kimi, eyni bir ixtisas qrupu daxilində müxtəlif ixtisaslara qəbul olan abituriyentlərin imtahan fənləri üzrə göstəricilərində kəskin fərqlər vardır. Məsələn, I ixtisas qrupunda ən yüksək keçid balı formalaşan ixtisaslara qəbul olan abituriyentlər hər bir fənn üzrə tədris proqramının orta hesabla 97–99%-ni

mənimsəmişlər. Halbuki, həmin qrupda ən aşağı keçid balı formalaşan ixtisaslarda bu göstəricilər 35–53%-dir. Analoji vəziyyət digər ixtisas qruplarında da müşahidə olunur. Buradan belə bir nəticə çıxır ki, ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan abituriyentlərin hazırlıq səviyyələrində ciddi fərqlər vardır. Bu fərq ümumilikdə 35–64% arasında dəyişir. Ortastatistik abituriyent məktəb proqramının 33–58%-ni mənimsəyir. Deməli, problemin kökü ümumtəhsil məktəblərində tədrisin keyfiyyət səviyyəsinə bağlıdır. Bu səviyyə nə qədər yüksək olursa, ümumilikdə ali təhsil müəssisələrinə qəbulda müsabiqə vəziyyəti bir o qədər yüksəlir, qəbul olanlar arasında hazırlıq səviyyəsi daha yüksək olanların xüsusi çəkisi artır.

Cədvəl 1.64

İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ ƏN YÜKSƏK KEÇİD BALI FORMALAŞAN İXTİSASLARA QƏBUL OLAN ORTASTATİSTİK ABİTURİYENTİN İMTAHAN FƏNLƏRİ ÜZRƏ GÖSTƏRİCİLƏRİ

№	İXTİSAS QRUPU	İMTAHAN FƏNLƏRİ									
		Ana dili	Ədəbiyyat	Riaziyyat	Fizika	Kimya	Bio-logiya	Tarix	Azərbaycan tarixi	Coğrafiya	İngilis dili
I	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, aqrar ixtisasları	97.08		99.04	98.12	99.31					97.68
II	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	96.51		96.65					95.73	93.64	97.74
III	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	98.12	94.62	95.85				96.89			97.66
IV	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, aqrar ixtisasları	93.94		93.26	90.43	96.02	94.69				

Cədvəl 1.65

İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ ƏN AŞAĞI KEÇİD BALI FORMALAŞAN İXTİSASLARA QƏBUL OLAN ORTASTATİSTİK ABİTURİYENTİN İMTAHAN FƏNLƏRİ ÜZRƏ GÖSTƏRİCİLƏRİ

№	İXTİSAS QRUPU	İMTAHAN FƏNLƏRİ									
		Ana dili	Ədəbiyyat	Riaziyyat	Fizika	Kimya	Bio-logiya	Tarix	Azərbaycan tarixi	Coğrafiya	İngilis dili
I	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, aqrar ixtisasları	53.44		35.21	45.98	38.21					40.46
II	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	48.92		36.08					41.58	48.45	45.76
III	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	59.13	51.50	31.63				42.64			51.81
IV	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, aqrar ixtisasları	58.93		46.93	47.32	53.07	52.29				

Belə bir vəziyyətdə ali məktəbə aşağı balla qəbul olan abituriyentlər birinci kursda tədris proqramlarını mənimsəməkdə çətinlik çəkirlər. Fikrimizcə, bu halda ali məktəblərdə birinci kurs tələbələrinə dərslər genişləndirilmiş tədris proqramları əsasında keçilməli, yaxud ali məktəb rəhbərləri bu vəziyyəti nəzərə alaraq qəbul aparılan hər bir ixtisas üzrə ayrılıqda müsabiqə şərtləri barədə təkliflərini qəbul imtahanlarından əvvəl DİM-ə və “Abituriyent” jurnalı vasitəsilə abituriyentlərə və təhsil ictimaiyyətinə bildirməlidirlər. Ali təhsil müəssisələrinin ayrı-ayrı ixtisaslarına qəbul olanabituriyentlərin imtahan fənləri üzrə orta göstəriciləri jurnalın bu sayının elektron versiyası olan diskdə təqdim olunub.

Bakı və bölgə mərkəzlərindəki dövlət ali təhsil müəssisələrinin ödənişli təhsil formasına qəbul olan abituriyentlərin ballarının müqayisəsi göstərir ki, bu ali təhsil müəssisələrinin eyniadlı ixtisaslarına keçid ballarında əhəmiyyətli fərq vardır (cədvəl 1.66). Belə ki, eyniadlı ixtisasları üzrə keçid balları Bakıda yüksək, bölgələrdə isə aşağıdır. Təbii ki, bu, ilk növbədə, bölgə ali təhsil müəssisələrinin ixtisaslarında müsabiqə vəziyyətinin aşağı olması ilə bağlıdır. Bu bir faktıdır ki, bölgələrdən olan hazırlıqlı abituriyentlərin

çoxu ixtisas seçərkən, yuxarıda qeyd olunduğu kimi, Bakıda yerləşən ali təhsil müəssisələrinə üstünlük verir. Nəticədə, onlar bəzən yaxşı imtahan göstəricilərinə nail olsalar da, mərkəzdəki ali təhsil müəssisələrinə yüksək müsabiqədən keçə bilmir və qəbuldan kənarda qalırlar. Halbuki, belə abituriyentlər bölgə ali təhsil müəssisələrinin ixtisaslarını da seçərlərsə, onların qəbul olmaq şansları daha yüksək olar. Odur ki, abituriyentlər ixtisas seçərkən bu amili də nəzərə almalıdırlar.

Əvvəllər də qeyd etdiyimiz kimi, plan yerlərinin bölgüsü zamanı Azərbaycan və rus bölmələrinin abituriyentləri üçün müxtəlif qəbul planı hazırlanması, həmçinin hər iki bölmə üzrə birgə müsabiqə əsasında qəbul aparılan yerlərin sayının az olması nəticəsində ali təhsil müəssisələrinə qəbul zamanı qeyri-sağlam rəqabət mühiti formalaşır. Bu isə daha hazırlıqlı abituriyentlərin istədikləri ixtisaslara qəbul olmamasına və qəbul planının kəsirdə qalmasına səbəb olur. Məsələn, I ixtisas qrupunda Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin “Elektrik mühəndisliyi” ixtisası üzrə Azərbaycan bölməsi üçün ayrılan yerlər (minimal balı 418 bal olub) tam dolub, rus bölməsi üçün ayrılan yerlər isə (200 bal) kəsirdə qalıb. II ixtisas qrupunda Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının “Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi” ixtisası üzrə (Azərbaycan bölməsində minimal balı 561, rus bölməsində 311 bal) analoji hadisənin şahidi oluruq. Əgər bu ixtisaslar üzrə qəbul planı Azərbaycan və rus bölmələri üçün ayrı-ayrılıqda deyil, hər iki bölmənin birgə müsabiqəsi üçün ayrılıbsaydı, o zaman Azərbaycan bölməsinin daha hazırlıqlı gəncləri bu ixtisasların boş qalan yerlərinə qəbul olmaq imkanı əldə edərdilər. Digər tərəfdən, plan yerlərinin həm Azərbaycan, həm də rus bölməsi üzrə tam dolmasına baxmayaraq, bu ixtisaslar üzrə minimal ballarını müqayisə etdikdə qəbul olan abituriyentlərin bilik və bacarıqlarında böyük fərqlərin olduğunu görürük. Məsələn, I ixtisas qrupunda Bakı Dövlət Universitetinin “Riyaziyyat müəllimliyi” ixtisası üzrə (Azərbaycan bölməsində minimal balı 540, rus bölməsində 249 bal olub), II ixtisas qrupunda Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının “İqtisadiyyat” ixtisası üzrə (Azərbaycan bölməsində 616, rus bölməsində 339 bal), III ixtisas qrupunda Azərbaycan Respublikası yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının “Politologiya” ixtisası üzrə (Azərbaycan bölməsində 639, rus bölməsində 386 bal), IV ixtisas qrupunda Azərbaycan Tibb Universitetinin “Tibbi profilaktika” ixtisası üzrə (Azərbaycan bölməsində 608, rus bölməsində 376 bal) Azərbaycan və rus bölmələrində ayrılıqda formalaşan minimal ballarına nəzər saldıqda bu ixtisaslara qəbul olan Azərbaycan və rus bölmələrinin abituriyentlərinin bilikləri arasında ciddi fərqlərin olduğunu müşahidə edirik.

Cədvəl 1.66

**DÖVLƏT ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNİN EYNİ ADLI İXTİSASLARINA QƏBUL OLAN
ABİTURİYENTLƏRİN BAL GÖSTƏRİCİLƏRİNİN MÜQAYİSƏSİ
(Azərbaycan bölməsi, əyani şöbə)**

I QRUP

ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏSİ	Min. bal	Orta bal
Fizika müəllimliyi		
Bakı Dövlət Universiteti	442.000	482.133
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	379.000	419.482
Naxçıvan Dövlət Universiteti	285.000	368.960
Sumqayıt Dövlət Universiteti	280.000	309.389
Gəncə Dövlət Universiteti	243.000	293.338
Bakı Mühəndislik Universiteti (tədris ingilis dilində)	217.000	384.480
Bakı Dövlət Universiteti (Qazax filialı)	211.000	238.967
Riyaziyyat və informatika müəllimliyi		
Bakı Mühəndislik Universiteti (tədris ingilis dilində)	511.000	564.333
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	490.000	518.470
Naxçıvan Dövlət Universiteti	474.000	537.240

ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏSİ	Min. bal	Orta bal
Gəncə Dövlət Universiteti	361.000	474.100
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Quba filialı)	351.000	440.080
Sumqayıt Dövlət Universiteti	334.000	384.600
Mingəçevir Dövlət Universiteti	310.000	369.400
Lənkəran Dövlət Universiteti	304.000	389.367
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Ağcabədi filialı)	294.000	384.320
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Şəki filialı)	287.000	393.900
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Şamaxı filialı)	273.000	334.280
Bakı Dövlət Universiteti (Qazax filialı)	242.000	313.000
Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	222.000	284.200
Riyaziyyat müəllimliyi		
Bakı Dövlət Universiteti	540.000	588.108
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	458.000	479.020

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Bakı Mühəndislik Universiteti (tədris ingilis dilində)	373.000	481.840
Naxçıvan Dövlət Universiteti	317.000	374.233
Sumqayıt Dövlət Universiteti	288.000	319.400
Mingəçevir Dövlət Universiteti	260.000	285.333
Gəncə Dövlət Universiteti	259.000	307.438
Bakı Dövlət Universiteti (Qazax filiali)	217.000	235.300
Texnologiya müəllimliyi		
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	273.000	335.200
Naxçıvan Dövlət Universiteti	216.000	303.200
Gəncə Dövlət Universiteti	199.000	232.767
Lənkəran Dövlət Universiteti	196.000	227.120
İnformatika müəllimliyi		
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	309.000	371.773
Bakı Dövlət Universiteti	291.000	378.994
Gəncə Dövlət Universiteti	220.000	283.500
Bakı Dövlət Universiteti (Qazax filiali)	200.000*	224.818
Riyaziyyat		
Bakı Dövlət Universiteti (tədris ingilis dilində)	542.000	585.267
Bakı Dövlət Universiteti	294.000	413.320
Sumqayıt Dövlət Universiteti	253.000	266.700
Fizika		
Bakı Dövlət Universiteti (tədris ingilis dilində)	429.000	457.133
Bakı Dövlət Universiteti	288.000	379.750
Naxçıvan Dövlət Universiteti	262.000*	339.000
Sumqayıt Dövlət Universiteti	250.000	286.650
Geologiya		
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	386.000	404.775
Bakı Dövlət Universiteti	252.000*	313.300
Kompüter elmləri		
Azərbaycan Respublikası Prezidentliyinə Dövlət İdarəçilik Akademiyası	637.000	650.867
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (tədris ingilis dilində)	630.000	641.240
Bakı Dövlət Universiteti (tədris ingilis dilində)	623.000	632.133
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	576.000	596.940
ADA Universiteti (tədris ingilis dilində)	360.000	515.362
Bakı Dövlət Universiteti	346.000	472.830

Cədvəl 1.66 (ardı)

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Azərbaycan Texniki Universiteti	303.000	322.020
Gəncə Dövlət Universiteti	256.000*	307.714
Materialşünaslıq mühəndisliyi		
Azərbaycan Texniki Universiteti	208.000	231.575
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	206.000	239.033
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	204.000	327.000
Geologiya mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (tədris ingilis dilində)	455.000	487.850
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	280.000	372.683
Bakı Dövlət Universiteti	239.000	286.333
Naxçıvan Dövlət Universiteti	200.000*	205.250
Hidrogeologiya mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	258.000	327.375
Bakı Dövlət Universiteti	205.000*	293.364
Geofizika mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	308.000	407.700
Bakı Dövlət Universiteti	244.000	290.767
Dağ-mədən mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	254.000	323.820
Azərbaycan Texniki Universiteti	208.000	232.000
Neft-qaz mühəndisliyi		
Bakı Ali Neft Məktəbi (tədris ingilis dilində)	670.000	676.800
Bakı Ali Neft Məktəbi (tədris ingilis dilində)	651.000	654.400
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (tədris ingilis dilində)	622.000	636.000
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	353.000	443.355
Sumqayıt Dövlət Universiteti	224.000	250.800
Neft-qaz qurğuları mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	326.000	450.457
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	259.000	283.580
Elektroenergetika mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (tədris ingilis dilində)	490.000	513.250
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	475.000	494.817
Milli Aviasiya Akademiyası	337.000	422.867

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Naxçıvan Dövlət Universiteti	265.000	313.900
Azərbaycan Texniki Universiteti	245.000	306.680
Bakı Mühəndislik Universiteti	231.000	370.533
Sumqayıt Dövlət Universiteti	200.000*	214.576
Mingəçevir Dövlət Universiteti	200.000*	240.647
İstilik energetikası mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	366.000	385.280
Mingəçevir Dövlət Universiteti	223.000*	342.000
Azərbaycan Texniki Universiteti	220.000	260.050
Sumqayıt Dövlət Universiteti	200.000*	213.077
Enerji maşınqayırması mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	348.000	359.900
Azərbaycan Texniki Universiteti	200.000*	224.167
Metallurgiya mühəndisliyi		
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	212.000*	284.667
Azərbaycan Texniki Universiteti	200.000*	282.015
Maşın mühəndisliyi		
Bakı Mühəndislik Universiteti	321.000	337.167
Azərbaycan Texniki Universiteti	203.000*	317.017
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	200.000*	256.333
Dəniz naviqasiyası mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası(tədris ingilis dilində)	432.000	536.533
Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	418.000	508.000
Dəmiryol nəqliyyatı və təsərrüfatı mühəndisliyi		
Azərbaycan Texniki Universiteti	234.000	309.660
Naxçıvan Dövlət Universiteti	210.000	266.900
Yerüstü nəqliyyat vasitələrinin mühəndisliyi		
Naxçıvan Dövlət Universiteti	286.000	362.500
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	249.000	328.620
Azərbaycan Texniki Universiteti	235.000	306.510
Mingəçevir Dövlət Universiteti	212.000	270.440
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	201.000*	249.207
Nəqliyyatda daşımaların və idarəetmənin təşkili mühəndisliyi		
Milli Aviasiya Akademiyası	384.000	436.933
Azərbaycan Texniki Universiteti	290.000	358.600
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	195.000	209.527
Cihazqayırma mühəndisliyi		
Milli Aviasiya Akademiyası	303.000	388.400
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	293.000	378.933

Cədvəl 1.66 (ardı)

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (tədris ingilis dilində)	251.000	409.650
Azərbaycan Texniki Universiteti	203.000	223.300
Sumqayıt Dövlət Universiteti	200.000*	200.000
Texnoloji maşın və avadanlıqlar mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	375.000	396.677
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	274.000	334.556
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	212.000	251.600
Azərbaycan Texniki Universiteti	200.000	232.867
Elektrik mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	418.000	441.700
Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	299.000	354.617
Azərbaycan Texniki Universiteti	226.000	288.635
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	205.000*	287.776
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	201.000	237.400
Sumqayıt Dövlət Universiteti	201.000*	245.700
Elektronika, telekommunikasiya və radiotexnika mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (tədris ingilis dilində)	517.000	536.500
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	496.000	515.833
Milli Aviasiya Akademiyası	491.000	507.533
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	253.000*	378.000
Azərbaycan Texniki Universiteti	250.000*	326.053
Proseslərin avtomatlaşdırılması mühəndisliyi		
Bakı Ali Neft Məktəbi (tədris ingilis dilində, yalnız dövlət sifarişləri üzrə)	685.000	691.878
Bakı Ali Neft Məktəbi (tədris ingilis dilində, yalnız ödənişli əsaslar üzrə)	660.000	664.400
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (tədris ingilis dilində)	619.000	636.150
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	425.000	556.483
Milli Aviasiya Akademiyası	377.000	513.467
Bakı Mühəndislik Universiteti	262.000	366.900
Azərbaycan Texniki Universiteti	245.000	267.677
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	245.000	263.060

Cədvəl 1.66 (ardı)

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	203.000*	229.909
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	200.000*	256.300
Sumqayıt Dövlət Universiteti	200.000*	226.548
Mexatronika və robototexnika mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (tədris ingilis dilində)	596.000	615.320
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	250.000	310.450
Mexanika mühəndisliyi		
Bakı Mühəndislik Universiteti (tədris ingilis dilində)	541.000	583.950
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	279.000	347.493
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	230.000	238.800
Bakı Mühəndislik Universiteti	230.000	377.325
Azərbaycan Texniki Universiteti	220.000	232.500
Kompüter mühəndisliyi		
Bakı Mühəndislik Universiteti (tədris ingilis dilində)	648.000	658.100
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (tədris ingilis dilində)	624.000	633.360
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	415.000	554.773
ADA Universiteti (tədris ingilis dilində)	309.000*	433.176
Milli Aviasiya Akademiyası	294.000	469.733
Azərbaycan Texniki Universiteti	282.000	307.655
Lənkəran Dövlət Universiteti	236.000	270.400
Sumqayıt Dövlət Universiteti	204.000	240.969
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	202.000	232.320
Bakı Mühəndislik Universiteti	200.000*	482.538
Memarlıq		
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti (tədris ingilis dilində)	429.000	501.733
Bakı Mühəndislik Universiteti (tədris ingilis dilində)	396.000	454.250
Bakı Mühəndislik Universiteti	257.000	377.350
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	214.000	306.653
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	205.000	345.300
Naxçıvan Dövlət Universiteti	204.000*	204.000
Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	202.000*	228.167

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
İnşaat mühəndisliyi		
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti (tədris ingilis dilində)	477.000	512.400
Bakı Mühəndislik Universiteti (tədris ingilis dilində)	446.000	493.920
Bakı Mühəndislik Universiteti	255.000*	370.130
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	251.000	320.463
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	251.000*	320.900
Mühəndis sistemlərinin və qurğularının tikintisi mühəndisliyi		
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	211.000	256.047
Bakı Mühəndislik Universiteti	209.000	284.480
Meliorasiya və su təsərrüfatı tikintisi mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	296.000	313.933
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	233.000	312.459
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	204.000*	322.091
Naxçıvan Dövlət Universiteti	200.000	226.667
Geodeziya və xəritəçilik mühəndisliyi		
Bakı Dövlət Universiteti	236.000	358.240
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	220.000	265.480
Naxçıvan Dövlət Universiteti	205.000	278.200
Kimya mühəndisliyi		
Bakı Ali Neft Məktəbi (tədris ingilis dilində, yalnız dövlət sifarişləri üzrə)	665.000	673.120
Bakı Ali Neft Məktəbi (tədris ingilis dilində, yalnız ödənişli əsaslar üzrə)	655.000	659.000
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (tədris ingilis dilində)	612.000	624.950
Bakı Mühəndislik Universiteti (tədris ingilis dilində)	461.000	589.633
Bakı Dövlət Universiteti	300.000	352.240
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	285.000	353.000
Bakı Mühəndislik Universiteti	245.000	325.900
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	200.000*	223.333
Sumqayıt Dövlət Universiteti	200.000*	229.400
Qida məhsulları mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	385.000	415.000
Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	234.000*	371.762

Cədvəl 1.66 (ardı)

ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏSİ	Min. bal	Orta bal
Lənkəran Dövlət Universiteti	208.000	265.440
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	203.000*	298.000
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	202.000*	269.500
Çoxişlənən malların texnologiyası mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	358.000	377.825
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	189.000	193.580
Mingəçevir Dövlət Universiteti	189.000	208.080
İstehlak mallarının ekspertizası və marketinqi		
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	296.000	379.447
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	199.000	214.533
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	191.000	197.233
Təkrar emal və bərpa texnologiyaları mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	211.000	316.440
Azərbaycan Texniki Universiteti	204.000	215.540
Metrologiya, standartlaşdırma və sertifikatlaşdırma mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	467.000*	467.000
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (tədris ingilis dilində)	305.000	444.150
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	271.000	366.200
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	270.000	398.680
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	228.000	241.167
Azərbaycan Texniki Universiteti	201.000*	230.609
Sumqayıt Dövlət Universiteti	200.000*	243.600
Biotibbi texnologiya mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (tədris ingilis dilində)	447.000	497.750
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	443.000	473.133
Azərbaycan Texniki Universiteti	241.000	310.636
Ekologiya mühəndisliyi		
Milli Aviasiya Akademiyası	393.000	407.750
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	374.000	393.933
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (tədris ingilis dilində)	364.000	387.100

ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏSİ	Min. bal	Orta bal
Bakı Mühəndislik Universiteti	223.000	320.280
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	217.000	250.859
Naxçıvan Dövlət Universiteti	209.000	282.667
Gəncə Dövlət Universiteti	203.000*	238.125
Azərbaycan Texniki Universiteti	203.000*	305.222
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti (tədris ingilis dilində)	203.000*	229.400
Sumqayıt Dövlət Universiteti	200.000*	271.500
Mingəçevir Dövlət Universiteti	200.000*	266.143
Fövqəladə hallar və həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	468.000	490.933
Azərbaycan Texniki Universiteti	260.000	316.000
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	251.000	294.378
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti (tədris ingilis dilində)	210.000*	345.200
İnformasiya texnologiyaları		
Bakı Mühəndislik Universiteti (tədris ingilis dilində)	634.000	644.367
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (tədris ingilis dilində)	618.000	624.800
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	495.000	560.800
Milli Aviasiya Akademiyası	375.000	533.833
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti (tədris ingilis dilində)	313.000	454.800
ADA Universiteti (tədris ingilis dilində)	307.000*	453.444
Naxçıvan Dövlət Universiteti	301.000	408.450
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	277.000*	303.500
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	270.000	295.380
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	266.000*	480.220
Azərbaycan Texniki Universiteti	265.000	297.387
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	259.000*	347.778
Bakı Mühəndislik Universiteti	255.000*	422.564
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	253.000*	288.375
Sumqayıt Dövlət Universiteti	252.000*	281.333
Mingəçevir Dövlət Universiteti	251.000*	292.789
Lənkəran Dövlət Universiteti	251.000*	277.000
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (Zaqatala filialı)	251.000*	301.333

Cədvəl 1.66 (ardı)

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Sistem mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (tədris ingilis dilində)	642.000	651.700
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	562.000	586.000
Milli Aviasiya Akademiyası	326.000	345.600
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	283.000	319.160
Bakı Mühəndislik Universiteti	266.000	412.933
Azərbaycan Texniki Universiteti	259.000	280.160
Sənaye mühəndisliyi		
Bakı Mühəndislik Universiteti (tədris ingilis dilində)	275.000	418.800
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	238.000	333.044
Bakı Mühəndislik Universiteti	226.000	284.800
Sumqayıt Dövlət Universiteti	211.000*	271.250
Logistika və nəqliyyat texnologiyaları mühəndisliyi		
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	358.000	397.520
Bakı Mühəndislik Universiteti	247.000	331.367
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	211.000*	237.000
Şəhərsalma		
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	214.000	329.150
Bakı Mühəndislik Universiteti	203.000	228.680
Torpaqşünaslıq və aqrokimya		
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	267.000	293.147
Naxçıvan Dövlət Universiteti	265.000	296.333
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri) (tədris ingilis dilində)	153.000*	183.000
Bakı Dövlət Universiteti	328.000	342.433
Lənkəran Dövlət Universiteti	191.000	234.200
Aqronomluq		
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	247.000	288.467
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri) (tədris ingilis dilində)	161.000*	190.214
Lənkəran Dövlət Universiteti	190.000	227.667
Yer quruluşu, torpaq və şəhər kadastrı		
Bakı Dövlət Universiteti	351.000	364.033
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	280.000	340.100
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	201.000*	322.529

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Meşəçilik		
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	212.000	228.033
Lənkəran Dövlət Universiteti	186.000	190.600
Şərabçılıq		
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	213.000	241.333
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	307.000*	321.500
İnformasiya təhlükəsizliyi		
Bakı Ali Neft Məktəbi (tədris ingilis dilində, yalnız dövlət sifariş üzrə)	685.000	694.500
Bakı Ali Neft Məktəbi (tədris ingilis dilində, yalnız ödənişli əsaslar üzrə)	662.000	663.800
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	278.000	417.176
Azərbaycan Texniki Universiteti	200.000*	261.773

II QRUP

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Tarix və coğrafiya müəllimliyi		
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	459.000	492.573
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Şəki filialı)	358.000	429.760
Gəncə Dövlət Universiteti	323.000	409.600
Sumqayıt Dövlət Universiteti	302.000	363.817
Lənkəran Dövlət Universiteti	293.000	368.283
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Cəlilabad filialı)	281.000	339.120
Bakı Dövlət Universiteti (Qazax filialı)	272.000	329.467
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Şamaxı filialı)	272.000	326.680
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Quba filialı)	266.000	369.825
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Ağcabədi filialı)	257.000	284.920
Coğrafiya müəllimliyi		
Bakı Dövlət Universiteti	412.000	483.100
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	355.000	393.910
Naxçıvan Dövlət Universiteti	321.000	425.920
Gəncə Dövlət Universiteti	291.000	322.133
Sumqayıt Dövlət Universiteti	288.000	318.800
Bakı Dövlət Universiteti (Qazax filialı)	235.000	249.133

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Sosiologiya		
Bakı Dövlət Universiteti (tədris ingilis dilində)	447.000	469.733
Bakı Dövlət Universiteti	438.000	452.600
Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	228.000	267.833
Sumqayıt Dövlət Universiteti	224.000	259.720
Regionşünaslıq (Yaponiya üzrə)		
Azərbaycan Dillər Universiteti	298.000	352.600
Bakı Dövlət Universiteti	235.000	284.000
Regionşünaslıq (Qafqaz üzrə)		
Azərbaycan Dillər Universiteti	270.000*	315.286
Bakı Dövlət Universiteti	238.000	263.571
Regionşünaslıq (Türkiyə üzrə)		
Azərbaycan Dillər Universiteti	268.000	349.500
Bakı Slavyan Universiteti	225.000*	308.250
Bakı Dövlət Universiteti	201.000*	298.056
Regionşünaslıq (Rusiya üzrə)		
Bakı Slavyan Universiteti	230.000*	308.167
Azərbaycan Dillər Universiteti	204.000*	288.600
Regionşünaslıq (ərəb ölkələri üzrə)		
Bakı Dövlət Universiteti	228.000	277.100
Azərbaycan Dillər Universiteti	225.000	338.400
Regionşünaslıq (Amerika üzrə)		
Azərbaycan Dillər Universiteti	237.000	296.467
Bakı Dövlət Universiteti	200.000*	401.276
Beynəlxalq münasibətlər		
Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	586.000	614.760
Bakı Dövlət Universiteti (tədris ingilis dilində)	538.000	575.867
ADA Universiteti (tədris ingilis dilində)	402.000*	520.722
Bakı Dövlət Universiteti	283.000	356.560
Naxçıvan Dövlət Universiteti	237.000	286.100
Azərbaycan Dillər Universiteti	215.000*	361.741
Bakı Slavyan Universiteti	204.000*	348.556
Dünya iqtisadiyyatı		
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (tədris ingilis dilində)	631.000	644.100
Bakı Dövlət Universiteti (tədris ingilis dilində)	352.000	503.533
Naxçıvan Dövlət Universiteti	342.000	378.600
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	322.000	373.840
Bakı Dövlət Universiteti	293.000	327.220
Milli Aviasiya Akademiyası	285.000	363.333
Bakı Mühəndislik Universiteti	280.000	295.467

Cədvəl 1.66 (ardı)

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Bakı Mühəndislik Universiteti (tədris ingilis dilində)	261.000	355.080
Sumqayıt Dövlət Universiteti	216.000	246.800
Mühasibat uçotu və audit		
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (tədris ingilis dilində)	656.000	664.367
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	443.000	549.533
Bakı Mühəndislik Universiteti (tədris ingilis dilində)	396.000	548.040
Naxçıvan Dövlət Universiteti	374.000	433.680
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (tədris türk dilində)	340.000	411.240
Bakı Mühəndislik Universiteti	335.000	371.967
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	326.000	402.533
Mingəçevir Dövlət Universiteti	282.000	349.760
Sumqayıt Dövlət Universiteti	269.000	318.060
Gəncə Dövlət Universiteti	246.000	289.240
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	223.000	281.483
Lənkəran Dövlət Universiteti	205.000	270.333
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (Zaqatala filialı)	201.000*	274.917
Maliyyə		
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (tədris ingilis dilində)	667.000	679.050
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	416.000	492.410
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (tədris türk dilində)	391.000	441.080
Bakı Mühəndislik Universiteti	314.000	352.600
Bakı Mühəndislik Universiteti (tədris ingilis dilində)	295.000	404.700
Sumqayıt Dövlət Universiteti	267.000	301.880
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	261.000	300.244
Mingəçevir Dövlət Universiteti	256.000	298.520
Gəncə Dövlət Universiteti	229.000	251.033
Lənkəran Dövlət Universiteti	201.000*	248.871
Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	201.000	283.400
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (Zaqatala filialı)	200.000*	255.184
İqtisadiyyat		
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (tədris ingilis dilində)	629.000	640.300
Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	616.000	641.000

Cədvəl 1.66 (ardı)

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Bakı Dövlət Universiteti (tədris ingilis dilində)	557.000	592.333
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (tədris ingilis dilində)	526.000	584.880
Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası	424.000	523.091
ADA Universiteti (tədris ingilis dilində)	406.000	517.343
Naxçıvan Dövlət Universiteti	385.000	447.667
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	350.000	422.325
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (tədris türk dilində)	344.000	518.560
Bakı Dövlət Universiteti	298.000	329.650
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri) (tədris ingilis dilində)	260.000	362.067
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	238.000	291.289
Mingəçevir Dövlət Universiteti	229.000	292.022
Sumqayıt Dövlət Universiteti	228.000	253.525
Gəncə Dövlət Universiteti	226.000	282.533
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (Zaqatala filialı)	208.000*	279.385
Lənkəran Dövlət Universiteti	205.000*	277.159
Sənayenin təşkili və idarə olunması		
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	527.000	545.667
Bakı Mühəndislik Universiteti (tədris ingilis dilində)	514.000	545.360
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	505.000	516.100
Bakı Mühəndislik Universiteti	495.000	504.440
Azərbaycan Texniki Universiteti	290.000	337.890
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti (tədris ingilis dilində)	275.000	387.800
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	264.000	305.200
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	217.000*	327.600
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	201.000*	267.087
Mingəçevir Dövlət Universiteti	201.000*	236.364
Menecment		
Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	568.000	583.480
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (tədris ingilis dilində)	405.000	537.040

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	341.000	450.988
Naxçıvan Dövlət Universiteti	317.000	348.300
Azərbaycan Texniki Universiteti	298.000	339.700
Bakı Dövlət Universiteti	285.000	326.840
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	246.000	274.424
Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti (tədris ingilis dilində)	231.000*	406.800
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (Zaqatala filialı)	227.000*	289.500
Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	224.000	261.650
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	210.000*	229.000
Mingəçevir Dövlət Universiteti	208.000*	221.400
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	208.000*	312.000
Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası (prodüser)	207.000*	220.600
Gəncə Dövlət Universiteti	201.000*	214.385
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri) (almanproqramı)	200.000*	272.344
Sumqayıt Dövlət Universiteti	200.000*	238.920
Marketing		
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (tədris ingilis dilində)	404.000	468.360
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	369.000	462.827
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (tədris türk dilində)	283.000	352.680
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	246.000	267.613
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri) (tədris ingilis dilində)	236.000*	442.000
Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	202.000*	235.381
Sumqayıt Dövlət Universiteti	201.000*	246.571
Gəncə Dövlət Universiteti	177.000	188.160
Mingəçevir Dövlət Universiteti	176.000	191.680
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	169.000	188.733
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	164.000	178.550
Lənkəran Dövlət Universiteti	163.000	181.320
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (Zaqatala filialı)	156.000	171.480

Cədvəl 1.66 (ardı)

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Biznesin idarə edilməsi		
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (tədris ingilis dilində)	629.000	644.333
ADA Universiteti (tədris ingilis dilində)	544.000	605.494
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (tədris ingilis dilində)	433.000	523.800
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	366.000	400.067
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	336.000	390.784
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (tədris türk dilində)	298.000	340.250
Bakı Mühəndislik Universiteti	284.000	296.533
Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	268.000	295.740
Bakı Mühəndislik Universiteti (tədris ingilis dilində)	266.000	365.840
Sumqayıt Dövlət Universiteti	207.000*	251.531
Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	205.000*	271.227
Gəncə Dövlət Universiteti	192.000	216.920
Mingəçevir Dövlət Universiteti	192.000	245.200
Lənkəran Dövlət Universiteti	187.000	209.833
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	182.000	207.400
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	181.000	213.778
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (Zaqatala filialı)	152.000	177.220
Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi		
Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	561.000	582.000
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	531.000	547.000
Naxçıvan Dövlət Universiteti	315.000	425.950
Bakı Mühəndislik Universiteti	290.000	352.500
Bakı Mühəndislik Universiteti (tədris ingilis dilində)	259.000	422.720
Gəncə Dövlət Universiteti	207.000*	271.538
Mingəçevir Dövlət Universiteti	204.000*	248.105
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	200.000*	230.714
Kommersiya		
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	315.000	380.560
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	157.000	168.780

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Hidrometeorologiya		
Milli Aviasiya Akademiyası	430.000	456.250
Bakı Dövlət Universiteti	271.000	350.720
Turizm və otelçilik		
Bakı Dövlət Universiteti (tədris ingilis dilində)	483.000	514.800
Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti (tədris ingilis dilində)	479.000	502.640
Bakı Dövlət Universiteti	479.000	499.020
Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	446.000	467.656
Naxçıvan Dövlət Universiteti	317.000	425.200
Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	310.000	401.440
Mingəçevir Dövlət Universiteti	187.000	265.920
Gəncə Dövlət Universiteti	171.000	256.925
Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	164.000	198.260
Lənkəran Dövlət Universiteti	163.000	238.240
Bakı Dövlət Universiteti (Qazax filialı)	159.000	189.156
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (Zaqatala filialı)	153.000	206.180
Nəqliyyat servisi		
Azərbaycan Texniki Universiteti	346.000	430.800
Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	250.000	361.040

III QRUP

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimliyi		
Bakı Dövlət Universiteti	568.000	590.591
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	458.000	518.606
Naxçıvan Dövlət Universiteti	445.000	498.400
Bakı Slavyan Universiteti	424.000	465.470
Mingəçevir Dövlət Universiteti	375.000	424.350
Gəncə Dövlət Universiteti	372.000	453.844
Sumqayıt Dövlət Universiteti	370.000	386.467
Lənkəran Dövlət Universiteti	359.000	424.483
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Şəki filialı)	358.000	406.040
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Ağcabədi filialı)	350.000	385.567
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Quba filialı)	350.000	406.950
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Şamaxı filialı)	345.000	376.440
Bakı Dövlət Universiteti (Qazax filialı)	331.000	353.433

Cədvəl 1.66 (ardı)

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Cəlilabad filialı)	326.000	377.375
Xarici dil müəllimliyi (ingilis dili üzrə)		
Naxçıvan Dövlət Universiteti	492.000	581.833
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	483.000	514.367
Bakı Slavyan Universiteti	455.000	504.200
Azərbaycan Dillər Universiteti	416.000	527.863
Mingəçevir Dövlət Universiteti	404.000	478.080
Sumqayıt Dövlət Universiteti	399.000	421.240
Gəncə Dövlət Universiteti	366.000	453.417
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Şəki filialı)	348.000	411.200
Lənkəran Dövlət Universiteti	337.000	399.125
Xarici dil müəllimliyi (alman dili üzrə)		
Azərbaycan Dillər Universiteti	425.000	486.600
Bakı Slavyan Universiteti	379.000	393.333
Gəncə Dövlət Universiteti	279.000	304.360
Naxçıvan Dövlət Universiteti	236.000	278.133
Xarici dil müəllimliyi (fransız dili üzrə)		
Azərbaycan Dillər Universiteti	395.000	435.600
Bakı Slavyan Universiteti	366.000	376.267
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	358.000	370.720
Gəncə Dövlət Universiteti	270.000	287.760
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Şəki filialı)	246.000	267.200
Naxçıvan Dövlət Universiteti	240.000	307.200
Xarici dil müəllimliyi (rus dili üzrə)		
Bakı Slavyan Universiteti	307.000	338.519
Gəncə Dövlət Universiteti	293.000	311.533
Naxçıvan Dövlət Universiteti	258.000	303.800
Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	211.000	226.733
Tarix müəllimliyi		
Bakı Dövlət Universiteti	552.000	574.618
Naxçıvan Dövlət Universiteti	473.000	527.520
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	436.000	479.544
Mingəçevir Dövlət Universiteti	381.000	457.520
Gəncə Dövlət Universiteti	377.000	435.450
Sumqayıt Dövlət Universiteti	376.000	402.040
Lənkəran Dövlət Universiteti	353.000	413.933
Bakı Dövlət Universiteti (Qazax filialı)	328.000	362.067
İbtidai sinif müəllimliyi		
Azərbaycan Dillər Universiteti (tədris ingilis dilində)	505.000	531.100
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	404.000	483.433

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Bakı Slavyan Universiteti	402.000	468.000
Gəncə Dövlət Universiteti	367.000	487.975
Sumqayıt Dövlət Universiteti	363.000	385.720
Mingəçevir Dövlət Universiteti	350.000	393.100
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Şəki filialı)	315.000	361.040
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Şamaxı filialı)	313.000	351.440
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Ağcabədi filialı)	304.000	324.333
Bakı Dövlət Universiteti (Qazax filialı)	300.000	334.167
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Quba filialı)	298.000	342.150
Lənkəran Dövlət Universiteti	290.000	324.300
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Cəlilabad filialı)	279.000	310.950
Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	243.000	334.372
Korreksiyaedici təlim		
Bakı Dövlət Universiteti	382.000	480.175
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	341.000	374.440
Məktəbəqədər təlim və tərbiyə		
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	408.000	444.917
Bakı Slavyan Universiteti	362.000	407.175
Azərbaycan Dillər Universiteti (tədris ingilis dilində)	358.000	423.600
Sumqayıt Dövlət Universiteti	328.000	358.480
Gəncə Dövlət Universiteti	300.000	383.100
Mingəçevir Dövlət Universiteti	272.000	330.750
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Şəki filialı)	256.000	305.640
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Ağcabədi filialı)	256.000	275.200
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Şamaxı filialı)	251.000	286.350
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Quba filialı)	244.000	281.240
Lənkəran Dövlət Universiteti	240.000	279.280
Bakı Dövlət Universiteti (Qazax filialı)	239.000	261.533
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Cəlilabad filialı)	233.000	249.440
Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	223.000	310.000
Təhsildə sosial-psixoloji xidmət		
Bakı Dövlət Universiteti	509.000	528.273
Bakı Slavyan Universiteti	373.000	438.375
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	359.000	422.058

Cədvəl 1.66 (ardı)

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Sumqayıt Dövlət Universiteti	340.000	349.480
Gəncə Dövlət Universiteti	320.000	355.467
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Şəki filialı)	307.000	414.550
Lənkəran Dövlət Universiteti	279.000	313.267
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Quba filialı)	263.000	287.800
Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	230.000	282.080
Bakı Dövlət Universiteti (Qazax filialı)	225.000	271.467
Filologiya (Azərbaycan dili və ədəbiyyatı)		
Bakı Dövlət Universiteti	456.000	505.291
Azərbaycan Dillər Universiteti	451.000	491.800
Bakı Slavyan Universiteti	406.000	414.240
Sumqayıt Dövlət Universiteti	360.000	372.600
Gəncə Dövlət Universiteti	339.000	351.560
Bakı Dövlət Universiteti (Qazax filialı)	235.000	268.567
Filologiya (alman dili və ədəbiyyatı)		
Azərbaycan Dillər Universiteti	411.000	434.400
Bakı Dövlət Universiteti	366.000	380.100
Filologiya (ingilis dili və ədəbiyyatı)		
Bakı Slavyan Universiteti	387.000	397.533
Azərbaycan Dillər Universiteti	375.000	519.933
Filologiya (fransız dili və ədəbiyyatı)		
Azərbaycan Dillər Universiteti	386.000	402.067
Bakı Dövlət Universiteti	356.000	384.250
Tərcümə (ingilis dili)		
Azərbaycan Dillər Universiteti	540.000	633.257
Bakı Slavyan Universiteti	413.000	463.200
Naxçıvan Dövlət Universiteti	394.000	446.667
Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	391.000	435.500
Gəncə Dövlət Universiteti	313.000	349.000
Lənkəran Dövlət Universiteti	232.000	304.000
Tərcümə (ərəb dili)		
Bakı Dövlət Universiteti	317.000	363.833
Naxçıvan Dövlət Universiteti	202.000	389.900
Jurnalistika		
Azərbaycan Dillər Universiteti (tədris ingilis dilində)	402.000	481.300
Bakı Dövlət Universiteti (tədris ingilis dilində)	392.000	478.560
Bakı Dövlət Universiteti	292.000	386.867
Bakı Slavyan Universiteti	282.000	361.680
Naxçıvan Dövlət Universiteti	205.000	326.067
Tarix		
Bakı Dövlət Universiteti (tədris ingilis dilində)	604.000	627.667

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Bakı Dövlət Universiteti	504.000	550.421
Naxçıvan Dövlət Universiteti	456.000	491.800
Sumqayıt Dövlət Universiteti	376.000	412.300
Gəncə Dövlət Universiteti	365.000	413.767
Bakı Dövlət Universiteti (Qazax filialı)	306.000	323.822
Politologiya		
Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	639.000	654.160
Bakı Dövlət Universiteti	482.000	527.680
Sumqayıt Dövlət Universiteti	346.000	357.480
Hüquqşünaslıq		
Bakı Dövlət Universiteti (tədris ingilis dilində)	673.000	685.700
Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	672.000	683.720
ADA Universiteti (tədris ingilis dilində)	601.000	642.075
Milli Aviasiya Akademiyası	571.000	604.933
Bakı Dövlət Universiteti	564.000	620.200
Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası	557.000	588.045
Naxçıvan Dövlət Universiteti	553.000	585.400
Kitabxanaçılıq və informasiya		
Bakı Dövlət Universiteti	322.000	377.820
Bakı Dövlət Universiteti (tədris ingilis dilində)	310.000	388.533
Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	290.000	310.233
Naxçıvan Dövlət Universiteti	270.000	379.400
Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	222.000	231.133
Dövlət və ictimai münasibətlər		
Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	562.000	625.840
Bakı Dövlət Universiteti	520.000	548.729
ADA Universiteti (tədris ingilis dilində)	515.000	577.416
Muzeyşünaslıq, arxiv işi və abidələrin qorunması		
Naxçıvan Dövlət Universiteti	324.000	389.733
Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	295.000	371.400
Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	291.000	367.075
Lənkəran Dövlət Universiteti	245.000	276.867
Sənətşünaslıq		
Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	298.000	374.000
Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	238.000	287.564
Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası	223.000	242.560

Cədvəl 1.66 (ardı)

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Teatrşünaslıq		
Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	272.000	316.350
Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası	219.000	244.800
Sosial iş		
Bakı Dövlət Universiteti (tədris ingilis dilində)	548.000	568.200
Bakı Dövlət Universiteti	545.000	563.820
Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	426.000	476.800
Naxçıvan Dövlət Universiteti	414.000	459.933
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	409.000	458.960
Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	355.000	370.300
Gəncə Dövlət Universiteti	335.000	367.057
Bakı Dövlət Universiteti (Qazax filialı)	277.000	294.400

IV QRUP

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Biologiya müəllimliyi		
Bakı Dövlət Universiteti	506.000	533.645
Naxçıvan Dövlət Universiteti	448.000	513.067
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	387.000	429.968
Bakı Mühəndislik Universiteti (tədris ingilis dilində)	331.000	395.360
Gəncə Dövlət Universiteti	301.000	354.850
Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	263.000	327.133
Kimya müəllimliyi		
Bakı Dövlət Universiteti	493.000	563.632
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	420.000	453.388
Naxçıvan Dövlət Universiteti	380.000	456.200
Bakı Mühəndislik Universiteti (tədris ingilis dilində)	367.000	491.800
Gəncə Dövlət Universiteti	306.000	346.400
Kimya və biologiya müəllimliyi		
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	512.000	547.933
Sumqayıt Dövlət Universiteti	349.000	401.860
Gəncə Dövlət Universiteti	312.000	385.800
Lənkəran Dövlət Universiteti	295.000	387.360
Bakı Dövlət Universiteti (Qazax filialı)	245.000	272.400
Psixologiya		
Bakı Dövlət Universiteti (tədris ingilis dilində)	575.000	591.533
Bakı Dövlət Universiteti	505.000	562.875
Sumqayıt Dövlət Universiteti	318.000	364.900
Gəncə Dövlət Universiteti	292.000	322.067

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Min. bal	Orta bal
Kimya		
Bakı Dövlət Universiteti (tədris ingilis dilində)	577.000	597.040
Bakı Dövlət Universiteti	493.000	560.478
Sumqayıt Dövlət Universiteti	325.000	364.800
Gəncə Dövlət Universiteti	281.000	294.333
Biologiya		
Bakı Dövlət Universiteti (tədris ingilis dilində)	558.000	571.600
Bakı Dövlət Universiteti	465.000	528.052
Sumqayıt Dövlət Universiteti	316.000	351.150
Gəncə Dövlət Universiteti	289.000	322.133
Naxçıvan Dövlət Universiteti	246.000	376.350
Ekologiya		
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	257.000	303.633
Bakı Dövlət Universiteti (tədris ingilis dilində)	482.000	525.733
Bakı Dövlət Universiteti	448.000	480.950
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	362.000	428.580
Lənkəran Dövlət Universiteti	190.000	235.733
Baytarlıq		
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	211.000	270.217
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri) (tədris ingilis dilində)	166.000	286.600
Naxçıvan Dövlət Universiteti	153.000	213.733
Lənkəran Dövlət Universiteti	150.000	243.967
Su bioehtiyatları və akvabitkilər		
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	178.000	206.733
Bakı Dövlət Universiteti	406.000	435.400
Əczaçılıq		
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	301.000	397.813
Azərbaycan Tibb Universiteti	606.000	615.343
Naxçıvan Dövlət Universiteti	573.000	583.750
Müalicə işi		
Naxçıvan Dövlət Universiteti	614.000	636.900
Azərbaycan Tibb Universiteti	609.000	654.593
Tibbi profilaktika		
Azərbaycan Tibb Universiteti	608.000	638.200
Naxçıvan Dövlət Universiteti	582.000	594.150
Stomatologiya		
Azərbaycan Tibb Universiteti	657.000	663.000
Naxçıvan Dövlət Universiteti	610.000	635.300

* işarəsi ilə qeyd olunan ixtisaslar üzrə əsas və əlavə yerləşdirmədən sonra boş yerlər qalmışdır.

2018-ci ildə ali təhsil müəssisələrinə qəbul olunan abituriyent seçməsinin zonal tərkibi 1.67 sayılı cədvəldə təqdim edilib. Cədvəldən göründüyü kimi, abituriyentlər yaşayış yerinə yaxın olan ali təhsil müəssisələrinə daha çox üstünlük veriblər. Məsələn, Bakı, Gəncə, Naxçıvan, Mingəçevir, Lənkəran şəhərlərindəki ali təhsil müəssisələrinə qəbul olanların zonal tərkibində müvafiq şəhərlərin və yaxın ətraf bölgələrin abituriyentləri sayca üstünlük təşkil edir. Paytaxt ali təhsil müəssisələrinə digər bölgələrin abituriyentlərinin istəyi böyük olsa da, Bakı şəhəri abituriyentlərinin Sumqayıt Dövlət Universiteti istisna olmaqla, digər bölgə ali təhsil müəssisələrinə maraqları zəifdir.

Cədvəl 1.67

**2018-Cİ İLDƏ ALI TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ
QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏR SEÇMƏSİNİN ZONAL TƏRKİBİ**

№	ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Qəbul olu- nub	ABİTURIYENTLƏRİN ZONALAR ÜZRƏ TƏRKİBİ, %-LƏ											
			Bakı	Nax.	Sum.	Min.	Gən.	Şəki	Göy.	İm.	Şir.	Lən.	Quba	Xar.
1	Bakı Dövlət Universiteti	5457	36.71	1.03	8.17	10.79	11.03	5.44	5.50	7.29	5.79	4.51	3.65	0.09
2	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	2727	49.87	1.32	10.71	5.61	5.83	5.24	3.63	5.10	6.09	3.74	2.82	0.04
3	Azərbaycan Texniki Universiteti	1805	40.83	0.78	9.42	6.65	5.98	5.48	5.32	7.42	7.53	5.04	5.54	0.00
4	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	1710	50.18	0.88	10.58	7.37	4.21	5.38	3.63	6.14	4.21	4.44	2.98	0.00
5	Azərbaycan Tibb Universiteti	670	39.10	2.24	11.64	10.90	9.25	6.27	3.73	3.88	4.48	5.52	2.99	0.00
6	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	2910	22.92	0.58	8.56	11.51	6.32	10.55	7.49	8.56	6.46	7.46	9.42	0.17
7	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	3583	49.68	1.54	10.27	7.42	6.17	6.28	3.74	7.12	3.52	2.29	1.95	0.03
8	Azərbaycan Dillər Universiteti	1432	47.84	0.84	12.99	9.08	5.94	3.77	3.77	7.40	4.33	2.37	1.61	0.07
9	Bakı Slavyan Universiteti	986	47.06	0.41	12.88	7.51	5.58	3.25	3.25	8.11	3.96	3.65	4.26	0.10
10	Bakı Mühəndislik Universiteti	1123	30.01	2.23	16.56	7.75	5.52	11.93	5.61	6.50	4.81	5.16	3.92	0.00
11	Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	370	52.97	1.89	7.57	6.76	7.57	4.86	2.16	5.68	4.32	3.78	2.43	0.00
12	"ADA" Universiteti	441	59.86	1.13	8.39	6.80	3.63	2.04	1.13	12.70	1.59	0.68	2.04	0.00
13	Bakı Musiqi Akademiyası	146	55.48	0.00	11.64	6.16	6.85	4.79	0.68	2.05	5.48	1.37	5.48	0.00
14	Azərbaycan Milli Konservatoriyası	136	35.29	1.47	16.18	16.18	8.82	2.21	2.94	8.82	4.41	2.21	1.47	0.00
15	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	500	50.00	0.40	11.00	7.40	4.60	5.80	4.40	7.20	3.40	2.80	2.80	0.20
16	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	333	57.66	0.90	12.31	4.50	2.70	3.60	2.40	8.71	2.40	3.00	1.80	0.00
17	Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	441	47.85	0.91	13.61	9.07	4.31	5.22	3.17	9.52	2.49	2.04	1.81	0.00
18	Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası	149	54.36	1.34	15.44	7.38	3.36	3.36	1.34	8.05	2.68	0.67	2.01	0.00
19	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	1239	46.65	1.29	10.33	9.85	5.25	3.39	3.31	9.52	3.55	3.71	2.99	0.16
20	Milli Aviasiya Akademiyası	369	57.45	4.34	3.79	5.96	9.21	5.42	3.52	3.52	3.25	1.90	1.63	0.00

№	ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Qəbul olu- nub	ABİTURIYENTLƏRİN ZONALAR ÜZRƏ TƏRKİBİ, %-LƏ											
			Bakı	Nax.	Sum.	Min.	Gən.	Şəki	Göy.	İm.	Şir.	Lən.	Quba	Xar.
21	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	198	27.27	0.00	4.55	3.54	7.07	6.57	5.56	3.54	16.16	12.63	13.13	0.00
22	Bakı Ali Neft Məktəbi	179	50.28	1.12	11.17	6.70	4.47	4.47	9.50	4.47	3.91	2.23	1.68	0.00
23	Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası	44	34.09	4.55	6.82	11.36	13.64	2.27	2.27	15.91	2.27	4.55	2.27	0.00
24	Naxçıvan Dövlət Universiteti	1049	4.58	84.84	1.43	2.10	1.43	1.43	0.67	0.95	0.86	1.33	0.38	0.00
25	Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	293	7.17	81.23	0.34	3.07	1.37	0.68	0.00	0.68	2.39	3.07	0.00	0.00
26	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	1292	7.20	0.23	3.02	13.62	47.06	10.29	5.19	2.94	4.57	2.17	3.72	0.00
27	Gəncə Dövlət Universiteti	1471	2.18	0.07	0.61	30.73	51.73	3.47	3.74	4.35	1.77	0.88	0.48	0.00
28	Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	665	9.62	1.05	4.66	20.15	35.64	10.68	4.66	6.02	3.31	1.95	2.26	0.00
29	Sumqayıt Dövlət Universiteti	1395	13.55	1.00	25.66	7.96	3.44	3.37	6.16	14.27	8.39	5.95	10.25	0.00
30	Mingəçevir Dövlət Universiteti	563	1.42	0.00	0.71	53.11	2.84	16.52	18.29	3.37	2.49	0.36	0.89	0.00
31	Lənkəran Dövlət Universiteti	978	4.70	1.12	1.64	3.27	0.82	0.92	0.51	5.83	10.74	69.43	1.02	0.00
32	Azərbaycan Kooperasiya Universiteti	894	43.74	1.79	10.85	6.60	3.24	3.80	5.37	6.94	5.82	6.26	5.48	0.11
33	Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu	60	33.33	5.00	8.33	8.33	6.67	10.00	6.67	6.67	3.33	5.00	6.67	0.00
34	"Azərbaycan" Universiteti	372	47.31	2.15	6.99	7.53	5.11	3.76	4.30	9.95	5.38	4.30	3.23	0.00
35	Qərbi Kaspi Universiteti (əvvəlki Qərb Universiteti)	817	52.63	0.73	8.81	5.39	3.79	6.73	4.28	4.53	5.39	3.67	4.04	0.00
36	Xəzər Universiteti	529	41.78	0.19	8.13	7.56	6.24	9.45	5.86	4.91	5.10	5.86	4.91	0.00
37	Bakı Avrasiya Universiteti	614	37.30	1.95	10.42	7.00	5.21	8.31	7.00	4.89	6.03	5.86	6.03	0.00
38	Bakı Qızlar Universiteti	387	32.82	0.52	8.53	8.79	4.65	5.94	9.30	7.49	8.79	4.65	8.53	0.00
39	"Odlar Yurdu" Universiteti	564	43.97	1.42	9.93	6.38	5.14	4.61	4.61	6.38	6.03	7.09	4.43	0.00
40	Bakı Biznes Universiteti	253	40.32	2.37	10.28	6.32	4.35	3.95	6.32	6.32	3.56	8.70	7.51	0.00
41	"Naxçıvan" Universiteti (Naxçıvan şəhəri)	321	3.12	85.98	1.87	1.25	0.62	2.18	0.31	0.62	0.62	2.49	0.93	0.00
42	Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyası	95	22.11	1.05	12.63	15.79	6.32	10.53	5.26	5.26	8.42	9.47	3.16	0.00

İxtisarlər :

Bakı – Bakı şəhərinin rayonları

Nax. – Naxçıvan şəhəri, bölgələri

Sum. – Sumqayıt şəhəri, Abşeron, Xızı, Şamaxı, Qobustan bölgələri

Min. – Mingəçevir, Naftalan, Yevlax, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Goranboy, Kəlbəcər, Bərdə, Ağcabədi, Ağdam, Tərtər bölgələri

Gən. – Gəncə şəhəri, Daşkəsən, Şəmkir, Göygöl, Samux, Gədəbəy, Qazax, Ağstafa, Tovuz bölgələri

Şəki – Şəki, Zaqatala, Balakən, Qəbələ, Qax, Oğuz bölgələri

Göy. – Göyçay, Ucar, Kürdəmir, Zərdab, Ağdaş, İsmayılı, Ağsu bölgələri

İm. – İmişli, Cəbrayıl, Qubadlı, Füzuli, Beyləqan, Laçın, Zəngilan bölgələri

Şir. – Şirvan şəhəri, Hacıqabul, Sabirabad, Biləsuvar, Neftçala, Salyan, Saatlı bölgələri

Lən. – Lənkəran şəhəri, Astara, Lerik, Yardımlı, Cəlilabad, Masallı bölgələri

Quba – Quba, Qusar, Xaçmaz, Şabran, Siyazan bölgələri

Xar. – xarici dövlətlər

Son on iki ilin statistikasına əsasən hər bir rayonun ayrı-ayrı fənlər üzrə ən qabaqcıl məktəbləri də müəyyənləşdirilib. Bunun üçün hər bir fənn üzrə abituriyentlərinin sayı 10-dan az olmayan məktəblər götürülüb. 6.25 və 6.26 sayılı cədvəllərdə (bax: səh. 409–416) respublikanın rayonlarının hər bir fənn üzrə son on iki ildə stabil olaraq yaxşı nəticə göstərən məktəbləri təqdim edilib. Rayon və şəhər təhsil şöbələri tərəfindən bu məktəblərin fəaliyyəti qiymətləndirilməli, onların qabaqcıl iş təcrübələri öyrənilib yayılmalıdır. Həmin məktəblərin məzunlarının yüksək nəticələr qazanması bəzən bütövlükdə pedaqoji kollektivlərin fəaliyyətindən çox, qabaqcıl iş təcrübəsi ilə seçilən bir neçə fənn müəlliminin, hətta bəzi hallarda bir müəllimin əməyi nəticəsində başa gəlir. Belə müəllimlərin fəaliyyəti öyrənilməlidir. Onların ictimaiyyətə tanınması, əməyinin layiqincə qiymətləndirilməsi digər müəllimlərin də dərslərə yaradıcı yanaşmasına səbəb olar ki, bu da nəticə etibarilə məktəblərdə təhsilin səviyyəsinin yüksəlməsinə müsbət təsir göstərsin.

Ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu müsabiqəsində ümumtəhsil müəssisələri məzunlarının intellektual baxımdan daha hazırlıqlı hissəsi iştirak edir və onlar hər bir tələbə yeri uğrunda yüksək müsabiqədən keçməli olurlar. Qəbul imtahanları həm də gənclərin intellektinin formalaşmasında mühüm rol oynayan məktəb müəllimlərinin, bütövlükdə isə abituriyentlərin təmsil olunduğu bölgələrin pedaqoji ictimaiyyətinin, bir növ, hesabatıdır. Abituriyentləri (cari və əvvəlki illərin məzunları) ən yüksək və ən zəif nəticə göstərən bölgələrin siyahısı 1.68 və 1.69 sayılı cədvəllərdə təqdim edilir.

Respublikanın müxtəlif bölgələrindən olan abituriyentlərin ali təhsil müəssisələrinə qəbulolma göstəriciləri üzrə aparılan statistik araşdırmalar göstərir ki, Ordubad rayonu abituriyentlərinin ali təhsil müəssisələrinə qəbulolma faizi daha yüksəkdir (bax: 1.68 sayılı cədvəl). O da qeyd edilməlidir ki, son altı ildə bir qayda olaraq, Bakı şəhərindən və Ordubad rayonundan olan abituriyentlərin qəbulolma faizi yüksək olub.

Qeyd etmək lazımdır ki, son illər qəbul imtahanlarında iştirak edən və qəbul olan abituriyentlərin arasında kənd rayonlarından olan abituriyentlərin sayı artıb. Belə ki, 2011-ci ildə kənd rayonlarından olan abituriyentlərin sayı imtahanda iştirak edən abituriyentlər içərisində 52.76%, qəbul olan abituriyentlər içərisində isə 45.59% idisə, artıq 2015-ci ildə bu rəqəmlər, müvafiq olaraq, 54.67% və 50.05%-ə, 2016-cı ildə 55.51% və 52.13%, 2017-ci ildə 57.13% və 52.67%, 2018-ci ildə 58.18% və 54.15%-ə bərabər olmuşdur.

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ QƏBULOLMA FAİZİNƏ GÖRƏ ƏN YÜKSƏK VƏ ƏN AŞAĞI NƏTİCƏ GÖSTƏRƏN BÖLGƏLƏR

ƏN YÜKSƏK NƏTİCƏ Cədvəl 1.68

Nº	B Ö L G Ə	Abit. sayı	Qəbul olub	Qəbulolma faizi
1	Ordubad rayonu	261	163	62.45
2	Naxçıvan şəhəri	999	583	58.36
3	Sumqayıt şəhəri	3274	1891	57.76
4	Zəngilan rayonu	542	310	57.20
5	Qubadlı rayonu	535	301	56.26
6	Sədərək rayonu	77	42	54.55
7	Kəngərli rayonu	181	98	54.14
8	Bakı şəhəri	25975	13901	53.52
9	Qax rayonu	388	207	53.35
10	Mingəçevir şəhəri	884	466	52.71

ƏN AŞAĞI NƏTİCƏ Cədvəl 1.69

Nº	B Ö L G Ə	Abit. sayı	Qəbul olub	Qəbulolma faizi
1	Sabirabad rayonu	787	298	37.87
2	Quba rayonu	1369	517	37.76
3	Samux rayonu	421	155	36.82
4	Qusar rayonu	642	234	36.45
5	Astara rayonu	693	245	35.35
6	Xızı rayonu	114	40	35.09
7	Şabran rayonu	471	164	34.82
8	Xaçmaz rayonu	1211	418	34.52
9	Ağsu rayonu	463	158	34.13
10	Lerik rayonu	466	157	33.69

Respublikanın böyük şəhərlərini təmsil edən abituriyentlərin (cari ilin və əvvəlki illərin məzunları) ali təhsil müəssisələrinə qəbulolma göstəriciləri 1.70 sayılı cədvəldə təqdim edilib. Abituriyentlərinin ali təhsil müəssisələrinə qəbulolma faizinə görə Naxçıvan şəhərinin nəticələri digər şəhərlərin göstəricilərindən yüksəkdir. İmtahanda iştirak edən hər 100 Naxçıvan məktəblisindən 58-59-u ali təhsil müəssisəsinə qəbul olub. Naxçıvan şəhərinin göstəricisinin bu dərəcədə yüksək olması daha çox bu şəhərin məktəblərini bitirən abituriyentlərin yerli ali təhsil müəssisələrinə üstünlük vermələri və bu ali təhsil müəssisələrinin digər

regionlar arasında elə də nüfuz sahibi olmadığından irəli gəlir. Əgər 1.67 sayılı cədvələ nəzər salsaq, Naxçıvan Dövlət Universiteti, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu və Naxçıvan Universitetinə qəbul olanların müvafiq olaraq, 84.84, 81.23 və 85.98%-ni Naxçıvan MR-in məktəblilərinin təşkil etdiyini görürük. Respublikanın qalan ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan abituriyentlər arasında Naxçıvan MR-dən olan abituriyentlərin payı 5.00%-dən çox olmayıb.

Sumqayıt şəhəri də abituriyentlərinin ali təhsil müəssisələrinə qəbulolma faizinə görə fərqlənir. Cədvəldən görüldüyü kimi, imtahan iştirak edən hər 100 məktəblidən 57-58-i ali təhsil müəssisəsinə qəbul olub.

Bakı şəhərinin abituriyentləri ənənəvi olaraq qəbulolma göstəricisinə görə ən yaxşılarından olub və aşağıdakı cədvəldən də görüldüyü kimi imtahanda iştirak edən hər 100 Bakı məktəblisindən 53-54-ü ali təhsil müəssisəsinə qəbul olub. Bu, Bakı məktəblilərinin ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbulolma faizinin daha yüksək olması ilə əlaqədardır. Aydındır ki, ərizələrində ödənişli əsaslarla olan yerləri, əsasən, maddi cəhətdən təminatlı ailələrdən olan abituriyentlər göstərilir. Bakı məktəblilərinin ödənişli yerlərə qəbulolma faizinin yüksək olması paytaxt əhalisinin sosial-iqtisadi vəziyyətinin regionlara nisbətən daha yaxşı olmasından irəli gəlir.

Ötən ilə nəzərən, bu il böyük şəhərləri təmsil edən abituriyentlər seçməsinə ali təhsil müəssisələrinə qəbul olanların nisbi çəkisi artmışdır. Artım daha çox Naxçıvan şəhərinin göstəricilərində nəzərə çarpır. Belə ki, əgər 2017-ci ildə bu şəhərin hər yüz məzunundan 52-53-ü tələbə adını qazanmışdısa, bu il onların sayı artıq 58-59 nəfərdir.

Cədvəl 1.70

**RESPUBLİKANIN BÖYÜK ŞƏHƏRLƏRİNİ TƏMSİL EDƏN
ABİTURIYENTLƏRİN ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBULOLMA GÖSTƏRİCİLƏRİ**

№	ŞƏHƏR	Abituriyentlərin sayı			Qəbul olub			Qəbulolma faizi		
		Cəmi	Oğlan	Qız	Cəmi	Oğlan	Qız	Cəmi	Oğlan	Qız
1	Naxçıvan	999	564	435	583	322	261	58.36	57.09	60.00
2	Sumqayıt	3274	1622	1652	1891	907	984	57.76	55.92	59.56
3	Bakı	25975	13225	12750	13901	6588	7313	53.52	49.81	57.36
4	Mingəçevir	884	469	415	466	226	240	52.71	48.19	57.83
5	Gəncə	2829	1384	1445	1286	604	682	45.46	43.64	47.20

Rayon təhsil şöbələri üçün maraqlı olacağı nəzərə alınaraq tam orta məktəbi 2018-ci ildə bitirmiş abituriyentlərin ali təhsil müəssisələrinə qəbulolma göstəriciləri haqqında məlumat 1.71 sayılı cədvəldə təqdim olunur. Cədvəldən görüldüyü kimi, Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan liseylər respublikanın digər ümumtəhsil müəssisələri ilə müqayisədə ənənəvi olaraq üstünlüyə malikdir. Qəbul imtahanlarında iştirak edən Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan liseylərin və özəl liseylərin abituriyentlərinin 74.57%-i ali təhsil müəssisələrinə qəbul olub. Ümumilikdə həm respublika üzrə, həm də respublikanın bölgələri içərisində bu göstərici üzrə ən yüksək nəticə Ordubad rayonunun məzunlarına məxsusdur. Bu il Ordubad rayonunun imtahanda iştirak edən hər 100 məzunundan 78-79 nəfəri ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmuşdur.

1.71 sayılı cədvəldə ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan bilki məzunların onların ümumi sayına nəzərən faizi də təqdim edilib. Bu göstərici üzrə cari ildə Naxçıvan şəhərinin, Ordubad, Qubadlı rayonlarının, Sumqayıt şəhərinin ümumtəhsil müəssisələri respublikanın digər bölgələrini təmsil edən məktəblərlə müqayisədə çox böyük üstünlüyə malikdir. Məktəbi 2018-ci ildə bitirən hər 100 nəfər məzundan Naxçıvan şəhəri üzrə 69–70-i, Ordubad rayonu üzrə 60–61-i, Qubadlı rayonu və Sumqayıt şəhəri üzrə 58–59-u ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmuşdur. Qeyd etmək lazımdır ki, böyük şəhərlərin ümumtəhsil müəssisələrinə nəzərən bölgə məktəblərinin nisbətən az sayda məzununun ali təhsil müəssisələrinə sənəd verməsi səbəbindən bölgə məzunlarının bütövlükdə qəbulolma faizi aşağı olub. Məsələn, Sabirabad rayonunun qəbul imtahanlarında iştirak edən məzunlarının ali təhsil müəssisələrinə qəbulolma faizi 40.30-a bərabərdir. Lakin Sabirabad rayonundan qəbul imtahanlarında məzunların yalnız 41.53%-i iştirak etdiyindən bütövlükdə rayon məzunlarının ali təhsil müəssisələrinə qəbulolma faizi cəmi 16.74-ə bərabərdir.

2018-Cİ İL MƏZUNLARININ ALI TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ QƏBULOLMA GÖSTƏRİCİLƏRİ

№	TƏHSİL ŞÖBƏSİ	Məzunların sayı	Abituriyentlərin		Qəbul olan abituriyentlərin		
			sayı	faizi (bölgənin məzunlarının sayına görə)	sayı	faizi (bölgənin abituriyentlərinin sayına görə)	faizi (bölgənin məzunlarının sayına görə)
1	Bakı şəhəri	19722	17468	88.57	10450	59.82	52.99
2	Sumqayıt şəhəri	2805	2537	90.45	1640	64.64	58.47
3	Gəncə şəhəri	2377	1991	83.76	1044	52.44	43.92
4	Abşeron rayonu	2203	1933	87.74	1116	57.73	50.66
5	Lisələr (TN tabeli və özəl)	2170	1813	83.55	1352	74.57	62.30
6	Şəmkir rayonu	1816	1068	58.81	503	47.10	27.70
7	Şəki rayonu	1733	1213	69.99	633	52.18	36.53
8	Lənkəran rayonu	1728	1004	58.10	516	51.39	29.86
9	Cəlilabad rayonu	1582	815	51.52	363	44.54	22.95
10	Tovuz rayonu	1542	1019	66.08	471	46.22	30.54
11	Xaçmaz rayonu	1520	854	56.18	322	37.70	21.18
12	Masallı rayonu	1483	816	55.02	455	55.76	30.68
13	Ağdam rayonu	1452	1015	69.90	576	56.75	39.67
14	Sabirabad rayonu	1428	593	41.53	239	40.30	16.74
15	Quba rayonu	1348	931	69.07	394	42.32	29.23
16	Bərdə rayonu	1228	851	69.30	410	48.18	33.39
17	Ağcabədi rayonu	1210	699	57.77	318	45.49	26.28
18	Qəbələ rayonu	1191	807	67.76	429	53.16	36.02
19	Kəlbəcər rayonu	1186	887	74.79	493	55.58	41.57
20	Zaqatala rayonu	1136 (1117)	625	55.02 (55.95)	334	53.44	29.40 (29.90)
21	Salyan rayonu	1132	655	57.86	357	54.50	31.54
22	Füzuli rayonu	1118	829	74.15	437	52.71	39.09
23	İmişli rayonu	1099	557	50.68	258	46.32	23.48
24	Yevlax rayonu	1078	604	56.03	310	51.32	28.76
25	Göyçay rayonu	975	606	62.15	318	52.48	32.62
26	Laçın rayonu	953	783	82.16	462	59.00	48.48
27	Kürdəmir rayonu	910	453	49.78	200	44.15	21.98
28	Goranboy rayonu	877	583	66.48	266	45.63	30.33
29	Qusar rayonu	859	491	57.16	181	36.86	21.07
30	Biləsuvar rayonu	845	535	63.31	244	45.61	28.88
31	Mingəçevir şəhəri	805	687	85.34	405	58.95	50.31
32	Ağdaş rayonu	780	553	70.90	231	41.77	29.62
33	Astara rayonu	768	541	70.44	197	36.41	25.65
34	İsmayıllı rayonu	765	545	71.24	287	52.66	37.52
35	Balakən rayonu	758 (754)	442	58.31 (58.62)	208	47.06	27.44 (27.59)
36	Şirvan şəhəri	757	576	76.09	308	53.47	40.69
37	Gədəbəy rayonu	747	436	58.37	224	51.38	29.99
38	Ağstafa rayonu	739	510	69.01	256	50.20	34.64
39	Saatlı rayonu	724	361	49.86	151	41.83	20.86
40	Beyləqan rayonu	718	507	70.61	219	43.20	30.50

Cədvəl 1.71 (ardı)

№	TƏHSİL ŞÖBƏSİ	Məzunların sayı	Abituriyentlərin		Qəbul olan abituriyentlərin		
			sayı	faizi (bölgənin məzunlarının sayına görə)	sayı	faizi (bölgənin abituriyentlərinin sayına görə)	faizi (bölgənin məzunlarının sayına görə)
41	Ucar rayonu	716	449	62.71	206	45.88	28.77
42	Naxçıvan şəhəri	713	650	91.16	492	75.69	69.00
43	Qazax rayonu	681	506	74.30	274	54.15	40.23
44	Cəbrayıl rayonu	679	551	81.15	315	57.17	46.39
45	Göygöl rayonu	651	451	69.28	205	45.45	31.49
46	Şamaxı rayonu	645	503	77.98	236	46.92	36.59
47	Neftçala rayonu	624	382	61.22	204	53.40	32.69
48	Yardımlı rayonu	623	282	45.26	124	43.97	19.90
49	Tərtər rayonu	607	396	65.24	184	46.46	30.31
50	Şərur rayonu	580	492	84.83	274	55.69	47.24
51	Ağsu rayonu	543	343	63.17	123	35.86	22.65
52	Babək rayonu	530	398	75.09	247	62.06	46.60
53	Şabran rayonu	512	343	66.99	129	37.61	25.20
54	Qax rayonu	475 (405)	297	62.53 (73.33)	180	60.61	37.89 (44.44)
55	Lerik rayonu	471	300	63.69	104	34.67	22.08
56	Zəngilan rayonu	461	407	88.29	253	62.16	54.88
57	Samux rayonu	457	299	65.43	125	41.81	27.35
58	Qubadlı rayonu	457	431	94.31	269	62.41	58.86
59	Oğuz rayonu	449	334	74.39	169	50.60	37.64
60	Zərdab rayonu	447	315	70.47	153	48.57	34.23
61	Hacıqabul rayonu	407	225	55.28	99	44.00	24.32
62	Siyəzən rayonu	379	284	74.93	146	51.41	38.52
63	Culfa rayonu	354	286	80.79	174	60.84	49.15
64	Qobustan rayonu	332	191	57.53	89	46.60	26.81
65	Ordubad rayonu	238	185	77.73	145	78.38	60.92
66	Daşkəsən rayonu	188	95	50.53	44	46.32	23.40
67	Kəngərli rayonu	163	119	73.01	82	68.91	50.31
68	Şuşa rayonu	160	138	86.25	62	44.93	38.75
69	Şahbuz rayonu	128	117	91.41	74	63.25	57.81
70	Xocavənd rayonu	119	104	87.39	61	58.65	51.26
71	Xızı rayonu	110	85	77.27	33	38.82	30.00
72	Xocalı rayonu	99	84	84.85	37	44.05	37.37
73	Respublika Olimpiya İdman Liseyi	84	75	89.29	11	14.67	13.10
74	Sədərək rayonu	74	55	74.32	39	70.91	52.70
75	Naftalan şəhəri	63	57	90.48	29	50.88	46.03
CƏMİ		82486 (82393)	60422	73.25 (73.33)	32968	54.56	39.97 (40.01)

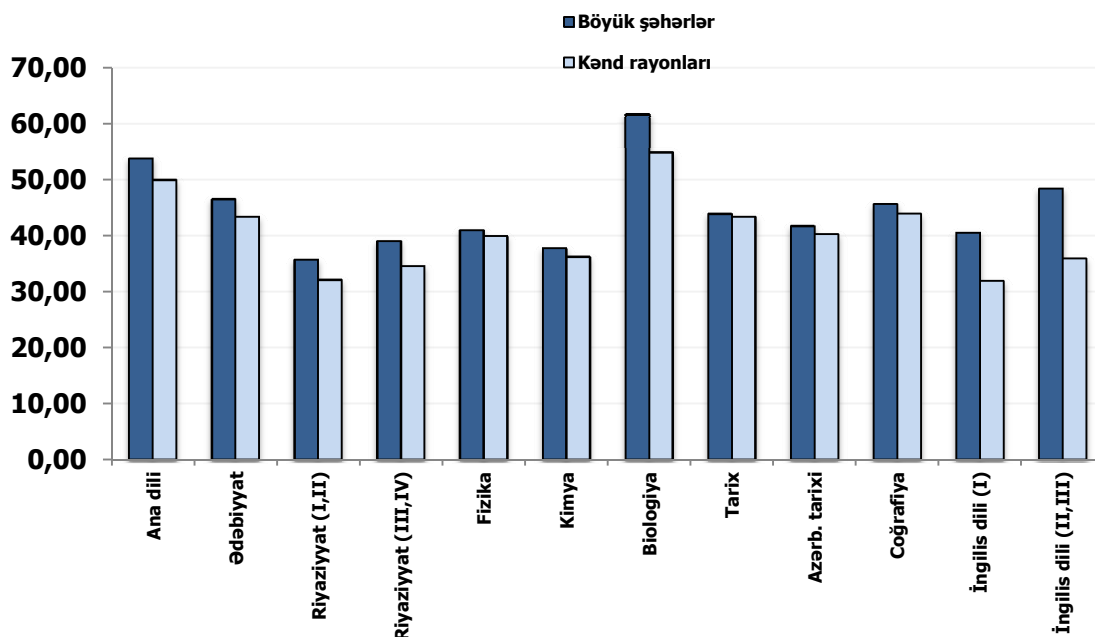
Qeyd: Mötərizədə gürcü bölməsinin şagirdləri nəzərə alınmadan hesablanmış göstəricilər təqdim edilmişdir.

Böyük şəhərlərdən və kənd rayonlarından olan abituriyentlərin istəklərində oxşar cəhətlər olsa da, bilikləri fərqlidir. Bu fərq özünü ən çox biologiya və ingilis dili fənlərinə verilən cavablarda göstərir

Respublikanın böyük şəhərlərindən və kənd rayonlarından olan abituriyentlərin ayrı-ayrı ixtisas qruplarına meyilləri və fənlər üzrə test suallarına cavabvermə göstəricilərinin hər biri ayrılıqda araşdırılıb. Nəticələrə əsasən hər iki kontingentin ixtisas qruplarına olan istək və meyilləri arasında fərq, demək olar ki,

yox dərəcəsidədir. O mənada ki, həm böyük şəhərlərin, həm də kənd rayonlarının oğlan abituriyentləri riyaziyyat və mühəndislik ixtisasları qrupuna, qız abituriyentləri isə humanitar və pedaqoji ixtisaslar qrupuna daha çox üstünlük verirlər. Lakin bu iki kontingentdən olan abituriyentlərin imtahan fənləri üzrə test tapşırıqlarına cavablarında ciddi fərq vardır. Böyük şəhərlərdən olan abituriyentlərin hazırlıq səviyyəsi kənd rayonlarından olan abituriyentlərin hazırlıq səviyyəsindən yüksəkdir. Bu üstünlük özünü, ənənəvi olaraq, daha çox biologiya, ingilis dili, riyaziyyat, coğrafiya, ana dili və ədəbiyyat fənləri üzrə hazırlıqda göstərir. Bu müqayisənin əyani olması üçün aşağıdakı diaqramları (şəkil 1.24) təqdim edirik. Diaqramlardan da aydın görünür ki, bütün fənlər üzrə şəhərlərdən olan abituriyentlərin səviyyəsi yüksəkdir. Bu, şübhəsiz, şəhər məktəblərinin maddi-texniki bazasının, təlim-tədris texnologiyasının, informasiya təminatının kənd məktəbləri ilə müqayisədə xeyli üstün olması və digər obyektiv amillərlə bağlıdır. Bununla belə, son illər dövlət xətti ilə, həmçinin Heydər Əliyev Fondu tərəfindən respublikanın müxtəlif bölgələrində, əsasən də kənd rayonlarında müasir standartlara cavab verən məktəblərin inşa edilməsi, onların maddi-texniki bazasının və müəllim potensialının gücləndirilməsi şəhər və rayon abituriyentlərinin bilikləri arasındakı fərqi azalmasına təsir göstərir.

BÖYÜK ŞƏHƏRLƏRDƏN VƏ KƏND RAYONLARINDAN OLAN ABİTURİYENTLƏRİN İMTAHAN FƏNLƏRİ ÜZRƏ DÜZGÜN CAVABLARININ MÜQAYİSƏSİ DİAQRAMI

Şəkil 1.24

Məcburi köçkün ailələrindən olan abituriyentlərin imtahan nəticələri ilbəl yaxşılaşır.

Onların təhsil problemlərinin həlli diqqət mərkəzindədir

Dövlət İmtahan Mərkəzi məcburi köçkün və qaçqın ailələrindən olan şagirdlərin və abituriyentlərin qəbul imtahanlarına hazırlığına kömək göstərilməsini həmişə diqqət mərkəzində saxlayır. Hər il onlarla görüşlər təşkil olunur, peşəyönümü istiqamətli söhbətlər aparılır, onları imtahanların texnologiyası ilə tanış etmək məqsədilə pulsuz sınaq imtahanları keçirilir. Onlara dərsliklər, dərs vəsaitləri, “Abituriyent” jurnalları, həmçinin imtahanlarda istifadə olunmuş test kitabçaları hədiyyə olunur. Bütün bunlar və digər amillər məcburi köçkün və qaçqın ailəsindən olan abituriyentlərin təhsillərini davam etdirmək istəklərinə və imtahan göstəricilərinə müsbət təsir göstərir. Bu il işğal altında olan rayonlarımızdan ali təhsil müəssisələrinə sənəd verən 10671 abituriyentdən 5455 nəfəri tələbə adı qazanıb. Məcburi köçkün olan abituriyentlərin ali təhsil müəssisələrinin nüfuzlu ixtisaslarına qəbulolma faizi də artıb.

1.1 Ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi əsasında tələbə qəbulu

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Ali təhsil müəssisələrində yeni maliyyələşdirmə mexanizminin tətbiq edilməsi barədə” 10 fevral 2010-cu il tarixli Fərmanına əsasən 2010/2011-ci tədris ilindən başlayaraq gənclərin Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrində həm dövlət sifarişi, həm də ödənişli əsaslarla təhsil alması üçün qəbul aparılır. Dövlət sifarişi əsasında təhsil adambaşına maliyyələşdirmə prinsipi ilə həyata keçirilir. Bu o deməkdir ki, müəyyən ixtisaslar üzrə mütəxəssis hazırlığını dövlət sifarişinə əsasən yerinə yetirən təhsil müəssisələrinə maliyyə vəsaitləri tələbələrin sayından asılı olaraq ayrılır.

Ali təhsildə adambaşına maliyyələşdirmə mexanizmi dünyanın inkişaf etmiş ölkələrində tətbiq olunan mütərəqqi metodlardandır. Belə bir mexanizmin tətbiqi ali təhsildə keyfiyyətin yüksəlməsinə, ali təhsil müəssisələri arasında dövlət sifarişi əsasında təhsil alan tələbə uğrunda mübarizə və rəqabətin yaranmasına xidmət edir.

Tətbiq olunan qaydaya əsasən mülkiyyət formasından asılı olmayaraq qanunvericiliyə uyğun fəaliyyət göstərən bütün ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi ilə mütəxəssis hazırlığında iştirak etmək imkanı yaradılmışdır. Qeyd etmək lazımdır ki, qəbul imtahanında yüksək nəticə əldə edərək dövlət sifarişi əsasında dövlət, yaxud özəl ali təhsil müəssisəsinə qəbul olan abituriyentin təhsili üçün nəzərdə tutulan vəsait həmin ali təhsil müəssisəsinin hesabına köçürülür.

2018/2019-cu tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi əsasında 11805 nəfər (əlavə olaraq 66 yer müsabiqədənkənar) tələbə qəbulu nəzərdə tutulmuşdu. Bu yerlərin 46.68%-i I qrupun, 16.99%-i II qrupun, 18.17%-i III qrupun, 11.70%-i IV qrupun, 6.46%-i V qrupun payına düşürdü. Ötən illə müqayisədə cari ildə dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına tələbə qəbuluna ayrılan yerlərin sayı 0.74% (87 yer) artmışdır. Ayrılmış yerlərin sayındakı dəyişiklik ixtisas qrupları üzrə müxtəlif olmuşdur. Cari ildə I, IV və V qruplara daxil olan ixtisaslar üçün ayrılan yerlər, müvafiq olaraq, 0.82, 9.86 və 9.47% artmış, II və III qruplar üzrə isə, müvafiq olaraq, 2.76 və 4.07% azalmışdır.

Bu il 30 mülki dövlət və 11 özəl ali təhsil müəssisəsi dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində iştirak etmişdir. Ali təhsil müəssisələri arasında dövlət sifarişi əsasında ən çox mütəxəssis hazırlamaq imkanına Bakı Dövlət Universiteti (3778 yer), Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (2510 yer) və Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (2259 yer) malik olmuşdur.

Ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə daha hazırlıqlı gənclərin qəbul olmasını təmin etmək məqsədilə dövlət sifarişli yerlərin müsabiqəsində iştirak etmək üçün (kənd təsərrüfatı ixtisasları istisna olmaqla) I və IV ixtisas qrupları üzrə 250 bal, II və III ixtisas qrupları üzrə 300 bal həddində minimal bal tələbi qoyulmuşdu. Bu tələblər ödənişli təhsil forması üzrə tələbə qəbulunda tətbiq edilən tələblərdən I və IV ixtisas qruplarında 50, II və III ixtisas qruplarında 100 bal yüksək idi. I və IV ixtisas qruplarına daxil olan kənd təsərrüfatı ixtisaslarının dövlət sifarişli yerlərinin müsabiqəsində iştirak etmək üçün 150 bal həddində minimal bal tələbi qoyulmuşdu.

Qeyd edək ki, dövlət sifarişi ilə qəbul aparılan yerlər üzrə müsabiqə Azərbaycan və rus bölmələri ilə birgə aparılmışdır. Nəticədə, Azərbaycan bölməsindən 33132, rus bölməsindən isə 3384 nəfər abituriyent bu yerlərin müsabiqəsində iştirak etmək hüququ qazanmışdı. Ümumilikdə isə dövlət sifarişi ilə qəbul aparılan yerlərin müsabiqəsində 36516 nəfər abituriyent iştirak etmək hüququ qazanmışdı. Bu abituriyentlərin 45.59%-i (16649 nəfər) I qrupun, 15.53%-i (5672 nəfər) II qrupun, 20.88%-i (7624 nəfər) III qrupun, 11.17%-i (4079 nəfər) IV qrupun, 7.85%-i (2868 nəfər) V qrupun payına düşürdü.

Dövlət sifarişi ilə qəbul aparılan yerlər üzrə müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanan abituriyentlərdən 23770 nəfər (65.09%) bu yerləri öz ərizələrində qeyd etmişdi. Ötən illə müqayisədə müsabiqə iştirakçılarının sayı 2.00% çox olmuşdur. Müsabiqə iştirakçılarının 91.93%-i (21852 nəfər) Azərbaycan, 8.07%-i (1918 nəfər) isə rus bölməsini təmsil etmişdir. Azərbaycan bölməsində abituriyentlərin 39.69%-i I qrupun, 16.38%-i II qrupun, 21.92%-i III qrupun, 12.80%-i IV qrupun, 9.50%-i isə V qrupun dövlət sifarişli yerlərini öz ərizələrində qeyd etmişdi. Rus bölməsində bu göstəricilər, müvafiq olaraq, 43.53%, 16.53%, 16.48%, 11.37% və 12.20% olmuşdur. Ən yüksək müsabiqə vəziyyəti V qrupda müşahidə edilmişdir. Bu qrup üzrə 1 yerə 2.9 ərizə daxil olmuşdu.

Təhlil göstərir ki, ödənişli ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış abituriyentlərin 73.93%-i dövlət sifarişə əsasında qəbul aparılan yerlərin müsabiqəsində iştirak etmək hüququ qazanmışdır. Bu göstərici I qrup üzrə 100.00%, II qrup üzrə 48.49%, III qrup üzrə 53.91%, IV qrup üzrə 100.00%, V qrup üzrə isə 77.89% təşkil etmişdir. I və IV qruplar üzrə göstəricilərin bu dərəcədə yüksək olması kənd təsərrüfatı ixtisasları qrupuna daxil olan ixtisaslar üzrə təyin olunmuş müsabiqə şərtlərinin nisbətən aşağı olmasından irəli gəlmişdir. Bu hesabla əlavə olaraq I qrupda 6751 nəfərin, IV qrupda isə 756 nəfərin təkcə bu ixtisasların dövlət sifarişli yerlərinin müsabiqəsində iştirak etmək hüququ olmuşdur. Əgər bu abituriyentlər nəzərə alınmasa idi, o zaman təhsili ödənişli əsaslarla olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış abituriyentlərin I qrup üzrə 59.45%-nin, IV qrup üzrə 81.47%-nin, bütövlükdə isə 59.33%-nin dövlət sifarişə əsasında qəbul aparılan yerlərin müsabiqəsində iştirak etmək hüququ olardı.

Dövlət sifarişə əsasında qəbul aparılan yerlərin, bu yerlər uğrunda müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanan və müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin ixtisas qrupları üzrə paylanması və qruplarda yaranan müsabiqə vəziyyəti 1.1.1 sayılı cədvəldə təqdim edilir.

Cədvəl 1.1.1

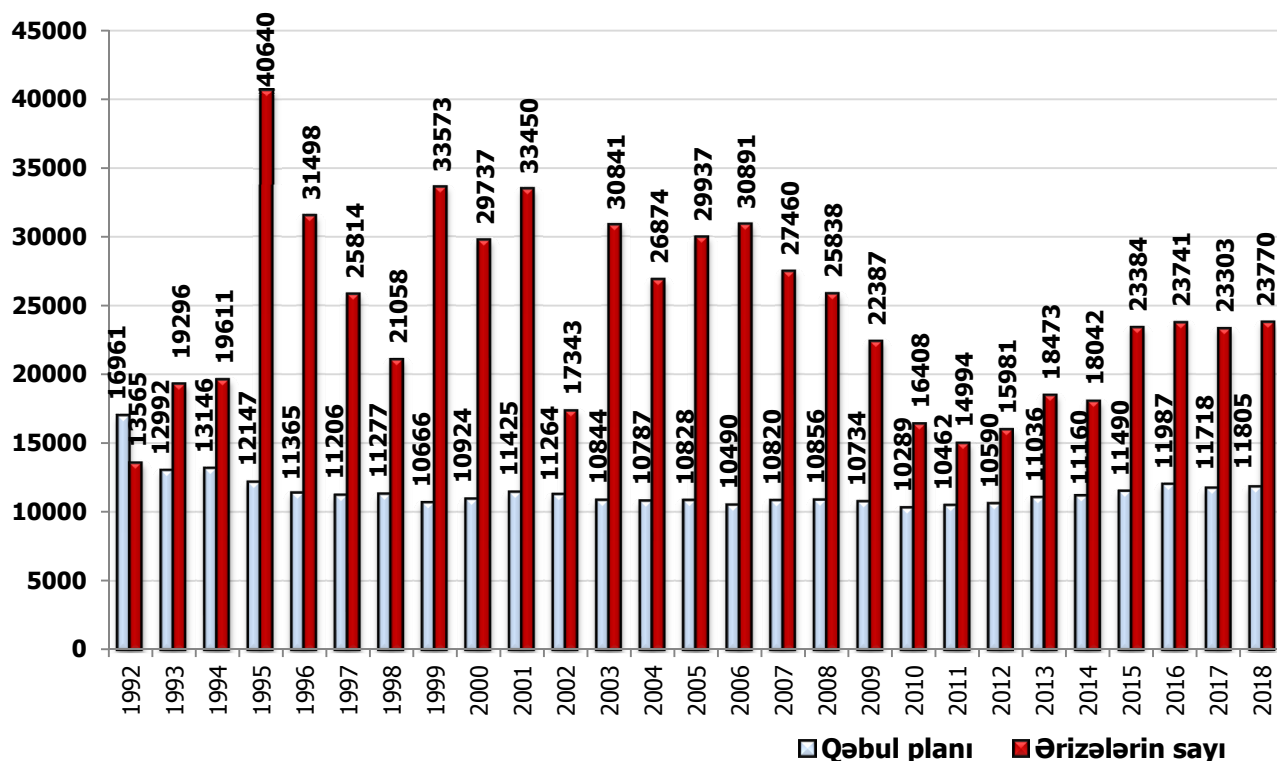
DÖVLƏT SİFARİŞİ ƏSASINDA AYRILAN YERLƏR ÜZRƏ MÜSABİQƏDƏ İŞTİRAK EDƏN ABİTURIYENTLƏRİN ƏRİZƏLƏRİNİN SAYI VƏ MÜSABİQƏ VƏZİYYƏTİ

№	İxtisas qrupu	Dövlət sifariş	Müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış abituriyentlərin sayı			Müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayı			Müsabiqə vəziyyəti
			Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bütövlükdə	Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bütövlükdə	
I	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, aqrar ixtisasları	5510 ¹	15079	1570	16649	8672	835	9507	1.465
II	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	2006	5123	549	5672	3580	317	3897	1.768
III	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	2145	7090	534	7624	4790	316	5106	2.055
IV	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, aqrar ixtisasları	1381 ²	3593	486	4079	2796	218	3014	1.671
V	İncəsənət, musiqi, idman ixtisasları	763	2578	290	2868	2077	234	2311	2.852
C Ə M İ		11805	33132	3384	36516	21852	1918	23770	1.735

- 1) Əlavə olaraq maksimum 299 yer Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin və Naxçıvan Dövlət Universitetinin dövlət sifarişə əsasında qəbul aparılan ixtisasları üçün nəzərdə tutulmuşdur.
- 2) Əlavə olaraq maksimum 210 yer Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin və Naxçıvan Dövlət Universitetinin dövlət sifarişə əsasında qəbul aparılan ixtisasları üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Plan yerləri və müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayının 1992-2018-ci illər üzrə dinamikasının (şəkil 1.1.1) təhlili göstərir ki, 1996-cı ildən başlayaraq dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşən yerlər üzrə qəbul planı, demək olar ki, sabit qalıb. Müsabiqə iştirakçılarının sayında isə bu illər ərzində böyük dəyişikliklər baş verib. Bu dəyişikliklər, bir tərəfdən, məktəb məzunlarının sayı və onların qəbul imtahanlarında nümayiş etdirdikləri bilik səviyyəsi ilə bağlıdırsa, digər tərəfdən, ayrı-ayrı illərdə DİM-in müsabiqə şərtlərində apardığı təkmilləşdirmələrlə bağlıdır. Test üsulu ilə qəbul aparılan ilk illərdə dəyişikliklər daha çox olub. Ən ciddi dəyişiklik 2002 və 2010-cu illərə təsadüf etmişdir ki, bu da 2002-ci ildə respublikada məktəb məzunlarının sayının kəskin azalması, 2010-cu ildə isə ali təhsil müəssisələrində yeni maliyyələşdirmə mexanizminin tətbiq edilməsi ilə əlaqədar olmuşdur.

1992-2018-Cİ İLLƏRDƏ QƏBUL PLANI VƏ ABİTURIYENT ƏRİZƏLƏRİNİN SAYININ DİNAMİKASI (DÖVLƏT BÜDCƏSİNİN VƏSAİTİ HESABINA MALİYYƏLƏŞƏN YERLƏR ÜZRƏ MÜSABİQƏ ŞƏRTLƏRİNİ ÖDƏYƏN ABİTURIYENTLƏR)

Şəkil 1.1.1

İxtisas qrupları üzrə bilki qəbul planı, abituriyent ərizələrinin sayı və müsabiqə vəziyyətinin ötən ilin müvafiq göstəriciləri ilə müqayisəsinin rəqəmlərlə ifadəsi 1.1.2 sayılı cədvəldə təqdim edilir. Ötən illə müqayisədə cari ildə dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına maliyyələşən yerlərə müsabiqə 1.14% azalmışdır. Hər bir qrup üzrə ayrılıqda baxdıqda da müsabiqə vəziyyətinin II, III və IV ixtisas qruplarında artdığı, I və V ixtisas qruplarında azaldığı müşahidə olunur.

Cədvəl 1.1.2

2017-Cİ VƏ 2018-Cİ İLLƏR ÜZRƏ QƏBUL PLANI VƏ ABİTURIYENT ƏRİZƏLƏRİNİN SAYININ MÜQAYİSƏSİ (DÖVLƏT BÜDCƏSİNİN VƏSAİTİ HESABINA MALİYYƏLƏŞƏN YERLƏR ÜZRƏ MÜSABİQƏ ŞƏRTLƏRİNİ ÖDƏYƏN ABİTURIYENTLƏR)

İxtisas qrupu	Dövlət sifariş (illər üzrə)			Ərizə vermiş abituriyentlərin sayı (illər üzrə)			Müsabiqə vəziyyəti (illər üzrə)		
	2017	2018	fərq, %-lə	2017	2018	fərq, %-lə	2017	2018	fərq, %-lə
I	5465	5510	+0.82	9203	9507	+3.30	1.475	1.465	-0.68
II	2063	2006	-2.76	3787	3897	+2.90	1.702	1.768	+3.88
III	2236	2145	-4.07	5056	5106	+0.99	1.961	2.055	+4.79
IV	1257	1381	+9.86	2531	3014	+19.08	1.657	1.671	+0.84
V	697	763	+9.47	2799	2311	-17.43	3.687	2.852	-22.65
CƏMİ	11718	11805	+0.74	23303	23770	+2.00	1.755	1.735	-1.14

("-" ötən illə müqayisədə azalmanı, "+" isə artmanı göstərir)

Bilki qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən, ali təhsil müəssisələrinin dövlət sifarişində ayrılan 11805 plan yerinə 11970 abituriyent qəbul olmuş, dövlət sifariş 101.40% yerinə yetirilmişdir. Bu abituriyentlərdən 352 nəfəri Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti və Naxçıvan Dövlət Universiteti üçün nəzərdə

tutulmuş əlavə yerlərə qəbul olmuşdur. Dövlət sifarişli yerlər üzrə müsabiqədə I ixtisas qrupundan 9507 nəfər abituriyent iştirak etmişdir. Onların Azərbaycan bölməsində 59.11%-i, rus bölməsində isə 63.23%-i qəbul olmuş, dövlət sifarişi 102.61% yerinə yetirilmişdir. II ixtisas qrupu üzrə müsabiqədə 3897 nəfər abituriyent iştirak etmişdir. Onların Azərbaycan bölməsində 52.32%-i, rus bölməsində isə 38.49%-i qəbul olmuş, dövlət sifarişi 99.45% yerinə yetirilmişdir. III ixtisas qrupundan müsabiqədə 5106 nəfər abituriyent iştirak etmişdir. Onların Azərbaycan bölməsində 43.01%-i, rus bölməsində isə 25.63%-i qəbul olmuş, dövlət sifarişi üzrə ayrılan yerlər 99.81% dolmuşdur. IV ixtisas qrupundan müsabiqədə 3014 nəfər abituriyent iştirak etmişdir. Onların Azərbaycan bölməsində 48.89%-i, rus bölməsində isə 33.94%-i qəbul olmuş, dövlət sifarişi 104.34% yerinə yetirilmişdir. V ixtisas qrupundan müsabiqədə 2311 nəfər abituriyent iştirak etmişdir. Onların Azərbaycan bölməsində 31.87%-i, rus bölməsində isə 32.91%-i qəbul olmuş, dövlət sifarişi üzrə ayrılan yerlər 96.85% dolmuşdur.

Dövlət sifarişinin ən az yerinə yetirilmə faizi V ixtisas qrupunda olmuşdur (96.85%). Digər ixtisas qruplarında plan yerlərinin dolma göstəricisi 99%-dən yuxarıdır. Dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlər üzrə qəbulun nəticələri 1.1.3 sayılı cədvəldə təqdim edilir.

Cədvəl 1.1.3

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ DÖVLƏT SİFARİŞİ ƏSASINDA AYRILAN YERLƏRƏ QƏBUL OLAN ABİTURİYENTLƏRİN SAYI HAQQINDA MƏLUMAT

İxtisas qrupu	Dövlət sifarişi üzrə ayrılan yerlərin sayı	Qəbul olanların sayı (ADAU və NDU üçün ayrılmış əlavə yerlər də nəzərə alınmaqla)			Qəbulolma faizi
		Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Cəmi	
I	5510	4964 (5126)	500 (528)	5464 (5654)	99.17 (102.61)
II	2006	1873	122	1995	99.45
III	2145	2060	81	2141	99.81
IV	1381	1221 (1367)	58 (74)	1279 (1441)	92.61 (104.34)
V	763	662	77	739	96.85
CƏMİ	11805	10780 (11088)	838 (882)	11618 (11970)	98.42 (101.40)

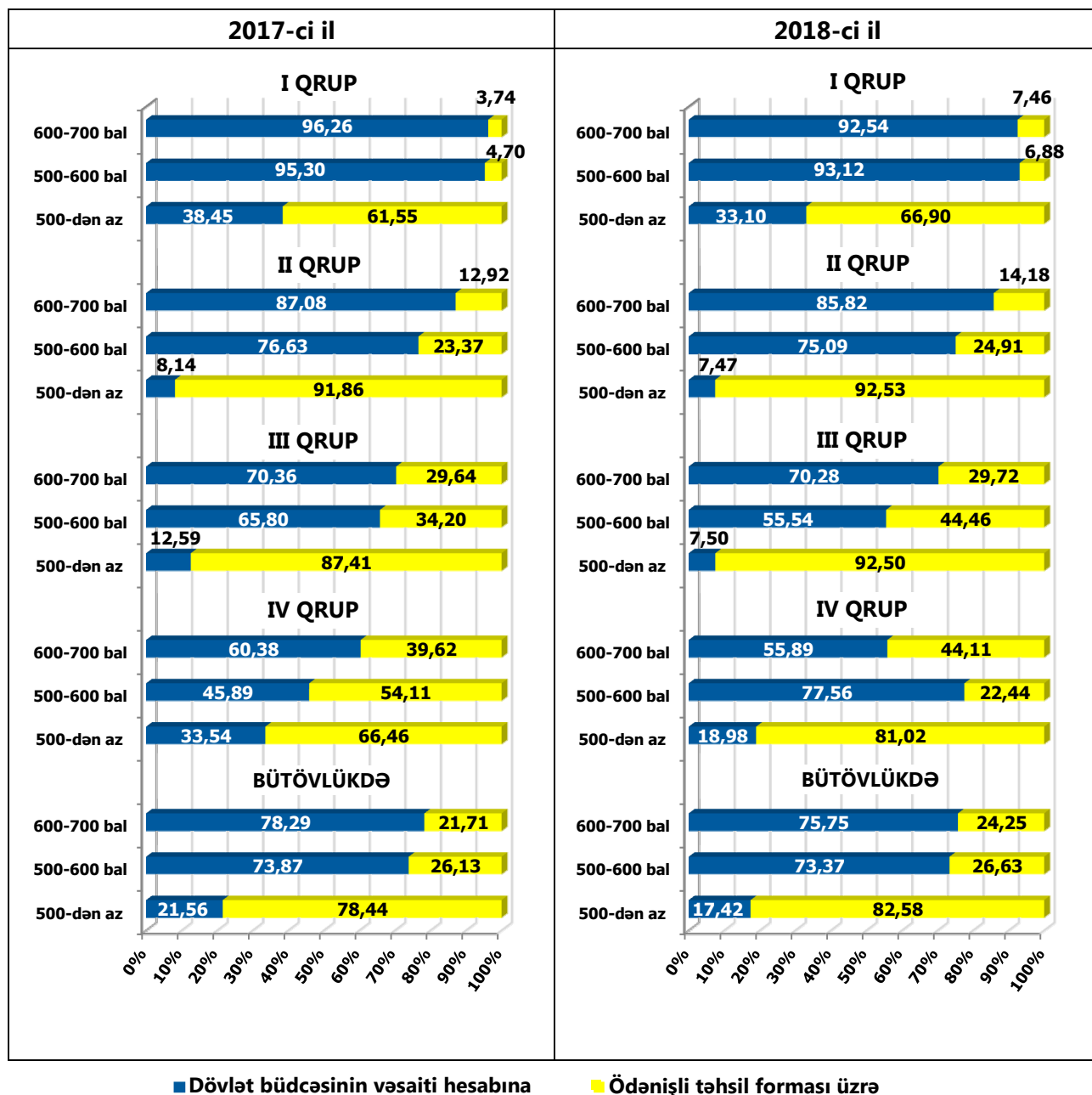
Bütün ixtisas qrupları üzrə bütövlükdə götürdükdə, qəbul olanların 92.63%-i (11088 nəfər) Azərbaycan, 7.37%-i (882 nəfər) rus bölməsinə aiddir. 2017-ci ildə bu göstəricilər, müvafiq olaraq, 91.96 faiz (10745 nəfər) və 8.04 faiz (940 nəfər) təşkil etmişdi. Bölmələr üzrə son on ilin qəbul imtahanlarının nəticələrinin təhlilindən aydın olur ki, dövlət vəsaiti hesabına maliyyələşdirilən yerlərə müsabiqənin Azərbaycan və rus bölmələri ilə birgə aparılması, zəif müsabiqə vəziyyəti yaranan rus bölməsinə qəbul olanların faizinin azalmasına səbəb olmuşdur. Belə ki, bu illər ərzində Azərbaycan bölməsinə qəbul olanların faizi 82.65-dən 92.63-ə qədər artmış, rus bölməsində isə 17.35 %-dən 7.37 %-ə qədər azalmışdır.

Ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan oğlan və qızların sayları arasında fərq çox kiçikdir. Onların 49.79%-ni (19695 nəfər) oğlanlar, 50.21%-ni (19865 nəfər) qızlar təşkil edib. Dövlət sifarişi üzrə ali təhsil müəssisələrinə qəbul olanların isə 52.36%-ni (6268 nəfər) qız və 47.64%-ni (5702 nəfər) oğlan abituriyentlər təşkil edib.

Cari ilin məzunları arasında da analogi vəziyyət müşahidə olunur. Belə ki, ali təhsil müəssisələrinə ümumilikdə qəbul olanların 50.31%-ni (16586 nəfər) oğlanlar, 49.69%-ni (16382 nəfər) qızlar, dövlət sifarişi əsasında qəbul olanların isə 48.27%-ni (5286 nəfər) oğlanlar, 51.73%-ni (5666 nəfər) qızlar təşkil edib.

1.1.2 sayılı şəkildə 2017 və 2018-ci illərdə ali təhsil müəssisələrinə dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilən və ödənişli təhsil formaları üzrə (xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar istisna olmaqla) qəbul olmuş abituriyentlərin imtahan ballarının paylanma diaqramları ixtisas qrupları ardıcılığında təqdim edilmişdir. Diaqramların müqayisəli təhlili zamanı ötən ilə nəzərən ən yüksək bal (600-700 bal) toplayanlar seçməsinə dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilən yerlərə qəbul olan abituriyentlərin nisbi çəkisinin bütün ixtisas qruplarında demək olar ki, sabit qalması, yalnız çox cüzi fərqlərin olduğu müşahidə olunur. Bu fərqlər isə bir sıra amillərlə əlaqədardır. Bunlardan ötən illə müqayisədə ən azı 600 bal toplayan abituriyentlərin və bəzi yüksək nüfuzlu ali təhsil müəssisələrində ödənişli əsaslarla ayrılan yerlərin sayının artmasını göstərmək olar.

**2017 və 2018-ci İLLƏRDƏ ALI TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ
DÖVLƏT SİFARİŞİ VƏ ÖDƏNİŞLİ TƏHSİL FORMALARI
ÜZRƏ QƏBUL OLAN ABİTURİYENTLƏRİN İMTAHAN BALLARININ
PAYLANMA DİAQRAMLARI**
(ixtisas qrupları üzrə, xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar istisna olmaqla)

Şəkil 1.1.2

Ayrı-ayrı ali təhsil müəssisələrinin dövlət sifarişli ilə tələbə qəbulu imkanları (təhsil müəssisəsinin inhisarında olan ixtisaslar və digər ali təhsil müəssisələri ilə birgə qəbul aparılan ixtisaslar üzrə) və bu imkanlardan istifadə edilməsini əks etdirən göstəricilər (qəbulolma faizləri) 1.1.4 sayılı cədvəldə təqdim edilir.

**ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNİN DÖVLƏT SİFARIŞI İLƏ TƏLƏBƏ QƏBULU
İMKANLARI VƏ QƏBULUN NƏTİCƏLƏRİ**

№	Ali təhsil müəssisəsi	Dövlət sifarişi üzrə ali təhsil müəssisəsinin kadr hazırlığı imkanı və qəbulun nəticəsi					o cümlədən, dövlət sifarişi üzrə kadr hazırlığı üçün ali təhsil müəssisəsinin				
		yerlərin sayı	bütün ali təhsil müəssisələri üzrə istifadə olunmayan yerlərin sayı	faktiki yerlərin sayı	faktiki yerlər üzrə qəbul olanların sayı	faktiki yerlər üzrə qəbulolma faizi	inhisarında olan faktiki		digər ali təhsil müəssisələri ilə rəqəbat apardığı faktiki		
							yerlərin sayı	yerlərin faizi	yerlərin sayı	yerlər üzrə qəbul olanların sayı	yerlər üzrə qəbulolma faizi
1	Bakı Dövlət Universiteti	3778	22	3756	2297	61.16	219	5.83	3537	2078	58.75
2	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	2259	7	2252	1681	74.64	29	1.29	2223	1652	74.31
3	Azərbaycan Texniki Universiteti	1865	3	1862	452	24.27	210	11.28	1652	242	14.65
4	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	1431	3	1428	458	32.07	139	9.73	1289	319	24.75
5	Azərbaycan Tibb Universiteti	435	66	369	354	95.93	259	70.19	110	95	86.36
6	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	2510	4	2506	1015	40.50	0	0.00	2506	1015	40.50
7	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	1715	9	1706	965	56.57	10	0.59	1696	955	56.31
8	Azərbaycan Dillər Universiteti	625	0	625	465	74.40	0	0.00	625	465	74.40
9	Bakı Slavyan Universiteti	905	0	905	103	11.38	0	0.00	905	103	11.38
10	Bakı Mühəndislik Universiteti	1170	2	1168	551	47.17	5	0.43	1163	546	46.95
11	Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	331	0	331	236	71.30	20	6.04	311	216	69.45
12	Bakı Musiqi Akademiyası	175	0	175	92	52.57	22	12.57	153	70	45.75
13	Azərbaycan Milli Konservatoriyası	111	0	111	47	42.34	0	0.00	111	47	42.34
14	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	444	23	421	140	33.25	20	4.75	401	120	29.93
15	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	194	3	191	125	65.45	10	5.24	181	115	63.54
16	Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	515	0	515	211	40.97	0	0.00	515	211	40.97
17	Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası	97	1	96	15	15.63	14	14.58	82	1	1.22
18	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	329	0	329	299	90.88	216	65.65	113	83	73.45
19	Milli Aviasiya Akademiyası	369	5	364	232	63.74	115	31.59	249	117	46.99
20	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	145	0	145	102	70.34	85	58.62	60	17	28.33
21	Bakı Ali Neft Məktəbi	155	0	155	154	99.35	0	0.00	155	154	99.35
22	Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası	44	0	44	8	18.18	0	0.00	44	8	18.18
23	Naxçıvan Dövlət Universiteti	1160	0	1160	290	25.00	0	0.00	1160	290	25.00
24	Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	310	0	310	19	6.13	0	0.00	310	19	6.13
25	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	1345	14	1331	535	40.20	323	24.27	1008	212	21.03
26	Gəncə Dövlət Universiteti	1550	0	1550	243	15.68	0	0.00	1550	243	15.68
27	Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	785	1	784	15	1.91	0	0.00	784	15	1.91
28	Sumqayıt Dövlət Universiteti	1755	0	1755	47	2.68	0	0.00	1755	47	2.68

Cədvəl 1.1.4 (ardı)

№	Ali təhsil müəssisəsi	Dövlət sifarişi üzrə ali təhsil müəssisəsinin kadr hazırlığı imkanı və qəbulun nəticəsi					o cümlədən, dövlət sifarişi üzrə kadr hazırlığı üçün ali təhsil müəssisəsinin				
		yerlərin sayı	bütün ali təhsil müəssisələri üzrə istifadə olunan yerlərin sayı	faktiki yerlərin sayı	faktiki yerlər üzrə qəbul olanların sayı	faktiki yerlər üzrə qəbulolma faizi	inhisarında olan faktiki		digər ali təhsil müəssisələri ilə rəqəbat apardığı faktiki		
							yerlərin sayı	yerlərin faizi	yerlərin sayı	yerlər üzrə qəbul olanların sayı	yerlər üzrə qəbulolma faizi
29	Mingəçevir Dövlət Universiteti	700	0	700	44	6.29	0	0.00	700	44	6.29
30	Lənkəran Dövlət Universiteti	1170	1	1169	89	7.61	0	0.00	1169	89	7.61
31	Azərbaycan Kooperasiya Universiteti	875	0	875	0	0.00	0	0.00	875	0	0.00
32	Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu	60	0	60	60	100.00	35	58.33	25	25	100.00
33	Azərbaycan Universiteti	475	0	475	0	0.00	0	0.00	475	0	0.00
34	Qərbi Kaspi Universiteti (əvvəlki Qərb Universiteti)	985	2	983	45	4.58	0	0.00	983	45	4.58
35	Xəzər Universiteti	740	0	740	219	29.59	0	0.00	740	219	29.59
36	Bakı Avrasiya Universiteti	350	0	350	0	0.00	0	0.00	350	0	0.00
37	Bakı Qızlar Universiteti	400	0	400	0	0.00	0	0.00	400	0	0.00
38	Odlar Yurdu Universiteti	780	0	780	5	0.64	0	0.00	780	5	0.64
39	Bakı Biznes Universiteti	525	0	525	0	0.00	0	0.00	525	0	0.00
40	Naxçıvan Universiteti (Naxçıvan şəhəri)	345	0	345	5	1.45	0	0.00	345	5	1.45
41	Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyası	230	0	230	0	0.00	0	0.00	230	0	0.00

Cədvəldən göründüyü kimi, ən yüksək qəbulolma göstəricisi Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu (100.00%), Bakı Ali Neft Məktəbi (99.35%) və Azərbaycan Tibb Universitetinə (86.36%) aiddir.

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına təhsil almaq üçün 60 nəfər tələbə qəbul etmək imkanına malik olmuşdur. Bu yerlərdən 35-i bilavasitə onun inhisarında olan, 25-i isə digər ali təhsil müəssisələrinin də iddialı olduqları birgə müsabiqə üçün ayrılan yerlər idi. Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun digər ali təhsil müəssisələri ilə birgə iştirak etdiyi müsabiqələrdə 25 nəfər qalibin 25-i də təhsilini davam etdirmək məqsədilə məhz bu ali təhsil müəssisəsini seçmişdir. Bunun əsas səbəbi bu ali təhsil müəssisəsinə dövlət sifarişi üçün ayrılan yerlərin müsabiqə şərtlərinin digər təhsil müəssisələrindən aşağı olmasıdır. Belə ki, III ixtisas qrupunda dövlət sifarişi üzrə ayrılan yerlərin müsabiqəsinə ən azı 300 bal toplayan abituriyentlər buraxıldığı halda, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun ixtisaslarının müsabiqəsinə ən azı 200 bal toplayan abituriyentlər buraxılıb.

Bakı Ali Neft Məktəbi dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına təhsil almaq üçün 155 nəfər tələbə qəbul etmək imkanına malik olub. Bu yerlərin hamısı digər ali təhsil müəssisələrinin də iddialı olduqları birgə müsabiqə üçün ayrılan yerlər idi. Digər ali təhsil müəssisələri ilə müsabiqədə Bakı Ali Neft Məktəbi böyük üstünlüyə malik olub və 155 nəfər qalibdən 154-ü təhsilini davam etdirmək məqsədilə məhz bu ali təhsil müəssisəsini seçib.

Dövlət ali təhsil müəssisələri arasında dövlət sifarişi ilə tələbə qəbulunda ən aşağı nəticə Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasına məxsusdur. Bu ali təhsil müəssisəsi dövlət sifarişi üzrə 97 nəfər tələbə qəbul etmək imkanına malik olmuşdur. Bu yerlərdən 14-ü bilavasitə onun inhisarında olan, 82-si isə digər ali təhsil

müəssisələrinin də iddialı olduqları birgə müsabiqə üçün ayrılan yerlər idi. Nəticədə, Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının inhisarında olan 14 yer tam dolmuş, digər ali təhsil müəssisələri ilə birgə iştirak etdiyi müsabiqələrdə 82 nəfər qalibdən yalnız 1-i təhsilini davam etdirmək məqsədilə bu ali təhsil müəssisəsini seçmişdir.

Zəif nəticə göstərən digər təhsil müəssisələri Azərbaycan Texnologiya Universiteti, Mingəçevir Dövlət Universiteti, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu, Lənkəran Dövlət Universiteti və Sumqayıt Dövlət Universitetidir. Bu ali təhsil müəssisələri dövlət vəsaiti hesabına təhsil almaq üçün, müvafiq olaraq, 785, 700, 310, 1170 və 1755 nəfər tələbə qəbul etmək imkanına malik idi. Müsabiqə adları qeyd olunan ali təhsil müəssisələrinin yüksək hazırlıqlı abituriyentlər arasında çox zəif nüfuza malik olduğunu göstərib. Belə ki, abituriyentlər Azərbaycan Texnologiya Universitetinin digər ali təhsil müəssisələri ilə birgə müsabiqəsi üçün ayrılan 784 dövlət sifarişli yerdən yalnız 15-nin (1.91%), Mingəçevir Dövlət Universiteti üçün ayrılan 700 dövlət sifarişli yerdən yalnız 44-nün (6.29%), Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu üçün ayrılan 310 yerdən yalnız 19-nu (6.13%), Lənkəran Dövlət Universiteti üçün ayrılan 1169 yerdən yalnız 89-nu (7.61%), Sumqayıt Dövlət Universitetinə isə ayrılan 1755 yerdən yalnız 47-ni (2.68%) seçmişlər.

Dövlət sifarişi üzrə tələbə qəbulunun müsabiqəsində 11 özəl ali təhsil müəssisəsi iştirak etmişdir. Onların hamısı birlikdə müxtəlif ixtisaslar üzrə dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına 5765 nəfər tələbə qəbul etmək imkanına malik olmuşdur. Bu yerlərin əksəriyyəti digər ali təhsil müəssisələrinin (dövlət və özəl) də iddialı olduqları birgə müsabiqə üçün ayrılan yerlər idi. Bütövlükdə götürdükdə, dövlət sifarişi ilə təhsil almaq hüququ qazanan cəmi 299 nəfər abituriyent təhsilini özəl ali təhsil müəssisələrində davam etdirmək istədiyini bildirmişdi. 299 qalibdən 219 nəfəri isə Xəzər Universitetini seçmişdir. Beləliklə, abituriyentlər öz ixtisas seçimləri ilə bu özəl ali təhsil müəssisəsinə böyük inam göstərdiklərini nümayiş etdirmişlər. Müsabiqə Azərbaycan Kooperasiya Universiteti, Azərbaycan Universiteti, Bakı Avrasiya Universiteti, Bakı Qızlar Universiteti, Bakı Biznes Universiteti və Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyasının orta və yüksək hazırlıqlı abituriyentlər arasında nüfuza malik olmadığını üzə çıxarıb. Cədvəldən görüldüyü kimi, dövlət sifarişi ilə təhsil almaq hüququ qazanan heç bir abituriyent bu təhsil müəssisələrində təhsil almaq istəməmişdir.

Bu il ali təhsil müəssisələri üzrə, bütövlükdə, dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına maliyyələşdirilən ixtisaslara qəbul olanların 88.92%-i (10331 nəfər) Bakı şəhərində, 11.08%-i (1287 nəfər) isə respublikanın regionlarında yerləşən ali təhsil müəssisələrini seçmişdir. 2017-ci ildə bu göstəricilər, müvafiq olaraq, 87.48%-i (10030 nəfər) və 12.52%-i (1436 nəfər) olmuşdu. Bakı şəhərində və regionlarda yerləşən ali təhsil müəssisələrinə son on ildə dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilən yerlərə qəbul olanların nisbi çəkisinin müqayisəli təhlili göstərir ki, bu illər ərzində Bakı şəhərində yerləşən ali təhsil müəssisələrinə qəbul olanların faizi 79.73-dən 88.92-ə qədər artmış, regionlarda yerləşən ali təhsil müəssisələrinə qəbul olanların faizi isə 20.27-dən 11.08-ə qədər azalmışdır. Beləliklə, aydın olur ki, dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilən yerlərə müsabiqənin bütün ali təhsil müəssisələri üzrə mərkəzləşdirilmiş şəkildə aparılması ötən illərlə müqayisədə hazırda regionlarda yerləşən ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə qəbul olanların faizinin azalmasına səbəb olmuşdur.

1.1.5 sayılı cədvəldə qruplar və ixtisaslar üzrə dövlət sifarişi ilə tələbə qəbuluna ayrılan yerlərin sayı (tələbə qəbulunun proqnozu) və qəbulun nəticələri təqdim edilmişdir. Cədvəldə ixtisaslar üzrə ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan abituriyentlərin sayı həm bütövlükdə, həm də təhsil müəssisələri üzrə ayrılıqda verilmişdir. Cədvəldə təqdim edilən rəqəmlərin təhlili göstərir ki, bütövlükdə, dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan yerlərə qəbulolma faizi yüksəkdir.

Artıq altıncı ildir ki, kənd təsərrüfatı ixtisaslarına abituriyentlərin maraqlarını artırmaq məqsədilə bu ixtisaslara qəbul üçün əlavə olaraq dövlət sifarişli yerlər ayrılır. Bundan əlavə, kənd təsərrüfatı ixtisaslarının bir çoxunun 2015-ci ildə IV qrupdan abituriyentlərin sayı çox olan I qrupa keçirilməsi bu ixtisaslar üzrə müsabiqəyə və nəticədə qəbula ciddi dərəcədə yaxşı təsir göstərib. Məlum olduğu kimi, son illər I qrupa ərizə verən abituriyentlərin sayı daha da artmışdır.

V qrupun xüsusi qabiliyyət tələb edən "Aktyor sənəti", "Heykəltəraşlıq", "Operator sənəti" və "Rejissorluq" ixtisasları üzrə dövlət sifarişi tam həcmdə yerinə yetirilməmişdir. Bununla belə qeyd etmək lazımdır ki, 2014-cü illə müqayisədə çox böyük irəliləyiş var. Məlum olduğu kimi, 2015-ci ildən "Memarlıq" ixtisası istisna olmaqla, qalan bütün xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar üzrə müsabiqə buraxılış (qəbul) imtahanlarının nəticələri əsasında aparılıb və nəticədə bu ixtisaslar üzrə müsabiqə vəziyyəti xeyli yaxşılaşıb.

**QRUPLAR VƏ İXTİSASLAR ÜZRƏ DÖVLƏT SİFARİŞİ İLƏ
TƏLƏBƏ QƏBULUNA AYRILAN YERLƏRİN SAYI VƏ QƏBULUN NƏTİCƏLƏRİ**

I QRUP

Nö	İxtisaslar	Tələbə qəbulunun proqnozu	Qəbul olan abituriyentlərin sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişində qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
1	Aqromühəndislik	45	90	200.00	202	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	90
2	Aqronomluq	90	117	130.00	161	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	103
						Lənkəran Dövlət Universiteti	14
3	Avianəqliyyat istehsalatının təşkili mühəndisliyi	10	10	100.00	445	Milli Aviasiya Akademiyası	10
4	Aviasiya texnikası avadanlıqlarının istismarı mühəndisliyi	30	30	100.00	377	Milli Aviasiya Akademiyası	30
5	Balıqçılıq və balıqçılıq təsərrüfatı işləri	45	45	100.00	198	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	45
6	Biotibbi texnologiya mühəndisliyi	80	80	100.00	403	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	63
						Azərbaycan Texniki Universiteti	17
7	Cihazqayırma mühəndisliyi	40	40	100.00	416	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	31
						Milli Aviasiya Akademiyası	9
8	Çoxişlənən malların texnologiyası mühəndisliyi	40	40	100.00	368	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	39
						Mingəçevir Dövlət Universiteti	1
9	Çoxkanallı radiorele və troposfer rabitəsinin yerüstü aparatlarının hazırlanması, istismarı və təmir	15	15	100.00	353	Azərbaycan Texniki Universiteti	15
10	Dağ-mədən mühəndisliyi	25	25	100.00	347	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	24
						Azərbaycan Texniki Universiteti	1
11	Dəmiryol nəqliyyatı və təsərrüfatı mühəndisliyi	30	30	100.00	328	Azərbaycan Texniki Universiteti	27
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	3
12	Dəniz nəviqasiyası mühəndisliyi	30	30	100.00	489	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	30
13	Dizayn*	3	3	100.00	389	Bakı Mühəndislik Universiteti	3
14	Ekologiya mühəndisliyi	120	120	100.00	350	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	60
						Azərbaycan Texniki Universiteti	8
						Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	12
						Bakı Mühəndislik Universiteti	15
						Milli Aviasiya Akademiyası	13
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	5
						Gəncə Dövlət Universiteti	1
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	3
						Mingəçevir Dövlət Universiteti	3
15	Elektrik mühəndisliyi	120	119	99.17	390	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	66
						Azərbaycan Texniki Universiteti	23
						Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	11
						Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	17
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	1
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	1
16	Elektroenergetika mühəndisliyi	125	125	100.00	434	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	86
						Azərbaycan Texniki Universiteti	10
						Bakı Mühəndislik Universiteti	17
						Milli Aviasiya Akademiyası	9
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	2
						Mingəçevir Dövlət Universiteti	1

* "Dizayn" ixtisası üzrə 70 yer - 3 yer (I qrup), 67 yer (V qrup) kimi paylanmışdır.

Cədvəl 1.1.5 (ardı)

Nº	İxtisaslar	Tələbə qəbulunun proqnozu	Qəbul olan abituriyentlərin sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
17	Elektronika, telekommunikasiya və radiotexnika mühəndisliyi	160	159	99.38	429	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	95
						Azərbaycan Texniki Universiteti	19
						Milli Aviasiya Akademiyası	30
						Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	1
						Xəzər Universiteti	14
18	Enerji maşınqayırması mühəndisliyi	50	50	100.00	347	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	46
						Azərbaycan Texniki Universiteti	4
19	Fizika	71	71	100.00	417	Bakı Dövlət Universiteti	68
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	2
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	1
20	Fizika müəllimliyi	190	190	100.00	447	Bakı Dövlət Universiteti	147
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	16
						Bakı Mühəndislik Universiteti	13
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	7
						Gəncə Dövlət Universiteti	6
21	Fövqəladə hallar və həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi mühəndisliyi	41	41	100.00	457	Sumqayıt Dövlət Universiteti	1
						Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	30
						Azərbaycan Texniki Universiteti	4
22	Geodeziya və xəritəçilik mühəndisliyi	35	35	100.00	342	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	7
						Bakı Dövlət Universiteti	24
						Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	8
23	Geofizika mühəndisliyi	40	40	100.00	422	Naxçıvan Dövlət Universiteti	3
						Bakı Dövlət Universiteti	4
24	Geologiya	50	50	100.00	374	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	36
						Bakı Dövlət Universiteti	10
25	Geologiya mühəndisliyi	50	50	100.00	434	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	40
						Bakı Dövlət Universiteti	3
26	Gəmi energetik qurğularının istismarı mühəndisliyi	30	30	100.00	408	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	47
						Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	30
27	Gəmiqayırma və gəmi təmiri mühəndisliyi	25	25	100.00	415	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	25
28	Hava nəqliyyatında texnoloji proseslərin və istehsalatın təhlükəsizliyi mühəndisliyi	16	16	100.00	434	Milli Aviasiya Akademiyası	16
29	Hava nəqliyyatının hərəkətinin idarə olunması mühəndisliyi	20	19	95.00	259	Milli Aviasiya Akademiyası	19
30	Hidrogeologiya mühəndisliyi	35	34	97.14	351	Bakı Dövlət Universiteti	10
						Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	24
31	İnformasiya texnologiyaları	200	200	100.00	538	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	107
						Azərbaycan Texniki Universiteti	2
						Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	7
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	24
						Bakı Mühəndislik Universiteti	43
						Milli Aviasiya Akademiyası	11
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	5
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	1
32	İnformasiya təhlükəsizliyi	39	37	94.87	592	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	18
						Bakı Ali Neft Məktəbi	19
33	İnformatika müəllimliyi	170	170	100.00	386	Bakı Dövlət Universiteti	119
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	36
						Gəncə Dövlət Universiteti	15

Cədvəl 1.1.5 (ardı)

Nº	İxtisaslar	Tələbə qəbulunun proqnozu	Qəbul olan abituriyentlərin sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
34	İnşaat mühəndisliyi	100	100	100.00	432	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	54
						Bakı Mühəndislik Universiteti	36
						Xəzər Universiteti	10
35	İstehlak mallarının ekspertizası və marketinqi	100	100	100.00	407	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	99
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	1
36	İstilik energetikası mühəndisliyi	60	59	98.33	360	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	47
						Azərbaycan Texniki Universiteti	7
						Mingəçevir Dövlət Universiteti	5
37	Kimya mühəndisliyi	120	120	100.00	573	Bakı Dövlət Universiteti	1
						Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	38
						Bakı Mühəndislik Universiteti	28
						Bakı Ali Neft Məktəbi	50
38	Kompozisiya materiallarından müdafiə təyinatlı məmulatların layihələndirilməsi və istehsalı	15	15	100.00	333	Xəzər Universiteti	3
						Azərbaycan Texniki Universiteti	15
39	Kompüter elmləri	230	230	100.00	542	Bakı Dövlət Universiteti	83
						Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	86
						Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	41
						Xəzər Universiteti	20
40	Kompüter mühəndisliyi	170	168	98.82	553	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	84
						Bakı Mühəndislik Universiteti	53
						Milli Aviasiya Akademiyası	9
						Xəzər Universiteti	22
41	Kosmik idarəetmə sistemləri mühəndisliyi	10	9	90.00	398	Milli Aviasiya Akademiyası	9
42	Kosmik texnika mühəndisliyi	10	10	100.00	301	Milli Aviasiya Akademiyası	10
43	Qida məhsulları mühəndisliyi	100	98	98.00	364	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	68
						Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	18
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	4
						Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	2
						Lənkəran Dövlət Universiteti	6
44	Logistika və nəqliyyat texnologiyaları mühəndisliyi	45	45	100.00	342	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	25
						Bakı Mühəndislik Universiteti	20
45	Maşın mühəndisliyi	85	85	100.00	320	Azərbaycan Texniki Universiteti	53
						Bakı Mühəndislik Universiteti	30
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	2
46	Materialşünaslıq mühəndisliyi	50	50	100.00	329	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	42
						Azərbaycan Texniki Universiteti	4
						Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	4
47	Mexanika	20	20	100.00	448	Bakı Dövlət Universiteti	20
48	Mexanika mühəndisliyi	60	59	98.33	488	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	13
						Bakı Mühəndislik Universiteti	38
						Xəzər Universiteti	8
49	Mexatronika və robototexnika mühəndisliyi	30	30	100.00	503	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	30
50	Meliorsasiya və su təsərrüfatı tikintisi mühəndisliyi	90	138	153.33	249	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	76
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	2
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	60

Cədvəl 1.1.5 (ardı)

Nº	İxtisaslar	Tələbə qəbulunun proqnozu	Qəbul olan abituriyentlərin sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
51	Memarlıq	80	79	98.75	383 7.0	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti Bakı Mühəndislik Universiteti	44 35
52	Meşə materiallarının və ağac emalının texnologiyası mühəndisliyi	5	3	60.00	313	Qərbi Kaspi Universiteti (əvvəlki Qərb Universiteti)	3
53	Meşəçilik	50	40	80.00	212	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri) Lənkəran Dövlət Universiteti Qərbi Kaspi Universiteti (əvvəlki Qərb Universiteti)	30 1 9
54	Metallurgiya mühəndisliyi	50	50	100.00	315	Azərbaycan Texniki Universiteti Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	45 5
55	Metrologiya, standartlaşdırma və sertifikatlaşdırma mühəndisliyi	80	79	98.75	434	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti Sumqayıt Dövlət Universiteti	54 24 1
56	Mühəndis sistemlərinin və qurğularının tikintisi mühəndisliyi	40	40	100.00	340	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti Bakı Mühəndislik Universiteti	28 12
57	Neft-qaz qurğuları mühəndisliyi	70	69	98.57	523	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	68 1
58	Neft-qaz mühəndisliyi	100	100	100.00	603	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti Bakı Ali Neft Məktəbi Xəzər Universiteti	50 45 5
59	Nəqliyyat tikintisi mühəndisliyi	40	40	100.00	328	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	40
60	Nəqliyyatda daşınmaların və idarəetmənin təşkili mühəndisliyi	60	59	98.33	353	Azərbaycan Texniki Universiteti Milli Aviasiya Akademiyası Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	43 15 1
61	Optotexnika	15	15	100.00	350	Azərbaycan Texniki Universiteti	15
62	Pirotexniki vasitələrin texnologiyası	15	15	100.00	336	Azərbaycan Texniki Universiteti	15
63	Poliqrafiya mühəndisliyi	10	10	100.00	329	Azərbaycan Texniki Universiteti	10
64	Proseslərin avtomatlaşdırılması mühəndisliyi	130	129	99.23	540	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti Bakı Mühəndislik Universiteti Milli Aviasiya Akademiyası Bakı Ali Neft Məktəbi Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri) Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri) Sumqayıt Dövlət Universiteti	70 7 9 40 1 1 1
65	Riyaziyyat	50	50	100.00	496	Bakı Dövlət Universiteti	50
66	Riyaziyyat müəllimliyi	260	260	100.00	456	Bakı Dövlət Universiteti Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti Bakı Mühəndislik Universiteti Naxçıvan Dövlət Universiteti Gəncə Dövlət Universiteti Sumqayıt Dövlət Universiteti	136 97 19 4 2 2

Nº	İxtisaslar	Tələbə qəbulunun proqnozu	Qəbul olan abituriyentlərin sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
67	Riyaziyyat və informatika müəllimliyi	260	260	100.00	455	Bakı Dövlət Universiteti	2
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	126
						Bakı Mühəndislik Universiteti	30
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	25
						Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	2
						Gəncə Dövlət Universiteti	33
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	9
						Mingəçevir Dövlət Universiteti	5
						Lənkəran Dövlət Universiteti	15
68	Sənaye mühəndisliyi	40	40	100.00	423	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	16
						Bakı Mühəndislik Universiteti	23
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	1
69	Silah və silah sistemlərinin istehsal texnologiyası	40	40	100.00	305	Azərbaycan Texniki Universiteti	40
70	Sistem mühəndisliyi	60	58	96.67	562	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	48
						Bakı Mühəndislik Universiteti	10
71	Şəhərsalma	25	25	100.00	348	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	23
						Bakı Mühəndislik Universiteti	2
72	Şərabçılıq	15	17	113.33	213	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	15
						Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	2
73	Texnologiya müəllimliyi	50	50	100.00	330	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	38
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	8
						Gəncə Dövlət Universiteti	4
74	Texnoloji maşın və avadanlıqlar mühəndisliyi	130	130	100.00	356	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	86
						Azərbaycan Texniki Universiteti	8
						Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	9
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	27
75	Təkrar emal və bərpa texnologiyaları mühəndisliyi	30	30	100.00	338	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	29
						Azərbaycan Texniki Universiteti	1
76	Tikinti materialları və məmulatlarının texnologiyası mühəndisliyi	30	30	100.00	321	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	30
77	Torpaqşünaslıq və aqrokimya	136	192	141.18	153	Bakı Dövlət Universiteti	64
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	15
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	103
						Lənkəran Dövlət Universiteti	10
78	Uçuş mühəndisliyi	24	21	87.50	289	Milli Aviasiya Akademiyası	21
79	Yer quruluşu, torpaq və şəhər kadastı	90	88	97.78	327	Bakı Dövlət Universiteti	29
						Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	48
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	11
80	Yerüstü nəqliyyat vasitələrinin mühəndisliyi	90	90	100.00	339	Azərbaycan Texniki Universiteti	42
						Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	32
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	7
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	4
						Mingəçevir Dövlət Universiteti	5
81	Zootexniklik	70	73	104.29	169	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	73

II QRUP

Nº	İxtisaslar	Tələbə qəbulunun proqnozu	Qəbul olan abituriyentlərin sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişə əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
1	Beynəlxalq münasibətlər	50	49	98.00	557	Bakı Dövlət Universiteti	23
						Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	26
2	Biznesin idarə edilməsi	60	60	100.00	599	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	8
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	44
						Bakı Mühəndislik Universiteti	5
						Mingəçevir Dövlət Universiteti	1
						Xəzər Universiteti	2
3	Coğrafiya	50	50	100.00	435	Bakı Dövlət Universiteti	50
4	Coğrafiya müəllimliyi	120	120	100.00	463	Bakı Dövlət Universiteti	99
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	6
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	11
						Gəncə Dövlət Universiteti	1
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	1
						Xəzər Universiteti	2
5	Davamlı inkişafın idarə edilməsi	20	20	100.00	539	Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	20
6	Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi	90	89	98.89	493	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	25
						Bakı Mühəndislik Universiteti	21
						Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	32
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	10
						Gəncə Dövlət Universiteti	1
7	Dünya iqtisadiyyatı	60	58	96.67	593	Bakı Dövlət Universiteti	8
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	44
						Bakı Mühəndislik Universiteti	6
8	Hidrometeorologiya	20	20	100.00	429	Bakı Dövlət Universiteti	8
						Milli Aviasiya Akademiyası	12
9	İdman menecmenti və kommunikasiya	20	20	100.00	413	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	20
10	İqtisadiyyat	187	184	98.40	574	Bakı Dövlət Universiteti	15
						Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	21
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	105
						Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	25
						Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası	8
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	3
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	3
						Xəzər Universiteti	4
11	Kommersiya	15	15	100.00	525	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	15
12	Maliyyə	90	89	98.89	647	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	77
						Bakı Mühəndislik Universiteti	7
						Xəzər Universiteti	5
13	Marketing	50	50	100.00	536	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	9
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	36
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	2
						Xəzər Universiteti	3

Nº	İxtisaslar	Tələbə qəbulunun proqnozu	Qəbul olan abituriyentlərin sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
14	Menecment	128	128	100.00	549	Bakı Dövlət Universiteti	3
						Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	20
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	65
						Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	30
						Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	5
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	1
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	2
						Xəzər Universiteti	2
15	Mühasibat uçotu və audit	165	164	99.39	605	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	136
						Bakı Mühəndislik Universiteti	15
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	3
						Xəzər Universiteti	10
16	Nəqliyyat servisi (nəqliyyat növləri üzrə)	30	30	100.00	436	Azərbaycan Texniki Universiteti	18
						Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	12
17	Regionşünaslıq (regionlar üzrə)	60	60	100.00	466	Bakı Dövlət Universiteti	31
						Azərbaycan Dillər Universiteti	25
						Xəzər Universiteti	4
18	Sənayenin təşkili və idarə olunması	220	219	99.55	492	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	64
						Azərbaycan Texniki Universiteti	6
						Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	12
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	84
						Bakı Mühəndislik Universiteti	50
						Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	2
						Mingəçevir Dövlət Universiteti	1
19	Sosiologiya	51	50	98.04	428	Bakı Dövlət Universiteti	47
						Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	1
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	2
20	Statistika	30	30	100.00	515	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	30
21	Tarix və coğrafiya müəllimliyi	140	140	100.00	436	Bakı Dövlət Universiteti	2
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	97
						Gəncə Dövlət Universiteti	24
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	12
						Lənkəran Dövlət Universiteti	5
22	Turizm və otelçilik	350	350	100.00	418	Bakı Dövlət Universiteti	74
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	4
						Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	17
						Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	158
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	17
						Gəncə Dövlət Universiteti	11
						Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	1
						Mingəçevir Dövlət Universiteti	3
						Lənkəran Dövlət Universiteti	7
						Qərbi Kaspi Universiteti (əvvəlki Qərb Universiteti)	27
						Xəzər Universiteti	25
						"Odlar Yurdu" Universiteti	5
						"Naxçıvan" Universiteti (Naxçıvan şəhəri)	1

III Qrup

Nº	İxtisaslar	Tələbə qəbulunun proqnozu	Qəbul olan abituriyentlərin sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
1	Antropologiya	8	8	100.00	518	Bakı Dövlət Universiteti	8
2	Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimliyi	240	240	100.00	546	Bakı Dövlət Universiteti	109
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	73
						Bakı Slavyan Universiteti	19
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	8
						Gəncə Dövlət Universiteti	17
						Mingəçevir Dövlət Universiteti	2
						Lənkəran Dövlət Universiteti	6
						Xəzər Universiteti	6
3	Bədii yaradıcılıq və ekran dramaturgiyası	5	5	100.00	478	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	5
4	Dil və ədəbiyyat müəllimliyi (dillər üzrə)	50	50	100.00	539	Bakı Dövlət Universiteti	4
						Azərbaycan Dillər Universiteti	45
						Bakı Slavyan Universiteti	1
5	Dişşünaslıq	25	27	108.00	216	Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu	25
						"Naxçıvan" Universiteti (Naxçıvan şəhəri)	2
6	Dövlət və ictimai münasibətlər	10	10	100.00	665	Bakı Dövlət Universiteti	2
						Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	8
7	Fəlsəfə	20	20	100.00	512	Bakı Dövlət Universiteti	20
8	Filologiya (dil və ədəbiyyat göstərilməklə)	20	20	100.00	602	Bakı Dövlət Universiteti	8
						Azərbaycan Dillər Universiteti	12
9	Hüquqşünaslıq	100	100	100.00	670	Bakı Dövlət Universiteti	72
						Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	27
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	1
10	Xarici dil müəllimliyi (dillər üzrə)	290	290	100.00	584	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	3
						Azərbaycan Dillər Universiteti	244
						Bakı Slavyan Universiteti	3
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	19
						Gəncə Dövlət Universiteti	8
						Mingəçevir Dövlət Universiteti	2
						Xəzər Universiteti	11
11	İbtidai sinif müəllimliyi	330	329	99.70	484	Bakı Dövlət Universiteti	2
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	203
						Azərbaycan Dillər Universiteti	20
						Bakı Slavyan Universiteti	36
						Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	12
						Gəncə Dövlət Universiteti	30
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	2
						Mingəçevir Dövlət Universiteti	6
						Lənkəran Dövlət Universiteti	3
						Xəzər Universiteti	15
12	İslamşünaslıq	35	35	100.00	177	Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu	35
13	Jurnalistika	70	70	100.00	445	Bakı Dövlət Universiteti	51
						Azərbaycan Dillər Universiteti	17
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	2
14	Kinoşünaslıq	10	10	100.00	413	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	10
15	Kitabxanaçılıq və informasiya	40	40	100.00	455	Bakı Dövlət Universiteti	36
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	4

Nö	İxtisaslar	Tələbə qəbulunun proqnozu	Qəbul olan abituriyentlərin sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
16	Kitabşünaslıq	15	15	100.00	447	Bakı Dövlət Universiteti	15
17	Korreksiyaedici təlim	37	37	100.00	468	Bakı Dövlət Universiteti	32
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	5
18	Məktəbəqədər təlim və tərbiyə	200	197	98.50	418	Bakı Dövlət Universiteti	1
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	126
						Azərbaycan Dillər Universiteti	11
						Bakı Slavyan Universiteti	26
						Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	4
						Gəncə Dövlət Universiteti	15
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	3
						Mingəçevir Dövlət Universiteti	7
						Lənkəran Dövlət Universiteti	4
19	Muzeyşünaslıq, arxiv işi və abidələrin qorunması	30	30	100.00	441	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	14
						Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	11
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	3
						Lənkəran Dövlət Universiteti	2
20	Politologiya	40	40	100.00	613	Bakı Dövlət Universiteti	11
						Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	27
						Xəzər Universiteti	2
21	Sənətşünaslıq	25	24	96.00	410	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	17
						Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	7
22	Sosial iş	80	79	98.75	541	Bakı Dövlət Universiteti	64
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	7
						Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	5
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	2
						Gəncə Dövlət Universiteti	1
23	Tarix	60	60	100.00	574	Bakı Dövlət Universiteti	60
24	Tarix müəllimliyi	160	160	100.00	546	Bakı Dövlət Universiteti	118
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	16
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	12
						Gəncə Dövlət Universiteti	6
						Mingəçevir Dövlət Universiteti	2
						Lənkəran Dövlət Universiteti	2
						Xəzər Universiteti	4
25	Teatrşünaslıq	5	5	100.00	404	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	5
26	Təhsildə sosial-psixoloji xidmət	140	140	100.00	479	Bakı Dövlət Universiteti	63
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	54
						Bakı Slavyan Universiteti	18
						Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	1
						Gəncə Dövlət Universiteti	3
						Lənkəran Dövlət Universiteti	1
27	Tərcümə (dillər üzrə)	100	100	100.00	611	Azərbaycan Dillər Universiteti	91
						Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	2
						Xəzər Universiteti	7

IV QRUP

Nº	İxtisaslar	Tələbə qəbulunun proqnozu	Qəbul olan abituriyentlərin sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
1	Bağçılıq və tərəvəzçilik	20	30	150.00	157	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	30
2	Baytarlıq	100	105	105.00	153	Naxçıvan Dövlət Universiteti	14
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	88
						Lənkəran Dövlət Universiteti	3
3	Bədən tərbiyəsi və idmanda reabilitasiya	30	30	100.00	378	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	30
4	Biologiya	70	68	97.14	550	Bakı Dövlət Universiteti	67
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	1
5	Biologiya müəllimliyi	140	137	97.86	499	Bakı Dövlət Universiteti	109
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	13
						Bakı Mühəndislik Universiteti	4
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	10
						Gəncə Dövlət Universiteti	1
6	Bitki mühafizəsi	30	30	100.00	169	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	30
7	Ekologiya	100	140	140.00	191	Bakı Dövlət Universiteti	75
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	19
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	45
						Qərbi Kaspi Universiteti (əvvəlki Qərb Universiteti)	1
8	Əczaçılıq	80	153	191.25	236	Azərbaycan Tibb Universiteti	49
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	15
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	89
9	Hərbi həkim işi	105	41	39.05	500	Azərbaycan Tibb Universiteti	41
10	Kimya	71	67	94.37	574	Bakı Dövlət Universiteti	67
11	Kimya müəllimliyi	125	122	97.60	539	Bakı Dövlət Universiteti	106
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	3
						Bakı Mühəndislik Universiteti	9
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	4
12	Kimya və biologiya müəllimliyi	125	124	99.20	487	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	74
						Gəncə Dövlət Universiteti	11
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	7
						Lənkəran Dövlət Universiteti	10
						Xəzər Universiteti	20
						"Naxçıvan" Universiteti (Naxçıvan şəhəri)	2
13	Müalicə işi	220	220	100.00	662	Azərbaycan Tibb Universiteti	219
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	1
14	Psixologiya	55	52	94.55	571	Bakı Dövlət Universiteti	50
						Xəzər Universiteti	2
15	Stomatologiya	30	29	96.67	630	Azərbaycan Tibb Universiteti	16
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	13
16	Su bioehtiyatları və akvabitkilər	50	64	128.00	178	Bakı Dövlət Universiteti	17
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	42
						Qərbi Kaspi Universiteti (əvvəlki Qərb Universiteti)	5
17	Tibbi profilaktika	30	29	96.67	635	Azərbaycan Tibb Universiteti	29

V Qrup

Nö	İxtisaslar	Tələbə qəbulunun proqnozu	Qəbul olan abituriyentlərin sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
1	Aktyor sənəti	25	20	80.00	9.0 50	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	19
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	1
2	Bədən tərbiyəsi və idman	60	60	100.00	75 7.0	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	42
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	10
						Gəncə Dövlət Universiteti	8
3	Bəstəkarlıq	5	5	100.00	9.0 43	Bakı Musiqi Akademiyası	2
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	3
4	Dekorativ sənət	12	12	100.00	10.0 66	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	12
5	Dirijorluq	12	12	100.00	9.0 39	Bakı Musiqi Akademiyası	7
						Azərbaycan Milli Konservatoriyası	3
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	2
6	Dizayn*	67	67	100.00	10.0 74	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	12
						Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	4
						Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	51
7	Estrada sənəti	5	5	100.00	9.0 67	Bakı Musiqi Akademiyası	2
						Azərbaycan Milli Konservatoriyası	2
						Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	1
8	Fiziki tərbiyə və çağırışqədərki hazırlıq (qızlar üçün fiziki tərbiyə) müəllimliyi	53	53	100.00	74 6.0	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	3
						Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	41
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	1
						Gəncə Dövlət Universiteti	8
9	Heykəltəraşlıq	9	7	77.78	9.0 64	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	7
10	Xalq çalğı alətləri ifaçılığı	27	27	100.00	10.0 48	Azərbaycan Milli Konservatoriyası	19
						Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	6
						Bakı Xoreografiya Akademiyası	1
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	1
11	Xoreografiya sənəti (sahələr üzrə)	10	10	100.00	9.0 50	Bakı Xoreografiya Akademiyası	10
12	İnstrumental ifaçılıq	76	76	100.00	9.0 46	Bakı Musiqi Akademiyası	50
						Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	14
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	12
13	Qrafika	8	8	100.00	9.0 81	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	8
14	Məşqçi (idman növü üzrə)	166	166	100.00	67 7.0	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	166
15	Musiqi müəllimliyi	60	60	100.00	61 5.0	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	1
						Bakı Musiqi Akademiyası	19
						Azərbaycan Milli Konservatoriyası	13
						Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	11
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	2
						Gəncə Dövlət Universiteti	14
16	Musiqişünaslıq	25	25	100.00	10.0 34	Bakı Musiqi Akademiyası	8
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	17
17	Operator sənəti	10	5	50.00	9.0 52	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	5

* "Dizayn" ixtisası üzrə 70 yer - 7 yer III qrupda, 63 yer V qrupda olmaqla paylanmışdır.

Cədvəl 1.1.5 (ardı)

№	İxtisaslar	Tələbə qəbulunun proqnozu	Qəbul olan abituriyentlərin sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
18	Rejissorluq	15	3	20.00	9.0 73	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	3
19	Rəqs müəllimliyi	4	4	100.00	7.0 46	Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası	4
20	Rəngkarlıq	15	15	100.00	9.0 81	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	15
21	Solo oxuma	19	19	100.00	9.0 60	Bakı Musiqi Akademiyası	4
						Azərbaycan Milli Konservatoriyası	10
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	5
22	Təsviri incəsənət müəllimliyi	80	80	100.00	64 5.0	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	18
						Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	8
						Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	25
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	6
						Gəncə Dövlət Universiteti	23

Respublikanın böyük şəhərlərini təmsil edən abituriyentlərin (cari və əvvəlki illərin məzunları) dövlət vəsaiti hesabına maliyyələşən yerlər üzrə qəbulolma göstəricilərini müqayisə etdikdə (1.1.6 sayılı cədvələ bax) məlum olur ki, üstünlük Sumqayıt şəhərinin abituriyentlərinin tərəfindədir. Bu şəhərin hər 100 abituriyentindən 23-24-ü ali təhsil müəssisələrinin dövlət sifarişli yerlərinə qəbul olmuşdur. Oğlan və qız abituriyentlərin qəbulolma göstəricilərinin ayrılıqda təhlili göstərir ki, burada da ən yüksək göstərici oğlanlar (20.96%) və qızlar (25.06%) üzrə Sumqayıt şəhərinin abituriyentlərinə aiddir.

Cədvəl 1.1.6

**RESPUBLİKANIN BÖYÜK ŞƏHƏRLƏRİNİ TƏMSİL EDƏN ABİTURİYENTLƏRİN
DÖVLƏT VƏSAİTİ HESABINA MALİYYƏLƏŞƏN YERLƏRƏ
QƏBULOLMA GÖSTƏRİCİLƏRİ**

№	ŞƏHƏR	Abituriyentlərin sayı			Qəbul olub			Qəbulolma faizi		
		Cəmi	Oğlan	Qız	Cəmi	Oğlan	Qız	Cəmi	Oğlan	Qız
1	Sumqayıt	3274	1622	1652	754	340	414	23.03	20.96	25.06
2	Mingəçevir	884	469	415	144	62	82	16.29	13.22	19.76
3	Bakı	25975	13225	12750	4065	1881	2184	15.65	14.22	17.13
4	Gəncə	2829	1384	1445	442	207	235	15.62	14.96	16.26
5	Naxçıvan	999	564	435	154	69	85	15.42	12.23	19.54

Qeyd etmək lazımdır ki, son illər dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşən yerlərə respublikanın kənd rayonlarından qəbul olan gənclərin sayı getdikcə artır. Bu il dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ali təhsil müəssisələrinə kənd rayonlarının ümumtəhsil müəssisələrindən qəbul olanların nisbi çəkisi (53.55%) ötənillə səviyyədə (52.79%) yüksəkdir. Nəzərə almaq lazımdır ki, bu ali təhsil müəssisələri, əsasən, şəhərlərdə yerləşir. Bu amil şəhərlərdən qəbul olan abituriyentlərlə müqayisədə kənd rayonlarından qəbul olan abituriyentlər üçün bir sıra əlavə problemlər yaradır.

Ümumi təhsil müəssisələrini 2018-ci ildə bitirmiş abituriyentlərin dövlət sifarişi əsasında ali təhsil müəssisələrinə qəbulolma göstəriciləri haqqında məlumat 1.1.7 sayılı cədvəldə təqdim olunur. Cədvəldən də göründüyü kimi, məzunlarının dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşən yerlərə qəbulolma göstəricisinə görə, ən yüksək nəticə Sədərək rayonunun, Sumqayıt şəhərinin və Qax rayonunun məzunlarına məxsusdur. Bu şəhər və rayonların builki məzunlarının, müvafiq olaraq, 28.38, 25.42 və 23.37 (Qax rayonu üzrə gürcü bölməsinə nəzərə almasaq, 27.41) faizi dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlərə qəbul olmuşdur. Məzunlarının dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşən yerlərə qəbulolma göstəricisinə görə ənənəvi olaraq Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan və özəl liseylər respublikanın digər ümumtəhsil müəssisələri ilə müqayisədə böyük üstünlüyə malikdir. Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan liseylərin və özəl liseylərin hər 100 nəfər builki məzunundan 24-25-i dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlərə qəbul olmuşdur.

Ən zəif nəticə Sabirabad, Xaçmaz və İmişli rayonlarının ümumtəhsil müəssisələrinin məzunlarına aiddir. Sabirabad rayonunun hər 100 məzunundan yalnız 4-5-i, Xaçmaz və İmişli rayonlarının isə hər 100 məzunundan yalnız 5-6-sı ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi əsasında qəbul olmuşdur.

1.1.7 sayılı cədvəldə ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi əsasında qəbul olan bülki məzunların qəbul imtahanında iştirak edən abituriyentlərin sayına görə faizi də təqdim edilmişdir. Bu göstərici üzrə Sədərək və Qax rayonlarının məzunları fərqlənmişlər. Belə ki, Sədərək rayonu üzrə 55 nəfər abituriyentdən 21-i (38.18%-i), Qax rayonu üzrə isə 297 nəfər abituriyentdən 111-i (37.37%-i) dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlərə qəbul olmuşdur.

Cədvəl 1.1.7

**2018-Cİ İL MƏZUNLARININ ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ
DÖVLƏT SİFARİŞİ ƏSASINDA QƏBULOLMA GÖSTƏRİCİLƏRİ
(cədvəldə imtahanda bilavasitə iştirak edən abituriyentlərin sayı göstərilib)**

№	T Ə H S İ L Ş Ö B Ə S İ	Bütün məzunların sayı	Attestat alan məzunların sayı	Abituriyentlərin		Qəbul olan abituriyentlərin		
				sayı	faizi (bölgənin bütün məzunlarının sayına görə)	sayı	faizi (bölgənin abituriyentləri- nin sayına görə)	faizi (bölgənin bütün məzunlarının sayına görə)
1	Bakı şəhəri	19722	19533	17468	88.57	3282	18.79	16.64
2	Sumqayıt şəhəri	2805	2764	2537	90.45	713	28.10	25.42
3	Gəncə şəhəri	2377	2348	1991	83.76	387	19.44	16.28
4	Abşeron rayonu	2203	2179	1933	87.74	382	19.76	17.34
5	Liseylər (TN tabeli və özəl)	2170	2164	1813	83.55	540	29.78	24.88
6	Şəmkir rayonu	1816	1716	1068	58.81	154	14.42	8.48
7	Şəki rayonu	1733	1706	1213	69.99	304	25.06	17.54
8	Lənkəran rayonu	1728	1658	1004	58.10	156	15.54	9.03
9	Cəlilabad rayonu	1582	1512	815	51.52	107	13.13	6.76
10	Tovuz rayonu	1542	1524	1019	66.08	206	20.22	13.36
11	Xaçmaz rayonu	1520	1496	854	56.18	83	9.72	5.46
12	Masallı rayonu	1483	1398	816	55.02	155	19.00	10.45
13	Ağdam rayonu	1452	1407	1015	69.90	110	10.84	7.58
14	Sabirabad rayonu	1428	1318	593	41.53	70	11.80	4.90
15	Quba rayonu	1348	1327	931	69.07	123	13.21	9.12
16	Bərdə rayonu	1228	1197	851	69.30	112	13.16	9.12
17	Ağcabədi rayonu	1210	1138	699	57.77	79	11.30	6.53
18	Qəbələ rayonu	1191	1164	807	67.76	226	28.00	18.98
19	Kəlbəcər rayonu	1186	1154	887	74.79	84	9.47	7.08
20	Zaqatala rayonu	1136 (1117)	1127 (1108)	625	55.02 (55.95)	122	19.52	10.74 (10.92)
21	Salyan rayonu	1132	1059	655	57.86	149	22.75	13.16
22	Füzuli rayonu	1118	1102	829	74.15	51	6.15	4.56
23	İmişli rayonu	1099	999	557	50.68	64	11.49	5.82
24	Yevlax rayonu	1078	1022	604	56.03	119	19.70	11.04
25	Göyçay rayonu	975	969	606	62.15	115	18.98	11.79
26	Laçın rayonu	953	940	783	82.16	76	9.71	7.97
27	Kürdəmir rayonu	910	886	453	49.78	73	16.11	8.02
28	Goranboy rayonu	877	862	583	66.48	114	19.55	13.00
29	Qusar rayonu	859	846	491	57.16	64	13.03	7.45
30	Biləsuvar rayonu	845	805	535	63.31	103	19.25	12.19
31	Mingəçevir şəhəri	805	799	687	85.34	136	19.80	16.89
32	Ağdaş rayonu	780	775	553	70.90	96	17.36	12.31
33	Astara rayonu	768	758	541	70.44	53	9.80	6.90
34	İsmayıllı rayonu	765	753	545	71.24	152	27.89	19.87
35	Balakən rayonu	758 (754)	758 (754)	442	58.31 (58.62)	71	16.06	9.37 (9.42)

Cədvəl 1.1.7 (ardı)

№	TƏHSİL ŞÖBƏSİ	Bütün məzunların sayı	Attestat alan məzunların sayı	Abituriyentlərin		Qəbul olan abituriyentlərin		
				sayı	faizi (bölgənin bütün məzunlarının sayına görə)	sayı	faizi (bölgənin abituriyentləri- nin sayına görə)	faizi (bölgənin bütün məzunlarının sayına görə)
36	Şirvan şəhəri	757	723	576	76.09	110	19.10	14.53
37	Gədəbəy rayonu	747	733	436	58.37	70	16.06	9.37
38	Ağstafa rayonu	739	739	510	69.01	119	23.33	16.10
39	Saatlı rayonu	724	702	361	49.86	56	15.51	7.73
40	Beyləqan rayonu	718	714	507	70.61	55	10.85	7.66
41	Ucar rayonu	716	704	449	62.71	92	20.49	12.85
42	Naxçıvan şəhəri	713	713	650	91.16	137	21.08	19.21
43	Qazax rayonu	681	678	506	74.30	112	22.13	16.45
44	Cəbrayıl rayonu	679	659	551	81.15	49	8.89	7.22
45	Göygöl rayonu	651	636	451	69.28	77	17.07	11.83
46	Şamaxı rayonu	645	632	503	77.98	55	10.93	8.53
47	Neftçala rayonu	624	622	382	61.22	99	25.92	15.87
48	Yardımlı rayonu	623	573	282	45.26	51	18.09	8.19
49	Tərtər rayonu	607	589	396	65.24	57	14.39	9.39
50	Şərur rayonu	580	579	492	84.83	52	10.57	8.97
51	Ağsu rayonu	543	526	343	63.17	34	9.91	6.26
52	Babək rayonu	530	530	398	75.09	55	13.82	10.38
53	Şabran rayonu	512	502	343	66.99	51	14.87	9.96
54	Qax rayonu	475 (405)	473 (403)	297	62.53 (73.33)	111	37.37	23.37 (27.41)
55	Lerik rayonu	471	464	300	63.69	32	10.67	6.79
56	Zəngilan rayonu	461	454	407	88.29	55	13.51	11.93
57	Samux rayonu	457	451	299	65.43	49	16.39	10.72
58	Qubadlı rayonu	457	452	431	94.31	58	13.46	12.69
59	Oğuz rayonu	449	449	334	74.39	77	23.05	17.15
60	Zərdab rayonu	447	447	315	70.47	47	14.92	10.51
61	Hacıqabul rayonu	407	406	225	55.28	42	18.67	10.32
62	Siyəzən rayonu	379	378	284	74.93	68	23.94	17.94
63	Culfa rayonu	354	354	286	80.79	58	20.28	16.38
64	Qobustan rayonu	332	328	191	57.53	30	15.71	9.04
65	Ordubad rayonu	238	238	185	77.73	46	24.86	19.33
66	Daşkəsən rayonu	188	188	95	50.53	16	16.84	8.51
67	Kəngərli rayonu	163	163	119	73.01	17	14.29	10.43
68	Şuşa rayonu	160	158	138	86.25	11	7.97	6.88
69	Şahbuz rayonu	128	128	117	91.41	20	17.09	15.63
70	Xocavənd rayonu	119	117	104	87.39	11	10.58	9.24
71	Xızı rayonu	110	110	85	77.27	9	10.59	8.18
72	Xocalı rayonu	99	99	84	84.85	1	1.19	1.01
73	Respublika Olimpiya İdman Liseyi	84	82	75	89.29	2	2.67	2.38
74	Sədərək rayonu	74	74	55	74.32	21	38.18	28.38
75	Naftalan şəhəri	63	62	57	90.48	9	15.79	14.29
Cəmi		82486 (82393)	80792 (80699)	60422	73.25 (73.33)	10952	18.13	13.28 (13.29)

Qeyd: Mötərizədə gürcü bölməsinin şagirdləri nəzərə alınmadan hesablanmış göstəricilər təqdim edilmişdir.

1.1.8 sayılı cədvəldə (I – IV) ixtisas qrupları daxilində ən yüksək və ən aşağı keçid ballı ixtisasların siyahısı (xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar istisna olmaqla) təqdim edilmişdir (Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti və Naxçıvan Dövlət Universitetinin ixtisaslarına dövlət sifarişi əsasında qəbul üçün əlavə olaraq

ayrılan yerlər və eləcə də Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun ixtisasları və "Naxçıvan" Universitetinin "Dinşünaslıq" ixtisası üzrə ayrılan yerlər nəzərə alınmayıb). Ən yüksək keçid balı Bakı Ali Neft Məktəbinin I qrupa daxil olan "İnformasiya təhlükəsizliyi (tədris ingilis dilində)" və "Proseslərin avtomatlaşdırılması mühəndisliyi (tədris ingilis dilində)" ixtisaslarına, həmçinin Bakı Dövlət Universitetinin III qrupa daxil olan "Hüquqşünaslıq (rus bölməsi)" ixtisasına olmuşdur. Bu ixtisaslar üzrə keçid balı 685-ə bərabər olub. Ən aşağı keçid balı (253 bal) Lənkəran Dövlət Universitetinin "Aqronomluq" ixtisasında olmuşdur. V ixtisas qrupu üzrə ən yüksək keçid balı Gəncə Dövlət Universitetinin "Bədən tərbiyəsi və idman" (65 bal) ixtisası (təhsil forması qiyabi olub) üzrə formalaşmışdır.

Cədvəl 1.1.8

ƏN YÜKSƏK VƏ ƏN AŞAĞI KEÇİD BALLI İXTİSASLAR
(dövlət sifarişi əsasında)

№	İXTİSAS QRUPU	Ən yüksək keçid ballı ixtisas		Ən aşağı keçid ballı ixtisas	
		İ X T İ S A S	minimal balı	İ X T İ S A S	minimal balı
I	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, <i>aqrar</i> ixtisasları	İnformasiya təhlükəsizliyi (tədris ingilis dilində) (BANM)	685	Hava nəqliyyatının hərəkətinin idarə olunması mühəndisliyi (rus bölməsi, MAA)	259
		Proseslərin avtomatlaşdırılması mühəndisliyi (tədris ingilis dilində) (BANM)	685	Meşəçilik (QKU)	258
		Neft-qaz mühəndisliyi (tədris ingilis dilində) (BANM)	670	Aqronomluq (LDU)	253
II	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	Maliyyə (tədris ingilis dilində) (ADİU)	667	Turizm və otelçilik (rus bölməsi, ATMU)	418
		Maliyyə (tədris türk dilində) (ADİU)	661	Turizm və otelçilik (GDU)	418
		Mühasibat uçotu və audit (tədris ingilis dilində) (ADİU)	656	İdman menecmenti və kommunikasiya (ADBTİA)	413
III	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	Hüquqşünaslıq (rus bölməsi, BDU)	685	Teatrşünaslıq (ADMİU)	404
		Hüquqşünaslıq (tədris ingilis dilində) (BDU)	673		
		Hüquqşünaslıq (rus bölməsi, DİA)	673		
IV	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, <i>aqrar</i> ixtisasları	Müalicə işi (NDU)	671	Bədən tərbiyəsi və idmanda reabilitasiya (ADBTİA)	378
		Müalicə işi (rus bölməsi, ATbU)	662	Su bioehtiyatları və akvabitkilər (QKU)	327
		Müalicə işi (ATbU)	662	Baytarlıq (LDU)	281

İxtisalar :

BDU	- Bakı Dövlət Universiteti	DİA	- Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası
ATbU	- Azərbaycan Tibb Universiteti	ADİU	- Azərbaycan Dövlət İqtisad universiteti
BANM	- Bakı Ali Neft Məktəbi	ADMİU	- Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti
LDU	- Lənkəran Dövlət Universiteti	ADBTİA	- Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası
NDU	- Naxçıvan Dövlət Universiteti	ATMU	- Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti
GDU	- Gəncə Dövlət Universiteti		
QKU	- Qərbi Kaspi Universiteti		

1.2 Ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə tələbə qəbulu

Respublikanın dövlət ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul 1994-cü ildən aparılır. Həmin il dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına maliyyələşdirilən təhsil formasına və ödənişli təhsil formasına tələbə qəbulu müsabiqəsi ayrı-ayrı vaxtlarda keçirilmişdi. 1995-ci ildən başlayaraq hər iki təhsil formasına qəbul eyni vaxtda aparılır və abituriyentlərə ərizələrində dövlət büdcəsi hesabına maliyyələşən ixtisaslarla yanaşı, ödənişli ixtisasları da istədikləri ardıcılıqla göstərmək imkanı verilir. Bu bölmədə ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə tələbə qəbulunun nəticələri haqqında məlumatlar təqdim edilir.

Bu il ali təhsil müəssisələrinin ixtisaslarını seçib müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin 84.43%-i öz ərizələrində ödənişli təhsil forması üzrə qəbul aparılan yerləri də qeyd edib. Bu göstərici I qrup üzrə 76.49%, II qrup üzrə 88.86%, III qrup üzrə 88.17%, IV qrup üzrə 81.03%, V qrup üzrə 94.15% olub.

Azərbaycan bölməsi üzrə ərizə vermiş abituriyentlərin bütövlükdə 83.96%-i (I qrupda 75.98%-i, II qrupda 88.27%-i, III qrupda 87.73%-i, IV qrupda 80.45%-i, V qrupda 94.29%-i) ərizələrində ödənişli təhsil forması üzrə qəbul aparılan yerləri göstərib. Rus bölməsində müvafiq göstəricilər bütövlükdə 89.37% (I qrupda 81.75%, II qrupda 94.39%, III qrupda 93.81%, IV qrupda 87.38%, V qrupda 93.02%) olub.

Abituriyentlərin 21024-ü ərizəsində yalnız ödənişli təhsil forması üzrə qəbul aparılan yerləri göstərib. Dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşən təhsil forması üzrə tələbə qəbulunda nisbətən yüksək müsabiqə şərtlərinin tətbiq edilməsi ixtisas seçimində aşağı və orta balla iştirak edən abituriyentləri yalnız ödənişli təhsil forması üzrə olan yerləri seçməyə sövq edib. Cari ildə yalnız ödənişli təhsil formasını seçən abituriyentlər ixtisas seçimində iştirak edənlərin 46.91%-ni təşkil edib. Ötən il bu rəqəm 45.57%-ə bərabər olub.

İxtisas qrupları üzrə ümumi qəbul planı, onun tərkib hissələri (dövlət sifarişi və ödənişli təhsil formaları üzrə nəzərdə tutulmuş yerlər) və ərizələrində ödənişli təhsil forması üzrə qəbul aparılan yerləri qeyd etmiş abituriyentlərin sayı 1.2.1 sayılı cədvəldə təqdim edilir.

Cədvəl 1.2.1

ÖDƏNİŞLİ TƏHSİL FORMASI ÜZRƏ QƏBUL APARILAN YERLƏRİN VƏ MÜSABİQƏDƏ İŞTİRAK EDƏN ABİTURİYENTLƏRİN ƏRİZƏLƏRİNİN SAYI

№	İXTİSAS Q R U P U	Qəbul planı			Ərizələrin sayı (ödənişli təhsil forması üzrə qəbul aparılan yerlər üzrə)		
		Ümumi plan yerləri	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan yerlərin sayı	Ödənişli təhsil forması üzrə nəzərdə tutulmuş yerlərin sayı	Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bütövlükdə
I	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, aqrar ixtisasları	14466	5510	8956	10104	1057	11161
II	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	13335	2006	11329	8746	992	9738
III	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	10598	2145	8453	10057	848	10905
IV	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, aqrar ixtisasları	3315	1381	1934	2675	263	2938
V	İncəsənət, musiqi, idman ixtisasları	3307	763	2544	3008	373	3381
C Ə M İ		45021	11805	33216	34338	3497	37835

Qəbulun nəticələri (bax: cədvəl 1.2.2) göstərir ki, dövlət sifarişi ilə tələbə qəbulunun proqnozuna əsasən nəzərdə tutulan 11805 yerə 11618 nəfər tələbə qəbul olub (Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti və Naxçıvan Dövlət Universitetinə dövlət sifarişi əsasında ayrılmış əlavə yerlərə 352 nəfər qəbul olub və bu səbəbdən ümumilikdə 11970 nəfər qəbul olub). Nəticədə 187 yer boş qalıb (onlardan 78-i yalnız dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan yerlər olub) və qəbul planının həmin seqmenti üzrə 109 yerə də qəbul ödənişli təhsil forması üzrə aparılıb. Ödənişli təhsil forması üzrə qəbul aparılan yerlərə, bütövlükdə, 27590 nəfər tələbə qəbul olub və qəbul aparılan 32973 yerin 83.67%-i dolub. İxtisas qrupları üzrə qəbulolma faizləri belədir: I qrupda – 79.70%, II qrupda – 77.81%, III qrupda – 93.26%, IV qrupda 91.85% və V qrupda 85.86%.

Cədvəl 1.2.2

**ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBUL OLAN ABİTURİYENTLƏRİN
SAYI HAQQINDA MƏLUMAT
(ixtisas qrupları və təhsil formaları üzrə)**

İxtisas qrupları	Ümumi plan yerləri	Dövlət sifarişi üzrə qəbul olanların sayı	Yalnız dövlət sifarişi əsasında tələbə qəbulunda istifadə edilməyən yerlərin sayı	Ödənişli təhsil forması üzrə qəbul aparılan yerlərin sayı	Ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olanların	
					sayı	qəbulolma faizi
I	14466	5654	7	8805	7018	79.70
II	13335	1995	0	11340	8824	77.81
III	10598	2141	0	8457	7887	93.26
IV	3315	1441	71	1803	1656	91.85
V	3307	739	0	2568	2205	85.86
Cəmi	45021	11970	78	32973	27590	83.67

Ümumilikdə, ali təhsil müəssisələrinə qəbul olanların 69.74%-i ödənişli təhsil forması üzrədir. Bu göstərici Azərbaycan bölməsində 69.17%, rus bölməsində isə 75.49% olub.

1.2.3 sayılı cədvəldə ali təhsil müəssisələrinin qəbul planları, qəbul planlarının qəbul prosesində formalaşan tərkib hissələri (dövlət sifarişi əsasında və ödənişli təhsil forması üzrə qəbul aparılan yerlərin sayı) və ödənişli təhsil forması üzrə qəbulun nəticələri təqdim edilib. Cədvəldən göründüyü kimi, dövlət sifarişi əsasında olan yerlərə aparılan tələbə qəbulundan fərqli olaraq ödənişli təhsil forması üzrə olan yerlərə tələbə qəbulu Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu istisna olmaqla bütün ali təhsil müəssisələrində həyata keçirilib.

Təhlil göstərir ki, ümumilikdə, ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olanların sayı dövlət sifarişi əsasında qəbul olanların sayından 2.3 dəfə çoxdur. Qəbul olanların tərkib hissələri arasında olan bu qeyri-tarazlıq heç də bütün ali təhsil müəssisələrində eyni forma və nisbətdə olmayıb. Məsələn, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti, Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti, Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası, Bakı Ali Neft Məktəbi, Milli Aviasiya Akademiyası, Azərbaycan Tibb Universiteti, Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası və Bakı Musiqi Akademiyası istisna olmaqla, digər ali təhsil müəssisələrində ödənişli təhsil forması üzrə tələbə qəbulu üstünlük təşkil edib. Abituriyentlər Azərbaycan Kooperasiya Universiteti, Azərbaycan Universiteti, Bakı Avrasiya Universiteti, Bakı Biznes Universiteti, Bakı Qızlar Universiteti və Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyasına yalnız ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olublar. ADA Universiteti dövlət sifarişi əsasında tələbə qəbulunda iştirak etməkdən ümumiyyətlə imtina edib. Azərbaycan İlahiyyat İnstitutuna isə qəbul yalnız dövlət sifarişi əsasında aparılmışdır. Dövlət ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan tələbələr içərisində ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olanların nisbi çəkisi (faizi) Azərbaycan Texnologiya Universiteti (97.74%), Sumqayıt Dövlət Universiteti (96.63%) və Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunda (93.52%) ən yüksək olub.

**ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNİN QƏBUL PLANLARI, ONLARIN QƏBUL PROSESİNDƏ
FORMALAŞAN TƏRKİB HİSSƏLƏRİ VƏ ÖDƏNİŞLİ TƏHSİL
FORMASI ÜZRƏ QƏBULUN NƏTİCƏLƏRİ**

№	TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Ümumi plan yerləri	Dövlət sifarişinə üzrə qəbul olanların sayı	Yalnız dövlət sifarişində tələbə qəbulunda istifadə edilməyən yerlərin sayı	Ödənişli təhsil forması üzrə qəbul aparılan yerlərin sayı	Ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olanların	
						sayı	qəbulolma faizi
1	Bakı Dövlət Universiteti	5895	2297	0	3598	3160	87.83
2	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	2815	1681	0	1134	1046	92.24
3	Azərbaycan Texniki Universiteti	2110	452	0	1658	1353	81.60
4	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	1840	458	0	1382	1252	90.59
5	Azərbaycan Tibb Universiteti	735	354	64	317	316	99.68
6	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	3004	1015	0	1989	1895	95.27
7	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	3950	965	0	2985	2618	87.71
8	Azərbaycan Dillər Universiteti	1575	465	0	1110	967	87.12
9	Bakı Slavyan Universiteti	1085	103	0	982	883	89.92
10	Bakı Mühəndislik Universiteti	1185	551	0	634	572	90.22
11	Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	387	236	0	151	134	88.74
12	ADA Universiteti	496	0	0	496	441	88.91
13	Bakı Musiqi Akademiyası	192	92	0	100	54	54.00
14	Azərbaycan Milli Konservatoriyası	190	47	0	143	89	62.24
15	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	620	140	0	480	360	75.00
16	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	340	125	0	215	208	96.74
17	Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	515	211	0	304	230	75.66
18	Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası	236	15	0	221	134	60.63
19	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	1265	299	0	966	940	97.31
20	Milli Aviasiya Akademiyası	402	232	0	170	137	80.59
21	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	200	102	0	98	96	97.96
22	Bakı Ali Neft Məktəbi	180	154	1	25	25	100.00
23	Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası	44	8	0	36	36	100.00
24	Naxçıvan Dövlət Universiteti	1165	299	1	865	750	86.71
25	Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	310	19	0	291	274	94.16
26	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	1440	878	12	550	414	75.27
27	Gəncə Dövlət Universiteti	1565	243	0	1322	1228	92.89
28	Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	895	15	0	880	650	73.86

Cədvəl 1.2.3 (ardı)

№	TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Ümumi plan yerləri	Dövlət sifarişə üzrə qəbul olanların sayı	Yalnız dövlət sifarişə əsasında tələbə qəbulunda istifadə edilməyən yerlərin sayı	Ödənişli təhsil forması üzrə qəbul aparılan yerlərin sayı	Ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olanların	
						sayı	qəbulolma faizi
29	Sumqayıt Dövlət Universiteti	1770	47	0	1723	1348	78.24
30	Mingəçevir Dövlət Universiteti	700	44	0	656	519	79.12
31	Lənkəran Dövlət Universiteti	1185	89	0	1096	889	81.11
32	Azərbaycan Kooperasiya Universiteti	1120	0	0	1120	894	79.82
33	Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu	60	60	0	0	0	---
34	Bakı İslam Universiteti	150	0	0	150	0	0.00
35	Azərbaycan Universiteti	520	0	0	520	372	71.54
36	Qərbi Kaspi Universiteti (əvvəlki Qərb Universiteti)	1085	45	0	1040	772	74.23
37	Xəzər Universiteti	765	219	0	546	310	56.78
38	Bakı Avrasiya Universiteti	680	0	0	680	614	90.29
39	Bakı Qızlar Universiteti	400	0	0	400	387	96.75
40	Odlar Yurdu Universiteti	810	5	0	805	559	69.44
41	Bakı Biznes Universiteti	565	0	0	565	253	44.78
42	Naxçıvan Universiteti (Naxçıvan şəhəri)	345	5	0	340	316	92.94
43	Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyası	230	0	0	230	95	41.30
C Ə M İ		45021	11970	78	32973	27590	83.67

Dövlət sifarişə əsasında və ödənişli təhsil forması üzrə ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan abituriyentlərin ixtisas qrupları üzrə paylanması 1.2.4 sayılı cədvəldə təqdim edilmişdir. Cədvəldən göründüyü kimi, dövlət sifarişə əsasında tələbə qəbulunun ən yüksək faizi IV ixtisas qrupunda (46.53%), ödənişli təhsil forması üzrə olan yerlərə isə II ixtisas qrupundadır (81.56%).

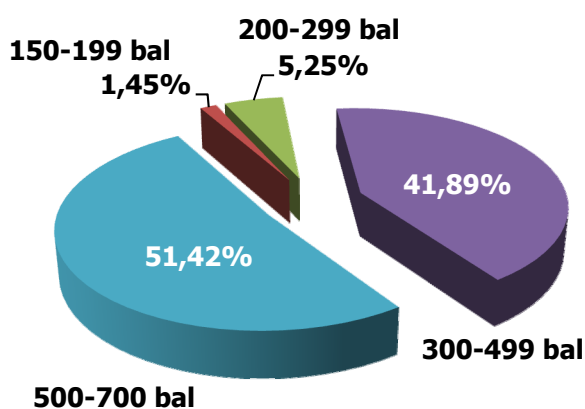
Cədvəl 1.2.4

**DÖVLƏT SİFARİŞİ ƏSASINDA VƏ ÖDƏNİŞLİ TƏHSİL FORMASI ÜZRƏ QƏBUL OLAN
ABİTURIYENTLƏRİN İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ PAYLANMASI**

İxtisas qrupları	Azərbaycan bölməsi				Rus bölməsi				Bölmələr üzrə cəmi			
	Dövlət sifarişə əsasında qəbul olanların		Ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olanların		Dövlət sifarişə əsasında qəbul olanların		Ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olanların		Dövlət sifarişə əsasında qəbul olanların		Ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olanların	
	sayı	faizi	sayı	faizi	sayı	faizi	sayı	faizi	sayı	faizi	sayı	faizi
I	5126	44.59	6369	55.41	528	44.86	649	55.14	5654	44.62	7018	55.38
II	1873	19.14	7912	80.86	122	11.80	912	88.20	1995	18.44	8824	81.56
III	2060	22.24	7201	77.76	81	10.56	686	89.44	2141	21.35	7887	78.65
IV	1367	48.36	1460	51.64	74	27.41	196	72.59	1441	46.53	1656	53.47
V	662	25.53	1931	74.47	77	21.94	274	78.06	739	25.10	2205	74.90
Cəmi	11088	30.83	24873	69.17	882	24.51	2717	75.49	11970	30.26	27590	69.74

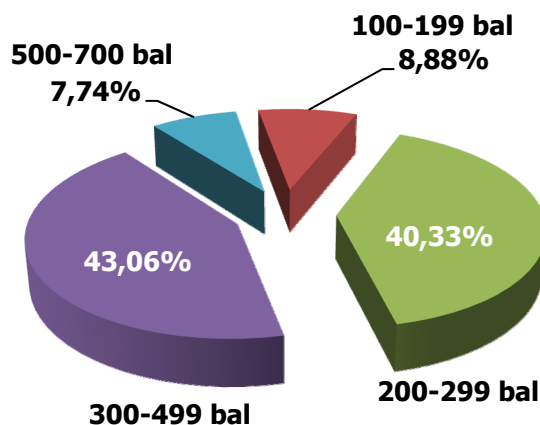
Aşağıda 1.2.1, 1.2.2 və 1.2.3, 1.2.4 sayılı şəkillərdə I-IV və V ixtisas qrupları üzrə ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi əsasında və ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olmuş abituriyentlərin ballarının paylanma diaqramları təsvir edilib. Diaqramlardan göründüyü kimi, bu yerlərə heç də hazırlıq səviyyəsi eyni olan abituriyentlər qəbul olmayıb. Dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlərə qəbul olan abituriyentlərin hazırlıq səviyyəsi ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olanlardan əhəmiyyətli dərəcədə yüksəkdir. I-IV ixtisas qrupları üzrə dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlərə qəbul olanların 51.42%-ni 500-dən yuxarı bal toplamış abituriyentlər təşkil etdiyi halda, ödənişli təhsil forması üzrə ayrılan yerlərə qəbul olanlar arasında belələri yalnız 7.74%-dir. Digər tərəfdən, dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlərə qəbul olanlar arasında 200-299 intervalında bal toplayanlar 5.25%-dirsə, ödənişli təhsil forması üzrə belə göstəricilərlə qəbul olanlar 40.33% təşkil edir. Analoji vəziyyəti V ixtisas qrupu üzrə müqayisədə də görmək olar. Belə ki, bu ixtisas qrupunda dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlərə qəbul olanlar arasında 70-79 və 80-90 intervallarında bal toplayanlar uyğun olaraq 44.72 və 15.31% təşkil etdiyi halda, ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olanlar arasında bu göstəricilər uyğun olaraq 6.22 və 0.50% olmuşdur. Dövlət sifarişi əsasında və ödənişli təhsil forması üzrə olan yerlərə qəbul olan abituriyentlərin bal göstəriciləri arasındakı fərq nəzərə alınaraq, ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olanların təhsil üçün ödədiyi vəsaitin bir hissəsi onların müasir təhsil standartları səviyyəsində hazırlığına yönəldilməlidir. Eyni zamanda, Dövlət sifarişi əsasında və ödənişli təhsil forması üzrə olan yerlərə qəbul olan abituriyentlərin bal göstəriciləri arasındakı fərq nəzərə alınaraq, ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olanlar üçün ali təhsil müəssisələri tədris proqramında dəyişiklik aparmalı, onları bir qədər genişləndirilmiş proqram əsasında hazırlamalıdırlar.

ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNİN DÖVLƏT SİFARİŞİ ƏSASINDA QƏBUL APARILAN YERLƏRİNƏ DAXİL OLMUŞ ABİTURİYENTLƏRİN TOPLADIQLARI BALLARIN PAYLANMA DİAQRAMI (I-IV qruplar üzrə)

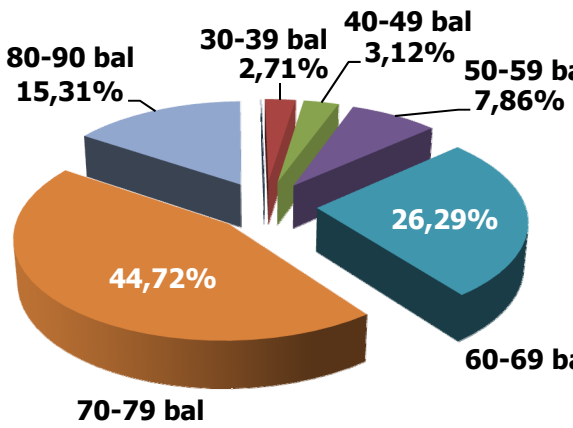
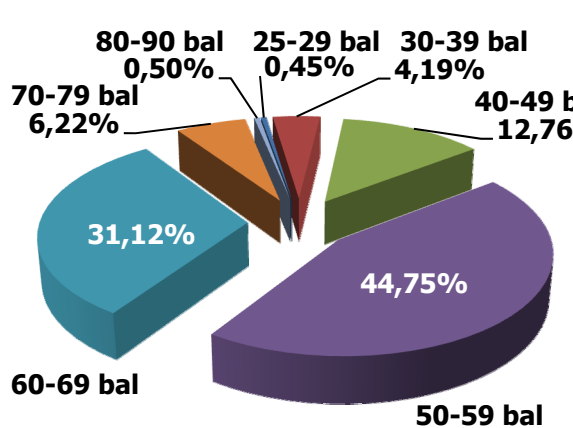

Şəkil 1.2.1

ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNİN ÖDƏNİŞLİ TƏHSİL FORMASI ÜZRƏ QƏBUL APARILAN YERLƏRİNƏ DAXİL OLMUŞ ABİTURİYENTLƏRİN TOPLADIQLARI BALLARIN PAYLANMA DİAQRAMI (I-IV qruplar üzrə)

Şəkil 1.2.2

ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNİN DÖVLƏT SİFARİŞİ ƏSASINDA AYRILAN YERLƏRİNƏ QƏBUL OLMUŞ ABİTURİYENTLƏRİN TOPLADIQLARI BALLARIN PAYLANMA DİAQRAMI (V qrup üzrə)	ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNİN ÖDƏNİŞLİ TƏHSİL FORMASI ÜZRƏ AYRILAN YERLƏRİNƏ QƏBUL OLMUŞ ABİTURİYENTLƏRİN TOPLADIQLARI BALLARIN PAYLANMA DİAQRAMI (V qrup üzrə)
 Şəkil 1.2.3	 Şəkil 1.2.4

Ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlərə və ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olan abituriyentlərin bilik səviyyələri arasındakı fərqi müəyyən etmək üçün onların topladıqları ballar və test tapşırıqlarına cavabları da ixtisas qrupları və bölmələr üzrə ayrı-ayrılıqda araşdırılıb və nəticələr 1.2.5-1.2.9 sayılı cədvəllərdə təqdim edilib.

Ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi əsasında ayrılmış yerlərə qəbul olanların test tapşırıqlarının həlli üzrə ən yüksək göstəricisi Azərbaycan bölməsinin III qrup abituriyentlərinin ana dili fənninə (89.68%), rus bölməsinin isə II qrup abituriyentlərinin ingilis dili fənninə (89.63%) cavablarında özünü göstərib.

Test tapşırıqlarına cavabların müqayisəli təhlili göstərir ki, ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi əsasında ayrılmış yerlərə və ödənişli təhsil forması üzrə ayrılmış yerlərə qəbul olanların bilikləri arasında ən az fərq hər iki bölmədə IV ixtisas qrupundadır. Bu qrupda qəbul olan abituriyentlərin fənlər üzrə düzgün cavablarının faiz nisbəti Azərbaycan bölməsində 1.16-1.30, rus bölməsində isə 1.15-1.33 diapazonundadır. Bu hal IV qrupda yüksək hazırlıqlı abituriyentlərin bir çox nüfuzlu ixtisasların ödənişli təhsil formasına da üstünlük verməsindən və onları öz ərizələrində ön mövqelərdə göstərərək yüksək balla həmin ixtisaslara qəbul olmasından irəli gəlir.

Ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi əsasında ayrılmış yerlərə və ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olanların fənlər üzrə cavablarının ortastatistik göstəriciləri arasında ən böyük fərq hər iki bölmə üzrə II ixtisas qrupuna daxil olan fənlərə cavablarında müşahidə olunur. Bu ixtisas qrupunda ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olanların cavablarının göstəriciləri dövlət sifarişi əsasında qəbul olanların cavablarından Azərbaycan bölməsində 1.47-2.04, rus bölməsində isə 1.46-1.96 dəfə aşağıdır.

Ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi əsasında ayrılmış yerlərə və ödənişli təhsil forması üzrə ayrılmış yerlərə qəbul olan abituriyentlərin ayrılıqda ortastatistik bal göstəricilərinin (bax: cədvəl 1.2.9) müqayisəsi də biliklər arasında ən böyük fərqi hər iki bölmə üzrə II qrupda olduğunu təsdiq edir.

Ümumilikdə götürüldükdə, dövlət sifarişi əsasında ayrılmış yerlərə qəbul olan ortastatistik abituriyentin* bal göstəricisi ödənişli təhsil forması üzrə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olan ortastatistik abituriyentin bal göstəricisindən 1.51-1.55 dəfə yüksəkdir.

Cədvəl 1.2.5

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ DÖVLƏT SİFARİŞİ ƏSASINDA AYRILAN YERLƏRƏ QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏRİNİN TEST TAPŞIRIQLARINA DÜZGÜN CAVABLARININ ORTASTATİSTİK GÖSTƏRİCİLƏRİ

(xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar istisna olmaqla)

AZƏRBAYCAN BÖLMƏSİ

№	İXTİSAS Qrupu	FƏNLƏR ÜZRƏ DÜZGÜN CAVABLARIN FAİZİ									
		Ana dili	Ədəbiyyat	Riyaziyyat	Fizika	Kimya	Biologiya	Tarix	Azərbaycan tarixi	Coğrafiya	İngilis dili
I	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, aqrar ixtisasları	76.60		66.95	68.93	70.61					66.01
II	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	85.96		77.57					79.03	78.03	82.19
III	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	89.68	79.32	66.56				79.67			79.24
IV	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, aqrar ixtisasları	81.73		75.82	72.15	79.70	80.46				

Cədvəl 1.2.6

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ ÖDƏNİŞLİ TƏHSİL FORMASI ÜZRƏ AYRILAN YERLƏRƏ QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏRİNİN TEST TAPŞIRIQLARINA DÜZGÜN CAVABLARININ ORTASTATİSTİK GÖSTƏRİCİLƏRİ

(xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar istisna olmaqla)

AZƏRBAYCAN BÖLMƏSİ

№	İXTİSAS Qrupu	FƏNLƏR ÜZRƏ DÜZGÜN CAVABLARIN FAİZİ									
		Ana dili	Ədəbiyyat	Riyaziyyat	Fizika	Kimya	Biologiya	Tarix	Azərbaycan tarixi	Coğrafiya	İngilis dili
I	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, aqrar ixtisasları	57.46		39.75	48.24	42.19					40.89
II	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	55.78		38.09					48.23	52.97	45.87
III	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	70.72	55.37	38.24				56.34			50.48
IV	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, aqrar ixtisasları	70.27		59.21	55.66	61.38	65.23				

* Burada ortastatistik abituriyent – ixtisas qrupu daxilində təhsil formasından (dövlət sifarişi əsasında yaxud ödənişli) asılı olaraq müəyyən seçməyə daxil olan abituriyentlərin ümumiləşdirilmiş obrazıdır. Ortastatistik abituriyentin imtahan fənni üzrə topladığı bal dedikdə, onun təmsil etdiyi seçməyə daxil olan abituriyentlərin həmin fəndən topladıqları nisbi balların orta qiyməti nəzərdə tutulur. Abituriyentin ümumi balı hesablanarkən onun hər bir fənn üzrə topladığı nisbi balı fənlərin müvafiq çəki əmsallarına vurulmaqla cəmlənir (bax: səh. 11, cədvəl 1.1).

**ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ DÖVLƏT SİFARİŞİ ƏSASINDA AYRILAN YERLƏRƏ QƏBUL
OLAN ABİTURIYENTLƏRİNİN TEST TAPŞIRIQLARINA DÜZGÜN CAVABLARININ
ORTASTATİSTİK GÖSTƏRİCİLƏRİ**

(xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar istisna olmaqla)

RUS BÖLMƏSİ

№	İXTİSAS Qrupu	FƏNLƏR ÜZRƏ DÜZGÜN CAVABLARIN FAİZİ									
		Ana dili	Ədəbiyyat	Riaziyyat	Fizika	Kimya	Biologiya	Tarix	Azərbaycan tarixi	Coğrafiya	İngilis dili
I	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, aqrar ixtisasları	72.87		63.61	66.78	65.49					74.97
II	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	76.10		76.72					75.77	75.71	89.63
III	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	85.83	85.43	68.89				77.14			86.70
IV	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, aqrar ixtisasları	74.60		69.93	67.53	70.27	73.07				

**ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ ÖDƏNİŞLİ TƏHSİL FORMASI ÜZRƏ AYRILAN YERLƏRƏ
QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏRİNİN TEST TAPŞIRIQLARINA DÜZGÜN CAVABLARININ
ORTASTATİSTİK GÖSTƏRİCİLƏRİ**

(xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar istisna olmaqla)

RUS BÖLMƏSİ

№	İXTİSAS Qrupu	FƏNLƏR ÜZRƏ DÜZGÜN CAVABLARIN FAİZİ									
		Ana dili	Ədəbiyyat	Riaziyyat	Fizika	Kimya	Biologiya	Tarix	Azərbaycan tarixi	Coğrafiya	İngilis dili
I	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, aqrar ixtisasları	53.41		39.53	44.87	39.49					56.56
II	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	51.69		39.16					40.52	48.84	61.36
III	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	65.15	59.68	36.92				45.51			66.30
IV	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, aqrar ixtisasları	64.96		53.59	50.64	56.12	57.12				

**ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ DÖVLƏT SİFARİŞİ ƏSASINDA AYRILAN YERLƏRƏ VƏ
ÖDƏNİŞLİ TƏHSİL FORMASI ÜZRƏ QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏRİN
ORTASTATİSTİK BAL GÖSTƏRİCİLƏRİ**

(xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar istisna olmaqla)

№	İXTİSAS Q R U P U	AZƏRBAYCAN BÖLMƏSİ			RUS BÖLMƏSİ		
		Ortastatistik abituriyentin topladığı ballar		Ballar nisbəti	Ortastatistik abituriyentin topladığı ballar		Ballar nisbəti
		dövlət sifarişi əsasında qəbul olan	ödənişli əsaslarla qəbul olan		dövlət sifarişi əsasında qəbul olan	ödənişli əsaslarla qəbul olan	
I	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, aqrar ixtisasları	459.02	282.18	1.63	449.59	284.35	1.58
II	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	539.73	296.40	1.82	530.99	297.58	1.78
III	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	545.10	365.31	1.49	551.32	353.61	1.56
IV	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, aqrar ixtisasları	532.52	409.91	1.30	474.90	365.95	1.30
Bütövlükdə		500.53	322.52	1.55	475.85	316.07	1.51

1.3. Dövlət və özəl ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulunun müqayisəli təhlili

Qanunvericiliyə uyğun fəaliyyət göstərən özəl ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulunun təşkili və keçirilməsi 1995-ci ildən Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasına (indiki Dövlət İmtahan Mərkəzinə) həvalə olunub. Bununla əlaqədar Mərkəz hər il, bir qayda olaraq, özəl ali təhsil müəssisələrinin nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilən müşavirələrdə bütövlükdə ali təhsil müəssisələrinə əvvəlki illərdə aparılmış tələbə qəbulunun müxtəlif parametrlər üzrə nəticələri, o cümlədən özəl ali təhsil müəssisələrinə qəbulun nəticələri barədə ətraflı məlumat verir, tövsiyələrini bildirir.

Özəl ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu, əvvəlki illərdə olduğu kimi, bu il də dövlət ali təhsil müəssisələrinə qəbulları birgə elan olunmuşdu. Abituriyentlərə ərizələrində dövlət ali təhsil müəssisələrinin ixtisasları ilə yanaşı, özəl təhsil müəssisələrinin də ixtisaslarını qeyd etmək imkanı verilmişdi. Həmin ixtisaslara müsabiqənin aparılması şərtləri dövlət ali təhsil müəssisələrinin müvafiq ixtisasları ilə eyni olmuşdur. 2010-cu ildən ali təhsil müəssisələrində tətbiq olunan yeni qaydalara əsasən, özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi ilə mütəxəssis hazırlığında iştirak etmək imkanı yaradılmışdır.

Bu təhsil müəssisələrinə cari ildə 6730 plan yeri ayrılmışdı. Özəl ali təhsil müəssisələrinin qəbul planı ötən illə müqayisədə bu il 7.77% (485 yer) artmışdır. Ayrılmış plan yerlərinin 43.91%-i Azərbaycan, 0.89%-i rus, 55.20%-i isə hər iki bölmə abituriyentlərinin birgə müsabiqəsi üçün nəzərdə tutulmuşdu. Qruplar üzrə götürdükdə planın 13.82%-i birinci, 48.66%-i ikinci, 30.76%-i üçüncü, 5.13%-i dördüncü, 1.63%-i isə beşinci ixtisas qrupuna aid olub. Ötən illərdə olduğu kimi, bu il də qəbul planının əsas hissəsi (79.42%-i) II və III qrup ixtisasları üçün nəzərdə tutulmuşdu. Özəl ali təhsil müəssisələrinin I ixtisas qrupu üzrə qəbul planı dövlət ali təhsil müəssisələrinin müvafiq qrup üzrə qəbul planının 6.87, IV qrup üzrə 11.62, V qrup üzrə 3.44%-nə bərabər olduğu halda, II qrup üzrə 32.55, III qrup üzrə 24.27%-nə bərabər olub. Bütün qruplar üzrə ümumilikdə götürdükdə isə özəl ali təhsil müəssisələrinin qəbul planı dövlət ali təhsil müəssisələrinin qəbul planının 17.58%-i qədər olmuşdur.

Özəl ali təhsil müəssisələrinə sənədlərin qəbulu dövlət ali təhsil müəssisələri ilə birgə və eyni qaydalar əsasında aparılmışdır. DİM sənəd qəbulu mərhələsində bu təhsil müəssisələri rəhbərlərinin peşəyönümü işi aparmaqla bağlı müraciətlərini nəzərə alaraq, onların dövlət qeydiyyatından keçmiş ixtisasları barədə “Abituriyent” jurnalında geniş məlumatların verilməsini təmin etmişdir.

Sənəd qəbulunun nəticələrinin təhlili göstərir ki, müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin 34.23%-i (15339 nəfər) öz ərizələrində özəl təhsil müəssisələrinin ixtisaslarını da qeyd etmişdir. Azərbaycan bölməsində özəl təhsil müəssisələrinin ixtisaslarını 34.34% (14046 nəfər), rus bölməsində isə 33.04% (1293 abituriyent) seçmişdir. Onlardan 1743 nəfər öz ərizələrində yalnız özəl ali təhsil müəssisələrinin ixtisaslarını qeyd etmişdir.

İxtisas qrupları üzrə dövlət və özəl ali təhsil müəssisələrinin qəbul planı, həmin ali təhsil müəssisələrinin ixtisaslarını seçmiş abituriyentlərin sayı və müsabiqə vəziyyəti haqqında məlumat 1.3.1 – 1.3.3 sayılı cədvəllərdə təqdim olunur. Cədvəllərdən göründüyü kimi, ixtisas qrupları üzrə özəl ali təhsil müəssisələrinə ərizələrin sayı plan yerlərinin sayından çox olsa da, I və III ixtisas qrupları istisna olmaqla digər bütün ixtisas qruplarının hər birində müsabiqə şəraitinin yaranma ehtimalı yoxdur. Çünki abituriyentlər bu təhsil müəssisələrinin ixtisaslarını ərizələrində axırıncı yerlərdə göstərmişlər. Xatırladaq ki, ehtimal olunan müsabiqənin hesablanması qaydasında abituriyentin seçdiyi ixtisasları öz ərizəsində hansı yerdə qeyd etməsi amili nəzərə alınır.

Özəl ali təhsil müəssisələrinin yalnız I və III ixtisas qrupları üzrə müsabiqə şəraiti mövcud olduğu halda, dövlət ali təhsil müəssisələrində, II ixtisas qrupu istisna olmaqla, digər ixtisas qruplarında müsabiqə şəraiti mövcud olmuşdur. Dövlət ali təhsil müəssisələrində ən zəif müsabiqə (0.952) II, ən yüksək müsabiqə (1.285) isə III ixtisas qrupunda olub. Ümumilikdə isə ən yüksək müsabiqə (1.563) özəl ali təhsil müəssisələrinin I ixtisas qrupunda olmuşdur.

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNİN QƏBUL PLANLARI

№	İXTİSAS Q R U P U	Dövlət ali təhsil müəssisələri				Özəl ali təhsil müəssisələri			
		Azərbaycanın bölgesinin abituriyentləri üçün	Rus bölgesinin abituriyent- ləri üçün	Hər iki böl- mənin abitu- riyentlərinin birgə müsə- biqəsi üçün	Bütöv- lükdə	Azərbaycanın bölgesinin abituriyent- ləri üçün	Rus bölgesinin abituriyent- ləri üçün	Hər iki böl- mənin abitu- riyentlərinin birgə müsə- biqəsi üçün	Bütöv- lükdə
I	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, aqrar ixtisasları	10764	1246	1526	13536	185	0	745	930
II	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	7394	1148	1518	10060	1545	50	1680	3275
III	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	6857	879	792	8528	1100	10	960	2070
IV	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, aqrar ixtisasları	2510	275	185	2970	100	0	245	345
V	İncəsənət, musiqi, idman ixtisasları	1074	175	1948	3197	25	0	85	110
C Ə M İ		28599	3723	5969	38291	2955	60	3715	6730

MÜSABİQƏDƏ İŞTİRAK EDƏN ABİTURIYENTLƏRİN ƏRİZƏLƏRİNİN SAYI

№	İXTİSAS Q R U P U	Dövlət ali təhsil müəssisələri			Özəl ali təhsil müəssisələri		
		Azərbaycanın bölgesi	Rus bölgesi	Bütövlükdə	Azərbaycanın bölgesi	Rus bölgesi	Bütövlükdə
I	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, aqrar ixtisasları	13066	1253	14319	3302	303	3605
II	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	9249	964	10213	4342	465	4807
III	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	10826	802	11628	5255	370	5625
IV	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, aqrar ixtisasları	3304	294	3598	883	113	996
V	İncəsənət, musiqi, idman ixtisasları	3187	401	3588	284	50	334
C Ə M İ		39382	3688	43070	14046	1293	15339

ƏRİZƏ QƏBULU MƏRHƏLƏSİNDƏ İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ MÜSABİQƏ VƏZİYYƏTİ

№	İXTİSAS Q R U P U	Dövlət ali təhsil müəssisələri				Özəl ali təhsil müəssisələri			
		Azərbaycanın bölgesinin abituriyentləri üçün	Rus bölgesinin abituriyent- ləri üçün	Hər iki böl- mənin abitu- riyentlərinin birgə müsə- biqəsi üçün	Bütöv- lükdə	Azərbaycanın bölgesinin abituriyent- ləri üçün	Rus bölgesinin abituriyent- ləri üçün	Hər iki böl- mənin abitu- riyentlərinin birgə müsə- biqəsi üçün	Bütöv- lükdə
I	Riyaziyyat, fizika, mühəndislik, memarlıq, dizayn, aqrar ixtisasları	1.036	0.780	1.882	1.009	0.986	---	1.748	1.563
II	İqtisadiyyat, idarəetmə, beynəlxalq münasibətlər, regionşünaslıq, sosiologiya və coğrafiya ixtisasları	1.032	0.679	1.593	0.952	0.696	0.304	0.837	0.631
III	Humanitar, pedaqogika ixtisasları	1.432	0.856	1.560	1.285	1.533	0.746	1.416	1.167
IV	Tibb, kimya, biologiya, psixologiya, aqrar ixtisasları	1.257	1.008	1.902	1.190	1.036	---	0.771	0.756
V	İncəsənət, musiqi, idman ixtisasları	1.481	0.894	1.185	1.097	0.966	---	0.747	0.797
C Ə M İ		1.164	0.788	1.536	1.075	1.039	0.378	1.162	0.933

İmtahanların nəticələrinə əsasən, özəl ali təhsil müəssisələrinin plan yerlərinin dolma göstəricisi 72.90% olub. Ayırı-ayrı ixtisas qruplarında plan yerlərinin dolma faizləri fərqlidir. Bu göstəricilər I qrupda 65.48, II qrupda 62.11, III qrupda 89.57, IV qrupda 91.30, V qrupda isə 85.45%-ə bərabərdir. Qeyd etmək lazımdır ki,

ixtisas seçimində iştirak edən abituriyentlərin bir hissəsi (I qrupda 15 nəfər, II qrupda 10 nəfər, III qrupda 20 nəfər, IV qrupda 2 nəfər) özəl ali təhsil müəssisələri ilə müqayisədə dövlət orta ixtisas təhsili müəssisələrinə üstünlük verib. Abituriyentlərin belə gözlənilməz seçim etmələrinin bir çox səbəbləri vardır. Bunların sırasında təhsil haqqını, diplomun əmək bazarındakı dəyərini, ali təhsil müəssisəsində təhsilin səviyyəsini və s. göstərmək mümkündür.

Özəl ali təhsil müəssisələrindən fərqli olaraq dövlət ali təhsil müəssisələrinin plan yerlərinin dolma faizi ümumilikdə 90.50% olub. Ən yüksək göstərici III ixtisas qrupunda (95.85%), ən aşağı göstərici isə II ixtisas qrupunda (87.33%) qeydə alınıb.

Özəl və dövlət ali təhsil müəssisələrinə qruplar və bölmələr üzrə qəbulolma göstəriciləri 1.3.4 və 1.3.5 sayılı cədvəllərdə təqdim edilib.

Cədvəl 1.3.4

**ÖZƏL ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏRİN
SAYI HAQQINDA MƏLUMAT**

İxtisas qrupu	Qəbul planı	Qəbul edilib (o cümlədən, dövlət sifarişi əsasında)			Qəbulolma faizi
		Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bölmələr üzrə cəmi	
I	930	567 (105)	42 (2)	609 (107)	65.48
II	3275	1882 (87)	152 (3)	2034 (90)	62.11
III	2070	1818 (107)	36 (0)	1854 (107)	89.57
IV	345	302 (29)	13 (1)	315 (30)	91.30
V	110	82 (0)	12 (0)	94 (0)	85.45
CƏMİ	6730	4651 (328)	255 (6)	4906 (334)	72.90

Cədvəl 1.3.5

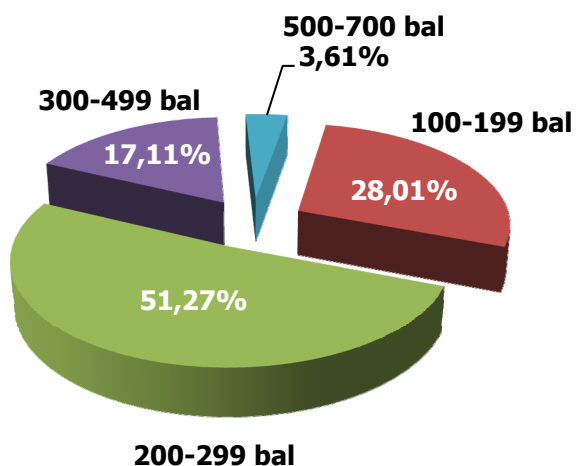
**DÖVLƏT ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏRİN
SAYI HAQQINDA MƏLUMAT**

İxtisas qrupu	Qəbul planı	Qəbul edilib (o cümlədən, dövlət sifarişi əsasında)			Qəbulolma faizi
		Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bölmələr üzrə cəmi	
I	13536	10928 (5021)	1135 (526)	12063 (5547)	89.12
II	10060	7903 (1786)	882 (119)	8785 (1905)	87.33
III	8528	7443 (1953)	731 (81)	8174 (2034)	95.85
IV	2970	2525 (1338)	257 (73)	2782 (1411)	93.67
V	3197	2511 (662)	339 (77)	2850 (739)	89.15
CƏMİ	38291	31310 (10760)	3344 (876)	34654 (11636)	90.50

1.3.1 və 1.3.2 sayılı şəkillərdə I–IV ixtisas qrupları üzrə özəl və dövlət ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan abituriyentlərin topladıqları balların paylanma diaqramları təsvir olunub. Göründüyü kimi, dövlət ali təhsil müəssisələrinə qəbul olanların 23.63%-nin, özəl ali təhsil müəssisələrinə qəbul olanların isə cəmi 3.61%-nin balı 500-700 intervalında yerləşir. Dövlət ali təhsil müəssisələrinə qəbul olanların əksəriyyətinin imtahan nəticələri orta (300-499) bal diapazonunda yerləşdiyi halda, özəl ali təhsil müəssisələrinə qəbul olanların nəticələri, əsasən, aşağı (200-299) bal diapazonunda yerləşir.

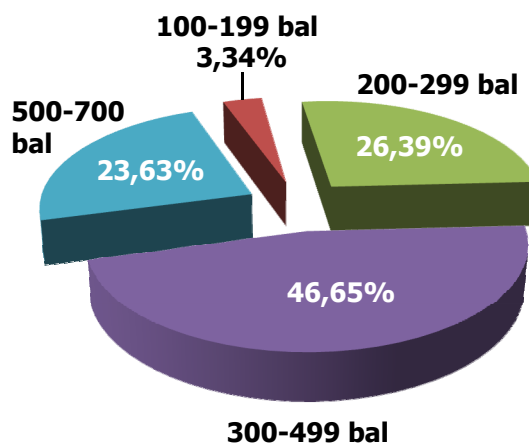
Eyni mənzərəni V ixtisas qrupu üzrə qəbul olan abituriyentlər arasında da görürük. Belə ki, V ixtisas qrupu üzrə dövlət ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan abituriyentlərin yarıdan çoxu (50.86%) ən azı 60 bal topladığı halda, belələri özəl ali təhsil müəssisələrinə qəbul olanlar arasında 23.47%-dir (1.3.3 və 1.3.4 sayılı şəkillərə bax). Özəl və dövlət ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan abituriyentlərin imtahan göstəriciləri arasındakı belə fərq qəbul aparılan bütün illər üçün xarakterikdir.

**ÖZƏL ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ
QƏBUL OLAN ABİTURİYENTLƏRİN
TOPLADIQLARI BALLARIN PAYLANMA
DİAQRAMI
(I-IV ixtisas qrupları üzrə)**

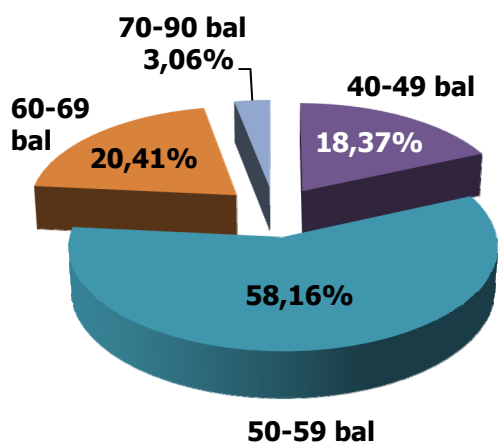
Şəkil 1.3.1

**DÖVLƏT ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ
QƏBUL OLAN ABİTURİYENTLƏRİN
TOPLADIQLARI BALLARIN PAYLANMA
DİAQRAMI
(I-IV ixtisas qrupları üzrə)**

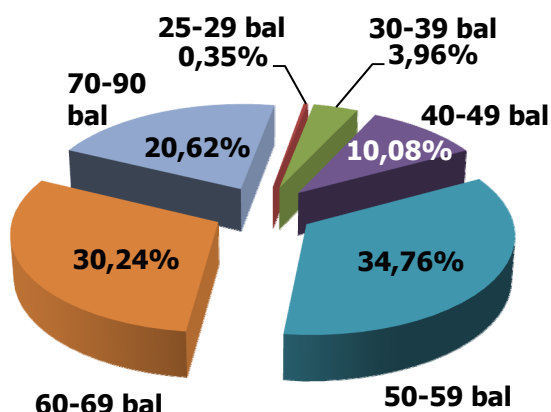
Şəkil 1.3.2

**ÖZƏL ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ
QƏBUL OLAN ABİTURİYENTLƏRİN
TOPLADIQLARI BALLARIN PAYLANMA
DİAQRAMI
(V qrup üzrə)**

Şəkil 1.3.3

**DÖVLƏT ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ
QƏBUL OLAN ABİTURİYENTLƏRİN
TOPLADIQLARI BALLARIN PAYLANMA
DİAQRAMI
(V qrup üzrə)**

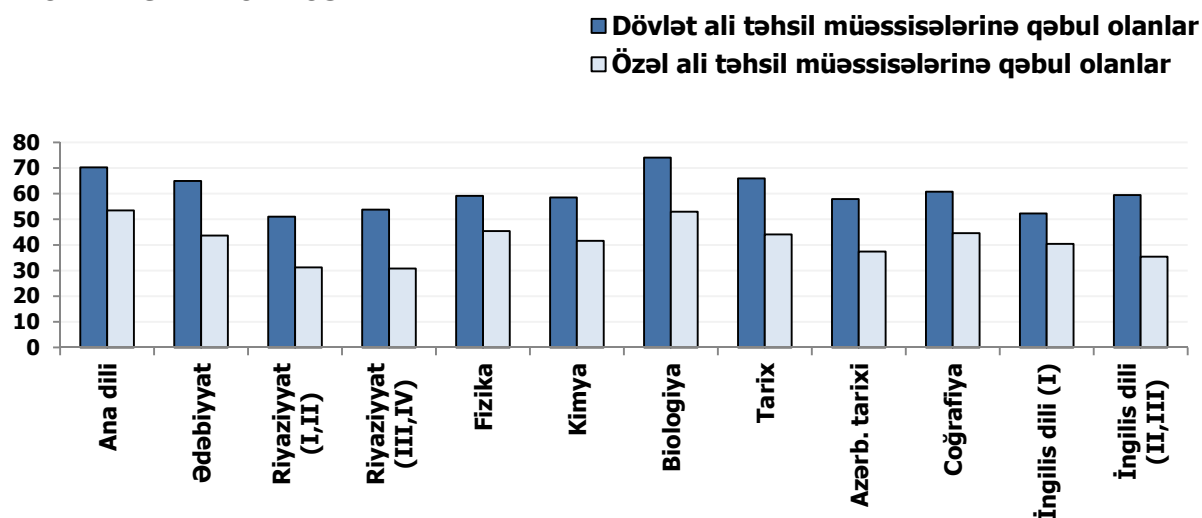
Şəkil 1.3.4

Abituriyentlərin imtahan fənlərinə cavablarının təhlili göstərir ki, özəl ali təhsil müəssisələrinə qəbul olanların göstəriciləri dövlət ali təhsil müəssisələrinə qəbul olanların göstəricilərindən aşağıdır. Belə nəticə göstərənlər sonradan birinci kursun tədris proqramını mənimsəməkdə çətinlik çəkirlər. Ona görə də özəl ali təhsil müəssisələri birinci kurs tələbələri üçün genişləndirilmiş tədris proqramları hazırlamalı və həmin proqramları tədrisin intensivləşdirilməsi hesabına həyata keçirməlidirlər.

Dövlət və özəl ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmuş abituriyentlərin bilikləri arasındakı fərqin əyani müqayisəsi üçün 1.3.5 və 1.3.6 sayılı şəkillər təqdim edilir. Şəkildəki diaqramlardan göründüyü kimi, həm Azərbaycan bölməsində, həm də rus bölməsində bütün fənlər üzrə üstünlük dövlət ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan gənclərin tərəfindədir.

**DÖVLƏT VƏ ÖZƏL ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBUL OLAN
ABİTURIYENTLƏRİN İMTAHAN FƏNLƏRİ ÜZRƏ ORTASTATİSTİK NƏTİCƏLƏRİ
(XÜSUSİ QABİLİYYƏT TƏLƏB EDƏN İXTİSASLAR İSTİSNA OLMAQLA)**

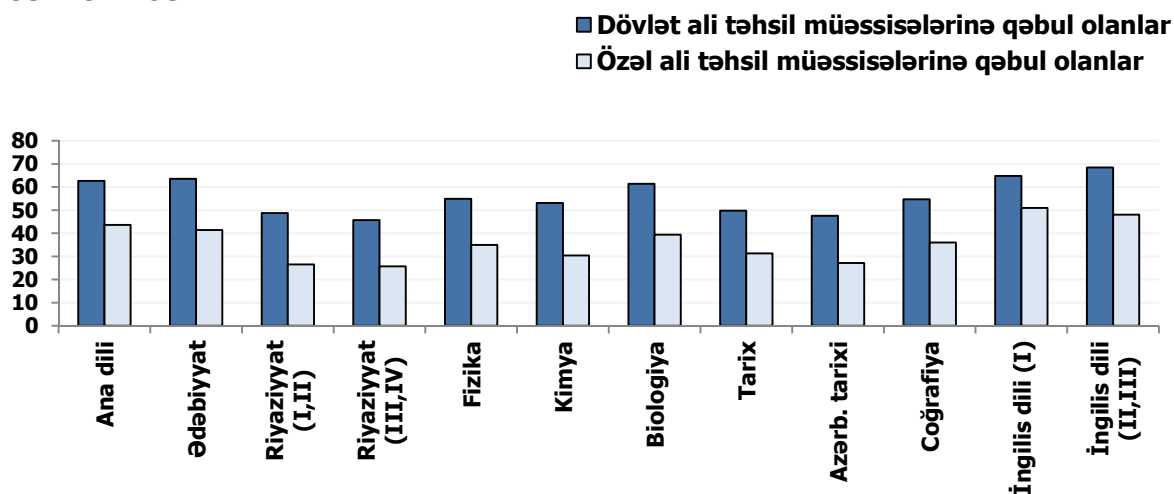
AZƏRBAYCAN BÖLMƏSİ

Şəkil 1.3.5

**DÖVLƏT VƏ ÖZƏL ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBUL OLAN
ABİTURIYENTLƏRİN İMTAHAN FƏNLƏRİ ÜZRƏ ORTASTATİSTİK NƏTİCƏLƏRİ
(XÜSUSİ QABİLİYYƏT TƏLƏB EDƏN İXTİSASLAR İSTİSNA OLMAQLA)**

RUS BÖLMƏSİ

Şəkil 1.3.6

1.4 Xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu

Dövlət İmtahan Mərkəzi 2018-ci il mayın 13-də və iyulun 26-da Polis Akademiyasına və Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin Akademiyasına, mayın 20-də və iyulun 18-də H.Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə, Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarının Ali Hərbi Məktəbinə, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyasına və Dövlət Sərhəd Xidmətinin Akademiyasına, iyulun 30-da Orta Hərbi Tibb Məktəbinə, C.Naxçıvanski adına Hərbi lisey və H.Əliyev adına Hərbi liseyə test üsulu ilə qəbul imtahanı keçirib.

Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə qəbul ixtisaslar üzrə deyil, ümumiləşmiş şəkildə, Orta Hərbi Tibb Məktəbinə qəbul “Feldşer” ixtisası, Polis Akademiyasına “Hüquqsünaslıq”, Daxili Qoşunların Ali Hərbi Məktəbinə “Fiziki tərbiyə və çağırışa qədərki hazırlıq müəllimliyi”, Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin Akademiyasına “Hüquqsünaslıq”, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyasına “Fövqəladə hallar və həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi mühəndisliyi” və “Yanğın təhlükəsizliyi mühəndisliyi”, Dövlət Sərhəd Xidmətinin Akademiyasına isə I qrup ixtisasları üzrə aparılıb.

Ali Hərbi Məktəbdə, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyası və Dövlət Sərhəd Xidmətinin Akademiyasının ixtisasında təhsil almaq istəyən abituriyentlər mülki ali təhsil müəssisələrinin I qrupunun, Polis Akademiyasının və Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin Akademiyasının “Hüquqsünaslıq” ixtisaslarında təhsil almaq istəyənlər III qrupun, Daxili Qoşunların Ali Hərbi Məktəbində təhsil almaq istəyənlər isə IV qrupun abituriyentləri ilə birgə imtahan vermişlər.

Sənədlərin qəbulu xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrində aparılmış və abituriyentlər test imtahanından əvvəl həmin təhsil müəssisələrinin ixtisas-peşə tələblərinə uyğun xüsusi yoxlamalardan keçmişlər.

Polis Akademiyasının və Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin Akademiyasının “Hüquqsünaslıq” ixtisaslarına sənəd verənlər tarix, ana dili, ədəbiyyat, xarici dil, riyaziyyat, Ali Hərbi Məktəbə, Dövlət Sərhəd Xidməti Akademiyasının, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyasına sənəd verənlər riyaziyyat, fizika, kimya, ana dili, xarici dil, Daxili Qoşunların Ali Hərbi Məktəbinə sənəd verənlər ana dili, riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya, Orta Hərbi Tibb Məktəbinə sənəd verənlər kimya, ana dili, hərbi liseylərə sənəd verənlər isə ana dili, riyaziyyat, fizika və kimya fənlərindən test imtahanı vermişlər. Xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələrinə qəbul ola bilməyən abituriyentlərə, müsabiqə şərtlərini ödədikləri halda, imtahan verdikləri ixtisas qrupuna daxil olan mülki ali təhsil müəssisələrinin ixtisasları üzrə müsabiqədə iştirak etmək imkanı verilmişdir.

Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi, Orta Hərbi Tibb Məktəbi və hərbi liseylərdə təhsil almaq istəyən abituriyentlər üçün test tapşırıqları yalnız Azərbaycan dilində, Daxili Qoşunların Ali Hərbi Məktəbində, Polis Akademiyasında, Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin və Dövlət Sərhəd Xidmətinin Akademiyalarında təhsil almaq istəyən abituriyentlər üçün isə Azərbaycan və rus dillərində təqdim olunmuşdur.

Polis Akademiyası, Daxili Qoşunların Ali Hərbi Məktəbi, Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin, Dövlət Sərhəd Xidmətinin, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin akademiyalarını və Ali Hərbi Məktəbi seçən abituriyentlərə hər fəndən 25, Orta Hərbi Tibb Məktəbi və hərbi liseylərə imtahan verən abituriyentlərə isə hər fəndən 20 test tapşırığı təqdim olunmuşdur.

Hərbi liseylərə imtahanda abituriyentlərə hər bir fənn üzrə qapalı tipli test tapşırıqları ilə yanaşı, 4 açıq tipli test tapşırığı da təqdim olunmuşdur. Ana dili fənni üzrə təqdim olunan 4 açıq tipli test tapşırığı mətn əsasında hazırlanmış test tapşırıqları olmuşdur. Abituriyentlər ana dili fənni üzrə onlara təqdim olunan açıq tipli test tapşırıqlarının cavablarını xüsusi hazırlanmış cavab vərəqində hər bir açıq test tapşırığı üçün nəzərdə tutulmuş sahəyə yazmışlar. Abituriyentlərin ana dili fənni üzrə açıq tipli test tapşırıqlarına verdikləri cavablar DİM-də markerlər tərəfindən bir gün ərzində yoxlanılmışdır.

Xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinə qəbul Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən təsdiq olunmuş ali təhsil müəssisələrinə, ümumi və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul imtahanı proqramları əsasında aparılmışdır.

Abituriyentin imtahan balı hesablanarkən imtahan fənlərinin qəbul aparılan ixtisas üçün nə dərəcədə əhəmiyyət kəsb etməsindən asılı olaraq fənn blokları üzrə nəticələr çəki əmsallarına vurulmaqla nəzərə alınmışdır. Balların hesablanmasında 3 növ çəki əmsalından (“3”, “2”, “1”) istifadə edilmişdir.

Aşağıdakı cədvəldə ayrı-ayrı təhsil müəssisələri üzrə imtahan fənlərinin çəki əmsalları təqdim olunur:

İMTAHAN FƏNLƏRİ VƏ ONLARIN ÇƏKİ ƏMSALLARI

İMTAHAN FƏNLƏRİ	Polis Akademiyası və DTX-nin Akademiyasının "Hüquqşünaslıq" ixtisası	Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi, DSX-nin Akademiyasının, FHN-nin Akademiyasının ixtisasları	Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarının Ali Hərbi Məktəbinin "Fiziki tərbiyə və çağırışa qədərki hazırlıq müəllimliyi" ixtisası	Orta Hərbi Tibb Məktəbi	Hərbi liseylər
Ana dili	2	1	1	2	2
Ədəbiyyat	1				
Riyaziyyat	1	2	1		2
Fizika		2	1		2
Kimya		1	2	3	1
Biologiya			2		
Tarix	2				
Azərbaycan tarixi					
Coğrafiya					
Xarici dil	1	1			

Xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinə sənəd vermiş abituriyentlərin müsabiqəyə buraxılmaları üçün əvvəlcədən tələblər (müsabiqə şərtləri) müəyyənəndirilib. Bu şərtlər ayrı-ayrı təhsil müəssisələrində müxtəlif olub. Polis Akademiyasının və Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti Akademiyasının "Hüquqşünaslıq" ixtisasları üzrə müsabiqəyə ümumi balı 300-dən və hər bir fənn üzrə ayrılıqda nisbi balı 10-dan az olmayan, Dövlət Sərhəd Xidməti Akademiyasının ixtisasları üzrə müsabiqəyə I və II ixtisas qruplarında ümumi balı 200-dən az olmayan, Fövqəladə Hallar Nazirliyi Akademiyasının "Fövqəladə hallar və həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi mühəndisliyi" və "Yanğın təhlükəsizliyi mühəndisliyi" ixtisaslarının əyani təhsilalma forması üzrə müsabiqəyə ümumi balı 250-dən və hər bir fənn üzrə ayrılıqda nisbi balı 10-dan az olmayan, Fövqəladə Hallar Nazirliyi Akademiyasının "Fövqəladə hallar və həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi mühəndisliyi" və "Yanğın təhlükəsizliyi mühəndisliyi" ixtisaslarının qiyabi təhsilalma forması üzrə müsabiqəyə ümumi balı 100-dən az olmayan, Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin ixtisası üzrə müsabiqəyə ümumi balı 225-dən, Daxili Qoşunların Ali Hərbi Məktəbinin ixtisası üzrə müsabiqəyə ümumi balı 200-dən az olmayan, Orta Hərbi Tibb Məktəbinin ixtisası üzrə müsabiqəyə ümumi balı 250-dən az olmayan, C.Naxçıvanski adına hərbi lisey üzrə müsabiqəyə ümumi balı 200-dən və riyaziyyat fənni üzrə nisbi balı 10-dan az olmayan, H.Əliyev adına hərbi lisey üzrə müsabiqəyə ümumi balı 100-dən az olmayan abituriyentlər buraxılıb.

İmtahan nəticələrinin statistik təhlili nəticəsində abituriyentlərin ortastatistik portreti müəyyənəndirilib.

Polis Akademiyasının və Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti Akademiyasının "Hüquqşünaslıq" ixtisaslarını seçən ortastatistik abituriyent ana dilindən test tapşırıqlarının 76.12, ədəbiyyatdan 66.56, riyaziyyatdan 59.76, tarixdən 71.92, ingilis dilindən isə 63.98%-ni düzgün cavablandırır.

Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin, Dövlət Sərhəd Xidməti Akademiyasının I qrup ixtisasını və Fövqəladə Hallar Nazirliyi Akademiyasının ixtisaslarını seçən ortastatistik abituriyentin düzgün cavablarının faizi ana dilindən 47.21, riyaziyyatdan 32.85, fizikadan 39.98, kimyadan 32.38, ingilis dilindən 30.72 olub.

Daxili İşlər Nazirliyi Daxili Qoşunlarının Ali Hərbi Məktəbinin ixtisasını seçən ortastatistik abituriyentin düzgün cavablarının faizi ana dilindən 49.65, riyaziyyatdan 40.25, fizikadan 39.87, kimyadan 37.21, biologiyadan 42.79 olub.

Orta Hərbi Tibb Məktəbi abituriyentlərinin düzgün cavablarının faizi ana dilindən 45.41, kimyadan 47.97, hərbi liseylərin abituriyentlərinin düzgün cavablarının faizi isə ana dilindən 29.96, riyaziyyatdan 25.17, fizikadan 23.40, kimyadan 24.80 olub.

1.5 Bölgələr üzrə 2018-ci il məzunlarının qəbul imtahanlarındakı nəticələrinin təhlili*

Burada ölkəmizin ayrı-ayrı bölgələrini təmsil edən məzunların imtahan nəticələrinin məktəb və rayon (şəhər) səviyyəsində elmi-statistik təhlili verilir. Bu təhlillər əsasında onların imtahan fənləri üzrə nəticələri, müxtəlif ixtisas qruplarına meyl və maraqları, ali məktəblərə qəbulolma göstəriciləri, habelə yüksək və zəif göstəricili məktəblər müəyyənləşdirilmişdir. Bu, ilk növbədə hər bir təhsil şöbəsi və məktəbin öz nəticələri haqqında dolğun məlumat əldə etməsi məqsədinə xidmət edir.

Materiallarda hər bölgə üzrə məzunların buraxılış imtahanındakı göstəriciləri bölgənin tam seçməsi üzrə təqdim edilmişdir. Bölgənin məzunlarının qəbul imtahanlarında ümumi və fənlər üzrə ayrılıqda əldə etdikləri nəticələr kimi isə onların I–IV qruplar üzrə keçirilən imtahanlarda topladıqlar ballar götürülmüşdür. V qrup üzrə müsabiqə buraxılış imtahanının nəticəsi əsasında aparıldığı üçün bu qrup üzrə abituriyentlərin göstəriciləri ayrıca verilməmişdir.

Bakı şəhəri:

2018-ci ildə şəhərin ümumtəhsil müəssisələrini 19722 şagird bitirib, onların 19439 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 16002 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Şəhər məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 19.42, riyaziyyat fənnindən 19.14, xarici dil (kimya) fənnindən 18.09, hər üç fənn üzrə birlikdə 56.66-ya bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 11.72%, 13.53%, 22.71%, 15.66% yuxarıdır. Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 8.51%-i “2”, 30.62%-i “3”, 31.69%-i “4”, 29.17%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 9.38%-i “2”, 25.76%-i “3”, 33.67%-i “4”, 31.19%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 9.42%-i “2”, 32.62%-i “3”, 29.55%-i “4”, 28.41%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 19533 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 84.08%-i (16423 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 53.74%-i (10497 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 89.43%-i (17468 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Respublika üzrə rayonun (şəhərin) fərqlənən məktəblərini müəyyən etmək üçün aşağıdakı meyarlar əsas götürülmüşdür:

- Ali təhsil müəssisələrinə I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edən məzunlarının sayı 10-dan və iştirak etmə faizi 50-dən az olmamalı və yaxud məzunlarının sayı 5-dən və iştirak etmə faizi 80-dən az olmamalı;
- Rayon və şəhər məktəblərinin məzunlarının I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal müvafiq olaraq 300 və 350 baldan az olmamalı;
- Məktəbin məzunlarının buraxılış imtahanında ana dili və riyaziyyat fənləri üzrə birlikdə və ayrı-ayrılıqda topladıqları orta bal ən azı respublika üzrə orta göstəriciyə bərabər olmalıdır.

Rayon (şəhər) üzrə fərqlənən məktəbləri müəyyən etmək üçün aşağıdakı meyarlar əsas götürülmüşdür:

- Ali təhsil müəssisələrinə I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edən məzunlarının sayı 10-dan və iştirak etmə faizi 50-dən az olmamalı və yaxud məzunlarının sayı 5-dən və iştirak etmə faizi 80-dən az olmamalı;
- Rayon (şəhər) məktəblərinin məzunlarının I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal ən azı respublika üzrə orta göstəriciyə bərabər olmalı;
- Məktəbin məzunlarının buraxılış imtahanında ana dili və riyaziyyat fənləri üzrə birlikdə və ayrı-ayrılıqda topladıqları orta bal ən azı rayon (şəhər) üzrə orta göstəriciyə bərabər olmalıdır.

Hər il respublikada bütün fənlər üzrə ən yüksək nəticələri liseylərin məzunları əldə edirlər və onların nəticələri bölgələrin məzunlarının nəticələrindən kəskin şəkildə fərqlənir. Qeyd olunan hal respublikadakı real mənzərəni görməyə imkan vermir və bu səbəbdən fənlər üzrə respublikanın ən yüksək nəticə göstərən bölgələri haqqında məlumat müəyyən edilərkən TN tabeli və özəl liseylərin göstəriciləri nəzərə alınmır.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən şəhərin 10450 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 59.82%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 30.57%-i (3195 nəfəri) dövlət, 0.83%-i (87 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 56.48%-i (5902 nəfəri) dövlət, 12.11%-i (1266 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Şəhər məzunlarının 2456 nəfəri 500-dən, o cümlədən 945 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti və Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinə qəbul olub.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 18.02% (2959 nəfər), 100-199 intervalında 20.08% (3297 nəfər), 200-299 intervalında 18.57% (3049 nəfər), 300-499 intervalında 28.39% (4662 nəfər), 500-dən yuxarı 14.95% (2456 nəfər). Beləliklə, şəhər abituriyentlərinin yalnız 43.34%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Şəhərin attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 1.30%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 63.58%-dir.

Qəbul imtahanlarında 310 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən 140 sayılı tam orta məktəbin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

79 sayılı tam orta məktəbin abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il şəhərin 58, 62, 72, 92, 107, 189-190, 220, 261, 294, 314 sayılı və Ümid qəsəbəsi tam orta məktəbləri, 70 sayılı məktəb-liseyi, 291 sayılı “Ekologiya” liseyi, 287 sayılı “Zəkalar” liseyi, 160 sayılı klassik gimnaziya və Texniki humanitar lisey daxil olub.

Azərbaycan bölməsi:

Şəhər abituriyentlərinin I-IV qruplarda fizika, kimya və tarix fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq fizikadan - 1.65%, kimyadan - 2.40% və tarixdən - 0.04% təşkil edir.

Ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, biologiya, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Abituriyentlərin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 281.567-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 2.8% yuxarıdır.

Rus bölməsi:

Şəhər abituriyentlərinin göstəriciləri I-IV qruplarda riyaziyyat, fizika, kimya, tarix və coğrafiya fənləri üzrə respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq riyaziyyatdan - 0.88%, fizikadan - 0.32%, kimyadan - 1.62%, tarixdən - 2.85% və coğrafiyadan - 3.14% təşkil edir.

Şəhərin ana dili, biologiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Fizika, kimya, biologiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublika üzrə ən yüksək göstəriciyə bərabərdir. (Qeyd etmək lazımdır ki, fənlər üzrə respublikanın yüksək nəticə göstərən bölgələri haqqında məlumat müəyyən edilərkən TN tabeli və özəl liseylərin göstəriciləri nəzərə alınmır – səh. 185-dəki izaha bax).

Abituriyentlərin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 296.754-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 0.6% yuxarıdır.

Naxçıvan şəhəri:

2018-ci ildə şəhərin ümumtəhsil müəssisələrini 713 şagird bitirib, onların 712 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 614 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Şəhər məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 20.63, riyaziyyat fənnindən 20.29, xarici dil (kimya) fənnindən 18.82, hər üç fənn üzrə birlikdə 59.74-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 18.68%, 20.35%, 27.64%, 21.96% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 5.62%-i “2”, 28.65%-i “3”, 29.49%-i “4”, 36.24%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 6.32%-i “2”, 22.89%-i “3”, 34.55%-i “4”, 36.24%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 8.29%-i “2”, 29.78%-i “3”, 31.74%-i “4”, 30.20%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 713 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 88.36%-i (630 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 73.07%-i (521 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 91.16%-i (650 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən şəhərin 492 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 75.69%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 27.85%-i (137 nəfəri) dövlət ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 56.50%-i (278 nəfəri) dövlət, 15.65%-i (77 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Şəhər abituriyentlərinin I-IV qruplarda bütün imtahan fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Şəhər məzunlarının 110 nəfəri 500-dən, o cümlədən 40 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Naxçıvan Dövlət Universiteti və "Naxçıvan" Universitetinə (Naxçıvan şəhəri) qəbul olub.

Şəhər abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 299.558-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 9.4% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 15.40% (97 nəfər), 100-199 intervalında 19.37% (122 nəfər), 200-299 intervalında 17.94% (113 nəfər), 300-499 intervalında 29.84% (188 nəfər), 500-dən yuxarı 17.46% (110 nəfər). Beləliklə, şəhər abituriyentlərinin yalnız 47.30%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Şəhərin attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 2.07%-i 200 balndan aşağı nəticə göstərüb. 500 balndan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 59.31%-dir.

Qəbul imtahanlarında 20 məktəbin məzunları iştirak edib.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il Naxçıvan şəhər qızlar liseyi, Naxçıvan Qarnizonu tam orta məktəbi, 7 saylı və Heydər Əliyev adına tam orta məktəbləri daxil olub.

Naxçıvan MR Babək rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 530 şagird bitirib, onların hamısı buraxılış imtahanında iştirak edib və 372 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 17.82, riyaziyyat fənnindən 17.14, xarici dil (kimya) fənnindən 15.40, hər üç fənn üzrə birlikdə 50.36-ya bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 2.49%, 1.67%, 4.47%, 2.81% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 16.98%-i "2", 29.25%-i "3", 28.30%-i "4", 25.47%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 15.28%-i "2", 30.94%-i "3", 29.81%-i "4", 23.96%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 18.68%-i "2", 33.96%-i "3", 26.60%-i "4", 20.75%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 530 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 69.25%-i (367 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 54.15%-i (287 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 75.09%-i (398 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 247 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 62.06%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 22.27%-i (55 nəfəri) dövlət ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 57.89%-i (143 nəfəri) dövlət, 19.84%-i (49 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, biologiya, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 3.63%, ədəbiyyatdan - 5.43%, riyaziyyatdan - 4.24%, biologiyadan - 0.98%, coğrafiyadan - 0.75%, ingilis dilindən - 12.26% təşkil edir.

Fizika, kimya və tarix fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 35 nəfəri 500-dən, o cümlədən 12 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Naxçıvan Dövlət Universiteti, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu və "Naxçıvan" Universitetinə (Naxçıvan şəhəri) qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 275.392-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 0.5% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 17.98% (66 nəfər), 100-199 intervalında 19.62% (72 nəfər), 200-299 intervalında 19.62% (72 nəfər), 300-499 intervalında 33.24% (122 nəfər), 500-dən yuxarı 9.54% (35 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 42.78%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 200 baldan aşağı nəticə göstərən yoxdur. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 53.85%-dir.

Qəbul imtahanlarında 29 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Xal-xal kənd tam orta məktəbinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun Babək qəsəbə 1 saylı və H.Şahverdiyev adına Kultəpə kənd tam orta məktəbləri daxil olub.

Bu il rayonun ən yaxşı məktəbləri sırasında Q.Abbasov adına Payızkənd kənd tam orta məktəbini qeyd etmək olar.

Naxçıvan MR Culfa rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 354 şagird bitirib, onların 353 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 256 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 18.85, riyaziyyat fənnindən 18.02, xarici dil (kimya) fənnindən 14.86, hər üç fənn üzrə birlikdə 51.73-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 8.43%, 6.88%, 0.77%, 5.60% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 12.46%-i "2", 30.03%-i "3", 26.06%-i "4", 31.44%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 13.60%-i "2", 30.88%-i "3", 24.93%-i "4", 30.59%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 20.40%-i "2", 36.54%-i "3", 24.08%-i "4", 18.98%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 354 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 71.75%-i (254 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 52.26%-i (185 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 80.79%-i (286 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 174 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 60.84%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 33.33%-i (58 nəfəri) dövlət ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli üzrə, 51.15%-i (89 nəfəri) dövlət, 15.52%-i (27 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ədəbiyyat, tarix və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərqli ədəbiyyatdan - 9.62%, tarixdən - 6.59%, ingilis dilindən - 13.41% təşkil edir.

Ana dili, riyaziyyat, fizika, kimya və coğrafiya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 39 nəfəri 500-dən, o cümlədən 12 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Naxçıvan Dövlət Universiteti, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu və "Naxçıvan" Universitetinə (Naxçıvan şəhəri) qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 292.697-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 6.9% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 15.75% (40 nəfər), 100-199 intervalında 18.11% (46 nəfər), 200-299 intervalında 22.44% (57 nəfər), 300-499 intervalında 28.35% (72 nəfər), 500-dən yuxarı 15.35% (39 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 43.70%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 200 baldan aşağı nəticə göstərən yoxdur. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 60.00%-dir.

Qəbul imtahanlarında 27 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Ləkətağ kənd və Şurud kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun 3 saylı şəhər və Şəhid Elsevər Eldaroglu adına Qazançı kənd tam orta məktəbləri daxil olub.

Naxçıvan MR Kəngərli rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 163 şagird bitirib, onların hamısı buraxılış imtahanında iştirak edib və 114 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal (19.21) respublika üzrə orta göstəricidən 10.48%, riyaziyyat fənnindən (17.06) 1.19% yuxarı, xarici dil (kimya) fənnindən (14.05) 4.70% aşağı, hər üç fənn üzrə birlikdə (50.32) 2.72% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 9.20%-i “2”, 26.99%-i “3”, 38.65%-i “4”, 25.15%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 8.59%-i “2”, 39.26%-i “3”, 32.52%-i “4”, 19.63%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 23.31%-i “2”, 38.04%-i “3”, 26.99%-i “4”, 11.66%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 163 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 69.94%-i (114 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 20.25%-i (33 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 73.01%-i (119 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 82 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 68.91%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 19.51%-i (16 nəfəri) dövlət, 1.22%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 64.63%-i (53 nəfəri) dövlət, 14.63%-i (12 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ingilis dili fənni üzrə göstəricisi respublikanın orta göstəricidən aşağıdır. Fərq 19.40% təşkil edir.

Ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, fizika, kimya və tarix fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 15 nəfəri 500-dən, o cümlədən 4 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Naxçıvan Dövlət Universiteti, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu və “Naxçıvan” Universitetinə (Naxçıvan şəhəri) qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 313.535-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 14.5% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 4.39% (5 nəfər), 100-199 intervalında 21.05% (24 nəfər), 200-299 intervalında 24.56% (28 nəfər), 300-499 intervalında 36.84% (42 nəfər), 500-dən yuxarı 13.16% (15 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 50.00%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 200 baldan aşağı nəticə göstərən yoxdu. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 50.00%-dir.

Qəbul imtahanlarında 12 məktəbin məzunları iştirak edib.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun Qıvraq qəsəbə tam orta məktəbi daxil olub.

Naxçıvan MR Ordubad rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 238 şagird bitirib, onların hamısı buraxılış imtahanında iştirak edib və 186 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayonun məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 20.38, riyaziyyat fənnindən 20.10, xarici dil (kimya) fənnindən 15.79, hər üç fənn üzrə birlikdə 56.27-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 17.23%, 19.22%, 7.08%, 14.87% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 10.92%-i “2”, 22.27%-i “3”, 30.67%-i “4”, 36.13%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 10.08%-i “2”, 21.01%-i “3”, 32.35%-i “4”, 36.55%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 15.13%-i “2”, 39.50%-i “3”, 25.21%-i “4”, 20.17%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 238 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 74.37%-i (177 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 38.66%-i (92 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 77.73%-i (185 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 145 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 78.38%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 31.03%-i (45 nəfəri) dövlət, 0.69%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli üzrə, 51.72%-i (75 nəfəri) dövlət, 16.55%-i (24 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ingilis dili fənni üzrə göstəricisi respublikanın orta göstəricidən aşağıdır. Fərq 2.03% təşkil edir.

Ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, fizika, kimya, tarix və coğrafiya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Ana dili, riyaziyyat, fizika, kimya və coğrafiya fənləri üzrə rayonun göstəriciləri respublika üzrə ən yüksək göstəriciyə bərabərdir.

Rayon məzunlarının 36 nəfəri 500-dən, o cümlədən 13 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Naxçıvan Dövlət Universiteti, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu və "Naxçıvan" Universitetinə (Naxçıvan şəhəri) qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 345.836-ya bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 26.3% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 2.82% (5 nəfər), 100-199 intervalında 14.12% (25 nəfər), 200-299 intervalında 28.81% (51 nəfər), 300-499 intervalında 33.90% (60 nəfər), 500-dən yuxarı 20.34% (36 nəfər). Beləliklə, rayonun abituriyentlərinin yalnız 54.24%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 2.27%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 65.91%-dir.

Qəbul imtahanlarında 31 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Ə.Xəlilov adına Behrud kənd tam orta məktəbinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Parağa kənd və Xurs kənd tam orta məktəblərinin bir məzununu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun 1 və 3 saylı şəhər, M.Füzuli adına Internat, Unus kənd və Əndəmiç kənd tam orta məktəbləri daxil olub.

Naxçıvan MR Sədərək rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 74 şagird bitirib, onların hamısı buraxılış imtahanında iştirak edib və 62 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 21.86, riyaziyyat fənnindən 22.92, xarici dil (kimya) fənnindən 18.92, hər üç fənn üzrə birlikdə 63.7-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 25.76%, 35.93%, 28.33%, 30.04% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 6.76%-i "2", 16.22%-i "3", 31.08%-i "4", 45.95%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 5.41%-i "2", 16.22%-i "3", 18.92%-i "4", 59.46%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 12.16%-i "2", 18.92%-i "3", 37.84%-i "4", 31.08%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 74 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 60.81%-i (45 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 72.97%-i (54 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 74.32%-i (55 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 39 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 70.91%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 46.15%-i (18 nəfəri) dövlət, 7.69%-i (3 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli üzrə, 20.51%-i (8 nəfəri) dövlət, 25.64%-i (10 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili fənni üzrə göstəricisi respublikanın orta göstəricidən aşağıdır. Fərq 8.60% təşkil edir.

Riyaziyyat, fizika və kimya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 10 nəfəri 500-dən, o cümlədən 3 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Naxçıvan Dövlət Universiteti və "Naxçıvan" Universitetinə (Naxçıvan şəhəri) qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 304.089-a bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 11.0% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 11.11% (5 nəfər), 100-199 intervalında 26.67% (12 nəfər), 200-299 intervalında 22.22% (10 nəfər), 300-499 intervalında 17.78% (8 nəfər), 500-dən yuxarı 22.22% (10 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 40.00%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 200 baldan aşağı nəticə göstərən yoxdur. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 63.64%-dir.

Qəbul imtahanlarında 4 məktəbin məzunları iştirak edib.

Naxçıvan MR Şahbuz rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 128 şagird bitirib, onların 127 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 104 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 20.09, riyaziyyat fənnindən 19.77, xarici dil (kimya) fənnindən 18.30, hər üç fənn üzrə birlikdə 58.16-ya bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 15.53%, 17.27%, 24.12%, 18.72% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 11.81%-i "2", 21.26%-i "3", 33.07%-i "4", 33.86%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 10.24%-i "2", 20.47%-i "3", 32.28%-i "4", 37.01%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 12.60%-i "2", 26.77%-i "3", 27.56%-i "4", 33.07%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 128 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 84.38%-i (108 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 82.81%-i (106 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 91.41%-i (117 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 74 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 63.25%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 27.03%-i (20 nəfəri) dövlət ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 54.05%-i (40 nəfəri) dövlət, 18.92%-i (14 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, riyaziyyat, fizika və kimya fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 1.38%, riyaziyyatdan - 13.94%, fizikadan - 28.15%, kimyadan - 23.29% təşkil edir.

Ədəbiyyat, tarix, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 18 nəfəri 500-dən, o cümlədən 7 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Naxçıvan Dövlət Universiteti, "Naxçıvan" Universiteti (Naxçıvan şəhəri) və Naxçıvan Müəllimlər İnstitutuna qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 284.12-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 3.7% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 23.15% (25 nəfər), 100-199 intervalında 12.04% (13 nəfər), 200-299 intervalında 18.52% (20 nəfər), 300-499 intervalında 29.63% (32 nəfər), 500-dən yuxarı 16.67% (18 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 46.30%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 3.57%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 46.43%-dir.

Qəbul imtahanlarında 20 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən A.Ə.Hacıyev adına Mahmudoba kənd, Ə.M.Hüseynov adına Ayrınc kənd və Şada kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

İ.D.Rüstəmov adına Badamlı kənd və V.Ələkbərov adına Sələsüz kənd tam orta məktəblərinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun 1 saylı və A.H.Quliyev adına Kükü kənd tam orta məktəbləri daxil olub.

Naxçıvan MR Şərur rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 580 şagird bitirib, onların 577 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 382 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal (18.19) respublika üzrə orta göstəricidən 4.60%, riyaziyyat fənnindən (17.31) 2.64% yuxarı, xarici dil (kimya) fənnindən (13.59) 7.79% aşağı, hər üç fənn üzrə birlikdə (49.08) respublika üzrə orta göstəricidən 0.20% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 15.77%-i “2”, 27.73%-i “3”, 27.90%-i “4”, 28.60%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 14.04%-i “2”, 29.81%-i “3”, 32.06%-i “4”, 24.09%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 27.56%-i “2”, 37.44%-i “3”, 17.16%-i “4”, 17.85%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 579 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 76.86%-i (445 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 83.25%-i (482 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 84.97%-i (492 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 274 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 55.69%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 18.61%-i (51 nəfəri) dövlət, 0.36%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 62.41%-i (171 nəfəri) dövlət, 18.61%-i (51 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, fizika, kimya, tarix, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 9.29%, ədəbiyyatdan - 17.01%, riyaziyyatdan - 9.12%, fizikadan - 9.77%, kimyadan - 3.60%, tarixdən - 0.01%, coğrafiyadan - 8.88%, ingilis dilindən - 14.05% təşkil edir.

Rayon məzunlarının 50 nəfəri 500-dən, o cümlədən 7 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Naxçıvan Dövlət Universiteti, “Naxçıvan” Universiteti (Naxçıvan şəhəri) və Naxçıvan Müəllimlər İnstitutuna qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 257.004-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 6.2% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 23.82% (106 nəfər), 100-199 intervalında 19.10% (85 nəfər), 200-299 intervalında 19.10% (85 nəfər), 300-499 intervalında 26.74% (119 nəfər), 500-dən yuxarı 11.24% (50 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 37.98%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 3.51%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 52.63%-dir.

Qəbul imtahanlarında 53 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Y.Həsənov adına Yuxarı Yayıc kənd tam orta məktəbinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun polkovnik M.Mehdiyev adına Muğanlı kənd və Şahbulaq kənd tam orta məktəbləri daxil olub.

Abşeron rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 2203 şagird bitirib, onların 2172 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 1724 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 19.38, riyaziyyat fənnindən 18.43, xarici dil (kimya) fənnindən 16.57, hər üç fənn üzrə birlikdə 54.38-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 11.48%, 9.31%, 12.39%, 11.01% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 7.27%-i “2”, 31.81%-i “3”, 33.70%-i “4”, 27.21%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 10.77%-i “2”, 27.49%-i “3”, 36.92%-i “4”, 24.82%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 14.36%-i “2”, 33.84%-i “3”, 29.56%-i “4”, 22.24%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 2179 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 82.65%-i (1801 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 59.25%-i (1291 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 88.71%-i (1933 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 1116 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 57.73%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 33.15%-i (370 nəfəri) dövlət, 1.08%-i (12 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli üzrə, 52.33%-i (584 nəfəri) dövlət, 13.44%-i (150 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda riyaziyyat, fizika, kimya və coğrafiya fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq riyaziyyatdan - 2.99%, fizikadan - 2.66%, kimyadan - 1.43%, coğrafiyadan - 1.21% təşkil edir.

Ana dili, ədəbiyyat, biologiya, tarix və ingilis dili fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 267 nəfəri 500-dən, o cümlədən 92 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 275.214-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 0.5% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 20.93% (377 nəfər), 100-199 intervalında 20.21% (364 nəfər), 200-299 intervalında 16.60% (299 nəfər), 300-499 intervalında 27.43% (494 nəfər), 500-dən yuxarı 14.83% (267 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 42.25%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 4.04%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 55.88%-dir.

Qəbul imtahanlarında 38 məktəbin məzunları iştirak edib.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun Xırdalan şəhər 9 saylı, Masazır kənd 2 saylı və Masazır kənd 3 saylı tam orta məktəbləri daxil olub.

Ağcabədi rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 1210 şagird bitirib, onların 1132 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 539 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 14.15, riyaziyyat fənnindən 13.52, xarici dil (kimya) fənnindən 11.48, hər üç fənn üzrə birlikdə 39.15-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 18.59%, 19.84%, 22.11%, 20.08% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 25.88%-i "2", 39.93%-i "3", 21.11%-i "4", 13.07%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 34.10%-i "2", 30.30%-i "3", 21.38%-i "4", 14.22%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 36.22%-i "2", 38.43%-i "3", 14.05%-i "4", 11.31%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 1138 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 52.72%-i (600 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 53.87%-i (613 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 61.42%-i (699 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 318 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 45.49%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 24.53%-i (78 nəfəri) dövlət, 0.31%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli üzrə, 60.06%-i (191 nəfəri) dövlət, 15.09%-i (48 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, fizika, biologiya, tarix, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 11.76%, ədəbiyyatdan - 7.45%, riyaziyyatdan - 9.99%, fizikadan - 0.87%, biologiyadan - 10.91%, tarixdən - 6.28%, coğrafiyadan - 22.37%, ingilis dilindən - 23.10% təşkil edir.

Kimya fənni üzrə göstərici respublika üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 72 nəfəri 500-dən, o cümlədən 23 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti və Bakı Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 246.233-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 10.1% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 25.17% (151 nəfər), 100-199 intervalında 23.33% (140 nəfər), 200-299 intervalında 16.50% (99 nəfər), 300-499 intervalında 23.00% (138 nəfər), 500-dən yuxarı 12.00% (72 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 35.00% 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 1.94%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 45.63%-dir.

Qəbul imtahanlarında 50 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Poladlı kənd tam orta məktəbinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

R.Abbasov adına Gələbədin kənd tam orta məktəbi abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Bu il rayonun ən yaxşı məktəbləri sırasında 3 sayılı şəhər məktəb-liseyi, M.Uluxanov adına Sarıçalı kənd, Cəfərbəyli kənd və Pəriogullar kənd tam orta məktəblərini qeyd etmək olar.

Ağdam rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 1452 şagird bitirib, onların 1391 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 873 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 17.34, riyaziyyat fənnindən 15.52, xarici dil (kimya) fənnindən 13.82, hər üç fənn üzrə birlikdə 46.68-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 0.29%, 7.95%, 6.27%, 4.72% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 16.39%-i "2", 33.64%-i "3", 25.74%-i "4", 24.23%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 23.94%-i "2", 29.19%-i "3", 27.61%-i "4", 19.27%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 25.38%-i "2", 36.45%-i "3", 21.85%-i "4", 16.32%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 1407 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 65.67%-i (924 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 54.87%-i (772 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 72.14%-i (1015 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 576 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 56.75%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 18.58%-i (107 nəfəri) dövlət, 0.52%-i (3 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 74.31%-i (428 nəfəri) dövlət, 6.60%-i (38 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ədəbiyyat, riyaziyyat, biologiya, tarix, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ədəbiyyatdan - 0.86%, riyaziyyatdan - 9.37%, biologiyadan - 2.11%, tarixdən - 1.68%, coğrafiyadan - 5.06%, ingilis dilindən - 13.23% təşkil edir.

Ana dili, fizika və kimya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 125 nəfəri 500-dən, o cümlədən 40 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 271.498-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 0.9% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 20.35% (188 nəfər), 100-199 intervalında 20.02% (185 nəfər), 200-299 intervalında 19.37% (179 nəfər), 300-499 intervalında 26.73% (247 nəfər), 500-dən yuxarı 13.53% (125 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 40.26%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 6.10%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 42.72%-dir.

Qəbul imtahanlarında 114 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən 9, 11, 15, 27, 137 sayılı, Təzəkənd kənd, Erki kənd, Hacıməmmədli kənd və 152 sayılı köçkün tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

110 sayılı tam orta məktəbin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun 28, 42, 50 və 112 sayılı tam orta məktəbləri daxil olub.

Ağdaş rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 780 şagird bitirib, onların 775 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 453 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 16.29, riyaziyyat fənnindən 15.43, xarici dil (kimya) fənnindən 13.28, hər üç fənn üzrə birlikdə 45-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 6.33%, 8.46%, 9.92%, 8.14% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 17.94%-i "2", 37.03%-i "3", 24.65%-i "4", 20.39%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 28.00%-i "2", 26.84%-i "3", 21.03%-i "4", 24.13%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 28.39%-i "2", 37.03%-i "3", 16.00%-i "4", 18.58%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 775 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 63.10%-i (489 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 60.65%-i (470 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 71.35%-i (553 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 231 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 41.77%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 39.83%-i (92 nəfəri) dövlət, 1.73%-i (4 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 54.11%-i (125 nəfəri) dövlət, 4.33%-i (10 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya, tarix və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 3.03%, riyaziyyatdan - 16.05%, fizikadan - 17.27%, kimyadan - 11.33%, biologiyadan - 6.77%, tarixdən - 1.71%, ingilis dilindən - 4.10% təşkil edir.

Ədəbiyyat və coğrafiya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 66 nəfəri 500-dən, o cümlədən 16 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti və Mingəçevir Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 237.8-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 13.2% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 31.90% (156 nəfər), 100-199 intervalında 20.04% (98 nəfər), 200-299 intervalında 13.50% (66 nəfər), 300-499 intervalında 21.06% (103 nəfər), 500-dən yuxarı 13.50% (66 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 34.56%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 5.61%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 41.12%-dir.

Qəbul imtahanlarında 41 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən O.Hümbətov adına Cardam kənd, H.Mustafazadə adına Aşağı Ləki kənd, H.Babayev adına Qəribli kənd, R.Məmmədov adına Dəhnəxəlil kənd və N.Maqsudov adına Tofiqi kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

N.Maqsudov adına Tofiqi kənd tam orta məktəbinin abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun M.Şeyxzadə adına Texniki, təbiət və humanitar təmayüllü internat tipli gimnaziya və S.Vurğun adına Şəhər 1 saylı tam orta məktəbi daxil olub.

Ağstafa rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 739 şagird bitirib, onların 736 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 439 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 16.48, riyaziyyat fənnindən 16.38, xarici dil (kimya) fənnindən 13.50, hər üç fənn üzrə birlikdə 46.36-ya bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 5.22%, 2.86%, 8.40%, 5.36% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 20.11%-i "2", 32.74%-i "3", 26.90%-i "4", 20.24%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 26.49%-i "2", 21.33%-i "3", 27.17%-i "4", 25.00%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 27.72%-i "2", 35.60%-i "3", 21.33%-i "4", 15.35%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 739 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 59.13%-i (437 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 55.75%-i (412 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 69.01%-i (510 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 256 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 50.20%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 46.09%-i (118 nəfəri) dövlət, 0.39%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli üzrə, 52.34%-i (134 nəfəri) dövlət, 1.17%-i (3 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda riyaziyyat, kimya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq riyaziyyatdan - 4.62%, kimyadan - 6.19%, ingilis dilindən - 3.99% təşkil edir.

Ana dili, ədəbiyyat, fizika, biologiya, tarix və coğrafiya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 59 nəfəri 500-dən, o cümlədən 17 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 274.722-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 0.3% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 19.45% (85 nəfər), 100-199 intervalında 20.14% (88 nəfər), 200-299 intervalında 18.08% (79 nəfər), 300-499 intervalında 28.83% (126 nəfər), 500-dən yuxarı 13.50% (59 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 42.33%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 2.02%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 40.40%-dir.

Qəbul imtahanlarında 34 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən N.Mustafayev adına Qarayazı qəsəbə tam orta məktəbinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

F.Nağıyev adına Tatlı kənd tam orta məktəbi abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun Texniki-humanitar təmayüllü liseyi, H.Əzizov adına Vurgun qəsəbə və Dağkəsəmən kənd 2 saylı tam orta məktəbləri daxil olub.

Ağsu rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 543 şagird bitirib, onların 526 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 229 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 13.99, riyaziyyat fənnindən 13.56, xarici dil (kimya) fənnindən 10.02, hər üç fənn üzrə birlikdə 37.57-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 19.53%, 19.55%, 32.04%, 23.30% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 22.43%-i "2", 43.35%-i "3", 23.00%-i "4", 11.22%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 31.94%-i "2", 31.94%-i "3", 22.81%-i "4", 13.31%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 40.11%-i "2", 39.35%-i "3", 14.64%-i "4", 5.89%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 526 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 55.32%-i (291 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 60.08%-i (316 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 65.21%-i (343 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 123 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 35.86%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 26.02%-i (32 nəfəri) dövlət, 1.63%-i (2 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli üzrə, 51.22%-i (63 nəfəri) dövlət, 21.14%-i (26 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, fizika, tarix, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 22.45%, ədəbiyyatdan - 26.29%, riyaziyyatdan - 19.44%, fizikadan - 7.02%, tarixdən - 17.46%, coğrafiyadan - 27.70%, ingilis dilindən - 40.54% təşkil edir.

Kimya fənni üzrə göstərici respublika üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 15 nəfəri 500-dən, o cümlədən 4 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 195.495-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 28.6% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 36.43% (106 nəfər), 100-199 intervalında 19.93% (58 nəfər), 200-299 intervalında 18.56% (54 nəfər), 300-499 intervalında 19.93% (58 nəfər), 500-dən yuxarı 5.15% (15 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 25.09%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 5.56%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 41.67%-dir.

Qəbul imtahanlarında 33 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Abbasxanlı kənd, Ağarx kənd, Aratkənd kənd, Xanbulaq kənd və Muradlı kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Rayonun Qəşəd kənd tam orta məktəbinin qəbul imtahanlarında iştirak edən abituriyentlərinin sayı, məzunlarının sayının 10%-ni belə təşkil etmir.

Kəndoba kənd və Ülgüc kənd tam orta məktəblərinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Aratkənd kənd və Padar kənd tam orta məktəbləri abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Bu il rayonun ən yaxşı məktəbləri sırasında F.P.Mirzəyev adına 5 saylı şəhər tam orta məktəbini qeyd etmək olar.

Astara rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 768 şagird bitirib, onların 757 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 430 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 15.64, riyaziyyat fənnindən 15.69, xarici dil (kimya) fənnindən 12.86, hər üç fənn üzrə birlikdə 44.19-a bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 10.04%, 6.95%, 12.79%, 9.80% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 20.08%-i "2", 38.97%-i "3", 23.65%-i "4", 17.31%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 25.10%-i "2", 27.34%-i "3", 25.89%-i "4", 21.66%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 29.46%-i "2", 37.91%-i "3", 18.89%-i "4", 13.74%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 758 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 61.21%-i (464 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 53.83%-i (408 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 71.37%-i (541 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 197 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 36.41%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 26.40%-i (52 nəfəri) dövlət, 0.51%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 62.94%-i (124 nəfəri) dövlət, 10.15%-i (20 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda bütün imtahan fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 15.60%, ədəbiyyatdan - 19.22%, riyaziyyatdan - 16.07%, fizikadan - 20.53%, kimyadan - 27.62%, biologiyadan - 30.79%, tarixdən - 20.72%, coğrafiyadan - 17.33%, ingilis dilindən - 33.17% təşkil edir.

Rayon məzunlarının 29 nəfəri 500-dən, o cümlədən 7 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Lənkəran Dövlət Universiteti və Bakı Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 201.394-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 26.5% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 34.70% (161 nəfər), 100-199 intervalında 21.12% (98 nəfər), 200-299 intervalında 18.32% (85 nəfər), 300-499 intervalında 19.61% (91 nəfər), 500-dən yuxarı 6.25% (29 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 25.86%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 11.11%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 34.92%-dir.

Qəbul imtahanlarında 42 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən P.Həsənov adına Çayoba kənd, T.Rüstəmov adına Miki kənd, R.Babayev adına Həmoşam kənd, S.Qurbanov adına Motalayataq kənd və Sipiyəpart kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Rayonun T.Rüstəmov adına Miki kənd tam orta məktəbinin qəbul imtahanlarında iştirak edən abituriyentlərinin sayı, məzunlarının sayının 10%-ni belə təşkil etmir.

S.Qurbanov adına Motalayataq kənd, P.Həsənov adına Çayoba kənd və R.Babayev adına Həmoşam kənd tam orta məktəbləri abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Balakən rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 758 şagird bitirib, onların 747 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 459 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 15.90, riyaziyyat fənnindən 15.34, xarici dil (kimya) fənnindən 13.91, hər üç fənn üzrə birlikdə 45.24-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 8.55%, 9.04%, 5.63%, 7.65% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 15.75%-i "2", 41.86%-i "3", 29.21%-i "4", 13.19%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 23.69%-i "2", 32.13%-i "3", 24.90%-i "4", 19.28%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 23.69%-i "2", 38.96%-i "3", 21.55%-i "4", 15.80%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 758 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 48.55%-i (368 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 35.36%-i (268 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 58.31%-i (442 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 208 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 47.06%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 33.17%-i (69 nəfəri) dövlət, 0.96%-i (2 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli üzrə, 50.96%-i (106 nəfəri) dövlət, 14.90%-i (31 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ədəbiyyat, riyaziyyat, kimya, biologiya, tarix, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ədəbiyyatdan - 7.81%, riyaziyyatdan - 2.72%, kimyadan - 4.57%, biologiyadan - 5.52%, tarixdən - 8.77%, coğrafiyadan - 4.41%, ingilis dilindən - 18.93% təşkil edir.

Ana dili və fizika fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 52 nəfəri 500-dən, o cümlədən 17 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Bakı Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 261.459-a bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 4.6% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 20.92% (77 nəfər), 100-199 intervalında 22.28% (82 nəfər), 200-299 intervalında 19.57% (72 nəfər), 300-499 intervalında 23.10% (85 nəfər), 500-dən yuxarı 14.13% (52 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 37.23%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 7.35%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 50.00%-dir.

Qəbul imtahanlarında 34 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Hənifə kənd, Katex zavod kənd, Katex kənd 2 saylı və Katex kənd 3 saylı tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Qazbölük kənd tam orta məktəbinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Balakən şəhər Ak. Z.Əliyeva adına şəhər tam orta məktəbi abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun Katex kənd 1 saylı, Texniki Humanitar təmayüllü lisey və Nizami adına Şəhər tam orta məktəbləri daxil olub.

Beyləqan rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 718 şagird bitirib, onların 711 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 410 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 16.18, riyaziyyat fənnindən 15.25, xarici dil (kimya) fənnindən 11.99, hər üç fənn üzrə birlikdə 43.41-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 6.96%, 9.55%, 18.70%, 11.38% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 16.60%-i "2", 39.24%-i "3", 27.29%-i "4", 16.88%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 23.77%-i "2", 31.22%-i "3", 28.27%-i "4", 16.74%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 30.52%-i "2", 40.65%-i "3", 20.53%-i "4", 8.30%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 714 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 62.75%-i (448 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 51.54%-i (368 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 71.01%-i (507 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 219 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 43.20%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 24.66%-i (54 nəfəri) dövlət, 0.46%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 63.01%-i (138 nəfəri) dövlət, 11.87%-i (26 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda bütün imtahan fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 8.77%, ədəbiyyatdan - 15.94%, riyaziyyatdan - 22.42%, fizikadan - 12.98%, kimyadan - 21.70%, biologiyadan - 25.91%, tarixdən - 11.95%, coğrafiyadan - 17.07%, ingilis dilindən - 31.66% təşkil edir.

Rayon məzunlarının 34 nəfəri 500-dən, o cümlədən 11 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 225.06-ya bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 17.8% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 26.34% (118 nəfər), 100-199 intervalında 22.77% (102 nəfər), 200-299 intervalında 22.32% (100 nəfər), 300-499 intervalında 20.98% (94 nəfər), 500-dən yuxarı 7.59% (34 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 28.57%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 200 baldan aşağı nəticə göstərən yoxdur. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 48.89%-dir.

Qəbul imtahanlarında 46 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən N.Quliyev adına Örenqala kənd, A.Quliyev adına İmamverdilər kənd və Baharabad kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

İ.Qurbanov adına II Aşıqlı kənd tam orta məktəbi abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Bu il rayonun ən yaxşı məktəbləri sırasında H.İsmayılov adına Şəfəq qəsəbə, F.Miriyev adına Araz qəsəbə tam orta məktəblərini qeyd etmək olar.

Bərdə rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 1228 şagird bitirib, onların 1196 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 739 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 16.88, riyaziyyat fənnindən 15.69, xarici dil (kimya) fənnindən 13.62, hər üç fənn üzrə birlikdə 46.18-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 2.94%, 6.97%, 7.60%, 5.72% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 19.73%-i "2", 30.77%-i "3", 26.59%-i "4", 22.91%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 22.99%-i "2", 29.85%-i "3", 27.84%-i "4", 19.31%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 28.01%-i "2", 34.03%-i "3", 21.49%-i "4", 16.47%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 1197 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 64.16%-i (768 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 53.05%-i (635 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 71.09%-i (851 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 410 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 48.18%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 26.83%-i (110 nəfəri) dövlət, 0.49%-i (2 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 64.39%-i (264 nəfəri) dövlət, 8.29%-i (34 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, biologiya, tarix, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 6.18%, ədəbiyyatdan - 4.97%, riyaziyyatdan - 3.65%, biologiyadan - 12.86%, tarixdən - 0.23%, coğrafiyadan - 7.82%, ingilis dilindən - 11.92% təşkil edir.

Fizika və kimya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 93 nəfəri 500-dən, o cümlədən 42 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 263.734-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 3.7% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 22.66% (174 nəfər), 100-199 intervalında 18.36% (141 nəfər), 200-299 intervalında 21.48% (165 nəfər), 300-499 intervalında 25.39% (195 nəfər), 500-dən yuxarı 12.11% (93 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 37.50%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 4.12%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 37.63%-dir.

Qəbul imtahanlarında 60 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən M.Məmmədov adına Qarağacı kənd, Qazaxlar kənd və Y.Yusifov adına Mollaisalar kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun Ak. Z.Əliyeva adına Texniki təmayüllü məktəb-liseyi daxil olub.

Biləsuvar rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 845 şagird bitirib, onların 805 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 482 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 17.36, riyaziyyat fənnindən 16.50, xarici dil (kimya) fənnindən 12.57, hər üç fənn üzrə birlikdə 46.43-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 0.14%, 2.16%, 14.72%, 5.22% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 16.40%-i "2", 32.17%-i "3", 28.20%-i "4", 23.23%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 20.75%-i "2", 28.07%-i "3", 28.45%-i "4", 22.73%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 29.19%-i "2", 40.62%-i "3", 17.27%-i "4", 12.92%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 805 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 58.76%-i (473 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 45.47%-i (366 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 66.46%-i (535 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 244 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 45.61%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 39.75%-i (97 nəfəri) dövlət, 2.46%-i (6 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 51.23%-i (125 nəfəri) dövlət, 6.56%-i (16 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda riyaziyyat, fizika fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq riyaziyyatdan - 11.04%, fizikadan - 3.09% təşkil edir.

Ana dili, ədəbiyyat, kimya, biologiya, tarix, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Tarix fənni üzrə rayonun göstəricisi respublika üzrə ən yüksək göstəriciyə bərabərdir.

Rayon məzunlarının 69 nəfəri 500-dən, o cümlədən 28 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti və Lənkəran Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 273.853-ə bərabərdir. Bu, demək olar ki, respublika üzrə orta göstəriciyə bərabərdir.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 20.72% (98 nəfər), 100-199 intervalında 21.14% (100 nəfər), 200-299 intervalında 16.70% (79 nəfər), 300-499 intervalında 26.85% (127 nəfər), 500-dən yuxarı 14.59% (69 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 41.44%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 6.25%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 45.31%-dir.

Qəbul imtahanlarında 27 məktəbin məzunları iştirak edib.

Respublika üzrə yaxşı məktəbin sırasına bu il rayonun M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi daxil olub.

Cəbrayıl rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 679 şagird bitirib, onların 659 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 461 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 18.22, riyaziyyat fənnindən 17.22, xarici dil (kimya) fənnindən 14.91, hər üç fənn üzrə birlikdə 50.35-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 4.78%, 2.16%, 1.11%, 2.78% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 14.72%-i "2", 29.29%-i "3", 30.80%-i "4", 25.19%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 17.30%-i "2", 26.71%-i "3", 32.47%-i "4", 23.52%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 18.51%-i "2", 38.09%-i "3", 25.64%-i "4", 17.75%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 659 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 78.15%-i (515 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 54.17%-i (357 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 83.61%-i (551 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 315 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 57.17 %-i) tələbə adını qazanıb. Onların 15.24%-i (48 nəfəri) dövlət, 0.32%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 77.46%-i (244 nəfəri) dövlət, 6.98%-i (22 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 1.50%, ədəbiyyatdan - 11.13%, riyaziyyatdan - 5.87%, coğrafiyadan - 4.17%, ingilis dilindən - 13.95% təşkil edir.

Fizika, kimya, biologiya və tarix fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 62 nəfəri 500-dən, o cümlədən 22 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 267.961-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 2.2% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 20.58% (106 nəfər), 100-199 intervalında 19.61% (101 nəfər), 200-299 intervalında 19.61% (101 nəfər), 300-499 intervalında 28.16% (145 nəfər), 500-dən yuxarı 12.04% (62 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 40.19%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 4.35%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 49.28%-dir.

Qəbul imtahanlarında 37 məktəbin məzunları iştirak edib.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun 6, 23 saylı, Daşkəsən kənd və Hovuslu kənd tam orta məktəbləri daxil olub.

Cəlilabad rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 1582 şagird bitirib, onların 1510 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 656 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 14.24, riyaziyyat fənnindən 13.60, xarici dil (kimya) fənnindən 9.82, hər üç fənn üzrə birlikdə 37.67-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 18.09%, 19.32%, 33.38%, 23.11% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 25.76%-i "2", 38.34%-i "3", 23.25%-i "4", 12.65%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 34.57%-i "2", 28.28%-i "3", 21.19%-i "4", 15.96%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 40.33%-i "2", 41.85%-i "3", 11.99%-i "4", 5.83%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 1512 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 46.89%-i (709 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 35.05%-i (530 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 53.90%-i (815 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 363 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 44.54%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 28.65%-i (104 nəfəri) dövlət, 0.83%-i (3 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 58.13%-i (211 nəfəri) dövlət, 12.40%-i (45 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya, tarix və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 8.90%, ədəbiyyatdan - 10.55%, riyaziyyatdan - 1.92%, fizikadan - 2.44%, kimyadan - 4.41%, biologiyadan - 24.21%, tarixdən - 8.85%, ingilis dilindən - 17.44% təşkil edir.

Coğrafiya fənni üzrə göstərici respublika üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 74 nəfəri 500-dən, o cümlədən 22 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti və Lənkəran Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 247.58-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 9.6% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 23.41% (166 nəfər), 100-199 intervalında 22.14% (157 nəfər), 200-299 intervalında 19.32% (137 nəfər), 300-499 intervalında 24.68% (175 nəfər), 500-dən yuxarı 10.44% (74 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 35.12%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 5.80%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 39.13%-dir.

Qəbul imtahanlarında 72 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Təklə kənd, Şiləvəngə kənd, Soltankənd kənd, Həziabad kənd, Xəlilabad kənd, Məşədilər kənd, Kövüzbulaq kənd 1 saylı, Alaşar kənd, Sabirabad kənd 2 saylı və Uzuntəpə kənd 4 saylı tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Cəlayir kənd və Əsədli kənd tam orta məktəblərinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Təklə kənd tam orta məktəbi abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Daşkəsən rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 188 şagird bitirib, onların 186 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 80 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 13.09, riyaziyyat fənnindən 12.62, xarici dil (kimya) fənnindən 10.97, hər üç fənn üzrə birlikdə 36.68-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 24.73%, 25.13%, 25.61%, 25.13% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 26.34%-i "2", 47.31%-i "3", 13.44%-i "4", 12.90%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 38.17%-i "2", 30.65%-i "3", 16.67%-i "4", 14.52%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 39.25%-i "2", 36.56%-i "3", 11.83%-i "4", 12.37%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 188 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 43.09%-i (81 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 45.74%-i (86 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 50.53%-i (95 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 44 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 46.32%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 36.36%-i (16 nəfəri) dövlət ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 52.27%-i (23 nəfəri) dövlət, 11.36%-i (5 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, riyaziyyat, fizika, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 19.11%, riyaziyyatdan - 16.70%, fizikadan - 6.43%, coğrafiyadan - 33.82%, ingilis dilindən - 18.93% təşkil edir.

Kimya fənni üzrə göstərici respublika üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 9 nəfəri 500-dən, o cümlədən 1 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Gəncə Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 208.889-a bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 23.7% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 33.33% (27 nəfər), 100-199 intervalında 22.22% (18 nəfər), 200-299 intervalında 13.58% (11 nəfər), 300-499 intervalında 19.75% (16 nəfər), 500-dən yuxarı 11.11% (9 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 30.86%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 13.64%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 27.27%-dir.

Qəbul imtahanlarında 21 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Daşkəsən qəsəbə, G.İsmayılov adına Aşağı Daşkəsən qəsəbə, S.İsgəndərov adına Quşçu qəsəbə, H.Qasımov adına Əmirvar kənd, A.Rüstəmov adına Qabaqtəpə kənd, Ş.Cavadov adına Təzəkənd kənd, Qaraqollar kənd, Zinzahal kənd, Dəstəfur kənd, Mollahəsənli kənd və Zəylik kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

F.Ələsgərov adına Kəmərqaya kənd, Astaf kənd və Alaxançallı kənd tam orta məktəblərinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

M.Mustafayev adına Bayan kənd tam orta məktəbi abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Respublika üzrə yaxşı məktəbin sırasına bu il rayonun 2 sayılı şəhər tam orta məktəbi daxil olub.

Füzuli rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 1118 şagird bitirib, onların 1096 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 689 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 17.00, riyaziyyat fənnindən 15.46, xarici dil (kimya) fənnindən 14.23, hər üç fənn üzrə birlikdə 46.69-a bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 2.24%, 8.30%, 3.45%, 4.68% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 19.89%-i "2", 29.84%-i "3", 28.19%-i "4", 22.08%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 25.27%-i "2", 27.37%-i "3", 30.29%-i "4", 17.06%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 24.82%-i "2", 35.04%-i "3", 22.81%-i "4", 17.34%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 1102 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 65.97%-i (727 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 56.08%-i (618 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 75.23%-i (829 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 437 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 52.71%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 11.44%-i (50 nəfəri) dövlət, 0.23%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 84.90%-i (371 nəfəri) dövlət, 3.43%-i (15 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 2.71%, riyaziyyatdan - 11.50%, fizikadan - 7.22%, kimyadan - 1.48%, biologiyadan - 12.55%, coğrafiyadan - 5.86%, ingilis dilindən - 11.97% təşkil edir.

Ədəbiyyat və tarix fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 91 nəfəri 500-dən, o cümlədən 33 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 263.477-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 3.8% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 22.97% (167 nəfər), 100-199 intervalında 19.26% (140 nəfər), 200-299 intervalında 17.33% (126 nəfər), 300-499 intervalında 27.92% (203 nəfər), 500-dən yuxarı 12.52% (91 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 40.44%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 7.23%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 40.96%-dir.

Qəbul imtahanlarında 71 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Qaxaxlar kənd tam orta məktəbinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

43 sayılı və Dilağarda qışlaq kənd tam orta məktəblərinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Araz Dilağarda kənd və 55 sayılı tam orta məktəbləri abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun, 7, 9 və 47 sayılı tam orta məktəbləri daxil olub.

Gədəbəy rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 747 şagird bitirib, onların 732 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 377 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 14.46, riyaziyyat fənnindən 14.95, xarici dil (kimya) fənnindən 12.08, hər üç fənn üzrə birlikdə 41.5-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 16.81%, 11.30%, 18.06%, 15.29% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 25.82%-i "2", 36.61%-i "3", 23.63%-i "4", 13.93%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 31.56%-i "2", 22.81%-i "3", 25.68%-i "4", 19.95%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 34.02%-i "2", 35.25%-i "3", 17.90%-i "4", 12.84%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 733 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 54.57%-i (400 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 44.75%-i (328 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 59.48%-i (436 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 224 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 51.38%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 30.36%-i (68 nəfəri) dövlət, 0.89%-i (2 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 58.04%-i (130 nəfəri) dövlət, 10.71%-i (24 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, fizika, kimya, biologiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 9.70%, fizikadan - 1.01%, kimyadan - 6.95%, biologiyadan - 6.51%, ingilis dilindən - 15.07% təşkil edir.

Ədəbiyyat, riyaziyyat, tarix və coğrafiya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 43 nəfəri 500-dən, o cümlədən 20 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti və Gəncə Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 259.482-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 5.3% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 21.00% (84 nəfər), 100-199 intervalında 23.00% (92 nəfər), 200-299 intervalında 18.00% (72 nəfər), 300-499 intervalında 27.25% (109 nəfər), 500-dən yuxarı 10.75% (43 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 38.00%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 10.13%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 31.65%-dir.

Qəbul imtahanlarında 55 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Miskinli kənd 1 saylı, Habil Allahyarov adına Soyuqbulaq kənd, X.Haqqverdiyev adına Çaldaş kənd, Daryurd kənd, Qaravəllər kənd, Əlinağılar kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Pərişamanlı kənd tam orta məktəbi abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun Çalburun kənd və Slavyanka kənd 1 saylı tam orta məktəbləri daxil olub.

Gəncə şəhəri:

2018-ci ildə şəhərin ümumtəhsil müəssisələrini 2377 şagird bitirib, onların 2343 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 1669 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Şəhər məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal (17.91) respublika üzrə orta göstəricidən 3.01% yuxarı, riyaziyyat fənnindən (16.86) 0.02% aşağı, xarici dil (kimya) fənnindən (15.55) 5.45% yuxarı, hər üç fənn üzrə birlikdə (50.31) 2.71% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 12.04%-i “2”, 34.83%-i “3”, 29.19%-i “4”, 23.94%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 16.05%-i “2”, 30.77%-i “3”, 32.18%-i “4”, 21.00%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 19.04%-i “2”, 34.31%-i “3”, 26.21%-i “4”, 20.44%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 2348 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 77.77%-i (1826 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 65.97%-i (1549 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 84.80%-i (1991 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən şəhərin 1044 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 52.44%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 36.59%-i (382 nəfəri) dövlət, 0.48%-i (5 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 60.54%-i (632 nəfəri) dövlət, 2.39%-i (25 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Şəhər məzunlarının 253 nəfəri 500-dən, o cümlədən 88 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri) və Gəncə Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 24.32% (444 nəfər), 100-199 intervalında 19.61% (358 nəfər), 200-299 intervalında 16.98% (310 nəfər), 300-499 intervalında 25.25% (461 nəfər), 500-dən yuxarı 13.86% (253 nəfər). Beləliklə, şəhər abituriyentlərinin yalnız 39.10%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Şəhərin attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 5.43%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 45.92%-dir.

Qəbul imtahanlarında 47 məktəbin məzunları iştirak edib.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il şəhərin 26 saylı Məktəb-Lisey Kompleksinin II korpusu daxil olub.

Azərbaycan bölməsi:

Şəhər abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya və coğrafiya fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 3.12%, riyaziyyatdan - 16.39%, fizikadan - 14.93%, kimyadan - 14.48%, biologiyadan - 14.73%, coğrafiyadan - 8.00% təşkil edir.

Ədəbiyyat, tarix və ingilis dili fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Abituriyentlərin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 256.72-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 6.3% aşağıdır.

Rus bölməsi:

Şəhər abituriyentlərinin göstəriciləri I-IV qruplarda ana dili, riyaziyyat, fizika, kimya və ingilis dili fənlər üzrə respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 6.68%, riyaziyyatdan - 10.67%, fizikadan - 2.49%, kimyadan - 2.54%, ingilis dilindən - 5.84% təşkil edir.

Şəhərin ədəbiyyat, biologiya, tarix və coğrafiya fənləri üzrə göstəriciləri respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Ədəbiyyat, tarix və coğrafiya fənləri üzrə şəhərin göstəriciləri respublika üzrə ən yüksək göstəriciyə bərabərdir.

Abituriyentlərin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 283.199-a bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 4.0% aşağıdır.

Goranboy rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 877 şagird bitirib, onların 861 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 422 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 15.51, riyaziyyat fənnindən 14.28, xarici dil (kimya) fənnindən 11.22, hər üç fənn üzrə birlikdə 41-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 10.81%, 15.31%, 23.91%, 16.29% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 22.18%-i "2", 37.40%-i "3", 20.09%-i "4", 20.33%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 30.20%-i "2", 29.73%-i "3", 24.62%-i "4", 15.45%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 34.73%-i "2", 40.65%-i "3", 14.63%-i "4", 9.99%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 862 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 61.48%-i (530 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 52.20%-i (450 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 67.63%-i (583 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 266 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 45.63%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 42.86%-i (114 nəfəri) dövlət ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli üzrə, 54.14%-i (144 nəfəri) dövlət, 3.01%-i (8 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 6.92%, ədəbiyyatdan - 1.93%, riyaziyyatdan - 21.63%, fizikadan - 6.08%, kimyadan - 2.36%, biologiyadan - 2.21%, coğrafiyadan - 16.96%, ingilis dilindən - 24.32% təşkil edir.

Tarix fənni üzrə göstərici respublika üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 65 nəfəri 500-dən, o cümlədən 19 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri) və Gəncə Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 247.575-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 9.6% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 27.36% (145 nəfər), 100-199 intervalında 17.92% (95 nəfər), 200-299 intervalında 16.79% (89 nəfər), 300-499 intervalında 25.66% (136 nəfər), 500-dən yuxarı 12.26% (65 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 37.92%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 6.80%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 40.78%-dir.

Qəbul imtahanlarında 57 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən E.Məmmədov adına Goranlı kənd, A.Vəliyev adına Gürzalılar kənd, S.Pirəliyev adına Buzluq kənd, H.Sarıyev adına Yəhərçi qazaxlar kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

T.Cəbrayilov adına Qazanbulaq qəsəbə orta məktəbinin bir məzununu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Bu il rayonun ən yaxşı məktəbləri sırasında 3 sayılı şəhər, Qızılhacılı qəsəbə 1 sayılı, Yenikənd kənd və R.Qulubəyov adına Şəfəq kənd tam orta məktəblərini qeyd etmək olar.

Göyçay rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 975 şagird bitirib, onların 969 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 536 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 15.13, riyaziyyat fənnindən 14.60, xarici dil (kimya) fənnindən 12.78, hər üç fənn üzrə birlikdə 42.51-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 12.95%, 13.43%, 13.28%, 13.21% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 23.63%-i "2", 36.84%-i "3", 24.25%-i "4", 15.27%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 29.51%-i "2", 28.07%-i "3", 24.25%-i "4", 18.16%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 28.90%-i "2", 39.32%-i "3", 17.96%-i "4", 13.83%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 969 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 58.62%-i (568 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 42.11%-i (408 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 62.54%-i (606 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 318 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 52.48%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 35.85%-i (114 nəfəri) dövlət, 0.31%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 52.83%-i (168 nəfəri) dövlət, 11.01%-i (35 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, fizika, kimya, tarix və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 1.42%, ədəbiyyatdan - 1.94%, riyaziyyatdan - 8.50%, fizikadan - 4.26%, kimyadan - 1.18%, tarixdən - 3.79%, ingilis dilindən - 13.51% təşkil edir.

Biologiya və coğrafiya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 62 nəfəri 500-dən, o cümlədən 22 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 259.392-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 5.3% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 21.30% (121 nəfər), 100-199 intervalında 21.13% (120 nəfər), 200-299 intervalında 19.19% (109 nəfər), 300-499 intervalında 27.46% (156 nəfər), 500-dən yuxarı 10.92% (62 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 38.38%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 1.16%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 36.05%-dir.

Qəbul imtahanlarında 39 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Şəhər inteqrasiya təlimli internat tipli gimnaziya, Bıgır kənd 2 sayılı və S.Saabov adına Qaraməryəm kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

V.Əsədov adına Hacılkənd kənd tam orta məktəbinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Şəhər inteqrasiya təlimli internat tipli gimnaziya abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun 6 sayılı şəhər və Alxasava kənd tam orta məktəbləri daxil olub.

Göygöl rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 651 şagird bitirib, onların 636 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 358 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 15.62, riyaziyyat fənnindən 14.88, xarici dil (kimya) fənnindən 12.86, hər üç fənn üzrə birlikdə 43.36-ya bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 10.15%, 11.76%, 12.76%, 11.49% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 20.28%-i “2”, 38.21%-i “3”, 23.43%-i “4”, 18.08%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 26.10%-i “2”, 30.19%-i “3”, 27.99%-i “4”, 15.72%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 29.25%-i “2”, 36.95%-i “3”, 20.75%-i “4”, 13.05%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 636 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 62.11%-i (395 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 58.81%-i (374 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 70.91%-i (451 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 205 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 45.45%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 36.59%-i (75 nəfəri) dövlət, 0.98%-i (2 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 60.49%-i (124 nəfəri) dövlət, 1.95%-i (4 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 7.42%, riyaziyyatdan - 16.63%, fizikadan - 11.85%, kimyadan - 16.22%, biologiyadan - 15.52%, ingilis dilindən - 0.13% təşkil edir.

Ədəbiyyat, tarix və coğrafiya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 49 nəfəri 500-dən, o cümlədən 17 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Gəncə Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinə (Gəncə şəhəri) qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 246.835-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 9.9% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 26.58% (105 nəfər), 100-199 intervalında 19.49% (77 nəfər), 200-299 intervalında 17.22% (68 nəfər), 300-499 intervalında 24.30% (96 nəfər), 500-dən yuxarı 12.41% (49 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 36.71%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 4.76%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 44.05%-dir.

Qəbul imtahanlarında 39 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Kərəmli kənd və Köşkü kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Hacıməlik kənd 2 saylı tam orta məktəbi abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun Texniki və Təbiət Fənləri Təmayüllü Liseyi daxil olub.

Hacıqabul rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 407 şagird bitirib, onların 406 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 228 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 15.15, riyaziyyat fənnindən 15.56, xarici dil (kimya) fənnindən 11.18, hər üç fənn üzrə birlikdə 41.9-a bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 12.86%, 7.69%, 24.13%, 14.47% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 16.01%-i “2”, 46.55%-i “3”, 25.37%-i “4”, 12.07%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 24.14%-i “2”, 31.28%-i “3”, 22.66%-i “4”, 21.92%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 29.06%-i “2”, 49.51%-i “3”, 15.27%-i “4”, 6.16%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 406 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 49.51%-i (201 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 38.18%-i (155 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 55.42%-i (225 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 99 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 44.00%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 42.42%-i (42 nəfəri) dövlət ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 49.49%-i (49 nəfəri) dövlət, 8.08%-i (8 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, fizika, kimya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 3.83%, fizikadan - 3.97%, kimyadan - 9.05%, ingilis dilindən - 32.80% təşkil edir.

Ədəbiyyat, riyaziyyat, tarix və coğrafiya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 26 nəfəri 500-dən, o cümlədən 6 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti və Azərbaycan Texniki Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 254.46-ya bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 7.1% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 21.89% (44 nəfər), 100-199 intervalında 24.38% (49 nəfər), 200-299 intervalında 19.90% (40 nəfər), 300-499 intervalında 20.90% (42 nəfər), 500-dən yuxarı 12.94% (26 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 33.83%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 200 baldan aşağı nəticə göstərən yoxdur. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə 75.00%-dir.

Qəbul imtahanlarında 29 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən A.Baxşəliyev adına Şorbaçı kənd tam orta məktəbinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Padar qəsəbə tam orta məktəbinin bir məzununu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun Hacıqabul 10 sayılı tam orta məktəbi daxil olub.

Xaçmaz rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 1520 şagird bitirib, onların 1496 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 815 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 14.49, riyaziyyat fənnindən 13.75, xarici dil (kimya) fənnindən 11.13, hər üç fənn üzrə birlikdə 39.37-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 16.68%, 18.43%, 24.53%, 19.64% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 17.18%-i "2", 50.20%-i "3", 21.59%-i "4", 11.03%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 28.14%-i "2", 35.49%-i "3", 22.79%-i "4", 13.57%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 29.95%-i "2", 47.53%-i "3", 15.71%-i "4", 6.82%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 1496 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 49.67%-i (743 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 36.50%-i (546 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 57.09%-i (854 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 322 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 37.70%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 25.78%-i (83 nəfəri) dövlət ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 60.56%-i (195 nəfəri) dövlət, 13.66%-i (44 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon məzunlarının 45 nəfəri 500-dən, o cümlədən 11 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti və Sumqayıt Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 28.53% (212 nəfər), 100-199 intervalında 25.44% (189 nəfər), 200-299 intervalında 19.25% (143 nəfər), 300-499 intervalında 20.73% (154 nəfər), 500-dən yuxarı 6.06% (45 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 26.78%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 5.10%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 31.63%-dir.

Qəbul imtahanlarında 56 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən 4 sayılı, Alıçışlaq kənd, İlxiç-Kazyonnu kənd, Gülalan kənd və Qadaşoba kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Yergüc kənd tam orta məktəbi abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Bu il rayonun ən yaxşı məktəbləri sırasında 8 sayılı şəhər və Həsənqala kənd tam orta məktəblərini qeyd etmək olar.

Azərbaycan bölməsi:

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda bütün imtahan fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 10.61%, ədəbiyyatdan - 22.21%, riyaziyyatdan - 10.51%, fizikadan - 10.30%, kimyadan - 17.54%, biologiyadan - 11.13%, tarixdən - 27.70%, coğrafiyadan - 17.36%, ingilis dilindən - 27.94% təşkil edir.

Abituriyentlərin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 216.461-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 21.0% aşağıdır.

Rus bölməsi:

Rayon abituriyentlərinin göstəriciləri I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, fizika, kimya, tarix və ingilis dili fənlər üzrə respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 25.11%, ədəbiyyatdan - 22.43%, riyaziyyatdan - 22.82%, fizikadan - 32.09%, kimyadan - 33.00%, tarixdən - 38.41%, ingilis dilindən - 43.39% təşkil edir.

Abituriyentlərin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 191.716-ya bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 35.0% aşağıdır.

Xızı rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 110 şagird bitirib, onların hamısı buraxılış imtahanında iştirak edib və 70 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal (15.86) respublika üzrə orta göstəricidən 8.76% aşağı, riyaziyyat fənnindən (17.19) 1.96% yuxarı, xarici dil (kimya) fənnindən (12.11) 17.86% aşağı, hər üç fənn üzrə birlikdə (45.16) 7.80% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 10.91%-i "2", 46.36%-i "3", 29.09%-i "4", 13.64%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 10.91%-i "2", 38.18%-i "3", 25.45%-i "4", 25.45%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 21.82%-i "2", 49.09%-i "3", 21.82%-i "4", 7.27%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 110 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 69.09%-i (76 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 52.73%-i (58 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 77.27%-i (85 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 33 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 38.82%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 24.24%-i (8 nəfəri) dövlət, 3.03%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 57.58%-i (19 nəfəri) dövlət, 15.15%-i (5 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, riyaziyyat, fizika, kimya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 22.99%, riyaziyyatdan - 11.30%, fizikadan - 17.71%, kimyadan - 26.51%, ingilis dilindən - 34.25% təşkil edir.

Rayon məzunlarının 3 nəfəri 500-dən, o cümlədən 1 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Sumqayıt Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 197.908-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 27.8% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 35.53% (27 nəfər), 100-199 intervalında 17.11% (13 nəfər), 200-299 intervalında 22.37% (17 nəfər), 300-499 intervalında 21.05% (16 nəfər), 500-dən yuxarı 3.95% (3 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 25.00%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Qəbul imtahanlarında 8 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Altıağac qəsəbə və Fındığan kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Xocalı rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 99 şagird bitirib, onların hamısı buraxılış imtahanında iştirak edib və 64 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 17.26, riyaziyyat fənnindən 15.64, xarici dil (kimya) fənnindən 12.44, hər üç fənn üzrə birlikdə 45.34-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 0.71%, 7.26%, 15.59%, 7.44% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 14.14%-i "2", 32.32%-i "3", 35.35%-i "4", 18.18%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 19.19%-i "2", 30.30%-i "3", 35.35%-i "4", 15.15%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 27.27%-i "2", 41.41%-i "3", 21.21%-i "4", 10.10%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 99 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 77.78%-i (77 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 74.75%-i (74 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 84.85%-i (84 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 37 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 44.05%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 2.70%-i (1 nəfəri) dövlət ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 94.59%-i (35 nəfəri) dövlət, 2.70%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, tarix və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 20.58%, ədəbiyyatdan - 20.80%, riyaziyyatdan - 29.11%, tarixdən - 20.88%, ingilis dilindən - 41.21% təşkil edir.

Rayon məzunlarının 8 nəfəri 500-dən, o cümlədən 3 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Gəncə Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 201.727-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 26.4% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 37.66% (29 nəfər), 100-199 intervalında 19.48% (15 nəfər), 200-299 intervalında 18.18% (14 nəfər), 300-499 intervalında 14.29% (11 nəfər), 500-dən yuxarı 10.39% (8 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 24.68%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 12.50%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 62.50%-dir.

Qəbul imtahanlarında 12 məktəbin məzunları iştirak edib.

Xocavənd rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 119 şagird bitirib, onların 117 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 80 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 18.45, riyaziyyat fənnindən 17.09, xarici dil (kimya) fənnindən 14.78, hər üç fənn üzrə birlikdə 50.32-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 6.14%, 1.38%, 0.24%, 2.73% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 10.26%-i "2", 34.19%-i "3", 34.19%-i "4", 21.37%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 15.38%-i "2", 24.79%-i "3", 43.59%-i "4", 16.24%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 23.08%-i "2", 32.48%-i "3", 23.93%-i "4", 20.51%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 117 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 86.32%-i (101 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 70.94%-i (83 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 88.89%-i (104 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 61 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 58.65%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 18.03%-i (11 nəfəri) dövlət ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 68.85%-i (42 nəfəri) dövlət, 13.11%-i (8 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, kimya, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 11.27%, ədəbiyyatdan - 4.84%, riyaziyyatdan - 26.90%, kimyadan - 1.78%, coğrafiyadan - 20.81%, ingilis dilindən - 18.57% təşkil edir.

Fizika və tarix fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 9 nəfəri 500-dən, o cümlədən 1 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 238.218-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 13.0% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 26.73% (27 nəfər), 100-199 intervalında 17.82% (18 nəfər), 200-299 intervalında 21.78% (22 nəfər), 300-499 intervalında 24.75% (25 nəfər), 500-dən yuxarı 8.91% (9 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 33.66%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 12.50%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 25.00%-dir.

Qəbul imtahanlarında 11 məktəbin məzunları iştirak edib.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun Xocavənd şəhər 2 saylı tam orta məktəbi daxil olub.

İmişli rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 1099 şagird bitirib, onların 997 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 436 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 14.32, riyaziyyat fənnindən 12.71, xarici dil (kimya) fənnindən 9.78, hər üç fənn üzrə birlikdə 36.81-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 17.64%, 24.63%, 33.63%, 24.86% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 28.39%-i "2", 36.21%-i "3", 17.95%-i "4", 17.45%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 35.81%-i "2", 31.29%-i "3", 21.77%-i "4", 11.13%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 40.92%-i "2", 40.42%-i "3", 12.84%-i "4", 5.82%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 999 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 48.75%-i (487 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 47.95%-i (479 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 55.76%-i (557 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 258 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 46.32%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 24.42%-i (63 nəfəri) dövlət, 0.39%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 57.36%-i (148 nəfəri) dövlət, 17.83%-i (46 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, biologiya, tarix, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 5.76%, ədəbiyyatdan - 7.76%, riyaziyyatdan - 9.09%, biologiyadan - 6.97%, tarixdən - 1.04%, coğrafiyadan - 4.83%, ingilis dilindən - 24.96% təşkil edir.

Fizika və kimya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 48 nəfəri 500-dən, o cümlədən 14 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 251.673-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 8.1% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 24.64% (120 nəfər), 100-199 intervalında 18.69% (91 nəfər), 200-299 intervalında 20.33% (99 nəfər), 300-499 intervalında 26.49% (129 nəfər), 500-dən yuxarı 9.86% (48 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 36.34%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 4.00%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 40.00%-dir.

Qəbul imtahanlarında 55 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən F.Əsədov adına Qaraqaşlı kənd tam orta məktəbinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Q.Tarverdiyev adına Hacalmuradlı kənd və Aranlı kənd 2 saylı tam orta məktəblərinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Bu il rayonun ən yaxşı məktəbləri sırasında Rəsullu kənd tam orta məktəbini qeyd etmək olar.

İsmayilli rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 765 şagird bitirib, onların 752 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 472 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal (17.51) respublika üzrə orta göstəricidən 0.72% yuxarı, riyaziyyat fənnindən (16.45) 2.42% aşağı, xarici dil (kimya) fənnindən (13.46) 8.72% aşağı, hər üç fənn üzrə birlikdə (47.42) respublika üzrə orta göstəricidən 3.19% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 14.36%-i "2", 34.04%-i "3", 29.12%-i "4", 22.47%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 22.34%-i "2", 28.99%-i "3", 22.61%-i "4", 26.06%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 22.21%-i "2", 44.81%-i "3", 17.69%-i "4", 15.29%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 753 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 67.20%-i (506 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 31.21%-i (235 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 72.38%-i (545 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 287 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 52.66%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 49.48%-i (142 nəfəri) dövlət, 3.48%-i (10 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 39.37%-i (113 nəfəri) dövlət, 7.67%-i (22 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda biologiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq biologiyadan - 4.89%, ingilis dilindən - 2.08% təşkil edir.

Ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, fizika, kimya, tarix və coğrafiya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 84 nəfəri 500-dən, o cümlədən 38 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 304.793-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 11.3% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 17.00% (86 nəfər), 100-199 intervalında 17.19% (87 nəfər), 200-299 intervalında 17.59% (89 nəfər), 300-499 intervalında 31.62% (160 nəfər), 500-dən yuxarı 16.60% (84 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 48.22%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 2.06%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 60.82%-dir.

Qəbul imtahanlarında 44 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən V.Qəhrəmanov adına Keyvəndi kənd, Zərnava kənd və Müdrü kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Mücühəftəran kənd və Kürdeldarbəyli kənd tam orta məktəblərinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun 1, 5, və 6 sayılı şəhər, Talistan kənd və Sumağallı kənd tam orta məktəbləri daxil olub.

Kəlbəcər rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 1186 şagird bitirib, onların 1146 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 744 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal (17.60) respublika üzrə orta göstəricidən 1.24% yuxarı, riyaziyyat fənnindən (15.94) 5.45% aşağı, xarici dil (kimya) fənnindən (13.75) 6.75% aşağı, hər üç fənn üzrə birlikdə (47.29) 3.46% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 16.06%-i “2”, 30.72%-i “3”, 29.23%-i “4”, 24.00%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 20.68%-i “2”, 28.97%-i “3”, 32.02%-i “4”, 18.32%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 25.65%-i “2”, 36.21%-i “3”, 23.12%-i “4”, 15.01%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 1154 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 71.66%-i (827 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 53.03%-i (612 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 76.86%-i (887 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 493 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 55.58%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 16.63%-i (82 nəfəri) dövlət, 0.41%-i (2 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 78.30%-i (386 nəfəri) dövlət, 4.67%-i (23 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 3.36%, riyaziyyatdan - 8.04%, fizikadan - 3.15%, kimyadan - 8.78%, biologiyadan - 11.34%, coğrafiyadan - 4.03%, ingilis dilindən - 13.67% təşkil edir.

Ədəbiyyat və tarix fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır. Rayon məzunlarının 95 nəfəri 500-dən, o cümlədən 35 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb. Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Gəncə Dövlət Universitetinə qəbul olub. Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 262.863-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 4.0% aşağıdır. Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb: 0-99 intervalında 20.80% (172 nəfər), 100-199 intervalında 20.92% (173 nəfər), 200-299 intervalında 18.02% (149 nəfər), 300-499 intervalında 28.78% (238 nəfər), 500-dən yuxarı 11.49% (95 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 40.27%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb. Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 3.87%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 43.87%-dir. Qəbul imtahanlarında 93 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən 8, 42, 64 və 70 saylı tam orta məktəblərin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb. 105 saylı tam orta məktəbin bir məzununu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir. Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun 5, 13, 28, 56 və 126 saylı tam orta məktəbləri daxil olub.

Kürdəmir rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 910 şagird bitirib, onların 885 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 382 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 13.33, riyaziyyat fənnindən 13.36, xarici dil (kimya) fənnindən 9.91, hər üç fənn üzrə birlikdə 36.6-ya bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 23.34%, 20.75%, 32.77%, 25.28% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 29.15%-i "2", 39.66%-i "3", 19.66%-i "4", 11.53%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 35.48%-i "2", 28.36%-i "3", 20.11%-i "4", 16.05%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 42.71%-i "2", 38.31%-i "3", 12.43%-i "4", 6.55%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 886 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 45.26%-i (401 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 37.25%-i (330 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 51.13%-i (453 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 200 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 44.15%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 35.00%-i (70 nəfəri) dövlət, 1.50%-i (3 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 49.50%-i (99 nəfəri) dövlət, 14.00%-i (28 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda bütün imtahan fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 14.71%, ədəbiyyatdan - 19.84%, riyaziyyatdan - 6.99%, fizikadan - 4.71%, kimyadan - 8.09%, biologiyadan - 1.62%, tarixdən - 7.66%, coğrafiyadan - 5.29%, ingilis dilindən - 31.52% təşkil edir.

Rayon məzunlarının 30 nəfəri 500-dən, o cümlədən 8 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 232.207-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 15.2% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 24.19% (97 nəfər), 100-199 intervalında 25.44% (102 nəfər), 200-299 intervalında 18.95% (76 nəfər), 300-499 intervalında 23.94% (96 nəfər), 500-dən yuxarı 7.48% (30 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 31.42%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 7.02%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 33.33%-dir.

Qəbul imtahanlarında 42 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Mollakənd qəsəbə, Qarabucaq kənd, Q.Sadiqov adına Mollakənd kənd, Carlı kənd, Böyük Kəngərli kənd, E.Qurbanov adına Qarasu kənd və Garıs-Əyribənd kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Topal Həsənli kənd, Carlı kənd və Garıs-Əyribənd kənd tam orta məktəbləri abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Bu il rayonun ən yaxşı məktəbləri sırasında 3 saylı şəhər, Atakişili kənd və Bağman kənd tam orta məktəblərini qeyd etmək olar.

Qax rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 475 şagird bitirib, onların 473 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 362 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 19.02, riyaziyyat fənnindən 18.86, xarici dil (kimya) fənnindən 15.72, hər üç fənn üzrə birlikdə 55.22-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 9.38%, 11.87%, 6.64%, 12.73% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 5.71%-i "2", 35.73%-i "3", 33.75%-i "4", 24.81%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 10.36%-i "2", 29.60%-i "3", 26.00%-i "4", 34.04%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 17.55%-i "2", 35.52%-i "3", 25.79%-i "4", 21.14%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 473 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 57.93%-i (274 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 35.52%-i (168 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 62.79%-i (297 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 180 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 60.61%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 59.44%-i (107 nəfəri) dövlət, 2.22%-i (4 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 32.22%-i (58 nəfəri) dövlət, 6.11%-i (11 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ədəbiyyat, tarix və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ədəbiyyatdan - 4.09%, tarixdən - 5.20%, ingilis dilindən - 16.97% təşkil edir.

Ana dili, riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya və coğrafiya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 54 nəfəri 500-dən, o cümlədən 22 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Bakı Mühəndislik Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 312.31-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 14.0% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 12.04% (33 nəfər), 100-199 intervalında 20.44% (56 nəfər), 200-299 intervalında 19.34% (53 nəfər), 300-499 intervalında 28.47% (78 nəfər), 500-dən yuxarı 19.71% (54 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 48.18%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 1.85%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 55.56%-dir.

Qəbul imtahanlarında 25 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Qorağan kənd tam orta məktəbinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun 1, 2, 3, 4 və 5 sayılı şəhər, Qaşqaçay kənd tam orta məktəbləri daxil olub.

Qazax rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 681 şagird bitirib, onların 673 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 433 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 16.60, riyaziyyat fənnindən 16.82, xarici dil (kimya) fənnindən 14.60, hər üç fənn üzrə birlikdə 48.02-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 4.51%, 0.25%, 0.96%, 1.97% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 20.21%-i "2", 29.27%-i "3", 31.80%-i "4", 18.72%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 23.48%-i "2", 22.29%-i "3", 28.23%-i "4", 26.00%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 24.22%-i "2", 32.69%-i "3", 24.67%-i "4", 18.42%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 678 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 67.11%-i (455 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 62.83%-i (426 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 74.63%-i (506 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 274 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 54.15%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 40.51%-i (111 nəfəri) dövlət, 0.36%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 55.84%-i (153 nəfəri) dövlət, 3.28%-i (9 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, riyaziyyat, fizika və kimya fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 0.11%, riyaziyyatdan - 5.19%, fizikadan - 7.64%, kimyadan - 8.71% təşkil edir.

Ədəbiyyat, tarix, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 61 nəfəri 500-dən, o cümlədən 16 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 263.957-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 3.6% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 21.32% (97 nəfər), 100-199 intervalında 21.32% (97 nəfər), 200-299 intervalında 18.90% (86 nəfər), 300-499 intervalında 25.05% (114 nəfər), 500-dən yuxarı 13.41% (61 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 38.46%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 5.31%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 43.36%-dir.

Qəbul imtahanlarında 33 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən A.Əliyev adına Hüseynbəyli kənd tam orta məktəbinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

A.Bəbirov adına Xanbağı kənd tam orta məktəbinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun 1 sayılı şəhər tam orta məktəbi daxil olub.

Qəbələ rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 1191 şagird bitirib, onların 1159 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 711 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 16.90, riyaziyyat fənnindən 16.30, xarici dil (kimya) fənnindən 13.32, hər üç fənn üzrə birlikdə 46.52-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 2.82%, 3.30%, 9.68%, 5.05% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 18.55%-i "2", 32.96%-i "3", 23.81%-i "4", 24.68%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 22.43%-i "2", 27.96%-i "3", 24.76%-i "4", 24.85%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 26.83%-i "2", 38.40%-i "3", 18.81%-i "4", 15.96%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 1164 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 61.86%-i (720 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 49.14%-i (572 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 69.33%-i (807 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 429 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 53.16%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 50.12%-i (215 nəfəri) dövlət, 2.56%-i (11 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 39.63%-i (170 nəfəri) dövlət, 7.69%-i (33 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda tarix və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq tarixdən - 1.71%, ingilis dilindən - 2.57% təşkil edir.

Ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya və coğrafiya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 122 nəfəri 500-dən, o cümlədən 46 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 295.561-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 7.9% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 19.72% (142 nəfər), 100-199 intervalında 17.22% (124 nəfər), 200-299 intervalında 15.56% (112 nəfər), 300-499 intervalında 30.56% (220 nəfər), 500-dən yuxarı 16.94% (122 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 47.50%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 4.92%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 48.09%-dir.

Qəbul imtahanlarında 52 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Nic qəsəbə 2 saylı, Çuxur Qəbələ kənd, Qaradeyn kənd və Cığatelli kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun Vəndam qəsəbə 1 və 2 saylı, Tüntül kənd, Bunud kənd, Həməzəlli kənd və Mıxıqovaq kənd tam orta məktəbləri daxil olub.

Qobustan rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 332 şagird bitirib, onların 328 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 151 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 14.49, riyaziyyat fənnindən 14.27, xarici dil (kimya) fənnindən 10.32, hər üç fənn üzrə birlikdə 39.08-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 16.64%, 15.39%, 30.00%, 20.22% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 20.73%-i "2", 44.21%-i "3", 22.56%-i "4", 12.50%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 32.62%-i "2", 28.05%-i "3", 19.51%-i "4", 19.82%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 42.68%-i "2", 38.11%-i "3", 10.06%-i "4", 9.15%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 328 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 51.22%-i (168 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 44.21%-i (145 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 58.23%-i (191 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 89 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 46.60%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 33.71%-i (30 nəfəri) dövlət ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli üzrə, 52.81%-i (47 nəfəri) dövlət, 13.48%-i (12 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, fizika, kimya, tarix və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 12.16%, ədəbiyyatdan - 18.69%, fizikadan - 7.27%, kimyadan - 23.14%, tarixdən - 9.46%, ingilis dilindən - 25.01% təşkil edir.

Riyaziyyat və coğrafiya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 15 nəfəri 500-dən, o cümlədən 6 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 236.689-a bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 13.6% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 25.60% (43 nəfər), 100-199 intervalında 23.21% (39 nəfər), 200-299 intervalında 20.24% (34 nəfər), 300-499 intervalında 22.02% (37 nəfər), 500-dən yuxarı 8.93% (15 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 30.95%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 5.00%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 50.00%-dir.

Qəbul imtahanlarında 18 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Bəklə kənd və Yekəxana kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Bu il rayonun ən yaxşı məktəbləri sırasında Çuxanlı kənd tam orta məktəbini qeyd etmək olar.

Quba rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 1348 şagird bitirib, onların 1323 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 795 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 15.77, riyaziyyat fənnindən 15.32, xarici dil (kimya) fənnindən 12.50, hər üç fənn üzrə birlikdə 43.59-a bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 9.32%, 9.12%, 15.23%, 11.03% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 13.83%-i "2", 45.88%-i "3", 27.21%-i "4", 13.08%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 23.89%-i "2", 33.18%-i "3", 23.43%-i "4", 19.50%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 25.70%-i "2", 45.50%-i "3", 18.75%-i "4", 10.05%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 1327 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 62.47%-i (829 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 34.36%-i (456 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 70.16%-i (931 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 394 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 42.32%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 30.46%-i (120 nəfəri) dövlət, 0.76%-i (3 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 52.28%-i (206 nəfəri) dövlət, 16.50%-i (65 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, fizika, biologiya, tarix, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 8.90%, ədəbiyyatdan - 23.76%, riyaziyyatdan - 4.53%, fizikadan - 0.93%, biologiyadan - 7.07%, tarixdən - 32.60%, coğrafiyadan - 11.19%, ingilis dilindən - 29.23% təşkil edir.

Kimya fənni üzrə göstərici respublika üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 77 nəfəri 500-dən, o cümlədən 29 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 231.536-ya bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 15.5% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 28.35% (235 nəfər), 100-199 intervalında 21.71% (180 nəfər), 200-299 intervalında 15.44% (128 nəfər), 300-499 intervalında 25.21% (209 nəfər), 500-dən yuxarı 9.29% (77 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 34.50%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 2.63%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 42.11%-dir.

Qəbul imtahanlarında 64 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən II Nügədi kənd 2 saylı, A.Tahirov adına Qımıl kənd, Aşağı Tüləkəran kənd, Möhüc kənd və İqriq kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

M.Məmmədsalahov adına Cimi kənd, N.Dadaşov adına İspik kənd və C.Bayramov adına Zərqova kənd tam orta məktəblərinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

II Nügədi kənd 1 saylı tam orta məktəbi və İqriq kənd tam orta məktəbləri abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun Texniki Təmayüllü Liseyin II korpusu və 3 saylı şəhər tam orta məktəbləri daxil olub.

Qubadlı rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 457 şagird bitirib, onların 451 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 392 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 20.92, riyaziyyat fənnindən 20.68, xarici dil (kimya) fənnindən 18.41, hər üç fənn üzrə birlikdə 60.02-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 20.33%, 22.66%, 24.91%, 22.51% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 3.99%-i “2”, 27.94%-i “3”, 31.93%-i “4”, 36.14%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 5.32%-i “2”, 21.06%-i “3”, 36.14%-i “4”, 37.47%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 8.43%-i “2”, 30.82%-i “3”, 32.15%-i “4”, 28.60%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 452 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 91.59%-i (414 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 56.42%-i (255 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 95.35%-i (431 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 269 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 62.41%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 21.56%-i (58 nəfəri) dövlət ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 69.14%-i (186 nəfəri) dövlət, 9.29%-i (25 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, fizika, kimya, tarix, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 75 nəfəri 500-dən, o cümlədən 27 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti və Sumqayıt Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 302.568-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 10.5% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 15.46% (64 nəfər), 100-199 intervalında 18.84% (78 nəfər), 200-299 intervalında 17.87% (74 nəfər), 300-499 intervalında 29.71% (123 nəfər), 500-dən yuxarı 18.12% (75 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 47.83%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 3.00%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 53.00%-dir.

Qəbul imtahanlarında 31 məktəbin məzunları iştirak edib.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun 1 saylı şəhər, Xanlıq kənd 1 saylı, Xanlıq kənd 3 saylı, Ş.Kərimov adına Çərəli kənd, H.Quliyev adına Çaytumas kənd, Balakışi Hüseynov adına Dəmirçilər kənd, Ə.Əliyev adına Qəzryan kənd, Süleyman Rəhimov adına Məhrüzlu kənd, Mirağa Əliyev adına Hal kənd, B.Əsgərov adına Xələc kənd, Əliquluşağı kənd, Işıqlı kənd və Mahmudlu kənd tam orta məktəbləri daxil olub.

Qusar rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 859 şagird bitirib, onların 846 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 435 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 13.39, riyaziyyat fənnindən 14.14, xarici dil (kimya) fənnindən 12.68, hər üç fənn üzrə birlikdə 40.21-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 22.97%, 16.12%, 14.00%, 17.91% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 23.52%-i “2”, 48.46%-i “3”, 20.09%-i “4”, 7.92%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 30.02%-i “2”, 31.09%-i “3”, 21.75%-i “4”, 17.14%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 27.42%-i “2”, 40.78%-i “3”, 19.86%-i “4”, 11.94%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 846 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 52.36%-i (443 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 29.91%-i (253 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 58.04%-i (491 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 181 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 36.86%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 32.04%-i (58 nəfəri) dövlət, 3.31%-i (6 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 54.14%-i (98 nəfəri) dövlət, 10.50%-i (19 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon məzunlarının 29 nəfəri 500-dən, o cümlədən 8 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti və Sumqayıt Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 28.89% (128 nəfər), 100-199 intervalında 24.83% (110 nəfər), 200-299 intervalında 17.16% (76 nəfər), 300-499 intervalında 22.57% (100 nəfər), 500-dən yuxarı 6.55% (29 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 29.12%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 2.82%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 32.39%-dir.

Qəbul imtahanlarında 44 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Pıral kənd, Köhnə Xudat kənd, Xürəl kənd, Cağarqışlaq kənd, Yuxarı Kalunxur kənd, Əniğoba kənd, Suvacal kənd və Kiriq kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Rayonun Köhnə Xudat kənd tam orta məktəbinin qəbul imtahanlarında iştirak edən abituriyentlərinin sayı, məzunlarının sayının 10%-ni belə təşkil etmir.

Samur qəsəbə, Sudur kənd, Qənərçay kənd, Kuzun kənd və Böyük Muruq kənd tam orta məktəblərinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Xürəl kənd, Kiriq kənd və Suvacal kənd tam orta məktəbləri abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Bu il rayonun ən yaxşı məktəbləri sırasında 1 sayılı şəhər və Həsənqala kənd tam orta məktəblərini qeyd etmək olar.

Azərbaycan bölməsi:

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda bütün imtahan fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 18.49%, ədəbiyyatdan - 33.96%, riyaziyyatdan - 9.66%, fizikadan - 12.02%, kimyadan - 15.98%, biologiyadan - 20.66%, tarixdən - 32.53%, coğrafiyadan - 19.72%, ingilis dilindən - 33.27% təşkil edir.

Abituriyentlərin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 219.569-a bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 19.8% aşağıdır.

Rus bölməsi:

Rayonun abituriyentlərinin göstəriciləri I-IV qruplarda ana dili, riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya, coğrafiya və ingilis dili fənlər üzrə respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 17.50%, riyaziyyatdan - 26.74%, fizikadan - 22.34%, kimyadan - 15.82%, biologiyadan - 24.37%, coğrafiyadan - 9.93%, ingilis dilindən - 27.03% təşkil edir.

Abituriyentlərin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 219.353-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 25.6% aşağıdır.

Laçın rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 953 şagird bitirib, onların 937 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 680 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 18.30, riyaziyyat fənnindən 17.53, xarici dil (kimya) fənnindən 15.28, hər üç fənn üzrə birlikdə 51.1-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 5.24%, 3.94%, 3.65%, 4.32% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 12.38%-i "2", 31.38%-i "3", 30.74%-i "4", 25.51%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 16.22%-i "2", 25.40%-i "3", 32.76%-i "4", 25.61%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 18.89%-i "2", 35.65%-i "3", 26.57%-i "4", 18.89%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 940 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 79.15%-i (744 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 58.30%-i (548 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 83.30%-i (783 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 462 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 59.00%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 16.23%-i (75 nəfəri) dövlət, 0.22%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli üzrə, 75.97%-i (351 nəfəri) dövlət, 7.58%-i (35 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, riyaziyyat, fizika, biologiya, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 1.82%, riyaziyyatdan - 6.81%, fizikadan - 0.66%, biologiyadan - 4.26%, coğrafiyadan - 5.19%, ingilis dilindən - 8.13% təşkil edir.

Ədəbiyyat, kimya və tarix fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 92 nəfəri 500-dən, o cümlədən 29 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 266.942-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 2.5% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 20.56% (153 nəfər), 100-199 intervalında 20.70% (154 nəfər), 200-299 intervalında 18.41% (137 nəfər), 300-499 intervalında 27.96% (208 nəfər), 500-dən yuxarı 12.37% (92 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 40.32%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 3.03%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 40.91%-dir.

Qəbul imtahanlarında 79 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Qarakeçdi kənd 2 saylı, Fərəcan kənd, Aşağı Fərəcan kənd və Malıbəy kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Şeylanlı kənd 1 saylı tam orta məktəbinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun 18 və 34 saylı, Kamallı kənd tam orta məktəbləri daxil olub.

Lerik rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 471 şagird bitirib, onların 464 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 232 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 14.45, riyaziyyat fənnindən 14.97, xarici dil (kimya) fənnindən 10.65, hər üç fənn üzrə birlikdə 40.07-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 16.89%, 11.23%, 27.75%, 18.20% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 24.57%-i "2", 39.22%-i "3", 24.35%-i "4", 11.85%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 28.45%-i "2", 26.72%-i "3", 24.35%-i "4", 20.47%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 35.13%-i "2", 42.89%-i "3", 15.95%-i "4", 6.03%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 464 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 57.33%-i (266 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 43.53%-i (202 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 64.66%-i (300 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 104 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 34.67%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 30.77%-i (32 nəfəri) dövlət ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 56.73%-i (59 nəfəri) dövlət, 12.50%-i (13 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, fizika, kimya, tarix, coğrafiya, ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 17.92%, ədəbiyyatdan - 18.26%, riyaziyyatdan - 6.60%, fizikadan - 20.75%, kimyadan - 20.44%, tarixdən - 22.68%, coğrafiyadan - 9.68%, ingilis dilindən - 38.00% təşkil edir.

Rayon məzunlarının 20 nəfəri 500-dən, o cümlədən 4 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Lənkəran Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 215.008-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 21.5% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 32.71% (87 nəfər), 100-199 intervalında 23.31% (62 nəfər), 200-299 intervalında 13.53% (36 nəfər), 300-499 intervalında 22.93% (61 nəfər), 500-dən yuxarı 7.52% (20 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 30.45%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 5.13%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 30.77%-dir.

Qəbul imtahanlarında 37 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Hamarat kənd, Tikəband kənd, Orand kənd və Lərmərud kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Qosmalian kənd tam orta məktəbi abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun Monidigah kənd tam orta məktəbi daxil olub.

Lənkəran rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 1728 şagird bitirib, onların 1657 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 856 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 15.21, riyaziyyat fənnindən 14.47, xarici dil (kimya) fənnindən 11.40, hər üç fənn üzrə birlikdə 41.09-a bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 12.49%, 14.17%, 22.68%, 16.13% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 20.52%-i "2", 40.25%-i "3", 22.09%-i "4", 17.14%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 30.18%-i "2", 28.00%-i "3", 24.02%-i "4", 17.80%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 33.80%-i "2", 41.16%-i "3", 14.85%-i "4", 10.20%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 1658 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 55.07%-i (913 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 36.13%-i (599 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 60.55%-i (1004 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 516 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 51.39%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 29.65%-i (153 nəfəri) dövlət, 0.58%-i (3 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 65.50%-i (338 nəfəri) dövlət, 4.26%-i (22 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 4.87%, ədəbiyyatdan - 2.13%, riyaziyyatdan - 5.05%, fizikadan - 1.70%, kimyadan - 2.83%, biologiyadan - 0.29%, coğrafiyadan - 8.57%, ingilis dilindən - 15.71% təşkil edir.

Tarix fənni üzrə göstərici respublika üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 115 nəfəri 500-dən, o cümlədən 49 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Lənkəran Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 260.453-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 4.9% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 24.42% (223 nəfər), 100-199 intervalında 19.06% (174 nəfər), 200-299 intervalında 18.40% (168 nəfər), 300-499 intervalında 25.52% (233 nəfər), 500-dən yuxarı 12.60% (115 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 38.12%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 1.34%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 54.36%-dir.

Qəbul imtahanlarında 70 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Biləsər kənd və Tatova kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Tüədo kənd, Sinovli kənd və Diryan kənd tam orta məktəblərinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun 4 sayılı Humanitar Təmayüllü Məktəb-Liseyin II korpusu və 6 sayılı şəhər tam orta məktəbləri daxil olub.

Masallı rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 1483 şagird bitirib, onların 1388 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 673 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 14.74, riyaziyyat fənnindən 14.69, xarici dil (kimya) fənnindən 11.13, hər üç fənn üzrə birlikdə 40.57-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 15.21%, 12.85%, 24.47%, 17.18% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 25.50%-i “2”, 35.88%-i “3”, 23.56%-i “4”, 15.06%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 30.26%-i “2”, 27.16%-i “3”, 22.05%-i “4”, 20.53%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 37.32%-i “2”, 36.89%-i “3”, 16.93%-i “4”, 8.86%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 1398 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 52.50%-i (734 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 35.98%-i (503 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 58.37%-i (816 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 455 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 55.76%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 32.97%-i (150 nəfəri) dövlət, 1.10%-i (5 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 53.19%-i (242 nəfəri) dövlət, 12.75%-i (58 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili və coğrafiya fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 2.57%, coğrafiyadan - 4.02% təşkil edir.

Ədəbiyyat, riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya, tarix və ingilis dili fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 106 nəfəri 500-dən, o cümlədən 30 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Lənkəran Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 276.326-ya bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 0.9% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 18.66% (137 nəfər), 100-199 intervalında 19.35% (142 nəfər), 200-299 intervalında 20.16% (148 nəfər), 300-499 intervalında 27.38% (201 nəfər), 500-dən yuxarı 14.44% (106 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 41.83%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 2.11%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 45.26%-dir.

Qəbul imtahanlarında 65 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Qarğalıq kənd, I Yeddioymaq kənd və Hüseynhacılı kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Rayonun Qarğalıq kənd tam orta məktəbinin qəbul imtahanlarında iştirak edən abituriyentlərinin sayı, məzunlarının sayının 10%-ni belə təşkil etmir.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun “Dəfinə” liseyi daxil olub.

Mingəçevir şəhəri:

2018-ci ildə şəhərin ümumtəhsil müəssisələrini 805 şagird bitirib, onların 799 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 634 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Şəhər məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 19.59, riyaziyyat fənnindən 18.90, xarici dil (kimya) fənnindən 17.55, hər üç fənn üzrə birlikdə 56.04-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 12.70%, 12.11%, 19.01%, 14.40% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 7.63%-i “2”, 31.54%-i “3”, 31.29%-i “4”, 29.54%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 12.77%-i “2”, 23.78%-i “3”, 31.91%-i “4”, 31.54%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 13.02%-i “2”, 31.29%-i “3”, 26.41%-i “4”, 29.29%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 799 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 82.23%-i (657 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 43.18%-i (345 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 85.98%-i (687 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən şəhərin 405 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 58.95%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 32.84%-i (133 nəfəri) dövlət, 0.74%-i (3 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli üzrə, 62.22%-i (252 nəfəri) dövlət, 4.20%-i (17 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Bütün imtahan fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Şəhər məzunlarının 131 nəfəri 500-dən, o cümlədən 64 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Mingəçevir Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Şəhər abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 308.142-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 12.5% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 17.35% (114 nəfər), 100-199 intervalında 15.98% (105 nəfər), 200-299 intervalında 18.11% (119 nəfər), 300-499 intervalında 28.61% (188 nəfər), 500-dən yuxarı 19.94% (131 nəfər). Beləliklə, şəhər abituriyentlərinin yalnız 48.55%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Şəhərin attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 1.03%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 54.12%-dir.

Qəbul imtahanlarında 23 məktəbin məzunları iştirak edib.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il şəhərin Texniki-Humanitar Təmayüllü Liseyin II korpusu, Şəhər təbiət-riyaziyyat və humanitar elmlər təmayüllü liseyi, Texniki -humanitar liseyi, 3 və 4 saylı şəhər tam orta məktəbləri daxil olub.

Naftalan şəhəri:

2018-ci ildə şəhərin ümumtəhsil müəssisələrini 63 şagird bitirib, onların 62 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 44 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Şəhər məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 18.68, riyaziyyat fənnindən 17.63, xarici dil (kimya) fənnindən 14.85, hər üç fənn üzrə birlikdə 51.16-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 7.43%, 4.56%, 0.76%, 4.44% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 11.29%-i "2", 27.42%-i "3", 40.32%-i "4", 20.97%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 14.52%-i "2", 25.81%-i "3", 35.48%-i "4", 24.19%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 24.19%-i "2", 29.03%-i "3", 33.87%-i "4", 12.90%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 62 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 83.87%-i (52 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 72.58%-i (45 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 91.94%-i (57 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən şəhərin 29 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 50.88%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 31.03%-i (9 nəfəri) dövlət ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli üzrə, 62.07%-i (18 nəfəri) dövlət, 6.90%-i (2 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Şəhər abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, riyaziyyat, fizika və kimya fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 7.26%, riyaziyyatdan - 32.86%, fizikadan - 19.87%, kimyadan - 31.67% təşkil edir.

Şəhər məzunlarının 5 nəfəri 500-dən çox bal toplayıb. 600-dən yuxarı bal toplayan yoxdur.

Abituriyentlərin ən çoxu Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası, Azərbaycan Texniki Universiteti və Gəncə Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Şəhər abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 213.457-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 22.1% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 25.00% (13 nəfər), 100-199 intervalında 28.85% (15 nəfər), 200-299 intervalında 19.23% (10 nəfər), 300-499 intervalında 17.31% (9 nəfər), 500-dən yuxarı 9.62% (5 nəfər). Beləliklə, şəhər abituriyentlərinin yalnız 26.92%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Şəhərin attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 18.18%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 27.27%-dir.

Qəbul imtahanlarında 3 məktəbin məzunları iştirak edib.

Neftçala rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 624 şagird bitirib, onların 620 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 355 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 16.20, riyaziyyat fənnindən 14.75, xarici dil (kimya) fənnindən 12.74, hər üç fənn üzrə birlikdə 43.69-a bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 6.85%, 12.52%, 13.58%, 10.82% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 18.23%-i "2", 35.97%-i "3", 29.03%-i "4", 16.77%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 27.42%-i "2", 30.97%-i "3", 23.23%-i "4", 18.39%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 28.71%-i "2", 39.35%-i "3", 18.87%-i "4", 13.06%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 622 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 55.63%-i (346 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 31.51%-i (196 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 61.41%-i (382 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 204 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 53.40%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 47.55%-i (97 nəfəri) dövlət, 0.98%-i (2 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 43.63%-i (89 nəfəri) dövlət, 7.84%-i (16 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ədəbiyyat və tarix fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ədəbiyyatdan - 0.01%, tarixdən - 3.10% təşkil edir.

Ana dili, riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 53 nəfəri 500-dən, o cümlədən 14 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 289.524-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 5.7% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 16.47% (57 nəfər), 100-199 intervalında 18.21% (63 nəfər), 200-299 intervalında 20.23% (70 nəfər), 300-499 intervalında 29.77% (103 nəfər), 500-dən yuxarı 15.32% (53 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 45.09%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 1.54%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 52.31%-dir.

Qəbul imtahanlarında 28 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Mayak kənd 1 saylı və Şirvanlı kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Rayonun Mayak kənd 1 saylı tam orta məktəbinin qəbul imtahanlarında iştirak edən abituriyentlərinin sayı, məzunlarının sayının 10%-ni belə təşkil etmir.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun 1 saylı şəhər və Qaçaqkənd kənd tam orta məktəbləri daxil olub.

Oğuz rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 449 şagird bitirib, onların 448 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 313 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal (18.65) respublika üzrə orta göstəricidən 7.27%, riyaziyyat fənnindən (17.13) 1.59% yuxarı, xarici dil (kimya) fənnindən (13.76) respublika üzrə orta göstəricidən 6.67% aşağı, hər üç fənn üzrə birlikdə (49.54) respublika üzrə orta göstəricidən 1.13% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 8.04%-i "2", 37.50%-i "3", 27.23%-i "4", 27.23%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 16.07%-i "2", 29.91%-i "3", 31.03%-i "4", 22.99%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 22.77%-i "2", 40.63%-i "3", 23.44%-i "4", 13.17%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 449 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 65.92%-i (296 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 55.01%-i (247 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 74.39%-i (334 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 169 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 50.60%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 44.97%-i (76 nəfəri) dövlət, 0.59%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 48.52%-i (82 nəfəri) dövlət, 5.92%-i (10 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda riyaziyyat, fizika, kimya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq riyaziyyatdan - 4.60%, fizikadan - 1.32%, kimyadan - 8.77%, ingilis dilindən - 7.62% təşkil edir.

Ana dili, ədəbiyyat, tarix və coğrafiya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 35 nəfəri 500-dən, o cümlədən 11 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Bakı Dövlət Universiteti və Mingəçevir Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 276.828-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 1.1% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 16.89% (50 nəfər), 100-199 intervalında 19.59% (58 nəfər), 200-299 intervalında 18.58% (55 nəfər), 300-499 intervalında 33.11% (98 nəfər), 500-dən yuxarı 11.82% (35 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 44.93%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 200 baldan aşağı nəticə göstərən yoxdur. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 41.67%-dir.

Qəbul imtahanlarında 27 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Ə.Həbibullayev adına Baş Daşagıl kənd tam orta məktəbinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

A.Mahmudov adına Qarabulaq kənd tam orta məktəbinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun 3 sayılı şəhər tam orta məktəbi daxil olub.

Saatlı rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 724 şagird bitirib, onların 699 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 322 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 14.66, riyaziyyat fənnindən 14.22, xarici dil (kimya) fənnindən 11.05, hər üç fənn üzrə birlikdə 39.93-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 15.69%, 15.65%, 25.05%, 18.49% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 26.04%-i "2", 38.05%-i "3", 18.88%-i "4", 17.02%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 29.61%-i "2", 32.33%-i "3", 19.60%-i "4", 18.45%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 40.34%-i "2", 34.91%-i "3", 14.02%-i "4", 10.73%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 702 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 44.87%-i (315 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 39.60%-i (278 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 51.42%-i (361 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 151 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 41.83%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 36.42%-i (55 nəfəri) dövlət, 0.66%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 47.68%-i (72 nəfəri) dövlət, 15.23%-i (23 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, fizika, kimya, biologiya, tarix və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 5.71%, ədəbiyyatdan - 20.80%, fizikadan - 1.92%, kimyadan - 6.58%, biologiyadan - 8.81%, tarixdən - 17.19%, ingilis dilindən - 10.03% təşkil edir.

Riyaziyyat və coğrafiya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 46 nəfəri 500-dən, o cümlədən 23 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Sumqayıt Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 257.89-a bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 5.9% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 22.22% (70 nəfər), 100-199 intervalında 24.44% (77 nəfər), 200-299 intervalında 16.51% (52 nəfər), 300-499 intervalında 22.22% (70 nəfər), 500-dən yuxarı 14.60% (46 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 36.83%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 5.36%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 44.64%-dir.

Qəbul imtahanlarında 28 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Nərimankənd kənd və Smadəkənd kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Rayonun Məzrəli kənd və Azadkənd kənd tam orta məktəblərinin qəbul imtahanlarında iştirak edən abituriyentlərinin sayı, məzunlarının sayının 10%-ni belə təşkil etmir.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun Əlisultanlı kənd tam orta məktəbi daxil olub.

Sabirabad rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 1428 şagird bitirib, onların 1309 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 533 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 13.21, riyaziyyat fənnindən 12.75, xarici dil (kimya) fənnindən 9.69, hər üç fənn üzrə birlikdə 35.65-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 24.03%, 24.37%, 34.26%, 27.22% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 29.26%-i “2”, 41.94%-i “3”, 18.26%-i “4”, 10.54%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 36.97%-i “2”, 31.32%-i “3”, 18.49%-i “4”, 13.22%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 39.27%-i “2”, 43.54%-i “3”, 11.23%-i “4”, 5.96%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 1318 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 41.73%-i (550 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 29.59%-i (390 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 44.99%-i (593 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 239 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 40.30%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 28.45%-i (68 nəfəri) dövlət, 0.84%-i (2 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 51.05%-i (122 nəfəri) dövlət, 19.67%-i (47 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda bütün imtahan fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 11.10%, ədəbiyyatdan - 13.94%, riyaziyyatdan - 11.51%, fizikadan - 14.00%, kimyadan - 24.21%, biologiyadan - 20.71%, tarixdən - 12.49%, coğrafiyadan - 11.10%, ingilis dilindən - 35.25% təşkil edir.

Rayon məzunlarının 45 nəfəri 500-dən, o cümlədən 11 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti və Sumqayıt Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 218.4-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 20.3% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 30.91% (170 nəfər), 100-199 intervalında 21.82% (120 nəfər), 200-299 intervalında 17.82% (98 nəfər), 300-499 intervalında 21.27% (117 nəfər), 500-dən yuxarı 8.18% (45 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 29.45%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 1.39%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 34.72%-dir.

Qəbul imtahanlarında 63 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Axısxa kənd, Nizami kənd, Ələmbəyli kənd, Əhmədabad kənd, Narlıq kənd, Balvar kənd və C.Xəlilov adına Çağırqan kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Rayonun Axısxa kənd, Əhmədabad kənd və Narlıq kənd tam orta məktəblərinin qəbul imtahanlarında iştirak edən abituriyentlərinin sayı, məzunlarının sayının 10%-ni belə təşkil etmir.

Rüstəmli kənd tam orta məktəbinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Salyan rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 1132 şagird bitirib, onların 1057 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 594 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 15.39, riyaziyyat fənnindən 15.77, xarici dil (kimya) fənnindən 12.82, hər üç fənn üzrə birlikdə 43.97-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 11.51%, 6.48%, 13.04%, 10.23% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 21.29%-i "2", 38.60%-i "3", 24.88%-i "4", 15.23%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 26.68%-i "2", 25.26%-i "3", 24.60%-i "4", 23.46%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 31.69%-i "2", 35.19%-i "3", 19.30%-i "4", 13.81%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 1059 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 58.07%-i (615 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 36.64%-i (388 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 61.85%-i (655 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 357 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 54.50%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 41.46%-i (148 nəfəri) dövlət, 0.28%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 49.02%-i (175 nəfəri) dövlət, 9.24%-i (33 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Bütün imtahan fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayonun ədəbiyyat fənni üzrə göstəricisi respublika üzrə ən yüksək göstəriciyə bərabərdir.

Rayon məzunlarının 84 nəfəri 500-dən, o cümlədən 27 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti, Azərbaycan Texniki Universiteti və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 285.82-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 4.3% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 14.15% (87 nəfər), 100-199 intervalında 23.74% (146 nəfər), 200-299 intervalında 19.02% (117 nəfər), 300-499 intervalında 29.43% (181 nəfər), 500-dən yuxarı 13.66% (84 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 43.09%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 4.21%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 49.47%-dir.

Qəbul imtahanlarında 39 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən 9 sayılı şəhər və Peyk kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun Humanitar fənlər təmayüllü 1 sayılı məktəb-liseyi və 4 sayılı şəhər tam orta məktəbləri daxil olub.

Samux rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 457 şagird bitirib, onların 451 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 223 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 14.79, riyaziyyat fənnindən 13.49, xarici dil (kimya) fənnindən 11.23, hər üç fənn üzrə birlikdə 39.51-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 14.94%, 19.99%, 23.82%, 19.35% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 25.06%-i "2", 36.36%-i "3", 22.17%-i "4", 16.41%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 31.49%-i "2", 32.37%-i "3", 23.50%-i "4", 12.64%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 37.03%-i "2", 37.47%-i "3", 15.52%-i "4", 9.98%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 451 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 56.76%-i (256 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 59.42%-i (268 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 66.30%-i (299 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 125 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 41.81%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 38.40%-i (48 nəfəri) dövlət, 0.80%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 57.60%-i (72 nəfəri) dövlət, 3.20%-i (4 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, riyaziyyat, fizika, kimya və biologiya fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 9.65%, riyaziyyatdan - 24.95%, fizikadan - 25.62%, kimyadan - 28.51%, biologiyadan - 31.55% təşkil edir.

Ədəbiyyat, tarix, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 27 nəfəri 500-dən, o cümlədən 7 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Gəncə Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinə (Gəncə şəhəri) qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 228.613-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 16.5% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 30.47% (78 nəfər), 100-199 intervalında 19.92% (51 nəfər), 200-299 intervalında 15.63% (40 nəfər), 300-499 intervalında 23.44% (60 nəfər), 500-dən yuxarı 10.55% (27 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 33.98%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 6.67%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 40.00%-dir.

Qəbul imtahanlarında 23 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Nizami adına Lüksemburq kənd və Qarayeri qəsəbə 2 saylı tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Nizami adına Lüksemburq kənd tam orta məktəbi abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Bu il rayonun ən yaxşı məktəbləri sırasında Yuxarı Ağasıbəyli kənd tam orta məktəblərini qeyd etmək olar.

Siyəzən rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 379 şagird bitirib, onların 377 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 257 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal (17.37) respublika üzrə orta göstəricidən 0.07% aşağıdır, riyaziyyat fənnindən (18.27) respublika üzrə orta göstəricidən 8.35% yuxarıdır, xarici dil (kimya) fənnindən (15.30) respublika üzrə orta göstəricidən 3.76% yuxarıdır, hər üç fənn üzrə birlikdə (50.94) respublika üzrə orta göstəricidən 3.99% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 16.71%-i "2", 30.77%-i "3", 28.91%-i "4", 23.61%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 15.38%-i "2", 24.67%-i "3", 28.12%-i "4", 31.83%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 20.42%-i "2", 33.42%-i "3", 25.46%-i "4", 20.69%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 378 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 71.69%-i (271 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 32.54%-i (123 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 75.13%-i (284 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 146 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 51.41%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 44.52%-i (65 nəfəri) dövlət, 2.05%-i (3 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 44.52%-i (65 nəfəri) dövlət, 8.90%-i (13 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, riyaziyyat, kimya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 4.20%, riyaziyyatdan - 0.34%, kimyadan - 11.67%, ingilis dilindən - 2.02% təşkil edir.

Ədəbiyyat, fizika, tarix və coğrafiya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 27 nəfəri 500-dən, o cümlədən 13 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 260.051-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 5.1% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 20.66% (56 nəfər), 100-199 intervalında 22.51% (61 nəfər), 200-299 intervalında 19.19% (52 nəfər), 300-499 intervalında 27.68% (75 nəfər), 500-dən yuxarı 9.96% (27 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 37.64%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 200 baldan aşağı nəticə göstərən yoxdur. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 41.51%-dir.

Qəbul imtahanlarında 15 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən R.Məmmədov adına Eynibulaq kənd tam orta məktəbinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Bu il rayonun ən yaxşı məktəbləri sırasında 2 sayılı şəhər tam orta məktəbini qeyd etmək olar.

Sumqayıt şəhəri:

2018-ci ildə şəhərin ümumtəhsil müəssisələrini 2805 şagird bitirib, onların 2739 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 2321 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Şəhər məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 20.89, riyaziyyat fənnindən 20.44, xarici dil (kimya) fənnindən 18.65, hər üç fənn üzrə birlikdə 59.98-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 20.13%, 21.21%, 26.51%, 22.43% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 5.22%-i “2”, 26.03%-i “3”, 33.63%-i “4”, 35.12%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 6.57%-i “2”, 22.31%-i “3”, 35.01%-i “4”, 36.11%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 10.00%-i “2”, 27.82%-i “3”, 29.83%-i “4”, 32.35%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 2764 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 87.19%-i (2410 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 52.57%-i (1453 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 91.79%-i (2537 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən şəhərin 1640 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 64.64%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 42.50%-i (697 nəfəri) dövlət, 0.98%-i (16 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 50.67%-i (831 nəfəri) dövlət, 5.85%-i (96 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Şəhər məzunlarının 476 nəfəri 500-dən, o cümlədən 205 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti və Sumqayıt Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 15.06% (363 nəfər), 100-199 intervalında 16.60% (400 nəfər), 200-299 intervalında 17.10% (412 nəfər), 300-499 intervalında 31.49% (759 nəfər), 500-dən yuxarı 19.75% (476 nəfər). Beləliklə, şəhər abituriyentlərinin 51.24%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Şəhərin attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 0.44%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə 76.42%-dir.

Qəbul imtahanlarında 50 məktəbin məzunları iştirak edib.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il şəhərin 18, 21, 25, 35 və 40 sayılı tam orta məktəbləri, Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya, Texniki və təbiət elmləri, “İstedad” (humanitar və təbiət-riyaziyyat təmayüllü), “Təfəkkür” və “İdrak” liseyləri daxil olub.

Azərbaycan bölməsi:

Bütün imtahan fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Biologiya və ingilis dili fənləri üzrə şəhərin göstəriciləri respublika üzrə ən yüksək göstəriciyə bərabərdir.

Abituriyentlərin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 318.446-ya bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 16.3% yuxarıdır.

Rus bölməsi:

Şəhər abituriyentlərinin göstəriciləri I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, fizika, kimya, tarix və ingilis dili fənləri üzrə respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 3.84%, ədəbiyyatdan - 0.29%, fizikadan - 2.23%, kimyadan - 8.86%, tarixdən - 8.02%, ingilis dilindən - 0.65% təşkil edir.

Şəhərin riyaziyyat və coğrafiya fənləri üzrə göstəriciləri respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Riyaziyyat fənni üzrə şəhərin göstəricisi respublika üzrə ən yüksək göstəriciyə bərabərdir.

Abituriyentlərin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 291.893-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 1.0% aşağıdır.

Şabran rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 512 şagird bitirib, onların 500 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 285 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 16.33, riyaziyyat fənnindən 15.30, xarici dil (kimya) fənnindən 11.52, hər üç fənn üzrə birlikdə 43.14-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 6.10%, 9.27%, 21.86%, 11.93% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 16.00%-i "2", 39.60%-i "3", 26.80%-i "4", 17.60%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 23.80%-i "2", 31.00%-i "3", 28.40%-i "4", 16.80%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 29.40%-i "2", 45.40%-i "3", 17.80%-i "4", 7.40%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 502 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 63.94%-i (321 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 33.07%-i (166 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 68.33%-i (343 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 129 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 37.61%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 37.21%-i (48 nəfəri) dövlət, 2.33%-i (3 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 49.61%-i (64 nəfəri) dövlət, 10.85%-i (14 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda bütün imtahan fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 9.39%, ədəbiyyatdan - 22.68%, riyaziyyatdan - 6.67%, fizikadan - 15.74%, kimyadan - 13.62%, biologiyadan - 9.73%, tarixdən - 28.26%, coğrafiyadan - 1.24%, ingilis dilindən - 22.90% təşkil edir.

Rayon məzunlarının 28 nəfəri 500-dən, o cümlədən 6 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Azərbaycan Texniki Universiteti və Sumqayıt Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 219.484-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 19.9% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 31.46% (101 nəfər), 100-199 intervalında 23.68% (76 nəfər), 200-299 intervalında 14.95% (48 nəfər), 300-499 intervalında 21.18% (68 nəfər), 500-dən yuxarı 8.72% (28 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 29.91%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 2.27%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 45.45%-dir.

Qəbul imtahanlarında 19 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən H.Əliyev adına Dağbilici kənd, C.Məmmədov adına Aygünlü kənd, Çölquşçu kənd və Padar kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Baş Əmirxanlı kənd tam orta məktəbinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

C.Məmmədov adına Aygünlü kənd tam orta məktəbi abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Şamaxı rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 645 şagird bitirib, onların 632 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 384 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal (17.64) respublika üzrə orta göstəricidən 1.48% yuxarı, riyaziyyat fənnindən (16.53) respublika üzrə orta göstəricidən 1.96% aşağı, xarici dil (kimya) fənnindən (11.81) respublika üzrə orta göstəricidən 19.86% aşağı, hər üç fənn üzrə birlikdə (45.99) respublika üzrə orta göstəricidən 6.12% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 13.45%-i “2”, 34.49%-i “3”, 26.90%-i “4”, 25.16%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 19.62%-i “2”, 27.69%-i “3”, 31.17%-i “4”, 21.52%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 28.16%-i “2”, 45.89%-i “3”, 16.93%-i “4”, 9.02%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 632 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 68.20%-i (431 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 68.51%-i (433 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 79.59%-i (503 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 236 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 46.92%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 22.88%-i (54 nəfəri) dövlət, 0.42%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 65.68%-i (155 nəfəri) dövlət, 11.02%-i (26 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, riyaziyyat, tarix, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 4.92%, riyaziyyatdan - 8.51%, tarixdən - 4.59%, coğrafiyadan - 6.93%, ingilis dilindən - 26.57% təşkil edir.

Ədəbiyyat, fizika, kimya və biologiya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 49 nəfəri 500-dən, o cümlədən 17 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti və Bakı Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 256.211-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 6.5% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 22.04% (95 nəfər), 100-199 intervalında 22.04% (95 nəfər), 200-299 intervalında 20.19% (87 nəfər), 300-499 intervalında 24.36% (105 nəfər), 500-dən yuxarı 11.37% (49 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 35.73%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 200 baldan aşağı nəticə göstərən yoxdur. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 45.76%-dir.

Qəbul imtahanlarında 46 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən C.Heydərrov adına Dəmirçi kənd, A.Rəcəbov adına Qaravəlli kənd, Kərkənc kənd və Həmyəli kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

B.Niftəliyev adına Şirvan kənd, F.Əsgərov adına Mərzəndiyyə kənd və Hacıqədirlı kənd tam orta məktəblərinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

A.Rəcəbov adına Qaravəlli kənd tam orta məktəbi abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Bu il rayonun ən yaxşı məktəbləri sırasında Göylər kənd 2 saylı tam orta məktəbini qeyd etmək olar.

Şəki rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 1733 şagird bitirib, onların 1701 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 1090 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal (17.66) respublika üzrə orta göstəricidən 1.58%, riyaziyyat fənnindən (16.92) 0.37% yuxarı, xarici dil (kimya) fənnindən (13.52) respublika üzrə orta göstəricidən 8.26% aşağı, hər üç fənn üzrə birlikdə (48.11) 1.79% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 12.87%-i “2”, 37.27%-i “3”, 23.69%-i “4”, 26.16%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 20.22%-i “2”, 27.40%-i “3”, 25.75%-i “4”, 26.63%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 25.28%-i “2”, 39.56%-i “3”, 19.17%-i “4”, 15.99%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 1706 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 65.94%-i (1125 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 45.31%-i (773 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 71.10%-i (1213 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 633 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 52.18%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 45.18%-i (286 nəfəri) dövlət, 2.84%-i (18 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli üzrə, 43.76%-i (277 nəfəri) dövlət, 8.21%-i (52 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ədəbiyyat, tarix və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ədəbiyyatdan - 1.50%, tarixdən - 0.78%, ingilis dilindən - 3.75% təşkil edir.

Ana dili, riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya və coğrafiya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 205 nəfəri 500-dən, o cümlədən 74 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti və Bakı Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 288.734-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 5.4% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 19.29% (217 nəfər), 100-199 intervalında 20.18% (227 nəfər), 200-299 intervalında 14.49% (163 nəfər), 300-499 intervalında 27.82% (313 nəfər), 500-dən yuxarı 18.22% (205 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 46.04%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 2.45%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 55.10%-dir.

Qəbul imtahanlarında 72 məktəbin məzunları iştirak edib.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun Şəhər fizika-riyaziyyat və humanitar təmayüllü liseyi, 5, 7, 11, 19 və 20 saylı şəhər, Orta Zəyzid kənd 1 və 2 saylı tam orta məktəbləri olub.

Şəmkir rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 1816 şagird bitirib, onların 1714 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 952 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 15.28, riyaziyyat fənnindən 14.21, xarici dil (kimya) fənnindən 12.61, hər üç fənn üzrə birlikdə 41.95-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 12.11%, 15.73%, 14.45%, 14.36% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 20.45%-i “2”, 39.24%-i “3”, 25.24%-i “4”, 15.07%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 30.34%-i “2”, 30.05%-i “3”, 23.22%-i “4”, 16.39%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 29.75%-i “2”, 38.80%-i “3”, 18.44%-i “4”, 13.01%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 1716 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 54.84%-i (941 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 53.55%-i (919 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 62.24%-i (1068 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 503 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 47.10%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 30.02%-i (151 nəfəri) dövlət, 0.60%-i (3 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli üzrə, 59.84%-i (301 nəfəri) dövlət, 9.54%-i (48 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, fizika, biologiya, tarix, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 6.61%, ədəbiyyatdan - 5.99%, riyaziyyatdan - 17.71%, fizikadan - 4.36%, biologiyadan - 10.12%, tarixdən - 4.33%, coğrafiyadan - 7.99%, ingilis dilindən - 8.09% təşkil edir.

Kimya fənni üzrə göstərici respublika üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 114 nəfəri 500-dən, o cümlədən 41 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri) və Gəncə Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 252.81-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 7.7% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 24.97% (235 nəfər), 100-199 intervalında 19.77% (186 nəfər), 200-299 intervalında 19.23% (181 nəfər), 300-499 intervalında 23.91% (225 nəfər), 500-dən yuxarı 12.11% (114 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 36.03%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 7.48%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 40.82%-dir.

Qəbul imtahanlarında 65 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Ceyrançöl kənd, Dağ-Cəyir kənd və Qarallar kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Dağ-Cəyir kənd tam orta məktəbi abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun Çənlibel kənd 2 saylı tam orta məktəbi daxil olub.

Şirvan şəhəri:

2018-ci ildə şəhərin ümumtəhsil müəssisələrini 757 şagird bitirib, onların 722 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 481 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Şəhər məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal (17.90) respublika üzrə orta göstəricidən 2.98% yuxarı, riyaziyyat fənnindən (16.78) 0.46%, xarici dil (kimya) fənnindən (13.30) 9.75%, hər üç fənn üzrə birlikdə (47.99) respublika üzrə orta göstəricidən 2.03% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 14.96%-i "2", 31.99%-i "3", 26.18%-i "4", 26.87%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 16.76%-i "2", 31.30%-i "3", 28.95%-i "4", 22.99%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 22.71%-i "2", 44.74%-i "3", 20.50%-i "4", 12.05%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 723 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 76.07%-i (550 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 40.80%-i (295 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 79.67%-i (576 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən şəhərin 308 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 53.47%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 34.42%-i (106 nəfəri) dövlət, 1.30%-i (4 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 53.57%-i (165 nəfəri) dövlət, 10.71%-i (33 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Şəhər abituriyentlərinin I-IV qruplarda riyaziyyat, kimya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq riyaziyyatdan - 9.40%, kimyadan - 0.60%, ingilis dilindən - 2.03% təşkil edir.

Ana dili, ədəbiyyat, fizika, biologiya, tarix və coğrafiya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Şəhər məzunlarının 86 nəfəri 500-dən, o cümlədən 31 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinə qəbul olub.

Şəhər abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 279.778-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 2.1% yuxarıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 17.45% (96 nəfər), 100-199 intervalında 23.27% (128 nəfər), 200-299 intervalında 17.82% (98 nəfər), 300-499 intervalında 25.82% (142 nəfər), 500-dən yuxarı 15.64% (86 nəfər). Beləliklə, şəhər abituriyentlərinin yalnız 41.45%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Şəhərin attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 1.56%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 56.25%-dir.

Qəbul imtahanlarında 15 məktəbin məzunları iştirak edib.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il şəhərin 18 saylı təbiət və humanitar fənlər təmayüllü məktəb-liseyin II korpusu və 1 saylı şəhər tam orta məktəbləri daxil olub.

Şuşa rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 160 şagird bitirib, onların 157 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 110 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 17.59, riyaziyyat fənnindən 16.89, xarici dil (kimya) fənnindən 14.80, hər üç fənn üzrə birlikdə 49.27-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 1.15%, 0.15%, 0.36%, 0.57% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 12.74%-i "2", 38.22%-i "3", 27.39%-i "4", 21.66%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 16.56%-i "2", 30.57%-i "3", 31.21%-i "4", 21.66%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 14.65%-i "2", 42.04%-i "3", 31.21%-i "4", 12.10%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 158 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 82.28%-i (130 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 68.99%-i (109 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 87.34%-i (138 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 62 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 44.93%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 14.52%-i (9 nəfəri) dövlət, 3.23%-i (2 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 77.42%-i (48 nəfəri) dövlət, 4.84%-i (3 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, fizika, kimya, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 11.80%, ədəbiyyatdan - 3.91%, riyaziyyatdan - 21.51%, fizikadan - 21.75%, kimyadan - 18.14%, coğrafiyadan - 19.60%, ingilis dilindən - 22.10% təşkil edir.

Tarix fənni üzrə göstərici respublika üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 9 nəfəri 500-dən, o cümlədən 2 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Azərbaycan Texniki Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 226.215-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 17.4% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 27.69% (36 nəfər), 100-199 intervalında 23.85% (31 nəfər), 200-299 intervalında 16.92% (22 nəfər), 300-499 intervalında 24.62% (32 nəfər), 500-dən yuxarı 6.92% (9 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 31.54%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 9.09%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 27.27%-dir.

Qəbul imtahanlarında 16 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Şuşa 10, 12 və 20 sayılı şəhər tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Bu il rayonun ən yaxşı məktəbləri sırasında Şuşa 6 sayılı şəhər tam orta məktəbini qeyd etmək olar.

Tərtər rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 607 şagird bitirib, onların 586 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 315 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 15.51, riyaziyyat fənnindən 14.17, xarici dil (kimya) fənnindən 11.80, hər üç fənn üzrə birlikdə 41.47-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 10.81%, 15.96%, 19.99%, 15.34% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 20.48%-i "2", 38.05%-i "3", 24.91%-i "4", 16.55%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 28.33%-i "2", 31.40%-i "3", 27.99%-i "4", 12.29%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 33.28%-i "2", 38.05%-i "3", 17.75%-i "4", 10.92%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 589 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 60.78%-i (358 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 41.94%-i (247 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 67.23%-i (396 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 184 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 46.46%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 30.98%-i (57 nəfəri) dövlət ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 60.87%-i (112 nəfəri) dövlət, 8.15%-i (15 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda bütün imtahan fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 12.49%, ədəbiyyatdan - 11.50%, riyaziyyatdan - 16.82%, fizikadan - 11.62%, kimyadan - 11.91%, biologiyadan - 19.40%, tarixdən - 6.87%, coğrafiyadan - 7.30%, ingilis dilindən - 25.18% təşkil edir.

Rayon məzunlarının 28 nəfəri 500-dən, o cümlədən 10 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 233.259-a bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 14.8% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 25.42% (91 nəfər), 100-199 intervalında 23.46% (84 nəfər), 200-299 intervalında 18.99% (68 nəfər), 300-499 intervalında 24.30% (87 nəfər), 500-dən yuxarı 7.82% (28 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 32.12%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 4.55%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 31.82%-dir.

Qəbul imtahanlarında 34 məktəbin məzunları iştirak edib.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun 2 sayılı şəhər məktəb-liseyi daxil olub.

Tovuz rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 1542 şagird bitirib, onların 1517 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 851 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 15.28, riyaziyyat fənnindən 15.01, xarici dil (kimya) fənnindən 12.67, hər üç fənn üzrə birlikdə 42.96-ya bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 12.11%, 11.00%, 14.03%, 12.30% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 19.78%-i "2", 40.67%-i "3", 25.44%-i "4", 14.11%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 27.82%-i "2", 27.95%-i "3", 25.58%-i "4", 18.66%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 29.66%-i "2", 37.84%-i "3", 20.04%-i "4", 12.46%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 1524 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 56.96%-i (868 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 47.57%-i (725 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 66.86%-i (1019 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 471 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 46.22%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 43.31%-i (204 nəfəri) dövlət, 0.42%-i (2 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 50.53%-i (238 nəfəri) dövlət, 5.73%-i (27 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, riyaziyyat, biologiya, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 2.03%, riyaziyyatdan - 2.56%, biologiyadan - 7.40%, coğrafiyadan - 0.65%, ingilis dilindən - 0.73% təşkil edir.

Ədəbiyyat, fizika, kimya və tarix fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 130 nəfəri 500-dən, o cümlədən 39 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Gəncə Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 273.471-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 0.2% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 19.47% (169 nəfər), 100-199 intervalında 22.58% (196 nəfər), 200-299 intervalında 17.97% (156 nəfər), 300-499 intervalında 25.00% (217 nəfər), 500-dən yuxarı 14.98% (130 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 39.98%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 3.33%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 54.67%-dir.

Qəbul imtahanlarında 65 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən İsakənd kənd tam orta məktəbinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun N.Tusi adına Təbiət və texniki təmayüllü məktəb-liseyi, E.Məmmədov adına şəhər, A.S.Puşkin adına şəhər, Z.Yusifov adına Bayramlı kənd və Azaflı kənd tam orta məktəbləri daxil olub.

Ucar rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 716 şagird bitirib, onların 698 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 382 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 14.84, riyaziyyat fənnindən 14.74, xarici dil (kimya) fənnindən 12.10, hər üç fənn üzrə birlikdə 41.68-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 14.64%, 12.56%, 17.92%, 14.91% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 23.21%-i "2", 39.26%-i "3", 24.64%-i "4", 12.89%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 27.79%-i "2", 29.66%-i "3", 22.64%-i "4", 19.91%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 31.09%-i "2", 41.26%-i "3", 15.33%-i "4", 12.32%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 704 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 57.95%-i (408 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 46.88%-i (330 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 63.78%-i (449 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 206 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 45.88%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 43.20%-i (89 nəfəri) dövlət, 1.46%-i (3 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 44.17%-i (91 nəfəri) dövlət, 11.17%-i (23 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya, tarix, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 4.72%, riyaziyyatdan - 14.41%, fizikadan - 12.08%, kimyadan - 10.00%, biologiyadan - 3.28%, tarixdən - 1.13%, coğrafiyadan - 6.98%, ingilis dilindən - 11.42% təşkil edir.

Ədəbiyyat fənni üzrə göstərici respublika üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 42 nəfəri 500-dən, o cümlədən 17 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 243.992-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 10.9% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 26.47% (108 nəfər), 100-199 intervalında 20.10% (82 nəfər), 200-299 intervalında 18.14% (74 nəfər), 300-499 intervalında 25.00% (102 nəfər), 500-dən yuxarı 10.29% (42 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 35.29%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 200 baldan aşağı nəticə göstərən yoxdur. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 47.46%-dir.

Qəbul imtahanlarında 36 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Bərgüşad kənd 2 saylı və Təzə Şilyan kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Bu il rayonun ən yaxşı məktəbləri sırasında 6 saylı şəhər və Qazıqumlaq kənd 2 saylı tam orta məktəblərini qeyd etmək olar.

Yardımlı rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 623 şagird bitirib, onların 568 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 248 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 13.91, riyaziyyat fənnindən 14.19, xarici dil (kimya) fənnindən 9.54, hər üç fənn üzrə birlikdə 37.64-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 19.99%, 15.86%, 35.27%, 23.16% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 29.93%-i “2”, 34.51%-i “3”, 23.42%-i “4”, 12.15%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 35.56%-i “2”, 24.47%-i “3”, 17.08%-i “4”, 22.89%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 41.37%-i “2”, 40.85%-i “3”, 12.85%-i “4”, 4.93%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 573 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 44.68%-i (256 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 32.81%-i (188 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 49.21%-i (282 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 124 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 43.97%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 40.32%-i (50 nəfəri) dövlət, 0.81%-i (1 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli üzrə, 49.19%-i (61 nəfəri) dövlət, 9.68%-i (12 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, tarix, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 12.95%, ədəbiyyatdan - 19.12%, tarixdən - 8.44%, coğrafiyadan - 14.51%, ingilis dilindən - 45.23% təşkil edir.

Riyaziyyat, fizika və kimya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 21 nəfəri 500-dən, o cümlədən 3 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti və Lənkəran Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 234.98-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 14.2% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 26.17% (67 nəfər), 100-199 intervalında 21.09% (54 nəfər), 200-299 intervalında 17.97% (46 nəfər), 300-499 intervalında 26.56% (68 nəfər), 500-dən yuxarı 8.20% (21 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 34.77%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 4.17%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 20.83%-dir.

Qəbul imtahanlarında 46 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Telavar kənd, Ostayir kənd və Dağüzü kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Rayonun Telavar kənd tam orta məktəbinin qəbul imtahanlarında iştirak edən abituriyentlərinin sayı, məzunlarının sayının 10%-ni belə təşkil etmir.

Ostayir kənd və Porsova kənd tam orta məktəbləri abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Bu il rayonun ən yaxşı məktəbləri sırasında Hamarkənd kənd və Qabaqdibi kənd tam orta məktəblərini qeyd etmək olar.

Yevlax rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 1078 şagird bitirib, onların 1020 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 522 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 14.84, riyaziyyat fənnindən 13.88, xarici dil (kimya) fənnindən 11.93, hər üç fənn üzrə birlikdə 40.65-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 14.62%, 17.68%, 19.08%, 17.01% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 22.55%-i “2”, 40.10%-i “3”, 21.76%-i “4”, 15.59%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 31.47%-i “2”, 29.12%-i “3”, 24.12%-i “4”, 15.29%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 34.41%-i “2”, 36.67%-i “3”, 16.76%-i “4”, 12.16%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 1022 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 53.72%-i (549 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 36.59%-i (374 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 59.10%-i (604 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 310 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 51.32%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 37.42%-i (116 nəfəri) dövlət, 0.97%-i (3 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli üzrə, 53.55%-i (166 nəfəri) dövlət, 8.06%-i (25 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, riyaziyyat, biologiya, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 4.65%, riyaziyyatdan - 13.37%, biologiyadan - 4.75%, coğrafiyadan - 17.00%, ingilis dilindən - 8.18% təşkil edir.

Ədəbiyyat, fizika, kimya və tarix fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 61 nəfəri 500-dən, o cümlədən 16 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Mingəçevir Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 252.014-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 8.0% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 26.23% (144 nəfər), 100-199 intervalında 17.30% (95 nəfər), 200-299 intervalında 18.76% (103 nəfər), 300-499 intervalında 26.59% (146 nəfər), 500-dən yuxarı 11.11% (61 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 37.70%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 2.44%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərib. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 34.15%-dir.

Qəbul imtahanlarında 39 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Tanrıqulular kənd tam orta məktəbinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

İravanlı kənd tam orta məktəbinin bir məzununu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Tanrıqulular kənd tam orta məktəbi abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun 5 sayılı şəhər tam orta məktəbi daxil olub.

Zaqatala rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 1136 şagird bitirib, onların 1123 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 675 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 15.56, riyaziyyat fənnindən 14.61, xarici dil (kimya) fənnindən 13.16, hər üç fənn üzrə birlikdə 43.5-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 10.52%, 13.35%, 10.76%, 11.20% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 17.03%-i “2”, 44.20%-i “3”, 25.82%-i “4”, 12.95%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 26.98%-i “2”, 32.86%-i “3”, 22.97%-i “4”, 17.19%-i “5”, xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 24.04%-i “2”, 41.59%-i “3”, 21.02%-i “4”, 13.36%-i “5” qiyməti alıb. Ümumilikdə, 1127 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 51.20%-i (577 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 30.79%-i (347 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 55.46%-i (625 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 334 məzununu (imtahanlarda iştirak edənlərin 53.44%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 33.83%-i (113 nəfəri) dövlət, 2.69%-i (9 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 52.99%-i (177 nəfəri) dövlət, 10.48%-i (35 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ədəbiyyat, biologiya, tarix, coğrafiya və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ədəbiyyatdan - 12.76%, biologiyadan - 18.09%, tarixdən - 12.77%, coğrafiyadan - 3.74%, ingilis dilindən - 8.78% təşkil edir.

Ana dili, riyaziyyat, fizika və kimya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 65 nəfəri 500-dən, o cümlədən 25 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 267.854-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 2.2% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 20.10% (116 nəfər), 100-199 intervalında 21.84% (126 nəfər), 200-299 intervalında 20.10% (116 nəfər), 300-499 intervalında 26.69% (154 nəfər), 500-dən yuxarı 11.27% (65 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 37.95%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 2.19%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 35.77%-dir.

Qəbul imtahanlarında 49 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Paşan kənd tam orta məktəbinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun Ak. Z.Əliyeva adına Texniki fənlər liseyi, Tala kənd 1 saylı və Göyəm kənd tam orta məktəbləri daxil olub.

Zəngilan rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 461 şagird bitirib, onların 453 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 384 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 19.79, riyaziyyat fənnindən 19.51, xarici dil (kimya) fənnindən 18.12, hər üç fənn üzrə birlikdə 57.42-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 13.83%, 15.70%, 22.92%, 17.21% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 7.51%-i "2", 29.14%-i "3", 32.89%-i "4", 30.46%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 7.95%-i "2", 25.39%-i "3", 34.66%-i "4", 32.01%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 8.83%-i "2", 33.33%-i "3", 29.58%-i "4", 28.26%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 454 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 86.56%-i (393 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 55.95%-i (254 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 89.65%-i (407 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 253 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 62.16%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 21.74%-i (55 nəfəri) dövlət ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 68.77%-i (174 nəfəri) dövlət, 9.49%-i (24 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya və coğrafiya fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq riyaziyyatdan - 4.77%, fizikadan - 9.23%, kimyadan - 3.04%, biologiyadan - 6.51%, coğrafiyadan - 8.89% təşkil edir.

Ana dili, ədəbiyyat, tarix və ingilis dili fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 56 nəfəri 500-dən, o cümlədən 22 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 271.194-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 1.0% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 20.87% (82 nəfər), 100-199 intervalında 19.85% (78 nəfər), 200-299 intervalında 19.85% (78 nəfər), 300-499 intervalında 25.19% (99 nəfər), 500-dən yuxarı 14.25% (56 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 39.44%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 6.45%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 37.63%-dir.

Qəbul imtahanlarında 29 məktəbin məzunları iştirak edib.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il rayonun 9, 15, 22, 26 və 29 saylı tam orta məktəbləri daxil olub.

Zərdab rayonu:

2018-ci ildə rayonun ümumtəhsil müəssisələrini 447 şagird bitirib, onların hamısı buraxılış imtahanında iştirak edib və 245 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Rayon məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 15.36, riyaziyyat fənnindən 15.07, xarici dil (kimya) fənnindən 11.95, hər üç fənn üzrə birlikdə 42.38-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 11.64%, 10.60%, 18.95%, 13.48% aşağıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 20.58%-i "2", 40.27%-i "3", 22.15%-i "4", 17.00%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 24.83%-i "2", 30.87%-i "3", 29.31%-i "4", 14.99%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 32.66%-i "2", 38.48%-i "3", 16.11%-i "4", 12.75%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 447 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 60.40%-i (270 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 60.40%-i (270 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 70.47%-i (315 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən rayonun 153 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 48.57%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 28.10%-i (43 nəfəri) dövlət, 2.61%-i (4 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 56.86%-i (87 nəfəri) dövlət, 12.42%-i (19 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplarda ana dili, ədəbiyyat, riyaziyyat, biologiya, tarix və ingilis dili fənləri üzrə göstəriciləri respublikanın orta göstəricilərindən aşağıdır. Fərq ana dilindən - 13.36%, ədəbiyyatdan - 10.60%, riyaziyyatdan - 9.33%, biologiyadan - 27.84%, tarixdən - 0.72%, ingilis dilindən - 22.75% təşkil edir.

Fizika, kimya və coğrafiya fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Rayon məzunlarının 30 nəfəri 500-dən, o cümlədən 11 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti və Mingəçevir Dövlət Universitetinə qəbul olub.

Rayon abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 248.992-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 9.1% aşağıdır.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 25.56% (69 nəfər), 100-199 intervalında 17.78% (48 nəfər), 200-299 intervalında 21.48% (58 nəfər), 300-499 intervalında 24.07% (65 nəfər), 500-dən yuxarı 11.11% (30 nəfər). Beləliklə, rayon abituriyentlərinin yalnız 35.19%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Rayonun attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 200 baldan aşağı nəticə göstərən yoxdur. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 51.16%-dir.

Qəbul imtahanlarında 28 məktəbin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən Y.Məmmədəliyev adına Bəyimli qəsəbə, C.Məmmədquluzadə adına Yuxarı Seyidlər kənd və M.Z.Hacıyev adına Bıçaqlı kənd tam orta məktəblərinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Rayonun Y.Məmmədəliyev adına Bəyimli qəsəbə tam orta məktəbinin qəbul imtahanlarında iştirak edən abituriyentlərinin sayı, məzunlarının sayının 10%-ni belə təşkil etmir.

M.Z.Hacıyev adına Bıçaqlı kənd tam orta məktəbi abituriyentlərinin I-IV qruplar üzrə topladığı orta bal 100-dən aşağıdır.

Bu il rayonun ən yaxşı məktəbləri sırasında 3 sayılı şəhər, S.Ə.Şirvani adına İsaqbağı kənd və İ.Nəsimi adına Yarməmmədbağı kənd tam orta məktəblərini qeyd etmək olar.

Liseylər (TN tabeli və özəl):

2018-ci ildə liseyləri 2170 şagird bitirib, onların 2162 nəfəri buraxılış imtahanında iştirak edib və 2098 nəfəri hər üç fənn üzrə müvəffəq qiymət alıb.

Lisey məzunlarının buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə topladıqları orta bal 24.11-ə, riyaziyyat fənnindən 24.46-ya, xarici dil (kimya) fənnindən 24.22-yə, hər üç fənn üzrə birlikdə 73.1-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən müvafiq olaraq 38.66%, 45.08%, 64.28%, 49.22% yuxarıdır.

Buraxılış imtahanında tədris dili fənni üzrə məzunların 1.30%-i "2", 12.88%-i "3", 33.43%-i "4", 52.39%-i "5", riyaziyyat fənni üzrə 1.43%-i "2", 9.67%-i "3", 26.92%-i "4", 61.98%-i "5", xarici dil (kimya) fənni üzrə isə 1.34%-i "2", 11.24%-i "3", 25.44%-i "4", 61.98%-i "5" qiyməti alıb. Ümumilikdə, 2164 nəfər attestat alıb.

Attestat alanların 79.62%-i (1723 nəfəri) I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında iştirak edib, 24.58%-i (532 nəfəri) isə buraxılış imtahanlarının nəticələri əsasında V qrupa daxil olan ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ərizə verib. Ümumilikdə, attestat alanların 83.78%-i (1813 nəfəri) ali təhsil müəssisələrinə qəbul kampaniyasında iştirak edib.

Qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən liseylərin 1352 məzunu (imtahanlarda iştirak edənlərin 74.57%-i) tələbə adını qazanıb. Onların 38.91%-i (526 nəfəri) dövlət, 1.04%-i (14 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişi üzrə, 52.74%-i (713 nəfəri) dövlət, 7.32%-i (99 nəfəri) özəl ali təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub.

Lisey məzunlarının 737 nəfəri 500-dən, o cümlədən 392 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayıb.

Abituriyentlərin ən çoxu Bakı Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinə qəbul olub.

Abituriyentlərin göstəriciləri bal intervalları üzrə aşağıdakı kimi paylanıb:

0-99 intervalında 3.60% (62 nəfər), 100-199 intervalında 8.88% (153 nəfər), 200-299 intervalında 13.00% (224 nəfər), 300-499 intervalında 31.75% (547 nəfər), 500-dən yuxarı 42.77% (737 nəfər). Beləliklə, liseylərin abituriyentlərinin yalnız 74.52%-i 300-dən yuxarı bal toplayıb.

Liseylərin attestat qiymətləri əla olan abituriyentlərindən 1.09%-i 200 baldan aşağı nəticə göstərüb. 500 baldan yuxarı nəticə göstərərək məktəb nailiyyətlərini təsdiq edənlər isə cəmi 79.78%-dir.

Qəbul imtahanlarında 50 liseyin məzunları iştirak edib. Bu məktəblərdən "Oxbridge Academy" ümumi təhsil müəssisəsinin bir abituriyenti belə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmayıb.

Bakı İstedadlar Təhsil Kompleksinin bir məzunu belə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün sənəd verməmişdir.

Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına bu il Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi), Heydər Əliyev adına lisey, Ak. Z.Əliyeva adına lisey, Ak. Zərifə Əliyeva adına liseyin V korpusu, Fizika-Riyaziyyat təmayüllü lisey, Bakı Avropa liseyi, BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyi, Kimya-biologiya təmayüllü lisey, Kaspi liseyi, Humanitar fənlər təmayüllü məktəb-lisey, T.İsmayılov adına "İntellekt" məktəb-liseyi, Fizika, riyaziyyat və informatika təmayüllü lisey, "Ankara Məktəbi" məktəb-liseyi, 289 sayılı tam orta məktəb – "Zəngi" liseyi, "Evrika" liseyi, M.Şeyxzadə adına Texniki, Humanitar və Təbiət Fənləri Təmayüllü Gimnaziyanın II korpusu, İ.Əfəndiyev adına "Elitar" gimnaziya, S.Rüstəm adına Xarici dillər təmayüllü gimnaziya, S.Bəhlulzadə adına Xarici dillər təmayüllü gimnaziya, S.C.Pişəvəri adına Humanitar fənlər gimnaziyası, H.Əliyev adına Müasir Təhsil Kompleksi, XXI əsr - Beynəlxalq Təhsil və İnnovasiya Mərkəzi, Avropa Azərbaycan məktəbi, Bakı MODERN məktəbi, "Təlim" firmasının nəzdində tam orta məktəb, "Xabad Or Avner" tədris kompleksinin nəzdində orta ümumtəhsil məktəbləri daxil olub.

Azərbaycan bölməsi:

Bütün imtahan fənləri üzrə göstəricilər respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Abituriyentlərin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 444.394-ə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 62.2% yuxarıdır.

Rus bölməsi:

Liseylərin bütün imtahan fənləri üzrə göstəriciləri respublika üzrə orta göstəricilərdən yuxarıdır.

Abituriyentlərin I-IV qruplar üzrə qəbul imtahanlarında topladıqları orta bal 391.672-yə bərabərdir. Bu, respublika üzrə orta göstəricidən 32.8% yuxarıdır.

2. ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNİN MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNƏ QƏBUL

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 6 aprel 2005-ci il tarixli 219 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyası haqqında Əsasnamə”yə uyğun olaraq, təşkilati-hüquqi və mülkiyyət formasından asılı olmayaraq ölkəmizin bütün ali təhsil müəssisələrinin magistratura səviyyəsinə qəbul 2005-2015-ci illərdə TQDK tərəfindən həyata keçirilib. 2016-cı ildən isə ali təhsilin bu səviyyəsi üzrə qəbulu Dövlət İmtahan Mərkəzi mərkəzləşdirilmiş qaydada həyata keçirir.

Hər il magistratura səviyyəsinə qəbul imtahanlarına hazırlıq məqsədi ilə ali təhsil müəssisələrinin ixtisaslarının tədris planları təhlil olunur və onların klasterləşdirilməsi aparılır. Müəyyən edilmiş hər bir ixtisaslaşma istiqaməti üzrə qəbul proqramları hazırlanır, test sualları tərtib edilir və onların qapalı şəraitdə ekspertizası keçirilir. Qəbul proqramları “Magistr” jurnalında çap edilərək bakalavrların istifadəsinə verilir. İmtahanların məzmununu təşkil edən bütün bu materialları DİM-in mütəxəssislərinin təşkilatçılığı ilə respublikanın ali təhsil müəssisələrinin müvafiq ixtisas kafedralarının professor-müəllim heyəti hazırlayır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Ali təhsil müəssisələrində yeni maliyyələşdirmə mexanizminin tətbiq edilməsi barədə” 10 fevral 2010-cu il tarixli Fərmanına əsasən, 2010/2011-ci tədris ilindən başlayaraq respublikanın ali təhsil müəssisələrində magistr hazırlığına sərf olunan dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirmə dövlət sifarişi əsasında adambaşına maliyyələşdirmə prinsipi ilə reallaşdırılır. Bu prinsipə əsasən, müəyyən bir ixtisaslaşma üzrə dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilən tələbə yerlərinə müsabiqə ayrı-ayrı ali təhsil müəssisələri çərçivəsində deyil, bütövlükdə həmin ixtisaslaşma üzrə dövlət sifarişini yerinə yetirən bütün ali təhsil müəssisələri üzrə birlikdə həyata keçirilir. Bu o deməkdir ki, müəyyən ixtisaslaşma üzrə dövlət sifarişi əsasında kadr hazırlığı üçün ali təhsil müəssisəsinə dövlət büdcəsindən ayrılan maliyyə vəsaiti yalnız birgə müsabiqədən keçərək həmin ali təhsil müəssisəsinin magistraturasına qəbul olan bakalavrların sayından asılı olaraq verilir. Beləliklə, ali təhsil müəssisəsinə dövlət sifarişi üzrə qəbul olan bakalavrların təhsili üçün nəzərdə tutulan vəsait həmin ali təhsil müəssisəsinin hesabına köçürülür.

Bu il respublikanın 31 dövlət və 11 özəl ali təhsil müəssisəsinin magistratura səviyyəsinə qəbul aparılıb. Qəbul aparılan ixtisaslaşmalar 74 proqram üzrə qruplaşdırılıb. Qəbul “Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinin və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistraturalarına qəbul qaydaları” ilə tənzimlənib. Qaydalara əsasən, magistratura səviyyəsinə qəbul olmaq hüququna bakalavrlar və digər ali təhsilli şəxslər malikdirlər.

Magistratura səviyyəsinə sənədlərin qəbulu internet vasitəsilə aparılıb. İmtahanda iştirak etmək üçün bakalavrlar 2018-ci il fevralın 2-dən 12-dək DİM-in internet saytının *ekabinet.dim.gov.az* sahifəsində “Şəxsi kabinet” yaradıblar. Bundan sonra onlar ərizə vermək üçün tələb olunan məbləği (müsabiqə ödənişli olub) “Şəxsi kabinet”lərindəki hesablarına əlavə ediblər. Daha sonra bakalavrlar “Şəxsi kabinet”lərinin istifadəçi adı və parolundan istifadə etməklə DİM-in internet saytının müvafiq sahifəsinə (<http://eservices.dim.gov.az/erizemag/erize>) daxil olub “Bakalavrların elektron ərizəsi” formasını doldurub təsdiq ediblər. Qəbul imtahanları iki mərhələdə keçirilib. Birinci mərhələdə bakalavrların məntiqi təfəkkürü, informatika və xarici dili bilmə səviyyələri test üsulu ilə yoxlanılıb, nəticələri DİM-in müəyyən etdiyi tələbləri ödəyən bakalavrlar ikinci mərhələyə buraxılıblar. Bu mərhələdə isə onların ixtisas üzrə bilikləri yoxlanılıb. Birinci mərhələdə bakalavrlara məntiqi təfəkkür üzrə 50, xarici dil üzrə 25 və informatika üzrə 25 test tapşırığı təqdim olunub. Hər bir blok üzrə son 5 sual açıq tipli test tapşırıqlarından ibarət olub. İmtahan suallarının cavablandırılmasına 2.5 saat vaxt ayrılıb. Bakalavrların hər düzgün cavabı bir balla qiymətləndirilib.

Azərbaycan bölməsinin bakalavrlarına xarici dil kimi ingilis, alman, fransız və ya rus dilini, rus bölməsinin bakalavrlarına isə ingilis, alman və ya fransız dilini seçmək imkanı verilib. Filologiya ixtisasının Azərbaycan dili və Azərbaycan ədəbiyyatı və tarix ixtisasının tədrisi Azərbaycan dilində olan ixtisaslaşmalarına qəbul olmaq istəyən bakalavrlara (HS 020100 Azərbaycan dili, HS 020200 Azərbaycan dili və ədəbiyyatı, 050101 Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimliyi, HS 070100 Tarix, 050206 Tarix və 050113 Tarix müəllimliyi ixtisasları üzrə bakalavr dərəcəsi olanlara) xarici dil kimi ərəb və ya fars dilini də seçmək imkanı verilib.

Filologiya (xarici dil və ədəbiyyat), xarici dil və ədəbiyyat müəllimliyi, xarici dil müəllimliyi və tərcümə ixtisasları üzrə ixtisaslaşmalara qəbul olmaq istəyən bakalavrlar (HS 020000 Filologiya (xarici dil və ədəbiyyat) və HS 040000 Dilşünaslıq (xarici dillər üzrə) istiqamətləri üzrə, həmçinin 050201 Filologiya (xarici dil və ədəbiyyat), 050102 Xarici dil və ədəbiyyat müəllimliyi, 050103 Xarici dil müəllimliyi və 050203 Tərcümə ixtisasları üzrə bakalavr dərəcəsi olanlar nəzərdə tutulur), ixtisaslaşma dili istisna olmaqla, xarici dil kimi yuxarıda göstərilən digər xarici dilləri seçmək imkanı verilib.

Regionşünaslıq (Amerikaşünaslıq), regionşünaslıq (ABŞ və Kanada üzrə), ölkəşünaslıq (Böyük Britaniyaşünaslıq) ixtisaslaşmalarına qəbul olmaq istəyən bakalavrlar xarici dil kimi yalnız ingilis dilini, ölkəşünaslıq (Almaniyaşünaslıq) ixtisaslaşmasına qəbul olmaq istəyən bakalavrlar yalnız alman dilini, ölkəşünaslıq (Fransaşünaslıq) ixtisaslaşmasına qəbul olmaq istəyən bakalavrlar isə yalnız fransız dilini seçə bilərlər.

Tədrisi ingilis dilində olan ixtisaslaşmalara qəbul olmaq istəyən bakalavrlara xarici dil kimi yalnız ingilis dilini, tədrisi alman dilində olan ixtisaslaşmalara qəbul olmaq istəyən bakalavrlara isə yalnız alman dilini seçmək imkanı verilib.

Birinci mərhələnin nəticələrinə görə DİM tərəfindən müəyyən olunmuş şərtləri (bax: cədvəl 2.1) ödəyən bakalavrlar ikinci mərhələyə buraxılıblar.

İkinci mərhələyə buraxılan bakalavrlar müəyyən olunmuş tarixdə elektron ərizələrinə daxil olub, bitirdikləri bakalavr ixtisasına uyğun qəbul proqramını seçərək onu təsdiq ediblər.

Qəbul aparılan ixtisaslaşmalar imtahanın məzmununu müəyyən edən qəbul proqramları üzrə qruplaşdırılıb. Hər bir bakalavrın seçdiyi magistr ixtisaslaşması (qəbul proqramı) onun bitirdiyi bakalavr ixtisasına müvafiq olub. İxtisaslaşma seçiminə kömək məqsədi ilə bakalavrların bitirdikləri ixtisaslara müvafiq “İxtisaslaşma seçimi cədvəli” tərtib edilərək “Magistr” jurnalının 3-cü sayında çap olunub və bununla hər bir bakalavrın bitirdiyi ixtisasa uyğun olaraq verilən ixtisaslaşma seçimi imkanlarından istifadə etməsinə şərait yaradılıb.

Magistratura səviyyəsinə "Jurnalistika" ixtisasının ixtisaslaşmaları üzrə qəbul olmaq istəyən və qəbul imtahanının birinci mərhələsində ən azı 50 bal toplayan bakalavrlar 2018-ci il aprel 20-dən 30-dək DİM-in internet saytının müvafiq səhifəsində (eservices.dim.gov.az/erizemag/erize) jurnalistika üzrə ixtisaslaşmalara qəbul olmaq istəyən bakalavrların qeydiyyatı üçün nəzərdə tutulmuş bölməyə daxil olaraq anket sorğusunu doldurmaqla qeydiyyatdan keçiblər. Qeydiyyatdan keçən bakalavrlar DİM-in elan etdiyi vaxtda “Bakalavrın qabiliyyət imtahanına buraxılış vərəqəsi”ni çap edərək mayın 7-də keçirilən qabiliyyət imtahanında iştirak ediblər. Qabiliyyət imtahanında bakalavrların yaradıcılıq qabiliyyətlərinin aşkara çıxarılması üçün müsahibə aparılıb və həmin müsahibədən uğurla keçənlər ikinci mərhələdə 44 sayılı proqram üzrə imtahan verərək inşa (esse) yazıblar. Bitirdikləri bakalavr ixtisasından asılı olmayaraq bütün bakalavrlara jurnalistika ixtisaslaşmaları üzrə təhsil almaq imkanı yaradılıb. Ümumilikdə 10 nəfər bakalavr jurnalistika üzrə ixtisaslaşmaları seçmək məqsədilə qabiliyyət imtahanında iştirak etmək üçün müraciət edib. Qabiliyyət imtahanının nəticələrinə əsasən, onlardan 9 nəfəri proqram seçimi zamanı 44-cü proqramı seçmək hüququ əldə edib və jurnalistika ixtisaslaşması üzrə magistraturaya qəbul olub. Qeyd edək ki, qəbul olan bakalavrlardan 6 nəfər bakalavriat səviyyəsində “Jurnalistika”, 1 nəfər “Xarici dil müəllimliyi”, 1 nəfər “Politologiya” və 1 nəfər “Kitabxanaçılıq və informasiya” ixtisası üzrə təhsil alıb.

İkinci mərhələdə bakalavrların ixtisas üzrə bilikləri onlara 50 test tapşırığı təqdim olunmaqla yoxlanılıb. Hər bir proqram üzrə son 5 sual açıq tipli test tapşırıqlarından ibarət olub. Bununla bərabər, aşağıdakı qəbul proqramlarını seçən bakalavrlar ixtisas üzrə test tapşırıqlarını cavablandırmaq əvəzinə yazılı imtahan veriblər (hər bir proqrama daxil olan ixtisaslaşmaların siyahısı 2.4 sayılı cədvəldə təqdim edilib):

- 41 sayılı proqramı seçən bakalavrlar təqdim olunmuş mövzu üzrə inşa (esse) yazıblar. Yazı işi bakalavrların ərizələrində qeyd etdikləri ixtisaslaşma dilində yerinə yetirilib;
- 43 sayılı proqramı seçən bakalavrlar təqdim olunmuş mətni imtahanın birinci mərhələsini verdikləri dildən (Azərbaycan və ya rus dilindən) ərizələrində qeyd etdikləri ixtisaslaşma dilinə yazılı tərcümə ediblər;

-
- 44 sayılı proqramı seçən bakalavrlar təqdim olunmuş mövzu üzrə inşa (esse) yazıblar. Yazı işi bakalavrların imtahanın birinci mərhələsini verdikləri dildə (Azərbaycan və ya rus dilində) yerinə yetirilib;
 - 12, 25, 30, 51, 52, 57, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 71 və 74 sayılı proqramları seçən bakalavrlar ixtisas üzrə təqdim edilmiş suallara yazılı formada cavab veriblər. Yazı işi bakalavrların imtahanın birinci mərhələsini verdikləri dildə (Azərbaycan və ya rus dilində) yerinə yetirilib;
 - xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar üzrə ixtisas magistraturasına qəbul olmaq istəyən bakalavrlar 2018/2019-cu tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinin magistratura səviyyəsinə qəbul imtahanının ikinci mərhələsində ixtisas üzrə test tapşırıqlarını cavablandırmaq əvəzinə qabiliyyət imtahanı veriblər. Bu ixtisaslaşmalar üzrə magistratura imtahanının 1-ci mərhələsinin müsabiqə şərtini ödəmiş bakalavrlar proqram seçimi zamanı 37, 50, 53 və 74 sayılı proqramları seçdikləri halda, magistraturaya qəbul imtahanının II mərhələsində müvafiq proqramlar üzrə test imtahanında və ya yazılı imtahanda xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar üzrə ixtisas magistraturasına aid 68, 69 və 70 sayılı qəbul proqramlarını seçdikləri halda isə qabiliyyət imtahanında iştirak ediblər. Qabiliyyət imtahanları DİM-in təşkil etdiyi Qabiliyyət İmtahanı Komissiyaları (QİK-lər) tərəfindən mərkəzləşdirilmiş qaydada keçirilib. Qabiliyyət imtahanının nəticəsinin qiymətləndirilməsi 10 ballıq şkala ilə aparılıb və bu nəticə magistraturaya qəbul qaydalarına əsasən 50 ballıq qiymətləndirmə şkalasına çevrilib. Qabiliyyət imtahanında 5 və daha yüksək bal almış bakalavrlar imtahanın ikinci mərhələsi üzrə müsabiqə şərtini ödəmiş hesab olunublar və ixtisaslaşma seçimində müvafiq ixtisaslaşmaları seçiblər.

İmtahanın II mərhələsində sualların cavablandırılmasına 1.5 saat vaxt ayrılıb. Yazı işləri 5 ballıq şkala üzrə qiymətləndirilib və bu nəticə magistraturaya qəbul qaydalarına əsasən 50 ballıq qiymətləndirmə şkalasına çevrilib.

Müsabiqəyə qəbul imtahanından iki mərhələ üzrə topladıqları ümumi balı (ballarının cəmi) ilə yanaşı, ixtisas üzrə balı da DİM tərəfindən müəyyən olunan şərtləri (bax: cədvəl 2.1) ödəyən bakalavrlar buraxılıblar.

Hər bir bakalavra ərizəsində göstərdiyi imtahan proqramına aid və bitirdiyi bakalavr ixtisasına müvafiq 20-dək ixtisaslaşma kodunu seçmək imkanı verilib.

Bakalavrlar seçdikləri ixtisaslaşmaları müəyyən olunmuş tarixdə istədikləri ardıcılıqla öz elektron ərizə formalarına daxil edib, hər bir ixtisaslaşma üzrə dövlət sifarişi əsasında və ya ödənişli əsaslarla təhsil almaq istədiklərini qeyd edərək təsdiqləyiblər.

Magistraturada dövlət hesabına təhsil almış magistrələr, əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər (qüvvədə olan qanunvericilikdə və dövlətlərarası razılaşmalarda digər hallar nəzərdə tutulmayıbsa) dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerləri seçə bilməzdilər.

Seçilmiş ixtisaslaşmaların ərizə formalarında göstərilən ardıcılığı müsabiqə zamanı hüquqi əsas kimi qəbul olunub və bakalavrlar topladıqları ballara əsasən müsabiqədən keçdikləri ixtisaslaşmaların birincisinə yerləşdiriliblər.

Müsabiqə zamanı ümumi balı eyni olan iki və daha çox bakalavrı fərqləndirmək üçün aşağıda qeyd edilən ardıcılıqla əlavə göstəricilər nəzərə alınıb:

- bakalavriat səviyyəsi üzrə ümumi orta müvəfəqiyyət göstəricisi (ÜOMG);
- ixtisas üzrə biliyin qiymətləndirilməsi imtahanından toplanılan bal;
- ümumi intellekt səviyyəsini (*məntiqi təfəkkürü*) yoxlayan testdən toplanılan bal;
- xarici dil üzrə testdən toplanılan bal.

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının magistraturasının tədrisi ingilis dilində olan ixtisaslaşmalarına, “ADA” Universitetinin, Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Hərbi Akademiyasının və M.V.Lomonosov adına MDU-nun Bakı filialının magistraturalarına qəbul olmaq istəyən bakalavrlar qəbul imtahanının ikinci mərhələsi əvəzinə həmin ali təhsil müəssisələrinin müəyyən etdiyi qəbul prosedurlarından keçiblər.

Müsabiqə şərtləri

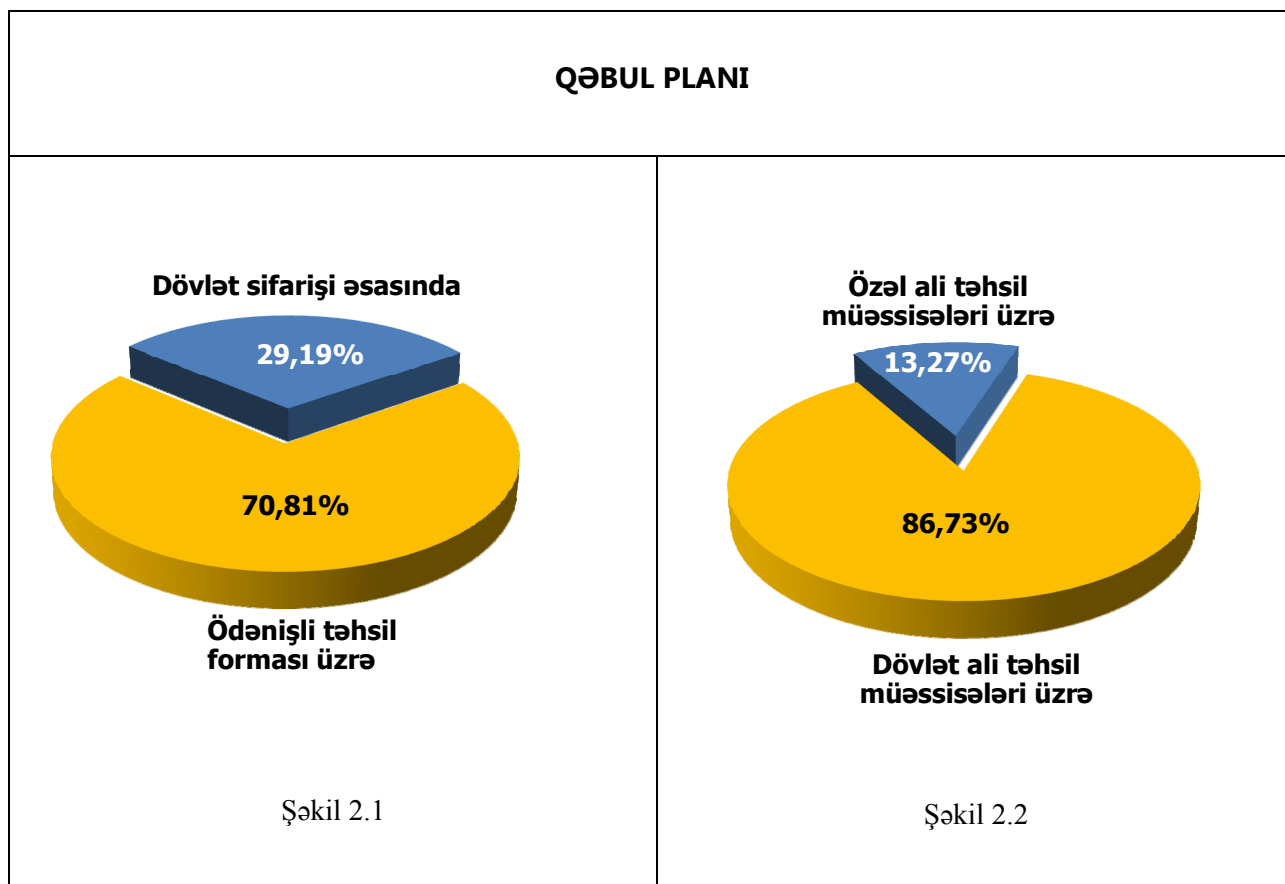
Magistratura üzrə ixtisaslar qrupunun (ixtisasın) adı	İmtahanın birinci mərhələsinin nəticələrinə qoyulan minimal tələblər*		İmtahanın ikinci mərhələsinin nəticəsinə qoyulan minimal tələblər		Ümumi bala qoyulan minimal tələblər		
	Fənlər üzrə minimal tələb		Mərhələ üzrə minimal tələb	Dövlət sifarişli yerlər üçün	Ödənişli yerlər üçün	Dövlət sifarişli yerlər üçün	Ödənişli yerlər üçün
	Fənnin adı	Minimal bal					
Təhsil ixtisasları qrupu Texniki və texnoloji ixtisaslar qrupu Səhiyyə, rifah və xidmət ixtisasları qrupu (Bədən tərbiyəsi və idman ixtisasından başqa)	Ümumi intellektin (məntiqi təfəkkürün) inkişaf səviyyəsi	15	40 bal	25 bal	20 bal	65 bal	60 bal
	İnformatika	5					
	Xarici dil	5					
Humanitar və sosial ixtisaslar qrupu	Ümumi intellektin (məntiqi təfəkkürün) inkişaf səviyyəsi	15	50 bal	25 bal	20 bal	75 bal	70 bal
	İnformatika	5					
	Xarici dil	5					
Təbiət ixtisasları qrupu İqtisadiyyat və idarəetmə ixtisasları qrupu	Ümumi intellektin (məntiqi təfəkkürün) inkişaf səviyyəsi	15	45 bal	25 bal	20 bal	70 bal	65 bal
	İnformatika	5					
	Xarici dil	5					
Mədəniyyət və incəsənət ixtisasları qrupu Kənd təsərrüfatı ixtisasları qrupu Xüsusi təyinatlı ixtisaslar qrupu Bədən tərbiyəsi və idman ixtisası	Ümumi intellektin (məntiqi təfəkkürün) inkişaf səviyyəsi	10	30 bal	20 bal	15 bal	50 bal	45 bal
	İnformatika	5					
	Xarici dil	5					

* Tədrisi ingilis (alman) dilində olan ixtisaslaşmaların müsabiqəsində, bunlarla yanaşı, aşağıdakı şərtləri ödəyən bakalavrlar iştirak ediblər:

- təhsili ödənişli əsaslarla həyata keçirilən ixtisaslaşmalar üzrə – imtahanın birinci mərhələsində ingilis (alman) dilindən topladıqları bal 15-dən az olmayan bakalavrlar;
- təhsili dövlət sifarişi əsasında həyata keçirilən ixtisaslaşmalar üzrə – imtahanın birinci mərhələsində ingilis (alman) dilindən topladıqları bal 20-dən az olmayan bakalavrlar.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsinə qəbul olmaq istəyən və DİM tərəfindən ixtisaslaşma seçiminə buraxılmaq üçün qoyulan minimal tələbi ödəyən bakalavrlar iyunun 12-dən 14-dək AMEA-da təşkil olunan müsahibədə iştirak ediblər. Müsahibədən uğurla keçənlər AMEA-nın magistratura səviyyəsinin ixtisaslaşmaları üzrə müsabiqədə iştirak ediblər.

Bu il ali təhsil müəssisələrinin magistratura səviyyəsinə ümumilikdə 8373 plan yeri ayrılmışdı. Bunlardan 5601 yer (66.89%) Azərbaycan bölməsi, 212 yer (2.53%) rus bölməsi, qalan 2560 yer (30.57%) isə hər iki bölmənin birgə müsabiqəsi üçün nəzərdə tutulmuşdu. Ötən illə müqayisədə magistraturaya qəbul planı 8.70% (670 yer) artmışdır. Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan 2444 yer qəbul planının 29.19%-ni təşkil etmişdir (şəkil 2.1). Qəbul planı üzrə yerlərin 7262-si dövlət, 1111-i isə özəl ali təhsil müəssisələrinin payına düşmüşdür (şəkil 2.2).

Plan yerlərinin təhsil formaları üzrə bölgüsünün müqayisəsi göstərir ki, 2018-ci ildə hər iki bölmənin birgə müsabiqəsi üçün nəzərdə tutulan plan yerləri Azərbaycan və rus bölmələri üçün ayrılan yerlərin hesabına artıb. Belə ki, ötən illə müqayisədə Azərbaycan bölməsində plan yerlərinin ümumi plandakı nisbi çəkisi 70.70%-dən 66.89%-ə qədər, rus bölməsində isə 3.41%-dən 2.53%-ə qədər azalıb, hər iki bölmənin birgə müsabiqəsi üçün ayrılan yerlərin nisbi çəkisi isə 25.89%-dən 30.57%-ə qədər artıb.

Aşağıdakı cədvəldən göründüyü kimi, magistraturaya qəbul planında ən çox yer Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin payına düşüb. Bu təhsil müəssisəsinin qəbul planı dövlət ali təhsil müəssisələri üzrə ümumilikdə ayrılmış plan yerlərinin 21.41%-ni təşkil edib. Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin magistraturasına ayrılmış qəbul planı bu təhsil müəssisəsinin bakalavriat səviyyəsinə ayrılmış plan yerlərinin 39.37%-nə bərabər olub. Bu, həmin təhsil müəssisəsində magistr hazırlığının, həm də müxtəlif beynəlxalq layihələr əsasında aparılması ilə bağlıdır.

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNİN MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİ ÜZRƏ QƏBUL PLANLARI

№	ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Q Ə B U L P L A N I			
		Azərbaycan bölməsinin bakalavrları üçün	Rus bölməsinin bakalavrları üçün	Hər iki bölmənin bakalavrlarının birgə müsabiqəsi üçün	Cəmi
1	Bakı Dövlət Universiteti	702	32	233	967
2	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	434	50	204	688
3	Azərbaycan Texniki Universiteti	365	4	31	400
4	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	261	3	41	305
5	Azərbaycan Tibb Universiteti	0	0	15	15
6	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	323	2	5	330
7	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	1008	89	458	1555
8	Azərbaycan Dillər Universiteti	288	0	57	345
9	Bakı Slavyan Universiteti	89	0	71	160
10	Bakı Mühəndislik Universiteti	193	0	114	307
11	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	78	10	10	98
12	Bakı Musiqi Akademiyası	0	0	49	49
13	Azərbaycan Milli Konservatoriyası	0	0	44	44
14	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	18	0	127	145
15	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	0	0	49	49
16	Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	155	0	10	165
17	Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası	0	0	46	46
18	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	0	0	25	25
19	Milli Aviasiya Akademiyası	45	12	14	71
20	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	29	0	6	35
21	Bakı Ali Neft Məktəbi	0	0	55	55
22	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	82	10	0	92
23	Naxçıvan Dövlət Universiteti	290	0	0	290
24	Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	40	0	0	40
25	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	210	0	10	220
26	Gəncə Dövlət Universiteti	269	0	0	269
27	Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	114	0	0	114
28	Sumqayıt Dövlət Universiteti	210	0	1	211
29	Mingəçevir Dövlət Universiteti	38	0	0	38
30	Lənkəran Dövlət Universiteti	119	0	0	119
31	Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyası	15	0	0	15
32	Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu	6	0	0	6
33	Azərbaycan Kooperasiya Universiteti	0	0	100	100

№	ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	QƏBUL PLANI			
		Azərbaycan bölməsinin bakalavrları üçün	Rus bölməsinin bakalavrları üçün	Hər iki bölmənin bakalavrlarının birgə müsabiqəsi üçün	Cəmi
34	Bakı İslam Universiteti*	10	0	0	10
35	"Azərbaycan" Universiteti	75	0	50	125
36	Qərbi Kaspi Universiteti	0	0	137	137
37	Xəzər Universiteti	9	0	205	214
38	Bakı Avrasiya Universiteti	42	0	25	67
39	Bakı Qızlar Universiteti	24	0	0	24
40	Odlar Yurdu Universiteti	0	0	310	310
41	Bakı Biznes Universiteti	45	0	58	103
42	"Naxçıvan" Universiteti (Naxçıvan şəhəri)	15	0	0	15
	Cəmi	5601	212	2560	8373

Magistraturaya bütövlükdə 12387 nəfər bakalavr ərizə verib (ötən il bu rəqəm 13081 olub). Ərizələrin 90.49%-i (11209-u) Azərbaycan, 9.51%-i (1178-i) isə rus bölməsi üzrə olub. Sənəd verənlərin 42.96%-ni (5321 nəfər) oğlanlar, 57.04%-ni (7066 nəfər) isə qızlar təşkil edib. Onların da 6833 nəfəri (55.16%-i) bakalavriat səviyyəsinin builki məzunlarıdır və ali təhsil müəssisələrinə, əsasən, 2014-cü ildə daxil olublar. Həmin ildə 33707 nəfər gənc tələbə adını qazanmışdı.

Magistraturaya qəbul imtahanının I mərhələsi fevralın 25-də Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Mingəçevir və Lənkəran şəhərlərində keçirilib. Sual kitabçaları hər bir bakalavr üçün xüsusi avtomatlaşdırılmış xətt vasitəsilə (bu xətt xüsusi olaraq DİM-in keçirdiyi imtahanlarda sual kitabçalarının çapı və komplektləşdirilməsini həyata keçirir) fərdi qaydada çap olunub və imtahan zalları üzrə komplektləşdirilib. Sual kitabçasının "Dil fənni blokundakı xarici dil" bölməsində seçilən xarici dil üzrə test tapşırıqları təqdim olunub. Alman və fransız dilləri üzrə test tapşırıqları Azərbaycan və rus bölmələri üçün bir variantda, ərəb və fars dilləri üzrə test tapşırıqları yalnız Azərbaycan bölməsi üçün bir variantda, Azərbaycan və rus bölmələri üçün məntiqi təfəkkür, informatika və ingilis dili, həmçinin Azərbaycan bölməsi üçün xarici dil kimi rus dili üzrə tapşırıqlar 4 variantda hazırlanıb.

İmtahanda 12241 nəfər bakalavr iştirak edib. İmtahan materialları bir gün ərzində emal edilib. Nəticələr fevralın 26-da DİM-in internet saytında elan olunub.

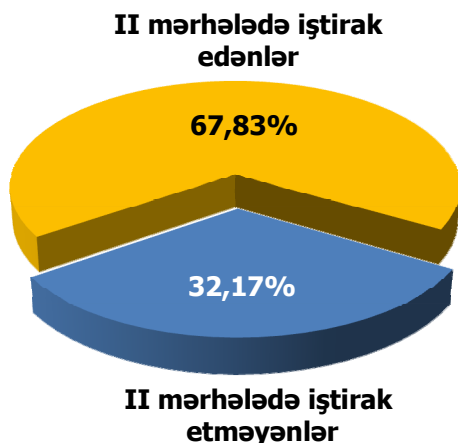
II mərhələyə buraxılan bakalavrlar mayın 7-dən 17-dək internetdə öz ərizələrinə daxil olaraq bitirdikləri bakalavr ixtisasına uyğun qəbul proqramını seçiblər. Qəbul imtahanının II mərhələsi iyunun 3-də Bakı, Naxçıvan və Gəncə şəhərlərində keçirilib. Sual kitabçaları hər bir bakalavr üçün xüsusi avtomatlaşdırılmış xətt vasitəsilə fərdi qaydada 1 variantda çap olunub və imtahan zalları üzrə komplektləşdirilib. İmtahanda köçürmə hallarının qarşısının alınması üçün eyni proqram üzrə imtahan verən bakalavrların imtahan zallarında bir-birindən aralı oturması təmin edilib.

* Bakı İslam Universitetinə cari ildə plan yerlərinin ayrılmasına baxmayaraq, universitetin təsisçisi olduğu Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi Bakı İslam Universitetinə cari ildə qəbul olan şəxslərin Azərbaycan Respublikasının Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda təhsil alması barədə qərar qəbul etmişdir. Bu qərar ilə əlaqədar olaraq cari ildə Bakı İslam Universitetinə qəbul aparılmamışdır.

İkinci mərhələdə 8303 nəfər (birinci mərhələdə iştirak edənlərin 67.83%-i) iştirak edib (bax: şəkil 2.3). Onların 43.38%-ni oğlanlar, 56.62%-ni isə qızlar təşkil ediblər. İkinci mərhələdə iştirak edənlərin 61.32%-i (5091 nəfər) bakalavriat səviyyəsinin builki məzunlarıdır.

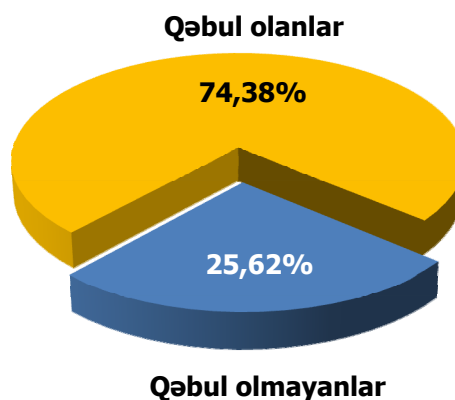
QƏBUL İMTAHANININ MƏRHƏLƏLƏRİ ÜZRƏ NƏTİCƏLƏR

I mərhələdən sonra

Şəkil 2.3

II mərhələdən sonra

Şəkil 2.4

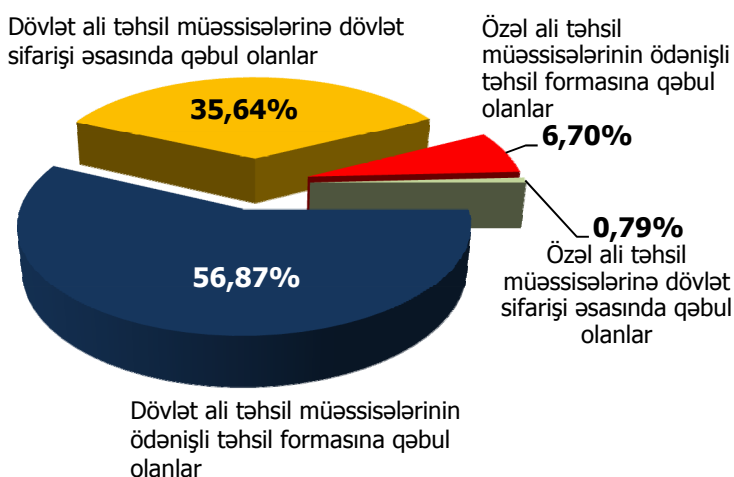
İmtahan materialları iki gün ərzində emal edilib. İmtahanın nəticələri iyunun 5-də DİM-in internet saytında elan olunub. Nəticələr elan olunduqdan sonra bakalavrlar iyunun 8-dən 18-dək qəbul aparılan ixtisaslaşmaların müsabiqəsində iştirak etmək üçün DİM-in internet saytının müvafiq səhifəsində öz ərizələrinə daxil olaraq ixtisaslaşma seçimi aparırlar. Qəbulun nəticələri iyunun 23-də DİM-in internet saytında elan olunub və "Magistr" jurnalının 5-ci sayında dərc edilib. Bakalavrların 1018 nəfəri ərizələrində yalnız dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerləri, 2876 nəfəri isə yalnız ödənişli ixtisaslaşmaları seçib. Sonunculardan 19 nəfəri ərizələrində yalnız özəl ali təhsil müəssisələrinin ixtisaslaşmalarını göstərib. 3405 nəfər ərizəsində həm ödənişli təhsil forması üzrə olan, həm də dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilən ixtisaslaşmaları qeyd edib.

Nəticələrə əsasən magistraturaya 6176 nəfər (ikinci mərhələdə iştirak edənlərin 74.38%-i) qəbul olub (bax: şəkil 2.4). İkinci mərhələdə iştirak edən bakalavrların Azərbaycan bölməsi üzrə 74.53%-i, rus bölməsi üzrə isə 72.86%-i qəbul olub. Ümumilikdə isə qəbul planı 73.76% dolub. Qəbul olanların 44.32%-ni (2737 nəfər) oğlanlar, 55.68%-ni (3439 nəfər) isə qızlar təşkil edib, 63.58%-i (3927 nəfər – 55.11% (2164 nəfər) oğlan, 44.89% (1763 nəfər) qız) cari ilin məzunlarıdır.

Magistraturaya dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerlərə qəbul olan 2250 nəfərin 41.96%-ni (944 nəfər) oğlanlar, 58.04%-ni (1306 nəfər) qızlar təşkil ediblər, 69.64%-i (1567 nəfər - 51.56% oğlan, 48.44% qız) cari ilin məzunlarıdır.

Qəbul olan bakalavrların ayrı-ayrı təhsil formaları üzrə paylanması 2.5 sayılı şəkildə və 2.3 sayılı cədvəldə təqdim olunur. 2.3 sayılı cədvəldən göründüyü kimi qəbul planı dövlət ali təhsil müəssisələri üzrə 78.67%, özəl ali təhsil müəssisələri üzrə isə 41.67% dolub.

QƏBUL OLAN BAKALAVRLARIN TƏHSİL FORMALARI ÜZRƏ PAYLANMASI

Şəkil 2.5

Cədvəl 2.3

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNƏ QƏBUL OLAN BAKALAVRLARIN SAYI HAQQINDA MƏLUMAT

Ali TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİ	Qəbul planı	Qəbul edilib (o cümlədən, dövlət sifarişi əsasında)			Qəbulolma faizi
		Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bölmələr üzrə cəmi	
Dövlət	7262	5231 (2080)	482 (121)	5713 (2201)	78.67
Özəl	1111	427 (46)	36 (3)	463 (49)	41.67
C Ə M İ	8373	5658 (2126)	518 (124)	6176 (2250)	73.76

2012-ci ildə ilk dəfə olaraq bakalavrlara təhsilalma formasının (əyani və ya qiyabi) müəyyənləşdirilməsində yeni seçim imkanı yaradılmışdı. Belə ki, magistratura səviyyəsinə qəbul olan bakalavrlar qəbul olduqları təhsil müəssisələrində qeydiyyatdan keçərkən istədikləri təhsilalma formasını (əyani və ya qiyabi) seçmişdilər. Bakalavrlar bu imkandan maksimum yararlanmağa çalışmışdılar. Nəticədə, 2011-ci illə müqayisədə 2012-ci ildə qiyabi təhsilalma formasını seçənlərin nisbi sayı yüksəlmişdi. Belə ki, əgər 2011-ci ildə bu cür seçim imkanı olmadığı üçün qəbul olanların yalnız 27.3%-i qiyabi təhsil verilən ixtisaslaşmaları seçmişdisə, 2012-ci ildə artıq qiyabi təhsil almağa üstünlük verənlər qəbul olanların 35.5%-ni təşkil etmişdilər. Göründüyü kimi, təhsilalma formasının seçimi üçün verilən sərbəstlik mühüm dəyişikliyə səbəb olmuşdu. Abituriyentlərdən fərqli olaraq bakalavrların bir çoxunun qiyabi təhsil almağa meyilli olmalarını onların əmək fəaliyyəti ilə məşğul olmaları ilə izah etmək olar. Bu səbəbdən, həmin kateqoriyadan olan bakalavrlar magistraturada qiyabi təhsilalma formasına üstünlük verirlər. Bu isə, öz növbəsində, əmək fəaliyyətini və təhsili eyni vaxtda davam etdirməyə imkan yaradır. Lakin 2013-cü ildən etibarən bu təcrübədən imtina edilib və bakalavrların təhsilalma formasını sərbəst seçmək imkanı olmayıb. Nəticədə, təhsil forması qiyabi olan ixtisaslaşmalara qəbul olanların nisbi sayı 2013-cü ildə 24.6%-ə qədər azalıb. 2014-cü ildən etibarən isə qəbul planında qiyabi təhsil formasına

yer ayrılmayıb. Yuxarıda qeyd olunanları nəzərə alsaq, əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan bakalavrların magistratura səviyyəsində bilik və bacarıqlarını artırmaq imkanlarının məhdudlaşdırıldığı aydınlaşır. Bu isə, öz növbəsində, əmək bazarına öz mənfi təsirini göstərəcək. Fikrimizcə, qiyabi təhsil formasından tamamilə imtina etmək əvəzinə, onun distant təhsil forması ilə əvəz edilməsi daha məqsədəuyğundur. Dünya təcrübəsində də bu təhsil formasından geniş istifadə olunur və respublikada informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının hazırkı səviyyəsi bu cür təhsil formasının həyata keçirilməsi üçün geniş imkanlar yaradır.

2.4 sayılı cədvəldə magistraturaya tələbə qəbulunun qəbul proqramları üzrə nəticələri təqdim edilmişdir. Cədvəldə imtahanın birinci mərhələsindən sonra keçirilən proqram və ixtisaslaşma seçimində (imtahanın ikinci mərhələsində) iştirak edən bakalavrların (ərizələrin) sayı da təqdim edilmişdir. Buradan göründüyü kimi, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 50, 51, 52, 53, 55, 56, 59, 62, 63, 64, 67, 68, 69, 70, 72, 73 və 74 sayılı proqramlara aid olan ixtisaslaşmalar üzrə təqdim edilən ərizələrin sayı ayrılmış plan yerlərinin sayından azdır. Sadalanan 52 proqram magistratura səviyyəsinə qəbul aparılan bütün proqramların 70.27%-ni təşkil edir. Beləliklə, qəbul imtahanının I mərhələsindən sonra artıq qəbul proqramlarının əksəriyyəti üzrə qəbul planının kəsirdə qalacağı bəlli olmuşdu. İmtahanın II mərhələsindən sonra isə daha bir neçə proqram üzrə qəbul planının kəsirdə qaldığı məlum oldu. Cədvəldən göründüyü kimi, yalnız 12 (060507 Hidrometeorologiya), 25 (060617 Hava nəqliyyatında texnoloji proseslərin və istehsalatın təhlükəsizliyi mühəndisliyi), 29 (060605 Dağ-mədən mühəndisliyi), 57 (060804 Nəqliyyat servisi (nəqliyyat növləri üzrə)), 60 (060652 Kosmik texnika və texnologiyalar mühəndisliyi), 61 (XTM 060001 Silah və silah sistemlərinin istehsal texnologiyası) və 71 (060650 Yanğın təhlükəsizliyi mühəndisliyi) sayılı proqramlara aid olan ixtisaslaşmalar üzrə qəbul planı tam dolmuşdur. Qalan 67 proqram üzrə qəbul planı bu və ya digər səviyyədə kəsirdə qalmışdır. Bunlardan 15 proqram üzrə isə plan yerlərinin 50%-dən çoxu boş qalmışdır.

Ən yüksək qəbul planına malik olan proqramlardan 56 sayılı proqram üzrə qəbul planı 79.68%, 26 sayılı proqram üzrə isə 73.77% dolub. Bu iki proqramın birlikdə götürülmüş qəbul planı ümumi qəbul planının 34.05%-ni, bu proqramlara daxil olan ixtisaslaşmalara qəbul olanlar isə ümumilikdə magistraturaya qəbul olanların 33.00%-ni təşkil edir.

Qəbul olanların 91.61 faizini Azərbaycan, 8.39 faizini isə rus bölməsinin bakalavrları təşkil edib. Dövlət sifarişi əsasında qəbul olanların tərkibi isə bir qədər fərqli olub. Burada Azərbaycan bölməsini təmsil edən bakalavrların nisbi sayı artaraq 94.49%-ə qalxmış, rus bölməsində isə azalaraq 5.51%-ə enmişdir. Dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilən yerlərə müsabiqənin bölmələr üzrə birgə və yüksək müsabiqə şərtləri əsasında aparıldığını nəzərə alaraq demək olar ki, burada Azərbaycan bölməsini təmsil edən bakalavrların qəbulolma faizinin qalxması bilavasitə yüksək hazırlıqlı gənclər arasında onların nisbi çəkisinin nisbətən yüksək olması ilə bağlıdır.

Cədvəl 2.4

MAGİSTRATURAYA QƏBULUN NƏTİCƏLƏRİ (qəbul proqramları üzrə)

Proqramın №-si	İxtisasın adı və şifri	Azərbaycan bölməsi		Rus bölməsi		Bölmələr üzrə cəmi			
		Ərizələrin sayı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifarişi əsasında)	Ərizələrin sayı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifarişi əsasında)	Plan	Ərizələrin sayı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifarişi əsasında)	Qəbul planının dolma faizi
1	060508 Geologiya 060602 Geologiya mühəndisliyi 060603 Hidrogeologiya mühəndisliyi 060604 Geofizika mühəndisliyi	122	77 (41)	7	6 (2)	99	129	83 (43)	83.84
2	060606 Neft-qaz mühəndisliyi	42	39 (11)	8	6 (2)	73	50	45 (13)	61.64
3	060608 Elektroenergetika mühəndisliyi 060626 Elektrik mühəndisliyi 060706 Aqromühəndislik	99	86 (41)	16	8 (3)	117	115	94 (44)	80.34

Cədvəl 2.4 (ardı)

Programın №-si	İxtisasın adı və şifri	Azərbaycan bölməsi		Rus bölməsi		Bölmələr üzrə cəmi			
		Ərizələrin sayı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifariş əsasında)	Ərizələrin sayı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifariş əsasında)	Plan	Ərizələrin sayı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifariş əsasında)	Qəbul planının dolma faizi
4	060609 İstilik energetikası mühəndisliyi 060610 Enerji maşınqayırması mühəndisliyi	31	28 (15)	0	0 (0)	30	31	28 (15)	93.33
5	060601 Materialşünaslıq mühəndisliyi 060610 Enerji maşınqayırması mühəndisliyi 060611 Metallurgiya mühəndisliyi 060612 Maşın mühəndisliyi 060646 Təkrar emal və bərpa texnologiyaları mühəndisliyi	49	43 (34)	6	6 (2)	67	55	49 (36)	73.13
6	060624 Cihazqayırma mühəndisliyi 060625 Texnoloji maşın və avadanlıqlar mühəndisliyi 060630 Mexanika mühəndisliyi 060645 Poliqrafiya mühəndisliyi 060706 Aqromühəndislik	90	69 (28)	8	6 (3)	105	98	75 (31)	71.43
7	060618 Dəniz texnikası və texnologiyası mühəndisliyi 060619 Dəniz texnikası və avadanlıqların istismarı mühəndisliyi 060620 Gəmiçilik və gəmilərin hərəkətinin idarə edilməsi	18	17 (13)	2	1 (0)	26	20	18 (13)	69.23
8	060621 Dəmir yolu nəqliyyatı və təsərrüfatı mühəndisliyi	5	5 (4)	0	0 (0)	13	5	5 (4)	38.46
9	060622 Yerüstü nəqliyyat vasitələrinin mühəndisliyi	30	27 (15)	0	0 (0)	32	30	27 (15)	84.38
10	060623 Nəqliyyatda daşımanın və idarəetmənin təşkili mühəndisliyi	11	11 (8)	1	0 (0)	25	12	11 (8)	44.00
11	060624 Cihazqayırma mühəndisliyi 060627 Elektronika, telekommunikasiya və radiotexnika mühəndisliyi 060648 Biotibbi texnika mühəndisliyi	120	98 (71)	12	12 (4)	123	132	110 (75)	89.43
12	060507 Hidrometeorologiya	15	12 (7)	0	0 (0)	12	15	12 (7)	100.00
13	060628 Proseslərin avtomatlaşdırılması mühəndisliyi 060629 Mexatronika və robototexnika mühəndisliyi	57	50 (28)	3	3 (3)	83	60	53 (31)	63.86
14	060113 İnformatika müəllimliyi 060509 Kompüter elmləri 060631 Kompüter mühəndisliyi 060632 İnformasiya texnologiyaları və sistemləri mühəndisliyi	502	380 (181)	37	33 (15)	475	539	413 (196)	86.95
15	060633 Memarlıq	38	34 (18)	4	4 (2)	56	42	38 (20)	67.86
16	060601 Materialşünaslıq mühəndisliyi 060628 Proseslərin avtomatlaşdırılması mühəndisliyi 060634 İnşaat mühəndisliyi 060635 Mühəndis sistemlərinin və qurğularının tikintisi mühəndisliyi 060636 Nəqliyyat tikintisi mühəndisliyi 060637 Meliorasiya və su təsərrüfatı tikintisi mühəndisliyi 060638 Tikinti materialları və məmulatlarının texnologiyası mühəndisliyi 060639 Meşə materiallarının və ağac emalının texnologiyası mühəndisliyi	113	101 (60)	9	8 (3)	124	122	109 (63)	87.90
17	060640 Geodeziya və xəritəçilik mühəndisliyi 060705 Yer quruluşu, torpaq və şəhər kadastrı	44	43 (27)	0	0 (0)	45	44	43 (27)	95.56

Cədvəl 2.4 (ardı)

Proqramın №-si	İxtisasın adı və şifri	Azərbaycan bölməsi		Rus bölməsi		Bölmələr üzrə cəmi			
		Ərizələrin sayı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifariş əsasında)	Ərizələrin sayı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifariş əsasında)	Plan	Ərizələrin sayı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifariş əsasında)	Qəbul planının dolma faizi
18	060641 Kimya mühəndisliyi	84	69 (28)	11	9 (4)	95	95	78 (32)	82.11
19	060504 Kimya 060510 Ekologiya 060649 Ekologiya mühəndisliyi 060708 Meşəçilik	154	130 (55)	11	10 (1)	169	165	140 (56)	82.84
20	060642 Qida məhsulları mühəndisliyi 060644 İstehlak mallarının ekspertizası və marketinqi	22	20 (8)	1	1 (0)	47	23	21 (8)	44.68
21	060644 İstehlak mallarının ekspertizası və marketinqi	38	35 (24)	2	2 (1)	62	40	37 (25)	59.68
22	060803 Turizm və otelçilik	99	94 (44)	6	4 (1)	135	105	98 (45)	72.59
23	060647 Metrologiya, standartlaşdırma və sertifikatlaşdırma mühəndisliyi	46	42 (18)	4	4 (2)	49	50	46 (20)	93.88
24	060651 Fövqəladə hallar və həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi mühəndisliyi	24	21 (11)	0	0 (0)	28	24	21 (11)	75.00
25	060617 Hava nəqliyyatında texnoloji proseslərin və istehsalatın təhlükəsizliyi mühəndisliyi	6	4 (3)	0	0 (0)	4	6	4 (3)	100.00
26	060401 Dünya iqtisadiyyatı 060402 Mühasibat uçotu və audit 060403 Maliyyə 060404 İqtisadiyyat 060405 Sənayenin təşkili və idarə edilməsi 060406 Statistika 060407 Menecment 060408 Marketinq 060409 Biznesin idarə edilməsi 060410 Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi 060411 Kommersiya 060412 Davamlı inkişafın idarə edilməsi	951	884 (338)	83	72 (21)	1296	1034	956 (359)	73.77
27	060107 Texnologiya müəllimliyi 060108 Musiqi müəllimliyi 060115 İbtidai sinif müəllimliyi 060116 Korreksiyaedici təlim 060117 Məktəbəqədər təlim və tərbiyə 060118 Təhsildə sosial-psixoloji xidmət 060119 Pedaqogika 060407 Menecment	451	294 (83)	15	13 (1)	338	466	307 (84)	90.83
28	060105 Riyaziyyat müəllimliyi 060501 Riyaziyyat 060509 Kompüter elmləri	101	89 (58)	9	8 (5)	181	110	97 (63)	53.59
29	060605 Dağ-mədən mühəndisliyi	14	6 (5)	0	0 (0)	6	14	6 (5)	100.00
30	060502 Mexanika	3	3 (2)	0	0 (0)	10	3	3 (2)	30.00
31	060104 Fizika müəllimliyi 060503 Fizika	150	119 (72)	4	3 (1)	130	154	122 (73)	93.85
32	060110 Kimya müəllimliyi 060504 Kimya	130	103 (51)	7	7 (3)	142	137	110 (54)	77.46
33	060109 Biologiya müəllimliyi 060505 Biologiya	148	128 (65)	10	8 (2)	177	158	136 (67)	76.84

Cədvəl 2.4 (ardı)

Programın №-si	İxtisasın adı və şifri	Azərbaycan bölməsi		Rus bölməsi		Bölmələr üzrə cəmi			
		Ərizələrin sayı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifariş əsasında)	Ərizələrin sayı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifariş əsasında)	Plan	Ərizələrin sayı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifariş əsasında)	Qəbul planının dolma faizi
34	060112 Coğrafiya müəllimliyi 060506 Coğrafiya	104	76 (35)	2	2 (0)	92	106	78 (35)	84.78
35	060701 Torpaqşünaslıq və aqrokimya 060702 Aqronomluq	31	30 (21)	1	1 (1)	65	32	31 (22)	47.69
36	060703 Zootexniklik 060704 Baytarlıq	11	10 (9)	0	0 (0)	32	11	10 (9)	31.25
37	060301 Muzeyşünaslıq, arxiv və abidələrin qorunması 060302 Sənətşünaslıq 060308 Xoreoqrafiya sənəti 060313 Teatrşünaslıq 060314 Bədii yaradıcılıq və ekran dramaturgiyası 060315 Rejissorluq 060316 Kinoşünaslıq	46	36 (11)	3	1 (0)	53	49	37 (11)	69.81
38	060101 Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimliyi 060201 Filologiya	215	185 (42)	0	0 (0)	294	215	185 (42)	62.93
39	060102 Dil və ədəbiyyat müəllimliyi (rus dili) 060103 Xarici dil müəllimliyi (rus dili) 060201 Filologiya	1	1 (0)	6	4 (0)	47	7	5 (0)	10.64
40	060102 Dil və ədəbiyyat müəllimliyi (ingilis dili) 060103 Xarici dil müəllimliyi (ingilis dili) 060201 Filologiya	353	287 (99)	13	12 (0)	326	366	299 (99)	91.72
41	060102 Dil və ədəbiyyat müəllimliyi (dillər üzrə) 060103 Xarici dil müəllimliyi (dillər üzrə) 060201 Filologiya	38	27 (6)	6	6 (3)	123	44	33 (9)	26.83
42	060202 Fəlsəfə 060210 Sosiologiya 060805 Sosial iş	71	59 (25)	6	5 (1)	94	77	64 (26)	68.09
43	060203 Tərcümə	10	9 (8)	2	2 (2)	84	12	11 (10)	13.10
44	060204 Jurnalistika	8	8 (8)	1	1 (1)	44	9	9 (9)	20.45
45	060205 Kitabşünaslıq 060215 Kitabxanaçılıq və informasiya	15	13 (8)	0	0 (0)	33	15	13 (8)	39.39
46	060111 Tarix müəllimliyi 060206 Tarix 060207 Antropologiya	120	103 (65)	1	1 (1)	141	121	104 (66)	73.76
47	060208 Politologiya 060211 Regionşünaslıq 060213 Beynəlxalq münasibətlər	106	90 (47)	13	13 (8)	232	119	103 (55)	44.40
48	060209 Psixologiya	53	43 (26)	4	3 (2)	66	57	46 (28)	69.70
49	060212 Hüquqşünaslıq	127	108 (49)	11	9 (1)	126	138	117 (50)	92.86
50	060303 Instrumental ifaçılıq 060304 Solooxuma 060306 Bəstəkarlıq 060307 Musiqişünaslıq 060310 Xalq çalğı alətləri ifaçılığı	43	36 (11)	1	1 (0)	66	44	37 (11)	56.06

Cədvəl 2.4 (ardı)

Programın №-si	İxtisasın adı və şifri	Azərbaycan bölməsi		Rus bölməsi		Bölmələr üzrə cəmi			
		Ərizələrin sayı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifariş əsasında)	Ərizələrin sayı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifariş əsasında)	Plan	Ərizələrin sayı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifariş əsasında)	Qəbul planının dolma faizi
51	060214 Dinşünaslıq	3	1 (0)	0	0 (0)	16	3	1 (0)	6.25
52	060707 Balıqçılıq və balıqçılıq təsərrüfatı işi 060709 Su bioehtiyatları və akvabitkilər	8	4 (3)	0	0 (0)	10	8	4 (3)	40.00
53	060114 Təsviri incəsənət müəllimliyi 060302 Sənətsünaslıq 060321 Dizayn	52	43 (17)	10	8 (2)	82	62	51 (19)	62.20
54	060106 Fiziki tərbiyə və çağırışa qədərki hazırlıq müəllimliyi (qızlar üçün fiziki tərbiyə) 060802 Bədən tərbiyəsi və idman	35	26 (13)	3	2 (1)	38	38	28 (14)	73.68
55	060801 Əczaçılıq	18	17 (16)	2	2 (2)	24	20	19 (18)	79.17
56	060402 Mühəsibat uçotu və audit 060403 Maliyyə 060405 Sənayenin təşkili və idarə edilməsi 060407 Menecment 060408 Marketing 060409 Biznesin idarə edilməsi	1182	1052 (2)	197	187 (0)	1555	1379	1239 (2)	79.68
57	060804 Nəqliyyat servisi (nəqliyyat növləri üzrə)	6	6 (4)	0	0 (0)	6	6	6 (4)	100.00
58	060614 Aviasiya texnikası avadanlıqlarının istismarı mühəndisliyi 060615 Hava nəqliyyatının hərəkətinin idarə olunması mühəndisliyi 060616 Uçuş mühəndisliyi	14	11 (8)	7	5 (5)	20	21	16 (13)	80.00
59	060607 Neft-qaz qurğuları mühəndisliyi	47	45 (10)	4	4 (2)	60	51	49 (12)	81.67
60	060652 Kosmik texnika və texnologiyalar mühəndisliyi	4	2 (2)	4	2 (2)	4	8	4 (4)	100.00
61	XTM 060001 Silah və silah sistemlərinin istehsal texnologiyası	4	4 (4)	0	0 (0)	4	4	4 (4)	100.00
62	XTM 060002 Optotexnika	3	3 (3)	0	0 (0)	4	3	3 (3)	75.00
63	XTM 060003 Pirotexniki vasitələrin texnologiyası	3	3 (3)	0	0 (0)	4	3	3 (3)	75.00
64	XTM 060004 Çoxkanallı radiorele və troposfer rabitənin yerüstü aparatlarının hazırlanması, istismarı və təmiri	3	3 (3)	0	0 (0)	4	3	3 (3)	75.00
65	XTM 060005 Kompozisiya materiallarından müdafiə təyinatlı məmulatların layihələndirilməsi və istehsalı	5	3 (3)	0	0 (0)	4	5	3 (3)	75.00
66	060606 Neft-qaz mühəndisliyi	6	4 (4)	4	4 (2)	10	10	8 (6)	80.00
67	060641 Kimya mühəndisliyi	8	8 (6)	0	0 (0)	10	8	8 (6)	80.00
68	060303 Instrumental ifaçılıq 060304 Solooxuma 060305 Dirijorluq 060306 Bəstəkarlıq 060309 Estrada sənəti 060310 Xalq çalğı alətləri ifaçılığı	72	64 (32)	6	6 (5)	108	78	70 (37)	64.81
69	060308 Xoreoqrafiya sənəti 060311 Aktyor sənəti 060315 Rejissorluq 060317 Operator sənəti	19	16 (12)	1	1 (0)	32	20	17 (12)	53.13

Cədvəl 2.4 (ardı)

Programın №-si	İxtisasın adı və şifri	Azərbaycan bölməsi		Rus bölməsi		Bölmələr üzrə cəmi			
		Ərizələrin sayı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifariş əsasında)	Ərizələrin sayı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifariş əsasında)	Plan	Ərizələrin sayı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifariş əsasında)	Qəbul planının dolma faizi
70	060312 Dekorativ sənət 060318 Rəngkarlıq 060319 Qrafika 060320 Heykəltəraşlıq 060321 Dizayn	53	46 (31)	3	2 (2)	58	56	48 (33)	82.76
71	060650 Yanğın təhlükəsizliyi mühəndisliyi	12	5 (5)	0	0 (0)	5	12	5 (5)	100.00
72	060643 Çoxişlənən malların texnologiyası mühəndisliyi	6	6 (5)	0	0 (0)	16	6	6 (5)	37.50
73	060628 Proseslərin avtomatlaşdırılması mühəndisliyi	3	3 (3)	0	0 (0)	5	3	3 (3)	60.00
74	060311 Aktyor sənəti	1	1 (0)	0	0 (0)	2	1	1 (0)	50.00
	CƏMİ	6726	5658 (2126)	587	518 (124)	8373	7299	6176 (2250)	73.76

Ayrı-ayrı ali təhsil müəssisələrinin dövlət sifarişi əsasında tələbə qəbulu imkanları (təhsil müəssisəsinin inhisarında olan ixtisaslaşmalar və digər ali təhsil müəssisələri ilə birgə qəbul aparılan ixtisaslaşmalar üzrə) və bu imkanlardan istifadə olunmasını əks etdirən göstəricilər (qəbulolma faizləri) 2.5 sayılı cədvəldə təqdim edilib. Cədvəldən də göründüyü kimi, dövlət sifarişi üzrə nisbətən böyük kadr hazırlığı imkanına malik olan ali təhsil müəssisələri içərisində yüksək qəbulolma göstəricisi Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (81.01%) və Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinə (78.11%) məxsus olub. Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına təhsil almaq üçün 398 nəfər bakalavr qəbul etmək imkanına malik olub, lakin bu yerlərin, faktiki olaraq, 395-dən istifadə edilə bilərdi. İstifadə edilən yerlərin 33-ü ADNSU-nun inhisarında olan, 362-si isə digər ali təhsil müəssisələrinin də iddialı olduqları birgə müsabiqə üçün ayrılan yerlər idi. Bu yerlərin müsabiqəsində 362 nəfər qalıbdən 287 nəfəri təhsilini davam etdirmək üçün məhz bu ali təhsil müəssisəsini seçmişdir. Beləliklə, nisbətən böyük qəbul planına malik ali təhsil müəssisələri içərisində digər ali təhsil müəssisələrinin iddialı olduğu birgə müsabiqə üçün ayrılan yerlər üzrə ən yüksək qəbulolma faizi (79.28%) də Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinə məxsusdur.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına təhsil almaq üçün 493 nəfər bakalavr qəbul etmək imkanına malik olub, lakin bu yerlərin, faktiki olaraq, 475-dən istifadə edilə bilərdi. İstifadə edilən yerlərin 15-i ADİU-nun inhisarında olan, 460-ı isə digər ali təhsil müəssisələrinin də iddialı olduqları birgə müsabiqə üçün ayrılan yerlər idi. Bu yerlərin müsabiqəsində 460 nəfər qalıbdən 356 nəfəri təhsilini davam etdirmək üçün məhz bu ali təhsil müəssisəsini seçib.

Dövlət ali təhsil müəssisələri arasında dövlət sifarişi ilə tələbə qəbulunda ən zəif nəticə Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası, Naxçıvan Dövlət Universiteti, Lənkəran Dövlət Universiteti, Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu və Azərbaycan Texnologiya Universitetinə məxsusdur.

Magistratura üzrə qəbulda iştirak etmiş özəl ali təhsil müəssisələri də (Azərbaycan Kooperasiya Universiteti, "Azərbaycan" Universiteti, Qərbi Kaspi Universiteti, Xəzər Universiteti, Bakı Avrasiya Universiteti, Bakı Qızlar Universiteti, Odlar Yurdu Universiteti, Bakı Biznes Universiteti və "Naxçıvan" Universiteti (Naxçıvan şəhəri) dövlət sifarişi üzrə tələbə qəbuluna qatılmışdılar.

Dövlət sifarişi ilə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmiş özəl ali təhsil müəssisələrinin hamısı birlikdə, faktiki olaraq, müxtəlif ixtisaslaşmalar üzrə dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına 774 nəfər tələbə qəbul etmək imkanına malik olub. Bu yerlərin hamısı digər ali təhsil müəssisələrinin də iddialı olduqları birgə müsabiqə aparılan yerlər idi. Qəbul imtahanında yüksək nəticə göstərən 49 nəfər bakalavr müsabiqə nəticəsində öz istəkləri ilə müxtəlif özəl ali təhsil müəssisələrinə qəbul olub. Bu gənclərin 25 nəfəri (51.02%) təhsilini Xəzər Universitetində və 15 (30.61%) nəfəri isə Qərbi Kaspi Universitetində davam etdirmək istədiyini bildirib.

Müsabiqə Azərbaycan Kooperasiya Universiteti, Bakı Avrasiya Universiteti, Bakı Qızlar Universiteti və “Naxçıvan” Universitetinin (Naxçıvan şəhəri) yüksək hazırlıqlı bakalavrlar arasında heç bir nüfuza malik olmadıqlarını göstərib. 2.5 sayılı cədvəldən göründüyü kimi, dövlət sifarişləri ilə təhsil almaq hüququ qazanan heç bir bakalavr bu təhsil müəssisələrində təhsil almaq istəməmişdir.

Cədvəl 2.5

**ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNİN DÖVLƏT SİFARİŞİ İLƏ TƏLƏBƏ QƏBULU
İMKANLARI VƏ QƏBULUN NƏTİCƏLƏRİ**

№	Ali təhsil müəssisəsi	Ali təhsil müəssisəsinin dövlət sifarişləri üzrə kadr hazırlığı imkanı və qəbulun nəticəsi					o cümlədən, dövlət sifarişləri üzrə kadr hazırlığı üçün ali təhsil müəssisəsinin				
		yerlərin sayı	bütün ali təhsil müəssisələri üzrə istifadə olunmayan yerlərin sayı	faktiki yerlərin sayı	faktiki yerlər üzrə qəbul olanların sayı	faktiki yerlər üzrə qəbulolma faizi	inhisarında olan faktiki		digər ali təhsil müəssisələri ilə rəqabət apardığı faktiki		
							yerlərin sayı	yerlərin faizi	yerlərin sayı	yerlər üzrə qəbul olanların sayı	yerlər üzrə qəbulolma faizi
1	Bakı Dövlət Universiteti	811	32	779	424	54.43	98	12.58	681	326	47.87
2	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	398	3	395	320	81.01	33	8.35	362	287	79.28
3	Azərbaycan Texniki Universiteti	357	8	349	165	47.28	71	20.34	278	94	33.81
4	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	236	4	232	114	49.14	69	29.74	163	45	27.61
5	Azərbaycan Tibb Universiteti	15	0	15	15	100.00	9	60.00	6	6	100.00
6	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	254	23	231	106	45.89	7	3.03	224	99	44.20
7	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	493	18	475	371	78.11	15	3.16	460	356	77.39
8	Azərbaycan Dillər Universiteti	170	10	160	112	70.00	0	0.00	160	112	70.00
9	Bakı Slavyan Universiteti	157	6	151	22	14.57	0	0.00	151	22	14.57
10	Bakı Mühəndislik Universiteti	139	0	139	44	31.65	0	0.00	139	44	31.65
11	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	87	0	87	59	67.82	4	4.60	83	55	66.27
12	Bakı Musiqi Akademiyası	41	0	41	29	70.73	0	0.00	41	29	70.73
13	Azərbaycan Milli Konservatoriyası	28	0	28	10	35.71	0	0.00	28	10	35.71
14	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	114	1	113	32	28.32	9	7.96	104	23	22.12
15	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	40	0	40	34	85.00	8	20.00	32	26	81.25
16	Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	85	0	85	37	43.53	1	1.18	84	36	42.86
17	Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası	36	3	33	2	6.06	0	0.00	33	2	6.06
18	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	14	0	14	12	85.71	4	28.57	10	8	80.00
19	Milli Aviasiya Akademiyası	63	0	63	34	53.97	20	31.75	43	14	32.56
20	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	23	1	22	13	59.09	13	59.09	9	0	0.00
21	Bakı Ali Neft Məktəbi	25	0	25	15	60.00	0	0.00	25	15	60.00
22	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	92	0	92	67	72.83	0	0.00	92	67	72.83
23	Naxçıvan Dövlət Universiteti	281	4	277	24	8.66	0	0.00	277	24	8.66
24	Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	32	0	32	1	3.13	0	0.00	32	1	3.13
25	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	196	42	154	54	35.06	24	15.58	130	30	23.08
26	Gəncə Dövlət Universiteti	268	2	266	31	11.65	0	0.00	266	31	11.65

Cədvəl 2.5 (ardı)

№	Ali təhsil müəssisəsi	Ali təhsil müəssisəsinin dövlət sifarişi üzrə kadr hazırlığı imkanı və qəbulun nəticəsi					o cümlədən, dövlət sifarişi üzrə kadr hazırlığı üçün ali təhsil müəssisəsinin				
		yerlərin sayı	bütün ali təhsil müəssisələri üzrə istifadə olunmayan yerlərin sayı	faktiki yerlərin sayı	faktiki yerlər üzrə qəbul olanların sayı	faktiki yerlər üzrə qəbulolma faizi	inhisarında olan faktiki		digər ali təhsil müəssisələri ilə rəqabət apardığı faktiki		
							yerlərin sayı	yerlərin faizi	yerlərin sayı	yerlər üzrə qəbul olanların sayı	yerlər üzrə qəbulolma faizi
27	Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	104	3	101	3	2.97	0	0.00	101	3	2.97
28	Sumqayıt Dövlət Universiteti	201	0	201	24	11.94	0	0.00	201	24	11.94
29	Mingəçevir Dövlət Universiteti	38	0	38	4	10.53	0	0.00	38	4	10.53
30	Lənkəran Dövlət Universiteti	119	0	119	9	7.56	0	0.00	119	9	7.56
31	Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyası	15	0	15	14	93.33	5	33.33	10	9	90.00
32	Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu	6	6	0	0	-	0	--	0	0	--
33	Azərbaycan Kooperasiya Universiteti	100	0	100	0	0.00	0	0.00	100	0	0.00
34	"Azərbaycan" Universiteti	75	0	75	6	8.00	0	0.00	75	6	8.00
35	Qərbi Kaspi Universiteti	117	0	117	15	12.82	0	0.00	117	15	12.82
36	Xəzər Universiteti	139	0	139	25	17.99	0	0.00	139	25	17.99
37	Bakı Avrasiya Universiteti	57	3	54	0	0.00	0	0.00	54	0	0.00
38	Bakı Qızlar Universiteti	24	0	24	0	0.00	0	0.00	24	0	0.00
39	Odlar Yurdu Universiteti	169	0	169	2	1.18	0	0.00	169	2	1.18
40	Bakı Biznes Universiteti	78	0	78	1	1.28	0	0.00	78	1	1.28
41	"Naxçıvan" Universiteti (Naxçıvan şəhəri)	15	0	15	0	0.00	0	0.00	15	0	0.00

2.6 sayılı cədvəldə ixtisaslaşmalar üzrə dövlət sifarişi əsasında tələbə qəbuluna ayrılan yerlərin sayı və qəbulun nəticələri təqdim edilmişdir. Cədvəldə ixtisaslaşmalar üzrə qəbul olan bakalavrların sayı bütövlükdə və təhsil müəssisələri üzrə ayrılıqda verilmişdir. Magistratura səviyyəsinə bütövlükdə 146 ixtisaslaşma üzrə qəbul aparılıb. Onlardan 71.23%-nin dövlət sifarişi əsasında nəzərdə tutulmuş yerləri tam dolub, 3.42%-nin yerləri tam boş qalıb, 25.34%-nin yerləri isə kəsirdə qalıb.

Qəbul imtahanının nəticələrinə görə, ən yüksək keçid balları 060409 Biznesin idarə edilməsi (112 bal), 060410 Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi (110 bal), 060412 Davamlı inkişafın idarə edilməsi (108 bal), 060212 Hüquqşünaslıq (107 bal), 060403 Maliyyə (107 bal), 060607 Neft-qaz qurğuları mühəndisliyi (106 bal) ixtisaslaşmalarında qeydə alınıb.

Ən yüksək balı toplayan bakalavrlar tədrisi ingilis dilində olan "Kommersiya hüququ" və "Maliyyə menecmenti" ixtisaslaşmalarına qəbul olublar. Bu ixtisaslaşmalar üzrə müvafiq olaraq, Bakı Dövlət Universitetinə qəbul olan Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının məzunu Ələkbərli Əli Azər oğlu və Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinə qəbul olan Bakı Mühəndislik Universitetinin məzunu Zeynalov Bəxtiyar İlqar oğlu qəbul imtahanında 138 bal toplayıblar.

64 bakalavr qəbul imtahanında ən azı 125 bal toplayıb. Onlardan 27 nəfəri Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinə, 10 nəfəri Bakı Dövlət Universitetinə, 6 nəfəri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasına, 6 nəfəri Bakı Ali Neft Məktəbinə, 3 nəfəri Bakı Mühəndislik Universitetinə, 2 nəfəri Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasına, 2 nəfəri Azərbaycan Dillər Universitetinə, 1 nəfəri Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinə, 1 nəfəri Naxçıvan Dövlət Universitetinə, 1 nəfəri Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinə, 1 nəfəri Xəzər Universitetinə qəbul olub.

Təhsili dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına olan yerlərə böyük sayda qəbul 060201 Filologiya (80 nəfər), 060509 Kompüter elmləri (74 nəfər) ixtisaslaşmaları üzrə olub.

**İXTİSASLAŞMALAR ÜZRƏ DÖVLƏT SİFARİŞİ İLƏ
TƏLƏBƏ QƏBULUNA AYRILAN YERLƏRİN SAYI VƏ QƏBULUN NƏTİCƏLƏRİ**

Nö	Dövlət sifarişə əsasında qəbul aparılan ixtisaslaşmaların adı	Qəbul planı	Qəbul olan bakalavrların sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişə əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
1	Aktyor sənəti	6	5	83.33	77	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	5
2	Aqromühəndislik	10	9	90.00	65	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	9
3	Aqronomluq	30	11	36.67	58	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	11
4	Antropologiya	3	3	100.00	88	Bakı Dövlət Universiteti	3
5	Aviasiya texnikası avadanlıqlarının istismarı mühəndisliyi	5	5	100.00	83	Milli Aviasiya Akademiyası	5
6	Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimliyi	32	32	100.00	93	Bakı Dövlət Universiteti	7
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	6
						Azərbaycan Dillər Universiteti	8
						Bakı Slavyan Universiteti	10
						Gəncə Dövlət Universiteti	1
7	Balıqçılıq və balıqçılıq təsərrüfatı işi	4	1	25.00	61	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	1
8	Baytarlıq	20	9	45.00	60	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	9
9	Beynəlxalq münasibətlər	30	30	100.00	100	Bakı Dövlət Universiteti	12
						Azərbaycan Dillər Universiteti	4
						Bakı Mühəndislik Universiteti	1
						Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	6
						Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	2
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	1
						Qərbi Kaspi Universiteti	1
						Xəzər Universiteti	3
10	Bədən tərbiyəsi və idman	14	14	100.00	69	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	12
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	1
						Gəncə Dövlət Universiteti	1
11	Bədii yaradıcılıq və ekran dramaturgiyası	2	2	100.00	94	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	2
12	Bəstəkarlıq	3	3	100.00	87	Bakı Musiqi Akademiyası	3
13	Biologiya	50	50	100.00	86	Bakı Dövlət Universiteti	28
						Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	15
						Gəncə Dövlət Universiteti	4
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	3
14	Biologiya müəllimliyi	20	17	85.00	71	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	12
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	1
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	2
						Lənkəran Dövlət Universiteti	1
						"Odlar Yurdu" Universiteti	1
15	Biotibbi texnika mühəndisliyi	20	15	75.00	73	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	9
						Azərbaycan Texniki Universiteti	6
16	Biznesin idarə edilməsi	30	30	100.00	112	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	29
						Bakı Mühəndislik Universiteti	1
17	Cihazqayırma mühəndisliyi	10	10	100.00	102	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	9
						Milli Aviasiya Akademiyası	1

Cədvəl 2.6 (ardı)

No	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ixtisaslaşmaların adı	Qəbul planı	Qəbul olan bakalavrların sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
18	Coğrafiya	25	25	100.00	93	Bakı Dövlət Universiteti	23
						Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	1
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	1
19	Coğrafiya müəllimliyi	10	10	100.00	93	Bakı Dövlət Universiteti	5
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	2
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	1
						Lənkəran Dövlət Universiteti	2
20	Çoxişlənən malların texnologiyası mühəndisliyi	10	5	50.00	85	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	4
						Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	1
21	Çoxkanallı radiorele və troposfer rabitənin yerüstü aparatlarının hazırlanması, istismarı və təmiri	4	3	75.00	77	Azərbaycan Texniki Universiteti	3
22	Dağ-mədən mühəndisliyi	5	5	100.00	92	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	3
						Azərbaycan Texniki Universiteti	2
23	Davamlı inkişafın idarə edilməsi	4	4	100.00	108	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	4
24	Dekorativ sənət	4	4	100.00	93	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	4
25	Dəmir yolu nəqliyyatı və təsərrüfatı mühəndisliyi	6	4	66.67	72	Azərbaycan Texniki Universiteti	4
26	Dəniz texnikası və avadanlıqlarının istismarı mühəndisliyi	4	4	100.00	81	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	4
27	Dəniz texnikası və texnologiyası mühəndisliyi	4	4	100.00	81	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	4
28	Dil və ədəbiyyat müəllimliyi (dillər üzrə)	5	5	100.00	98	Azərbaycan Dillər Universiteti	5
29	Dinşünaslıq	6	0	0.00	---	---	0
30	Dirijorluq	3	3	100.00	86	Bakı Musiqi Akademiyası	2
						Azərbaycan Milli Konservatoriyası	1
31	Dizayn	25	25	100.00	81	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	3
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	2
						Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	5
						Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	12
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	2
						Qərbi Kaspi Universiteti	1
32	Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi	20	20	100.00	110	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	5
						Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	15
33	Dünya iqtisadiyyatı	50	50	100.00	99	Bakı Dövlət Universiteti	1
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	46
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	1
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	2
34	Ekologiya	25	25	100.00	78	Bakı Dövlət Universiteti	7
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	11
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	2
						Gəncə Dövlət Universiteti	1
						Qərbi Kaspi Universiteti	4

Cədvəl 2.6 (ardı)

Nö	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ixtisaslaşmaların adı	Qəbul planı	Qəbul olan bakalavrların sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
35	Ekologiya mühəndisliyi	30	30	100.00	83	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	24
						Milli Aviasiya Akademiyası	2
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	1
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	1
						Mingəçevir Dövlət Universiteti	2
36	Elektrik mühəndisliyi	20	20	100.00	90	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	15
						Azərbaycan Texniki Universiteti	5
37	Elektroenergetika mühəndisliyi	20	20	100.00	95	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	20
38	Elektronika, telekommunikasiya və radiotexnika mühəndisliyi	50	50	100.00	90	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	12
						Azərbaycan Texniki Universiteti	34
						Milli Aviasiya Akademiyası	3
						Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	1
39	Enerji maşınqayırması mühəndisliyi	5	5	100.00	89	Azərbaycan Texniki Universiteti	5
40	Estrada sənəti	1	1	100.00	102	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	1
41	Əczaçılıq	18	18	100.00	79	Azərbaycan Tibb Universiteti	15
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	3
42	Fəlsəfə	10	6	60.00	76	Bakı Dövlət Universiteti	6
43	Filologiya	80	80	100.00	102	Bakı Dövlət Universiteti	15
						Azərbaycan Dillər Universiteti	50
						Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	1
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	2
						Gəncə Dövlət Universiteti	2
						Xəzər Universiteti	10
44	Fizika	55	55	100.00	84	Bakı Dövlət Universiteti	42
						Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	10
						Gəncə Dövlət Universiteti	3
45	Fizika müəllimliyi	18	18	100.00	80	Bakı Dövlət Universiteti	2
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	14
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	2
46	Fiziki tərbiyə və çağırışa qədərki hazırlıq müəllimliyi (qızlar üçün fiziki tərbiyə)	1	0	0.00	---	---	0
47	Fövqəladə hallar və həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi mühəndisliyi	2	11	550.00	78	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	1
						Azərbaycan Texniki Universiteti	1
						Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyası	9
48	Geodeziya və xəritəçilik mühəndisliyi	10	10	100.00	83	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	10
49	Geofizika mühəndisliyi	10	10	100.00	102	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	7
						Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	3
50	Geologiya	10	10	100.00	92	Bakı Dövlət Universiteti	1
						Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	8
						Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	1

Cədvəl 2.6 (ardı)

Nö	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ixtisaslaşmaların adı	Qəbul planı	Qəbul olan bakalavrların sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
51	Geologiya mühəndisliyi	15	15	100.00	95	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	14
						Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	1
52	Gəmiçilik və gəmilərin hərəkətinin idarə edilməsi	6	5	83.33	71	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	5
53	Hava nəqliyyatında texnoloji proseslərin və istehsalatın təhlükəsizliyi mühəndisliyi	3	3	100.00	102	Milli Aviasiya Akademiyası	3
54	Hava nəqliyyatının hərəkətinin idarə olunması mühəndisliyi	3	3	100.00	94	Milli Aviasiya Akademiyası	3
55	Heykəltəraşlıq	2	2	100.00	77	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	2
56	Hidrogeologiya mühəndisliyi	8	8	100.00	78	Bakı Dövlət Universiteti	1
						Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	7
57	Hidrometeorologiya	7	7	100.00	86	Bakı Dövlət Universiteti	6
						Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	1
58	Hüquqşünaslıq	50	50	100.00	107	Bakı Dövlət Universiteti	44
						Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	4
						Milli Aviasiya Akademiyası	1
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	1
59	Xalq çalğı alətləri ifaçılığı	6	6	100.00	91	Azərbaycan Milli Konservatoriyası	3
						Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	2
						Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası	1
60	Xarici dil müəllimliyi (dillər üzrə)	33	33	100.00	99	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	1
						Azərbaycan Dillər Universiteti	29
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	3
61	Xoreoqrafiya sənəti	3	0	0.00	---	---	0
62	İbtidai sinif müəllimliyi	20	20	100.00	86	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	11
						Bakı Slavyan Universiteti	6
						Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	1
						Gəncə Dövlət Universiteti	2
63	İqtisadiyyat	60	60	100.00	103	Bakı Dövlət Universiteti	2
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	46
						Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	7
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	2
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	2
						Mingəçevir Dövlət Universiteti	1
64	İnformasiya texnologiyaları və sistemləri mühəndisliyi	55	55	100.00	105	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	15
						Azərbaycan Texniki Universiteti	5
						Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	1
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	20
						Bakı Mühəndislik Universiteti	6
						Milli Aviasiya Akademiyası	2
						Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	2
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	1
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	2
						Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	1

Cədvəl 2.6 (ardı)

Nö	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ixtisaslaşmaların adı	Qəbul planı	Qəbul olan bakalavrların sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
65	İnformatika müəllimliyi	10	10	100.00	101	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	9
						Lənkəran Dövlət Universiteti	1
66	İnstrumental ifaçılıq	19	19	100.00	80	Bakı Musiqi Akademiyası	17
						Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	2
67	İnşaat mühəndisliyi	25	25	100.00	86	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	25
68	İstehlak mallarının ekspertizası və marketingi	25	25	100.00	85	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	25
69	İstilik energetikası mühəndisliyi	10	10	100.00	95	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	10
70	Jurnalistika	20	9	45.00	78	Bakı Dövlət Universiteti	9
71	Kimya	40	40	100.00	95	Bakı Dövlət Universiteti	25
						Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	14
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	1
72	Kimya müəllimliyi	15	15	100.00	88	Bakı Dövlət Universiteti	4
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	9
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	2
73	Kimya mühəndisliyi	40	38	95.00	90	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	23
						Bakı Mühəndislik Universiteti	7
						Bakı Ali Neft Məktəbi	6
						Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	2
74	Kinoşünaslıq	2	2	100.00	95	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	2
75	Kitabxanaçılıq və informasiya	5	5	100.00	89	Bakı Dövlət Universiteti	5
76	Kitabşünaslıq	3	3	100.00	93	Bakı Dövlət Universiteti	3
77	Kommersiya	5	5	100.00	95	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	5
78	Kompozisiya materiallarından müdafiə təyinatlı məmulatların layihələndirilməsi və istehsalı	3	3	100.00	76	Azərbaycan Texniki Universiteti	3
79	Kompüter elmləri	75	74	98.67	103	Bakı Dövlət Universiteti	11
						Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	19
						Azərbaycan Texniki Universiteti	1
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	27
						Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	8
						Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	4
						Gəncə Dövlət Universiteti	1
						Xəzər Universiteti	3
80	Kompüter mühəndisliyi	60	60	100.00	102	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	18
						Azərbaycan Texniki Universiteti	22
						Bakı Mühəndislik Universiteti	13
						Milli Aviasiya Akademiyası	4
						Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	2
						"Odlar Yurdu" Universiteti	1
81	Korreksiyaedici təlim	5	5	100.00	88	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	5
82	Kosmik texnika və texnologiyalar mühəndisliyi	4	4	100.00	78	Milli Aviasiya Akademiyası	4
83	Qida məhsulları mühəndisliyi	25	8	32.00	87	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	7
						Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	1

Cədvəl 2.6 (ardı)

Nö	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ixtisaslaşmaların adı	Qəbul planı	Qəbul olan bakalavrların sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
84	Qrafika	4	4	100.00	63	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	4
85	Maliyyə	50	50	100.00	107	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	50
86	Marketinq	10	10	100.00	100	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	1
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	9
87	Maşın mühəndisliyi	10	10	100.00	69	Azərbaycan Texniki Universiteti	9
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	1
88	Materialşünaslıq mühəndisliyi	7	7	100.00	82	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	5
						Azərbaycan Texniki Universiteti	2
89	Mexanika	2	2	100.00	95	Bakı Dövlət Universiteti	1
						Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	1
90	Mexanika mühəndisliyi	10	10	100.00	90	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	6
						Azərbaycan Texniki Universiteti	3
						Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	1
91	Mexatronika və robototexnika mühəndisliyi	8	5	62.50	97	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	5
92	Meliorasiya və su təsərrüfatı tikintisi mühəndisliyi	20	13	65.00	73	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	10
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	1
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	2
93	Memarlıq	20	20	100.00	84	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	20
94	Menecment	23	22	95.65	101	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	14
						Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	6
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	2
95	Meşəçilik	4	0	0.00	---	---	0
96	Metallurgiya mühəndisliyi	15	14	93.33	76	Azərbaycan Texniki Universiteti	14
97	Metrologiya, standartlaşdırma və sertifikatlaşdırma mühəndisliyi	20	20	100.00	89	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	9
						Azərbaycan Texniki Universiteti	4
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	7
98	Məktəbəqədər təlim və tərbiyə	4	4	100.00	86	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	4
99	Musiqi müəllimliyi	5	1	20.00	68	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	1
100	Musiqişünaslıq	10	10	100.00	90	Bakı Musiqi Akademiyası	4
						Azərbaycan Milli Konservatoriyası	3
						Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	1
						Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	1
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	1
101	Muzeyşünaslıq, arxiv və abidələrin qorunması	6	6	100.00	85	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	1
						Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	3
						Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	1
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	1

Cədvəl 2.6 (ardı)

Nö	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ixtisaslaşmaların adı	Qəbul planı	Qəbul olan bakalavrların sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
102	Mühasibat uçotu və audit	50	50	100.00	100	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	43
						Bakı Mühəndislik Universiteti	3
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	2
						Lənkəran Dövlət Universiteti	1
						Bakı Biznes Universiteti	1
103	Mühəndis sistemlərinin və qurğularının tikintisi mühəndisliyi	10	7	70.00	76	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	7
104	Neft-qaz qurğuları mühəndisliyi	12	12	100.00	106	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	12
105	Neft-qaz mühəndisliyi	20	19	95.00	101	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	11
						Bakı Ali Neft Məktəbi	6
						Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	2
106	Nəqliyyat servisi (nəqliyyat növləri üzrə)	6	4	66.67	72	Azərbaycan Texniki Universiteti	1
						Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	3
107	Nəqliyyat tikintisi mühəndisliyi	10	10	100.00	81	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	10
108	Nəqliyyatda daşımaların və idarəetmənin təşkili mühəndisliyi	10	8	80.00	72	Azərbaycan Texniki Universiteti	7
						Milli Aviasiya Akademiyası	1
109	Operator sənəti	2	2	100.00	93	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	2
110	Optotexnika	4	3	75.00	81	Azərbaycan Texniki Universiteti	3
111	Pedaqogika	40	40	100.00	92	Bakı Dövlət Universiteti	11
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	13
						Bakı Slavyan Universiteti	5
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	1
						Gəncə Dövlət Universiteti	6
						Lənkəran Dövlət Universiteti	1
						Xəzər Universiteti	3
112	Pirotexniki vasitələrin texnologiyası	4	3	75.00	72	Azərbaycan Texniki Universiteti	3
113	Poliqrafiya mühəndisliyi	2	2	100.00	90	Azərbaycan Texniki Universiteti	2
114	Politologiya	15	15	100.00	98	Bakı Dövlət Universiteti	4
						Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	9
						Xəzər Universiteti	2
115	Proseslərin avtomatlaşdırılması mühəndisliyi	30	30	100.00	102	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	25
						Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	2
						Bakı Ali Neft Məktəbi	3
116	Psixologiya	28	28	100.00	83	Bakı Dövlət Universiteti	17
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	1
						Qərbi Kaspi Universiteti	8
						Xəzər Universiteti	2
117	Regionşünaslıq	10	10	100.00	97	Bakı Dövlət Universiteti	1
						Azərbaycan Dillər Universiteti	8
						Xəzər Universiteti	1
118	Rejissorluq	5	5	100.00	70	Bakı Musiqi Akademiyası	1
						Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	4
119	Rəngkarlıq	5	5	100.00	91	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	5

Nö	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ixtisaslaşmaların adı	Qəbul planı	Qəbul olan bakalavrların sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
120	Riyaziyyat	65	48	73.85	75	Bakı Dövlət Universiteti	42
						Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	3
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	3
121	Riyaziyyat müəllimliyi	30	12	40.00	69	Bakı Dövlət Universiteti	4
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	3
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	2
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	1
						Mingəçevir Dövlət Universiteti	1
						Lənkəran Dövlət Universiteti	1
122	Sənayenin təşkili və idarə edilməsi	50	50	100.00	100	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	21
						Azərbaycan Texniki Universiteti	2
						Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	4
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	10
						Bakı Mühəndislik Universiteti	13
123	Sənətşünaslıq	10	10	100.00	85	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	2
						Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	7
						Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası	1
124	Silah və silah sistemlərinin istehsal texnologiyası	4	4	100.00	93	Azərbaycan Texniki Universiteti	4
125	Solooxuma	6	6	100.00	86	Bakı Musiqi Akademiyası	2
						Azərbaycan Milli Konservatoriyası	3
						Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	1
126	Sosial iş	15	15	100.00	75	Bakı Dövlət Universiteti	7
						Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	1
						Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	2
						Gəncə Dövlət Universiteti	2
						"Azərbaycan" Universiteti	3
127	Sosiologiya	5	5	100.00	88	Bakı Dövlət Universiteti	5
128	Statistika	10	10	100.00	99	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	10
129	Su bioehtiyatları və akvabitkilər	3	2	66.67	89	Bakı Dövlət Universiteti	2
130	Tarix	60	48	80.00	76	Bakı Dövlət Universiteti	31
						Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	2
						Gəncə Dövlət Universiteti	5
						Sumqayıt Dövlət Universiteti	7
						"Azərbaycan" Universiteti	3
131	Tarix müəllimliyi	15	15	100.00	81	Bakı Dövlət Universiteti	4
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	9
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	1
						Lənkəran Dövlət Universiteti	1
132	Teatrşünaslıq	1	1	100.00	91	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	1
133	Texnologiya müəllimliyi	2	2	100.00	85	Gəncə Dövlət Universiteti	2
134	Texnoloji maşın və avadanlıqlar mühəndisliyi	15	14	93.33	87	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	8
						Azərbaycan Texniki Universiteti	5
						Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	1

Cədvəl 2.6 (ardı)

Nö	Dövlət sifarişə əsasında qəbul aparılan ixtisaslaşmaların adı	Qəbul planı	Qəbul olan bakalavrların sayı	Qəbulolma faizi	Minimal bal	Dövlət sifarişə əsasında qəbul aparılan ali təhsil müəssisələri	Qəbul olub
135	Təhsildə sosial-psixoloji xidmət	12	12	100.00	91	Bakı Dövlət Universiteti	6
						Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	6
136	Təkrar emal və bərpa texnologiyaları mühəndisliyi	5	5	100.00	74	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	4
						Azərbaycan Texniki Universiteti	1
137	Tərcümə	20	10	50.00	78	Azərbaycan Dillər Universiteti	8
						Bakı Slavyan Universiteti	1
						Xəzər Universiteti	1
138	Təsviri incəsənət müəllimliyi	4	2	50.00	75	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	1
						Gəncə Dövlət Universiteti	1
139	Tikinti materialları və məmulatlarının texnologiyası mühəndisliyi	8	7	87.50	73	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	7
140	Torpaqşünaslıq və aqrokimya	17	11	64.71	57	Bakı Dövlət Universiteti	8
						Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	3
141	Turizm və otelçilik	45	45	100.00	84	Bakı Dövlət Universiteti	14
						Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	26
						Naxçıvan Dövlət Universiteti	3
						Lənkəran Dövlət Universiteti	1
						Qərbi Kaspi Universiteti	1
142	Uçuş mühəndisliyi	5	5	100.00	71	Milli Aviasiya Akademiyası	5
143	Yanğın təhlükəsizliyi mühəndisliyi	5	5	100.00	87	Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyası	5
144	Yer quruluşu, torpaq və şəhər kadastrı	20	17	85.00	66	Bakı Dövlət Universiteti	5
						Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	12
145	Yerüstü nəqliyyat vasitələrinin mühəndisliyi	15	15	100.00	78	Azərbaycan Texniki Universiteti	14
						Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	1
146	Zootexniklik	5	0	0.00	---	---	0

2.7 sayılı cədvəldə ali təhsil müəssisələrinin magistraturalarına qəbul planları, bu planların qəbul prosesində formalaşan tərkib hissələri və ödənişli təhsil forması üzrə qəbulun nəticələri təqdim edilib. Cədvəldən göründüyü kimi, ali təhsil müəssisələrinin magistraturalarına ödənişli təhsil forması üzrə tələbə qəbulunda 31 dövlət və 11 özəl ali təhsil müəssisəsi iştirak edib. Bu təhsil müəssisələri üzrə, bütövlükdə götürüldükdə, ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olanların sayı dövlət sifarişə əsasında ayrılmış yerlərə qəbul olanların sayından 1.74 dəfə çoxdur. Magistraturada dövlət sifarişə və ödənişli əsaslarla təhsil almaq hüququ qazananların sayları arasında yaranan bu cür fərq heç də bütün ali təhsil müəssisələri üçün xarakterik deyil. Məsələn, Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası, Bakı Musiqi Akademiyası, Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası, Milli Aviasiya Akademiyası, Azərbaycan Tibb Universiteti, Xəzər Universiteti, Azərbaycan Texniki Universiteti, Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası və Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasında dövlət sifarişə əsasında ayrılmış yerlərə qəbul üstünlük təşkil edib.

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu, Bakı Qızlar Universiteti, Azərbaycan Kooperasiya Universiteti, "Naxçıvan" Universiteti (Naxçıvan şəhəri) və Bakı Avrasiya Universitetinə qəbul olanların hamısı yalnız ödənişli təhsil forması üzrə təhsil almaq hüququ qazanıblar.

Dövlət ali təhsil müəssisələri arasında ödənişli təhsil forması üzrə sayca ən çox qəbul Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinə (1082 nəfər), özəl ali təhsil müəssisələri arasında isə Odlar Yurdu Universitetinə (152 nəfər) olub.

**ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNİN QƏBUL PLANLARI, QƏBUL PLANLARININ
QƏBUL PROSESİNDƏ FORMALAŞAN TƏRKİB HİSSƏLƏRİ VƏ ÖDƏNİŞLİ TƏHSİL
FORMASI ÜZRƏ QƏBULUN NƏTİCƏLƏRİ**

№	ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏSİ	Ümumi plan yerləri	Dövlət sifarişi üzrə qəbul olanların sayı	Ödənişli təhsil forması üzrə qəbul aparılan yerlərin sayı	Ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olanların	
					sayı	qəbulolma faizi
1	Bakı Dövlət Universiteti	967	424	543	353	65.01
2	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	688	320	368	282	76.63
3	Azərbaycan Texniki Universiteti*	400	165	231	159	68.83
4	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	305	114	191	139	72.77
5	Azərbaycan Tibb Universiteti	15	15	0	0	---
6	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	330	106	224	180	80.36
7	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	1555	371	1184	1082	91.39
8	Azərbaycan Dillər Universiteti	345	112	233	131	56.22
9	Bakı Slavyan Universiteti	160	22	138	56	40.58
10	Bakı Mühəndislik Universiteti	307	44	263	163	61.98
11	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	98	59	39	33	84.62
12	Bakı Musiqi Akademiyası	49	29	20	15	75.00
13	Azərbaycan Milli Konservatoriyası	44	10	34	15	44.12
14	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	145	32	113	63	55.75
15	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	49	34	15	12	80.00
16	Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	165	37	128	102	79.69
17	Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası	46	2	44	10	22.73
18	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	25	12	13	10	76.92
19	Milli Aviasiya Akademiyası	71	34	37	26	70.27
20	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	35	13	22	8	36.36
21	Bakı Ali Neft Məktəbi	55	15	40	31	77.50
22	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası*	92	67	0	0	---
23	Naxçıvan Dövlət Universiteti	290	24	266	133	50.00
24	Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	40	1	39	34	87.18
25	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	220	54	166	73	43.98
26	Gəncə Dövlət Universiteti	269	31	238	143	60.08
27	Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	114	3	111	56	50.45
28	Sumqayıt Dövlət Universiteti	211	24	187	117	62.57
29	Mingəçevir Dövlət Universiteti	38	4	34	31	91.18
30	Lənkəran Dövlət Universiteti	119	9	110	55	50.00
31	Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyası*	15	14	0	0	---
32	Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu*	6	0	1	1	100.00
33	Azərbaycan Kooperasiya Universiteti	100	0	100	33	33.00
34	Bakı İslam Universiteti	10	0	10	0	0.00
35	"Azərbaycan" Universiteti	125	6	119	33	27.73
36	Qərbi Kaspi Universiteti	137	15	122	69	56.56

* Yalnız dövlət sifarişi əsasında qəbul aparılan Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun ixtisaslaşmaları üzrə 5 yer, Azərbaycan Texniki Universitetinin ixtisaslaşmaları üzrə 4 yer, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyasının ixtisaslaşmaları üzrə 1 yer və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının ixtisaslaşmaları üzrə 25 yer boş qalıb. Bu ixtisaslaşmalara qəbulun yalnız dövlət sifarişi əsasında aparılması səbəbindən qalan boş yerlərə ödənişli əsaslarla qəbul aparılmayıb.

Cədvəl 2.7 (ardı)

№	ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏSİ	Ümumi plan yerləri	Dövlət sifarişinə qəbul olanların sayı	Ödənişli təhsil forması üzrə qəbul aparılan yerlərin sayı	Ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olanların	
					sayı	qəbulolma faizi
37	Xəzər Universiteti	214	25	189	14	7.41
38	Bakı Avrasiya Universiteti	67	0	67	11	16.42
39	Bakı Qızlar Universiteti	24	0	24	12	50.00
40	Odlar Yurdu Universiteti	310	2	308	152	49.35
41	Bakı Biznes Universiteti	103	1	102	83	81.37
42	"Naxçıvan" Universiteti (Naxçıvan şəhəri)	15	0	15	6	40.00
	Cəmi	8373	2250	6088*	3926	64.12

Magistraturaya qəbul olanların ali təhsil müəssisələri üzrə sayı 2.8 sayılı cədvəldə təqdim olunub. Cədvəldən görünür ki, bu il yalnız Azərbaycan Tibb Universitetində plan yerləri tam dolub. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası, Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyası və Mingəçevir Dövlət Universitetinə qəbulolma faizi 90 faizdən yuxarıdır.

Magistraturaya qəbulda plan yerlərinin dolma göstəricisi üzrə ən zəif nəticə Azərbaycan İlahiyyat İnstitutuna (16.67%) və Bakı Avrasiya Universitetinə (16.42%) aiddir.

Cədvəl 2.8

ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNİN (DÖVLƏT VƏ ÖZƏL) MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNƏ QƏBUL OLAN BAKALAVRLARIN SAYI HAQQINDA MƏLUMAT

№	Ali təhsil müəssisəsinin adı	Qəbul planı	Qəbul edilibdir (o cümlədən, dövlət sifarişinə əsasında)			Qəbulolma faizi
			Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bölmələr üzrə cəmi	
1	Bakı Dövlət Universiteti	967	708 (402)	69 (22)	777 (424)	80.35
2	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	688	503 (286)	99 (34)	602 (320)	87.50
3	Azərbaycan Texniki Universiteti	400	313 (161)	11 (4)	324 (165)	81.00
4	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	305	238 (109)	15 (5)	253 (114)	82.95
5	Azərbaycan Tibb Universiteti	15	13 (13)	2 (2)	15 (15)	100.00
6	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	330	283 (106)	3 (0)	286 (106)	86.67
7	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	1555	1261 (351)	192 (20)	1453 (371)	93.44
8	Azərbaycan Dillər Universiteti	345	226 (108)	17 (4)	243 (112)	70.43
9	Bakı Slavyan Universiteti	160	70 (21)	8 (1)	78 (22)	48.75
10	Bakı Mühəndislik Universiteti	307	201 (43)	6 (1)	207 (44)	67.43
11	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	98	79 (52)	13 (7)	92 (59)	93.88
12	Bakı Musiqi Akademiyası	49	37 (24)	7 (5)	44 (29)	89.80
13	Azərbaycan Milli Konservatoriyası	44	25 (10)	0 (0)	25 (10)	56.82
14	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	145	90 (32)	5 (0)	95 (32)	65.52
15	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	49	42 (31)	4 (3)	46 (34)	93.88

Cədvəl 2.8 (ardı)

№	Ali təhsil müəssisəsinin adı	Qəbul planı	Qəbul edilibdir (o cümlədən, dövlət sifarişə əsasında)			Qəbulolma faizi
			Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bölmələr üzrə cəmi	
16	Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	165	136 (36)	3 (1)	139 (37)	84.24
17	Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası	46	12 (2)	0 (0)	12 (2)	26.09
18	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	25	20 (11)	2 (1)	22 (12)	88.00
19	Milli Aviasiya Akademiyası	71	45 (26)	15 (8)	60 (34)	84.51
20	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	35	20 (13)	1 (0)	21 (13)	60.00
21	Bakı Ali Neft Məktəbi	55	39 (13)	7 (2)	46 (15)	83.64
22	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	92	66 (66)	1 (1)	67 (67)	72.83
23	Naxçıvan Dövlət Universiteti	290	157 (24)	0 (0)	157 (24)	54.14
24	Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	40	35 (1)	0 (0)	35 (1)	87.50
25	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	220	125 (54)	2 (0)	127 (54)	57.73
26	Gəncə Dövlət Universiteti	269	174 (31)	0 (0)	174 (31)	64.68
27	Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	114	59 (3)	0 (0)	59 (3)	51.75
28	Sumqayıt Dövlət Universiteti	211	141 (24)	0 (0)	141 (24)	66.82
29	Mingəçevir Dövlət Universiteti	38	35 (4)	0 (0)	35 (4)	92.11
30	Lənkəran Dövlət Universiteti	119	64 (9)	0 (0)	64 (9)	53.78
31	Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyası	15	14 (14)	0 (0)	14 (14)	93.33
32	Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu	6	1 (0)	0 (0)	1 (0)	16.67
33	Azərbaycan Kooperasiya Universiteti	100	30 (0)	3 (0)	33 (0)	33.00
34	Bakı İslam Universiteti	10	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0.00
35	"Azərbaycan" Universiteti	125	39 (6)	0 (0)	39 (6)	31.20
36	Qərbi Kaspi Universiteti	137	75 (14)	9 (1)	84 (15)	61.31
37	Xəzər Universiteti	214	35 (23)	4 (2)	39 (25)	18.22
38	Bakı Avrasiya Universiteti	67	11 (0)	0 (0)	11 (0)	16.42
39	Bakı Qızlar Universiteti	24	12 (0)	0 (0)	12 (0)	50.00
40	Odlar Yurdu Universiteti	310	140 (2)	14 (0)	154 (2)	49.68
41	Bakı Biznes Universiteti	103	78 (1)	6 (0)	84 (1)	81.55
42	"Naxçıvan" Universiteti (Naxçıvan şəhəri)	15	6 (0)	0 (0)	6 (0)	40.00
	C Ə M İ	8373	5658 (2126)	518 (124)	6176 (2250)	73.76

Magistraturaya qəbul imtahanının I mərhələsinin nəticələri əsasında bakalavrların topladıqları balların paylanması ədədi xarakteristikaları müəyyənləşdirilib. Paylanmanın variasiya sırası (cədvəl 2.9) tərtib olunub və qrafiki (qrafik 2.1) qurulub. Qrafikdə bakalavrların topladıqları balların riyazi gözləməsi (orta qiyməti) (M), bakalavrlar seçməsinə sayca iki bərabər hissəyə ayıran medianası (Me) və balların paylanma histqramları təsvir edilib. Təhlil göstərir ki, bakalavrların ballarının paylanma histqramı, demək olar ki, simmetrikdir və normal paylanmaya yaxındır.

Xatırladaq ki, magistratura səviyyəsinə qəbul imtahanının I mərhələsində toplanıla bilən maksimal bal 100-ə bərabər olub. Bakalavrlardan heç biri 100 bal toplaya bilməyib. Toplanan ən yüksək bal 95-ə bərabər olub. Bakalavrların yarısı 49.91 baldan yüksək nəticə göstərə bilməyib. Ayrı-ayrı fənlər üzrə orta göstəricilər belədir: məntiq üzrə 52.64%, informatika üzrə 49.89%, ingilis dili üzrə 47.24%, fransız dili üzrə 48.16%, alman dili üzrə 47.83%, rus dili üzrə 51.31%.

İmtahanın ikinci mərhələsində toplanılan maksimal bal 50-yə, orta göstərici isə 29.39-a bərabər olmuşdur.

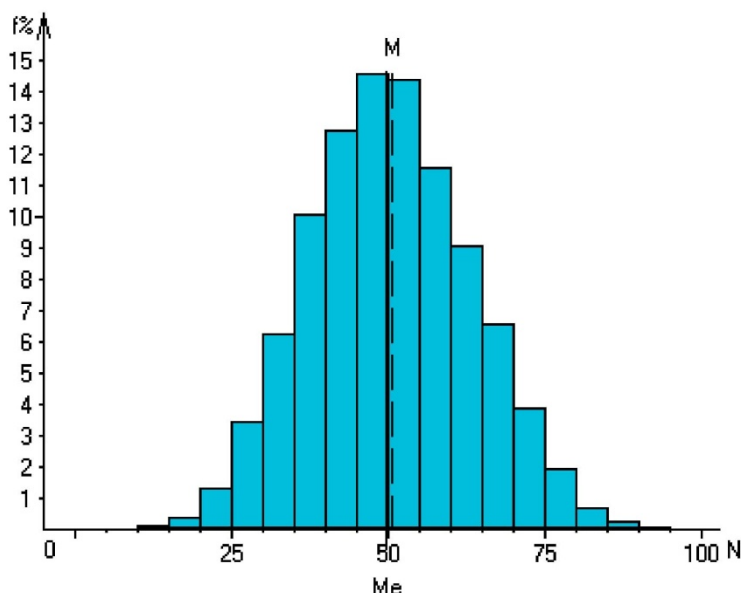
Cədvəl 2.9

Bal intervalları	Bakalavrların sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə
0	0	0.00	0.00
1 - 5	1	0.01	0.01
6 - 10	5	0.04	0.05
11 - 15	21	0.17	0.22
16 - 20	54	0.44	0.66
21 - 25	168	1.37	2.03
26 - 30	437	3.57	5.60
31 - 35	789	6.45	12.05
36 - 40	1258	10.28	22.33
41 - 45	1600	13.07	35.40
46 - 50	1821	14.88	50.27
51 - 55	1802	14.72	64.99
56 - 60	1452	11.86	76.86
61 - 65	1133	9.26	86.11
66 - 70	828	6.76	92.88
71 - 75	487	3.98	96.85
76 - 80	248	2.03	98.88
81 - 85	90	0.74	99.62
86 - 90	36	0.29	99.91
91 - 95	11	0.09	100.00
96 - 100	0	0.00	100.00

Magistraturaya qəbul imtahanının I mərhələsində toplanılan balların paylanması ədədi xarakteristikaları

Riyazi gözləmə :	50.78	Minimal bal :	1
Ortakvadratik meyil :	13.05	Maksimal bal :	95
Moda :	47	Bakalavrların sayı :	12241
Mediana :	49.91		

Qrafik 2.1

Magistraturaya qəbulun nəticələri əsasında ayrı-ayrı ali təhsil müəssisələrini bitirən məzunların imtahanın birinci mərhələsində topladıqları ballar təhlil olunub. İmtahanda Azərbaycan Respublikasının 57 ali təhsil müəssisəsinin məzunları iştirak ediblər. Onların göstəriciləri aşağıdakı 2.10 sayılı cədvəldə təqdim edilir. Cədvəldən göründüyü kimi, imtahanda ən azı 10 məzunu iştirak edən ali təhsil müəssisələri arasında ən yüksək nəticəni Bakı Ali Neft Məktəbinin məzunları göstəriblər. Bu təhsil müəssisəsinin məzunlarının qəbul imtahanının I mərhələsində bütün fənlər üzrə topladıqları orta bal göstəricisi 74.6 olub. Məntiq və xarici dil fənləri üzrə də ən yüksək nəticələri Bakı Ali Neft Məktəbinin məzunları göstəriblər: məntiq üzrə - 36.8, xarici dil üzrə - 21.1 bal. İnformatika üzrə ən yüksək nəticəni isə Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyasının məzunları göstəriblər 16.8 bal). Bundan başqa, məntiq üzrə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası (33.1), Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası (32.8), Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (30.4), Bakı Mühəndislik Universiteti (30.3) və ADA Universiteti (30.3), informatika üzrə Bakı Ali Neft Məktəbi (16.7), Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası (16.3), xarici dil üzrə isə ADA Universiteti (19.8) və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının (18.0) məzunları fərqləniblər.

Bu mərhələdə ən zəif nəticəni Azərbaycan Milli Konservatoriyasının və Bakı İslam Universitetinin məzunları göstəriblər. İmtahanda bu təhsil müəssisələrinin, müvafiq olaraq, 49 və 14 məzunu iştirak edib. Azərbaycan Milli Konservatoriyasının məzunlarının I mərhələ üzrə bütün fənlərdən topladıqları balların orta

qiyməti cəmi 35.0-ə, Bakı İslam Universitetinin məzunlarının I mərhələ üzrə bütün fənlərdən topladıqları balların orta qiyməti cəmi isə 34.9-a bərabərdir.

2.10 sayılı cədvəldə ali təhsil müəssisələri üzrə bakalavriat səviyyəsini başa vurmuş məzunların magistratura səviyyəsinə qəbulolma göstəriciləri də təqdim edilmişdir. Təhlil göstərir ki, magistratura səviyyəsinə ən yüksək qəbulolma faizi Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası, Bakı Ali Neft Məktəbi, Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası, Bakı Mühəndislik Universitetinin məzunlarına məxsusdur. Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyasının 16 nəfər məzunundan 13-ü, Bakı Ali Neft Məktəbinin 38 nəfər məzunundan 26-sı, Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının hər 100 nəfər məzunundan 64-65-i, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin hər 100 nəfər məzunundan 62-63-ü, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin hər 100 nəfər məzunundan 62-63-ü, Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının 77 nəfər məzunundan 46-sı, Bakı Mühəndislik Universitetinin hər 100 nəfər məzunundan 59-60-ı magistraturaya qəbul olmuşdur.

Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialı və ADA Universiteti üzrə magistraturaya qəbul təhsil müəssisələrinin özləri tərəfindən həyata keçirildiyi üçün 2.10 sayılı cədvəldə bu təhsil müəssisələrinə qəbul olan bakalavrların sayı öz əksini tapmayıb. Bununla belə, Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialının məzunlarından 32-sinin, ADA Universitetinin məzunlarından isə 22-sinin öz ali təhsil müəssisələrinə qəbul olduğunu nəzərə alsaq, Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialı və ADA Universitetinin, müvafiq olaraq 67 və 105 məzunundan 37-sinin və 70-nin magistraturaya qəbulolma faktı ortaya çıxar.

Cədvəl 2.10

ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİ MƏZUNLARININ MAGİSTRATURAYA QƏBUL İMTAHANININ NƏTİCƏLƏRİ

№	Ali təhsil müəssisəsi	Bakalavrların ümumi sayı	I mərhələ üzrə orta bal	Məntiq üzrə orta bal	İnformatika üzrə orta bal	Xarici dil üzrə orta bal	II mərhələdə iştirak edənlərin		İxtisas üzrə orta bal	II mərhələni keçənlərin		Qəbul olan bakalavrların	
							sayı	faizi		sayı	faizi	sayı	faizi
1	Bakı Dövlət Universiteti	2205	53.2	27.6	13.1	12.5	1575	71.43	30.0	1438	65.22	1182	53.61
2	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	1471	54.8	28.3	13.3	13.3	1096	74.51	31.5	1008	68.52	916	62.27
3	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	999	57.5	30.4	13.8	13.2	819	81.98	30.1	741	74.17	629	62.96
4	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	891	48.4	25.6	12.5	10.3	574	64.42	27.9	502	56.34	364	40.85
5	Azərbaycan Dillər Universiteti	824	52.1	24.5	13.0	14.5	582	70.63	30.3	532	64.56	448	54.37
6	Azərbaycan Texniki Universiteti	580	50.2	27.6	12.5	10.1	426	73.45	30.0	397	68.45	317	54.66
7	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	474	47.2	25.8	11.2	10.2	333	70.25	26.8	291	61.39	253	53.38
8	Gəncə Dövlət Universiteti	381	45.1	23.7	11.5	9.9	241	63.25	26.4	208	54.59	172	45.14
9	Bakı Mühəndislik Universiteti	345	60.9	30.3	14.5	16.1	267	77.39	30.7	245	71.01	206	59.71
10	Sumqayıt Dövlət Universiteti	300	44.8	24.8	11.0	9.0	175	58.33	25.2	138	46.00	114	38.00
11	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti	293	45.2	24.5	11.4	9.3	210	71.67	26.4	184	62.80	164	55.97
12	Bakı Slavyan Universiteti	260	46.3	22.6	11.2	12.6	144	55.38	27.2	120	46.15	92	35.38
13	Naxçıvan Dövlət Universiteti	234	49.1	25.9	12.7	10.5	171	73.08	26.3	146	62.39	138	58.97
14	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	189	67.5	33.1	16.3	18.0	147	77.78	34.3	142	75.13	122	64.55
15	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	174	37.6	18.5	9.4	9.7	107	61.49	32.4	99	56.90	82	47.13
16	Azərbaycan Texnologiya Universiteti	174	42.0	23.4	10.2	8.4	87	50.00	24.2	61	35.06	59	33.91
17	Lənkəran Dövlət Universiteti	174	45.1	25.2	11.4	8.5	95	54.60	24.4	69	39.66	55	31.61
18	Azərbaycan Kooperasiya Universiteti	166	42.7	22.4	10.8	9.5	83	50.00	26.0	66	39.76	56	33.73
19	Milli Aviasiya Akademiyası	146	53.4	27.8	13.5	12.1	109	74.66	31.1	97	66.44	79	54.11
20	Xəzər Universiteti	128	48.9	23.5	11.7	13.7	78	60.94	26.6	68	53.13	51	39.84
21	"Azərbaycan" Universiteti	108	44.4	23.3	10.9	10.2	66	61.11	24.9	51	47.22	37	34.26
22	Bakı Biznes Universiteti	105	44.3	23.5	11.7	9.0	52	49.52	25.1	38	36.19	34	32.38

Cədvəl 2.10 (ardı)

№	Ali təhsil müəssisəsi	Bakalavrların ümumi sayı	I mərhələ üzrə orta bal	Məntiq üzrə orta bal	İnformatika üzrə orta bal	Xarici dil üzrə orta bal	II mərhələdə iştirak edənlərin		İxtisas üzrə orta bal	II mərhələni keçənlərin		Qəbul olan bakalavrların	
							sayı	faizi		sayı	faizi	sayı	faizi
23	ADA Universiteti	105	64.6	30.3	14.4	19.8	61	58.10	34.4	61	58.10	48	45.71
24	Qərbi Kaspi Universiteti	96	42.0	20.2	10.2	11.6	45	46.88	25.5	35	36.46	30	31.25
25	Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	93	51.4	25.9	12.5	13.0	56	60.22	29.5	52	55.91	44	47.31
26	Azərbaycan Müəllimlər İnstitutu	90	40.4	21.5	10.0	8.9	34	37.78	24.9	24	26.67	19	21.11
27	Odlar Yurdu Universiteti	88	43.9	22.4	11.1	10.5	46	52.27	26.3	34	38.64	28	31.82
28	Bakı Musiqi Akademiyası	87	39.9	19.0	9.4	11.6	57	65.52	38.6	55	63.22	51	58.62
29	"Qafqaz" Universiteti	84	52.0	25.9	12.2	13.9	48	57.14	28.5	41	48.81	33	39.29
30	Mingəçevir Dövlət Universiteti	79	45.3	25.7	11.0	8.6	43	54.43	22.1	31	39.24	24	30.38
31	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	77	40.4	19.5	9.0	11.8	59	76.62	41.7	55	71.43	46	59.74
32	Bakı Qızlar Universiteti	70	41.2	21.4	10.8	9.0	37	52.86	25.0	28	40.00	17	24.29
33	Bakı Avrasiya Universiteti	68	40.4	21.0	9.8	9.6	28	41.18	24.5	20	29.41	16	23.53
34	Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialı	67	52.5	25.3	11.0	16.3	9	13.43	23.3	8	11.94	5	7.46
35	Azərbaycan Tibb Universiteti	58	54.9	28.4	14.1	12.4	32	55.17	31.9	30	51.72	27	46.55
36	"Naxçıvan" Özəl Universiteti	56	42.1	21.8	10.8	9.5	28	50.00	24.6	24	42.86	19	33.93
37	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	55	44.2	23.9	10.3	9.9	32	58.18	28.4	31	56.36	26	47.27
38	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	51	36.8	19.7	9.4	7.7	31	60.78	26.7	31	60.78	23	45.10
39	Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyası	51	50.8	28.5	12.9	9.4	37	72.55	27.9	31	60.78	15	29.41
40	Azərbaycan Milli Konservatoriyası	49	35.0	19.2	8.6	7.2	30	61.22	42.4	30	61.22	25	51.02
41	Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	44	42.6	22.9	11.3	8.5	23	52.27	26.9	22	50.00	20	45.45
42	Elm və Təhsil Mərkəzi "Təfəkkür" Universiteti	38	43.0	21.6	10.8	10.6	19	50.00	24.6	14	36.84	11	28.95
43	Bakı Ali Neft Məktəbi	38	74.6	36.8	16.7	21.1	34	89.47	34.1	33	86.84	26	68.42
44	Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyası	31	42.5	22.2	10.7	9.6	12	38.71	25.8	10	32.26	10	32.26
45	Azərbaycan Beynəlxalq Universiteti	26	38.0	19.5	9.4	9.1	7	26.92	23.7	7	26.92	4	15.38
46	Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası	16	65.5	32.8	16.8	15.9	14	87.50	30.6	13	81.25	13	81.25
47	Bakı İslam Universiteti	14	34.9	18.6	8.4	7.9	1	7.14	24.0	1	7.14	1	7.14
48	Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının orta ixtisas təhsili pilləsi	8	61.6	29.6	16.4	15.6	7	87.50	30.0	7	87.50	5	62.50
49	Azərbaycan İctimai Siyasi Universiteti	6	38.5	19.8	7.7	11.0	1	16.67	23.0	1	16.67	1	16.67
50	Bakı "Asiya" Universiteti	4	36.8	18.8	6.8	11.3	0	0.00	-	0	0.00	0	0.00
51	Bakı Sosial İdarəetmə və Politologiya İnstitutu	2	40.0	16.5	12.0	11.5	0	0.00	-	0	0.00	0	0.00
52	Müstəqil Azərbaycan Universiteti	2	43.0	18.5	6.0	18.5	1	50.00	17.0	0	0.00	0	0.00
53	Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin H.Əliyev adına Akademiyası	2	45.0	23.5	9.0	12.5	0	0.00	-	0	0.00	0	0.00
54	San Marino Beynəlxalq Elmlər Akademiyası Akademik Mərkəzinin Azərbaycan filialı	2	39.5	22.0	9.5	8.0	1	50.00	30.0	1	50.00	1	50.00
55	H.Əliyev adına Ali Hərbi Məktəb	1	32.0	19.0	9.0	4.0	0	0.00	-	0	0.00	0	0.00
56	Polis Akademiyası	1	69.0	35.0	17.0	17.0	1	100.0	35.0	1	100.0	0	0.00
57	Gəncə Elm-Təhsil Mərkəzi	1	34.0	22.0	7.0	5.0	1	100.0	19.0	1	100.0	0	0.00

Ayrılıqda hər bir ali təhsil müəssisəsini təmsil edən bakalavrların diplom üzrə orta balları ilə magistraturaya qəbul imtahanının birinci mərhələsində topladıqları ballar arasında statistik əlaqəni əks etdirən korrelyasiya göstəricisi hesablanmışdır. Ali təhsil müəssisələri üzrə ayrılıqda hesablanan korrelyasiya əmsallarının təhlili göstərir ki, bütövlükdə götürüldə, bal göstəriciləri arasında korrelyasiya (0.43) zəifdir. Ali təhsil müəssisələrinin çoxunu təmsil edən bakalavrların müvafiq bal göstəriciləri arasındakı korrelyasiya əmsalının qiyməti 0.33-0.58 diapazonunda yerləşir (ən yüksək göstərici (0.65) Bakı Qızlar Universitetinin bakalavrlarına aiddir).

Aşağıdakı 2.11 sayılı cədvəldə hər bir ali təhsil müəssisəsinin magistraturasına qəbul olan bakalavrların ümumi sayı, o cümlədən qəbul olan bülki və əvvəlki illərin məzunlarının sayı, həmçinin onların Bakı şəhərində və regionlarda yerləşən dövlət ali təhsil müəssisələri və özəl ali təhsil müəssisələri üzrə tərkibi verilib. Cədvəldən görünür ki, ümumilikdə, ali təhsil müəssisələrinə qəbul olanların, orta hesabla, 46.03%-ni öz məzunları, 42.54%-ni Bakı şəhərində yerləşən dövlət ali təhsil müəssisələrinin, 6.14%-ni regionlarda yerləşən dövlət ali təhsil müəssisələrinin, 5.00%-ni özəl ali təhsil müəssisələrinin, 0.29%-ni isə xarici ölkələrdəki ali təhsil müəssisələrinin məzunları təşkil edir. Qəbul olanların 63.58%-i cari ilin, 36.42%-i isə əvvəlki illərin məzunlarıdır. Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası, Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu, Sumqayıt Dövlət Universiteti, Mingəçevir Dövlət Universiteti, Lənkəran Dövlət Universiteti, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyası, Bakı Avrasiya Universiteti, Bakı Qızlar Universiteti, Odlar Yurdu Universiteti və "Naxçıvan" Universitetindən (Naxçıvan şəhəri) qəbul olan bakalavrlar arasında əvvəlki illərin məzunları üstünlük təşkil edirlər.

Ali təhsil müəssisələri üzrə orta respublika göstəricilərini ayrılıqda ali təhsil müəssisələrinin göstəriciləri ilə müqayisə etdikdə məlum olur ki, Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dillər Universiteti, Bakı Musiqi Akademiyası, Azərbaycan Milli Konservatoriyası, Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası, Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası, Bakı şəhərində yerləşən texniki ali təhsil müəssisələri, qəbul aparılan ixtisaslaşmalar üzrə inhisarçı olan ali təhsil müəssisələri, eləcə də Naxçıvan Dövlət Universiteti, Gəncə Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin magistraturalarına qəbul olan bakalavrlar, əsasən, həmin ali təhsil müəssisələrinin öz məzunlarıdır.

Bakı Slavyan Universiteti, Bakı Mühəndislik Universiteti, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası, Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti, Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası, Sumqayıt Dövlət Universiteti, Bakı Ali Neft Məktəbi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası və Bakı şəhərində yerləşən özəl ali təhsil müəssisələrinin magistraturalarına qəbulda Bakı şəhərində yerləşən digər dövlət ali təhsil müəssisələrinin məzunları üstünlük təşkil etmişlər.

Regionlarda yerləşən dövlət ali təhsil müəssisələrinin məzunları daha çox öz ali təhsil müəssisələrinə və regionlarda yerləşən digər ali təhsil müəssisələrinin magistraturalarına qəbul olmuşlar.

Özəl universitetlərin məzunları ali təhsil müəssisələrinə qəbul olanların çox az hissəsini təşkil ediblər (cəmi 349 nəfər). Onların 98 nəfəri Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinə, 40 nəfəri bitirdiyi ali təhsil müəssisəsinə, 24 nəfəri Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə, 30 nəfəri Bakı Dövlət Universitetinə, 20 nəfəri Bakı Mühəndislik Universitetinə, 20 nəfəri Azərbaycan Turizm və Menecment Universitetinə, 48 nəfəri digər özəl ali təhsil müəssisələrinə, 32 nəfəri regionlarda yerləşən dövlət ali təhsil müəssisələrinə və 37 nəfəri Bakıda yerləşən digər dövlət ali təhsil müəssisələrinə qəbul olub.

Cədvəl 2.11

ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNİN MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNƏ QƏBUL OLMUŞ BAKALAVRLARIN BİTİRDİKLƏRİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİ ÜZRƏ TƏRKİBİ

№	Ali təhsil müəssisəsi	Qəbul olanların sayı	Öz məzunları		Digər ali təhsil müəssisələrinin məzunları							
			sayı	faizi	Bakı şəhərinin dövlət a.t.m.		Regionların dövlət a.t.m.		Özəl a.t.m.		Xarici a.t.m.	
					sayı	faizi	sayı	faizi	sayı	faizi	sayı	faizi
1	Bakı Dövlət Universiteti	777	499	64.22	206	26.51	40	5.15	30	3.86	2	0.26
	cari ilin məzunları	479	319	41.06	128	16.47	23	2.96	9	1.16	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	298	180	23.17	78	10.04	17	2.19	21	2.70	2	0.26
2	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	602	337	55.98	243	40.37	10	1.66	11	1.83	1	0.17
	cari ilin məzunları	449	279	46.35	159	26.41	7	1.16	4	0.66	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	153	58	9.63	84	13.95	3	0.50	7	1.16	1	0.17

Cədvəl 2.11 (ardı)

№	Ali təhsil müəssisəsi	Qəbul olanların sayı	Öz məzunları		Digər ali təhsil müəssisələrinin məzunları							
			sayı	faizi	Bakı şəhərinin dövlət a.t.m.		Regionların dövlət a.t.m.		Özəl a.t.m.		Xarici a.t.m.	
					sayı	faizi	sayı	faizi	sayı	faizi	sayı	faizi
3	Azərbaycan Texniki Universiteti	324	173	53.40	129	39.81	18	5.56	4	1.23	0	0.00
	cari ilin məzunları	258	144	44.44	98	30.25	13	4.01	3	0.93	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	66	29	8.95	31	9.57	5	1.54	1	0.31	0	0.00
4	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	253	174	68.77	63	24.90	12	4.74	4	1.58	0	0.00
	cari ilin məzunları	173	132	52.17	36	14.23	2	0.79	3	1.19	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	80	42	16.60	27	10.67	10	3.95	1	0.40	0	0.00
5	Azərbaycan Tibb Universiteti	15	13	86.67	0	0.00	2	13.33	0	0.00	0	0.00
	cari ilin məzunları	8	8	53.33	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	7	5	33.33	0	0.00	2	13.33	0	0.00	0	0.00
6	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	286	110	38.46	127	44.41	24	8.39	24	8.39	1	0.35
	cari ilin məzunları	141	60	20.98	70	24.48	8	2.80	3	1.05	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	145	50	17.48	57	19.93	16	5.59	21	7.34	1	0.35
7	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	1453	635	43.70	666	45.84	47	3.23	98	6.74	7	0.48
	cari ilin məzunları	994	486	33.45	438	30.14	37	2.55	33	2.27	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	459	149	10.25	228	15.69	10	0.69	65	4.47	7	0.48
8	Azərbaycan Dillər Universiteti	243	157	64.61	69	28.40	6	2.47	10	4.12	1	0.41
	cari ilin məzunları	147	101	41.56	44	18.11	2	0.82	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	96	56	23.05	25	10.29	4	1.65	10	4.12	1	0.41
9	Bakı Slavyan Universiteti	78	16	20.51	56	71.79	4	5.13	2	2.56	0	0.00
	cari ilin məzunları	44	7	8.97	34	43.59	3	3.85	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	34	9	11.54	22	28.21	1	1.28	2	2.56	0	0.00
10	Bakı Mühəndislik Universiteti	207	24	11.59	150	72.46	13	6.28	20	9.66	0	0.00
	cari ilin məzunları	130	23	11.11	91	43.96	10	4.83	6	2.90	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	77	1	0.48	59	28.50	3	1.45	14	6.76	0	0.00
11	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	92	24	26.09	59	64.13	5	5.43	2	2.17	2	2.17
	cari ilin məzunları	76	24	26.09	47	51.09	5	5.43	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	16	0	0.00	12	13.04	0	0.00	2	2.17	2	2.17
13	Bakı Musiqi Akademiyası	44	38	86.36	6	13.64	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	cari ilin məzunları	26	22	50.00	4	9.09	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	18	16	36.36	2	4.55	0	0.00	0	0.00	0	0.00
14	Azərbaycan Milli Konservatoriyası	25	17	68.00	8	32.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	cari ilin məzunları	17	12	48.00	5	20.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	8	5	20.00	3	12.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
15	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	95	54	56.84	32	33.68	8	8.42	1	1.05	0	0.00
	cari ilin məzunları	66	43	45.26	16	16.84	6	6.32	1	1.05	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	29	11	11.58	16	16.84	2	2.11	0	0.00	0	0.00
16	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	46	34	73.91	9	19.57	2	4.35	1	2.17	0	0.00
	cari ilin məzunları	17	14	30.43	2	4.35	1	2.17	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	29	20	43.48	7	15.22	1	2.17	1	2.17	0	0.00

Cədvəl 2.11 (ardı)

№	Ali təhsil müəssisəsi	Qəbul olanların sayı	Öz məzunları		Digər ali təhsil müəssisələrinin məzunları							
			sayı	faizi	Bakı şəhərinin dövlət a.t.m.		Regionların dövlət a.t.m.		Özəl a.t.m.		Xarici a.t.m.	
					sayı	faizi	sayı	faizi	sayı	faizi	sayı	faizi
17	Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	139	19	13.67	87	62.59	13	9.35	20	14.39	0	0.00
	cari ilin məzunları	78	14	10.07	45	32.37	7	5.04	12	8.63	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	61	5	3.60	42	30.22	6	4.32	8	5.76	0	0.00
18	Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası	12	0	0.00	11	91.67	1	8.33	0	0.00	0	0.00
	cari ilin məzunları	4	0	0.00	4	33.33	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	8	0	0.00	7	58.33	1	8.33	0	0.00	0	0.00
19	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	22	20	90.91	0	0.00	2	9.09	0	0.00	0	0.00
	cari ilin məzunları	17	15	68.18	0	0.00	2	9.09	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	5	5	22.73	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
20	Milli Aviasiya Akademiyası	60	37	61.67	18	30.00	3	5.00	2	3.33	0	0.00
	cari ilin məzunları	45	29	48.33	13	21.67	3	5.00	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	15	8	13.33	5	8.33	0	0.00	2	3.33	0	0.00
21	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	21	21	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	cari ilin məzunları	15	15	71.43	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	6	6	28.57	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
22	Bakı Ali Neft Məktəbi	46	20	43.48	24	52.17	0	0.00	0	0.00	2	4.35
	cari ilin məzunları	33	16	34.78	17	36.96	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	13	4	8.70	7	15.22	0	0.00	0	0.00	2	4.35
23	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	67	0	0.00	65	97.01	2	2.99	0	0.00	0	0.00
	cari ilin məzunları	33	0	0.00	33	49.25	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	34	0	0.00	32	47.76	2	2.99	0	0.00	0	0.00
24	Naxçıvan Dövlət Universiteti	157	100	63.69	34	21.66	11	7.01	12	7.64	0	0.00
	cari ilin məzunları	90	60	38.22	19	12.10	5	3.18	6	3.82	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	67	40	25.48	15	9.55	6	3.82	6	3.82	0	0.00
25	Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	35	10	28.57	10	28.57	11	31.43	4	11.43	0	0.00
	cari ilin məzunları	16	6	17.14	3	8.57	4	11.43	3	8.57	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	19	4	11.43	7	20.00	7	20.00	1	2.86	0	0.00
26	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	127	69	54.33	37	29.13	21	16.54	0	0.00	0	0.00
	cari ilin məzunları	78	47	37.01	19	14.96	12	9.45	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	49	22	17.32	18	14.17	9	7.09	0	0.00	0	0.00
27	Gəncə Dövlət Universiteti	174	94	54.02	52	29.89	27	15.52	1	0.57	0	0.00
	cari ilin məzunları	94	55	31.61	25	14.37	14	8.05	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	80	39	22.41	27	15.52	13	7.47	1	0.57	0	0.00
28	Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	59	26	44.07	15	25.42	15	25.42	3	5.08	0	0.00
	cari ilin məzunları	34	18	30.51	6	10.17	9	15.25	1	1.69	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	25	8	13.56	9	15.25	6	10.17	2	3.39	0	0.00
29	Sumqayıt Dövlət Universiteti	141	31	21.99	96	68.09	8	5.67	6	4.26	0	0.00
	cari ilin məzunları	68	19	13.48	40	28.37	5	3.55	4	2.84	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	73	12	8.51	56	39.72	3	2.13	2	1.42	0	0.00

Cədvəl 2.11 (ardı)

№	Ali təhsil müəssisəsi	Qəbul olanların sayı	Öz məzunları		Digər ali təhsil müəssisələrinin məzunları							
			sayı	faizi	Bakı şəhərinin dövlət a.t.m.		Regionların dövlət a.t.m.		Özəl a.t.m.		Xarici a.t.m.	
					sayı	faizi	sayı	faizi	sayı	faizi	sayı	faizi
30	Mingəçevir Dövlət Universiteti	35	12	34.29	13	37.14	8	22.86	1	2.86	1	2.86
	cari ilin məzunları	15	6	17.14	4	11.43	5	14.29	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	20	6	17.14	9	25.71	3	8.57	1	2.86	1	2.86
31	Lənkəran Dövlət Universiteti	64	25	39.06	28	43.75	6	9.38	5	7.81	0	0.00
	cari ilin məzunları	22	7	10.94	9	14.06	4	6.25	2	3.13	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	42	18	28.13	19	29.69	2	3.13	3	4.69	0	0.00
34	Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyası	14	14	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	cari ilin məzunları	5	5	35.71	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	9	9	64.29	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
35	Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu	1	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00	0	0.00
	cari ilin məzunları	0	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	1	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00	0	0.00
36	Azərbaycan Kooperasiya Universiteti	33	3	9.09	21	63.64	7	21.21	2	6.06	0	0.00
	cari ilin məzunları	21	0	0.00	13	39.39	6	18.18	2	6.06	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	12	3	9.09	8	24.24	1	3.03	0	0.00	0	0.00
38	"Azərbaycan" Universiteti	39	2	5.13	29	74.36	5	12.82	3	7.69	0	0.00
	cari ilin məzunları	24	2	5.13	19	48.72	3	7.69	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	15	0	0.00	10	25.64	2	5.13	3	7.69	0	0.00
39	Qərbi Kaspi Universiteti	84	4	4.76	62	73.81	10	11.90	8	9.52	0	0.00
	cari ilin məzunları	44	1	1.19	36	42.86	4	4.76	3	3.57	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	40	3	3.57	26	30.95	6	7.14	5	5.95	0	0.00
40	Xəzər Universiteti	39	5	12.82	34	87.18	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	cari ilin məzunları	24	2	5.13	22	56.41	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	15	3	7.69	12	30.77	0	0.00	0	0.00	0	0.00
41	Bakı Avrasiya Universiteti	11	0	0.00	7	63.64	2	18.18	2	18.18	0	0.00
	cari ilin məzunları	3	0	0.00	3	27.27	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	8	0	0.00	4	36.36	2	18.18	2	18.18	0	0.00
42	Bakı Qızlar Universiteti	12	0	0.00	7	58.33	2	16.67	3	25.00	0	0.00
	cari ilin məzunları	2	0	0.00	1	8.33	1	8.33	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	10	0	0.00	6	50.00	1	8.33	3	25.00	0	0.00
43	Odlar Yurdu Universiteti	154	6	3.90	108	70.13	14	9.09	26	16.88	0	0.00
	cari ilin məzunları	65	2	1.30	48	31.17	6	3.90	9	5.84	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	89	4	2.60	60	38.96	8	5.19	17	11.04	0	0.00
44	Bakı Biznes Universiteti	84	20	23.81	43	51.19	18	21.43	3	3.57	0	0.00
	cari ilin məzunları	70	19	22.62	33	39.29	17	20.24	1	1.19	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	14	1	1.19	10	11.90	1	1.19	2	2.38	0	0.00
45	"Naxçıvan" Universiteti (Naxçıvan şəhəri)	6	0	0.00	3	50.00	2	33.33	0	0.00	1	16.67
	cari ilin məzunları	2	0	0.00	1	16.67	1	16.67	0	0.00	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	4	0	0.00	2	33.33	1	16.67	0	0.00	1	16.67
	Bütövlükdə	6176	2843	46.03	2627	42.54	379	6.14	309	5.00	18	0.29
	cari ilin məzunları	3927	2012	32.58	1585	25.66	225	3.64	105	1.70	0	0.00
	əvvəlki illərin məzunları	2249	831	13.46	1042	16.87	154	2.49	204	3.30	18	0.29

Fənlər üzrə elmi-metodiki təhlil və tövsiyələr

2018/2019-cu tədris ili üçün magistraturaya qəbul imtahanının birinci mərhələsinə aid ayrı-ayrı fənlər üzrə qəbul proqramları “Magistr” jurnalının 2018-ci il tarixli birinci sayında, bakalavrlara metodiki kömək göstərmək məqsədilə təqdim olunan test tapşırıqlarının modeli isə həmin jurnalın ikinci sayında dərc edilmiş, bakalavrlara qəbul imtahanında hansı tipdə və çətinlik dərəcəsində test tapşırıqlarının təklif ediləcəyi barədə məlumat verilmişdir. Artıq bir neçə ildir ki, bakalavrların qəbul imtahanına müstəqil hazırlaşmalarına kömək göstərmək məqsədi ilə “Məntiq testləri” və “İnformatika” adlı vəsaitlərin təkmilləşdirilmiş nəşrləri onların istifadəsinə verilmişdir.

Fənlər üzrə test banklarındakı tapşırıqlar üzərində təkmilləşdirmə işləri aparılmışdır. İmtahanda təqdim edilən test bloklarında bakalavrların qazandıqları bilik və bacarıqların praktiki tətbiqinin yoxlanılmasına üstünlük verilmişdir.

2018-ci ildə magistraturaya qəbul imtahanının birinci mərhələsində 12235 bakalavr iştirak etmişdir. Bu, 2017-ci ildə imtahanın birinci mərhələsində iştirak edənlərdən 737 nəfər və ya 5.68% azdır. Bu azalma, yəqin ki, ilk növbədə, Azərbaycan Respublikasının Tarif (qiymət) Şurasının “Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən göstərilən xidmətlərin tariflərinin tənzimlənməsi barədə” 6 mart 2017-ci il tarixli qərarı ilə imtahanda iştirak üçün təsdiq edilmiş tariflərə uyğun məbləğdə xidmət haqqı ödənilməsinin tələb olunması ilə əlaqədar olaraq, imtahanda əsas etibarilə daha hazırlıqlı və həqiqətən də magistr təhsili almağı qarşısına məqsəd qoyan bakalavrların iştirak etmələri, nisbətən zəif hazırlıqlı bakalavrların isə imtahanda, necə deyirlər, “bəxtəbəxt” iştirak etməkdən çəkinmələri ilə bağlı olmuşdur. Xatırladaq ki, magistraturaya qəbul imtahanında iştirak üçün müvafiq ödənişin tələb olunması səbəbindən imtahan verən bakalavrların sayı 2017-ci ildə 2016-cı illə müqayisədə 9437 nəfər az olmuşdu. Göründüyü kimi, 2018-ci ildə bu azalmanın dinamika əhəmiyyətli dərəcədə zəifləmişdir.

Artıq qeyd olunduğu kimi, 2018-ci ildə imtahanın birinci mərhələsində ayrı-ayrı fənn blokları üzrə test tapşırıqlarının düzgün cavablandırılmasının orta göstəriciləri belə olmuşdur: məntiqi təfəkkür bloku üzrə 52.64%, informatika üzrə 49.89%, ingilis dili üzrə 47.24%, alman dili üzrə 47.83%, fransız dili üzrə 48.16%, rus dili üzrə 51.31%. Statistik göstəricilərə əsasən, düzgün cavablandırmanın orta göstəriciləri 2017-ci ildəkinə nisbətən informatika üzrə 0.37%, rus dili üzrə 1.64%, fransız dili üzrə 0.32% yüksəlmişdir. Lakin təəssüf ki, 2017-ci ildəkinə nisbətən məntiqi təfəkkürü yoxlayan blok üzrə orta göstərici 4.43%, ingilis dili üzrə 5.26%, alman dili üzrə 2.19% aşağı düşmüşdür.

Ümumi intellektin (məntiqi təfəkkürün) inkişaf səviyyəsini yoxlayan test tapşırıqları üzrə elmi-metodiki təhlil və tövsiyələr

2018-ci ildə magistraturaya qəbul imtahanının I mərhələsində ümumi intellektin (məntiqi təfəkkürün) inkişaf səviyyəsini yoxlamaq məqsədi ilə bakalavrlara 14 verbal (sözlə bağlı), 15 fiqurlarla bağlı və 21 məntiqi-riyazi test tapşırığı təqdim edilmişdi. Verbal test tapşırıqları ilə bakalavrların sözlə ifadə olunmuş məlumatı təhlil etmə, sintez etmə, müqayisə etmə, ümumiləşdirmə, mücərrədləşdirmə, müxtəlif sözlərin istifadəsində incəlikləri hissetmə qabiliyyətləri, fiqurlarla bağlı olan test tapşırıqları ilə onların fəza təfəkkürü, vizual məlumatı təhlil etmə qabiliyyəti yoxlanılır. Məntiqi-riyazi test tapşırıqları bakalavrların ədədlər arasındakı qanunauyğunluğu aşkar etmək, praktiki riyazi məsələləri məntiqilə həll edə bilmək qabiliyyətini yoxlayır.

2018-ci ildə qəbul imtahanında istifadə edilən 45 test tapşırığı (1-45-ci tapşırıqlar) qapalı (çoxseçimli), 5 test tapşırığı isə (46-50-ci tapşırıqlar) açıq formalı (2-si “hesablama”, 1-i “seçim”, 1-i “ardıcillıq”, 1-i “uyğunluq” tipli) olmuşdur. Cavab variantları verilmədən təqdim olunan açıq formalı tapşırıqların üçü məntiqi-riyazi, biri fiqurlarla bağlı, biri isə verbal tapşırıq idi. Çətinlik dərəcəsinə görə test tapşırıqlarının 14-ü asan, 22-si orta çətinlikdə və 14-ü çətin olmuşdur.

Məntiqi təfəkkürün inkişaf səviyyəsini müəyyən edən test tapşırıqları üzrə bakalavrların imtahan nəticələrinin statistik təhlili göstərir ki, 50 tapşırıqdan 17-sini bakalavrların 70%-dən çoxu düzgün cavablandırma bilmişdir. 26 test tapşırığı üzrə bu göstərici 20-70% aralığında olmuşdur. Tapşırıqlardan 7-sinin düzgün cavablandırılma göstəricisi isə 20%-dən aşağı olmuşdur.

	Təqdim olunan test tapşırıqlarının sayı	Düzgün cavablandırılma göstəricisi		
		20%-dən aşağı	20 - 70%	70%-dən yuxarı
Verbal (sözlə bağlı) test tapşırıqları	14	4 (o cümlədən 1 açıq formalı)	7	3
Fiqurla bağlı test tapşırıqları	15	0	6	9
Məntiqi-riyazi test tapşırıqları	21	3 (o cümlədən 2 açıq formalı)	13	5
CƏMİ	50	7	26	17

Bu blokdakı tapşırıqları düzgün cavablandıran bakalavrların ortastatistik göstəricisi 52.67% olub ki, bu da ötən ilki müvafiq göstəricidən 4.39% aşağı, 2016-cı il üçün müvafiq göstəricidən isə 11.3% yüksəkdir. Aşağıdakı cədvəldə 2016-cı, 2017-ci və 2018-ci illərdə qəbul imtahanının birinci mərhələsində imtahan verən bakalavrların məntiqi təfəkkür səviyyəsini müəyyən edən test tapşırıqlarını düzgün cavablandırma faizləri (ortastatistik göstəricilər) verilmişdir:

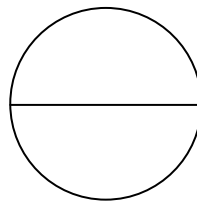
		Bakalavrların sayı	Qapalı formalı sualların düzgün cavablandırılma faizi	Açıq formalı sualların düzgün cavablandırılma faizi	Qapalı və açıq formalı sualların (birlikdə) düzgün cavablandırılma faizi
2016	Azərbaycan bölməsi üzrə	20312	44.42	14.11	41.39
	Rus bölməsi üzrə	2097	44.35	11.86	41.10
	Hər iki bölmə üzrə birlikdə	22409	44.42	13.90	41.37
2017	Azərbaycan bölməsi üzrə	11733	61.08	23.52	57.29
	Rus bölməsi üzrə	1239	58.80	19.94	54.88
	Hər iki bölmə üzrə birlikdə	12972	60.86	23.18	57.06
2018	Azərbaycan bölməsi üzrə	11079	57.64	9.85	52.86
	Rus bölməsi üzrə	1156	55.20	8.97	50.79
	Hər iki bölmə üzrə birlikdə	12235	57.41	9.77	52.67

Bu il də açıq formalı test tapşırıqlarını imtahanda iştirak edənlərin az bir qismi düzgün cavablandırma bilib. Təhlillər göstərir ki, bu il məntiqi təfəkkürün inkişaf səviyyəsini yoxlayan qapalı formalı test tapşırıqlarını düzgün cavablandırma göstəricisi, orta hesabla, 57.41% olduğu halda, açıq formalı test tapşırıqlarını düzgün cavablandırma göstəricisi cəmi 9.77% olub. Bu, ötən ilki müvafiq göstəricidən 13.41% aşağıdır.

İndi isə bakalavrların cavablandırmaqda çətinlik çəkdiqləri test tapşırıqlarından bəziləri üzrə nəticələrə nəzər salaq.

2018-ci il, magistraturaya qəbul imtahanı: A variantı, 5 sayılı test tapşırığı (C variantı, 21 sayılı test tapşırığı):

Şəkildəki dairə düz xətlə iki hissəyə bölünüb. Əlavə üç düz xətt çəkməklə, bu dairəni ən çoxu neçə hissəyə bölmək olar?

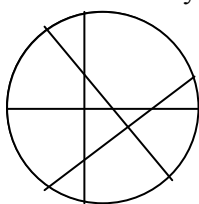
- A) 12 B) 8 C) 11 D) 10 E) 9

Tapşırığın cavablandırılma statistikasi belədir:

	A variantı üzrə		C variantı üzrə	
	Azərbaycan bölməsi üzrə	Rus bölməsi üzrə	Azərbaycan bölməsi üzrə	Rus bölməsi üzrə
A bəndi	4.05%	2.76%	5.42%	6.62%
B bəndi	68.96%	73.45%	6.90%	9.76%
C bəndi	5.49%	4.83%	4.95%	3.83%
D bəndi	12.87%	12.76%	10.11%	9.41%
E bəndi	8.13%	5.86%	71.73%	69.34%
İmtina	0.51%	0.34%	0.90%	1.05%

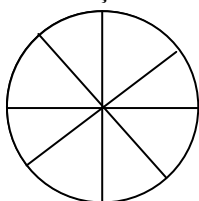
Bu test tapşırığı bakalavrların praktiki riyazi məsələləri məntiqlə həll edə bilmək qabiliyyətini yoxlayır.

Dairənin bölünmə yollarından biri də belədir:

(düz cavab)

Bakalavrların bu sualı cavablandırma statistikasına baxdıqda görünür ki, “8” sayını özündə əks etdirən bəndi seçən bakalavrlar sayca çoxluq təşkil ediblər. Onların bu cavabı seçmələrinə səbəb, yəqin ki, əlavə çəkilməli üç düz xətti dairənin mərkəzindən keçirmək istəkləri olub.

(səhv cavab)

Beləliklə, doğru cavab 11-dir.

Analoji vəziyyət B və D variantlarında da müşahidə olunur.

Daha bir tapşırığa diqqət yetirək.

2018-ci il, magistraturaya qəbul imtahanı: A variantı, 22 sayılı test tapşırığı (C variantı, 10 sayılı test tapşırığı):

Samir binanın birinci mərtəbəsindəki liftə minməyə gecikdi və qərara gəldi ki, piyada qalxsın. O, dördüncü mərtəbəyə 3 dəqiqəyə qalxdı. Eyni sürətlə birinci mərtəbədən on ikinci mərtəbəyə qalxmaq üçün ona neçə dəqiqə vaxt lazımdır?

A) 12 B) 9 C) 8 D) 11 E) 10

Tapşırığın cavablandırılma statistikasi belədir:

	A variantı üzrə		C variantı üzrə	
	Azərbaycan bölməsi üzrə	Rus bölməsi üzrə	Azərbaycan bölməsi üzrə	Rus bölməsi üzrə
A bəndi	10.91%	11.72%	23.14%	20.91%
B bəndi	57.68%	52.07%	57.62%	59.93%
C bəndi	4.45%	4.83%	3.47%	3.14%
D bəndi	23.35%	26.21%	3.07%	3.83%
E bəndi	2.17%	3.10%	10.61%	11.85%
İmtina	1.45%	2.07%	2.09%	0.35%

Bu test tapşırığı bakalavrların praktiki riyazi məsələləri məntiqlə həll edə bilmək qabiliyyətini yoxlayır.

Birinci mərtəbədə dördüncü mərtəbəyə mərtəbələrarası üç ($4 - 1 = 3$) keçiddən sonra çatmaq olar. Hər keçidə $3/3$ dəqiqə vaxt sərf olunur. 12-ci mərtəbəyə çatmaq üçün 11 ($12 - 1 = 11$) keçidə 11×1 dəq. = 11 dəq. vaxt lazımdır.

Bakalavrların bu sualı cavablandırma statistikasına baxdıqda görünür ki, “9 dəqiqə” cavabını özündə əks etdirən bəndi seçən bakalavrlar sayca çoxluq təşkil ediblər. Onların bu cavabı seçmələrinə səbəb, yəqin ki, hesablamalarında iki səhvə yol vermələridir. Birincisi, onlar 4-cü mərtəbəyə qalxmaq üçün mərtəbələrarası 3 keçidin olduğunu yox, dörd keçidin olduğunu və hər bir mərtəbələrarası keçidə $3/4$ dəqiqə vaxt sərf olduğunu düşünübələr. Daha bir analogi səhvə yol verərək, 12-ci mərtəbəyə çatmaq üçün 12 (əslində 11 olmalıdır) mərtəbələrarası keçidə $12 \times \frac{3}{4} = 9$ dəqiqə vaxt sərf olunduğunu hesablayıblar.

Beləliklə, doğru cavab: 11 dəqiqə.

Analoji vəziyyət B və D variantlarında da müşahidə olunur.

Daha bir test tapşırığına nəzər salaq.

2018-ci il, magistraturaya qəbul imtahanı: A variantı, 25 sayılı test tapşırığı (C variantı, 7 sayılı test tapşırığı):

Rəqəmləri sıfırdan və bir-birindən fərqli olan $\overline{ABC}$ ədədlərindən neçəsində $\frac{B}{3} = A - C$ şərti ödənilir?

- A) 19 B) 16 C) 11 D) 9 E) 15

Tapşırığın cavablandırılma statistikasına belədir:

	A variantı üzrə		C variantı üzrə	
	Azərbaycan bölməsi üzrə	Rus bölməsi üzrə	Azərbaycan bölməsi üzrə	Rus bölməsi üzrə
A bəndi	10.01%	12.76%	20.07%	23.00%
B bəndi	20.49%	17.93%	22.09%	23.00%
C bəndi	20.78%	19.31%	30.00%	28.57%
D bəndi	27.57%	27.59%	9.17%	10.10%
E bəndi	14.20%	11.38%	12.45%	9.76%
İmtina	6.94%	11.03%	6.21%	5.57%

Bu test tapşırığı bakalavrların riyazi məsələləri məntiqlə həll edə bilmək qabiliyyətini yoxlayır.

B ədədi 3-ə qalıqsız bölünməli olduğundan ($A - C = B/3$ natural birrəqəmli ədəddir) 3, 6 və 9 ədədlərinə bərabər ola bilər. $B = 3$ olarsa ($A - C = 1$), alına bilən ədədlər 938, 837, 736, 635, 534 və 231, $B = 6$ olarsa ($A - C = 2$), alına bilən ədədlər 967, 765, 563, 462 və 361, $B = 9$ olarsa ($A - C = 3$), alına bilən ədədlər 895, 794, 693, 592 və 491 olar. Beləliklə, 16 ədəddə tapşırıqdakı şərt ($A - C = B/3$) ödənilir.

Bakalavrların bu sualı cavablandırma statistikasına baxdıqda görünür ki, “9” cavabını özündə əks etdirən bəndi seçən bakalavrlar sayca çoxluq təşkil ediblər. Onların bu cavabı seçmələrinə səbəb, məndən məlum olduğu kimi, $\overline{ABC}$ ədədinin yazılışında doqquz rəqəmin iştirak edə bilməsidir.

Bakalavrların cavablandırmaqda çətinlik çəkdiqləri daha bir tapşırığa diqqət yetirək.

2018-ci il, magistraturaya qəbul imtahanı: A variantı, 29 sayılı test tapşırığı (rus bölməsi, C variantı, 19 sayılı test tapşırığı):

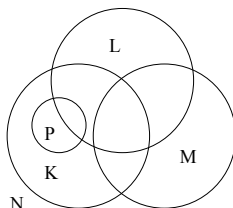
Bəzi K -lar M -dir. Bəzi M -lər də K -dır. Bəzi K -lar L -dir. Yalnız bəzi M -lər L -dir. P isə M deyil. Bütün P -lər K -dır. Bəzi P -lər L -dir. Əgər heç bir N -in M olmadığı məlumdursa, aşağıdakılardan hansı mütləq **səhvdir**?

- A) Bütün N -lər P deyil. B) Bütün N -lər P -dir.
C) Bütün K -lar N -dir. D) Bütün P -lər N -dir. E) Bütün N -lər K -dır.

Tapşırığın cavablandırılma statistikasi belədir:

	A variantı üzrə		C variantı üzrə	
	Azərbaycan bölməsi üzrə	Rus bölməsi üzrə	Azərbaycan bölməsi üzrə	Rus bölməsi üzrə
A bəndi	16.52%	23.45%	24.87%	21.60%
B bəndi	18.90%	22.07%	16.32%	25.44%
C bəndi	19.41%	19.66%	21.84%	17.77%
D bəndi	23.49%	15.17%	15.60%	14.63%
E bəndi	14.20%	12.41%	14.37%	14.98%
İmtina	7.48%	7.24%	7.00%	5.57%

Bu test tapşırığı ilə bakalavrların sözlə ifadə olunmuş məlumatı təhlil etmə, sintez etmə, müqayisə etmə qabiliyyətləri yoxlanılır.

Bütün K -ların N olması cavabı mütləq səhvdir.

Şərtə görə, bəzi K -lar M -dir. Heç bir N -in M olmadığı məlumdursa, bəziləri M -ə aid olan K -ların da N olması mütləq səhvdir.

Bakalavrların bu sualı cavablandırma statistikasına baxdıqda görünür ki, B bəndini (bütün N -lər P -dir) seçən bakalavrlar sayca çoxluq təşkil ediblər. Onların bu cavabı seçmələrinə səbəb tapşırığın şərtində həm N -in, həm də P -nin M -ə aid olmamasının vurğulanmasını düzgün qiymətləndirməmələri olmuşdur. Bakalavrların əksəriyyəti (68.96%-i) yanlış olaraq belə hesab edib ki, M -ə aid olmayan bütün N -lər M -ə aid olmayan P -dir.

Beləliklə, doğru cavab: Bütün K -lar N -dir.

Analoji vəziyyət D variantında da müşahidə olunur.

Daha bir test tapşırığına nəzər salaq.

2018-ci il, magistraturaya qəbul imtahanı: A variantı, 34 sayılı test tapşırığı (C variantı, 15 sayılı test tapşırığı):

A , B və C -nin imtahan nəticələri ilə əlaqədar aşağıdakılar məlumdur:

A və B -dən ən azı birinin imtahan nəticəsi yaxşıdır;

B və C -dən yalnız birinin imtahan nəticəsi yaxşıdır.

Aşağıdakı mülahizələrdən neçəsi mütləq doğrudur?

- A -nın imtahan nəticəsi yaxşıdırsa, C -ninki də yaxşıdır.
- A -nın imtahan nəticəsi yaxşı deyilsə, C -ninki də yaxşı deyil.
- A -nın imtahan nəticəsi yaxşı deyilsə, B -ninki də yaxşı deyil.
- Tələbələrədən ikisinin imtahan nəticəsi yaxşı deyil.
- Tələbələrədən ikisinin imtahan nəticəsi yaxşıdır.

A) dördü B) ikisi C) beşi D) biri E) üçü

Tapşırığın cavablandırılma statistikasi belədir:

	A variantı üzrə		C variantı üzrə	
	Azərbaycan bölməsi üzrə	Rus bölməsi üzrə	Azərbaycan bölməsi üzrə	Rus bölməsi üzrə
A bəndi	13.95%	13.79%	24.01%	24.04%
B bəndi	34.01%	27.93%	22.96%	25.09%
C bəndi	6.51%	7.59%	3.90%	5.23%
D bəndi	19.59%	22.41%	10.00%	9.41%
E bəndi	21.61%	21.38%	36.32%	33.45%
İmtina	4.34%	6.90%	2.82%	2.79%

Bu test tapşırığı ilə bakalavrların sözlə ifadə olunmuş məlumatı təhlil etmə, sintez etmə, müqayisə etmə qabiliyyətləri yoxlanılır.

- *C*-nin imtahan nəticəsinin yaxşı olması üçün *B*-nin imtahan nəticəsinin pis olması vacibdir. Deməli, 1-ci mülahizə mütləq doğru deyil.
- *A*-nın imtahan nəticəsi yaxşı deyilsə, *B*-nin imtahan nəticəsi yaxşıdır (şərtə görə, *A* və *B*-dən ən azı birinin imtahan nəticəsi yaxşıdır). *B*-nin imtahan nəticəsi yaxşıdırsa, *C*-nin imtahan nəticəsi yaxşı deyil (şərtə görə, *B* və *C*-dən yalnız birinin imtahan nəticəsi yaxşıdır). Deməli, 2-ci mülahizə mütləq doğrudur.
- *A*-nın imtahan nəticəsi yaxşı deyilsə, *B*-nin imtahan nəticəsi yaxşıdır (şərtə görə, *A* və *B*-dən ən azı birinin imtahan nəticəsi yaxşıdır). Deməli, 3-cü mülahizə mütləq doğru deyil.
- *B*-nin imtahan nəticəsi yaxşıdırsa, *C*-nin imtahan nəticəsi yaxşı deyil və ya *C*-nin imtahan nəticəsi yaxşıdırsa, *B*-nin imtahan nəticəsi yaxşı deyil (şərtə görə, *B* və *C*-dən yalnız birinin imtahan nəticəsi yaxşıdır). *A*-nın imtahan nəticəsi yaxşı olmasa, imtahan nəticələri yaxşı olan tələbələrin sayı bir, imtahan nəticələri yaxşı olmayan tələbələrin sayı iki olar. *A*-nın imtahan nəticəsi yaxşı olsa, imtahan nəticələri yaxşı olan tələbələrin sayı iki, imtahan nəticələri yaxşı olmayan tələbələrin sayı isə bir olar. Deməli, 4-cü mülahizə mütləq doğru deyil.
- 4-cü mülahizənin mütləq doğru olmaması nəticəsini verən yuxarıdakı izaha görə 5-ci mülahizə mütləq doğru deyil.

Bakalavrların bu sualı cavablandırmalarının statistikasına baxdıqda görünür ki, “ikisi” cavabını özündə əks etdirən bəndi seçən bakalavrlar sayca çoxluq təşkil ediblər. Onların bu cavabı seçmələrinə səbəb “*A*-nın imtahan nəticəsi yaxşı deyilsə, *C*-nin də yaxşı deyil” doğru mülahizəsinə “Tələbələrdən ikisinin imtahan nəticəsi yaxşı deyil” və “Tələbələrdən ikisinin imtahan nəticəsi yaxşıdır” mülahizələrindən birinin əlavə olaraq verilməsidir.

Beləliklə, doğru cavab: biri.

Analoji vəziyyət D variantında da müşahidə olunur.

Növbəti test tapşırığına nəzər salaq.

2018-ci il, magistraturaya qəbul imtahanı: *A* variantı, 43 sayılı test tapşırığı (*C* variantı, 44 sayılı test tapşırığı):

A, *B*, *C*, *D* bir-birindən və sıfırdan fərqli rəqəmlərdir.

$$\begin{array}{r} A \ B \\ \times C \ D \\ \hline + \ 7 \ 2 \\ \hline * * * \\ \hline 2 * * * \end{array}$$

Aşağıdakı mühakimələrdən neçəsi mütləq *səhvdir*?

- *C* tək rəqəmdir
- $B < 5$
- $\max \overline{AB} = 36$
- $A < B$
- $D \leq 3$

A) dördü B) beşi C) ikisi D) biri E) üçü

Tapşırığın cavablandırılma statistikasi belədir:

	A variantı üzrə		C variantı üzrə	
	Azərbaycan bölməsi üzrə	Rus bölməsi üzrə	Azərbaycan bölməsi üzrə	Rus bölməsi üzrə
A bəndi	11.10%	11.03%	9.89%	10.10%
B bəndi	7.30%	11.38%	34.08%	32.06%
C bəndi	35.27%	29.31%	22.35%	21.60%
D bəndi	23.17%	22.07%	10.40%	9.41%
E bəndi	17.60%	17.93%	17.40%	20.56%
İmtina	5.57%	8.28%	5.88%	6.27%

$D=1 \rightarrow AB=72$, $D=2 \rightarrow AB=36$, $D=3 \rightarrow AB=24$, $D=4 \rightarrow AB=18$, $D=6 \rightarrow AB=12$, $D=8 \rightarrow AB=9$, $D=9 \rightarrow AB=8$.
 AB ikirəqəmli ədəd olduğundan 9-a və 8-ə bərabər ola bilməz. AB və CD -nin hasili 2 rəqəmi ilə başlayan dörd rəqəmli ədəd olduğundan AB 12 və 18-ə bərabər ola bilməz ($12 \times 96 = 1152 < 2000$ və $18 \times 94 = 1692 < 2000$).

$$\begin{array}{r} 72 \\ \times C1 \\ \hline + 72 \\ \hline *** \\ \hline \end{array}$$

$D=1$ halı üçün $2***$. $C=3$ olarsa, 2232 $C=4$ olarsa, 2952

$$\begin{array}{r} 36 \\ \times C2 \\ \hline + 72 \\ \hline *** \\ \hline \end{array}$$

$D=2$ halı üçün $2***$. $C=6$ olarsa, 2232 $C=7$ olarsa, 2592 $C=9$ olarsa, 2952

$$\begin{array}{r} 24 \\ \times C3 \\ \hline + 72 \\ \hline *** \\ \hline \end{array}$$

$D=3$ halı üçün $2***$. $C=9$ olarsa, 2232

Mühakimələr 6 mümkün variantda yoxlanılır.

C həm tək, həm də cüt ədədə bərabər ola bilər (3, 4, 6, 7, 8 və 9). 1-ci mühakimə mütləq səhv deyil.

B həm 5-dən kiçik, həm də 5-dən böyük ola bilər (2, 4, 6). 2-ci mühakimə mütləq səhv deyil.

$\max \overline{AB}=72$ olduğundan $\max \overline{AB}=36$ mühakiməsi mütləq səhvdir.

$AB=72$ halı üçün $A>B$, $AB=36$ halı üçün $A<B$ və $AB=24$ halı üçün $A<B$. $A<B$ mühakiməsi mütləq səhv deyil.

$D=1 \leq 3$, $D=2 \leq 3$ və $D=3 \leq 3$ olduğundan $D \leq 3$ mühakiməsi mütləq səhv deyil (mütləq doğrudur).

Beləliklə, yalnız bir mühakimənin mütləq səhv olduğu aşkarlanır.

Bakalavrların bu sualı cavablandırma statistikasına baxdıqda görünür ki, C bəndini ("ikisi") seçən bakalavrlar sayca çoxluq təşkil ediblər. Onların bu cavabı seçmələrinə səbəb, yəqin ki, onların tapşırığın həllində D -nin ala bildiyi qiymətlərin (1, 2 və 3) $D \leq 3$ şərtini ödəmədiyini düşünmələri olub, yəni onlar mühakiməni mütləq səhv hesab ediblər.

Analoji vəziyyət B (43 sayılı test tapşırığı) və D (44 sayılı test tapşırığı) variantlarında da müşahidə olunur.

Bakalavrların cavablandırmaqda çətinlik çəkdiqləri daha bir tapşırığı nəzərdən keçirək.

2018-ci il, magistraturaya qəbul imtahanı: B variantı, 40 sayılı test tapşırığı (D variantı, 42 sayılı test tapşırığı):

1,2, 1,5, 2,5, 3,3, 5,5, 6, 10 və 14 milyon hindunun vətəni olan Meksika, Qvatemala, Peru, Kanada, Kolumbiya, Honduras, ABŞ və Boliviya dövlətlərinin hər birində Sapotek, Mayya, Purepeça, Çeroki, Atapask, Konibo, Çibça və Miştekin hindu tayfalarından biri çoxluq təşkil edir.

- Ərazisində yaşayan hinduların sayına görə 3-cü yer tutan Boliviya Purepeça tayfasından olan hindular çoxluq təşkil edirlər.
- Qvatemalada sadalanan 8 dövlətdə olan hinduların sayını göstərən ədədlərin ədədi ortasına bərabər sayda hindu yaşayır ki, onların da çoxu Miştekin tayfasındandır.
- Bu ölkələrdən ən çox və ən az hindunun yaşadığı Kanada və Peruda Mayya və Atapask tayfalarından olanlar çoxluq təşkil edirlər.
- Əsasən Çerokilərin yaşadığı ABŞ-da Meksikadakından az, Kolumbiyadakından çox hindu var.
- 3,3 milyon hindunun vətəninə Çibça tayfasının nümayəndələri çoxluq təşkil edirlər.
- Sapoteklər Kolumbiyada yaşamırlar.

Aşağıdakılardan hansı(ları) müəyyən etmək mümkündür?

I. 10 milyon hindunun yaşadığı ölkədə çoxluq təşkil edən hindu tayfasını;

II. ərazisində Konibo tayfasından olan hinduların çoxluq təşkil etdiyi dövləti;

III. Meksikada yaşayan hinduların sayını.

A) II və III

B) I və III

C) yalnız I

D) yalnız II

E) I və II

Tapşırığın cavablandırılma statistikasi belədir:

	B variantı üzrə		D variantı üzrə	
	Azərbaycan bölməsi üzrə	Rus bölməsi üzrə	Azərbaycan bölməsi üzrə	Rus bölməsi üzrə
A bəndi	20.20%	19.59%	17.91%	15.97%
B bəndi	27.96%	29.55%	18.63%	20.14%
C bəndi	16.88%	15.46%	18.41%	17.01%
D bəndi	15.84%	11.34%	24.84%	27.08%
E bəndi	12.66%	13.40%	14.22%	10.07%
İmtina	6.46%	10.65%	5.99%	9.72%

Bu test tapşırığı ilə bakalavrların sözlə ifadə olunmuş məlumatı təhlil etmə, sintez etmə, müqayisə etmə, ümumiləşdirmə qabiliyyətləri yoxlanılır.

Məsələ aşağıdakı cədvəldəki vəziyyətə qədər həll olunur:

Say	Dövlət	Tayfa adı
1,2	Kanada, Peru	Mayya, Atapask
1,5	Kolumbiya	Konibo
2,5	ABŞ	Çeroki
3,3	Meksika, Honduras	Çibça
5,5	Qvatemala	Miştek
6,0	Boliviya	Purepeça
10,0	Meksika, Honduras	Şapotek
14,0	Kanada, Peru	Mayya, Atapask

Bu cədvəldəki vəziyyət tapşırığın I və II hissəsinin həllinə imkan verir, III hissənin həllinə isə imkan vermir.

Bakalavrların bu sualı cavablandırma statistikasına baxdıqda görünür ki, A, B, C və D bəndlərini seçən bakalavrların sayı E bəndini (düzgün cavabı) seçənlərin sayından çoxdur. Bu test tapşırığı üzrə bakalavrların zəif nəticələrinin səbəbi tapşırığın yeni olması və geniş yayılmamasıdır.

Yuxarıda göstərilən səbəblərə görə bakalavrlar B variantındakı 41 sayılı test tapşırığını (D variantındakı 41 sayılı test tapşırığını) cavablandırarkən doğru cavab bəndi üzrə 22.47%, yanlış cavab variantlarından biri üzrə 22.94% nəticə göstərmişlər.

Eyni səbəbdən bakalavrlar D variantı, 40 sayılı test tapşırığını cavablandırarkən doğru cavab bəndi üzrə 20.22%, yanlış cavab variantlarından biri üzrə 21.70% nəticə göstərmişlər.

İndi isə bakalavrların cavablandırmaqda çətinlik çəkdiqləri açıq formalı test tapşırıqlarından bəziləri üzrə nəticələrə nəzər salaq.

2018-ci il, magistraturaya qəbul imtahanı, A variantı, 47 sayılı test tapşırığı (C variantı, 47 sayılı test tapşırığı):

Bir marketdə satılan *F, G, H, K, L, M, N* və *P* markalı yağlar aşağıdan yuxarıya doğru nömrələnmiş 5 rəfdə yerləşdirilmişdir. Hər yağ yalnız 1 rəfdə yerləşir. Yağların olduğu rəflərlə əlaqədar aşağıdakılar məlumdur:

- ◆ Hər rəfdə ən çoxu 2 müxtəlif markalı yağ var.
- ◆ 3-cü rəfdə yalnız *L* markalı yağ var.
- ◆ *G* və *K* markalı yağlar *N* markalı yağdan yuxarıdakı ilk rəfdədir.
- ◆ *P* markalı yağ *F* markalı yağla bir rəfdə deyil.
- ◆ *F* markalı yağ *H* markalı yağın olduğu rəfdən aşağıdakı ilk rəfdədir.
- ◆ *M* markalı yağ nə *H*, nə də *N* markalı yağla eyni rəfdə deyil.
- ◆ *N* markalı yağ *L* markalı yağdan aşağıdakı rəflərin birindədir.

Aşağıdakılardan hansı(lar) mütləq doğrudur?

1. M markalı yağ 1-ci rəfədir.
2. G markalı yağ 5-ci rəfədir.
3. H və P markalı yağlar eyni rəfədir.
4. F və M markalı yağlar eyni rəfədir.
5. K markalı yağ 2-ci rəfədir.

Tapşırığın cavablandırılma statistikasi belədir:

	Azərbaycan bölməsi		Rus bölməsi	
	A variantında	C variantında	A variantında	C variantında
Sualı düzgün cavablandıranlar	7.55%	8.16%	8.28%	6.27%
Sualı səhv cavablandıranlar	48.54%	48.09%	38.28%	43.55%
Sualı cavablandırmaqdan imtina edənlər	43.91%	43.75%	53.45%	50.17%

Bu test tapşırığı ilə bakalavrların sözlə ifadə olunmuş məlumatı təhlil etmə, sintez etmə, müqayisə etmə qabiliyyətləri yoxlanılır.

Şərtə görə, 3-cü rəfdə yalnız L markalı yağ var. “ N markalı yağ L markalı yağdan aşağıdakı rəflərin birindədir” və “ G və K markalı yağlar N markalı yağdan yuxarıdakı ilk rəfdədir” mühakimələrindən N markalı yağın 1-ci rəfdə, G və K markalı yağların isə 2-ci rəfdə yerləşdiyi məlum olur. “ F markalı yağ H markalı yağın olduğu rəfdən aşağıdakı ilk rəfdədir” mühakiməsindən H markalı yağın 5-ci, F markalı yağın isə 4-cü rəfdə yerləşdiyi məlum olur. nəticəsi alınır. “ M markalı yağ nə H , nə də N markalı yağla eyni rəfdə deyil” mühakiməsindən M markalı yağın 4-cü rəfdə yerləşdiyi məlum olur. P markalı yağ isə həm 1-ci, həm də 5-ci rəfdə yerləşə bilər. 1- $N(P)$, 2- GK , 3- L , 4- FM , 5- $H(P)$. Beləliklə, 4-cü və 5-ci cavablar mütləq doğru hesab edirlər.

Analoji həll B (46 sayılı test tapşırığı) və D (47 sayılı test tapşırığı) variantlarında da əksini tapır.

1- $N(P)$, 2- GK , 3- L , 4- FM , 5- $H(P)$. Beləliklə, 2-ci və 3-cü cavablar mütləq doğru hesab edirlər.

Daha bir tapşırığı nəzərdən keçirək.

2018-ci il, magistraturaya qəbul imtahanı: A variantı, 48 sayılı test tapşırığı (C variantı, 49 sayılı test tapşırığı):

Xanalara 1, 2, 3, 4, 5 və 6 ədədlərini elə yerləşdirin ki, “ $<$ ” və “ $>$ ” işarələrinin tələblərinə riayət etməklə həmin ədədlər hər bir sətirdə və hər bir sütunda bir dəfədən artıq istifadə olunmasınlar. Xanalarda verilmiş hərflərə uyğun ədədləri *abcd* ardıcılığı ilə düzün.

						2	<	6	>	5	>	3	<	4	>	1
						3	>	1	<	4	<	5	<	6	>	2
						1	<	2	<	3	<	4	<	5	<	6
						6	>	4	>	1	<	2	<	3	<	5
						5	>	3	<	6	>	1	<	2	<	4
						4	<	5	>	2	<	6	>	1	<	3

Tapşırığın cavablandırılma statistikasi belədir:

	Azərbaycan bölməsi		Rus bölməsi	
	A variantında	C variantında	A variantında	C variantında
Sualı düzgün cavablandıranlar	0.43%	0.72%	0.34%	0%
Sualı səhv cavablandıranlar	39.65%	36.64%	33.10%	33.80%
Sualı cavablandırmaqdan imtina edənlər	59.92%	62.64%	66.55%	66.20%

Bu test tapşırığı ilə bakalavrların ədədləri onların arasındakı münasibətlərə (böyük və ya kiçik olmalarına) görə düzmək qabiliyyətləri yoxlanılır.

Ən yuxarıdakı sırada soldan ikinci xanada “6” yerləşməlidir. Çünki həmin sıradakı digər xanaların qonşuluqlarındakı münasibət bildirən işarələrin həmin xanalarda yerləşməli ədədlərin hər birinin ən azı bir ədəddən kiçik olmasını göstərdiyinə görə burada “6” ədədini yerləşdirmək olmur. Ən aşağıdakı sırada soldan ikinci və dördüncü xanada “6” yerləşə bilərdi, lakin soldan ikinci sütunda bir ədəd “6” yerləşdiyindən ən aşağıdakı sırada soldan dördüncü xanada (“a” hərfinə uyğun) “6” yerləşəcək, yəni $a = 6$. Yuxarıdan 3-cü sırada hər bir soldakı ədəd sağdakından kiçik olduğu üçün sıradakı xanalara soldan sağa “1”, “2”, “3”, “4”, “5” və “6” ədədləri yazılmalıdır. Yuxarıdan 2-ci sırada soldan 2-ci, 4-cü xanada soldan 3-cü, 5-ci sırada soldan 4-cü, 6-cı sırada soldan 5-ci (“d”-nin yerində) və 1-ci sırada soldan 6-cı xanalara yalnız “1” yazılmalıdır. Ən aşağıdakı sırada soldan ikinci yerdə “5” yerləşməlidir (6-cı yerdə “5” ola bilməz, çünki həmin xanadakı ədəd yuxarıdakı ədəddən kiçik olmalıdır. Yuxarıda isə “5”-dən böyük olan “6” yerləşə bilməz, çünki həmin sütunda “6” artıq yerləşmişdir). Soldan 3-cü sütunda yuxarıdan 5-ci yerdə “6” yerləşməlidir. Yuxarıdan 4-cü sırada soldan 1-ci yerdə, 2-ci sırada soldan 5-ci yerdə “6” yerləşməlidir. Yuxarıdan 2-cü sırada soldan 3-cü və 4-cü yerlərdə, müvafiq olaraq, “4” və “5”, soldan 1-ci yerdə “3”, 6-cı yerdə “2” yerləşməlidir. Ən sağdakı sütunda yuxarıdan 4, 5 və 6-cı yerlərdə, müvafiq olaraq, “5”, “4” və “3” yerləşməlidir. Ən aşağıdakı sırada soldan 1-ci və 3-cü yerlərdə, müvafiq olaraq, “4” və “2” yerləşməlidir. Beləliklə, $a=6$, $b=2$, $c=4$ və $d=1$ nəticəsinə gəlinir. Cavab: $abcd \rightarrow 6241$.

Bu test tapşırığı üzrə bakalavrların zəif nəticə göstərmələrinin səbəbi tapşırığın yeni tipli olması və geniş yayılmamasıdır.

2018-ci il, magistraturaya qəbul imtahanı: A variantı, 50 sayılı test tapşırığı (C variantı, 50 sayılı test tapşırığı):

Qırmızı və sarı rəngli karandaşlar olan qutudan götürülən karandaşları ikidən artıq qırmızı karandaşın yanaşı olmaması şərti ilə sıraya düzülür. Əvvəlcə 3 karandaşın mümkün belə düzülüş variantları arasında sonunda sarı karandaş olan variantların sayı ilə sonunda qırmızı karandaş olan variantların sayının fərqi, sonra isə 7 karandaşın mümkün belə düzülüş variantları arasında sonunda sarı karandaş olan variantların sayı ilə sonunda qırmızı karandaş olan variantların sayının fərqi taparaq aşağıdakı uyğunluğu müəyyən edin. Götürülən karandaşlar eyni rəngli də ola bilərlər.

Sırada karandaşların sayı	Sonunda sarı karandaş olan variantların sayı ilə sonunda qırmızı karandaş olan variantların sayı arasındakı fərq
1. 3 karandaş	a. 13
2. 7 karandaş	b. 7
	c. 2
	d. 1
	e. 4

Tapşırığın cavablandırılma statistikası belədir:

	Azərbaycan bölməsi		Rus bölməsi	
	A variantında	C variantında	A variantında	C variantında
Sualı düzgün cavablandıranlar	0.72%	1.01%	1.03%	1.39%
Sualı səhv cavablandıranlar	38.92%	38.45%	37.59%	38.33%
Sualı cavablandırmaqdan imtina edənlər	60.35%	60.54%	61.38%	60.28%

Bu test tapşırığı bakalavrların sıradakı qanunauyğunluğu riyazi məsələnin məntiqlə həllində tətbiq edə bilmək qabiliyyətini yoxlayır.

Bir karandaş götürməyin 2 variantı var (1 sarı və 1 qırmızı).

$1_{1s} 1_{1q}$ q. (sonunda sarı olan 1 variant və sonunda bir qırmızı olan 1 variant)

İki karandaş götürməyin 4 variantı var (1 sarı 1 sarı, 1 qırmızı 1 sarı, 1 sarı 1 qırmızı, 1 qırmızı 1 qırmızı).

$2_{2s} 1_{1q}$ q. $1_{1s} 1_{1q}$ q. (sonunda sarı olan 2 variant, sonunda bir qırmızı olan 1 variant və sonunda iki qırmızı olan 1 variant)

Üç karandaş götürməyin 7 variantı var ($1s1s1s$, $1q1s1s$, $1s1q1s$, $1q1q1s$, $1s1s1q$, $1q1s1q$ və $1s1q1q$).

3_{4s} 2bir q. 1iki q. (sonunda sarı olan 4 variant, sonunda bir qırmızı olan 2 variant və sonunda iki qırmızı olan 1 variant)

Dörd karandaş götürməyin 13 variantı var.

4_{7s} 4 bir q. 2 iki q. (sonunda sarı olan 7 variant, sonunda bir qırmızı olan 4 variant və sonunda iki qırmızı olan 2 variant)

Beş karandaş götürməyin 24 variantı var.

5_{13s} 7 bir q. 4 iki q. (sonunda sarı olan 13 variant, sonunda bir qırmızı olan 7 variant və sonunda iki qırmızı olan 4 variant)

Altı karandaş götürməyin 44 variantı var.

6_{24s} 13 bir q. 7 iki q. (sonunda sarı olan 24 var., sonunda bir qırmızı olan 13 var. və sonunda iki qırmızı olan 7 var.).

Yeddi karandaş götürməyin 81 variantı var.

7_{44s} 24 bir q. 13 iki q. (sonunda sarı olan 44 var., sonunda bir qırmızı olan 24 var. və sonunda iki qırmızı olan 13 var.).

3_{4s} 2 bir q. 1cüt q. üçün sonunda sarı və sonunda qırmızı karandaş olan variant sayları arasındakı fərq $4-(2+1)=1$.

7_{44s} 24 bir q. 13 iki q. üçün sonunda sarı və sonunda qırmızı karandaş olan variant sayları arasındakı fərq $44-(24+13)=7$.

Cavab: 1-d; 2-b.

Bu test tapşırığı üzrə bakalavrların zəif nəticələrinin səbəbi tapşırığın yeni tipli olması və geniş yayılmamasıdır.

Analoji həll B (50 sayılı test tapşırığı) və D (50 sayılı test tapşırığı) variantlarında da əksini tapır.

Tapşırığın analoji həlli ilə aşağıdakı nəticəyə gəlinir:

5_{13s} 7bir q. 4iki q. üçün sonunda sarı və sonunda qırmızı karandaş olan variant sayları arasındakı fərq $13-(7+4)=2$.

6_{24s} 13bir q. 7iki q. üçün sonunda sarı və sonunda qırmızı karandaş olan variant sayları arasındakı fərq $24-(13+7)=4$.

Cavab: 1-c; 2-e.

İnformatika üzrə bilikləri yoxlayan test tapşırıqlarına verilən cavabların elmi-metodiki təhlili və tövsiyələr

2018-ci ildə magistratura səviyyəsinə qəbul imtahanının I mərhələsində informatika üzrə istifadə olunmuş test tapşırıqları bu fənnə aid qəbul proqramında nəzərdə tutulan bütün mövzuları əhatə etmişdir. Bu mərhələdə informatika fənni üzrə istifadə olunan 20 test tapşırığı qapalı, 5 test tapşırığı isə açıq formalı olmuşdur. Açıq formalı test tapşırıqlarının 2-si hesablama, 2-si seçim, 1-i isə uyğunluq tipli olmuşdur.

Qeyd edək ki, informatika fənni üzrə test tapşırıqlarının düzgün cavablandırılma göstəricilərinə görə, Azərbaycan bölməsində bakalavrlar 6 tapşırığa asanlıqla, 16 tapşırığa orta səviyyədə cavab vermiş, 3 tapşırığı yalnız yüksək hazırlıqlı bakalavrlar cavablandırmışlar. Rus bölməsində isə bakalavrlar 4 tapşırığa asanlıqla, 17 tapşırığa orta səviyyədə cavab vermiş, 4 tapşırığı isə yalnız yüksək hazırlığı olanlar cavablandırmışlar.

Statistik nəticələr göstərir ki, Azərbaycan bölməsi üzrə bakalavrların əksər hissəsi “EHM-lərin yaranması və tarixi inkişaf mərhələləri”, “Daxili və xarici yaddaş qurğuları”, “Əməliyyat sistemləri”, “Windows 7 ƏS-də maskalardan istifadə”, “Microsoft PowerPoint 2010 elektron təqdimat proqramında təqdimatların hazırlanması”, “Microsoft PowerPoint 2010 elektron təqdimat proqramında slayd obyektlərinin animasiya effektləri” və digər mövzulara, rus bölməsi üzrə bakalavrların əksər hissəsi “EHM-lərin yaranması və tarixi inkişaf mərhələləri”, “Daxili və xarici yaddaş qurğuları”, “Əməliyyat sistemləri”, “Windows 7 ƏS-də maskalardan istifadə”, “Microsoft PowerPoint 2010 elektron təqdimat proqramında təqdimatların hazırlanması”, “Microsoft PowerPoint 2010 elektron təqdimat proqramında slayd obyektlərinin animasiya effektləri”, “Microsoft Access 2010 verilənlər bazasının idarəedilməsi sistemi” və digər mövzulara aid tapşırıqlara daha yaxşı cavab vermişlər.

İndi isə imtahanda istifadə edilmiş bir neçə test tapşırığına və onların cavablandırılmasının statistik göstəricilərinə nəzər salaq.

A variantı, 52 sayılı (C variantı, 70 sayılı) test tapşırığı.

Əməli yaddaşa müraciəti gücləndirmək üçün istifadə edilən yaddaş:

A) sərbəst girişli yaddaş (2.42%)

B) CMOS (4.26%)

C) keş-yaddaş (**74.16%**)

D) BIOS (9.00%)

E) ROM (9.00%)

C bəndi (**74.16%**) doğru cavabdır.

B variantı, 64 sayılı (D variantı, 65 sayılı) test tapşırığı.

Əməli yaddaş qurğusu hansıdır?

A) ROM (8.66%)

B) DVD-RAM (3.82%)

C) HDD (2.74%)

D) FDD (1.30%)

E) RAM (**82.50%**)

E bəndi (**82.50%**) doğru cavabdır.

Bu test tapşırıqları “Kompüter və onun texniki təminatı (Hardware)” bölməsində “Daxili və xarici yaddaş qurğuları” mövzusunda aiddir. Verilmiş test tapşırıqlarının cavablandırılmasının statistik nəticələrinin təhlili göstərir ki, bu tapşırıqlar analoq olaraq düzgün tərtib olunmuşdur. Yaddaş qurğuları haqqındakı faktoloji biliklərin mənimsənilməsi hesabına bu tipli sualların düzgün cavablandırılması mümkündür.

Yaddaş – kompüterin yaddasaxlama qurğularında verilənlərin saxlanılmasını təmin etmə qabiliyyətidir. Yaddaş daxili və xarici olmaqla iki yerə bölünür.

Daxili yaddaş ən sürətlidir və bura aşağıdakı səviyyələr aiddir: əməli yaddaş, daimi yaddaş, keş-yaddaş.

Əməli yaddaş qurğusu (ƏYQ, ingiliscə “RAM – Random Access Memory”) emal olunan verilənlərin və proqramların saxlanılması, emal prosesinin idarə olunması üçün nəzərdə tutulur.

Daimi yaddaş qurğusu (DYQ) – həmişə qeyd olunmuş proqram və verilənləri saxlayan, onlardan əməliyyat sisteminin yüklənilməsi, qurğuların qoşulması üçün istifadə edən, enerjiden asılı olmayan yaddaşdır.

Keş-yaddaş əməli yaddaşa müraciəti gücləndirmək üçün istifadə edilir.

Bakalavrların çətinlik çəkmədən cavablandırdıqları daha bir neçə tapşırığa baxaq.

A variantı, 60 sayılı (C variantı, 65 sayılı) test tapşırığı.

Sözlərarası məsafəni artırmaq üçün klaviaturada hansı düymə basılmalıdır?

A) Spacebar (**83.81%**)

B) Scroll Lock (3.90%)

C) Enter (5.53%)

D) Insert (1.84%)

E) Alt (4.55%)

A bəndi (**83.81%**) doğru cavabdır.

B variantı, 66 sayılı (D variantı, 57 sayılı) test tapşırığı.

Kompüterdə əmr klaviaturadakı hansı düymənin basılması ilə icra olunur?

A) End (0,94%)

B) Spacebar (1,48%)

C) PrintScrn (1,59%)

D) Home (1,12%)

E) Enter (**93,87%**)

E bəndi (**93.87%**) doğru cavabdır.

Bu test tapşırıqları “Kompüter və onun texniki təminatı (Hardware)” bölməsində “Fərdi kompüterlərin əsas qurğuları (sistem bloku, monitor, klaviatura) və onların təyinatı” mövzusunda aiddir. Bakalavrların bu test tapşırıqlarını asanlıqla cavablandırmaları onu göstərir ki, onların nəzəri bilikləri ilə yanaşı, tətbiqetmə bacarıqları da xeyli dərəcədə inkişaf etmişdir.

Daha bir neçə test tapşırığına nəzər salaq.

A variantı, 57 sayılı (C variantı, 52 sayılı) test tapşırığı.

Seçilmiş cədvəllə işləmək üçün hansı Lent tabından istifadə olunur (MS Word 2010)?

- A) Page Layout (Разметка страницы/Şəhifə Düzeni)
- B) Insert (Вставка/Əlavə et)
- C) View (Вид/Görünüş)
- D) Home (Главная/Ev)
- E) Layout (Макет/Düzen)

B variantı, 51 sayılı (D variantı, 53 sayılı) test tapşırığı.

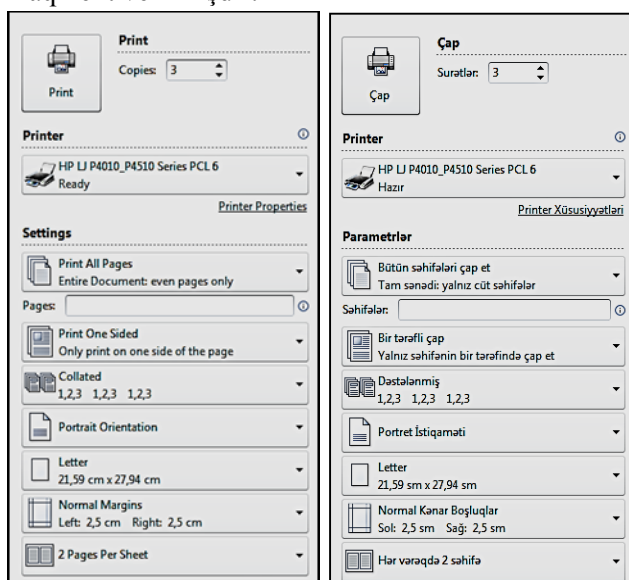
Seçilmiş şəkillə işləmək üçün hansı Lent tabından istifadə etmək lazımdır (MS Word 2010)?

- A) Insert (Вставка/Əlavə et)
- B) Format (Формат/Format)
- C) Layout (Макет/Düzen)
- D) Home (Главная/Ev)
- E) Design (Конструктор/Тərtibat)

Bu test tapşırıqları “Microsoft Word 2010 mətn prosessoru” bölməsində “Microsoft Word 2010-da Ribbon (Лента/Lent) istifadəçi interfeysi, Cəld müraciət paneli və vəziyyət sətri” mövzusunda aiddir. Microsoft Word 2010 mətn prosessorunda Lent tablaları Main Tabs (Основные вкладки/Əsas tablalar) və Tool Tabs (Вкладки инструментов/Alət tablaları) olmaqla iki hissəyə ayrılır. Alət tablaları sonradan yaranan tablara deyilir. Bu tablalar əsas tablardan sonra əks olunur. Cədvəllərlə iş zamanı Design (Конструктор/Тərtibat) və Layout (Макет/Düzen) tablaları, obyektlərlə işləyərkən Format (Формат/Format) tabı belə tablardandır. Təəssüf ki, bakalavrların birinci test tapşırığında E doğru cavabını seçmə faizi (31.84%) B distraktorunun seçilmə faizindən (34.62%), ikinci test tapşırığında isə B doğru cavabını seçmə faizi (23.45%) A distraktorunun seçilmə faizindən (23.95%) aşağıdır. Görünür, bakalavrların əksəriyyəti cədvəl və şəkillə işləməyi yeni obyekt yaratmaqla səhv salmış və yanlış cavabı seçmişlər.

A variantı, 59 sayılı (C variantı, 63 sayılı) test tapşırığı.

Şəkində MS Word 2010 mətn prosessorunun **File (Файл/Fayl) → Print (Печать/Çap)** kateqoriyasından bir fraqment verilmişdir.

Sənədin 40 səhifəsi vardır. Bu fraqmentdəki Pages (Səhifələr) sahəsinə 2-5, 7, 9-12 daxil edib, Print (Çap) düyməsini klikləsək, neçə vərəq çap olunur?

- A) 15 (31.37%)
 - B) 3 (4.92%)
 - C) 6 (**22.62%**)
 - D) 27 (29.78%)
 - E) 12 (9.94%)
- C bəndi (**22.62%**) doğru cavabdır.

Bu test tapşırığı “Microsoft Word 2010 mətn prosessoru” bölməsində “Fayl əməliyyatları” mövzuna aiddir. Bakalavrların əksəriyyəti şəkildə sənədin tək, ya da cüt səhifələrinin birtərəfli, yaxud ikitərəfli çap olunmasını, habelə hər vərəqdə neçə səhifənin olduğunu nəzərdən qaçırmışdır. Bu da onların səhv cavab seçmələrinə gətirib çıxarmışdır.

A variantı, 63 sayılı (C variantı, 54 sayılı) test tapşırığı.

Seçilmiş abzasın bir mövqe yuxarıya yerinin dəyişdirilməsi əməliyyatı klaviaturanın hansı düymələr kombinasiyası ilə yerinə yetirilir (MS Word 2010)?

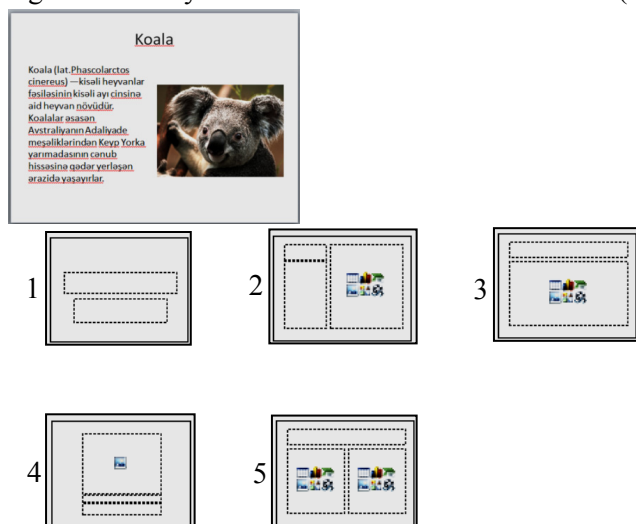
- A) Shift+Alt+↑ (27.68%) B) Shift+↑ (28.55%)
C) Ctrl+Home (3.29%) D) Shift+Ctrl+Home (4.30%)
E) Ctrl+↑ (34.66%)

A bəndi (27.68%) doğru cavabdır.

Bu test tapşırığı “Microsoft Word 2010 mətn prosessoru” bölməsində “Mətnin daxil edilməsi və redaktəsi. Mətn sahəsində hərəkət” mövzuna aiddir. Seçilmiş abzasın bir mövqe yuxarıya yerinin dəyişdirilməsi əməliyyatı klaviaturanın, müvafiq olaraq, Shift+Alt+↑ düymələr kombinasiyası ilə yerinə yetirilir. Bakalavrların əksəriyyətinin seçdiyi E distraktorundakı Ctrl+↑ düymələr kombinasiyası isə, müvafiq olaraq, kursurun durduğu abzasın və ondan aşağıdakı abzasın əvvəlinə doğru hərəkəti təmin edir.

A variantı, 66 sayılı (C variantı, 57 sayılı) test tapşırığı.

Şəkildə göstərilən slayd hansı forma əsasında tərtib edilib (MS PowerPoint 2010)?

- A) 5 B) 2 C) 3 D) 4 E) 1

Bu test tapşırığı “Microsoft PowerPoint 2010 elektron təqdimat proqramı” bölməsində “Təqdimatların hazırlanması” mövzuna aiddir. Bakalavrların A doğru cavabını seçmə faizi (34.59%) B distraktorunun seçilmə faizindən (52.66%) aşağıdır. Belə ki, bakalavrların əksəriyyəti şəkli diqqətlə nəzərdən keçirməmiş və slaydın başlıq və iki obyektədən ibarət olduğuna fikir verməmişdir.

İndi isə açıq formalı test tapşırıqlarına baxaq.

A variantı, 75 sayılı (C variantı, 75 sayılı) test tapşırığı.

Kompüter qrafikası vasitələri ilə onların təyinatı arasındakı uyğunluğu müəyyən edin.

1. Rastr qrafikası vasitələri
2. Vektor qrafikası vasitələri
3. Üçölçülü qrafika vasitələri
- a. riyazi cəhətdən təsvir olunan həndəsi obyektlərin əmələ gətirdiyi spesifik tipli qrafik təsvirlər üçündür.
- b. proqram məhsullarının işlənilməsi üçündür.
- c. rəsmlərin ən yaxşı emal vasitəsi olması ilə səciyyələnir.
- d. kino və televiziya sahəsində xüsusi effektlərin hazırlanması, real obyektlərin işlənilməsi üçündür.
- e. hesablama eksperimentlərinin aparılması üçündür.

Bu test tapşırığı “Kompüter qrafikasının əsasları” bölməsində “Kompüter qrafikasının əsas anlayışları və növləri” mövzusunə aiddir. Doğru cavab: 1-c; 2-a; 3-d (11.64%). Bu, açıq formalı və uyğunluq tipli test tapşırığıdır. Bakalavrların 64.65%-i bu tapşırığı yanlış cavablandırmışdır. Görünür, test tapşırığının açıq formalı olması bakalavrlar üçün düzgün cavabı seçməkdə çətinlik yaratmışdır. Bakalavrların 23.71%-nin bu suala cavab verməkdən imtina etməsi onların kompüter qrafikasının növləri barədə lazımi təsəvvürə malik olmadığını nümayiş etdirir.

B variantı, 71 sayılı (D variantı, 74 sayılı) test tapşırığı.

Aşağıdakılardan hansı Tool Tabs (Вкладка инструментов/Alət tablaları) lent tablalarına aiddir (MS Word 2010)?

1. Home (Главная/Ev)
2. Design (Конструктор/Тərtibat)
3. Format (Формат/Format)
4. Review (Рецензирование/İcmal)
5. References (Ссылки/İstinadlar)
6. Layout (Макет/Düzən)

Bu test tapşırığı “Microsoft Word 2010 mətn prosessoru” bölməsində “Microsoft Word 2010-da Ribbon (Лента/Lent) istifadəçi interfeysi. Cəld müraciət paneli və vəziyyət sətri” mövzusunə aiddir. Doğru cavab: 2, 3, 6 (29.73%). Məlumdur ki, Microsoft Word 2010 mətn prosessorunda Lent tablaları Main Tabs (Основные вкладки/Əsas tablalar) və Tool Tabs (Вкладки инструментов/Alət tablaları) olmaqla iki hissəyə ayrılır. Əsas tablalar bunlardır: Home (Главная/Ev), Insert (Вставка/Əlavə et), Page Layout (Разметка страницы/Səhifə Düzəni), References (Ссылки/ İstinadlar), Mailings (Рассылки/Göndərişlər), Review (Рецензирование/İcmal), View (Вид/Görünüş) və sənədin yalnız Struktur Baxış rejimində bütün tablaların əvvəlində yaranan Outlining (Структура/ Struktur). Alət tablaları isə sonradan yaranan tablara deyilir. Bu tablalar əsas tablardan sonra əks olunur. Məsələn, cədvəllərlə iş zamanı Design (Конструктор/Тərtibat) və Layout (Макет/Düzən) tablaları, obyektlərlə işləyərkən Format (Формат/Format) tabı belə tablardandır. Yanlış cavablandırma (53.96%) və imtinanın (16.31%) faiz göstəriciləri onu göstərir ki, bakalavrların xeyli hissəsi Lent tablalarının növlərini yaxşı mənimsəməmişdir.

B variantı, 72 sayılı (D variantı, 71 sayılı) test tapşırığı.

Şəbəkə kartının MAC (Media Access Control – Müraciətin idarə olunması) ünvanı ola **bilməz**:

1. 14957682
2. 136784AD1261
3. 19EEA4F864ED
4. 34CF658A21
5. 3618DA255255
6. 1DEF11EFCE1Q
7. 3456ACDEF180

Bu test tapşırığı “İnternet qlobal şəbəkəsi” bölməsində “İnternet şəbəkəsinin baza protokolları (TCP/IP). İnternet şəbəkəsində resursların ünvanlaşdırılması. Domen adlar sistemi (DNS – Domain Name System)” mövzusunə aiddir. Ethernet şəbəkəsində kompüterlər və cihazlar bir-birlərindən sahib olduqları analoqu olmayan MAC ünvanları ilə ayırd edilir. Bu ünvan 48 bitlik bir koddur. Məsələn, 000100100000110101001010010100011001101100000011. İkilik say sistemində olan bu kodu söyləmək və yazmaq çətin olduğu üçün onu 16-lıq say sistemində yazırlar: 12 0D 4A 51 9B 03. Onaltılıq say sisteminin (HEXadecimal) əlifbası {0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, A, B, C, D, E, F} çoxluğudur. Yuxarıda verilənləri nəzərə alaraq, test tapşırığının düzgün cavabının 1, 4, 6 olduğunu görə bilərik. Bakalavrların 12.81%-i tapşırığı düzgün cavablandırmışdır. Yanlış cavablandırma (58.62%) və imtinanın (28.57%) faiz göstəriciləri onu göstərir ki, bakalavrların xeyli hissəsi MAC ünvanları haqqında informasiyanı yaxşı mənimsəməmişdir, həmçinin test tapşırığının açıq formalı olması da nəticəyə öz təsirini göstərmişdir.

Açıq formalı test tapşırıqları informatika testləri üzrə beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla tərtib edilib, proqram tələblərinə tam cavab verir. Tapşırıqların aid olduğu mövzular DİM-in “İnformatika” vəsaitində və dərsliklərdə kifayət qədər ətraflı izah olunmuşdur. Bəzi tapşırıqların açıq test tapşırığı formasında təqdim olunması bakalavrların biliklərinin daha dəqiq yoxlanılmasına imkan verir.

Qəbul imtahanı göstəricilərinin təhlilindən çıxan əsas nəticə bundan ibarətdir ki, ali təhsilin bakalavriat səviyyəsində informatikanın və informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tədrisi yaxşılaşdırılmalı, müasir dövrün tələblərinə uyğunlaşdırılmalı və daha çox tətbiqyönümlü olmalı, eləcə də bu tələblərə cavab verən keyfiyyətli dərslik və dərs vəsaitləri hazırlanmalıdır.

Magistraturaya qəbula hazırlaşanlara metodiki kömək göstərmək məqsədi ilə DİM tərəfindən nəşr edilən “İnformatika” vəsaiti bu fənn üzrə qəbul proqramına uyğun hazırlanmışdır. Vəsaitdə bütün mövzuların nəzəri şərhli test tapşırıqları ilə müşayiət olunur. Bu da qəbula hazırlaşanlara imtahana təkcə nəzəri cəhətdən hazırlaşmağa deyil, həmçinin öz bilik və bacarıq səviyyələrini mövzular üzrə ümumiləşdirici test tapşırıqları vasitəsilə yoxlamağa və təkmilləşdirməyə imkan verir.

Xarici dilləri bilmə səviyyəsini yoxlayan test tapşırıqlarına verilən cavabların elmi-metodiki təhlili və tövsiyələr

2018-ci ildə magistratura səviyyəsinə qəbul imtahanının birinci mərhələsində xarici dillər üzrə test bloklarında bakalavrların məntiqi təfəkkür qabiliyyətlərinin üzə çıxarılması məqsədini daşıyan, ünsiyyət prosesində xarici dildən istifadə zamanı mühüm əhəmiyyət kəsb edən, xarici dil üzrə bilik və bacarıqların praktiki tətbiqi ilə bağlı tapşırıqlara üstünlük verilmişdir.

Xarici dil üzrə test blokuna daxil edilmiş tapşırıq tipləri əvvəlcədən xarici dillər üzrə elmi-metodik seminarlarda müzakirə olunub bəyənilmiş, “Magistr” jurnalında dərc edilmiş, sınaq imtahanında tətbiq edilmiş, daha sonra isə qəbul imtahanında istifadə olunmuşdur. Test blokuna daha çox kommunikativ yönümlü, məntiqi yanaşma, ümumiləşdirmə aparmaq bacarığı tələb edən tapşırıqlar daxil edilmişdir. Tapşırıqlar bakalavrların xarici dil üzrə qazandıqları bilik, bacarıq və vərdislərin üzə çıxarılmasına imkan vermişdir.

İmtahanın birinci mərhələsində Azərbaycan bölməsinin bakalavrlarına ingilis, alman, fransız, rus, ərəb və ya fars dilini, rus bölməsinin bakalavrlarına isə ingilis, alman və ya fransız dilini xarici dil kimi seçmək hüququ verilmişdir.

İmtahanın birinci mərhələsində iştirak edən və ayrı-ayrı xarici dilləri seçən bakalavrların sayı aşağıdakı cədvəldə göstəriləndiyi kimi olmuşdur.

Qəbul imtahanının birinci mərhələsində iştirak etmiş bakalavrların xarici dillər üzrə sayı:

	İngilis dili	Alman dili	Fransız dili	Rus dili
Azərbaycan bölməsi	8607	222	362	1878
Rus bölməsi	1118	28	10	–
Cəmi	9725	250	372	1878

İndi isə 2018-ci ildə bakalavrların **xarici dil (ingilis, alman, fransız və rus dilləri)** fənləri üzrə test tapşırıqlarına cavablarının bəzi mühüm məqamlarına dair ekspert şərhələrinə diqqət yetirək.

İmtahan nəticələrinin bütün xarici dil fənləri və bölmələr (Azərbaycan və rus bölmələri) üzrə, habelə test tapşırıqlarının çətinlik dərəcəsi və qabiliyyət göstəriciləri üzrə aparılmış elmi-metodiki təhlili bunu deməyə əsas verir ki, bakalavrların əksəriyyətinin xarici dil üzrə bilik səviyyəsi orta səviyyəyə yaxındır. Lakin ayrı-ayrı dillər və fəndaxili mövzular üzrə nəticələr fərqlidir.

İstifadə olunmuş test tapşırıqlarının çətinlik dərəcələri üzrə təhlili göstərir ki, bakalavrların əksəriyyəti asan və orta çətinlikli faktoloji test tapşırıqlarının cavablandırılmasında yaxşı, tətbiqyönümlü, məntiqi düşüncə, ümumiləşdirmə bacarığı tələb edən orta çətinlikli və çətin test tapşırıqlarının cavablandırılmasında isə nisbətən zəif nəticə göstərmişdir.

Xarici dillər üzrə test bloklarındakı tapşırıqların mövzu və bölmələr üzrə paylanması zamanı onların, əsasən, praktiki və kommunikativ yönümlü olması nəzərdə tutulmuşdur. Təklif edilən test tapşırıqlarının məzmunu bakalavrların nəzəri materialı necə mənimsədiyini, praktiki dil bacarıq və vərdislərinə hansı səviyyədə yiyələndiyini müəyyənəlməyə, onların söz ehtiyatını və oxuyub-anlama bacarığını üzə çıxarmağa imkan vermişdir. Bakalavrlara hər bir xarici dil üzrə təqdim edilən test blokunda 25 tapşırıqdan 20-si qapalı formalı, 5-i isə açıq formalı olmuşdur. Hər bir xarici dil üzrə test blokuna daxil edilən 25 test tapşırığından 5-i mətn əsasında tərtib edilmiş və oxuyub-anlama bacarığını yoxlayan tapşırıqlardan ibarət olmuşdur.

Test blokundakı 20 qapalı formalı test tapşırığına bakalavrların cavabları qənaətbəxş olmuşdur. Belə ki, qapalı test tapşırıqlarının düzgün cavablandırılma göstəricisi ingilis dili üzrə 51.27% (o cümlədən Azərbaycan bölməsində 50.38%, rus bölməsində 58,13%), alman dili üzrə 53.41% (o cümlədən Azərbaycan bölməsində 52.84%, rus bölməsində 57.89%), fransız dilindən 54.19% (o cümlədən Azərbaycan bölməsində 53.99%, rus bölməsində 61.50%), rus dilindən isə Azərbaycan bölməsində 55.98% olmuşdur. Rus bölməsində bakalavrların qapalı test tapşırıqlarını düzgün cavablandırma göstəricisi Azərbaycan bölməsindəkindən ingilis dili üzrə 7.75%, fransız dili üzrə 7.51%, alman dili üzrə isə 5.05% yuxarı olmuşdur.

Bakalavrların qapalı formalı 20 test tapşırığını düzgün cavablandırma faizləri aşağıdakı cədvəldə göstərilmişdir:

**Bakalavrların qapalı formalı tapşırıqları düzgün cavablandırma faizləri
(ortastatistik göstəricilər)**

	İngilis dili	Alman dili	Fransız dili	Rus dili
Azərbaycan bölməsi	50.38	52.84	53.99	55.98
Rus bölməsi	58.13	57.89	61.50	–
Fənn üzrə ümumi	51.27	53.41	54.19	55.98

Bu nəticələri bakalavrların 2017-ci ildə keçirilmiş qəbul imtahanındakı nəticələri ilə müqayisə etdikdə, qapalı sualların düzgün cavablandırılma göstəricisinin ingilis və alman dilləri üzrə bir qədər aşağı düşməsi, fransız və rus dilləri üzrə cüzi olaraq yüksəldiyi aşkara çıxır.

Xarici dil üzrə test blokuna daxil edilən açıq formalı test tapşırıqlarına bakalavrların cavabları o qədər də qənaətbəxş olmamışdır. Belə ki, açıq formalı test tapşırıqlarının düzgün cavablandırılma göstəricisi ingilis dili üzrə 31.13% (o cümlədən Azərbaycan bölməsində 30.62%, rus bölməsində 35.08%), alman dili üzrə 26.64% (o cümlədən Azərbaycan bölməsində 26.49%, rus bölməsində 27.86%), fransız dili üzrə 24.18% (o cümlədən Azərbaycan bölməsində 23.65%, rus bölməsində 43.33%), rus dili üzrə isə Azərbaycan bölməsində 32.60% olmuşdur. Bakalavrların xarici dillər üzrə açıq formalı test tapşırıqlarını düzgün cavablandırma faizləri 2017-ci ildəkinə nisbətən ingilis və alman dilləri üzrə bir qədər yüksəlmiş, fransız və rus dilləri üzrə bir qədər aşağı düşmüşdür.

**Bakalavrların açıq formalı tapşırıqları düzgün cavablandırma faizləri
(ortastatistik göstəricilər)**

	İngilis dili	Alman dili	Fransız dili	Rus dili
Azərbaycan bölməsi	30.62	26.49	23.65	32.60
Rus bölməsi	35.08	27.86	43.33	–
Fənn üzrə ümumi	31.13	26.64	24.18	32.60

Cədvəldən göründüyü kimi, rus bölməsində imtahan verən bakalavrların açıq formalı test tapşırıqlarını düzgün cavablandırma faizləri Azərbaycan bölməsinin bakalavrlarından ingilis dili üzrə 4.46%, alman dili üzrə 1.37%, fransız dili üzrə isə 19.68% yüksək olmuşdur.

Xarici dil üzrə test blokuna daxil olan qapalı və açıq formalı test tapşırıqlarının birlikdə düzgün cavablandırılma faizləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

**Bakalavrların qapalı və açıq formalı tapşırıqları düzgün cavablandırma faizləri
(ortastatistik göstəricilər)**

	İngilis dili	Alman dili	Fransız dili	Rus dili
Azərbaycan bölməsi	46.43	47.35	47.92	51.31
Rus bölməsi	53.52	51.64	59.13	–
Fənn üzrə ümumi	47.24	47.83	48.16	51.31

Cədvəldən göründüyü kimi, 2018-ci ildə rus bölməsində imtahan verən bakalavrların bütün xarici dillərdən test tapşırıqlarını düzgün cavablandırma faizləri Azərbaycan bölməsinin bakalavrlarından daha yüksək olmuşdur.

İndi isə 2017-ci və 2018-ci illərin qəbul imtahanlarının nəticələri əsasında Azərbaycan və rus bölmələrindən olan bakalavrların xarici dil üzrə test blokunu düzgün cavablandırma göstəricilərini müqayisə edək.

**Bakalavrların xarici dil bloku üzrə tapşırıqları düzgün cavablandırma faizlərinin müqayisəsi
(2017-ci və 2018-ci illər, faizlə)**

Dillər İllər	İngilis dili	Alman dili	Fransız dili	Rus dili
2017	52.50	50.02	47.84	49.67
2018	47.24	47.83	48.16	51.31
Fərq	5.26	2.19	0.32	1.64

Artıq qeyd olunduğu kimi, 2018-ci ildə imtahanın birinci mərhələsində test tapşırıqlarının düzgün cavablandırılmasının orta göstəriciləri ingilis dili üzrə 47.24%, alman dili üzrə 47.83%, fransız dili üzrə 48.16%, rus dili üzrə 51.31% olmuşdur. Statistik göstəricilərə əsasən, düzgün cavablandırmanın orta göstəriciləri 2017-ci ildəkinə nisbətən rus dili üzrə 1.64%, fransız dili üzrə 0.32% yüksəlmiş, ingilis dili üzrə 5.26%, alman dili üzrə 2.19% aşağı düşmüşdür.

Göründüyü kimi, bakalavrların nəticələri 2017-ci ildə ingilis və alman dilləri üzrə, 2018-ci ildə isə fransız və rus dilləri üzrə o biri dillərə nisbətən daha yüksək olmuşdur.

Magistraturaya qəbul imtahanının birinci mərhələsində iştirak etmiş 12235 bakalavrdan 79.49%-i xarici dil kimi ingilis dilini, 15.35%-i isə rus dilini seçmişdir. Digər xarici dilləri seçənlər imtahan verən kontingentin təxminən 5%-ni təşkil etmişdir. Xarici dil kimi ingilis və rus dillərini seçən bakalavrlar imtahan verən kontingentin mütləq əksəriyyətini təşkil etsələr də, alman və fransız dillərini seçən bakalavrların da test tapşırıqlarını cavablandırmalarında müşahidə olunan spesifik cəhətlər, onların cavablandırmaqda çətinlik çəkdiqləri ayrı-ayrı mövzulara aid test tapşırıqları üzərində bir qədər ətraflı dayanmağı, müvafiq statistik göstəricilər əsasında elmi-metodik təhlil aparmağı, nəticələr çıxarmağı və bəzi tövsiyələr verməyi məqsəduyğun hesab edirik.

2018-ci ildə qəbul imtahanında xarici dil kimi *ingilis dilini* seçən bakalavrların sayı 9725 nəfər olmuşdur ki, bunun da 8607-si Azərbaycan bölməsinin, 1118-i isə rus bölməsinin payına düşür. İngilis dili fənnindən təklif olunmuş test tapşırıqları bloku, əsasən, bakalavrların kommunikativ bacarıqlarını, leksika və qrammatika sahəsində biliklərini yoxlayan, onlardan təhlil etmə, ümumiləşdirmə və məntiqi nəticə çıxarma bacarığı tələb edən tətbiqi yönümlü tapşırıqlardan, o cümlədən verilmiş sözlərin sinonim və antonimlərinin, eləcə də düzgün izahının tapılması, dialoq qurma, verilmiş cümlələrdən kiçik hekayənin tərtib edilməsi, cümlədüzəltmə kimi leksik tapşırıqlardan və məchul növ, inkar söz və cümlə, əvəzlilik, bağlayıcı, zaman formaları, mübtəda ilə xəbərin uzlaşması kimi qrammatik əsaslı tapşırıqlardan ibarət olmuşdur. Bunlarla yanaşı, qəbul imtahanında bakalavrlara məntiqi təfəkkürlə bağlı olan, oxuyub-anlama bacarığını yoxlayan test tapşırıqları da təqdim olunmuşdur.

Statistik göstəricilərə əsasən, bakalavrlar ana dilindən ingilis dilinə tərcümə, verilmiş izaha uyğun gələn sözün tapılması, dialoq qurulması, mətn blokunda altından xətt çəkilərək onlara təqdim olunmuş şəxs əvəzliyinin hansı sözü əvəz etməsinin təyin edilməsi kimi test tapşırıqlarını daha yaxşı cavablandırmışlar. Feili birləşmənin mənasının izah edilməsi, mətnə hansı suallara cavab verilməsi, mübtəda ilə xəbərin uzlaşması, cümlə qurulması, verilmiş cümlələrdən məntiqi baxımdan doğru olanlarının seçilməsi kimi mövzulara aid test tapşırıqlarının cavablandırılmasında müşahidə etdiyimiz mənzərə isə ürəkaçan deyil. Xüsusilə qeyd edilməlidir ki, mətn blokuna dair bəzi tapşırıqlar bakalavrlar üçün çətinlik törətmişdir. Mətn blokunun işlənməsi bakalavrdan kifayət qədər söz ehtiyatına malik olmağı, mətni diqqətlə oxuyub anlamağı və orada verilmiş söz və ifadələrin mənalərini tam başa düşməyi tələb edir. Bu baxımdan demək olar ki, mətn bloku bakalavrların dil bacarıqlarını hərtərəfli yoxlamağa imkan yaradır. Eynilə, verilmiş cümlələrdən məntiqi baxımdan doğru olanlarının seçilməsi də o cümlələri anlamağı birbaşa tələb edir. Əks halda, bakalavr hansı cümlənin doğru, ya da yanlış olduğunu anlaya bilməz.

İmtahan nəticələrinin təhlili göstərir ki, bakalavrların mətn əsasında tərtib olunmuş test tapşırıqlarına cavabları tam qənaətbəxş hesab edilə bilməz. Belə ki, ingilis dili üzrə mətn əsasında beş tapşırıqdan ibarət test blokunu bakalavrların orta hesabla 40.05%-i, o cümlədən Azərbaycan bölməsi üzrə 38.95%-i, rus bölməsi üzrə isə 48.50%-i düzgün cavablandırmışdır. Göründüyü kimi, rus bölməsində imtahan verən bakalavrların mətn üzrə test blokunu cavablandırma göstəricisi Azərbaycan bölməsində imtahan verən bakalavrların müvafiq göstəricisindən xeyli yüksək olmuşdur.

Ümumilikdə, ingilis dili üzrə test blokunda təqdim edilən tapşırıqlardan 5-nin düzgün cavablandırılma göstəricisi 10-30%, 20-ninki isə 31-90% intervalında olmuşdur.

2018-ci ildə hər iki bölmə üzrə ümumilikdə bakalavrların 47.24%-i test tapşırıqlarını düzgün cavablandırmışdır. Müvafiq göstərici Azərbaycan bölməsində 46.43%, rus bölməsində isə 53.52% olmuşdur. Azərbaycan bölməsi üzrə bakalavrların 50.38%-i, rus bölməsi üzrə isə 58.13%-i qapalı test tapşırıqlarına doğru cavab vermişdir. Hər iki bölmə üzrə birlikdə bu göstərici 51.27%-dir. Açıq formalı test tapşırıqlarını cavablandırmada Azərbaycan bölməsi üzrə 30.62%, rus bölməsi üzrə isə 35.08%, hər iki bölmə üzrə ümumilikdə isə 31.13% nəticə qeydə alınmışdır.

2017-ci və 2018-ci illərin göstəricilərini müqayisə etsək, belə bir nəticəyə gəlmək olar ki, Azərbaycan bölməsi verilmiş sualları əvvəlki ildəkindən 4.83%, rus bölməsi isə 8.19% aşağı səviyyədə cavablandırmışdır. Ümumilikdə isə doğru cavablandırmada 5.25% azalma müşahidə olunur. Qapalı test tapşırıqlarının doğru cavablandırılmasında Azərbaycan bölməsi üzrə 6.47%, rus bölməsi üzrə isə 9.48% azalma özünü göstərir. Təəssüf ki, qapalı test tapşırıqlarının cavablandırılmasında ümumilikdə hər iki bölmə üzrə 6.86% azalma müşahidə olunur. Açıq formalı test tapşırıqlarında bu nisbət fərqlidir. Belə ki, Azərbaycan bölməsində açıq formalı test tapşırıqlarını doğru cavablandırmanın statistikasında ötən ilə nəzərən 1.75% artım müşahidə olunmaqdadır. Bundan fərqli olaraq, rus bölməsində 3% azalma qeydə alınıb. Azərbaycan və rus bölmələri üzrə ümumilikdə açıq formalı test tapşırığı nümunələri 1.17% artımla düzgün cavablandırılmışdır.

Mətn blokuna dair verilmiş test tapşırıqlarının cavablandırılmasında 2017-ci illə müqayisədə Azərbaycan bölməsi üzrə 12.85%, rus bölməsi üzrə isə 20.45% aşağı nəticə müşahidə olunmaqdadır. Hər iki bölmə üzrə ümumilikdə isə 13.79% aşağı nəticə qeydə alınmışdır.

A variantında 78 sayılı (C variantında 84 sayılı) test tapşırığına nəzər salaq:

Choose the correct variant.

What notice might you see at a box-office?

- A) Mind your head! B) Sold out.
- C) Please do not disturb. D) Keep right.
- E) Mind the step!

Bu test tapşırığı bakalavrların söz ehtiyatını və məntiqi düşünmə qabiliyyətini yoxlamağa yönəlmişdir. Onlar bilet satılan kassada hansı yazının ola bilməsini müəyyənləşdirə bilməlidirlər. 28.26% bakalavr C bəndini, 20.61% bakalavr isə D bəndini seçmişdir. "Xahiş olunur narahat etməyin!" kimi xəbərdarlıq kassada istifadə edilə bilmədiyindən C distraktoru doğru cavab hesab edilmir. "Sağda dayanın!" yazısı isə daha çox növbə gözləyən insan kütləsi olan yerlərdə istifadə edildiyindən D bəndi də doğru cavab deyil. Düzgün cavab B bəndidir. Bu isə biletlərin kassada satılıb qurtardığını göstərir. Bu cavabı seçən bakalavrların sayı cəmi 18.64% olmuşdur ki, bu da aşağı göstəricidir.

Mətn blokunda verilmiş *A variantı, 92 sayılı (C variantı, 94 sayılı) test tapşırığına nəzər salaq:*

The phrasal verb "to figure out" in the passage is close in meaning to:

- A) to produce or design sth that has not existed before
- B) to create or prepare sth by combining materials
- C) to calculate an amount or the cost of sth
- D) to make sth higher or stronger than it was before
- E) to think about sb/sth until you understand them/it

Burada verilmiş feili birləşmənin leksik mənasının tapılması tələb olunur. Bakalavrların 24.84%-i A distraktorunu, 23.52%-i B distraktorunu, cəmi 13.24%-i isə doğru cavab olan E bəndini seçmişdir.

A və C variantlarında mətn blokuna aid 95 sayılı test tapşırığının cavablandırılmasında da problem nəzərə çarpmaqdadır:

Which questions can one find answers in the passage to?

1. What is the disadvantage of high-rise buildings over lower buildings?
2. What technological advancement made it possible to build safety elevators?
3. What kind of buildings do most people like to live in?
4. What materials are used in constructing modern elevators?
5. Why did the tall buildings in the past have thick walls?

A) 2, 4 B) 2, 5 C) 2, 3 D) 1, 4 E) 1, 3

Test tapşırığında bakalavrlardan tələb olunur ki, mətndə hansı suallara cavab tapmağın mümkün olduğunu aydınlaşdırsınlar. Bunun üçün onlar mətni oxuyub tam başa düşməlidirlər. Test tapşırığının cavablandırılmasında əldə olunan nəticə ürəkaçan deyil. Belə ki, doğru cavab olan B bəndini seçən bakalavrların sayı 28.50% təşkil edir. A distraktorunu isə 29.11% olmaqla daha çox bakalavr seçmişdir.

Mətn blokuna aid olan B variantı, 95 sayılı (D variantı, 92 sayılı) test tapşırığının da təhlili göstərir ki, bakalavrlar feili birləşmələrin ifadə etdiyi leksik mənaları anlamaqda çətinlik çəkirlər.

The phrasal verb "dispose of" in the passage is close in meaning to:

- A) to deal with a problem, question or threat successfully
- B) to get rid of things that you don't want to keep
- C) to arrange things or people in a particular position
- D) to question whether sth is true and valid
- E) to make sth less or smaller in size

Verilmiş nümunədə "dispose of" feili birləşməsinin ifadə etdiyi məna soruşulur. Təəssüf ki, bakalavrların çoxu test tapşırığını doğru cavablandırma bilməmişdir. Doğru cavab B bəndidir.

B variantı, 78 sayılı (D variantı, 76 sayılı) test tapşırığında altından xətt çəkilmiş feilin sinoniminin tapılması tələb olunur. Test tapşırığına nəzər salaq:

Choose the synonym of the underlined word.

The plan was hard to realize.

- A) to accept B) to prevent C) to relate
- D) to discuss E) to fulfil

Bakalavrlar "to realize" feilinin sinonimi olaraq "to accept" feilini seçmişlər (20.63%). Bu, yanlışdır. "To realize" feili "həyata keçirmək" mənasını verir və ona yaxın mənalı feil "to fulfil" feilidir. Beləliklə, doğru cavab E bəndidir ki, onu bakalavrların cəmi 20.54%-i seçmişdir.

B variantı 97 sayılı (D variantı, 96 sayılı) digər test tapşırığı da 4.43% bakalavr tərəfindən doğru cavablandırılı bilməmişdir. 68.99% bakalavr onu səhv cavablandırmışdır. 26.58% bakalavr isə onu cavablandırmaqdan imtina etmişdir:

Choose the correct sentences.

1. The variety of pictures at this exhibition pleases everybody.
2. A large proportion of people are students and teachers.
3. The young woman with two children are coming up the street.
4. My surprise at seeing all my friends on the way to work was great.
5. Twenty pounds are its maximum weight.

Verilmiş test tapşırığında 3-cü cümlədə mübtəda "woman" ismidir, isim təkdədir, xəbəri də təkdə tələb edir. Burada "are" deyil, "is" işlədilməli idi. "With two children" mübtədanın təyiniidir – "iki uşaqlı gənc qadın" deməkdir. Bakalavrlar mübtədanın "woman" deyil, "children" sözü olduğunu zənn edərək, xəbərin

cəmdə verilməsini düzgün hesab etmişlər. Halbuki bu cümlədə uzlaşma pozulmuşdur. 5-ci cümlədə "twenty pounds" (iyirmi funt) birləşməsi ölçü vahidi kimi götürülmüşdür. Eyni ilə, burada da xəbər təkdə olmalıdır. Verilmiş cümlələrdən 3-ündə (1, 2, 4) mübtəda ilə xəbərin uzlaşması gözlənilmişdir. Belə ki, 1-ci cümlədə mübtəda "the variety" (müxtəliflik) sözüdür, söz təkdədir və xəbər də ona müvafiq olaraq, təkdə olmalıdır. 2-ci cümlədə "a large proportion of people" mübtədadır ("geniş insan kütləsi" anlamına gəlir). Mübtəda cəmdə olduğu üçün xəbərin də cəmdə işlənməsini tələb edir. 4-cü cümlənin mübtədası "my surprise" (mənim təəccübüm) söz birləşməsidir, mübtəda təkdədir, ismi xəbərdə "was" feilinin işlədilməsi tamamilə doğrudur.

A variantındakı 99 sayılı (C variantındakı 96 sayılı) test tapşırığına da bakalavrların əksəriyyəti doğru cavab verə bilməmişdir:

Choose the correct sentences.

1. The majority of students give more time to the study of English.
2. The variety of questions were surprising.
3. A great number of books were recently published.
4. The house with its gardens occupy a whole block.
5. Twenty five metres is a good race for a boy under ten.

Bu test tapşırığına bakalavrların 62.49%-i doğru cavab verə bilməmişdir. 12.68% bakalavr doğru cavab verməyə müvəffəq olmuşdur. Burada düzgün cavab 1, 3 və 5-ci cümlələrdir. Birinci cümlədə verilmiş "majority of students" (şagirdlərin əksəriyyəti) ifadəsi cəmdə olduğu üçün xəbərin də cəmdə olmasını tələb edir. Bu baxımdan bu cümlədə uzlaşma gözlənilmişdir. "A number of" ifadəsindən sonra gələn xəbər, bildiyimiz kimi, cəmdə olmalıdır. Bu cümlə də həmçinin doğru hesab edilir. "Twenty five metres" (25 metr) formaca cəmdə olsa da, ölçü meyarı kimi təkdədir və buna müvafiq olaraq, xəbər də təkdə olmalıdır.

Azərbaycan bölməsi üzrə A və C variantlarında 100 sayılı test tapşırığına nəzər salaq:

Make up a sentence.

1. but unlike Britain
2. an English-speaking country
3. like Britain
4. though Australia is
5. is very large
6. it

Burada bakalavrlardan verilmiş sözləri düzgün sıralamaqla cümlə qurmaq tələb olunur. Bakalavrların 51.88%-i açıq formalı bu test tapşırığını yanlış cavablandırmışdır. 12.82% bakalavr onu doğru cavablandırma bilmişdir. Bu test tapşırığını səhv cavablandırmış bakalavrlar cümlədə sözlərin məntiqi ardıcılığını düzgün təyin edə bilməmişlər. Doğru cavab 4, 2, 3, 1, 6, 5 ardıcılığıdır.

B variantı, 96 (D variantı, 97) sayılı açıq formalı test tapşırığına nəzər salaq:

Choose the logically correct statements.

1. Gases can easily pollute the environment, that's why we must utilize them.
2. Your reference is obviously preferable for this job. Don't keep in touch with us any more.
3. This is a confidential project. It should be kept in secret.
4. You must take an oath of secrecy. You mustn't tell anybody what you do and where you work.

Burada bakalavrlardan verilmiş cümlələrdən məntiqi baxımdan doğru olanlarını seçmək tələb olunur. Bakalavrların 29.81%-i bu açıq formalı test tapşırığını cavablandırmaqdan imtina etmişdir. 52.93% bakalavr onu səhv cavablandırmışdır. 17.26% bakalavr isə doğru cavabı (3-cü və 4-cü cümlələr) seçə bilmişdir. Qeyd edək ki, təqdim olunan cümlələr kifayət qədər aydın və anlaşıqlıdır. Görünür, bakalavrların söz ehtiyatı cümlələri oxuyub düzgün anlamağa kifayət etməmişdir.

A variantı, 77 (C variantı, 76), 82 (C variantı, 77) və 87 (C variantı, 81) sayılı test tapşırıqları müvafiq olaraq leksika, tərcümə, dialoq qurulması və mətnə altından xətt çəkilmiş əvəzliyin hansı sözü əvəz etməsinin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlıdır. Bu test tapşırıqlarını bakalavrlar asanlıqla cavablandırma bilmişlər. Sadalanan test tapşırıqlarının yerinə yetirilməsində 70 - 90% arasında göstərici qeydə alınmışdır.

B variantındakı 81 sayılı aşağıda verilmiş test tapşırığı da 71.90% bakalavr tərəfindən doğru cavablandırılmışdır. Test tapşırığı leksika bölməsinə aiddir və bakalavrdan müvafiq cümlənin ifadə etdiyi mənaya uyğun olan düzgün sözün seçilməsini tələb edir. Doğru cavab B bəndidir.

Describe the person's character.

My sister thinks about things in a careful and sensible way and I have never seen her smiling a lot or making jokes. She is ...

- A) shy B serious C) patient
D) confident E) jealous

B variantındakı 82 sayılı test tapşırığına nəzər salaq:

Make up a dialogue.

1. – For only six months. I like it. It's a nice city.
2. – There's a lot of traffic on the freeways and streets.
3. – I don't mind living in a colder climate.
4. – It's a lot colder and wetter than your country, isn't it?
5. – Yes, but, if you avoid driving downtown, the traffic doesn't bother you.
6. – How long have you been living in San Francisco?

- A 6, 1, 4, 3, 2, 5 B) 4, 1, 3, 5, 2, 6
C) 2, 5, 6, 4, 1, 3 D) 6, 1, 3, 4, 5, 2
E) 3, 6, 1, 2, 5, 4

Bu test tapşırığında bakalavrlardan tələb olunur ki, cümlələr arasındakı məntiqi və zaman əlaqəsini gözləyərək dialoq qursunlar. Dialoqun mətni kifayət qədər anlaşıqlıdır və nəticədə test tapşırığı 75.45% bakalavr tərəfindən düzgün cavablandırılmışdır. Doğru cavab A bəndidir.

2018-ci ildə Azərbaycan bölməsində xarici dil kimi **rus dilini** seçən bakalavrlar 1878 nəfər olmuşdur. Bu fəndən təqdim edilən test tapşırıqları bakalavrların, əsasən, lingvistik bilik, bacarıq və vərdislərinin, məntiqi təfəkkürünün, dildən kommunikativ məqsədlə istifadə etmək qabiliyyətinin üzə çıxarılmasını nəzərdə tutmuşdur. Test blokunda rus dilinin spesifik xüsusiyyətlərinə dair bilikləri və bu bilikləri tətbiq etmək bacarığını yoxlayan ümumiləşdirici tapşırıqlara, eləcə də dilə praktiki cəhətdən yiyələnmə səviyyəsini üzə çıxarmaq məqsədi daşıyan tapşırıqlara üstünlük verilmişdir.

Bakalavrlar test blokundakı sözləri, cümlə tərtibi, məntiqi tamamlama, sinonimlər və digər mövzulara aid tapşırıqlara yaxşı cavab vermişlər. Məsələn, yuxarıda sadalanan mövzulara aid A variantındakı 82 (63.52%), 86 (69.81%), 92 (71.28%), müvafiq olaraq C variantındakı 78 (56.93%), 89 (73.53%), 94 (74.06%) sayılı və digər variantlardakı analoji test tapşırıqlarına verilən cavabları buna misal göstərmək olar.

Bakalavrların mətn əsasında tərtib edilmiş beş tapşırıqdan ibarət oxuyub-anlama blokuna cavabları qənaətbəxş, yəni orta hesabla, 60.59% olmuşdur.

Test tapşırıqlarının çətinlik dərəcəsi, qabiliyyət göstəriciləri baxımından təhlilinə və statistik göstəricilərə əsaslanaraq demək olar ki, nəticələr ümumilikdə qənaətbəxşdir. Rus dili üzrə test blokundakı tapşırıqların düzgün cavablandırılma faizi, orta hesabla, 51.31% olmuşdur.

Aşağıdakı cədvəldə 2017-ci və 2018-ci illərdə qəbul imtahanının birinci mərhələsində imtahan verən bakalavrların rus dilini bilmə səviyyəsini müəyyən edən test tapşırıqlarının düzgün cavablandırılma faizləri (ortastatistik göstəricilər) verilmişdir:

İl	Azərbaycan bölməsi üzrə	Bakalavrların sayı	Qapalı formalı sualların düzgün cavablandırılma faizi	Açıq formalı sualların düzgün cavablandırılma faizi	Qapalı və açıq formalı sualların (birlikdə) düzgün cavablandırılma faizi
2017		2261	53.22	35.49	49.67
2018		1878	55.98	32.60	51.31

Cədvəldən göründüyü kimi, bakalavrların 2018-ci ildə rus dili üzrə açıq formalı test tapşırıqlarını düzgün cavablandırmalarının ortastatistik göstəricisi 2017-ci illə müqayisədə nisbətən aşağı olmuşdur.

Bakalavrların 2018-ci ildə qapalı formalı test tapşırıqlarını düzgün cavablandırmalarının ortastatistik göstəricisində 2017-ci illə müqayisədə artım müşahidə olunmuşdur. Cədvəldən göründüyü kimi, qapalı və açıq formalı test tapşırıqlarının birlikdə düzgün cavablandırılma göstəricisi ötənillə nisbətən 1.64% yüksəkdir.

Tapşırıqların statistik təhlili bakalavrların nitq konstruksiyalarından istifadə etmək bacarığının hələ arzu edilən səviyyədə olmadığını göstərir. Təhlildən aydın olur ki, bakalavrlar, əsasən, hallanan nitq hissələrinin təyin edilməsi, feili sifətə aid xüsusiyyətlərin müəyyən edilməsi, paronim sözlər, sözün həqiqi və məcazi mənası, nitq səhvlərinin tapılması, sözün leksik mənasının müəyyənləşdirilməsi və bəzi digər mövzularda çətinlik çəkirlər.

Bununla bağlı aşağıdakı test tapşırığına diqqət yetirək:

A variantı, 77 sayılı test tapşırığı (C variantı, 80 sayılı test tapşırığı).

Сколько склоняемых слов в предложении «Однажды со мной произошёл необычный случай, который я запомнил на всю жизнь»?

- A) 6 B) 8 C) 5 D) 9 E) 7

Test tapşırığı çətinlik dərəcəsinə görə mürəkkəb hesab edilə bilər. Bu test tapşırığına bakalavrların yalnız 13.63%-i E bəndini seçməklə düzgün cavab vermiş, 82.19%-i isə yanlış cavablar olan digər bəndləri seçmişdir. Təəssüf ki, A və C bəndlərini seçən bakalavrların sayı daha çox olmuşdur. A distraktorunu 25.58%, C distraktorunu isə 41.30% bakalavr seçmişdir. Verilmiş tapşırıqda bakalavrlar cümlədə hallanan sözləri təyin etməli idilər. Cümlədəki 12 sözdən yalnız 7-si hallanır. Digər sözlər feil və dəyişilməyən nitq hissələrinə aiddir. Bildiyimiz kimi, "однажды" – zərf, "произошёл" və "запомнил"- feil, "на" və "со" – sözönləri hallana bilmir. Düzgün cavab E bəndi olmağına baxmayaraq, bakalavrlar A (25.58%) və C (41.30%) bəndlərinə daha çox üstünlük vermişlər. Verilmiş test tapşırığına düzgün cavab vermək üçün bakalavrlar nitq hissələrini və onların xüsusiyyətlərini yaxşı mənimsəməlidirlər.

Görünür, bakalavrların nitq hissələri və onların qrammatik əlamətləri ilə bağlı bilikləri qənaətbəxş deyildir.

Ortastatistik göstəriciləri aşağı olan eyni şərtlə digər test tapşırığına nəzər salaq:

B variantı, 82 sayılı test tapşırığı (D variantı, 79 sayılı test tapşırığı).

Сколько склоняемых слов в предложении «Я жил в квартире, которая находилась на втором этаже старого дома»?

- A) 9 B) 5 C) 8 D) 7 E) 6

Test tapşırığına bakalavrların 17.20%-i D bəndini seçməklə düzgün, 76.34%-i isə digər distraktorları seçməklə yanlış cavab vermişdir. Verilmiş cümlədə aşağıdakı sözlər hallanır:

“я” – əvəzlilik, “в квартире” – isim, “которая” – əvəzlilik, “на втором” – say, “этаже” – isim, “старого” – sifət, “дома” – isimdir.

Statistik göstəricilərə əsasən, qəbul imtahanlarında bakalavrların zəif cavablandırdıqları mövzulardan biri də paronimlərdir. Bu mövzuya aid olan test tapşırığına nəzər salaq.

D variantı, 88 sayılı test tapşırığı (B variantı, 81 sayılı test tapşırığı).

Какое слово может сочетаться с обоими словами?

- A) вечер (будний, будничный)
B) поворот (опасный, опасливый)
C) чтение (внеклассное, внеклассовое)
D) отдел (расчётливый, расчётный)
E) глаза (рыбьи, рыбные)

Bu test tapşırığına bakalavrların yalnız 22.61%-i düzgün cavab verib. Onların 24.78%-nin yanlış olan E bəndini seçməsi nitqdə paronimlərin mənalərini fərqləndirə bilməmələrindən irəli gəlir. Paronimlərin düzgün işlənməməsi leksik normanın pozulması ilə nəticələnir. Bakalavrlar bu test tapşırığını düzgün cavablandırmaq üçün, ilk növbədə, paronimlərin tələffüzçə yaxın, məna fərqli eyniköklü sözlər olmasını bilməlidirlər.

Bütün cavab variantları ilə tanış olaq.

Düzgün cavab variantında “будний” sözü “adi gün, iş günü” deməkdir. “Будничный” sözü isə “adi, darıxdırıcı” mənasında işlənib. “Вечер” sözü hər iki sifətlə işlənir.

B distraktorunda “опасный” “təhlükəli” deməkdir, “опасливый” isə “ehtiyatla davranan” mənasını verir. Beləliklə, “поворот” sözü “опасливый” sözü ilə işlənmə bilməz.

Digər yanlış bənddə “внеклассное” sözü “sınıfdən xaricdə baş verən”, “внеклассовое” – “qeyri-sinfi, ictimai sınıfdən xaric olan” mənasında işlənir. Bu bənddə “чтение” sözü yalnız “внеклассное” sözü ilə işlənmə bilər.

D distraktorunda verilmiş “расчётливый” sözü “qənaətlə hərəkət edən”, məsələn, “расчётливый человек”, “расчётный” isə “hesablara aid olan” deməkdir (“расчётный отдел”). Bu distraktoru seçən bakalavrlar 18.91% olmuşdur.

Bakalavrların çoxu (24.78%) bu tapşırıqda E bəndinə üstünlük vermişdir. Lakin burada verilmiş paronimlərdən yalnız biri (“рыбы” – “balığa məxsus”) məna “глаза” sözü ilə uzlaşır. Digər “рыбные” sözü isə “balıq istehsalı, yetişdirilməsi ilə bağlı” mənasını daşıyır. Məsələn, “рыбное хозяйство”.

Bu test tapşırığının cavablandırılma nəticələri göstərir ki, imtahan edilənlərin paronimlərin mənalərini ilə bağlı bilikləri qənaətbəxş deyildir.

Bakalavrların yaxşı cavablandırdıqları tapşırıqlardan biri Azərbaycan dilindən rus dilinə tərcüməyə aid test tapşırığıdır.

A variantı, 76 sayılı test tapşırığı (C variantı, 90 sayılı test tapşırığı).

Выберите правильный перевод.

Xalq həmişə öz ziyalıları, mədəniyyəti, elmi ilə tanınır.

- A) Народ всегда гордится своей интеллигенцией, которая является важной частью общества.
- B) Интеллигенция, наука и культура являются самыми ценными достояниями любого народа.
- C) Творческая интеллигенция народа всемерно развивает его науку и культуру.
- D) Мировую славу народ получает благодаря своей истории, культуре и науке.
- E) Народ всегда славится своей интеллигенцией, культурой и наукой.

Təhlil nəticəsində məlum olur ki, tərcümə ilə bağlı tapşırıqlarda bakalavrlar doğru cavab variantını seçməkdə o qədər də çətinlik çəkmirlər. Nümunədə verilmiş tapşırığa bakalavrların 92.45%-i E bəndini seçməklə doğru, 7.35%-i isə yanlış cavab verib. 0.21%-i isə onu cavablandırmaqdan imtina edib.

İndi isə bakalavrların nisbətən zəif cavablandırdıqları açıq formalı test tapşırıqlarına nəzər salaq.

D variantı, 96 sayılı test tapşırığı (B variantı, 99 sayılı test tapşırığı).

Укажите верный вариант.

Античное искусство ... за несколько веков до нашей эры в Древней Греции.

1. представилось	2. зародилось	3. изобразилось
4. возникло	5. осуществилось	

Açıq formalı bu test tapşırığını bakalavrların 20%-i 2-ci və 4-cü feilləri seçməklə doğru cavablandırmış, 62.39%-i yanlış olan digər bəndləri qeyd etmiş, 17.61%-i isə onu cavablandırmaqdan imtina etmişdir. Bakalavrların yuxarıdakı test tapşırığının digər variantdakı analoqunu cavablandırma faizləri də aşağı olmuşdur (19.50%):

A variantı, 96 sayılı test tapşırığı (C variantı, 98 sayılı test tapşırığı).

Укажите верный вариант.

Натюрморт как жанр изобразительного искусства впервые ... в XVII веке в Голландии.

1. проникся	2. появился	3. обратился
4. возник	5. осуществился	

Bu test tapşırığında verilən feillər yaxın mənalı olsalar da, verilmiş cümlədə onlardan yalnız ikisi (2-ci və 4-cü feillər) kontekstə uyğun gəlir.

Təhlillər göstərir ki, eyni çətinlikli qapalı formalı test tapşırıqlarına verilən cavabların statistik göstəriciləri açıq formalı test tapşırıqlarına verilən cavablardan xeyli yüksəkdir. Əslində, açıq formalı test tapşırıqlarına cavab vermək üçün tələb olunan bilik və bacarıqlar qapalı formalı test tapşırıqlarını cavablandırmaqdan ötrü lazım olan bilik və bacarıqlardan mahiyyətcə heç də fərqlənmir. Söz ehtiyatı və qrammatik bilikləri kifayət qədər olan bakalavrlar tapşırığın qapalı və ya açıq formalı olmasından asılı olmayaraq, düzgün cavabı asanlıqla təyin edə bilirlər.

A variantı, 92 sayılı test tapşırığı (C variantı, 94 sayılı test tapşırığı).

Укажите верное утверждение по тексту.

- A) Вместе со спортсменами в Олимпиаде выступали музыканты, поэты, писатели.
- B) Тысячи зрителей из всех римских городов приезжали на игры.
- C) Геродот использовал мало письменных источников в своей «Истории».
- D) Во время греко-персидских войн Геродот был взрослым воином.
- E) У Геродота был узкий географический кругозор.

Nümunədə verilmiş test tapşırığı mətn blokuna aid olan beş tapşırıqdan biridir. Bu tapşırığı bakalavrların 71.28%-i A bəndini seçməklə düzgün cavablandırmış, 2.52%-i cavablandırmaqdan imtina etmiş, ümumilikdə 26.2%-i yanlış bəndləri seçmişdir. Bir məsələ xüsusi vurğulanmalıdır ki, mətn əsasında tərtib edilmiş tapşırıqları yerinə yetirmək üçün bakalavrlardan geniş söz ehtiyatına malik olmaq tələb olunur. Cavablardan çıxış edərək söyləmək olar ki, mətn əsasında tapşırıqlar normal yerinə yetirilmişdir. Bakalavrların yuxarıdakı test tapşırığının digər variantlardakı (B variantı, 86 sayılı test tapşırığı, D variantı, 89 sayılı test tapşırığı) analoqu cavablandırma faizləri də qənaətbəxş olmuşdur (80.86%).

B variantı, 88 sayılı test tapşırığı (D variantı, 76 sayılı test tapşırığı).

Восстановите пословицы.

1. Лето собирает, а ...	a. своего ума не теряй
2. Мир освещается солнцем, а ...	b. вода не течёт
3. На чужой стороне и ...	c. солнце не греет
4. Под лежащий камень и ...	d. человек – знаниями
5. С другом советуйся, да ...	e. зима поедает

- A) 1 – b; 2 – c; 3 – d; 4 – e; 5 – a
- B) 1 – b; 2 – c; 3 – a; 4 – e; 5 – d
- C) 1 – e; 2 – d; 3 – c; 4 – b; 5 – a
- D) 1 – c; 2 – d; 3 – e; 4 – b; 5 – a
- E) 1 – e; 2 – d; 3 – b; 4 – a; 5 – c

Bakalavrların asanlıqla öhdəsindən gələ bildikləri mövzulardan biri də atalar sözləridir. Bunu onunla əsaslandırmaq olar ki, atalar sözlərinin öyrənilməsinə böyük əhəmiyyət verilir; belə ki, onlar didaktik xarakter daşıyır. Gündəlik həyatda da atalar sözləri tez-tez işlədilir. Seçim tipli bu test tapşırığını bakalavrların 76.13%-i C bəndini seçməklə düzgün cavablandırmış, 1.72%-i cavablandırmaqdan imtina etmiş, 22.16%-i isə yanlış bəndləri seçmişdir.

B variantı, 87 sayılı test tapşırığı (D variantı, 83 sayılı test tapşırığı).

Составьте предложение.

1. полётами	2. руководил
3. которые	4. осуществлялись
5. Байконур	6. с
7. К. Керимов	8. космодрома
- A) 6, 8, 5, 4, 1, 2, 7, 3
 - B) 7, 2, 3, 1, 4, 6, 5, 8
 - C) 1, 4, 3, 6, 5, 8, 2, 7
 - D) 7, 4, 3, 1, 2, 6, 8, 5
 - E) 7, 2, 1, 3, 4, 6, 8, 5

Cümlələrin qurulma qaydası sintaksisdə öyrənilir. Cümlənin düzgün qurulması üçün sözlərin sırası və cümlə üzvlərinin ardıcılığı əhəmiyyətli rol oynayır. Sözlərin bir-biri ilə kəmiyyətə, cinsə və hala görə uzlaşması önəmlidir. Yuxarıda verilmiş test tapşırığına düzgün cavab vermiş bakalavrlar 79.14% təşkil edir. Bu göstərici onların bu materialı yaxşı mənimsədiyindən xəbər verir.

Beləliklə, statistik təhlillərə əsasən məlum olur ki, bakalavrların rus dilindən hazırlıq səviyyəsi əvvəlki ildəki nəticə ilə müqayisədə bir qədər yüksəlsə də, onların söz ehtiyatı və nəzəri bilikləri tam qənaətbəxş deyil.

Qəbul imtahanında xarici dil kimi *alman dilini* seçən bakalavrların sayı 250 nəfər olmuşdur ki, bunun da 222-si Azərbaycan bölməsinin, 28-i isə rus bölməsinin payına düşür.

İmtahan nəticələrinin təhlili göstərir ki, bakalavrlar inkar sözünün seçilməsi, sinonim, dialoqun qurulması, bağlayıcı, feilin məchul növü, sözünü, verilmiş sözün antoniminin tapılması, feilin idarəsi, mətn tərtibi, altından xətt çəkilmiş sözə sual verilməsi, feilin məlum növün zamanlarında təsrifi mövzularına aid test tapşırıqlarını asanlıqla cavablandırma bilmişlər. Mətn əsasında tərtib olunmuş test tapşırıqlarına nəzər saldıqda isə görürük ki, mətnə görə düzgün fikirlərin seçilməsi və mətndən seçilmiş hər hansı cümlənin tamamlanması mövzusunda olan test tapşırıqları 30-40% aralığında düzgün cavablandırılmışdır.

Bununla belə, bir neçə test tapşırığı bakalavrlar tərəfindən çətinliklə cavablandırılmışdır. Həmin tapşırıqlar aşağıdakılardır:

Azərbaycan bölməsi, 86 saylı test tapşırığı.

Wählen Sie die richtige Variante aus.

Jacob Grimm und sein Bruder Wilhelm Grimm ... als Begründer der germanischen Sprachwissenschaft.

- A) gelingen B) erlangen C) gelten
D) erzielen E) erreichen

Test tapşırığına bakalavrların 10.36 %-i doğru cavab vermişdir. Bakalavrların 28.83% E distraktorunu, 23.42%-i isə D distraktorunu seçmişdir. Bu test tapşırığında müvafiq sözü işlədərək cümlənin mənasını tamamlamaq tələb olunur. Cümlə "Yakob və onun qardaşı Vilhelm Qrim German dilçiliyinin əsasını qoyanlardan hesab olunurlar" şəklində anlaşılar. Belə başa düşmək olar ki, bakalavrlar verilmiş feillərin mənalərini anlamadıqları üçün müvafiq feili müəyyənləşdirə bilməmişlər. Düzgün cavab C bəndidir.

Azərbaycan bölməsi, 87 saylı test tapşırığı.

Ergänzen Sie den Satz.

Wir bringen Papier und Buntstifte, ...

- A) damit Arif den Text übersetzen kann
B) um Arif eine Wandzeitung zu machen
C) damit wir mit Arif gut sprechen können
D) um Arif viel zu lesen und zu sprechen
E) damit Arif eine Wandzeitung macht

Test tapşırığına bakalavrların 29.73%-i doğru cavab vermişdir. 22.97% bakalavr A distraktorunu, 30.63% bakalavr isə B distraktorunu seçmişdir. Bu test tapşırığında bakalavrlardan tələb olunur ki, cümləni məntiqi və qrammatik baxımdan tamamlasınlar. Söhbət cümlənin ikinci hissəsində "um", yaxud "damit" sözünün işlənməsindən gedir. Bildiyimiz kimi, əgər baş və budaq cümlələrdə mübtədə eynidirsə, "um", mübtədalar fərqlidirsə, "damit" işlənir. Düzgün cavab olan E bəndini bakalavrların 29.73%-i seçmişdir.

Azərbaycan bölməsi, 96 saylı test tapşırığı.

Welche Sätze drücken Empfehlung aus?

1. Ich rate dir, nicht so viel Alkohol zu trinken.
2. Plötzlich habe ich einen Schuss gehört.
3. Ich kann mich nicht mehr genau erinnern.
4. Es wäre für Sie besser, wenn Sie keine Zeit verlieren.
5. Zufällig habe ich ihn in der Kneipe getroffen.

Açıq formalı bu test tapşırığına bakalavrların 19.37%-i doğru cavab vermişdir. 35.59% bakalavr test tapşırığını cavablandırmaqdan imtina etmişdir. 45.05% bakalavr isə digər variantları seçmişdir. Bu test tapşırığında bakalavrlardan tələb olunur ki, düzgün əmr cümlələrini seçsinlər. 2, 3 və 5-ci cümlələr nəqli cümlələrdir. 1-ci və 4-cü cümlələr isə əmr cümlələridir. Hər iki cümlədə məsləhət ifadə olunur. Düzgün cavab məhz

Azərbaycan bölməsi, 99 sayılı test tapşırığı.

Welche Varianten ergänzen den Satz logisch?

Der Dolmetscher hat Angst davor ...

1. einen Fehler zu machen
2. dass der Redner eine Pause macht
3. die Ausdrücken nicht genau wiederzugeben
4. sich konzentrieren können
5. den Sinn der Rede nicht zu verstehen

Açıq formalı bu test tapşırığına bakalavrların 18.47%-i doğru cavab vermişdir. 32.42% bakalavr test tapşırığını cavablandırmaqdan imtina etmişdir. 49.10% bakalavr isə digər variantları seçmişdir. Bu test tapşırığında bakalavrlardan tələb olunur ki, cümləni məntiqi cəhətdən düzgün tamamlasınlar. Cümləni bu şəkildə tamamlamaq olar: "Tərcüməçi səhv etməkdən, ifadələri düzgün verə bilməməkdən və nitqin mənasını anlamamaqdan qorxur". Beləliklə, düzgün cavab 1, 3 və 5-ci bəndlərdir.

İndi isə rus bölməsinin bakalavrlarının zəif cavablandırıqları 97 sayılı test tapşırığına nəzər salaq:

Wählen Sie die richtigen Wörter.

*Was kann man **nicht** führen?*

1. Gespräch
2. Widerstand
3. Beitrag
4. Haushalt
5. Regiment

Açıq formalı bu test tapşırığına bakalavrların 7.14%-i doğru cavab vermişdir. Bakalavrların 25%-i test tapşırığını cavablandırmaqdan imtina etmiş, 67.86%-i isə digər variantları seçmişdir. Bu test tapşırığında "führen" feili ilə işlənməyən sözləri müəyyənləşdirmək tələb olunur. "Gespräch führen//danışmaq, Haushalt führen//ev işlərini görmək, regiment führen//idarə etmək" deməkdir. Düzgün cavab 2 və 3-cü sözlərdir. Belə ki, "Widerstand" (müqavimət) və "Beitrag" (əmanət) sözləri "führen" feili ilə işlənmir.

Gördüyümüz kimi, yuxarıdakı bütün tapşırıqların zəif cavablandırılmasının səbəbi, ilk növbədə, bakalavrların söz ehtiyatının zəif olmasıdır.

2018-ci ildə 372 bakalavr magistraturaya imtahan verərkən xarici dil kimi **fransız dilini** seçmişdir. Bunlardan 362 nəfəri Azərbaycan bölməsində, 10 nəfəri isə rus bölməsində imtahan verərək öz bacarıqlarını nümayiş etdirmişdir.

Ənənəvi olaraq hər il imtahan nəticələri mütəxəssislər tərəfindən geniş təhlil edilir, bakalavrlar tərəfindən yerinə yetirilən test tapşırıqlarının nəticələri statistik olaraq araşdırılır, zəif nöqtələr və çatışmazlıqlar üzə çıxarılır. Əvvəllər olduğu kimi, 2018-ci ildə də bakalavrların bilik və bacarıqlarının müəyyən məqamlarda qənaətbəxş olmaması aşkara çıxır. Şübhəsiz, bunun müəyyən səbəbləri vardır. Belə ki, kifayət qədər qrammatik və leksik biliyə yiyələnməyən bakalavrlar bu cür test tapşırıqlarının icrası zamanı səhvə yol verir, bəzən də, sadəcə olaraq, lazımınca diqqətli olmurlar. 2018-ci ildə magistraturaya qəbul imtahanında Azərbaycan bölməsi üzrə uç (81, 97 və 99 nömrəli), rus bölməsi üzrə iki (97 və 99 nömrəli) test tapşırığının nəticələri ürəkaçan olmamışdır. İmtahanda bakalavrların bu cür nəticə göstərmələrinin müəyyən məntiqi və subyektiv əsasları var. Bunlar sırasında aşağıdakıları göstərə bilərik:

- qəbul imtahanında xarici dil kimi fransız dilini seçən bakalavrlar universitet dövründə dil sahəsində kifayət qədər bilik və bacarıqlara yiyələnmişlər və imtahana qısa müddətli hazırlıq ərzində bunu etmək praktiki olaraq mümkün olmur;

- test tapşırıqlarını icra edərkən xüsusi olaraq diqqətli olmaq tələb olunduğu halda, bəzən bu, baş vermir, seçim və uyğunluq tipli test tapşırıqlarında cavab sona qədər araşdırılmaz və yanlışlığa yol verilir;
- vaxt bölgüsü prinsipinə riayət edilmir və bu, nəticəyə qabarıq şəkildə təsir göstərir;
- müqayisə və ümumiləşdirmə tələb edən test tapşırıqlarının icrası zamanı ana dili ilə müqayisədə fransız dilində cümlədə söz sırasının və cümlə strukturunun fərqli olması bakalavrların imtahan nəticəsinə mənfi təsirini göstərir.

Sadalanan bu amillər (əlbəttə, hamısı olmasa da) bakalavrların imtahan zamanı göstərdikləri nəticədə öz əksini tapır. 2018-ci ildə hər iki bölmə üzrə bəzi test tapşırıqlarının həlli zamanı bakalavrlar xüsusi olaraq çətinlik çəkmişlər. Həmin tapşırıqlardan bir neçəsinin təhlilini veririk.

Azərbaycan bölməsi üzrə 81-ci test tapşırığı.

Choisissez la bonne question à la réponse.

– ...

– *Hé bien, oui, il y a moins de 10 % femmes parmi les députés.*

A) Vous en êtes sûr ?

B) Vous avez besoin de quelque chose ?

C) Vous pouvez le recevoir ?

D) Vous pouvez l'envoyer ?

E) Vous avez pu l'aider ?

Bu test tapşırığı bakalavrlardan kifayət qədər söz ehtiyatı tələb edir. Tapşırığı diqqətlə oxumaq və cavab variantlarının tərcüməsini dəqiq bilməklə onu düzgün cavablandırmaq mümkündür. Bakalavrların yalnız 27.35%-i bu test tapşırığını düzgün cavablandırmışdır. Əksəriyyət tərəfindən B cavabı seçilmişdir (32.60%), digər cavablarda faiz nisbəti, demək olar ki, bərabər paylanmışdır. Düzgün cavabın tapılmamasının səbəbi cavab variantlarındakı sualların mənasının dəqiq anlaşılmamasıdır. Sualların tərcüməsinə fikir verək:

A) Siz əminsizsiniz?

B) Nəyəsə ehtiyacınız var?

C) Siz onu qəbul edə (qarşılaya) bilərsiniz?

D) Siz onu göndərə bilərsiniz?

E) Siz ona kömək edə bildiniz?

İndi isə cavab variantına baxaq:

– *Əlbəttə, deputatların içərisində 10%-dən az qadın deputat var.*

Yuxarıdakı suallardan A bəndindəki sual istisna olmaqla, heç birinə cavab olaraq verilmiş cümləni seçmək olmaz. Sualları diqqətlə oxuyub düzgün başa düşməklə müsbət nəticə əldə etmək o qədər də çətin deyil.

Bakalavrların çoxu B bəndini seçmişdir və həmin distraktoru təqdim edirik:

– *Nəyəsə ehtiyacınız var?*

– *Əlbəttə, deputatların içərisində 10%-dən az qadın deputat var.*

Göründüyü kimi, belə bir cavab suala qətiyyənlə uyğun gəlmir və səhvdir.

Beləliklə, düzgün cavab A bəndidir.

Azərbaycan bölməsi üzrə 97-ci test tapşırığı.

Choisissez les synonymes du mot souligné.

J'aime voyager. J'ai vu beaucoup d'endroits ces dernières années.

1. cités 2. sites 3. lieux 4. banlieues 5. places

Verilmiş açıq formalı test tapşırığı sinonimlər bölməsinə aid olmaqla seçim tiplidir. Məlumdur ki, bu qəbildən olan tapşırıqlara düzgün cavab vermək üçün xeyli lüğət ehtiyatına malik olmaq gərəkdir. Bakalavrların cəmi 10.05%-i bu test tapşırığını düzgün cavablandırmış, 76.80%-i səhv cavabları seçmişdir. Birmənalı şəkildə deyə bilərik ki, cavab variantlarındakı sözlərin mənasını bilmədikləri üçün iddiaçılar yanlış cavab seçmişlər. Bu tipli test tapşırıqlarında əsas diqqət leksik bazaya yönəlməlidir. 2, 3 və 5-ci variantlarda "endroit" (yer) sözünün sinonimləri verilmişdir, halbuki 1 və 4-cü variantlardakı sözlər, müvafiq olaraq, "şəhər (şəhərcik)" və "şəhəratrafi" mənalarını verir və "endroit" (yer) sözünə sinonim ola bilməzlər.

İndi isə bakalavrların cavablandırmaqda çətinlik çəkdikləri digər bir açıq formalı tapşırığa nəzər salaq.

Azərbaycan bölməsi üzrə 99-cu test tapşırığı.

Choisissez les séries avec les pronoms relatifs.

1. Le jour où il est parti pour Paris il pleuvait.
2. Il m'a dit qu'il reviendrait après les vacances.
3. Il fait ses études à l'école près de laquelle il y a un supermarché.
4. Avez-vous besoin du livre qui vient de paraître.
5. Comme il pleuvait, j'ai décidé de rester chez moi.
6. Qui vous a donné ces livres précieux.

Verilmiş test tapşırığı nisbət əvəzlilikləri bölməsinə aiddir və cümlələrdən hansılarında nisbət əvəzliyinin işləndiyini tapmaq tələb olunur. Əvvəlki illərin nəticələrinin təhlili də göstərir ki, bakalavrlar nisbət əvəzliliklərini düzgün seçməkdə xeyli çətinlik çəkirlər. Amma normal qrammatik biliklərə yiyələnmiş bakalavrlar üçün düzgün cavabın seçilməsi heç də çətin deyildir. Təyin budaq cümlələrini baş cümləyə bağlamağa xidmət edən nisbət əvəzliliklərinin uğurlu seçimi üçün bakalavr təyin olunacaq sözün cümlədə hansı qrammatik funksiyanı yerinə yetirdiyini dəqiqləşdirməli və yalnız bundan sonra düzgün cavabı tapmalıdır. Təəssüflə qeyd edilməlidir ki, bakalavrların cəmi 9.67%-i tapşırığı düzgün cavablandırılmış, əksəriyyəti isə (65.19%) digər variantları seçməklə yanlış cavab vermişdir.

Səhv cavablar nə üçün seçilmişdir? Düşünürük ki, "qui" nisbət əvəzliyi canlı mübtədanın sualı "qui?" (kim?) və canlı vasitəsiz tamamlığın sualı "qui?" (kimi) sual əvəzlilikləri ilə qarışdırılmışdır. "Qui" nisbət əvəzliliklərindən yalnız biridir və cavab variantlarının ikisində (4, 6) verildiyi üçün bakalavrlar seçim edərkən, ehtimal ki, hər iki variantı düzgün cavab kimi seçmişlər, lakin 6-cı cümlədəki "qui" nisbət əvəzliyi deyil, sual əvəzliyidir. Düzgün cavablar 1, 3 və 4-cü variantlardır. 1-ci variantdakı "où" əslində yer zərfinin sualıdır, amma təyinedici funksiya yerinə yetirdiyi üçün nisbət əvəzlilikləri sırasında öyrənilir və bu variant doğrudur. 2-ci variantdakı "que" tamamlıq budaq cümləsini baş cümləyə bağlayır, Azərbaycan dilinə "ki" bağlayıcısı kimi tərcümə edilir və təbii ki, düzgün cavab ola bilməz. Ola bilsin ki, bakalavrlar "que" nisbət əvəzliyini "que" bağlayıcısı ilə səhv salmışlar. 3-cü variantda mürəkkəb nisbət əvəzliyi ("laquelle") işlənmişdir, 5-ci variantda isə, ümumiyyətlə, nisbət əvəzliyi yoxdur.

Yekun olaraq deyə bilərik ki, sintaktik funksiyanın doğru müəyyən edilməməsi yanlış cavabların seçilməsinə rəvac vermişdir.

Rus bölməsi üzrə də, demək olar ki, eyni (97 və 99 sayılı) test tapşırıqlarında problem yaşanmışdır. Belə ki, sözügedən test tapşırıqlarına heç bir bakalavr tərəfindən düzgün cavab verilməmiş, yanlış cavablandırma isə, müvafiq olaraq, 70% (97-ci tapşırıq) və 60% (99-cu tapşırıq) olmuşdur.

Həmin tapşırıqlara aid Azərbaycan bölməsi üzrə verilən şərh və izahatları rus bölməsinə də aid etmək mümkündür.

Beləliklə, fransız dili üzrə test tapşırıqlarının təhlilinə əsasən, aşağıdakı nəticələrə gəlmək olar:

- bəzi bakalavrların leksik-qrammatik bilikləri qənaətbəxş sayıla bilməz;
- bir çox hallarda onların söz ehtiyatının zəif olması özünü qabarıq şəkildə büruzə verir;
- istənilən xarici dili öyrənərkən ana dili ilə fərqli və oxşar olan cəhətləri diqqət mərkəzində saxlamaq, onları qarışdırmamaq tələb olunur və s.

3. REZİDENTURAYA QƏBUL

Rezidentura tibb ixtisasları üzrə baza ali tibb təhsili əsasında həkim-mütəxəssis hazırlığı formasıdır. Burada təhsil dövlət standartı və proqramına uyğun olaraq hazırlanmış baza ali tibb təhsili proqramları əsasında, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 14 iyun 95 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Rezidenturada həkim-mütəxəssis hazırlığı aparılan ixtisasların təsnifatı”nda qeyd olunan həkim-mütəxəssis ixtisasları üzrə aparılır. Rezidenturada ayrı-ayrı həkim-mütəxəssis ixtisasları üzrə təhsil müddəti 2 ildən 5 ilə qədərdir. Rezidenturada həkim-mütəxəssis hazırlığı klinik baza olaraq Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilmiş elm, təhsil müəssisələri və klinikalarda aparılır. Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları üçün rezidenturada təhsil dövlət sifarişi əsasında (və ya ödənişli) həyata keçirilir.

“Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 5 sentyabr 2009-cu il tarixli, 156 nömrəli fərmanı rəhbər tutulmaqla və “Rezidentura təhsilinin məzmunu və təşkili qaydalarının təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 18 mart 2010-cu il tarixli 50 nömrəli qərarı və 2013-cü il 21 noyabr tarixli 330 nömrəli qərarı əsas götürülməklə rezidenturaya qəbul 2018-ci ildə də DİM tərəfindən mərkəzləşdirilmiş şəkildə test üsulu ilə keçirilmişdir. Qəbul “Azərbaycan Respublikasında rezidenturaya qəbul qaydaları” ilə tənzimlənib.

2010-cu ilin oktyabr ayından başlayaraq Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasında (indiki Dövlət İmtahan Mərkəzi) rezidenturaya qəbul imtahanlarının keçirilməsi ilə bağlı baza və ixtisas fənləri üzrə elmi-metodiki seminarlar təşkil olunmuşdur. Növbəti illərdə seminarlarda qəbul proqramları müzakirə edilmiş, test tərtibi metodikası üzrə treninqlər keçirilmiş, mövcud test bankı yeni test tapşırıqları ilə zənginləşdirilmişdir. Baza ali tibb təhsilinin bütün istiqamətləri üzrə baza və ixtisas fənlərindən qəbul proqramları əlavə və düzəlişlər edilməklə təkmilləşdirilmiş, müvafiq kafedraların əməkdaşlarının iştirakı ilə müzakirə edilmiş, kafedra müdirləri ilə razılaşdırılmış və institut rəhbərliyi tərəfindən təsdiqlənmişdir. 2018/2019-cu tədris ili üçün proqramların tərtibində və müzakirəsində baza fənləri üzrə 8 kafedra və 56 nəfər ekspert, ixtisas fənləri üzrə 34 kafedra və 108 nəfər ekspert iştirak etmişdir.

Rezidenturaya qəbul qaydaları və baza fənləri üzrə qəbul proqramları, test tapşırıqlarının elmi-metodiki izahı və tövsiyələr, test tapşırığı nümunələri 2018-ci ilin yanvar ayında “Rezidentura” jurnalının 1-ci sayında dərc olunaraq ictimaiyyətə çatdırılmışdır. Rezidenturaya qəbul elanı və ixtisas fənləri üzrə qəbul proqramları, test tapşırıqlarının elmi-metodiki izahı və tövsiyələr, test tapşırığı nümunələri “Rezidentura” jurnalının 2-ci sayında, qəbul imtahanının II mərhələsi və ixtisas seçimi haqqında elan, qəbul aparılan ixtisasların siyahısı, qəbul imtahanının I mərhələsinin nəticələri, qəbul planı və namizədlər üçün tövsiyələr, 2017-ci ildə rezidenturaya qəbul müsabiqəsində baza tibb təhsili müəssisələrinin ixtisasları üzrə formalaşmış keçid balları jurnalın 3-cü sayında dərc edilmişdir. Jurnalın 4-cü sayında isə rezidenturaya qəbul olanların adlı siyahısı və cari ildə klinik bazalar üzrə formalaşmış keçid balları verilmişdir.

Rezidenturaya qəbul aparılan ixtisaslar baza ali tibb təhsilinə uyğun olaraq istiqamətlər üzrə qruplaşdırılıb. 3.1 sayılı cədvəldə həm bu istiqamətlərin, həm də hər bir istiqamət üzrə imtahan verilən baza və ixtisas fənlərinin siyahısı təqdim edilib.

Cədvəl 3.1

İSTİQAMƏTLƏR ÜZRƏ İMTAHAN VERİLƏN BAZA VƏ İXTİSAS FƏNLƏRİ

	İstiqamətin adı	Baza fənləri	İxtisas fənləri
1	Müalicə işi, pediatriya	İnsan anatomiyası Histologiya Mikrobiologiya Farmakologiya Biokimya Patologiya (patoloji anatomiya və patoloji fiziologiya) İnsan fiziologiyası	Cərrahlıq (ümumi cərrahlıq, cərrahi xəstəliklər, uşaq cərrahlığı) Mamalıq və ginekologiya Uşaq xəstəlikləri (uşaq xəstəliklərinin propedevtikası, neonatologiya) Daxili xəstəliklər (kardiologiya, pulmonologiya, qastroenterologiya, endokrinologiya, nefrologiya, hematologiya, nevrologiya, yoluxucu xəstəliklər, psixiatriya)

Cədvəl 3.1 (ardı)

	İstiqamətin adı	Baza fənləri	İxtisas fənləri
2	Stomatologiya	İnsan anatomiyası Histologiya Mikrobiologiya Farmakologiya Biokimya Patologiya (patoloji anatomiya və patoloji fiziologiya) İnsan fiziologiyası	Ortopedik stomatologiya Üz-çənə cərrahiyyəsi Uşaq stomatologiyası Terapevtik stomatologiya
3	Tibbi profilaktika	İnsan anatomiyası Histologiya Mikrobiologiya Farmakologiya Biokimya Patologiya (patoloji anatomiya və patoloji fiziologiya) İnsan fiziologiyası	Yoluxucu xəstəliklər Gigiyena (ümumi gigiyena, kommunal gigiyena, qidalanma gigiyenası, əmək gigiyenası) Epidemiologiya

2018-ci ildə rezidenturaya qəbul Səhiyyə Nazirliyi sistemi üzrə 7 klinik bazaya aparılıb. Rezidenturaya ümumilikdə Azərbaycan və rus bölmələrinin birgə müsabiqəsi üçün 471 plan yeri ayrılmışdı (onlardan 32 plan yeri Hərbi tibb fakültəsi üçün nəzərdə tutulmuşdur). 3.2 sayılı cədvəldən də göründüyü kimi, rezidenturaya ən çox qəbul planı Azərbaycan Tibb Universitetinin payına düşüb (262 yer – Hərbi tibb fakültəsi də daxil olmaqla). Bu təhsil müəssisəsinin qəbul planı bütövlükdə rezidentura üçün ayrılmış qəbul planının 55.63%-ni təşkil edib. Azərbaycan Tibb Universiteti ilə yanaşı Ə.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunun (126 yer) plan yerləri digər təhsil müəssisələri ilə müqayisədə nisbətən çox olub (qəbul planının 26.75%-i). Bu iki klinik baza istisna olmaqla, qalan 5 klinik baza üzrə ayrılmış plan yerləri ümumi plan yerlərinin cəmi 17.62%-nə bərabər olub.

Cədvəl 3.2

QƏBUL PLANININ KLİNİK BAZALAR ÜZRƏ PAYLANMASI

№	Müəssisənin adı	İstiqamətlər*					Bütöv-lükdə
		I	II	III	I, II, III	I, III	
1	Azərbaycan Tibb Universiteti	176	12	22	2	18	230
	Hərbi Tibb Fakültəsi	27	1	0	3	1	32
2	Ə.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutu	101	0	9	0	16	126
3	Milli Onkologiya Mərkəzi	9	0	1	0	0	10
4	Mərkəzi Klinika	23	1	1	0	0	25
5	Respublika Müalicəvi Diaqnostika Mərkəzi	11	0	0	0	0	11
6	Naxçıvan Dövlət Universiteti	17	2	4	0	4	27
7	Gəncə şəhəri Abbas Səhhət adına 1 nömrəli şəhər xəstəxanası	10	0	0	0	0	10
C Ə M İ		374	16	37	5	39	471

*(İstiqamətlər: I – Müalicə işi, Pediatriya; II – Stomatologiya; III – Tibbi-profilaktika)

Cari ildə ilk dəfə olaraq bölgələrin səhiyyə müəssisələrində həkim-mütəxəssislərə olan ehtiyacı nəzərə alaraq rezidenturaya 49 plan yeri üzrə məqsədli qəbul aparılmışdır. Məqsədli qəbul üçün nəzərdə tutulan hər hansı bir ixtisasa qəbul olan rezidentə qəbul olduğu klinik bazada təhsil aldıqdan sonra həmin ixtisas üzrə məqsədli həkim-mütəxəssis hazırlığının aid olduğu tibb müəssisəsinə təyinat veriləcəkdir. Eyni zamanda bu il ilk dəfə olaraq rezidenturaya qəbul üçün ödənişli təhsil forması üzrə 100 plan yeri ayrılmışdır. Bu yerlərdən 73-nə müalicə işi, pediatriya, 11-nə tibbi profilaktika 7-nə stomatologiya istiqaməti üzrə və 9-na müalicə işi, pediatriya və tibbi profilaktika istiqaməti üzrə birgə qəbul aparılıb. Ödənişli təhsil forması üzrə qəbul yalnız 2 klinik baza üzrə (Azərbaycan Tibb Universiteti – 60 yer, Ə.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutu – 40 yer) aparılıb.

Ötən illə müqayisədə qəbul planı müalicə işi, pediatriya istiqaməti üzrə 35 yer, stomatologiya istiqaməti üzrə 1 yer, sosial gigiyena və səhiyyənin təşkili ixtisası (I,II,III istiqamətlər) üzrə 7 yer azalmış, tibbi profilaktika istiqaməti üzrə 3 yer və yoluxucu xəstəliklər ixtisası (I, III istiqamətlər) üzrə isə 6 yer artmışdır.

Qəbul imtahanlarında iştirak etmək üçün ərizələrin qəbulu 2018-ci il fevralın 15-dən 22-dək internet vasitəsilə aparılıb. Namizədlər ekabinet.dim.gov.az internet sahifəsində “Şəxsi kabinet”lərini yaratdıqdan sonra, “Şəxsi kabinet”lərinin istifadəçi adı və parolundan istifadə edərək DİM-in internet saytının müvafiq sahifəsinə (eservices.dim.gov.az/erizerez/erize) daxil olaraq “Namizədin elektron ərizəsi” formasını doldurub, təsdiq ediblər. Müsabiqədə iştirak ödənişli olmuşdur. Əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər, xarici ölkələrdə ali təhsil almış Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları imtahanda iştirak etmək üçün “Namizədin elektron ərizəsi” formasını doldurduqdan sonra tələb olunan sənədlərin əslini şəxsən təqdim edərək elektron ərizələrini DİM-də yaradılmış Sənəd Qəbulu Komissiyalarında təsdiq etdiriblər.

Rezidenturada təhsil almaq üçün 1092 namizəd ərizə verib. Onların 36.45%-ni (398 nəfər) oğlanlar, 63.55%-ni (694 nəfər) qızlar təşkil edib. Sənəd verənlərin 460 nəfəri (42.12%) cari ilin məzunlarıdır.

Baza ali tibb təhsili istiqamətləri üzrə qəbul planı, imtahanda iştirak etmək üçün təqdim edilən ərizələrin sayı və ərizə qəbulu mərhələsində müsabiqə vəziyyəti 3.3 sayılı cədvəldə göstərilir.

Cədvəl 3.3

BAZA ALİ TİBB TƏHSİLİ İSTİQAMƏTLƏRİ VƏ BÖLMƏLƏR ÜZRƏ QƏBUL PLANI, NAMİZƏDLƏRİN ƏRİZƏLƏRİNİN PAYLANMASI VƏ MÜSABİQƏ VƏZİYYƏTİ

İstiqamət	Qəbul planı	Ərizələrin sayı			Müsabiqə vəziyyəti
		Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Cəmi	
I. Müalicə işi, pediatriya	418 (374)	769	142	911	2.2
II. Stomatologiya	21 (16)	48	10	58	2.8
III. Tibbi profilaktika	81 (37)	114	9	123	1.5
C Ə M İ	471*	931	161	1092	2.3

* Müalicə işi, pediatriya, stomatologiya və tibbi profilaktika istiqamətləri üzrə 5 yer (sosial gigiyena və səhiyyənin təşkili ixtisası üzrə), müalicə işi, pediatriya və tibbi profilaktika istiqamətləri üzrə 39 yer (mikrobiologiya və yoluxucu xəstəliklər ixtisasları üzrə) üçün birgə müsabiqə aparılıb.

3.3 sayılı cədvəldən görünür ki, imtahanda iştirak etmək üçün ən çox ərizə müalicə işi, pediatriya istiqaməti üzrə təqdim edilib. Ümumiyyətlə, ərizələrin sayı ötən illə müqayisədə müalicə işi, pediatriya və stomatologiya istiqamətləri üzrə uyğun olaraq 1.01 və 1.19 dəfə azalmış, tibbi profilaktika istiqaməti üzrə 1.35 dəfə artmışdır. Bütün istiqamətlər üzrə isə bütövlükdə ərizələrin sayı 15 ərizə (1.39%) artmışdır.

İstiqamətlər üzrə ən yüksək müsabiqə vəziyyəti stomatologiya istiqaməti üzrə (bir yerə orta hesabla 2.8 ərizə), ən aşağı müsabiqə vəziyyəti isə tibbi profilaktika istiqaməti üzrə (bir yerə orta hesabla 1.5 ərizə) müşahidə olunub. Ötən illə müqayisədə müsabiqə vəziyyəti 2.1-dən 2.3-ə qədər artmışdır.

Rezidenturaya qəbul imtahanı iki mərhələdə – I mərhələ (baza fənləri üzrə biliklərin qiymətləndirilməsi imtahanı) aprelin 1-də, II mərhələ (ixtisas fənləri üzrə biliklərin qiymətləndirilməsi imtahanı) isə iyulun 8-də keçirilib. Qəbul imtahanının hər iki mərhələsi Bakı və Naxçıvan şəhərlərində keçirilib. II mərhələyə imtahanın I mərhələsində ən azı 40 bal toplayan namizədlər buraxılıblar. İmtahanın birinci mərhələsində

namizədlərin baza ali tibb təhsili istiqamətinə müvafiq olaraq baza fənləri üzrə, ikinci mərhələsində isə ixtisas fənləri üzrə bilikləri yoxlanılıb. Namizədlərə hər mərhələdə ayrılıqda 100 test tapşırığı təqdim olunub. Hər bir test tapşırığına düzgün cavab bir balla qiymətləndirilib, səhv cavablar namizədin imtahan nəticələrinə təsir göstərməyib. Hər bir mərhələdə imtahan suallarının cavablandırılmasına 2.5 saat vaxt ayrılıb.

İmtahanın I mərhələsində baza ali tibb təhsilinin bütün istiqamətləri üzrə patologiya bloku (patoloji anatomiya və patoloji fiziologiya) və insan fiziologiyası fənnindən son 5 sual açıq tipli test tapşırığı olub. İmtahanın II mərhələsində müalicə işi, pediatriya istiqaməti üzrə daxili xəstəliklər blokundan, stomatologiya istiqaməti üzrə terapevtik stomatologiya fənnindən və tibbi profilaktika istiqaməti üzrə epidemiologiya fənnindən son 5 sual açıq tipli test tapşırığı olub. Hər iki mərhələdə sual kitabçaları fərdi qaydada çap olunub və imtahan zalları üzrə komplektləşdirilib. Sual kitabçaları imtahanın hər iki mərhələsində müalicə işi, pediatriya istiqaməti üzrə 2 variantda, digər istiqamətlər üzrə isə 1 variantda, Azərbaycan və rus dillərində hazırlanıb. Bütövlükdə, imtahanlarda 16 sual kitabçasından və 1600 test tapşırığından istifadə edilib.

Qəbul imtahanının I mərhələsi üzrə nəticələr aprelin 2-də, II mərhələsi üzrə isə iyulun 9-da DİM-in internet saytında elan olunub.

İmtahanın I mərhələsində 1074 (392 nəfər oğlan, 682 nəfər qız), II mərhələsində 605 namizəd (200 nəfər oğlan, 405 nəfər qız) iştirak edib. İmtahanda və müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanan namizədlərin istiqamətlər üzrə sayı barədə məlumat 3.4 sayılı cədvəldə təqdim olunur.

Cədvəl 3.4

BAZA ALİ TİBB TƏHSİLİ İSTİQAMƏTLƏRİ ÜZRƏ QƏBUL PLANI, İMTAHANIN II MƏRHƏLƏSİNDƏ VƏ MÜSABİQƏDƏ İŞTİRAK ETMƏK HÜQUQU QAZANAN NAMİZƏDLƏRİN PAYLANMASI

İstiqamət	Qəbul planı*	İmtahanda iştirak edən namizədlərin sayı		Müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış namizədlərin sayı
		I mərhələdə	II mərhələdə**	
Müalicə işi, Pediatriya	418 (31)	896 (92)	503 (26)	440 (21)
Stomatologiya	21 (4)	58 (0)	31 (0)	20 (0)
Tibbi-profilaktika	81 (4)	120 (0)	71 (0)	69 (0)
Cəmi	471 (32)	1074 (92)	605 (26)	529 (21)

* mütərizədə o cümlədən, hərbi tibb fakültəsi üzrə məlumat verilmişdir.

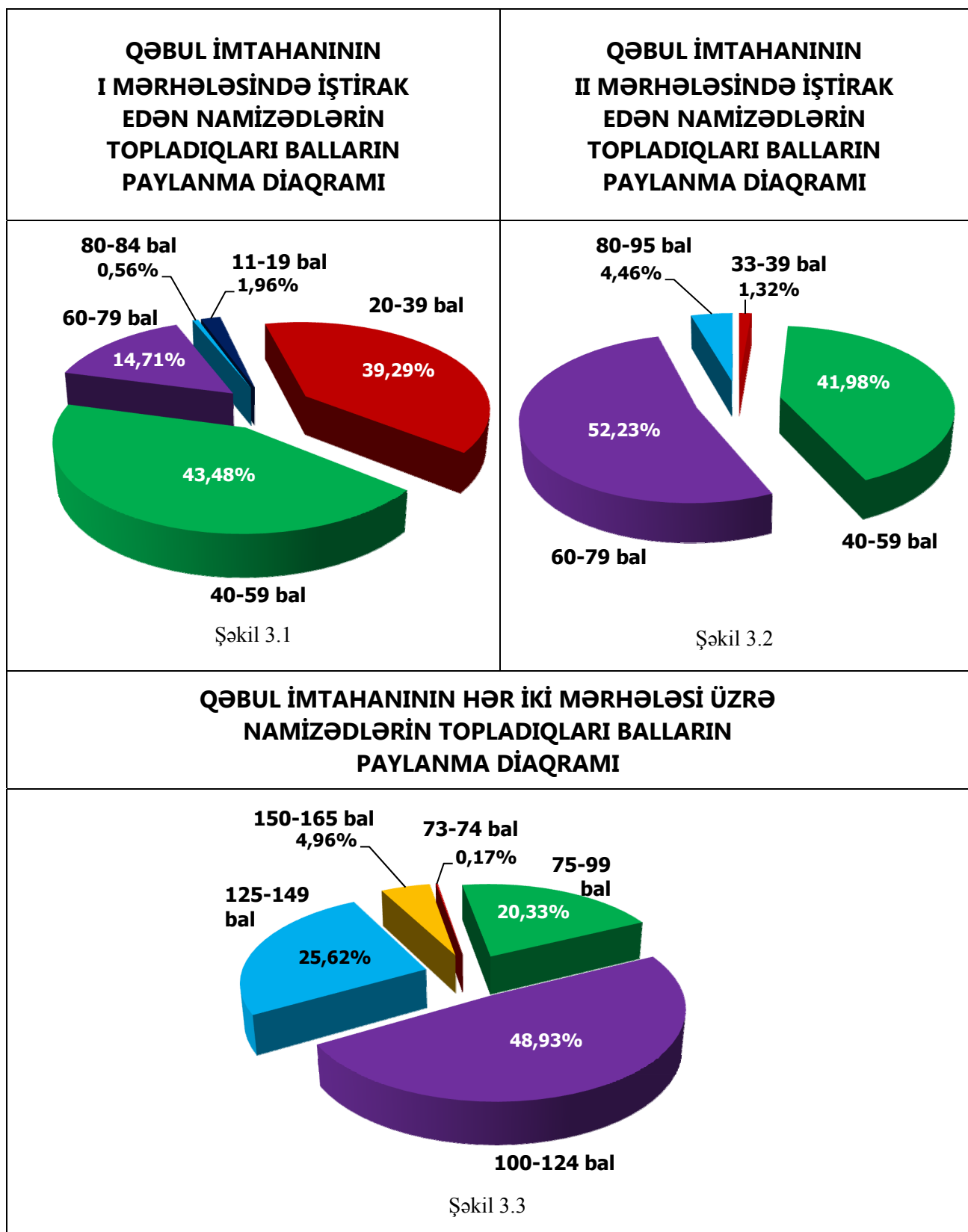
** II mərhələdə I mərhələ üzrə ən azı 40 bal toplayan namizədlər iştirak ediblər.

Müxtəlif istiqamətlər üzrə müsabiqənin birgə aparıldığını nəzərə alaraq qeyd etmək olar ki, imtahanın II mərhələsində iştirak edən namizədlərin çoxu (87.44%) müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanıb (3.4 sayılı cədvələ bax). Onlardan 171 nəfər oğlan (106 nəfər cari ilin məzununu), 358 nəfər qız (294 nəfər cari ilin məzununu) olub.

3.1 sayılı şəkildə qəbul imtahanının I mərhələsində iştirak edən namizədlərin topladıqları balların paylanma diaqramı təqdim edilib. Diaqramdan da göründüyü kimi, namizədlərin böyük hissəsi (82.77%) 20-39 və 40-59 bal diapazonlarında nəticə göstərib. II mərhələdə iştirak etmək üçün təyin olunan minimal tələbi (40 və daha yüksək bal) namizədlərin 58.75%-i ödəyib. Ötən il bu göstərici 62.44%-ə bərabər olub. Göründüyü kimi, bu il imtahanın II mərhələsində iştirak etmək hüququ qazanan namizədlərin nisbi sayı ötən illə müqayisədə azalmışdır.

Qəbul imtahanının II mərhələsində iştirak edən namizədlərin topladıqları balların paylanma diaqramından (şəkil 3.2) onların 94.21%-nin 40-59 və 60-79 bal diapazonlarında nəticə göstərdiyini görürük.

3.3 sayılı şəkildəki diaqramdan göründüyü kimi, hər iki mərhələ üzrə birlikdə namizədlərin 79.51%-nin topladığı bal 100-dən yüksəkdir.

Qəbul imtahanının nəticələri əsasında reprezentativ seçməyə malik olan müalicə işi, pediatriya istiqaməti üzrə I mərhələdə və hər iki mərhələdə iştirak edən namizədlərin ayrılıqda topladıqları balların paylanmasının ədədi xarakteristikaları və histqramları müəyyənləşdirilib (3.5, 3.6 sayılı cədvəllərə və 3.1, 3.2 sayılı qrafiklərə bax). Qrafiklərdə namizədlərin topladıqları balların paylanma histqramı, riyazi gözləmə (orta) qiyməti (M) və namizədlər seçməsinə sayca iki bərabər hissəyə ayıran mediana (Me) qiymətləri təsvir edilib. Balların paylanma histqramı həm I mərhələdə, həm də hər iki mərhələ üzrə birlikdə demək olar ki, simmetrikdir və normal paylanmaya yaxındır.

Müalicə işi, pediatriya istiqaməti
(I mərhələ)

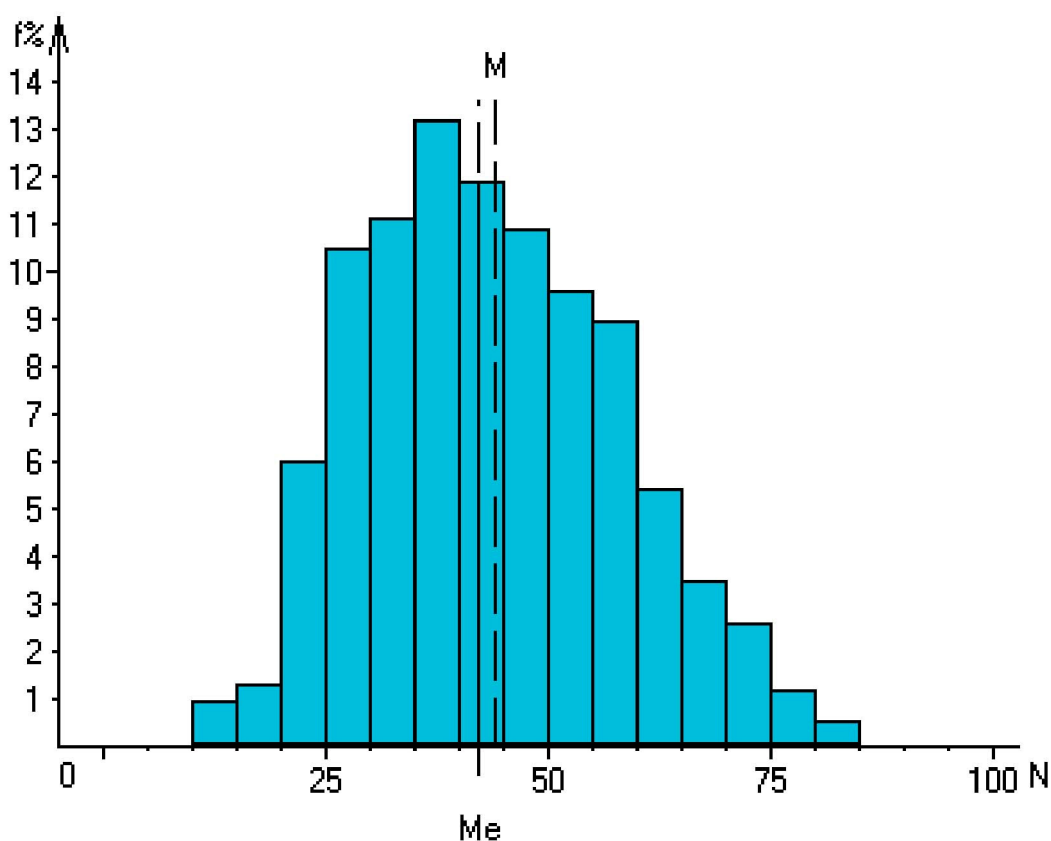
Test imtahanında toplanılan balların paylanması ədədi xarakteristikaları

Riyazi gözləmə :	44.07	Minimal bal :	11
Ortakvadratik meyil :	14.30	Maksimal bal :	84
Moda :	37	Namizədlərin sayı :	896
Mediana :	42.43		

Cədvəl 3.5

Bal intervalları	Namiz. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Namiz. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Namiz. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə
0 - 0	0	0.00	0.00	31 - 35	102	11.38	30.58	66 - 70	32	3.57	95.54
1 - 5	0	0.00	0.00	36 - 40	121	13.50	44.08	71 - 75	24	2.68	98.21
6 - 10	0	0.00	0.00	41 - 45	109	12.17	56.25	76 - 80	11	1.23	99.44
11 - 15	9	1.00	1.00	46 - 50	100	11.16	67.41	81 - 85	5	0.56	100.00
16 - 20	12	1.34	2.34	51 - 55	88	9.82	77.23	86 - 90	0	0.00	100.00
21 - 25	55	6.14	8.48	56 - 60	82	9.15	86.38	91 - 95	0	0.00	100.00
26 - 30	96	10.71	19.20	61 - 65	50	5.58	91.96	96 - 100	0	0.00	100.00

Qrafik 3.1

Müalicə işi, pediatriya istiqaməti (I və II mərhələlərdə iştirak edənlər)

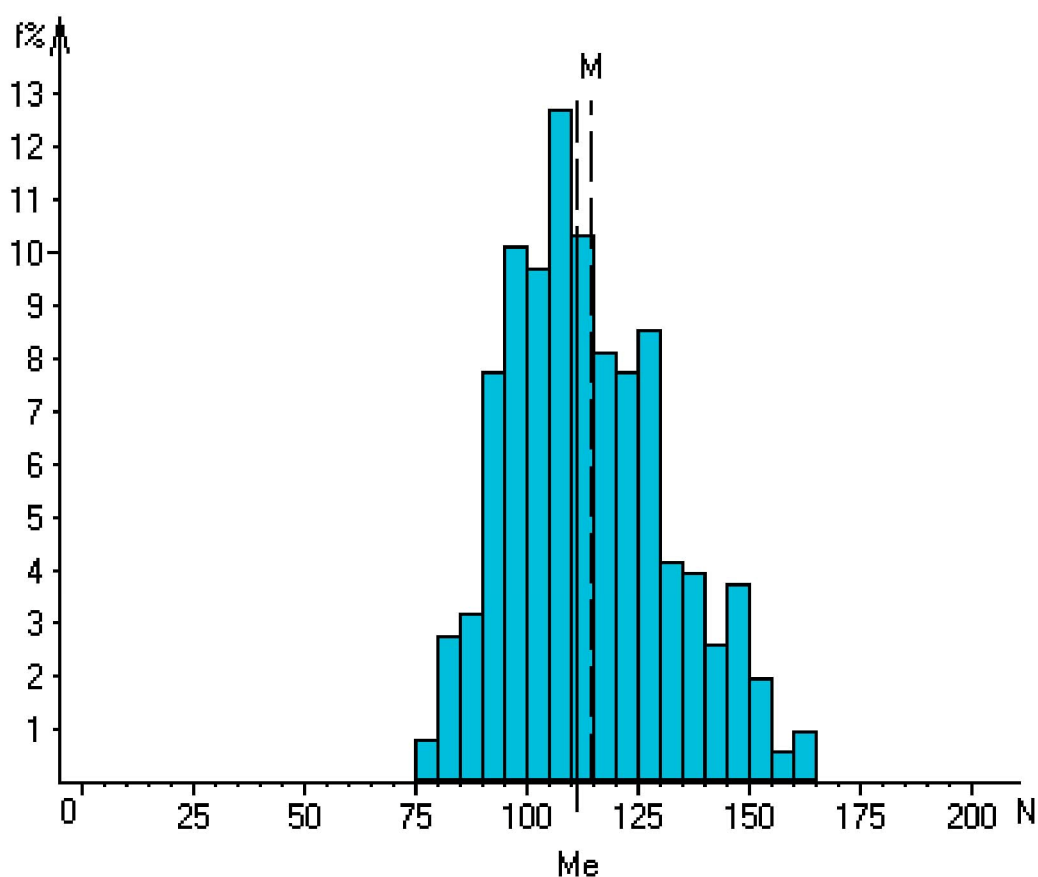
Test imtahanında toplanılan balların paylanmasının ədədi xarakteristikaları

Riyazi gözləmə :	114.39	Minimal bal :	76
Ortakvadratik meyl :	18.09	Maksimal bal :	165
Moda :	107	Namizədlərin sayı :	503
Mediana :	111.39		

Cədvəl 3.6

Bal intervalları	Namiz. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Namiz. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Namiz. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə
0 - 0	0	0.00	0.00	66 - 70	0	0.00	0.00	136 - 140	20	3.98	90.06
1 - 5	0	0.00	0.00	71 - 75	0	0.00	0.00	141 - 145	13	2.58	92.64
6 - 10	0	0.00	0.00	76 - 80	4	0.80	0.80	146 - 150	19	3.78	96.42
11 - 15	0	0.00	0.00	81 - 85	14	2.78	3.58	151 - 155	10	1.99	98.41
16 - 20	0	0.00	0.00	86 - 90	16	3.18	6.76	156 - 160	3	0.60	99.01
21 - 25	0	0.00	0.00	91 - 95	39	7.75	14.51	161 - 165	5	0.99	100.00
26 - 30	0	0.00	0.00	96 - 100	51	10.14	24.65	166 - 170	0	0.00	100.00
31 - 35	0	0.00	0.00	101 - 105	49	9.74	34.39	171 - 175	0	0.00	100.00
36 - 40	0	0.00	0.00	106 - 110	64	12.72	47.12	176 - 180	0	0.00	100.00
41 - 45	0	0.00	0.00	111 - 115	52	10.34	57.46	181 - 185	0	0.00	100.00
46 - 50	0	0.00	0.00	116 - 120	41	8.15	65.61	186 - 190	0	0.00	100.00
51 - 55	0	0.00	0.00	121 - 125	39	7.75	73.36	191 - 195	0	0.00	100.00
56 - 60	0	0.00	0.00	126 - 130	43	8.55	81.91	196 - 200	0	0.00	100.00
61 - 65	0	0.00	0.00	131 - 135	21	4.17	86.08				

Qrafik 3.2

Rezidenturaya qəbul imtahanında iştirak edənlər və qəbul olanlar seçmələri üzrə ayrılıqda ortastatistik namizədin portreti müəyyənləşdirilib. I mərhələ üzrə Azərbaycan bölməsində imtahanda iştirak edənlər seçməsinə təmsil edən ortastatistik namizədin topladığı bal 44.05-ə, rus bölməsində 42.71-ə, II mərhələ üzrə Azərbaycan bölməsində 61.94-ə, rus bölməsində 60.59-ə, hər iki mərhələ üzrə cəmi Azərbaycan bölməsində 115.43-ə, rus bölməsində 115.34-ə bərabərdir. Azərbaycan bölməsində rezidenturaya qəbul olanlar seçməsinə təmsil edən ortastatistik namizədin topladığı bal 122.48-ə, rus bölməsində isə 122.57-ə bərabərdir. Təqdim edilən rəqəmlərdən də göründüyü kimi, rus bölməsinin namizədlərinin imtahana hazırlığı və imtahan nəticələri Azərbaycan bölməsinin namizədləri ilə təxminən eyni səviyyədədir.

Müsabiqəyə buraxılan namizədlər malik olduqları baza ali tibb təhsilinin istiqamətinə uyğun olaraq iyulun 10-dan 16-dək ixtisas seçimi aparırlar. İxtisas seçiminə imtahanın I mərhələsi üzrə topladığı bal 40-dan, II mərhələsi üzrə 50-dən, ümumi balı isə 90-dan az olmayan namizədlər buraxılıblar. Müsabiqə hər iki mərhələdə toplanılan balların cəmi əsasında aparılıb.

İxtisas seçiminə kömək məqsədilə “Rezidentura” jurnalının 3-cü sayında “Rezidentura üzrə ixtisas seçimi cədvəli” dərc olunub (cədvəl 3.7). Bununla da hər bir namizədə bitirdiyi istiqamətə uyğun olaraq səmərəli ixtisas seçimi imkanı yaradılıb.

Cədvəl 3.7

REZİDENTURA ÜZRƏ İXTİSAS SEÇİMİ CƏDVƏLİ

Baza ali tibb təhsili üzrə istiqamətlər (fakültələr)	Rezidenturada həkim-mütəxəssis hazırlığı aparılan ixtisaslar
<i>I. Müalicə işi, pediatriya</i>	060901 - Anesteziologiya-reanimatologiya 060902 - Ümumi cərrahiyyə 060903 - Neyrocərrahiyyə 060904 - Plastik cərrahiyyə 060905 - Ürək-damar cərrahiyyəsi 060906 - Uşaq cərrahiyyəsi 060907 - Otorinolaringologiya 060908 - Travmatologiya-ortopediya 060909 - Onkologiya 060910 - Urologiya 060911 - Oftalmologiya 060912 - Mamalıq-ginekologiya 060913 - Psixiatriya 060914 - Nevrologiya 060915 - Terapiya 060916 - Kardiologiya 060917 - Nefrologiya 060918 - Qastroenterologiya 060919 - Hematologiya 060920 - Dermatovenerologiya 060921 - İmmunologiya 060922 - Allergologiya 060923 - Yoluxucu xəstəliklər 060924 - Revmatologiya 060925 - Endokrinologiya 060926 - Narkologiya 060927 - Fizioterapiya və tibbi bərpa 060928 - Ftiziatriya 060929 - Patoloji anatomiya, məhkəmə-tibbi ekspertiza 060930 - Pediatriya 060931 - Şüa terapiyası 060932 - Şüa diaqnostikası 060937 - Mikrobiologiya 060939 - Genetika 060935 - Sosial gigiyena və səhiyyənin təşkili

Cədvəl 3.7 (ardı)

Baza ali tibb təhsili üzrə istiqamətlər (fakültələr)	Rezidenturada həkim-mütəxəssis hazırlığı aparılan ixtisaslar
II. Stomatologiya	060933 - Stomatologiya 060934 - Üz-çənə cərrahiyyəsi 060935 - Sosial gigiyena və səhiyyənin təşkili
III. Tibbi-profilaktika	060935 - Sosial gigiyena və səhiyyənin təşkili 060936 - Gigiyena 060937 - Mikrobiologiya 060938 - Laboratoriya işi 060940 - Epidemiologiya 060923 - Yoluxucu xəstəliklər

Seçilmiş ixtisasların ərizə formasında ardıcılığını namizəd özü müəyyənləşdirib və o, topladığı ballara əsasən müsabiqədən keçdiyi ixtisasların birincisinə yerləşdirilib.

Müsabiqə zamanı ümumi balı eyni olan iki və daha çox namizədin hamısını qəbul planı çərçivəsində yerləşdirmək mümkün olmadıqda, aşağıdakı ardıcılıqla əlavə göstəricilər nəzərə alınıb:

- baza ali tibb təhsili səviyyəsi üzrə ümumi orta müvəffəqiyyət göstəricisi (ÜOMG);
- ixtisas fənləri üzrə biliklərin qiymətləndirilməsi imtahanından toplanılan bal.

Müsabiqənin nəticələri sentyabrın 4-də elan edilmişdir.

Müsabiqədə iştirak edən namizədlərin ərizələrinin rezidentura təhsilini həyata keçirən klinik bazalar üzrə paylanması 3.8 sayılı cədvəldə təqdim edilmişdir.

Cədvəl 3.8

MÜSABİQƏDƏ İŞTİRAK EDƏN NAMİZƏDLƏRİN ƏRİZƏLƏRİNİN KLİNİK BAZALAR ÜZRƏ PAYLANMASI

№	Müəssisənin adı	Ərizələrin sayı			
		Müalicə işi, pediatriya istiqaməti üzrə	Stomatologiya istiqaməti üzrə	Tibbi-profilaktika istiqaməti üzrə	Bütövlükdə
1	Azərbaycan Tibb Universiteti	411	19	69	499
	Hərbi Tibb Fakültəsi	21	0	0	21
2	Ə.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutu	397	0	68	465
3	Milli Onkologiya Mərkəzi	311	0	60	371
4	Mərkəzi Klinika	355	18	63	436
5	Respublika Müalicəvi Diaqnostika Mərkəzi	340	0	0	340
6	Naxçıvan Dövlət Universiteti	82	8	25	115
7	Gəncə şəhəri Abbas Səhhət adına 1 nömrəli şəhər xəstəxanası	125	0	0	125
	C Ə M İ	437	19	69	525

Cədvəldən göründüyü kimi, müsabiqədə iştirak edən 525 namizədin 83.24%-i (437 nəfər) müalicə işi, pediatriya, 3.62%-i (19 nəfər) stomatologiya və 13.14%-i (69 nəfər) tibbi profilaktika istiqaməti üzrə imtahan verənlərdir.

Müsabiqədə iştirak edən namizədlərin 95.05%-i (499 nəfər) öz ərizəsində Azərbaycan Tibb Universitetinə, 88.57%-i (465 nəfər) Ə.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutuna, 83.05%-i (436 nəfər) isə Mərkəzi Klinikaya aid olan ixtisasları qeyd edib.

Ödənişli təhsil forması üzrə müsabiqədə 191 namizəd iştirak edib. Onların 80.63%-i (154 nəfər) müalicə işi, pediatriya, 4.19%-i (8 nəfər) stomatologiya və 15.18%-i (29 nəfər) tibbi profilaktika istiqaməti üzrə imtahan verənlərdir. Ödənişli təhsil forması üzrə müsabiqədə iştirak edən namizədlərin 98.43%-i (188 nəfər) öz ərizəsində Azərbaycan Tibb Universitetinə, 81.15%-i (155 nəfər) Ə.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutuna aid olan ixtisasları qeyd edib.

İmtahanlarda iştirak üçün qeydiyyatdan keçən namizədlərin 41.15%-i rezidenturaya qəbul olub. Baza ali tibb təhsili istiqamətləri üzrə rezidenturaya qəbul olan namizədlərin sayı haqqında statistik məlumat 3.9 sayılı cədvəldə təqdim edilib.

Cədvəl 3.9

TƏHSİL İSTİQAMƏTLƏRİ ÜZRƏ QƏBUL OLANLARIN SAYI HAQQINDA MƏLUMAT

İstiqamət	Qəbul planı*	Qəbul olanların sayı			Qəbul olub (%)
		Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Cəmi	
Müalicə işi, pediatriya	379 (31) **	318 (21)	46 (0)	364 (21)	96.04 (67.74)
ödənişsiz təhsil forması	306 (31)	259 (21)	36 (0)	295 (21)	96.41 (67.74)
ödənişli təhsil forması	73 (0)	59 (0)	10 (0)	69 (0)	94.52 (0.00)
Stomatologiya	18 (1)	11 (0)	3 (0)	14 (0)	77.78 (0.00)
ödənişsiz təhsil forması	11 (1)	6 (0)	3 (0)	9 (0)	81.82 (0.00)
ödənişli təhsil forması	7 (0)	5 (0)	0 (0)	5 (0)	71.43 (0.00)
Tibbi profilaktika	74 (0)	59 (0)	5 (0)	64 (0)	86.49 (0.00)
ödənişsiz təhsil forması	54 (0)	48 (0)	2 (0)	50 (0)	92.59 (0.00)
ödənişli təhsil forması	20 (0)	11 (0)	3 (0)	14 (0)	70.00 (0.00)
C Ə M İ	471 (32)	388 (21)	54 (0)	442 (21)	93.84 (65.63)
ödənişsiz təhsil forması	371 (32)	313 (21)	41 (0)	354 (21)	95.42 (65.63)
ödənişli təhsil forması	100 (0)	75 (0)	13 (0)	88 (0)	88.00 (0.00)

*Birgə müsabiqə aparılan ixtisaslar üzrə qəbul olanların paylanması nəzərə alınaraq tibb istiqamətlərinin qəbul planları dəqiqləşdirilib (bax: cədvəl 3.3).

**Mötərizədə o cümlədən hərbi tibb fakültəsi üzrə məlumat verilmişdir.

Cədvəldən göründüyü kimi, heç bir istiqamət üzrə qəbul planı tam dolmayıb. Qəbul planı ümumilikdə 93.84% dolub. Ödənişsiz təhsil forması üzrə bu göstərici 95.42%, ödənişli təhsil forması üzrə isə 88.00% olub. Müalicə işi, pediatriya istiqaməti üzrə qəbul planı 96.04% (ödənişsiz təhsil forması üzrə 96.41%, ödənişli təhsil forması üzrə 94.52%), stomatologiya istiqaməti üzrə 77.78% (ödənişsiz təhsil forması üzrə 81.82%, ödənişli təhsil forması üzrə 71.43%), tibbi profilaktika istiqaməti üzrə isə 86.49% (ödənişsiz təhsil forması üzrə 92.59%, ödənişli təhsil forması üzrə 70.00%) yerinə yetirilib. Ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olan 88 namizədin 69-u müalicə işi, pediatriya istiqamətinə, 5-i stomatologiya istiqamətinə, 14-ü isə tibbi profilaktika istiqamətinə daxil olub.

Tibbi profilaktika istiqamətinə daxil olan “Gigiyena” və “Epidemiologiya” ixtisaslarını xüsusi qeyd etmək istərdik. Bu ixtisasların namizədlər arasında nüfuzu çox aşağıdır. Belə ki, tibbi profilaktika istiqaməti üzrə ixtisas seçimində iştirak edən namizədlərin 31-i “Gigiyena” və “Epidemiologiya” ixtisaslarını öz ərizələrində qeyd etmələrinə baxmayaraq, onlar arasında bu ixtisasları ərizələrində birinci yerdə göstərənləri olmayıb və nəticədə bu ixtisaslara ayrılan 17 yerə 7 nəfər qəbul olub.

Rezidenturaya sənəd verənlərin 460 nəfərini baza ali tibb təhsilini cari ildə başa vuranlar (38.04%-i oğlanlar, 61.96%-i qızlar) təşkil edib. Tibb təhsili istiqamətləri üzrə onların paylanması belədir: Müalicə işi,

pediatriya – 364 nəfər, stomatologiya – 30 nəfər və tibbi profilaktika – 66 nəfər. Cari ilin məzunlarından qəbul imtahanının I mərhələsində 457, II mərhələsində isə 327 nəfər iştirak edib və onların 248 nəfəri (istiqamətlər üzrə, müvafiq olaraq, 202, 6 və 40 nəfər) rezidenturaya qəbul olub. Cari il məzunlarının rezidenturaya qəbulolma göstəriciləri tam seçməyə nəzərən yüksək olub – 54.27%. Rezidenturaya qəbul olan məzunların 36.69%-ni oğlanlar, 63.31%-ni isə qızlar təşkil ediblər.

Təhsil istiqamətləri üzrə rezidenturaya sənəd verən və qəbul olan oğlan və qız namizədlərin sayı barədə məlumat 3.10 sayılı cədvəldə göstərilib. Rezidenturaya sənəd verən və qəbul olan namizədlərin seçmələrində oğlan və qızların sayca nisbi çəkirlərində qismən dəyişiklik baş verib. Belə ki, rezidenturaya sənəd verən namizədlərin 36.45%-ni oğlanlar, 63.55%-ni qızlar təşkil etdiyi halda, qəbul olanlar seçməsində namizədlərin 32.81%-i oğlanlar, 67.19%-i isə qızlardır. Qəbul imtahanında iştirak edən qız namizədlərin rezidenturaya qəbulolma göstəriciləri (43.55%) oğlan namizədlərin qəbulolma göstəricilərindən (36.99%) yüksəkdir.

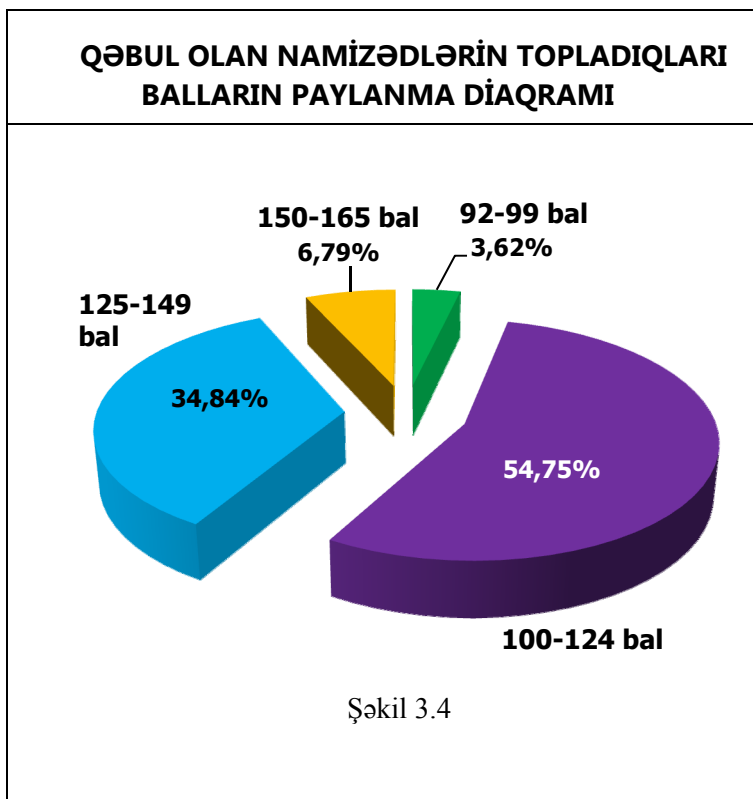
Cədvəl 3.10

TƏHSİL İSTİQAMƏTLƏRİ ÜZRƏ ƏRİZƏ VERƏN VƏ QƏBUL OLAN OĞLAN VƏ QIZ NAMİZƏDLƏRİN SAYI HAQQINDA MƏLUMAT

İstiqamət	Ərizə verən				Qəbul olan			
	oğlanların		qızların		oğlanların		qızların	
	sayı	faizi	sayı	faizi	sayı	faizi	sayı	faizi
Müalicə işi, pediatriya	345	37.87	566	62.13	128	35.16	236	64.84
Stomatologiya	22	37.93	36	62.07	4	28.57	10	71.43
Tibbi profilaktika	31	25.20	92	74.80	13	20.31	51	79.69
CƏMİ	398	36.45	694	63.55	145	32.81	297	67.19

Rezidenturaya qəbul olan namizədlərin topladıqları balların paylanma diaqramı 3.4 sayılı şəkildə təqdim olunub. Diaqramdan görünür ki, qəbul olanların 89.59%-nin topladığı bal 100-124 və 125-149 bal diapazonlarında yerləşir. Qəbul olan namizədlərin yalnız 3.6%-i 100 baldan aşağı nəticə göstərib. Qeyd edək ki, maksimal toplanıla bilən bal 200-ə bərabər olub.

Klinik bazalar üzrə rezidenturaya qəbul olan namizədlərin sayı və orta bal göstəriciləri 3.11 sayılı cədvəldə təqdim edilib. Cədvəldən aydın olur ki, Respublika Müalicəvi Diaqnostika Mərkəzi, Mərkəzi Klinika və Milli Onkologiya Mərkəzinə qəbul olan namizədlərin qəbul imtahanında topladıqları balların orta qiymətləri (həmin tibb müəssisələrinə qəbul olanları təmsil edən ortastatistik namizədlərin qəbul imtahanında topladıqları ballar) ən yüksəkdir. Bu tibb müəssisələrinə ayrılan

Şəkil 3.4

qəbul planı tam dolub və qəbul olan ortastatistik namizədlərin balı müvafiq olaraq, 137.364, 132.640 və 132.200-ə bərabər olub. Ən zəif hazırlıqlı namizədlər Naxçıvan Dövlət Universitetinə qəbul olublar (ortastatistik namizədin qəbul imtahanında topladığı bal cəmi 110.167-yə bərabərdir).

Azərbaycan Tibb Universitetinin hərbi tibb fakültəsində 11 yer (bu təhsil müəssisəsi üçün ayrılmış plan yerlərinin 34.38%), Naxçıvan Dövlət Universitetində 3 yer (11.11%), Gəncə şəhəri Abbas Səhhət adına 1 nömrəli şəhər xəstəxanasında 1 yer (10.00%), akademik Ə.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunda 9 yer (7.14%), Azərbaycan Tibb Universitetində 5 yer (2.17%-i) boş qalmışdır.

Rezidenturaya ödənişsiz təhsil forması üzrə qəbul olan namizədlərin qəbul imtahanında topladıqları balların orta qiyməti ilə (125.460) rezidenturaya ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olan namizədlərin ballarının orta qiyməti (110.568) arasındakı fərq azdır. Bu öz növbəsində təhsil formasından asılı olmayaraq namizədlər arasında müsabiqənin nə dərəcə sıx və yüksək olduğunu göstərir.

Cədvəl 3.11

KLİNİK BAZALAR ÜZRƏ REZİDENTURAYA QƏBUL OLAN NAMİZƏDLƏRİN SAYI VƏ ORTA BAL GÖSTƏRİCİLƏRİ

	Tibb müəssisələri	Qəbul planı	Qəbul olanların sayı			Orta bal		
			oğlan	qız	cəmi	ödənişsiz təhsil forması	ödənişli təhsil forması	Bütöv-lükdə
1	Azərbaycan Tibb Universiteti	230	60	165	225	128.396	112.321	124.396
	Hərbi Tibb Fakültəsi	32	21	0	21	115.667		115.667
2	Ə.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutu	126	33	84	117	122.929	107.500	118.709
3	Milli Onkologiya Mərkəzi	10	3	7	10	132.200		132.200
4	Mərkəzi Klinika	25	7	18	25	132.640		132.640
5	Respublika Müalicəvi Diaqnostika Mərkəzi	11	4	7	11	137.364		137.364
6	Naxçıvan Dövlət Universiteti	27	11	13	24	110.167		110.167
7	Gəncə şəhəri Abbas Səhhət adına 1 nömrəli şəhər xəstəxanası	10	6	3	9	115.889		115.889
CƏMİ		471	145	297	442	125.460	110.568	122.495

Fənlər üzrə elmi-metodik təhlil və tövsiyələr

Ötən illərdə olduğu kimi, 2018-ci ildə də DİM-də fəaliyyət göstərən elmi-metodik seminarlarda Azərbaycan Tibb Universitetinin professor-müəllim heyətinin iştirakı ilə 2018/2019-cu tədris ili üçün rezidenturaya qəbul imtahanlarında istifadə olunmuş test tapşırıqlarının elmi-statistik təhlili aparılmışdır. Bu seminarlarda ayrı-ayrı test tapşırıqları üzrə namizədlərin əldə etdikləri nəticələr təhlil edilib, onların cavablandırılmaqda çətinlik çəkdikləri test tapşırıqları müzakirə olunub. Tapşırıqların nisbətən çətin cavablandırılmasının səbəbləri araşdırılıb, bu səbəblərin aradan qaldırılması üçün müvafiq təklif və tövsiyələr hazırlanıb. Təhlillərdən əldə olunan nəticələr test bankının təkmilləşdirilməsi və zənginləşdirilməsi sahəsində işlər aparılarkən nəzərə alınır, müvafiq tədbirlər hazırlanıb həyata keçirilir.

Qeyd etmək lazımdır ki, rezidenturaya qəbul imtahanı proqramları, eləcə də qəbul imtahanında istifadə olunacaq test tapşırıqlarının tipi və mürəkkəblik dərəcəsi haqqında məlumat (test tapşırığı nümunələri) ilin əvvəlində "Abituriyent" jurnalının xüsusi buraxılışı olan "Rezidentura" jurnalının 1-ci və 2-ci saylarında dərc edilmişdir.

2018/2019-cu tədris ili üçün rezidenturaya qəbul imtahanlarında da ayrı-ayrı fənlər üzrə istifadə olunan test tapşırıqlarının mövzu və bölmələr üzrə paylanması onların nəzəri və praktiki əhəmiyyəti nəzərə alınmışdır. Bütün istiqamətlər üzrə test blokuna terminoloji, faktoloji, ümumiləşdirmə, izahat tələb edən, uyğunluğun müəyyən edilməsi və təklif olunan fəaliyyət kateqoriyalı, mürəkkəblik dərəcəsinə görə sadə, orta və çətin olan test tapşırıqları daxil edilmiş, bununla da namizədlərin qəbul proqramı üzrə materialı necə mənimsədiyini dəqiq aşkar etmək, eləcə də bilik və bacarıqlarını tətbiq etmək qabiliyyətlərini yoxlamaq mümkün olmuşdur.

Baza fənləri üzrə biliklərin qiymətləndirilməsi imtahanında istifadə olunan 100 (yüz) test tapşırığından 10 test tapşırığı (insan fiziologiyası fənni və patologiya bloku – patoloji fiziologiya və patoloji anatomiya – üzrə) açıq tipli olmuşdur.

İxtisas fənləri üzrə biliklərin qiymətləndirilməsi imtahanında da istifadə olunan 100 (yüz) test tapşırığından 5-i (müalicə işi, pediatriya istiqaməti üzrə daxili xəstəliklər blokundan, stomatologiya istiqaməti üzrə terapevtik stomatologiya fənnindən, tibbi profilaktika istiqaməti üzrə epidemiologiya fənnindən) açıq tipli olmuşdur.

Baza fənləri üzrə namizədlərin cavablandırmaqda çətinlik çəkdiqləri bəzi test tapşırıqlarının izahını təqdim edirik.

İnsan anatomiyası fənni üzrə “Dayaq hərəkət aparatı, sümük və birləşmələr sistemi”, “Əzələ sisteminin ümumi anatomiyası”, “Ətraf əzələlərinin və fassiyalarının morfofunksional anatomiyası”, “Daxili orqanlar. Həzm sistemi orqanlarının morfofunksional anatomiyası”, “Ürək, qan-damar sistemi. Ürəyin morfofunksional anatomiyası”, “Kiçik və böyük qan dövrəni damarları”, “Duyğu orqanlarının morfofunksional anatomiyası”, “Limfa və immun sistemi orqanları” və s. bölmələr üzrə bilikləri yoxlayan test tapşırıqları təqdim edilmişdi. Elmi-metodik təhlil zamanı aşkar olunmuşdur ki, **insan anatomiyası** fənninin “Limfa və immun sistemi orqanları” bölməsi üzrə təqdim olunan test tapşırığının cavablandırılmasında namizədlər daha çox çətinlik çəkmişlər. Buna görə də müalicə işi, pediatriya istiqaməti üzrə, B variantı, 5-ci test tapşırığının şərhini təqdim edirik.

Göz limfa düyünlərinin çıxarıcı limfa damarları əsasən açılır:

A) qarınüstü limfa düyünlərinə	B) kardial limfa düyünlərinə
C) aşağı diafraqma limfa düyünlərinə	D) qarın kötüyü limfa düyünlərinə
E) bel limfa düyünlərinə	

Mürəkkəblik dərəcəsinə görə orta çətinlikli olan bu test tapşırığı namizədlərin yalnız 7,19%-i tərəfindən doğru cavablandırılmışdır (doğru cavab: E). Namizədlərin 18,30%-i A, 3,70%-i B, 18,30%-i C və 50,98%-i D cavab bəndlərini doğru cavab kimi seçmişdir. Test tapşırığını doğru cavablandırmaq üçün limfa və immun sistemi orqanlarına aid biliklərin tətbiqi tələb olunur.

Rezidenturaya qəbul proqramında verilmiş ədəbiyyatlarda (bax: Şadlinski V.B., Qasımov Ş.İ., İsayev A.B., Hüseynov B.M. İnsan anatomiyası. Rezidenturaya hazırlaşanlar üçün vəsait. TQDK – “Abituriyent”, Bakı: 2015, s. 335; Шадлинский В.Б., Сапин М.Р., Мовсумов Н.Т. Анатомия человека: том 2. Баку: Муаллим, 2010, c.202) mövzu üzrə geniş məlumat verilməsinə baxmayaraq, çox təəssüf ki, namizədlərin 91,28%-i test tapşırığını doğru cavablandırmağa bilməmiş, 1,53%-i isə cavablandırmaqdan imtina etmişdir.

Tibbi təcrübədə qarın boşluğunun limfa düyünlərinin və limfa damarlarının, həmçinin limfanın axma yollarının öyrənilməsinin çox böyük əhəmiyyəti vardır. Belə ki, onkoloji xəstəliklər, limfadenitlər, müxtəlif infeksiya xəstəliklərin müayinəsi, cərrahi müdaxilələr zamanı, eləcə də metastazların mənbəyini və yayılmasını təyin etmək üçün, nəinki düyünlərin topoqrafiyasını, həmçinin limfanın axma yollarını, regionar limfa düyünlərinin sayını və variasiyalarını bilmək zəruridir. Aşağı ətraflardan, çanaq və qarın boşluğu orqanlarından toplanan limfanın bel limfa düyünlərindən keçdiyini nəzərə alaraq, bu test tapşırığının doğru cavabını müəyyən etmək olar. Çöz limfa düyünlərinin çıxarıcı limfa damarları əksər hallarda bel limfa düyünlərinə, bəzi hallarda isə bağırsaq kötükləri əmələ gətirərək birbaşa döş qəfəsi axacağına açılır. Namizədlərin 50,98%-nin seçdiyi qarın kötüyü limfa düyünlərinə isə mədə, qaraciyər, mədəaltı vəzi, dalaq və böyrək limfa düyünlərinin limfa damarları açılır.

2018-ci ildə də **histologiya** fənni üzrə sitologiya, embriologiya, ümumi və xüsusi histologiya üzrə bilikləri yoxlayan 7 test tapşırığı təqdim edilmişdir. Elmi-metodik təhlil zamanı aşkar olunmuşdur ki, bu il də namizədlər **histologiya** fənni üzrə təqdim olunan test tapşırıqlarının cavablandırılmasında çətinlik çəkmişlər. Bu fənn üzrə namizədlərin cavablandırmaqda daha çox çətinlik çəkdiqləri müalicə işi, pediatriya istiqaməti üzrə, B variantı, 16-cı test tapşırığı olmuşdur. Həmin test tapşırığının şərhini təqdim edirik:

Qulaqaltı vəzinin dilaltı vəzidən fərqi:

1. Paycıqlı quruluşa malikdir
 2. Mürəkkəb şaxələnmiş alveollu vəzidir
 3. Uc şöbəsində mioepitelial hüceyrələr müəyyən edilir
 4. Sekretor şöbəsi yalnız serositlərdən ibarətdir
 5. Selik tərkibli sekret sintez edir
- A) 3, 5 B) 3, 4 C) 1, 5 D) 2, 4 E) 1, 2

Namizədlərin 28,54%-i tərəfindən doğru cavablandırılmış mürəkkəblik dərəcəsinə görə orta ağırlıqlı olan bu test tapşırığı “Həzm sistemi orqanlarının ümumi quruluş-funksiya səciyyəsi” bölməsinə aiddir (doğru cavab: D). Namizədlərin 14,60%-i A, 12,42%-i B, 21,35%-i C, 22,00%-i E bəndini doğru cavab kimi seçmiş, 1,09%-i isə test tapşırığını cavablandırmaqdan imtina etmişdir. Test tapşırığını doğru cavablandırmaq üçün həzm sistemi orqanlarının quruluşu haqqında ümumi biliklər tələb olunur.

Qulaqaltı, çənəaltı və dilaltı vəzilərin üzəri birləşdirici toxumadan ibarət kapsulla örtülür. Kapsuldan daxilə doğru keçən arakəsmələr vəzinə paycılara bölür. Morfoloji təsnifatına görə bu vəzilər mürəkkəb şaxələnmiş vəzilərdir. Paycılar sekretor şöbələrdən və paycıqdaxili axacaqlardan təşkil olunmuşdur. Sekretor şöbəni bazal zərin üzərində yerləşən ekzokrinositlər təşkil edir. Hazırlanan sekretin kimyəvi tərkibindən asılı olaraq ekzokrinositlər bir-birindən fərqlənir. Belə ki, ağız suyunun tərkibindəki zülalları sintez edən ekzokrinositlər serosit, selik ifraz edənlər isə mukosit adlanır. Sekretor şöbələr forma baxımından bir-birindən fərqlənir (alveollu, borulu, alveollu-borulu).

Sekretor şöbə xaricdən yastı ulduz formalı mioepitelial hüceyrələrlə əhatə olunmuşdur.

Qulaqaltı vəzi quruluş baxımından mürəkkəb şaxələnən alveollu vəzidir. Sekretor şöbənin hüceyrələrində zülal təbiətli sekret sintez olunur. Hazırlanan sekretin kimyəvi tərkibinə görə bu hüceyrələr serositlər adlanır.

Dilaltı vəzi isə quruluş baxımından mürəkkəb şaxələnən borulu-alveollu vəzidir. Dilaltı vəzidə üstünlük təşkil edən qarışıq tip sekretor şöbələrdir, həmçinin az miqdarda zülal və selik tipli sekretor şöbələr də aşkar edilir. Qarışıq sekretor şöbələrin, əsasən, mukosidlərdən təşkil olunmasına baxmayaraq, onları seroz ayparalar əhatə edir. Sayca az olan seroz sekretor şöbələr bazofil ekzokrinositlərdən, selik sekretor şöbələr isə açıq rəngli mukosidlərdən təşkil olunur.

Böyük ağız suyu vəzilərinin hər biri paycılıq quruluşu malikdir. Bu onların ümumi səciyyəvi xüsusiyyətidir.

Qulaqaltı vəzinin dilaltı vəzidən fərqi isə onun quruluş baxımından mürəkkəb şaxələnən alveollu vəzi olması və sekretor şöbəsinin yalnız zülal təbiətli sekret hazırlayan serositlərdən ibarət olmasıdır.

Dərsliklərdə həzm sistemi orqanlarının quruluşu haqqında, o cümlədən də qulaqaltı və dilaltı vəzilər haqqında ətraflı məlumat verilməsinə baxmayaraq (bax: Xüsusi histologiya /prof. E.K Qasımovun redaktəsi ilə. Bakı: Azərənşir, 2015, s. 229, 230; Кузнецов С.Л., Мушамбаров Н.Н. Гистология, цитология и эмбриология. Учеб. для мед. ВУЗов. М.: ООО “МИА”, 2016, с. 414) namizədlərin bu test tapşırığını cavablandırmaqda çətinlik çəkmələri ATU-nun professor-müəllim heyətini, xüsusən də “Histologiya, embriologiya və sitologiya” kafedrasının əməkdaşlarını ciddi düşündürməlidir.

İnsan fiziologiyası fənnindən “Oyanan toxumaların ümumi fiziologiyası”, “Əzələlərin fiziologiyası” “Mərkəzi sinir sisteminin fiziologiyası”, “Ürək fəaliyyətinin fiziologiyası”, “Vegetativ funksiyaların sinir tənzimi”, “Tənəffüs sisteminin fiziologiyası”, “Həzm sisteminin fiziologiyası” və s. sahəsində bilik və bacarıqları yoxlayan test tapşırıqları təqdim edilmişdir. Namizədlər bu fənn üzrə daha çox “Sinir hüceyrələrinin fiziologiyası” bölməsi üzrə təqdim olunan test tapşırığının həllində çətinlik çəkmişlər. Buna misal olaraq müalicə işi, pediatriya istiqaməti üzrə B variantı, 95-ci test tapşırığının şərhini təqdim edirik.

Adrenergik sinapslarda komediator funksiyasını yerinə **yetirmir**.

- A) ATF B) vazointestinal peptid
C) dofamin D) qonadotropin E) peptid Y

Orta ağırlıqlı bu test tapşırığı namizədlərin 16,2%-i tərəfindən doğru cavablandırılmışdır (doğru cavab: B). Namizədlərin 19,19 %-i A, 43,79%-i isə D, C və E cavab variantlarını isə müvafiq olaraq 8,93 və 8,50% doğru cavab kimi seçmişdir.

Bu test tapşırığının doğru cavablandırılması üçün sinapsların morfofizioloji xüsusiyyətləri, mediatorlar, modulyatorlar, komediatorlar və s. haqqında əldə olunmuş biliklərin tətbiqi tələb olunur.

“Mediatorların funksiyaları” bölməsində göstərilmişdir ki, sinapslarda əsas mediatorlardan başqa komediatorlar da olur və onlar postsinaptik membranın əsas mediatora həssaslığını artırır. Məsələn, adrenergik sinapslarda dofamin, ATF, qonadotropin və peptid Y komediator funksiyasını yerinə yetirir. Xolinergik sinapslarda isə bu funksiyaları vazointestinal peptid icra edir.

Güman ki, namizədlərin xeyli hissəsinin (43,79%) D cavab variantını seçməsinin səbəbi qonadotropinin hipofizar mənşəli hormon kimi, əsasən, cinsiyyət sisteminə təsir etməsi haqqında məlumatların geniş yayılması olmuşdur. Namizədlərdən bir qisminin (19,19%) ATF cavabını seçməsi isə ATF-in, əsasən, mediator kimi deyil, enerji donatoru kimi təqdim olunmasıdır.

Patologiya bloku üzrə **patoloji fiziologiya** fənnində “İnfeksiyon proseslər”, “Orqan və sistemlərin xüsusi patofiziologiyası. Qan sisteminin patofiziologiyası”, “İltihab”, “Toxuma inkişafının patofiziologiyası. Şişlər”, “Böyrəklərin patofiziologiyası”, “Koma və kollaps”, “Endokrin sistemin patofiziologiyası”, “Həzm sisteminin patofiziologiyası”, “Böyrəklərin patofiziologiyası” və s. sahəsində bilik və bacarıqları yoxlamağa imkan verən test tapşırıqlarından istifadə edilmişdir. Aparılmış elmi-metodik təhlil zamanı aşkar olunmuşdur ki, müalicə işi, pediatriya istiqaməti üzrə “İltihab” bölməsinə aid olan, A variantı, 75-ci test tapşırığının cavablandırılmasında da namizədlər çətinlik çəkmişlər. Belə ki, mürəkkəblilik dərəcəsinə görə orta ağırlıqlı olan bu test tapşırığı namizədlərin 28,96%-i tərəfindən doğru cavablandırılmışdır (doğru cavab: B).

Həmin test tapşırığının şərhini təqdim edirik.

İltihab mediatorları üçün doğru mülahizədir:

- A) Prostaqlandin E humoral mediatorudur.
- B) Kation zülalları damar divarının keçiriciliyini artırır.
- C) Tromboksan A₂ damar divarının keçiriciliyini artırır.
- D) Neytrofillərdə serotonin əmələ gəlir.
- E) Kininlər tosqun hüceyrələrin deqranulyasiya məhsuludur.

Test tapşırığının A cavab variantında göstərilən prostaqlandin E araxidon turşusunun tsiklooksigenaza yolu ilə parçalanma məhsulu olub, hüceyrə mənşəli iltihab mediatorudur. B cavab variantında verilən kation zülalları iltihab zamanı neytrofillərin iri qranullarından azad olur. Damarlara bilavasitə təsir edərək və ya histamini azad etməklə damar divarının keçiriciliyini artırır. Tromboksan A₂ də araxidon turşusunun tsiklooksigenaza yolu ilə parçalanma məhsulu olub, arteriolları daraldır, bronxospazm, trombositlərin adheziyasını və aqreqasiyasını törədir (C cavab variantı). Bu isə namizədlərin tromboksan A₂-nin iltihab mediatoru olduğunu bilmələrinə baxmayaraq, onun funksiyaları haqqında az məlumatlı olmasını göstərir. Belə ki, tromboksan A₂ damar divarının keçiriciliyinə təsir göstərmir. D cavab variantında göstərilmiş serotonin isə az miqdarda tosqun hüceyrələrdə olur, əsas mənbəyi isə trombositlərdir. E cavab variantında göstərilmiş kininlər kallikreinin bilavasitə yüksək molekullu kininogenə təsirindən yaranır, tosqun hüceyrələrin deqranulyasiya məhsulu deyil, humoral mediatorudur. Bu test tapşırığı namizədlərin yalnız 28,96%-i tərəfindən doğru cavablandırılmışdır. Namizədlərin 27,61%-i C, 17,17%-i E, 8,08 %-i D variantını seçmiş, 1,68%-i isə cavablandırmamışdır.

Test tapşırığı aydın, anlaşılqı dildə tərtib edilmiş, cavablar elmi cəhətdən düzgün əsaslandırılmışdır. Dərsliklərdə (bax: Əliyev S.C., Əliyev M.X. Patoloji fiziologiya. 2-ci cild. Bakı: Təbib, 2016, I hissə, s.283; Новицкий В.В., Гольдберг Е.Д., Уразова О.И. Патология физиология. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2010, том 12, с.465) iltihab mediatorları haqqında ətraflı məlumat verilməsinə baxmayaraq, namizədlərin bu tapşırığın cavablandırılmasında çətinlik çəkmələrini onların mövzunu yaxşı mənimsəməməsi, biliklərini tətbiq etmə bacarıqlarının zəif olması ilə izah etmək olar.

Patologiya blokunda **patoloji anatomiya** fənni üzrə “Vərəm”, “Şişlər”, “Tənəffüs sistemi xəstəlikləri”, “Hüceyrə patologiyası”, “Qaraciyər xəstəlikləri”, “Böyrək xəstəlikləri”, “Rəvmatik xəstəliklər” və s. bölmələr üzrə bilik və bacarıqları yoxlamağa imkan verən test tapşırıqlarından istifadə edilmişdir.

Müalicə işi, pediatriya istiqaməti üzrə namizədlərin cavab verməkdə çətinlik çəkdiyi B variantı, 70-ci test tapşırığının şərhini təqdim edirik (doğru cavab A).

«Qalxanabənzər büzüşmüş böyrək» müşahidə olunur:

- A) xronik pielonefrit zamanı
- B) böyrəkdaşı xəstəliyi zamanı
- C) xronik tubulo-interstisial nefrit zamanı
- D) xronik qlomerulonefrit zamanı
- E) böyrəklərin amiloidozu zamanı

Bu test tapşırığı “Böyrək xəstəlikləri” bölməsinə aiddir, mürəkkəblilik dərəcəsinə görə orta ağırlıqlıdır. Test tapşırığı namizədlərin 31,37%-i tərəfindən doğru cavablandırılmışdır. Namizədlərin 31,81%-i E, 21,35%-i isə C cavab variantlarını doğru cavab kimi seçmişlər.

Böyrəklərin patologiyaları spesifik morfoloji dəyişikliklərlə müşayiət olunur və bu dəyişikliklər üçün bir sıra adlar istifadə edilir. Bunlardan biri olan “qalxanabənzər büzüşmüş böyrək” xronik pielonefrit zamanı rast gəlinir. Mikroskopik müayinə zamanı böyrəkdə funksiyasını itirmiş, hissəvi sklerozlaşmış, digər nahiyyələri kəskin genişlənmiş və divarlarında epitelləri atrofiyalaşmış kanalciqlar görünür. Bu kanalciqların

mənfəzi tireoid maddəyə bənzər kütlələrlə dolu olduğu üçün qalxanabənzer vəzin follikullarını xatırladır. Beləliklə, xronik pielonefrit zamanı yaranan bu morfoloji dəyişikliklərə “qalxanabənzer büzüşmüş böyrək” deyilir. Xronik tubulo-interstisial nefrit zamanı interstisiyanın və məməciklərin sklerozlaşması, kanalcıqların atrofiyası qeyd edilir. Bu xəstəlik zamanı klinikada “duz itirən böyrək” sindromu inkişaf edir. Böyrəklərin amiloidozu zamanı ilk mərhələlərdə böyrəyin ölçüləri artdığı üçün (proteinuriya mərhələsi) “böyük piyli böyrək”, nefrotik mərhələdə isə “böyük ağ amiloidli böyrək” terminlərindən istifadə edilir. Uremik mərhələdə böyrək büzüşür (ölçüləri kiçilir) və amiloidli-büzüşmüş böyrək adlanır (bax: Həsənov Ə.B. Patoloji anatomiya. Dərslək. Bakı: Elm, 2003, s.494; Серов В.В., Струков А.И. Патологическая анатомия. М.: Медицина 1995, с.413-414). Statistik məlumatlardan da göründüyü kimi namizədlərin 31,74%-i “qalxanabənzer büzüşmüş böyrək”lə “amiloidli büzüşmüş böyrəyi” diferensiasiya edə bilməmişlər. Bu hal namizədlərin adı çəkilən xəstəliklər zamanı böyrəyin mikroskopik quruluşu haqqında az məlumatlı olmalarını göstərir. Praktiki məşğələlərdə orqan və toxumaların mikroskopik quruluşu haqqında daha ətraflı məlumat verilsə yaxşı olar. Patoloji-anatomik diaqnozun qoyulmasında spesifik makroskopik və mikroskopik əlamətlər mühüm əhəmiyyətə malikdir. Müxtəlif böyrək patologiyalarının diferensiasiyası üçün bu əlamətlərin diqqətlə öyrənilməsi zəruridir.

Test tapşırığı “Allergiya əleyhinə dərman maddələri, immunostimulyatorlar” bölməsinə aid, mürəkkəblik dərəcəsinə görə orta ağırlıqlı olan bu test tapşırığı namizədlərin 15,25%-i tərəfindən doğru cavablandırılmışdır. Test tapşırığının düzgün cavablandırılması üçün namizədlərə, nəinki farmakologiyadan, hətta normal fiziologiyadan və patoloji fiziologiyadan, eləcə də biokimyadan əldə etdikləri bilikləri ümumiləşdirmək kifayət edir.

Kuifenadin endogen histaminin miqdarını azaltmaqla antihistamin təsir göstərir və müxtəlif allergik vəziyyətlərdə istifadə edilir. Belə ki, preparatın təsir mexanizmi endogen histaminin parçalanmasında iştirak edən diaminoksidaza fermentinin aktivləşdirilməsi ilə bağlıdır. Lakin monoaminoksidaza və histamin-N-metiltransferaza (namizədlərin 25,58%-i tərəfindən seçilmişdir) fermentləri histaminin katabolizminə təsir etsələr də, kuifenadin preparatının təsir mexanizmində iştirak etmirlər (bax: Qəniyev M.M. Farmakologiya. Dərslək, 2 cildə, Bakı: Təbib, 2014, cild II, s. 607). Namizədlərin 21,35%-nin yanlış olaraq doğru cavab kimi seçdiyi histidindekarboksilaza fermenti isə əksinə toxumalarda histaminin əmələ gəlməsinə və miqdarının artmasına səbəb olur. Katexol-O-metiltransferaza fermenti isə histaminin metabolizmində iştirak etmir.

Biokimya fənni üzrə statik, dinamik və funksional biokimya sahəsində namizədlərin bilik və bacarıqlarını yoxlayan test tapşırıqları təqdim edilmişdir. Cari ildə biokimya fənni üzrə “Zülalların kimyası və funksiyası”, “Karbohidratların kimyası və funksiyası”, “Fermentlər”, “Vitaminlər”, “Hormonlar”, “Maddələr mübadiləsinin əsas qanunauyğunluqları. Enerji mübadiləsi”, “Karbohidrat mübadiləsi”, “Zülal mübadiləsi” və s. mövzuları əhatə edən 13 test tapşırığı təqdim olunmuşdur. Namizədlər “Karbohidratların kimyası və funksiyası” bölməsinə aid olan, B variantı, 56-cı test tapşırığını (müalicə işi, pediatriya istiqaməti) doğru cavablandırmaqda çətinlik çəkmişlər. Test tapşırığı namizədlərin yalnız 20,70%-i tərəfindən doğru cavablandırılmışdır (doğru cavab: E).

Həmin test tapşırığının şərhini təqdim edirik.

Maddələr	Ketoza	Oliqosaxarid	Polisaxarid
X	+	–	–
Y	–	+	–
Z	–	–	+

X, Y və Z-i müəyyən edin.

- A) X – ksiluloza; Y – saxaroza; Z – sial turşusu
- B) X – arabinoza; Y – rafinoza; Z – hialuron turşusu
- C) X – dezoksiriboza; Y – maltoza; Z – nişasta
- D) X – riboza; Y – laktoza; Z – qlikogen
- E) X – fruktoza; Y – xondrozin; Z – hialuron turşusu

Orta ağırlıqlı bu test tapşırığını doğru cavablandırmaq üçün namizədlərdən karbohidratların kimyasına aid biliklərini ümumiləşdirmək tələb olunur. Məlumdur ki, ketozalar üçün onların molekul strukturunda karbonil (keton) qrupunun olması səciyyəvi xüsusiyyətdir. Cavab variantlarında göstərilən monosaxaridlərdən ksiluloza və fruktoza keton qrupuna malikdir (bax: Əfəndiyev A.M., İslamzadə F.Q., İslamzadə F.İ. İnsan biokimyasının əsasları: Dərslək, I cild, Bakı: Müəllim, 2009, s. 29, 58). Namizədlərin 25,49%-i A, 26,36%-i isə C cavab variantlarını doğru cavab kimi seçmişlər. C cavab variantını seçən namizədlər dezoksiribozanın keton qrupuna malik olduğunu güman edərək səhvə yol vermişlər. A cavab variantında qeyd olunan sial turşusu polisaxarid olmadığı üçün doğru cavab E olacaqdır.

Qeyd etmək lazımdır ki, xondrozin xondroitinsulfatın quruluş monomeri olan oliqosaxariddir. Namizədlərin test tapşırığını cavablandırmaqda çətinlik çəkməsinin səbəbi onların, adətən, “Karbohidratların kimyası və funksiyası” bölməsinə az diqqət yetirmələridir. Bu test tapşırığının həllində namizədlərin çox zəif nəticə göstərmələrinin səbəbini təkcə onların biliklərinin yetərinə olmaması ilə deyil, daha çox məntiqi mühakimə, təhlil və biliklərini tətbiq etmə qabiliyyətlərinin aşağı olması ilə də izah etmək olar. Görünür, namizədlər qəbul imtahanına hazırlaşarkən mövzuları lazımi səviyyədə sistemləşdirə bilməmişlər.

Ümumiyyətlə, rezidenturaya qəbulun baza fənləri üzrə biliklərin qiymətləndirilməsi imtahanının nəticəsinin təhlili göstərir ki, namizədlərin cavablandırmaqda daha çox çətinlik çəkdikləri test tapşırıqları farmakologiya və histologiya fənlərinə aid olur. Bu müvafiq kafedraların əməkdaşlarını ciddi düşündürməlidir.

Cari ildə də baza fənləri üzrə biliklərin qiymətləndirilməsi imtahanında patoloji fiziologiya və normal fiziologiya fənləri üzrə ayrılıqda 5 test tapşırığı (cəmi 10 test tapşırığı) açıq tipli olmuşdur. Açıq tipli test

tapşırıqlarından 2-si uyğunluğun müəyyən edilməsi, 3-cü seçim tipli test tapşırıqlarına aid olmuşdur. İmtahanda açıq formalı test tapşırıqlarından istifadə olunması əzbərçiliyin və verilmiş cavablardan birinin təsadüfi şəkildə seçilməsinin qarşısını almaq məqsədi daşıyır. Açıq tipli test tapşırıqları mürəkkəblik dərəcəsinə görə orta və çətin olmuşdur. Qeyd etmək lazımdır ki, belə test tapşırıqları namizədlərdən nəzəri biliklərini tətbiq etməklə nəticə çıxarmağı tələb edir.

Təhlillər göstərmişdir ki, namizədlər açıq tipli test tapşırıqlarının həllində hər il olduğu kimi cari ildə də çətinlik çəkmişlər. Buna misal olaraq (müalicə işi, pediatriya istiqaməti), **patologiya** bloku üzrə “Həzm sisteminin patologiyası” bölməsinə aid olan, B variantı, 84-cü test tapşırığını göstərmək olar.

Patologiya bloku üzrə patoloji fiziologiya fənnindən təqdim olunmuş və namizədlərin cavab verməkdə çətinlik çəkdikləri uyğunluğun müəyyən edilməsinin tələb edən test tapşırığının şərhini təqdim edirik.

Uyğunluğu müəyyən edin.

1. Barret ezofaqiti
2. Kəskin qastrit
3. Mədə xorası

- a. Prostaqlandinlərin çatışmazlığı
- b. Distal ezofaqusda metaplaziya
- c. Uremiya
- d. *Helicobacter pylori*
- e. Kortikosteroidlərin təsiri

Mürəkkəblik dərəcəsinə görə çətin olan açıq formalı bu test tapşırığı namizədlərin yalnız 4,14%-i tərəfindən doğru cavablandırılmışdır (doğru cavab: 1 – b; 2 – c; 3 – a,d,e).

Məlumdur ki, *Helicobacter pylori* xora xəstəliyinin əsas etioloji amili hesab olunur. Xoranın patogenezinin əsasını mədə-bağırsaq sisteminin selikli qişasını mühafizə edən amillərlə onu zədələyən amillər arasındakı nisbətə pozulması təşkil edir. Mühafizəedici amillərə selik, bikarbonatlar, selikli qişanın epitel hüceyrələrinin regenerasiya qabiliyyəti və mədə-bağırsaq sisteminin selikli qişasının qan təchizatı, prostaqlandinlər aiddir. Prostaqlandinlər mədənin selikli qişasının qan təchizatını yaxşılaşdırmaq, selik və bikarbonatların sekresiyasını stimullaşdırmaqla onu zədələyici amillərin təsirindən qoruyur. Uzun müddət istifadə olunan iltihab əleyhinə steroidlər prostaqlandinlərin sintezini, seliyan əmələ gəlməsini, selikli qişanın qanla təchizatını və epitel hüceyrələrinin regenerasiya qabiliyyətini azaldır.

Bəzən qida borusunun selikli qişasının metaplaziyası – yastı epitel hüceyrələrinin silindrik hüceyrələrlə əvəz olunması (Barret ezofaqusu) baş verir.

Böyrək çatışmazlığının ən təhlükəli ağırlaşmaları uremik sindromun və uremik komanın inkişaf etməsidir. Uremik sindrom zamanı azot birləşmələri həzm sisteminin selikli, eləcə də seroz qişalarından xaric olarkən onları zədələyir və müvafiq olaraq uremik qastrit, kolit, plevrit, perikardit və peritonit əmələ gəlməsinə səbəb olur (bax: Əliyev S.C., Əliyev M.X. *Patoloji fiziologiya. 1-ci cild. Bakı: Təbib, 2015, II hissə. 183, 201, 249; Новичкий В.В., Гольдберг Е.Д., Уразова О.И. Патологическая физиология. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2010, том 2, с.326, 343, 345-348; Robbins, Kumar V., Abdul K.Abbas, N.Fausto, Ricard N.Mitchell. Basic Pathology. 8-th edition. 2007, p.593). Namizədlərin 7,41%-i bu test tapşırığını cavablandırmamışdır.*

Normal fiziologiya fənni üzrə namizədlərin cavab verməkdə çətinlik çəkdikləri “Həzm sisteminin fiziologiyası” bölməsinə aid olan və seçim tələb edən, B variantı, 98-ci test tapşırığı olmuşdur.

Mədə şirəsi ifrazını ləngidir:

1. Qastrin
2. Histamin
3. Enteroqastron
4. Motilin
5. Serotonin
6. Asetilxolin

Açıq tipli orta ağırlıqlı bu test tapşırığını namizədlərin 16,56%-i doğru cavablandırmışdır (doğru cavab: 3,5).

Bu test tapşırığının düzgün cavablandırılması üçün “Mədənin sekretor fəaliyyəti və onun tənzimi” mövzusu üzrə əldə olunan biliklərin ümumiləşdirilməsi tələb olunur. Mədə şirəsinin ifrazı sinir tənzimi ilə yanaşı humoral yolla da tənzim olunur. Qastrin, histamin, asetilxolin, motilin, zülalların parçalanma məhsulları və s. mədə şirəsi ifrazını artırır. Qastron, enteroqastron, vazointestinal peptid, serotonin və s. isə mədə sekresiyasını tormozlayır. Mədənin hərəkəti fəaliyyətini qastrin, motilin, insulin və s. artırır. Mövzu haqqında dərsliklərdə daha geniş məlumat verilmişdir (A.M.Məmmədov, K.V.Sudakov. Normal fiziologiya. Dərslik, Bakı: 2011, 2-ci cild, s.138-139; Судаков К.В. Нормальная физиология. М.: Мед.инф. агентство, 2015, с.404).

Çox təəssüf ki, test tapşırığı namizədlərin az bir hissəsi tərəfindən doğru cavablandırılmışdır. Görünür, əsas problem yenə də namizədlərin tədris zamanı əldə etdikləri bilikləri ümumiləşdirib tətbiq etmə bacarıqlarının qənaətbəxş səviyyədə olmaması ilə bağlıdır.

Təhlillər nəticəsində aydın olmuşdur ki, cari ildə histologiya, insan fiziologiyası və patoloji fiziologiya fənləri üzrə həzm sisteminə aid biliklərin tətbiqini tələb edən test tapşırıqları namizədlərin böyük əksəriyyəti tərəfindən doğru cavablandırılmamışdır. Dərsliklərdə həzm sistemi orqanlarının quruluşu, funksiyası, fiziologiyası və patologiyaları haqqında ətraflı məlumatlar verilməsinə baxmayaraq, namizədlərin bu sahədən olan test tapşırıqlarının cavablandırılmasında çətinlik çəkmələrinin səbəbləri araşdırılmalıdır. Bu hal müvafiq kafedraların professor-müəllim heyəti tərəfindən tədris zamanı nəzərə alınmalı, problemin həlli istiqamətində lazımı işlər görülməlidir.

Proqramı tam mənimsəmiş, güclü məntiqi təfəkkürə malik namizədlərin hazırlıq səviyyələrinin yoxlanılmasına, müstəqil araşdırma bacarıqlarının aşkara çıxarılmasına və qiymətləndirilməsinə imkan verən, seçim xarakterli açıq tipli tapşırıqların həlli üsullarına DİM-in nəşr etdiyi vəsaitlərdə kifayət qədər yer ayrılmasına baxmayaraq, çox təəssüf ki, namizədlər cari ildə də belə test tapşırıqlarının həllində çətinlik çəkmişlər. Əslində, açıq tipli test tapşırıqlarına cavab vermək üçün tələb olunan bacarıqlar çoxseçimli test tapşırıqlarına cavab vermək üçün tələb olunan bacarıqlardan mahiyyətə fərqlənmir. Kifayət qədər biliyə və məntiqi təfəkkürə malik olan namizədlər bu tapşırıqlara asanlıqla cavab verə bilirlər. Namizədlərin bilik, bacarıq və vərdişlərində olan çatışmazlıqların bir qismi onların praktikiyönlü biliyinin dərin olmaması ilə bağlıdır ki, bu da, əsasən, tədris prosesində həmin istiqamətə az diqqət yetirilməsinin göstəricisidir.

Aparılan təhlillərdən belə nəticəyə gəlmək olar ki, rezidenturaya qəbul imtahanlarında uğur qazanmaq üçün namizədlərdən dərslikdəki materialları öyrənməklə yanaşı, həm də ümumiləşdirmə aparmaq, mənimsədikləri bilikləri sistemləşdirmək və tətbiq etmək qabiliyyətlərini də inkişaf etdirmək tələb olunur.

Baza ali tibb təhsili verən ali təhsil müəssisələrində isə tələbələrin məntiqi düşünmə, nəzəri bilikləri tətbiq etmə bacarıqlarının inkişaf etdirilməsinə diqqət artırılmalı, təhsilin səviyyəsi yaxşılaşdırılmalı, müasir tələblərə uyğunlaşdırılmalı və daha çox tətbiqiylənlü olmalı, eləcə də bu tələblərə cavab verən dərsliklər və dərs vəsaitləri hazırlanmalıdır. DİM ali tibb təhsilinin növbəti mərhələsi olan rezidenturaya yüksəkixtisaslı tibb kadrlarının hazırlanması, ən layiqli namizədlərin qəbulu, eləcə də rezidenturaya qəbul imtahanına hazırlaşanlara elmi-metodik kömək göstərilməsini həmişə diqqət mərkəzində saxlayır. Ötən illərdə bu istiqamətdə baza fənlərindən “İnsan anatomiyası” və “Bioloji kimya”, ixtisas fənlərindən isə ilk dəfə olaraq stomatologiya istiqaməti üzrə “Terapevtik stomatologiya (Parodont və oral mukoza xəstəlikləri)”, cari ildə isə “Histologiya (sitologiya, embriologiya, ümumi və xüsusi histologiya)”, “Patoloji fiziologiya” və “Normal fiziologiya” adlı elmi-metodik vəsaitlər işlənib-hazırlanmışdır. Hazırlanmış vəsaitlər rezidenturaya qəbul proqramları əsasında tərtib olunmuşdur. Bu silsilədən olan işlər davam etdirilir. Ümidvarıq ki, təqdim olunan vəsaitlər namizədlər üçün faydalı olacaqdır.

4. ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ TƏLƏBƏ QƏBULU

4.1 Orta ixtisas təhsili müəssisələrinə tam orta təhsil bazasında tələbə qəbulu

Tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə ərizələrin qəbulu “Azərbaycan Respublikasının orta ixtisas təhsili müəssisələrinə tam orta təhsil bazasında tələbə qəbulu qaydaları”na uyğun olaraq martın 29-dan aprelin 30-dək internet vasitəsilə aparılıb. Abituriyentlər ekabinet.dim.gov.az internet sahifəsində "Şəxsi kabinet" yaratdıqdan sonra şəxsi kabinetinin istifadəçi adı və parolundan istifadə etməklə Dövlət İmtahan Mərkəzinin müvafiq internet sahifəsinə (eservices.dim.gov.az/erizebak/erize) daxil olub, "Abituriyentin elektron ərizəsi" formasını doldurublar və təsdiq ediblər (etdiriblər). Müsabiqədə iştirak ödənişli olmuşdur. Orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbullu bağlı ilk dəfə müraciət etmiş Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının imtahanda iştirakı dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına (pulsuz) olmuşdur.

Ərizənin təsdiqi DİM-in məlumat bazalarında abituriyent barədə olan məlumatların yetərli olub-olmamasından asılı olaraq iki üsulla həyata keçirilib:

1. Aşağıda göstərilən kateqoriyalardan olan abituriyentlər elektron ərizələrini Sənəd Qəbulu Komissiyalarına (SQK) müraciət etmədən özləri təsdiq ediblər:

- 1.1. Azərbaycan Respublikasının tam orta təhsil müəssisələrini cari ildə bitirən abituriyentlər;
- 1.2. Azərbaycan Respublikasının tam orta təhsil müəssisələrini 2012-ci və ondan sonrakı illərdə bitirən abituriyentlər;
- 1.3. Azərbaycan Respublikasının ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrini 2013-cü və ondan sonrakı illərdə bitirən abituriyentlər;
- 1.4. 2012-ci və ondan sonrakı illərdə Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsinə və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olmaq üçün ərizə verib onu təsdiq etdirmiş abituriyentlər.

2. 1.1, 1.2, 1.3 və 1.4-cü bəndlərdə göstərilən abituriyentlərdən başqa, digər abituriyentlər elektron ərizələrini tələb olunan sənədləri təqdim etməklə müvafiq SQK-da təsdiq etdirib. Tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə ərizə verən abituriyentlər ərizələrini martın 29-dan aprelin 30-dək təsdiq etdiriblər. Ərizə qəbulu elanının tam mətni DİM-in internet saytında ictimaiyyətə təqdim olunub və ərizə qəbulu ilə bağlı bütün digər lazımi məlumatlar da müntəzəm və operativ şəkildə saytda yerləşdirilib. Bundan başqa, «Abituriyentin elektron ərizəsi» formasının doldurulması qaydası dəfələrlə televiziya kanallarında əyani şəkildə abituriyentlərə izah olunub.

Azərbaycanda təhsil almış Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları (1.1, 1.2, 1.3 və 1.4-cü bəndlərdə göstərilən abituriyentlər istisna olmaqla) tələb olunan sənədləri təqdim etməklə elektron ərizələrini aşağıdakı SQK-larda təsdiq etdiriblər:

Bakı şəhərində:

Bakı Dövlət Universiteti; Azərbaycan Texniki Universiteti; Azərbaycan Universiteti;

Digər şəhər və rayonlarda:

Naxçıvan ş. DİM-in Naxçıvan MR Regional Bölməsi ;

Sumqayıt ş. Sumqayıt Dövlət Universiteti;

Gəncə ş. DİM-in Gəncə Regional Bölməsi;

Lənkəran ş. DİM-in Lənkəran Regional Bölməsi;

<i>Şəki r-nu.</i>	<i>DİM-in Şəki Regional Bölməsi;</i>
<i>Qazax r-nu.</i>	<i>Bakı Dövlət Universitetinin Qazax filialı;</i>
<i>Bərdə r-nu.</i>	<i>DİM-in Bərdə Regional Bölməsi;</i>
<i>Xaçmaz r-nu.</i>	<i>DİM-in Xaçmaz Regional Bölməsi;</i>
<i>Şirvan r-nu.</i>	<i>DİM-in Şirvan Regional Bölməsi;</i>
<i>Göyçay r-nu.</i>	<i>DİM-in Göyçay Regional Bölməsi.</i>

Əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər (1.1, 1.2, 1.3 və 1.4-cü bəndlərdə göstərilən abituriyentlər istisna olmaqla), həmçinin xaricdə təhsil almış Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları ərizələrini aşağıdakı SQK-larda təsdiq etdirmişlər:

<u>Bakı şəhərində:</u>	<i>DİM;</i>
<u>Naxçıvan şəhərində:</u>	<i>DİM-in Naxçıvan MR Regional Bölməsi;</i>
<u>Gəncə şəhərində:</u>	<i>DİM-in Gəncə Regional Bölməsi;</i>
<u>Lənkəran rayonunda:</u>	<i>DİM-in Lənkəran Regional Bölməsi;</i>
<u>Xaçmaz rayonunda:</u>	<i>DİM-in Xaçmaz Regional Bölməsi;</i>
<u>Şəki rayonunda:</u>	<i>DİM-in Şəki Regional Bölməsi;</i>
<u>Şirvan şəhərində:</u>	<i>DİM-in Şirvan Regional Bölməsi;</i>
<u>Göyçay rayonunda:</u>	<i>DİM-in Göyçay Regional Bölməsi;</i>
<u>Bərdə rayonunda:</u>	<i>DİM-in Bərdə Regional Bölməsi.</i>

Gürcüstan Respublikasında yaşayan azərbaycanlılar ərizələrini Bakı Dövlət Universitetinin Qazax filialında yaradılmış SQK-da təsdiq etdiriblər.

Orta ixtisas təhsili müəssisələrinə tam orta təhsil bazasında tələbə qəbulu müsabiqəsi ali təhsil müəssisələrinə V ixtisas qrupu üzrə və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul imtahanlarında toplanılan ballar əsasında aparılıb. Tam orta təhsil səviyyəsini Azərbaycan Respublikasının ümumi təhsil müəssisələrində cari ildə bitirən abituriyentlər müsabiqədə qəbul imtahanı vermədən buraxılış imtahanında (11-ci siniflər üzrə) tədris dilindən, riyaziyyat və xarici dil fənlərindən əldə etdikləri nəticələr əsasında iştirak ediblər. Buraxılış imtahanını (11-ci siniflər üzrə) yalnız riyaziyyat və xarici dil fənləri üzrə verən cari ilin məzunları (tədris dili Azərbaycan və ya rus dili olmayan məktəblərin məzunları) tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olmaq üçün ərizə təqdim etdikləri halda buraxılış imtahanında digər fənlərlə yanaşı, ərizədə qeyd etdikləri bölməyə uyğun Azərbaycan və ya rus dili fənnindən imtahan veriblər.

Tam orta təhsil səviyyəsini əvvəlki illərdə bitirən və təhsil haqqında sənəd alan, yaxud tam orta təhsil səviyyəsini Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənarda bitirən abituriyentlər müsabiqədə iştirak etmək üçün iyulun 10-da Azərbaycan və ya rus dili, riyaziyyat və xarici dil fənlərindən qəbul imtahanı veriblər. Qəbul (buraxılış) imtahanında hər bir fənn üzrə abituriyentlərə 30 test tapşırığı təqdim olunmuş, test tapşırıqlarının cavablandırılmasına ümumilikdə 2 saat 15 dəqiqə vaxt ayrılmışdı.

İxtisas seçimi ali təhsil müəssisələrinə yerləşdirmənin nəticələri elan olunduqdan sonra aparılıb. İxtisas seçiminə qəbul imtahanında topladıqları ümumi balı 30-dan, Azərbaycan dili (rus dili) və riyaziyyat fənlərinin hər biri üzrə balı 8-dən az olmayan (xarici dil fənni üzrə bal məhdudiyyəti tətbiq edilmir) abituriyentlər buraxılıb. Xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasların müsabiqəsinə isə ümumi balı 25-dən (fənlər üzrə bal məhdudiyyəti tətbiq edilmir) az olmayan abituriyentlər buraxılıb. Tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə ixtisas seçimi ali təhsil müəssisələrinin boş qalan yerlərinə ixtisas seçimi ilə eyni vaxtda – avqustun 16-dan 20-dək internet vasitəsi ilə aparılıb. Abituriyentlərə eyni zamanda həm ali təhsil müəssisələrinin boş qalan yerlərinin, həm də orta ixtisas təhsili müəssisələrinin ixtisaslarının müsabiqəsində iştirak etmək imkanı verilib. Abituriyentlər elektron ərizələrində hər iki təhsil pilləsindən 20-dək ixtisas kodunu istəklərinə uyğun ardıcılıqla göstərib.

Xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasların müsabiqəsində qabiliyyət imtahanlarından “məqbul” alan və test imtahanında topladıqları ümumi balı 25-dən (fənlər üzrə bal məhdudiyyəti tətbiq edilməyib) az olmayan abituriyentlər iştirak ediblər. Onlara xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən ixtisaslarla yanaşı digər ixtisasların da kodlarını seçmək imkanı verilmişdi.

Bu il sentyabrın 1-dən 5-dək tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinin boş qalan yerlərinə əlavə müsabiqə elan olunmuşdu. Müsabiqə cari ilin məzunları üçün buraxılış imtahanının, digər abituriyentlər üçün iyulun 10-da keçirilmiş qəbul imtahanının nəticələrinə əsasən aparılmışdır. Müsabiqədə iştirak edən abituriyentlər elektron ərizələrində yalnız orta ixtisas təhsili müəssisələrinin 20-dək ixtisas kodunu istəklərinə uyğun ardıcılıqla göstərmişlər.

Tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə ümumilikdə 9662 tələbə qəbulu nəzərdə tutulmuşdu. Bu yerlərin 1525-i özəl orta ixtisas təhsili müəssisələrinə (705 yer Bakı Biznes və Kooperasiya Kollecinə, 400 yer Odlar Yurdu Universitetinin "Odlar Yurdu" Kollecinə, 420 yer isə Qərbi Kaspi Universitetinin orta ixtisas təhsili pilləsinə ayrılmışdı. Plan yerlərinin sayı ötən ildəkindən 20.71% (1658 yer) artmışdı. Yerlərin 30.04%-i ödənişsiz, 69.96%-i isə ödənişli təhsil forması üçün planlaşdırılmışdı. Ümumi plan yerlərinin 71.18%-i Azərbaycan, 4.51%-i rus, 24.31%-i isə Azərbaycan və rus bölmələri abituriyentlərinin birgə müsabiqəsi üçün nəzərdə tutulmuşdu.

Bu il 51 dövlət orta ixtisas təhsili müəssisəsinə tələbə qəbulu aparılıb. Ən çox plan yerləri Mingəçevir Turizm Kollecinə (715 yer), ən az isə Naxçıvan Musiqi Kollecinə (10 yer) ayrılmışdı. Orta ixtisas təhsili müəssisələrinin qəbul planları haqqında məlumat aşağıdakı cədvəldə verilir:

Cədvəl 4.1.1

ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSİSƏLƏRİNİN QƏBUL PLANLARI (TAM ORTA TƏHSİL BAZASINDA)

№	ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSİSƏSİ	QƏBUL PLANI								
		ÖDƏNİŞSİZ				ÖDƏNİŞLİ				CƏMİ
		Azərb. bölməsi	Rus bölməsi	Birgə	Cəmi	Azərb. bölməsi	Rus bölməsi	Birgə	Cəmi	
1	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin nəzdində Azərbaycan Maliyyə-İqtisad Kolleci	70	20	0	90	235	30	0	265	355
2	Bakı Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kolleci	50	0	0	50	65	0	0	65	115
3	Bakı Qida Sənayesi Kolleci	36	34	0	70	69	36	0	105	175
4	Bakı Dövlət Sosial-İqtisad Kolleci	49	0	0	49	171	0	0	171	220
5	Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kolleci	36	12	0	48	72	69	0	141	189
6	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti nəzdində Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kolleci	125	10	0	135	260	70	0	330	465
7	Azərbaycan Texniki Universitetinin nəzdində Bakı Dövlət Rabitə və Nəqliyyat Kolleci	54	24	0	78	131	26	0	157	235
8	1 nömrəli Bakı Tibb Kolleci	0	0	160	160	0	0	230	230	390
9	2 nömrəli Bakı Baza Tibb Kolleci	0	0	205	205	0	0	320	320	525
10	Bakı Xoreqrafiya Akademiyasının orta ixtisas təhsili pilləsi	0	0	5	5	0	0	53	53	58
11	Bakı Humanitar Kolleci	26	0	0	26	73	0	0	73	99
12	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası nəzdində İncəsənət Kolleci	0	0	24	24	0	0	40	40	64
13	Azərbaycan Milli Konservatoriyası nəzdində Musiqi Kolleci	0	0	49	49	0	0	5	5	54
14	Azərbaycan Texniki Universitetinin nəzdində Bakı Texniki Kolleci	10	0	0	10	90	0	0	90	100
15	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin nəzdində Bakı Neft-Energetika Kolleci	0	0	0	0	120	0	0	120	120
16	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin nəzdində İnşaat Kolleci	39	0	0	39	64	0	0	64	103
17	Naxçıvan Tibb Kolleci	102	0	0	102	138	0	0	138	240

№	ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSISƏSİ	QƏBUL PLANI								
		ÖDƏNİŞSİZ				ÖDƏNİŞLİ				CƏMİ
		Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Birgə	Cəmi	Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Birgə	Cəmi	
18	Naxçıvan Dövlət Texniki Kolleci	7	0	0	7	7	0	0	7	14
19	Naxçıvan Musiqi Kolleci	0	0	0	0	10	0	0	10	10
20	Gəncə Tibb Kolleci	0	0	116	116	0	0	179	179	295
21	Gəncə Dövlət Regional Kolleci	143	0	0	143	252	0	0	252	395
22	Gəncə Musiqi Kolleci	0	0	10	10	0	0	30	30	40
23	Qazax Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	20	0	0	20	40	0	0	40	60
24	Tovuz Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	14	0	0	14	18	0	0	18	32
25	Ə.Əliyev adına Sumqayıt Tibb Kolleci	75	0	0	75	113	0	0	113	188
26	Sumqayıt Dövlət Universitetinin nəzdində Sumqayıt Dövlət Texniki Kolleci	37	0	0	37	146	0	0	146	183
27	Sumqayıt Musiqi Kolleci	0	0	13	13	0	0	0	0	13
28	Quba Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	8	0	0	8	12	0	0	12	20
29	Quba Tibb Kolleci	30	0	0	30	35	0	0	35	65
30	Şamaxı Dövlət Regional Kolleci	120	0	0	120	135	0	0	135	255
31	Mingəçevir Tibb Kolleci	85	0	0	85	120	0	0	120	205
32	Mingəçevir Turizm Kolleci	198	0	0	198	517	0	0	517	715
33	Şəki Tibb Kolleci	45	0	0	45	55	0	0	55	100
34	Şəki Dövlət Texniki Kolleci	15	0	0	15	30	0	0	30	45
35	Şəki Dövlət Regional Kolleci	0	0	59	59	0	0	42	42	101
36	Şuşa Humanitar Kolleci	0	0	47	47	0	0	85	85	132
37	Ağdam Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	47	0	0	47	108	0	0	108	155
38	Ağdam Musiqi Kolleci	0	0	15	15	0	0	5	5	20
39	Ağdaş Dövlət Humanitar Kolleci	33	0	0	33	52	0	0	52	85
40	Ağcabədi Pedaqoji Kolleci	74	0	0	74	81	0	0	81	155
41	Şirvan Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kolleci	0	0	79	79	0	0	100	100	179
42	Bərdə Dövlət İdarəetmə və Texnologiya Kolleci	27	0	0	27	47	0	0	47	74
43	Sabirabad Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	40	0	0	40	70	0	0	70	110
44	Göyçay Dövlət İdarəetmə və Texnologiya Kolleci	0	0	115	115	0	0	170	170	285
45	Lənkəran Tibb Kolleci	60	0	0	60	90	0	0	90	150
46	Lənkəran Dövlət Humanitar Kolleci	0	0	87	87	0	0	106	106	193
47	Astara Pedaqoji Kolleci	41	0	0	41	50	0	0	50	91
48	İsmayilli Dövlət Humanitar və Texnologiya Kolleci	35	0	0	35	95	0	0	95	130
49	Saatlı Tibb Kolleci	20	0	0	20	20	0	0	20	40
50	Cəlilabad Tibb Kolleci	20	0	0	20	20	0	0	20	40
51	Masallı Dövlət Regional Kolleci	27	0	0	27	28	0	0	28	55
52	Bakı Biznes və Kooperasiya Kolleci	0	0	0	0	600	105	0	705	705
53	Odlar Yurdu Kolleci	0	0	0	0	400	0	0	400	400
54	Qərbi Kaspi Universitetinin orta ixtisas təhsili pilləsi	0	0	0	0	420	0	0	420	420
	Cəmi	1818	100	984	2902	5059	336	1365	6760	9662

Orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul üçün ümumilikdə 57043 abituriyent ərizəsi daxil olub, onlardan ixtisas seçimi mərhələsində 14886 nəfər iştirak edib. Ötən illə müqayisədə cari ildə ixtisas seçimi mərhələsində iştirak edənlərin sayı 2.60% artıb (377 nəfər).

Sənəd verənlərin 46.23%-ni (26373 nəfər) oğlanlar, 53.77%-ni (30670 nəfər) qızlar, ixtisas seçimi mərhələsində iştirak edənlərin isə 32.81%-ni (4884 nəfər) oğlanlar, 67.19%-ni (10002 nəfər) qızlar təşkil edib. İxtisas seçimi mərhələsində daxil olmuş ərizələrin 96.10%-i Azərbaycan, 3.90%-i rus bölməsinə aid olub.

Dövlət orta ixtisas təhsili müəssisələrinin qəbul planı və abituriyent ərizələrinin sayının illər üzrə dinamikası 4.1.1 sayılı şəkildəki diaqramlarda təqdim edilir. Şəkildən göründüyü kimi, 1993 və 1994-cü illərdə abituriyent ərizələrinin sayı plan yerlərinin sayından xeyli çox olub. Əslində, bu həmin illərdə abituriyentlərin orta ixtisas təhsili müəssisələrinə istəklərinin artmasının nəticəsi deyil, həmin təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarının ali təhsil müəssisələri ilə birgə aparılmasının nəticəsi idi. O illərdə abituriyentlərə ali təhsil müəssisələri ilə yanaşı, orta ixtisas təhsili müəssisələrinin də ixtisaslarını göstərmək imkanı verildiyindən, onlar əksər hallarda ərizələrində ilk yerlərdə ali təhsil müəssisələrinin, sonrakı yerlərdə isə orta ixtisas təhsili müəssisələrinin ixtisaslarını göstərirdilər. Nəticədə, onların böyük əksəriyyəti ali təhsil müəssisələrinə qəbul olduğundan orta ixtisas təhsili müəssisələrinin planı dolmurdu. Buna görə də bu təhsil pilləsi üzrə qəbul planının dolma faizi 1993-cü ildə cəmi 34.96, 1994-cü ildə isə 52.79% təşkil etmişdi. Qeyd etmək lazımdır ki, orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbulun ali təhsil müəssisələri ilə birgə aparıldığı illərdə yalnız orta ixtisas təhsili müəssisələrinin ixtisaslarını 1992-ci ildə 5466, 1993-cü ildə 848, 1994-cü ildə isə cəmi 454 nəfər abituriyent seçmişdi.

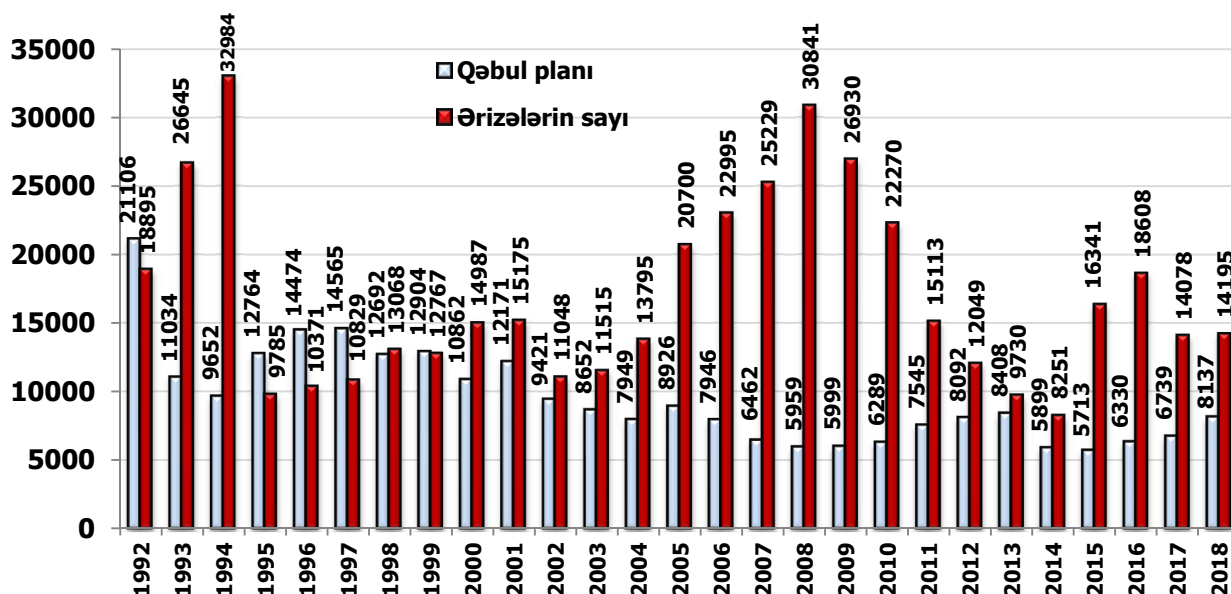
1995–1997-ci illərdə abituriyent ərizələrinin sayı qəbul planından az olmuş və planın yalnız 72-77%-ni təşkil etmişdi. 1998, 1999-cu illərdə bu fərq azalmış, 2000–2004-cü illərdə ərizələrin sayı qəbul planından bir qədər artıq olmuşdu. Bununla belə, ixtisaslar üzrə abituriyentlərin istəkləri qeyri-bərabər paylandığından bəzi ixtisaslarda yüksək müsabiqə vəziyyəti yaranmış, digərlərinə isə heç planın yarısı qədər də ərizə verilməmişdi. 2005, 2006, 2007, 2008, 2009 və 2010-cu illərdə, nəhayət, ərizələrin sayı plan yerlərinin sayını əhəmiyyətli dərəcədə (göstərilən illərə uyğun olaraq 2.3, 2.9, 3.9, 5.2, 4.5 və 3.5 dəfə) üstələmişdi. Lakin 2011-ci ildə müsabiqədə iştirak etmək üçün ümumi bala qoyulan tələb 50-dən 100-ə qaldırıldığı üçün abituriyentlərin ərizələrinin sayı əvvəlki ilə nəzərən azalmışdı. Son dörd ildə abituriyent ərizələrinin sayında kəskin artım müşahidə olunub. Bu orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbulun buraxılış imtahanlarının nəticəsi əsasında aparılması (əvvəlki illərin məzunları müsabiqədə buraxılış imtahanı modelinə uyğun verdikləri imtahanın nəticəsi, cari ilin məzunları isə buraxılış imtahanlarında əldə etdikləri nəticə əsasında iştirak etmişlər) və cari ilin məzunları üçün müsabiqənin pulsuz olması ilə əlaqədardır.

Qeyd etmək lazımdır ki, son üç ildə qəbul planı üzrə də artım həyata keçirilib. Təkcə 2018-ci ildə plan yerlərinin sayı 2017-ci illə müqayisədə 20,74% artmışdır.

Dövlət orta ixtisas təhsili müəssisələrinin ödənişli və ödənişsiz təhsil formalarının 1992–2018-ci illər üzrə qəbul planlarının dinamikası 4.1.2 sayılı şəkildəki diaqramda təqdim edilib. Bu təhsil müəssisələrinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul 1995-ci ildən aparıldığından diaqramda ondan əvvəlki illər üçün yalnız ödənişsiz təhsil formasının qəbul planı göstərilir.

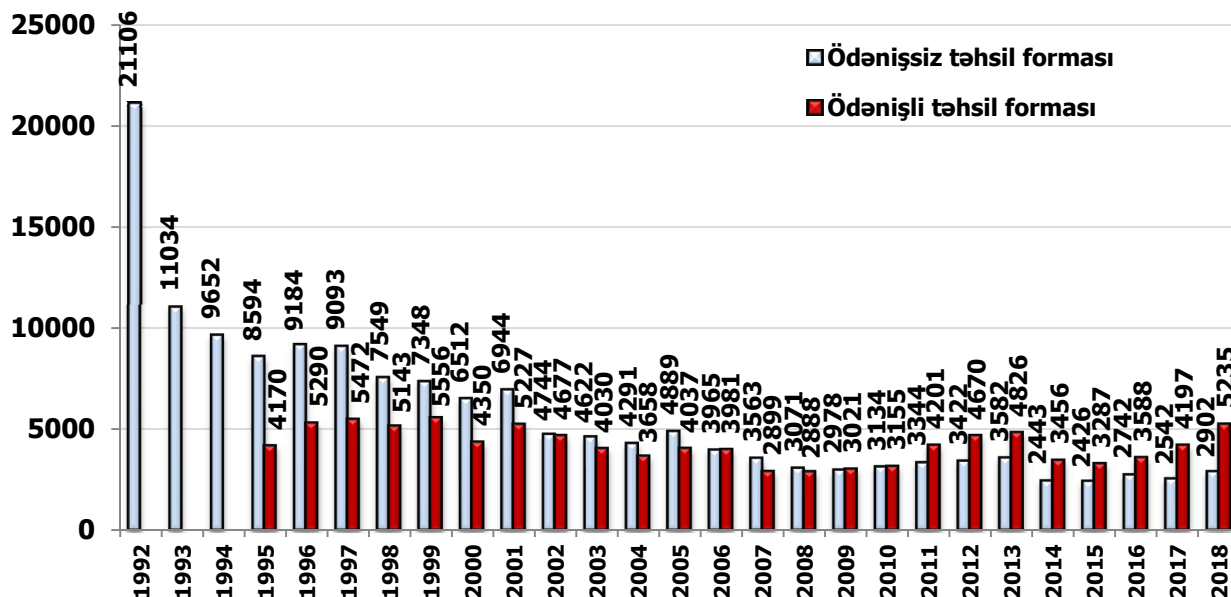
Diaqramdan göründüyü kimi, 1995–2001-ci illər ərzində ödənişsiz təhsil forması üçün ayrılan plan yerləri sayca böyük üstünlüyə malik olub. Lakin 2002-ci ildən ödənişli və ödənişsiz təhsil formaları üzrə qəbul planları, demək olar ki, bərabərləşdirilib. 2011-ci ildən isə artıq ödənişli təhsil forması üzrə qəbul planı üstünlüyə malik olub.

QƏBUL PLANI VƏ ƏRİZƏLƏRİN* SAYI (DÖVLƏT ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSISƏLƏRİNİN ÖDƏNİŞSİZ VƏ ÖDƏNİŞLİ TƏHSİL FORMALARI ÜZRƏ)

Şəkil 4.1.1

DÖVLƏT ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSISƏLƏRİNİN ÖDƏNİŞSİZ VƏ ÖDƏNİŞLİ TƏHSİL FORMALARI ÜZRƏ QƏBUL PLANLARI

Şəkil 4.1.2

* 2008-ci ildən etibarən ixtisas seçimi mərhələsində yalnız müsabiqə şərtlərini yerinə yetirən abituriyentlər iştirak edib.

2018-ci ildə orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul üçün ayrılmış plan yerləri və ərizə vermiş abituriyentlərin sayı, təhsil bölmələri və ixtisaslar üzrə paylanma spektri, uyğun olaraq, 4.1.2, 4.1.3 və 4.1.4 sayılı cədvəllərdə göstərilir.

Təqdim olunan ərizələrin paylanmasının təhlili göstərir ki, abituriyentlərin 84.43%-i texniki, kənd təsərrüfatı, iqtisad, pedaqoji ixtisasları, 3.10%-i xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən dizayn və bədən tərbiyəsi ixtisaslarını, 51.20%-i tibb ixtisaslarını, 8.27%-i kimya-texnoloji ixtisasları, 13.16%-i baytarlıq və aqronomluq ixtisaslarını, 45.13%-i humanitar ixtisasları və 3.92%-i isə xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən incəsənət və musiqi ixtisaslarını seçib. Qəbul planının bölgüsü isə belədir: plan yerlərinin 57.31%-i texniki, kənd təsərrüfatı, iqtisad, pedaqoji ixtisaslara, 3.36%-i xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən dizayn və bədən tərbiyəsi ixtisaslarına, 23.94%-i tibb ixtisaslarına, 0.47%-i kimya-texnoloji ixtisaslara, 2.58%-i baytarlıq və aqronomluq ixtisaslarına, 7.45%-i humanitar ixtisaslara və 4.90%-i isə xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən incəsənət və musiqi ixtisaslarına aiddir.

4.1.4 sayılı cədvəldən göründüyü kimi, abituriyentlərin 17.86%-i (2659 nəfər) ərizələrində yalnız texniki, kənd təsərrüfatı, iqtisad, pedaqoji ixtisasları, 9.38%-i (1396 nəfər) isə yalnız tibb ixtisaslarını qeyd edib.

Müsabiqə vəziyyəti 4.1.5 sayılı cədvəldə təqdim edilib. Ən yüksək müsabiqə kimya-texnoloji ixtisaslar üzrə olub. Bu ixtisaslar üzrə bir tələbə yerinə, 4-5 abituriyent sənəd verib. Ümumilikdə bütün ixtisaslar üzrə müsabiqə vəziyyəti 1.541-ə bərabər olub, yəni bir yerə 1-2 abituriyent sənəd verib. Ötən illə müqayisədə müsabiqə vəziyyəti aşağı olub. Plan yerlərinin dolma faizi isə 93.88%-dən 95.16%-ə qədər artıb.

Cədvəl 4.1.2

QƏBUL PLANLARI VƏ İXTİSAS SEÇİMİ MƏRHƏLƏSİNDƏ ABİTURIYENT ƏRİZƏLƏRİNİN SAYI

№	İstiqamətlər	QƏBUL PLANI				ƏRİZƏLƏRİN SAYI		
		Azərbaycan bölməsinin abituriyentləri üçün	Rus bölməsinin abituriyentləri üçün	Hər iki bölmənin abituriyentlərinin birgə müsabiqəsi üçün	Bütövlükdə	Azərbaycan bölməsi	Rus Bölməsi	Bütövlükdə
1	Texniki, kənd təsərrüfatı, iqtisad, pedaqoji ixtisaslar	4570	376	591	5537	12043	525	12568
2	Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən dizayn və bədən tərbiyəsi ixtisasları	308	0	17	325	456	5	461
3	Tibb ixtisasları	1103	0	1210	2313	7321	301	7622
4	Kimya-texnoloji ixtisaslar	45	0	0	45	1231	0	1231
5	Baytarlıq və aqronomluq	209	0	40	249	1943	16	1959
6	Humanitar ixtisaslar	477	60	183	720	6418	300	6718
7	Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən incəsənət və musiqi ixtisasları	165	0	308	473	546	37	583
	C Ə M İ	6877	436	2349	9662	14306	580	14886

Cədvəl 4.1.3

İXTİSAS SEÇİMİ MƏRHƏLƏSİNDƏ ABİTURIYENT ƏRİZƏLƏRİNİN PAYLANMASI

№	İstiqamətlər	Azərbaycan bölməsi		Rus Bölməsi		Bütövlükdə	
		ərizələrin		ərizələrin		ərizələrin	
		sayı	faizi	sayı	faizi	sayı	faizi
1	Texniki, kənd təsərrüfatı, iqtisad, pedaqoji ixtisaslar	12043	84.18	525	90.52	12568	84.43
2	Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən dizayn və bədən tərbiyəsi ixtisasları	456	3.19	5	0.86	461	3.10
3	Tibb ixtisasları	7321	51.17	301	51.90	7622	51.20

Cədvəl 4.1.3 (ardı)

№	İstiqamətlər	Azərbaycan bölməsi		Rus Bölməsi		Bütövlükdə	
		ərizələrin		ərizələrin		ərizələrin	
		sayı	faizi	sayı	faizi	sayı	faizi
4	Kimya-texnoloji ixtisaslar	1231	8.60	0	0.00	1231	8.27
5	Baytarlıq və aqronomluq	1943	13.58	16	2.76	1959	13.16
6	Humanitar ixtisaslar	6418	44.86	300	51.72	6718	45.13
7	Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən incəsənət və musiqi ixtisasları	546	3.82	37	6.38	583	3.92
	C Ə M İ	14306	100.00	580	100.00	14886	100.00

Cədvəl 4.1.4

**İXTİSAS SEÇİMİ MƏRHƏLƏSİNDƏ
ƏRİZƏLƏRİN İXTİSASLAR ÜZRƏ PAYLANMASI**

№	ABİTURİYENT ƏRİZƏLƏRİNİN BÖLGÜSÜ	ƏRİZƏLƏRİN	
		mütləq sayı	nisbi sayı, %
1	Yalnız texniki, kənd təsərrüfatı, iqtisad, pedaqoji ixtisaslarının qeyd edildiyi ərizələr	2659	17.86
2	Yalnız xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən dizayn və bədən tərbiyəsi ixtisaslarının qeyd edildiyi ərizələr	305	2.05
3	Yalnız tibb ixtisaslarının qeyd edildiyi ərizələr	1396	9.38
4	Yalnız kimya-texnoloji ixtisaslarının qeyd edildiyi ərizələr	0	0.00
5	Yalnız baytarlıq və aqronomluq ixtisaslarının qeyd edildiyi ərizələr	17	0.11
6	Yalnız humanitar ixtisasların qeyd edildiyi ərizələr	32	0.21
7	Yalnız xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən incəsənət və musiqi ixtisaslarının qeyd edildiyi ərizələr	334	2.24
8	Müxtəlif ixtisaslarının qeyd edildiyi ərizələr	10143	68.14
	Cəmi	14886	100.00

Cədvəl 4.1.5

İXTİSAS SEÇİMİ MƏRHƏLƏSİNDƏ MÜSABİQƏ VƏZİYYƏTİ

№	İstiqamətlər	Azərbaycan bölməsi	Rus Bölməsi	Birgə	Bütövlükdə
1	Texniki, kənd təsərrüfatı, iqtisad, pedaqoji ixtisaslar	1.650	0.914	1.955	1.519
2	Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən dizayn və bədən tərbiyəsi ixtisasları	1.333		3.590	1.344
3	Tibb ixtisasları	2.494		2.885	2.481
4	Kimya-texnoloji ixtisaslar	4.803			4.803
5	Baytarlıq və aqronomluq	2.078		1.590	1.847
6	Humanitar ixtisaslar	3.618	1.322	3.129	2.962
7	Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən incəsənət və musiqi ixtisasları	1.197		1.393	1.178
	C Ə M İ	1.610	0.859	2.241	1.541

Orta ixtisas təhsili müəssisələrinin əyani şöbələrinin ixtisasları arasında ən yüksək müsabiqə texniki, kənd təsərrüfatı, iqtisad, pedaqoji ixtisaslar istiqaməti üzrə Bakı Dövlət Sosial-İqtisad Kollecinin “Bank işi” (bir yerə 21.80 ərizə), Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kollecinin “Kompüter şəbəkələri” və Astara Pedaqoji Kollecinin “Texnologiya müəllimliyi” (bir yerə, müvafiq olaraq, 18.15 və 18.11 ərizə), xüsusi qabiliyyət tələb edən dizayn və idman ixtisasları istiqaməti üzrə Astara Pedaqoji Kolleci, Ağdam Dövlət Sosial-İqtisadi Kollecinin “Fiziki tərbiyə müəllimliyi (ümumi orta təhsil bazası üçün)” və Gəncə Dövlət Regional Kollecinin “Bədən tərbiyəsi və idman” (bir yerə, müvafiq olaraq, 9.42, 6.11 və 6.66 ərizə), tibb ixtisasları istiqaməti üzrə 1 nömrəli Bakı Tibb Kolleci, 2 nömrəli Bakı Baza Tibb Kolleci və Lənkəran Tibb Kollecinin “Müalicə işi” (bir yerə, müvafiq olaraq, 17.89, 17.13 və 15.96 ərizə), Gəncə Tibb Kollecinin “Əczaçılıq” (bir yerə 16.74 ərizə), kimya-texnoloji ixtisaslar istiqaməti üzrə Sumqayıt Dövlət Universitetinin nəzdində Sumqayıt Dövlət Texniki Kollecinin “Kimyəvi birləşmələrin keyfiyyətinə analitik nəzarət” (bir yerə 4.80 ərizə), baytarlıq və aqronomluq istiqaməti üzrə Tovuz Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci, Gəncə Dövlət Regional Kolleci və Ağdam Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci in “Baytarlıq” (bir yerə, müvafiq olaraq, 12.47, 5.80 və 5.48 ərizə), humanitar ixtisaslar istiqaməti üzrə Astara Pedaqoji Kolleci və Bakı Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kollecinin “Məktəbəqədər təlim və tərbiyə” (bir yerə, müvafiq olaraq, 23.50 və 19.80 ərizə), xüsusi qabiliyyət tələb edən incəsənət və musiqi ixtisasları istiqaməti üzrə Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası nəzdində İncəsənət Kollecinin “Rəssamlıq” və “Dizayn” (bir yerə, müvafiq olaraq, 28.96 və 13.87 ərizə) ixtisaslarında olub.

Qəbul planı 20-dən az olmayan orta ixtisas təhsili müəssisələrinin təhsili ödənişsiz əsaslarla olan ixtisasları üzrə ən yüksək müsabiqə vəziyyəti Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası nəzdində İncəsənət Kolleci (bir yerə 7.8 ərizə), Bakı Dövlət Sosial-İqtisad Kolleci (bir yerə 7.8 ərizə), Bakı Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kolleci (bir yerə 7.4 ərizə) və Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin nəzdində Azərbaycan Maliyyə-İqtisad Kollecinə (bir yerə 7.4 ərizə) yaranıb. Təhsili ödənişli əsaslarla olan ixtisaslar üzrə isə ən yüksək müsabiqə Bakı Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kolleci (bir yerə 6.4 ərizə), Cəlilabad Tibb Kolleci (bir yerə 6.2 ərizə), Saatlı Tibb Kolleci (bir yerə 5.1 ərizə) və Azərbaycan Texniki Universitetinin nəzdində Bakı Texniki Kollecinə (bir yerə 5.0 ərizə) olub.

Xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslara ümumilikdə 798 plan yeri ayrılmışdı. 1044 abituriyent xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar üzrə qabiliyyət imtahanını müvəffəqiyyətlə verib. Xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasların qəbul planları və həmin ixtisaslar üzrə qabiliyyət imtahanlarını uğurla vermiş abituriyentlərin sayı aşağıdakı cədvəldə təqdim olunur:

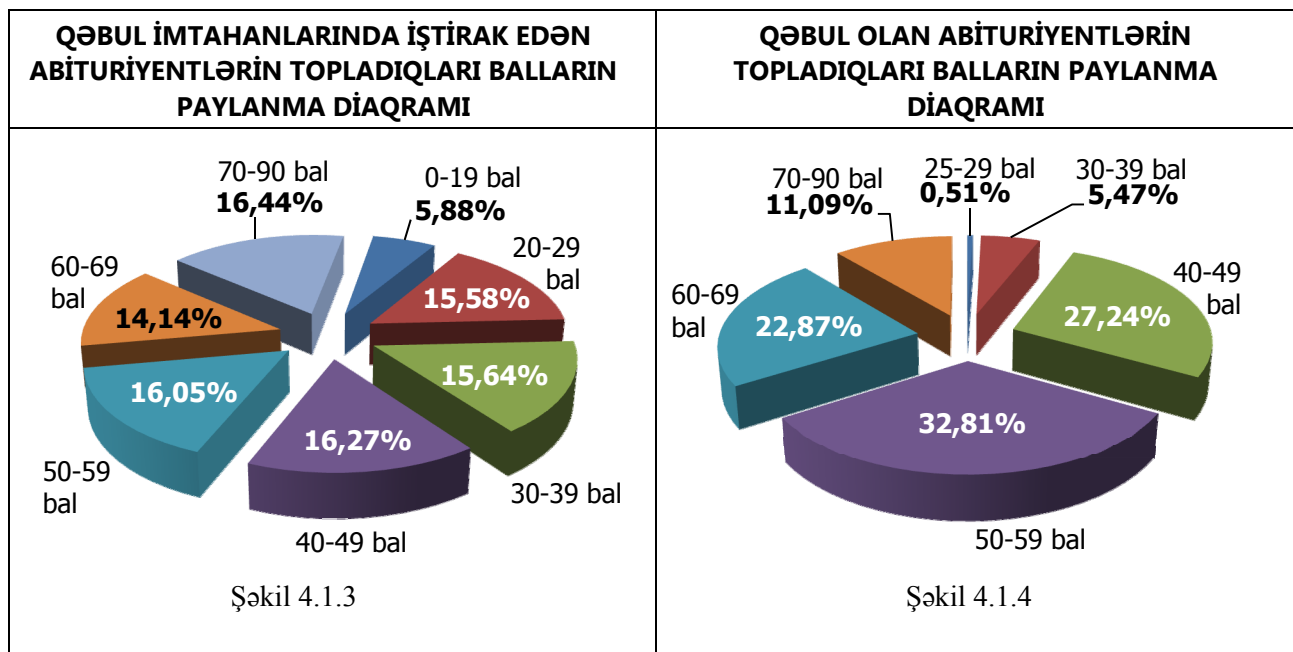
Cədvəl 4.1.6

**XÜSUSİ QABİLİYYƏT TƏLƏB EDƏN İXTİSASLAR ÜZRƏ QABİLİYYƏT İMTAHANINI
UĞURLA VERMİŞ ABİTURIYENTLƏRİN SAYI**

İXTİSAS	Qəbul planı	Qabiliyyət imtahanını müvəffəqiyyətlə vermiş abituriyentlərin sayı
Xüsusi qabiliyyət tələb edən dizayn və bədən tərbiyəsi ixtisasları	325	461
Xüsusi qabiliyyət tələb edən musiqi və incəsənət ixtisasları	473	583

Orta ixtisas təhsili müəssisələrinə tam orta təhsil bazasında tələbə qəbulunun nəticələri haqqında məlumat avqustun 21-də DİM-in internet saytında yerləşdirilib və «Abituriyent» jurnalının 10-cu sayında dərc olunub. Qəbul olanların qeydiyyatı aparıldıqdan sonra boş qalan yerlərə əlavə yerləşdirmə aparılıb və nəticələr sentyabrın 6-da elan olunub. Müsabiqədə iştirak edənlərin 9194 nəfəri tələbə adını qazanıb. Bunlardan 2811 nəfəri dövlət ödənişsiz, 4903 nəfər dövlət ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub. 1480 nəfər özəl orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olub. Qəbul olanların 30.55%-i oğlan (2809 nəfər), 69.45%-i isə (6385 nəfər) qız abituriyent olub.

Qəbul imtahanında iştirak edən və qəbul olan abituriyentlərin ballarının paylanma diaqramı 4.1.3 və 4.1.4 sayılı şəkillərdə təqdim edilib. Xatırladaq ki, qəbul imtahanında toplanıla biləcək maksimal bal 90-a bərabər olub.

Qəbul imtahanında iştirak edən abituriyentlərin 37.10%-i 40-dan az, 16.44%-i isə 70-dən çox bal toplayıb. Qəbul olan abituriyentlərin əksəriyyətinin (82.92%) imtahan nəticəsi 40-49, 50-59 və 60-69 bal diapazonlarında yerləşir. Bunlar müvafiq olaraq, 27.24%, 32.81% və 22.87% təşkil edir. İmtahan nəticələri ən aşağı (25-29) və ən yuxarı (70-90) bal diapazonlarında nəticə göstərən abituriyentlərin nisbi sayı, müvafiq olaraq, 0.51 və 11.09 faizdir. Qəbul olan abituriyentlərin yalnız 5.98%-i 40 balıdan aşağı nəticə göstərmişdir.

İxtisas seçimində iştirak edənlərin 10219 nəfəri (68.65%) cari ilin məzunlarıdır. Onlardan 6498 nəfəri tələbə olmaq arzusunı reallaşdırmaqla bəslənir. Beləliklə, orta ixtisas təhsili müəssisələrinə sənəd verənlərin qəbulolma göstəricisi 61.76%, cari il məzunlarının qəbulolma göstəricisi isə 63.59% olub.

Texniki, kənd təsərrüfatı, iqtisad, pedaqoji ixtisasları üzrə plan yerlərinin 4570-i Azərbaycan bölməsinin, 376-sı rus bölməsinin, 591-i isə hər iki bölmənin abituriyentlərinin birgə müsabiqəsi üçün ayrılmışdır. Bu ixtisasları ərizələrində Azərbaycan bölməsində 12043, rus bölməsində 525 nəfər abituriyent göstərmişdir. Müsabiqədə iştirak edənlərin Azərbaycan bölməsində 4903, rus bölməsində 346 nəfəri qəbul olub. Qəbul planı 94.80% yerinə yetirilib. Bu göstərici dövlət təhsil müəssisələrinin təhsili ödənişsiz əsaslarla olan ixtisaslarında 97.27%, ödənişli əsaslarla olan ixtisaslarında isə 92.52% olub. Özəl təhsil müəssisələrinə qəbul planı 96.95% yerinə yetirilib.

Orta ixtisas təhsili müəssisələrinin xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən dizayn və bədən tərbiyəsi ixtisasları üzrə plan yerlərinin 308-i Azərbaycan bölməsinin, 17-si isə hər iki bölmənin abituriyentlərinin birgə müsabiqəsi üçün ayrılmışdır. Bu ixtisasları ərizələrində Azərbaycan bölməsində 456, rus bölməsində 5 nəfər abituriyent göstərmişdir. Müsabiqədə iştirak edənlərin Azərbaycan bölməsində 320, rus bölməsində 1 nəfəri qəbul olub. Qəbul planı 98.77% yerinə yetirilib. Bu göstərici dövlət təhsil müəssisələrinin ödənişsiz ixtisaslarında 100.00%, ödənişli ixtisaslarında isə 98.07% olub.

Tibb ixtisasları üzrə plan yerlərinin 1103-ü Azərbaycan bölməsinin abituriyentləri üçün, 1210-u hər iki bölmənin abituriyentlərinin birgə müsabiqəsi üçün ayrılmışdır. Ərizələrində bu ixtisasları Azərbaycan bölməsində 7321, rus bölməsində isə 301 abituriyent göstərmişdir. Müsabiqədə iştirak edənlərin Azərbaycan bölməsində 2271, rus bölməsində 30 nəfəri qəbul olub. Qəbul planı 99.48% yerinə yetirilib. Bu göstərici dövlət təhsil müəssisələrinin təhsili ödənişsiz əsaslarla olan ixtisaslarında 99.57%, ödənişli əsaslarla olan ixtisaslarında isə 99.42% olub.

Kimya-texnoloji ixtisasları üzrə plan yerlərinin hamısı (45 yer) Azərbaycan bölməsinin abituriyentləri üçün ayrılmışdır. Bu ixtisasları ərizələrində 1231 nəfər abituriyent göstərmişdir. Müsabiqədə iştirak edənlərdən 43 nəfəri qəbul olub. Qəbul planı 95.56% yerinə yetirilib. Bu göstərici dövlət təhsil müəssisələrinin ödənişsiz ixtisaslarında 100.00%, ödənişli ixtisaslarında isə 94.29% olub.

Baytarlıq və aqronomluq ixtisasları üzrə plan yerlərinin 209-u Azərbaycan bölməsinin abituriyentləri üçün, 40-i isə hər iki bölmənin abituriyentlərinin birgə müsabiqəsi üçün ayrılmışdır. Ərizələrində bu ixtisasları Azərbaycan bölməsində 1943, rus bölməsində isə 16 abituriyent göstərmişdir. Müsabiqədə iştirak edənlərdən yalnız Azərbaycan bölməsində 229 nəfər qəbul olmuşdur. Qəbul planı 91.97% yerinə yetirilib. Bu göstərici dövlət təhsil müəssisələrinin təhsili ödənişsiz əsaslarla olan ixtisaslarında 96.46%, ödənişli əsaslarla olan ixtisaslarında isə 88.24% olub.

Humanitar ixtisaslar üzrə plan yerlərinin 477-si Azərbaycan bölməsinin abituriyentləri üçün, 60-ı rus bölməsinin abituriyentləri üçün, 183-ü isə hər iki bölmənin abituriyentlərinin birgə müsabiqəsi üçün ayrılmışdı. Bu ixtisasları ərizələrində Azərbaycan bölməsində 6418, rus bölməsində isə 300 nəfər abituriyent göstərmişdi. Müsabiqədə iştirak edənlərin Azərbaycan bölməsində 641, rus bölməsində 61 nəfəri qəbul olub. Qəbul planı 97.50% yerinə yetirilib. Bu göstərici dövlət təhsil müəssisələrinin təhsili ödənişsiz əsaslarla olan ixtisaslarında 98.24%, ödənişli əsaslarla olan ixtisaslarında isə 97.04% olub. Özəl təhsil müəssisələrində qəbul planı 100.0% yerinə yetirilib.

Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən incəsənət və musiqi ixtisasları üzrə plan yerlərinin 165-i Azərbaycan bölməsinin abituriyentləri üçün, 308-i isə hər iki bölmənin abituriyentlərinin birgə müsabiqəsi üçün ayrılmışdı. Bu ixtisasları ərizələrində Azərbaycan bölməsində 546, rus bölməsində isə 37 nəfər abituriyent göstərmişdir. Müsabiqədə iştirak edənlərin Azərbaycan bölməsində 336, rus bölməsində 13 nəfəri qəbul olub. Qəbul planı 73.78% yerinə yetirilib. Bu göstərici dövlət təhsil müəssisələrinin təhsili ödənişsiz əsaslarla olan ixtisaslarında 79.34%, ödənişli əsaslarla olan ixtisaslarında isə 65.22% olub. Özəl təhsil müəssisələrində qəbul planı 100.0% yerinə yetirilib.

Ötən illə müqayisədə plan yerlərinin yerinə yetirilmə faizi bütövlükdə 93.88%-dən 95.16%-ə qədər, qəbul olanların mütləq sayı isə 7514 nəfərdən 9194 nəfərədək (1680 nəfər) artıb. Müsabiqə və yerləşdirmənin nəticələri 4.1.7 – 4.1.9 sayılı cədvəllərdə verilib.

Cədvəl 4.1.7

TAM ORTA TƏHSİL BAZASINDA ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏRİN SAYI HAQQINDA MƏLUMAT

№	İstiqamətlər	Plan	Qəbul olub			Qəbulolma faizi (%)
			Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bütövlükdə	
1	Texniki, kənd təsərrüfatı, iqtisad, pedaqoji ixtisaslar	5537	4903	346	5249	94.80
2	Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən dizayn və bədən tərbiyəsi ixtisasları	325	320	1	321	98.77
3	Tibb ixtisasları	2313	2271	30	2301	99.48
4	Kimya-texnoloji ixtisaslar	45	43	0	43	95.56
5	Baytarlıq və aqronomluq	249	229	0	229	91.97
6	Humanitar ixtisaslar	720	641	61	702	97.50
7	Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən incəsənət və musiqi ixtisasları	473	336	13	349	73.78
	C Ə M İ	9662	8743	451	9194	95.16

Cədvəl 4.1.8

TAM ORTA TƏHSİL BAZASINDA DÖVLƏT ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSİSƏLƏRİNİN TƏHSİLİ ÖDƏNİŞSİZ ƏSASLARLA OLAN İXTİSASLARINA QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏRİN SAYI HAQQINDA MƏLUMAT

№	İstiqamətlər	Plan	Qəbul olub			Qəbulolma faizi (%)
			Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bütövlükdə	
1	Texniki, kənd təsərrüfatı, iqtisad, pedaqoji ixtisaslar	1283	1143	105	1248	97.27
2	Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən dizayn və bədən tərbiyəsi ixtisasları	118	117	1	118	100.00
3	Tibb ixtisasları	938	924	10	934	99.57
4	Kimya-texnoloji ixtisaslar	10	10	0	10	100.00
5	Baytarlıq və aqronomluq	113	109	0	109	96.46
6	Humanitar ixtisaslar	227	221	2	223	98.24
7	Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən incəsənət və musiqi ixtisasları	213	161	8	169	79.34
	C Ə M İ	2902	2685	126	2811	96.86

**TAM ORTA TƏHSİL BAZASINDA DÖVLƏT ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSİSƏLƏRİNİN
TƏHSİLİ ÖDƏNİŞLİ ƏSASLARLA OLAN İXTİSASLARINA QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏRİN
SAYI HAQQINDA MƏLUMAT**

№	İstiqamətlər	Plan	Qəbul olub			Qəbulolma faizi (%)
			Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bütövlükdə	
1	Texniki, kənd təsərrüfatı, iqtisad, pedaqoji ixtisaslar	2779	2434	137	2571	92.52
2	Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən dizayn və bədən tərbiyəsi ixtisasları	207	203	0	203	98.07
3	Tibb ixtisasları	1375	1347	20	1367	99.42
4	Kimya-texnoloji ixtisaslar	35	33	0	33	94.29
5	Baytarlıq və aqronomluq	136	120	0	120	88.24
6	Humanitar ixtisaslar	473	400	59	459	97.04
7	Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən incəsənət və musiqi ixtisasları	230	145	5	150	65.22
	C Ə M İ	5235	4682	221	4903	93.66

Abituriyentlərin Azərbaycan və rus bölmələri üzrə ayrılıqda topladıqları ballar hesablanmış, onların əsasında balların paylanma histoqramları təyin edilmişdir. Hər iki bölmədə abituriyentlərin topladıqları balların paylanma histoqramı demək olar ki, simmetrikdir və normal paylanmaya yaxındır.

Azərbaycan bölməsini təmsil edən ortastatistik abituriyent 47.91, rus bölməsini təmsil edən isə 49.33 bal toplayıb. Azərbaycan bölməsində abituriyentlərin yarısı 46.84-dən, rus bölməsində isə 49.01-dən çox bal toplaya bilməyib. Azərbaycan bölməsində maksimal bal 90, rus bölməsində isə 89 olub.

Ərizə verən ortastatistik abituriyent Azərbaycan bölməsində Azərbaycan dilindən tapşırıqların 58.77, riyaziyyatdan 54.32, ingilis dilindən 47.36, rus dilindən tapşırıqların 42.38%-nə, rus bölməsində rus dilindən tapşırıqların 55.74, riyaziyyatdan 54.53, ingilis dilindən 54.22%-nə düzgün cavab verib. Qəbul olan ortastatistik abituriyent Azərbaycan bölməsində Azərbaycan dilindən tapşırıqların 67.69, riyaziyyatdan 61.29, ingilis dilindən 55.48, rus dilindən 57.78%-nə, rus bölməsində rus dilindən tapşırıqların 55.56, riyaziyyatdan 54.53, ingilis dilindən 54.22%-nə düzgün cavab verib.

Yuxarıda da qeyd edildiyi kimi, orta ixtisas təhsili müəssisələrinin ixtisaslarının müsabiqəsində cari ilin məzunları buraxılış imtahanının nəticələri əsasında, digərləri isə buraxılış imtahanının modelinə uyğun keçirilən qəbul imtahanının nəticələri əsasında iştirak ediblər. Buraxılış imtahanında istifadə olunan qiymət meyarlarını nəzərə alsaq, görürük ki, imtahanda iştirak edən 54361 abituriyentin 18.24%-i (9914 nəfər) Azərbaycan (rus) dili və riyaziyyat fənlərindən biri üzrə "2" qiymət aldığı üçün, 6.36%-i (3457 nəfər) isə ümumi balı 30-dan az olduğu üçün ixtisas seçiminə buraxılmamışdır. Digər abituriyentlər isə minimal tələbi ödədikləri üçün ixtisas seçiminə buraxılıblar və belə abituriyentlər imtahanda iştirak edənlərin 75.40%-ni təşkil edib.

Təhlilin nəticələri göstərir ki, imtahanda iştirak edənlərin az bir hissəsi (38.45%) Azərbaycan (rus) dili və riyaziyyat fənləri üzrə yalnız "4" və ya "5" qiymət alaraq yüksək nəticə göstərib. Orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olan abituriyentlərin isə yarısına yaxın bir hissəsini Azərbaycan (rus) dili və riyaziyyat fənləri üzrə yüksək nəticə göstərən abituriyentlər təşkil edib (47.72%). Azərbaycan (rus) dili və riyaziyyat fənləri üzrə yüksək nəticə göstərənlərin qəbul olanlar arasındakı nisbi çəkisi imtahanda iştirak edənlər arasındakı nisbi çəkisinə nəzərən 1.24 dəfə çox olub.

İmtahanda iştirak edən abituriyentlərin 18.76%-i xarici dil fənni üzrə "2", 43.66%-i "3", 25.18%-i "4", 12.40%-i isə "5" qiymət alıb. Göründüyü kimi, abituriyentlərin çoxu (62.42%) xarici dil fənni üzrə "2" və "3" qiymət alıb. Orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olan abituriyentlərin nəticələrində isə bir qədər fərqli mənzərənin şahidi oluruq. Belə ki, qəbul olan abituriyentlərin 52.00%-i xarici dil fənni üzrə "4" və "5" qiymət alıb (41.48%-i "4", 10.52%-i "5"), "2" qiymət alanların nisbi sayı isə 4.04%-ə bərabər olub.

4.1.10 sayılı cədvəldə orta ixtisas təhsili müəssisələrinin boş qalan plan yerləri haqqında məlumat təqdim edilir. Cədvəldən göründüyü kimi, bu təhsil müəssisələrinin 10-da plan yerləri 100% dolub. 35 orta ixtisas təhsili müəssisəsində boş qalan yerlər 10 faizədəkdir, 9-da isə 10%-dən yuxarıdır. Bunların əksəriyyəti bölgələrdə yerləşən orta ixtisas təhsili müəssisələridir. Bu il Gəncə Musiqi Kollecinə tam orta təhsili bazasında tələbə qəbulunda plan yerlərinin 47.50%-i boş qalıb.

Cari ildə isə respublika üzrə bütün tibb kolleclərində plan yerlərinin dolma faizi 98.67%-dən yuxarı olub.

**ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSİSƏLƏRİ ÜZRƏ BOŞ QALAN
YERLƏR HAQQINDA MƏLUMAT**

№	ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSİSƏSİ	Plan	Boş yerlərin	
			sayı	faizi
1	Gəncə Musiqi Kolleci	40	19	47.50
2	Bakı Xoreqrafiya Akademiyasının orta ixtisas təhsili pilləsi	58	25	43.10
3	Ağdam Musiqi Kolleci	20	8	40.00
4	Sumqayıt Musiqi Kolleci	13	5	38.46
5	Quba Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	20	4	20.00
6	Masallı Dövlət Regional Kolleci	55	7	12.73
7	Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kolleci	189	24	12.70
8	Şuşa Humanitar Kolleci	132	16	12.12
9	Mingəçevir Turizm Kolleci	715	74	10.35
10	Naxçıvan Musiqi Kolleci	10	1	10.00
11	Astara Pedaqoji Kolleci	91	9	9.89
12	Gəncə Dövlət Regional Kolleci	395	39	9.87
13	Bakı Qida Sənayesi Kolleci	175	16	9.14
14	Şamaxı Dövlət Regional Kolleci	255	22	8.63
15	İsmayilli Dövlət Humanitar və Texnologiya Kolleci	130	11	8.46
16	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin nəzdində Bakı Neft-Energetika Kolleci	120	10	8.33
17	Bakı Humanitar Kolleci	99	7	7.07
18	Lənkəran Dövlət Humanitar Kolleci	193	13	6.74
19	Göyçay Dövlət İdarəetmə və Texnologiya Kolleci	285	19	6.67
20	Tovuz Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	32	2	6.25
21	Bakı Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kolleci	115	7	6.09
22	Odlar Yurdu Kolleci	400	24	6.00
23	Bərdə Dövlət İdarəetmə və Texnologiya Kolleci	74	4	5.41
24	Azərbaycan Texniki Universitetinin nəzdində Bakı Dövlət Rabitə və Nəqliyyat Kolleci	235	12	5.11
25	Azərbaycan Texniki Universitetinin nəzdində Bakı Texniki Kolleci	100	5	5.00
26	Qərbi Kaspi Universitetinin orta ixtisas təhsili pilləsi	420	20	4.76
27	Sabirabad Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	110	5	4.55
28	Bakı Dövlət Sosial-İqtisad Kolleci	220	9	4.09
29	Şəki Dövlət Regional Kolleci	101	4	3.96
30	Azərbaycan Milli Konservatoriyası nəzdində Musiqi Kolleci	54	2	3.70
31	Ağdaş Dövlət Humanitar Kolleci	85	3	3.53
32	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin nəzdində İnşaat Kolleci	103	3	2.91
33	Şirvan Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kolleci	179	5	2.79
34	Sumqayıt Dövlət Universitetinin nəzdində Sumqayıt Dövlət Texniki Kolleci	183	5	2.73
35	Ağdam Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	155	4	2.58
36	Şəki Dövlət Texniki Kolleci	45	1	2.22
37	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti nəzdində Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kolleci	465	9	1.94
38	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin nəzdində Azərbaycan Maliyyə-İqtisad Kolleci	355	6	1.69
39	Qazax Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	60	1	1.67
40	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası nəzdində İncəsənət Kolleci	64	1	1.56
41	Lənkəran Tibb Kolleci	150	2	1.33
42	Ağcabədi Pedaqoji Kolleci	155	1	0.65
43	2 nömrəli Bakı Baza Tibb Kolleci	525	3	0.57
44	Bakı Biznes və Kooperasiya Kolleci	705	1	0.14
45	1 nömrəli Bakı Tibb Kolleci	390	0	0.00
46	Naxçıvan Tibb Kolleci	240	0	0.00
47	Naxçıvan Dövlət Texniki Kolleci	14	0	0.00
48	Gəncə Tibb Kolleci	295	0	0.00
49	Ə.Əliyev adına Sumqayıt Tibb Kolleci	188	0	0.00
50	Quba Tibb Kolleci	65	0	0.00
51	Mingəçevir Tibb Kolleci	205	0	0.00
52	Şəki Tibb Kolleci	100	0	0.00
53	Saatlı Tibb Kolleci	40	0	0.00
54	Cəlilabad Tibb Kolleci	40	0	0.00
C Ə M İ		9662	468	4.84

4.2 Orta ixtisas təhsili müəssisələrinə ümumi orta təhsil bazasında tələbə qəbulu

Orta ixtisas təhsili müəssisələrinə ümumi orta təhsil bazasında tələbə qəbulunu 1995-1998-ci illərdə mərkəzləşdirilmiş qaydada Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyası, 1999-2004-cü illərdə isə orta ixtisas təhsili müəssisələrinin özləri aparıb. 2005-ci ildən etibarən bu təhsil pilləsinə qəbul imtahanlarının keçirilməsi yenidən TQDK-ya (indiki DİM) həvalə olunub.

Bu il ümumi orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul imtahanlarında iştirak etmək üçün ərizə qəbulu martın 1-dən 27-dək internet vasitəsilə aparılmışdır. Qəbul qaydaları və qəbul haqqında elan DİM-in internet saytında yerləşdirilmiş, qəbul aparılan ixtisasların siyahısı və plan yerləri haqqında məlumat isə "Abituriyent" jurnalının 3-cü sayında dərc olunub. Abituriyentlər ekabinet.dim.gov.az internet sahifəsində "Şəxsi kabinet" yaratdıqdan sonra şəxsi kabinetinin istifadəçi adı və parolundan istifadə etməklə Dövlət İmtahan Mərkəzinin müvafiq internet sahifəsinə (eservices.dim.gov.az/erizetex/erize) daxil olub, "Abituriyentin elektron ərizəsi" formasını doldurublar və təsdiq ediblər (etdiriblər). Müsabiqədə iştirak ödənişli olmuşdur. Orta ixtisas təhsili müəssisələrinə tələbə qəbulu ilə bağlı imtahanda iştirak üçün ilk dəfə müraciət etmiş Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarının imtahanda iştirakı dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına (pulsuz) olmuşdur.

Ərizənin təsdiqi DİM-in məlumat bazalarında abituriyent barədə olan məlumatların yetərli olub-olmamasından asılı olaraq iki üsulla həyata keçirilib:

- Ümumi orta təhsil səviyyəsini Azərbaycan Respublikasının ümumi təhsil müəssisələrində 2013-cü və ondan sonrakı illərdə bitirən abituriyentlər elektron ərizələrini Sənəd Qəbulu Komissiyalarına (SQK) müraciət etmədən elektron ərizə sahifəsindəki müvafiq düyməni basmaqla özləri təsdiq ediblər;

- Ümumi orta təhsil səviyyəsini Azərbaycan Respublikasının ümumi təhsil müəssisələrində 2013-cü ildən əvvəl və ya Azərbaycan Respublikasının hüduqlarından kənarda yerləşən təhsil müəssisələrində bitirən abituriyentlər elektron ərizələrini tələb olunan sənədləri təqdim etməklə DİM və onun regional bölmələrində yaradılmış SQK-larda təsdiq ediblər.

Ümumi (9 illik) orta təhsil səviyyəsini əvvəlki illərdə bitirən və təhsil haqqında sənəd alan və ya ümumi orta təhsil səviyyəsini Azərbaycan Respublikasının hüduqlarından kənarda yerləşən təhsil müəssisələrində bitirən abituriyentlər müsabiqədə iştirak etmək üçün Azərbaycan (rus) dili və riyaziyyat fənlərindən qəbul imtahanı veriblər.

Ümumi orta təhsil səviyyəsini Azərbaycan Respublikasının ümumi təhsil müəssisələrində cari ildə bitirən abituriyentlər müsabiqədə qəbul imtahanı vermədən buraxılış imtahanında (9-cu siniflər üzrə) topladıqları ballar əsasında iştirak ediblər.

Buraxılış imtahanını (9-cu siniflər üzrə) yalnız riyaziyyat fənni üzrə verən cari ilin məzunları (tədris dili Azərbaycan və ya rus dili olmayan məktəblərin məzunları) orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olmaq üçün ərizə təqdim etdikləri halda buraxılış imtahanında riyaziyyat fənni ilə yanaşı, ərizədə qeyd etdikləri bölməyə uyğun olaraq Azərbaycan dili və ya rus dili fənnindən də imtahan veriblər.

Qəbul imtahanı iki mərhələdə keçirilmişdir. Birinci mərhələdə abituriyentlərə Azərbaycan dili (rus dili) fənnindən 2 mətn əsasında 10 açıq və 10 qapalı tipli, riyaziyyat fənnindən isə 10 açıq tipli olmaqla ümumilikdə 30 test tapşırığı təqdim edilmişdir. Test tapşırıqlarının cavablandırılmasına ümumilikdə 2 saat vaxt ayrılmışdır. İmtahanın bu mərhələsi aprelin 15-də Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Sumqayıt, Şəki, Yevlax, Bərdə, Göyçay, Şirvan, Lənkəran və Xaçmazda keçirilib.

İmtahanın ikinci mərhələsində abituriyentlərə hər bir fənn üzrə 30 olmaqla, ümumilikdə 60 qapalı tipli test tapşırığı təqdim edilmişdir. Test tapşırıqlarının cavablandırılmasına ümumilikdə 1 saat 30 dəqiqə vaxt ayrılmışdır. İmtahan iyun 10-da Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Şəki, Bərdə, Göyçay, Şirvan, Lənkəran və Xaçmazda keçirilib.

İxtisas seçimi iyulun 25-dən avqustun 6-dək internet vasitəsilə həyata keçirilib. İxtisas seçiminə qəbul (buraxılış) imtahanında (hər iki mərhələ üzrə) ümumi balı 40-dan, Azərbaycan dili və ya rus dili fənni üzrə balı 20-dən və riyaziyyat fənni üzrə balı 10-dan az olmayan abituriyentlər buraxılıblar. Hər bir abituriyent müxtəlif təhsil müəssisələrinin təhsili dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına və ödənişli olan 12-yə qədər ixtisas kodunu seçib. İxtisas kodlarının ardıcılığını abituriyent özü müəyyənləşdirib. Qəbul qaydalarına əsasən müsabiqə zamanı həmin ardıcılıq hüquqi əsas kimi nəzərə alınıb və abituriyent müsabiqədən keçdiyi ixtisasların birincisinə yerləşdirilib.

Xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar üzrə təhsil almaq istəyən abituriyentlər, imtahanda topladıqları ümumi balları müvafiq müsabiqə şərtlərini ödədiyi halda imtahanların nəticəsi elan olunduqdan sonra, iyulun 6-dan 16-dək eservices.dim.gov.az/erizetex/qabiliyyet internet sahifəsinə daxil olaraq seçdiyi xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasın aid olduğu komissiya üzrə qeydiyyatdan keçiblər. Qabiliyyət imtahanlarında iştirak ödənişli olmuşdur. Orta ixtisas təhsili müəssisələrinə tələbə qəbulu ilə bağlı imtahanda iştirak üçün ilk dəfə müraciət edən Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarının cari ildə ilk seçdiyi (qeydiyyatdan keçdiyi) komissiya üzrə (yalnız bir ixtisas üzrə) qabiliyyət imtahanında iştirakı dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına (pulsuz) olmuşdur.

Qeydiyyatdan keçmiş abituriyentlər müəyyən edilmiş cədvəl üzrə iyulun 30-dan avqustun 3-dək qabiliyyət imtahanında iştirak ediblər. Qabiliyyət imtahanları DİM-in təşkil etdiyi Yaradıcılıq Qabiliyyətinin Yoxlanılması Komissiyaları (YQYK) tərəfindən Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Şəki, Lənkəran, Bərdə, Şirvan və Göyçay şəhərlərində mərkəzləşdirilmiş qaydada keçirilib. Qabiliyyət imtahanının nəticəsi “məqbul” və ya “qeyri-məqbul”la qiymətləndirilib və müvafiq xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasları yalnız qabiliyyət imtahanından “məqbul” alan abituriyentlər seçə biliblər. Qəbul qaydalarına əsasən abituriyentlərə xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslarla yanaşı, digər ixtisasları da seçmək imkanı verilib.

Qəbul planı (9895 yer) ötən illə müqayisədə 5.46% (572 yer) azalıb. Plan yerlərinin 4176-sı (42.20%) ödənişsiz, 5719-u (57.80%) isə ödənişli təhsil forması üzrə olub. Qəbul planının 79.92%-i Azərbaycan, 1.91%-i rus, 18.17%-i isə hər iki bölmənin abituriyentlərinin birgə müsabiqəsi üçün ayrılıb. Qəbul planının 18.32%-i (1813 yer) xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasların payına düşürdü.

43 orta ixtisas təhsili müəssisəsinə tələbə qəbulu aparılıb. Sayca ən çox plan yeri Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti nəzdində Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kollecinə (760 yer), ən az isə Şəki Dövlət Texniki Kollecinə (55 yer) ayrılmışdı. Orta ixtisas təhsili müəssisələrinin qəbul planları haqqında məlumat aşağıdakı cədvəldə verilir:

Cədvəl 4.2.1

ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSİSƏLƏRİNİN QƏBUL PLANLARI (ÜMUMİ ORTA TƏHSİL BAZASINDA)

№	ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSİSƏSİ	QƏBUL PLANI								
		ÖDƏNİŞSİZ				ÖDƏNİŞLİ				CƏMİ
		Azərb. bölməsi	Rus bölməsi	Birgə	Cəmi	Azərb. bölməsi	Rus bölməsi	Birgə	Cəmi	
1	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin nəzdində Azərbaycan Maliyyə-İqtisad Kolleci	55	20	0	75	85	30	0	115	190
2	Bakı Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kolleci	99	0	0	99	151	0	0	151	250
3	Bakı Qida Sənayesi Kolleci	99	0	0	99	101	0	0	101	200
4	Bakı Dövlət Sosial-İqtisad Kolleci	64	0	0	64	151	0	0	151	215
5	Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kolleci	106	18	0	124	182	36	0	218	342
6	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti nəzdində Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kolleci	295	50	0	345	405	10	0	415	760
7	Azərbaycan Texniki Universitetinin nəzdində Bakı Dövlət Rabitə və Nəqliyyat Kolleci	158	0	0	158	177	0	0	177	335
8	Bakı Xoreqrafiya Akademiyasının orta ixtisas təhsili pilləsi	0	0	25	25	0	0	87	87	112
9	Bakı Humanitar Kolleci	176	0	0	176	199	0	0	199	375
10	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası nəzdində İncəsənət Kolleci	0	0	21	21	0	0	35	35	56
11	Azərbaycan Milli Konservatoriyası nəzdində Musiqi Kolleci	0	0	186	186	0	0	73	73	259
12	Azərbaycan Texniki Universitetinin nəzdində Bakı Texniki Kolleci	62	0	0	62	118	0	0	118	180

№	ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSISƏSİ	QƏBUL PLANI								
		ÖDƏNİŞSİZ				ÖDƏNİŞLİ				CƏMİ
		Azərbay. bölməsi	Rus bölməsi	Birgə	Cəmi	Azərbay. bölməsi	Rus bölməsi	Birgə	Cəmi	
13	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin nəzdində Bakı Neft-Energetika Kolleci	170	0	0	170	100	0	0	100	270
14	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin nəzdində İnşaat Kolleci	112	0	0	112	210	0	0	210	322
15	Naxçıvan Dövlət Texniki Kolleci	59	0	0	59	61	0	0	61	120
16	Naxçıvan Musiqi Kolleci	80	0	0	80	60	0	0	60	140
17	Gəncə Dövlət Regional Kolleci	145	0	0	145	165	0	0	165	310
18	Gəncə Musiqi Kolleci	0	0	63	63	0	0	81	81	144
19	Qazax Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	130	0	0	130	145	0	0	145	275
20	Tovuz Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	84	0	0	84	140	0	0	140	224
21	Sumqayıt Dövlət Universitetinin nəzdində Sumqayıt Dövlət Texniki Kolleci	114	0	0	114	115	0	0	115	229
22	Sumqayıt Musiqi Kolleci	0	0	84	84	0	0	7	7	91
23	Quba Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	87	0	0	87	118	0	0	118	205
24	Şamaxı Dövlət Regional Kolleci	195	0	0	195	195	0	0	195	390
25	Mingəçevir Turizm Kolleci	140	0	0	140	234	0	0	234	374
26	Şəki Dövlət Texniki Kolleci	24	0	0	24	31	0	0	31	55
27	Şəki Dövlət Regional Kolleci	0	0	136	136	0	0	131	131	267
28	Zaqatala Dövlət İdarəetmə və Texnologiya Kolleci	44	0	0	44	56	0	0	56	100
29	Şuşa Humanitar Kolleci	0	0	77	77	0	0	80	80	157
30	Ağdam Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	87	0	0	87	108	0	0	108	195
31	Ağdam Musiqi Kolleci	0	0	70	70	0	0	57	57	127
32	Ağdaş Dövlət Humanitar Kolleci	90	0	0	90	100	0	0	100	190
33	Ağcabədi Pedaqoji Kolleci	106	0	0	106	124	0	0	124	230
34	Şirvan Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kolleci	0	0	104	104	0	0	99	99	203
35	Bərdə Dövlət İdarəetmə və Texnologiya Kolleci	66	0	0	66	70	0	0	70	136
36	Sabirabad Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	72	0	0	72	93	0	0	93	165
37	Göyçay Dövlət İdarəetmə və Texnologiya Kolleci	0	0	102	102	0	0	118	118	220
38	Lənkəran Dövlət Humanitar Kolleci	0	0	76	76	0	0	86	86	162
39	Astara Pedaqoji Kolleci	100	0	0	100	120	0	0	120	220
40	İsmayilli Dövlət Humanitar və Texnologiya Kolleci	65	0	0	65	155	0	0	155	220
41	Masallı Dövlət Regional Kolleci	60	0	0	60	65	0	0	65	125
42	Bakı Biznes və Kooperasiya Kolleci	0	0	0	0	395	25	0	420	420
43	Qərbi Kaspi Universitetinin orta ixtisas təhsili pilləsi	0	0	0	0	335	0	0	335	335
	Cəmi	3144	88	944	4176	4764	101	854	5719	9895

1995–1998-ci illərdə ümumi orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olmaq üçün abituriyent ərizələrinin sayı plan yerlərindən 30-40% az olub. Qəbul imtahanlarının yenidən mərkəzləşdirilmiş qaydada keçirildiyi 2005-2006-cı illərdə bu təhsil müəssisələrində, zəif də olsa, müsabiqə vəziyyəti mövcud olub. Bu illərdə orta ixtisas təhsili müəssisələrinə sənəd qəbulunu həmin məktəblərdə

yaradılmış Sənəd Qəbulu Komissiyaları həyata keçirirdi. Sənəd qəbulu prosesində abituriyentlərin və onların valideynlərinin rahatlığını təmin etmək məqsədilə 2007-2012-ci illərdə respublikanın bütün regionlarının təhsil şöbələrində Sənəd Qəbulu Komissiyaları yaradılmışdı. Artıq altı ildir ki, bəzələrində DİM-in informasiya bazasında yetərli məlumatlar olan abituriyentlərə ərizələrini Sənəd Qəbulu Komissiyalarına müraciət etmədən internet vasitəsilə bilavasitə özlərinin təsdiq etməsinə imkan yaradılıb.

Cari ildə müsabiqənin nəticələri avqustun 8-də DİM-in internet saytında və "Abituriyent" jurnalının xüsusi buraxılışında yerləşdirilərək ictimaiyyətə çatdırılıb. Bundan sonra avqustun 28-dən sentyabrın 3-dək orta ixtisas təhsili müəssisələrinin boş qalan yerlərinə əlavə müsabiqə elan olunub. Müsabiqədə iştirak edən abituriyentlər elektron ərizələrində orta ixtisas təhsili müəssisələrinin 12-dək ixtisas kodunu istəklərinə uyğun ardıcılıqla göstəriblər. Boş qalan plan yerlərinə əlavə yerləşdirmənin nəticələri sentyabrın 4-də elan olunub.

Qəbul (buraxılış) imtahanlarında 19538 nəfər abituriyent iştirak edib. Onların 8092-i oğlan (41.42%), 11446-sı isə qız abituriyent (58.58%) olub.

İmtahan verən abituriyentlərin 12555-i (64.26%) ixtisas seçimində iştirak etmək üçün ərizə veribdir. Ayırı-ayrı təhsil formaları üzrə qəbul planı, abituriyent ərizələrinin sayı və müsabiqə vəziyyəti 4.2.2 və 4.2.3 sayılı cədvəllərdə təqdim olunur.

İxtisas seçimində iştirak etmək üçün ərizələrin 98.17%-i (12325-i) Azərbaycan, 1.83%-i (230-u) isə rus bölməsinə verilmişdi. Abituriyentlərin 37.98%-ni oğlanlar, 62.02%-ni isə qızlar təşkil edibdir.

Cədvəl 4.2.2

QƏBUL PLANLARI VƏ İXTİSAS SEÇİMİ MƏRHƏLƏSİNDƏ ABİTURIYENT ƏRİZƏLƏRİNİN SAYI

№	TƏHSİL FORMASI	QƏBUL PLANI				ƏRİZƏLƏRİN SAYI*		
		Azərbaycan bölməsinin abituriyentləri üçün	Rus bölməsinin abituriyentləri üçün	Hər iki bölmənin abituriyentlərinin birləşmiş müsabiqəsi üçün	Bütövlükdə	Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bütövlükdə
1	Dövlət ödənişsiz	3144	88	944	4176	9675	210	9885
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb etməyən ixtisaslar	2782	88	349	3219	8499	160	8659
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən ixtisaslar	362	0	595	957	1600	58	1658
2	Dövlət ödənişli	4034	76	854	4964	9731	195	9926
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb etməyən ixtisaslar	3664	76	388	4128	8692	149	8841
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən ixtisaslar	370	0	466	836	1441	52	1493
2	Özəl	730	25	0	755	2319	65	2384
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb etməyən ixtisaslar	710	25	0	735	2289	65	2354
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən ixtisaslar	0	0	0	20	35	---	35
	Bütövlükdə	7908	189	1798	9895	12325	230	12555
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb etməyən ixtisaslar	7156	189	737	8082	11243	180	11423
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən ixtisaslar	752	0	1061	1813	1651	58	1709

* İxtisas seçimində iştirak edənlər

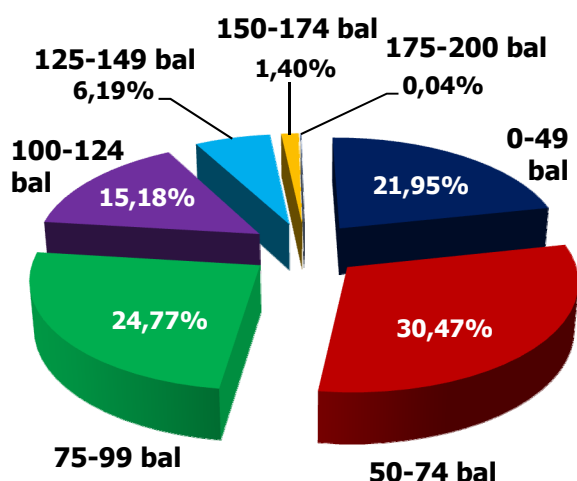
İXTİSAS SEÇİMİ MƏRHƏLƏSİNDƏ MÜSABİQƏ VƏZİYYƏTİ

№	TƏHSİL FORMASI	Plan yerləri üzrə müsabiqə vəziyyəti			
		Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Birgə	Bütövlükdə
1	Dövlət ödənişsiz	2.284	1.625	2.128	2.110
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb etməyən ixtisaslar	2.381	1.625	2.904	2.288
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən ixtisaslar	1.773	---	1.724	1.652
2	Dövlət ödənişli	1.146	0.682	1.195	1.067
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb etməyən ixtisaslar	1.197	0.682	1.521	1.136
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən ixtisaslar	0.786	---	0.957	0.825
3	Özəl	1.220	0.641	---	1.201
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb etməyən ixtisaslar	1.242	0.641	---	1.222
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən ixtisaslar	0.480	---	---	0.480
	Bütövlükdə	1.360	0.903	1.362	1.269
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb etməyən ixtisaslar	1.424	0.903	1.920	1.371
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən ixtisaslar	0.914	---	1.011	0.915

Müsabiqədə iştirak edən 12555 nəfər abituriyentdən 8785-i, o cümlədən 4004-ü dövlət ödənişsiz, 4132-si dövlət ödənişli, 649-u isə özəl təhsil müəssisəsinə ödənişli təhsil forması üzrə qəbul olub. Qəbul planı ümumilikdə 88.78% yerinə yetirilib. Dövlət ödənişsiz təhsil forması üzrə qəbul planının dolma göstəricisi 95.88, dövlət ödənişli təhsil forması üzrə 83.24, özəl təhsil müəssisəsi üzrə isə 85.96% olub. Qəbul olan abituriyentlərin 3287-si (37.42%) oğlan, 5498-i isə (62.58%) qız olub.

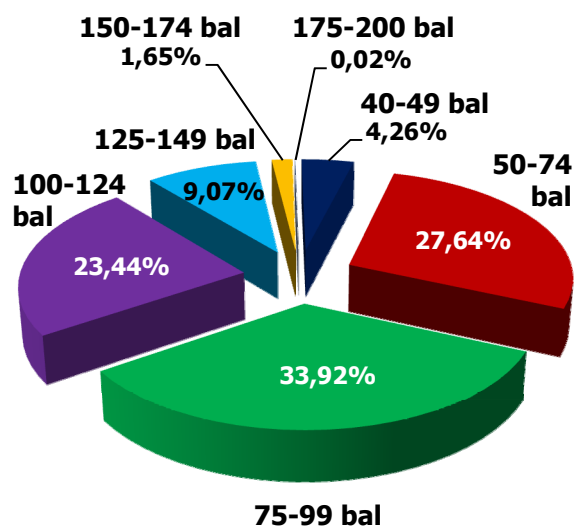
Qəbulda iştirak edən və qəbul olan abituriyentlərin bal göstəriciləri aşağıdakı diaqramlarda təsvir edilib. Hər bir fənn üzrə 100 bal olmaqla (30 bal imtahanın 1-ci mərhələsində və 70 bal imtahanın 2-ci mərhələsində) maksimum toplanıla bilən bal 200-ə bərabər olmuşdur.

**QƏBUL İMTAHANLARINDA İŞTİRAK EDƏN
ABİTURIYENTLƏRİN TOPLADIQLARI
BALLARIN PAYLANMA DİAQRAMI**

Şəkil 4.2.1

**QƏBUL OLAN
ABİTURIYENTLƏRİN TOPLADIQLARI
BALLARIN PAYLANMA DİAQRAMI**

Şəkil 4.2.2

Diaqramların müqayisəli təhlili göstərir ki, əgər qəbul (buraxılış) imtahanında iştirak edənlər seçməsində imtahan nəticəsi 50–74 bal intervalında yerləşən abituriyentlər sayca üstünlük təşkil edirsə, qəbul olanlar seçməsində sayca üstünlük imtahan nəticəsi 75–99 bal intervalında yerləşənlərin tərəfindədir. Yerləşdirmə aparıldıqdan sonra 75–99 bal intervalına daxil olanların nisbi çəkisi 24.77%-dən (şəkil 4.2.1) 33.92%-ə (şəkil 4.2.2) qədər yüksəlib. 125-dən yüksək bal toplayan abituriyentlər imtahanda iştirak edən tam abituriyent seçməsinin 7.63%-ni, qəbul olanlar seçməsinin isə 10.75%-ni təşkil edib. İmtahanda toplanılan maksimal bal 189-a bərabər olub.

Təhsil formaları üzrə aparılan müsabiqə və yerləşdirmənin nəticələri 4.2.4 sayılı cədvəldə təqdim olunur.

Cədvəl 4.2.4

**ÜMUMİ ORTA TƏHSİL BAZASINDA ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSISƏLƏRİNƏ QƏBUL
OLAN ABİTURIYENTLƏRİN SAYI HAQQINDA MƏLUMAT**

№	TƏHSİL FORMASI	Qəbul planı	Qəbul olub			Qəbulolma faizi
			Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bölmələr üzrə cəmi	
1	Dövlət ödənişsiz	4176	3890	114	4004	95.88
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb etməyən ixtisaslar	3219	3018	86	3104	96.43
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən ixtisaslar	957	872	28	900	94.04
2	Dövlət ödənişli	4964	4049	83	4132	83.24
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb etməyən ixtisaslar	4128	3507	57	3564	86.34
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən ixtisaslar	836	542	26	568	67.94
3	Özəl	755	642	7	649	85.96
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb etməyən ixtisaslar	735	628	7	635	86.39
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən ixtisaslar	20	14	0	14	70.00
	Bütövlükdə	9895	8581	204	8785	88.78
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb etməyən ixtisaslar	8082	7153	150	7303	90.36
	- Xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb edən ixtisaslar	1813	1428	54	1482	81.74

Orta ixtisas təhsili müəssisələri arasında daha yüksək müsabiqə vəziyyəti Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin nəzdində Azərbaycan Maliyyə-İqtisad Kolleci və Bakı Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kollecinə yaranıb. Bu təhsil müəssisələrinin orta hesabla bir plan yerinə təqdim edilən ərizələrin sayı 3.5-dən çox olub.

Orta ixtisas təhsili müəssisələri arasında ən aşağı müsabiqə vəziyyəti Azərbaycan Milli Konservatoriyası nəzdində Musiqi Kolleci, İsmayıl Dövlət Humanitar və Texnologiya Kolleci, Sumqayıt Musiqi Kolleci, Ağdam Musiqi Kolleci və Bakı Xoreqrafiya Akademiyasının orta ixtisas təhsili pilləsində yaranıb. Bu təhsil müəssisələrində 1 plan yerinə 1-dən az ərizə verilib.

Abituriyentlərin Azərbaycan və rus bölmələri üzrə ayrılıqda topladıqları ballar hesablanaraq, onların əsasında balların paylanma histqramları təyin edilib. Hər iki bölmədə histqram bir qədər asimmetrikdir.

Asimmetriya müsbət, yaxud sağtərəflidir. Bu onu göstərir ki, ortastatistik nəticə göstərən abituriyentlərə nəzərən zəif nəticə göstərən abituriyentlərin rastgəlmə ehtimalı daha yüksəkdir.

Azərbaycan bölməsini təmsil edən ortastatistik abituriyent 76.07, rus bölməsini təmsil edən isə 74.91 bal toplayıb. Azərbaycan bölməsində abituriyentlərin yarısı 71.90-dan, rus bölməsində isə 71.25-dən çox bal toplaya bilməyib. Azərbaycan bölməsində maksimal bal 189, rus bölməsində isə 158 olub.

Azərbaycan bölməsində ortastatistik abituriyent Azərbaycan dili fənnindən 45.00, riyaziyyatdan 31.07, rus bölməsində isə rus dilindən 43.42, riyaziyyatdan 31.49 bal toplayıb.

Ümumi orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul 9-cu sinif üzrə buraxılış imtahanı standartları əsasında aparılıb. İmtahanda iştirak edən 19538 nəfər abituriyentin 29.12%-i, heç olmasa, bir fənn üzrə 20 balдан, 74.39%-i 40 baldan aşağı nəticə göstərib. Ən azı 60 bal toplayan abituriyentlər imtahanda iştirak edənlərin 4.43, ən azı 80 bal toplayanlar isə 0.25%-ni təşkil edib. Qəbul olan 8785 nəfər abituriyentin, 62.03%-i heç olmasa, bir fənn üzrə 40 baldan, 10.80%-i isə riyaziyyat fənni üzrə 20 baldan (müsbəqə şərtlərinə əsasən riyaziyyat fənni üzrə ən azı 10 bal toplayan abituriyent ixtisas seçiminə buraxılıb) aşağı nəticə göstərib. Qəbul olan abituriyentlərin arasında heç olmasa, bir fənn üzrə ən azı 60 bal toplayanların nisbi sayı 5.71-ə, 80 bal toplayanlar nisbi sayı isə 0.30-a bərabər olub.

Yuxarıda qeyd olunduğu kimi, bu il ümumi orta təhsil bazasında 43 orta ixtisas təhsili müəssisəsinə qəbul aparılıb. Cədvəldən göründüyü kimi, yalnız Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası nəzdində İncəsənət Kollecinə plan yerləri 100% dolub. 24 orta ixtisas təhsili müəssisəsində boş qalan plan yerləri 10 faizədəkdir, qalan 18 orta ixtisas təhsili müəssisəsində isə 10%-dən yuxarıdır. Bunların əksəriyyəti bölgələrdə yerləşən və özəl orta ixtisas təhsili müəssisələridir.

Orta ixtisas təhsili müəssisələri arasında qəbul planının ən az dolma göstəricisi Bakı Xoreqrafiya Akademiyasının orta ixtisas təhsili pilləsindədir. Cədvəldən göründüyü kimi, bu orta ixtisas təhsili müəssisəsinin plan yerlərinin 49.11 %-i boş qalıb.

Son illər ümumi orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbullarla bağlı göstəricilər əvvəlki illərlə müqayisədə xeyli yaxşılaşıb. Müqayisə üçün qeyd edək ki, 1998-ci ildə orta ixtisas təhsili müəssisələrindən yalnız birində plan yerləri tam dolmuş, yarısına qədərində isə 50%-dən çox kəsirdə qalmışdı.

Orta ixtisas təhsili müəssisələrinin boş qalmış plan yerləri haqqında məlumat 4.2.5 sayılı cədvəldə təqdim olunur.

Cədvəl 4.2.5

ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSİSƏLƏRİ ÜZRƏ BOŞ QALAN PLAN YERLƏRİ HAQQINDA MƏLUMAT

№	ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSİSƏSİ	Plan	Boş yerlərin	
			sayı	faizi
1	Bakı Xoreqrafiya Akademiyasının orta ixtisas təhsili pilləsi	112	55	49.11
2	İsmayilli Dövlət Humanitar və Texnologiya Kolleci	220	103	46.82
3	Sumqayıt Musiqi Kolleci	91	21	23.08
4	Tovuz Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	224	49	21.88
5	Mingəçevir Turizm Kolleci	374	79	21.12
6	Bakı Humanitar Kolleci	375	76	20.27
7	Şamaxı Dövlət Regional Kolleci	390	74	18.97
8	Bakı Biznes və Kooperasiya Kolleci	420	79	18.81
9	Ağdam Musiqi Kolleci	127	23	18.11
10	Sabirabad Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	165	29	17.58
11	Qazax Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	275	42	15.27
12	Şuşa Humanitar Kolleci	157	22	14.01

Cədvəl 4.2.5 (ardı)

№	ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSISƏSİ	Plan	Boş yerlərin	
			sayı	faizi
13	Bakı Qida Sənayesi Kolleci	200	26	13.00
14	Gəncə Musiqi Kolleci	144	18	12.50
15	Lənkəran Dövlət Humanitar Kolleci	162	20	12.35
16	Şəki Dövlət Regional Kolleci	267	31	11.61
17	Astara Pedaqoji Kolleci	220	25	11.36
18	Göyçay Dövlət İdarəetmə və Texnologiya Kolleci	220	23	10.45
19	Naxçıvan Dövlət Texniki Kolleci	120	12	10.00
20	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti nəzdində Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kolleci	760	63	8.29
21	Qərbi Kəpi Universitetinin orta ixtisas təhsili pilləsi	335	27	8.06
22	Gəncə Dövlət Regional Kolleci	310	24	7.74
23	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin nəzdində Azərbaycan Maliyyə-İqtisad Kolleci	190	14	7.37
24	Quba Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	205	15	7.32
25	Masallı Dövlət Regional Kolleci	125	9	7.20
26	Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kolleci	342	22	6.43
27	Naxçıvan Musiqi Kolleci	140	9	6.43
28	Bərdə Dövlət İdarəetmə və Texnologiya Kolleci	136	8	5.88
29	Ağcabədi Pedaqoji Kolleci	230	13	5.65
30	Ağdam Dövlət Sosial-İqtisadi Kolleci	195	11	5.64
31	Bakı Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kolleci	250	14	5.60
32	Şirvan Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kolleci	203	11	5.42
33	Azərbaycan Milli Konservatoriyası nəzdində Musiqi Kolleci	259	14	5.41
34	Azərbaycan Texniki Universitetinin nəzdində Bakı Texniki Kolleci	180	9	5.00
35	Zaqatala Dövlət İdarəetmə və Texnologiya Kolleci	100	4	4.00
36	Bakı Dövlət Sosial-İqtisad Kolleci	215	7	3.26
37	Azərbaycan Texniki Universitetinin nəzdində Bakı Dövlət Rabitə və Nəqliyyat Kolleci	335	10	2.99
38	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin nəzdində İnşaat Kolleci	322	9	2.80
39	Ağdaş Dövlət Humanitar Kolleci	190	5	2.63
40	Şəki Dövlət Texniki Kolleci	55	1	1.82
41	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin nəzdində Bakı Neft-Energetika Kolleci	270	3	1.11
42	Sumqayıt Dövlət Universitetinin nəzdində Sumqayıt Dövlət Texniki Kolleci	229	1	0.44
43	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası nəzdində İncəsənət Kolleci	56	0	0.00
C Ə M İ		9895	1110	11.22

5. ÜMUMİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİ ÜZRƏ BURAXILIŞ İMTAHANLARININ NƏTİCƏLƏRİ

“Ümumi təhsil pilləsində təhsilənlərin yekun qiymətləndirilməsinin (attestasiyasının) aparılması Qaydaları”na əsasən şagirdlər buraxılış imtahanını 9-cu siniflər üzrə tədris dili (Azərbaycan bölməsinin şagirdləri üçün – Azərbaycan dili, rus bölməsinin şagirdləri üçün – rus dili) və riyaziyyat, 11-ci siniflər üzrə tədris dili (Azərbaycan bölməsinin şagirdləri üçün – Azərbaycan dili, rus bölməsinin şagirdləri üçün – rus dili), riyaziyyat və xarici dil (xarici dil tədris olunmayan ümumtəhsil müəssisələrində – kimya) fənlərindən vermişlər. Tədris dili Azərbaycan və ya rus dilində olmayan ümumtəhsil müəssisələrinin şagirdləri isə buraxılış imtahanını 9-cu siniflər üzrə yalnız riyaziyyat, 11-ci siniflər üzrə isə riyaziyyat və xarici dil (xarici dil tədris olunmayan ümumtəhsil müəssisələrində – kimya) fənlərindən vermişlər. 9-cu və 11-ci siniflər üzrə buraxılış imtahanında üzrsüz səbəbdən iştirak etməyən şagirdlərə attestat verilməmişdir.

9-cu siniflər üzrə buraxılış imtahanı iki mərhələdə keçirilib. I mərhələdə şagirdlərin məktəblərdə mənimsədikləri bacarıq və vərdisləri, II mərhələdə isə bilik və bacarıqları yoxlanılıb.

İmtahanlar bölgələr üzrə aşağıdakı tarixlərdə keçirilmişdir:

Ümumi təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanının I mərhələsi:

I zona: 04.03.2018-ci il tarixdə – Bakı ş. (Nərimanov, Səbail, Yasamal, Nəsimi, Nizami, Binəqədi, Sabunçu, Xətai, Suraxanı, Xəzər, Qaradağ, Pirallahı rayonları), Naxçıvan MR, Şirvan, Heydər Əliyev adına hərbi lisey;

II zona: 11.03.2018-ci il tarixdə – Gəncə, Göygöl, Samux, Naftalan, Goranboy, Daşkəsən, Şəki, Oğuz, Qəbələ, Lənkəran, Astara, Biləsuvar, Ağsu, Zərdab, Şamaxı, Kürdəmir, Ağdam, Yevlax, Bərdə, Tərtər, İmişli, Saatlı, Sabirabad, Xaçmaz, Şabran, Sumqayıt, Abşeron;

III zona: 18.03.2018-ci il tarixdə – Şəmkir, Gədəbəy, Ağstafa, Qazax, Tovuz, Mingəçevir, Balakən, Zaqatala, Qax, Yardımlı, Cəlilabad, Masallı, Lerik, Göyçay, Ağdaş, Ucar, İsmayıllı, Qobustan, Ağcabədi, Xocavənd, Füzuli, Beyləqan, Salyan, Neftçala, Hacıqabul, Qusar, Quba, Siyəzən, Xızı.

Qeyd 1: Məcburi köçkün rayonlarından olan şagirdlər buraxılış imtahanını ümumtəhsil müəssisəsinin yerləşdiyi şəhərdə (rayonda) yuxarıda göstərilən qrafikə uyğun veriblər.

Qeyd 2: Müxtəlif tipli xüsusi hallar olan ümumtəhsil müəssisələrində buraxılış imtahanları 18.03.2018 tarixdə keçirilib.

Qeyd 3: Tədris dili ingilis və ya fransız dilində olan ümumtəhsil müəssisələrində buraxılış imtahanı 18.03.2018-ci il tarixdə keçirilib.

Ümumi orta təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanının II mərhələsi və tam orta təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanı:

I zona: 21.06.2018-ci il tarixdə – Bakı ş. (Nərimanov, Səbail, Yasamal, Nəsimi, Nizami, Binəqədi, Sabunçu, Xətai, Suraxanı, Xəzər, Qaradağ, Pirallahı rayonları), Naxçıvan MR, Şirvan, Heydər Əliyev adına hərbi lisey;

II zona: 27.06.2018-ci il tarixdə – Gəncə, Göygöl, Samux, Naftalan, Goranboy, Daşkəsən, Şəki, Oğuz, Qəbələ, Lənkəran, Astara, Biləsuvar, Ağsu, Zərdab, Şamaxı, Kürdəmir, Ağdam, Yevlax, Bərdə, Tərtər, İmişli, Saatlı, Sabirabad, Xaçmaz, Şabran, Sumqayıt, Abşeron;

III zona: 03.07.2018-ci il tarixdə – Şəmkir, Gədəbəy, Ağstafa, Qazax, Tovuz, Mingəçevir, Balakən, Zaqatala, Qax, Yardımlı, Cəlilabad, Masallı, Lerik, Göyçay, Ağdaş, Ucar, İsmayıllı, Qobustan, Ağcabədi, Xocavənd, Füzuli, Beyləqan, Salyan, Neftçala, Hacıqabul, Qusar, Quba, Siyəzən, Xızı.

Qeyd 1: Məcburi köçkün rayonlarından olan şagirdlər buraxılış imtahanını ümumtəhsil müəssisəsinin yerləşdiyi şəhərdə (rayonda) yuxarıda göstərilən qrafikə uyğun veriblər.

Qeyd 2: Müxtəlif tipli xüsusi hallar olan ümumtəhsil müəssisələrində buraxılış imtahanları 03.07.2018 tarixdə keçirilib.

Qeyd 3: Tədris dili ingilis və ya fransız dilində olan ümumtəhsil müəssisələrində buraxılış imtahanı 03.07.2018 tarixdə keçirilib.

Qeyd 4: İmtahan gününün birinci yarısında IX sinif, ikinci yarısında XI sinif şagirdləri imtahan vermişlər.

9-cu siniflər üzrə buraxılış imtahanının I mərhələsində şagirdlərə tədris dili fənni üzrə oxuyub-anlama və yazı bacarıqlarını yoxlamaq məqsədilə 10 açıq tipli (cavab variantları verilməyən, doğru cavabın müəyyənləşdirilib yazı ilə ifadə olunması tələb edilən test tapşırıqları) və 10 qapalı tipli (verilən cavab variantlarından doğru cavabın müəyyənləşdirilib qeyd edilməsi tələb olunan test tapşırıqları), riyaziyyat fənni üzrə riyazi bacarıqları yoxlamaq məqsədilə 10 açıq tipli olmaqla, ümumilikdə 30 test tapşırığı təqdim edilib.

Bundan əlavə, şagirdlər təqdim edilmiş mövzulardan birini seçməklə könüllülük əsasında inşa (esse) yazıblar (ümumi orta təhsil haqqında fərqlənmə sənədini almaq üçün inşanın yazılması məcburi olub). Tapşırıqların cavablandırılması üçün 2 saat, inşanın yerinə yetirilməsinə isə 30 dəqiqə vaxt ayrılmışdır. Tədris dili Azərbaycan və rus dillərindən fərqli olan ümumtəhsil müəssisələrinin şagirdləri üçün imtahanın müddəti 45 dəqiqə olub.

Göründüyü kimi şagirdlərə təqdim olunan 30 test tapşırığından 20-si yazılı və ətraflı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli test tapşırıqları olub. Bütün bu tapşırıqlar markerlər tərəfindən kompüterlərdə yoxlanılıb. Bunun üçün DİM-in əməkdaşları tərəfindən proqram təminatı hazırlanıb, prosesin mümkün bütün mərhələləri avtomatlaşdırılıb və bütün təhlükəsizlik tədbirləri görülmüşdür. Belə ki, bir şagirdin cavab vərəqi proqram vasitəsilə tapşırıq-tapşırıq bölünərək fərqli markerlərə göndərilib və markerin qarşısında oturduğu kompüterin ekranında şagird haqqında heç bir məlumat olmayıb, yəni tapşırığın kimin cavablandığı tam məxfi saxlanılıb. Bundan başqa hər bir tapşırıq ən azı iki marker tərəfindən yoxlanılıb (bu markerlərin qiymətləri üst-üstə düşmədiyi halda üçüncü markerə müraciət olunub).

Aşağıda təqdim olunan 5.1 və 5.2 sayılı cədvəllərdə açıq tipli test tapşırıqlarının və esselərin yoxlanılması prosesi haqqında statistik məlumat verilib:

Cədvəl 5.1

Açıq tipli test tapşırıqlarının yoxlanılması haqqında statistik məlumat

	İmtahan fənləri			Bütövlükdə
	Azərbaycan dili	Rus dili	Riyaziyyat	
Tapşırıqların ümumi sayı	1074850	75180	1153670	2303700
Cavablandırılmayan tapşırıqların sayı (faizlə)	333491 (31.03)	12294 (16.35)	602150 (52.19)	947935 (41.15)
Markerlər tərəfindən qiymətləndirilən tapşırıqların sayı	741359	62886	551520	1355765
Yoxlamaların ümumi sayı (bir tapşırıq iki fərqli marker tərəfindən yoxlanılır və qiymətlərin üst-üstə düşmədiyi halda, başqa marker(lər) tərəfindən də yoxlanılır)	1672227	136316	1157173	2965716
Orta hesabla bir tapşırığı yoxlayan markerlərin sayı	2.3	2.2	2.1	2.2
Yoxlama prosesində iştirak edən markerlərin sayı	189	15	141	345
Orta hesabla bir markerə düşən tapşırıqların sayı	8847.8	9087.7	8206.9	8596.3

Cədvəl 5.2

Esselərin yoxlanılması haqqında statistik məlumat

	Essenin yazıldığı dil		Bütövlükdə
	Azərbaycan	Rus	
Esse yazmaq üçün verilən mövzuların sayı	12	12	12
Esse yazan şagirdlərin sayı	26111	2819	28930
Essedən imtina edən şagirdlərin sayı (faizi)	1725 (6.61)	150 (5.32)	1875 (6.48)
Yoxlanılan esselərin sayı	24386	2669	27055
Zəif yazıldığı üçün qiymətləndirməyə verilməyən esselərin sayı (faizi)	4577 (18.77)	410 (15.36)	4987 (18.43)
Markerlər tərəfindən qiymətləndirilən esselərin sayı	19809	2259	22068
Yoxlamaların ümumi sayı (bir esse iki fərqli marker tərəfindən yoxlanılır və qiymətlərin üst-üstə düşmədiyi halda, başqa marker(lər) tərəfindən də yoxlanılır)	44017	5177	49194
Orta hesabla bir esseni yoxlayan markerlərin sayı	2.2	2.3	2.2
Yoxlama prosesində iştirak edən markerlərin sayı	134	17	151
Orta hesabla bir markerə düşən esselərin sayı	328.5	304.5	325.8

9-cu siniflər üzrə buraxılış imtahanının II mərhələsi və 11-ci siniflər üzrə buraxılış imtahanında şagirdlərə hər bir fənn üzrə 30, ümumilikdə 9-cu siniflər üzrə 60, 11-ci siniflər üzrə isə 90 test tapşırığı təqdim edilmişdir. Bundan əlavə, 11-ci sinif şagirdləri təqdim edilmiş mövzu üzrə yazı işi (inşa) yerinə yetirmişlər. İmtahanın ümumi müddəti 9-cu siniflər üzrə 1 saat 30 dəqiqə, 11-ci siniflər üzrə isə 2 saat 45 dəqiqə (test tapşırıqlarının yerinə yetirilməsinə 2 saat 15 dəqiqə, qalan 30 dəqiqə yazı işinin yerinə yetirilməsinə) müəyyən edilmişdir. Tədris dili Azərbaycan və rus dillərindən fərqli olan ümumtəhsil müəssisələrinin şagirdləri üçün test tapşırıqlarının yerinə yetirilməsinə 9-cu siniflər üzrə 45 dəqiqə, 11-ci siniflər üzrə 1 saat 30 dəqiqə vaxt ayrılmışdır.

Buraxılış imtahanında əldə etdiyi nəticədən asılı olmayaraq bu imtahana buraxılan bütün şagirdlərin biliyinin yekun qiymətləndirilməsi (attestasiyası) aparılmışdır. 11-ci sinif şagirdlərinin fənlər üzrə düzgün cavablarının sayının 5 ballıq qiymət şkalasına (2, 3, 4, 5) uyğunluğu cədvəli aşağıdakı kimi olmuşdur (5.3 sayılı cədvəl).

Cədvəl 5.3

Təhsilin səviyyəsi	Qiymət	Fənlər üzrə düzgün cavabların sayı		
		Tədris dili	Riyaziyyat	Xarici dil/Kimya
Tam orta	2	0-7	0-7	0-6
	3	8-17	8-16	7-16
	4	18-25	17-24	17-24
	5	26-30	25-30	25-30

Buraxılış imtahanlarından əvvəl şagirdlərə kömək məqsədilə tədris dili (Azərbaycan bölməsinin şagirdləri üçün – Azərbaycan dili, rus bölməsinin şagirdləri üçün – rus dili), riyaziyyat və xarici dil və yaxud kimya fənlərindən tapşırıq nümunələri hazırlanmış, buraxılış imtahanlarında təqdim ediləcək yazı işlərinin mövzuları, yazı işinin qiymətləndirilməsi üçün meyarlar müəyyənləşdirilmiş və DİM-in internet saytında yerləşdirilmişdir.

Şagirdlərin rahatlığının təmin olunması üçün imtahanlar yalnız rayon mərkəzlərində deyil, ucqar kənd məktəbləri də daxil olmaqla, ümumilikdə 281 imtahan mərkəzində keçirilmişdir.

İmtahanın idarə olunması üçün hər bir rayonda yerli məktəblərin müəllimlərindən ibarət nəzarətçilər seçilmiş, DİM-in əməkdaşları imtahandan əvvəl onlar üçün yerlərdə seminarlar keçirmişdir. Ümumiyyətlə, imtahan prosesində respublikanın ümumi təhsil müəssisələrinin 9102 nəfər müəllimi nəzarətçi, ayrı-ayrı dövlət strukturlarından 737 nəfər mütəxəssis imtahan rəhbəri qismində iştirak etmişdir.

Hər buraxılış imtahanından sonra DİM-də və onun regional bölmələrində vətəndaşların buraxılış imtahanları ilə bağlı müraciətlərinə baxılmış və müvafiq qərarlar qəbul edilmişdir.

Buraxılış imtahanlarında cari ilin 189429 nəfər məzunu iştirak etmişdir. Onların 108321 nəfəri 9-cu, 81108 nəfəri isə 11-ci sinif şagirdləri idi. Qeyd edək ki, 2018-ci ildə respublika üzrə 9-cu və 11-ci sinif şagirdlərinin ümumi sayı, müvafiq olaraq, 109483 və 82486 nəfər olmuşdur. Göründüyü kimi, buraxılış imtahanlarında bu və ya digər səbəblərdən 2540 nəfər (9-cu və 11-ci siniflər üzrə, müvafiq olaraq, 1162 və 1378 nəfər) iştirak etməmişdir.

DİM imtahanın məzmununu və test tapşırıqlarının çətinlik dərəcəsini imtahanın məqsədinə uyğun olaraq maksimum dərəcədə asanlaşdırmışdı. Belə ki, bütün imtahan fənləri üzrə tədris planında çətin sayılan bir sıra mövzulara aid test tapşırıqları imtahana salınmamışdı. Fənlər üzrə bu mövzular aşağıdakılardır:

9-cu siniflər üzrə:

Tədris dili: Morfoloji təhlil; Mürəkkəb cümlənin ümumi məsələləri; Vasitəsiz və vasitəli nitq.

11-ci siniflər üzrə:

Tədris dili: Mürəkkəb cümlənin ümumi məsələləri; Vasitəsiz və vasitəli nitq; Durğu işarələri; Dil; Dilçilik; Azərbaycan dilinin quruluşu; Üslubiyyat; Bədii, publisistik; elmi, rəsmi-işgüzar və məişət üslubları; Əməli yazı nümunələri.

Riyaziyyat: Triqonometrik tənliklər və bərabərsizliklər; Triqonometrik funksiyalar üçün toplama teoremləri; Rasional və irrasional tənliklər və bərabərsizliklər; Tərs funksiya; Fəzada düz xətlər və müstəvilər; Çoxüzlülər, onların səthi və həcmi; Ardıcılığın limiti və funksiyanın limiti; Funksiyanın kəsilməzliyi; Birləşmələr nəzəriyyəsi; Ehtimal nəzəriyyəsi; Kompleks ədədlər.

Kimya: Maddə tərkibinin sabitliyi qanunu; Maddə kütləsinin saxlanması qanunu; Hibridləşmə, molekulların fəza quruluşu; Kristal qəfəsin tipləri; Çuqun və polad istehsalı; Qeyri-üzvi birləşmələr arasında genetik əlaqə; Üzvi birləşmələr arasında genetik əlaqə.

İngilis dili: Frazeoloji birləşmələr; Say, feil və zərf düzəldən sufikslər; Artikl; Təyini əvəzliliklər, işarə əvəzlilikləri; Zərf; Tərkibi feillər; Məsdər; Vasitəli və vasitəsiz nitq.

Rus dili: Frazeologiya; Cümlənin həmcins üzvləri; Təktərkibli cümlələr; Bağlayıcısız mürəkkəb cümlələr.

Alman dili: Nitq etiketləri.

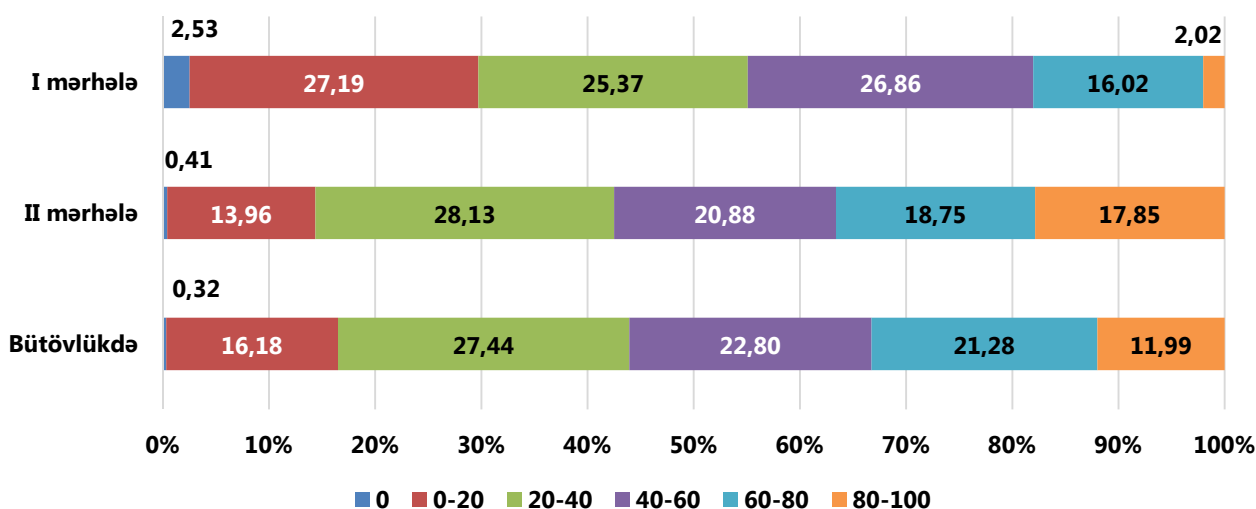
Ərəb dili: Mürəkkəb isimlər; Kəsr sayları; Faizlərin ifadəsi; Nisbi əvəzliliklər; Hal zərfliliyi; Mütləq tamamlıq; Məsdər, fail və məful formaları; Salim feillərin arzu, şərt və əmr formaları; Köməkçi feillərin işlənməsi; Həməzli feillər; Tabesiz mürəkkəb cümlələr.

Yuxarıda qeyd olunanlara baxmayaraq, təəssüf ki, 9-cu və 11-ci siniflərin şagirdləri arasında nəinki tədris proqramını minimum mənimsəməyənlər, hətta oxuyub-yazmaqda çətinlik çəkənlər və ya ümumiyyətlə oxuyub-yazmağı bacarmayanlar da aşkar olunmuşdur. Belələri 11-ci sinif şagirdləri arasında 1 nəfər, 9-cu sinif şagirdləri arasında isə 30 nəfərdir. Bu statistika imtahan rəhbərlərinin protokolları əsasında ortaya çıxmışdır. Bu cür halların imtahan rəhbərlərinin əksəriyyətinin protokollarında qeyd olunmamasını nəzərə alsaq, yuxarıda göstərilən faktların, əslində, daha çox olduğunu ehtimal etmək olar. Belə şagirdlərin 9-cu, hətta 11-ci sinifə qədər gəlib çatması müəmmalıdır. 9-cu siniflər üzrə isə oxumağı və yazmağı bacarmayan şagirdlərin sayı belədir: Yardımlı rayonunda 5 nəfər, Kəlbəcər rayonunda 3 nəfər, Ağdam, Ağsu, Gədəbəy, Goranboy, Lənkəran və Masallı rayonlarının hərəsində 2 nəfər, Qaradağ (Bakı ş.), Biləsuvar, İsmayilli, Qazax, Quba, Şamaxı, Şəmkir, Tərtər, Tovuz rayonlarının hərəsində və Şirvan şəhərində 1 nəfər. 11-ci siniflər üzrə belə hala yalnız Ağcabədi rayonunda (1 nəfər) rast gəlinmişdir.

9-cu sinif üzrə buraxılış imtahanında şagirdlər bir fənn üzrə imtahanın I mərhələsində maksimum 30 bal, II mərhələsində 70 bal, cəmi 100 bal toplaya bilərdilər. Aşağıdakı diaqramlarda hər bir fənn üzrə ayrılıqda şagirdlərin buraxılış imtahanında əldə etdikləri nəticələr göstərilib. Şəkillərdən də göründüyü kimi şagirdlərin II mərhələdə əldə etdikləri nəticələr I mərhələnin nəticələrindən yaxşıdır. Bu daha çox I mərhələdə şagirdlərə açıq tipli test tapşırıqlarının təqdim olunması, cavablandırdıqları tapşırıqların həlli yollarını göstərilməsinin tələb olunması ilə əlaqədardır. 9-cu siniflər üzrə buraxılış imtahanında iştirak edən şagirdlərin 1-ci sinifdən etibarən bacarıq və vərdişlərin inkişaf etdirilməsi üzərində qurulan kurikulumu əsasən təhsil almalarına baxmayaraq, bu cür tapşırıqları yerinə yetirməkdə çətinlik çəkdiqlərini görürük. Tədris dili fənnindən fərqli olaraq riyaziyyat fənni üzrə imtahanın birinci mərhələsində təqdim olunan bütün tapşırıqlar açıq tipli olduqları üçün bu hal riyaziyyat fənni üzrə imtahanda özünü daha qabarıq şəkildə göstərir (5.1, 5.2 sayılı şəkilləri 5.3 sayılı şəkillə müqayisə edin). Tədris dili fənni üzrə imtahanda təqdim olunan tapşırıqların yarısı qapalı tipli olduğu üçün burada vəziyyət daha yaxşıdır. Lakin açıq və qapalı tipli test tapşırıqları üzrə nəticələri ayrı-ayrılıqda təhlil etdikdə görürük ki, riyaziyyat fənnindən fərqli olaraq şagirdlərin tədris dili fənni üzrə bacarıq və vərdişləri nisbətən daha yaxşıdır. I mərhələdə ortastatistik şagirdin açıq tipli test tapşırıqları üzrə balı (faizlə) 30.05-ə, qapalı tipli test tapşırıqları üzrə isə 55.98-ə bərabər olub. Bütün bu təhlillərdən belə qənaətə gəlmək olar ki, ümumtəhsil məktəblərində kurikulumun tətbiqi çox zəifdir və şagirdlərə aşılana bacarıq və vərdişlər lazım səviyyədə deyil.

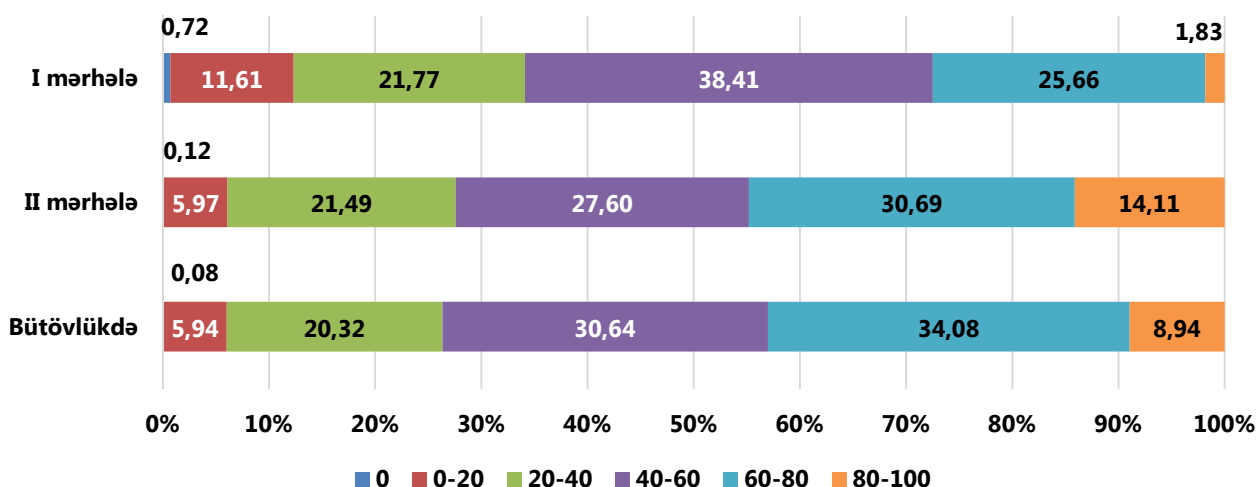
9-cu sinif üzrə buraxılış imtahanının I və II mərhələləri arasında fənlər üzrə korrelyasiya əmsalları da hesablanmışdır. İmtahanın I və II mərhələlərinin nəticələri arasında əhəmiyyətli sayıla bilən statistik əlaqə mövcuddur. Tədris dili fənni üzrə I və II mərhələnin nəticələri arasındakı korrelyasiya əmsalı 0.79-a, riyaziyyat fənni üzrə 0.73-ə, bütövlükdə (hər iki fənn üzrə birlikdə) 0.86-ya bərabərdir.

**Azərbaycan dili fənni üzrə nisbi bal
(9-cu siniflər üzrə buraxılış imtahanı)**

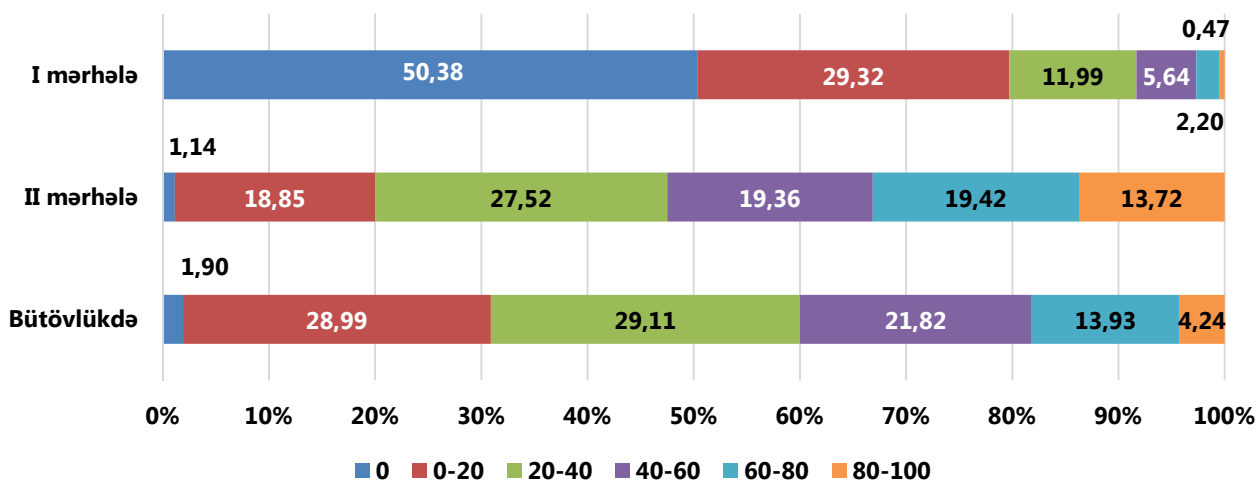
Şəkil 5.1

**Rus dili fənni üzrə nisbi bal
(9-cu siniflər üzrə buraxılış imtahanı)**

Şəkil 5.2

**Riyaziyyat fənni üzrə nisbi bal
(9-cu siniflər üzrə buraxılış imtahanı)**

Şəkil 5.3

11-Cİ SİNİFLƏR ÜZRƏ BURAXILIŞ İMTAHANİ

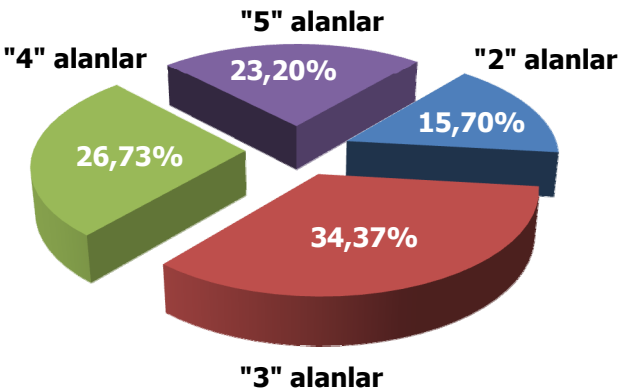
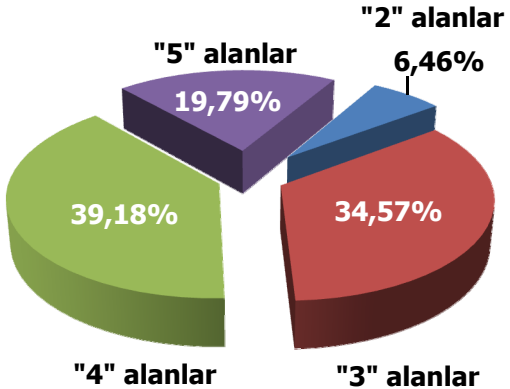
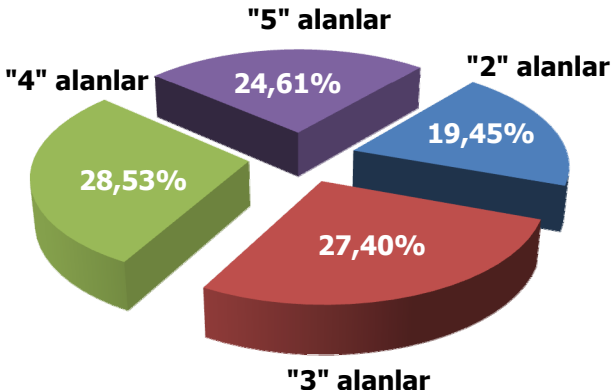
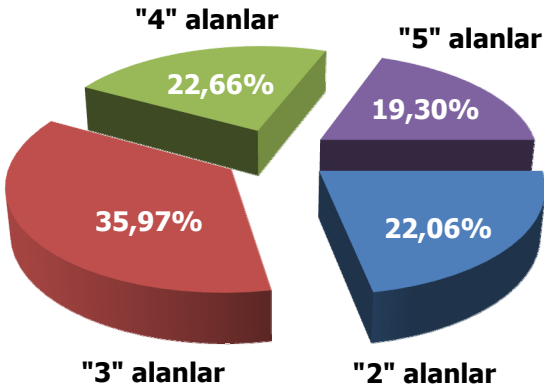
Cədvəl 5.4

İmtahanda iştirak edənlərin sayı*	81108
Hər iki (üç) fənn üzrə müvəffəq qiymət alanların sayı (faizi)	54288 (66.93%)
Tədris dili fənni üzrə müvəffəq qiymət alanların sayı (faizi)	68763 (84.99%)
Riyaziyyat fənni üzrə müvəffəq qiymət alanların sayı (faizi)	65329 (80.55%)
Xarici dil (kimya) fənni üzrə müvəffəq qiymət alanların sayı (faizi)	63212 (77.94%)

11-ci sinif şagirdlərinin 84.99%-i tədris dili fənni üzrə, 80.55%-i riyaziyyat fənni üzrə, 77.94%-i xarici dil fənni üzrə, 66.93%-i hər üç fənn üzrə müsbət qiymət almışdır (5.4 sayılı cədvəl).

* Tədris dili Azərbaycan və rus dillərindən fərqli olan ümumtəhsil müəssisələrinin şagirdləri yalnız tədris dili fənni üzrə imtahan verməyiblər.

**11-Cİ SİNİF MƏZUNLARININ BURAXILIŞ
İMTAHANLARINDA ALDIQLARI QIYMƏTLƏR ÜZRƏ PAYLANMASI**

AZƏRBAYCAN DİLİ FƏNNİ ÜZRƏ	RUS DİLİ FƏNNİ ÜZRƏ
 Şəkil 5.4	 Şəkil 5.5
RİYAZİYYAT FƏNNİ ÜZRƏ	XARİCİ DİL/KİMYA FƏNNİ ÜZRƏ
 Şəkil 5.6	 Şəkil 5.7

5.4–5.7 sayılı şəkillərdən göründüyü kimi, burada Azərbaycan dili və xarici dil/kimya fənləri üzrə imtahanlardan “3” qiymət alanlar, riyaziyyat və rus dili fənləri üzrə isə “4” qiymət alanlar üstünlük təşkil etmişdir. Ən pis göstəricilər xarici dil/kimya fənni üzrə, ən yaxşı göstəricilər isə rus dili fənni üzrə olmuşdur. “2” qiymət alanların nisbi sayı Azərbaycan dili fənni üzrə 15.70%-ə, riyaziyyat fənni üzrə 19.45%-ə, rus dili fənni üzrə 6.46%-ə, xarici dil/kimya fənni üzrə 22.06%-ə, “4” və “5” qiymət alan şagirdlərin nisbi sayı Azərbaycan dili fənni üzrə 49.93%-ə, riyaziyyat fənni üzrə 53.15%-ə, rus dili fənni üzrə 58.97%-ə, xarici dil/kimya fənni üzrə 41.97%-ə bərabərdir (riyaziyyat fənni üzrə Azərbaycan bölməsində “4” və “5” qiymət alanların nisbi sayı 52.10, rus bölməsində 66.16, xarici dil/kimya fənni üzrə Azərbaycan bölməsində “4” və “5” qiymət alanların nisbi sayı 40.06, rus bölməsində 65.54%-dir). Qeyd edək ki, 5.7 sayılı şəkildə xarici dil və kimya fənləri üzrə göstəricilər ümumi şəkildə verilmişdir. Aşağıdakı cədvəldə hər bir xarici dil fənni və kimya fənni üzrə göstəricilər təqdim edilmişdir.

Cədvəl 5.5

Fənlər	İmtahanda iştirak edənlərin sayı (faizi)	Düzgün cavabların faizi	"2" qiymət alanların sayı (faizi)	"3" qiymət alanların sayı (faizi)	"4" qiymət alanların sayı (faizi)	"5" qiymət alanların sayı (faizi)
İngilis	68826	51.56	13570	23909	16483	14864
	(100.00)		19.72	34.74	23.95	21.60
Fransız	1727	41.20	532	663	321	211
	(100.00)		30.80	38.39	18.59	12.22
Alman	844	39.66	246	368	154	76
	(100.00)		29.15	43.60	18.25	9.00
Ərəb	16	30.83	4	10	1	1
	(100.00)		25.00	62.50	6.25	6.25
Rus	9227	34.01	3424	3996	1346	461
	(100.00)		37.11	43.31	14.59	5.00
Kimya	468	39.02	120	227	77	44
	(100.00)		25.64	48.50	16.45	9.40

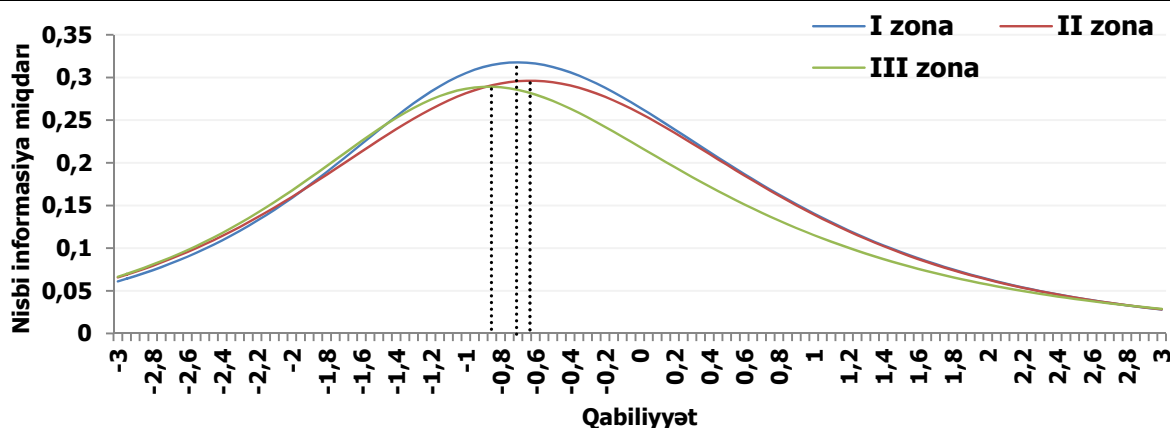
9-cu və 11-ci sinif şagirdlərinin buraxılış imtahanları fənlərindən əldə etdikləri nəticələrin paylanması müqayisəsi, 11-ci sinif şagirdlərinin göstəricilərinin daha yaxşı olduğunu göstərir. Bu müqayisəni əyani şəkildə göstərmək üçün ortastatistik şagirdin fənlər üzrə topladığı nisbi balları (düzgün cavablarının faizi) müqayisə edilmişdir. Ortastatistik 9-cu sinif şagirdi buraxılış imtahanının II mərhələsində tədris dili fənni üzrə 51.73, riyaziyyat fənni üzrə 47.48 bal toplamışdır. Ortastatistik 11-ci sinif şagirdi isə, müvafiq olaraq, 57.95 və 55.95 bal toplamışdır. Göründüyü kimi, 11-ci sinif şagirdləri 9-cu sinif şagirdlərindən daha yüksək nəticə göstərmişdir. Buradan belə qənaətə gəlmək olar ki, şagirdlər 9-cu sinifdən sonra təhsilə daha ciddi yanaşırlar. Düşünürük ki, bunun əsas səbəbi şagirdlərin 9-cu sinifdən etibarən ali təhsil və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul imtahanlarına hazırlaşmaq üçün dərscənkənar məşğələlərə getmələri və repetitorlarla əlavə məşğul olmalarıdır. Şagirdlərin DİM-in keçirdiyi imtahanların şəffaflığı və obyektivliyinə inamları onları özlərinə qarşı daha tələbkər olmağa, təhsilə daha ciddi yanaşmağa sövq edir.

Klassik test nəzəriyyəsi əsasında buraxılış imtahanlarında istifadə edilən testlərin etibarlılığı təhlil olunmuşdur. 9-cu siniflər üzrə buraxılış imtahanında I mərhələdə fənlər üzrə testlərin etibarlılıq əmsalları 0.77-0.88 (Kronbax alfa), II mərhələdə 0.84-0.93 (Küder-Riçardson (KR-20) və Split-Half), 11-ci siniflər üzrə buraxılış imtahanında isə fənlər üzrə testlərin etibarlılıq əmsalları 0.83-0.95 (KR-20 və Split-Half) həddlərində yerləşir. Göründüyü kimi, bu il buraxılış imtahanlarında fənlər üzrə istifadə edilən testlər kifayət qədər etibarlı olmuşdur. Bundan başqa, hər bir imtahan zonasında istifadə edilən buraxılış imtahanı testlərinin Split-Half metodu və Mosye (Mosier) düsturu əsasında bütövlükdə etibarlılıq əmsalları da hesablanmışdır. İmtahan zonaları üzrə ayrı-ayrılıqda aparılmış hesablamalar nəticəsində məlum olmuşdur ki, buraxılış imtahanı testlərinin etibarlılıq əmsalları 9-cu siniflər üzrə 0.93-0.96, 11-ci siniflər üzrə 0.95-0.97 intervallarında yerləşir. Təqdim edilən rəqəmlər sübut edir ki, 2018-ci ildə buraxılış imtahanlarında hər bir imtahan zonası üzrə tərtib edilmiş testlər çox yüksək etibarlılıq xassəsinə malik olmuşdur.

DİM buraxılış imtahanlarında şagirdlərə təqdim olunan testlərin məzmununu elə layihələşdirmişdi ki, aşağı və orta qabiliyyətlərin ölçülməsində maksimal dəqiqlik təmin edilsin. Əgər buraxılış imtahanı və qəbul imtahanı testlərinin informasiya ayrılığını müqayisə etsək, testlərin çətinlik səviyyələrinin və strukturlarının bir-birindən fərqləndiklərini görürük. Belə ki, Azərbaycan dili fənni üzrə buraxılış imtahanı testləri üçün maksimal informasiya -0.85 və -0.65 loqit arasında qabiliyyət səviyyəsinə malik olan məzunlar üçün əldə olunursa, qəbul imtahanı testləri üçün maksimal informasiya -0.90 və -0.50 arasında yerləşir (bax: qrafik 5.1

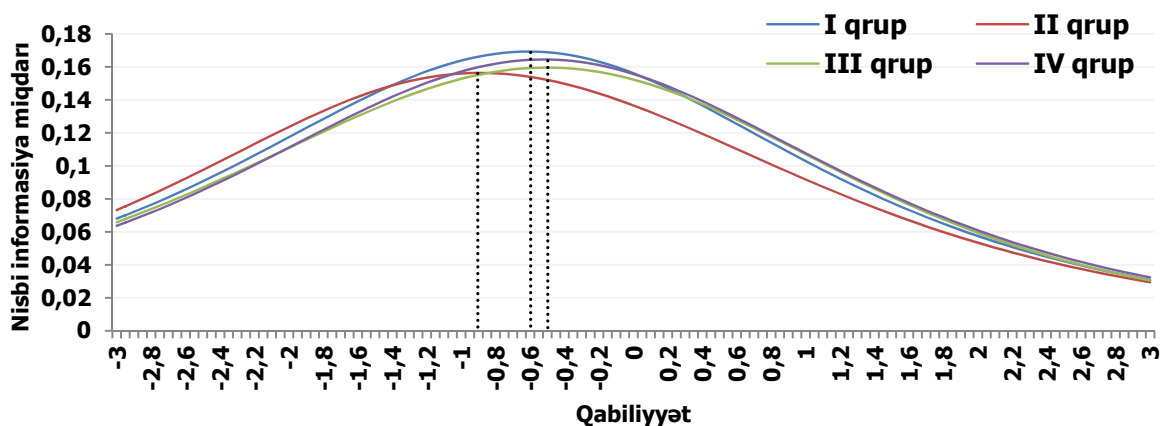
və 5.2). Bundan başqa, qəbul imtahanı testləri orta və yüksək qabiliyyət diapazonunda qiymətləndirmənin qismən bərabər keyfiyyətdə aparılmasını təmin edir. Qeyd olunan xüsusiyyətlər riyaziyyat fənni üzrə testlərdə də özünü göstərir. 5.3 sayılı qrafikdən də göründüyü kimi, buraxılış imtahanı testləri üçün yüksək qabiliyyət intervalında ($\theta > 1$) nisbi informasiyanın miqdarı aşağıdır (0.15-dən azdır). Qəbul imtahanı testləri üçün həmin intervalda nisbi informasiyanın miqdarı 0.21-yə çatır (bax: qrafik 5.4) və qəbul imtahanı testləri vasitəsilə yüksək qabiliyyətli məzunların bilik və bacarıqlarını keyfiyyətli şəkildə qiymətləndirməyə imkan yaradır. Riyaziyyat fənni üzrə buraxılış imtahanı testlərinin informasiya göstəricisinin maksimumu -0.75 və -0.70 loqit arasına uyğun gəlir. Qəbul imtahanlarında isə bu rəqəmlər -0.80 və +0.10 arasında dəyişir. Göründüyü kimi, riyaziyyat fənni üzrə testlərdə də buraxılış imtahanlarında aşağı qabiliyyət səviyyəsinə malik olan şagirdlər, qəbul imtahanlarında isə orta və yüksək qabiliyyət səviyyəsinə malik olan abituriyentlər haqqında daha dəqiq informasiya əldə olunur.

BURAXILIŞ İMTAHANI KEÇİRİLƏN ZONALAR ÜZRƏ AZƏRBAYCAN DİLİ FƏNNİNDƏN TESTLƏRİN İNFORMASIYA ƏYRİLƏRİ

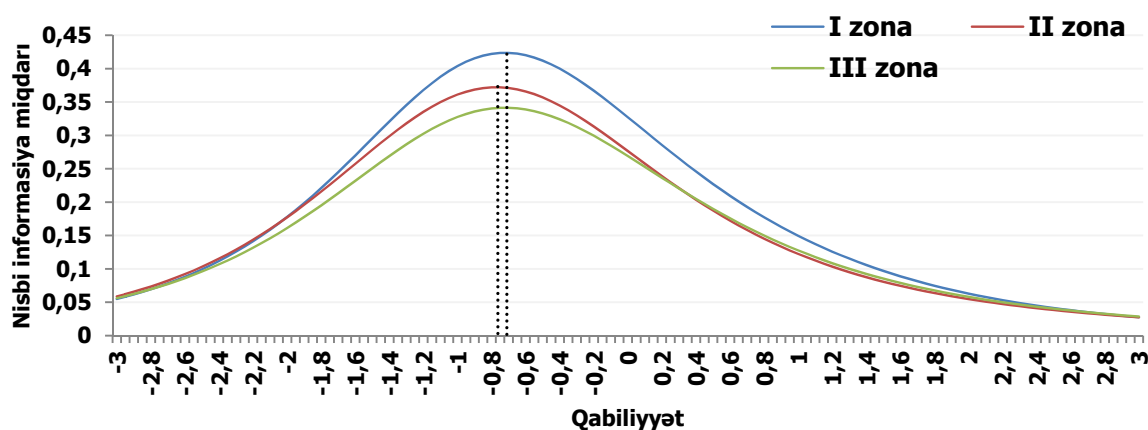
Qrafik 5.1

İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ AZƏRBAYCAN DİLİ FƏNNİNDƏN QƏBUL İMTAHANI TESTLƏRİNİN İNFORMASIYA ƏYRİLƏRİ

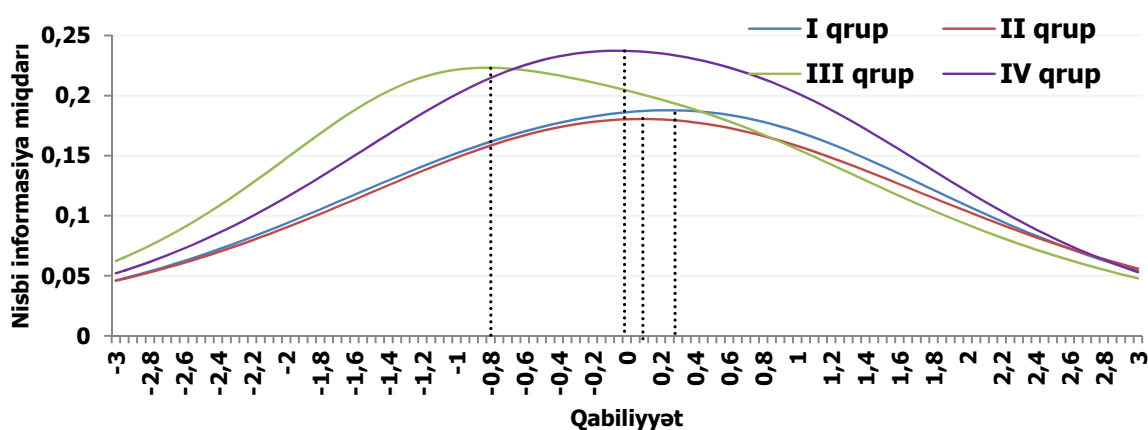
Qrafik 5.2

BURAXILIŞ İMTAHANI KEÇİRİLƏN ZONALAR ÜZRƏ RİYAZİYYAT FƏNNİNDƏN TESTLƏRİN İNFORMASIYA ƏYRİLƏRİ

Qrafik 5.3

İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ RİYAZİYYAT FƏNNİNDƏN QƏBUL İMTAHANI TESTLƏRİNİN İNFORMASIYA ƏYRİLƏRİ

Qrafik 5.4

Buraxılış və qəbul imtahanlarının nəticələri əsasında eyni bir məzunun həm buraxılış, həm də qəbul imtahanlarındakı nəticələri arasında stoxastik əlaqənin xarakteri də araşdırılmışdır. Düzgün cavabların sayı və müasir test nəzəriyyəsinin iki parametrlı logistik modeli (BILOG-MG proqram təminatı) əsasında müəyyənləşdirilən qabiliyyət göstəricilərinə əsasən hesablanan korrelyasiya əmsalları 5.6 sayılı cədvəldə təqdim edilmişdir.

Cədvəl 5.6

BURAXILIŞ VƏ QƏBUL İMTAHANLARININ NƏTİCƏLƏRİ ARASINDA KORRELYASIYA ƏMSALLARI

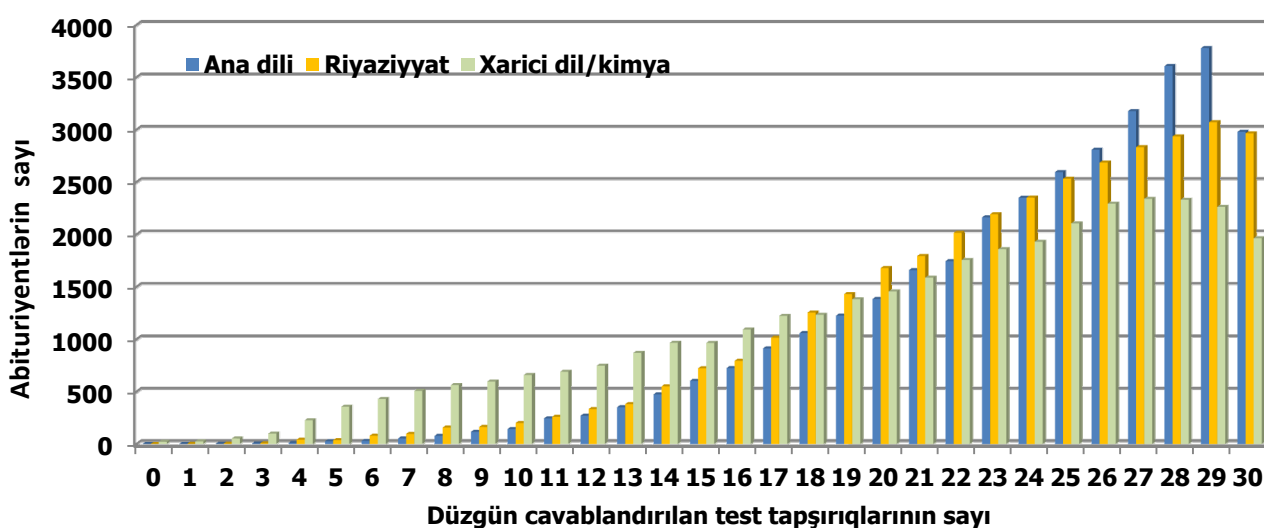
İXTİSAS QRUPU	Ana dili	Riyaziyyat	İki fənn birlikdə
I	0.802 (0.788)*	0.735 (0.738)	0.832 (0.827)
II	0.813 (0.807)	0.734 (0.745)	0.830 (0.839)
III	0.841 (0.813)	0.758 (0.779)	0.850 (0.857)
IV	0.828 (0.791)	0.828 (0.771)	0.875 (0.845)
CƏMİ	0.819 (0.804)	0.745 (0.755)	0.838 (0.840)

* Müasir test nəzəriyyəsinin iki parametrlı logistik modeli əsasında müəyyənləşdirilən qabiliyyət göstəricilərinə əsasən hesablanan korrelyasiya əmsalları mötərizədə verilib.

Cədvəldən göründüyü kimi, buraxılış və qəbul imtahanının nəticələri arasında əhəmiyyətli sayıla bilən statistik əlaqə mövcuddur. Korrelyasiya əmsalının bu göstəricilərini əsas götürdükdə ortaya belə bir sual çıxır: yalnız eyni bir testin nəticələrindən həm yekun attestasiyanın, həm də ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulunun aparılmasında istifadə etmək olarmı? Fikrimizcə, bu cür istifadə heç bir halda düzgün deyil. Əgər biz iki testin informasiya funksiyalarının müqayisəsinə qayıtsaq, görürük ki, bu testlər fərqli məsələlərin həlli üçün nəzərdə tutulub. Belə ki, qəbul imtahanı testləri aşağı qabiliyyət intervalında qiymətləndirmədə yüksək dəqiqliyi təmin etmir. Buraxılış imtahanı testləri isə orta və yüksək qabiliyyət intervalında qiymətləndirmədə kifayət qədər effektiv deyil. Başqa sözlə, əgər biz qəbul imtahanı testlərini buraxılış imtahanında iştirak edən məzunlara təqdim etsək, o zaman məzunların çoxu müsbət qiymət ala bilməz və qiymətləndirmənin də keyfiyyəti aşağı olar. Buraxılış imtahanı testlərinin ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarında istifadəsi isə orta və yüksək qabiliyyət səviyyəsinə malik olan abituriyentlərin diferensiasiyasının (bir-birindən fərqləndirilməsinin) keyfiyyətli aparılmasına mənfi təsir göstərir. Nəzərə alınmalıdır ki, keyfiyyətli aparılan qəbul imtahanı sistemi təhsilin keyfiyyətinin yüksəlməsinə təsir göstərən ən mühüm stimullaşdırıcı faktorlardan biridir.

5.5 sayılı qrafikdə ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarının nəticəsi əsasında müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin buraxılış imtahanı testləri üzrə düzgün cavablarının paylanması (histoqramı) təqdim edilmişdir. Qrafikdən göründüyü kimi, buraxılış imtahanı testləri yüksək hazırlıqlı abituriyentləri bir-birindən fərqləndirmə xassəsinə malik olmadığından bu testlər vasitəsilə aparılan qiymətləndirmədə əldə edilən balların paylanma histoqramları sol tərəfli asimmetriyaya malikdir. Məlum olduğu kimi, yüksək hazırlıqlı abituriyentləri fərqləndirmək üçün paylanma sağ tərəfli asimmetriyaya malik olmalıdır, yəni düzgün cavablandırılan test tapşırıqlarının sayı artdıqca yüksək bal toplayan abituriyentlərin sayı azalmalıdır.

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ QƏBUL İMTAHANLARININ NƏTİCƏLƏRİ ƏSASINDA MÜSABİQƏDƏ İŞTİRAK EDƏN ABİTURIYENTLƏRİN BURAXILIŞ İMTAHANI TESTLƏRİ ÜZRƏ DÜZGÜN CAVABLARININ PAYLANMASI

Qrafik 5.5

5.7 və 5.8 sayılı cədvəllərdə 9-cu və 11-ci sinif şagirdlərinin buraxılış imtahanlarında təhsil şöbələri üzrə göstərdikləri nəticələr təqdim edilmişdir. Göründüyü kimi, buraxılış imtahanlarında həm 9-cu, həm də 11-ci sinif şagirdləri arasında ən yüksək nəticələri Təhsil Nazirliyi (TN) tabeli və özəl liseylərin şagirdləri əldə etmişlər. 9-cu və 11-ci siniflər üzrə buraxılış imtahanlarında TN tabeli və özəl liseylərin şagirdlərinin bütün fənlər üzrə topladıqları orta bal, müvafiq olaraq, 126.4-ə və 73.1-ə bərabər olub. Xatırladaq ki, maksimal toplanıla biləcək bal 9-cu siniflər üzrə 200-ə, 11-ci siniflər üzrə 90-a bərabərdir.

9-cu siniflər üzrə buraxılış imtahanında bölgələr arasında ən yüksək nəticəni Sumqayıt, Naxçıvan və Naftalan şəhərlərinin şagirdləri göstərmişlər. Bu bölgələrin ortostatistik şagirdlərinin göstəriciləri, müvafiq olaraq, 104.6, 102.2 və 99.5 bala bərabər olmuşdur. Ən aşağı göstəricilər isə Saatlı, Cəlilabad və Ağsu rayonlarının şagirdlərinə (müvafiq olaraq, 62.6, 62.4 və 60.4 bal) məxsus olub.

11-ci siniflər üzrə buraxılış imtahanında ən yüksək nəticəni Sədərək və Qubadlı rayonları, Sumqayıt və Naxçıvan şəhərlərinin şagirdləri əldə etmişlər (müvafiq olaraq, 63.7, 60.0, 60.0 və 59.7 bal). Ən aşağı göstəriciləri isə İmişli, Daşkəsən, Kürdəmir və Sabirabad rayonlarının şagirdləri (müvafiq olaraq 36.8, 36.7, 36.6 və 35.7 bal) nümayiş etdirmişlər.

9-cu və 11-ci sinif şagirdlərinin hər bir fənn üzrə nəticələrinə nəzər salsaq, görürük ki, ən yaxşı nəticələri TN tabeli və özəl liseylərin şagirdləri göstərmişlər. TN tabeli və özəl liseylərin 9-cu sinif şagirdlərinin tədris dili fənni üzrə orta bal 67.5%-ə, riyaziyyat fənni üzrə 58.5%-ə bərabər olmuşdur. 11-ci sinif şagirdlərinin isə tədris dili fənni üzrə düzgün cavabların faizi 80.4, riyaziyyat fənni üzrə 81.3, xarici dil (kimya) fənni üzrə 80.7 təşkil etmişdir.

Regionlar üzrə 9-cu sinif şagirdləri arasında tədris dili fənnindən ən yaxşı nəticələr Naftalan (58.9), Sumqayıt (58.1) və Naxçıvan (57.9) şəhərlərinin, Qubadlı (54.2) rayonunun, Bakı (53.8) və Mingəçevir (53.8) şəhərlərinin, riyaziyyat fənnindən isə Sumqayıt (46.5), Naxçıvan (44.4), və Mingəçevir (42.5) şəhərlərinin, Qubadlı (41.8) və Qax (41.7) rayonlarının, Bakı (41.1) və Naftalan (40.6) şəhərlərinin şagirdlərinə məxsusdur. Tədris dili fənni üzrə ən aşağı nəticələri Saatlı (35.6), Cəlilabad (35.5) və Ağsu (34.8) rayonlarının, riyaziyyat fənni üzrə isə Ağcabədi (27.7), Sabirabad (27.6), Daşkəsən (27.4), Saatlı (27.0), Samux (27.0), Cəlilabad (26.9) və Ağsu (25.6) rayonlarının şagirdləri göstərmişlər.

11-ci sinif şagirdləri arasında tədris dili fənni üzrə ən yaxşı göstəricilər Sədərək (72.9) və Qubadlı (69.7) rayonlarının, Sumqayıt (69.6) və Naxçıvan (68.8) şəhərlərinin, Ordubad (67.9) və Şahbuz (67.0) rayonlarının, riyaziyyat fənni üzrə Sədərək (76.0) və Qubadlı (68.9) rayonlarının, Sumqayıt (68.1) və Naxçıvan (67.1) şəhərlərinin, Ordubad (66.4), Şahbuz (65.3) və Zəngilan (64.6) rayonlarının, Bakı (63.2) və Mingəçevir (63.0) şəhərlərinin, Qax (62.9) rayonunun, xarici dil (kimya) fənni üzrə Sədərək (63.1) rayonunun, Naxçıvan (62.7) və Sumqayıt (62.2) şəhərlərinin, Qubadlı (61.4) və Şahbuz (61.0) rayonlarının şagirdlərinə məxsusdur. Tədris dili fənni üzrə ən aşağı göstərici Qusar (44.6), Kürdəmir (44.4), Sabirabad (44.0) və Daşkəsən (43.6) rayonlarının, riyaziyyat fənni üzrə Sabirabad (42.5), İmişli (42.4) və Daşkəsən (42.1) rayonlarının, xarici dil (kimya) fənni üzrə Cəlilabad (32.7), İmişli (32.6), Sabirabad (32.3) və Yardımlı (31.8) rayonlarının şagirdlərinə aiddir.

Cədvəl 5.7

9-CU SİNİF ŞAĞİRDLƏRİNİN BURAXILIŞ İMTAHANINDAKI GÖSTƏRİCİLƏRİ

№	Təhsil şöbəsi	Məzunların sayı	Orta bal	Tədris dili fənni üzrə imtahan iştirakçıların sayı	Tədris dili (orta bal, %-lə)					Riyaziyyat fənni üzrə imtahan iştirakçıların sayı	Riyaziyyat (orta bal, %-lə)		
					I m., qapalı	I m., açıq	I m., cəmi	II m.	Cəmi		I m.	II m.	Cəmi
1	Liseylər (TN tabeli və özəl)	3105 (2864)	126.41	2864 (2861;2857)	78.88	47.55	57.99	71.80	67.52	3105 (3100;3095)	30.69	70.60	58.45
2	Sumqayıt şəhəri	3626	104.57	3626 (3620;3608)	62.76	42.84	49.48	62.07	58.05	3626 (3620;3608)	20.98	57.76	46.52
3	Naxçıvan şəhəri	844	102.23	844 (844;843)	70.95	38.39	49.25	61.63	57.87	844 (844;843)	13.86	57.50	44.36
4	Naftalan şəhəri	88	99.47	88 (88;87)	60.68	40.45	47.20	64.67	58.92	88 (88;87)	12.69	53.10	40.56
5	Mingəçevir şəhəri	1086	96.25	1086 (1086;1082)	60.59	36.21	44.33	58.07	53.80	1086 (1086;1082)	15.98	54.00	42.45
6	Qubadlı rayonu	688	95.93	688 (688;682)	60.47	36.49	44.48	58.82	54.16	688 (688;682)	14.92	53.74	41.77
7	Qax rayonu	609 (537)	95.37	537 (537;535)	62.22	36.08	44.79	56.08	52.55	609 (609;607)	16.82	52.46	41.65
8	Bakı şəhəri	27645	94.93	27645 (27620;27498)	66.40	36.21	46.27	57.41	53.84	27645 (27620;27498)	12.39	53.67	41.09
9	Zəngilan rayonu	413	90.59	413 (413;412)	60.12	31.83	41.26	55.81	51.35	413 (413;412)	11.14	51.40	39.24
10	Şahbuz rayonu	170	89.47	170	59.59	29.59	39.59	54.57	50.07	170	9.71	52.12	39.39
11	Siyəzən rayonu	468	89.43	468 (468;465)	56.30	32.25	40.27	54.44	49.94	468 (468;465)	15.58	50.05	39.48
12	Oğuz rayonu	537	88.93	537	56.29	36.05	42.80	55.51	51.70	537	12.72	47.73	37.23
13	İsmayılлы rayonu	957	88.23	957 (957;956)	58.62	34.69	42.66	53.47	50.19	957 (957;956)	14.67	48.11	38.04
14	Abşeron rayonu	3277	87.94	3277 (3267;3235)	57.43	36.72	43.62	55.26	51.23	3277 (3267;3235)	12.19	47.84	36.70
15	Ordubad rayonu	419	87.35	419	63.03	32.11	42.42	52.16	49.23	419	10.53	49.94	38.12
16	Gəncə şəhəri	3096	87.02	3096 (3090;3088)	54.94	33.94	40.94	53.30	49.47	3096 (3090;3088)	12.47	48.43	37.55
17	Ağstafa rayonu	942	86.04	942 (942;939)	53.86	26.99	35.94	53.40	48.04	942 (942;939)	12.34	49.14	37.99

Cədvəl 5.7 (ardı)

№	Təhsil şöbəsi	Məzunların sayı	Orta bal	Tədris dili fənni üzrə imtahan iştirakçılarının sayı	Tədris dili (orta bal, %-lə)					Riyaziyyat fənni üzrə imtahan iştirakçılarının sayı	Riyaziyyat (orta bal, %-lə)		
					I m., qapalı	I m., açıq	I m., cəmi	II m.	Cəmi		I m.	II m.	Cəmi
18	Qazax rayonu	1013	85.44	1013 (1013;1004)	53.92	27.92	36.58	52.45	47.36	1013 (1013;1004)	12.33	49.54	38.07
19	Culfa rayonu	345	85.12	345	56.58	27.41	37.13	51.57	47.24	345	8.10	50.64	37.88
20	Şuşa rayonu	314	85.04	314 (313;313)	62.01	32.12	42.09	53.80	50.13	314 (313;313)	7.32	46.90	34.92
21	Xocalı rayonu	124	84.92	124	54.27	27.94	36.72	54.35	49.06	124	6.63	48.39	35.86
22	Zaqatala rayonu	1231 (1213)	83.79	1213 (1213;1212)	55.66	31.23	39.38	51.60	47.90	1231 (1231;1230)	13.42	45.36	35.75
23	Şəki rayonu	1990	83.75	1990 (1987;1981)	53.15	32.86	39.62	50.91	47.34	1990 (1987;1981)	12.25	46.97	36.40
24	Balakən rayonu	883 (876)	83.16	876 (876;870)	53.93	28.94	37.27	50.23	46.10	883 (883;877)	13.98	47.19	37.00
25	Quba rayonu	1933	82.75	1933 (1932;1921)	57.41	32.78	40.99	50.04	47.10	1933 (1932;1921)	13.65	45.35	35.65
26	Cəbrayıl rayonu	754	82.40	754 (754;748)	54.40	28.91	37.40	51.58	47.04	754 (754;748)	9.00	47.02	35.36
27	Neftçala rayonu	816	81.17	816 (816;813)	52.50	27.51	35.84	50.07	45.67	816 (816;813)	10.98	46.18	35.50
28	Laçın rayonu	923	80.75	923 (922;915)	56.20	29.50	38.40	50.25	46.38	923 (922;915)	8.54	45.85	34.37
29	Kəngərli rayonu	220	80.12	220 (220;219)	57.18	26.11	36.47	50.94	46.44	220 (220;219)	6.52	45.53	33.68
30	Şərur rayonu	655	79.90	655 (655;652)	56.21	24.78	35.26	50.44	45.72	655 (655;652)	6.10	46.42	34.17
31	Qəbələ rayonu	1335	79.60	1335 (1331;1315)	52.03	30.05	37.38	49.42	45.26	1335 (1331;1315)	11.39	44.86	34.34
32	Babək rayonu	588	79.07	588	56.85	25.19	35.74	50.42	46.02	588	6.21	44.56	33.05
33	Şirvan şəhəri	846	78.75	846 (845;840)	58.27	29.70	39.22	50.87	47.11	846 (845;840)	7.30	42.38	31.64
34	Qusar rayonu	1039	78.72	1039 (1039;1031)	52.84	30.13	37.70	47.84	44.54	1039 (1039;1031)	12.34	43.88	34.18
35	Səderək rayonu	95	78.65	95	55.89	24.63	35.05	44.67	41.78	95	4.25	50.84	36.86
36	Xızı rayonu	163	78.22	163 (163;161)	52.58	27.30	35.73	46.15	42.63	163 (163;161)	11.46	46.50	35.59
37	Kəlbəcər rayonu	1082	76.17	1082 (1078;1057)	48.85	24.38	32.54	49.22	43.38	1082 (1078;1057)	9.18	43.94	32.79
38	Lənkəran rayonu	2259	75.97	2259 (2253;2247)	49.68	27.23	34.71	47.65	43.56	2259 (2253;2247)	9.21	42.58	32.41
39	Hacıqabul rayonu	705	75.68	705 (705;704)	50.10	25.06	33.41	47.12	42.96	705 (705;704)	9.76	42.63	32.72
40	Bərdə rayonu	1740	75.67	1740 (1731;1721)	48.24	25.78	33.27	49.17	43.97	1740 (1731;1721)	7.28	42.65	31.70
41	Xocavənd rayonu	123	75.62	123	52.28	27.07	35.47	49.29	45.15	123	6.65	40.68	30.47
42	Goranboy rayonu	1130	75.30	1130 (1130;1125)	47.24	23.98	31.73	47.82	42.85	1130 (1130;1125)	8.62	42.86	32.45
43	Beyləqan rayonu	990	75.21	990 (988;982)	49.37	22.29	31.32	46.66	41.78	990 (988;982)	10.19	43.76	33.44
44	Ağdaş rayonu	1213	74.72	1213 (1210;1202)	50.51	24.63	33.26	47.78	43.10	1213 (1210;1202)	8.97	41.72	31.62
45	Ağdam rayonu	1644	74.67	1644 (1638;1627)	49.87	25.51	33.63	48.63	43.74	1644 (1638;1627)	7.59	41.37	30.93
46	Göyçay rayonu	1316	74.54	1316 (1315;1307)	49.96	24.33	32.87	47.06	42.57	1316 (1315;1307)	9.13	42.04	31.96
47	Biləsuvar rayonu	1111	74.48	1111 (1109;1085)	47.12	25.04	32.40	48.25	42.68	1111 (1109;1085)	8.86	42.62	31.79
48	Tovuz rayonu	1954	74.25	1954 (1950;1944)	48.58	21.77	30.71	46.20	41.37	1954 (1950;1944)	9.99	42.92	32.88
49	Qobustan rayonu	367	73.95	367 (367;365)	51.42	24.74	33.63	45.96	42.09	367 (367;365)	9.23	41.78	31.86
50	Yevlax rayonu	1285	73.58	1285 (1285;1269)	47.98	26.32	33.54	47.04	42.58	1285 (1285;1269)	7.42	41.62	31.00
51	Füzuli rayonu	1180	73.48	1180 (1179;1164)	50.00	23.44	32.30	48.03	42.85	1180 (1179;1164)	7.76	41.00	30.64
52	Xaçmaz rayonu	2102	73.25	2102 (2101;2092)	49.47	29.53	36.18	45.09	42.26	2102 (2101;2092)	9.42	40.43	30.99

Cədvəl 5.7 (ardı)

№	Təhsil şöbəsi	Məzunların sayı	Orta bal	Tədris dili fənni üzrə imtahan iştirakçılarının sayı	Tədris dili (orta bal, %-lə)					Riyaziyyat fənni üzrə imtahan iştirakçılarının sayı	Riyaziyyat (orta bal, %-lə)		
					I m., qapalı	I m., açıq	I m., cəmi	II m.	Cəmi		I m.	II m.	Cəmi
53	Göygöl rayonu	768	73.03	768 (766;761)	46.78	23.10	30.99	45.44	40.79	768 (766;761)	8.65	42.75	32.24
54	Şəmkir rayonu	2409 (2394)	72.92	2394 (2387;2335)	48.59	23.24	31.69	46.33	41.11	2409 (2402;2350)	10.10	42.34	31.93
55	Şamaxı rayonu	940	72.84	940 (935;935)	48.72	24.75	32.74	45.54	41.48	940 (935;935)	8.32	41.47	31.36
56	Salyan rayonu	1352	72.60	1352 (1352;1327)	47.02	21.85	30.24	45.62	40.42	1352 (1352;1327)	9.26	42.81	32.19
57	Astara rayonu	1239	72.60	1239 (1230;1228)	46.14	22.26	30.22	44.79	40.07	1239 (1230;1228)	10.87	42.22	32.53
58	Lerik rayonu	591	71.99	591 (588;581)	47.23	19.46	28.72	46.39	40.49	591 (588;581)	9.98	41.43	31.49
59	Şabran rayonu	692	71.20	692 (688;685)	48.53	26.44	33.80	45.40	41.54	692 (688;685)	8.20	39.27	29.65
60	Ucar rayonu	924	70.16	924 (923;917)	48.67	22.11	30.96	44.17	39.96	924 (923;917)	8.28	39.90	30.20
61	Masallı rayonu	2119	70.11	2119 (2117;2088)	44.77	18.16	27.03	44.50	38.80	2119 (2117;2088)	8.14	41.86	31.31
62	İmişli rayonu	1173	68.82	1173 (1166;1148)	45.37	22.87	30.37	45.04	39.91	1173 (1166;1148)	7.37	38.99	28.91
63	Tərtər rayonu	806	68.10	806 (804;797)	46.77	22.23	30.41	44.10	39.62	806 (804;797)	6.54	38.31	28.47
64	Zərdab rayonu	606	67.52	606 (606;604)	45.56	23.64	30.95	42.90	39.22	606 (606;604)	6.25	37.88	28.30
65	Yardımlı rayonu	577	66.35	577 (574;560)	43.99	16.68	25.78	43.56	37.29	577 (574;560)	9.18	38.75	29.06
66	Kürdəmir rayonu	1188	66.01	1188 (1181;1171)	41.95	20.27	27.49	41.89	37.11	1188 (1181;1171)	7.46	38.66	28.90
67	Gədəbəy rayonu	820	65.40	820 (819;798)	42.55	16.56	25.23	41.94	36.13	820 (819;798)	7.98	39.47	29.27
68	Samux rayonu	657	65.37	657 (656;650)	43.95	21.11	28.72	43.04	38.41	657 (656;650)	4.99	36.76	26.96
69	Ağcabədi rayonu	1540	64.61	1540 (1524;1520)	44.06	17.82	26.56	42.04	36.93	1540 (1524;1520)	7.50	36.84	27.68
70	Daşkəsən rayonu	254	64.58	254 (252;243)	42.62	21.94	28.84	42.73	37.20	254 (252;243)	6.62	37.94	27.38
71	Sabirabad rayonu	1638	63.77	1638 (1633;1603)	42.05	19.87	27.26	40.94	36.20	1638 (1633;1603)	6.39	37.45	27.57
72	Saatlı rayonu	991	62.61	991 (988;979)	40.83	18.81	26.15	40.12	35.57	991 (988;979)	5.84	36.57	27.04
73	Cəlilabad rayonu	2303	62.37	2303 (2290;2252)	43.41	16.84	25.70	40.69	35.52	2303 (2290;2252)	6.23	36.52	26.85
74	Ağsu rayonu	665	60.38	665 (663;654)	41.84	19.05	26.65	39.01	34.82	665 (663;654)	5.32	34.81	25.56

Cədvəl 5.8

11-Cİ SİNİF ŞAĞİRLƏRİNİN BURAXILIŞ İMTAHANINDAKI GÖSTƏRİCİLƏRİ

№	Təhsil şöbəsi	Məzun- ların sayı	Orta bal	Bütün fənlər üzrə müsbət qiymət alanların		Tədris dili fənni üzrə				Riyaziyyat fənni üzrə				Xarici dil (kimya) fənni üzrə						
				sayı	faizi	Doğru cavab- ların faizi	müvafiq qiymət alanların faizi				Doğru cavab- ların faizi	müvafiq qiymət alanların faizi				Doğru cavab- ların faizi	müvafiq qiymət alanların faizi			
							"2"	"3"	"4"	"5"		"2"	"3"	"4"	"5"		"2"	"3"	"4"	"5"
1	Liseylər (TN tabeli və özəl)	2162 (2073)	73.10	2098	97.04	80.36	1.30	12.88	33.43	52.39	81.25	1.43	9.67	26.92	61.98	80.73	1.34	11.24	25.44	61.98
2	Qubadlı rayonu	451	60.02	392	86.92	69.73	3.99	27.94	31.93	36.14	68.88	5.32	21.06	36.14	37.47	61.38	8.43	30.82	32.15	28.60
3	Naxçıvan şəhəri	712	59.74	614	86.24	68.78	5.62	28.65	29.49	36.24	67.11	6.32	22.89	34.55	36.24	62.72	8.29	29.78	31.74	30.20
4	Zəngilan rayonu	453	57.42	384	84.77	65.97	7.51	29.14	32.89	30.46	64.57	7.95	25.39	34.66	32.01	60.40	8.83	33.33	29.58	28.26
5	Sumqayıt şəhəri	2739	59.98	2321	84.74	69.62	5.22	26.03	33.63	35.12	68.12	6.57	22.31	35.01	36.11	62.17	10.00	27.82	29.83	32.35

* Orta bal hesablanarkən yalnız riyaziyyat fənnindən imtahan verən gürcü və ingilis bölmələrinin şagirdlərinin nəticələri nəzərə alınmayıb.

Cədvəl 5.8 (ardı)

№	Təhsil şöbəsi	Məz-un-ların sayı	Orta bal	Bütün fənlər üzrə müsbət qiymət alanların		Tədris dili fənni üzrə					Riyaziyyat fənni üzrə					Xarici dil (kimya) fənni üzrə				
				sayı	faizi	Doğru cavab-ların faizi	müvafiq qiymət alanların faizi				Doğru cavab-ların faizi	müvafiq qiymət alanların faizi				Doğru cavab-ların faizi	müvafiq qiymət alanların faizi			
							"2"	"3"	"4"	"5"		"2"	"3"	"4"	"5"		"2"	"3"	"4"	"5"
6	Sədərək rayonu	74	63.70	62	83.78	72.88	6.76	16.22	31.08	45.95	76.00	5.41	16.22	18.92	59.46	63.06	12.16	18.92	37.84	31.08
7	Bakı şəhəri	19439	56.66	16002	82.32	64.75	8.51	30.62	31.69	29.17	63.19	9.38	25.76	33.67	31.19	60.30	9.42	32.62	29.55	28.41
8	Şahbuz rayonu	127	58.16	104	81.89	66.96	11.81	21.26	33.07	33.86	65.31	10.24	20.47	32.28	37.01	61.00	12.60	26.77	27.56	33.07
9	Abşeron rayonu	2172	54.38	1724	79.37	64.61	7.27	31.81	33.70	27.21	61.43	10.77	27.49	36.92	24.82	55.23	14.36	33.84	29.56	22.24
10	Mingəçevir şəhəri	799	56.04	634	79.35	65.31	7.63	31.54	31.29	29.54	63.01	12.77	23.78	31.91	31.54	58.49	13.02	31.29	26.41	29.29
11	Ordubad rayonu	238	56.27	186	78.15	67.94	10.92	22.27	30.67	36.13	66.44	10.08	21.01	32.35	36.55	52.62	15.13	39.50	25.21	20.17
12	Qax rayonu	473 (403)	55.22	362	76.53	63.39	5.71	35.73	33.75	24.81	62.88	10.36	29.60	26.00	34.04	52.40	17.55	35.52	25.79	21.14
13	Laçın rayonu	937	51.10	680	72.57	60.99	12.38	31.38	30.74	25.51	58.13	16.22	25.40	32.76	25.61	50.94	18.89	35.65	26.57	18.89
14	Culfa rayonu	353	51.73	256	72.52	62.84	12.46	30.03	26.06	31.44	59.39	13.60	30.88	24.93	30.59	49.52	20.40	36.54	24.08	18.98
15	Gəncə şəhəri	2343	50.31	1669	71.23	59.70	12.04	34.83	29.19	23.94	56.19	16.05	30.77	32.18	21.00	51.82	19.04	34.31	26.21	20.44
16	Naftalan şəhəri	62	51.16	44	70.97	62.26	11.29	27.42	40.32	20.97	58.76	14.52	25.81	35.48	24.19	49.52	24.19	29.03	33.87	12.90
17	Babək rayonu	530	50.36	372	70.19	59.40	16.98	29.25	28.30	25.47	56.40	15.28	30.94	29.81	23.96	51.34	18.68	33.96	26.60	20.75
18	Şuşa rayonu	157	49.27	110	70.06	58.62	12.74	38.22	27.39	21.66	55.69	16.56	30.57	31.21	21.66	49.32	14.65	42.04	31.21	12.10
19	Cəbrayıl rayonu	659	50.35	461	69.95	60.72	14.72	29.29	30.80	25.19	57.10	17.30	26.71	32.47	23.52	49.69	18.51	38.09	25.64	17.75
20	Kəngərli rayonu	163	50.32	114	69.94	64.03	9.20	26.99	38.65	25.15	56.14	8.59	39.26	32.52	19.63	46.83	23.31	38.04	26.99	11.66
21	Oğuz rayonu	448	49.54	313	69.87	62.17	8.04	37.50	27.23	27.23	57.10	16.07	29.91	31.03	22.99	45.86	22.77	40.63	23.44	13.17
22	Xocavənd rayonu	117	50.32	80	68.38	61.51	10.26	34.19	34.19	21.37	56.75	15.38	24.79	43.59	16.24	49.26	23.08	32.48	23.93	20.51
23	Siyəzən rayonu	377	50.94	257	68.17	57.91	16.71	30.77	28.91	23.61	60.89	15.38	24.67	28.12	31.83	50.99	20.42	33.42	25.46	20.69
24	Şirvan şəhəri	722	47.99	481	66.62	59.68	14.96	31.99	26.18	26.87	55.19	16.76	31.30	28.95	22.99	44.35	22.71	44.74	20.50	12.05
25	Şərur rayonu	577	49.08	382	66.20	60.62	15.77	27.73	27.90	28.60	56.97	14.04	29.81	32.06	24.09	45.31	27.56	37.44	17.16	17.85
26	Kəlbəcər rayonu	1146	47.29	744	64.92	58.67	16.06	30.72	29.23	24.00	53.03	20.68	28.97	32.02	18.32	45.82	25.65	36.21	23.12	15.01
27	Xocalı rayonu	99	45.34	64	64.65	57.54	14.14	32.32	35.35	18.18	52.04	19.19	30.30	35.35	15.15	41.48	27.27	41.41	21.21	10.10
28	Qazax rayonu	673	48.02	433	64.34	55.34	20.21	29.27	31.80	18.72	56.06	23.48	22.29	28.23	26.00	48.67	24.22	32.69	24.67	18.42
29	Şəki rayonu	1701	48.11	1090	64.08	58.87	12.87	37.27	23.69	26.16	56.41	20.22	27.40	25.75	26.63	45.08	25.28	39.56	19.17	15.99
30	Xızı rayonu	110	45.16	70	63.64	52.88	10.91	46.36	29.09	13.64	57.30	10.91	38.18	25.45	25.45	40.36	21.82	49.09	21.82	7.27
31	Füzuli rayonu	1096	46.69	689	62.86	56.65	19.89	29.84	28.19	22.08	51.37	25.27	27.37	30.29	17.06	47.45	24.82	35.04	22.81	17.34
32	İsmayilli rayonu	752	47.42	472	62.77	58.37	14.36	34.04	29.12	22.47	54.84	22.34	28.99	22.61	26.06	44.86	22.21	44.81	17.69	15.29
33	Ağdam rayonu	1391	46.68	873	62.76	57.79	16.39	33.64	25.74	24.23	51.60	23.94	29.19	27.61	19.27	46.06	25.38	36.45	21.85	16.32
34	Bərdə rayonu	1196	46.18	739	61.79	56.25	19.73	30.77	26.59	22.91	52.29	22.99	29.85	27.84	19.31	45.41	28.01	34.03	21.49	16.47
35	Balakən rayonu	747 (743)	45.24	459	61.45	53.00	15.75	41.86	29.21	13.19	51.12	23.69	32.13	24.90	19.28	46.38	23.69	38.96	21.55	15.80
36	Qəbələ rayonu	1159	46.52	711	61.35	56.32	18.55	32.96	23.81	24.68	54.35	22.43	27.96	24.76	24.85	44.39	26.83	38.40	18.81	15.96
37	Şamaxı rayonu	632	45.99	384	60.76	58.81	13.45	34.49	26.90	25.16	55.10	19.62	27.69	31.17	21.52	39.38	28.16	45.89	16.93	9.02
38	Zaqatala rayonu	1123 (1104)	43.50	675	60.11	51.86	17.03	44.20	25.82	12.95	48.70	26.98	32.86	22.97	17.19	43.86	24.04	41.59	21.02	13.36
39	Quba rayonu	1323	43.59	795	60.09	52.55	13.83	45.88	27.21	13.08	51.08	23.89	33.18	23.43	19.50	41.66	25.70	45.50	18.75	10.05
40	Biləsuvar rayonu	805	46.43	482	59.88	57.88	16.40	32.17	28.20	23.23	54.99	20.75	28.07	28.45	22.73	41.91	29.19	40.62	17.27	12.92
41	Ağstafa rayonu	736	46.36	439	59.65	54.93	20.11	32.74	26.90	20.24	54.59	26.49	21.33	27.17	25.00	45.01	27.72	35.60	21.33	15.35
42	Ağdaş rayonu	775	45.00	453	58.45	54.28	17.94	37.03	24.65	20.39	51.45	28.00	26.84	21.03	24.13	44.27	28.39	37.03	16.00	18.58
43	Beyləqan rayonu	711	43.41	410	57.67	53.92	16.60	39.24	27.29	16.88	50.83	23.77	31.22	28.27	16.74	39.95	30.52	40.65	20.53	8.30

Cədvəl 5.8 (ardı)

№	Təhsil şöbəsi	Məzunların sayı	Orta bal	Bütün fənlər üzrə müsbət qiymət alanların		Tədris dili fənni üzrə					Riyaziyyat fənni üzrə					Xarici dil (kimya) fənni üzrə				
				sayı	faizi	Doğru cavabların faizi	müvafiq qiymət alanların faizi				Doğru cavabların faizi	müvafiq qiymət alanların faizi				Doğru cavabların faizi	müvafiq qiymət alanların faizi			
							"2"	"3"	"4"	"5"		"2"	"3"	"4"	"5"		"2"	"3"	"4"	"5"
44	Neftçala rayonu	620	43.69	355	57.26	53.98	18.23	35.97	29.03	16.77	49.17	27.42	30.97	23.23	18.39	42.47	28.71	39.35	18.87	13.06
45	Şabran rayonu	500	43.14	285	57.00	54.42	16.00	39.60	26.80	17.60	50.99	23.80	31.00	28.40	16.80	38.40	29.40	45.40	17.80	7.40
46	Astara rayonu	757	44.19	430	56.80	52.14	20.08	38.97	23.65	17.31	52.30	25.10	27.34	25.89	21.66	42.86	29.46	37.91	18.89	13.74
47	Göygöl rayonu	636	43.36	358	56.29	52.07	20.28	38.21	23.43	18.08	49.59	26.10	30.19	27.99	15.72	42.87	29.25	36.95	20.75	13.05
48	Salyan rayonu	1057	43.97	594	56.20	51.28	21.29	38.60	24.88	15.23	52.56	26.68	25.26	24.60	23.46	42.73	31.69	35.19	19.30	13.81
49	Hacıqabul rayonu	406	41.90	228	56.16	50.50	16.01	46.55	25.37	12.07	51.88	24.14	31.28	22.66	21.92	37.28	29.06	49.51	15.27	6.16
50	Tovuz rayonu	1517	42.96	851	56.10	50.94	19.78	40.67	25.44	14.11	50.02	27.82	27.95	25.58	18.66	42.25	29.66	37.84	20.04	12.46
51	Şəmkir rayonu	1714 (1692)	41.95	952	55.54	50.94	20.45	39.24	25.24	15.07	47.36	30.34	30.05	23.22	16.39	42.04	29.75	38.80	18.44	13.01
52	Göyçay rayonu	969	42.51	536	55.31	50.45	23.63	36.84	24.25	15.27	48.65	29.51	28.07	24.25	18.16	42.61	28.90	39.32	17.96	13.83
53	Zərdab rayonu	447	42.38	245	54.81	51.21	20.58	40.27	22.15	17.00	50.25	24.83	30.87	29.31	14.99	39.83	32.66	38.48	16.11	12.75
54	Ucar rayonu	698	41.68	382	54.73	49.47	23.21	39.26	24.64	12.89	49.14	27.79	29.66	22.64	19.91	40.33	31.09	41.26	15.33	12.32
55	Xaçmaz rayonu	1496	39.37	815	54.48	48.29	17.18	50.20	21.59	11.03	45.84	28.14	35.49	22.79	13.57	37.09	29.95	47.53	15.71	6.82
56	Tərtər rayonu	586	41.47	315	53.75	51.69	20.48	38.05	24.91	16.55	47.23	28.33	31.40	27.99	12.29	39.32	33.28	38.05	17.75	10.92
57	Lənkəran rayonu	1657	41.09	856	51.66	50.72	20.52	40.25	22.09	17.14	48.24	30.18	28.00	24.02	17.80	38.00	33.80	41.16	14.85	10.20
58	Gədəbəy rayonu	732	41.50	377	51.50	48.21	25.82	36.61	23.63	13.93	49.85	31.56	22.81	25.68	19.95	40.27	34.02	35.25	17.90	12.84
59	Qusar rayonu	846	40.21	435	51.42	44.64	23.52	48.46	20.09	7.92	47.14	30.02	31.09	21.75	17.14	42.26	27.42	40.78	19.86	11.94
60	Yevlax rayonu	1020	40.65	522	51.18	49.48	22.55	40.10	21.76	15.59	46.27	31.47	29.12	24.12	15.29	39.76	34.41	36.67	16.76	12.16
61	Lerik rayonu	464	40.07	232	50.00	48.17	24.57	39.22	24.35	11.85	49.89	28.45	26.72	24.35	20.47	35.50	35.13	42.89	15.95	6.03
62	Samux rayonu	451	39.51	223	49.45	49.30	25.06	36.36	22.17	16.41	44.97	31.49	32.37	23.50	12.64	37.44	37.03	37.47	15.52	9.98
63	Goranboy rayonu	861	41.00	422	49.01	51.69	22.18	37.40	20.09	20.33	47.60	30.20	29.73	24.62	15.45	37.39	34.73	40.65	14.63	9.99
64	Masallı rayonu	1388	40.57	673	48.49	49.14	25.50	35.88	23.56	15.06	48.98	30.26	27.16	22.05	20.53	37.12	37.32	36.89	16.93	8.86
65	Ağcabədi rayonu	1132	39.15	539	47.61	47.18	25.88	39.93	21.11	13.07	45.05	34.10	30.30	21.38	14.22	38.28	36.22	38.43	14.05	11.31
66	Saatlı rayonu	699	39.93	322	46.07	48.86	26.04	38.05	18.88	17.02	47.41	29.61	32.33	19.60	18.45	36.83	40.34	34.91	14.02	10.73
67	Qobustan rayonu	328	39.08	151	46.04	48.31	20.73	44.21	22.56	12.50	47.55	32.62	28.05	19.51	19.82	34.40	42.68	38.11	10.06	9.15
68	İmişli rayonu	997	36.81	436	43.73	47.73	28.39	36.21	17.95	17.45	42.36	35.81	31.29	21.77	11.13	32.61	40.92	40.42	12.84	5.82
69	Yardımlı rayonu	568	37.64	248	43.66	46.37	29.93	34.51	23.42	12.15	47.29	35.56	24.47	17.08	22.89	31.81	41.37	40.85	12.85	4.93
70	Ağsu rayonu	526	37.57	229	43.54	46.63	22.43	43.35	23.00	11.22	45.22	31.94	31.94	22.81	13.31	33.40	40.11	39.35	14.64	5.89
71	Cəlilabad rayonu	1510	37.67	656	43.44	47.47	25.76	38.34	23.25	12.65	45.34	34.57	28.28	21.19	15.96	32.74	40.33	41.85	11.99	5.83
72	Kürdəmir rayonu	885	36.60	382	43.16	44.43	29.15	39.66	19.66	11.53	44.54	35.48	28.36	20.11	16.05	33.04	42.71	38.31	12.43	6.55
73	Daşkəsən rayonu	186	36.68	80	43.01	43.62	26.34	47.31	13.44	12.90	42.08	38.17	30.65	16.67	14.52	36.56	39.25	36.56	11.83	12.37
74	Sabirabad rayonu	1309	35.65	533	40.72	44.03	29.26	41.94	18.26	10.54	42.51	36.97	31.32	18.49	13.22	32.31	39.27	43.54	11.23	5.96

Rayonlar üzrə buraxılış və qəbul imtahanlarının nəticələrinin müqayisəli təhlili göstərir ki, bir çox rayonların məzunlarının buraxılış və qəbul imtahanları üzrə göstəriciləri arasında uyğunluq mövcuddur. Lakin bəzi rayonların göstəricilər arasında nisbi uyğunsuzluq vardır. Bu, buraxılış və qəbul imtahanında iştirak edən seçmələrin müxtəlifliyi ilə izah olunur. Məlum olduğu kimi, buraxılış imtahanında, demək olar ki, bütün məzunlar iştirak edir. Amma qəbul imtahanlarında mənzərə bir qədər dəyişir. Məzunların qəbul

imtahanlarında iştirak etmə faizi rayondan-rayona dəyişdiyi üçün qabiliyyət göstəriciləri üzrə müvafiq rayonun məzunlar seçməsinin strukturunda müəyyən dəyişikliklər baş verir. Buna görə də rayonlar üzrə imtahan nəticələrinin təhlili zamanı məzunların həm buraxılış, həm də qəbul imtahanlarındakı nəticələri nəzərə alınmalıdır.

9-cu siniflər üzrə buraxılış imtahanında şagirdləri yaxşı nəticə göstərən (imtahan iştirakçılarının sayı 10-dan az olmayan) məktəblər sırasında Bakı və Sumqayıt şəhərlərində yerləşən ümumi təhsil müəssisələri üstünlük təşkil edir ki, bunların da bir çoxu liseylərdir (bax: cədvəl 5.9). Lakin imtahan göstəriciləri ilə diqqəti ən çox cəlb edən məktəb Biləsuvar rayonunda yerləşən M.İbrahimov adına lisey-məktəb kompleksidir. Cənub regionunu təmsil edən məktəblərin bütövlükdə buraxılış imtahanlarında zəif nəticə göstərmələrinə baxmayaraq, bu liseyin məzunları ölkə üzrə ən yüksək nəticələrdən birinə nail olmuşlar.

Cədvəl 5.9

**ŞAĞİRD LƏRİ BURAXILIŞ İMTAHANINDA HƏR İKİ FƏNN ÜZRƏ BİRLİKDƏ
YÜKSƏK NƏTİCƏ GÖSTƏRƏN MƏKTƏBLƏR
(9-cu sinif)**

№	M Ə K T Ə B L Ə R	Şagirdlərin sayı	Orta bal
1	Sumqayıt şəhəri Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya	89	176.32
2	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	149	176.00
3	Biləsuvar rayonu M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi	59	163.15
4	Fizika, riyaziyyat və informatika təmayüllü lisey	104	161.54
5	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	230	160.31
6	Kimya-biologiya təmayüllü lisey	102	158.33
7	Bakı Avropa liseyi	95	157.87
8	Sumqayıt şəhəri 'İstedad' liseyi (humanitar və təbiət-riyaziyyat təmayüllü)	61	156.48
9	Sumqayıt şəhəri Texniki və təbiət elmləri liseyi	108	153.61
10	BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyi	58	152.86
11	Fizika-Riyaziyyat təmayüllü lisey	27	150.41
12	Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi, Heydər Əliyev adına lisey	78	149.06
13	Kaspi liseyi	57	145.61
14	Ağdaş rayonu Texniki, təbiət və humanitar təmayüllü internat tipli gimnaziya - M.Şeyxzadə adına (əvvəlki internat əsas)	44	145.39
15	Dövlət Sərhəd Xidmətinin xüsusi məktəbi	10	145.23
16	Humanitar fənlər təmayüllü məktəb-lisey	38	144.78
17	Lənkəran rayonu 4 saylı Humanitar Təmayüllü Məktəb-Liseyin II korpusu (əvvəlki Bakı Özel türk liseyinin Lənkəran filialı)	23	144.63
18	Bakı şəhəri 291 saylı Ekologiya liseyi	41	142.35
19	Balakən rayonu Texniki Humanitar təmayüllü lisey	68	142.18
20	Sumqayıt şəhəri 'Təfəkkür' liseyi	43	141.55
21	Bakı şəhəri 160 saylı klassik gimnaziya (əvvəlki 160 saylı tam orta məktəb)	155	141.35
22	Bakı şəhəri Texniki humanitar lisey	120	141.27
23	Zaqatala rayonu Texniki fənlər liseyi - Akademik Z.Əliyeva adına	41	140.85
24	Bakı şəhəri 287 saylı 'Zəkalar' liseyi	89	140.83
25	"Ankara Məktəbi" məktəb-liseyi (əvvəlki 77 saylı tam orta məktəb)	97	140.16
26	Bakı şəhəri 62 saylı məktəb-lisey	81	139.77
27	Bakı şəhəri Bakı Türk Anadolu liseyi	61	139.12

Cədvəl 5.9 (ardı)

Nº	MƏKTƏBLƏR	Şagirdlərin sayı	Orta bal
28	Sumqayıt şəhəri "İdrak" liseyi	12	138.15
29	Xəzər Universitetinin nəzdində "Dünya" məktəbi	20	135.81
30	Quba rayonu Texniki Təmayüllü Liseyin II korpusu (əvvəlki Bakı Özəl türk liseyinin Quba filialı)	24	135.33
31	H.Əliyev adına Müasir Təhsil Kompleksi	23	134.83
32	"İntellekt" məktəb-liseyi -T.İsmayılov adına (6 saylı tam orta məktəb)	137	134.65
33	Naxçıvan şəhəri Naxçıvan şəhər qızlar liseyi (əvvəlki Həmidə xanım adına Xanım qızlar liseyi)	58	133.39
34	Qərbi Kaspi Universitetinin nəzdində tam orta məktəb	13	132.42
35	M.Şeyxzadə adına Texniki, Humanitar və Təbiət Fənləri Təmayüllü Gimnaziyanın II korpusu (əvvəlki Bakı Öz	34	132.41
36	"Evrika" liseyi	16	131.78
37	Bakı şəhəri 72 saylı məktəb-lisey	90	131.77
38	"Kaspi" liseyinin Xətai filialı	36	130.94
39	Gəncə şəhəri 27 saylı riyaziyyat-informatika təmayüllü lisey -İ.Məmmədov adına	104	130.93
40	Gəncə şəhəri 26 saylı Məktəb-Lisey Kompleksinin II korpusu (əvvəlki Gəncə Azərbaycan-Türkiyə özəl liseyi)	36	130.87

11-ci siniflər üzrə buraxılış imtahanında da şagirdləri yaxşı nəticə göstərən (imtahan iştirakçılarının sayı 10-dan az olmayan) təhsil müəssisələrinin çoxu Bakı və Sumqayıt şəhərlərində yerləşir və bu təhsil müəssisələrinin əksəriyyəti liseylərdir (bax: cədvəl 5.10).

Cədvəl 5.10

**ŞAĞİRDƏRİ BURAXILIŞ İMTAHANINDA HƏR ÜÇ FƏNN ÜZRƏ BİRLİKDƏ
YÜKSƏK NƏTİCƏ GÖSTƏRƏN MƏKTƏBLƏR
(11-ci sinif)**

Nº	MƏKTƏBLƏR	Şagirdlərin sayı	Orta bal
1	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	148	86.16
2	Sumqayıt şəhəri Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya	45	85.18
3	Biləsuvar rayonu M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi	29	84.52
4	Sumqayıt şəhəri 'İstedad' liseyi (humanitar və təbiət-riyaziyyat təmayüllü)	51	81.86
5	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	213	81.82
6	Sumqayıt şəhəri Texniki və təbiət elmləri liseyi	54	81.61
7	BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyi	52	81.50
8	Xəzər Universitetinin nəzdində "Dünya" məktəbi	14	80.93
9	Avropa Azərbaycan məktəbi	27	80.85
10	Bakı Avropa liseyi	77	79.91
11	Kaspi liseyi	29	78.69
12	Bakı şəhəri 291 saylı Ekologiya liseyi	43	78.23

Cədvəl 5.10 (ardı)

№	MƏKTƏBLƏR	Şagirdlərin sayı	Orta bal
13	Bakı şəhəri 287 saylı 'Zəkalar' liseyi	65	78.08
14	Bakı MODERN məktəbi	19	77.32
15	M.Şeyxzadə adına Texniki, Humanitar və Təbiət Fənləri Təmayüllü Gimnaziyanın II korpusu (əvvəlki Bakı Öz	32	77.25
16	Bakı şəhəri 160 saylı klassik gimnaziya (əvvəlki 160 saylı tam orta məktəb)	109	76.80
17	Fizika-Riyaziyyat təmayüllü lisey	23	76.70
18	Naxçıvan MR Ordubad ray. İnternat tam orta məktəbi - M.Füzuli adına	15	76.53
19	"İntellekt" məktəb-liseyi - T.İsmayılov adına (6 saylı tam orta məktəb)	138	76.42
20	Humanitar fənlər təmayüllü məktəb-lisey	44	75.95
21	'Elitar' gimnaziya - İ.Əfəndiyev adına (əvvəlki 41 saylı tam orta məktəb)	43	75.79
22	Mingəçevir şəhəri Texniki-Humanitar Təmayüllü Liseyin II korpusu (əvvəlki Mingəçevir Özel Türk liseyi)	30	75.77
23	Ağdaş rayonu Texniki, təbiət və humanitar təmayüllü internat tipli gimnaziya - M.Şeyxzadə adına (əvvəlki internat əsas	48	75.60
24	Akademik Zərifə Əliyeva adına liseyin V korpusu (əvvəlki Bakı özəl türk liseyinin "Dədə Qorqud" filialı)	26	75.50
25	Bakı şəhəri 62 saylı məktəb-lisey	41	75.46
26	"Ankara Məktəbi" məktəb-liseyi (əvvəlki 77 saylı tam orta məktəb)	61	75.10
27	Kimya-biologiya təmayüllü lisey	54	74.00
28	Bakı şəhəri Texniki humanitar lisey	113	73.92
29	H.Əliyev adına Müasir Təhsil Kompleksi	22	73.73
30	Zaqatala rayonu Tala kənd 1 saylı tam orta məktəbi	13	73.23
31	Bakı şəhəri 72 saylı məktəb-lisey	75	73.20
32	Quba rayonu Texniki Təmayüllü Liseyin II korpusu (əvvəlki Bakı Özel türk liseyinin Quba filialı)	21	73.19
33	Sumqayıt şəhəri 'Təfəkkür' liseyi	44	73.14
34	XXI əsr - Beynəlxalq Təhsil və İnnovasiya Mərkəzi	18	72.89
35	Akademik Zərifə Əliyeva adına liseyin III korpusu (əvvəlki "Qafqaz" Azərbaycan-Türkiyə özəl gimnaziyası)	18	72.33
36	Fizika, riyaziyyat və informatika təmayüllü lisey	89	72.15
37	Şirvan şəhəri 18 saylı təbiət və humanitar fənlər təmayüllü məktəb-liseyin II korpusu (əvvəlki Bakı Özel türk liseyinin	23	71.91
38	Naxçıvan şəhəri Heydər Əliyev adına məktəb (2007-2008-ci tədris ilinə qədər H.Əliyev adına lisey olub)	64	71.88
39	Mingəçevir şəhəri Şəhər təbiət-riyaziyyat və humanitar elmlər təmayüllü liseyi	69	71.65
40	Balakən rayonu Texniki Humanitar təmayüllü lisey	66	71.64

5.11-5.20 sayılı cədvəllərdə 9-cu və 11-ci siniflər üzrə buraxılış imtahanında ayrı-ayrı fənlər üzrə ən yaxşı nəticə göstərən (imtahan iştirakçılarının sayı 10-dan az olmayan) məktəblərin siyahısı təqdim edilmişdir.

**ŞAGİRD LƏRİ BURAXILIŞ İMTAHANI FƏNLƏRİ ÜZRƏ YÜKSƏK NƏTİCƏ GÖSTƏRƏN
MƏKTƏBLƏR (9-cu sinif)**

Fənn : **Tədris (Azərbaycan) dili**

Cədvəl 5.11

№	M Ə K T Ə B L Ə R	Şagirdlərin sayı	Orta bal (%-lə)		
			Bütöv- lükdə	I mərhlə	II mərhlə
1	Sumqayıt şəhəri Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya	89	88.61	22.02	66.59
2	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	149	88.29	21.50	66.79
3	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	129	86.05	21.53	64.52
4	Biləsuvar rayonu M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi	59	85.07	21.47	63.59
5	Kimya-biologiya təmayüllü lisey	102	82.49	20.47	62.02
6	Sumqayıt şəhəri 'İstedad' liseyi (humanitar və təbiət-riyaziyyat təmayüllü)	61	82.30	20.56	61.74
7	Bakı Avropa liseyi	54	81.24	19.93	61.32
8	Humanitar fənlər təmayüllü məktəb-lisey	38	80.53	20.11	60.42
9	BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyi	35	79.91	20.77	59.13
10	Sumqayıt şəhəri "İdrak" liseyi	12	79.86	19.00	60.86
11	Fizika,riyaziyyat və informatika təmayüllü lisey	104	79.69	20.08	59.61
12	Ağdaş rayonu Texniki, təbiət və humanitar təmayüllü internat tipli gimnaziya -M.Şeyxzadə adına (əvvəlki internat əsas	44	79.67	20.07	59.61
13	Sumqayıt şəhəri Texniki və təbiət elmləri liseyi	108	79.38	19.80	59.59
14	Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi, Heydər Əliyev adına lisey	78	78.77	20.55	58.21
15	Sumqayıt şəhəri 'Təfəkkür' liseyi	29	78.51	19.21	59.30
16	Kaspi liseyi	57	77.63	20.04	57.60
17	Balakən rayonu Texniki Humanitar təmayüllü lisey	68	76.34	18.69	57.65
18	Bakı şəhəri 287 sayılı 'Zəkalar' liseyi	89	75.91	19.22	56.68
19	Naxçıvan şəhəri Naxçıvan şəhər qızlar liseyi (əvvəlki Həmidə xanım adına Xanım qızlar liseyi)	58	75.89	19.36	56.52
20	Xəzər Universitetinin nəzdində "Dünya" məktəbi	16	75.08	19.38	55.71

Fənn : **Riyaziyyat**

Cədvəl 5.12

№	M Ə K T Ə B L Ə R	Şagirdlərin sayı	Orta bal (%-lə)		
			Bütöv- lükdə	I mərhlə	II mərhlə
1	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	149	87.70	20.99	66.71
2	Sumqayıt şəhəri Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya	89	87.70	21.24	66.46
3	Fizika,riyaziyyat və informatika təmayüllü lisey	104	81.85	17.89	63.97
4	Bakı Avropa liseyi	95	78.82	16.71	62.12
5	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	230	78.76	16.59	62.17
6	Biləsuvar rayonu M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi	59	78.08	15.75	62.33
7	Kimya-biologiya təmayüllü lisey	102	75.85	14.54	61.31
8	Fizika-Riyaziyyat təmayüllü lisey	27	75.39	12.22	63.17
9	BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyi	58	75.20	13.84	61.35
10	Sumqayıt şəhəri Texniki və təbiət elmləri liseyi	108	74.23	14.45	59.78
11	Sumqayıt şəhəri 'İstedad' liseyi (humanitar və təbiət-riyaziyyat təmayüllü)	61	74.19	14.36	59.83
12	Dövlət Sərhəd Xidmətinin xüsusi məktəbi	10	70.60	10.40	60.20
13	Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi, Heydər Əliyev adına lisey	78	70.29	11.87	58.42
14	Lənkəran rayonu 4 sayılı Humanitar Təmayüllü Məktəb-Liseyin II korpusu (əvvəlki Bakı Özəl türk liseyinin Lənkəran filiali)	23	70.27	14.67	55.59
15	Bakı şəhəri 291 sayılı Ekologiya liseyi	41	70.02	12.49	57.54
16	Kaspi liseyi	57	67.98	11.40	56.57
17	Quba rayonu Texniki Təmayüllü Liseyin II korpusu (əvvəlki Bakı Özəl türk liseyinin Quba filiali)	24	67.77	11.48	56.29
18	Bakı şəhəri 160 sayılı klassik gimnaziya (əvvəlki 160 sayılı tam orta məktəb)	155	67.50	11.56	56.30
19	Bakı şəhəri Texniki humanitar lisey	120	67.49	11.31	56.18
20	Bakı şəhəri 62 sayılı məktəb-lisey	81	67.30	11.33	55.97

№	MƏKTƏBLƏR	Şagirdlərin sayı	Orta bal (%-lə)		
			Bütöv- lükdə	I mərhlə	II mərhlə
1	Bakı Avropa liseyi	41	76.15	21.12	55.03
2	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	101	75.80	20.20	55.61
3	BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyi	23	74.25	19.57	54.68
4	Bakı şəhəri 160 sayılı klassik gimnaziya (əvvəlki 160 sayılı tam orta məktəb)	120	74.07	19.86	54.67
5	Bakı şəhəri Texniki humanitar lisey	29	73.72	18.93	54.79
6	Bakı şəhəri 291 sayılı Ekologiya liseyi	16	72.98	19.31	53.67
7	"Evrika" liseyi	10	72.60	19.40	53.20
8	'Elitar' gimnaziya -İ.Əfəndiyev adına (əvvəlki 41 sayılı tam orta məktəb)	23	72.02	19.57	52.45
9	"Ankara Məktəbi" məktəb-liseyi (əvvəlki 77 sayılı tam orta məktəb)	34	71.68	17.53	54.15
10	Qərbi Kaspi Universitetinin nəzdində orta məktəb	11	70.64	19.73	50.91
11	"Tərəqqi" liseyi -İ.Hacıyev adına (əvvəlki 66 sayılı tam orta məktəb)	27	68.88	18.93	49.95
12	Mingəçevir şəhəri 3 sayılı şəhər orta məktəbi -M.Hüseynzadə adına	35	68.70	17.97	50.73
13	Bakı şəhəri 189-190 sayılı tam orta məktəb	38	68.36	18.32	50.04
14	Bakı şəhəri 264 sayılı məktəb-lisey	49	68.16	17.45	50.71
15	Bakı şəhəri 2 sayılı texniki-humanitar lisey	14	68.14	19.14	49.00
16	"İntellekt" məktəb-liseyi -T.İsmayilov adına (6 sayılı məktəb)	82	67.59	18.54	49.06
17	"İdrak" liseyinin Bakı filialı	14	67.52	17.36	50.17
18	Bakı Slavyan Universitetinin Məktəb-Lisey kompleksi (2010-cu ildə Bakı Slavyan Universiteti humanitar liseyi	14	67.38	16.71	50.67
19	Sumqayıt şəhəri 1 sayılı tam orta məktəb	35	67.09	17.09	50.00
20	Sumqayıt şəhəri 'Təfəkkür' liseyi	14	66.81	16.14	50.67

**ŞAGİRD LƏRİ BURAXILIŞ İMTAHANI FƏNLƏRİ ÜZRƏ YÜKSƏK NƏTİCƏ GÖSTƏRƏN
MƏKTƏBLƏR (11-ci sinif)**

№	MƏKTƏBLƏR	Şagirdlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Sumqayıt şəhəri Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya	45	97.04	2.96	0.00
2	Biləsuvar rayonu M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi	29	96.55	3.45	0.00
3	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	148	96.19	3.72	0.09
4	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	133	92.58	7.32	0.10
5	Sumqayıt şəhəri Texniki və təbiət elmləri liseyi	54	92.53	6.67	0.80
6	Sumqayıt şəhəri 'İstedad' liseyi (humanitar və təbiət-riyaziyyat təmayüllü)	51	92.16	7.78	0.07
7	BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyi	43	91.86	8.14	0.00
8	Naxçıvan MR Ordubad ray. İnternat tam orta məktəbi - M.Füzuli adına	15	90.22	9.56	0.22
9	'Elitar' gimnaziya - İ.Əfəndiyev adına (əvvəlki 41 sayılı tam orta məktəb)	24	90.14	9.17	0.69
10	Bakı Avropa liseyi	42	89.84	9.76	0.40
11	Avropa Azərbaycan məktəbi	27	89.51	10.49	0.00
12	Xəzər Universitetinin nəzdində "Dünya" məktəbi	14	89.05	10.95	0.00
13	Bakı şəhəri 287 sayılı 'Zəkalar' liseyi	65	88.46	10.41	1.13
14	Kaspi liseyi	29	87.82	12.18	0.00
15	Humanitar fənlər təmayüllü məktəb-lisey	44	87.35	11.67	0.98
16	Sumqayıt şəhəri 'Təfəkkür' liseyi	27	87.28	9.26	3.46
17	Saatlı rayonu Gomuşçu kənd tam orta məktəbi	11	87.27	12.73	0.00
18	Bakı şəhəri 291 sayılı Ekologiya liseyi	29	87.24	12.30	0.46
19	Mingəçevir şəhəri Texniki-Humanitar Təmayüllü Liseyin II korpusu (əvvəlki Mingəçevir Özəl Türk liseyi)	30	86.00	13.44	0.56
20	Ağdaş rayonu Texniki, təbiət və humanitar təmayüllü internat tipli gimnaziya -M.Şeyxzadə adına (əvvəlki internat əsas	48	85.63	14.17	0.21

№	MƏKTƏBLƏR	Şagirdlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Sumqayıt şəhəri Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya	45	98.00	2.00	0.00
2	Biləsuvar rayonu M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi	29	97.01	2.99	0.00
3	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	148	96.88	2.87	0.25
4	Sumqayıt şəhəri Texniki və təbiət elmləri liseyi	54	93.27	5.86	0.86
5	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	213	92.19	7.35	0.46
6	Sumqayıt şəhəri 'İstedad' liseyi (humanitar və təbiət-riyaziyyat təmayüllü)	51	91.76	7.25	0.98
7	M.Şeyxzadə adına Texniki, Humanitar və Təbiət Fənləri Təmayüllü Gimnaziyanın II korpusu (əvvəlki Bakı Öz	32	91.04	7.81	1.15
8	Fizika-Riyaziyyat təmayüllü lisey	23	90.12	9.14	0.74
9	Kaspi liseyi	29	89.73	8.87	1.40
10	Bakı şəhəri 291 sayılı Ekologiya liseyi	43	89.00	10.28	0.71
11	BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyi	52	88.93	9.19	1.89
12	Avropa Azərbaycan məktəbi	30	88.88	10.90	0.22
13	Bakı Avropa liseyi	77	88.44	10.67	0.88
14	Fizika,riyaziyyat və informatika təmayüllü lisey	89	87.57	10.55	1.87
15	Zaqatala rayonu Tala kənd 1 saylı tam orta məktəbi	13	87.44	11.54	1.03
16	Naxçıvan MR Ordubad ray. İnternat orta məktəbi -M.Füzuli adına	15	87.33	9.05	3.62
17	Bakı şəhəri 287 sayılı 'Zəkalar' liseyi	65	87.32	10.54	2.14
18	Yardımlı rayonu Hamarkənd kənd tam orta məktəbi	12	86.67	9.44	3.89
19	Akademik Zərifə Əliyeva adına liseyin V korpusu (əvvəlki Bakı özəl türk liseyinin "Dədə Qorqud" filialı)	26	86.26	13.22	0.52
20	Bakı MODERN məktəbi	19	86.23	11.81	1.97

№	MƏKTƏBLƏR	Şagirdlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	148	94.05	5.92	0.02
2	Xəzər Universitetinin nəzdində "Dünya" məktəbi	14	93.10	6.90	0.00
3	BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyi	52	91.41	7.37	1.22
4	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	213	90.72	9.14	0.14
5	Avropa Azərbaycan məktəbi	27	90.25	9.75	0.00
6	Bakı Avropa liseyi	77	90.04	9.87	0.09
7	Sumqayıt şəhəri 'İstedad' liseyi (humanitar və təbiət-riyaziyyat təmayüllü)	51	88.95	10.85	0.20
8	Sumqayıt şəhəri Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya	45	88.89	10.96	0.15
9	Biləsuvar rayonu M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi	29	88.16	11.61	0.23
10	Bakı MODERN məktəbi	19	87.72	11.93	0.35
11	"İntellekt" məktəb-liseyi -T.İsmayılov adına (6 saylı tam orta məktəb)	138	87.66	11.69	0.65
12	XXI əsr - Beynəlxalq Təhsil və İnnovasiya Mərkəzi	18	86.67	13.33	0.00
13	Bakı şəhəri 160 sayılı klassik gimnaziya (əvvəlki 160 saylı tam orta məktəb)	89	86.48	13.11	0.41
14	Sumqayıt şəhəri Texniki və təbiət elmləri liseyi	54	86.23	13.15	0.62
15	"Ankara Məktəbi" məktəb-liseyi (əvvəlki 77 saylı tam orta məktəb)	61	85.41	13.77	0.82
16	'Elitar' gimnaziya -İ.Əfəndiyev adına (əvvəlki 41 saylı tam orta məktəb)	43	85.12	13.18	1.71
17	Kaspi liseyi	29	84.60	15.29	0.11
18	Bakı şəhəri 291 sayılı Ekologiya liseyi	43	84.34	14.26	1.40
19	Akademik Zərifə Əliyeva adına liseyin III korpusu (əvvəlki "Qafqaz" Azərbaycan-Türkiyə özəl gimnaziyası)	18	84.26	15.37	0.37
20	Bakı şəhəri 287 sayılı 'Zəkalar' liseyi	65	84.26	14.62	1.13

№	MƏKTƏBLƏR	Şagirdlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Naxçıvan MR Şərur ray. Muğanlı kənd tam orta məktəbi - polkovnik M.Mehdiyev adına	12	71.94	25.83	2.22
2	İsmayilli rayonu 5 saylı şəhər orta məktəbi	26	60.26	37.95	1.79
3	Tovuz rayonu Yanıxlı kənd tam orta məktəbi -A.Hüseynov adına	18	59.63	39.63	0.74
4	Goranboy rayonu Dəliməmmədli şəhər orta məktəbi -M.Zeynalov adına	12	58.61	41.11	0.28
5	Naxçıvan MR Ordubad ray. Azadkənd kənd tam orta məktəbi -Ç.Vəliyev adına (əvvəlki Aşağı Aza kənd tam orta məktəbi)	11	57.58	41.52	0.91
6	Naxçıvan MR Babək ray. Şıxmahmud kənd tam orta məktəbi	32	55.94	38.75	5.31
7	Tovuz rayonu Azaflı kənd tam orta məktəbi	15	55.56	42.00	2.44
8	İsmayilli rayonu Gəraybəyli kənd tam orta məktəbi	12	55.28	42.78	1.94
9	Naxçıvan MR Babək ray. Didivar kənd tam orta məktəbi -İ.Şükürov adına	25	54.80	42.93	2.27
10	Ağdaş rayonu Qolqatı kənd tam orta məktəbi	16	54.37	45.42	0.21
11	Neftçala rayonu 1 saylı şəhər orta məktəbi	42	53.73	42.94	3.33
12	Naxçıvan MR Şərur ray. Şəhriyar kənd tam orta məktəbi -şəhid M.Məmmədov adına	11	53.03	46.06	0.91
13	Ağstafa rayonu Köçəsgər kənd 2 saylı tam orta məktəbi -A.Ələkbərov adına	15	52.89	39.78	7.33
14	Naxçıvan MR Culfa ray. Yayıcı kənd 1 saylı tam orta məktəbi - Şəhid T.Qasımoğlu adına	18	52.41	46.85	0.74
15	Beyləqan rayonu Şəfəq qəsəbə orta məktəbi -H.İsmayılov adına (əvvəlki Şəfəq kənd tam orta məktəbi)	21	52.06	45.87	2.06

№	MƏKTƏBLƏR	Şagirdlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Bakı şəhəri 160 saylı klassik gimnaziya (əvvəlki 160 saylı tam orta məktəb)	16	85.63	11.88	2.50
2	Zaqatala rayonu Lahıc kənd tam orta məktəbi	23	56.52	43.33	0.14
3	Qax rayonu 5 saylı şəhər orta məktəbi	17	55.10	42.55	2.35
4	"Baku Oksford Skul" orta ümumtəhsil məktəbi	12	54.72	44.44	0.83
5	Quba rayonu Zərdabi kənd tam orta məktəbi -B.Şıxəmirov adına	10	51.67	43.67	4.67
6	Sumqayıt şəhəri 1 saylı tam orta məktəb	31	50.54	43.23	6.24
7	Qax rayonu Turaclı kənd tam orta məktəbi	10	49.00	50.00	1.00
8	Neftçala rayonu Yuxarı Qaraymanlı kənd tam orta məktəbi	21	48.57	50.63	0.79
9	İsmayilli rayonu İvanovka kənd tam orta məktəbi	16	48.54	51.25	0.21
10	Sumqayıt şəhəri 38 saylı tam orta məktəb	21	46.83	50.48	2.70
11	Beyləqan rayonu Dünyamalılar kənd 1 saylı tam orta məktəbi -Ə.Şirinov adına	33	44.75	43.13	12.12
12	Hacıqabul rayonu Hacıqabul 5 saylı şəhər orta məktəbi -A.Dadaşov adına	22	43.33	56.06	0.61
13	Qax rayonu Marsan kənd tam orta məktəbi	11	43.33	56.06	0.61
14	Bakı şəhəri 281 saylı tam orta məktəb	10	42.33	55.67	2.00
15	Zaqatala rayonu Bəhmədli kənd tam orta məktəbi	42	41.59	57.06	1.35

№	MƏKTƏBLƏR	Şagirdlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	"Baku Oksford Skul" orta ümumtəhsil məktəbi	19	94.39	5.61	0.00
2	Sağlamlıq imkanları məhdud Uşaqlar Üçün 5 saylı Respublika Xüsusi İnternat Məktəbi	15	78.22	18.22	3.56
3	Tovuz rayonu Bayramlı kənd tam orta məktəbi -Z.Yusifov adına	11	67.27	31.52	1.21
4	Zaqatala rayonu Mazıx kənd tam orta məktəbi	12	66.94	33.06	0.00
5	Qusar rayonu Yuxarı Zeyxur kənd tam orta məktəbi	28	65.24	32.38	2.38
6	Şəmkir rayonu Bakı Oksford məktəbinin Dəllər qəsəbəsidəki filialı	17	64.12	32.16	3.73
7	Ağstafa rayonu Dağkəsəmən kənd 2 saylı tam orta məktəbi -İ.Salifov adına	11	63.33	32.73	3.94
8	Qazax rayonu Çaylı kənd 1 saylı tam orta məktəbi -V.Göşşüyev adına	20	62.83	33.17	4.00
9	Qusar rayonu Hil kənd tam orta məktəbi -K.A.Kərimov adına	24	62.78	35.28	1.94
10	Qusar rayonu Avaran kənd tam orta məktəbi	11	62.12	36.97	0.91
11	Ağstafa rayonu Texniki-humanitar təmayüllü lisey	12	61.67	33.33	5.00
12	BSB tam orta innovasiyalar məktəbi	12	61.11	36.67	2.22
13	Tovuz rayonu Bozalqanlı kənd tam orta məktəbi -Y.Sadiqov adına	19	60.88	36.84	2.28
14	Bakı şəhəri 206 saylı tam orta məktəb	19	60.70	35.79	3.51
15	Masallı rayonu Hişkədərə kənd tam orta məktəbi	23	60.58	38.41	1.01

№	MƏKTƏBLƏR	Şagirdlərin sayı	Cavablar (ümumi saya nisbətən, %-lə)		
			Düzgün	Yanlış	İmtina
1	Bakı MODERN məktəbi	10	88.00	12.00	0.00
2	Bakı şəhəri 291 saylı Ekologiya liseyi	14	87.14	12.62	0.24
3	Bakı Avropa liseyi	35	85.05	14.48	0.48
4	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	80	84.92	14.46	0.63
5	Bakı şəhəri 72 saylı məktəb-lisey	23	83.77	14.64	1.59
6	Bakı şəhəri 160 saylı klassik gimnaziya (əvvəlki 160 saylı tam orta məktəb)	84	83.73	14.88	1.39
7	Bakı Slavyan Universitetinin Məktəb-Lisey kompleksi (2010-cu ildə Bakı Slavyan Universiteti humanitar liseyi	23	82.17	17.54	0.29
8	Bakı şəhəri Texniki humanitar lisey	34	81.96	16.67	1.37
9	Bakı şəhəri 221 saylı tam orta məktəb	12	80.83	18.89	0.28
10	"İntellekt" məktəb-liseyi -T.İsmayılov adına (6 saylı tam orta məktəb)	79	80.00	19.37	0.63
11	"Ankara Məktəbi" məktəb-liseyi (əvvəlki 77 saylı tam orta məktəb)	19	78.77	20.35	0.88
12	Bakı şəhəri 207 saylı tam orta məktəb	18	78.52	20.19	1.30
13	Bakı şəhəri 189-190 saylı tam orta məktəb	16	78.33	21.25	0.42
14	Sumqayıt şəhəri 'Təfəkkür' liseyi	17	78.24	20.39	1.37
15	'Elitar' gimnaziya -İ.Əfəndiyev adına (əvvəlki 41 saylı tam orta məktəb)	19	76.84	19.65	3.51
16	Bakı şəhəri 269 saylı tam orta məktəb	18	75.74	23.70	0.56
17	Bakı şəhəri Məktəb-Lisey Kompleksi	79	74.68	23.71	1.60
18	Mingəçevir şəhəri 3 saylı şəhər orta məktəbi -M.Hüseynzadə adına	17	73.92	24.90	1.18
19	Bakı şəhəri 7 saylı tam orta məktəb	26	73.33	25.00	1.67
20	XXI əsr - Beynəlxalq Təhsil və İnnovasiya Mərkəzi	13	73.33	26.15	0.51

5.21 və 5.22 sayılı cədvəllərdə Azərbaycan və rus bölmələrinin 9-cu və 11-ci sinifləri üzrə buraxılış imtahanı fənlərindən ən yüksək göstəricilər əldə etmiş bölgə məktəblərinin adları təqdim edilmişdir. Qeyd edək ki, bəzi bölgələr üzrə iki təhsil müəssisəsinin adı qeyd olunmuşdur. Həmin bölgələrdə ən yüksək nəticə liseylərə məxsus olduğu üçün “/” işarəsindən sonra ən yaxşı nəticəli ümumtəhsil məktəbinin də adı qeyd olunmuşdur. Bəzi bölgələrdə isə, ümumiyyətlə, heç bir məktəbin adı göstərilməmişdir. Buna səbəb həmin bölgədə hər hansı bir imtahan fənni üzrə nəticəsi respublika üzrə orta göstəricidən yüksək olan məktəbin olmamasıdır.

Cədvəl 5.21

**BURAXILIŞ İMTAHANLARININ NƏTİCƏLƏRİNƏ GÖRƏ BÖLGƏLƏRİN
FƏNLƏR ÜZRƏ FƏRQLƏNƏN ÜMUMTƏHSİL MƏKTƏBLƏRİ**

Azərbaycan bölməsi

B Ö L G Ə	9 illik			11 illik			
	Orta bal	Tədris dili	Riyaziyyat	Orta bal	Tədris dili	Riyaziyyat	İngilis dili
Liseylər (TN tabeli və özəl)	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)	Bakı Türk liseyi (BDU-nun nəzdində, təsisçi Türkiyə Dəyanət Vəqfi)
Bakı ş. Yasamal rayonu	20 sayılı məktəb-lisey/308 sayılı tam orta məktəb	20 sayılı məktəb-lisey/308 sayılı tam orta məktəb	20 sayılı məktəb-lisey/308 sayılı tam orta məktəb	308 sayılı tam orta məktəb	308 sayılı tam orta məktəb	60 sayılı tam orta məktəb	308 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Binəqədi rayonu	83 sayılı məktəb-lisey /313 sayılı tam orta məktəb	83 sayılı məktəb-lisey /313 sayılı tam orta məktəb	83 sayılı məktəb-lisey /267 sayılı tam orta məktəb	313 sayılı tam orta məktəb	313 sayılı tam orta məktəb	283 sayılı tam orta məktəb	283 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Səbail rayonu	160 sayılı klassik gimnaziya /189-190 sayılı tam orta məktəb	189-190 sayılı tam orta məktəb	160 sayılı klassik gimnaziya /189-190 sayılı tam orta məktəb	160 sayılı klassik gimnaziya /189-190 sayılı tam orta məktəb	160 sayılı klassik gimnaziya /189-190 sayılı tam orta məktəb	160 sayılı klassik gimnaziya /189-190 sayılı tam orta məktəb	160 sayılı klassik gimnaziya /189-190 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Xətai rayonu	287 sayılı 'Zəkalar' liseyi/245 sayılı tam orta məktəb	287 sayılı 'Zəkalar' liseyi/245 sayılı tam orta məktəb	287 sayılı 'Zəkalar' liseyi/245 sayılı tam orta məktəb	287 sayılı 'Zəkalar' liseyi/116 sayılı tam orta məktəb	287 sayılı 'Zəkalar' liseyi/116 sayılı tam orta məktəb	287 sayılı 'Zəkalar' liseyi/116 sayılı tam orta məktəb	287 sayılı 'Zəkalar' liseyi/245 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Xəzər rayonu	26 sayılı tam orta məktəb	26 sayılı tam orta məktəb	33 sayılı tam orta məktəb	234 sayılı tam orta məktəb	234 sayılı tam orta məktəb	117 sayılı tam orta məktəb	117 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Nərimanov rayonu	291 sayılı Ekologiya liseyi/207 sayılı tam orta məktəb	291 sayılı Ekologiya liseyi/207 sayılı tam orta məktəb	291 sayılı Ekologiya liseyi/207 sayılı tam orta məktəb	291 sayılı Ekologiya liseyi/39 sayılı tam orta məktəb	291 sayılı Ekologiya liseyi/258 sayılı tam orta məktəb	291 sayılı Ekologiya liseyi/39 sayılı tam orta məktəb	291 sayılı Ekologiya liseyi/39 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Suraxanı rayonu	279 sayılı tam orta məktəb	279 sayılı tam orta məktəb	279 sayılı tam orta məktəb	84 sayılı tam orta məktəb	84 sayılı tam orta məktəb	84 sayılı tam orta məktəb	279 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Sabunçu rayonu	72 sayılı məktəb-lisey/94 sayılı tam orta məktəb	72 sayılı məktəb-lisey/94 sayılı tam orta məktəb	72 sayılı məktəb-lisey/94 sayılı tam orta məktəb	72 sayılı məktəb-lisey/169 sayılı tam orta məktəb	72 sayılı məktəb-lisey/169 sayılı tam orta məktəb	72 sayılı məktəb-lisey/169 sayılı tam orta məktəb	72 sayılı məktəb-lisey/107 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Nəsimi rayonu	Bakı Türk Anadolu liseyi/54 sayılı tam orta məktəb	Texniki humanitar lisey/54 sayılı tam orta məktəb	Bakı Türk Anadolu liseyi/54 sayılı tam orta məktəb	Texniki humanitar lisey/240 sayılı tam orta məktəb	Texniki humanitar lisey/240 sayılı tam orta məktəb	Bakı Türk Anadolu liseyi/240 sayılı tam orta məktəb	Texniki humanitar lisey/23 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Qaradağ rayonu	319 sayılı tam orta məktəb	319 sayılı tam orta məktəb	319 sayılı tam orta məktəb	319 sayılı tam orta məktəb	294 sayılı tam orta məktəb	319 sayılı tam orta məktəb	294 sayılı tam orta məktəb

Cədvəl 5.21 (ardı)

B Ö L G Ə	9 illik			11 illik			
	Orta bal	Tədris dili	Riyaziyyat	Orta bal	Tədris dili	Riyaziyyat	İngilis dili
Bakı ş. Nizami rayonu	62 sayılı məktəb-lisey/145 sayılı tam orta məktəb	62 sayılı məktəb-lisey/145 sayılı tam orta məktəb	62 sayılı məktəb-lisey/145 sayılı tam orta məktəb	62 sayılı məktəb-lisey/242 sayılı tam orta məktəb	62 sayılı məktəb-lisey/242 sayılı tam orta məktəb	62 sayılı məktəb-lisey/32 sayılı tam orta məktəb	62 sayılı məktəb-lisey/32 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Pirallahı rayonu	186 sayılı tam orta məktəb	186 sayılı tam orta məktəb		186 sayılı tam orta məktəb	186 sayılı tam orta məktəb	186 sayılı tam orta məktəb	186 sayılı tam orta məktəb
Xocavənd rayonu	Xocavənd şəhər 2 sayılı tam orta məktəbi	Xocavənd şəhər 2 sayılı tam orta məktəbi	Xocavənd şəhər 2 sayılı tam orta məktəbi	Əmirallar kənd tam orta məktəbi	Əmirallar kənd tam orta məktəbi	Salakətin kənd tam orta məktəbi	Əmirallar kənd tam orta məktəbi
Xocalı rayonu	Xocalı 2 sayılı şəhər orta məktəbi	Xocalı 2 sayılı şəhər orta məktəbi	Xocalı 2 sayılı şəhər orta məktəbi	Xocalı 3 sayılı şəhər orta məktəbi	Xocalı 3 sayılı şəhər orta məktəbi	Xocalı 3 sayılı şəhər orta məktəbi	Xocalı 3 sayılı şəhər orta məktəbi
Naxçıvan MR Kəngərli rayonu	Qarabağlar kənd 1 sayılı tam orta məktəbi	Şahtaxtı kənd tam orta məktəbi	Böyükdüz kənd tam orta məktəbi	Qarabağlar kənd 2 sayılı tam orta məktəbi	Qıvrıq qəsəbə orta məktəbi	Yurtçu kənd tam orta məktəbi	Qarabağlar kənd 2 sayılı tam orta məktəbi
Naxçıvan şəhəri	Naxçıvan şəhər qızlar liseyi /Naxçıvan Qarnizonu orta məktəbi	Naxçıvan şəhər qızlar liseyi /Naxçıvan Qarnizonu orta məktəbi	Naxçıvan şəhər qızlar liseyi /Naxçıvan Qarnizonu orta məktəbi	Heydər Əliyev adına /Naxçıvan Qarnizonu orta məktəbi	Naxçıvan şəhər qızlar liseyi /Naxçıvan Qarnizonu orta məktəbi	Naxçıvan Qarnizonu orta məktəbi	Heydər Əliyev adına məktəb /Naxçıvan Qarnizonu orta məktəbi
Naxçıvan MR Babək rayonu	Yarımca kənd tam orta məktəbi	Qaraqala kənd tam orta məktəbi	Yarımca kənd tam orta məktəbi	Kültəpə kənd tam orta məktəbi	Kültəpə kənd tam orta məktəbi	Yarımca kənd tam orta məktəbi	Kültəpə kənd tam orta məktəbi
Naxçıvan MR Ordubad rayonu	1 sayılı şəhər orta məktəbi	Əndəmiş kənd tam orta məktəbi	Biləv kənd tam orta məktəbi	M.Füzuli adına İnternat orta məktəbi	M.Füzuli adına İnternat orta məktəbi	M.Füzuli adına İnternat orta məktəbi	M.Füzuli adına İnternat orta məktəbi
Naxçıvan MR Sədərək rayonu			Sədərək kənd 2 sayılı tam orta məktəb	Sədərək kənd 2 sayılı tam orta məktəb	Sədərək kənd 2 sayılı tam orta məktəb	Sədərək kənd 2 sayılı tam orta məktəb	Sədərək kənd 2 sayılı tam orta məktəb
Naxçıvan MR Culfa rayonu	Saltaq kənd tam orta məktəbi	Saltaq kənd tam orta məktəbi	Saltaq kənd tam orta məktəbi	Milax kənd tam orta məktəbi	Milax kənd tam orta məktəbi	Milax kənd tam orta məktəbi	Milax kənd tam orta məktəbi
Naxçıvan MR Şərur rayonu	Alışar kənd tam orta məktəbi	Alışar kənd tam orta məktəbi	Alışar kənd tam orta məktəbi	Muğanlı kənd tam orta məktəbi	Muğanlı kənd tam orta məktəbi	Muğanlı kənd tam orta məktəbi	2 sayılı şəhər orta məktəbi
Naxçıvan MR Şahbuz rayonu	Kükü kənd tam orta məktəbi	Kükü kənd tam orta məktəbi	Kükü kənd tam orta məktəbi	1 sayılı tam orta məktəb	1 sayılı tam orta məktəb	Aşağı Qışlaq kənd tam orta məktəbi	1 sayılı tam orta məktəb
Gəncə şəhəri	27 sayılı riyaziyyat-informatika təmayüllü lisey /4 sayılı şəhər orta məktəbi	27 sayılı riyaziyyat-informatika təmayüllü lisey /4 sayılı şəhər orta məktəbi	26 sayılı Məktəb-Lisey Kompleksinin II /4 sayılı şəhər orta məktəbi	26 sayılı Məktəb-Lisey Kompleksinin II korpusu /4 sayılı şəhər orta məktəbi	27 sayılı riyaziyyat-informatika təmayüllü lisey /39 sayılı şəhər orta məktəbi	26 sayılı Məktəb-Lisey Kompleksinin II korpusu /4 sayılı şəhər orta məktəbi	26 sayılı Məktəb-Lisey Kompleksinin II korpusu /14 sayılı şəhər orta məktəbi
Daşkəsən rayonu	2 sayılı şəhər orta məktəbi	2 sayılı şəhər orta məktəbi	2 sayılı şəhər orta məktəbi	2 sayılı şəhər orta məktəbi	2 sayılı şəhər orta məktəbi	2 sayılı şəhər orta məktəbi	2 sayılı şəhər orta məktəbi
Şəmkir rayonu	Füzuli adına Şəhər orta məktəbi	Füzuli adına Şəhər orta məktəbi	Bakı Oksford məktəbinin Dəllər qəsəbəsindəki filialı/ Füzuli adına Şəhər orta məktəbi	Çənlibel kənd 2 sayılı tam orta məktəbi	İrmaşlı kənd 2 sayılı tam orta məktəbi	Yeni Həyat kənd tam orta məktəbi	Cahangir Rüstəmov adına Şəhər orta məktəbi

Cədvəl 5.21 (ardı)

B Ö L G Ə	9 illik			11 illik			
	Orta bal	Tədris dili	Riyaziyyat	Orta bal	Tədris dili	Riyaziyyat	İngilis dili
Göygöl rayonu	Texniki və Təbiət Fənləri Təmayüllü Lisey/Balçılı 2 saylı tam orta məktəb	Texniki və Təbiət Fənləri Təmayüllü Lisey/Balçılı 2 saylı tam orta məktəb	Texniki və Təbiət Fənləri Təmayüllü Lisey/3 saylı şəhər orta məktəbi	Texniki və Təbiət Fənləri Təmayüllü Lisey/Aşıqlı kənd tam orta məktəbi	Texniki və Təbiət Fənləri Təmayüllü Lisey/Aşıqlı kənd tam orta məktəbi	Texniki və Təbiət Fənləri Təmayüllü Lisey/3 saylı şəhər orta məktəbi	Texniki və Təbiət Fənləri Təmayüllü Lisey/Aşıqlı kənd tam orta məktəbi
Samux rayonu	Qovlarsarı kənd tam orta məktəbi	Qovlarsarı kənd tam orta məktəbi	Füzuli kənd əsas məktəbi	Seyidlər kənd tam orta məktəbi	Seyidlər kənd tam orta məktəbi	Seyidlər kənd orta məktəbi	Samux şəhər 1 saylı məktəb-liseyi /Seyidlər kənd tam orta məktəbi
Gədəbəy rayonu	Samanlıq kənd tam orta məktəbi	Samanlıq kənd tam orta məktəbi	Samanlıq kənd tam orta məktəbi	Slavyanka kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Slavyanka kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Slavyanka kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Slavyanka kənd 1 saylı tam orta məktəbi
Qazax rayonu	Şəhər humanitar və təbiət fənlər təmayüllü məktəb-liseyi /5 saylı şəhər orta məktəbi	Şəhər humanitar və təbiət fənlər təmayüllü məktəb-liseyi / H.Qaratel adına Şəhər əsas məktəbi	Alpoud kənd tam orta məktəbi	1 saylı şəhər orta məktəbi	Aşağı Əskipara kənd tam orta məktəbi	1 saylı şəhər orta məktəbi	Aşağı Əskipara kənd tam orta məktəbi
Ağstafa rayonu	Texniki-humanitar təmayüllü lisey/Yaradulla kənd əsas məktəbi	Texniki-humanitar təmayüllü lisey/2 saylı şəhər orta məktəbi	Yaradulla kənd əsas məktəbi	Dağkəsəmən kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Dağkəsəmən kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Dağkəsəmən kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Texniki-humanitar təmayüllü lisey/Vurğun qəsəbə orta məktəbi
Tovuz rayonu	Azaflı kənd tam orta məktəbi	Azaflı kənd tam orta məktəbi	Azaflı kənd tam orta məktəbi	Təbiət və texniki təmayüllü məktəb-lisey - N.Tusi adına/ Z.Yusifov adına Bayramlı kənd tam orta məktəbi	Təbiət və texniki təmayüllü məktəb-lisey - N.Tusi adına/ Z.Yusifov adına Bayramlı kənd tam orta məktəbi	Təbiət və texniki təmayüllü məktəb-lisey - N.Tusi adına/ Z.Yusifov adına Bayramlı kənd tam orta məktəbi	Təbiət və texniki təmayüllü məktəb-lisey - N.Tusi adına/Qədirlı kənd tam orta məktəbi
Sumqayıt şəhəri	Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya/12 saylı tam orta məktəb	Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya/12 saylı tam orta məktəb	Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya/12 saylı tam orta məktəb	Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya/12 saylı tam orta məktəb	Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya/12 saylı tam orta məktəb	Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziya/18 saylı tam orta məktəb	İstedad' liseyi /12 saylı tam orta məktəb
Abşeron rayonu	Xırdalan şəhər 3 saylı tam orta məktəbi	Xırdalan şəhər 3 saylı tam orta məktəbi	Xırdalan şəhər 3 saylı tam orta məktəbi	Fatmayı kənd tam orta məktəbi - D.Bünyadzadə adına	Fatmayı kənd tam orta məktəbi	Fatmayı kənd tam orta məktəbi	Fatmayı kənd tam orta məktəbi
Xızı rayonu	Giləzi qəsəbə orta məktəbi	Xızı şəhər orta məktəbi	Giləzi qəsəbə orta məktəbi	Giləzi qəsəbə orta məktəbi	Giləzi qəsəbə orta məktəbi	Giləzi qəsəbə orta məktəbi	Şurabad qəsəbə orta məktəbi
Şamaxı rayonu	Şamaxı Avropa liseyi/Göylər kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Göylər kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Şamaxı Avropa liseyi/Həmyəli kənd tam orta məktəbi	Şamaxı Avropa liseyi/Göylər kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Şamaxı Avropa liseyi/1 saylı şəhər orta məktəbi	Şamaxı Avropa liseyi/Bağırılı kənd tam orta məktəbi	1 saylı şəhər orta məktəbi
Qobustan rayonu	Çuxanlı kənd tam orta məktəbi	Çuxanlı kənd tam orta məktəbi	Çuxanlı kənd tam orta məktəbi	Təklə kənd tam orta məktəbi	Təklə kənd tam orta məktəbi	Təklə kənd tam orta məktəbi	Təklə kənd tam orta məktəbi

B Ö L G Ə	9 illik			11 illik			
	Orta bal	Tədris dili	Riyaziyyat	Orta bal	Tədris dili	Riyaziyyat	İngilis dili
Mingəçevir şəhəri	Şəhər təbiət-riyaziyyat və humanitar elmlər təmayüllü liseyi/3 saylı şəhər orta məktəbi	Şəhər təbiət-riyaziyyat və humanitar elmlər təmayüllü liseyi/3 saylı şəhər orta məktəbi	Texniki-Humanitar Təmayüllü Liseyin II korpusu /3 saylı şəhər orta məktəbi	Texniki-Humanitar Təmayüllü Liseyin II korpusu /3 saylı şəhər orta məktəbi	Texniki-Humanitar Təmayüllü Liseyin II korpusu /3 saylı şəhər orta məktəbi	Texniki-Humanitar Təmayüllü Liseyin II korpusu/3 saylı şəhər orta məktəbi	Texniki-Humanitar Təmayüllü Liseyin II korpusu/3 saylı şəhər orta məktəbi
Naftalan şəhəri	2 saylı şəhər orta məktəbi	2 saylı şəhər orta məktəbi	2 saylı şəhər orta məktəbi	1 saylı şəhər orta məktəbi	1 saylı şəhər orta məktəbi	1 saylı şəhər orta məktəbi	1 saylı şəhər orta məktəbi
Goranboy rayonu	Xoylu kənd tam orta məktəbi	Xoylu kənd tam orta məktəbi	Şəfəq kənd tam orta məktəbi	Qaraçinar kənd tam orta məktəbi	Qaraçinar kənd tam orta məktəbi	Rəhimli kənd tam orta məktəbi	Qaraçinar kənd tam orta məktəbi
Kəlbəcər rayonu	56 saylı tam orta məktəb	56 saylı tam orta məktəb	56 saylı tam orta məktəb	12 saylı tam orta məktəb, 18 saylı tam orta məktəb	12 saylı tam orta məktəb	18 saylı tam orta məktəb	30 saylı tam orta məktəb
Yevlax rayonu	Hacısellı kənd tam orta məktəbi	Hacısellı kənd tam orta məktəbi	5 saylı şəhər orta məktəbi	5 saylı şəhər orta məktəbi	5 saylı şəhər orta məktəbi	5 saylı şəhər orta məktəbi	5 saylı şəhər orta məktəbi
Şəki rayonu	Şəhər fizika-riyaziyyat və humanitar təmayüllü lisey/14 saylı şəhər orta məktəbi	Şəhər fizika-riyaziyyat və humanitar təmayüllü lisey/5 saylı şəhər orta məktəbi	14 saylı şəhər orta məktəbi	19 saylı şəhər orta məktəbi	19 saylı şəhər orta məktəbi	19 saylı şəhər orta məktəbi	19 saylı şəhər orta məktəbi
Zaqatala rayonu	Akademik Z.Əliyeva adına Texniki fənlər liseyi /1 saylı şəhər orta məktəbi	Akademik Z.Əliyeva adına Texniki fənlər liseyi /Tala kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Akademik Z.Əliyeva adına Texniki fənlər liseyi /1 saylı şəhər orta məktəbi	Tala kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Tala kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Tala kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Tala kənd 1 saylı tam orta məktəbi
Balakən rayonu	Texniki Humanitar təmayüllü lisey/Katex kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Texniki Humanitar təmayüllü lisey/Qaravəlli kənd tam orta məktəbi	Texniki Humanitar təmayüllü lisey/Katex kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Texniki Humanitar təmayüllü lisey/ Nizami adına Şəhər orta məktəbi	Texniki Humanitar təmayüllü lisey/ Nizami adına Şəhər orta məktəbi	Texniki Humanitar təmayüllü lisey/Yeni Şərif kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Texniki Humanitar təmayüllü lisey/ Nizami adına Şəhər orta məktəbi
Qəbələ rayonu	Həməzəlli kənd tam orta məktəbi	Zalam kənd tam orta məktəbi	Həməzəlli kənd tam orta məktəbi	Kürd kənd tam orta məktəbi	Kürd kənd tam orta məktəbi	Kürd kənd tam orta məktəbi	Vəndam qəsəbə 3 saylı tam orta məktəbi
Qax rayonu	2 saylı şəhər orta məktəbi	2 saylı şəhər orta məktəbi	Zərnə kənd tam orta məktəbi	Qaşqaçay kənd tam orta məktəbi	Qaşqaçay kənd tam orta məktəbi	2 saylı şəhər orta məktəbi	Qaşqaçay kənd tam orta məktəbi
Oğuz rayonu	Yaqublu kənd tam orta məktəbi	Yaqublu kənd tam orta məktəbi	Yaqublu kənd tam orta məktəbi	1 saylı şəhər orta məktəbi	1 saylı şəhər orta məktəbi	2 saylı şəhər orta məktəbi	1 saylı şəhər orta məktəbi
Bərdə rayonu	Əmirli kənd tam orta məktəbi	Əyricə kənd tam orta məktəbi	Əmirli kənd tam orta məktəbi	Samux kənd tam orta məktəbi	Samux kənd tam orta məktəbi	Samux kənd tam orta məktəbi	Samux kənd tam orta məktəbi
Şuşa rayonu	Şuşa 6 saylı şəhər orta məktəbi	Şuşa 6 saylı şəhər orta məktəbi	Şuşa 1 saylı şəhər orta məktəbi	Şuşa 6 saylı şəhər orta məktəbi	Şuşa 6 saylı şəhər orta məktəbi	Şuşa 6 saylı şəhər orta məktəbi	Şuşa 6 saylı şəhər orta məktəbi
Ağcabədi rayonu	Qaravəlli kənd tam orta məktəbi	Qaravəlli kənd tam orta məktəbi	Qaravəlli kənd tam orta məktəbi	4 saylı şəhər orta məktəbi	4 saylı şəhər orta məktəbi	4 saylı şəhər orta məktəbi	9 saylı şəhər orta məktəbi

Cədvəl 5.21 (ardı)

B Ö L G Ə	9 illik			11 illik			
	Orta bal	Tədris dili	Riyaziyyat	Orta bal	Tədris dili	Riyaziyyat	İngilis dili
Ağdam rayonu	72 sayılı tam orta məktəb	37 sayılı tam orta məktəb	72 sayılı tam orta məktəb	81 sayılı tam orta məktəb	81 sayılı tam orta məktəb	81 sayılı tam orta məktəb	32 sayılı tam orta məktəb
Tərtər rayonu	Umudlu kənd tam orta məktəbi	1 sayılı şəhər orta məktəbi	Umudlu kənd tam orta məktəbi	Umudlu kənd tam orta məktəbi	Umudlu kənd tam orta məktəbi	2 sayılı şəhər məktəb-liseyi /Umudlu kənd tam orta məktəbi	6 sayılı şəhər orta məktəbi
Göyçay rayonu	Alxasava kənd tam orta məktəbi	Alxasava kənd tam orta məktəbi	Alxasava kənd tam orta məktəbi	Alxasava kənd tam orta məktəbi	Alxasava kənd tam orta məktəbi	Alxasava kənd tam orta məktəbi	Alxasava kənd tam orta məktəbi
Ucar rayonu	Alpı kənd tam orta məktəbi	1 sayılı texniki və humanitar təmayüllü məktəb-liseyi/Qazıqumlaq kənd 2 sayılı tam orta məktəbi	Alpı kənd tam orta məktəbi	Lək kənd 2 sayılı tam orta məktəbi	Lək kənd 2 sayılı tam orta məktəbi	Lək kənd 2 sayılı tam orta məktəbi	Lək kənd 2 sayılı tam orta məktəbi
Kürdəmir rayonu	6 sayılı şəhər orta məktəbi	6 sayılı şəhər orta məktəbi	6 sayılı şəhər orta məktəbi	6 sayılı şəhər orta məktəbi	3 sayılı şəhər orta məktəbi	6 sayılı şəhər orta məktəbi	6 sayılı şəhər orta məktəbi
Zərdab rayonu	Yarməmmədbağ 1 kənd tam orta məktəbi	Əlvənd kənd tam orta məktəbi	Yarməmmədbağ 1 kənd tam orta məktəbi	İsaqbağı kənd tam orta məktəbi	İsaqbağı kənd tam orta məktəbi	Əlvənd kənd tam orta məktəbi	3 sayılı şəhər orta məktəbi
Ağdaş rayonu	Texniki, təbiət və humanitar təmayüllü internat tipli gimnaziya /Şəhər 1 sayılı tam orta məktəbi	Texniki, təbiət və humanitar təmayüllü internat tipli gimnaziya /Şəhər 1 sayılı tam orta məktəbi	Texniki, təbiət və humanitar təmayüllü internat tipli gimnaziya /Şəhər 1 sayılı tam orta məktəbi	Texniki, təbiət və humanitar təmayüllü internat tipli gimnaziya /8 sayılı şəhər orta məktəbi	Texniki, təbiət və humanitar təmayüllü internat tipli gimnaziya /8 sayılı şəhər orta məktəbi	Texniki, təbiət və humanitar təmayüllü internat tipli gimnaziya /8 sayılı şəhər orta məktəbi	Texniki, təbiət və humanitar təmayüllü internat tipli gimnaziya /8 sayılı şəhər orta məktəbi
İsmayilli rayonu	Buynuz kənd tam orta məktəbi	Buynuz kənd tam orta məktəbi	1 sayılı şəhər orta məktəbi	5 sayılı şəhər orta məktəbi	1 sayılı şəhər orta məktəbi	Gəraybəyli kənd tam orta məktəbi	5 sayılı şəhər orta məktəbi
Ağsu rayonu	4 sayılı şəhər orta məktəbi	4 sayılı şəhər orta məktəbi		Qaraqoyunlu kənd tam orta məktəbi	Ərəbmehdibəy kənd tam orta məktəbi	Qaraqoyunlu kənd tam orta məktəbi	5 sayılı şəhər orta məktəbi
İmişli rayonu	A.Allahverdiyev adına Qaralar kənd tam orta məktəbi	1 sayılı şəhər məktəb-liseyi /Mürsəlli kənd tam orta məktəbi	Ağaməmmədli kənd tam orta məktəbi	5 sayılı şəhər məktəb-liseyi	5 sayılı şəhər məktəb-liseyi /Buludlu kənd tam orta məktəbi	5 sayılı şəhər məktəb-liseyi /7 sayılı şəhər orta məktəbi	5 sayılı şəhər məktəb-liseyi
Cəbrayıl rayonu	Quycaq kənd tam orta məktəbi	Quycaq kənd tam orta məktəbi	Quycaq kənd tam orta məktəbi	Hovuslu kənd tam orta məktəbi	Çullu kənd tam orta məktəbi	Daşkəsən kənd tam orta məktəbi	Hovuslu kənd tam orta məktəbi
Qubadlı rayonu	1 sayılı şəhər orta məktəbi	Çaytumas kənd tam orta məktəbi	1 sayılı şəhər orta məktəbi	Mahruzlu kənd tam orta məktəbi	Əliquluşağı kənd tam orta məktəbi	Mahruzlu kənd tam orta məktəbi	Qəzvan kənd tam orta məktəbi
Füzuli rayonu	5 sayılı tam orta məktəb	5 sayılı tam orta məktəb	9 sayılı tam orta məktəb	9 sayılı tam orta məktəb	Qayıdış qəsəbə 1 sayılı tam orta məktəbi	9 sayılı tam orta məktəb	45 sayılı tam orta məktəb
Beyləqan rayonu	Dünyamalılar kənd 2 sayılı tam orta məktəbi	Şəfəq qəsəbə orta məktəbi	Dünyamalılar kənd 2 sayılı tam orta məktəbi	Şəfəq qəsəbə orta məktəbi	Təbiət və humanitar fənlər təmayüllü liseyi /Şəfəq qəsəbə orta məktəbi	Yuxarı Aran kənd tam orta məktəbi	Araz qəsəbə orta məktəbi

B Ö L G Ə	9 illik			11 illik			
	Orta bal	Tədris dili	Riyaziyyat	Orta bal	Tədris dili	Riyaziyyat	İngilis dili
Laçın rayonu	7 sayılı tam orta məktəb	7 sayılı tam orta məktəb	37 sayılı tam orta məktəb	33 sayılı tam orta məktəb	Bozlu kənd tam orta məktəbi	Cicimli kənd orta məktəbi	Bozlu kənd tam orta məktəbi
Zəngilan rayonu	29 sayılı tam orta məktəb	5 sayılı tam orta məktəb	29 sayılı tam orta məktəb	15 sayılı tam orta məktəb	22 sayılı tam orta məktəb	15 sayılı tam orta məktəb	30 sayılı tam orta məktəb
Şirvan şəhəri	18 sayılı təbiət və humanitar fənlər təmayüllü məktəb-liseyin II korpusu /21 sayılı şəhər orta məktəbi	18 sayılı təbiət və humanitar fənlər təmayüllü məktəb-liseyin II korpusu /1 sayılı şəhər orta məktəbi	18 sayılı təbiət və humanitar fənlər təmayüllü məktəb-liseyin II korpusu /21 sayılı şəhər orta məktəbi	18 sayılı təbiət və humanitar fənlər təmayüllü məktəb-liseyin II korpusu /1 sayılı şəhər orta məktəbi	18 sayılı təbiət və humanitar fənlər təmayüllü məktəb-liseyin II korpusu /1 sayılı şəhər orta məktəbi	18 sayılı təbiət və humanitar fənlər təmayüllü məktəb-liseyin II korpusu /1 sayılı şəhər orta məktəbi	18 sayılı təbiət və humanitar fənlər təmayüllü məktəb-liseyin II korpusu /1 sayılı şəhər orta məktəbi
Hacıqabul rayonu	Hacıqabul 10 sayılı tam orta məktəbi	Hacıqabul 10 sayılı tam orta məktəbi	Hacıqabul 10 sayılı tam orta məktəbi	Hacıqabul 10 sayılı tam orta məktəbi	Hacıqabul 5 sayılı şəhər orta məktəbi	Hacıqabul 5 sayılı şəhər orta məktəbi	Hacıqabul 10 sayılı tam orta məktəbi
Sabirabad rayonu	2 sayılı şəhər orta məktəbi	Nərimankənd kənd tam orta məktəbi	Yuxarı Axtaçı kənd tam orta məktəbi	2 sayılı şəhər orta məktəbi	2 sayılı şəhər orta məktəbi	2 sayılı şəhər orta məktəbi	8 sayılı şəhər orta məktəbi
Biləsuvar rayonu	M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi/Yuxarı Cürəli kənd tam orta məktəbi	M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi/Yuxarı Cürəli kənd tam orta məktəbi	M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi/Yuxarı Cürəli kənd tam orta məktəbi	M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi/Əskərabad kənd tam orta məktəbi	M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi/Əskərabad kənd tam orta məktəbi	M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi/Əskərabad kənd tam orta məktəbi	M. İbrahimov adına Biləsuvar lisey-məktəb kompleksi/Əskərabad kənd tam orta məktəbi
Neftçala rayonu	4 sayılı şəhər orta məktəbi	4 sayılı şəhər orta məktəbi	4 sayılı şəhər orta məktəbi	Cəngən kənd tam orta məktəbi	Cəngən kənd tam orta məktəbi	Cəngən kənd tam orta məktəbi	Cəngən kənd tam orta məktəbi
Salyan rayonu	Marişlı kənd tam orta məktəbi	Marişlı kənd tam orta məktəbi	Marişlı kənd tam orta məktəbi	8 sayılı şəhər orta məktəbi	8 sayılı şəhər orta məktəbi	Aşağı Noxudlu kənd tam orta məktəbi	Aşağı Noxudlu kənd tam orta məktəbi
Saatlı rayonu	Əlisultanlı kənd tam orta məktəbi	Əlisultanlı kənd tam orta məktəbi	Qaracalar kənd tam orta məktəbi	Əlisultanlı kənd tam orta məktəbi	Gomuşçu kənd tam orta məktəbi	Gomuşçu kənd tam orta məktəbi	Əlisultanlı kənd tam orta məktəbi
Lənkəran rayonu	4 sayılı Humanitar Təmayüllü Məktəb-Liseyin II korpusu /6 sayılı şəhər orta məktəbi	4 sayılı Humanitar Təmayüllü Məktəb-Liseyin II korpusu/6 sayılı şəhər orta məktəbi	4 sayılı Humanitar Təmayüllü Məktəb-Liseyin II korpusu/6 sayılı şəhər orta məktəbi	4 sayılı Humanitar Təmayüllü Məktəb-Liseyin II korpusu /6 sayılı şəhər orta məktəbi	4 sayılı Humanitar Təmayüllü Məktəb-Liseyin II korpusu /6 sayılı şəhər orta məktəbi	4 sayılı Humanitar Təmayüllü Məktəb-Liseyin II korpusu /6 sayılı şəhər orta məktəbi	4 sayılı Humanitar Təmayüllü Məktəb-Liseyin II korpusu /10 sayılı şəhər orta məktəbi
Astara rayonu	2 sayılı şəhər orta məktəbi	2 sayılı şəhər orta məktəbi	2 sayılı şəhər orta məktəbi	Şahağac kənd 2 sayılı tam orta məktəbi	Şahağac kənd 2 sayılı tam orta məktəbi	Şahağac kənd 2 sayılı tam orta məktəbi	Şahağac kənd 2 sayılı tam orta məktəbi
Lerik rayonu	Lerik şəhər 1 sayılı tam orta məktəbi	Lerik şəhər 1 sayılı tam orta məktəbi	Çayrud kənd tam orta məktəbi	Monidigah kənd tam orta məktəbi	Monidigah kənd tam orta məktəbi	Monidigah kənd tam orta məktəbi	Cəngəmيران kənd tam orta məktəbi
Yardımlı rayonu	Şəhər 2 sayılı tam orta məktəbi	Şəhər 2 sayılı tam orta məktəbi	Alçabulaq kənd tam orta məktəbi	Hamarkənd kənd tam orta məktəbi	Hamarkənd kənd tam orta məktəbi	Hamarkənd kənd tam orta məktəbi	Şəhər 2 sayılı tam orta məktəbi
Cəlilabad rayonu	Sərhədabad kənd tam orta məktəbi	Seyidbazar kənd tam orta məktəbi	Sərhədabad kənd tam orta məktəbi	Bədirli kənd tam orta məktəbi	Bədirli kənd tam orta məktəbi	Bədirli kənd tam orta məktəbi	Alar kənd 1 sayılı tam orta məktəbi

Cədvəl 5.21 (ardı)

B Ö L G Ə	9 illik			11 illik			
	Orta bal	Tədris dili	Riyaziyyat	Orta bal	Tədris dili	Riyaziyyat	İngilis dili
Masallı rayonu	Bala Kolatan kənd tam orta məktəbi	Bala Kolatan kənd tam orta məktəbi	Bala Kolatan kənd tam orta məktəbi	'Dəfinə' liseyi/Hişkədər ə kənd tam orta məktəbi	Hişkədər kənd tam orta məktəbi	'Dəfinə' liseyi/Qəriblər kənd tam orta məktəbi	Boradigah qəsəbə 2 saylı tam orta məktəbi
Quba rayonu	Texniki Təmayüllü Liseyin II korpusu/Səbətə r kənd tam orta məktəbi	Texniki Təmayüllü Liseyin II korpusu/Səbətə r kənd tam orta məktəbi	Texniki Təmayüllü Liseyin II korpusu /Səbətə r kənd tam orta məktəbi	Texniki Təmayüllü Liseyin II korpusu /Amsar kənd tam orta məktəbi	Texniki Təmayüllü Liseyin II korpusu /Amsar kənd tam orta məktəbi	Texniki Təmayüllü Liseyin II korpusu /Amsar kənd tam orta məktəbi	Texniki Təmayüllü Liseyin II korpusu /1 saylı şəhər orta məktəbi
Qusar rayonu	1 saylı şəhər orta məktəbi	Zindanmuruq kənd tam orta məktəbi	Yuxarı Zeyxur kənd tam orta məktəbi	Yuxarı Zeyxur kənd tam orta məktəbi	1 saylı şəhər orta məktəbi	Yuxarı Zeyxur kənd tam orta məktəbi	1 saylı şəhər orta məktəbi
Xaçmaz rayonu	Ağyazı kənd tam orta məktəbi	Əbilyataq kənd tam orta məktəbi	Ağyazı kənd tam orta məktəbi	8 saylı şəhər orta məktəbi	8 saylı şəhər orta məktəbi	8 saylı şəhər orta məktəbi	8 saylı şəhər orta məktəbi
Şabran rayonu	Pirəmisən kənd tam orta məktəbi	Pirəmisən kənd tam orta məktəbi	Pirəmisən kənd tam orta məktəbi	2 saylı şəhər orta məktəbi	Pirəmisən kənd tam orta məktəbi	2 saylı şəhər orta məktəbi	5 saylı şəhər orta məktəbi
Siyəzən rayonu	6 saylı şəhər orta məktəbi	6 saylı şəhər orta məktəbi	6 saylı şəhər orta məktəbi	2 saylı şəhər orta məktəbi	2 saylı şəhər orta məktəbi	6 saylı şəhər orta məktəbi	2 saylı şəhər orta məktəbi

Rus bölməsi

Cədvəl 5.22

B Ö L G Ə	9 illik			11 illik			
	Orta bal	Tədris dili	Riyaziyyat	Orta bal	Tədris dili	Riyaziyyat	İngilis dili
Liseylər (TN tabeli və özəl)	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	Bakı Avropa liseyi	Akademik Z.Əliyeva adına lisey	Bakı MODERN məktəbi	Bakı MODERN məktəbi	Bakı MODERN məktəbi	Akademik Z.Əliyeva adına lisey
Bakı ş. Yasamal rayonu	20 saylı məktəb-lisey/60 saylı tam orta məktəb	20 saylı məktəb-lisey/60 saylı tam orta məktəb	20 saylı məktəb-lisey/60 saylı tam orta məktəb	53 saylı tam orta məktəb	225 saylı tam orta məktəb	153 saylı tam orta məktəb	53 saylı tam orta məktəb
Bakı ş. Binəqədi rayonu	102 saylı tam orta məktəb	102 saylı tam orta məktəb	267 saylı tam orta məktəb	83 saylı məktəb-lisey/267 saylı tam orta məktəb	83 saylı məktəb-lisey /100 saylı tam orta məktəb	267 saylı tam orta məktəb	83 saylı məktəb-lisey /248 saylı tam orta məktəb
Bakı ş. Səbail rayonu	160 saylı klassik gimnaziya /189-190 saylı tam orta məktəb	160 saylı klassik gimnaziya /189-190 saylı tam orta məktəb	160 saylı klassik gimnaziya /7 saylı tam orta məktəb	160 saylı klassik gimnaziya/189-190 saylı tam orta məktəb	160 saylı klassik gimnaziya /189-190 saylı tam orta məktəb	160 saylı klassik gimnaziya /189-190 saylı tam orta məktəb	160 saylı klassik gimnaziya/189-190 saylı tam orta məktəb
Bakı ş. Xətai rayonu	264 saylı məktəb-lisey/245 saylı tam orta məktəb	264 saylı məktəb-lisey/245 saylı tam orta məktəb	245 saylı tam orta məktəb	269 saylı tam orta məktəb	221 saylı tam orta məktəb	269 saylı tam orta məktəb	27 saylı tam orta məktəb
Bakı ş. Xəzər rayonu	181 saylı tam orta məktəb	181 saylı tam orta məktəb		149 saylı tam orta məktəb	149 saylı tam orta məktəb	149 saylı tam orta məktəb	230 saylı tam orta məktəb
Bakı ş. Nərimanov rayonu	291 saylı Ekologiya liseyi/39 saylı tam orta məktəb	291 saylı Ekologiya liseyi/177 saylı tam orta məktəb	291 saylı Ekologiya liseyi/258 saylı tam orta məktəb	291 saylı Ekologiya liseyi/207 saylı tam orta məktəb	291 saylı Ekologiya liseyi/207 saylı tam orta məktəb	291 saylı Ekologiya liseyi/207 saylı tam orta məktəb	291 saylı Ekologiya liseyi/177 saylı tam orta məktəb

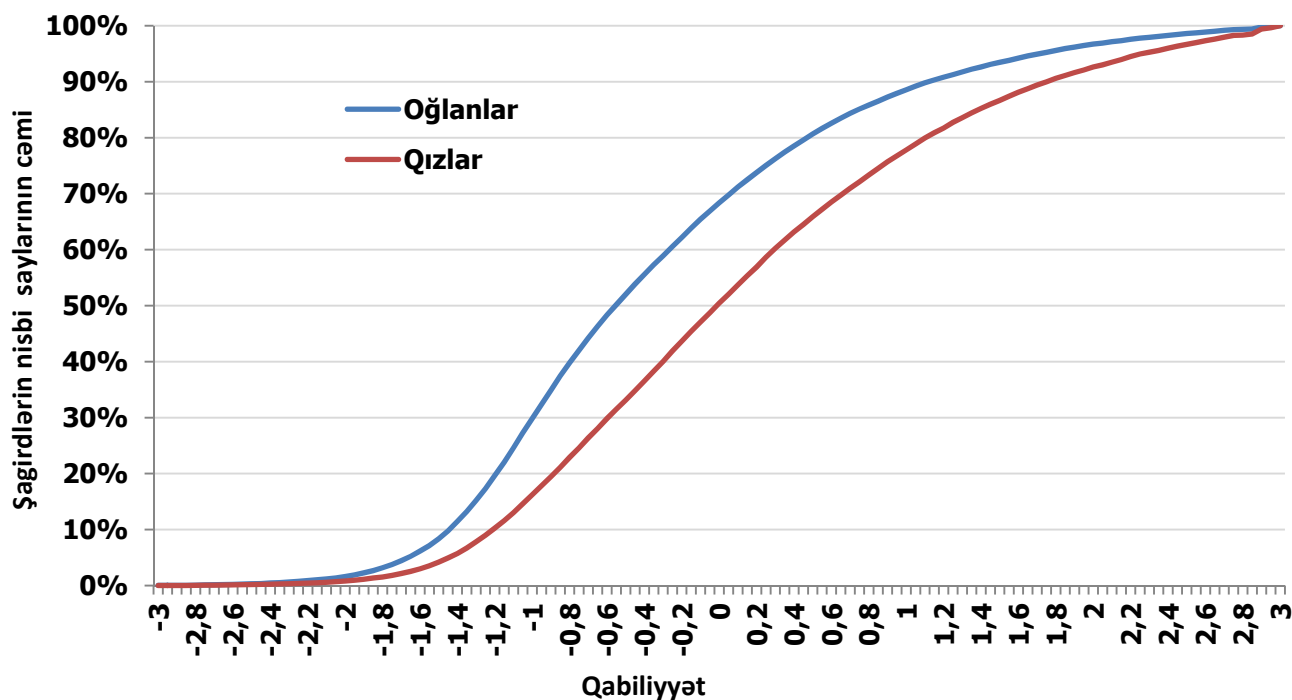
Cədvəl 5.22 (ardı)

B Ö L G Ə	9 illik			11 illik			
	Orta bal	Tədris dili	Riyaziyyat	Orta bal	Tədris dili	Riyaziyyat	İngilis dili
Bakı ş. Suraxanı rayonu	278 sayılı tam orta məktəb	278 sayılı tam orta məktəb	282 sayılı tam orta məktəb	87 sayılı tam orta məktəb	278 sayılı tam orta məktəb	87 sayılı tam orta məktəb	141 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Sabunçu rayonu	72 sayılı məktəb-lisey/271 sayılı tam orta məktəb	72 sayılı məktəb-lisey/107 sayılı tam orta məktəb	72 sayılı məktəb-lisey/271 sayılı tam orta məktəb	72 sayılı məktəb-lisey/94 sayılı tam orta məktəb	72 sayılı məktəb-lisey/94 sayılı tam orta məktəb	72 sayılı məktəb-lisey/94 sayılı tam orta məktəb	72 sayılı məktəb-lisey/94 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Nəsimi rayonu	Texniki humanitar lisey/23 sayılı tam orta məktəb	Texniki humanitar lisey/23 sayılı tam orta məktəb	Texniki humanitar lisey/23 sayılı tam orta məktəb	Texniki humanitar lisey/23 sayılı tam orta məktəb	Texniki humanitar lisey/14 sayılı tam orta məktəb	Texniki humanitar lisey/5 sayılı tam orta məktəb	Texniki humanitar lisey/23 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Qaradağ rayonu	166 sayılı məktəb-lisey	166 sayılı məktəb-lisey	166 sayılı məktəb-lisey				
Bakı ş. Nizami rayonu	145 sayılı tam orta məktəb	145 sayılı tam orta məktəb	145 sayılı tam orta məktəb	145 sayılı tam orta məktəb	145 sayılı tam orta məktəb	10 sayılı tam orta məktəb	145 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Pirallahı rayonu		235 sayılı tam orta məktəb					
Naxçıvan şəhəri			3 sayılı tam orta məktəb			3 sayılı tam orta məktəb	
Gəncə şəhəri	32 sayılı şəhər orta məktəbi	32 sayılı şəhər orta məktəbi	11 sayılı şəhər orta məktəbi	11 sayılı şəhər orta məktəbi	4 sayılı şəhər orta məktəbi	11 sayılı şəhər orta məktəbi	11 sayılı şəhər orta məktəbi
Sumqayıt şəhəri	'Təfəkkür' liseyi/1 sayılı tam orta məktəb	1 sayılı tam orta məktəb	'Təfəkkür' liseyi/1 sayılı tam orta məktəb	'Təfəkkür' liseyi/21 sayılı tam orta məktəb	'Təfəkkür' liseyi/21 sayılı tam orta məktəb	21 sayılı tam orta məktəb	21 sayılı tam orta məktəb

Buraxılış imtahanlarında iştirak edən şagirdlərin gender tərkibi göstərir ki, 9-cu siniflər üzrə buraxılış imtahanında iştirak edən şagirdlərin 53.94%-ni (58130 nəfər) oğlanlar, 46.06%-ni (49638 nəfər) qızlar təşkil edib. 11-ci siniflər üzrə buraxılış imtahanında da mənzərə, demək olar ki, buna oxşar olub və imtahanda iştirak edən şagirdlərin 54.99%-i (44272 nəfər) oğlan, 45.01%-i (36230 nəfər) qız şagirdlər olub. Başqa sözlə, hər iki imtahanda oğlan və qız şagirdlərin nisbəti bir-birinə yaxındır. Qeyd edək ki, 2016-cı ildə 9-cu siniflər üzrə buraxılış imtahanında iştirak edən şagirdlərin 53.93%-i (56484 nəfər) oğlan, 46.07%-i (48245 nəfər) qız şagirdlər olub. Məlum olduğu kimi, 2018-ci ildə 11-ci siniflər üzrə buraxılış imtahanında iştirak edənlər 2016-cı ildə 9-cu sinfi bitirən şagirdlər olub. Ayrı-ayrı bölgələr üzrə bu göstəricilər arasında kəskin fərqlər müşahidə olunur. Məsələn, cənub rayonlarında (Lənkəran, Astara, Lerik, Yardımlı, Cəlilabad və Masallı) 2016-cı ildə 9-cu sinif şagirdlərinin 47.21 faizini qızlar təşkil etmişsə, 2018-ci ildə 11-ci sinif şagirdləri arasında bu göstərici 41.95 faizə bərabər olmuşdur. Göründüyü kimi, 11-ci sinifdə şagirdlərin sayında qızların payı kəskin şəkildə azalmışdır. Düşünürük ki, qızların təhsildən uzaqlaşmasına ailələrin sosial iqtisadi vəziyyəti, erkən nigahlar və s. səbəb ola bilər.

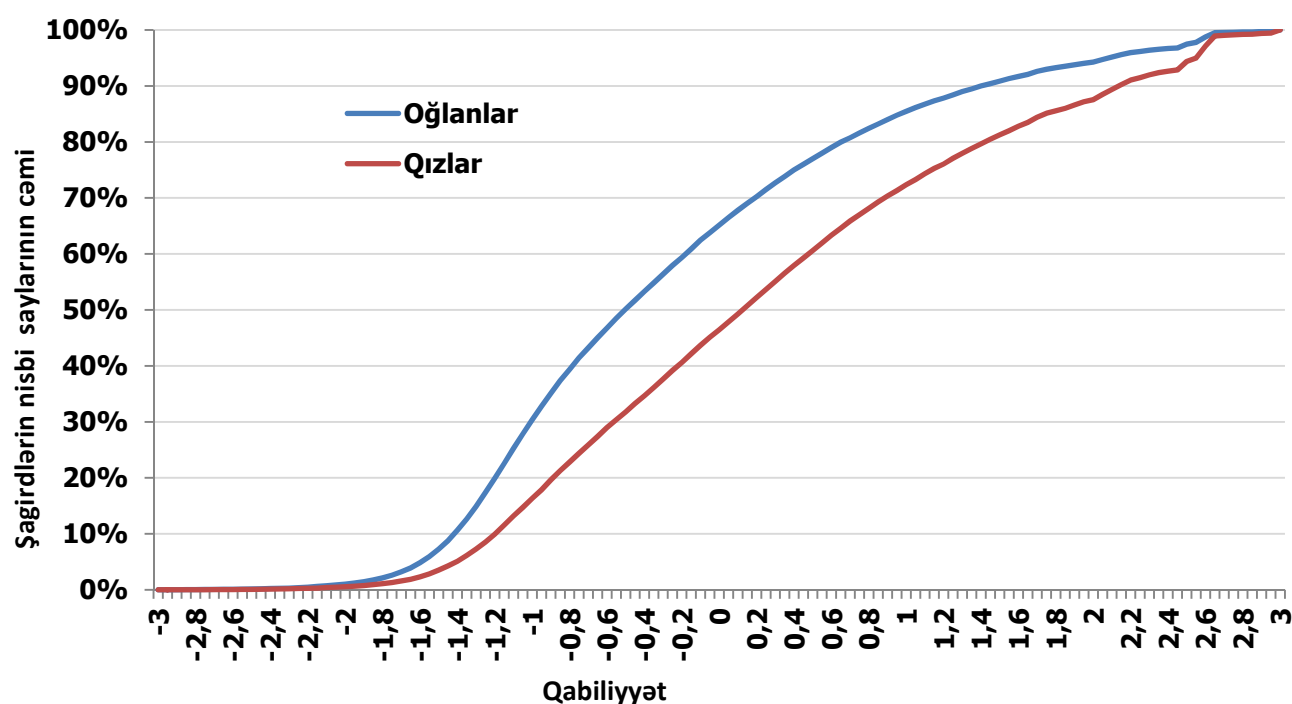
Buraxılış imtahanı fənləri üzrə oğlan və qız şagirdlərin qabiliyyət göstəricilərinin müqayisəli təhlili göstərir ki, bütün fənlər üzrə qızların bilik və bacarıqları nisbətən yüksəkdir. 5.6 və 5.7 sayılı qrafiklərdə 9-cu və 11-ci siniflərin oğlan və qız şagirdlərinin tədris dili fənnindən qabiliyyət göstəricilərinin paylanması inteqral əyrisi təqdim olunmuşdur. İnteqral əyrilərin müqayisəli təhlili zamanı nəzərə almaq lazımdır ki, bir əyri digər əyridən nə qədər yüksəkdirsə, məzunların müvafiq altseçməsinin (oğlan, yaxud qız) nəticələri də digəri ilə müqayisədə bir o qədər aşağıdır. Qrafiklərdən göründüyü kimi, həm 9-cu, həm də 11-ci sinifdə qızların qabiliyyət göstəriciləri daha yüksək olmuşdur. Bu tendensiya özünü ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarında da göstərir.

**TƏDRİS DİLİ FƏNNİNDƏN OĞLAN VƏ QIZ ŞAĞİRDŁƏRİN QABİLİYYƏT
GÖSTƏRİCİLƏRİNİN PAYLANMASININ İNTEQRAL ƏYRİSİ
(9-cu siniflər üzrə buraxılış imtahanı)**

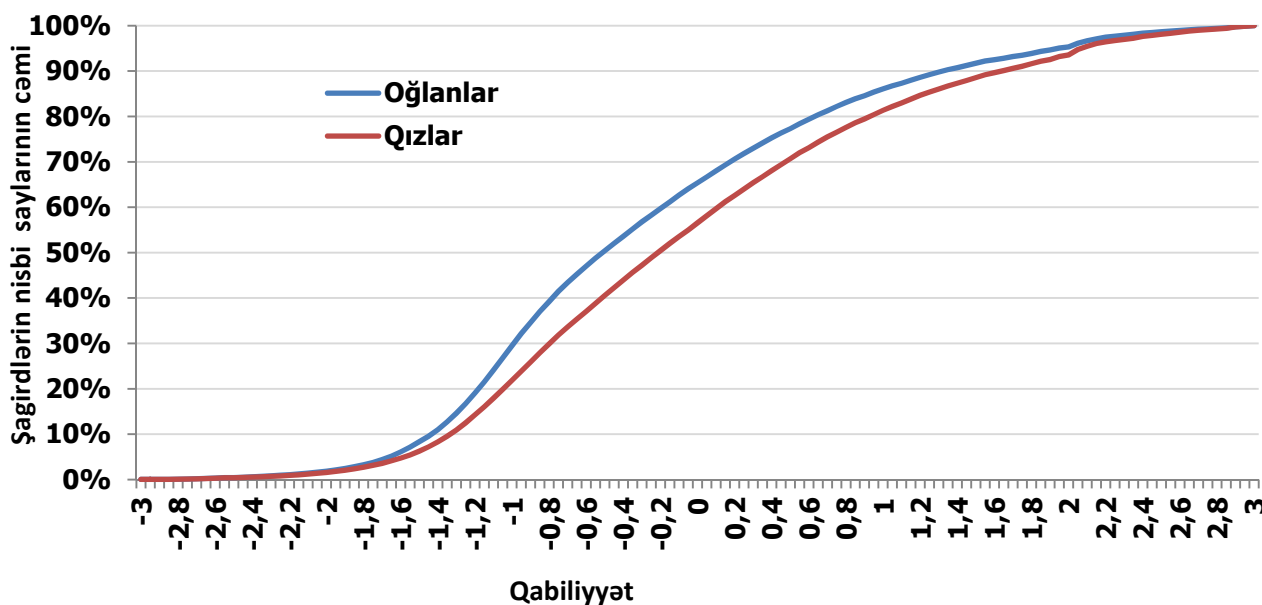
Qrafik 5.6

**TƏDRİS DİLİ FƏNNİNDƏN OĞLAN VƏ QIZ ŞAĞİRDŁƏRİN QABİLİYYƏT
GÖSTƏRİCİLƏRİNİN PAYLANMASININ İNTEQRAL ƏYRİSİ
(11-ci siniflər üzrə buraxılış imtahanı)**

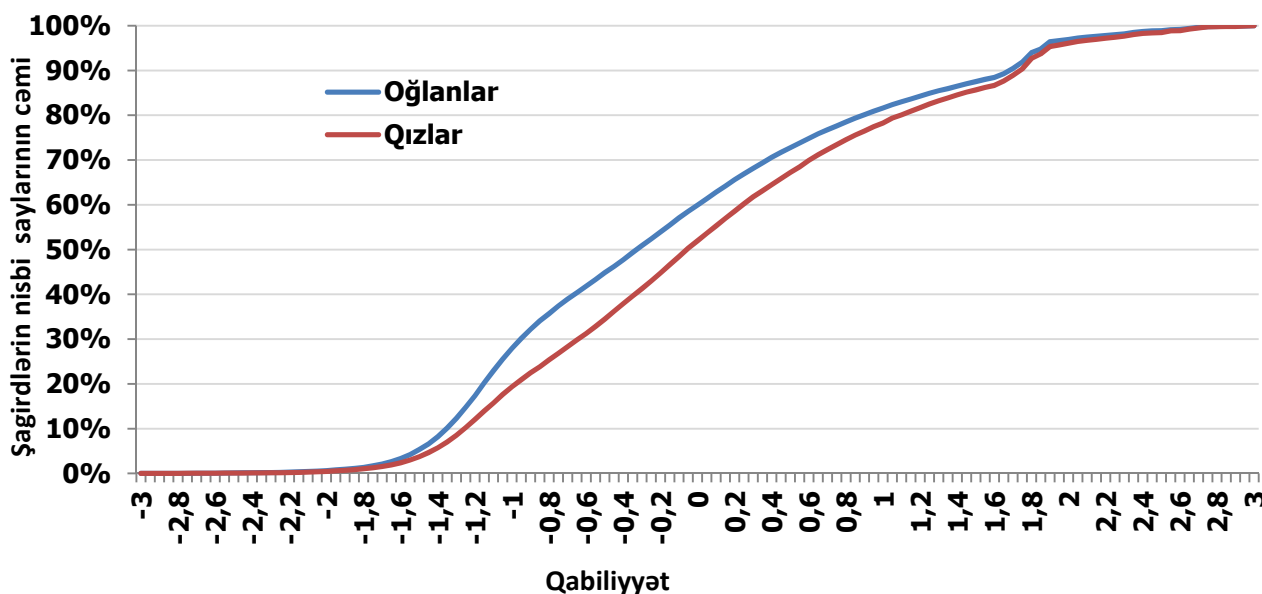
Qrafik 5.7

**RİYAZİYYAT FƏNNİNDƏN OĞLAN VƏ QIZ ŞAĞİRDƏLƏRİN QABİLİYYƏT
GÖSTƏRİCİLƏRİNİN PAYLANMASININ İNTEQRAL ƏYRİSİ
(9-cu siniflər üzrə buraxılış imtahanı)**

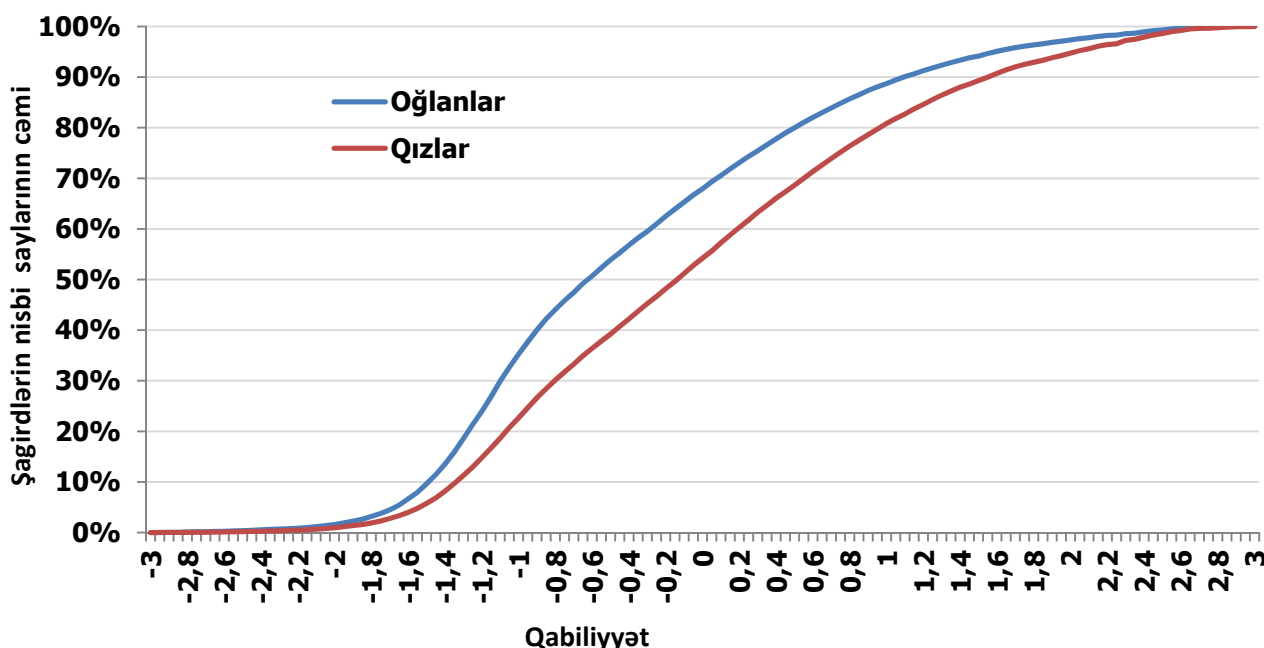
Qrafik 5.8

**RİYAZİYYAT FƏNNİNDƏN OĞLAN VƏ QIZ ŞAĞİRDƏLƏRİN QABİLİYYƏT
GÖSTƏRİCİLƏRİNİN PAYLANMASININ İNTEQRAL ƏYRİSİ
(11-ci siniflər üzrə buraxılış imtahanı)**

Qrafik 5.9

**İNGİLİS DİLİ FƏNNİNDƏN OĞLAN VƏ QIZ ŞAĞİRD LƏRİN QABİLİYYƏT
GÖSTƏRİCİLƏRİNİN PAYLANMASININ İNTEQRAL ƏYRİSİ
(11-ci siniflər üzrə buraxılış imtahanı)**

Qrafik 5.10

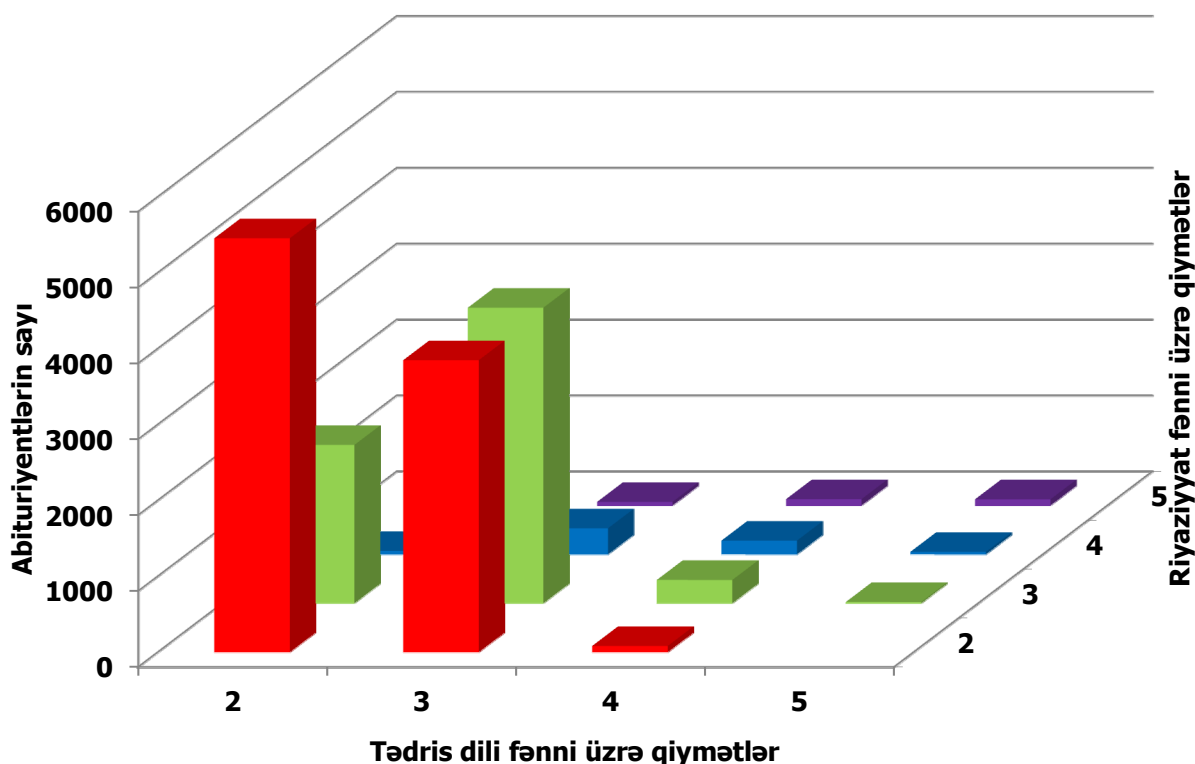
**Buraxılış sinfi şagirdlərinin təhsilə davamiyyəti və imtahan
nəticələrinin müqayisəsi**

DİM, bir qayda olaraq, ölkə və regionlar üzrə həm buraxılış imtahanlarında iştirakı nəzərdə tutulan şagirdlərin say və tərkibini dəqiqləşdirir, həm buraxılış imtahanlarında müvəffəqiyyət qazananların növbəti təhsil səviyyələri və pillələrindəki göstəricilərini araşdırır, həm də təhsilini davam etdirməkdən (buraxılış imtahanlarında iştirakdan) kənarda qalan, 9-cu və 11-ci sinfi bitirdikdən sonra haqqında məlumat olmayanların sayını və bunun səbəblərini müəyyənləşdirməyə çalışır. 2018-ci ildə də ümumi orta (9 illik) və tam orta (11 illik) təhsil səviyyələrini bitirən şagirdlərin təhsilə davamiyyətinin vəziyyəti, bilik səviyyəsi və bütövlükdə bu sahədə gedən dəyişikliklərin dinamika müqayisəli şəkildə təhlil edilmişdir.

Bu il 11-ci sinfi bitirən şagirdlər 2007-ci ildə 1-ci sinfə daxil olmuşlar. Dövlət Statistika Komitəsinin verdiyi məlumata əsasən 2007-ci ildə 1-ci sinfə daxil olan şagirdlərin sayı 118290 nəfər olub. 2016-cı ildə 9-cu sinfi bitirən şagirdlərin sayı 108734 nəfər idi. Həmin ildə 9-cu siniflər üzrə buraxılış imtahanında iştirak edən şagirdlərin sayı isə faktiki olaraq 104729 nəfər olub və 4005 şagird buraxılış imtahanında bu və ya digər səbəbdən iştirak etməyib. Göründüyü kimi 2007-ci ildə 1-ci sinfə daxil olan 118290 şagirdin təxminən 8.1%-i ümumi orta təhsil almayıb və onların təhsili haqqında heç bir məlumat yoxdur.

Qeyd olunduğu kimi, 2016-cı ildə ölkədə 9-cu sinif üzrə buraxılış imtahanında iştirak edən şagirdlərin sayı 104729 nəfər olmuş və bu şagirdlərin təxminən 16%-i təhsilini davam etdirməmişdir. Həmin şagirdlərin IX sinfin buraxılış imtahanlarında aldıkları qiymətlərə görə paylanması 5.8 sayılı şəkildəki kimi olmuşdur.

**2016-cı ildə 9-cu sinfi bitirdikdən sonra haqqında məlumat
olmayanların buraxılış imtahanlarında aldıkları qiymətlərə görə
paylanması**

Şəkil 5.8

Şəkildən göründüyü kimi, bu kontingent buraxılış imtahanlarında, əsasən, "2" və "3" qiymət alanlardır. Qeyd etmək lazımdır ki, belə zəif nəticə göstərən şagirdlərin 69%-i kənd məktəblərini təmsil edir (bax: cədvəl 5.23). IX sinfi bitirənlərin yalnız 7%-i təhsilini peşə liseylərində və orta ixtisas təhsili müəssisələrində davam etdirmişdir. Şagirdlərin qalan 72%-i isə 2018-ci ildə tam orta təhsilini başa vurmuşdur. Nəticədə, 2007-ci ildə 1-ci sinfə daxil olan 118290 şagirdin 68%-nin tam orta təhsil səviyyəsini, 24%-nin isə ümumi orta təhsil səviyyəsini başa vurduğu məlum olmuşdur.

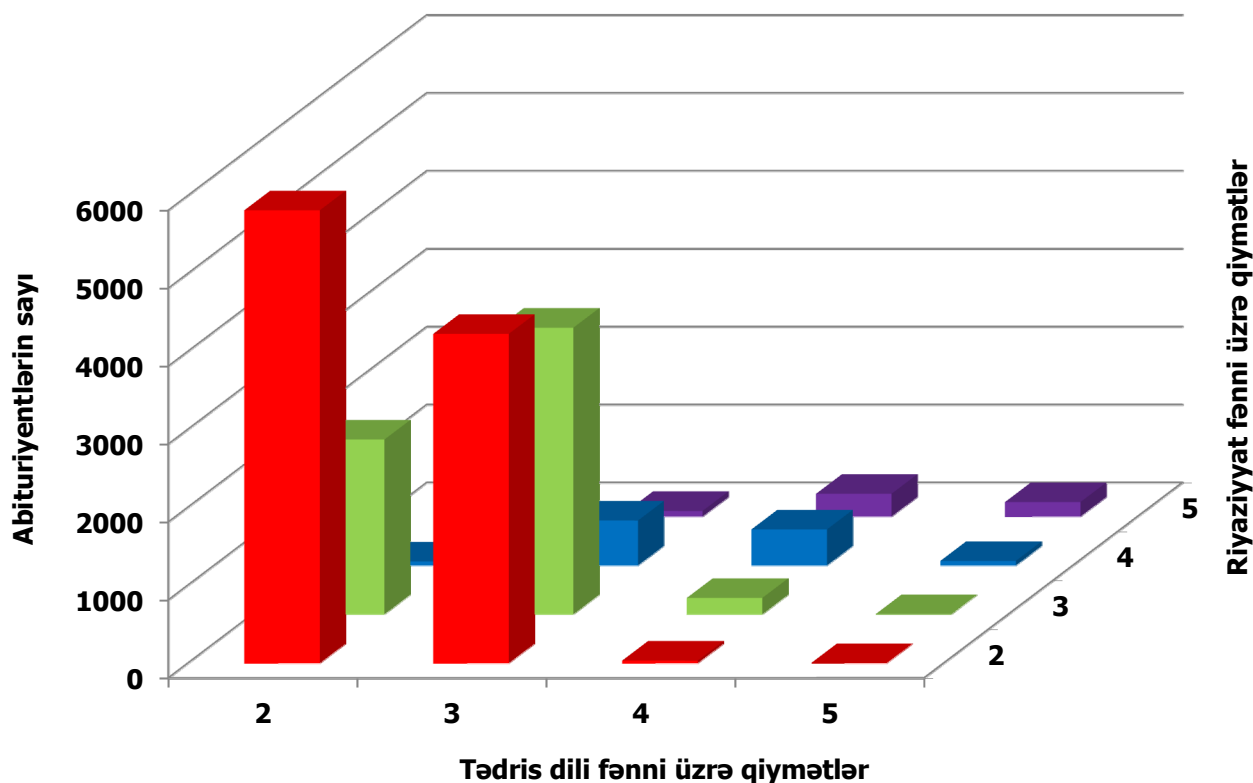
2018-ci ildə tam orta təhsilini başa vurmuş şagirdlərin təxminən 23%-i təhsilini davam etdirməyi qərara almış və ali təhsil müəssisələrinə və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul üçün müraciət etməmişdir (onların 66%-i oğlan, 34%-i qız şagirdlərdir). Həmin şagirdlərin buraxılış imtahanlarında aldıkları qiymətlərə görə paylanması 5.9 sayılı şəkildə göstərildiyi kimidir:

Cədvəl 5.23

**2016-cı ildə 9-cu sinfi bitirdikdən sonra
haqqında məlumat olmayan məzun seçməsinin tərkibi**

Oğlan	Qız	Şəhər	Kənd
51%	49%	31%	69%

2018-ci ildə ali təhsil və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə ərizə verməyən abituriyentlərin buraxılış imtahanlarında aldıkları qiymətlərə görə paylanması

Şəkil 5.9

Şəkildən göründüyü kimi, bu şagirdlər, əsasən, təhsildə zəif nəticə göstərənlərdir. Acınacaqlısı odur ki, onların 81%-i kənd məktəblərini bitirmişdir (bax: cədvəl 5.24).

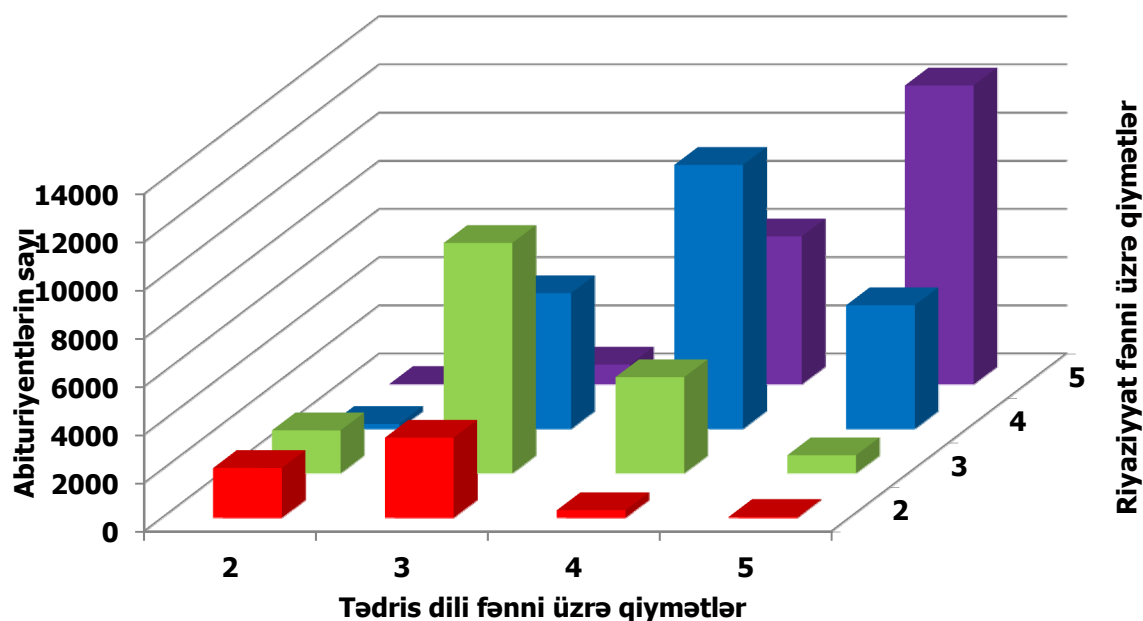
2018-ci ildə ali təhsil müəssisələrinə və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul üçün 63178 şagird, yəni 2007-ci ildə 1-ci sinfə daxil olan şagirdlərin yalnız 53%-i ərizə vermişdir (5.25 sayılı cədvəldən göründüyü kimi, onların 52%-i oğlan, 48%-i qız, 40%-i şəhər, 60%-i kənd rayonlarından olan şagirdlərdir). Bu şagirdlərin 7798 nəfəri təhsilini orta ixtisas təhsili müəssisələrində, 33419 nəfəri isə ali təhsil müəssisələrində davam etdirmək imkanı əldə etmişdir. Ali məktəblərə qəbul üçün ərizə vermiş, eləcə də qəbul olmuş abituriyentlərin buraxılış imtahanlarında aldıkları qiymətlərə görə paylanması müvafiq olaraq 5.10 və 5.11 sayılı şəkillərdə təqdim edilmişdir. Ali məktəblərə qəbul üçün ərizə vermiş, həm də qəbul olmuş abituriyent seçmələrinin tərkibi ayrı-ayrılıqda 5.25 və 5.26 sayılı cədvəllərdə verilmişdir.

Cədvəl 5.24

2018-ci ildə ali təhsil müəssisələrinə ərizə verməyən məzun seçməsinin tərkibi

Oğlan	Qız	Şəhər	Kənd
66%	34%	19%	81%

**2018-ci ildə ali təhsil müəssisələrinə və tam orta təhsil bazasında
orta ixtisas təhsili müəssisələrinə ərizə vermiş abituriyentlərin
buraxılış imtahanlarında aldıkları qiymətlərə görə paylanması**

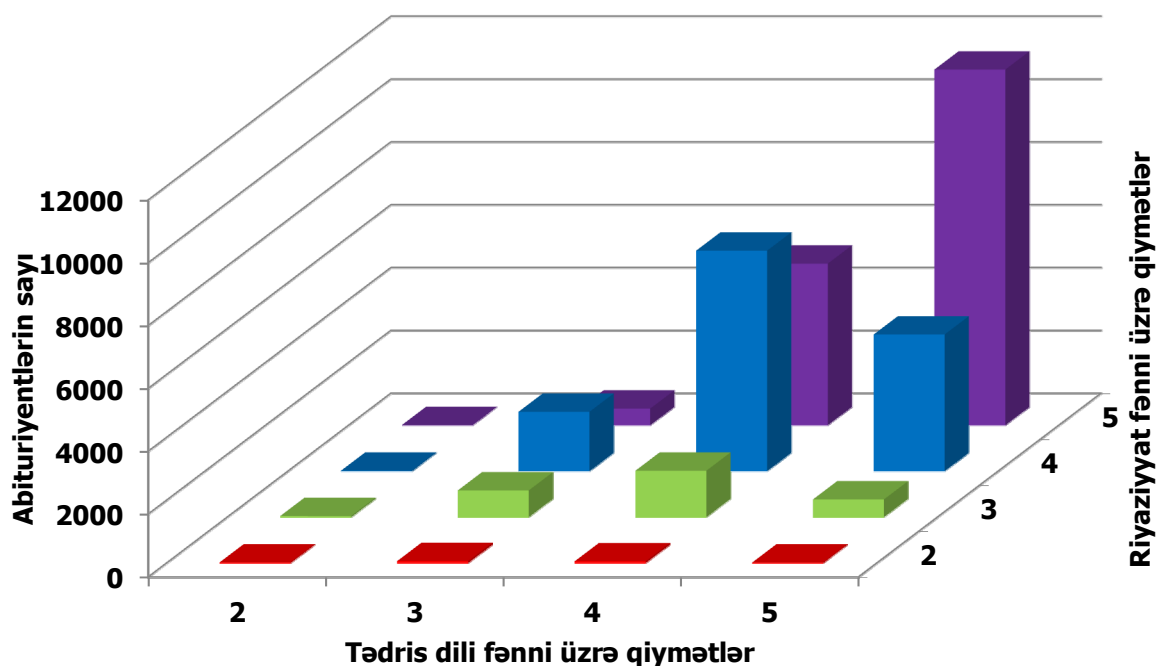
Şəkil 5.10

**2018-ci ildə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün ərizə vermiş
abituriyent seçməsinin tərkibi**

Cədvəl 5.25

Oğlan	Qız	Şəhər	Kənd
52%	48%	40%	60%

**2018-ci ildə ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan abituriyentlərin
buraxılış imtahanlarında aldıkları qiymətlərə görə paylanması**

Şəkil 5.11

**2018-ci ildə ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan
abituriyent seçməsinin tərkibi**

Cədvəl 5.26

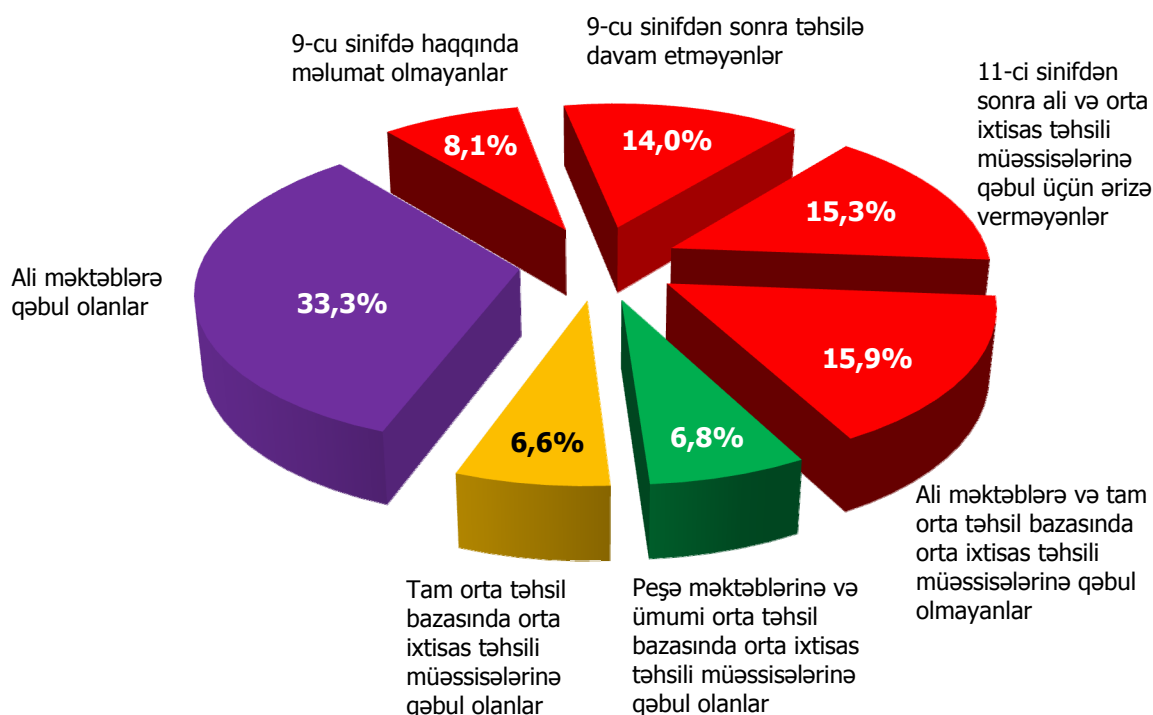
Oğlan	Qız	Şəhər	Kənd
50%	50%	46%	54%

Şəkillərdən göründüyü kimi, ali məktəblərə ərizə verən abituriyentlər buraxılış imtahanlarında, əsasən, "3", "4" və qismən "5" qiymət alanlardırsa, qəbul olanların böyük əksəriyyəti "4" və "5" qiymət alanlardır. Bütün bunlar buraxılış və qəbul imtahanlarında qiymətləndirmənin obyektiv aparıldığını və imtahanlarda istifadə olunan test tapşırıqlarının etibarlılığı və validliyini bir daha təsdiq edir.

DİM əvvəlki illərin qəbul imtahanlarının statistik nəticələrinin təhlili əsasında 2018-ci ildə ali təhsil müəssisələrinə qəbul üçün ərizə verən, lakin qəbul olmayan kontingentin sonrakı 5 ildə neçə faizinin ali təhsil müəssisələrinə qəbul olacağını proqnozlaşdırmışdır. Bu proqnoza əsasən həmin kontingentin təxminən 18%-nin sonrakı 5 il ərzində ali təhsil müəssisələrinə qəbul olacağı ehtimal olunur.

Yuxarıda sadalananları ümumiləşdirərək qeyd etmək olar ki, 2007-cı ildə 1-ci sinfə daxil olan 118290 şagirdin 53%-i əmək bazarına heç bir peşə və ixtisas üzrə təhsil almadan çıxacaqdır. (2023-cü ilə olan proqnoz 5.12 sayılı şəkildəki diaqramda təqdim olunmuşdur).

**2007-ci ildə I sinfə daxil olan şagirdlərin təhsil pillələri üzrə paylanması
(2023-ci ilə olan proqnoz)**

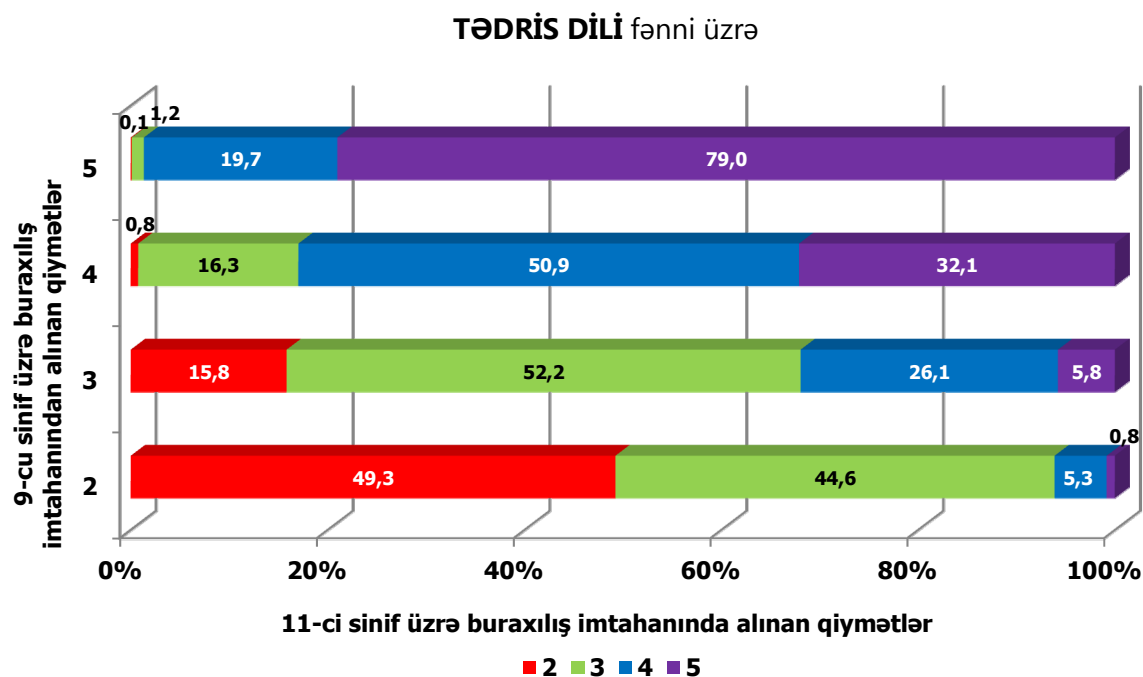

Şəkil 5.12

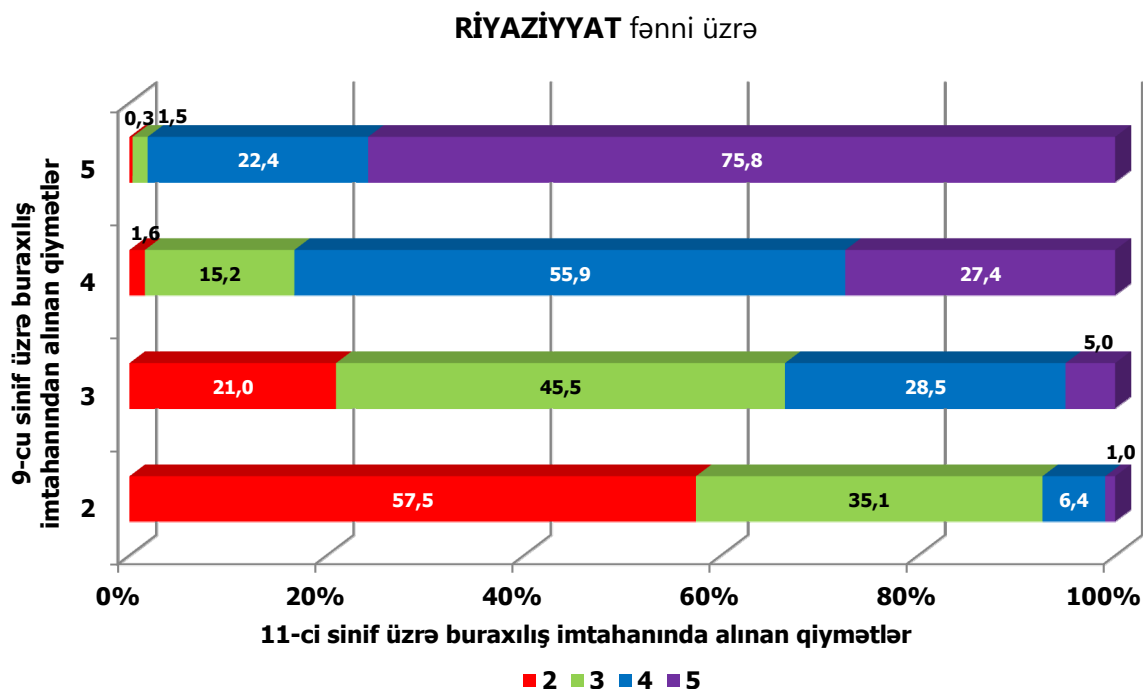
Aşağıda 2016-cı ildə 9-cu sinif üzrə buraxılış imtahanlarında tədris dili və riyaziyyat fənlərindən "2", "3", "4" və "5" qiymət alan şagirdlərin 2018-ci ildə 11-ci sinif üzrə buraxılış imtahanlarında həmin fənlərdən aldıkları qiymətlərin paylanması diaqramları təqdim olunmuşdur. (bax: şəkillər 5.13 və 5.14). Göründüyü kimi, şagirdlər 11-ci sinfin buraxılış imtahanlarında da 9-cu sinfin buraxılış imtahanlarındakı səviyyəyə

uyğun bilik nümayiş etdirmişlər. Məsələn, 2016-cı ildə tədris dili fənnindən 9-cu sinif üzrə buraxılış imtahanında “2” alan şagirdlərin 93.9%-i 2018-ci ildə 11-ci sinif üzrə buraxılış imtahanında da “2” və “3” qiymət almışdır (bax: şəkil 5.13). 9-cu sinif üzrə buraxılış imtahanında “5” qiymət alan şagirdlərin 79.0%-i 11-ci sinif üzrə buraxılış imtahanında da “5” qiymət almışdır. Qeyd edək ki, 2016-cı ildə 9-cu sinif üzrə buraxılış imtahanında həmin şagirdlərin tədris dili fənni üzrə 15%-i “2”, 45%-i “3”, 24%-i “4”, 16%-i “5”, riyaziyyat fənni üzrə 19%-i “2”, 37%-i “3”, 21%-i “4”, 23%-i “5” qiymət almışdır.

2016-cı ildə 9-cu sinif üzrə və 2018-ci ildə 11-ci sinif üzrə buraxılış imtahanlarında iştirak edən eyni şagirdlərin imtahandan aldıkları qiymətlərin paylanması

Şəkil 5.13

Şəkil 5.14

6. ELMİ-STATİSTİK TƏHLİLƏ ƏLAVƏLƏR

2018-ci il üzrə jurnalda təhlil materiallarına əlavə kimi təqdim etdiyimiz aşağıdakı cədvəl və diaqramlar həmin materiallardakı bəzi mövzular barədə ətraflı məlumat almağa, daha geniş və sərbəst araşdırmalar aparmağa imkan verir.

Cədvəl 6.1

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ (DÖVLƏT VƏ ÖZƏL) QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏRİN SAYI HAQQINDA MƏLUMAT (I mərhələdən sonra)

İxtisas qrupu	Qəbul planı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifarişi əsasında)			Qəbulolma Faizi
		Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bölmələr üzrə cəmi	
I	14466	11589 (5139)	1184 (529)	12773 (5668)	88.30
II	13335	9692 (1884)	1032 (122)	10724 (2006)	80.42
III	10598	9562 (2039)	788 (81)	10350 (2120)	97.66
IV	3315	2911 (1396)	282 (76)	3193 (1472)	96.32
V	3307	2560 (661)	347 (77)	2907 (738)	87.90
CƏMİ	45021	36314 (11119)	3633 (885)	39947 (12004)	88.73

Cədvəl 6.2

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ (DÖVLƏT VƏ ÖZƏL) QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏRİN SAYI HAQQINDA MƏLUMAT (II mərhələdən sonra)

İxtisas qrupu	Qəbul planı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifarişi əsasında)			Qəbulolma faizi
		Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bölmələr üzrə cəmi	
I	14466	11495 (5126)	1177 (528)	12672 (5654)	87.60
II	13335	9785 (1873)	1034 (122)	10819 (1995)	81.13
III	10598	9261 (2060)	767 (81)	10028 (2141)	94.62
IV	3315	2827 (1367)	270 (74)	3097 (1441)	93.42
V	3307	2593 (662)	351 (77)	2944 (739)	89.02
CƏMİ	45021	35961 (11088)	3599 (882)	39560 (11970)	87.87

Cədvəl 6.3

DÖVLƏT ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏRİN SAYI HAQQINDA MƏLUMAT (I mərhələdən sonra)

İxtisas qrupu	Qəbul planı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifarişi əsasında)			Qəbulolma faizi
		Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bölmələr üzrə cəmi	
I	13536	11013 (5032)	1142 (527)	12155 (5559)	89.80
II	10060	7943 (1796)	888 (119)	8831 (1915)	87.78
III	8528	7590 (1959)	745 (81)	8335 (2040)	97.74
IV	2970	2606 (1367)	269 (75)	2875 (1442)	96.80
V	3197	2502 (661)	338 (77)	2840 (738)	88.83
CƏMİ	38291	31654 (10815)	3382 (879)	35036 (11694)	91.50

**DÖVLƏT ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBUL OLAN
ABİTURIYENTLƏRİN SAYI HAQQINDA MƏLUMAT (II mərhələdən sonra)**

İxtisas qrupu	Qəbul planı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifariş əsasında)			Qəbulolma faizi
		Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bölmələr üzrə cəmi	
I	13536	10928 (5021)	1135 (526)	12063 (5547)	89.12
II	10060	7903 (1786)	882 (119)	8785 (1905)	87.33
III	8528	7443 (1953)	731 (81)	8174 (2034)	95.85
IV	2970	2525 (1338)	257 (73)	2782 (1411)	93.67
V	3197	2511 (662)	339 (77)	2850 (739)	89.15
CƏMİ	38291	31310 (10760)	3344 (876)	34654 (11636)	90.50

**ÖZƏL ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏRİN
SAYI HAQQINDA MƏLUMAT (I mərhələdən sonra)**

İxtisas qrupu	Qəbul planı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifariş əsasında)			Qəbulolma faizi
		Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bölmələr üzrə cəmi	
I	930	576 (107)	42 (2)	618 (109)	66.45
II	3275	1749 (88)	144 (3)	1893 (91)	57.80
III	2070	1972 (80)	43 (0)	2015 (80)	97.34
IV	345	305 (29)	13 (1)	318 (30)	92.17
V	110	58 (0)	9 (0)	67 (0)	60.91
CƏMİ	6730	4660 (304)	251 (6)	4911 (310)	72.97

**ÖZƏL ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏRİN
SAYI HAQQINDA MƏLUMAT (II mərhələdən sonra)**

İxtisas qrupu	Qəbul planı	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifariş əsasında)			Qəbulolma faizi
		Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bölmələr üzrə cəmi	
I	930	567 (105)	42 (2)	609 (107)	65.48
II	3275	1882 (87)	152 (3)	2034 (90)	62.11
III	2070	1818 (107)	36 (0)	1854 (107)	89.57
IV	345	302 (29)	13 (1)	315 (30)	91.30
V	110	82 (0)	12 (0)	94 (0)	85.45
CƏMİ	6730	4651 (328)	255 (6)	4906 (334)	72.90

**AYRI-AYRI ALI TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ (DÖVLƏT VƏ ÖZƏL) QƏBUL OLAN
ABİTURİYENTLƏRİN SAYI HAQQINDA MƏLUMAT (I mərhələdən sonra)**

№	ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Plan	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifarişə əsasında)			Qəbulolma faizi
			Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bölmələr üzrə cəmi	
1	Bakı Dövlət Universiteti	5895	4937 (2213)	632 (107)	5569 (2320)	94.47
2	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	2815	2313 (1482)	431 (205)	2744 (1687)	97.48
3	Azərbaycan Texniki Universiteti	2110	1709 (418)	106 (35)	1815 (453)	86.02
4	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	1840	1588 (406)	127 (54)	1715 (460)	93.21
5	Azərbaycan Tibb Universiteti	735	586 (329)	85 (27)	671 (356)	91.29
6	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	3004	2814 (1007)	158 (9)	2972 (1016)	98.93
7	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	3950	3022 (901)	586 (73)	3608 (974)	91.34
8	Azərbaycan Dillər Universiteti	1575	1222 (439)	202 (26)	1424 (465)	90.41
9	Bakı Slavyan Universiteti	1085	816 (87)	171 (16)	987 (103)	90.97
10	Bakı Mühəndislik Universiteti	1185	1099 (530)	34 (23)	1133 (553)	95.61
11	Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	387	230 (205)	145 (34)	375 (239)	96.90
12	"ADA" Universiteti	496	398 (0)	52 (0)	450 (0)	90.73
13	Bakı Musiqi Akademiyası	192	122 (75)	22 (17)	144 (92)	75.00
14	Azərbaycan Milli Konservatoriyası	190	128 (46)	8 (1)	136 (47)	71.58
15	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	620	463 (126)	52 (14)	515 (140)	83.06
16	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	340	283 (102)	52 (23)	335 (125)	98.53
17	Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	515	403 (184)	39 (27)	442 (211)	85.83
18	Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası	236	129 (11)	19 (4)	148 (15)	62.71
19	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	1265	1146 (283)	96 (16)	1242 (299)	98.18
20	Milli Aviasiya Akademiyası	402	261 (171)	106 (62)	367 (233)	91.29
21	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	200	163 (96)	35 (7)	198 (103)	99.00
22	Bakı Ali Neft Məktəbi	180	168 (146)	13 (10)	181 (156)	100.56
23	Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası	44	44 (8)	0 (0)	44 (8)	100.00
24	Naxçıvan Dövlət Universiteti	1165	1051 (302)	0 (0)	1051 (302)	90.21
25	Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	310	300 (20)	0 (0)	300 (20)	96.77
26	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	1440	1148 (789)	134 (86)	1282 (875)	89.03
27	Gəncə Dövlət Universiteti	1565	1471 (243)	11 (1)	1482 (244)	94.70
28	Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	895	612 (14)	58 (2)	670 (16)	74.86
29	Sumqayıt Dövlət Universiteti	1770	1431 (48)	8 (0)	1439 (48)	81.30
30	Mingəçevir Dövlət Universiteti	700	573 (44)	0 (0)	573 (44)	81.86
31	Lənkəran Dövlət Universiteti	1185	1024 (90)	0 (0)	1024 (90)	86.41
32	Azərbaycan Kooperasiya Universiteti	1120	784 (0)	69 (0)	853 (0)	76.16
33	Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu	60	32 (32)	0 (0)	32 (32)	53.33
34	Bakı İslam Universiteti	150	144 (1)	6 (0)	150 (1)	100.00
35	"Azərbaycan" Universiteti	520	357 (0)	27 (0)	384 (0)	73.85
36	Qərbi Kaspi Universiteti (əvvəlki Qərb Universiteti)	1085	747 (43)	80 (2)	827 (45)	76.22
37	Xəzər Universiteti	765	507 (218)	34 (4)	541 (222)	70.72
38	Bakı Avrasiya Universiteti	680	547 (0)	0 (0)	547 (0)	80.44
39	Bakı Qızlar Universiteti	400	400 (0)	0 (0)	400 (0)	100.00
40	"Odlar Yurdu" Universiteti	810	492 (5)	32 (0)	524 (5)	64.69
41	Bakı Biznes Universiteti	565	248 (0)	0 (0)	248 (0)	43.89
42	"Naxçıvan" Universiteti (Naxçıvan şəhəri)	345	310 (5)	0 (0)	310 (5)	89.86
43	Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyası	230	92 (0)	3 (0)	95 (0)	41.30

**AYRI-AYRI ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ (DÖVLƏT VƏ ÖZƏL) QƏBUL OLAN
ABİTURIYENTLƏRİN SAYI HAQQINDA MƏLUMAT (II mərhələdən sonra)**

№	ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏSİ	Plan	Qəbul olub (o cümlədən, dövlət sifarişə əsasında)			Qəbulolma faizi
			Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Bölmələr üzrə cəmi	
1	Bakı Dövlət Universiteti	5895	4846 (2190)	611 (107)	5457 (2297)	92.57
2	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	2815	2302 (1478)	425 (203)	2727 (1681)	96.87
3	Azərbaycan Texniki Universiteti	2110	1702 (418)	103 (34)	1805 (452)	85.55
4	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	1840	1585 (404)	125 (54)	1710 (458)	92.93
5	Azərbaycan Tibb Universiteti	735	587 (327)	83 (27)	670 (354)	91.16
6	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	3004	2757 (1005)	153 (10)	2910 (1015)	96.87
7	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	3950	2997 (892)	586 (73)	3583 (965)	90.71
8	Azərbaycan Dillər Universiteti	1575	1230 (439)	202 (26)	1432 (465)	90.92
9	Bakı Slavyan Universiteti	1085	814 (87)	172 (16)	986 (103)	90.88
10	Bakı Mühəndislik Universiteti	1185	1089 (528)	34 (23)	1123 (551)	94.77
11	Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	387	226 (202)	144 (34)	370 (236)	95.61
12	"ADA" Universiteti	496	389 (0)	52 (0)	441 (0)	88.91
13	Bakı Musiqi Akademiyası	192	124 (75)	22 (17)	146 (92)	76.04
14	Azərbaycan Milli Konservatoriyası	190	128 (46)	8 (1)	136 (47)	71.58
15	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	620	450 (126)	50 (14)	500 (140)	80.65
16	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	340	279 (102)	54 (23)	333 (125)	97.94
17	Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	515	402 (184)	39 (27)	441 (211)	85.63
18	Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası	236	130 (11)	19 (4)	149 (15)	63.14
19	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	1265	1144 (283)	95 (16)	1239 (299)	97.94
20	Milli Aviasiya Akademiyası	402	258 (170)	111 (62)	369 (232)	91.79
21	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	200	163 (96)	35 (6)	198 (102)	99.00
22	Bakı Ali Neft Məktəbi	180	166 (144)	13 (10)	179 (154)	99.44
23	Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası	44	44 (8)	0 (0)	44 (8)	100.00
24	Naxçıvan Dövlət Universiteti	1165	1049 (299)	0 (0)	1049 (299)	90.04
25	Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	310	293 (19)	0 (0)	293 (19)	94.52
26	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	1440	1158 (791)	134 (87)	1292 (878)	89.72
27	Gəncə Dövlət Universiteti	1565	1461 (243)	10 (0)	1471 (243)	93.99
28	Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	895	609 (13)	56 (2)	665 (15)	74.30
29	Sumqayıt Dövlət Universiteti	1770	1387 (47)	8 (0)	1395 (47)	78.81
30	Mingəçevir Dövlət Universiteti	700	563 (44)	0 (0)	563 (44)	80.43
31	Lənkəran Dövlət Universiteti	1185	978 (89)	0 (0)	978 (89)	82.53
32	Azərbaycan Kooperasiya Universiteti	1120	812 (0)	82 (0)	894 (0)	79.82
33	Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu	60	60 (60)	0 (0)	60 (60)	100.00
34	Bakı İslam Universiteti	150	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0.00
35	"Azərbaycan" Universiteti	520	346 (0)	26 (0)	372 (0)	71.54
36	Qərbi Kaspi Universiteti (əvvəlki Qərb Universiteti)	1085	743 (43)	74 (2)	817 (45)	75.30
37	Xəzər Universiteti	765	495 (215)	34 (4)	529 (219)	69.15
38	Bakı Avrasiya Universiteti	680	614 (0)	0 (0)	614 (0)	90.29
39	Bakı Qızlar Universiteti	400	387 (0)	0 (0)	387 (0)	96.75
40	"Odlar Yurdu" Universiteti	810	530 (5)	34 (0)	564 (5)	69.63
41	Bakı Biznes Universiteti	565	253 (0)	0 (0)	253 (0)	44.78
42	"Naxçıvan" Universiteti (Naxçıvan şəhəri)	345	321 (5)	0 (0)	321 (5)	93.04
43	Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyası	230	90 (0)	5 (0)	95 (0)	41.30

**AYRI-AYRI ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ (XÜSUSİ QABİLİYYƏT TƏLƏB EDƏN İXTİSASLAR
İSTİSNA OLMAQLA) QƏBUL OLAN ABİTURİYENTLƏRİN
ORTA BAL GÖSTƏRİCİLƏRİ (2009-2018-ci illər üzrə)**

Nö	ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏSİ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Bakı Dövlət Universiteti	452.509	454.705	457.098	451.334	450.000	426.839	434.856	427.760	422.656	431.378
2	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	428.705	453.640	453.474	408.491	430.584	452.058	436.106	427.112	429.306	438.810
3	Azərbaycan Texniki Universiteti	316.486	314.580	300.653	259.599	265.670	296.699	314.358	307.118	306.201	295.602
4	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	324.979	333.926	322.267	255.437	268.408	287.161	319.798	290.896	303.231	295.140
5	Azərbaycan Tibb Universiteti	558.668	581.229	590.614	570.677	579.900	569.456	574.836	580.960	602.699	633.263
6	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	406.964	392.823	393.317	382.857	383.591	373.296	397.447	374.040	394.208	421.357
7	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	419.022	443.642	416.408	389.846	379.764	390.603	396.107	416.186	412.185	401.770
8	Azərbaycan Dillər Universiteti	472.052	462.023	472.603	426.786	443.939	433.060	447.644	446.632	458.005	478.480
9	Naxçıvan Dövlət Universiteti	414.096	411.815	408.821	383.207	397.736	398.173	390.270	400.980	395.001	418.594
10	Bakı Slavyan Universiteti	399.202	380.898	403.921	380.114	381.782	350.899	361.583	354.930	365.068	373.150
11	Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	607.790	620.580	610.390	548.276	609.183	601.554	606.527	604.329	595.792	565.762
12	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	381.405	351.576	349.413	332.062	347.257	296.639	316.889	305.244	334.337	350.315
13	Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	406.123	441.385	432.283	425.927	389.288	365.239	353.751	335.563	382.734	386.787
14	Sumqayıt Dövlət Universiteti	358.278	342.291	340.811	291.766	272.760	275.980	288.961	297.264	300.375	312.713
15	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə ş.)	296.198	301.301	299.110	233.952	228.065	232.987	259.052	261.724	263.468	265.718
16	Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə ş.)	268.202	272.883	271.344	214.624	191.089	199.495	230.057	241.834	232.165	214.188
17	Gəncə Dövlət Universiteti	374.213	376.097	372.829	326.419	329.050	322.859	345.573	334.014	334.635	345.472
18	Mingəçevir Dövlət Universiteti	287.689	308.860	300.890	251.485	236.139	240.338	279.294	297.745	308.241	317.195
19	Lənkəran Dövlət Universiteti	360.065	363.882	344.100	301.635	279.089	274.102	283.950	287.678	286.728	297.366
20	Milli Aviasiya Akademiyası	337.467	336.983	351.144	309.853	352.786	375.613	402.216	410.111	425.864	429.469
21	Azərbaycan Müəllimlər İnstitutu	353.206	326.592	326.870	317.079	322.804	308.199	334.604	---	---	---
22	Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	326.600	309.169	312.609	310.387	338.023	287.327	295.780	297.578	291.953	307.771
23	"ADA" Universiteti	---	---	602.150	569.706	552.280	591.349	605.263	596.093	533.421	547.769
24	Bakı Ali Neft Məktəbi	---	---	---	631.246	656.256	668.017	675.175	666.593	678.527	678.821
25	Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası	---	---	---	---	---	578.450	596.227	570.349	576.886	555.568
26	Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası	---	---	---	---	---	---	---	247.871	228.262	236.894
27	Bakı Mühəndislik Universiteti	---	---	---	---	---	---	---	---	405.130	413.554
28	Azərbaycan Kooperasiya Universiteti	279.139	296.127	301.290	236.693	200.981	205.416	232.347	236.745	210.470	200.531
29	Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyası	289.434	319.855	330.644	235.431	213.588	223.183	237.935	255.670	260.840	261.316
30	"Azərbaycan" Universiteti	277.609	343.983	283.572	232.557	232.819	237.227	260.902	266.973	246.116	230.304
31	Bakı "Asiya" Universiteti	285.900	283.632	289.574	268.314	274.056	233.405	---	---	---	---
32	Qərb Universiteti	293.122	315.425	296.523	250.934	231.028	219.453	241.024	245.062	251.593	266.809
33	Xəzər Universiteti	292.285	329.675	320.476	281.615	273.142	278.257	349.254	345.219	365.715	394.923
34	"Qafqaz" Universiteti	364.232	500.557	477.638	452.049	451.846	403.329	462.745	480.943	---	---
35	Bakı Avrasiya Universiteti	292.419	288.043	273.954	237.025	246.079	229.713	254.389	248.859	242.104	232.507
36	Bakı Qızlar Universiteti	319.297	281.377	293.276	281.443	276.532	258.216	258.727	236.326	254.388	275.189
37	"Odlar Yurdu" Universiteti	278.061	304.199	277.932	221.188	214.733	211.814	234.211	253.050	231.735	234.605
38	Bakı Biznes Universiteti	305.343	314.903	324.323	239.060	218.774	212.000	234.286	243.901	229.544	207.040
39	Azərbaycan İctimai Siyasi Universiteti	292.133	344.067	288.690	265.086	245.384	---	---	---	---	---
40	"Naxçıvan" Universiteti (Naxçıvan şəhəri)	281.782	283.454	285.594	237.530	229.204	223.482	250.417	252.341	253.610	264.378
41	Elm və təhsil Mərkəzi "Təfəkkür" Universiteti	295.710	287.727	280.506	239.100	209.790	208.784	233.226	238.032	---	---

**İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ TEST İMTAHANINDA TOPLANILAN
BALLARIN PAYLANMA CƏDVƏLLƏRİ**

Cədvəl 6.10

Bölmə: Azərbaycan Qrup: I		Test imtahanında toplanılan balların paylanmasının ədədi xarakteristikaları									
		Riyazi gözləmə:	212.70	Moda:	30	Minimal bal:	0	Abituriyentlərin sayı: 27122			
		Ortakvadratik meyil:	163.60	Mediana:	173.28	Maksimal bal:	700				
Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə
0 - 0	108	0.40	0.40	221 - 240	1026	3.78	63.62	461 - 480	375	1.38	91.25
1 - 20	1103	4.07	4.47	241 - 260	947	3.49	67.12	481 - 500	348	1.28	92.53
21 - 40	2023	7.46	11.92	261 - 280	882	3.25	70.37	501 - 520	319	1.18	93.71
41 - 60	1961	7.23	19.15	281 - 300	856	3.16	73.52	521 - 540	243	0.90	94.60
61 - 80	1834	6.76	25.92	301 - 320	778	2.87	76.39	541 - 560	248	0.91	95.52
81 - 100	1577	5.81	31.73	321 - 340	714	2.63	79.02	561 - 580	226	0.83	96.35
101 - 120	1464	5.40	37.13	341 - 360	669	2.47	81.49	581 - 600	215	0.79	97.14
121 - 140	1364	5.03	42.16	361 - 380	520	1.92	83.41	601 - 620	194	0.72	97.86
141 - 160	1334	4.92	47.08	381 - 400	537	1.98	85.39	621 - 640	192	0.71	98.57
161 - 180	1194	4.40	51.48	401 - 420	414	1.53	86.91	641 - 660	176	0.65	99.21
181 - 200	1242	4.58	56.06	421 - 440	384	1.42	88.33	661 - 680	133	0.49	99.71
201 - 220	1026	3.78	59.84	441 - 460	416	1.53	89.86	681 - 700	80	0.29	100.00

Cədvəl 6.11

Bölmə: rus Qrup: I		Test imtahanında toplanılan balların paylanmasının ədədi xarakteristikaları									
		Riyazi gözləmə:	264.41	Moda:	50	Minimal bal:	0	Abituriyentlərin sayı: 2237			
		Ortakvadratik meyil:	170.47	Mediana:	238.74	Maksimal bal:	695				
Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə
0 - 0	4	0.18	0.18	221 - 240	87	3.89	50.25	461 - 480	36	1.61	86.28
1 - 20	44	1.97	2.15	241 - 260	90	4.02	54.27	481 - 500	40	1.79	88.06
21 - 40	73	3.26	5.41	261 - 280	95	4.25	58.52	501 - 520	32	1.43	89.49
41 - 60	122	5.45	10.86	281 - 300	86	3.84	62.36	521 - 540	45	2.01	91.51
61 - 80	100	4.47	15.33	301 - 320	86	3.84	66.20	541 - 560	32	1.43	92.94
81 - 100	94	4.20	19.54	321 - 340	75	3.35	69.56	561 - 580	28	1.25	94.19
101 - 120	112	5.01	24.54	341 - 360	74	3.31	72.87	581 - 600	34	1.52	95.71
121 - 140	83	3.71	28.25	361 - 380	72	3.22	76.08	601 - 620	17	0.76	96.47
141 - 160	96	4.29	32.54	381 - 400	45	2.01	78.10	621 - 640	25	1.12	97.59
161 - 180	117	5.23	37.77	401 - 420	45	2.01	80.11	641 - 660	27	1.21	98.79
181 - 200	106	4.74	42.51	421 - 440	48	2.15	82.25	661 - 680	18	0.80	99.60
201 - 220	86	3.84	46.36	441 - 460	54	2.41	84.67	681 - 700	9	0.40	100.00

Cədvəl 6.12

Bölmə: Azərbaycan Qrup: II		Test imtahanında toplanılan balların paylanmasının ədədi xarakteristikaları									
		Riyazi gözləmə:	243.54	Moda:	110	Minimal bal:	0	Abituriyentlərin sayı: 16302			
		Ortakvadratik meyil:	165.57	Mediana:	212.98	Maksimal bal:	700				
Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə
0 - 0	49	0.30	0.30	221 - 240	691	4.24	55.82	461 - 480	288	1.77	88.75
1 - 20	488	2.99	3.29	241 - 260	665	4.08	59.90	481 - 500	269	1.65	90.40
21 - 40	768	4.71	8.01	261 - 280	613	3.76	63.66	501 - 520	248	1.52	91.92
41 - 60	806	4.94	12.95	281 - 300	603	3.70	67.36	521 - 540	242	1.48	93.41
61 - 80	813	4.99	17.94	301 - 320	514	3.15	70.51	541 - 560	210	1.29	94.69
81 - 100	804	4.93	22.87	321 - 340	462	2.83	73.35	561 - 580	182	1.12	95.81
101 - 120	826	5.07	27.94	341 - 360	463	2.84	76.19	581 - 600	170	1.04	96.85
121 - 140	820	5.03	32.97	361 - 380	412	2.53	78.71	601 - 620	142	0.87	97.72
141 - 160	811	4.97	37.94	381 - 400	377	2.31	81.03	621 - 640	144	0.88	98.61
161 - 180	738	4.53	42.47	401 - 420	370	2.27	83.30	641 - 660	103	0.63	99.24
181 - 200	751	4.61	47.07	421 - 440	341	2.09	85.39	661 - 680	84	0.52	99.75
201 - 220	735	4.51	51.58	441 - 460	260	1.59	86.98	681 - 700	40	0.25	100.00

Cədvəl 6.13

Bölmə: rus Qrup: II		Test imtahanında toplanılan balların paylanmasının ədədi xarakteristikaları									
		Riyazi gözləmə: 252.92		Moda: 190		Minimal bal: 0		Abituriyentlərin sayı: 1644			
		Ortakvadratik meyil: 150.37		Mediana: 230.35		Maksimal bal: 690					
Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə
0 - 0	4	0.24	0.24	221 - 240	85	5.17	52.49	461 - 480	29	1.76	91.18
1 - 20	33	2.01	2.25	241 - 260	69	4.20	56.69	481 - 500	23	1.40	92.58
21 - 40	41	2.49	4.74	261 - 280	82	4.99	61.68	501 - 520	26	1.58	94.16
41 - 60	56	3.41	8.15	281 - 300	58	3.53	65.21	521 - 540	17	1.03	95.19
61 - 80	63	3.83	11.98	301 - 320	61	3.71	68.92	541 - 560	16	0.97	96.17
81 - 100	82	4.99	16.97	321 - 340	61	3.71	72.63	561 - 580	11	0.67	96.84
101 - 120	94	5.72	22.69	341 - 360	57	3.47	76.09	581 - 600	22	1.34	98.18
121 - 140	74	4.50	27.19	361 - 380	42	2.55	78.65	601 - 620	15	0.91	99.09
141 - 160	74	4.50	31.69	381 - 400	55	3.35	82.00	621 - 640	6	0.36	99.45
161 - 180	64	3.89	35.58	401 - 420	51	3.10	85.10	641 - 660	7	0.43	99.88
181 - 200	99	6.02	41.61	421 - 440	37	2.25	87.35	661 - 680	1	0.06	99.94
201 - 220	94	5.72	47.32	441 - 460	34	2.07	89.42	681 - 700	1	0.06	100.00

Cədvəl 6.14

Bölmə:		Test imtahanında toplanılan balların paylanmasının ədədi xarakteristikaları									
Azərbaycan Qrup: III		Riyazi gözləmə: 275.42		Moda: 50		Minimal bal: 0		Abituriyentlərin sayı: 18802			
		Ortakvadratik meyil: 177.47		Mediana: 253.12		Maksimal bal: 700					
Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə
0 - 0	59	0.31	0.31	221 - 240	651	3.46	47.71	461 - 480	450	2.39	83.85
1 - 20	448	2.38	2.70	241 - 260	657	3.49	51.20	481 - 500	405	2.15	86.00
21 - 40	760	4.04	6.74	261 - 280	662	3.52	54.72	501 - 520	383	2.04	88.04
41 - 60	857	4.56	11.30	281 - 300	682	3.63	58.35	521 - 540	375	1.99	90.03
61 - 80	800	4.25	15.55	301 - 320	628	3.34	61.69	541 - 560	345	1.83	91.87
81 - 100	836	4.45	20.00	321 - 340	608	3.23	64.92	561 - 580	326	1.73	93.60
101 - 120	793	4.22	24.22	341 - 360	617	3.28	68.21	581 - 600	317	1.69	95.29
121 - 140	839	4.46	28.68	361 - 380	605	3.22	71.42	601 - 620	265	1.41	96.70
141 - 160	749	3.98	32.66	381 - 400	528	2.81	74.23	621 - 640	244	1.30	97.99
161 - 180	740	3.94	36.60	401 - 420	484	2.57	76.81	641 - 660	166	0.88	98.88
181 - 200	735	3.91	40.51	421 - 440	444	2.36	79.17	661 - 680	138	0.73	99.61
201 - 220	703	3.74	44.25	441 - 460	430	2.29	81.45	681 - 700	73	0.39	100.00

Cədvəl 6.15

Bölmə: rus Qrup: III		Test imtahanında toplanılan balların paylanmasının ədədi xarakteristikaları									
		Riyazi gözləmə: 272.07		Moda: 250		Minimal bal: 0		Abituriyentlərin sayı: 1476			
		Ortakvadratik meyil: 160.21		Mediana: 248.54		Maksimal bal: 685					
Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tez- liklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tez- liklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tez- liklərin cəmi, %-lə
0 - 0	4	0.27	0.27	221 - 240	67	4.54	47.63	461 - 480	25	1.69	86.99
1 - 20	24	1.63	1.90	241 - 260	82	5.56	53.18	481 - 500	31	2.10	89.09
21 - 40	28	1.90	3.79	261 - 280	52	3.52	56.71	501 - 520	26	1.76	90.85
41 - 60	45	3.05	6.84	281 - 300	57	3.86	60.57	521 - 540	20	1.36	92.21
61 - 80	50	3.39	10.23	301 - 320	49	3.32	63.89	541 - 560	34	2.30	94.51
81 - 100	67	4.54	14.77	321 - 340	68	4.61	68.50	561 - 580	14	0.95	95.46
101 - 120	79	5.35	20.12	341 - 360	44	2.98	71.48	581 - 600	21	1.42	96.88
121 - 140	64	4.34	24.46	361 - 380	46	3.12	74.59	601 - 620	14	0.95	97.83
141 - 160	60	4.07	28.52	381 - 400	50	3.39	77.98	621 - 640	12	0.81	98.64
161 - 180	77	5.22	33.74	401 - 420	37	2.51	80.49	641 - 660	10	0.68	99.32
181 - 200	77	5.22	38.96	421 - 440	43	2.91	83.40	661 - 680	7	0.47	99.80
201 - 220	61	4.13	43.09	441 - 460	28	1.90	85.30	681 - 700	3	0.20	100.00

Cədvəl 6.16

Bölmə: Azərbaycan Qrup: IV	Test imtahanında toplanılan balların paylanmasının ədədi xarakteristikaları			
	Riyazi gözləmə:	350.92	Moda:	50
	Ortakvadratik meyil:	206.10	Mediana:	351.48
	Minimal bal:	0	Maksimal bal:	700
	Abituriyentlərin sayı:	4666		

Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə
0 - 0	7	0.15	0.15	221 - 240	132	2.83	34.55	461 - 480	104	2.23	66.01
1 - 20	93	1.99	2.14	241 - 260	117	2.51	37.06	481 - 500	147	3.15	69.16
21 - 40	164	3.51	5.66	261 - 280	128	2.74	39.80	501 - 520	153	3.28	72.44
41 - 60	203	4.35	10.01	281 - 300	145	3.11	42.91	521 - 540	158	3.39	75.83
61 - 80	163	3.49	13.50	301 - 320	139	2.98	45.89	541 - 560	135	2.89	78.72
81 - 100	123	2.64	16.14	321 - 340	126	2.70	48.59	561 - 580	160	3.43	82.15
101 - 120	141	3.02	19.16	341 - 360	115	2.46	51.05	581 - 600	151	3.24	85.38
121 - 140	124	2.66	21.82	361 - 380	127	2.72	53.77	601 - 620	154	3.30	88.68
141 - 160	126	2.70	24.52	381 - 400	114	2.44	56.22	621 - 640	149	3.19	91.88
161 - 180	109	2.34	26.85	401 - 420	96	2.06	58.27	641 - 660	158	3.39	95.26
181 - 200	123	2.64	29.49	421 - 440	125	2.68	60.95	661 - 680	143	3.06	98.33
201 - 220	104	2.23	31.72	441 - 460	132	2.83	63.78	681 - 700	78	1.67	100.00

Cədvəl 6.17

Bölmə: rus Qrup: IV	Test imtahanında toplanılan balların paylanmasının ədədi xarakteristikaları			
	Riyazi gözləmə:	356.98	Moda:	330
	Ortakvadratik meyil:	175.86	Mediana:	343.33
	Minimal bal:	6	Maksimal bal:	695
	Abituriyentlərin sayı:	566		

Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə
0 - 0	0	0.00	0.00	221 - 240	24	4.24	29.15	461 - 480	17	3.00	71.38
1 - 20	5	0.88	0.88	241 - 260	19	3.36	32.51	481 - 500	17	3.00	74.38
21 - 40	7	1.24	2.12	261 - 280	24	4.24	36.75	501 - 520	11	1.94	76.33
41 - 60	8	1.41	3.53	281 - 300	21	3.71	40.46	521 - 540	15	2.65	78.98
61 - 80	9	1.59	5.12	301 - 320	25	4.42	44.88	541 - 560	19	3.36	82.33
81 - 100	15	2.65	7.77	321 - 340	26	4.59	49.47	561 - 580	25	4.42	86.75
101 - 120	13	2.30	10.07	341 - 360	18	3.18	52.65	581 - 600	18	3.18	89.93
121 - 140	16	2.83	12.90	361 - 380	20	3.53	56.18	601 - 620	17	3.00	92.93
141 - 160	14	2.47	15.37	381 - 400	19	3.36	59.54	621 - 640	13	2.30	95.23
161 - 180	19	3.36	18.73	401 - 420	18	3.18	62.72	641 - 660	13	2.30	97.53
181 - 200	19	3.36	22.08	421 - 440	18	3.18	65.90	661 - 680	10	1.77	99.29
201 - 220	16	2.83	24.91	441 - 460	14	2.47	68.37	681 - 700	4	0.71	100.00

Cədvəl 6.18

Bölmə: Azərbaycan Qrup: V	Test imtahanında toplanılan balların paylanmasının ədədi xarakteristikaları			
	Riyazi gözləmə:	49.88	Moda:	53
	Ortakvadratik meyil:	19.77	Mediana:	49.63
	Minimal bal:	0	Maksimal bal:	90
	Abituriyentlərin sayı:	43610		

Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə
0	3	0.01	0.01	31	580	1.33	22.43	62	673	1.54	69.80
1	1	0.00	0.01	32	593	1.36	23.79	63	714	1.64	71.44
2	2	0.00	0.01	33	647	1.48	25.27	64	685	1.57	73.01
3	5	0.01	0.03	34	632	1.45	26.72	65	638	1.46	74.47
4	4	0.01	0.03	35	621	1.42	28.14	66	655	1.50	75.97
5	4	0.01	0.04	36	595	1.36	29.51	67	670	1.54	77.51
6	8	0.02	0.06	37	682	1.56	31.07	68	618	1.42	78.92
7	8	0.02	0.08	38	605	1.39	32.46	69	621	1.42	80.35
8	14	0.03	0.11	39	602	1.38	33.84	70	604	1.39	81.73
9	21	0.05	0.16	40	655	1.50	35.34	71	624	1.43	83.16
10	31	0.07	0.23	41	623	1.43	36.77	72	597	1.37	84.53
11	48	0.11	0.34	42	660	1.51	38.28	73	604	1.39	85.92

Cədvəl 6.18 (ardı)

Bölmə: Azərbaycan Qrup: V	Test imtahanında toplanılan balların paylanmasının ədədi xarakteristikaları							
	Riyazi gözləmə:	49.88	Moda:	53	Minimal bal:	0	Abituriyentlərin sayı:	43610
	Ortakvadratik meyl:	19.77	Mediana:	49.63	Maksimal bal:	90		

Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə
12	86	0.20	0.54	43	612	1.40	39.69	74	597	1.37	87.29
13	132	0.30	0.84	44	656	1.50	41.19	75	500	1.15	88.43
14	168	0.39	1.23	45	656	1.50	42.70	76	498	1.14	89.58
15	216	0.50	1.72	46	694	1.59	44.29	77	505	1.16	90.73
16	298	0.68	2.41	47	666	1.53	45.82	78	453	1.04	91.77
17	384	0.88	3.29	48	671	1.54	47.35	79	471	1.08	92.85
18	404	0.93	4.21	49	707	1.62	48.98	80	450	1.03	93.88
19	502	1.15	5.36	50	707	1.62	50.60	81	397	0.91	94.79
20	604	1.39	6.75	51	688	1.58	52.17	82	378	0.87	95.66
21	632	1.45	8.20	52	676	1.55	53.72	83	366	0.84	96.50
22	636	1.46	9.66	53	742	1.70	55.43	84	324	0.74	97.24
23	654	1.50	11.16	54	723	1.66	57.08	85	312	0.72	97.96
24	610	1.40	12.55	55	696	1.60	58.68	86	254	0.58	98.54
25	676	1.55	14.10	56	707	1.62	60.30	87	243	0.56	99.10
26	621	1.42	15.53	57	684	1.57	61.87	88	186	0.43	99.53
27	589	1.35	16.88	58	701	1.61	63.48	89	141	0.32	99.85
28	593	1.36	18.24	59	672	1.54	65.02	90	66	0.15	100.00
29	630	1.44	19.68	60	727	1.67	66.68				
30	617	1.41	21.10	61	685	1.57	68.25				

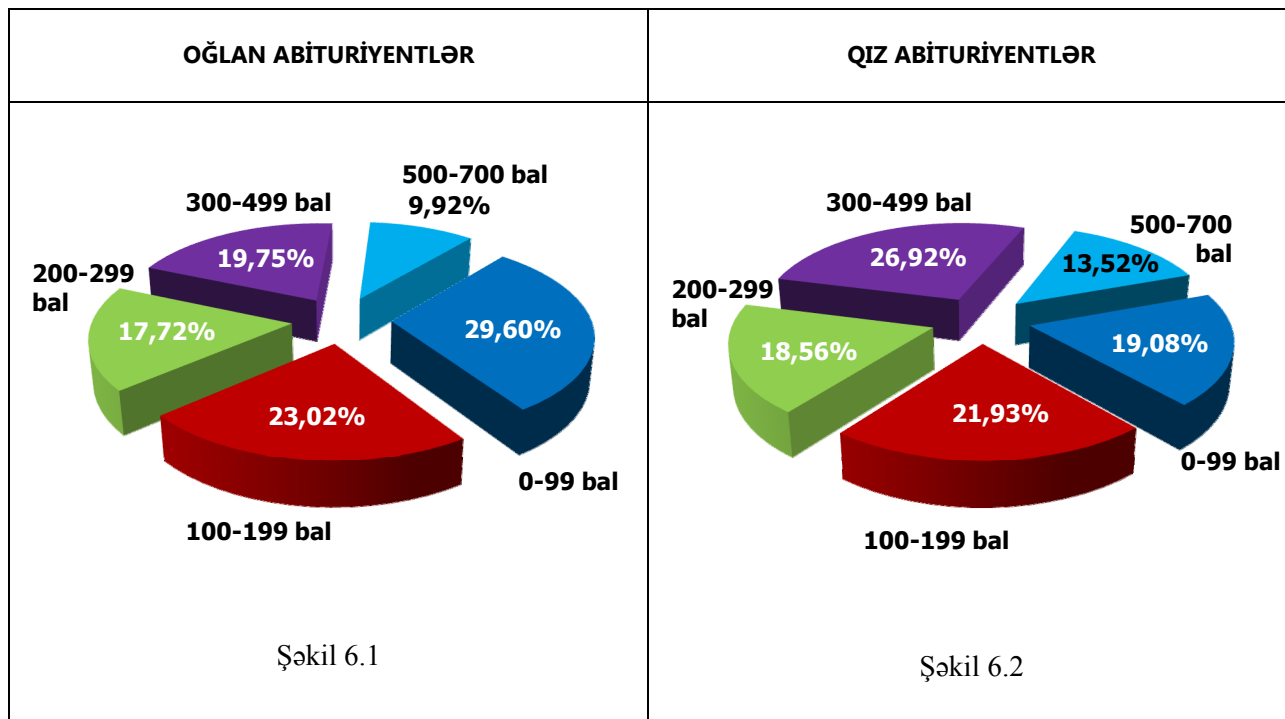
Cədvəl 6.19

Bölmə: rus Qrup: V	Test imtahanında toplanılan balların paylanmasının ədədi xarakteristikaları							
	Riyazi gözləmə:	50.61	Moda:	55	Minimal bal:	0	Abituriyentlərin sayı:	2854
	Ortakvadratik meyl:	17.71	Mediana:	51.09	Maksimal bal:	89		

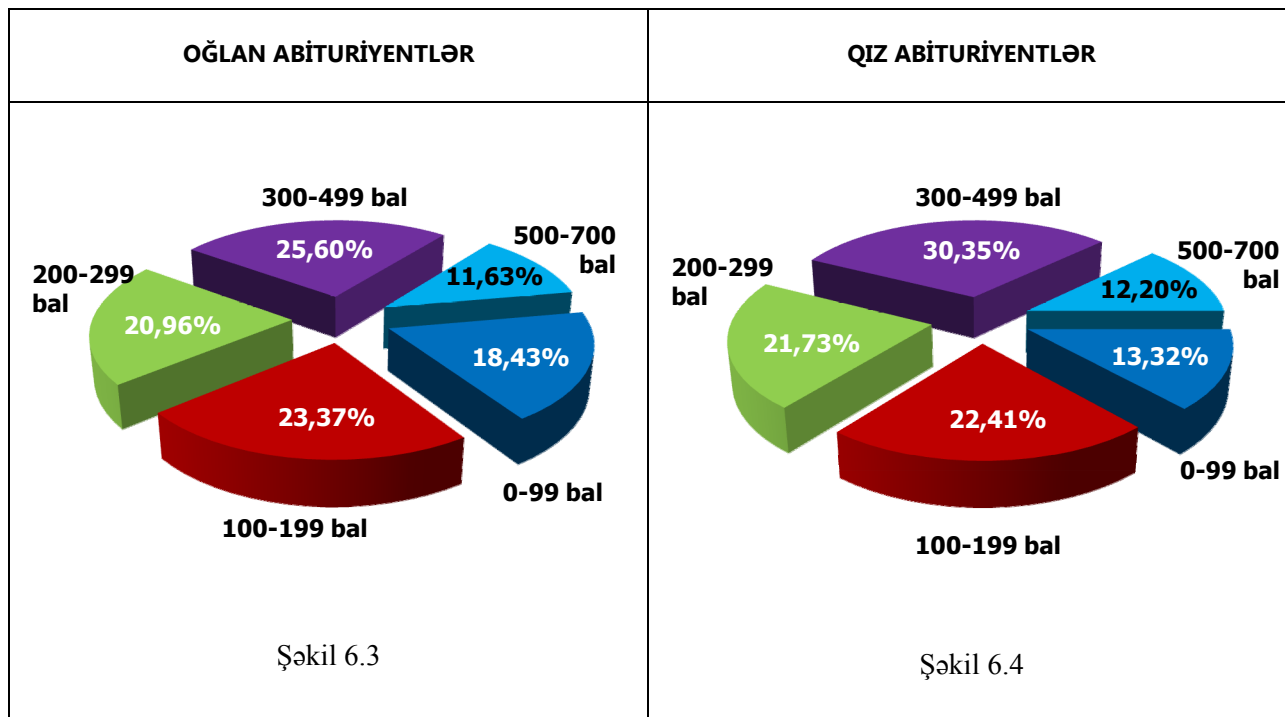
Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə	Bal intervalları	Abitur. sayı (tezliklər)	Nisbi tezliklər, %-lə	Nisbi tezliklərin cəmi, %-lə
0	1	0.04	0.04	31	40	1.40	17.66	62	64	2.24	71.86
1	0	0.00	0.04	32	41	1.44	19.10	63	48	1.68	73.55
2	0	0.00	0.04	33	39	1.37	20.46	64	56	1.96	75.51
3	0	0.00	0.04	34	50	1.75	22.21	65	49	1.72	77.22
4	0	0.00	0.04	35	37	1.30	23.51	66	58	2.03	79.26
5	0	0.00	0.04	36	38	1.33	24.84	67	47	1.65	80.90
6	0	0.00	0.04	37	29	1.02	25.86	68	40	1.40	82.31
7	1	0.04	0.07	38	35	1.23	27.08	69	35	1.23	83.53
8	0	0.00	0.07	39	32	1.12	28.21	70	41	1.44	84.97
9	1	0.04	0.11	40	52	1.82	30.03	71	40	1.40	86.37
10	3	0.11	0.21	41	55	1.93	31.96	72	40	1.40	87.77
11	0	0.00	0.21	42	48	1.68	33.64	73	55	1.93	89.70
12	2	0.07	0.28	43	53	1.86	35.49	74	35	1.23	90.93
13	5	0.18	0.46	44	52	1.82	37.32	75	22	0.77	91.70
14	4	0.14	0.60	45	41	1.44	38.75	76	27	0.95	92.64
15	10	0.35	0.95	46	66	2.31	41.07	77	25	0.88	93.52
16	14	0.49	1.44	47	46	1.61	42.68	78	38	1.33	94.85
17	11	0.39	1.82	48	50	1.75	44.43	79	21	0.74	95.59
18	19	0.67	2.49	49	44	1.54	45.97	80	24	0.84	96.43
19	18	0.63	3.12	50	59	2.07	48.04	81	18	0.63	97.06
20	19	0.67	3.78	51	51	1.79	49.82	82	12	0.42	97.48
21	31	1.09	4.87	52	58	2.03	51.86	83	15	0.53	98.00
22	41	1.44	6.31	53	59	2.07	53.92	84	18	0.63	98.63
23	37	1.30	7.60	54	64	2.24	56.17	85	13	0.46	99.09
24	35	1.23	8.83	55	72	2.52	58.69	86	13	0.46	99.54
25	25	0.88	9.71	56	54	1.89	60.58	87	6	0.21	99.75
26	31	1.09	10.79	57	60	2.10	62.68	88	3	0.11	99.86
27	42	1.47	12.26	58	49	1.72	64.40	89	4	0.14	100.00
28	44	1.54	13.81	59	43	1.51	65.91	90	0	0.00	100.00
29	28	0.98	14.79	60	65	2.28	68.19				
30	42	1.47	16.26	61	41	1.44	69.62				

**2018-Cİ İLDƏ ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNƏ QƏBUL İMTAHANLARINDA İŞTİRAK
EDƏN ABİTURIYENTLƏRİN TOPLADIQLARI BALLARIN PAYLANMA DİAQRAMLARI
(I-IV QRUPLAR ÜZRƏ)**

AZƏRBAYCAN BÖLMƏSİ

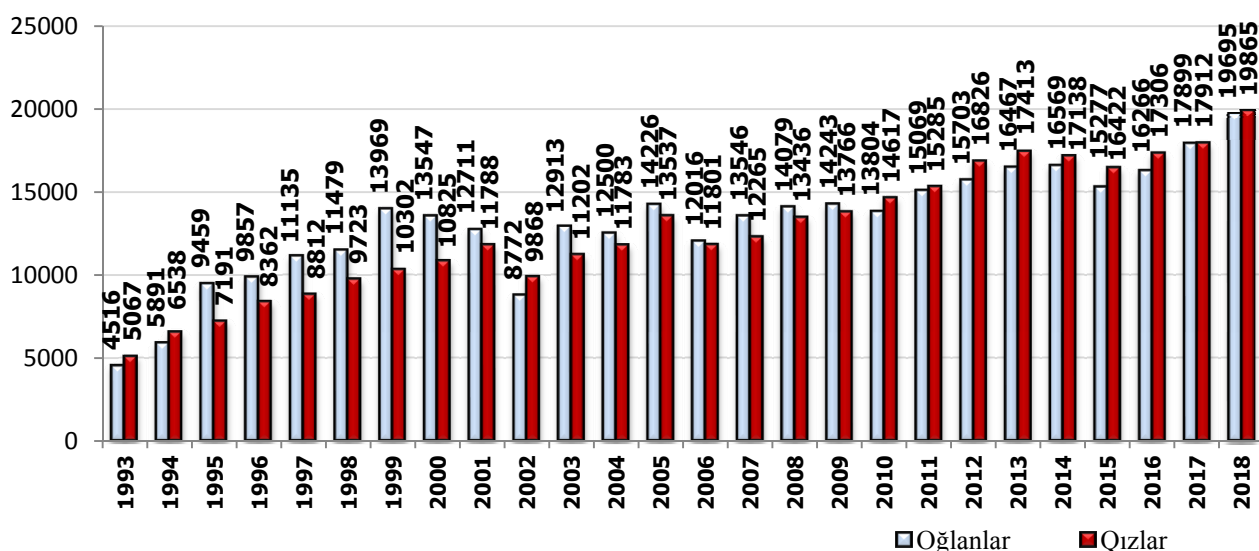
RUS BÖLMƏSİ

**QƏBUL İMTAHANLARINDA İŞTİRAK EDƏN OĞLAN VƏ QIZ ABİTURIYENTLƏRİN
TEST TAPŞIRIQLARINA DÜZGÜN CAVABLARININ FƏNLƏR ÜZRƏ
ORTASTATİSTİK GÖSTƏRİCİLƏRİ**

F Ə N L Ə R	Azərbaycan bölməsi			Rus bölməsi		
	Oğlanlar	Qızlar	Bütövlükdə	Oğlanlar	Qızlar	Bütövlükdə
Ana dili	46.26	57.35	51.52	48.30	56.15	52.49
Ədəbiyyat	43.38	44.75	44.38	43.35	48.74	47.55
Riyaziyyat (I, II qruplar)	32.77	34.60	33.39	37.32	37.74	37.49
Riyaziyyat (III, IV qruplar)	37.66	35.74	36.27	40.91	35.95	37.09
Fizika	37.91	43.45	40.05	43.48	45.21	44.24
Kimya	33.09	41.88	36.49	39.54	44.43	41.68
Biologiya	56.10	58.29	57.61	60.11	55.09	56.37
Tarix	48.51	42.63	44.23	39.48	34.47	35.58
Azərbaycan tarixi	41.26	41.79	41.45	36.15	35.29	35.74
Coğrafiya	45.40	43.97	44.90	42.62	42.72	42.67
İngilis dili (I qrup)	32.40	39.19	34.66	50.15	53.84	51.48
İngilis dili (II, III qruplar)	37.13	42.90	40.33	50.91	54.65	53.23
Orta bal (I - IV qruplar)	226.77	272.95	248.67	262.69	283.51	273.79
Ana dili (V qrup)	54.88	67.08	60.10	50.46	61.69	55.88
Riyaziyyat (V qrup)	55.32	59.16	56.96	54.04	57.97	55.94
İngilis dili (V qrup)	45.57	56.04	50.06	51.93	62.35	56.95
Orta bal (V qrup)	46.46	54.46	49.88	46.91	54.57	50.61

**1993-2018-Cİ İLLƏRDƏ ALI TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBUL OLMUŞ
OĞLAN VƏ QIZ ABİTURIYENTLƏRİN SAYININ DİNAMİKASI**

Şəkil 6.5

**2018-Cİ İLDƏ ALI TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBUL OLAN OĞLAN VƏ QIZ
ABİTURIYENTLƏRİN İXTİSAS QRUPLARI ÜZRƏ PAYLANMASI**

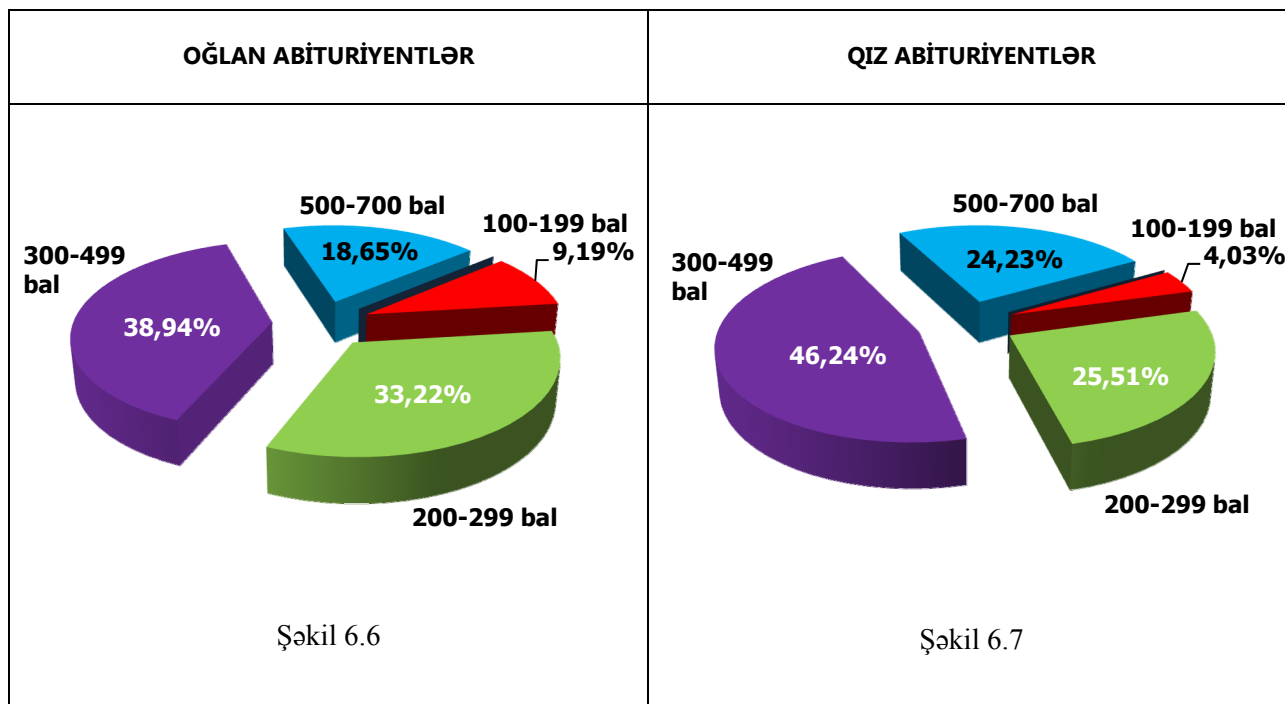
№	OĞLAN ABİTURIYENT				QIZ ABİTURIYENT			
	Azərbaycan bölməsi		Rus bölməsi		Azərbaycan bölməsi		Rus bölməsi	
	Qrup	Abituriyentlərin nisbi sayı	Qrup	Abituriyentlərin nisbi sayı	Qrup	Abituriyentlərin nisbi sayı	Qrup	Abituriyentlərin nisbi sayı
1	I	39.02	I	45.77	III	39.02	III	31.09
2	II	35.06	II	32.28	I	24.82	II	25.87
3	III	12.64	III	9.20	II	19.26	I	22.15
4	V	8.82	V	9.08	IV	11.31	IV	10.60
5	IV	4.45	IV	3.67	V	5.58	V	10.30

**2018-Cİ İLDƏ ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBUL OLAN OĞLAN VƏ QIZ
ABİTURIYENTLƏRİN ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİ ÜZRƏ PAYLANMASI**

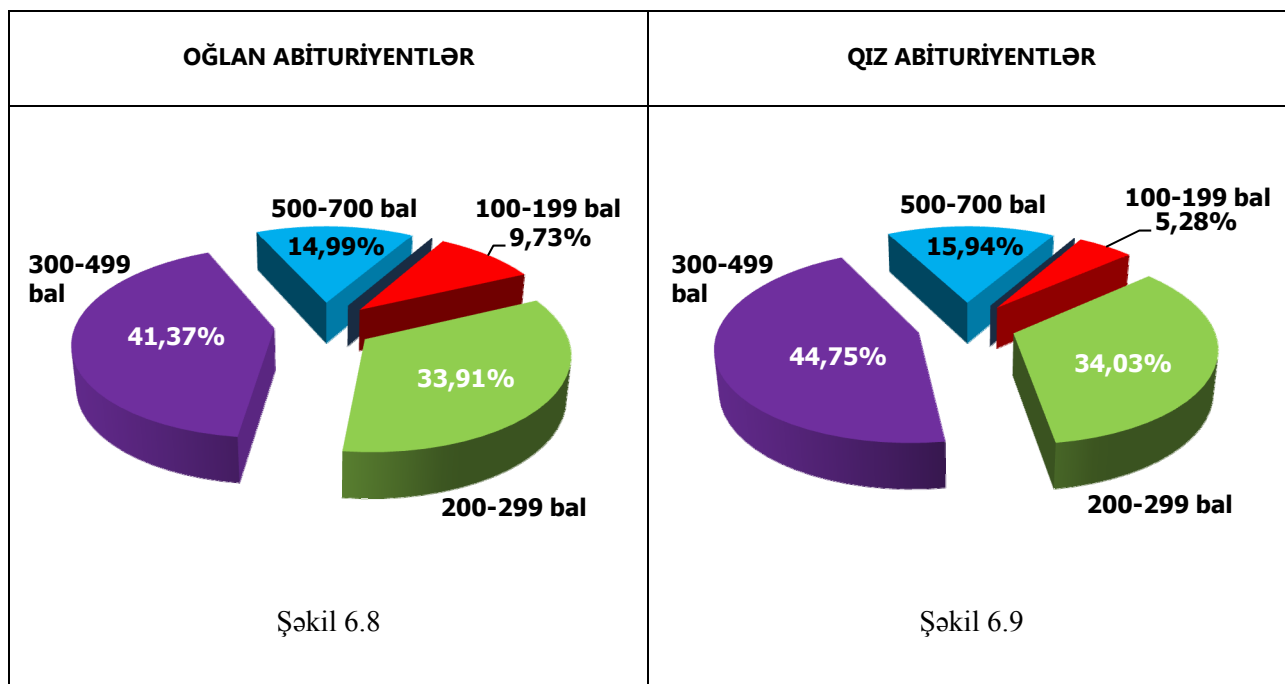
№	ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏSİ	Qəbul olanlar			
		Oğlan		Qız	
		Sayı	Faizi	Sayı	Faizi
1	Bakı Dövlət Universiteti	1901	34.84	3556	65.16
2	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti	2009	73.67	718	26.33
3	Azərbaycan Texniki Universiteti	1470	81.44	335	18.56
4	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti	1176	68.77	534	31.23
5	Azərbaycan Tibb Universiteti	242	36.12	428	63.88
6	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	493	16.94	2417	83.06
7	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	2096	58.50	1487	41.50
8	Azərbaycan Dillər Universiteti	232	16.20	1200	83.80
9	Bakı Slavyan Universiteti	147	14.91	839	85.09
10	Bakı Mühəndislik Universiteti	721	64.20	402	35.80
11	Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası	178	48.11	192	51.89
12	ADA Universiteti	254	57.60	187	42.40
13	Bakı Musiqi Akademiyası	27	18.49	119	81.51
14	Azərbaycan Milli Konservatoriyası	72	52.94	64	47.06
15	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	203	40.60	297	59.40
16	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası	59	17.72	274	82.28
17	Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	301	68.25	140	31.75
18	Bakı Xoreografiya Akademiyası	59	39.60	90	60.40
19	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası	1111	89.67	128	10.33
20	Milli Aviasiya Akademiyası	260	70.46	109	29.54
21	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	194	97.98	4	2.02
22	Bakı Ali Neft Məktəbi	122	68.16	57	31.84
23	Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyası	28	63.64	16	36.36
24	Naxçıvan Dövlət Universiteti	561	53.48	488	46.52
25	Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu	61	20.82	232	79.18
26	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (Gəncə şəhəri)	909	70.36	383	29.64
27	Gəncə Dövlət Universiteti	509	34.60	962	65.40
28	Azərbaycan Texnologiya Universiteti (Gəncə şəhəri)	486	73.08	179	26.92
29	Sumqayıt Dövlət Universiteti	652	46.74	743	53.26
30	Mingəçevir Dövlət Universiteti	282	50.09	281	49.91
31	Lənkəran Dövlət Universiteti	511	52.25	467	47.75
32	Azərbaycan Kooperasiya Universiteti	612	68.46	282	31.54
33	Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu	29	48.33	31	51.67
34	Azərbaycan Universiteti	203	54.57	169	45.43
35	Qərbi Kaspi Universiteti (əvvəlki Qərb Universiteti)	399	48.84	418	51.16
36	Xəzər Universiteti	203	38.37	326	61.63
37	Bakı Avrasiya Universiteti	275	44.79	339	55.21
38	Bakı Qızlar Universiteti	0	0.00	387	100.00
39	Odlar Yurdu Universiteti	205	36.35	359	63.65
40	Bakı Biznes Universiteti	172	67.98	81	32.02
41	Naxçıvan Universiteti (Naxçıvan şəhəri)	205	63.86	116	36.14
42	Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyası	66	69.47	29	30.53
	CƏMİ	19695	49.79	19865	50.21

**2018-Cİ İLDƏ ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBUL OLAN
ABİTURIYENTLƏRİN TOPLADIQLARI BALLARIN PAYLANMA DİAQRAMI
(I-IV QRUPLAR ÜZRƏ)**

AZƏRBAYCAN BÖLMƏSİ

RUS BÖLMƏSİ

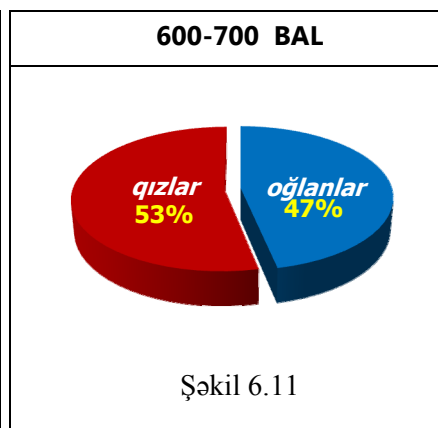
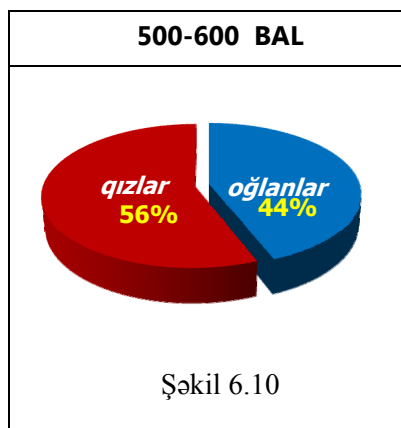
**2018-Cİ İLDƏ ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBUL OLAN OĞLAN VƏ QIZ
ABİTURIYENTLƏRİN TEST TAPŞIRIQLARINA DÜZGÜN CAVABLARININ FƏNLƏR ÜZRƏ
ORTASTATİSTİK GÖSTƏRİCİLƏRİ**

F Ə N L Ə R	Azərbaycan bölməsi			Rus bölməsi		
	Oğlanlar	Qızlar	Bütövlükdə	Oğlanlar	Qızlar	Bütövlükdə
Ana dili	62.59	73.13	67.95	57.36	64.59	61.32
Ədəbiyyat	58.71	61.19	60.57	61.44	62.58	62.35
Riyaziyyat (I, II qruplar)	48.78	48.89	48.82	46.98	46.90	46.95
Riyaziyyat (III, IV qruplar)	50.87	49.01	49.49	49.58	43.31	44.61
Fizika	57.46	59.23	58.26	54.05	54.44	54.23
Kimya	54.32	61.10	57.40	50.55	54.11	52.15
Biologiya	73.80	71.33	72.04	64.63	59.51	60.66
Tarix	66.12	59.80	61.39	56.27	46.90	48.79
Azərbaycan tarixi	54.14	54.30	54.20	46.11	43.35	44.74
Coğrafiya	58.88	55.98	57.85	53.01	51.32	52.18
İngilis dili (I qrup)	50.09	54.59	51.81	63.98	66.14	64.80
İngilis dili (II, III qruplar)	49.43	59.26	54.86	63.54	67.97	66.31
Orta bal (I - IV qruplar)	357.37	393.45	375.73	345.64	358.83	352.87
Ana dili (V qrup)	69.85	73.83	71.39	59.77	67.58	64.36
Riyaziyyat (V qrup)	66.39	61.37	64.45	62.10	62.87	62.55
İngilis dili (V qrup)	62.63	65.14	63.57	65.75	72.03	69.46
Orta bal (V qrup)	59.74	60.70	60.11	56.16	60.67	58.81

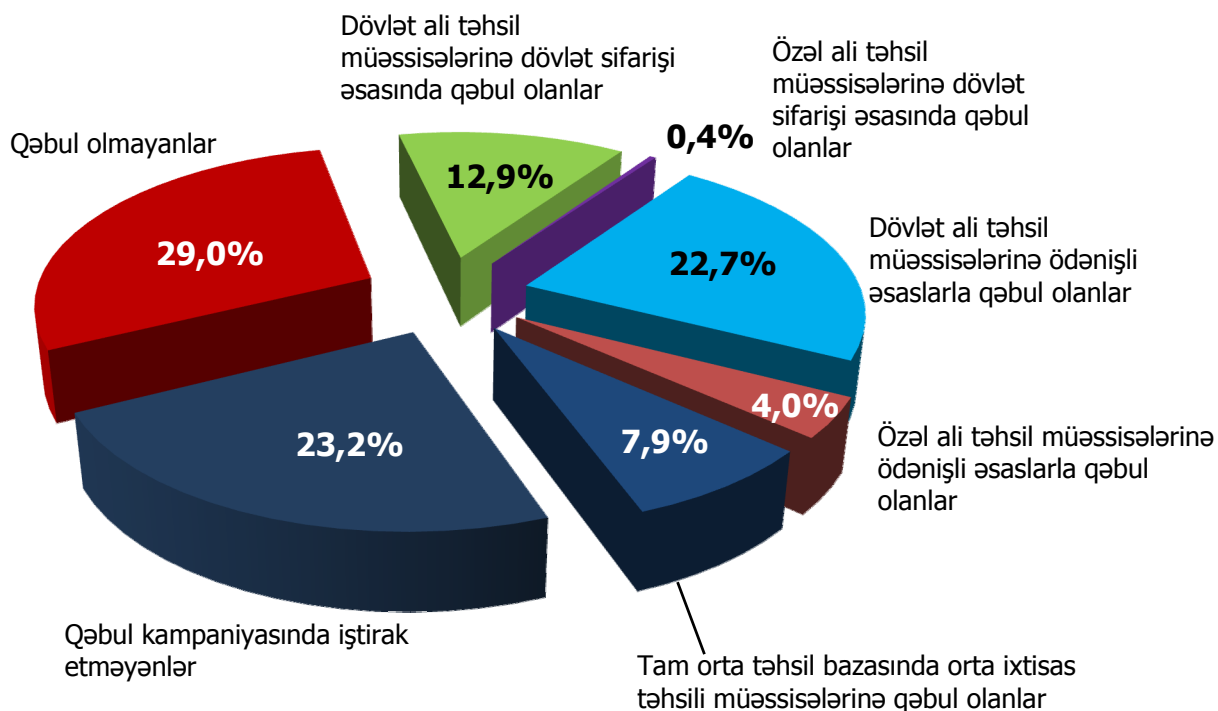
**I-IV QRUPLARIN OĞLAN VƏ QIZ ABİTURIYENTLƏRİNİN TOPLADIQLARI BALLARIN
İNTERVALLAR ÜZRƏ PAYLANMA CƏDVƏLİ VƏ DİAQRAMLARI**

Cədvəl 6.24

Balların intervalları	Oğlanlar	Qızlar
0-499 bal	33857	29984
500-599 bal	2323	2968
600-700 bal	1458	1670
CƏMİ	37638	34622

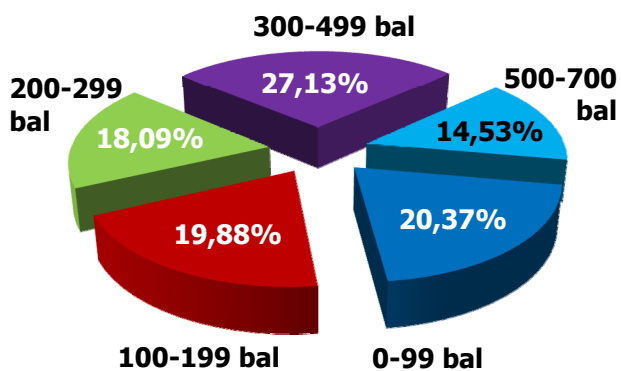

2018-Cİ İL MƏZUNLARININ PAYLANMA DİAQRAMI

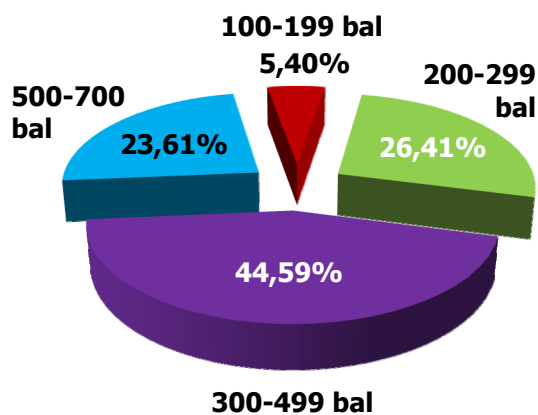
Şəkil 6.12

QƏBUL İMTAHANLARINDA İŞTİRAK EDƏN 2018-Cİ İL MƏZUNLARININ TOPLADIQLARI BALLARIN PAYLANMA DİAQRAMI (I-IV QRUPLAR ÜZRƏ)

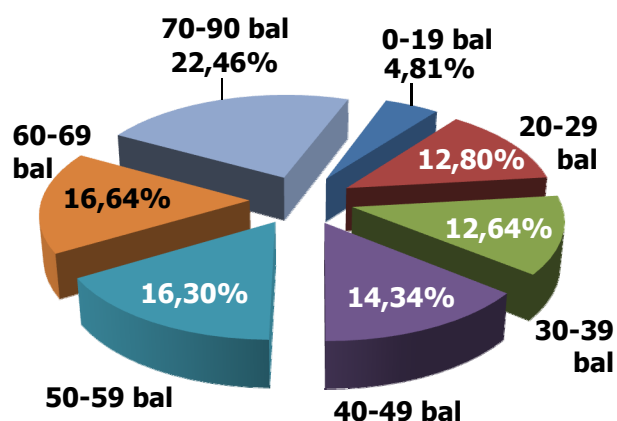
Şəkil 6.13

QƏBUL OLAN 2018-Cİ İL MƏZUNLARININ TOPLADIQLARI BALLARIN PAYLANMA DİAQRAMI (I-IV QRUPLAR ÜZRƏ)

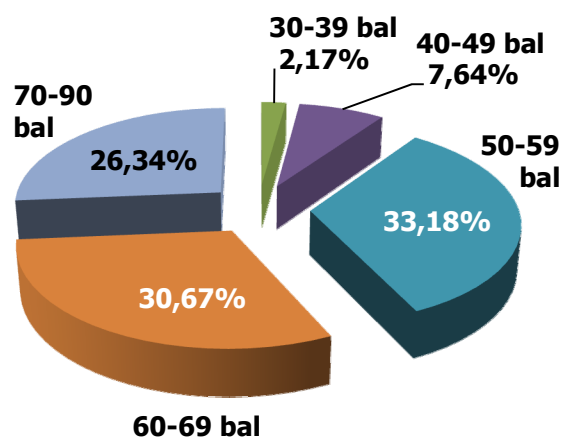
Şəkil 6.14

**QƏBUL İMTAHANLARINDA İŞTİRAK EDƏN
2018-Cİ İL MƏZUNLARININ TOPLADIQLARI
BALLARIN PAYLANMA DİAQRAMI
(V QRUP ÜZRƏ)**

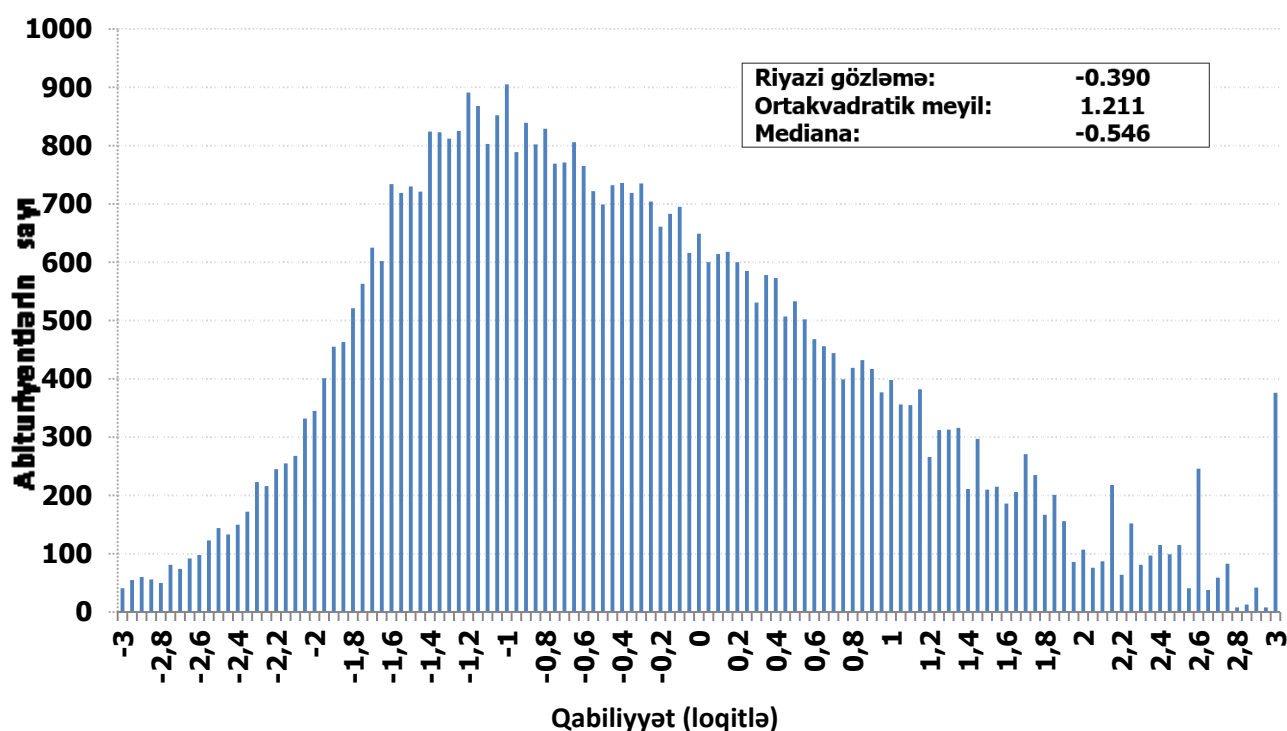
Şəkil 6.15

**QƏBUL OLAN 2018-Cİ İL
MƏZUNLARININ TOPLADIQLARI
BALLARIN PAYLANMA DİAQRAMI
(V QRUP ÜZRƏ)**

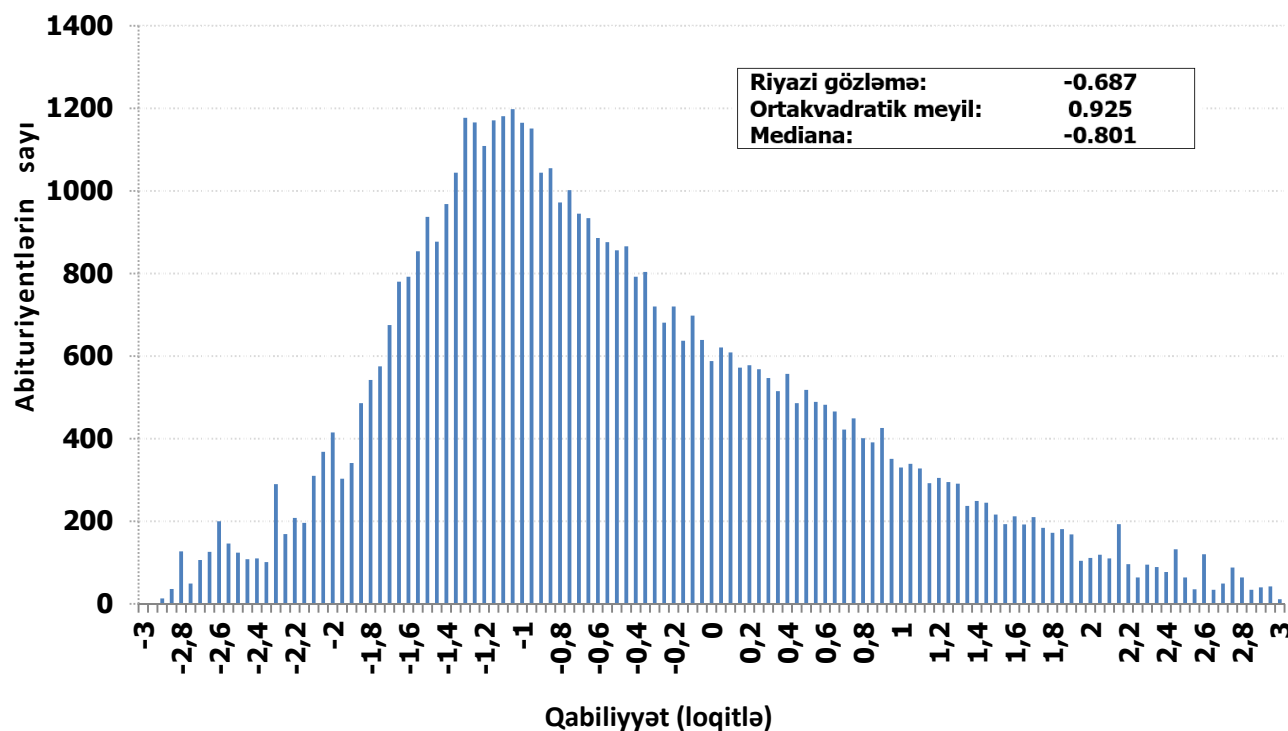
Şəkil 6.16

**AZƏRBAYCAN DİLİ FƏNNİ ÜZRƏ ABİTURİYENTLƏRİN
QABİLİYYƏT SƏVİYYƏLƏRİNƏ GÖRƏ PAYLANMASI**

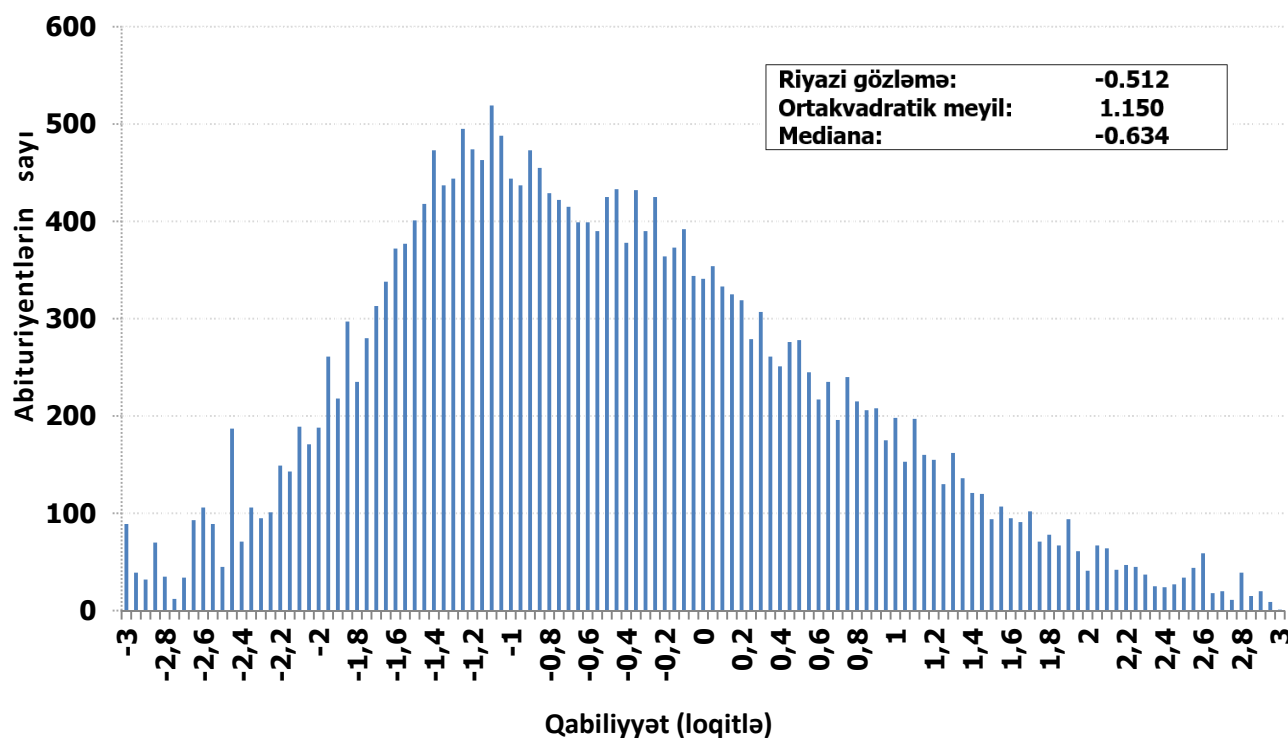
Qrafik 6.1

**RİYAZİYYAT FƏNNİ ÜZRƏ ABİTURİYENTLƏRİN
QABİLİYYƏT SƏVİYYƏLƏRİNƏ GÖRƏ PAYLANMASI**

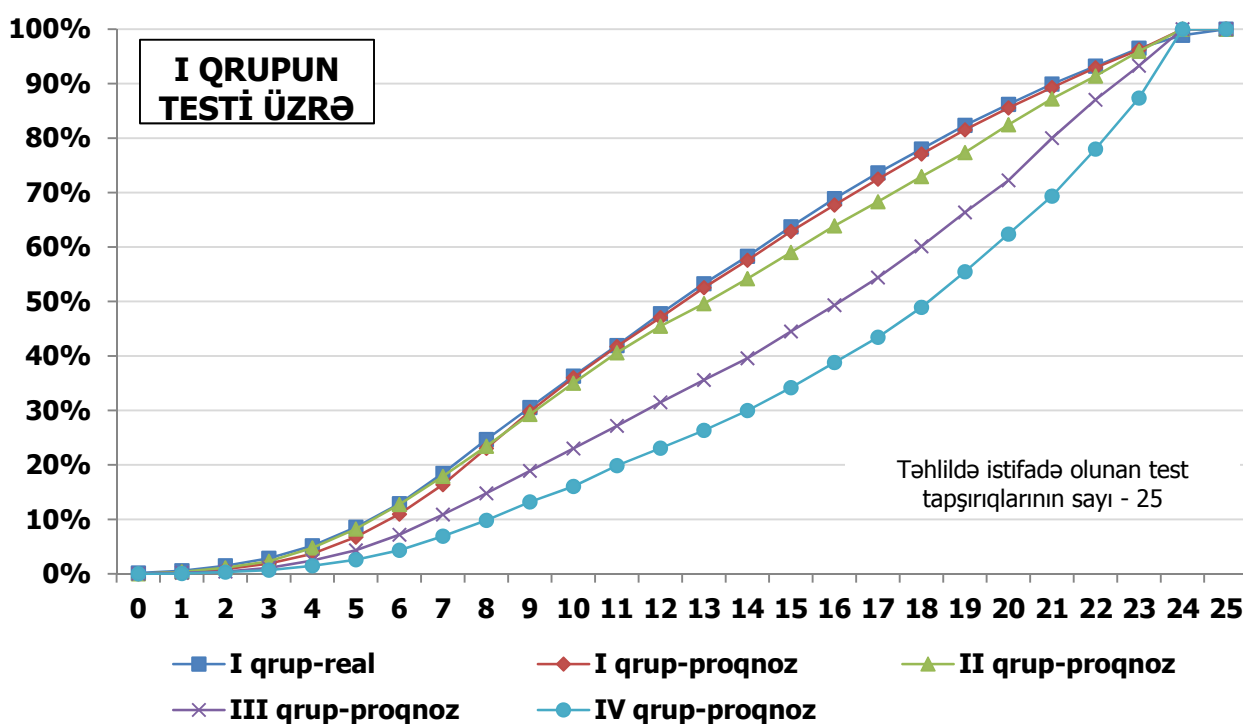
Qrafik 6.2

**FİZİKA FƏNNİ ÜZRƏ ABİTURİYENTLƏRİN
QABİLİYYƏT SƏVİYYƏLƏRİNƏ GÖRƏ PAYLANMASI**

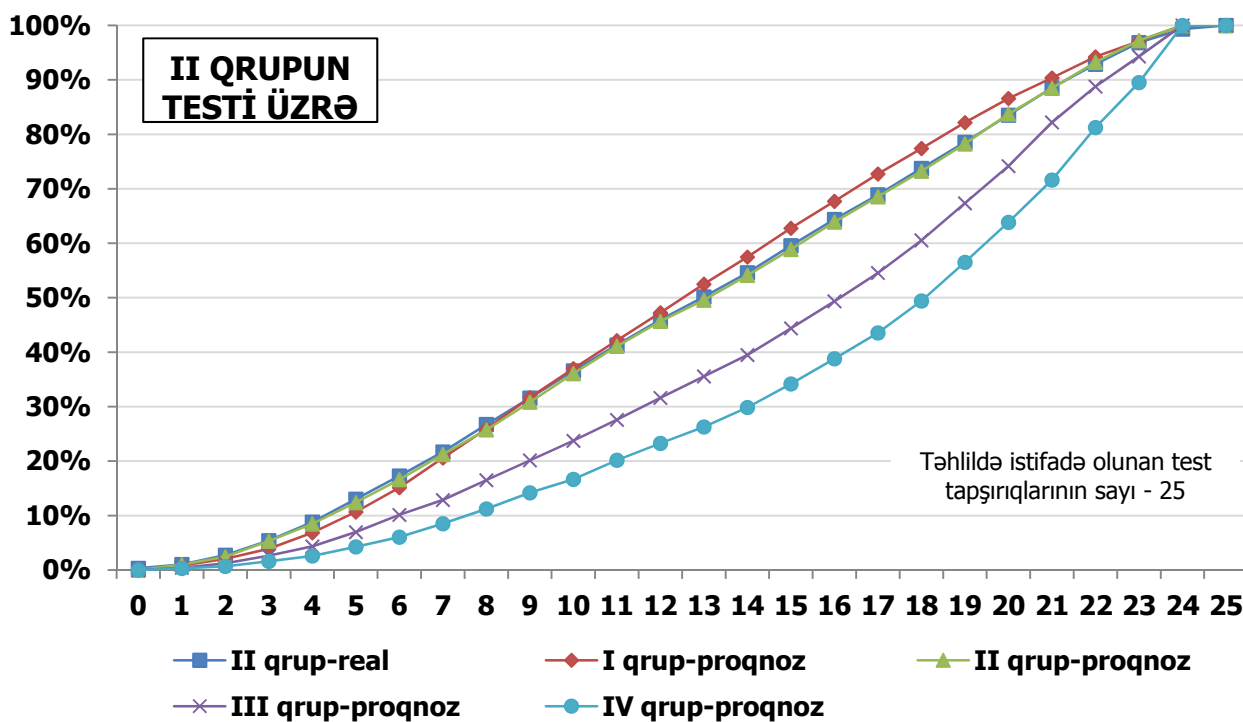

Qrafik 6.3

AZƏRBAYCAN DİLİ FƏNNİNDƏN DÜZGÜN CAVABLARIN PAYLANMASININ İNTEQRAL ƏYRİSİ İLƏ İKİPARAMETRLİ LOGİSTİK MODEL ƏSASINDA PROQNOZ OLUNAN DÜZGÜN CAVABLARIN PAYLANMASININ İNTEQRAL ƏYRİLƏRİNİN MÜQAYİSƏSİ

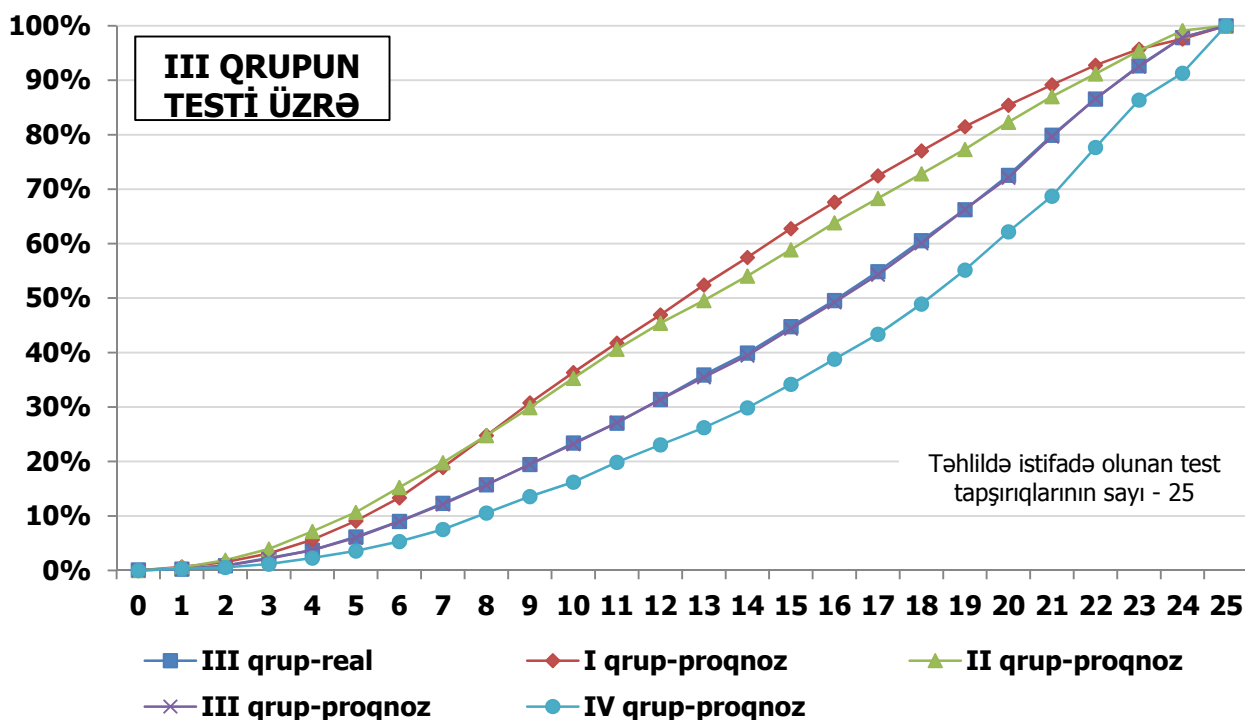

Qrafik 6.4

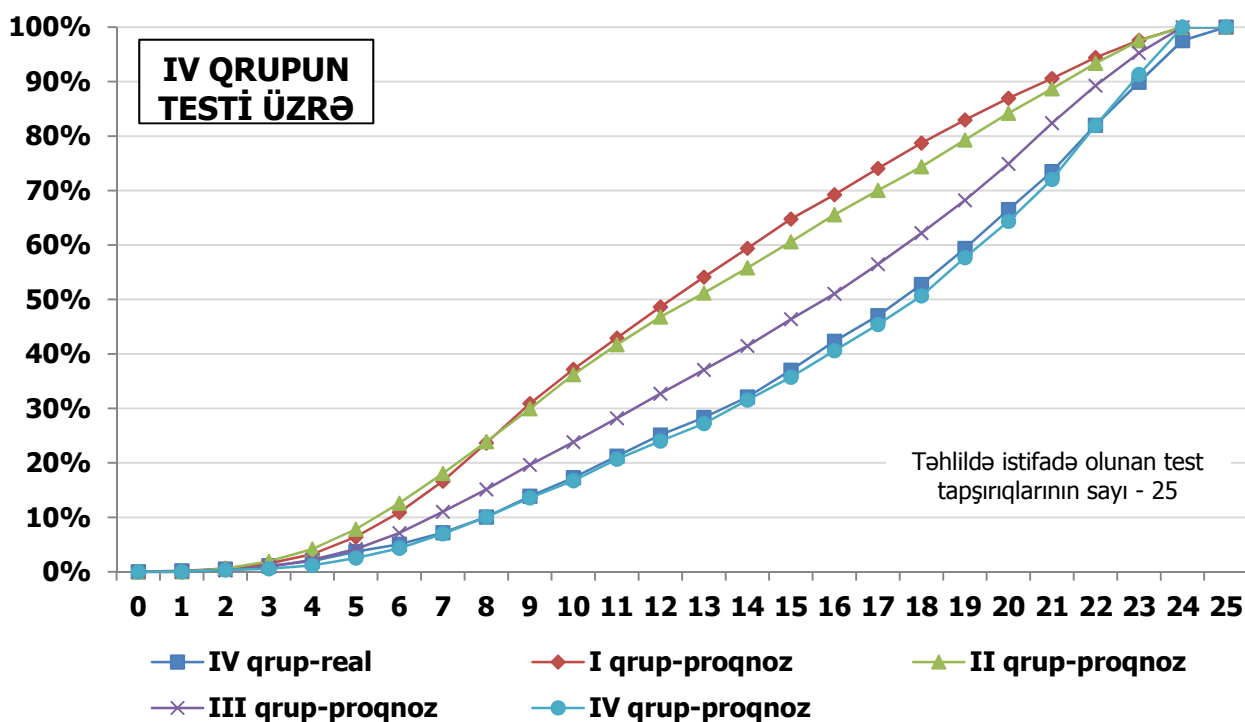

Qrafik 6.5

**AZƏRBAYCAN DİLİ FƏNNİNDƏN DÜZGÜN CAVABLARIN PAYLANMASININ İNTEQRAL
ƏYRİSİ İLƏ İKİPARAMETRLİ LOGİSTİK MODEL ƏSASINDA PROQNOZ OLUNAN DÜZGÜN
CAVABLARIN PAYLANMASININ İNTEQRAL ƏYRİLƏRİNİN MÜQAYİSƏSİ**

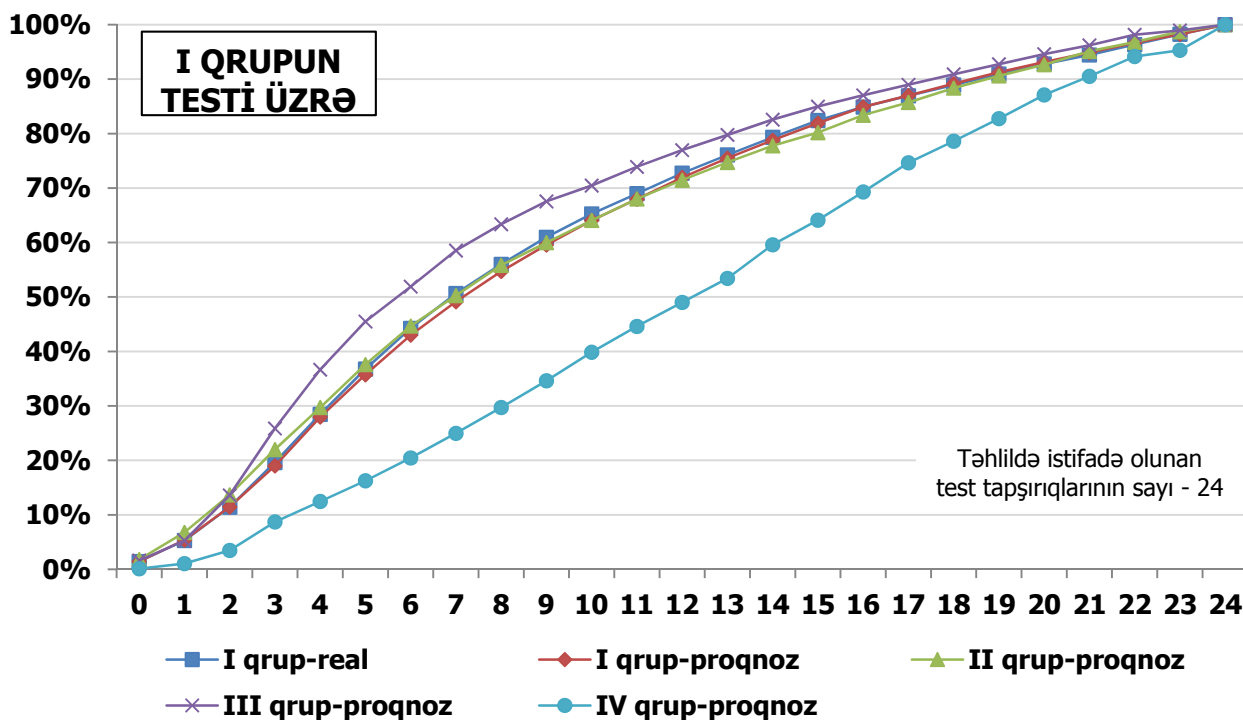

Qrafik 6.6

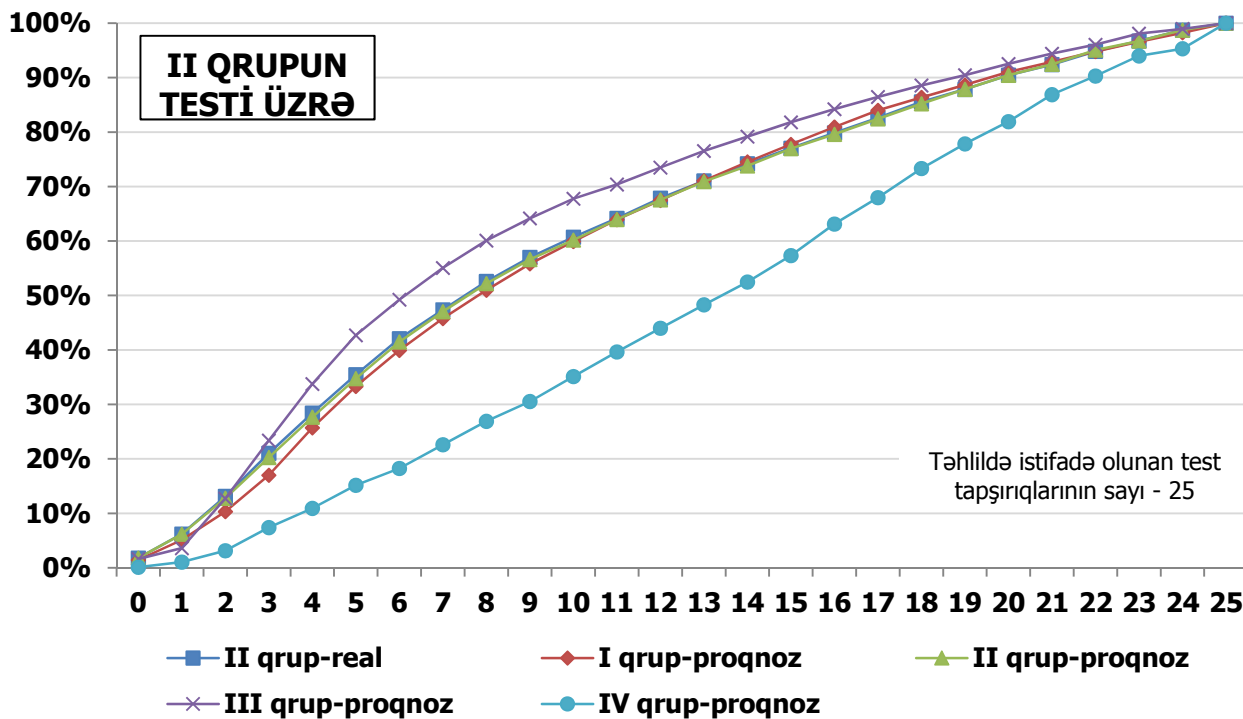

Qrafik 6.7

RİYAZİYYAT FƏNNİNDƏN DÜZGÜN CAVABLARIN PAYLANMASININ İNTEQRAL ƏYRİSİ İLƏ İKİPARAMETRLİ LOGİSTİK MODEL ƏSASINDA PROQNOZ OLUNAN DÜZGÜN CAVABLARIN PAYLANMASININ İNTEQRAL ƏYRİLƏRİNİN MÜQAYİSƏSİ

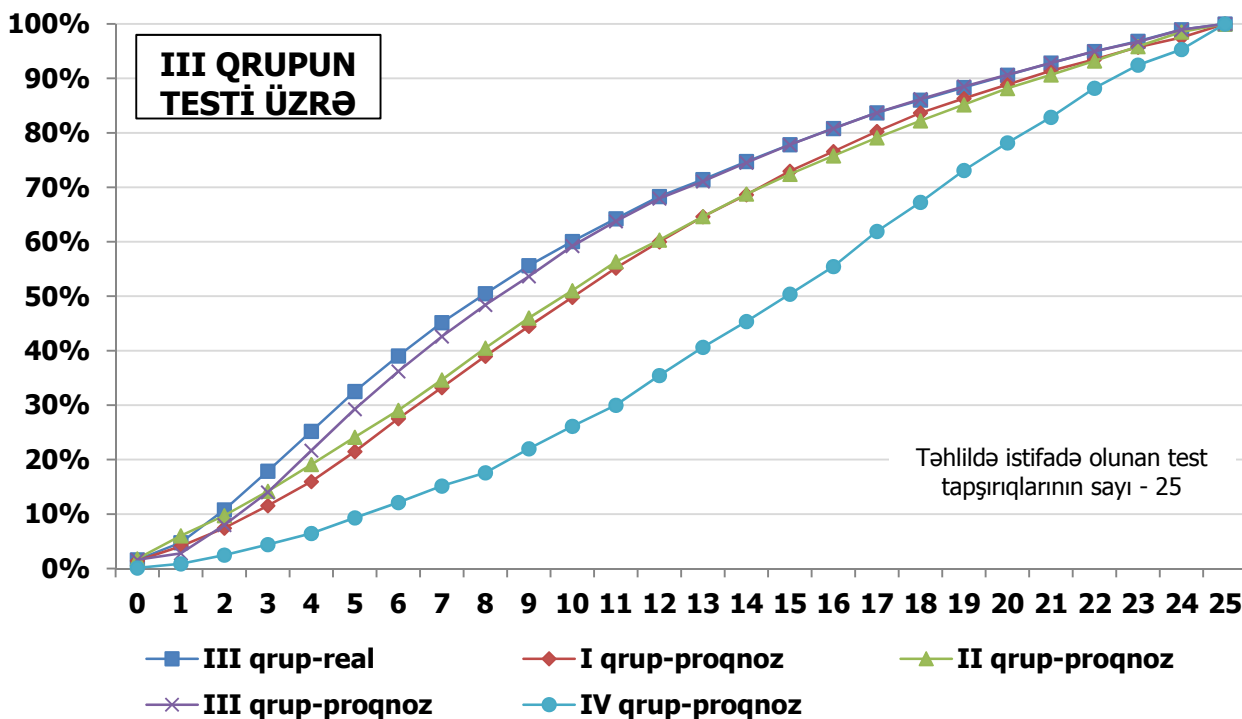

Qrafik 6.8

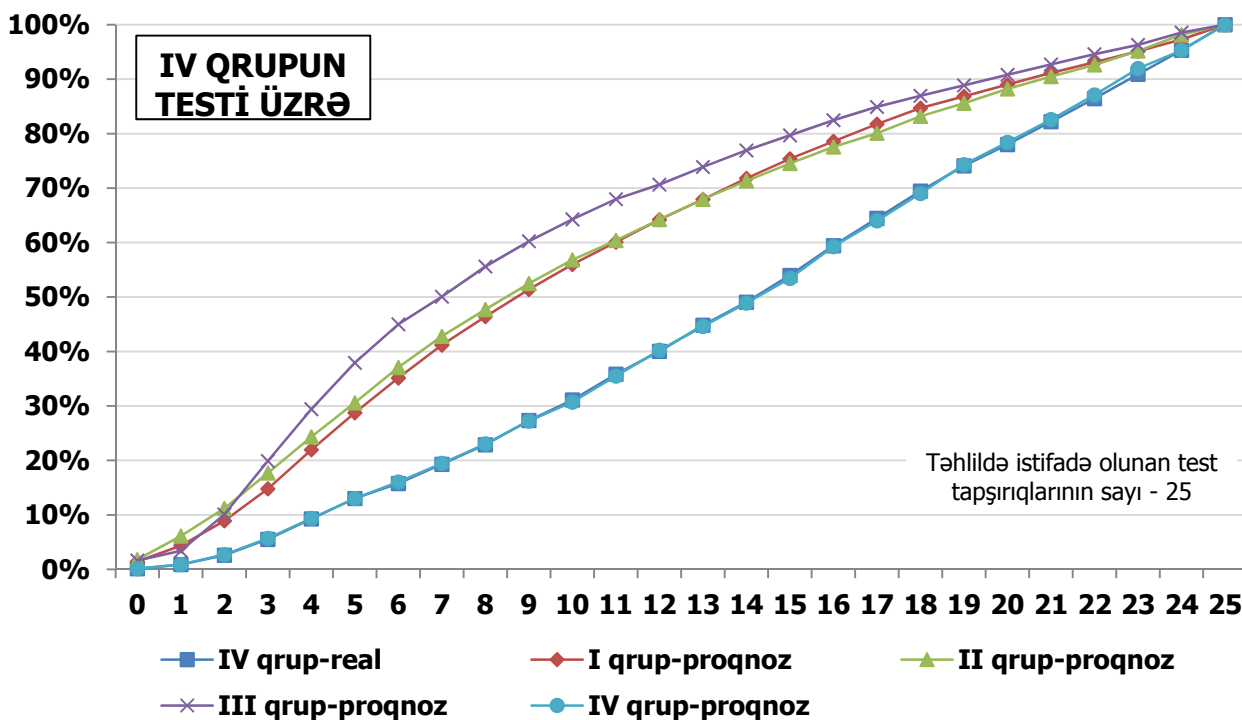

Qrafik 6.9

RİYAZİYYAT FƏNNİNDƏN DÜZGÜN CAVABLARIN PAYLANMASININ İNTEQRAL ƏYRİSİ İLƏ İKİPARAMETRLİ LOGİSTİK MODEL ƏSASINDA PROQNOZ OLUNAN DÜZGÜN CAVABLARIN PAYLANMASININ İNTEQRAL ƏYRİLƏRİNİN MÜQAYİSƏSİ

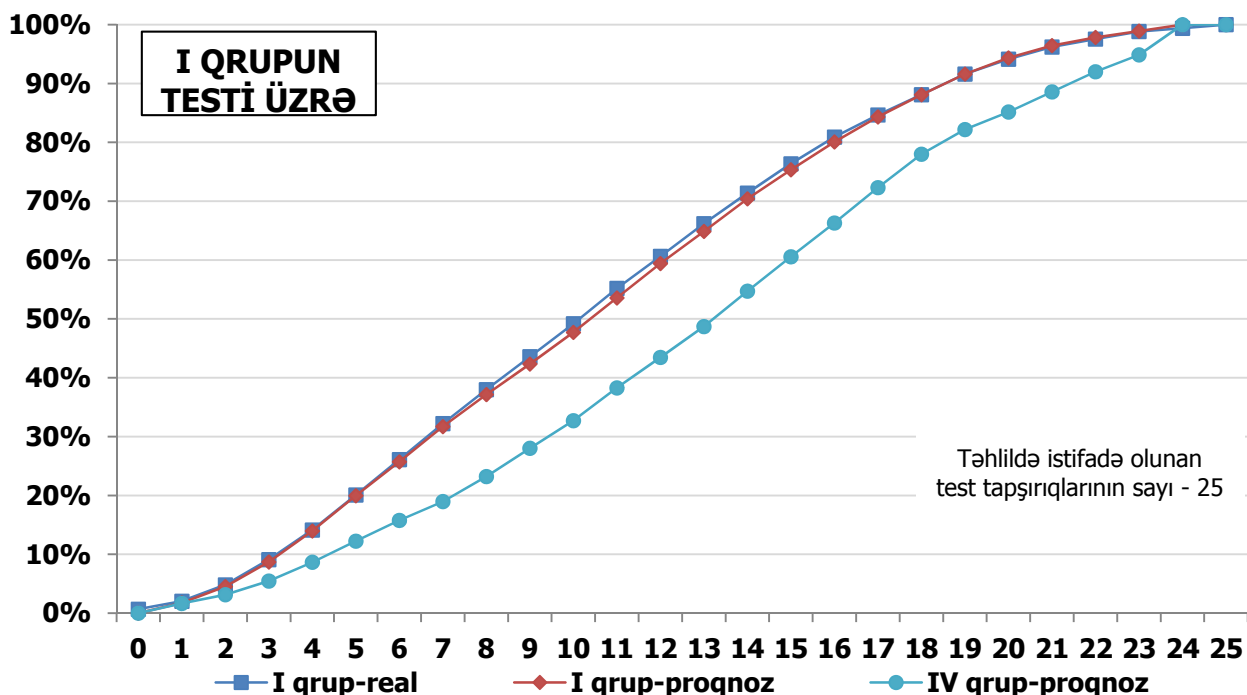

Qrafik 6.10

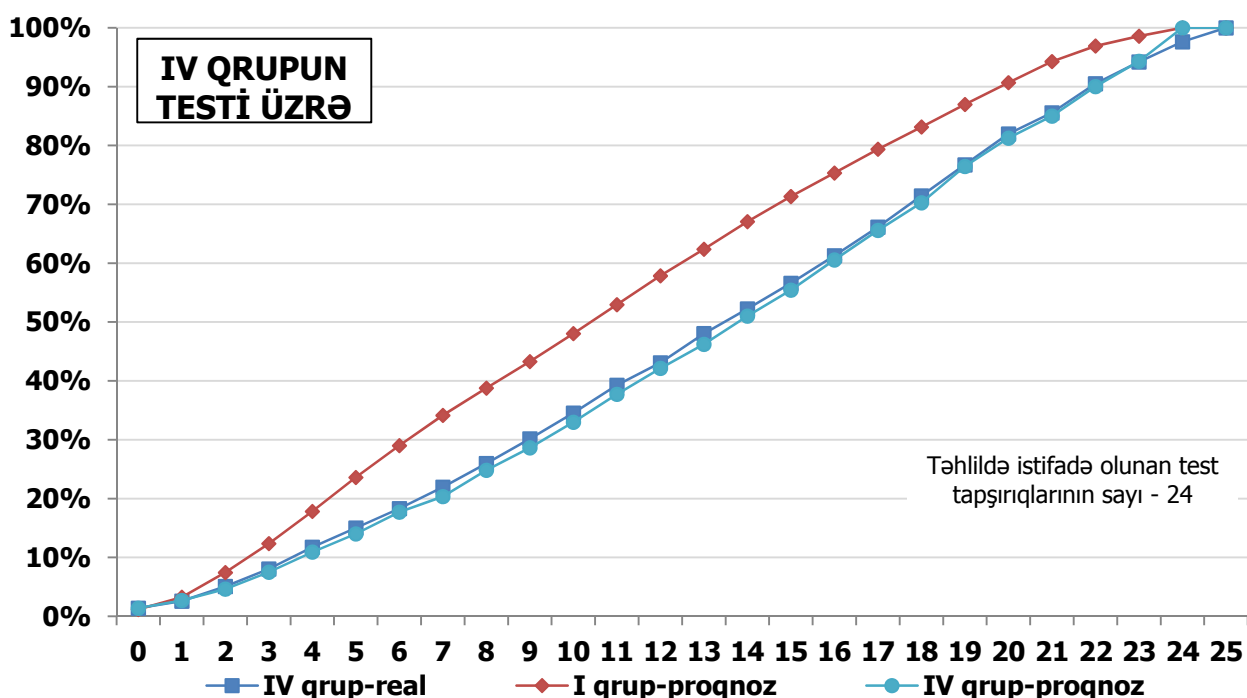

Qrafik 6.11

**FİZİKA FƏNNİNDƏN DÜZGÜN CAVABLARIN PAYLANMASININ İNTEQRAL ƏYRİSİ İLƏ
İKİPARAMETRLİ LOGİSTİK MODEL ƏSASINDA PROQNOZ OLUNAN DÜZGÜN CAVABLARIN
PAYLANMASININ İNTEQRAL ƏYRİLƏRİNİN MÜQAYİSƏSİ**

Qrafik 6.12

Qrafik 6.13

**SON 12 İLİN NƏTİCƏLƏRİNƏ GÖRƏ BÖLGƏLƏRİN
FƏNLƏR ÜZRƏ FƏRQLƏNƏN ÜMUMTƏHSİL MƏKTƏBLƏRİ (Azərbaycan bölməsi)***

B Ö L G Ə	Ana dili	Ədəbiyyat	Riyaziyyat	Fizika	Kimya	Biologiya	Tarix	Coğrafiya	İngilis dili
Bakı ş. Yasamal rayonu	308 sayılı tam orta məktəb	286 sayılı tam orta məktəb	286 sayılı tam orta məktəb	286 sayılı tam orta məktəb	286 sayılı tam orta məktəb	286 sayılı tam orta məktəb	308 sayılı tam orta məktəb	308 sayılı tam orta məktəb	153 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Binəqədi rayonu	313 sayılı tam orta məktəb	102 sayılı tam orta məktəb	313 sayılı tam orta məktəb	30 sayılı tam orta məktəb	30 sayılı tam orta məktəb	30 sayılı tam orta məktəb	267 sayılı tam orta məktəb	102 sayılı tam orta məktəb	102 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Səbail rayonu	189-190 sayılı tam orta məktəb	236 sayılı tam orta məktəb	189-190 sayılı tam orta məktəb	239 sayılı tam orta məktəb	239 sayılı tam orta məktəb	239 sayılı tam orta məktəb	7 sayılı tam orta məktəb	239 sayılı tam orta məktəb	7 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Xətai rayonu	245 sayılı tam orta məktəb	245 sayılı tam orta məktəb	245 sayılı tam orta məktəb	245 sayılı tam orta məktəb	116 sayılı tam orta məktəb	17 sayılı tam orta məktəb	63 sayılı tam orta məktəb	245 sayılı tam orta məktəb	245 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Xəzər rayonu	33 sayılı tam orta məktəb	125 sayılı tam orta məktəb	92 sayılı tam orta məktəb	156 sayılı tam orta məktəb	156 sayılı tam orta məktəb	156 sayılı tam orta məktəb	92 sayılı tam orta məktəb	323 sayılı tam orta məktəb	123 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Nərimanov rayonu	207 sayılı tam orta məktəb	258 sayılı tam orta məktəb	39 sayılı tam orta məktəb	47 sayılı tam orta məktəb	47 sayılı tam orta məktəb	207 sayılı tam orta məktəb	82 sayılı tam orta məktəb	258 sayılı tam orta məktəb	258 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Suraxanı rayonu	282 sayılı tam orta məktəb	282 sayılı tam orta məktəb	275 sayılı tam orta məktəb	282 sayılı tam orta məktəb	318 sayılı tam orta məktəb	282 sayılı tam orta məktəb	290 sayılı tam orta məktəb	290 sayılı tam orta məktəb	282 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Sabunçu rayonu	74 sayılı tam orta məktəb	74 sayılı tam orta məktəb	311 sayılı tam orta məktəb	169 sayılı tam orta məktəb	255 sayılı tam orta məktəb	74 sayılı tam orta məktəb	94 sayılı tam orta məktəb	169 sayılı tam orta məktəb	74 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Nəsimi rayonu	240 sayılı tam orta məktəb	42 sayılı tam orta məktəb	54 sayılı tam orta məktəb	240 sayılı tam orta məktəb	240 sayılı tam orta məktəb	240 sayılı tam orta məktəb	240 sayılı tam orta məktəb	111 sayılı tam orta məktəb	23 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Qaradağ rayonu	294 sayılı tam orta məktəb	294 sayılı tam orta məktəb	253 sayılı tam orta məktəb	253 sayılı tam orta məktəb	253 sayılı tam orta məktəb	127 sayılı tam orta məktəb	288 sayılı tam orta məktəb	320 sayılı tam orta məktəb	139 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Nizami rayonu	229 sayılı tam orta məktəb	251 sayılı tam orta məktəb	129 sayılı tam orta məktəb	129 sayılı tam orta məktəb	32 sayılı tam orta məktəb	238 sayılı tam orta məktəb	32 sayılı tam orta məktəb	210 sayılı tam orta məktəb	210 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Pirallahı rayonu	186 sayılı tam orta məktəb	243 sayılı tam orta məktəb	186 sayılı tam orta məktəb	186 sayılı tam orta məktəb	186 sayılı tam orta məktəb		186 sayılı tam orta məktəb		168 sayılı tam orta məktəb
Xocavənd rayonu	2 sayılı tam orta məktəbi	2 sayılı tam orta məktəbi	2 sayılı tam orta məktəbi	2 sayılı tam orta məktəbi	2 sayılı tam orta məktəbi		2 sayılı tam orta məktəbi	3 sayılı tam orta məktəb	2 sayılı tam orta məktəbi
Xocalı rayonu	Başkənd kənd tam orta məktəbi	Kosalar kənd tam orta məktəbi	Kosalar kənd tam orta məktəbi	3 sayılı şəhər tam orta məktəbi			Kosalar kənd tam orta məktəbi	Kosalar kənd tam orta məktəbi	2 sayılı şəhər tam orta məktəbi
Kəngərli rayonu	Yeni Kərki kənd tam orta məktəbi	Qıvraq qəsəbə tam orta məktəbi	Qarabağlar kənd 2 sayılı tam orta məktəbi	Qarabağlar kənd 2 sayılı tam orta məktəbi	Qarabağlar kənd 2 sayılı tam orta məktəbi	Qarabağlar kənd 1 sayılı tam orta məktəbi	Qıvraq qəsəbə tam orta məktəbi	Qıvraq qəsəbə tam orta məktəbi	Qıvraq qəsəbə tam orta məktəbi

* Təhlil aparılarkən lisey və gimnaziyaların məzunlarının nəticələri nəzərə alınmayıb.

Cədvəl 6.25 (ardı)

B Ö L G Ə	Ana dili	Ədəbiyyat	Riyaziyyat	Fizika	Kimya	Biologiya	Tarix	Coğrafiya	İngilis dili
Naxçıvan şəhəri	Naxçıvan Qarnizonu tam orta məktəbi	Naxçıvan Qarnizonu tam orta məktəbi	Naxçıvan Qarnizonu tam orta məktəbi	Naxçıvan Qarnizonu tam orta məktəbi	5 saylı tam orta məktəb	5 saylı tam orta məktəb	5 saylı tam orta məktəb	9 saylı tam orta məktəb	Naxçıvan Qarnizonu tam orta məktəbi
Babək rayonu	Çeşməbasar kənd tam orta məktəbi	Babək qəsəbə 1 saylı tam orta məktəb	Çeşməbasar kənd tam orta məktəbi	Çeşməbasar kənd tam orta məktəbi	Kərimbəyli kənd tam orta məktəbi	Didivar kənd tam orta məktəbi	Cəhri kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Cəhri kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Babək qəsəbə 1 saylı tam orta məktəb
Ordubad rayonu	Gilançay kənd tam orta məktəbi	Gilançay kənd tam orta məktəbi	Aşağı Əylis kənd tam orta məktəbi	Biləv kənd tam orta məktəbi	Kotam kənd tam orta məktəbi	1 saylı şəhər tam orta məktəbi	Kələki kənd tam orta məktəbi	Kotam kənd tam orta məktəbi	1 saylı şəhər tam orta məktəbi
Sədərək rayonu	Heydərabad qəsəbə tam orta məktəbi		Sədərək 2 saylı tam orta məktəb					Sədərək 2 saylı tam orta məktəb	Heydərabad qəsəbə tam orta məktəbi
Culfa rayonu	Camaldın kənd tam orta məktəbi	Milax kənd tam orta məktəbi	Göydərə kənd tam orta məktəbi	Göydərə kənd tam orta məktəbi	Xoşkeşin kənd tam orta məktəbi	Saltaq kənd tam orta məktəbi	Qazançı kənd tam orta məktəbi	Milax kənd tam orta məktəbi	3 saylı şəhər tam orta məktəbi
Şərur rayonu	Şahbulaq kənd tam orta məktəbi	Şahbulaq kənd tam orta məktəbi	Ərəbyengicə kənd tam orta məktəbi	Kürdçülü kənd tam orta məktəbi	Kürdçülü kənd tam orta məktəbi	Muğanlı kənd tam orta məktəbi	1 saylı şəhər tam orta məktəbi	Həmzəli kənd tam orta məktəbi	Ərəbyengicə kənd tam orta məktəbi
Şahbuz rayonu	2 saylı tam orta məktəb	Kükü kənd tam orta məktəbi	Kükü kənd tam orta məktəbi	2 saylı tam orta məktəb	1 saylı tam orta məktəb	Keçili kənd tam orta məktəbi	1 saylı tam orta məktəb	Şahbuzkənd kənd tam orta məktəbi	Qızıl Qışlaq kənd tam orta məktəbi
Gəncə şəhəri	11 saylı şəhər tam orta məktəbi	20 saylı şəhər tam orta məktəbi	46 saylı şəhər tam orta məktəbi	14 saylı şəhər tam orta məktəbi	18 saylı şəhər tam orta məktəbi	14 saylı şəhər tam orta məktəbi	24 saylı şəhər tam orta məktəbi	46 saylı şəhər tam orta məktəbi	2 saylı şəhər tam orta məktəbi
Daşkəsən rayonu	Güneykənd kənd tam orta məktəbi		2 saylı şəhər tam orta məktəbi	Güneykənd kənd tam orta məktəbi	Güneykənd kənd tam orta məktəbi		Xoşbulaq kənd tam orta məktəbi	2 saylı şəhər tam orta məktəbi	2 saylı şəhər tam orta məktəbi
Şəmkir rayonu	Pravda şəhər tam orta məktəbi	Qasım İsmayılov kənd tam orta məktəbi	Çaparlı kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Pravda şəhər tam orta məktəbi	Sabirkənd kənd tam orta məktəbi	Pravda şəhər tam orta məktəbi	Dəllər-Cəyir kənd tam orta məktəbi	Qaracəmirli kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Qasım İsmayılov kənd tam orta məktəbi
Göygöl rayonu	Qırıxlı kənd tam orta məktəbi	2 saylı şəhər tam orta məktəbi	2 saylı şəhər tam orta məktəbi	3 saylı şəhər tam orta məktəbi	3 saylı şəhər tam orta məktəbi	3 saylı şəhər tam orta məktəbi	2 saylı şəhər tam orta məktəbi	6 saylı şəhər tam orta məktəbi	6 saylı şəhər tam orta məktəbi
Samux rayonu	Seyidlər kənd tam orta məktəbi	Qovlarsarı kənd tam orta məktəbi	Zazalı kənd tam orta məktəbi	Samux şəhər 2 saylı tam orta məktəbi	Poylu kənd tam orta məktəbi	Seyidlər kənd tam orta məktəbi	Qovlarsarı kənd tam orta məktəbi	Qovlarsarı kənd tam orta məktəbi	Qovlarsarı kənd tam orta məktəbi
Gədəbəy rayonu	Arıxdam kənd tam orta məktəbi	Şəkərbəy kənd tam orta məktəbi	Sarıhəsənli kənd tam orta məktəbi	İsalı kənd tam orta məktəbi	İsalı kənd tam orta məktəbi	Çalburun kənd tam orta məktəbi	Şəkərbəy kənd tam orta məktəbi	Hacıalılar kənd tam orta məktəbi	Şəkərbəy kənd tam orta məktəbi

Cədvəl 6.25 (ardı)

B Ö L G Ə	Ana dili	Ədəbiyyat	Riyaziyyat	Fizika	Kimya	Biologiya	Tarix	Coğrafiya	İngilis dili
Qazax rayonu	Aslanbəyli kənd tam orta məktəbi	Daş Salahlı kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Qaymaqlı kənd tam orta məktəbi	Çaylı kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Yuxarı Əskipara kənd tam orta məktəbi	4 saylı şəhər tam orta məktəbi	Daş Salahlı kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Aşağı Əskipara kənd tam orta məktəbi	Kosalar kənd tam orta məktəbi
Ağstafa rayonu	Qaçaq Kərəm kənd tam orta məktəbi	Köçəsgər kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Dağkəsəmən kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Qaçaq Kərəm kənd tam orta məktəbi	Böyük Kəsik kənd tam orta məktəbi	2 saylı şəhər tam orta məktəbi	Qaçaq Kərəm kənd tam orta məktəbi	Böyük Kəsik kənd tam orta məktəbi	Yenigün kənd tam orta məktəbi
Tovuz rayonu	Azaflı kənd tam orta məktəbi	Səfərli kənd tam orta məktəbi	Sarıtala kənd tam orta məktəbi	Azaflı kənd tam orta məktəbi	Azaflı kənd tam orta məktəbi	Əyyublu kənd tam orta məktəbi-E.Bayramov adına	Aşağı Quşçu kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Qaraxanlı kənd tam orta məktəbi	Qədirlı kənd tam orta məktəbi
Sumqayıt şəhəri	18 saylı tam orta məktəb	12 saylı tam orta məktəb	1 saylı tam orta məktəb	21 saylı tam orta məktəb	18 saylı tam orta məktəb	23 saylı tam orta məktəb	21 saylı tam orta məktəb	1 saylı tam orta məktəb	1 saylı tam orta məktəb
Abşeron rayonu	Ceyranbatanın qəsəbə 2 saylı tam orta məktəbi	Mazazır kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Qobustan orta məktəbi	Mehdiabad qəsəbə 4 saylı tam orta məktəb	Mehdiabad qəsəbə 4 saylı tam orta məktəb	Mazazır kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Xırdalan şəhər 7 saylı tam orta məktəbi	Ceyranbatanın qəsəbə 2 saylı tam orta məktəbi	Xırdalan şəhər 9 saylı tam orta məktəbi
Xızı rayonu	Altıağac qəsəbə tam orta məktəbi	Şurabad qəsəbə tam orta məktəbi	Sitalçay kənd tam orta məktəbi		Yeni Yaşma kənd tam orta məktəbi		Şurabad qəsəbə tam orta məktəbi	Sitalçay kənd tam orta məktəbi	Şurabad qəsəbə tam orta məktəbi
Şamaxı rayonu	Əngəxaran kənd tam orta məktəbi	Əngəxaran kənd tam orta məktəbi	Əngəxaran kənd tam orta məktəbi	Əhmədli kənd tam orta məktəbi	Qurdtəpə kənd tam orta məktəbi	Məlhəm kənd tam orta məktəbi	Əngəxaran kənd tam orta məktəbi	Əngəxaran kənd tam orta məktəbi	Göylər kənd 2 saylı tam orta məktəbi
Qobustan rayonu	Çuxanlı kənd tam orta məktəbi	Qobustan şəhər 1 saylı tam orta məktəbi	Təklə kənd tam orta məktəbi	Təklə Mirzəbaba kənd tam orta məktəbi	Təklə Mirzəbaba kənd tam orta məktəbi		Qobustan şəhər 2 saylı tam orta məktəb	Təklə kənd tam orta məktəbi	Çuxanlı kənd tam orta məktəbi
Mingəçevir şəhəri	3 saylı şəhər tam orta məktəbi	3 saylı şəhər tam orta məktəbi	19 saylı şəhər tam orta məktəbi	7 saylı şəhər tam orta məktəbi	3 saylı şəhər tam orta məktəbi	3 saylı şəhər tam orta məktəbi	9 saylı şəhər tam orta məktəbi	10 saylı şəhər tam orta məktəbi	19 saylı şəhər tam orta məktəbi
Naftalan şəhəri	1 saylı şəhər tam orta məktəbi			1 saylı şəhər tam orta məktəbi	1 saylı şəhər tam orta məktəbi				1 saylı şəhər tam orta məktəbi
Goranboy rayonu	Qızılhacılı qəsəbə 2 saylı tam orta məktəbi	Sarov kənd tam orta məktəbi	2 saylı şəhər tam orta məktəbi	Xanqərvənd kənd tam orta məktəbi	Sarov kənd tam orta məktəbi	Qızılhacılı qəsəbə 1 saylı tam orta məktəbi	Əzizbəyov kənd tam orta məktəbi	Qızılhacılı qəsəbə 2 saylı tam orta məktəbi	Dəliməmmədli şəhər tam orta məktəbi
Kəlbəcər rayonu	32 saylı tam orta məktəb	32 saylı tam orta məktəb	103 saylı tam orta məktəb	73 saylı tam orta məktəb	73 saylı tam orta məktəb	107 saylı tam orta məktəb	32 saylı tam orta məktəb	76 saylı tam orta məktəb	7 saylı tam orta məktəb

Cədvəl 6.25 (ardı)

B Ö L G Ə	Ana dili	Ədəbiyyat	Riyaziyyat	Fizika	Kimya	Biologiya	Tarix	Coğrafiya	İngilis dili
Yevlax rayonu	Gülövşə kənd tam orta məktəbi	8 saylı şəhər tam orta məktəbi	Gülövşə kənd tam orta məktəbi	Gülövşə kənd tam orta məktəbi	Salamabad kənd tam orta məktəbi	5 saylı şəhər tam orta məktəbi	Xanabad kənd tam orta məktəbi	Gülövşə kənd tam orta məktəbi	8 saylı şəhər tam orta məktəbi
Şəki rayonu	5 saylı şəhər tam orta məktəbi	Qaratorpaq kənd tam orta məktəbi	5 saylı şəhər tam orta məktəbi	Baş Zəyzid kənd tam orta məktəbi	Baş Zəyzid kənd tam orta məktəbi	Vərəzət kənd tam orta məktəbi	Turan qəsəbə tam orta məktəbi	Bolludərə kənd tam orta məktəbi	Orta Zəyzid kənd 1 saylı tam orta məktəbi
Zaqatala rayonu	Tala kənd 4 saylı tam orta məktəbi	Mazıx kənd tam orta məktəbi	Danaçı kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Danaçı kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Danaçı kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Lahıc kənd tam orta məktəbi	Mazıx kənd tam orta məktəbi	Mamrux kənd tam orta məktəbi	Mazıx kənd tam orta məktəbi
Balakən rayonu	Katex kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Talalar kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Katex kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Katex kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Katex kənd 1 saylı tam orta məktəbi		Talalar kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Katex kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Katex kənd 3 saylı tam orta məktəbi
Qəbələ rayonu	Bunud kənd tam orta məktəbi	Aydınqışlaq kənd tam orta məktəbi	Bılıx kənd tam orta məktəbi	Qəmərvan kənd tam orta məktəbi	Qəmərvan kənd tam orta məktəbi	Vəndam qəsəbə 2 saylı tam orta məktəbi	Bunud kənd tam orta məktəbi	Yemişənli kənd tam orta məktəbi	Vəndam qəsəbə 1 saylı tam orta məktəbi
Qax rayonu	2 saylı şəhər tam orta məktəbi	Baydarlı kənd tam orta məktəbi	2 saylı şəhər tam orta məktəbi	2 saylı şəhər tam orta məktəbi	2 saylı şəhər tam orta məktəbi	2 saylı şəhər tam orta məktəbi	Baydarlı kənd tam orta məktəbi	İlisu kənd tam orta məktəbi	2 saylı şəhər tam orta məktəbi
Oğuz rayonu	3 saylı şəhər tam orta məktəbi	3 saylı şəhər tam orta məktəbi	Ərmənət kənd tam orta məktəbi	Xaçmaz kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Tərkeş kənd tam orta məktəbi	Xaçmaz kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Xaçmaz kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Xaçmaz kənd 2 saylı tam orta məktəbi	3 saylı şəhər tam orta məktəbi
Bərdə rayonu	Muğanlı kənd tam orta məktəbi	Muğanlı kənd tam orta məktəbi	Muğanlı kənd tam orta məktəbi	Qaradəmir çi kənd tam orta məktəbi	Əmirli kənd tam orta məktəbi	8 saylı şəhər tam orta məktəbi	Qaradəmir çi kənd tam orta məktəbi	Hacallı kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Yeni Əyricə kənd tam orta məktəbi
Şuşa rayonu	Quşçular kənd tam orta məktəbi	Malıbəyli kənd 1 saylı tam orta məktəbi	9 saylı şəhər tam orta məktəbi	9 saylı şəhər tam orta məktəbi	9 saylı şəhər tam orta məktəbi		2 saylı şəhər tam orta məktəbi		1 saylı şəhər tam orta məktəbi
Ağcabədi rayonu	4 saylı şəhər tam orta məktəbi	Yeniqarado laq kənd tam orta məktəbi	Cəfərbəyli kənd tam orta məktəbi	Avşar kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Pəriogullar kənd tam orta məktəbi	12 saylı şəhər tam orta məktəbi	Qaravəlli kənd tam orta məktəbi	Kəbirli kənd tam orta məktəbi	Xocavənd kənd 2 saylı tam orta məktəbi
Ağdam rayonu	Qasımbəyli qəsəbə tam orta məktəbi	12 saylı tam orta məktəb	30 saylı tam orta məktəb	67 saylı tam orta məktəb	Qasımbəyli qəsəbə tam orta məktəbi	36 saylı tam orta məktəb	12 saylı tam orta məktəb	28 saylı tam orta məktəb	38 saylı tam orta məktəb
Tərtər rayonu	Hüləbətlı kənd tam orta məktəbi	Şıxarx qəsəbə 2 saylı tam orta məktəbi	Evoğlu kənd tam orta məktəbi	Hüləbətlı kənd tam orta məktəbi	Hüləbətlı kənd tam orta məktəbi		Dəmirçilər kənd tam orta məktəbi	Qarağacı kənd tam orta məktəbi	Umudlu kənd tam orta məktəbi

Cədvəl 6.25 (ardı)

B Ö L G Ə	Ana dili	Ədəbiyyat	Riyaziyyat	Fizika	Kimya	Biologiya	Tarix	Coğrafiya	İngilis dili
Göyçay rayonu	Qaraxıdır kənd tam orta məktəbi	Qaraxıdır kənd tam orta məktəbi	Alxasava kənd tam orta məktəbi	Alxasava kənd tam orta məktəbi	Alxasava kənd tam orta məktəbi	Çaxırlı kənd tam orta məktəbi	3 sayılı şəhər tam orta məktəbi	Qarabağlar kənd tam orta məktəbi	Ləşkərpə kənd 2 sayılı tam orta məktəbi
Ucar rayonu	4 sayılı şəhər tam orta məktəbi	Qarabörk kənd tam orta məktəbi	Qaracallı kənd 1 sayılı tam orta məktəbi	3 sayılı şəhər tam orta məktəbi	4 sayılı şəhər tam orta məktəbi	4 sayılı şəhər tam orta məktəbi	Qarabörk kənd tam orta məktəbi	3 sayılı şəhər tam orta məktəbi	3 sayılı şəhər tam orta məktəbi
Kürdəmir rayonu	Xınıslı kənd tam orta məktəbi	6 sayılı şəhər tam orta məktəbi	Axtaçı kənd tam orta məktəbi	Sığırılı kənd tam orta məktəbi	Sığırılı kənd tam orta məktəbi	6 sayılı şəhər tam orta məktəbi	Sığırılı kənd tam orta məktəbi	6 sayılı şəhər tam orta məktəbi	6 sayılı şəhər tam orta məktəbi
Zərdab rayonu	İsaqbağı kənd tam orta məktəbi	Pərvanlı kənd tam orta məktəbi	Yarməmmədbağı kənd tam orta məktəbi	Qoruqbağı kənd tam orta məktəbi	Əlvənd kənd tam orta məktəbi	1 sayılı şəhər tam orta məktəbi	Gəlmə kənd tam orta məktəbi	Gəndəbil kənd tam orta məktəbi	
Ağdaş rayonu	Şəhər 1 sayılı tam orta məktəbi	Güvəkənd kənd tam orta məktəbi	Cüvə kənd tam orta məktəbi	Şəhər 1 sayılı tam orta məktəbi	Şəhər 1 sayılı tam orta məktəbi	Şəhər 1 sayılı tam orta məktəbi	Orta Ləki kənd tam orta məktəbi	Pirkəkə kənd tam orta məktəbi	Pirkəkə kənd tam orta məktəbi
İsmayilli rayonu	Buynuz kənd tam orta məktəbi	Qubaxəlilli kənd tam orta məktəbi	Buynuz kənd tam orta məktəbi	Uştal kənd tam orta məktəbi	Sumağallı kənd tam orta məktəbi	4 sayılı şəhər tam orta məktəbi	Talistan kənd tam orta məktəbi	Təzəkənd kənd tam orta məktəbi	Qubaxəlilli kənd tam orta məktəbi
Ağsu rayonu	Kalva kənd tam orta məktəbi	Cəlair kənd tam orta məktəbi	Kalva kənd tam orta məktəbi	Qaraqoyunlu kənd tam orta məktəbi	Qaraqoyunlu kənd tam orta məktəbi		Cəlair kənd tam orta məktəbi	Kalva kənd tam orta məktəbi	
İmişli rayonu	Gövhərli kənd tam orta məktəbi	Qaralar kənd tam orta məktəbi - N.Abişov adına	Otuziki kənd tam orta məktəbi	6 sayılı şəhər tam orta məktəbi	6 sayılı şəhər tam orta məktəbi	Qaravəlli kənd tam orta məktəbi	Orulu kənd tam orta məktəbi	Boşçallar kənd tam orta məktəbi	Muradallı kənd tam orta məktəbi
Cəbrayıl rayonu	Böyük Mərcanlı kənd tam orta məktəbi - K.Məmmədov adına	Daşkəsən kənd tam orta məktəbi	3 sayılı tam orta məktəb	Böyük Mərcanlı kənd tam orta məktəbi - İ.Quliyev adına	Böyük Mərcanlı kənd tam orta məktəbi - İ.Quliyev adına	Böyük Mərcanlı kənd tam orta məktəbi - İ.Quliyev adına	Daşkəsən kənd tam orta məktəbi	Süleymanlı kənd tam orta məktəbi	Əmirvarlı kənd tam orta məktəbi
Qubadlı rayonu	Qəzyan kənd tam orta məktəbi	Qəzyan kənd tam orta məktəbi	Qəzyan kənd tam orta məktəbi	Çaytumas kənd tam orta məktəbi	Qəzyan kənd tam orta məktəbi	Dəmirçilər kənd tam orta məktəbi	Qəzyan kənd tam orta məktəbi	Qəzyan kənd tam orta məktəbi	Qəzyan kənd tam orta məktəbi
Füzuli rayonu	Mollaməhərrəmli kənd tam orta məktəbi	17 sayılı tam orta məktəb	Qayıdış qəsəbə 2 sayılı tam orta məktəbi	26 sayılı tam orta məktəb	Mahmudlu kənd 1 sayılı tam orta məktəbi	Böyük Bəhmənli kənd 1 sayılı tam orta məktəbi	10 sayılı tam orta məktəb	53 sayılı tam orta məktəb	45 sayılı tam orta məktəb

Cədvəl 6.25 (ardı)

B Ö L G Ə	Ana dili	Ədəbiyyat	Riyaziyyat	Fizika	Kimya	Biologiya	Tarix	Coğrafiya	İngilis dili
Beyləqan rayonu	Şəfəq qəsəbə tam orta məktəbi	Kəbirli kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Mayak kənd tam orta məktəbi	Şəfəq qəsəbə tam orta məktəbi	Şəfəq qəsəbə tam orta məktəbi	Yeni Mil kənd tam orta məktəbi	Şəfəq qəsəbə tam orta məktəbi	Şərq kənd tam orta məktəbi	I Şahsevən kənd 2 saylı tam orta məktəbi
Laçın rayonu	Təzəkənd kənd tam orta məktəbi	Kamallı kənd tam orta məktəbi	Kaha kənd tam orta məktəbi	Minkənd kənd tam orta məktəbi	Vağazın kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Kamallı kənd tam orta məktəbi	Kamallı kənd tam orta məktəbi	Hacısamli kənd tam orta məktəbi	33 saylı tam orta məktəb
Zəngilan rayonu	9 saylı tam orta məktəb	3 saylı tam orta məktəb	9 saylı tam orta məktəb	11 saylı tam orta məktəb	9 saylı tam orta məktəb	20 saylı tam orta məktəb	9 saylı tam orta məktəb	19 saylı tam orta məktəb	24 saylı tam orta məktəb
Şirvan şəhəri	9 saylı şəhər tam orta məktəbi	4 saylı şəhər tam orta məktəbi	9 saylı şəhər tam orta məktəbi	21 saylı şəhər tam orta məktəbi	21 saylı şəhər tam orta məktəbi	20 saylı şəhər tam orta məktəbi	21 saylı şəhər tam orta məktəbi	9 saylı şəhər tam orta məktəbi	3 saylı şəhər tam orta məktəbi
Hacıqabul rayonu	Navahı qəsəbə 1 saylı tam orta məktəbi	Navahı qəsəbə 1 saylı tam orta məktəbi	Pirsaat qəsəbə tam orta məktəbi	Pirsaat qəsəbə tam orta məktəbi	Navahı qəsəbə 1 saylı tam orta məktəbi	Rəncbər kənd tam orta məktəbi	4 saylı şəhər tam orta məktəbi	5 saylı şəhər tam orta məktəbi	3 saylı şəhər tam orta məktəbi
Sabirabad rayonu	Yenikənd kənd tam orta məktəbi	Qəzli kənd tam orta məktəbi	Yenikənd kənd tam orta məktəbi	Yenikənd kənd tam orta məktəbi	Yenikənd kənd tam orta məktəbi	Ulacalı kənd tam orta məktəbi	Qəzli kənd tam orta məktəbi	Cavad kənd 2 saylı tam orta məktəbi	8 saylı şəhər tam orta məktəbi
Biləsuvar rayonu	Zəhmətabad kənd tam orta məktəbi	Zəhmətabad kənd tam orta məktəbi	Yuxarı Cürəli kənd tam orta məktəbi	Yuxarı Cürəli kənd tam orta məktəbi	Yuxarı Cürəli kənd tam orta məktəbi	Bağbanlar kənd tam orta məktəbi	Aşağı Cürəli kənd tam orta məktəbi	Bəydili kənd tam orta məktəbi	K.Ağayev adına Şəhər internat orta məktəbi
Neftçala rayonu	Aşağı Surra kənd tam orta məktəbi	Bankə qəsəbə 1 saylı tam orta məktəbi	4 saylı şəhər tam orta məktəbi	Xolqaraqaşlı kənd tam orta məktəbi	4 saylı şəhər tam orta məktəbi	Qədimkənd kənd tam orta məktəbi	Bankə qəsəbə 1 saylı tam orta məktəbi	Aşağı Surra kənd tam orta məktəbi	Yuxarı Qaraymanlı kənd tam orta məktəbi
Salyan rayonu	Marışlı kənd tam orta məktəbi	Ərəbqardaşbəyli kənd tam orta məktəbi	Yuxarı Xalac kənd 2 saylı tam orta məktəbi	6 saylı şəhər tam orta məktəbi	Yuxarı Xalac kənd 2 saylı tam orta məktəbi	4 saylı şəhər tam orta məktəbi	3 saylı şəhər tam orta məktəbi	4 saylı şəhər tam orta məktəbi	3 saylı şəhər tam orta məktəbi
Saatlı rayonu	Dədə Qorqud kənd tam orta məktəbi	Əlisultanlı kənd tam orta məktəbi	Əhmədbəyli kənd tam orta məktəbi	Dədə Qorqud kənd tam orta məktəbi	Dədə Qorqud kənd tam orta məktəbi	Qarayevkənd kənd tam orta məktəbi	Qaracalar kənd tam orta məktəbi	Dədə Qorqud kənd tam orta məktəbi	Dədə Qorqud kənd tam orta məktəbi
Lənkəran rayonu	Veravul kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Veravul kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Bəlton kənd tam orta məktəbi	Aşağı Nüvədi qəsəbə tam orta məktəbi	Aşağı Nüvədi qəsəbə tam orta məktəbi	Şağlaser kənd tam orta məktəbi	Gərmətük qəsəbə tam orta məktəbi	Şıxəkəran kənd tam orta məktəbi	Veravul kənd 1 saylı tam orta məktəbi

Cədvəl 6.25 (ardı)

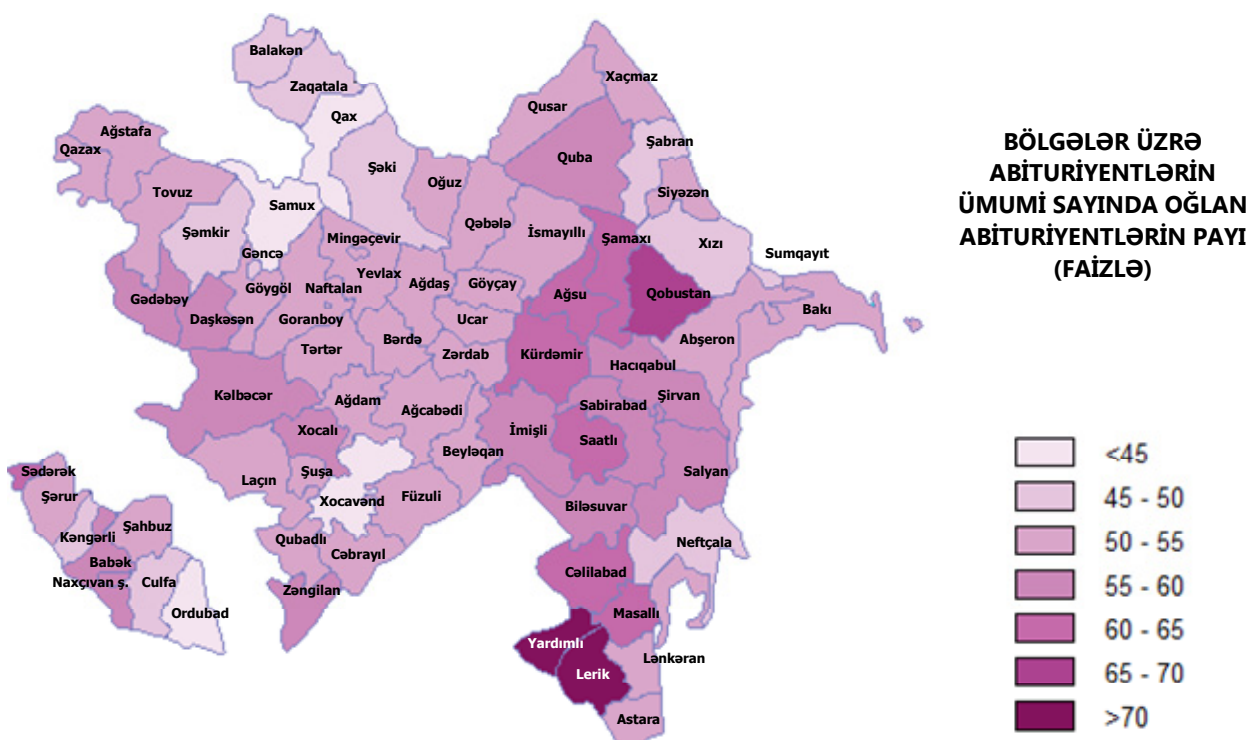
B Ö L G Ə	Ana dili	Ədəbiyyat	Riyaziyyat	Fizika	Kimya	Biologiya	Tarix	Coğrafiya	İngilis dili
Astara rayonu	Kijəbə qəsəbə tam orta məktəbi	Ərçivan kənd 4 saylı tam orta məktəbi	Ərçivan qəsəbə 1 saylı tam orta məktəb	Pensər kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Pensər kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Pensər kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Ərçivan kənd 4 saylı tam orta məktəbi	1 saylı şəhər tam orta məktəbi	Kakalos kənd 1 saylı tam orta məktəbi
Lerik rayonu	Veri kənd tam orta məktəbi	Pirasora kənd tam orta məktəbi	Monidigah kənd tam orta məktəbi	Monidigah kənd tam orta məktəbi	Monidigah kənd tam orta məktəbi	Vizəzəmin kənd tam orta məktəbi	Pirasora kənd tam orta məktəbi	Blaband kənd tam orta məktəbi	Soru kənd tam orta məktəbi
Yardımlı rayonu	Astanlı kənd tam orta məktəbi	Astanlı kənd tam orta məktəbi	Vəlixanlı kənd tam orta məktəbi	Bərcan kənd tam orta məktəbi	Vəlixanlı kənd tam orta məktəbi		Astanlı kənd tam orta məktəbi	Bozayran kənd tam orta məktəbi	Çayüzü kənd tam orta məktəbi
Cəlilabad rayonu	Sabirabad kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Sabirabad kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Sabirabad kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Üçtəpə kənd tam orta məktəbi	Sərhədabada kənd tam orta məktəbi	Şorbaçı kənd tam orta məktəbi	Sabirabad kənd 1 saylı tam orta məktəbi	Günəşli kənd 2 saylı tam orta məktəbi	Sabirabad kənd 1 saylı tam orta məktəbi
Masallı rayonu	Hişkədərə kənd tam orta məktəbi	Həsənli kənd tam orta məktəbi	Binə Xocavar kənd tam orta məktəbi	Miyənkü kənd tam orta məktəbi	Binə Xocavar kənd tam orta məktəbi	Təzəkənd kənd tam orta məktəbi	Çaxırlı kənd tam orta məktəbi	Binə Xocavar kənd tam orta məktəbi	Köçəkli kənd tam orta məktəbi
Quba rayonu	Kələnov kənd tam orta məktəbi	1 saylı şəhər tam orta məktəbi	Pirvahid kənd tam orta məktəbi	Yenikənd kənd tam orta məktəbi	Qəçrəş kənd tam orta məktəbi	Susay kənd tam orta məktəbi	Barlı kənd tam orta məktəbi	Digah kənd tam orta məktəbi	1 saylı şəhər tam orta məktəbi
Qusar rayonu	Zindanmur uq kənd tam orta məktəbi		Həsənqala kənd tam orta məktəbi	Zindanmur uq kənd tam orta məktəbi	Yuxarı Zeyxur kənd tam orta məktəbi	Yuxarı Zeyxur kənd tam orta məktəbi	1 saylı şəhər tam orta məktəbi	6 saylı şəhər tam orta məktəbi	6 saylı şəhər tam orta məktəbi
Xaçmaz rayonu	Palıdlı kənd tam orta məktəbi	Həsənqala kənd tam orta məktəbi	Yeni Həyat kənd tam orta məktəbi	Yeni Həyat kənd tam orta məktəbi	Yeni Həyat kənd tam orta məktəbi	8 saylı şəhər tam orta məktəbi	Çarxı kənd tam orta məktəbi	8 saylı şəhər tam orta məktəbi	Həsənqala kənd tam orta məktəbi
Şabran rayonu	Pirəmisən kənd tam orta məktəbi	Pirəmisən kənd tam orta məktəbi	Pirəmisən kənd tam orta məktəbi	Pirəmisən kənd tam orta məktəbi	Pirəmisən kənd tam orta məktəbi	1 saylı şəhər tam orta məktəbi	Padar kənd tam orta məktəbi	Ağbaş kənd tam orta məktəbi	
Siyəzən rayonu	2 saylı şəhər tam orta məktəbi	3 saylı şəhər tam orta məktəbi	Böyük Həmyə kənd tam orta məktəbi	2 saylı şəhər tam orta məktəbi	2 saylı şəhər tam orta məktəbi	1 saylı şəhər tam orta məktəbi	1 saylı şəhər tam orta məktəbi	1 saylı şəhər tam orta məktəbi	3 saylı şəhər tam orta məktəbi

**SON 12 İLİN NƏTİCƏLƏRİNƏ GÖRƏ BÖLGƏLƏRİN
FƏNLƏR ÜZRƏ FƏRQLƏNƏN ÜMUMTƏHSİL MƏKTƏBLƏRİ (rus bölməsi)***

B Ö L G Ə	Ana dili	Ədəbiyyat	Riyaziyyat	Fizika	Kimya	Biologiya	Tarix	Coğrafiya	İngilis dili
Bakı ş. Yasamal rayonu	225 sayılı tam orta məktəb	225 sayılı tam orta məktəb	225 sayılı tam orta məktəb	60 sayılı tam orta məktəb	60 sayılı tam orta məktəb	167 sayılı tam orta məktəb	225 sayılı tam orta məktəb	225 sayılı tam orta məktəb	225 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Binəqədi rayonu	300 sayılı tam orta məktəb	248 sayılı tam orta məktəb	157 sayılı tam orta məktəb	102 sayılı tam orta məktəb	102 sayılı tam orta məktəb	300 sayılı tam orta məktəb	248 sayılı tam orta məktəb	300 sayılı tam orta məktəb	102 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Səbail rayonu	189-190 sayılı tam orta məktəb	189-190 sayılı tam orta məktəb	189-190 sayılı tam orta məktəb	189-190 sayılı tam orta məktəb	189-190 sayılı tam orta məktəb	236 sayılı tam orta məktəb	189-190 sayılı tam orta məktəb	189-190 sayılı tam orta məktəb	219 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Xətai rayonu	27 sayılı tam orta məktəb	17 sayılı tam orta məktəb	269 sayılı tam orta məktəb	245 sayılı tam orta məktəb	27 sayılı tam orta məktəb	245 sayılı tam orta məktəb	25 sayılı tam orta məktəb	59 sayılı tam orta məktəb	27 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Xəzər rayonu	230 sayılı tam orta məktəb	230 sayılı tam orta məktəb	149 sayılı tam orta məktəb	230 sayılı tam orta məktəb	26 sayılı tam orta məktəb		181 sayılı tam orta məktəb	216 sayılı tam orta məktəb	181 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Nərimanov rayonu	207 sayılı tam orta məktəb	82 sayılı tam orta məktəb	82 sayılı tam orta məktəb	207 sayılı tam orta məktəb	82 sayılı tam orta məktəb	258 sayılı tam orta məktəb	47 sayılı tam orta məktəb	82 sayılı tam orta məktəb	82 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Suraxanı rayonu	278 sayılı tam orta məktəb	275 sayılı tam orta məktəb	87 sayılı tam orta məktəb	87 sayılı tam orta məktəb	76 sayılı tam orta məktəb	275 sayılı tam orta məktəb	275 sayılı tam orta məktəb	275 sayılı tam orta məktəb	278 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Sabunçu rayonu	74 sayılı tam orta məktəb	90 sayılı tam orta məktəb	94 sayılı tam orta məktəb	169 sayılı tam orta məktəb	94 sayılı tam orta məktəb		169 sayılı tam orta məktəb	81 sayılı tam orta məktəb	94 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Nəsimi rayonu	1 sayılı tam orta məktəb	42 sayılı tam orta məktəb	1 sayılı tam orta məktəb	151 sayılı tam orta məktəb	23 sayılı tam orta məktəb	211 sayılı tam orta məktəb	5 sayılı tam orta məktəb	23 sayılı tam orta məktəb	23 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Qaradağ rayonu	273 sayılı tam orta məktəb	233 sayılı tam orta məktəb	274 sayılı tam orta məktəb	139 sayılı tam orta məktəb	274 sayılı tam orta məktəb		233 sayılı tam orta məktəb	139 sayılı tam orta məktəb	139 sayılı tam orta məktəb
Bakı ş. Nizami rayonu	145 sayılı tam orta məktəb	214 sayılı tam orta məktəb	210 sayılı tam orta məktəb	145 sayılı tam orta məktəb	10 sayılı tam orta məktəb	145 sayılı tam orta məktəb	10 sayılı tam orta məktəb	210 sayılı tam orta məktəb	145 sayılı tam orta məktəb
Gəncə şəhəri	4 sayılı şəhər tam orta məktəbi	29 sayılı şəhər tam orta məktəbi	4 sayılı şəhər tam orta məktəbi	4 sayılı şəhər tam orta məktəbi	4 sayılı şəhər tam orta məktəbi	29 sayılı şəhər tam orta məktəbi	11 sayılı şəhər tam orta məktəbi	4 sayılı şəhər tam orta məktəbi	4 sayılı şəhər tam orta məktəbi
Sumqayıt şəhəri	11 sayılı tam orta məktəb	1 sayılı tam orta məktəb	1 sayılı tam orta məktəb	11 sayılı tam orta məktəb	11 sayılı tam orta məktəb	11 sayılı tam orta məktəb	11 sayılı tam orta məktəb	1 sayılı tam orta məktəb	1 sayılı tam orta məktəb

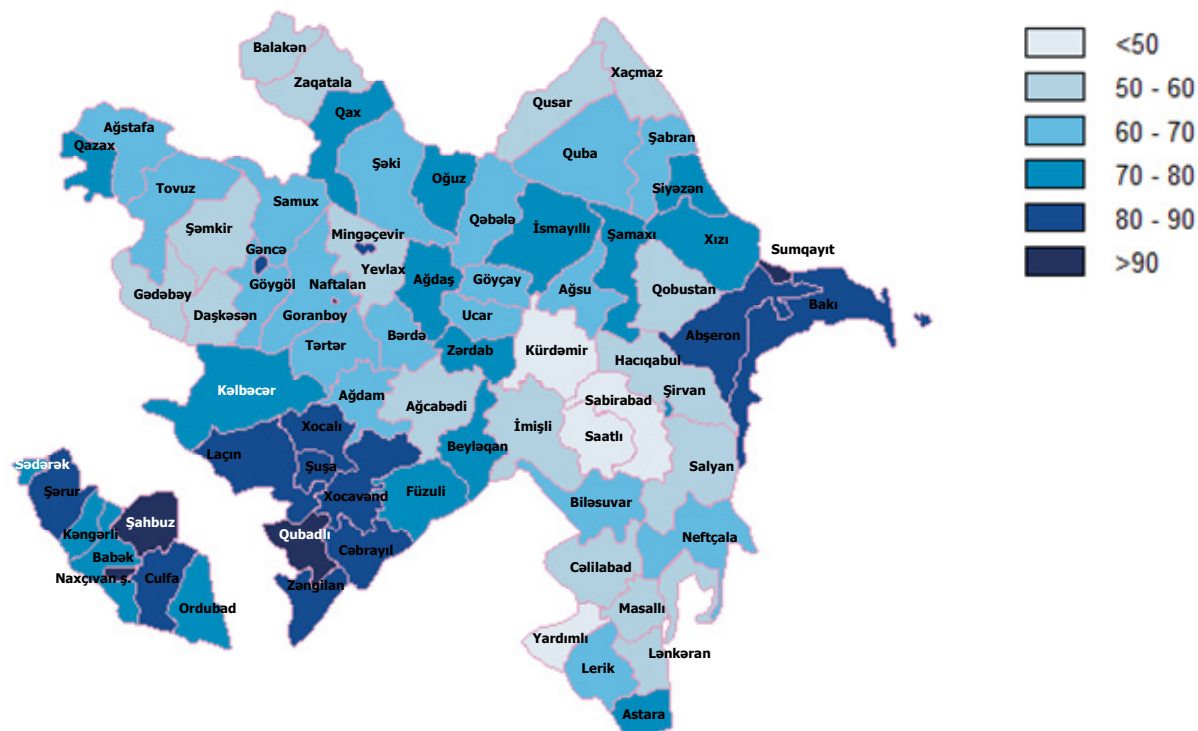
* Təhlil aparılarkən lisey və gimnaziyaların məzunlarının nəticələri nəzərə alınmayıb.

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ OĞLAN VƏ QIZ ABİTURİYENTLƏRİN NİSBİ SAYI

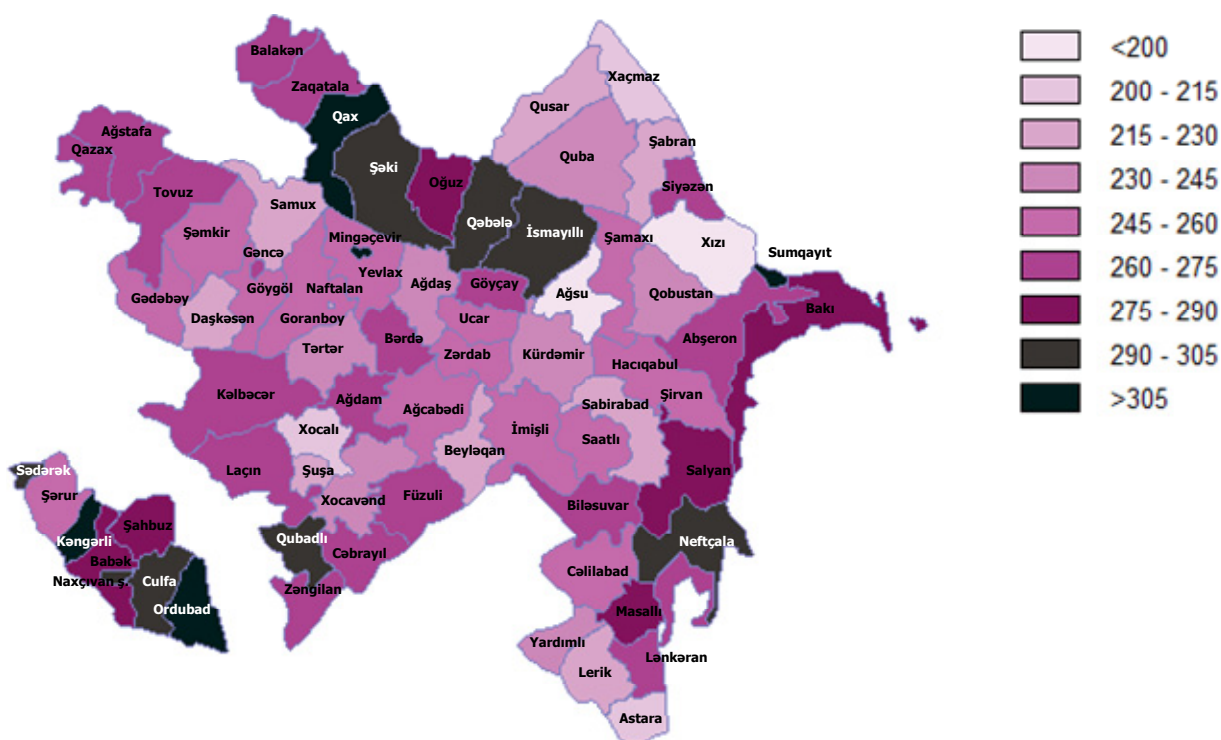
Şəkil 6.17

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ 2018-Cİ İL MƏZUNLARININ QƏBUL İMTAHANLARINDA İŞTİRAKETMƏ FAİZİ

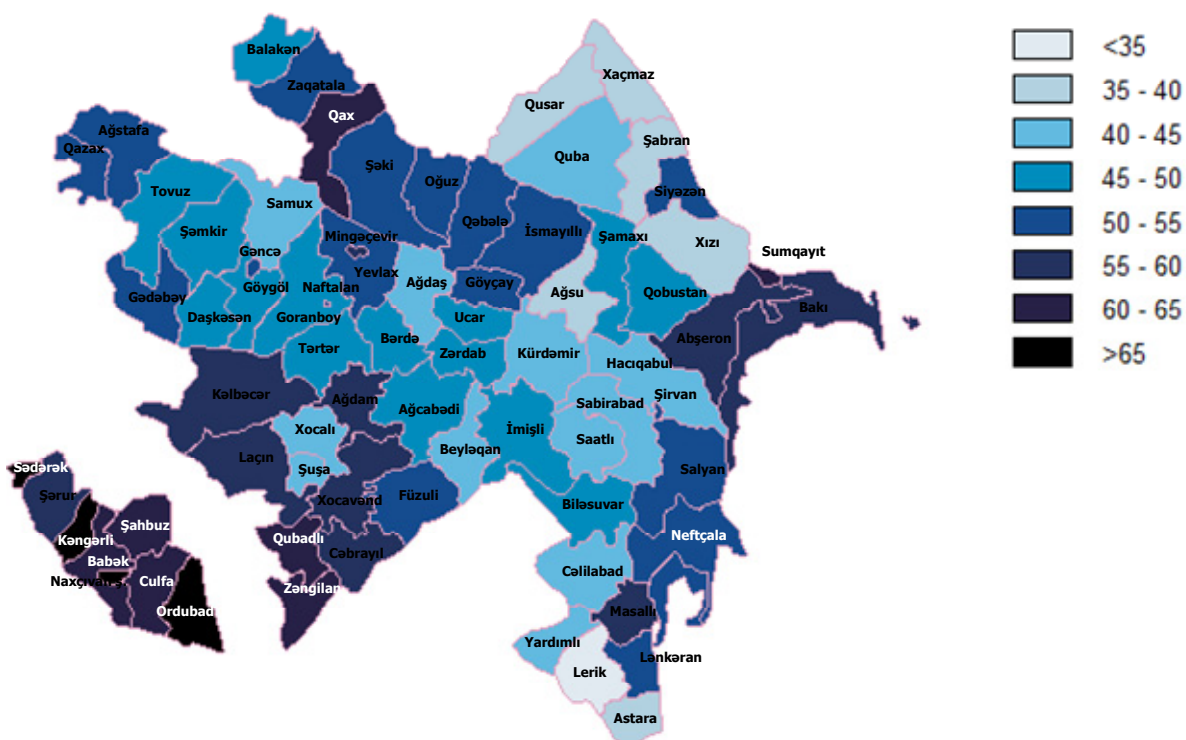
Şəkil 6.18

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ **ORTASTATİSTİK ABİTURİYENTLƏRİN BALLARI**
(2018-Cİ İLİN MƏZUNLARI, I-IV QRUPLAR ÜZRƏ)

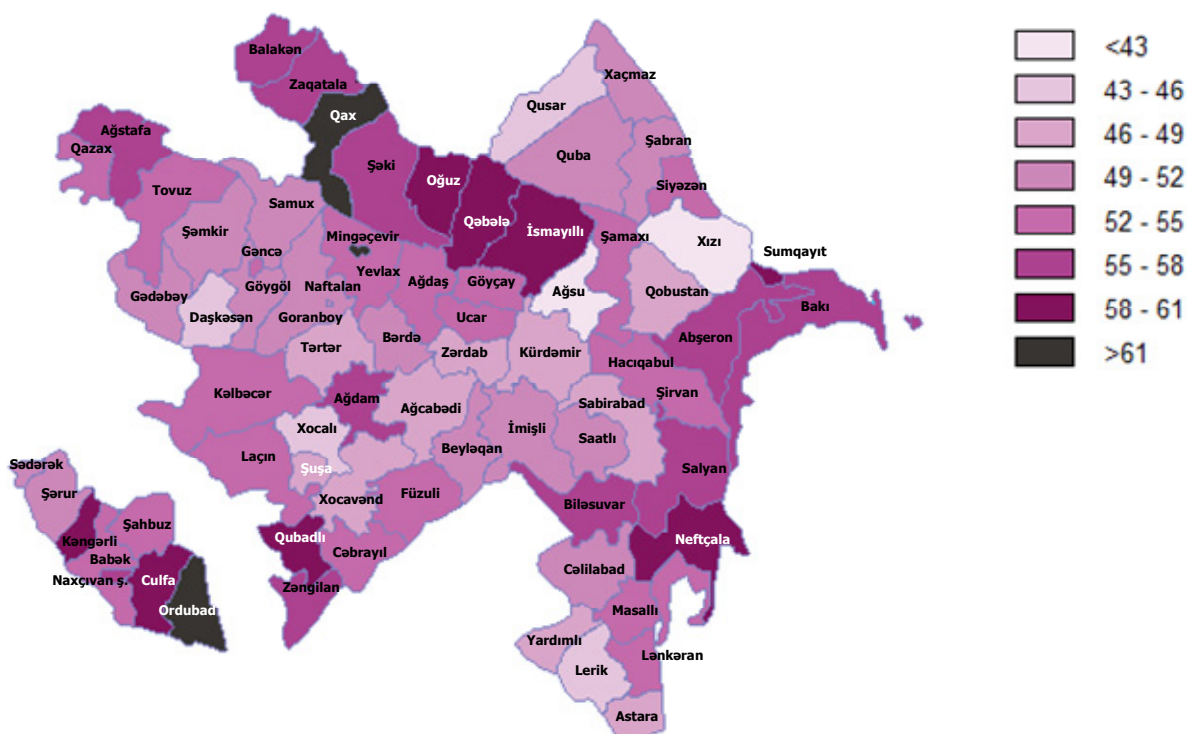
Şəkil 6.19

QƏBUL İMTAHANINDA İŞTİRAK EDƏN 2018-Cİ İL MƏZUNLARININ
ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBULOLMA FAİZİ (BÖLGƏLƏR ÜZRƏ)

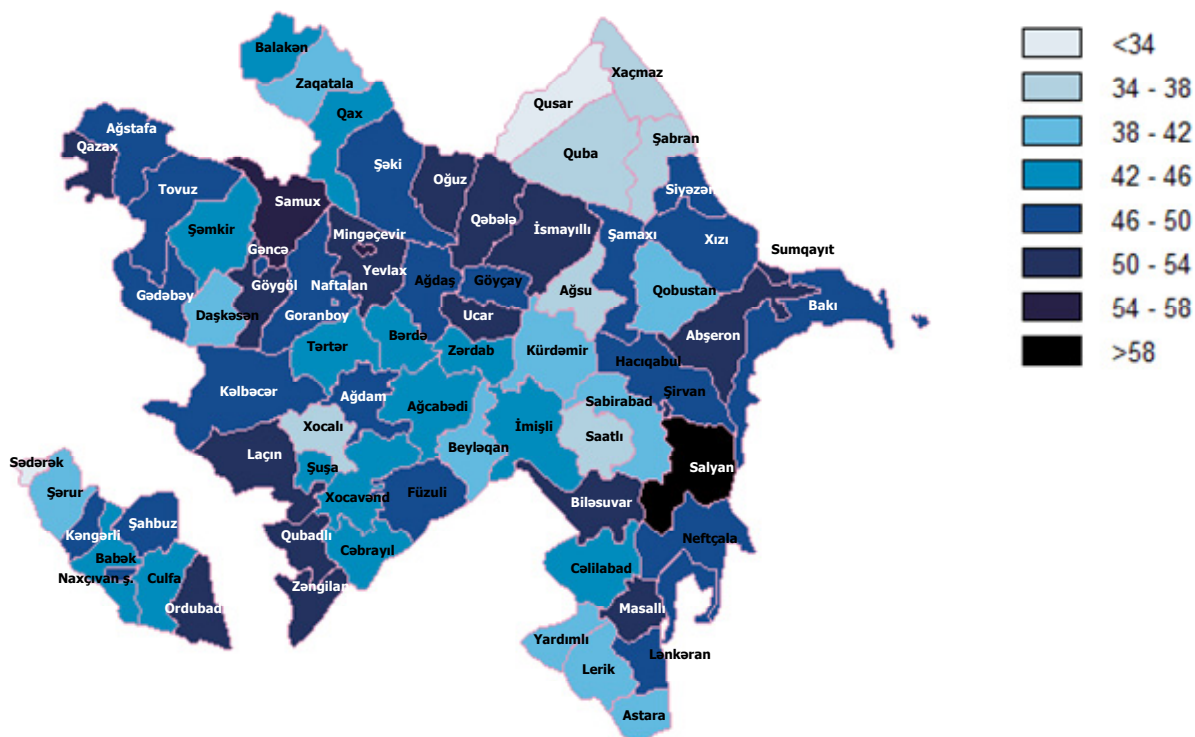
Şəkil 6.20

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ ORTASTATİSTİK ABİTURİYENTLƏRİN **AZƏRBAYCAN DİLİ** FƏNNİNDƏN
DÜZGÜN CAVABLARININ FAİZİ (2018-ci ilin məzunları, Azərbaycan bölməsi)

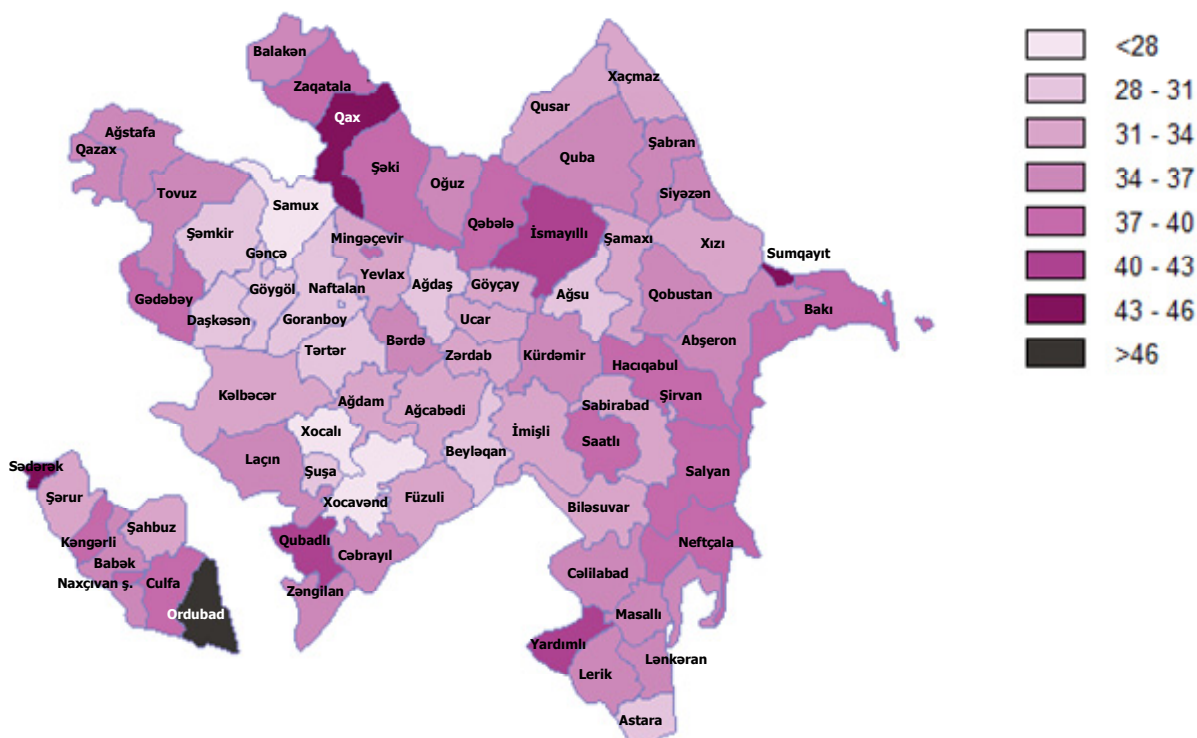
Şəkil 6.21

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ ORTASTATİSTİK ABİTURİYENTLƏRİN **ƏDƏBİYYAT** FƏNNİNDƏN
DÜZGÜN CAVABLARININ FAİZİ (2018-ci ilin məzunları, Azərbaycan bölməsi)

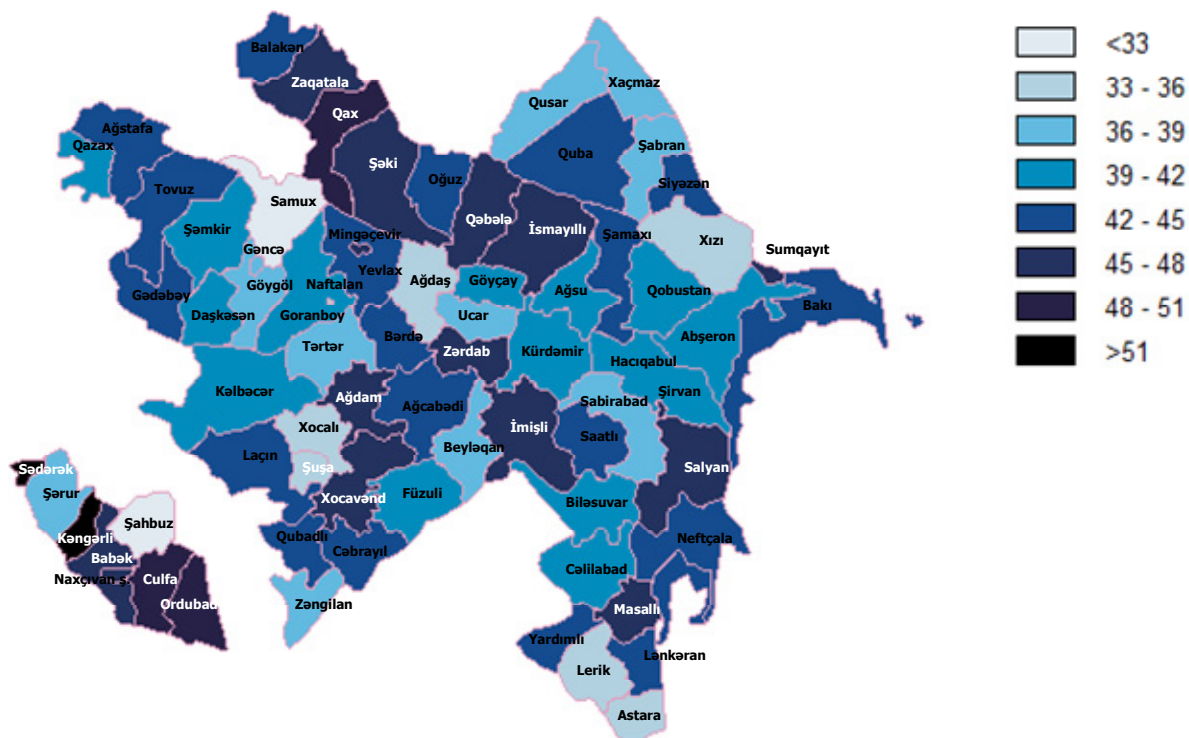
Şəkil 6.22

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ ORTASTATİSTİK ABİTURİYENTLƏRİN **RİYAZİYYAT** FƏNNİNDƏN
DÜZGÜN CAVABLARININ FAİZİ (2018-ci ilin məzunları, Azərbaycan bölməsi)

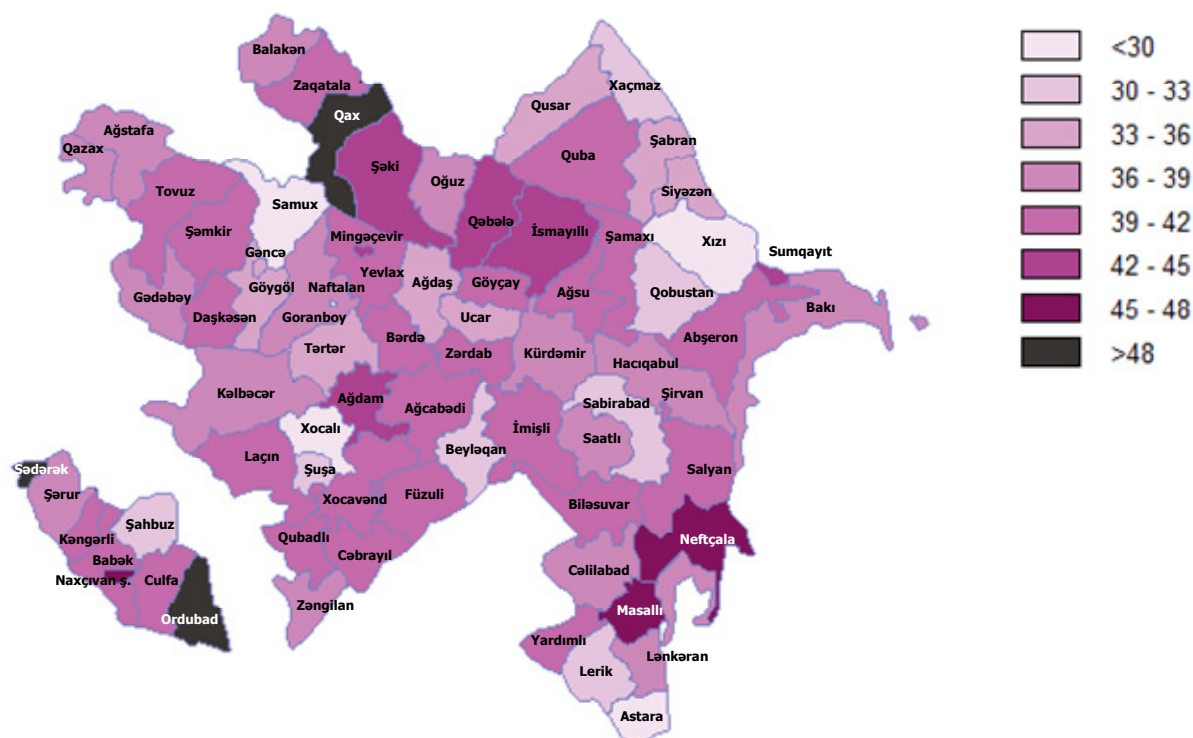
Şəkil 6.23

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ ORTASTATİSTİK ABİTURİYENTLƏRİN **FİZİKA** FƏNNİNDƏN
DÜZGÜN CAVABLARININ FAİZİ (2018-ci ilin məzunları, Azərbaycan bölməsi)

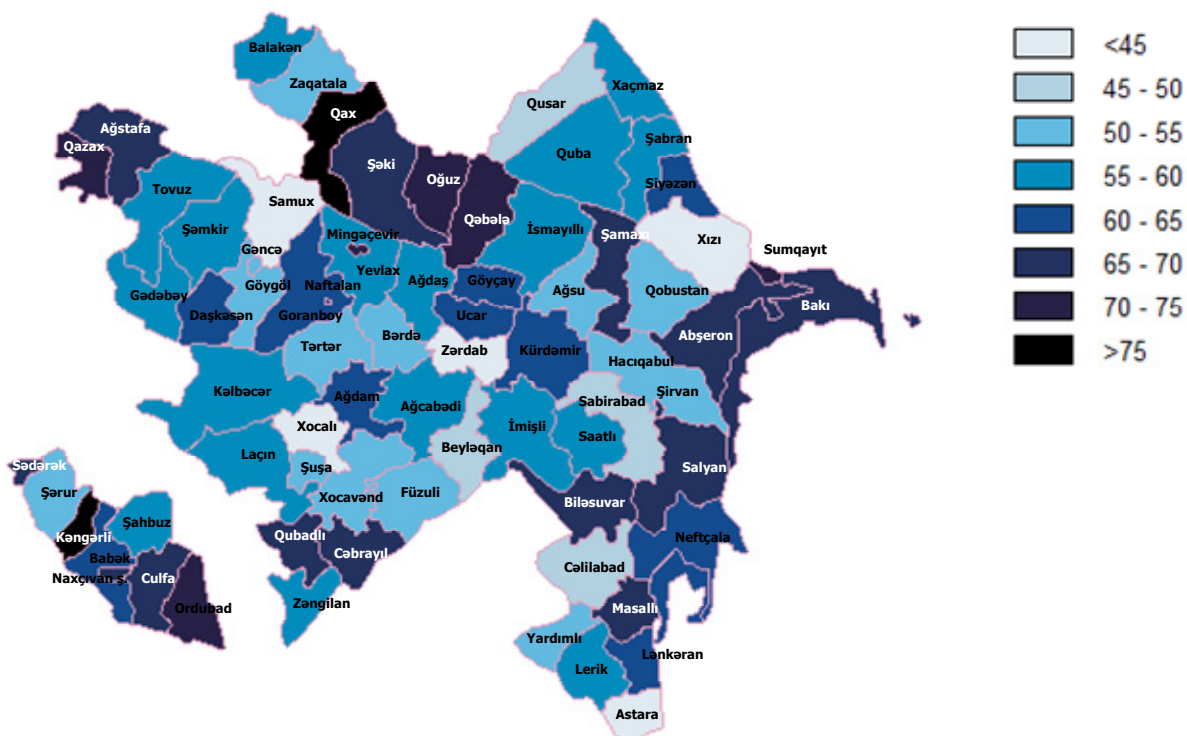
Şəkil 6.24

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ ORTASTATİSTİK ABİTURİYENTLƏRİN **KİMYA** FƏNNİNDƏN
DÜZGÜN CAVABLARININ FAİZİ (2018-ci ilin məzunları, Azərbaycan bölməsi)

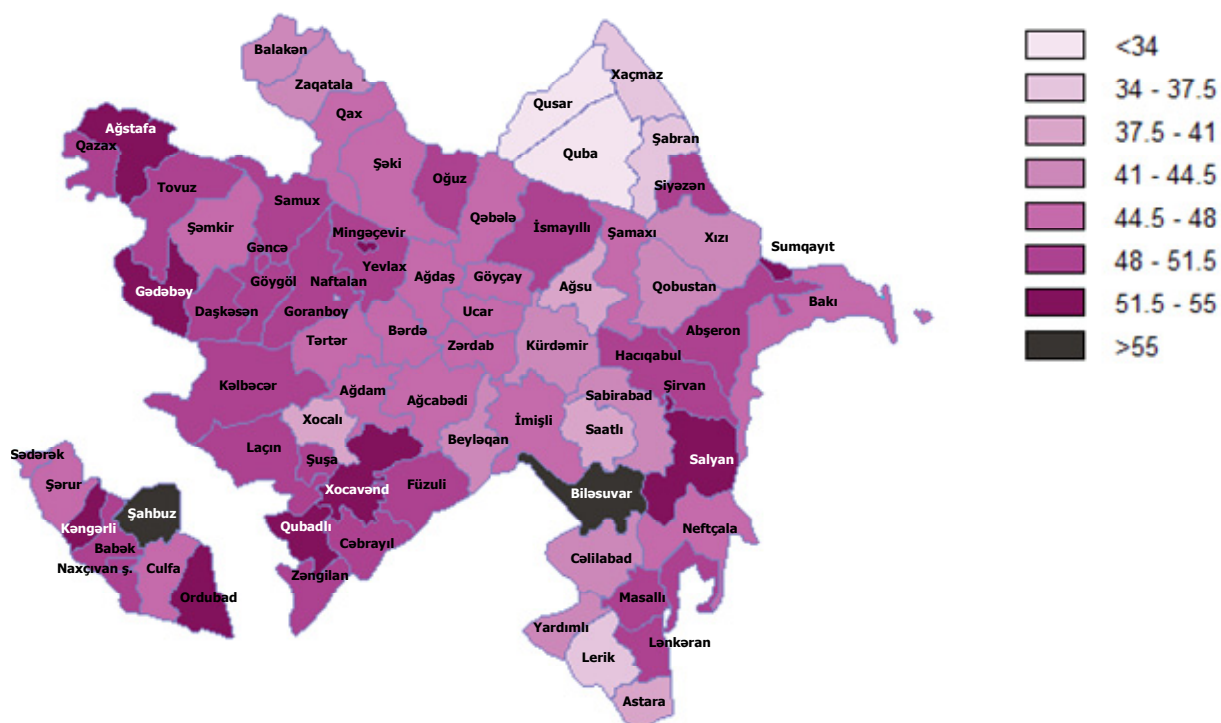
Şəkil 6.25

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ ORTASTATİSTİK ABİTURİYENTLƏRİN **BİOLOGİYA** FƏNNİNDƏN
DÜZGÜN CAVABLARININ FAİZİ (2018-ci ilin məzunları, Azərbaycan bölməsi)

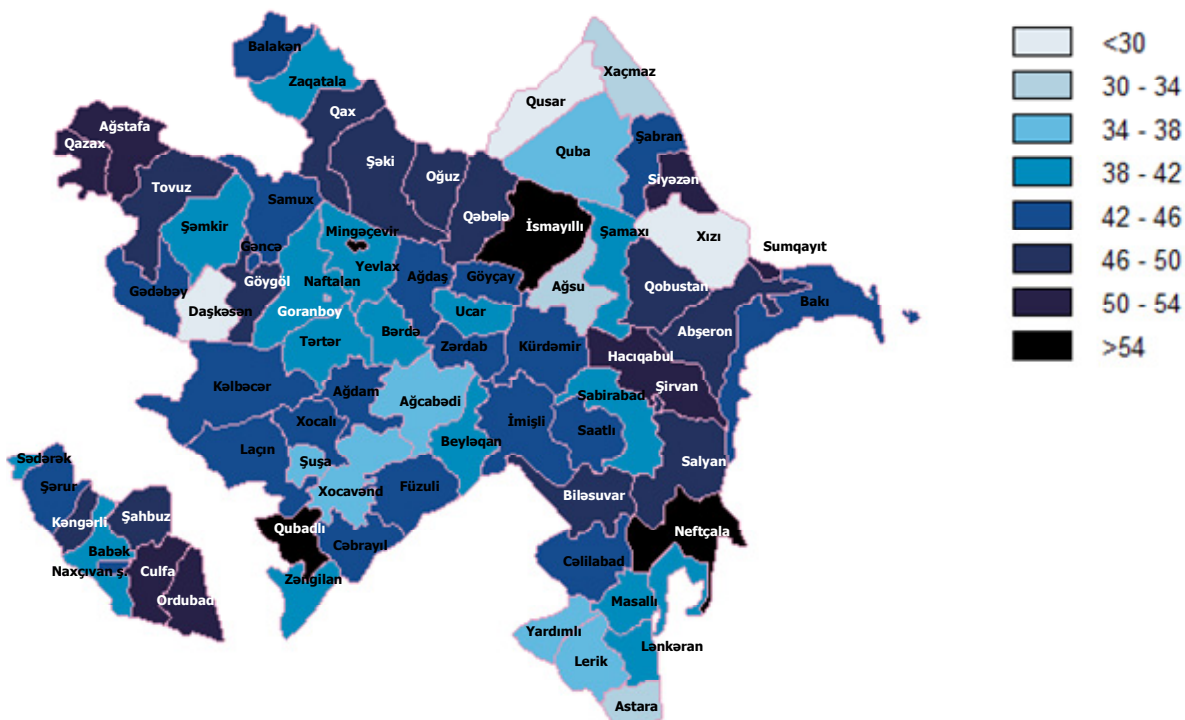
Şəkil 6.26

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ ORTASTATİSTİK ABİTURİYENTLƏRİN **TARİX** FƏNNİNDƏN
DÜZGÜN CAVABLARININ FAİZİ (2018-ci ilin məzunları, Azərbaycan bölməsi)

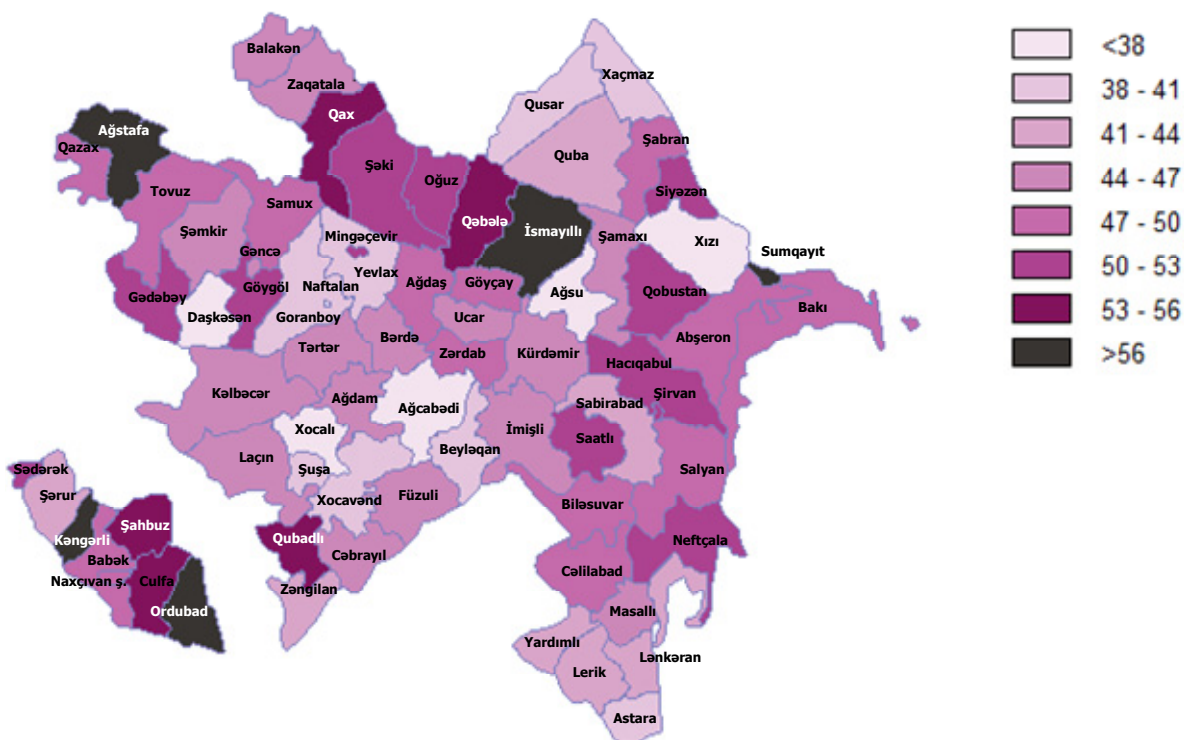
Şəkil 6.27

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ ORTASTATİSTİK ABİTURİYENTLƏRİN **AZƏRBAYCAN TARİXİ** FƏNNİNDƏN
DÜZGÜN CAVABLARININ FAİZİ (2018-ci ilin məzunları, Azərbaycan bölməsi)

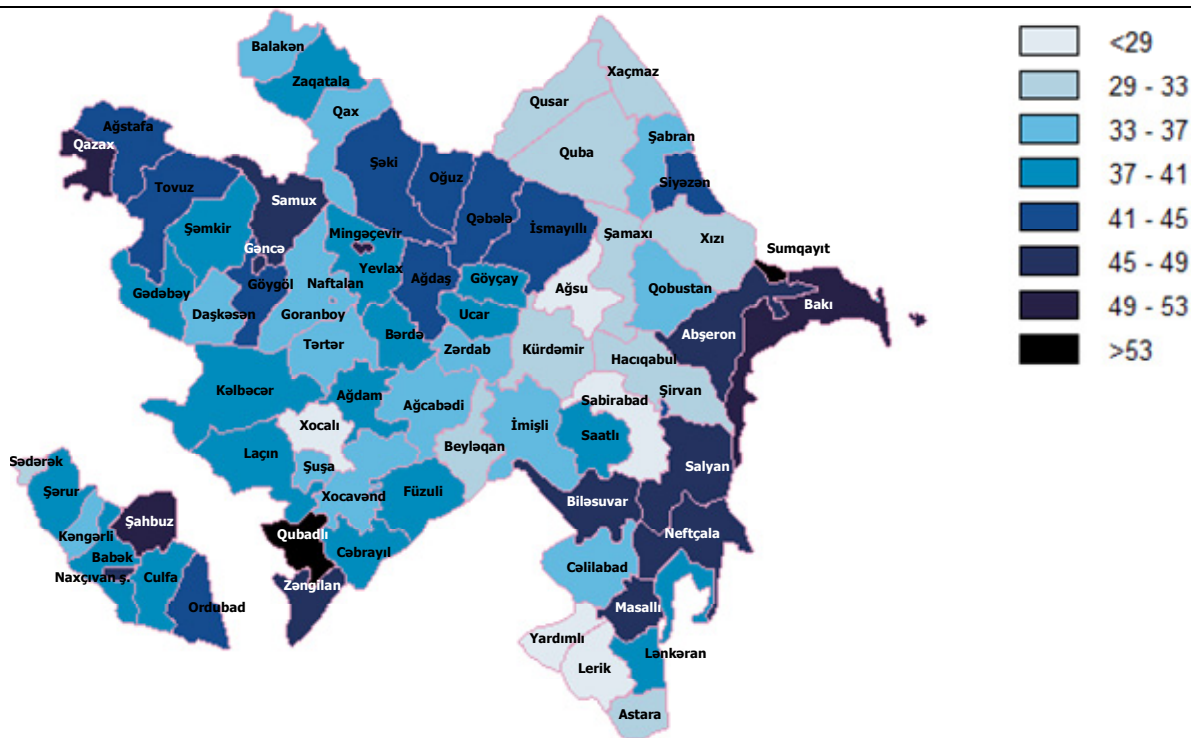
Şəkil 6.28

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ ORTASTATİSTİK ABİTURİYENTLƏRİN **COĞRAFIYA** FƏNNİNDƏN
DÜZGÜN CAVABLARININ FAİZİ (2018-ci ilin məzunları, Azərbaycan bölməsi)

Şəkil 6.29

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ ORTASTATİSTİK ABİTURİYENTLƏRİN **İNGİLİS DİLİ** FƏNNİNDƏN
DÜZGÜN CAVABLARININ FAİZİ (2018-ci ilin məzunları, Azərbaycan bölməsi)

Şəkil 6.30

2018-Cİ İL MƏZUNLARININ DÖVLƏT VƏ ÖZƏL ALI TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBULOLMA GÖSTƏRİCİLƏRİ

№	TƏHSİL ŞÖBƏSİ (İDARƏSİ)	Məzun- ların ümumi sayı	Attestat alan məzunla- rın ümumi sayı	Abituri- yentlərin ümumi sayı	Ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan abituriyentlərin sayı				
					Dövlət		Özəl		CƏMİ
					dövlət sifarişi əs.	ödənişli əs.	dövlət sifarişi əs.	ödənişli əs.	
1	Bakı şəhəri	19722	19533	17468	3195	5902	87	1266	10450
2	Sumqayıt şəhəri	2805	2764	2537	697	831	16	96	1640
3	Gəncə şəhəri	2377	2348	1991	382	632	5	25	1044
4	Abşeron rayonu	2203	2179	1933	370	584	12	150	1116
5	Liseylər (TN tabeli və özəl)	2170	2164	1813	526	713	14	99	1352
6	Şəki rayonu	1733	1706	1213	286	277	18	52	633
7	Şəmkir rayonu	1816	1716	1068	151	301	3	48	503
8	Tovuz rayonu	1542	1524	1019	204	238	2	27	471
9	Ağdam rayonu	1452	1407	1015	107	428	3	38	576
10	Lənkəran rayonu	1728	1658	1004	153	338	3	22	516
11	Quba rayonu	1348	1327	931	120	206	3	65	394
12	Kəlbəcər rayonu	1186	1154	887	82	386	2	23	493
13	Xaçmaz rayonu	1520	1496	854	83	195	0	44	322
14	Bərdə rayonu	1228	1197	851	110	264	2	34	410
15	Füzuli rayonu	1118	1102	829	50	371	1	15	437
16	Masallı rayonu	1483	1398	816	150	242	5	58	455
17	Cəlilabad rayonu	1582	1512	815	104	211	3	45	363
18	Qəbələ rayonu	1191	1164	807	215	170	11	33	429
19	Laçın rayonu	953	940	783	75	351	1	35	462
20	Ağcabədi rayonu	1210	1138	699	78	191	1	48	318
21	Mingəçevir şəhəri	805	799	687	133	252	3	17	405
22	Salyan rayonu	1132	1059	655	148	175	1	33	357
23	Naxçıvan şəhəri	713	713	650	137	278	0	77	492
24	Zaqatala rayonu	1136	1127	625	113	177	9	35	334
25	Göyçay rayonu	975	969	606	114	168	1	35	318
26	Yevlax rayonu	1078	1022	604	116	166	3	25	310
27	Sabirabad rayonu	1428	1318	593	68	122	2	47	239
28	Goranboy rayonu	877	862	583	114	144	0	8	266
29	Şirvan şəhəri	757	723	576	106	165	4	33	308
30	İmişli rayonu	1099	999	557	63	148	1	46	258
31	Ağdaş rayonu	780	775	553	92	125	4	10	231
32	Cəbrayıl rayonu	679	659	551	48	244	1	22	315
33	İsmayilli rayonu	765	753	545	142	113	10	22	287
34	Astara rayonu	768	758	541	52	124	1	20	197
35	Biləsuvar rayonu	845	805	535	97	125	6	16	244
36	Ağstafa rayonu	739	739	510	118	134	1	3	256
37	Beyləqan rayonu	718	714	507	54	138	1	26	219
38	Qazax rayonu	681	678	506	111	153	1	9	274
39	Şamaxı rayonu	645	632	503	54	155	1	26	236
40	Şərur rayonu	580	579	492	51	171	1	51	274
41	Qusar rayonu	859	846	491	58	98	6	19	181
42	Kürdəmir rayonu	910	886	453	70	99	3	28	200
43	Göygöl rayonu	651	636	451	75	124	2	4	205
44	Ucar rayonu	716	704	449	89	91	3	23	206
45	Balakən rayonu	758	758	442	69	106	2	31	208
46	Gədəbəy rayonu	747	733	436	68	130	2	24	224
47	Qubadlı rayonu	457	452	431	58	186	0	25	269
48	Zəngilan rayonu	461	454	407	55	174	0	24	253
49	Babək rayonu	530	530	398	55	143	0	49	247

Cədvəl 6.27 (ardı)

№	TƏHSİL ŞÖBƏSİ (İDARƏSİ)	Məzun- ların ümumi sayı	Attestat alan məzunla- rın ümumi sayı	Abituri- yentlərin ümumi sayı	Ali təhsil müəssisələrinə qəbul olan abituriyentlərin sayı				
					Dövlət		Özəl		CƏMİ
					dövlət sifariş əs.	ödənişli əs.	dövlət sifariş əs.	ödənişli əs.	
50	Tərtər rayonu	607	589	396	57	112	0	15	184
51	Neftçala rayonu	624	622	382	97	89	2	16	204
52	Saatlı rayonu	724	702	361	55	72	1	23	151
53	Ağsu rayonu	543	526	343	32	63	2	26	123
54	Şabran rayonu	512	502	343	48	64	3	14	129
55	Oğuz rayonu	449	449	334	76	82	1	10	169
56	Zərdab rayonu	447	447	315	43	87	4	19	153
57	Lerik rayonu	471	464	300	32	59	0	13	104
58	Samux rayonu	457	451	299	48	72	1	4	125
59	Qax rayonu	475	473	297	107	58	4	11	180
60	Culfa rayonu	354	354	286	58	89	0	27	174
61	Siyəzən rayonu	379	378	284	65	65	3	13	146
62	Yardımlı rayonu	623	573	282	50	61	1	12	124
63	Hacıqabul rayonu	407	406	225	42	49	0	8	99
64	Qobustan rayonu	332	328	191	30	47	0	12	89
65	Ordubad rayonu	238	238	185	45	75	1	24	145
66	Şuşa rayonu	160	158	138	9	48	2	3	62
67	Kəngərli rayonu	163	163	119	16	53	1	12	82
68	Şahbuz rayonu	128	128	117	20	40	0	14	74
69	Xocavənd rayonu	119	117	104	11	42	0	8	61
70	Daşkəsən rayonu	188	188	95	16	23	0	5	44
71	Xızı rayonu	110	110	85	8	19	1	5	33
72	Xocalı rayonu	99	99	84	1	35	0	1	37
73	Respublika Olimpiya İdman liseyləri	84	82	75	2	9	0	0	11
74	Naftalan şəhəri	63	62	57	9	18	0	2	29
75	Sədərək rayonu	74	74	55	18	8	3	10	39
	Cəmi	82486	80792	60422	10661	18698	291	3318	32968

Cədvəl 6.28

**DÖVLƏT VƏ ÖZƏL ALI TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBUL OLAN
ABİTURIYENTLƏRİN SAYI HAQQINDA MƏLUMAT (bölgələr üzrə)**

№	B Ö L G Ə	İmtahanda, müsabiqədə iştirak edən və qəbul olan abituriyentlərin sayı			Dövlət ali təhsil müəssisələri üzrə müsabiqədə iştirak edənlərin və qəbul olanların sayı				Özəl ali təhsil müəssisələri üzrə müsabiqədə iştirak edənlərin və qəbul olanların sayı			
					dövlət sifariş əsasında		ödənişli əsaslarla		dövlət sifariş əsasında		ödənişli əsaslarla	
1	Bakı şəhəri	25975	15490	13901	7910	3952	12437	7974	986	113	5127	1862
2	Sumqayıt şəhəri	3274	2087	1891	1240	738	1561	1005	145	16	465	132
3	Gəncə şəhəri	2829	1477	1286	853	437	1244	813	51	5	172	31
4	Abşeron rayonu	2526	1470	1325	758	391	1165	700	105	14	498	220
5	Şəki rayonu	1557	883	771	584	321	611	356	96	19	181	75
6	Ağdam rayonu	1419	808	712	305	123	739	538	28	3	165	48
7	Lənkəran rayonu	1369	722	616	365	157	625	421	33	3	181	35
8	Quba rayonu	1369	615	517	287	136	497	286	69	6	263	89
9	Şəmkir rayonu	1353	683	592	371	168	573	360	29	4	175	60
10	Tovuz rayonu	1266	622	550	391	224	459	290	35	3	114	33
11	Bərdə rayonu	1219	620	525	289	130	543	343	36	2	155	50
12	Xaçmaz rayonu	1211	495	418	238	96	416	256	39	1	195	65
13	Cəlilabad rayonu	1174	575	487	240	118	481	292	43	3	232	74
14	Kəlbəcər rayonu	1169	697	596	268	88	652	476	15	2	127	30
15	Füzuli rayonu	1128	593	521	209	54	571	438	5	3	92	26
16	Masallı rayonu	1120	616	553	314	167	491	310	50	5	184	71
17	Laçın rayonu	1074	611	549	223	77	563	423	9	1	133	48
18	Qəbələ rayonu	1017	573	510	383	241	347	207	124	13	121	49

№	B Ö L G Ə	İmtahanda, müsabiqədə iştirak edən və qəbul olan abituriyentlərin sayı			Dövlət ali təhsil müəssisələri üzrə müsabiqədə iştirak edənlərin və qəbul olanların sayı				Özəl ali təhsil müəssisələri üzrə müsabiqədə iştirak edənlərin və qəbul olanların sayı			
					dövlət sifarişə əsasında		ödənişli əsaslarla		dövlət sifarişə əsasında		ödənişli əsaslarla	
19	Naxçıvan şəhəri	999	624	583	403	153	566	331	63	1	316	98
20	Ağcabədi rayonu	966	495	417	239	88	430	262	26	1	187	66
21	Mingəçevir şəhəri	884	542	466	286	141	439	296	25	3	77	26
22	Salyan rayonu	851	486	434	298	171	330	216	29	1	130	46
23	Yevlax rayonu	799	410	368	232	123	329	210	21	4	88	31
24	Göyçay rayonu	793	413	375	232	129	292	197	23	3	115	46
25	Şirvan şəhəri	788	449	385	234	120	357	210	32	4	147	51
26	Sabirabad rayonu	787	356	298	175	79	278	155	24	2	141	62
27	Şərur rayonu	785	410	360	222	70	382	216	64	1	258	73
28	Zaqatala rayonu	780	448	399	254	127	351	215	57	11	116	46
29	İmişli rayonu	773	384	326	145	67	305	186	24	1	171	72
30	Cəbrayıl rayonu	757	427	373	145	49	400	294	11	1	88	29
31	Goranboy rayonu	744	364	313	234	127	283	176	6	0	45	10
32	Biləsuvar rayonu	740	349	300	197	108	270	166	40	6	70	20
33	Ağdaş rayonu	729	347	305	204	116	240	166	42	5	79	18
34	İsmayilli rayonu	716	396	335	262	154	244	136	74	12	100	33
35	Astara rayonu	693	283	245	149	58	249	157	8	1	71	29
36	Qazax rayonu	678	386	335	244	118	313	201	12	1	47	15
37	Şamaxı rayonu	672	332	285	165	62	282	191	18	1	104	31
38	Beyləqan rayonu	671	312	262	140	57	263	167	12	1	107	37
39	Qusar rayonu	642	270	234	159	70	194	128	36	6	88	30
40	Ağstafa rayonu	628	322	294	228	128	249	160	14	2	35	4
41	Kürdəmir rayonu	617	288	251	147	85	206	127	20	3	91	36
42	Gədəbəy rayonu	591	319	270	156	71	259	163	29	2	118	34
43	Göygöl rayonu	571	275	227	174	80	220	140	7	2	32	5
44	Babək rayonu	568	319	284	198	58	294	171	38	0	192	55
45	Tərtər rayonu	567	286	239	144	71	236	144	3	1	58	23
46	Ucar rayonu	565	275	236	150	93	200	111	17	3	77	29
47	Zəngilan rayonu	542	337	310	128	59	302	214	5	0	94	37
48	Qubadlı rayonu	535	337	301	163	60	283	213	15	0	79	28
49	Balakən rayonu	531	255	237	151	77	201	122	19	2	77	36
50	Neftçala rayonu	502	288	250	183	106	193	120	22	2	52	22
51	Saatlı rayonu	491	237	197	126	60	181	99	12	2	90	36
52	Şabran rayonu	471	201	164	109	56	156	87	27	3	72	18
53	Lerik rayonu	466	201	157	87	41	171	89	24	1	79	26
54	Ağsu rayonu	463	186	158	71	37	150	83	12	3	93	35
55	Yardımlı rayonu	424	209	171	121	63	154	87	20	1	63	20
56	Samux rayonu	421	185	155	122	60	147	89	4	2	16	4
57	Oğuz rayonu	413	220	198	145	85	153	96	18	1	27	16
58	Zərdab rayonu	393	211	185	100	46	168	104	30	4	90	31
59	Culfa rayonu	391	226	199	127	60	195	105	19	1	130	33
60	Qax rayonu	388	226	207	167	114	129	75	41	5	34	13
61	Siyəzən rayonu	373	198	175	131	75	142	74	17	4	55	22
62	Hacıqabul rayonu	316	152	126	94	49	105	62	8	0	42	15
63	Qobustan rayonu	273	131	112	66	30	105	62	11	0	55	20
64	Ordubad rayonu	261	185	163	94	47	152	87	12	1	106	28
65	Şuşa rayonu	188	89	76	30	9	77	59	5	2	18	6
66	Kəngərli rayonu	181	132	98	53	16	114	64	6	1	85	17
67	Şahbuz rayonu	177	96	84	52	23	87	46	8	0	50	15
68	Daşkəsən rayonu	154	67	61	42	20	57	34	4	0	14	7
69	Xocavənd rayonu	140	84	71	20	11	72	50	3	0	24	10
70	Xızı rayonu	114	43	40	21	10	37	24	1	1	13	5
71	Xocalı rayonu	111	61	51	12	2	61	47	0	0	13	2
72	Sədərək rayonu	77	47	42	29	18	37	9	13	3	25	12
73	Naftalan şəhəri	71	39	35	21	9	32	22	1	0	6	4
	Cəmi	81270	44847	39542	23509	11634	36097	23003	3030	334	13230	4571

**TAM ORTA TƏHSİL BAZASINDA DÖVLƏT VƏ ÖZƏL ORTA İXTİSAS TƏHSİLİ
MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ QƏBUL OLAN ABİTURIYENTLƏRİN SAYI HAQQINDA MƏLUMAT
(bölgələr üzrə)**

№	B Ö L G Ə	Abituriyentlərin və qəbul olanların sayı		Dövlət orta ixtisas təhsili müəssisələri üzrə müsabiqədə iştirak edənlərin və qəbul olanların sayı				Özəl orta ixtisas təhsili müəssisələri üzrə müsabiqədə iştirak edənlərin və qəbul olanların sayı	
				ödənişsiz əsaslarla		ödənişli əsaslarla			
1	Bakı şəhəri	3410	2137	1793	391	2866	1047	2114	699
2	Gəncə şəhəri	499	293	377	99	468	183	83	11
3	Sumqayıt şəhəri	463	303	284	88	408	165	221	50
4	Şəki rayonu	392	231	339	101	352	116	90	14
5	Abşeron rayonu	389	244	218	49	325	124	239	71
6	Tovuz rayonu	319	198	228	56	295	115	109	27
7	Lənkəran rayonu	292	173	215	64	273	98	77	11
8	Bərdə rayonu	290	215	197	90	264	116	40	9
9	Xaçmaz rayonu	289	147	175	25	258	88	156	34
10	Şəmkir rayonu	281	197	208	63	264	122	82	12
11	Cəlilabad rayonu	281	161	192	55	244	81	122	25
12	Quba rayonu	276	144	190	42	242	73	146	29
13	Biləsuvar rayonu	241	149	174	57	212	84	81	8
14	Füzuli rayonu	239	151	124	26	233	115	56	10
15	Ağdam rayonu	238	162	154	39	222	110	59	13
16	Astara rayonu	224	144	191	80	209	54	60	10
17	Qəbələ rayonu	222	158	173	77	173	68	72	13
18	Masallı rayonu	215	106	150	43	203	44	111	19
19	Ağcabədi rayonu	208	133	162	46	198	78	64	9
20	Sabirabad rayonu	207	133	152	57	186	62	85	14
21	Göyçay rayonu	198	130	136	49	168	74	51	7
22	Beyləqan rayonu	195	116	130	28	185	72	94	16
23	Salyan rayonu	194	135	128	51	154	60	89	24
24	Yevlax rayonu	175	113	113	36	161	71	42	6
25	İsmayilli rayonu	173	85	118	30	153	48	48	7
26	Kürdəmir rayonu	168	106	107	35	145	57	77	14
27	Balakən rayonu	167	123	127	41	146	74	54	8
28	Şirvan şəhəri	165	94	94	25	147	56	89	13
29	Kəlbəcər rayonu	163	94	98	24	152	60	44	10
30	Goranboy rayonu	161	96	122	37	152	55	24	4
31	Ağdaş rayonu	160	128	134	70	137	47	23	11
32	Zaqatala rayonu	158	110	115	27	148	70	72	13
33	Mingəçevir şəhəri	154	94	93	34	144	55	24	5
34	Qusar rayonu	149	92	107	36	120	37	77	19
35	Naxçıvan şəhəri	149	54	106	20	141	25	50	9
36	Ağstafa rayonu	143	94	90	36	127	53	34	5
37	Laçın rayonu	142	75	88	18	137	46	57	11
38	Qazax rayonu	141	104	92	32	128	59	37	13
39	Şamaxı rayonu	141	98	115	46	130	46	32	6
40	İmişli rayonu	141	85	96	21	124	49	74	15
41	Tərtər rayonu	137	94	87	29	131	63	28	2
42	Şabran rayonu	131	66	85	18	111	32	74	16
43	Ucar rayonu	128	93	87	43	107	39	50	11
44	Qax rayonu	126	80	97	35	105	44	40	1
45	Babək rayonu	122	65	101	24	118	37	38	4
46	Yardımlı rayonu	120	67	100	25	111	40	45	2
47	Şərur rayonu	118	58	69	23	100	23	73	12
48	Göygöl rayonu	113	71	84	27	104	42	18	2
49	Neftçala rayonu	113	65	80	30	92	25	51	10
50	Oğuz rayonu	110	84	89	45	92	35	15	4
51	Lerik rayonu	110	62	86	23	100	30	49	9
52	Cəbrayıl rayonu	100	50	51	14	88	23	50	13
53	Saatlı rayonu	99	66	76	28	84	31	29	7

Cədvəl 6.29 (ardı)

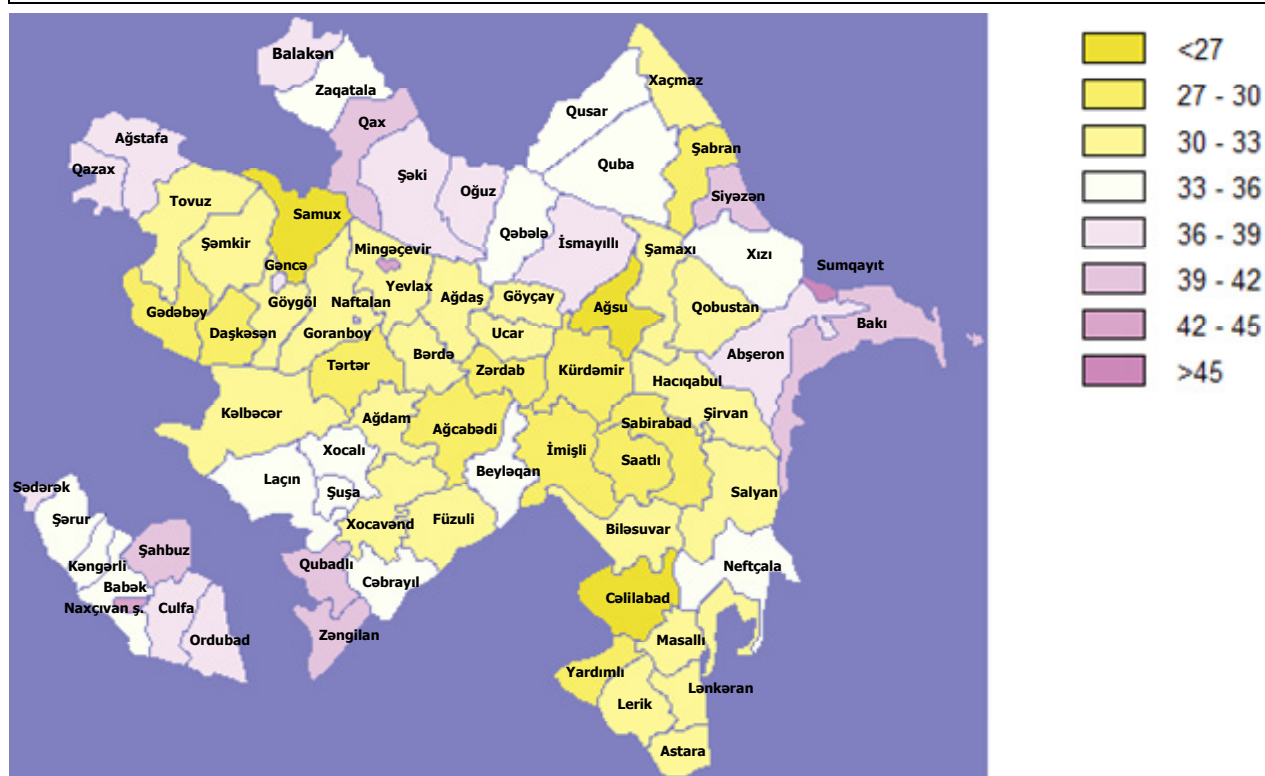
№	B Ö L G Ə	Abituriyentlərin və qəbul olanların sayı		Dövlət orta ixtisas təhsili müəssisələri üzrə müsabiqədə iştirak edənlərin və qəbul olanların sayı				Özəl orta ixtisas təhsili müəssisələri üzrə müsabiqədə iştirak edənlərin və qəbul olanların sayı	
				ödənişsiz əsaslarla		ödənişli əsaslarla			
54	Hacıqabul rayonu	97	65	69	24	85	32	34	9
55	Gədəbəy rayonu	97	51	66	21	82	25	31	5
56	Ağsu rayonu	96	50	72	17	85	28	41	5
57	Culfa rayonu	93	47	70	13	90	29	41	5
58	Siyəzən rayonu	87	53	69	20	75	27	43	6
59	Samux rayonu	86	50	69	13	83	35	16	2
60	Zərdab rayonu	83	47	45	12	75	29	31	6
61	Qubadlı rayonu	82	51	46	11	77	33	38	7
62	Zəngilan rayonu	69	38	31	7	60	22	35	9
63	Kəngərli rayonu	53	23	33	5	50	15	21	3
64	Qobustan rayonu	52	37	34	14	49	18	18	5
65	Şuşa rayonu	42	24	21	4	38	14	22	6
66	Şahbuz rayonu	41	21	24	9	38	12	12	0
67	Ordubad rayonu	40	19	24	7	35	7	23	5
68	Daşkəsən rayonu	26	16	18	4	25	12	4	0
69	Sədərək rayonu	25	19	20	10	24	5	8	4
70	Xızı rayonu	24	11	16	4	18	6	10	1
71	Naftalan şəhəri	21	16	12	6	20	9	6	1
72	Xocalı rayonu	21	14	13	1	19	12	3	1
73	Xocavənd rayonu	20	12	10	1	18	8	10	3
	Cəmi	14894	9190	9759	2811	13183	4899	6166	1480

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ MƏZUNLARIN TƏDRİS DİLİ FƏNNİNDƏN
ORTA BALLARININ PAYLANMASI (9-cu siniflər üzrə buraxılış imtahanı)

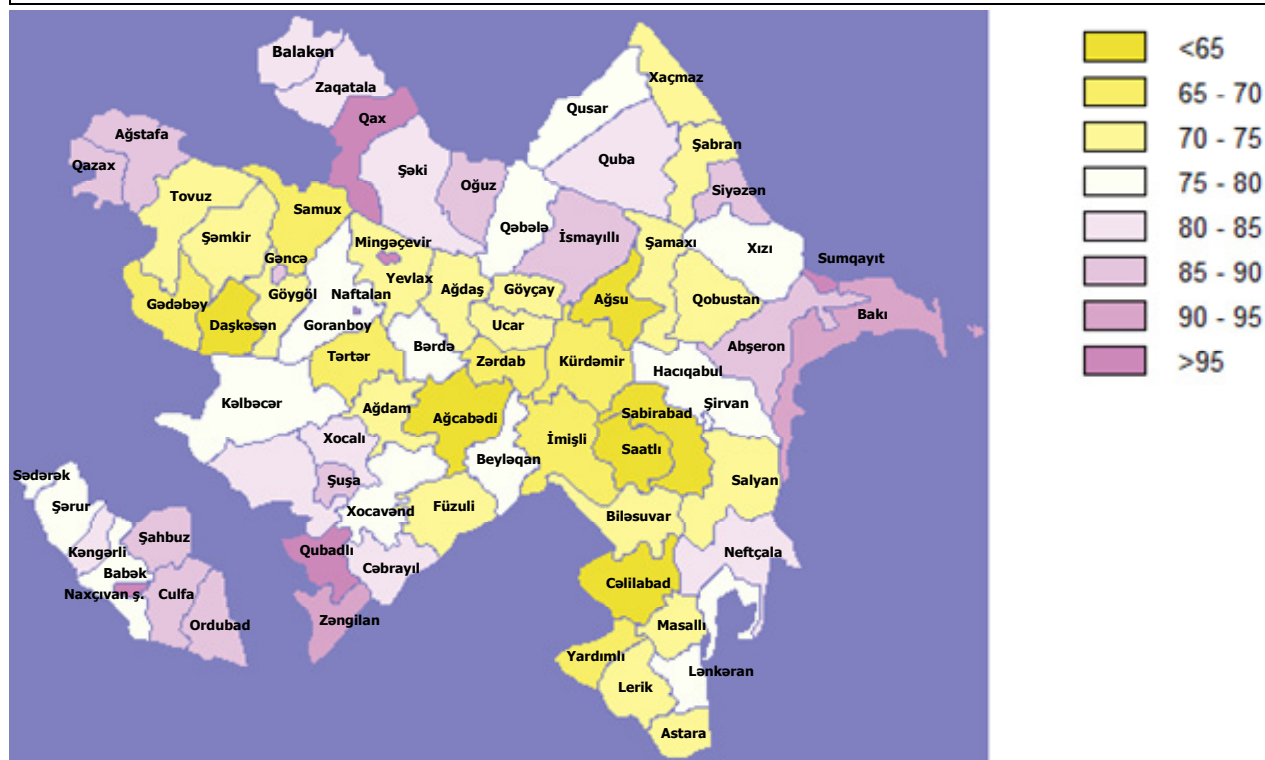
Şəkil 6.31

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ MƏZUNLARIN **RİYAZİYYAT** FƏNNİNDƏN
ORTA BALLARININ PAYLANMASI (9-cu siniflər üzrə buraxılış imtahanı)

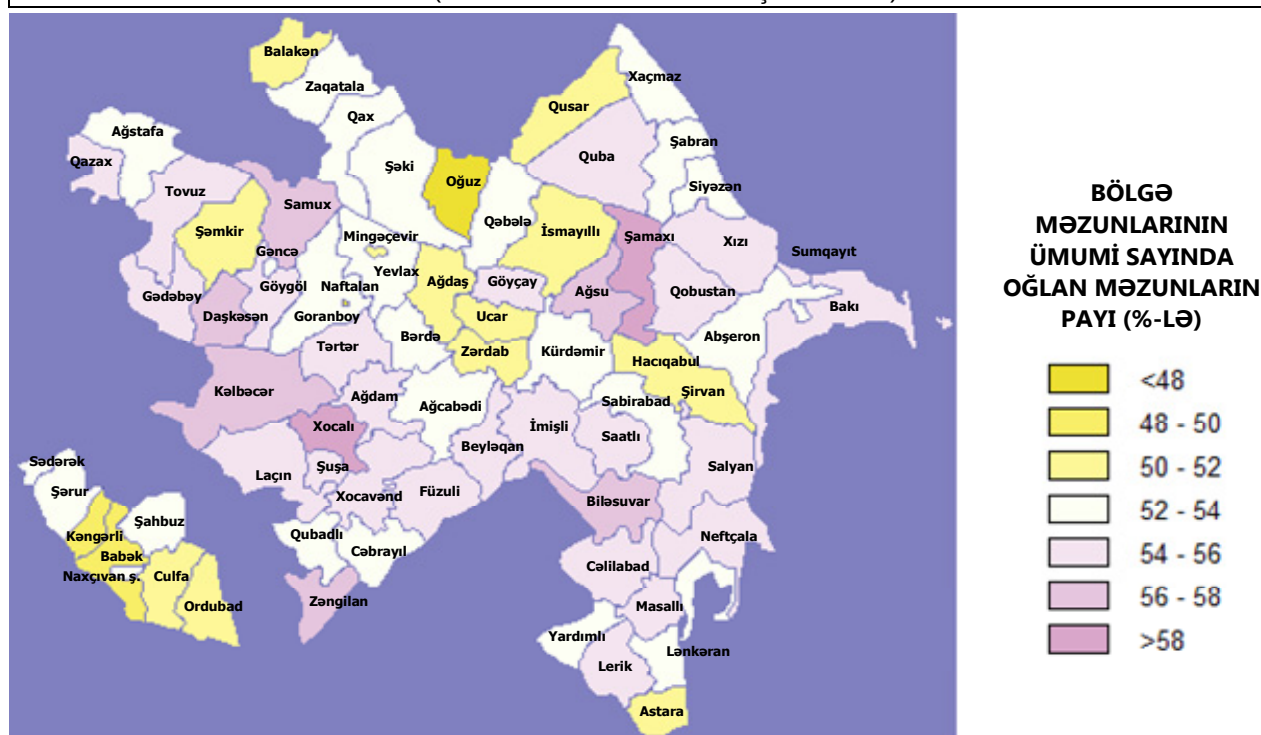
Şəkil 6.32

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ MƏZUNLARIN **ORTA BALLARININ PAYLANMASI**
(9-cu siniflər üzrə buraxılış imtahanı)

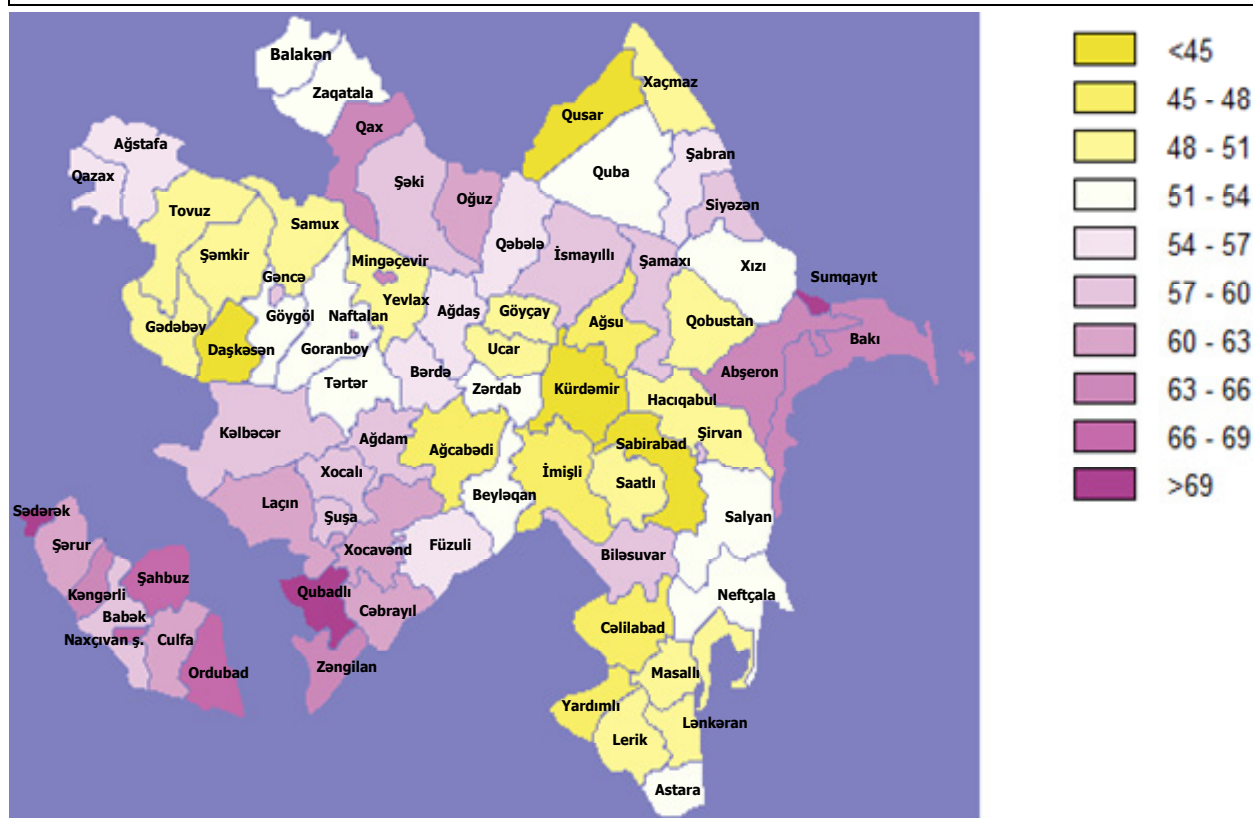
Şəkil 6.33

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ OĞLAN VƏ QIZ MƏZUNLARIN NİSBİ SAYI
(9-cu siniflər üzrə buraxılış imtahanı)

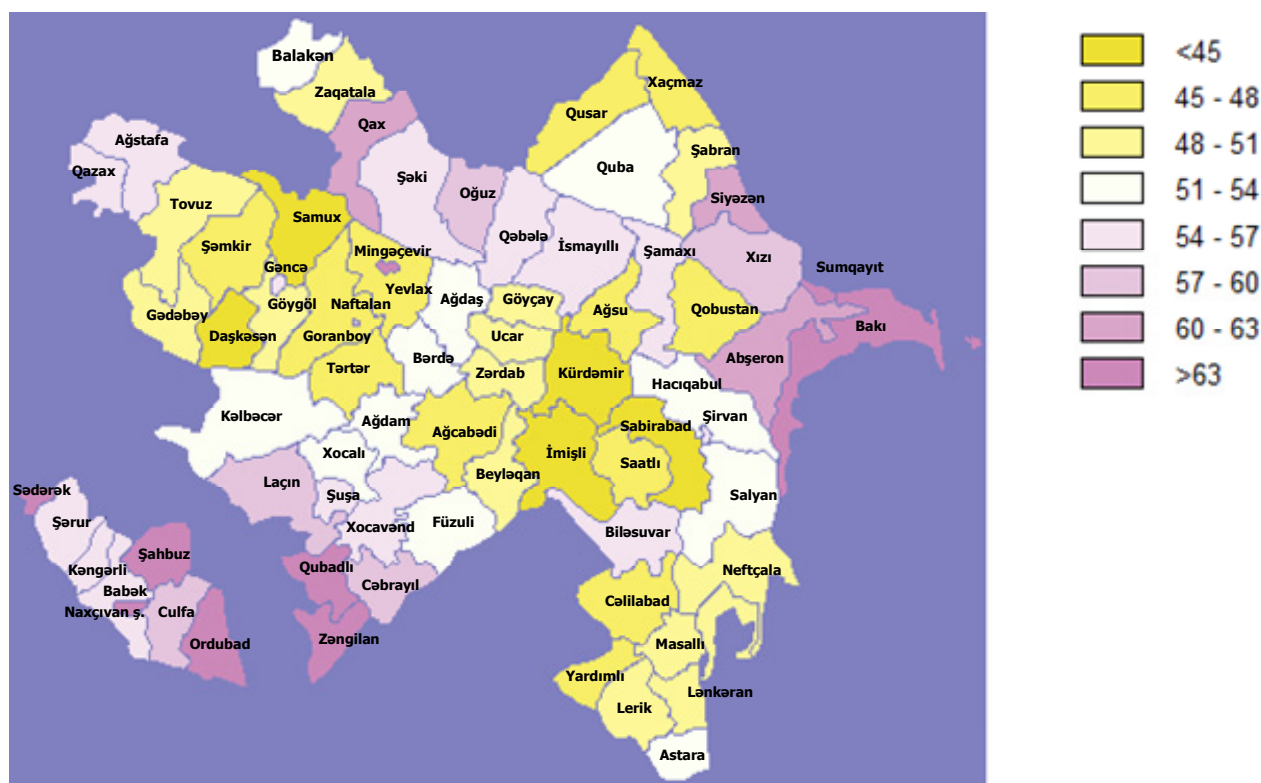
Şəkil 6.34

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ ORTASTATİSTİK MƏZUNUN TƏDRİS DİLİ FƏNNİ ÜZRƏ DÜZGÜN CAVABLARININ (FAİZLƏ) PAYLANMASI (11-ci siniflər üzrə buraxılış imtahanı)

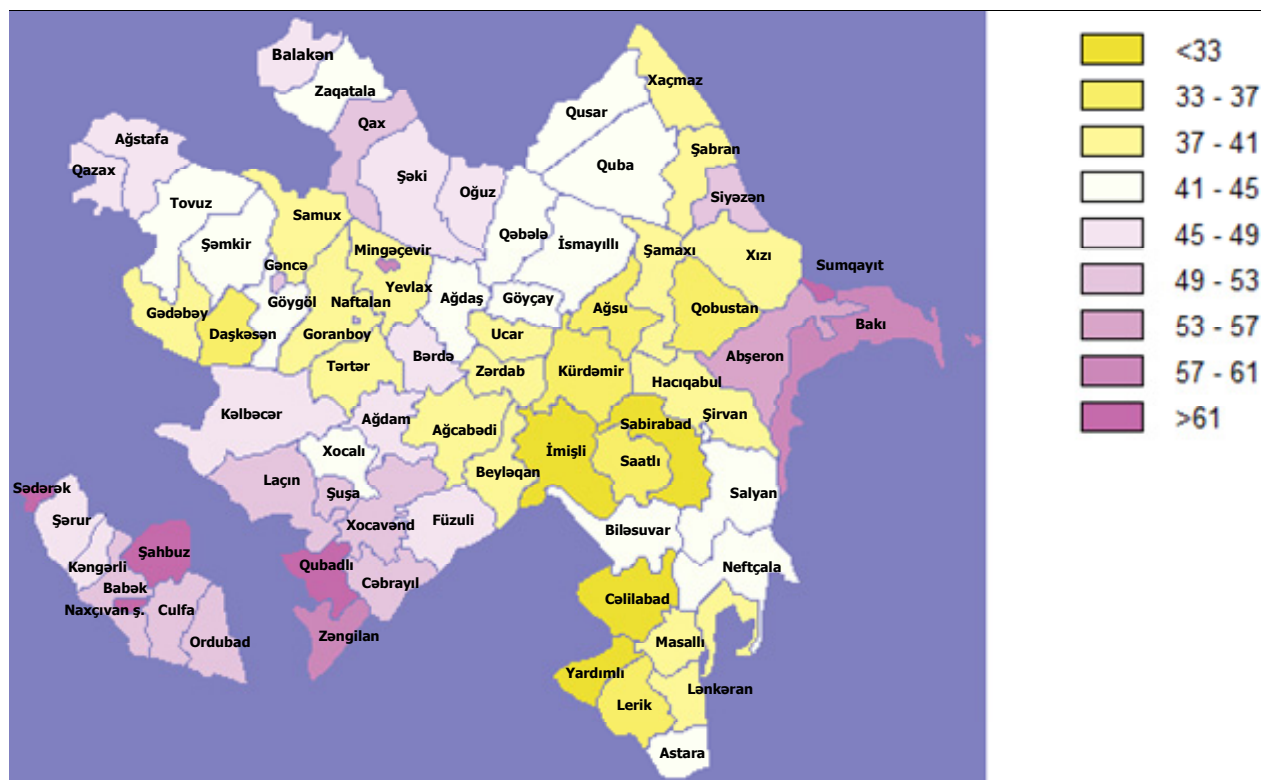
Şəkil 6.35

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ ORTASTATİSTİK MƏZUNUN **RİYAZİYYAT** FƏNNİ ÜZRƏ
DÜZGÜN CAVABLARININ (FAİZLƏ) PAYLANMASI (11-ci siniflər üzrə buraxılış imtahanı)

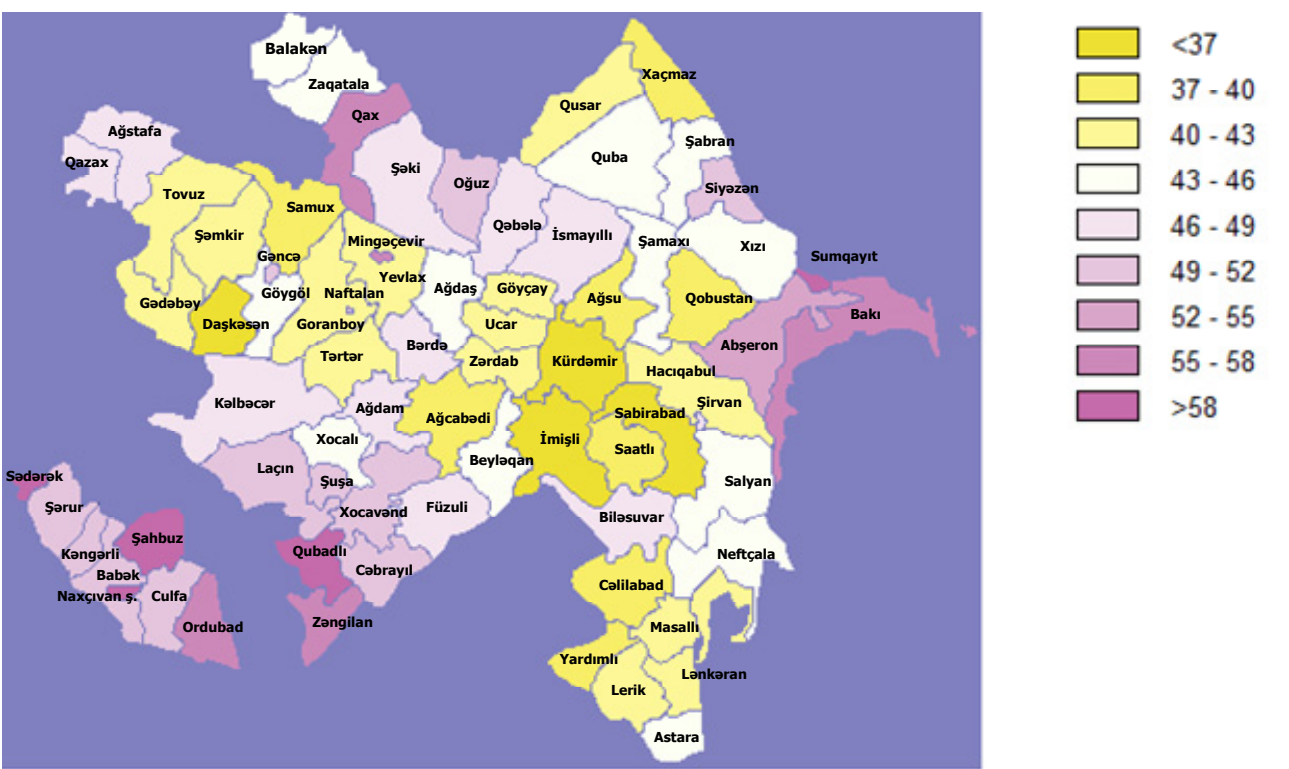
Şəkil 6.36

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ ORTASTATİSTİK MƏZUNUN **XARİCİ DİL/KİMYA** FƏNNİ ÜZRƏ
DÜZGÜN CAVABLARININ (FAİZLƏ) PAYLANMASI (11-ci siniflər üzrə buraxılış imtahanı)

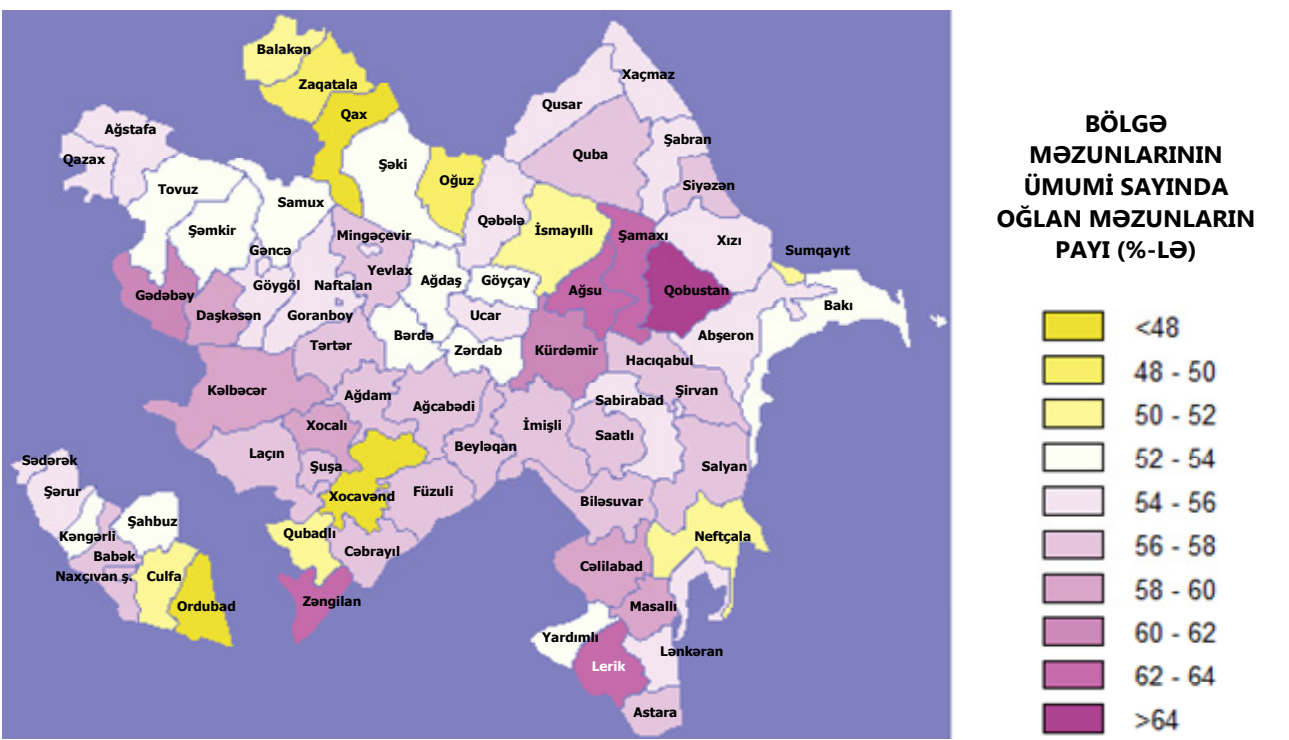
Şəkil 6.37

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ MƏZUNLARIN ORTA BALLARININ PAYLANMASI
(11-ci siniflər üzrə buraxılış imtahanı)

Şəkil 6.38

BÖLGƏLƏR ÜZRƏ OĞLAN VƏ QIZ MƏZUNLARIN NİSBİ SAYI
(11-ci siniflər üzrə buraxılış imtahanı)

Şekil 6.39

ƏLAVƏLƏR

Qəbul imtahanlarında iştirak edən nəzarətçilərin fəaliyyəti

A.H.Bağırov, A.E.Həbibov

İmtahanların təşkili və idarə edilməsi prosesində mühüm amillərdən biri zal nəzarətçilərinin işinin səmərəli qurulmasıdır. Bu prosesə cəlb olunan şəxslərin seçimi, təyinatı, fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi, nəzarətçi bazasının formalaşdırılması, zənginləşdirilməsi müəyyən meyar və prinsiplərə əsaslanır. Zal nəzarətçisi imtahan zalında cavab kartlarının (vərəqlərinin) və sual kitabçalarının paylanmasına və yığılmasına görə məsuliyyət daşıyan, imtahan verənlərin imtahanda davranış qaydalarına riayət etməsinə birbaşa nəzarət edən şəxsdir.

İmtahanlara cəlb olunan zal nəzarətçilərinin seçimi bir neçə mərhələdən ibarətdir və bu zaman müxtəlif qiymətləndirmə meyarları və prinsipləri əsas götürülür. Seçim könüllülük və müqavilə əsasında aparılır. Birinci mərhələdə bazaya yeni nəzarətçilərin əlavə olunması məqsədilə ümumtəhsil müəssisələri və digər təşkilatlarla iş aparılır, nəzarətçilərə aid şəxsi məlumatlar dəqiqləşdirilir və onlar xüsusi hazırlanmış internet proqramı vasitəsi ilə əlaqələndiricilər tərəfindən nəzarətçilər bazasına daxil edilir.

Növbəti mərhələ imtahanların idarə olunmasına cəlb edilməsi nəzərdə tutulan şəxslərlə təlimlərin – seminar-məşğələlərin keçirilməsidir. Təlimlərdə imtahanın texnologiyasına dair prosedur qaydalarının mənimsənilməsi üçün interaktiv üsullara, sorğu-suallara əsaslanan öyrənmə formasına, dialoqlara, izahat işinin videomaterialların müşayiəti ilə aparılmasına üstünlük verilir. Seminar-məşğələlərin keçirilməsi zamanı qarşıya aşağıdakı məqsədlər qoyulur:

- *nəzarətçilərin fərdi keyfiyyətləri ilə yaxından tanış olmaq,*
- *şəxsi anket məlumatlarını dəqiqləşdirmək,*
- *onlara imtahan texnologiyalarını və imtahanın gedişi ilə bağlı prosedur qaydalarını mənimsətmək,*
- *abituriyent auditoriyasının – imtahan zalının idarə olunmasında professionallığın əldə olunması baxımından mühüm olan məqamları izah etmək,*
- *imtahanın gedişində rast gəlinəcək problemlərin həlli yollarını izah etmək,*
- *nəzarətçi–abituriyent, nəzarətçi–imtahan rəhbəri münasibətlərinin tənzimlənməsində əsas tutulmalı qaydaları onların diqqətinə çatdırmaq,*
- *xüsusi hallarda onların operativ qərar qəbul etmə qabiliyyətlərini interaktiv üsullarla – sorğu-suallarla ortaya çıxarmaq.*

Seminar-məşğələlər ayrı-ayrı rayonlar (şəhərlər) üzrə 25–30 nəfərlik qruplarla real imtahan zalında həyata keçirilir. Qarşıya qoyulan məqsədin əldə olunması üçün onlara imtahanın gedişi – abituriyentlərin imtahan zalına buraxılması zamanı sənədlərin yoxlanılması qaydası, öz sıra və yerlərində oturmaları, cavab kartlarının (vərəqlərinin) və sual kitabçalarının paylanmasında diqqət etməli olduqları məqamlar, imtahan sənədləri ilə iş, imtahandan öncə və imtahan zamanı abituriyentlərə aşılmalı olan davranış qaydaları, imtahan rəhbərləri ilə koordinasiya fəaliyyətinin qurulması, imtahan zalının idarə olunması, imtahan sənədləri ilə işləməyin qaydası izah olunur. Bunların yaddaşda möhkəmləndirilməsi məqsədi ilə imtahanın bütün mərhələlərini özündə əks etdirən videoçarx nümayiş etdirilir. Bu mərhələdə hər bir nəzarətçinin test imtahanlarının prosedur qaydalarını nəzəri baxımdan mənimsəmə səviyyəsi müəyyənləşdirilməklə yanaşı, onun fərdi keyfiyyətlərinin də nəzarətçi üçün tələb olunan aşağıdakı meyarlara cavab verməsi dəyərləndirilir:

- imtahan rəhbəri və abituriyentlərlə ünsiyyət qura bilməsi;
- təmkinlilik nümayiş etdirməsi və emosional olmaması;
- fiziki göstəricilərinin (yaşına uyğun hərəkətililik-dinamiklik, sağlamlıq imkanlarının məhdud olmaması və s.) nəzarətçilik fəaliyyətini yerinə yetirməsinə uyğun olması;

-
- auditoriyanı idarəetmə qabiliyyətinə malik olması;
 - informasiyanı imtahan iştirakçılarına doğru çatdırması və təlqinetmə keyfiyyətlərinə malik olması;
 - abituriyentin imtahanda davranışı ilə bağlı xüsusi hallarda doğru qərar qəbul edə bilməsi;
 - təlimati qaydalara riayət olunması, sənədləşmənin aparılması baxımından ciddilik nümayiş etdirməsi;
 - imtahanın texnologiyası ilə əlaqədar meydana çıxan suallar qarşısında operativlik nümayiş etdirməsi.

Növbəti seçim mərhələsi DİM tərəfindən keçirilən sınaq imtahanları mərhələsini əhatə edir. Sınaq imtahanları nəzarətçilər bazasına yeni daxil edilmiş şəxslərin qəbul imtahanlarına yararlılığı səviyyəsinin yoxlanılması baxımından xüsusilə mühüm əhəmiyyət daşıyır. Bu mərhələdə nəzarətçinin **yuxarıda sadalanan fərdi keyfiyyətlərə malik olub-olmaması bir daha nəzərdən keçirilir, onun qəbul və buraxılış imtahanlarına hazır olub-olmaması haqda rəy dəqiqləşdirilir.**

Sınaq imtahanları yekunlaşdıqdan sonra nəzarətçilərin hansı hissəsinin sınaqlara cəlb olunduğu, aldıkları qiymətlər, sınaq imtahanlarında baş vermiş xüsusi hallar ayrıca araşdırma mövzusu olur. Beləliklə, biz qəbul və buraxılış imtahanlarına hazırlığa dair kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini nəzərdən keçirmək imkanı əldə edirik.

Nəzarətçilərin seçimi mərhələlərində əsas götürülən tələblər və meyarlar nəticə etibarlı ilə imtahan iştirakçılarının öz bilik səviyyəsini dolğun nümayiş etdirməsi üçün lazımı şəraitin yaradılmasına, şəffaflığın və obyektivliyin təmin olunmasına hesablanır.

Nəzarətçilərlə təcrübə işin yekun mərhələsi qəbul imtahanlarının keçirildiyi mərhələdir. Hər bir imtahandan

öncə:

- nəzarətçilər bazasından əvvəlki imtahanda fəaliyyəti “qeyri-kafi” qiymətləndirilən;
- proqram tərəfindən və ya imtahan rəhbəri tərəfindən köçürməyə şərait yaratdığı müəyyənləşdirilən;
- imtahan sənədləri ilə iş və auditoriyanın idarə edilməsi ilə bağlı haqqında neqativ rəy olan;
- üzrsüz olaraq imtahana gəlməyən nəzarətçilər cari bazadan çıxarılır, sonra kompüter proqramı vasitəsi ilə təsadüfi seçim qaydasında nəzarətçilərin binalar və zallar üzrə təyinatı aparılır, vəsiqələri hazırlanır və əlaqələndiricilər vasitəsi ilə nəzarətçilərə paylanır.

sonra:

- imtahanın gedişi haqqında protokol qeydləri zal nəzarətçisi bazası proqramına daxil edilir;
- imtahanın gedişi haqqında protokollar nəzərdən keçirilərək imtahana gəlməyənlərin, imtahandan xaric olunanların, imtahan binasına buraxılmayanların siyahısı hazırlanır, imtahan zamanı baş vermiş xüsusi hallar araşdırılaraq müvafiq formada protokollaşdırılır və bunlara imtahan nəticələrinin emalı zamanı etibarlı hüquqi sənəd kimi müraciət edilir.

Hər bir imtahandan sonra zal nəzarətçilərinin fəaliyyəti barədə rəy və qiymətlər bazaya daxil edilir. Bu qiymətləndirmə iki istiqamətdə aparılır:

1) İmtahan sənədləri (imtahan rəhbərinin protokolu, imtahanın gedişi haqqında protokol, aktlar və s.), imtahan rəhbərləri və DİM nümayəndələrinin rəyləri, abituriyentlərin, valideynlərin, ictimaiyyətin, müxtəlif hökumət və qeyri-hökumət təşkilatlarının müraciəti əsasında aparılan araşdırma və qiymətləndirmə. Bu istiqamətdə aparılan qiymətləndirmə nəticəsində

- imtahana üzrsüz səbəbdən gəlməyən;
- imtahan zamanı imtahan rəhbərinin nəzarətçisinin fəaliyyətini qiymətləndirməsinə dair rəyinə əsasən
 - o imtahan texnologiyasını və prosedur qaydalarını qeyri-qənaətbəxş bilən;
 - o auditoriyanı idarəetmə qabiliyyəti zəif olan;
 - o imtahan sənədləri ilə iş aparması lazımi səviyyədə olmayan;
 - o abituriyentlər və imtahan rəhbəri ilə ünsiyyətində təlimat qaydalarını pozan;
- imtahanın gedişi haqqında protokolun doldurulmasında ciddi səhvlərə yol verən;
- abituriyentlərin bir-birindən köçürmə hallarına bilərəkdən şərait yaratdığı müəyyənləşdirilən nəzarətçilər cari bazadan çıxarılır, araşdırma aparıldıqdan sonra onlar növbəti imtahana cəlb olunacaq nəzarətçilər bazasından çıxarılır və ya xəbərdarlıq edilir. İmtahan rəhbərləri bu qiymətləndirmələri apararkən “zal nəzarətçilərinin qiymətləndirmə meyarları”na uyğun hərəkət edir. Bu meyarlar imtahan rəhbərinin zal nəzarətçisini obyektiv şəkildə qiymətləndirməsinə imkan verir.

2) Birinci istiqamətdə aparılan araşdırma və qiymətləndirmədə müəyyən subyektiv yanaşmaların ortaya çıxması mümkün olduğundan ikinci istiqamətdə imtahan zalında baş verən və imtahan rəhbərlərinin diqqətindən yayınan faktiki köçürmələrin müəyyənləşdirilməsində kompüter proqramına müraciət olunur. Kontingentin tərkibi, köçürülən fənnin sayı, köçürmədə iştirak edən abituriyentlərin sayı ilə bağlı parametrlər də təhlilə daxil edilərək nəzarətçinin köçürməyə hansı dərəcədə yol verdiyi müəyyənləşdirilir. Nəzarətçilər tərəfindən yol verilən qayda pozuntuları ağır, orta və zəif dərəcə olmaqla üç səviyyədə qiymətləndirilir.

Qəbul imtahanları yekunlaşdırdıqdan sonra hər iki istiqamətdə aparılan qiymətləndirmələr ümumiləşdirilir.

- Nəzarətçilərin növbəti imtahanlara cəlb olunmasında əsas rol oynayan yekun qiymətlər bazaya daxil edilir.
- Fəaliyyəti qeyri-kafi qiymətləndirilən nəzarətçilər isə müəyyən dövr üçün və ya həmişəlik olaraq bazadan çıxarılır.

Qiymətləndirmənin yekun mərhələsində yuxarıdakı parametrlərlə yanaşı qəbul imtahanında 600-dən yüksək bal toplayan abituriyentlərin sorğu-anketlərində nəzarətçinin fəaliyyətinə verilən qiymətlərə də baxılır.

Qəbul imtahanları yekunlaşdıqdan sonra zal nəzarətçilərinin fəaliyyətlərinin qiymətləndirilməsi və keyfiyyət göstəricilərinin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı xüsusi araşdırma aparılır və hesabat-arayış hazırlanır.

Bunların nəticəsində imtahana cəlb edilmiş nəzarətçilər aşağıdakı kateqoriyalara ayrılır:

- fəaliyyəti əla qiymətləndirilənlər, o cümlədən fəxri fərmanlarla təltif olunanlar;
- fəaliyyəti yaxşı qiymətləndirilənlər;
- fəaliyyəti kafi qiymətləndirilənlər;
- fəaliyyəti qeyri-kafi hesab olunanlar, ciddi təlimat pozuntularına və köçürmə hallarına yol verənlər.

İl ərzində keçirilən müxtəlif imtahanlara, ilk növbədə fəaliyyəti yüksək qiymətləndirilən nəzarətçilər cəlb olunurlar. Bu da digər nəzarətçilərin daha yaxşı fəaliyyət göstərməsini stimullaşdırır. Araşdırmanın nəticələri ilə bağlı müvafiq rayon (şəhər) təhsil şöbələrinə, ümumtəhsil müəssisələrinə məktublar ünvanlanır.

İndi isə nəzarətçilərin fəaliyyəti haqqında statistik məlumatlara diqqət yetirək. 2018-ci ildə keçirilən test imtahanlarına cəlb edilməsi nəzərdə tutulan nəzarətçilər bazası 14456 nəfərdən ibarət olmuşdur. Cari ildə nəzarətçilər bazası ümumi təhsil müəssisələrinin pedaqoji işçilərindən, ali təhsil müəssisələrinin, AMEA-nın müxtəlif institutlarının və bir çox dövlət orqanlarının əməkdaşlarından formalaşmışdır. Belə ki, imtahan prosesinə Bakı və Sumqayıt şəhərlərində məskunlaşmış məcburi köçkün rayonlarının (Qubadlı, Laçın, Şuşa və Zəngilan) məktəbləri də daxil olmaqla respublikanın 1911 ümumi təhsil müəssisəsinin, 36 ali təhsil müəssisəsinin və bir neçə dövlət orqanının əməkdaşları cəlb edilmişdir.

Bu təhlildə I-IV ixtisas qrupları üzrə ali təhsil müəssisələrinin keçirilən qəbul imtahanlarına cəlb olunan nəzarətçilərin fəaliyyəti onların buraxılış, orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul və s. digər bütün imtahanlardakı fəaliyyətləri də nəzərə alınmaqla qiymətləndirilib.

2018-ci ildə qəbul imtahanlarına cəlb olunan nəzarətçilərin rayonlar üzrə və ümumilikdə sayı haqqında məlumat aşağıdakı kimidir:

Cədvəl 1

QƏBUL İMTAHANLARINA CƏLB OLUNMUŞ NƏZARƏTÇİLƏRİN RAYONLAR ÜZRƏ SAYI

Rayonlar (Şəhərlər)	Bazada nəzarətçilərin ümumi sayı	İmtahanlara cəlb olunmuş nəzarətçilərin sayı	İmtahanlara cəlb olunma faizi (illərə görə)							
			2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Bakı	3967	2910	73,4	77,4	60,0	73,1	76,2	62,9	64,7	88,3
AMEA	295	185	62,7	57,0	16,8	57,0	82,9	59,6	50,4	97,7
Naxçıvan MR	609	431	70,8	72,3	50,2	59,3	75,8	69,5	99,2	45,0

Rayonlar (Şəhərlər)	Bazada nəzarətçilərin ümumi sayı	İmtahanlara cəlb olunmuş nəzarətçilərin sayı	İmtahanlara cəlb olunma faizi (illərə görə)							
			2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Gəncə	632	506	80,1	81,6	83,0	84,5	98,2	94,6	77,0	53,1
Sumqayıt	567	427	75,3	70,2	57,9	77,2	88,8	82,8	53,9	53,2
Abşeron	370	308	83,2	78,2	45,3	60,5	73,3	61,3	59,4	85,4
Şəki	331	283	85,5	98,0	89,2	89,3	98,4	93,9	72,3	25,0
Şuşa	14	12	85,7	80,0	62,5	85,7	78,3	65,4	82,1	88,6
Qubadlı	78	56	71,8	76,5	48,5	77,6	91,5	85,1	51,6	48,8
Laçın	23	22	95,7	80,0	38,5	86,7	91,2	63,2	58,5	91,5
Zəngilan	26	24	92,3	68,6	73,7	71,4	79,1	41,5	51,7	91,9
Lənkəran	336	313	93,2	90,5	90,2	83,9	99,0	95,3	68,9	7,6
Mingəçevir	253	204	80,6	91,5	77,7	93,3	99,1	90,5	0	73,4
Bərdə	320	218	68,1	72,4	0	0	0	0	0	0
Göyçay	207	190	91,8	68,4	85,5	79,7	98,1	86,8	0	0
Şirvan	211	170	80,6	79,9	76,7	72,6	96,9	91,5	0	0
Xaçmaz	269	231	85,9	76,9	80,9	77,0	100,0	0	0	0
Yevlax	165	117	70,9	56,3	0	0	0	0	0	0
CƏMİ	8673	6607	76,2	75,3	64,5	74,5	83,6	67,9	63,6	73,8

* AMEA – Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının elmi-tədqiqat institutlarından cəlb edilmiş əməkdaşları bildirir.

* Naxçıvan MR – Naxçıvan MR-in bütün rayonlarından (şəhərlərdən) cəlb edilmiş nəzarətçiləri bildirir.

2015-ci ildən başlayaraq ali təhsil müəssisələrinin qabiliyyət tələb edən ixtisaslarına (V ixtisas qrupu) və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul imtahanları ayrı gündə həyata keçirildiyi üçün I-IV ixtisas qrupları üzrə abituriyent sayı azalmış və bu da öz növbəsində qəbul imtahanlarına cəlb olunan nəzarətçi sayında azalmaya səbəb olmuşdur. Belə ki, 2014-ci ildə imtahan prosesinə 6558 nəfər nəzarətçinin cəlb edilməsinə baxmayaraq, 2015-ci ildə 12,5 % azalaraq 5737 nəfər olmuş, 2016-cı ildə isə abituriyent kontingentinin təxminən 5000 nəfər azalması ilə bu say 12,6 % də azalaraq 5012 nəfərə düşmüşdü. Lakin 2017-ci ildə hər bir abituriyentə qəbul imtahanlarında iki dəfə iştirak etmə şansı verildiyindən kontingentin sayında kəskin artım (78,2%) baş vermiş, bu da öz növbəsində 2016-cı ilə nəzərən 1780 nəfər (35,5%) daha çox nəzarətçinin prosesə cəlb edilməsinə səbəb olmuşdur. 2018-ci ildə cəlb edilən nəzarətçi sayı isə keçən ilə nəzərən 2,7 % az olmuşdur.

Nəzarətçilərin 76,2%-i qəbul imtahanlarına cəlb edilmişdir. Son bir neçə ildə olduğu kimi, bu il də nəzarətçi sayının çoxluğu nəzərə alınaraq nəzarətçilər prosesə, bir qayda olaraq, bir dəfə cəlb edilmişdir. Ümumilikdə 6607 nəzarətçi 10086 dəfə imtahanlara cəlb edilmişdir. Belə ki, bunlardan 4455 nəfər bir dəfə, 1103 nəfər iki dəfə, 771 nəfər üç dəfə, 278 nəfəri isə dörd dəfə cəlb edilmişdir. Yəni nəzarətçilərin 67,4%-i yalnız bir dəfə cəlb edilmişdir. Regional bölmələrin yerləşdiyi imtahan mərkəzlərində, keçmiş illərdən fərqli olaraq, nəzarətçi kontingenti, Bərdə istisna olmaqla, yetərli olduğundan ətraf rayonlardan nəzarətçi cəlb edilməsinə ehtiyac olmamışdır.

Aşağıdakı 2 sayılı cədvəldə qəbul imtahanlarında nəzarətçilərin iştirakını əks edən rəqəmlər təqdim edilmişdir.

Cədvəl 2

NƏZARƏTÇİLƏRİN İMTAHANLARDA İŞTİRAKI

Rayonun, təşkilatın adı	İmtahanlara cəlb edilmiş nəzarətçi sayı (2018-ci il)	İmtahanda iştirak etməyən nəzarətçilər (illərə görə)												
		2018		2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	Üzrsüz (2018)	
		Nəfər	% -lə	% -lə	% -lə	% -lə	% -lə	% -lə	% -lə	% -lə	% -lə	% -lə	Nəfər	%-lə (cəlb olunanların sayına nəzərən)
Yasamal	284	11	3.9	5.2	2,6	2.4	5,1	6,9	5.3	7.1	5,3	9.2	11	3.9
Binəqədi	461	32	6.9	10.7	4,6	9.7	7,4	6,4	3.3	6.1	4,8	6.4	23	5.0
Səbail	210	10	4.8	10.2	9,0	6.8	7,5	8,3	11.9	7.0	5,4	9.7	8	3.8
Xətai	518	18	3.5	8.1	1,7	5.8	6,9	6,0	7.9	4.0	5,7	6.0	12	2.3
Xəzər	209	17	8.1	9.9	8,4	9.7	9,1	3,9	5.5	4.1	4,2	7.1	13	6.2
Nərimanov	365	21	5.8	4.9	4,6	4.3	6,9	3,5	5.7	4.5	5,1	6.6	18	4.9
Suraxanı	366	21	5.7	8.9	6,7	4.9	5,4	7,0	7.8	4.5	4,7	4.9	14	3.8
Sabunçu	412	11	2.7	6.5	2,5	5.7	4,3	4,4	5.8	5.7	4,2	5.1	6	1.5
Nəsimi	253	9	3.6	7.3	2,5	3.6	6,6	5,5	7.3	2.4	4,1	7.7	7	2.8
Qaradağ	146	10	6.8	8.2	5,1	2.8	3,3	12,6	10.6	9.2	9,2	8.4	8	5.5
Nizami	326	18	5.5	9.1	4,9	3.6	7,0	9,0	6.9	5.1	5,1	6.6	13	4.0
AMEA	221	5	2.3	8.3	7,9	14.0	12,6	20,9	14.3	4.9	11,1	5.7	5	2.3
Naxçıvan MR	484	6	1.2	1.6	0,0	0.0	1,4	2,5	2.0	4.4	0,0	4.2	6	1.2
Gəncə	1042	30	2.9	1.8	1,3	1.0	3,9	2,8	3.8	1.9	1,2	----	20	1.9
Sumqayıt	480	12	2.5	4.1	0,6	2.6	4,0	4,3	6.5	3.9	5,8	5.1	12	2.5
Abşeron	357	22	6.2	3.5	3,3	4.9	5,4	7,0	4.3	4.4	5,5	8.0	17	4.8
Şəki	666	16	2.4	1.3	2,1	0.6	2,8	3,4	3.5	5.8	----	----	9	1.4
Şuşa	17	1	5.9	7.7	9,1	0.0	5,6	0,0	4.0	1.9	----	----	1	5.9
Qubadlı	67	3	4.5	3.6	0,0	0.0	4,6	4,5	0.0	0.0	----	----	3	4.5
Laçın	28	2	7.1	0.0	7,7	3.8	6,5	14,3	6.9	4.1	----	----	0	0.0
Zəngilan	31	1	3.2	6.9	2,9	3.3	2,9	0,0	0.0	2.0	----	----	1	3.2
Lənkəran	668	14	2.1	1.0	1,7	1.0	2,8	3,1	3.2	4.5	----	----	8	1.2
Mingəçevir	524	23	4.4	2.0	2,9	3.3	4,6	3,8	----	6,9	1,8	----	20	3.8
Bərdə	241	3	1.2	1.9	----	----	----	----	----	----	----	----	3	1.2
Göyçay	442	4	0.9	0.5	1,4	1.5	3,1	4,0	----	----	----	----	2	0.5
Şirvan	550	8	1.5	1.3	1,2	1.5	2,8	1,6	----	----	----	----	5	0.9
Xaçmaz	501	14	2.8	2.3	1,2	0.3	3,0	----	----	----	----	----	12	2.4
Yevlax	217	3	1.4	0.0	----	----	----	----	----	----	----	----	3	1.4
Ümumi	10086	345	3.4	4.1	2,6	3,0	4,6	4,8	5,9	4,8	4,9	6,7	260	2.6

Cədvəldən göründüyü kimi cari ilin qəbul imtahanlarında 345 nəzarətçi (cəlb olunanların 3,4%-i) imtahanda iştirak etməmişdir. Onlardan 260 nəfər (cəlb olunanların 2.6%-i) üzrsüz səbəbdən iştirak etməyənlərdir.

Cəlb edildikləri imtahanda iştirak etməkdən imtina etmə hallarına (üzürsüz olaraq) Binəqədi, Xəzər, Qaradağ və Şuşa rayonları üzrə daha çox rast gəlirik.

Cədvəldən göründüyü kimi, imtahanlara cəlb olunduğu halda iştirak etməyənlərin faizi ən çox Bakı şəhərinin Binəqədi, Xəzər, Qaradağ rayonları üzrə qeydə alınmışdır. Belə ki, bu rayonlar üzrə imtahanda iştirak etməyənlərin faizi respublika üzrə orta göstəricidən iki dəfədən də yüksəkdir.

İmtahan rəhbərləri zal nəzarətçilərinin imtahanın texnologiyasını mənimsəmə səviyyələrini (abituriyentlərin imtahan zalına buraxılması zamanı sənədlərin yoxlanılması, sıra və yerlərində oturmaları, cavab kartlarının və sual kitabçalarının paylanması qaydası, imtahan sənədləri ilə iş və s.) və imtahan zalını idarəetmə bacarığını (abituriyentlərin davranış qaydalarına əməl etmələrinə nəzarət edilməsi, köçürmə hallarına şərait yaratmaması, sakitliyin təmin olunması və s.) nəzərə alaraq onların fəaliyyətini qiymətləndirmişlər (3 sayılı cədvələ bax). Yuxarıda da qeyd olunduğu kimi, imtahan rəhbərləri bu qiymətləndirmələri apararkən “zal nəzarətçilərinin qiymətləndirmə meyarları”nı əsas götürürlər.

Cədvəl 3

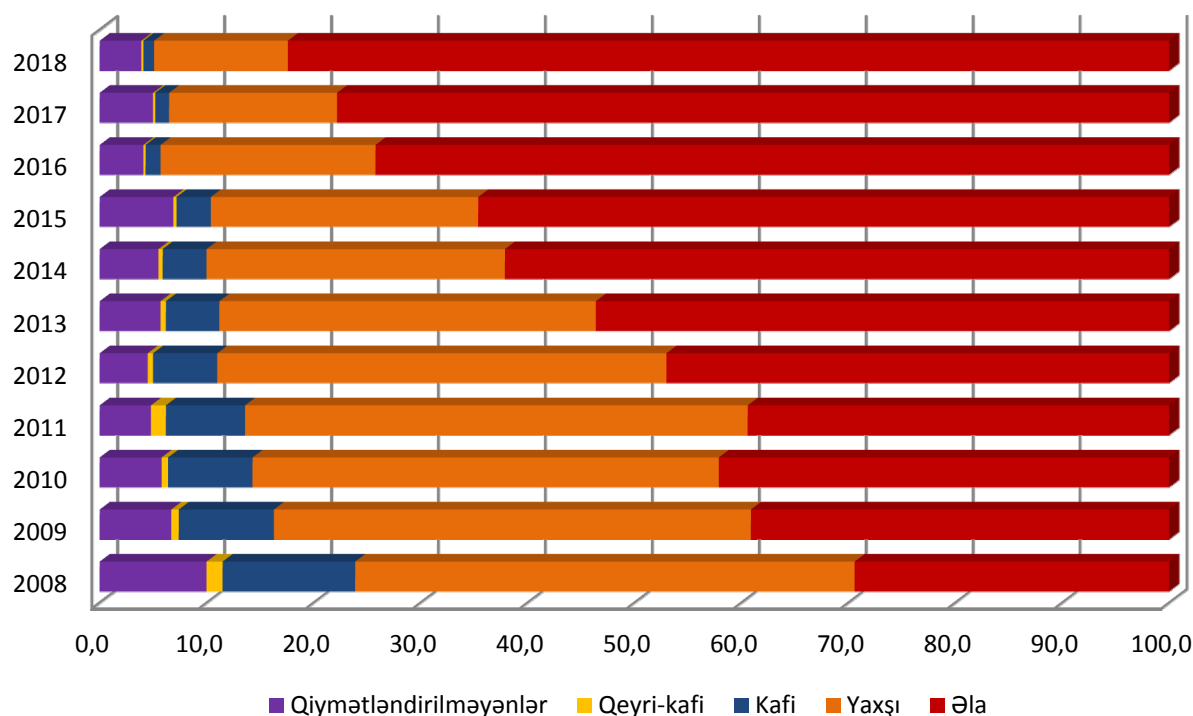
İMTAHAN RƏHBƏRLƏRİNİN NƏZARƏTÇİLƏRİN İŞİNİ QIYMƏTLƏNDİRMƏSİNƏ DAİR MƏLUMAT

Rayonun, təşkilatın adı	İmtahanlarda iştirak edən nəzarətçi sayı	Qeyri-kafi		Kafi		Yaxşı		Əla		Qiyməti olmayan	
		nəfər	%	nəfər	%	nəfər	%	nəfər	%	nəfər	%
Yasamal	284	0	0.0	1	0.4	41	14.4	230	81.0	12	4.2
Binəqədi	461	0	0.0	4	0.9	30	6.5	390	84.6	37	8.0
Səbail	210	0	0.0	2	1.0	30	14.3	166	79.0	12	5.7
Xətai	518	1	0.2	3	0.6	64	12.4	430	83.0	20	3.9
Xəzər	209	0	0.0	3	1.4	20	9.6	168	80.4	18	8.6
Nərimanov	365	0	0.0	4	1.1	38	10.4	301	82.5	22	6.0
Suraxanı	366	0	0.0	6	1.6	38	10.4	300	82.0	22	6.0
Sabunçu	412	2	0.5	2	0.5	47	11.4	348	84.5	13	3.2
Nəsimi	253	0	0.0	1	0.4	35	13.8	208	82.2	9	3.6
Qaradağ	146	0	0.0	1	0.7	23	15.8	112	76.7	10	6.8
Nizami	326	0	0.0	2	0.6	43	13.2	261	80.1	20	6.1
AMEA	221	0	0.0	2	0.9	30	13.6	184	83.3	5	2.3
Naxçıvan MR	484	0	0.0	10	2.1	118	24.4	349	72.1	7	1.4
Gəncə	1042	0	0.0	0	0.0	107	10.3	900	86.4	35	3.4
Sumqayıt	480	6	1.3	7	1.5	60	12.5	393	81.9	14	2.9
Abşeron	357	1	0.3	3	0.8	50	14.0	280	78.4	23	6.4
Şəki	666	0	0.0	2	0.3	62	9.3	584	87.7	18	2.7
Şuşa	17	0	0.0	1	5.9	2	11.8	13	76.5	1	5.9
Qubadlı	67	0	0.0	0	0.0	13	19.4	51	76.1	3	4.5
Laçın	28	0	0.0	0	0.0	4	14.3	22	78.6	2	7.1
Zəngilan	31	0	0.0	0	0.0	0	0.0	30	96.8	1	3.2
Lənkəran	668	0	0.0	5	0.7	111	16.6	533	79.8	19	2.8
Mingəçevir	524	2	0.4	2	0.4	50	9.5	447	85.3	23	4.4
Bərdə	241	0	0.0	6	2.5	33	13.7	196	81.3	6	2.5
Göyçay	442	0	0.0	8	1.8	54	12.2	375	84.8	5	1.1
Şirvan	550	0	0.0	0	0.0	47	8.5	492	89.5	11	2.0
Xaçmaz	501	4	0.8	17	3.4	76	15.2	386	77.0	18	3.6
Yevlax	217	0	0.0	7	3.2	33	15.2	173	79.7	4	1.8
Ümumi	10086	16	0.2	99	1.0	1259	12.5	8322	82.4	390	3.9

- İmtahanlara cəlb edilmiş 10086 nəzarətçidən 345 nəfəri imtahanda iştirak etməmişdir. İmtahanda iştirak edən 9741 nəzarətçidən 45 nəfərinə qiymət verilməmişdir. Bunlardan 7 nəfəri ehtiyat nəzarətçi olmuş, 38 nəfəri isə zalda olduqları halda fəaliyyətləri qiymətləndirilməmişdir.

2008–2018-ci illərdə nəzarətçilərin qiymətləndirmə meyarları üzrə paylanması aşağıdakı şəkildəki diaqramda təqdim edilmişdir.

İLLƏRƏ GÖRƏ QIYMƏTLƏNDİRMƏ (2008–2018)

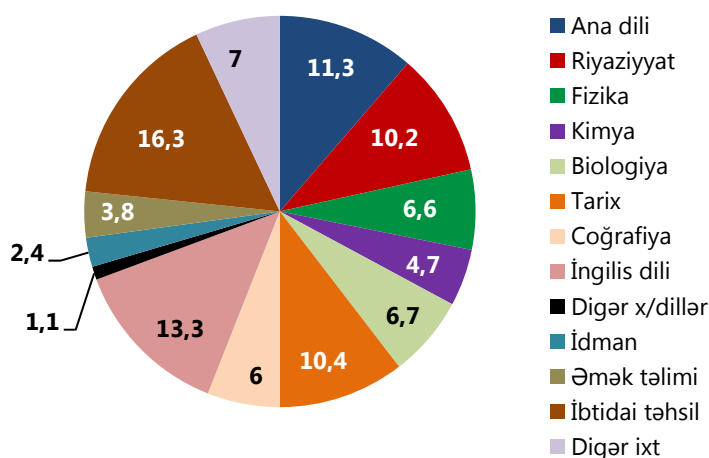
Şəkil 1

Qrafikdən göründüyü kimi, fəaliyyəti “əla” qiymətləndirilənlərin faizi artmış, fəaliyyəti “qeyri-kafi” və “kafi” qiymətləndirilənlərin isə azalmışdır. Fəaliyyəti “əla” qiymətləndirilən nəzarətçilərin sayının artmasını qəbul imtahanları üçün nəzarətçi bazasının ən yaxşılarının seçilməsinə imkan verəcək şəkildə geniş olması, nəzarətçilərlə seminar-məşğələlərin imtahandan bir neçə gün öncə və kiçik qruplar şəklində təşkil edilərək

interaktiv üsullarla aparılması, nəzarətçilik fəaliyyətlərinin yaxşılaşdırılması üçün stimullaşdırıcı tədbirlərin həyata keçirilməsi (mükafatlandırılması, təltif olunmaları, fəaliyyətləri yüksək qiymətləndirilənlər barədə işlədikləri təhsil müəssisələrinin məlumatlandırılması) kimi faktorlarla izah etmək olar. Bu tendensiyanın səbəblərindən biri də “Zal nəzarətçilərinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi meyarları”nın imtahan rəhbərləri tərəfindən getdikcə daha dəqiq tətbiq edilməsidir.

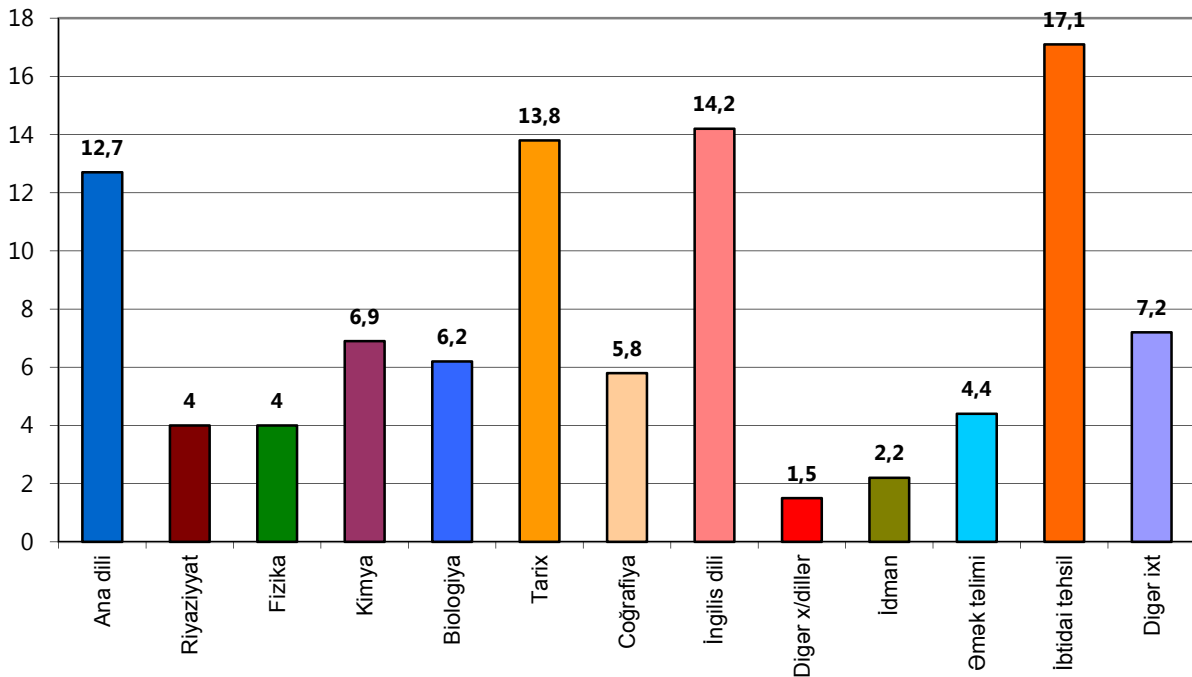
İmtahanda iştirak edən nəzarətçilər bazasının fənlər üzrə ümumi tərkibi ilə (şəkil 2) qayda pozuntusuna yol verən nəzarətçilərin fənlər üzrə tərkibi (şəkil 3) müqayisə edilərək cari ildəki qəbul imtahanlarında hansı ixtisas müəllimlərinin, ümumilikdə yol verilən qayda pozuntularında daha çox paya malik olması aşkarlanmışdır.

QƏBUL İMTAHANLARINDA İŞTİRAK EDƏN NƏZARƏTÇİLƏRİN İXTİSAS FƏNLƏRİ ÜZRƏ PAYLANMASI (FAİZLƏ)

Şəkil 2

**QƏBUL İMTAHANLARINDA NƏZARƏTÇİLƏRİN
QAYDA POZUNTUSUNA YOLVERMƏ FAİZİ
(İXTİSASLAR ÜZRƏ)**

Şəkil 3

Cari ildə qayda pozuntusuna yol verənlərin 17,1%-i ibtidai təhsil, 14,2%-i ingilis dili, 13,8%-i tarix, 12,7%-i ana dili və ədəbiyyat, 6,9%-i kimya, 4,4%-i əmək təlimi müəllimləridir. Belə hallara yol verənlərin 2017-ci ildə 18,7%-i ibtidai sinif, 17,7%-i ana dili və ədəbiyyat, 13,5%-i ingilis dili, 4,2%-i əmək təlimi müəllimləri idi.

2010–2018-ci illərdə qəbul imtahanlarında iştirak edən ana dili və ədəbiyyat müəllimlərinin sayının nəzarətçilərin ümumi sayının kiçik bir hissəsini (2010-cu ildə 9,8%, 2011-ci ildə 12,2%, 2012-ci ildə 14,8%, 2013-cü ildə 17,4%, 2014-cü ildə 14,6%, 2015-ci ildə 16,3%, 2016-cı ildə 12,9%, 2017-ci ildə 10,7%, 2018-ci ildə 11,3%) təşkil etməsinə baxmayaraq yol verilən qayda pozuntularının böyük bir hissəsi (uyğun olaraq 2010-cu ildə 18,4%, 2011-ci ildə 24,2%, 2012-ci ildə 16,1%, 2013-cü ildə 33,6%, 2014-cü ildə 25,1%, 2015-ci ildə 27,7%, 2016-cı ildə 20,6%, 2017-ci ildə 17,7%, 2018-ci ildə 12,7%) onların payına düşüb. Bənzər nəticə ingilis dili, digər xarici dillər, əmək təlimi və ibtidai sinif müəllimləri üçün də təkrarlanır.

Təhlil göstərir ki, ana dili və ədəbiyyat, idman, əmək, ibtidai təhsil, ingilis dili ixtisaslı müəllimlər riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya, tarix, coğrafiya ixtisaslı müəllimlərə nisbətən qayda pozuntusuna daha çox yol verirlər.

Aşağıdakı 4 sayılı cədvəldə bölgələr üzrə nəzarətçilər tərəfindən qayda pozuntusu hallarının paylanması təqdim edilmişdir.

QAYDA POZUNTUSU HALLARININ BÖLGƏLƏR ÜZRƏ PAYLANMASI

Rayonun, təşkilatın adı	2018		2017		2016		2015		2014		2013		2012		2011		2010		2009	
	1*	2*	1*	2*	1*	2*	1*	2*	1*	2*	1*	2*	1*	2*	1*	2*	1*	2*	1*	2*
Yasamal	2,8	4,4	2,6	4,9	2,8	3,5	2,9	1,5	2,9	2,3	2,8	3,9	5,3	5,9	6,2	7,0	6,6	6,8	6,9	7,9
Binəqədi	4,4	2,9	4,6	4,2	4,3	6,5	4,3	6,9	4,2	5,3	5,0	5,8	7,8	10,1	9,2	7,8	11,0	8,2	12,6	9,8
Səbail	2,1	1,8	2,0	2,8	2,6	4,7	2,1	4,0	2,4	1,5	2,9	4,9	3,9	5,9	5,4	8,6	5,5	7,9	5,4	4,7
Xətai	5,1	4,0	4,9	4,5	5,3	6,5	4,9	5,0	4,9	5,3	5,6	5,8	8,3	7,0	10,6	7,8	12,1	8,6	13,8	13,5
Xəzər	2,0	2,5	2,0	1,4	1,6	2,4	2,0	1,0	2,1	2,3	2,4	3,6	3,3	3,9	3,4	3,9	4,1	4,3	3,8	6,0
Nərimanov	3,5	4,4	3,6	5,9	4,3	7,1	3,8	4,0	3,5	5,0	4,2	5,1	5,8	7,8	6,4	4,7	7,9	9,0	8,4	6,5
Suraxanı	3,5	4,0	3,7	5,6	3,5	1,2	3,8	3,5	3,8	5,0	4,0	4,9	6,4	8,0	8,0	6,3	8,9	9,3	8,8	7,9
Sabunçu	4,1	3,6	3,9	4,5	4,1	4,7	3,5	5,4	3,8	6,1	3,6	4,9	6,2	5,7	6,9	8,6	8,0	7,2	8,4	9,3
Nəsimi	2,5	1,5	2,7	1,4	2,9	4,1	3,0	4,5	3,1	1,9	4,0	5,8	6,0	7,0	7,0	6,3	7,3	6,1	8,4	10,7
Qaradağ	1,4	2,2	1,3	1,4	1,4	2,4	1,5	0,0	1,5	1,1	1,8	1,7	2,6	3,4	2,6	3,9	2,4	4,7	2,5	3,7
Nizami	3,2	4,7	3,3	3,5	3,5	4,7	3,4	4,5	3,3	4,2	3,6	4,4	5,4	6,5	7,1	7,0	7,7	9,0	8,9	8,4
Naxçıvan	4,9	8,7	5,1	5,2	5,7	7,6	5,8	7,9	6,6	3,8	8,2	2,9	7,9	2,8	2,8	0,0	3,3	0,0	0,9	0,0
Gəncə	10,4	5,8	10,9	3,5	12,6	4,7	12,0	6,9	11,7	6,1	11,4	6,6	8,9	4,9	5,3	3,1	1,1	2,9	--	--
Sumqayıt	4,8	6,5	4,3	14,2	5,0	11,8	5,4	9,4	5,3	7,3	6,1	11,9	6,3	7,8	6,1	11,7	5,8	2,9	4,9	2,8
Abşeron	3,4	4,0	3,3	2,8	2,6	1,8	2,4	2,5	2,5	2,7	2,4	3,4	3,9	4,7	4,6	5,5	4,9	6,5	5,3	8,4
Şəki	6,7	0,7	7,0	1,4	6,3	0,0	6,8	0,0	6,7	1,5	6,6	1,5	4,0	0,8	0,6	0,0	--	--	--	--
Şuşa	0,2	0,0	0,1	0,3	0,1	0,0	0,3	0,0	0,2	0,4	0,3	1,0	0,4	0,3	0,7	0,8	--	--	--	--
Qubadlı	0,7	1,5	0,6	1,0	0,6	2,9	0,7	1,5	0,8	1,1	0,9	2,7	0,5	0,5	0,5	1,6	--	--	--	--
Laçın	0,3	0,0	0,2	1,0	0,2	0,6	0,4	0,0	0,4	0,4	0,3	0,0	0,4	0,5	0,9	0,8	--	--	--	--
Zəngilan	0,3	0,7	0,3	0,7	0,5	0,6	0,4	0,5	0,4	0,4	0,3	0,5	0,5	0,5	1,3	1,6	--	--	--	--
Lənkəran	6,7	6,9	7,2	6,3	6,7	0,0	6,7	8,9	6,3	3,8	7,0	2,2	5,0	4,4	0,3	0,0	--	--	--	--
Mingəçevir	5,1	4,4	5,2	2,1	5,4	1,2	5,4	4,0	5,4	7,6	4,6	4,9	0,0	0,0	2,3	1,6	1,5	6,1	--	--
Bərdə	2,4	7,3	2,7	6,3	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Göyçay	4,5	4,0	4,2	2,1	4,2	1,8	4,5	2,0	4,5	3,1	3,9	3,6	--	--	--	--	--	--	--	--
Şirvan	5,6	3,6	4,7	2,1	3,6	7,1	3,7	4,0	3,7	8,0	3,3	5,1	--	--	--	--	--	--	--	--
Xaçmaz	5,0	1,5	5,0	2,1	4,8	2,9	5,1	3,0	5,0	8,4	0,0	0,0	--	--	--	--	--	--	--	--
Yevlax	2,2	5,5	1,4	3,5	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Qeyd: 1*.Rayon üzrə nəzarətçi sayının ümumi nəzarətçi sayına nisbətən faizlə ifadəsi;

2*.Rayon üzrə qayda pozuntusuna yol verənlərin sayının qayda pozuntusuna yol verənlərin ümumi sayına nisbətən faizlə ifadəsi.

Cədvəl 4-də 1-ci damadakı göstəricinin 2-cidən kiçik olması müvafiq rayon üzrə nəzarətçiləri nisbətən daha çox qayda pozuntularına yol verdiyini göstərir. Burdan aydın görünür ki, cari ildə Yasamal, Qaradağ, Nizami, Naxçıvan MR, Sumqayıt, Qubadlı, Zəngilan, Bərdə, Yevlax rayonlarının nəzarətçiləri qayda pozuntularına daha çox şərait yaradıblar. Qəbul imtahanlarına yeni cəlb olunan rayonların nəzarətçilərinin ilk iştirak etdiyi dövrlərdə qayda pozuntularına daha çox yol verdiklərini Gəncə (2010-cu il), Mingəçevir (2010-cu il), Şirvan (2013,2014-cü il), Xaçmaz (2014-cü il) kimi rayonların təmsalında demək olar. Bu tendensiyanın cari ildə Bərdə və Yevlax rayonu nəzarətçiləri qismində də təkrarlandığını görürük.

Ümumiyyətlə, regionlar üzrə baxıldıqda cari ildə Gəncə, Şəki, Mingəçevir, Göyçay, Şirvan, Xaçmaz nəzarətçilərinin qayda pozuntularına daha az yol verdikləri görünür.

Son illərdə Sumqayıt şəhərinin, Qubadlı, Zəngilan, Bərdə, Yevlax rayonlarının məktəblərindən olan nəzarətçiləri arasında qayda pozuntularına yol vermə hallarının daha çox olduğu müşahidə olunur.

Qayda pozuntusuna yol verən nəzarətçilərin ümumi sayı 275, ciddi qayda pozuntusuna yol verənlərin sayı isə 90 nəfərdir.

Yaş tərkibinə görə fərqli olan abituriyent kontingentinin yerləşdiyi zallar üzrə qayda pozuntusu (köçürmə) hallarının paylanması 5 sayılı cədvəldə təqdim edilmişdir.

QAYDA POZUNTUSU HALLARININ PAYLANMASI
(ABİTURIYENT KONTİNGENTİNİN YAŞ TƏRKİBİ ÜZRƏ)

Kontingentin yaş tərkibi	Yaş kontingentinə görə		Qayda pozuntusuna yol verilən zalların	
	Zalların Ümumi sayı	Faizi (ümumi zal sayına nəzərən)	sayı	faizi (qayda pozuntusuna yol verilən zalların ümumi sayına nəzərən)
ən çox 18	3697	76,3	227	84.4
18-20	702	14,5	18	6.7
20-dən çox	445	9,2	24	8.9

5 saylı cədvəldən göründüyü kimi cari ildə qəbul imtahanlarında əvvəlki illərin məzunlarının yerləşdiyi zallarda yol verilən qayda pozuntusu halları ilə cari il məzunlarının yerləşdiyi zallarda yol verilən qayda pozuntusu hallarının faiz nisbətində ciddi bir fərq yoxdur.

Araşdırmalar göstərir ki, imtahan təcrübəsi artdıqca nəzarətçilərin qayda pozuntusuna yol vermə hallarında da azalma müşahidə olunur (6 saylı cədvələ bax).

NƏZARƏTÇİLƏRİN QAYDA POZUNTUSU HALLARI
(İMTAHANLARDA İŞTİRAK SAYI ÜZRƏ)

İştirak sayı	İştirak edən nəzarətçilərin		Qayda pozuntusuna yol verən nəzarətçilərin	
	sayı	faizi (ümumi iştirak sayına nəzərən)	sayı	faizi (qayda pozuntusuna yol verənlərin cəminə nəzərən)
ən çox 5	433	6.6	19	7.0
6 - 15	2488	37.7	121	44.6
16 - 35	2827	42.8	105	38.7
ən az 36	859	13.0	26	9.6

Bu il ali təhsil müəssisələrinə keçirilən qəbul imtahanlarında iştirak etmiş nəzarətçilər arasından son 10 il ərzində:

- təyin olunduğu zallarda köçürmə faktı aşkarlanmayan;
- bir qayda olaraq, cəlb olunduğu bütün imtahanlarda iştirak edən;
- qeyri-kafi qiymət almayan, yekun qiyməti 4-dən böyük olan və cari ildə yekun qiymətini daha da yaxşılaşdıran;
- imtahan rəhbərinin protokollarında “yaxşı” və “əla” ilə qiymətləndirilən və heç bir təlimat pozuntusuna yol verməyən;
- son on ildə 600-dən yuxarı bal toplayan abituriyentlərin fəaliyyətinə verdiyi rəyi “yaxşı” və “əla” olan;
- indiyə qədər imtahanlarda ən azı 15 dəfə (son iki il ərzində 3 dəfə, o cümlədən qəbul imtahanlarında heç olmasa 1 dəfə) iştirak edən nəzarətçilər müəyyənləşdirilmiş və fəaliyyətləri yüksək qiymətləndirilmişdir. Belə nəzarətçilərin sayı 1072 nəfərdir.

**TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİ ÜZRƏ FƏALİYYƏTİ YÜKSƏK QIYMƏTLƏNDİRİLƏN
NƏZARƏTÇİ-MÜƏLLİMLƏRİN SAYI**

Cədvəl 7

Cədvəl 8

1. Təhsil müəssisələri üzrə paylanma

S/s	Təhsil müəssisəsinin adı *	Nəzarətçi sayı
1.	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti	17
2.	Şəki şəhər 11 saylı tam orta məktəb	16
3.	Azərbaycan Texnologiya Universiteti	14
4.	Lənkəran şəhər 5 saylı tam orta məktəb	13
5.	Şəki şəhər 18 saylı tam orta məktəb	12
6.	Lənkəran şəhər 7 saylı tam orta məktəb	12
7.	Şəki şəhər 7 saylı tam orta məktəb	10
8.	Lənkəran şəhər 10 saylı tam orta məktəb	10
9.	Lənkəran şəhər xarici dil təmayüllü	10
10.	Şəki şəhər 1 saylı tam orta məktəb	9
11.	Xaçmaz şəhər 6 saylı tam orta məktəb	9

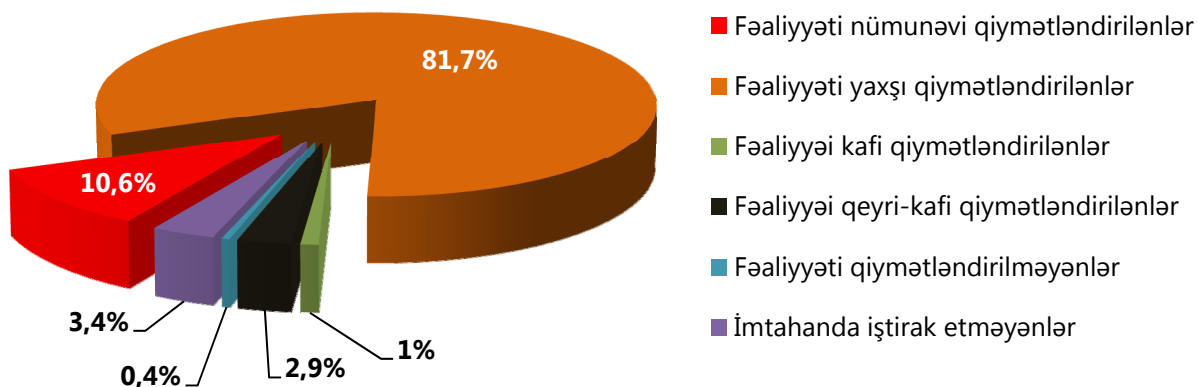
2. İxtisas fənləri üzrə paylanma

S/s	İxtisasın adı *	Nəzarətçi sayı
1.	Ana dili və ədəbiyyat	52
2.	Riyaziyyat	64
3.	Fizika	95
4.	Kimya	68
5.	Biologiya	102
6.	Tarix	168
7.	Coğrafiya	71
8.	İngilis dili	124
9.	Digər xarici dillər	9
10.	İdman	27
11.	Əmək təlimi	40
12.	İbtidai təhsilin pedaqogika və	174
13.	Digər ixtisaslar	78

* Bu kateqoriyadan olan təhsil müəssisələrinin sayı ümumilikdə 463-dür.

Bu siyahıda əlavə olaraq 3 məktəb 8 nəfərlə, 6 məktəb 7 nəfərlə, 9 məktəb 6 nəfərlə, 28 məktəb 5 nəfərlə, 26 məktəb 4 nəfərlə, 50 məktəb 3 nəfərlə, 96 məktəb 2 nəfərlə, 234 məktəb 1 nəfərlə təmsil olunur.

YEKUN STATİSTİKA

Şəkil 4

Diagramdan göründüyü kimi bu il ali təhsil müəssisələrinə keçirilən qəbul imtahanlarına cəlb edilmiş nəzarətçi-müəllimlərin 92,3%-nin fəaliyyəti nümunəvi və yaxşı, 1%-nin fəaliyyət kafi, 2,9%-nin fəaliyyəti isə qeyri-kafi qiymətləndirilmişdir.

Fəaliyyəti kafi qiymətləndirilən müəllimlərin nəzarətçi kimi hazırlıq səviyyəsinin artırılması məqsədi ilə hər il olduğu kimi, bu il də, seminar-məşğələlərin ayrı qruplarda təşkil olunması və onların növbəti ilin sınaq

imtahanlarına cəlb olunması və fəaliyyətlərinin ayrıca izlənməsi nəzərdə tutulur. Fəaliyyəti qeyri-kafi qiymətləndirilən müəllimlər isə cari ilin nəzarətçilər bazasından çıxarılmışdır.

DİM nümunəvi işi ilə seçilən və fəaliyyəti əla qiymətləndirilən müəllimləri ilboyu müxtəlif dövlət qurumlarına keçirilən işə qəbul imtahanlarına da öncəliklə dəvət edir, nəzarətçilər üçün keçirilən seminar-məşğələlərdə onların təcrübəsindən istifadə edir və onlar imtahan rəhbərliyinə namizədlər siyahısına daxil edirlər.

Xatırladaq ki, cari il də daxil olmaqla indiyə qədər DİM-in keçirdiyi imtahanlarda nümunəvi fəaliyyətinə görə fərqlənmiş 3266 nəfər nəzarətçiye təşəkkür elan edilmiş, bunlardan 327-i fəxri fərmanlarla təltif edilmişdir.

Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən keçirilən imtahanların model, texnologiya və məzmun baxımından müxtəlifliyi zal nəzarətçilərinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsini, peşəkarlıq səviyyəsinin yüksəldilməsini və ictimaiyyətin daha geniş hissəsinin imtahan prosesinə zal nəzarətçisi və imtahan rəhbəri qismində cəlb edilməsini tələb edir. Bu tələbin qarşılanması üçün zal nəzarətçisi fəaliyyətinin sertifikatlaşdırılması zəruriliyi yaranmışdır. Bu məqsədlə setrifikatlaşdırma qaydaları hazırlanmış və Dövlət İmtahan Mərkəzi 1 oktyabr 2018-ci il tarixindən etibarən zal nəzarətçisi sertifikatı almaq istəyən namizədlərin elektron qeydiyyatına başlamışdır.

Nəticə

2018-ci ildə I-IV ixtisas qrupları üzrə ali təhsili müəssisələrinə keçirilən qəbul imtahanlarına cəlb edilmiş nəzarətçi-müəllimlərin fəaliyyətinin təhlili ilə bağlı əldə olunan nəticələr:

- Qəbul imtahanları üçün nəzarətçi bazası ən yaxşılarının seçilməsi üçün, əsasən, yetərli olmuşdur. Belə ki, cari ildə imtahana cəlb edilməsi nəzərdə tutulan bazanın 76,2%-dən istifadə edilmişdir. Bu optimal göstəricidən (70%) bir az yüksəkdir. Odur ki, növbəti ildə Şəki, Lənkəran, Göyçay, Xaçmaz, Mingəçevir və Bərdə rayonları üzrə nəzarətçi sayının artırılmasına ehtiyac var.
- Əlaqələndiricilərin nəzarətçiləri imtahana cəlb etməsi işində müsbət tendensiya davam edir. Belə ki, imtahana gəlməyənlərin faizi keçən ilə nəzərən azalaraq 3,4% olmuşdur.
- Əla qiymətləndirilən nəzarətçilərin faiz nisbətinin artması yalnız nəzarətçi kontingentinin yaxşıların seçiminə imkan verəcək şəkildə geniş olması, seminar-məşğələlərdə təlim metodlarının dəyişdirilməsi, stimullaşdırıcı tədbirlərin tətbiqi və s. bu kimi yuxarıda qeyd olunan səbəblərlə izah olunmur. Eyni zamanda təhlil onu göstərir ki, imtahan rəhbərlərinin nəzarətçiləri yaxşı və xüsusilə də əla qiymətlərlə qiymətləndirməyə meyilli olmaları da bu artıma təsir göstərmişdir. Odur ki, imtahan rəhbərləri ilə təlimlərdə bu məsələyə diqqətin artırılması nəzərdə tutulur.
- İmtahan rəhbərləri və nəzarətçilərlə il boyu aparılan təlimat işinin nəticəsi kimi köçürmə hallarının azalması tendensiyası davam edir. Cari ildə nəzarətçilərin daha az hissəsi – 2,8%-i qayda pozuntularına yol vermişdir.
- Nəzarətçilərin ixtisasına görə qayda pozuntuları hallarının araşdırılması riyaziyyat, fizika, biologiya və coğrafiya ixtisaslı müəllimlərin qayda pozuntularına nisbətən daha az yol verdikləri tendensiyasının davam etdiyini göstərir.
- Nəzarətçilərin işlədiyi rayonlara görə qayda pozuntuları hallarının araşdırılması son illərdə Sumqayıt şəhərinin, Qubadlı, Zəngilan, Bərdə, Yevlax rayonlarının məktəblərindən olan nəzarətçilər arasında qayda pozuntularına yol vermə hallarının daha çox olduğu müşahidə olunur.
- Abituriyent kontingentinin yaş tərkibinə görə köçürmə hallarının araşdırılması cari ildə qəbul imtahanlarında əvvəlki illərin məzunlarının yerləşdiyi zallarda yol verilən qayda pozuntusu halları ilə cari il məzunlarının yerləşdiyi zallarda yol verilən qayda pozuntusu hallarının faiz nisbətində ciddi bir fərq olmadığını göstərir.
- Nəzarətçilərin təcrübəsi artdıqca qayda pozuntularına yol verilməsi halları azalır.
- Müəyyən kriteriyalar əsas götürülərək fəaliyyəti nümunəvi olaraq qiymətləndirilmiş nəzarətçilərin cari ilin imtahanlarındakı fəaliyyətini əsasən yaxşı hesab etmək olar.

Nəzarətçilərin fəaliyyətlərinin təhlilinin nəticələri barədə, bir qayda olaraq, hər il Təhsil Nazirliyinə, müvafiq rayon (şəhər) təhsil şöbələrinə və ümumtəhsil müəssisələrinə məlumat verilir.

Dövlət qulluğu sahəsində elektron məlumat sistemləri üzrə araşdırmaların nəticələrinin analitik təhlili

M.M.Abbaszadə, B.B.Xəlilov, V.O.Əkbərov, S.A.Əliyev

2018-ci ildə Dövlət İmtahan Mərkəzi dövlət qulluğu sahəsində fəaliyyətini davam etdirmişdir. Bu fəaliyyət sahəsinə dövlət qulluğuna qəbulla bağlı sertifikat əldə edilməsi üçün test imtahanlarının keçirilməsi, müsabiqə, ümumi müsahibə və daxili müsahibələrin təşkili və keçirilməsi, dövlət qulluqçularının Reyestrinin aparılması, ehtiyat kadrlarla iş, dövlət orqanları tərəfindən dövlət qulluğu üzrə qanunvericiliyin tələblərinə riayət edilməsinə nəzarət, qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi, etik davranış və qiymətləndirmə, dövlət qulluğuna dair müxtəlif analitik hesabatların hazırlanması, təqdim edilməsi və digər istiqamətlər aiddir. Qeyd edilmiş məsələlərin həyata keçirilməsində informasiya texnologiyalarının tətbiqi mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Reyestrin tamlığının və düzgünlüyünün təmin edilməsi məqsədilə Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən informasiya sistemində daxil edilmiş məlumatlar üzrə araşdırmalar davam etdirilmişdir. Araşdırmaların nəticəsi olaraq əvvəlki dövrdə aşkar olunan qanunvericiliyə zidd halların sayının azalması müşahidə edilir. Reyestr üzrə məlumatlarda qanunvericiliyə zidd halların illər üzrə müqayisəli statistik göstəriciləri Cədvəl 1-də təqdim olunur:

Cədvəl 1

Dövlət orqanları	Reyestrə olan cari vəziyyət			
	Sentyabr, 2017	Oktyabr, 2017	Dekabr, 2017	Dekabr, 2018
Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları	1809*	1155*	318	124
Məhkəmələr	241*	29	27	13
Cəmi	2050*	1184*	345	137

* Bu rəqəmlər dövlət qulluğuna qəbulda qanunvericilik tələblərinin pozulması halları ilə yanaşı, Reyestrə əmək fəaliyyəti ilə bağlı səhv daxil edilmiş məlumatları da əks etdirir.

Cədvəldən görünür ki, 2018-ci ilin sonunda Reyestrə daxil edilmiş məlumatlar üzrə aşkar edilən dövlət qulluğu sahəsində qanunvericiliyə zidd halların sayı 2017-ci ilin sentyabr ayı ilə müqayisədə 93%-dən çox azalmışdır. Bu göstəricilər isə Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən qanunvericilik hallarının pozulması, məlumatların düzgün daxil edilməməsi ilə bağlı mütəmadi olaraq dövlət orqanlarına rəsmi müraciət və şifahi sorğularla müraciət edilməsi, həmçinin dövlət qulluğu sahəsində məlumat bazalarına elektron nəzarət imkanlarının gücləndirilməsi nəticəsində əldə edilmişdir.

Məlumdur ki, Dövlət İmtahan Mərkəzi publik hüquqi şəxsin nizamnaməsinə uyğun olaraq dövlət qulluğuna qəbulun müsabiqə əsasında keçirilməsi Mərkəzin əsas vəzifələrindən biridir. Dövlət orqanlarında baş vermiş struktur dəyişikliklərinin "Dövlət qulluqçularının Reyestri" informasiya sistemində qeyd edilməsi və təsdiqlənməsi Mərkəz tərəfindən təmin edilir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 21 iyun tarixli 1480 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Dövlət qulluğu vəzifəsinin tutulması məqsədi ilə müsahibə keçirilməsi Qaydası"nın 2.1-ci bəndinə əsasən dövlət orqanının rəhbəri dövlət orqanında vakant vəzifə yarandığı gündən bir ay müddətində həmin vakant vəzifənin tutulması üçün daxili müsahibə və ya ümumi müsahibə, yaxud müsahibə keçirilməsi barədə qərar qəbul edir və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzinə məlumat verir. Bununla əlaqədar Mərkəz tərəfindən sistemdəki vakant vəzifələr haqqında məlumatlar təhlil edilir, müsabiqə və ya müsahibə elan edilməyən vəzifələrlə bağlı dövlət orqanlarına xəbərdarlıq edilir.

Cədvəl 2-də dövlət orqanlarında ştat cədvəli üzrə mövcud olan vakant vəzifələr və bu vəzifələrdə müddətli əmək müqaviləsi əsasında çalışan şəxslər haqqında statistik məlumatlar verilmişdir.

№	Dövlət orqanlarının adı	Vakant ştat vahidinin sayı								Müddətli əmək müqaviləsi
		İnzibati vəzifələr (təsnifatlar üzrə)								
		I	II	III	IV	V	VI	VII	Cəmi	
1	Azərbaycan Respublikasının Hesablama Palatası	2	0	3	42	0	0	0	47	0
2	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası	0	0	0	11	7	0	0	18	10
3	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	0	0	2	4	14	1	6	27	9
4	Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyi	0	0	0	5	1	0	0	6	0
5	Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi	0	0	0	6	75	0	13	94	51
6	Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	0	0	4	7	83	75	124	293	9
7	Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	0	5	4	15	84	108	482	698	226
8	Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi	0	1	2	16	89	53	210	371	224
9	Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi	0	0	0	3	18	21	50	92	31
10	Azərbaycan Respublikasının Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi	0	2	3	9	54	67	4	139	56
11	Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi	0	4	4	10	99	201	1132	1450	559
12	Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi	0	0	1	5	27	0	0	33	15
13	Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	0	0	0	8	43	33	161	245	2
14	Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi	0	0	0	2	16	6	39	63	40
15	Azərbaycan Respublikası Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi	0	0	0	8	34	2	29	73	26
16	Azərbaycan Respublikası Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi	0	0	1	8	46	57	80	192	114
17	Azərbaycan Respublikası Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi	0	0	0	2	12	2	24	40	29
18	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi	0	0	0	0	12	1	55	68	34
19	Azərbaycan Respublikasının Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi	0	0	2	11	23	2	33	71	59
20	Azərbaycan Respublikasının Ailə, Qadın və Uşaq problemləri üzrə Dövlət Komitəsi	0	0	0	0	9	0	0	9	7
21	Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi	0	0	0	11	20	0	0	31	19
22	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi	0	0	0	9	101	9	131	250	163
23	Azərbaycan Respublikası Milli Arxiv İdarəsi	0	0	0	2	0	0	0	2	0
24	Azərbaycan Respublikasının Milli Televiziya və Radio Şurası	0	0	1	0	1	0	0	2	1
25	Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi	0	0	0	12	75	14	513	614	314
26	Azərbaycan Respublikasının Əqli Mülkiyyət Agentliyi	0	0	1	13	26	0	0	40	24
27	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyi	0	0	1	8	31	0	0	40	22
28	Bakı Apellyasiya Məhkəməsi	0	0	0	0	15	0	0	15	0
29	Gəncə Apellyasiya Məhkəməsi	0	0	1	0	9	0	0	10	7
30	Sumqayıt Apellyasiya məhkəməsi	0	0	0	0	6	0	0	6	5
31	Şirvan Apellyasiya Məhkəməsi	0	0	0	0	19	0	0	19	16
32	Şəki Apellyasiya Məhkəməsi	0	0	0	0	20	0	0	20	17
33	Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsi	0	0	0	0	0	20	0	20	1
34	Gəncə Ağır Cinayətlər Məhkəməsi	0	0	0	0	0	10	0	10	7
35	Lənkəran Ağır Cinayətlər Məhkəməsi	0	0	0	0	0	12	0	12	6
36	Şəki Ağır Cinayətlər Məhkəməsi	0	0	0	0	0	6	0	6	4

№	Dövlət orqanlarının adı	Vakant ştat vahidinin sayı								Müddətli əmək müqaviləsi
		İnzibati vəzifələr (təsnifatlar üzrə)								
		I	II	III	IV	V	VI	VII	Cəmi	
37	1 saylı Bakı İnzibati-İqtisadi Məhkəməsi	0	0	0	0	0	12	0	12	12
38	2 saylı Bakı İnzibati-İqtisadi Məhkəməsi	0	0	0	0	0	4	0	4	4
39	Gəncə İnzibati-İqtisadi Məhkəməsi	0	0	0	0	0	4	0	4	1
40	Sumqayıt İnzibati-İqtisadi Məhkəməsi	0	0	0	0	0	1	0	1	0
41	Şirvan İnzibati-İqtisadi Məhkəməsi	0	0	0	0	0	4	0	4	1
42	Şəki İnzibati-İqtisadi Məhkəməsi	0	0	0	0	0	5	0	5	4
43	Bakı Hərbi Məhkəməsi	0	0	0	0	0	2	0	2	2
44	Cəlilabad Hərbi Məhkəməsi	0	0	0	0	0	6	0	6	5
45	Füzuli Hərbi Məhkəməsi	0	0	0	0	0	3	0	3	2
46	Gəncə Hərbi Məhkəməsi	0	0	0	0	0	2	0	2	1
47	Tərtər Hərbi Məhkəməsi	0	0	0	0	0	6	0	6	1
48	Azərbaycan Respublikası Məhkəmə-Hüquq Şurası	0	0	0	5	0	0	0	5	0
49	Bakı Şəhəri Pirallahı Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	2	2	2
50	Bakı şəhəri Binəqədi Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	12	12	11
51	Bakı şəhəri Xətai Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	8	8	0
52	Bakı şəhəri Xəzər Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	12	12	4
53	Bakı şəhəri Qaradağ Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	11	11	7
54	Bakı şəhəri Nərimanov Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	12	12	10
55	Bakı şəhəri Nəsimi Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	14	14	7
56	Bakı şəhəri Nizami Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	10	10	8
57	Bakı şəhəri Sabunçu Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	3	3	0
58	Bakı şəhəri Səbail Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	8	8	8
59	Bakı şəhəri Suraxanı Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	17	17	3
60	Bakı şəhəri Yasamal Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	10	10	8
61	Abşeron Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	10	10	0
62	Ağcabədi Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	4	4	2
63	Ağdam Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	5	5	2
64	Ağdaş Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	4	4	2
65	Ağstafa Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	4	4	3
66	Ağsu Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	2	2	0
67	Astara Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	8	8	8
68	Balakən Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
69	Bərdə Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	2	2	0
70	Beyləqan Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	3	3	1
71	Biləsuvar Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	4	4	1
72	Cəbrayıl Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	2	2	2
73	Cəlilabad Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	6	6	4
74	Daşkəsən Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	3	3	2
75	Şabran Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	2	2	2
76	Füzuli Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	3	3	0
77	Gədəbəy Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	4	4	4
78	Gəncə şəhəri Kəpəz Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	10	10	5
79	Gəncə şəhəri Nizami Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	8	8	7
80	Goranboy Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	6	6	6
81	Göyçay Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	3	3	3
82	Göygöl Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	3	3	3
83	Hacıqabul Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	1	1	1
84	İmişli Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	6	6	6
85	İsmayilli rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	3	3	0
86	Kəlbəcər Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	2	2	2
87	Kürdəmir Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	5	5	5

№	Dövlət orqanlarının adı	Vakant ştat vahidinin sayı								Müddətli əmək müqaviləsi
		İnzibati vəzifələr (təsnifatlar üzrə)								
		I	II	III	IV	V	VI	VII	Cəmi	
88	Laçın Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	2	2	2
89	Lerik Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	2	2	2
90	Lənkəran Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	12	12	8
91	Masallı Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	5	5	3
92	Mingəçevir Şəhər Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	5	5	5
93	Naftalan Şəhər Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	2	2	2
94	Neftçala Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
95	Oğuz Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	2	2	2
96	Qax Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
97	Qazax Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	4	4	4
98	Qəbələ Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	3	3	1
99	Qobustan Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	1	1	0
100	Quba Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	4	4	0
101	Qubadlı Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
102	Qusar Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	2	2	2
103	Saatlı Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	4	4	3
104	Sabirabad Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	5	5	2
105	Salyan Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	1	1	0
106	Samux Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	3	3	2
107	Siyəzən Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	1	1	0
108	Sumqayıt Şəhər Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	19	19	12
109	Şamaxı Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	2	2	2
110	Şəki Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	4	4	2
111	Şəmkir Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	5	5	3
112	Şirvan Şəhər Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	5	5	4
113	Şuşa Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
114	Tərtər Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	3	3	3
115	Tovuz Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	1	1	0
116	Ucar Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	1	1	0
117	Xaçmaz Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	5	5	3
118	Xızı Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	2	2	0
119	Xocalı Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	2	2	1
120	Xocavənd Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
121	Yardımlı Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	2	2	0
122	Yevlax Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	6	6	1
123	Zaqatala Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
124	Zəngilan Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	1	1	0
125	Zərdab Rayon Məhkəməsi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
YEKUN:		2	12	30	232	1069	749	3434	5528	2348

Cədvəl 2-dən görünür ki, hazırda dövlət orqanlarında inzibati vakant vəzifələrdə müddətli əmək müqaviləsi əsasında çalışan 2348 şəxs mövcuddur. Bu işə ümumi vakant inzibati vəzifələrin 42 faizini təşkil edir. Mövcud qanunvericiliyə görə bu şəxslər dövlət qulluqçusu hesab edilmirlər. Ona görə də həmin şəxslər dövlət qulluğuna qəbul olmaq üçün mütləq test imtahanında və müsahibədə iştirak edərək uğur qazanmalıdırlar. Dövlət Qulluğu İdarəetmə Şurasının 5 dekabr 2018-ci il tarixli 1 nömrəli qərarında dövlət orqanlarında inzibati vəzifələrdə müddətli müqavilə əsasında çalışan şəxslərin dövlət qulluğuna qəbulla bağlı keçirilən test imtahanlarına cəlb edilməsi zərurəti qeyd edilmişdir. Həmin qərar Prezident Administrasiyası

və Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən müvafiq dövlət orqanlarına göndərilmişdir. Dövlət orqanlarında inzibati vəzifələrdə müddətli müqavilə əsasında çalışan şəxslərin dövlət qulluğuna qəbulla bağlı test imtahanlarında iştirakı və nəticələri barədə statistik məlumatlar Cədvəl 3-də təqdim edilir.

Cədvəl 3

Say	Dövlət orqanı tərəfindən təqdim edilən vəzifələrin sayı	Dövlət qulluğuna qəbulla bağlı test imtahanı			Dövlət qulluğuna qəbulla bağlı müsahibə		
		İştirak edib	Sertifikat əldə edib	Uğursuz nəticə	İştirak edib	Uğurlu nəticə	Uğursuz nəticə
2348	1527	1053	390	663	131	48	83

2018-ci ildə Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən dövlət qulluğuna qəbulla bağlı sertifikat əldə etmək istəyən şəxslər üçün test imtahanlarının keçirilməsi davam etmişdir. İmtahanlar A və B sertifikat növləri üzrə hər ay təşkil olunur. Cədvəl 4-də 2018-ci ildə keçirilmiş test imtahanları barədə statistik məlumatlar əks olunmuşdur.

Cədvəl 4

Sertifikat növləri					Uğursuz	Cəmi
AA	AB	AC	BA	BB		
3	13	84	399	2700	6025	9224

Dövlət İmtahan Mərkəzinin dövlət qulluğu istiqamətində əsas vəzifələrindən biri də ehtiyat kadrlar siyasətinin aparılmasıdır. Belə ki, qanunvericiliklə müsabiqə üzrə müsahibədən uğur qazanmış və dövlət orqanlarına təqdim edilmiş, lakin vəzifəyə təyin edilməmiş şəxslər, həmçinin dövlət qulluğu vəzifələrində çalışmış və dövlət orqanının ləğvi və ya dövlət qulluğu vəzifələrinin ixtisarı ilə bağlı dövlət qulluğuna xitam vermiş şəxslər barədə məlumatlar Ehtiyat kadrlar bazasına daxil edilir və 2 il müddətinə saxlanılır. Mərkəz tərəfindən “Ehtiyat kadrlar” avtomatlaşdırılmış proqram sisteminin yeni versiyası yaradılmış, sistemin imkanları daha da genişləndirilmiş, məlumat bazaları yenidən qurulmuşdur. Ehtiyat kadrların siyahısı Dövlət İmtahan Mərkəzinin rəsmi saytında onlayn şəkildə ictimaiyyətə təqdim edilir. Ehtiyat kadrların 2018-ci ilə aid statistik göstəriciləri Cədvəl 5-də verilmişdir.

Cədvəl 5

Ehtiyat kadrların növü	Ehtiyat kadrların sayı	Ehtiyatdan dövlət qulluğuna qəbul edilənlərin sayı
Müsabiqə üzrə ehtiyat kadrlar	265	59
Dövlət orqanı ləğv edildikdə ehtiyata düşən ehtiyat kadrlar	405	43
İxtisara düşmüş dövlət qulluqçusu	217	9
CƏMİ	887	111

“Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin fəaliyyəti ilə bağlı bəzi məsələlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 16 noyabr 2016-cı il tarixli 1113 nömrəli Fərmanının 7-ci hissəsinə əsasən Dövlət İmtahan Mərkəzinə “Güzəştli mənzil” sisteminin fəaliyyətinin təşkili üçün Agentliyə kömək edilməsi tapşırılmışdır. Bununla əlaqədar dövlət qulluqçuları “Dövlət qulluqçularının Reyestri” sistemindən onların əmək fəaliyyətinə aid olan müvafiq məlumatlara dair və dövlət qulluğunda dövlət qulluğu stajı haqqında arayışın əldə edilməsi məqsədilə Dövlət İmtahan Mərkəzinə müraciət edirlər. 2018-ci ildə bu istiqamətdə Mərkəzin fəaliyyəti davam etdirilmişdir. Mərkəzə arayışla bağlı müraciət etmiş 341 şəxs haqqında məlumatlar “Dövlət qulluqçularının dövlət qulluğunda stajı haqqında arayış” informasiya sisteminə daxil edilmiş, onlardan 339 nəfərin dövlət qulluğunda iş stajı və ixtisas dərəcəsi haqqında məlumatları təsdiqlənmiş və arayış verilməsi üçün təqdim edilmişdir.

“Şagird-məzun” dövlət elektron məlumat sistemi üzrə ümumtəhsil müəssisələrində təhsilənlərin yekun qiymətləndirilməsinin analitik təhlili

M.M.Abbaszadə, V.O.Əkbərov, X.R.Məmmədov

Əvvəlki illərdə olduğu kimi, 2017/2018-ci tədris ilində də ümumtəhsil müəssisələrində təhsilənlərin yekun qiymətləndirilməsi “Şagird-məzun” dövlət elektron məlumat sistemi üzrə aparılmışdır. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2016-cı il 12 dekabr tarixli 498 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Ümumi təhsil pilləsində təhsilənlərin yekun qiymətləndirilməsinin (attestasiyasının) aparılması Qaydaları”na uyğun olaraq ümumi orta təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanları iki mərhələdə aparılır. İmtahanlar birinci mərhələdə yeni təhsil proqramları (kurikulumları) əsasında imtahan fənlərinin (tədris dili və riyaziyyat) hər biri üzrə 30 bal, ikinci mərhələdə isə qapalı test əsasında imtahan fənlərinin hər biri üzrə 70 bal qiymətləndirilməklə ümumilikdə 100 ballıq şkala üzrə qiymətləndirilir. Buraxılış imtahanlarında iştirak etməyən şagirdlərin yekun qiymətləndirilməsi aparılmır. IX sinif şagirdləri haqqında məlumatların formalaşdırılması fevral ayında başa çatmışdır. Cədvəl 1-də ümumi orta təhsil səviyyəsi üzrə (IX sinif) buraxılış sinif şagirdləri haqqında statistik məlumatlar təqdim edilir.

Cədvəl 1

№	Rayon	Sistemə məlumatları daxil edilib	Təhsil sənədi alılıb	Təhsil sənədi almayıb	
				İmtahana buraxılıb, lakin iştirak etməyib	İmtahana buraxılmayıb
1	ABŞERON RAYONU	3333	3259	67	7
2	AĞCABƏDİ RAYONU	1587	1506	72	9
3	AĞDAM RAYONU	1692	1645	35	12
4	AĞDAŞ RAYONU	1257	1234	20	3
5	AĞSTAFA RAYONU	949	944	3	2
6	AĞSU RAYONU	676	653	13	10
7	ASTARA RAYONU	1292	1228	57	7
8	BAKİ ŞƏHƏRİ BİNƏQƏDİ RAYONU	3581	3549	24	8
9	BAKİ ŞƏHƏRİ NƏRİMANOV RAYONU	2300	2286	7	7
10	BAKİ ŞƏHƏRİ NƏSİMİ RAYONU	2253	2240	12	1
11	BAKİ ŞƏHƏRİ NİZAMİ RAYONU	2569	2548	17	4
12	BAKİ ŞƏHƏRİ PİRALLAHI RAYONU	204	204	0	0
13	BAKİ ŞƏHƏRİ QARADAĞ RAYONU	1955	1929	10	16
14	BAKİ ŞƏHƏRİ SABUNÇU RAYONU	4587	4522	38	27
15	BAKİ ŞƏHƏRİ SƏBƏİL RAYONU	1598	1588	5	5
16	BAKİ ŞƏHƏRİ SURAXANI RAYONU	2917	2878	20	19
17	BAKİ ŞƏHƏRİ XƏTƏİ RAYONU	3770	3752	9	9
18	BAKİ ŞƏHƏRİ XƏZƏR RAYONU	2981	2934	26	21
19	BAKİ ŞƏHƏRİ YASAMAL RAYONU	2718	2706	5	7
20	BALAKƏN RAYONU	895	887	7	1
21	BƏRDƏ RAYONU	1770	1723	46	1
22	BEYLƏQAN RAYONU	1000	984	11	5
23	BİLƏSUVAR RAYONU	1157	1084	33	40
24	CƏBRAYİL RAYONU	769	754	4	11
25	CƏLİLƏBAD RAYONU	2336	2242	85	9
26	DAŞKƏSƏN RAYONU	269	244	20	5

№	Rayon	Sistemə məlumatları daxil edilib	Təhsil sənədi alılıb	Təhsil sənədi almayıb	
				İmtahana buraxılıb, lakin iştirak etməyib	İmtahana buraxılmayıb
27	FÜZULİ RAYONU	1194	1170	24	0
28	GƏDƏBƏY RAYONU	838	800	31	7
29	GƏNCƏ ŞƏHƏRİ KƏPƏZ RAYONU	1685	1673	9	3
30	GƏNCƏ ŞƏHƏRİ NİZAMİ RAYONU	1471	1459	10	2
31	GORANBOY RAYONU	1137	1130	7	0
32	GÖYÇAY RAYONU	1330	1318	11	1
33	GÖYGÖL RAYONU	776	761	13	2
34	HACIQABUL RAYONU	705	704	1	0
35	İMIŞLI RAYONU	1229	1144	39	46
36	İSMAYILLI RAYONU	975	971	2	2
37	KƏLBƏCƏR RAYONU	1099	1059	34	6
38	KÜRDƏMİR RAYONU	1209	1165	41	3
39	LAÇIN RAYONU	937	917	17	3
40	LƏNKƏRAN ŞƏHƏRİ	2312	2262	25	25
41	LERİK RAYONU	603	583	18	2
42	MASALLI RAYONU	2151	2103	40	8
43	MİNGƏÇEVİR ŞƏHƏRİ	1091	1085	5	1
44	NAFTALAN ŞƏHƏRİ	89	88	1	0
45	NAXÇIVAN MR BABƏK RAYONU	607	607	0	0
46	NAXÇIVAN MR CULFA RAYONU	335	334	0	1
47	NAXÇIVAN MR KƏNGƏRLİ RAYONU	222	221	1	0
48	NAXÇIVAN MR ORDUBAD RAYONU	421	421	0	0
49	NAXÇIVAN MR ŞAHBUZ RAYONU	172	172	0	0
50	NAXÇIVAN MR SƏDƏRƏK RAYONU	95	95	0	0
51	NAXÇIVAN MR ŞƏRUR RAYONU	683	681	2	0
52	NAXÇIVAN ŞƏHƏRİ	986	986	0	0
53	NEFTÇALA RAYONU	828	816	3	9
54	OĞUZ RAYONU	540	538	1	1
55	QAX RAYONU	616	613	3	0
56	QAZAX RAYONU	1023	1009	9	5
57	QƏBƏLƏ RAYONU	1352	1321	28	3
58	QOBUSTAN RAYONU	377	365	3	9
59	QUBA RAYONU	1968	1938	15	15
60	QUBADLI RAYONU	690	683	7	0
61	QUSAR RAYONU	1045	1032	8	5
62	SAATLI RAYONU	1020	981	30	9
63	SABİRABAD RAYONU	1783	1601	57	125
64	ŞABRAN RAYONU	700	683	9	8
65	SALYAN RAYONU	1427	1332	56	39
66	ŞAMAXI RAYONU	948	936	10	2
67	SAMUX RAYONU	661	649	9	3
68	ŞƏKİ ŞƏHƏRİ	2007	1988	17	2
69	ŞƏMKİR RAYONU	2479	2367	92	20
70	ŞİRVAN ŞƏHƏRİ	857	840	11	6
71	SİYƏZƏN RAYONU	471	466	5	0
72	SUMQAYIT ŞƏHƏRİ	3704	3670	24	10
73	ŞUŞA RAYONU	316	312	2	2
74	TƏRTƏR RAYONU	820	797	15	8
75	TOVUZ RAYONU	1976	1959	13	4

Cədvəl 1 (ardı)

№	Rayon	Sistemə məlumatları daxil edilib	Təhsil sənədi alıb	Təhsil sənədi almayıb	
				İmtahana buraxılıb, lakin iştirak etməyib	İmtahana buraxılmayıb
76	UCAR RAYONU	936	921	10	5
77	XAÇMAZ RAYONU	2126	2098	10	18
78	XIZI RAYONU	164	161	3	0
79	XOCALI RAYONU	125	125	0	0
80	XOCAVƏND RAYONU	124	123	0	1
81	YARDIMLI RAYONU	595	560	33	2
82	YEVLAŞ ŞƏHƏRİ	1326	1274	31	21
83	ZAQATALA RAYONU	1235	1233	1	1
84	ZƏNGİLƏN RAYONU	422	416	4	2
85	ZƏRDAB RAYONU	609	606	2	1
YEKUN:		110037	107845	1498	694

Tam orta təhsil səviyyəsində buraxılış imtahanları bir mərhələdə aparılır. Buraxılış imtahanları tədris dili, riyaziyyat və xarici dil fənləri üzrə keçirilmişdir. Sınıfdə xarici dil fənni tədris edilməyən XI sinif şagirdləri buraxılış imtahanını xarici dil fənninin əvəzinə kimya fənnindən verirdilər. Buraxılış imtahanında iştirak etməyən şagirdlərin yekun qiymətləndirilməsi aparılmır. “Şagird-məzun” sistemində XI sinif şagirdləri haqqında məlumatların formalaşdırılması may ayında başa çatmışdır. Cədvəl 2-də tam orta təhsil səviyyəsi üzrə (XI sinif) buraxılış sinif şagirdləri haqqında statistik məlumatlar təqdim edilir.

Cədvəl 2

№	Rayon	Sistemə məlumatları daxil edilib	Təhsil sənədi alıb	Təhsil sənədi almayıb	
				İmtahana buraxılıb, lakin iştirak etməyib	İmtahana buraxılmayıb
1	ABŞERON RAYONU	2214	2190	10	14
2	AĞCABƏDİ RAYONU	1210	1138	45	27
3	AĞDAM RAYONU	1452	1407	31	14
4	AĞDAŞ RAYONU	812	807	4	1
5	AĞSTAFƏ RAYONU	739	739	0	0
6	AĞSU RAYONU	543	526	4	13
7	ASTARA RAYONU	768	758	8	2
8	BAKİ ŞƏHƏRİ BİNƏQƏDİ RAYONU	2499	2469	14	16
9	BAKİ ŞƏHƏRİ NƏRİMANOV RAYONU	1971	1939	20	12
10	BAKİ ŞƏHƏRİ NƏSİMİ RAYONU	1701	1697	3	1
11	BAKİ ŞƏHƏRİ NİZAMİ RAYONU	1994	1970	9	15
12	BAKİ ŞƏHƏRİ PİRALLAHI RAYONU	177	175	2	0
13	BAKİ ŞƏHƏRİ QARADAĞ RAYONU	1261	1249	5	7
14	BAKİ ŞƏHƏRİ SABUNÇU RAYONU	2865	2835	7	23
15	BAKİ ŞƏHƏRİ SƏBƏİL RAYONU	1332	1321	3	8
16	BAKİ ŞƏHƏRİ SURAXANI RAYONU	1961	1945	3	13
17	BAKİ ŞƏHƏRİ XƏTƏİ RAYONU	2813	2790	7	16
18	BAKİ ŞƏHƏRİ XƏZƏR RAYONU	1745	1732	7	6
19	BAKİ ŞƏHƏRİ YASAMAL RAYONU	1984	1976	0	8
20	BƏLƏKƏN RAYONU	758	758	0	0
21	BƏRDƏ RAYONU	1228	1197	13	18
22	BƏYLƏQAN RAYONU	718	714	4	0
23	BİLƏSUVAR RAYONU	845	805	18	22
24	CƏBRAYİL RAYONU	679	659	6	14
25	CƏLİLƏBAD RAYONU	1582	1512	62	8

№	Rayon	Sistemə məlumatları daxil edilib	Təhsil sənədi alıb	Təhsil sənədi almayıb	
				İmtahana buraxılıb, lakin iştirak etməyib	İmtahana buraxılmayıb
26	DAŞKƏSƏN RAYONU	188	188	0	0
27	FÜZULİ RAYONU	1118	1102	16	0
28	GƏDƏBƏY RAYONU	747	733	14	0
29	GƏNCƏ ŞƏHƏRİ KƏPƏZ RAYONU	1253	1237	10	6
30	GƏNCƏ ŞƏHƏRİ NİZAMİ RAYONU	1124	1111	10	3
31	GORANBOY RAYONU	877	862	6	9
32	GÖYÇAY RAYONU	975	969	5	1
33	GÖYGÖL RAYONU	651	636	15	0
34	HACIQABUL RAYONU	407	406	1	0
35	İMİŞLİ RAYONU	1099	999	41	59
36	İSMAYILLI RAYONU	765	753	2	10
37	KƏLBƏCƏR RAYONU	1186	1154	26	6
38	KÜRDƏMİR RAYONU	910	886	24	0
39	LAÇIN RAYONU	953	940	10	3
40	LƏNKƏRAN ŞƏHƏRİ	1728	1658	31	39
41	LERİK RAYONU	471	464	5	2
42	MASALLI RAYONU	1483	1398	82	3
43	MİNGƏÇEVİR ŞƏHƏRİ	805	799	6	0
44	NAFTALAN ŞƏHƏRİ	63	62	1	0
45	NAXÇIVAN MR BABƏK RAYONU	538	538	0	0
46	NAXÇIVAN MR CULFA RAYONU	346	346	0	0
47	NAXÇIVAN MR KƏNGƏRLİ RAYONU	163	163	0	0
48	NAXÇIVAN MR ORDUBAD RAYONU	238	238	0	0
49	NAXÇIVAN MR ŞAHBUZ RAYONU	128	128	0	0
50	NAXÇIVAN MR SƏDƏRƏK RAYONU	74	74	0	0
51	NAXÇIVAN MR ŞƏRUR RAYONU	603	602	1	0
52	NAXÇIVAN ŞƏHƏRİ	927	927	0	0
53	NEFTÇALA RAYONU	624	622	1	1
54	OĞUZ RAYONU	449	449	0	0
55	QAX RAYONU	475	473	2	0
56	QAZAX RAYONU	681	678	2	1
57	QƏBƏLƏ RAYONU	1191	1164	20	7
58	QOBUSTAN RAYONU	332	328	2	2
59	QUBA RAYONU	1355	1334	8	13
60	QUBADLI RAYONU	457	452	4	1
61	QUSAR RAYONU	859	846	4	9
62	SAATLI RAYONU	724	702	18	4
63	SABİRABAD RAYONU	1428	1318	49	61
64	ŞABRAN RAYONU	512	502	1	9
65	SALYAN RAYONU	1132	1059	33	40
66	ŞAMAXI RAYONU	645	632	4	9
67	SAMUX RAYONU	457	451	3	3
68	ŞƏKİ ŞƏHƏRİ	1733	1706	21	6
69	ŞƏMKİR RAYONU	1816	1716	76	24
70	ŞİRVAN ŞƏHƏRİ	757	723	15	19
71	SİYƏZƏN RAYONU	379	378	0	1
72	SUMQAYIT ŞƏHƏRİ	2805	2764	7	34
73	ŞUŞA RAYONU	160	158	1	1
74	TƏRTƏR RAYONU	607	589	12	6

Cədvəl 2 (ardı)

№	Rayon	Sistemə məlumatları daxil edilib	Təhsil sənədi alıb	Təhsil sənədi almayıb	
				İmtahana buraxılıb, lakin iştirak etməyib	İmtahana buraxılmayıb
75	TOVUZ RAYONU	1542	1524	12	6
76	UCAR RAYONU	716	704	10	2
77	XAÇMAZ RAYONU	1520	1496	9	15
78	XIZI RAYONU	110	110	0	0
79	XOCALI RAYONU	99	99	0	0
80	XOCAVƏND RAYONU	119	117	1	1
81	YARDIMLI RAYONU	623	573	45	5
82	YEVLAH ŞƏHƏRİ	1078	1022	40	16
83	ZAQATALA RAYONU	1136	1127	9	0
84	ZƏNGİLƏN RAYONU	461	454	6	1
85	ZƏRDAB RAYONU	447	447	0	0
YEKUN:		83100	81398	1006	696

Qaydalara görə ümumi orta təhsil səviyyəsində fərqlənmə attestatı almaq üçün zəruri qaydada esse yazılmalı idi. Təhsil Nazirliyinin 08.06.2017 tarixli 129 nömrəli əmri ilə təsdiq edilmiş “Ümumi orta və tam orta təhsil haqqında fərqlənmə attestatlarının verilməsi qaydası”na görə fərqlənmə attestatları aşağıdakı tələblərə uyğun gələn məzunlara verilib:

Ümumi təhsil səviyyəsi üzrə

- məzunun bütün fənlərdən attestata yazılan illik (yekun) qiymətləri “5” olmalıdır;
- məzun buraxılış imtahanında hər bir fənn üzrə ən azı 75 bal toplamalıdır;
- məzun buraxılış imtahanında inşa (esse) üzrə ən azı 7 bal toplamalıdır.

Tam təhsil səviyyəsi üzrə

- məzunun bütün fənlərdən attestata yazılan yekun qiymətləri “5” olmalıdır;
- məzun buraxılış imtahanında hər bir fənn üzrə “5” qiymət almalıdır.

“Şagird-məzun” sistemi üzrə bu şərtləri ödəmiş 2106 nəfər IX sinif, 4772 nəfər XI sinif şagirdlərinin adları fərqlənmə attestatının verilməsi üçün Mərkəz tərəfindən Təhsil Nazirliyinə təqdim edilmişdir. Həmin məzunlar haqqında statistik məlumatlar Cədvəl 3-də verilmişdir.

Cədvəl 3

№	Rayon	Fərqlənmə attestatına təqdim edilib		
		IX sinif	XI sinif	Cəmi
1	ABŞERON RAYONU	45	141	186
2	AĞCABƏDİ RAYONU	1	34	35
3	AĞDAM RAYONU	19	100	119
4	AĞDAŞ RAYONU	17	64	81
5	AĞSTAFƏ RAYONU	12	43	55
6	AĞSU RAYONU	1	16	17
7	ASTARA RAYONU	10	26	36
8	BAKİ ŞƏHƏRİ BİNƏQƏDİ RAYONU	113	146	259
9	BAKİ ŞƏHƏRİ NƏRİMANOV RAYONU	76	189	265
10	BAKİ ŞƏHƏRİ NƏSİMİ RAYONU	121	225	346
11	BAKİ ŞƏHƏRİ NİZAMİ RAYONU	107	193	300
12	BAKİ ŞƏHƏRİ PİRALLAHI RAYONU	3	15	18
13	BAKİ ŞƏHƏRİ QARADAĞ RAYONU	37	53	90
14	BAKİ ŞƏHƏRİ SABUNÇU RAYONU	118	142	260
15	BAKİ ŞƏHƏRİ SƏBƏİL RAYONU	54	109	163
16	BAKİ ŞƏHƏRİ SURAXANI RAYONU	79	119	198
17	BAKİ ŞƏHƏRİ XƏTƏİ RAYONU	159	234	393
18	BAKİ ŞƏHƏRİ XƏZƏR RAYONU	48	84	132

№	Rayon	Fərqlənmə atestatına təqdim edilib		
		IX sinif	XI sinif	Cəmi
19	BAKİ ŞƏHƏRİ YASAMAL RAYONU	157	241	398
20	BALAKƏN RAYONU	20	33	53
21	BƏRDƏ RAYONU	18	83	101
22	BEYLƏQAN RAYONU	9	18	27
23	BİLƏSUVAR RAYONU	3	35	38
24	CƏBRAYİL RAYONU	12	33	45
25	CƏLİLƏBAD RAYONU	3	25	28
26	DAŞKƏSƏN RAYONU	2	8	10
27	FÜZULİ RAYONU	4	66	70
28	GƏDƏBƏY RAYONU	0	19	19
29	GƏNCƏ ŞƏHƏRİ KƏPƏZ RAYONU	43	82	125
30	GƏNCƏ ŞƏHƏRİ NİZAMİ RAYONU	53	91	144
31	GÖRANBOY RAYONU	6	46	52
32	GÖYÇAY RAYONU	8	32	40
33	GÖYGÖL RAYONU	5	36	41
34	HACIQABUL RAYONU	0	0	0
35	İMİŞLİ RAYONU	3	15	18
36	İSMAYILLI RAYONU	30	57	87
37	KƏLBƏCƏR RAYONU	20	62	82
38	KÜRDƏMİR RAYONU	9	24	33
39	LAÇIN RAYONU	3	53	56
40	LƏNKƏRAN ŞƏHƏRİ	38	76	114
41	LERİK RAYONU	0	10	10
42	MASALLI RAYONU	4	36	40
43	MİNGƏÇEVİR ŞƏHƏRİ	37	113	150
44	NAFTALAN ŞƏHƏRİ	4	4	8
45	NAXÇIVAN MR BABƏK RAYONU	7	32	39
46	NAXÇIVAN MR CULFA RAYONU	9	29	38
47	NAXÇIVAN MR KƏNGƏRLİ RAYONU	1	6	7
48	NAXÇIVAN MR ORDUBAD RAYONU	8	31	39
49	NAXÇIVAN MR ŞAHBUZ RAYONU	5	12	17
50	NAXÇIVAN MR SƏDƏRƏK RAYONU	0	9	9
51	NAXÇIVAN MR ŞƏRUR RAYONU	9	40	49
52	NAXÇIVAN ŞƏHƏRİ	59	96	155
53	NEFTÇALA RAYONU	12	28	40
54	OĞUZ RAYONU	13	21	34
55	QAX RAYONU	24	36	60
56	QAZAX RAYONU	22	53	75
57	QƏBƏLƏ RAYONU	26	85	111
58	QOBUSTAN RAYONU	2	10	12
59	QUBA RAYONU	17	49	66
60	QUBADLI RAYONU	19	57	76
61	QUSAR RAYONU	13	28	41
62	SAATLI RAYONU	4	27	31
63	SABİRABAD RAYONU	3	25	28
64	ŞABRAN RAYONU	6	19	25
65	SALYAN RAYONU	2	40	42
66	ŞAMAXI RAYONU	6	22	28
67	SAMUX RAYONU	1	11	12
68	ŞƏKİ ŞƏHƏRİ	47	131	178
69	ŞƏMKİR RAYONU	30	46	76

№	Rayon	Fərqlənmə atestatına təqdim edilib		
		IX sinif	XI sinif	Cəmi
70	ŞİRVAN ŞƏHƏRİ	19	27	46
71	SİYƏZƏN RAYONU	14	30	44
72	SUMQAYIT ŞƏHƏRİ	113	184	297
73	ŞUŞA RAYONU	4	6	10
74	TƏRTƏR RAYONU	7	23	30
75	TOVUZ RAYONU	10	64	74
76	UÇAR RAYONU	11	27	38
77	XAÇMAZ RAYONU	20	32	52
78	XIZI RAYONU	2	0	2
79	XOCALI RAYONU	1	4	5
80	XOCAVƏND RAYONU	1	9	10
81	YARDIMLI RAYONU	1	7	8
82	YEVLAŞ ŞƏHƏRİ	14	50	64
83	ZAQATALA RAYONU	22	63	85
84	ZƏNGİLƏN RAYONU	9	46	55
85	ZƏRDAB RAYONU	2	26	28
YEKUN:		2106	4772	6878

2018-ci ildə buraxılış imtahanlarında iştirak etmiş IX sinif şagirdlərindən 28876 nəfər esse yazmaq üçün “Şagird-məzun” sistemində qeydiyyatdan keçmişdir. Bu şagirdlərin esse üzrə nəticələri haqqında statistik məlumat Cədvəl 4-də təqdim edilmişdir. Buraxılış imtahanlarında IX sinif şagirdlərinin tədris dili və riyaziyyat fənləri üzrə nəticələri haqqında statistik məlumatlar Cədvəl 5-də verilmişdir.

Cədvəl 4

IX sinif şagirdlərinin buraxılış imtahanlarında esse üzrə topladıqları ballar*	Say
[0,1)	6930
[1,2)	933
[2,3)	1285
[3,4)	2121
[4,5)	2984
[5,6)	3831
[6,7)	2633
[7,8)	3892
[8,9)	2616
[9,10)	1349
10	239
Cəmi:	28813

*Bal aralıqlarında başlanğıc rəqəmlər aralığa daxildir, son rəqəmlər isə aralığa daxil deyil.

Cədvəl 5

2017/2018-ci tədris ili üzrə IX sinif şagirdlərinin buraxılış imtahanlarındakı nəticələri		
İmtahan balları	IX sinif şagirdlərinin sayı	
	Tədris dili	Riyaziyyat
0	487	1288
1-10	3257	8689
11-20	13327	22900
21-30	15766	18812
31-40	13012	12744
41-50	12672	12233
51-60	12487	11128
61-70	12121	8778
71-80	11731	6224
81-90	9806	3590
91-99	2536	811
100	5	10

2017/2018-ci tədris ilində imtahan buraxılmış XI sinif şagirdlərinə tədris edilmiş xarici dil fənləri üzrə statistik məlumatlar Cədvəl 6-da təqdim edilmişdir.

Cədvəl 6

Nö	Rayon	İngilis	Alman	Fransız	Ərəb	Rus	Tədris edilmir	Cəmi
1	ABŞERON RAYONU	2062	36	0	0	101	1	2200
2	AĞCABƏDİ RAYONU	1073	0	0	0	110	0	1183
3	AĞDAM RAYONU	1405	4	0	0	28	1	1438
4	AĞDAŞ RAYONU	613	0	55	0	142	1	811
5	AĞSTafa RAYONU	370	38	76	0	255	0	739
6	AĞSU RAYONU	346	0	0	0	184	0	530
7	ASTARA RAYONU	741	0	0	0	25	0	766
8	BAKİ ŞƏHƏRİ BİNƏQƏDİ RAYONU	2416	7	4	0	55	1	2483
9	BAKİ ŞƏHƏRİ NƏRİMANOV RAYONU	1852	15	5	0	85	2	1959
10	BAKİ ŞƏHƏRİ NƏSİMİ RAYONU	1648	3	11	0	38	0	1700
11	BAKİ ŞƏHƏRİ NİZAMİ RAYONU	1951	0	1	0	17	10	1979
12	BAKİ ŞƏHƏRİ PİRALLAHI RAYONU	177	0	0	0	0	0	177
13	BAKİ ŞƏHƏRİ QARADAĞ RAYONU	1254	0	0	0	0	0	1254
14	BAKİ ŞƏHƏRİ SABUNÇU RAYONU	2834	0	8	0	0	0	2842
15	BAKİ ŞƏHƏRİ SƏBAIL RAYONU	1241	28	9	0	45	1	1324
16	BAKİ ŞƏHƏRİ SURAXANI RAYONU	1789	10	22	1	123	3	1948
17	BAKİ ŞƏHƏRİ XƏTƏİ RAYONU	2783	0	0	0	14	0	2797
18	BAKİ ŞƏHƏRİ XƏZƏR RAYONU	1679	11	0	0	49	0	1739
19	BAKİ ŞƏHƏRİ YASAMAL RAYONU	1965	0	8	0	3	0	1976
20	BALAKƏN RAYONU	694	60	0	0	4	0	758
21	BƏRDƏ RAYONU	1201	0	9	0	0	0	1210
22	BEYLƏQAN RAYONU	506	77	36	0	89	10	718
23	BİLƏSUVAR RAYONU	456	0	141	0	226	0	823
24	CƏBRAYİL RAYONU	655	0	9	1	0	0	665
25	CƏLİLƏBAD RAYONU	757	0	0	0	791	26	1574
26	DAŞKƏSƏN RAYONU	110	0	0	0	25	53	188
27	FÜZULİ RAYONU	1056	29	11	0	22	0	1118
28	GƏDƏBƏY RAYONU	630	22	0	0	83	12	747
29	GƏNCƏ ŞƏHƏRİ KƏPƏZ RAYONU	1247	0	0	0	0	0	1247
30	GƏNCƏ ŞƏHƏRİ NİZAMİ RAYONU	1057	0	0	0	64	0	1121
31	GORANBOY RAYONU	588	1	229	0	50	0	868
32	GÖYÇAY RAYONU	811	0	31	0	132	0	974
33	GÖYGÖL RAYONU	641	0	0	0	9	1	651
34	HACIQABUL RAYONU	261	30	0	0	101	15	407
35	İMİŞLİ RAYONU	633	0	28	0	363	16	1040
36	İSMAYILLI RAYONU	514	16	92	0	117	16	755
37	KƏLBƏCƏR RAYONU	1138	0	0	0	23	19	1180
38	KÜRDƏMİR RAYONU	730	0	26	0	154	0	910
39	LAÇIN RAYONU	874	0	0	0	19	57	950
40	LƏNKƏRAN ŞƏHƏRİ	1412	0	54	0	219	4	1689

Nö	Rayon	İngilis	Alman	Fransız	Ərəb	Rus	Tədris edilmir	Cəmi
41	LERİK RAYONU	289	0	44	0	122	14	469
42	MASALLI RAYONU	913	0	93	0	472	2	1480
43	MİNGƏÇEVİR ŞƏHƏRİ	805	0	0	0	0	0	805
44	NAFTALAN ŞƏHƏRİ	63	0	0	0	0	0	63
45	NAXÇIVAN MR BABƏK RAYONU	435	25	66	0	12	0	538
46	NAXÇIVAN MR CULFA RAYONU	275	7	18	0	46	0	346
47	NAXÇIVAN MR KƏNGƏRLİ RAYONU	86	0	64	0	13	0	163
48	NAXÇIVAN MR ORDUBAD RAYONU	169	7	11	0	51	0	238
49	NAXÇIVAN MR ŞAHBUZ RAYONU	98	0	0	0	12	18	128
50	NAXÇIVAN MR SƏDƏRƏK RAYONU	74	0	0	0	0	0	74
51	NAXÇIVAN MR ŞƏRUR RAYONU	457	0	66	0	80	0	603
52	NAXÇIVAN ŞƏHƏRİ	927	0	0	0	0	0	927
53	NEFTÇALA RAYONU	420	35	85	0	81	2	623
54	OĞUZ RAYONU	354	9	0	0	67	19	449
55	QAX RAYONU	370	68	0	0	25	12	475
56	QAZAX RAYONU	398	15	112	0	153	2	680
57	QƏBƏLƏ RAYONU	1092	0	42	0	50	0	1184
58	QOBUSTAN RAYONU	231	0	0	0	82	17	330
59	QUBA RAYONU	813	19	23	0	486	1	1342
60	QUBADLI RAYONU	456	0	0	0	0	0	456
61	QUSAR RAYONU	545	0	25	0	263	17	850
62	SAATLI RAYONU	649	0	40	0	31	0	720
63	SABİRABAD RAYONU	1182	0	0	0	184	1	1367
64	ŞABRAN RAYONU	229	0	0	0	274	0	503
65	SALYAN RAYONU	1005	0	0	0	87	0	1092
66	ŞAMAXI RAYONU	436	0	0	0	180	20	636
67	SAMUX RAYONU	393	13	13	0	35	0	454
68	ŞƏKİ ŞƏHƏRİ	1449	14	79	0	185	0	1727
69	ŞƏMKİR RAYONU	1256	21	3	0	512	0	1792
70	ŞİRVAN ŞƏHƏRİ	440	0	0	0	298	0	738
71	SİYƏZƏN RAYONU	183	0	0	0	195	0	378
72	SUMQAYIT ŞƏHƏRİ	2563	61	0	0	147	0	2771
73	ŞUŞA RAYONU	159	0	0	0	0	0	159
74	TƏRTƏR RAYONU	555	6	10	0	30	0	601
75	TOVUZ RAYONU	1097	39	89	0	302	9	1536
76	UCAR RAYONU	530	0	0	0	179	5	714
77	XAÇMAZ RAYONU	954	12	0	0	451	88	1505
78	XIZI RAYONU	98	12	0	0	0	0	110
79	XOCALI RAYONU	99	0	0	0	0	0	99
80	XOCAVƏND RAYONU	118	0	0	0	0	0	118
81	YARDIMLI RAYONU	255	0	0	14	349	0	618
82	YEVLAŞ ŞƏHƏRİ	869	42	0	0	151	0	1062
83	ZAQATALA RAYONU	972	66	0	0	98	0	1136
84	ZƏNGİLƏN RAYONU	460	0	0	0	0	0	460
85	ZƏRDAB RAYONU	396	0	5	0	44	2	447
YEKUN:		69787	858	1753	16	9512	478	82404

Buraxılış imtahanlarında XI sinif şagirdlərinin tədris dili, riyaziyyat, xarici dil və kimya fənləri üzrə nəticələri haqqında statistik məlumatlar Cədvəl 7-də verilmişdir.

Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin “Elektron hökumət portal”ında Dövlət İmtahan Mərkəzinin təqdim etdiyi xidmətlərdən biri də “Ümumi təhsil müəssisələrində təhsilənlərin “Şagird-məzun sistemi”ndə özləri haqqında məlumatları internet vasitəsilə yoxlaması” xidmətidir. Burada təhsil müəssisələrinin şagirdləri və keçmiş məzunları soyad, ad, ata adı və iş nömrəsi və yaxud sadəcə fərdi identifikasiya nömrəsi (FİN kod) əsasında “Şagird-məzun” sisteminə daxil olaraq, fərdi və təhsilə aid məlumatlarına baxa bilirlər. 2018-ci ildə bu elektron xidmət üzrə istifadələrin sayı haqqında statistik göstəricilər Cədvəl 8-də təqdim edilmişdir.

Cədvəl 7

2017/2018-ci tədris ili üzrə XI sinif şagirdlərinin buraxılış imtahanlarındakı nəticələri				
Qiymətlər	Şagirdlərin sayı			
	Tədris dili	Riyaziyyat	Xarici dil	Kimya
"2"	12219	15584	17850	122
"3"	27813	22219	28943	226
"4"	22380	23142	18303	77
"5"	18562	19963	15614	43

Cədvəl 8

İl	Ay	Xidmətdən istifadələrin sayı
2018	Yanvar	410
2018	Fevral	454
2018	Mart	881
2018	Aprel	474
2018	may	1037
2018	iyun	5258
2018	iyul	13398
2018	avqust	757
2018	sentyabr	356
2018	oktyabr	361
2018	noyabr	337
2018	dekabr	568
Cəmi:		24291

Cədvəldən göründüyü kimi, məzunlar buraxılış imtahanlarının nəticələri, həmçinin, Mərkəz tərəfindən hesablanmış və dövlət nümunəli təhsil sənədinə yazılmış yekun qiymətlərlə ən çox iyun-iyul aylarında tanış olmuşlar. Xidmətdən istifadə zamanı 59 nəfər şagirdin göndərdiyi suallar Mərkəz tərəfindən cavablandırılmış və bu məlumatlar “Şagird-məzun” sisteminə daxil edilmişdir.

300-dən çox şagirdə müraciətləri əsasında buraxılış imtahanı nəticələri barədə arayış verilmişdir. Ümumi orta təhsili bitirməsi barədə “Şagird-məzun” sistemində məlumatları aşkar edilməyən 632 nəfər XI sinif şagirdinin buraxılış imtahanlarında iştirakına onların ümumi orta təhsil haqqında sənədləri araşdırıldıqdan sonra icazə verilmişdir. Bu şagirdlər aşağıdakı kateqoriyaya bölünürlər:

1. 239 nəfər xarici ölkələrdə ümumi orta təhsili bitirmişdir.
2. 321 nəfər 2012-ci ildən əvvəlki illərdə ümumi orta təhsili bitirmişdir.
3. 29 nəfər IX sinifdə oxuyarkən Təhsil Nazirliyinin rəsmi müraciəti əsasında doğum haqqında şəhadətnamə ilə “Şagird-məzun” sisteminə daxil edilmişdir.
4. 43 nəfərin şəxsiyyət vəsiqələrindəki bəzi məlumatlar dəyişdirilmişdir.

“Tələbə-məzun” dövlət elektron məlumat sisteminə daxil edilmiş tələbə məlumatlarının analitik təhlili

M.M.Abbaszadə, V.O.Əkbərov, S.S.Mərdanov, R.H.Mahmudov

2017/2018-ci tədris ilində Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən ölkənin ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin tələbələri barədə məlumatların “Tələbə-məzun” dövlət elektron məlumat sistemi üzrə formalaşdırılması, zənginləşdirilməsi və emalı davam etmişdir. Məlumdur ki, “Tələbə-məzun” dövlət elektron məlumat sisteminin əsasnaməsinə görə sistemə yalnız ali və orta ixtisas təhsili müəssisələri və qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş dövlət orqanları qoşula bilərlər. Hazırda 20 nazirlik və dövlət orqanları “Tələbə-məzun” sistemindən aktiv istifadə edirlər. 13 aprel 2015-ci il tarixdən etibarən Elektron Hökumət Portalına inteqrasiya edilmişdir. Elektron Hökumət Portalında qeydiyyatdan keçmiş hər bir şəxs ali və orta ixtisas təhsili haqqında çıxarış almaq üçün müvafiq keçid etməklə sistemdə özünə aid mövcud olan məlumatları xüsusi formada əldə etmək imkanına malikdir. Təqdim edilmiş çıxarışların Elektron Hökumət Portalında elektron qeydiyyatı aparılır. Qeyd etmək lazımdır ki, təhsil haqqında çıxarışın əldə edilməsi aşağıdakı hallarda mümkün deyil:

- şəxsin qəbul məlumatlarının sistemdə mövcud olmasına baxmayaraq, fərdi identifikasiya nömrəsi (FİN) sistemə daxil edilməyib;
- şəxsin qəbul və digər zəruri məlumatları sistemə daxil edilməyib.

Birinci hala ali və orta ixtisas müəssisələrinə 2000-ci ilədək qəbul olmuş şəxslərin sistemdəki məlumatlarında daha çox təsadüf edilir. Hazırda Dövlət İmtahan Mərkəzi belə məlumatlara FİN-in əlavə edilməsi üçün zəruri işləri davam etdirir. İkinci hala isə ali və orta ixtisas müəssisələrinə Dövlət İmtahan Mərkəzinin (Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasının) xətti ilə qəbul olmamış şəxslər aiddir. Hər iki halda vətəndaşlar məsələ ilə bağlı Dövlət İmtahan Mərkəzinə birbaşa və ya online şəkildə dim.gov.az portalı vasitəsilə müraciət edə bilərlər. Təqdim edilmiş sorğu əsasında müraciət etmiş şəxsin məlumatları Mərkəz tərəfindən araşdırılır, tamlığı və düzgünlüyü təsdiq edildiyi halda sistemə daxil edilir.

Eyni zamanda “Tələbə-məzun” sisteminin istifadəçiləri də öz səlahiyyətləri çərçivəsində hər bir şəxsin təhsil müəssisələri tərəfindən daxil edilmiş məlumatları haqqında çıxarış əldə edə bilərlər. Çıxarışda şəxsi məlumatlar, şəxsin fotosəkli, təhsil səviyyələri və təhsilini başa vurduğu bütün ixtisaslar üzrə diplom məlumatları əksini tapır. 2018-ci il ərzində 22942 nəfər Elektron Hökumət Portalına daxil olaraq təhsilləri haqqında məlumat əldə etmək üçün “Tələbə-məzun” sisteminə müraciət etmişdir.

Ali və orta ixtisas təhsili müəssisələri, rezidentura, dövlət qulluğu, müxtəlif nazirliklərə işə qəbul üzrə Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən keçirilən imtahanlarda iştirak etmək üçün onlayn müraciət edən şəxslərin FİN əsasında məlumatları “Tələbə-məzun” sistemində avtomatik yoxlanılır. Bu proses qeydiyyatdan keçmək istəyən şəxslərin təhsil sənədlərinin həqiqiliyinin yoxlanılması, təhsil məlumatlarının seçilmiş ixtisasa, peşəyə, dövlət qulluğundakı vəzifəyə və digər fəaliyyət sahələrinə uyğunluğunun operativ qaydada müəyyən edilməsi üçün imkan yaradır. Eyni zamanda magistratura səviyyəsinə qəbul zamanı namizədlərin sistemdəki bakalavriat səviyyəsi üzrə ümumi orta müvəffəqiyyət göstəricisi (orta qiymət) barədə məlumatlardan istifadə edilir.

“Tələbə-məzun” sistemində qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada əlavə təhsil (2-ci ixtisas təhsili) almaq üçün ali və orta ixtisas təhsili müəssisələri tərəfindən həyata keçirilən tələbə qəbulu haqqında məlumatlar mövcuddur. Bu məlumatların sistemə daxil edilməsinə nəzarət mexanizmi yaradılmışdır. Hər hansı şəxsin əlavə təhsil məlumatları sistemə daxil edilərkən onun baza təhsilinə aid diplom rekvizitləri (seriyası, nömrəsi və qeydiyyat nömrəsi) avtomatik yoxlanılır. Əgər diplom rekvizitləri sistemdə təkrar

olunursa, istifadəçiyə bu barədə bildirilir və şəxsin qəbul məlumatlarının sistemə daxil edilməsinin qarşısı alınır. Beləliklə, sistem həmin şəxs haqqında əlavə araşdırma aparılması və məlumatların dəqiqləşdirilməsinin vacibliyi barədə təhsil müəssisini xəbərdar etmiş olur. 2018-ci ildə “Tələbə-məzun” sisteminə əlavə təhsil alan 1141 tələbə haqqında məlumat təhsil müəssisələri tərəfindən sistemə daxil edilmişdir.

“Tələbə-məzun” sistemində məlumatların daxil edilməsi zamanı diplom rekvizitləri (diplomun tipi, seriya və nömrə) yoxlanılır və təkrarlanma baş verdikdə istifadəçiyə bu barədə xəbərdarlıq edilərək məlumatların daxil edilməsinin qarşısı alınır. Diplom rekvizitlərinin təkrarlanması aşağıdakı hallarda baş verir:

- rekvizitlər sistemə istifadəçi tərəfindən səhv daxil edilmişdir;
- rekvizitlər sistemə istifadəçi tərəfindən düzgün daxil edilmişdir, lakin dövlət nümunəli deyil.

Birinci halda istifadəçilər tərəfindən səhvlər aradan qaldırıldıqdan sonra diplom rekvizitləri sistemə daxil edilir. İkinci halda isə təhsil müəssisəsi Mərkəzə müraciət edir və araşdırma nəticəsində sənədin həqiqiliyi şübhə doğurursa, müvafiq dövlət qurumlarına müraciət edilir.

Hazırda “Tələbə-məzun” sisteminə təhsil müəssisələri tərəfindən 537175, o cümlədən 2018-ci ildə 46408 diplom rekvizitləri haqqında məlumatlar daxil edilmişdir. Bu məlumatlar ali, orta ixtisas təhsili müəssisələrinə, rezidenturaya və dövlət qulluğuna işə qəbul olmaq istəyən şəxslərin qeydiyyatına alınması prosesində zəruri meyardır.

2018-ci ildə Dövlət İmtahan Mərkəzinin keçirdiyi imtahanlar nəticəsində ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmuş 40211 nəfər bakalavr, 6383 nəfər magistr, tam orta təhsil bazasından orta ixtisas təhsil müəssisələrinə qəbul olmuş 9199 nəfər subbakalavr və ümumi orta təhsil bazasından orta ixtisas təhsil müəssisələrinə qəbul olmuş 8788 nəfər subbakalavr barədə məlumatlar “Tələbə-məzun” sisteminə daxil edilmişdir.

Hazırda “Tələbə-məzun” sistemində 1128354 tələbə məlumatı mövcuddur. Burada 1090834 tələbə məlumatı 1992–2018-ci illər ərzində Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyası və Dövlət İmtahan Mərkəzinin keçirdiyi qəbul imtahanları nəticəsində tələbə statusu qazanmış şəxslərə aiddir (cədvəl 1). 37520 tələbə məlumatı isə təhsil müəssisələri tərəfindən qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada daxili əmrlə qəbul edilmiş şəxslərə aiddir (cədvəl 2).

Cədvəl 1

Təhsil səviyyəsi	Say
Bakalavriat	694456
Magistratura	62510
Tam orta təhsil bazasından orta ixtisas təhsili	195905
Ümumi orta təhsil bazasından orta ixtisas təhsili	137963
Cəmi:	1090834

Cədvəl 2

Qəbul forması	Say
Təhsil müəssisəsi tərəfindən həyata keçirilmiş qəbul	9462
Xarici təhsil müəssisələrindən köçürmələr	12061
Əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan tələbələrin qəbulu	6836
Əlavə təhsil almaq istəyən şəxslərin qəbulu	9161
Cəmi:	37520

“Tələbə-məzun” sisteminə təhsil müəssisələri tərəfindən tələbələrle bağlı həyata keçirilən müxtəlif əməliyyatlara aid məlumatlar daxil edilir. Həmin məlumatlar üzrə statistika cədvəl 3-də təqdim edilir.

Cədvəl 3

Əməliyyatın adı	Təhsil səviyyələri üzrə saylar				
	Bakalav- riat	Magistra- tura	Tam orta ixtisas bazası	Ümumi orta ixtisas bazası	Cəmi
Əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan tələbələrin qəbulu	6043	766	14	13	6836
Əlavə təhsil almaq istəyən şəxslərin qəbulu	8342	0	752	59	9153
Təhsil müəssisəsi tərəfindən həyata keçirilmiş qəbul	3385	694	549	4624	9252
Xarici təhsil müəssisələrindən köçürmələr	11950	7	36	18	12011
Ölkədaxili köçürmələr	19880	635	2634	6180	29329
İxtisas dəyişmələri	7665	107	1792	2193	11757
İxtisas dəyişməklə ölkədaxili köçürmələr	3011	1	131	249	3392
Təhsilalma forması dəyişmələri	4803	202	576	1996	7577
Təhsilalma forması dəyişməklə ölkədaxili köçürmələr	841	0	76	43	960
Dövlət hesablı təhsildən ödənişli əsaslarla təhsilə keçməklə ixtisas dəyişmələri	24	0	6	8	38
Dövlət hesablı təhsildən ödənişli əsaslarla təhsilə keçməklə ölkədaxili köçürmələr	61	0	5	11	77
Akademik borca görə xaricedilmələr	5656	535	2004	1717	9912
Digər təhsil müəssisəsinə köçürülmə ilə əlaqədar xaricedilmələr	7652	38	1419	2301	11410
Təhsil haqqının ödənilməməsinə, dərslər buraxmaya görə və ya öz xahişi ilə xaricedilmələr	15944	2952	7154	5906	31956
Təhsil müəssisəsinin fəaliyyətinin dayandırılması ilə əlaqədar xaricedilmələr	17555	624	1726	4271	24176
Təkrar kursda saxlanılmalar	1973	199	411	538	3121
Akademik məzuniyyətin alınması (xaricdə təhsil almaq məqsədilə)	975	336	6	5	1322
Akademik məzuniyyətin alınması (xəstəlik və digər səbəblərdən)	5150	1243	1347	1210	8950
Akademik məzuniyyətin alınması (həqiqi hərbi xidmətə çağırışla əlaqədar)	3706	7283	10288	2116	23393
Akademik məzuniyyətin alınması (təhsil haqqını ödəmək imkanının olmamasına görə)	491	24	58	126	699
Bərpalar	13014	8119	8539	3136	32808
SABAH proqramı ilə əlaqədar köçürülmə ilə əlaqədar xaric olunma	254	0	0	2	256
İxtisas dəyişməklə tələbələr sırasına bərpalar	1096	68	944	506	2614
Təhsilalma forması dəyişməklə tələbələr sırasına bərpalar	1190	136	797	371	2494
Dövlət sifarişi əsasında təhsildən ödənişli əsaslarla təhsilə keçməklə tələbələr sırasına bərpalar	296	48	0	0	344
Dövlət hesablı təhsildən ödənişli əsaslarla təhsilə keçməklə tələbələr sırasına bərpalar	180	9	84	136	409
Şəxsi məlumatların dəyişməsi	14702	2149	3221	3740	23812
Ölüm halları	278	11	58	95	442
Diplomalma	332834	36937	88649	78740	537160
Cəmi:	488951	63123	133276	120310	805660

Sistemdə aparılmış axtarışların qeydiyyatı

“Tələbə-məzun” dövlət elektron məlumat sistemində istifadəçilər tərəfindən müxtəlif parametrlərə görə həyata keçirilən bütün növ axtarışların qeydiyyatı aparılır. 2018-ci il ərzində icra edilmiş axtarışların statistikasını cədvəl 4-də verilmişdir.

Cədvəl 4

Axtarışın növü	Ali təhsil müəssisə-ləri	Orta ixtisas təhsili müəssisələri	Dövlət orqanları	
			DİM	Digər orqanlar
İdentifikasiya kodu və FİN-ə görə axtarış	12399	513	13797	225
Şəxsi məlumata görə axtarış	265515	88184	4975	24489
Diplom məlumatına görə axtarış	653	42	319	1522
İxtisasa görə axtarış	6829	1243	19	347
Təhsildə fasiləyə görə axtarış	48	60	91	34
Bərpaya görə axtarış	13	9	8	2
Cəmi:	285457	90051	19209	26619

Cədvəl 4-dən göründüyü kimi, dövlət orqanları sistemdən aktiv istifadə edirlər.

Növbəti cədvəldə isə (Cədvəl 5) veb-servis vasitəsilə Mərkəzin məlumat bazalarından istifadə edən dövlət orqanları tərəfindən “Tələbə-məzun” sisteminə 2018-ci il ərzində edilmiş müraciətlərin statistikasını verilmişdir.

Cədvəl 5

Dövlət orqanı	Müraciət sayı
Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti	3932244
Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi	8679
Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi	73880
Dövlət İmtahan Mərkəzi	1696445
Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi	747534
Səhiyyə Nazirliyi	734
Elektron Hökumət Portalı	22942
Cəmi:	6482458

Cədvəl 6-da ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat və magistratura səviyyələrini, Cədvəl 7-də isə tam və ümumi orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili səviyyələrini 2017/2018-ci tədris ilində bitirmiş tələbə kontingenti üzrə statistik məlumatlar təqdim edilmişdir. Bu cədvəllər üzrə rəqəmlər təhsil müəssisələrinin sistemə daxil etdiyi məlumatlar əsasında alınmışdır.

2017/2018-cı buraxılış ilində təhsil müəssisəsini bakalavriat və magistratura səviyyələri üzrə bitirən tələbələr haqqında statistik məlumat

Cədvəl 6

Qəbulolma ili	Təhsil səviyyəsi	Təhsilalma forması	Tələbələr sayı							B. Təhsilini davam etdirənlər	C. Təhsilə fasilə verənlər	Xaric olunanlar		O cümlədən tələbə kontingentinə daxildir			F. Diplom attestasiyasından keçməyənlər	E. Diplom alanlar		Məzunlar-dan diplom məlumatı daxil edilməyənlər	
			A. Cəmi (B+C+D+E+F)	o cümlədən																	
				TQDK-nın qəbulu	Təhsil müəssisəsinin öz qəbulu (özal təhsil müəssisələri üçün 2005-ci ilə qədər)	Xarici təhsil müəssisələrindən köçürülənlər	Əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan tələbələr	İkinci ixtisas təhsili alanlar													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
1999/2000	B*	Ə	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100,00	0	0,00	
2003/2004	M*	Ə	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	100,00	0	0,00	
2004/2005	B*	Ə	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	100,00	0	0,00	
2005/2006	B*	Q	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100,00	0	0,00	
2006/2007	M*	Ə	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	100,00	0	0,00	
2007/2008	B*	Ə	11	16	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	10	90,91	1	10,00	
2008/2009	B*	Ə	6	9	0	1	0	0	1	0	0	0	2	0	2	0	5	83,33	0	0,00	
2008/2009	B*	Q	2	6	0	3	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	2	100,00	0	0,00	
2008/2009	M*	Ə	2	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2	100,00	0	0,00	
2009/2010	B*	Ə	23	35	0	3	0	0	1	0	0	0	2	2	2	0	22	95,65	2	9,09	
2009/2010	B*	Q	13	34	0	6	0	37	0	0	1	0	1	2	4	1	11	100,00	2	18,18	
2009/2010	M*	Ə	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	100,00	0	0,00	
2010/2011	B*	Ə	66	135	0	9	0	1	1	0	1	0	2	1	7	0	64	98,46	5	7,81	
2010/2011	B*	Q	250	63	0	1	0	87	3	0	3	0	9	12	115	13	231	98,72	6	2,60	
2011/2012	B*	Ə	190	349	0	4	1	2	7	1	9	0	10	5	27	4	169	96,02	15	8,88	
2011/2012	B*	Q	139	250	0	4	1	16	4	0	12	0	6	11	45	13	110	96,49	5	4,55	
2011/2012	M*	Ə	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	100,00	0	0,00	
2011/2012	M*	Q	4	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	4	100,00	0	0,00	
2012/2013	B*	Ə	1322	1432	0	12	20	1	39	8	57	0	67	44	92	1	1217	96,89	306	25,14	
2012/2013	B*	Q	229	138	0	9	1	23	6	0	3	0	8	24	82	4	216	97,30	14	6,48	
2012/2013	M*	Ə	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	5	100,00	1	20,00	
2012/2013	M*	Q	27	24	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	20	0	25	92,59	0	0,00	
2013/2014	B*	Ə	3229	3296	0	34	82	8	656	40	180	6	752	140	166	19	2334	78,06	176	7,54	
2013/2014	B*	Q	3134	1644	0	21	37	543	256	40	233	0	182	93	492	58	2547	90,87	289	11,35	
2013/2014	M*	Ə	22	47	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	5	0	21	100,00	0	0,00	
2013/2014	M*	Q	22	26	0	0	0	0	3	0	1	0	0	0	8	0	18	85,71	0	0,00	
2014/2015	B*	Ə	27505	26524	0	71	199	33	1897	224	889	51	1519	312	556	160	24338	92,77	1694	6,96	
2014/2015	B*	Q	22	3	0	0	0	12	4	0	3	0	6	7	3	0	15	78,95	1	6,67	
2014/2015	M*	Ə	45	125	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	23	0	44	97,78	0	0,00	

Cədvəl 6 (ardı)

Qəbulolma ili	Təhsil səviyyəsi	Təhsiləlmə forması	Tələbələr sayı						B. Təhsilini davam etdirənlər	C. Təhsilə fasilə verənlər	Xaric olunanlar		O cümlədən tələbə kontingentinə daxildir			F. Diplom attestasiyasından keçməyənlər	E. Diplom alanlar		Məzunlardan diplom məlumatı daxil edilməyənlər	
			A. Cəmi (B+C+D+E+F)	o cümlədən																
				TQDK-nın qəbulu	Təhsil müəssisəsinin öz qəbulu (özəl təhsil müəssisələri üçün 2005-ci ilə qədər)	Xarici təhsil müəssisələrindən köçürülənlər	Əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan tələbələr	İkinci ixtisas təhsili alanlar												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
2014/2015	M*	Q	11	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	10	0	6	54,55	0	0,00
2015/2016	M*	Ə	295	979	0	1	5	0	33	0	6	0	11	0	101	1	255	88,54	14	5,49
2015/2016	M*	Q	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	4	100,00	0	0,00
2016/2017	M*	Ə	5600	4580	0	2	54	0	582	68	284	10	303	9	972	7	4659	88,90	474	10,17
Cəmi bakalavriat			36146	33939	0	178	341	764	2876	313	1391	57	2566	653	1596	273	31296	91,58	2516	8,039
Cəmi magistratura			6042	5793	1	3	60	0	626	68	293	10	314	14	1151	8	5048	88,97	489	9,687
Yekun cəm			42188	39732	1	181	401	764	3502	381	1684	67	2880	667	2747	281	36344	91,21	3005	8,268

2017/2018-cı buraxılış ilində təhsil müəssisəsini tam orta təhsil və ümumi orta təhsil bazalarında orta ixtisas təhsili səviyyəsi üzrə bitirən tələbələr haqqında statistik məlumat

Cədvəl 7

Qəbulolma ili	Təhsil səviyyəsi	Təhsilalma forması	Tələbələr sayı							B. Təhsilini davam etdirənlər	C. Təhsilə fasilə verənlər	Xaric olunanlar		O cümlədən tələbə kontingentinə daxildir			F. Diplom attestasiyasından keçməyənlər	E. Diplom alanlar		Məzunlar dan diplom məlumatı daxil edilməyənlər	
A. Cəmi (B + C + D + E + F)	o cümlədən					İkinci ixtisas təhsili alanlar				D. Cəmi	O cümlədən digər təhsil müəssisəsinə köçürülənlər	Digər təhsil müəssisəsindən köçürülənlər	İxtisasını dəyişənlər	Bərpa olunanlar		Ədədlə	Faizlə	Ədədlə	Faizlə		
TQDK-nın qəbulu	Təhsil müəssisəsinin öz qəbulu (özel təhsil müəssisələri üçün 2005-ci ilə qədər)	Xarici təhsil müəssisələrindən köçürülənlər	Əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan tələbələr																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
2000/2001	TO*	Ə	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	100,00	0	0,00	
2009/2010	UO*	Ə	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	100,00	0	0,00	
2010/2011	UO*	Ə	2	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	100,00	0	0,00	

Qəbulolma ili	Təhsil səviyyəsi	Təhsilalma forması	Tələbələr sayı						B. Təhsilini davam etdirənlər	C. Təhsilə fasilə verənlər	Xaric olunanlar		O cümlədən tələbə kontingentinə daxildir			F. Diplom attestasiyasından keçməyənlər	E. Diplom alanlar		Məzunlar dan diplom məlumatı daxil edilməyənlər	
A. Cəmi (B+C+D+E+F)	o cümlədən																			
TQDK-nın qəbulu	Təhsil müəssisəsinin öz qəbulu (özl təhsil müəssisələri üçün 2005-ci ilə qədər)	Xarici təhsil müəssisələrindən köçürülənlər	Əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan tələbələr	İkinci ixtisas təhsili alanlar																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
2011/2012	TO*	Ə	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100,00	0	0,00
2011/2012	UO*	Ə	9	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	9	100,00	0	0,00
2012/2013	TO*	Ə	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	100,00	1	50,00
2012/2013	TO*	Q	12	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	0	12	100,00	0	0,00
2012/2013	UO*	Ə	58	110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	58	100,00	0	0,00
2013/2014	TO*	Ə	27	86	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17	0	27	100,00	0	0,00
2013/2014	TO*	Q	53	79	0	0	0	5	1	0	0	0	6	5	20	0	52	98,11	1	1,92
2013/2014	UO*	Ə	89	270	0	0	0	0	0	0	1	0	10	0	12	1	87	100,00	1	1,15
2013/2014	UO*	Q	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	100,00	0	0,00
2014/2015	TO*	Ə	117	211	0	0	0	3	7	1	9	0	10	2	21	0	100	93,46	1	1,00
2014/2015	TO*	Q	934	384	0	1	0	44	55	41	128	2	169	85	288	7	703	92,74	47	6,69
2014/2015	UO*	Ə	5424	4149	0	3	0	1	796	96	494	3	1026	65	468	36	4002	83,41	217	5,42
2015/2016	TO*	Ə	3395	2905	0	3	0	7	153	98	176	1	288	31	250	15	2953	95,07	91	3,08
2015/2016	TO*	Q	335	252	0	0	0	1	25	17	43	0	37	16	62	5	245	90,74	0	0,00
2015/2016	UO*	Ə	3070	2754	0	0	1	0	611	86	278	2	312	78	222	46	2049	77,03	186	9,08
2016/2017	TO*	Ə	1666	1444	0	0	0	4	270	199	123	0	40	45	167	25	1049	79,53	22	2,10
2016/2017	TO*	Q	20	29	0	0	0	0	16	0	4	0	0	0	1	0	0	0,00	0	0,00
2016/2017	UO*	Ə	42	28	0	0	0	0	29	0	2	0	6	4	10	0	11	27,50	0	0,00
Cəmi TO*			6564	5438	0	4	0	64	527	356	483	3	550	186	829	52	5146	90,71	163	3,168
Cəmi UO*			8697	7335	0	3	1	1	1436	182	775	5	1354	148	716	83	6221	81,246	404	6,494
Yekun cəm			15261	12773	0	7	1	65	1963	538	1258	8	1904	334	1545	135	11367	85,274	567	4,988

* işarəsi qoyulmuş simvollarla B – bakalavriat, M – magistratura, TO – tam orta, UO – ümumi orta və Ə – əyani, Q – qiyabi kimi müəyyən edilmişdir.

Buraxılış və qəbul imtahanlarının məzmunu ilə bağlı və metodiki materialların hazırlanması, dərslük komplektlərinin elmi-metodiki monitorinqi (qiymətləndirilməsi) və hazırlıq kursları haqqında

A. Batiyeva

Metodika və dərslüklərin monitorinqi şöbəsi tərəfindən hər il olduğu kimi, bu il də ümumi təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanlarının, hərbi liseylərə və bakalavriat səviyyəsi üzrə qəbul imtahanlarının məzmunu ilə bağlı (buraxılış və qəbul imtahanları üçün proqramlar, imtahan modelləri) materiallar hazırlanıb, ümumi təhsili həyata keçirən bütün təhsil müəssisələri üçün dərslük və dərslük vasitələrinin elmi-metodiki monitorinqi (qiymətləndirilməsi) həyata keçirilib. Həmçinin imtahana hazırlaşanlara metodiki köməklik baxımından tövsiyələr hazırlanıb, vəsaitlər və siniflər üzrə qiymətləndirmə tapşırıqları kitabçalarının təkmilləşdirilmiş variantları nəşr edilib.

Qeyd edilən materiallar əsas etibarilə DİM-də fəaliyyət göstərən elmi-metodiki seminarlarda hazırlanıb. Ötən illərdə olduğu kimi, bu il də seminarlarda orta və ali təhsil müəssisələrinin müəllimləri, metodistlər, AMEA-nın müvafiq sahələr üzrə mütəxəssislərinin iştirakı ilə respublikanın ümumtəhsil müəssisələrində qüvvədə olan tədris proqramları və dərslüklərdəki yeniliklər, dəyişikliklər nəzərə alınmaqla qəbul proqramları təkmilləşdirilib. Proqramların əsasında isə yeni imtahan modelləri hazırlanıb. Abituriyentlərin hazırlıq səviyyəsinin hərtərəfli yoxlanılması məqsədilə modellərə müxtəlif çətinlik dərəcəsində olan nəzəri biliklərin tətbiqi tələb olunan, məntiqi düşüncəyə əsaslanan, səbəb-nəticə əlaqələri üzərində qurulan tapşırıqlar daxil edilib. Bütün bu materiallar ilin əvvəlində “Abituriyent” jurnalının birinci nömrəsində dərc olunub.

Ümumi orta təhsil bazasında buraxılış imtahanının hər iki mərhələsi üçün mənimsənilmə səviyyəsinin yoxlanılması mümkün olan alt standartlara və dərslüklərdəki tədris materiallarına yenidən baxılıb və müvafiq fənlərdən tapşırıq modelləri və qiymətləndirmə meyarları hazırlanıb, modelə uyğun bank formalaşdırılıb. Həmçinin “Abituriyent” jurnalının xüsusi buraxılışında ümumi orta təhsil səviyyəsi üzrə Azərbaycan dili, rus dili və riyaziyyat fənlərindən buraxılış imtahanında mənimsənilmə səviyyəsinin yoxlanılması mümkün olan alt standartlar, bu alt standartların reallaşdırılması üçün 5-9-cu sinif dərslüklərində verilmiş mövzular əks olunan proqramlar, tapşırıq nümunələri, qiymətləndirmə meyarları və cavab vərəqlərinə dair nümunələr dərc edilib.

Buraxılış imtahanında tətbiq olunacaq modellə tanış olmaları üçün Gəncə, Şirvan, Salyan, Neftçala, Şəki, Lənkəran, Bərdə, Göyçay, Xaçmaz və Bakı şəhərlərində müəllimlərin, metodistlərin iştirakı ilə seminarlar (Bakı şəhərində 272, rayonlarda 60) keçirilib. Seminarların plenar iclasları internet vasitəsilə canlı yayımlanıb. Video faylların lingləri “Dərslük portal”ında (derslik.edu.az) yerləşdirilib. Hazırda “Dərslük portalı”na baxış sayı üç milyona qədərdir.

Seminarlarda ayrı-ayrı fənlər üzrə qəbul imtahanlarında istifadə olunmuş test tapşırıqlarının hər biri imtahan nəticələrinin statistik göstəriciləri əsasında məzmun, relevantlıq kateqoriyası və çətinlik dərəcəsi baxımından təhlil edilib, abituriyentlərin cavab verməkdə çətinlik çəkdikləri tapşırıqlar müəyyənləşdirilib. Həmin tapşırıqların izahlarına dair metodiki tövsiyələr hazırlanıb və “Abituriyent” jurnalının ikinci sayında dərc olunub.

Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən 5-10-cü sinif dərsləkləri əsasında hazırlanmış 93 “Qiymətləndirmə tapşırıqları” kitabçasının və “Kimya”, “Riyaziyyat”, “Fizika”, “Coğrafiya”, “Tarix”, “Ədəbiyyat”, “Azərbaycan dili”, “Rus dili”, “Literatura”, “İngilis dili” vəsaitlərinin, “İngilis dili lüğəti”, “Azərbaycan dilinin orfoqrafiya lüğəti”nin də hər biri respublikanın ümumtəhsil müəssisələrində istifadədə olan dərsləklərlə tutuşdurulub. Elmi-metodik seminarlarda bildirilmiş və elektron ünvana daxil olmuş qeydlər, təkliflər, dərsləklərdəki yeniliklər nəzərə alınmaqla, vəsaitlər və kitablar təkmilləşdirilib.

Respublikanın ümumtəhsil müəssisələrinin 11-ci siniflərində istifadədə olan dərslək komplektləri əsasında “Yeni təhsil proqramı (kurikulum) üzrə qiymətləndirmə tapşırıqları” işlənib hazırlanıb.

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, siniflər üzrə “Qiymətləndirmə tapşırıqları” kitabçalarında verilmiş materiallarla şagirdlər yeni tipli tapşırıqlarla işləmək bacarıqlarına yiyələnə, müəllimlər isə məktəbdaxili qiymətləndirmədə (diaqnostik, formativ və summativ) istifadə edə bilər. Eyni zamanda bu materiallarla buraxılış imtahanlarına hazırlaşmaq da mümkündür.

Şöbə tərəfindən Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin sifarişləri ilə yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) əsasında ümumtəhsil müəssisələrinin 10-11-ci sinifləri üçün hazırlanmış 72 dərslək komplektinin (dərslək və müəllim üçün metodik vəsait) nəşrə qədərki maketlərinin (Azərbaycan və rus bölmələri üzrə birlikdə) elmi-metodik monitorinqi və qiymətləndirilməsi aparılıb. Təhsil Nazirliyinin təsdiq etdiyi “Dərsləklərin qiymətləndirilməsi meyarları”na uyğun olaraq hər bir dərslək komplektinin maketi məzmun, dil və yazı üslubu, dizayn və bədii tərtibat, müəllim üçün metodik vəsaitin məzmunu baxımından və s. təhlil edilərək, qiymətləndirilib. Qiymətləndirmə nəticəsində hazırlanmış yekun rəylər Təhsil Nazirliyinə göndərilib.

Yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) əsasında qiymətləndirmə materiallarının hazırlanması, ekspertizası və yoxlanılması ilə bağlı Azərbaycan dili, rus dili, riyaziyyat, kimya, fizika, biologiya, tarix, coğrafiya və xarici dil fənləri üzrə hazırlıq kursları təşkil edilib. Kurslarda elektron qeydiyyatdan keçmiş müəllimlər, metodistlər və pedaqoji yönümlü ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsinin müvafiq fənni üzrə təhsil alan axırıncı kurs tələbələri və həmin müəssisələrdə təhsil alan magistrlər iştirak ediblər. İndiyədək Bakıda 23, bölgələrdə (Salyan, Göyçay, Şəki, Biləsuvar (2 dəfə), Bərdə, Lənkəran, Şirvan, Xaçmaz (2 dəfə)) 40 kurs təşkil olunub və kursu müvəffəqiyyətlə keçmiş 798 nəfər sertifikat alıb və onların şəxsi məlumatları “Elektron məlumat bazası”na daxil edilib. Həmin şəxslər DİM-lə tapşırıq müəllifi, ekspert və imtahan materialların yoxlanılmasında marker kimi əməkdaşlıq edə bilərlər.

Regionlarda vətəndaşların qəbuluna dair tədbirlər

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin göstərişinə əsasən vətəndaşların dövlət qurumlarının, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri tərəfindən qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə 2018-ci ildə Salyan, Göyçay, İsmayıllı, Şəki, Tovuz, Lerik, İmişli, Quba, Xızı rayonlarında, Mingəçevir və Gəncə şəhərlərində vətəndaşları qəbul etmişdir. Qəbullarda hər bir bölgənin ətraf rayonlarından olan vətəndaşlar, eləcə də bu rayonlarda məskunlaşmış qaçqın və məcburi köçkünlər iştirak etmişlər. Qəbul tarixləri barədə əvvəlcədən DİM-in rəsmi internet saytında və kütləvi informasiya vasitələrində elan-məlumat verilmişdir.

Qəbul zamanı vətəndaşlar:

- ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrində təhsil prosesində rast gəlinən çətinliklər, o cümlədən təhsil haqlarının ödənilməsindəki problemlər;
- ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə aparılan ərizə qəbulu;
- test və qabiliyyət imtahanlarının məzmunu, təşkili və texnologiyası;
- qəbul planı, müsabiqə şərtləri, ixtisas seçimi;
- qəbul imtahanlarının məzmununu təşkil edən materialların hazırlanması prosedurları, bu işə regiondakı müəllimlərin cəlb olunmasının zəruriliyi;
- qəbul imtahanlarının gedişi;
- ümumi təhsil pilləsində təhsilənlərin yekun qiymətləndirilməsi (buraxılış) imtahanlarının və ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarının 2019-cu ildə tətbiqi nəzərdə tutulan modeli;
- buraxılış imtahanları;
- ümumi orta təhsil səviyyəsində yeni təhsil proqramları üzrə təhsilənlərin biliyinin yekun qiymətləndirilməsinin yeni qaydaları;
- gənclərin xarici ölkələrdə təhsil alma imkanları;
- əvvəlki illərin məzunlarının ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbulu;
- şagird və abituriyentlərin imtahanlara müstəqil hazırlaşmasına kömək məqsədilə hazırlanan metodiki materiallar (test kitabları, dərs vəsaitləri və s.);
- dövlət qulluğuna qəbul, vakant dövlət qulluğu vəzifələri, namizədlərlə müsahibələrin keçirilməsi və digər məsələlər barədə DİM sədrinə sorğu və müraciətlərini bildirmişlər.

Görüşlər zamanı vətəndaşların müraciətləri diqqətlə dinlənilmiş, qaldırılan problemlərin bir çoxu yerində həll olunmuş, digərləri araşdırılmaq üçün nəzarətə götürülmüş, DİM-in səlahiyyətlərinə aid olmayan müraciətlər isə müvafiq qurumlara çatdırılmaq və lazımı tədbirlər görülmək üçün qeydiyyatla alınmışdır.

Bir məsələni də qeyd etmək istərdik ki, DİM-in fəaliyyət istiqamətləri böyük auditoriya kütləsinin maraqlarını əhatə edir. Mərkəzin keçirdiyi imtahanlar kütləvi xarakteri ilə seçilir və bu prosesdə yüz minlərlə insan iştirak edir. Lakin rayon və şəhərlərdə vətəndaşların qəbulu ilə bağlı statistikaya baxsaq görərik ki, digər dövlət orqanları ilə müqayisədə DİM Direktorlar Şurasının sədri M.Abbaszadə ilə birbaşa görüşmək istəyənlərin sayı xeyli azdır. Bu onunla əlaqədardır ki, DİM-in vətəndaş müraciətlərinə baxan müvafiq strukturları, Çağrı Mərkəzi, sosial şəbəkələrdəki aktiv hesabları ilə yanaşı, bölgələrdə də 9 regional bölməsi fəaliyyət göstərir və vətəndaş müraciətlərinə baxılması, onların operativ şəkildə cavablandırılması, qaydalar çərçivəsində həll olunması nəticəsində birbaşa sədrə görüşməyə ehtiyac qalmır. M.Abbaszadə ilə keçirilən görüşlərdə müraciətlər, əsasən, vətəndaşların hansısa pozulmuş hüquqlarının bərpası ilə bağlı deyil, daha çox fərdi məsələlərlə əlaqədar xahişlərdən ibarət olur. Bu cür müraciətlərə isə mövcud qaydalar çərçivəsində izahatlar verilir.

DİM-in vətəndaşlara göstərdiyi elektron xidmətlər

M.M.Abbasada, Ç.C.Xəlilov

DİM-də informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının (İKT) kütləvi proseslərə tətbiqi istiqamətində işlər 2018-ci ildə də intensiv şəkildə davam etdirilmiş, bu sahədə yeni layihələr həyata keçirilmişdir. İKT istər ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat və magistratura səviyyələrinə, istər rezidenturaya, istər orta ixtisas təhsili pilləsinə qəbul prosesinin, ümumi təhsil müəssisələri şagirdlərinin buraxılış imtahanlarının, istərsə də dövlət qulluğuna işə qəbulun bütün mərhələlərində tətbiq edilmişdir. Bununla da yüz minlərlə vətəndaşa elektron xidmət göstərilmişdir. Belə ki, 2018-ci ildə DİM tərəfindən göstərilən elektron xidmətlərdən 7 milyon 270 mindən artıq istifadə qeydə alınmışdır.

DİM tərəfindən 2018-ci ildə göstərilən elektron xidmətlərin təsnifatı:

№	Elektron xidmətin adı	Xidmətdən istifadələrin sayı				
		I rüb	II rüb	III rüb	IV rüb	Cəmi
1	Namizədlərin (abituriyentlərin, bakalavrların, namizədlərin (rezidenturaya sənəd verənlər) ərizələrinin onlayn qəbulu	37964	223140	24531	0	285635
2	Namizədlərə imtahana buraxılış vərəqələrinin internet vasitəsilə verilməsi	347707	820313	225491	7756	1401267
3	Namizədlərin elektron ixtisas seçimi ərizələrinin onlayn qəbulu	0	15637	78751	0	94388
4	Namizədlərə, sınaq imtahanı iştirakçılarına imtahan nəticələri haqqında məlumatların internet və ya qısa mesaj (SMS) vasitəsilə verilməsi	75857	2332146	1213986	57067	3679056
5	Namizədlərə onların cavab kartlarının qrafik təsvirlərinin internet vasitəsilə verilməsi	18823	798701	110692	8013	936229
6	Bakalavrların bakalavr pilləsinə qəbul olmaq üçün təqdim etdikləri ərizələrin iş nömrələrinin axtarışı	26198	3427	2823	2844	35292
7	Sınaq imtahanına yazılış	37840	60432	87	7192	105551
8	Onlayn sınaq imtahanının keçirilməsi	0	0	0	0	0
9	İnternetdə video–mühazirələr	179833	159995	41152	165300	546280
10	DİM-in virtual ödəmə kartlarının onlayn və qısa mesaj (SMS) vasitəsilə satışı	94462	44353	0	0	138815
11	DİM nəşrlərinin və onların elektron versiyalarının onlayn satışı	1008	7389	5704	382	14483
12	DİM-in yenilikləri barədə SMS məlumatlandırma	0	0	0	0	0
13	Vətəndaşların DİM rəhbərliyinin və məsul işçilərinin qəbuluna onlayn yazılması	37	31	71	24	163
14	Ümumi təhsili həyata keçirən təhsil müəssisələrində ümumtəhsil fənləri üzrə biliyinin yekun qiymətləndirilməsi (attestasiyası) aparılan təhsilənlərin DİM-in "Şagird-məzun sistemi"ndə özləri haqqında məlumatları internet vasitəsilə yoxlaması	1745	6769	14511	1266	24291

№	Elektron xidmətin adı	Xidmətdən istifadələrin sayı				
		I rüb	II rüb	III rüb	IV rüb	Cəmi
15	Müsabiqə və müsahibə nəticələri barədə məlumatların verilməsi	0	0	0	0	0
16	Dövlət qulluqçularının Reyestrindən məlumatların verilməsi	1688	2845	3271	4762	12566
17	Dövlət qulluqçularının etik davranış qaydalarına riayət etməsi barədə müraciətlərin qəbulu	0	0	0	0	0
18	Dövlət qulluğu stajı kalkulyatoru	0	1	11	10	22
	Cəmi	823162	4475179	1721081	254616	7274038

DİM-in 2018-ci ildə keçirdiyi imtahanlarda 647743 nəfər iştirak etmişdir.

Ümumi təhsilin ümumi və tam orta təhsil səviyyələri üzrə imtahanlar	İştirakçı sayı
Ümumi orta təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanları	222412
Tam orta təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanları	85917
Peşə liseyləri üzrə buraxılış imtahanları	3794
10-cu siniflərdə ingilis dili fənni üzrə monitoring imtahanları	11888
10- cu sinif şagirdləri üçün sınaq imtahanları	11827
Cəmi:	335838

Azərbaycan Respublikasının ali və orta ixtisas təhsil müəssisələrinə qəbul	
Ali təhsilin bakalavriat səviyyəsinə və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul	127434
o cümlədən :	
"Hərbi həkim işi" ixtisasına qəbul	
H.Əliyev adına Ali Hərbi Məktəbə qəbul	
Daxili İşlər Nazirliyinin Polis Akademiyasına qəbul	
Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarının Ali Hərbi Məktəbinə qəbul	
Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin Akademiyasına qəbul	
Dövlət Sərhəd Xidməti Akademiyasına qəbul	
Fövqaladə Hallar Nazirliyinin Akademiyasına qəbul	
Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyasına qəbul	
Jurnalistika ixtisasına qəbul olmaq istəyən abituriyentlər üçün yazılı imtahan	446
Rus bölməsi abituriyentləri üçün "Azərbaycan dili" imtahanı	7531
Ali təhsilin bakalavriat səviyyəsinə V qrup üzrə və tam orta təhsil bazasından orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul (əvvəlki illərin məzunları üçün)	18116
Ali təhsilin bakalavriat səviyyəsinə V qrup üzrə və tam orta təhsil bazasından orta ixtisas təhsili müəssisələrinin xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslarına qəbul olmaq istəyən abituriyentlər üçün qabiliyyət imtahanları	14014

Azərbaycan Respublikasının ali və orta ixtisas təhsil müəssisələrinə qəbul	
Ümumi orta təhsil bazasından orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul (əvvəlki illərin məzunları üçün)	9427
Ümumi orta təhsil bazasından orta ixtisas təhsili müəssisələrinin xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslarına qəbul olmaq istəyən abituriyentlər üçün qabiliyyət imtahanları	3086
Ali təhsilin bakalavriat səviyyəsinə qəbul olmaq istəyən şəxslər üçün sınaq imtahanları	88480
Ali təhsilin magistratura səviyyəsinə qəbul	20572
Ali təhsilin magistratura səviyyəsinin xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslaşmalarına qəbul olmaq istəyən bakalavrlar üçün qabiliyyət imtahanları	159
Ali təhsilin magistratura səviyyəsinə qəbul olmaq istəyən şəxslər üçün sınaq imtahanları	1307
Ali təhsilin magistratura səviyyəsinə qəbul olmaq istəyən şəxslər üçün sınaq imtahanı (elektron)	58
Hərbi magistraturaya qəbul imtahanı	72
Cəmi:	290702

Baza ali tibb təhsili əsasında rezidenturaya qəbul	
Baza ali tibb təhsili əsasında rezidenturaya qəbul	1701
Rezidentura üzrə sınaq imtahanı (elektron)	394
Cəmi:	2095

Orta hərbi təhsil müəssisələrinə qəbul	
C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyə qəbul	434
H.Əliyev adına Hərbi Liseyə qəbul	328
Orta Hərbi Tibb Məktəbinə qəbul	136
Hərbi liseylərin buraxılış sinif şagirdləri üçün sınaq imtahanları	347
Cəmi:	1245

Dövlət qulluğuna və dövlət orqanlarına işə qəbul	
Dövlət qulluğuna işə qəbul	8902
Dövlət qulluğuna işə qəbul (elektron imtahan)	322
Dövlət qulluğuna işə qəbullə bağlı sınaq imtahanı (elektron imtahan)	3395
Dövlət vergi orqanlarına işə qəbul	1520
Ədliyyə orqanlarına işə qəbul	640
Vəkillər Kollegiyasına üzv olmaq istəyən namizədlər üçün test imtahanı	1966
Vəkillər Kollegiyasına üzv olmaq istəyən namizədlər üçün test imtahanı	150
Prokurorluq orqanlarına işə qəbul	481
Dövlət Miqrasiya Xidmətinə işə qəbul	394
Notariat fəaliyyəti ilə məşğul olmaq məqsədilə şəhadətnamə almaq istəyən namizədlər üçün test imtahanı	93
Cəmi:	17863

DİM-də aparılan elmi-metodiki işlər və fənn seminarları haqqında statistik məlumatlar

1992–2018-ci illərdə DİM-də (TQDK-da) APARILMIŞ ELMİ-METODİKİ İŞLƏR

ÜMUMİ TƏHSİL ÜZRƏ YOXLAMA-ÖLÇMƏ MATERIALLARININ HAZIRLANMASI ÜZRƏ

	1992	1993	1994	1995-1997	1998	1999-2000	2001-2003	2004-2009	2010-2018
FƏNLƏR ÜZRƏ QƏBUL PROQRAMLARI									
METODİKİ VƏSAİTLƏR									
TEST TAPŞIRIĞI NÜMUNƏLƏRİ									
TEST TAPŞIRIĞI TOPLULARI									
STATİSTİK TƏDQIQATLAR									
TELEVİZİYA VERİLİŞLƏRİ									
SINAQ İMTAHANLARI									
PSIXOLOJİ KÖMƏK VƏ PEŞƏYÖNÜMÜ İŞİ									
İNTERNET VASİTƏSİLƏ İNFORMASIYA MÜBA-DİLƏSİ XİDMƏTİ									
ÜMUMTƏHSİL MƏKTƏBLƏRİ ÜÇÜN VƏSAİTLƏR									
ÜMUMTƏHSİL MƏKTƏBLƏRİ ÜÇÜN ELEKTRON VƏSAİTLƏR									
TƏCRÜBƏLİ EKSPERTLƏRİN FƏNLƏR ÜZRƏ VIDEO-MÜHAZİRƏLƏRİ									

ALİ TƏHSİL ÜZRƏ YOXLAMA-ÖLÇMƏ MATERİALLARININ HAZIRLANMASI (MAGİSTRATURA) ÜZRƏ

	2005-2006	2007-2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015-2018
QƏBUL PROQRAMLARI									
MODEL TESTLƏR									
TEST TAPŞIRIQLARININ ELMİ-METODİKİ İZAHİ VƏ TÖVSİYƏLƏR									
MƏNTİQ TESTLƏRİ									
İNFORMATİKA ÜZRƏ VƏSAİT									
SİNAQ İMTAHANLARI									
ONLINE SİNAQ İMTAHANLARI									

BAZA TİBB TƏHSİLİ ÜZRƏ (REZİDENTURA)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
QƏBUL PROQRAMLARI								
MODEL TESTLƏR								
TEST TAPŞIRIQLARININ ELMİ-METODİKİ İZAHİ VƏ TÖVSİYƏLƏR								
SİNAQ İMTAHANLARI								
ONLINE SİNAQ İMTAHANLARI								
BAZA FƏNLƏRİ ÜZRƏ TEST TOPLUSU (rezidenturaya hazırlaşanlar üçün vəsait)								
BAZA FƏNLƏRİ ÜZRƏ TEST TAPŞIRIĞI NÜMUNƏLƏRİ VƏ ONLARIN İZAHİ (rezidenturaya hazırlaşanlar üçün vəsait)								
İNSAN ANATOMİYASI (rezidenturaya hazırlaşanlar ucun vəsait)								
BİOLOJİ KİMYA (rezidenturaya hazırlaşanlar ucun vəsait)								
TERAPEVTİK STOMATOLOGİYA (rezidenturaya hazırlaşanlar ucun vəsait)								

DƏRSLİK VƏ DƏRS VƏSAİTLƏRİNİN ELMİ-METODİKİ MONİTORİNQİ ÜZRƏ

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
I-XI SİNİFLƏR ÜZRƏ DƏRSLİK VƏ DƏRS VƏSAİTLƏRİNİN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ							
DƏRSLİK PORTALI							
DİM-nin NƏŞRLƏRİNİN ELMİ-METODİKİ MONİTORİNQİ							

ELMİ-METODİKİ SEMİNARLARIN İŞTİRAKÇILARININ SAY TƏRKİBİ

ÜMUMİ TƏHSİL ÜZRƏ YOXLAMA-ÖLÇMƏ MATERIALLARININ HAZIRLANMASI ÜZRƏ

№	FƏNNİN ADI	Ümumi say tərkibi	Onlardan		
			professorlar	dosentlər	məktəb müəllimləri
1	Azərbaycan dili və ədəbiyyatı	236	7	15	214
2	Azərbaycan dili (rus bölməsi üçün)	46	1	5	40
3	Rus dili və ədəbiyyatı	108	2	9	97
4	Rus dili (Azərbaycan bölməsi üçün)	67	1	3	63
5	Riyaziyyat	302	4	25	273
6	Fizika	247	7	35	205
7	Kimya	205	6	23	176
8	Biologiya	185	3	19	163
9	Tarix	232	4	21	207
10	Coğrafiya	187	5	17	165
11	İngilis dili	178	0	6	172
12	Qərb dilləri (alman, fransız)	75	2	4	69
13	Şərq dilləri (ərəb, fars)	52	3	2	47
	Cəmi	2120	45	184	1891

ALİ TƏHSİL ÜZRƏ YOXLAMA-ÖLÇMƏ MATERIALLARININ HAZIRLANMASI: MAGİSTRATURA ÜZRƏ

№	FƏNNİN ADI	Ümumi say tərkibi	Onlardan		
			Professorlar, elmlər doctorları	Dosentlər, fəlsəfə doktorları	Ali təhsil müəssisələrinin müəllimləri, elmi mərkəzlərin mütəxəssisləri, doktorant və dissertantlar
1	Psixometriya (məntiq)	11	1	4	6
2	İnformatika	10	1	4	5
3	Xarici dillər	55	3	17	35

REZİDENTURA ÜZRƏ

№	Rezidentura üzrə	Ümumi say tərkibi	Onlardan				
			professorlar	dosent	baş müəllim	assistent	həkim
1	Baza fənləri	56	8	31	6	11	-
2	İxtisas fənləri:						
	<i>Müalicə işi, Pediatriya istiqaməti</i>	61	3	39	7	7	5
	<i>Stomatologiya istiqaməti</i>	26	4	9	3	8	2
	<i>Tibbi profilaktika istiqaməti</i>	21	2	12	5	3	-

DƏRSLİK VƏ DƏRS VƏSAİTLƏRİNİN ELMİ-METODİKİ MONİTORİNQİ ÜZRƏ

№	Seminara adı	Ümumi say tərkibi		
		Bakı və Sumqayıt şəhərləri üzrə	Regionlar üzrə	Cəmi
1.	Azərbaycan dili və ədəbiyyatı	258	232	490
2.	Azərbaycan dili (rus bölməsi üçün)	46	0	46
3.	Rus dili və ədəbiyyatı	108	34	142
4.	Rus dili (Azərbaycan bölməsi üçün)	67	31	98
5.	Riyaziyyat	302	225	527
6.	Fizika	247	175	422
7.	Kimya	207	167	374
8.	Biologiya	180	156	336
9.	Tarix	232	163	395
10.	Coğrafiya	187	153	340
11.	İngilis dili	178	83	261
12.	Qərb dilləri (alman, fransız)	75	40	115
13.	Şərq dilləri (ərəb, fars)	52	0	52
14.	İbtidai siniflər	1540	158	1698

DİM-in beynəlxalq əməkdaşlıq sahəsində fəaliyyəti

Vəli Hüseyn, Günel Məmmədova

DİM bilik və kompetensiyaların qiymətləndirilməsi, tələbə qəbulu və dövlət qulluğu sahəsində qabaqcıl beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi, tətbiqi, habelə biliyin qiymətləndirilməsi təcrübəsinin və dövlət qulluğu modelinin təbliği məsələsinə xüsusi önəm verir. “Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzi publik hüquqi şəxsin Nizamnaməsi”nə əsasən DİM-in dövlət qulluğunun inkişafına yönəlmiş dövlət və beynəlxalq proqramların həyata keçirilməsində iştirak etmək, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə uyğun olaraq, dövlət qulluğu məsələləri üzrə beynəlxalq əməkdaşlığı həyata keçirmək, dövlət qulluğu, biliyin qiymətləndirilməsi və tələbə qəbulu məsələləri üzrə beynəlxalq və qeyri-hökumət təşkilatları ilə əməkdaşlıq etmək, konfranslar, müşavirələr, seminarlar keçirmək və digər tədbirlər təşkil etmək hüququ vardır. Bu məqsədlə 2018-ci ildə də DİM Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə uyğun olaraq beynəlxalq təşkilatlarla, xarici dövlətlərin müvafiq qurumları ilə, o cümlədən beynəlxalq imtahanları keçirən təşkilatlarla əməkdaşlıq etmiş, beynəlxalq imtahanların Azərbaycan Respublikasında keçirilməsini təmin etmişdir.

- DİM tərəfindən 2016-cı ilin noyabr ayından başlamış Avropa İttifaqının Tvinninq aləti çərçivəsində Litvalı tərəfdaşlarla (Litva Respublikasının Dövlət Katibliyi, Litva Respublikasının Dövlət Qulluğu Departamenti və Avropa Sosial Fond Agentliyi) birgə həyata keçirdiyi **“Azərbaycan dövlət qulluğu sistemində islahatların davam etdirilməsinə dəstək” Layihəsi** 2018-ci ildə də davam etdirilmişdir. Layihənin icrası müddətində litvalı ekspertlər DİM əməkdaşları ilə Layihənin komponentləri üzrə birgə fəaliyyət göstərir, litvalı ekspertlərin iştirakı ilə dövlət orqanları üçün mütəmadi seminarlar təşkil edilir. Keçirilmiş 4 seminar və 4 təlim ümumilikdə 280 nəfər dövlət qulluqçusu cəlb edilmişdir. Layihənin 2, 3 və 4-cü komponenti ilə bağlı mövcud vəziyyətin öyrənilməsi məqsədilə 24 ekspert missiyası həyata keçirilmişdir.

Layihə 4 komponentdən ibarətdir:

1. Dövlət qulluğu vəzifələrinin funksiyaların məzmununa uyğun olaraq qruplaşdırılması.
2. Dövlət qulluğuna qəbul sisteminin təkmilləşdirilməsi.
3. Dövlət qulluqçularının fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi sisteminin təkmilləşdirilməsi.
4. Dövlət qulluqçularının əməyinin ödənilməsi sisteminin təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflərin hazırlanması.

1-ci komponent mərkəzi xarakterə malikdir və bütün digər komponentlər üzrə işlər 1-ci komponentdə əldə edilən nəticələrə əsaslanaraq görülməlidir.

Layihə çərçivəsində xarici təcrübənin öyrənilməsi üçün DİM əməkdaşları üçün Portuqaliya və Litvaya təlim səfərləri təşkil edilmişdir.

DİM Avropa İttifaqının (Aİ) Şərq Tərəfdaşlığı (ŞT) proqramının **“Demokratiya, Yaxşı İdarəçilik və Sabitlik”** adlı I Platforması çərçivəsində Dövlət İdarəçiliyi İslahatları Panelində də fəaliyyətini davam etdirmişdir. Bu çərçivədə:

- Aprelin 20-də Gürcüstanın paytaxtı Tbilisi şəhərində “Dövlət təsisatlarının funksional və təsisati təhlili, təşkilati strukturu” mövzusunda seminar keçirilmişdir. Tədbirdə əsasən ŞT ölkələrinin (Azərbaycan, Gürcüstan, Ermənistan, Ukrayna, Belarus və Moldova) nümayəndələri, Gürcüstanın dövlət qurumlarının, qeyri hökumət təşkilatlarının, beynəlxalq təşkilatların, Aİ üzv dövlətlərinin nümayəndələri iştirak etmişdir. Tədbirdə Azərbaycan tərəfindən Mərkəzin nümayəndəsi iştirak etmişdir.

- Sentyabrın 21-də Bakı şəhərində Mərkəzin təşkilatçılığı ilə “Vahid pəncərə sistemi əsasında vətəndaşlara əlçatan, şəffaf və səmərəli dövlət xidmətlərinin göstərilməsi” mövzusunda seminar keçirilmişdir. Tədbirin keçirilməsində məqsəd ŞT ölkələrinin nümayəndələrinə Azərbaycanda dövlət xidmətlərinin göstərilməsində tətbiq edilən yeniliklər, vətəndaşların dövlət qurumlarına inamının artırılması və “bir-pəncərə” prinsipi əsasında dövlət qurumları tərəfindən göstərilən xidmətlər barədə ölkəmizin təcrübəsini paylaşmaq, eləcə də ŞT ölkələrinin qeyd edilən sahədə təcrübəsi barədə yerli iştirakçıların məlumatlandırılması olmuşdur. Tədbirdə ŞT ölkələri ilə (Belarus, Ukrayna, Gürcüstan və Moldova) yanaşı, Azərbaycanın dövlət qurumlarının, qeyri-hökumət təşkilatlarının, Avropa İttifaqının Azərbaycan Respublikasındakı nümayəndəliyinin, Mərkəzin nümayəndələri iştirak etmişdir.
- 24 sentyabr – 5 oktyabr tarixlərində Varşava şəhərində “Şərq Tərəfdaşlığı Dövlət İdarəçiliyi Akademiyası” proqramı çərçivəsində Polşanın Baş Katibliyinin və Dövlət İdarəçiliyi üzrə Milli Məktəbinin birgə təşkilatçılığı ilə Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrinin nümayəndələri üçün “Dövlət qulluğunda insan resurslarının idarə edilməsi sisteminin gücləndirilməsi” mövzusunda təlim keçirilmişdir. Mərkəzin nümayəndələri tərəfindən “Polşada professional inkişaf və təlimlərin növləri və metodları” mövzusunda təqdimat edilmişdir.
- Noyabr 22-də Ukraynanın paytaxtı Kiyev şəhərində Ukraynanın Dövlət Qulluğu üzrə Milli Agentliyi tərəfindən Avropa İttifaqının (Aİ) Şərq Tərəfdaşlığı Proqramının “Qurumların gücləndirilməsi və yaxşı idarəçilik” platformasının “Dövlət idarəçiliyi” paneli çərçivəsində “Texniki dəstəyin effektiv idarə olunması” sahəsi üzrə “Dövlət qulluğunda gender bərabərliyinin təmin edilməsi” mövzusunda seminar keçirilmişdir. Mərkəzi və yerli səviyyədə dövlət qulluğunda və yerli özünü idarə orqanlarında qadın və kişilər üçün bərabər hüquqların təmin edilməsi və həyata keçirilməsi mövzularını müzakirə etmək tədbirin əsas məqsədi idi. Seminarda Mərkəzin nümayəndəsi tərəfindən “Dövlət qulluğunda gender aspektləri: Hüquqi baza və statistik məlumatlar” mövzusunda təqdimat edilmişdir.
- Dekabrın 6-da Kiyev şəhərində “Qiymət strategiyası – Strateji planlama prosesinin ayrılmaz hissəsi kimi” mövzusunda seminar təşkil edilmişdir. Seminarın əsas məqsədi dövlət idarəçiliyi sistemi və dövlət maliyyə nəzarəti sisteminin effektiv inkişafı kontekstində Avropa İttifaqının “Şərq Tərəfdaşlığı” ölkələri və Aİ üzv ölkələrində strateji planlama prosesinin ayrılmaz hissəsi olan qiymət strategiyasının həyata keçirilməsi təcrübəsi və digər uyğun məsələlərin müzakirə edilməsi olmuşdur. Tədbirdə, qiymət strategiyasının müəyyən edilməsi və inkişafı prosesinin həyata keçirilməsi və koordinasiyası üzrə məsul olan Avropa İttifaqının “Şərq Tərəfdaşlığı” ölkələrinin hökumət nümayəndələri, Ukrayna Prezident Administrasiyasının, Ukrayna Nazirlər Kabinetinin Katibliyinin, Ukrayna Ali Məclisinin, Aİ üzv ölkələrinin, Monteneqronun, beynəlxalq təşkilatların, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının nümayəndələri, beynəlxalq və ukraynalı ekspertlər iştirak etmişlər.

DİM Avropa İttifaqı ilə əməkdaşlığı çərçivəsində **Texniki Yardım və İnformasiya Mübadiləsi (TAIEX)** alətinin imkanlarından da istifadə etmişdir. Belə ki, Dövlət İmtahan Mərkəzinin əməkdaşları sentyabrın 17-dən 21-dək Böyük Britaniyada Kembric Universiteti ilə birgə əməkdaşlıq çərçivəsində Avropa Komissiyasının Texniki Yardım və İnformasiya Mübadiləsi Aləti tərəfindən təşkil edilmiş təlim səfərində iştirak ediblər. Birləşmiş Krallıq təcrübəsində imtahanlarda fiziki məhdudiyyətli şəxslər üçün yaradılan şəraitlə tanış olmaq, tətbiq olunan xüsusi vasitələr haqqında öyrənmək və bu vasitələrin DİM-in keçirdiyi imtahanlarda istifadə imkanlarını araşdırmaq səfərin əsas məqsədi idi. Görüşlərdə Böyük Britaniyanın müxtəlif dövlət qurumları (Keyfiyyət üzrə Şura, İngilərə Standartları və Yoxlama Agentliyi, yerli təhsil müəssisəsi) və Kembric Universitetinin nümayəndələri tərəfindən:

- dil imtahanları;
- xüsusi tələbləri olanlar üçün test tapşırıqlarının tərtibi və müəllimlərin hazırlığı;
- imtahanların təşkili;
- xüsusi tələbləri olanlar üçün siyasət və hüquqi mühit;
- imtahanların keçirilməsinə nəzarət və istifadə olunan test tapşırıqlarının monitorinqi və s. mövzularda təqdimatlar edilmiş və fikir mübadiləsi aparılmışdır.

2018-ci il ərzində DİM Astanada yerləşən Dövlət Qulluğu üzrə Regional Xab (Regional Xab) ilə əməkdaşlığı davam etdirmişdir. Regional Xabın yaradılması təşəbbüsü Qazaxıstan Respublikasının Dövlət Qulluğu Məsələləri üzrə Agentliyi və Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İnkişaf Proqramı tərəfindən irəli sürülmüş və 2013-cü il martın 15-də iştirakçı dövlətlər (o cümlədən Azərbaycan Respublikası) tərəfindən imzalanmış memorandumla Dövlət qulluğu sahəsində Regional Xab təsis edilmişdir. Regional Xabın yaradılmasında məqsəd iştirakçı dövlətlər arasında dövlət qulluğu sahəsində davamlı bilik və təcrübə mübadiləsini həyata keçirən institusional şəbəkənin qurulmasıdır. DİM Direktorlar Şurasının sədri Regional Xabın Rəhbər Komitəsinin üzvüdür. 2018-ci il ərzində Regional Xabla əməkdaşlıq çərçivəsində:

- Martın 16-da Astana şəhərində yerləşən Dövlət Qulluğu üzrə Regional Xabın fəaliyyətinin 5 illiyi çərçivəsində “Dövlət qulluqçularının əmək haqqı sistemi: region ölkələrinin təcrübəsi” mövzusunda konfrans keçirilmişdir. Tədbirdə Mərkəzin Direktorlar Şurası sədrinin müavini Bəhram Xəlilov iştirak etmişdir. Tədbirin keçirilməsində məqsəd Regional Xabın üzv dövlətlərində dövlət qulluqçularının əmək haqqı sistemi barədə təcrübələri bölüşmək, bu sahədə mövcud olan ümumi problemlərin həllinə dair təcrübə və fikir mübadiləsi aparmaq olmuşdur.
- 5-6 oktyabr tarixlərində Astana şəhərində “Postsovet Avrasiyasında dövlət idarəçiliyində müasir trendlər” mövzusunda konfrans təşkil edilmişdir. Tədbir Astanada yerləşən Dövlət Qulluğu üzrə Regional Xab və Nazarbayev Universitetinin Dövlət İdarəçiliyi Məktəbinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilmişdir. Konfransda Mərkəzin Direktorlar Şurası sədrinin müavini Bəhram Xəlilov iştirak etmişdir. Konfransın keçirilməsində məqsəd tədbir iştirakçılarına dövlət idarəçiliyi sahəsində aparılmış araşdırmaların nəticələrini təqdim etmək imkanını yaratmaq, postsovet Avrasiyasında dövlət idarəçiliyi ilə bağlı praktiki yanaşmaları nümayiş etdirmək, eyni zamanda konfransda iştirak edən təcrübəçilərlə Regional Xaba üzv olan ölkələrin akademik işçiləri arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsindən ibarət olmuşdur. Tədbir Regional Xaba üzv, Balkan və digər regionlardan olan müxtəlif ölkələrin akademik işçilərini və ekspertlərini öz təcrübələrini paylaşmaq üçün bir araya gətirmişdir. Konfransda Mərkəzin nümayəndəsi tərəfindən “Azərbaycan Respublikasında Dövlət Qulluğunda cari problemlər” mövzusunda təqdimat edilmişdir.
- 25-26 oktyabr tarixlərində Makedoniya Respublikasının paytaxtı Skopje şəhərində “Dövlət xidmətlərində müasir çətinliklər və onların həlli yollarında əməkdaşlığın rolu” mövzusunda seminar təşkil edilmişdir. Tədbir Astanada yerləşən Dövlət Qulluğu üzrə Regional Xab və Makedoniya Respublikasının İnformasiya Cəmiyyətinin İdarəolunması Nazirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilmişdir. Tədbirdə Mərkəzin icraçı direktoru iştirak etmişdir. Seminarın məqsədi dövlət qulluğunun inkişafı üçün ölkələrin əməkdaşlıq təcrübələrinin və öyrənilmiş dərslərin təqdim edilməsi vasitəsilə müasir çətinliklərin həlli yollarında tərəfdaşlığın rolunun əhəmiyyətini göstərmək idi. Tədbir Regional Xaba üzv, Balkan və digər regionlardan olan müxtəlif ölkələrin akademik işçilərini və ekspertlərini öz təcrübələrini paylaşmaq üçün bir araya gətirmişdir. Seminarda Mərkəzin nümayəndəsi “Dövlət qulluğunda müasir problemlər və onların həlli yollarında Beynəlxalq Əməkdaşlığın rolu” mövzusunda təqdimatla çıxış etmişdir.
- Dekabrın 4-də Qazaxıstanın Türkiyə şəhərində Xoca Əhməd Yasəvi adına Beynəlxalq Qazax-Türk Universiteti tərəfindən “Dövlət qulluğunda təlim problemləri: Dövlət qulluğu üzrə Astana Regional Xabının üzv ölkələrinin təcrübəsi” mövzusunda seminar təşkil etmişdir. Dekabrın 5-də isə Universitetin tərkibində yeni fəaliyyətə başlayan Dövlət İdarəçiliyi və İqtisadiyyat Ali Məktəbinin (Ali Məktəbin) Məsləhət Şurasının iclası keçirilmişdir. Tədbirin keçirilməsində əsas məqsəd dövlət qulluğu ilə bağlı əməkdaşlıq imkanlarını təqdim etmək, Astana Regional Xabının üzv ölkələri və regiondakı digər ölkələrin dövlət qulluğu sahəsində təcrübəsini paylaşmaq, həmçinin dövlət qulluğu üzrə beynəlxalq trendlər haqqında müzakirələr aparmaq olmuşdur. Məsləhət Şurasının iclasının keçirilməsində əsas məqsəd isə Ali Məktəbin gələcək inkişaf perspektivlərini müzakirə etmək idi. Tədbirdə Mərkəzin Direktorlar Şurası sədrinin müavini Bəhram Xəlilov iştirak etmişdir. O, seminarda “Azərbaycanda Dövlət Qulluğunun inkişaf istiqamətləri” mövzusunda təqdimatla çıxış etmişdir.

2018-ci il ərzində Mərkəz, Finlandiya Dövlət İdarəçiliyi İnstitutu (HAUS) tərəfindən həyata keçirilən və Finlandiya Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən maliyyələşdirilən “PADOS II” Layihəsi ilə əməkdaşlığı davam etdirmişdir. “PADOS II” Layihəsi ŞT ölkələrinin dövlət idarəçiliyində müasir liderlik və potensial quruculuğu mövzusunı əhatə edir. “PADOS II” həm ŞT dövlətləri üçün ümumi, həm də hər bir dövlətin dövlət qulluqçularının potensialının artırılması sahəsində Finlandiya ilə ikitərəfli əməkdaşlığını nəzərdə tutan müxtəlif tədbirlərdən ibarət layihədir.

- Aprelin 17-də layihə çərçivəsində dövlət qulluğunda rəhbər vəzifələrə ilk dəfə qəbul olmuş dövlət qulluqçuları üçün təlim keçirilmişdir. Təlimdə rəhbər vəzifəyə ilk dəfə təyinat almış dövlət qulluqçularının potensial quruculuğunu artırmaq məqsədilə liderlik keyfiyyətləri, dövlət qulluğuna kadr seçimi, dövlət qulluqçularının etik davranış qaydaları və s. mövzularda Finlandiya təcrübəsi təqdim edilmiş və iştirakçılarla birgə müzakirələr aparılmışdır.
- 2018-ci il ərzində Mərkəz, Avropa İttifaqı (Aİ) ilə İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının (İƏİT) birgə təşəbbüsü olan SIGMA (Rəhbərlik və İdarəetmədə Təkmilləşdirməyə Dəstək) proqramı çərçivəsində həyata keçirdiyi “Dövlət orqanlarında daxili nəzarət qurumlarının fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi” ilə bağlı birgə layihə ilə əməkdaşlıq etmişdir.
- Mayın 17-də, Bakı şəhərində Layihə çərçivəsində mövzu ilə bağlı ilk seminar təşkil olunmuşdur. Seminarda Azərbaycanın dövlət orqanlarında daxili nəzarət funksiyalarını yerinə yetirən struktur bölmələrin nümayəndələri iştirak etmişdir. Tədbirdə SIGMA ekspertləri tərəfindən əsas anlayışlar (daxili nəzarət sisteminin alətləri, risklərin idarə edilməsi, vahid nəzarət funksiyası, nəzarət fəaliyyətində insan resurslarının rolu, Aİ-də daxili nəzarət, Aİ ölkələrində nəzarət və audit funksiyaları) barədə məlumatlar nəzərdən keçirilmiş, dövlət idarəçiliyində nəzarətin standartları, ümumi nəzarət funksiyalarının yerinə yetirilməsinin əsas prinsipləri, əsas qaydalar və meyarlar, institusional nəzarət prosedurları və mərhələləri, keyfiyyətin təmin edilməsi, nəzarət fəaliyyəti ilə məşğul olan bölmələrdə insan resurslarının idarə edilməsi və kompetensiya modeli barədə təqdimatlar edilmişdir. İştirakçılar qrup şəklində Azərbaycanın dövlət qurumlarında daxili nəzarət sisteminə mövcud olan problemlər barədə müzakirələr aparmış, ekspertlər tərəfindən təqdim edilmiş tapşırıqları yerinə yetirmiş, sistemin daha da təkmilləşdirilməsi üçün təkliflər səsləndirmişlər.
- İyunun 28-də layihə çərçivəsində növbəti tədbir keçirilmişdir. Seminarda SIGMA ekspertləri tərəfindən dövlət idarəçiliyində nəzarətin standartları, əsas prinsiplər, meyarlar, institusional nəzarət prosedurları, keyfiyyətin təmin edilməsi və nəzarət funksiyalarını həyata keçirən struktur bölmələrə kompetensiya modeli əsasında insan resurslarının seçilməsi və s. məsələlər barədə beynəlxalq təcrübə təqdim edilmiş, Azərbaycanın dövlət orqanlarında daxili nəzarət funksiyalarını yerinə yetirən struktur bölmələrin nümayəndələri ilə müzakirələr aparılmışdır.

DİM biliyin qiymətləndirilməsi sahəsində dövlətlərarası əməkdaşlığın qurulması, bu sahədə təcrübə mübadiləsinin aparılması, yeni qiymətləndirmə metodlarının tərtib olunması məqsədilə yaradılmış **Təhsilin Qiymətləndirilməsi üzrə Beynəlxalq Assosiasiya (IAEA)** ilə sıx əməkdaşlıq etməkdədir və təşkilatın daimi üzvüdür.

- 2018-ci il 20-21 fevral tarixlərində DİM-in əməkdaşı Təhsilin Qiymətləndirilməsi üzrə Beynəlxalq Assosiasiyanın (IAEA) Tailand Krallığının Banqkok şəhərində keçirilən İdarə Heyətinin illik görüşündə iştirak etmişdir. DİM-in Strateji inkişaf və layihələrin idarəedilməsi sektorunun müdiri Vəli Hüseyn Azərbaycanda "Qiymətləndirmə və qərar qəbul etmə: fərdi və institusional həllər" mövzusunda keçirilməsi planlaşdırılan tədbirə hazırlıq işlərinin görülməsi barədə təqdimat etmiş, İdarə Heyətinin üzvləri tərəfindən verilmiş sualları cavablandırmışdır. Təqdimatın əsas hissəsi konfransın mövzusu, alt-mövzular, qonaq mühazirəçilər, tədbirin keçiriləcəyi məkan, ölkə təqdimatı və ümumi hazırlıq işlərini əhatə etmişdir.
- 2018-ci il 9 - 14 sentyabr tarixlərində Böyük Britaniyanın Oksford şəhərində Oksford Universitetinin Təhsildə Qiymətləndirmə Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə Təhsilin Qiymətləndirilməsi üzrə Beynəlxalq

Assosiasianın “Qiymətləndirmə və böyük verilənlər” mövzusunda 44-cü illik konfransı keçirilmişdir. Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadənin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti həmin konfransda iştirak etmişdir. Konfransın davam etdiyi müddətdə çoxlu sayda maraqlı məruzələr və təqdimatlar dinlənilmiş, aktual məsələlər ətrafında müxtəlif ölkələri təmsil edən təhsil və qiymətləndirmə sahəsi üzrə peşəkar mütəxəssislər fikir və təcrübə mübadiləsi aparmışlar. Nümayəndə heyətimizin üzvləri konfrans çərçivəsində keçirilən bütün tədbirlərdə fəallıq nümayiş etdirmiş, bölmə iclaslarında müzakirə olunan məsələlər ətrafında fikirlərini iştirakçılarla bölüşmüşlər. Tədbirdə həmçinin 2019-cu ildə Bakıda keçiriləcək Təhsilin Qiymətləndirilməsi üzrə Beynəlxalq Assosiasiyasının 45-ci illik konfransı haqqında məlumat verilmişdir.

- 2018-ci il 19-20 oktyabr tarixlərində Tacikistanın paytaxtı Düşənbə şəhərində “Təhsilin müxtəlif səviyyələrində keyfiyyətin qiymətləndirilməsi” mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilib. Təhsildə Keyfiyyətin Qiymətləndirilməsi üzrə Avrasiya Assosiasiyasının 7-ci illik konfransı Assosiasianın və Tacikistan Respublikasının Prezidenti yanında Milli Test Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə 19-20 oktyabr tarixlərində Düşənbə şəhərində keçirilib. Konfransın mövzusu “Təhsilin müxtəlif səviyyələrində keyfiyyətin qiymətləndirilməsi” olub. Konfransda Assosiasiyaya üzv ölkələr, MDB ölkələri üzrə mütəxəssislər, təhsildə keyfiyyətin qiymətləndirilməsi ilə məşğul olan müxtəlif beynəlxalq təşkilat və agentliklərin nümayəndələri iştirak ediblər. Konfransda Azərbaycanı Dövlət İmtahan Mərkəzinin Yoxlama-ölçmə materiallarının işlənməsi şöbəsinin müdiri Natiq Əliyevin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti təmsil edib. Konfransda əsas etibarilə təhsilin müxtəlif səviyyələri – məktəbəqədər, orta və ali təhsil üzrə keyfiyyətin qiymətləndirilməsi məsələləri müzakirə olunub. Sessiyalarda təhsilin müxtəlif səviyyələrində qiymətləndirmə zamanı tətbiq olunan alətlər, onların effektivliyi, mövcud olan çətinliklər, yoxlama-ölçmə zamanı müvafiq qiymətləndirmə formasının istifadə olunması və digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.
- 2018-ci il 7-10 noyabr tarixlərində DİM Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadənin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Niderland Krallığının Arnhem və Nijmegen şəhərlərində keçirilən Təhsilin Qiymətləndirilməsi üzrə Avropa Assosiasiyasının (AEA-Europe) 19-cu illik konfransında iştirak edib. Konfransın təşkilatçılığını dünyada qiymətləndirmə sahəsinin inkişafına uzun müddət töhfə verən və DİM (əvvəlki TQDK) ilə də davamlı olaraq elmi-metodiki əməkdaşlıq edən CİTO (Təhsildə Ölçmə İnstitutu) təşkilatı edib. Tədbirin partnyor təşkilatlarından biri də Dövlət İmtahan Mərkəzi olub. Tədbirdə Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə tərəfindən 2019-cu ildə Bakıda keçiriləcək Təhsilin Qiymətləndirilməsi üzrə Beynəlxalq Assosiasiyasının 45-ci illik konfransı haqqında məlumat verilib, həmçinin Avropada olan qiymətləndirmə təşkilatları ilə Azərbaycanda həyata keçirilən təhsildə qiymətləndirmə layihələri (buraxılış və qəbul imtahanlarının yeni modelləri) haqqında fikir mübadiləsi aparılıb.
- 2018-ci il 27 avqust tarixində DİM Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə ilə “ETS Global” təşkilatının nümayəndələri arasında ikitərəfli görüş keçirilmişdir. Görüşün əsas məqsədlərindən birinin Azərbaycanda TOEFL imtahanların təbliğinin daha da genişləndirilməsi, eyni zamanda TOEFL imtahanına hazırlığın inkişaf etdirilməsi olduğu vurğulanmışdır. Görüşdə “ETS Global”ın Türkiyə bürosundan nümayəndə olaraq Akademik və dövlət münasibətləri koordinatoru Zeynep Kaptan və Biznes məsələləri koordinatoru Simla Yuceakın iştirak etmişdir. Nümayəndələr təşkilatın fəaliyyət istiqamətləri, xüsusilə TOEFL imtahanı barəsində geniş məlumat vermiş və DİM ilə əməkdaşlıq perspektivləri barəsində müzakirələr aparmışdır. Səfərin əsas məqsədlərindən birinin də məhz TOEFL imtahanların Azərbaycanda təbliğinin daha da genişləndirilməsi, eyni zamanda TOEFL imtahanına hazırlığın inkişaf etdirilməsi olduğu xüsusilə vurğulanmışdır.
- 2018-ci il 20 sentyabr tarixində DİM Direktorlar Şurasının sədri M. Abbaszadə Litva Respublikasının dövlət katibi cənab Algirdas Stonkaitisin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşmüşdür. Səfərin əsas məqsədi Azərbaycan Respublikası Dövlət İmtahan Mərkəzi və Litva Respublikası hökumətinin

Avropa İttifaqının Tvinning aləti çərçivəsində birgə həyata keçirdiyi “Azərbaycan dövlət qulluğu sistemində islahatların davam etdirilməsinə dəstək Layihəsi”, Dövlət İmtahan Mərkəzi və Litva Respublikasının müvafiq dövlət qurumları arasında əlaqələrin yaradılması, habelə Litva və Azərbaycan arasında digər əməkdaşlıq məsələlərinin müzakirə edilməsi olmuşdur. Sədr Azərbaycan-Litva arasında müxtəlif sahələrdə, o cümlədən dövlət qulluğu sahəsində əlaqələrinin inkişafı barədə danışıq, “Azərbaycan dövlət qulluğu sistemində islahatların davam etdirilməsinə dəstək” Layihəsi çərçivəsində Litva ilə əməkdaşlıq münasibətlərinin əhəmiyyətini vurğulamışdır. Görüş zamanı, həmçinin qeyd olunan layihənin ümumi gedişatı, layihə çərçivəsində həll edilmiş məsələlər, həyata keçirilmiş tədbirlər, əldə edilmiş nəticələr barədə məlumat verilmişdir.

DİM SAT, TOEFL IBT və PTE (Akademik) kimi beynəlxalq imtahanları keçirən təşkilatlarla (“College Board”, “ETS” və “Prometric”), həmçinin ingilis dilinin qiymətləndirilməsində mövcud beynəlxalq təcrübəni yerli imtahanların təkmilləşdirilməsi məqsədilə Kembric Universitetinin qolu olan “Cambridge English Language Assessment” təşkilatı ilə əməkdaşlıq edir.

DİM ABŞ-ın ETS (Educational Testing Service - Təhsildə Qiymətləndirmə Xidməti) təşkilatının dəstəyi ilə “College Board” - Ali Təhsilə Qəbul Şurası ilə kağız-əsaslı SAT imtahanlarının təşkilini davam etdirməkdədir. Beləliklə, 2018-ci ildə SAT imtahanları 5 dəfə olmaqla yanvar, may, iyun, oktyabr və dekabr aylarında keçirilmişdir. Həmçinin, “ETS” və “Prometric” təşkilatlarının dəstəyi ilə 2016-cı ilin dekabrından DİM-in nəzdində fəaliyyətə başlayan kompüterləşdirilmiş imtahan mərkəzi tərəfindən TOEFL IBT imtahanlarının keçirilməsi 2018-ci ildə davam etdirilmişdir.

2018-ci ildə keçirilən SAT, TOEFL IBT, PTE Academic, CIA və Microsoft imtahanlarının statistikasi aşağıdakı cədvəldə təqdim olunmuşdur:

İmtahanın adı	İmtahanın keçirilmə sayı	İmtahanda iştirak edənlərin sayı
SAT (SAT fənn daxil olmaqla)	5	188
TOEFL IBT	11	69
PTE Academic	18	45
CIA	5	5
Microsoft	1	2

DİM və “Cambridge English Language Assessment” təşkilatı arasında qurulmuş mövcud əməkdaşlığın əsas istiqamətlərindən biri DİM tərəfindən təşkil olunan magistratura səviyyəsinə qəbul imtahanının birinci mərhələsində ingilis dili komponentinin qiymətləndirilməsidir. Bu istiqamətdə imtahanın ingilis dili üzrə yoxlama-ölçmə materiallarının monitorinqi aparılmış və təşkilat tərəfindən beynəlxalq təcrübəyə əsaslanan tövsiyələr təqdim olunmuşdur. Layihənin növbəti mərhələsi üzrə danışıqlar davam etdirilir və 2019-cu ildə əməkdaşlığın növbəti mərhələsi üzrə fəaliyyətin reallaşdırılması planlaşdırılır.

DİM-in ictimaiyyətin istifadəsinə verdiyi nəşrlər

“Abituriyent” jurnalı özünün bütün sayları, xüsusi buraxılış və nəşrləri ilə ictimaiyyətin, xüsusilə də abituriyentlərin və təhsil işçilərinin maarifləndirilməsinə xidmət göstərir, qəbul kampaniyasının bütün gedişi, mərhələləri, istiqamətləri barədə dolğun, dəqiq və etibarlı informasiya mənbəyi rolunu oynayır.

Rəsmi, elmi-metodiki, informativ nəşrlərin təsnifatı belədir:

Rəsmi materiallar

- təhsilin müxtəlif pillə və səviyyələrinə qəbul qaydaları;
- təhsilin müxtəlif pillə və səviyyələrinə qəbul qaydalarının təfsilatını açıqlayan qəbul elanları;
- ali təhsil müəssisələri, tam orta və ümumi orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinin xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslarına qəbul qaydaları, müsabiqə şərtləri və bunların təfsilatını açıqlayan normativ sənədlər;
- tələbə qəbulu prosesinin ayrı-ayrı istiqamət və mərhələləri üzrə ictimaiyyətə ünvanlanan elanlar;
- təhsilin müxtəlif pillə və səviyyələrinə qəbul imtahanı proqramları;
- ali təhsil müəssisələri, tam orta və ümumi orta təhsil müəssisələrinə qəbul aparılan ixtisaslar və plan yerləri;
- ali təhsil müəssisələrinin bakalvriat səviyyəsinə dövlət sifarişi ilə tələbə qəbulunun proqnozu;
- ali təhsil müəssisələrinə, tam orta və ümumi orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olan abituriyentlərin siyahısı;
- təhsilin müxtəlif pillə və səviyyələrinə tələbə qəbulunun və ümumi təhsil müəssisələri üzrə buraxılış imtahanları nəticələrinin elmi-statistik təhlili.

Tədris-metodiki vəsaitlər

Bu vəsaitlər Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin ümumtəhsil məktəbləri üçün qüvvədə olan fənlər üzrə tədris proqramları və dərsliklər əsasında hazırlanmış DİM-in qəbul proqramlarına tam uyğundur və DİM-in qəbul imtahanları proqramı əsasında hazırlanmışdır.

Vəsaitlər şagirdlər, abituriyentlər, fənn müəllimləri üçün nəzərdə tutulsa da, universitetlərin müvafiq fakültələrinin tələbələri də istifadə edə bilərlər.

“Yeni təhsil proqramı (kurikulum) üzrə qiymətləndirmə tapşırıqları” vəsaitləri

Yeni təhsil proqramlarına (kurikulumlara) uyğun hazırlanmış bu vəsaitlərdən istifadə etməklə məktəblilərin təlim nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi həyata keçirilir. Vəsaitdən həm diaqnostik, həm formativ, həm də summativ qiymətləndirmədə istifadə olunur.

Test topluları: 2018-ci il

Bu toplulara DİM (əvvəlki TQDK) tərəfindən müxtəlif illərdə və müxtəlif təyinatlı imtahanlarda, habelə “Abituriyent” jurnalının ayrı-ayrı saylarında dərc edilmiş test modelləri daxildir. Toplulara 2015-2018-ci illərdə ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarında istifadə olunmuş test komplektləri (2015 və 2016-cı illər I hissəyə, 2017 və 2018-ci illər II hissəyə) də daxil edilmişdir. Bununla yanaşı, hər topludakı test tapşırıqlarının 25 faizini heç bir imtahanda istifadə olunmamış tapşırıqlar təşkil edir. Onlar test bankındakı tapşırıqların əsas modellərini əhatə edir və gələcəkdə imtahanlara düşməsi istisna olunmur.

Test topluları şagirdlər, abituriyentlər, müəllimlər, test tərtibi ilə məşğul olan mütəxəssislər və ümumiyyətlə, testologiyaya maraq göstərənlər üçün dəyərli nümunədir. Eyni zamanda, təlim-tədris prosesində biliyin qiymətləndirilməsində istifadə üçün faydalı vəsaitdir.

Elektron test vəsaitləri

"Abituriyent" jurnalı tərəfindən fənlər və siniflər üzrə test kitablarının elektron versiyaları da hazırlanmışdır. Bu vəsait şagirdlərə qazandıqları bilik, bacarıq və vərdisləri operativ surətdə qiymətləndirməyə, onların testlərlə müstəqil işləmə vərdislərinə yiyələnmələrinə, həmçinin kompüterdən istifadə texnologiyasını mənimsəmələrinə şərait yaradır. Bu test tapşırıqlarının məktəb təlimi üçün ən əsas önəmi onların qiymətləndirmədə obyektivliyi təmin etmək keyfiyyətinə malik olmasıdır. Qiymətləndirmədə obyektivliyi şərtləndirən başlıca amil isə sual və tapşırıqların tədrisin bu və ya digər məktəbdəki səviyyəsindən asılı olmayaraq vahid qiymətləndirmə standartlarına əsaslanmasıdır.

Xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslara aid vəsaitlər

Bu vəsaitlər xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasların istiqamətlərinə uyğun olaraq 5 kitabdan ibarətdir:

1. Təsviri sənət
2. Musiqi sənəti
3. Memarlıq və dizayn
4. Teatr, kino və xoreoqrafiya sənətləri
5. Bədən tərbiyəsi və idman

Kitablarda təqdim edilən materialların məzmun və mövzu dairəsi kifayət qədər genişdir: onlarda xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasların yığcam xarakteristikası, ixtisasların hansı ali təhsil müəssisələrində mövcud olması haqqında məlumatlar, qabiliyyət imtahanlarının proqramları, qiymətləndirmə meyarları, imtahanlara hazırlıqla bağlı tövsiyələr, məsləhətlər, tapşırıq nümunələri, çalışmalar, əyani vəsaitlər (reproduksiya, şəkillər, cədvəllər, normativlər), bir sözlə, bu ixtisasları seçənlərin marağına uyğun olan, sorğularına aydınlıq gətirən, imtahana hazırlaşmalarına fayda verə bilən ən zəruri materiallar əksini tapır.

Peşəyönümü xarakterli vəsaitlər

DİM (TQDK) öz fəaliyyətinin xüsusiyyətinə uyğun olaraq hər zaman gənclərin peşə-ixtisas yönümünə kömək göstərilməsinə böyük önəm verib. Bu istiqamət üzrə nəşrləri mövzu dairəsinə görə belə qruplaşdırmaq olar:

- ali təhsil müəssisələri və onların ixtisaslar şəbəkəsi haqqında nəşrlər;
- peşə-ixtisas seçiminə dair psixoloq məsləhətləri, sahə mütəxəssislərinin tövsiyələri;
- beynəlxalq təhsil proqramları haqqında materiallar;
- tələbə qəbulu müsabiqəsində ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin ixtisasları üzrə formalaşan keçid ballarına aid materiallar;
- “İxtisas seçimi zamanı nələrə diqqət yetirməli?” adlı vəsaitlər;
- “Ali təhsil müəssisələrinin bakalavr ixtisasları” kitabları;

– “Abituriyentin məlumat kitabı”.

Sonuncu iki nəşr ixtisas qruplarına uyğun olaraq 4 kitabdan ibarət hazırlanmışdır. Birinci kitabda (I qrup) 65 ixtisas, ikinci kitabda (II qrup) 19 ixtisas, üçüncü kitabda (III qrup) 43 ixtisas, dördüncü kitabda isə (IV qrup) 22 ixtisas haqqında məlumatlar əksini tapanmışdır. Hər bir ixtisas haqqında informasiyada həmin

- ixtisas üzrə kadrların hansı təhsil müəssisəsində hazırlanması;
- ixtisasın xarakteristikası, təyinatı;
- ixtisas üzrə hazırlanan bakalavrlara təhsil müddətində tədris edilən peşə-ixtisas fənləri, həmin fənlər əsasında öyrədilən ixtisas bilik və bacarıqları;
- hazırlanan mütəxəssisin gələcək fəaliyyətinin əsas sahələri və iş yerləri barədə məlumat verilmişdir.

Magistraturaya və rezidenturaya qəbula aid xüsusi buraxılışlar

Bu məcmuələrdə qəbul qaydaları və elanları, qəbul aparılan ixtisaslar, plan yerləri, imtahanların təşkili və keçirilməsinə aid yeniliklər, qəbul olanların siyahısı, ixtisaslar üzrə keçid balları, DİM-in digər qərar, məlumat və elanları, eyni zamanda metodiki materiallar təqdim olunmuşdur.

Dövlət qulluğuna qəbul olmaq istəyənlər üçün “Dövlət qulluğu” xüsusi buraxılışları

Dövlətimiz tərəfindən dövlət qulluğu və digər kadr siyasəti məsələlərində daha mükəmməl və şəffaf modelə nail olmaq məqsədilə müntəzəm olaraq müvafiq tədbirlər həyata keçirilir, qanunvericilik bazasında zəruri dəyişikliklər edilir, yeni normativ hüquqi aktlar qəbul olunur. Dövlət İmtahan Mərkəzinin əsas

fəaliyyət istiqamətlərindən biri də bu sahədə vahid dövlət siyasətinin formalaşmasında və həyata keçirilməsində iştirak etmək, dövlət qulluğuna qəbulu mərkəzləşdirilmiş qaydada, müsabiqə əsasında şəffaf şərəitdə aparmaqdan ibarətdir.

DİM ictimaiyyəti bu sahə ilə bağlı maarifləndirməyi və zəruri məlumatlarla təmin etməyi də əsas vəzifələrindən biri hesab edir. “Abituriyent” jurnalının xüsusi buraxılışı olan “Dövlət qulluğu” jurnalının nəşrlərində bilik sahələri üzrə hazırlanmış proqramlar, qanunvericilik bazasında baş verən dəyişikliklər, test tapşırığı nümunələri, müsabiqəyə təqdim olunmuş vakant vəzifələrin siyahısı və digər zəruri məlumatlar təqdim olunmuşdur.

Elmi-statistik araşdırmaların nəticələrinə dair vəsaitlər

Tələbə qəbulu sistemində müasir informasiya texnologiyalarından istifadə olunması həm də ölkədə təhsilin vəziyyətinə dair geniş məlumat bazasına yiyələnməyə imkan verir. Bu məlumatların təhlili, əldə olan materialların pedaqoji ictimaiyyətə çatdırılması, qabaqcıl təcrübənin yayılması, çatışmazlıqların aidiyyəti təşkilatların diqqətinə çatdırılması təhsilin inkişafı ilə bağlı strateji qərarların qəbul olunması üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Odur ki, hər il qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən ölkədə məktəb təhsilinin vəziyyətinin elmi-statistik təhlili aparılır və araşdırmanın nəticələri çap edilib təhsil ictimaiyyətinə çatdırılır. Aparılan elmi-statistik təhlilin tərkib hissələri kimi “Tələbə qəbulunun gender aspektləri” (“Qadınlar statistikada”), “Kənd təsərrüfatı profilli ixtisaslar statistikada” və “Neft-qaz ixtisasları statistikada” adlı kitabçalar hazırlanır. Bunlarla bərabər, ölkənin hər bir rayonunun məzunlarının qəbul imtahanlarındakı göstəricilərini əks etdirən kitabçalar da çap edilib müvafiq təhsil orqanlarına göndərilir. Qəbulun nəticələrinin bu miqyasda, bu səviyyədə araşdırılmasını təhsilin vəziyyətinin monitorinqi də adlandırmaq olar.

Əvvəlki illərdə olduğu kimi, bu il də DİM ali və orta ixtisas təhsili məktəblərinə tələbə qəbulunun nəticələrinə əsasən təhsilin həm ümumilikdə ölkə səviyyəsində, həm də ayrı-ayrı bölgə və məktəblər üzrə göstəriciləri, eləcə də abituriyentlərin ayrı-ayrı fənlər üzrə nəticələri, onların müxtəlif ixtisas qruplarına meyil və maraqları, ali təhsil müəssisələrinə qəbulolma göstəriciləri, yüksək və zəif göstəricili rayon və məktəblər, ali məktəblərin reytingi, magistraturaya və rezidenturaya qəbulun nəticələri, həmçinin ümumtəhsil müəssisələri şagirdlərinin buraxılış imtahanları üzrə nəticələri və s. məsələlərə dair əhatəli araşdırmalar aparılıb.

DİM 2018-ci ildə: görülmüş işlərin, tədbir və yeniliklərin xronologiyası

Redaksiyamız bu ənənəvi rubrikada Dövlət İmtahan Mərkəzinin cari ildəki fəaliyyətinin xronologiyasını təqdim edir. Burada Mərkəzin 2018-ci ildə gördüyü əsas işlər, həyata keçirdiyi tədbirlər, əldə etdiyi mühüm nailiyyətlər xronoloji ardıcılıqla əks etdirilib.

- ◆ Yanvarın 9-dan fevralın 9-dək inzibati vəzifələrin 5-7-ci təsnifatlarına uyğun olan 1145 vakant icraçı vəzifəsi (B növü) üzrə dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi elan edilib.
- ◆ Yanvarın 10-da DİM Bakı şəhərində ümumtəhsil müəssisələrinin 10-cu sinfində təhsil alan şagirdlər üçün ingilis dili fənni üzrə monitoring imtahanı keçirib.
- ◆ Yanvarın 10-dan 24-dək 27 yanvar tarixində keçiriləcək dövlət qulluğunda inzibati vəzifələrin A növünə aid AA, AB və AC qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə test imtahanında iştirak etmək üçün qeydiyyat aparılıb.
- ◆ Yanvarın 11-dən fevralın 9-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqə üzrə (B növü) sənəd qəbulu aparılıb. Müsabiqədə iştirak üçün 1701 nəfər müraciət edib.
- ◆ 13 və 19 yanvar tarixlərində dövlət qulluğuna qəbul olmaq istəyən şəxslər üçün müsabiqənin test imtahanı mərhələsi üzrə sınaq imtahanları keçirilib.
- ◆ Yanvarın 13-də TOEFL imtahanı keçirilib. İmtahanda 9 nəfər iştirak edib və imtahanın gedişi zamanı iştirakçılara bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb.
- ◆ 15-19 yanvar tarixlərində Litvanın Dövlət Katibliyi, Dövlət Qulluğu Departamenti və Azərbaycan Respublikası Dövlət İmtahan Mərkəzi arasında Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşdirilən “Azərbaycanın dövlət qulluğu sistemində islahatlara dəstək” AZ/15/ENP/OT/40 layihəsinin 3-cü komponenti çərçivəsində Lissabon şəhərinə təlim səfəri həyata keçirilib.
- ◆ 15 yanvar – 6 fevral tarixlərində nəzarətçi-müəllimlər üçün təlimlər keçirilib. Bütün respublika ərazisini əhatə edən təlimlərə 78 rayonun 1408 təhsil müəssisəsindən 4236 nəzarətçi-müəllim dəvət olunub. Nəzarətçilərdən 214 nəfəri müxtəlif səbəblərdən seminarlarda iştirak edə bilməyib. Təlimlərdə nəzarətçi-müəllimlər yeni növ test imtahanlarının texnologiyaları, imtahan materialları və qaydalar barədə ətraflı məlumatlandırılıb və onlara imtahanda idarəetmə ilə bağlı yeni metod və üsullar izah edilib.
- ◆ Yanvarın 16-da Dövlət İmtahan Mərkəzi Respublikanın 39 şəhər və rayonunda ümumtəhsil müəssisələrinin 10-cu sinfində təhsil alan şagirdlər ingilis dili fənni üzrə monitoring imtahanı keçirib. Monitoring imtahanı 170 məktəbdə təşkil olunub.
- ◆ Yanvarın 18-dən 31-dək ali təhsil müəssisələrinin və AMEA-nın magistraturalarına qəbul imtahanının birinci mərhələsi üzrə sınaq imtahanı üçün qeydiyyat aparılıb.
- ◆ Yanvarın 18-də “Dövlət qulluğu” jurnalının 3-cü nömrəsi nəşr edilib. Jurnalda “Dövlət qulluğu vəzifəsinin tutulması məqsədi ilə müsahibə keçirilməsi qaydası”, “Birinci-beşinci kateqoriya dövlət orqanlarında inzibati vəzifələrin birinci-yeddinci təsnifatlarına uyğun olan vakant vəzifələrin tutulmasının ümumi şərtləri”, “Dövlət qulluğuna qəbul üzrə müsahibədə iştirak etmək üçün müraciətə əlavə edilməli sənədlərin siyahısı və sənədlərin qəbulu qaydaları”, “Dövlət qulluğuna qəbul üzrə keçirilən test və sınaq imtahanlarında bilik sahələri üzrə istifadə olunan test tapşırıqlarının müqayisəsinə aid nümunələr” və digər zəruri məlumatlar dərc olunub.
- ◆ Yanvarın 18-də “Magistr” jurnalının 1-ci sayı dərc olunaraq bakalavrların istifadəsinə verilib. Jurnalın bu sayında “Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinin və AMEA-nın magistraturalarına qəbul qaydaları” dərc olunub. “Magistr” jurnalının 1-ci sayında magistraturaya qəbul qaydaları ilə bərabər, məntiqi təfəkkür, xarici dillər və informatika üzrə qəbul imtahanı proqramları Azərbaycan və rus dillərində, həmçinin məntiqi təfəkkürün yoxlanılması üzrə çoxseçimli və açıq tipli test tapşırığı nümunələri dərc olunub.

◆ Yanvarın 19-da “Abituriyent” jurnalının xüsusi buraxılışı nəşr edilib. “Abituriyent” jurnalının xüsusi buraxılışlarında ümumi təhsil pilləsində təhsilalanların yekun qiymətləndirilməsinin (attestasiyasının) aparılması qaydaları ilə tanış olmaq olar. Jurnalda, həmçinin ümumi (9 illik) orta təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanı üçün fənlər üzrə alt standartlar, proqramlar, buraxılış imtahanının I və II mərhələləri üçün tapşırıq nümunələri və qiymətləndirmə meyarları, şagirdlərin yazacaqları inşalara (esselərə) verilən tələblər öz əksini tapıb.

◆ Yanvarın 23-dən fevralın 11-dək 18 fevral tarixində keçiriləcək inzibati dövlət qulluğu vəzifələrinin B növünə (inzibati icraçı vəzifələr) aid olan BA və BB qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə test imtahanı üçün qeydiyyat aparılıb.

◆ Yanvarın 23-də rezidenturaya qəbul imtahanlarına hazırlaşanlara kömək məqsədi ilə “Baza fənləri üzrə test toplusu” adlı məcmuə, “İnsan anatomiyası”, “Bioloji kimya” vəsaitləri nəşr edilib. Baza tibb təhsili əsasında rezidenturaya qəbul imtahanlarına hazırlaşanlar üçün nəzərdə tutulmuş vəsait onların tədris prosesində əldə etdikləri biliklərinin operativ yoxlanılması və qiymətləndirilməsi, testlərlə işləmək vərdişlərinin möhkəmləndirilməsi, tədris olunan mövzuları daha yaxşı mənimsəmələri işinə kömək məqsədilə hazırlanıb. Vəsaitdə 2011-2014-cü illərdə qəbul imtahanlarında namizədlərin cavab verməkdə çətinlik çəkdiyi test tapşırıqlarının izahı da verilib.

◆ Yanvarın 24-də “Rezidentura” xüsusi buraxılışının 1-ci sayı Azərbaycan və rus dillərində nəşr olunub. Jurnalda baza ali tibb təhsili əsasında rezidenturaya qəbul qaydaları və baza fənləri üzrə qəbul proqramları, 2017-ci ildə keçirilmiş qəbul imtahanında baza fənləri üzrə istifadə olunmuş bəzi test tapşırıqlarının izahı və tövsiyələr, eləcə də test tapşırığı nümunələri təqdim olunub.

◆ 24-25 yanvar tarixlərində Salyan rayonunda yeni təhsil proqramı əsasında qiymətləndirmə tapşırıqlarının hazırlanması və onların meyarlar əsasında yoxlanılmasına (marker) dair hazırlıq kursu təşkil edilib. İştirakçılara fənn kurikulumu, imtahanda yoxlanılması və qiymətləndirilməsi mümkün olan alt standartlar haqqında məlumat verilib, yeni tipli tapşırıqların formaları, məzmunu, mətn seçimi və qiymətləndirmə meyarlarının hazırlanması ilə bağlı mühazirələr təqdim edilib.

◆ Yanvarın 25-də Salyan şəhərində ümumi təhsil pilləsində təhsilalanların buraxılış imtahanlarının və ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarının modelinə dair seminarlar keçirilib. Seminarlarda Salyan və Biləsuvar şəhərlərinin təhsil şöbələrinin nümayəndələri, ümumtəhsil müəssisələrinin müəllimləri və metodistlər iştirak ediblər.

◆ Yanvarın 25-də Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə şəhər və rayonlarda vətəndaşların dövlət qurumlarının, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri tərəfindən qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq Salyan rayonunda vətəndaşları qəbul edib. Qəbulda Şirvan, Neftçala, Salyan, Sabirabad, Saatlı, Hacıqabul rayon sakinləri və bu rayonlarda məskunlaşmış qaçqın və məcburi köçkünlər iştirak ediblər. Görüşdə, əsasən, ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul, tətbiq olunacaq yeniliklər, magistratura pilləsində təhsil, həmçinin dövlət qulluğuna qəbul və s. məsələlərlə əlaqədar DİM Direktorlar Şurasının sədrinə müraciət edilib. Vətəndaşlara müraciətləri ilə bağlı ətraflı izahat verilib.

◆ Yanvarın 26-dan fevralın 23-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqə üzrə (B növü) sənəd qəbulu aparılıb. Müsabiqədə iştirak etmək üçün 108 nəfər müraciət edib.

◆ Yanvarın 26-dan fevralın 23-dək Təhsil Nazirliyi rayon təhsil şöbələrində inzibati vəzifələrin 7-ci təsnifatına uyğun olan 189 vakant icraçı vəzifəsinə (B növü) dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi elan edilib.

◆ Yanvarın 27-də inzibati vəzifələrin A növünə (inzibati rəhbər vəzifələr) aid olan vəzifə qrupları üzrə dövlət qulluğuna qəbul üçün test imtahanı keçirilib. İmtahan kompüter vasitəsilə təlimata uyğun olaraq 3 saat müddətində aparılıb və namizədlərə biliklərini nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb. İmtahanda 55 namizəd iştirak edib. 20 namizəd tələb olunan müsabiqə şərtlərini ödəyərək uğur qazanıb.

◆ 27-28 yanvar tarixlərində Şəmkir şəhərində yeni təhsil proqramı əsasında qiymətləndirmə tapşırıqlarının hazırlanması və onların meyarlar əsasında yoxlanılmasına (marker) dair hazırlıq kursu təşkil edilib. İştirakçılara fənn kurikulumu, imtahanda yoxlanılması və qiymətləndirilməsi mümkün olan alt standartlar haqqında məlumat verilib, yeni tipli tapşırıqların formaları, məzmunu, mətn seçimi və qiymətləndirmə meyarlarının hazırlanması ilə bağlı mühazirələr təqdim edilib. Onlar kalibrəmə prosesində iştirak ediblər.

-
- ◆ Yanvarın 28-də Vəkillər Kollegiyasına üzv olmaq istəyən namizədlər üçün test imtahanı keçirilib.
 - ◆ Yanvarın 28-də Dövlət İmtahan Mərkəzi Vergilər Nazirliyi ilə birgə “Dövlət vergi orqanlarına işə qəbul olunmaq üçün namizədlərin müsabiqəsinin keçirilməsi haqqında” Əsasnaməyə müvafiq olaraq test imtahanı keçirib. İmtahanda iştirak etmək üçün 1966 namizəd qeydiyyatdan keçib. Onlardan 93 namizəd imtahana gəlməyib. İmtahanda iştirak edən 1873 namizəddən 607 nəfəri müsabiqə şərtini ödəyərək – 60 və daha yüksək bal toplayaraq ikinci mərhələyə – müsahibəyə buraxılıb.
 - ◆ Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşdirilən “Azərbaycanda Dövlət Qulluğu Sistemində İslahatların Davam etdirilməsinə Dəstək” AZ/15/ENP/OT/40 Tvinning Layihəsinin Rəhbər Komitəsinin iclası keçirilib. İclasın əsas mövzusu Tvinning Layihəsinin 4-cü rübünü (01 avqust – 31 oktyabr 2017-ci il) əhatə edən hesabat, həmçinin 1-ci (Dövlət qulluğu vəzifələrinin qruplaşdırılması) və 2-ci (Yeni qruplaşdırılmaya uyğun qəbul sisteminin tətbiqi) komponentlər üzrə ekspertlərin təkliflərinin müzakirəsi olub.
 - ◆ Fevralın 2-də rezidenturaya hazırlaşanlar üçün “Baza fənləri üzrə test toplusu” adlı vəsaitin təkmilləşdirilmiş variantı nəşr edilib. Baza tibb təhsili əsasında rezidenturaya qəbul imtahanlarına hazırlaşanlar üçün nəzərdə tutulmuş vəsait onların tədris prosesində əldə etdikləri biliklərinin operativ yoxlanılması və qiymətləndirilməsi, testlərlə işləmək vərdislərinin möhkəmləndirilməsi, tədris olunan mövzuları daha yaxşı mənimsəmələri işinə kömək məqsədilə hazırlanıb.
 - ◆ Fevralın 2-də magistratura səviyyəsi üzrə qəbul imtahanının I mərhələsinə hazırlaşan bakalavrlar üçün “İnformatika” və “Məntiq testləri” kitabları nəşr olunub. Bu vəsaitlər tələbələr, bakalavrlar, doktorantlar, dissertantlar, magistraturaya və vakant iş yerlərinə qəbula hazırlaşanlar üçün tərtib edilib.
 - ◆ Fevralın 2-də “Magistr” jurnalının 2-ci nömrəsi nəşr olunub. Jurnalın bu sayında ali təhsil müəssisələrinin və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistraturalarına qəbul haqqında elanın tam mətni, “Şəxsi kabinet”in yaradılması və istifadə qaydası, müsabiqə şərtləri, “Bakalavrın elektron ərizəsi” formasının doldurulma qaydası və onun nümunəsi, magistratura səviyyəsinə qəbula hazırlaşan bakalavrlara kömək məqsədilə ümumi intellektin (məntiqi təfəkkürün) inkişaf səviyyəsini, informatika üzrə bilikləri, xarici dilləri bilmə səviyyəsini yoxlayan test tapşırığı nümunələri dərc edilib.
 - ◆ Fevralın 2-dən 12-dək Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinin və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistraturalarına internet vasitəsi ilə 2018/2019-cu tədris ili üçün ərizə qəbulu aparılıb. Magistraturaya qəbul imtahanında iştirak etmək üçün 12387 bakalavr ərizə təqdim edib.
 - ◆ 2 və 10 fevralda dövlət qulluğuna qəbul olmaq istəyən şəxslərin müsabiqənin test imtahanı mərhələsinə daha da səmərəli hazırlaşmalarına kömək məqsədilə növbəti sınaq imtahanları keçirilib.
 - ◆ Fevralın 4-də Magistraturaya qəbul imtahanının I mərhələsi üzrə sınaq imtahanı keçirilib. Sınaq imtahanında bakalavrlara münasib vaxtda qapalı və açıq formalı test tapşırıqları vasitəsi ilə onların verbal və riyazi məntiqini, fəza təfəkkürünü, İKT və xarici dil üzrə bilik, bacarıq və vərdislərini yoxlamaq, bununla da onların həm imtahan texnologiyalarına alışmaları, həm də imtahana hazırlıq səviyyələrini yoxlamaları üçün imkanı yaradılıb.
 - ◆ Fevralın 5-də magistraturaya qəbul imtahanının I mərhələsi üzrə fevralın 4-də keçirilən sınaq imtahanının nəticələri elan edilib. Sınaq imtahanında iştirak etmək üçün qeydiyyatdan keçmiş 1307 nəfərdən 25 nəfəri imtahana gəlməyib. 1282 nəfərin imtahan nəticələri DİM-in saytında yerləşdirilib.
 - ◆ Fevralın 7-dən martın 8-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün (B növü) müsabiqə üzrə müsahibəyə sənəd qəbulu aparılıb. Müsahibələrdə iştirak etmək üçün 1403 nəfər müraciət edib.
 - ◆ Fevralın 10-da Dövlət İmtahan Mərkəzində TOEFL imtahanı keçirilib. İmtahanda 5 nəfər iştirak edib və imtahanın gedişi zamanı iştirakçılara bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb.
 - ◆ Fevralın 13-dən martın 4-dək dövlət qulluğu vəzifələri ümumi müsahibə elan edilib. Ümumi müsahibə üçün 244 namizəd müraciət edib.
 - ◆ 14-15 fevral tarixlərində Azərbaycanın mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının nümayəndələri və Dövlət İmtahan Mərkəzinin əməkdaşlarından ibarət, ümumilikdə 40 nəfərdən artıq qrup üçün Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşdirilən “Azərbaycanın dövlət qulluğu sistemində islahatların davam etdirilməsinə dəstək” Tvinning Layihəsi çərçivəsində təlim kursu keçirilib. Təlimin əsas məqsədi dövlət qulluğuna qəbul üzrə müsahibə komissiyasının üzvlərinin peşəkar bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi olub.
-

◆ Fevralın 15-dən 22-dək 2018/2019-cu tədris ilində rezidenturaya qəbul olmaq üçün internet vasitəsi ilə ərizə qəbulu aparılıb. İmtahanda iştirak etmək üçün 1092 namizəd ərizə təqdim edib.

◆ Fevralın 17-də magistraturaya qəbul olmaq istəyən namizədlərin imtahana daha səmərəli hazırlaşmalarına kömək məqsədi ilə qəbul imtahanının birinci mərhələsi üzrə elektron sınaq imtahanı keçirilib.

◆ Fevralın 18-də dövlət qulluğunda inzibati vəzifələrin B növünə (inzibati icraçı vəzifələr) aid BA və BB qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə dövlət qulluğuna qəbul üçün test imtahanı keçirilib. İmtahanda iştirak etmək üçün qeydiyyatdan keçmiş 1537 namizəddən 22 nəfəri imtahana gəlməyib. Ümumilikdə, 466 namizəd tələb olunan müsabiqə şərtlərini ödəyərək uğur qazanıb.

◆ Fevralın 18-də “Rezidentura” jurnalının 2-ci sayı nəşr edilib. Jurnalda 2018/2019-cu tədris ili üçün rezidenturaya qəbul elanının tam mətni, “Şəxsi kabinet”in yaradılması və istifadə qaydası, rezidenturaya ərizə verən namizəd üçün təlimat, “Namizədin elektron ərizəsi”nin doldurulma qaydası, onun nümunəsi, rezidenturaya ixtisas fənləri üzrə qəbul imtahanı proqramları, test tapşırığı nümunələri və digər materiallar Azərbaycan və rus dillərində təqdim olunub.

◆ 20-21 fevral tarixlərində Tailand Krallığında səfərdə olan DİM əməkdaşı Vəli Hüseyn IAEA-nın Banqkok şəhərində keçirilən İdarə heyətinin illik görüşündə iştirak edib. Təhsilin Qiymətləndirilməsi üzrə Beynəlxalq Assosiasiyanın (IAEA) 45-ci illik konfransının 2019-cu ilin 22-27 sentyabr tarixlərində Azərbaycanda keçirilməsi barədə qərar qəbul edilib.

◆ Fevralın 21-dən mayın 16-dək 11 yanvar tarixində elan edilmiş dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 315 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

◆ Fevralın 23-də DİM tərəfindən Sumqayıt Apelyasiya Məhkəməsində “Dövlət qulluqçularının xidməti fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi” mövzusunda təlim keçirilib. Təlim xidməti fəaliyyətin qiymətləndirilməsinin məqsədləri, qiymətləndirmə sisteminin idarə edilməsi, qiymətləndirmənin təşkili, qiymətləndirmə prosesinin mərhələləri, qiymətləndirmə zamanı tapşırıqların müəyyən edilməsi, qiymətləndirmə meyarları və digər mövzuları əhatə edib.

◆ Fevralın 25-də DİM ali təhsil müəssisələrinin və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistraturalarına qəbul imtahanının birinci mərhələsini keçirib. İmtahan respublikanın 5 şəhərində – Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Mingəçevir və Lənkəran şəhərlərində, ümumilikdə 38 imtahan binada keçirilib. İmtahanın idarə olunmasına 123 imtahan rəhbəri, 1153 nəzarətçi-müəllim cəlb olunub.

◆ Fevralın 26-da DİM ali təhsil müəssisələrinin və AMEA-nın magistraturalarına qəbul imtahanının birinci mərhələsinin nəticələrini elan edib. İmtahan nəticələri DİM-in saytı və mobil operatorlar vasitəsilə təqdim olunub. İmtahanda iştirakı nəzərdə tutulan 12387 bakalavrdan 146 nəfəri imtahana gəlməyib.

◆ 27-28 fevral tarixlərində Göyçay rayonunda Azərbaycan dili, riyaziyyat və kimya fənlərindən yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) üzrə qiymətləndirmə tapşırıqlarının hazırlanması və onların meyarlar əsasında yoxlanılmasına (marker) dair hazırlıq kursları təşkil edilib. İştirakçılara fənn kurikulumu, imtahanda yoxlanılması və qiymətləndirilməsi mümkün olan alt standartlar haqqında məlumat verilib, yeni tipli tapşırıqların formaları, məzmunu, mətn seçimi və qiymətləndirmə meyarlarının hazırlanması ilə bağlı mühazirələr təqdim edilib.

◆ Fevralın 28-də Göyçay rayonunda ümumi təhsil pilləsində təhsilənlərin buraxılış imtahanlarının və ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarının modelinə dair seminarlar keçirilib. Seminarlarda Göyçay rayonunun təhsil şöbəsinin nümayəndələri, ümumtəhsil müəssisələrinin müəllimləri və metodistlər iştirak ediblər.

◆ Fevralın 28-də prokurorluq orqanlarında işləmək istəyən namizədlər üçün test imtahanı keçirilib. İşə qəbul olmaq üçün ərizə təqdim etmiş 481 namizəddən 71 nəfəri imtahana gəlməyib. İmtahanda iştirak etmiş 410 namizəddən 222 nəfəri müsabiqə şərtini (70 və daha çox bal) ödəyərək növbəti mərhələyə buraxılıb.

◆ Fevralın 28-də Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə şəhər və rayonlarda vətəndaşların dövlət qurumlarının, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri tərəfindən qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq Göyçay rayonunda vətəndaşları qəbul etmişdir. Qəbulda Göyçay rayonunun sakinləri ilə yanaşı Ucar, Kürdəmir, Ağsu rayon sakinləri, həmçinin bu rayonlarda məskunlaşmış qaçqın və məcburi köçkünlər də iştirak ediblər. Görüşdə, əsasən, dövlət qulluğuna qəbul, vakant dövlət qulluğu vəzifələri, namizədlərlə müsahibələrin keçirilməsi, magistraturaya qəbul imtahanının nəticələri, müsabiqə şərtləri, ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul və s. məsələlərlə əlaqədar DİM Direktorlar Şurasının sədrinə müraciət edilib.

♦ Martin 1-dən 27-dək orta ixtisas təhsili müəssisələrinə ümumi (9 illik) orta təhsil bazasında tələbə qəbulu elan edilib.

♦ 2 mart tarixində Dövlət İmtahan Mərkəzi Direktorlar Şurasının növbəti iclası keçirilib. İclasda magistraturaya qəbul imtahanının I mərhələsinin nəticələri və müsabiqə şərtləri, ümumi (9 illik) orta təhsil bazasında buraxılış imtahanlarının I mərhələsi, Təhsilin Qiymətləndirilməsi üzrə Beynəlxalq Assosiasiyanın (IAEA-nın) 2019-cu ildə keçiriləcək illik konfransının Azərbaycanda təşkil olunması, son iki ay ərzində dövlət qulluğu sahəsində görülmüş işlər, “Dövlət qulluğu haqqında Qanun”da dəyişikliklər edilməsinə dair DİM-in təklifləri, Mərkəzin maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun auditinin həyata keçirilməsi və s. məsələlər müzakirə edilib. İclasda müsabiqə şərtləri də müzakirə olunub və bakalavrların çoxsaylı müraciətləri, eləcə də gələcəkdə müəyyən ixtisaslaşmalar üzrə müsabiqə vəziyyətinin yaranmasının təmin edilməsi nəzərə alınaraq ümumi müsabiqə şərtini ödəyən, lakin fənlər üzrə minimal bal tələbini ödəməyən bakalavrların imtahanın ikinci mərhələsinə buraxılması barədə qərar qəbul olunub.

♦ Martin 3-də Dövlət İmtahan Mərkəzində növbəti TOEFL imtahanı keçirilib. İmtahan DİM-in inzibati binasında təlimata uyğun təşkil olunub. İmtahanda 7 nəfər iştirak edib və imtahanın gedişi zamanı iştirakçılara bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb.

♦ Martin 3-də Dövlət İmtahan Mərkəzi «Abituriyent» jurnalının 1-ci nömrəsini nəşr edib. Bu nömrədə Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu qaydaları, hər bir fənn üzrə qəbul və buraxılış (tam orta təhsil səviyyəsi üzrə) imtahanı proqramları, imtahan fənləri üzrə test tapşırığı nümunələri, xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinə qəbul elanları öz əksini tapıb.

♦ 4, 11 və 18 mart tarixlərində respublikanın bütün şəhər və rayonlarında ümumtəhsil müəssisələrinin 9-cu sinfində təhsil alan şagirdlər üçün buraxılış imtahanının I mərhələsi keçirilib. İmtahanlarda 110 mindən artıq şagirdin iştirak edib. Şagirdlər tədris dili və riyaziyyat fənlərindən imtahan veriblər. İnşa yazan şagirdlərə test tapşırıqlarını cavablandırmaq üçün ayrılmış 2 saat müddət qurtardıqdan sonra 30 dəqiqə əlavə vaxt verilib. Yazı işləri (imtahan cavabları) DİM və onun regional bölmələrində müvafiq təhlükəsizlik tələblərinə cavab verən ekspertiza (yoxlama) zallarında, qapalı şəraitdə, kompüterdə markerlər tərəfindən yoxlanılıb. Yazı işlərinin yoxlanılması üçün proqram təminatı Dövlət İmtahan Mərkəzinin mütəxəssisləri tərəfindən hazırlanıb. Hər bir yazı işi əvvəlcədən “scan” olunub və 2 marker tərəfindən qiymətləndirilib (markerlərin qiymətləri arasında fərq yarandıqda həmin yazı işi proqram tərəfindən 3-cü markerə göndərilib). Yoxlama zamanı markerin kompüterinin monitorunda yazı işinin müəllifi haqqında heç bir məlumat (ad, soyad, ata adı, şagird kodu, ünvan və s.) verilməyib. Monitorda yalnız yazı işi, yazı işini qiymətləndirmək üçün meyarlar və qiyməti daxil etmək üçün müvafiq sahə göstərilib. Bundan əlavə, imtahanda şagirdlərə təqdim olunan hər bir tapşırıq üçün ayrıca qiymətləndirmə meyarı hazırlanıb və markerlər hər hansı bir tapşırığa aid yazı işini yoxladıqda məhz həmin tapşırığın qiymətləndirmə meyarına əsaslanıblar.

♦ Martin 5-də 5 dövlət orqanında ümumilikdə 155 vakant vəzifə üzrə daxili müsahibə elanları verilib. Vakant vəzifələr üzrə sənəd qəbulu 19 mart 2018-ci il tarixədək davam edib.

♦ Martin 6-da rezidenturaya hazırlaşanlara kömək məqsədi ilə 2011-2016-cı illərdə baza fənləri üzrə biliklərin qiymətləndirilməsi imtahanlarında istifadə olunmuş test tapşırıqları əsasında “Baza fənləri üzrə test tapşırığı nümunələri və onların izahı” adlı vəsait nəşr edilib.

♦ Martin 6-da DİM rezidenturaya hazırlaşanlara kömək məqsədi ilə “Terapevtik stomatologiya (Parodont və oral mukoza xəstəlikləri)” adlı vəsait nəşr edib. Vəsait Azərbaycan Tibb Universitetinin terapevtik stomatologiya fənni üzrə tədris proqramı və DİM-in rezidenturaya qəbul imtahanı proqramı əsasında hazırlanıb.

♦ Martin 6-dan 28-dək I-IV ixtisas qrupları üzrə ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq istəyən abituriyentlərin qəbul imtahanlarına daha səmərəli hazırlaşmalarına kömək məqsədi ilə aprelin 1-də keçiriləcək ilk sınaq imtahanına qeydiyyat aparılıb. İmtahanda iştirak etmək üçün 23579 abituriyent müraciət edib.

♦ Martin 6-dan 30-dək dövlət qulluğunda inzibati rəhbər (A növü) vəzifələr üzrə müsabiqənin test imtahanına qeydiyyat elan edilib.

♦ Martin 7-dən aprelin 7-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün (B növü üzrə) müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə sənəd qəbulu aparılıb. Müsahibədə iştirak üçün 279 namizəd müraciət edib.

- ♦ Martin 7-dən aprelin 7-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün (A növü üzrə) müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə sənəd qəbulu aparılıb. Müsahibədə iştirak üçün 5 namizəd müraciət edib.
- ♦ Martin 7-dən 16-dək 26 yanvar tarixində elan edilmiş dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 15 nəfər uğur qazanıb.
- ♦ Martin 8-də DİM tərəfindən Dövlət Miqrasiya Xidmətində “Dövlət qulluğunda etika” mövzusunda təlim keçirilib. Təlimdə Dövlət Miqrasiya Xidməti orqanlarında qulluq keçən 20 nəfər iştirak edib.
- ♦ Martin 10-da növbəti SAT imtahanları (2 fərqli SAT imtahanı: SAT, SAT Essay) keçirilib. İmtahanlarda iştirakı nəzərdə tutulan 45 nəfərdən 1 nəfəri imtahana gəlməyib. İmtahanların gedişi zamanı iştirakçılara bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb.
- ♦ 10 və 17 martda dövlət qulluğuna qəbul olmaq istəyən şəxslərin müsabiqənin test imtahanı mərhələsinə daha da səmərəli hazırlaşmalarına kömək məqsədilə növbəti sınaq imtahanları keçirilib.
- ♦ Martin 13-də Azərbaycanın mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının nümayəndələri və Dövlət İmtahan Mərkəzinin əməkdaşlarının iştirakı ilə Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşdirilən “Azərbaycanın dövlət qulluğu sistemində islahatların davam etdirilməsinə dəstək” ENPI/2016/378418 Tvinning layihəsi çərçivəsində növbəti seminar keçirilib. Layihənin “fəaliyyətin qiymətləndirilməsi sisteminin təkmilləşdirilməsi”nə həsr olunan üçüncü komponenti çərçivəsində görülən işlər müzakirə edilib. Litvalı mütəxəssislər azərbaycanlı həmkarları ilə birgə mövcud fəaliyyətin qiymətləndirilməsi sisteminin təhlilini həyata keçiriblər.
- ♦ Martin 14-dən aprelin 16-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün ümumi müsahibə elan edilib. Ümumi müsahibədə iştirak üçün 37 namizəd müraciət edib.
- ♦ Martin 15-də DİM Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə şəhər və rayonlarda vətəndaşların dövlət qurumlarının, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri tərəfindən qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq Mingəçevir şəhərində vətəndaşları qəbul edib. Qəbulda Mingəçevir şəhərinin sakinləri ilə yanaşı Naftalan şəhər, Yevlax, Goranboy, Ağdaş rayon sakinləri, həmçinin bu rayonlarda məskunlaşmış qaçqın və məcburi köçkünlər də iştirak ediblər. Görüşdə, əsasən, dövlət qulluğuna qəbul, vakant dövlət qulluğu vəzifələri, namizədlərlə müsahibələrin keçirilməsi, ümumi orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə tələbə qəbulu, ali təhsil müəssisələrinə qəbul və s. məsələlərlə əlaqədar DİM Direktorlar Şurasının sədrinə müraciət edilib.
- ♦ Martin 15-dən aprelin 10-dək I-IV ixtisas qrupları üzrə ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq istəyən abituriyentlərin qəbul imtahanlarına daha səmərəli hazırlaşmalarına kömək məqsədi ilə aprelin 15-də keçiriləcək sınaq imtahanına qeydiyyat aparılıb. İmtahanda iştirak etmək üçün 23124 abituriyent müraciət edib.
- ♦ Martin 17-də rezidenturaya qəbul olmaq istəyən namizədlərin imtahana daha səmərəli hazırlaşmalarına kömək məqsədi ilə qəbul imtahanının birinci mərhələsi (baza fənləri üzrə biliklərin qiymətləndirilməsi) üzrə elektron sınaq imtahanı keçirilib.
- ♦ Martin 18-də DİM ölkənin bütün peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin sonuncu sinfində təhsil alan şagirdlər üçün buraxılış imtahanı keçirib. İmtahan respublikanın 23 şəhər və rayonunda təşkil olunub.
- ♦ Martin 19-da respublikanın ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin sonuncu sinfində təhsil alan şagirdlər üçün keçirilmiş buraxılış imtahanlarının nəticələri elan olunub. Buraxılış imtahanlarında Ana dili və riyaziyyat fənlərinin hər biri üzrə ayrılıqda test tapşırıqlarına verdiyi düzgün cavablarının sayı 8-dən, xarici dil və ya kimya fənnindən 7-dən az olmayan şagirdlər müvəffəq qiymət alıblar.
- ♦ Martin 29-dan aprelin 30-dək ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə internet vasitəsi ilə ərizə qəbulu aparılıb. Abituriyentlərə vahid elektron ərizə vasitəsilə eyni zamanda ali təhsil müəssisələrinin I-IV ixtisas qrupuna, V ixtisas qrupuna və tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olmaq üçün müsabiqədə iştirak etmək imkanları yaradılıb.
- ♦ Martin 27-də «Magistr» jurnalının 3-cü nömrəsi nəşr edilib. Jurnalın bu nömrəsində Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinin və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistraturalarının bütün ixtisaslaşmalarına 2018-2019-cu tədris ili üçün qəbul imtahanı proqramları təqdim olunub.
- ♦ Mart 31-də dövlət qulluğunda inzibati vəzifələrin A növünə (inzibati rəhbər vəzifələr) aid olan AA, AB və AC qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə dövlət qulluğuna qəbul üçün test imtahanı keçirilib. İmtahan kompüter vasitəsilə təlimata uyğun olaraq 3 saat müddətində keçirilib və namizədlərə biliklərini nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb. İmtahanda 70 namizəd iştirak edib. Ümumilikdə 21 namizəd tələb olunan müsabiqə şərtlərini ödəyərək uğur qazanıb.

◆ Aprelin 2-də "Abituriyent" jurnalının 2-ci nömrəsi çap edilib. Bu nömrədə 2018/2019-cu tədris ili üçün Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu elanının tam mətni, ixtisaslar üzrə müsabiqə şərtləri, "Abituriyentin elektron ərizəsi" formasının doldurulma qaydası və nümunəsi, "Şəxsi kabinet" in yaradılması və istifadə qaydası, ali təhsil müəssisələrinin xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasları üzrə müsabiqə şərtləri və digər zəruri materiallar dərc edilib.

◆ Aprelin 2-də rezidenturaya qəbul olmaq üçün keçirilmiş baza fənləri üzrə biliklərin qiymətləndirilməsi imtahanının nəticələri elan edilib. İmtahanda iştirakı nəzərdə tutulan 1092 namizəddən 17 nəfəri imtahana gəlməyib. 1 namizəd imtahan qaydalarını pozduğu üçün imtahandan xaric olunub. 631 namizəd birinci mərhələnin müsabiqə şərtini (40 və daha yüksək bal) ödəyərək ikinci mərhələyə buraxılıb. Ən yüksək nəticə, toplanılması mümkün olan 100 baldan 84 bal olub.

◆ Aprelin 3-dən 24-dək I-IV ixtisas qrupları üzrə ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq istəyən abituriyentlərin qəbul imtahanlarına daha səmərəli hazırlaşmalarına kömək məqsədi ilə aprelin 29-da keçiriləcək sınaq imtahanına qeydiyyat aparılıb. İmtahanda iştirak etmək üçün 29925 abituriyent müraciət edib.

◆ Aprelin 3-də aprelin 1-də keçirilmiş sınaq imtahanının nəticələrini elan edilib. Sınaq imtahanında iştirak etmək üçün qeydiyyatdan keçmiş 23579 abituriyentdən 256 nəfəri imtahana gəlməyib. İmtahan qaydalarına zidd hərəkətlərə yol verdikləri üçün 2 abituriyent imtahandan xaric olunub.

◆ Aprelin 3-də Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının növbəti iclası keçirilib. İclasda magistraturaya qəbul imtahanının II mərhələsində qəbul proqramları üzrə tövsiyə olunan ədəbiyyat siyahısı, monitoring imtahanlarının nəticələri, dövlət qulluğuna qəbul sahəsində görülən işlər və s. məsələlər müzakirə olunub.

◆ Aprelin 3-dən iyulun 20-dək 7 fevral tarixində elan edilmiş dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 235 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

◆ Aprelin 3-dən 14-dək 8 fevral tarixində elan edilmiş dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 112 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

◆ Aprelin 4-də "Abituriyent" jurnalının xüsusi buraxılışında dövlət qulluğuna hazırlaşanlar üçün "DÖVLƏT QULLUĞU" jurnalının 4-cü nömrəsini nəşr edilib. Bu nömrədə dövlət qulluğuna qəbulla bağlı keçirilmiş test imtahanlarında yoxlanılan bilik sahələri – Azərbaycan dili, qanunvericilik, informasiya texnologiyaları və məntiqi təfəkkürün yoxlanılması üzrə düzgün cavablandırılma göstəricisi aşağı olan test tapşırıqlarının bir qisminin düzgün cavablandırılması üçün izah və tövsiyələrin əks olunduğu material dərc olunub.

◆ 4 və 14 aprel dövlət qulluğuna qəbul olmaq istəyən şəxslərin müsabiqənin test imtahanı mərhələsinə daha da səmərəli hazırlaşmalarına kömək məqsədilə AA, AB, AC, BA, BB qrupları üzrə növbəti sınaq imtahanları keçirilib.

◆ 7-8 aprel tarixlərində Şəki şəhərində Azərbaycan dili və riyaziyyat fənlərindən yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) üzrə qiymətləndirmə tapşırıqlarının hazırlanması və onların meyarlar əsasında yoxlanılmasına (marker) dair hazırlıq kursları təşkil edilib.

◆ Aprelin 12-dən mayın 12-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün (B növü) müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə sənəd qəbulu aparılıb. Müsahibədə iştirak üçün 427 namizəd müraciət edib.

◆ Aprelin 13-dən mayın 21-dək 13 fevral tarixində vakant dövlət qulluğu vəzifələrinin tutulması üçün elan edilmiş ümumi müsahibəyə qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 132 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

◆ Aprelin 13-də xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslara qəbul olmaq istəyənlər üçün "Abituriyent" jurnalının xüsusi buraxılışı olan vəsaitlər çap edilib. Vəsaitlərdə xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasların yığcam xarakteristikası, onların hansı ali təhsil müəssisələrində olması haqqında məlumatlar, qabiliyyət imtahanı proqramları, qiymətləndirmə meyarları, imtahanlara hazırlıqla bağlı tövsiyələr, tapşırıq nümunələri, reproduksiya, normativlər, bir sözlə, xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasları seçənlərin imtahana səmərəli hazırlaşmaları üçün vacib materiallar əksini tapıb.

◆ Aprelin 15-də I-IV ixtisas qrupları üzrə ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq istəyən abituriyentlər üçün keçirilən sınaq imtahanları Respublikanın 18 şəhər və rayonunda keçirilib. İmtahanda iştirak etmək üçün 23124 abituriyent qeydiyyatdan keçib. İmtahan iştirakçılarına öz bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirmələri üçün imtahan mərkəzlərində zəruri şərait yaradılıb.

◆ Aprelin 15-də DİM ümumi orta təhsil bazasında əvvəlki illərin məzunları və eksternat qaydasında imtahan verənlər üçün qəbul imtahanı (I mərhələ) keçirib. İmtahanın idarə olunması üçün DİM-də operativ qərargah fəaliyyət göstərüb, gün ərzində imtahan mərkəzləri ilə müntəzəm əlaqə saxlanılıb və imtahan prosesinin gedişinə nəzarət olunub. İmtahanda 7121 nəfərin iştirakı nəzərdə tutulub. İmtahanların idarə olunması üçün 49 imtahan rəhbəri, 599 nəzarətçi-müəllim ayrılıb.

◆ 16-30 aprel tarixlərində 2019-cu ilin qəbul imtahanı fənlərindən 10-cu sinif şagirdləri üçün yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) üzrə keçiriləcək sınaq imtahanına qeydiyyat aparılıb.

◆ Aprelin 17-də “Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrində müasir liderlik və potensial quruculuğuna dəstək (PADOS II) layihəsi” çərçivəsində dövlət qulluğunda rəhbər vəzifələrə ilk dəfə qəbul olmuş dövlət qulluqçuları üçün tədbir keçirilib. Tədbirdə insan resurslarının idarə edilməsi, dövlət qulluğuna kadrların seçimi, dövlət qulluqçularının etik davranış qaydaları və s. mövzularla bağlı Finlandiya təcrübəsi təqdim edilir və iştirakçılarla birgə müzakirələr aparılıb.

◆ Aprelin 17-də 15 apreldə keçirilmiş sınaq imtahanının nəticələri elan edilib. Sınaq imtahanında iştirak etmək üçün qeydiyyatdan keçmiş 23124 abituriyentdən 264 nəfəri imtahana gəlməyib. İmtahan qaydalarına zidd hərəkətlərə yol verdikləri üçün 2 abituriyent imtahandan xaric olunub.

◆ 18-19 apreldə Azərbaycanın müxtəlif mərkəzi icra hakimiyyəti orqanı nümayəndələri və Dövlət İmtahan Mərkəzinin əməkdaşları Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşdirilən “Azərbaycanın dövlət qulluğu sistemində islahatların davam etdirilməsinə dəstək” AZ/15/ENP/OT/40 Tvinning Layihəsi çərçivəsində təlim kursuna cəlb edilib.

◆ Aprelin 21-də növbəti TOEFL imtahanı keçirilib. İmtahan DİM-in inzibati binasında təlimata uyğun təşkil olunub. İmtahanda 2 xarici vətəndaş olmaqla 10 nəfər iştirak edib və imtahanın gedişi zamanı iştirakçılara bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb.

◆ Aprelin 22-də “Azərbaycan dili” fənnindən imtahan verən rus bölməsi abituriyentlərinin nəticələri elan olunub. İmtahanda iştirakı nəzərdə tutulan 6172 abituriyentdən 274 nəfəri imtahana gəlməyib. 2 nəfər qaydaları pozduğu üçün imtahandan xaric olunub. İmtahanda iştirak edən 5896 abituriyentdən 5247 nəfəri tələb olunan müsabiqə şərtini ödəyərək “məqbul” qiymət alıb.

◆ Aprelin 22-də inzibati vəzifələrin B növünə (inzibati icraçı vəzifələr) aid olan vəzifə qrupları üzrə dövlət qulluğuna qəbul üçün keçirilən test imtahanının nəticələri elan olunub. İmtahanda iştirak etmək üçün qeydiyyatdan keçmiş 1672 namizəddən 27 nəfəri imtahana gəlməyib.

◆ Aprelin 22-də Dövlət İmtahan Mərkəzi ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul imtahanını Azərbaycan dilindən fərqli dildə verən abituriyentlər üçün imtahan keçirmişdir. İmtahan Bakı, Sumqayıt, Naxçıvan, Gəncə, Şəki, Bərdə, Göyçay, Lənkəran, Şirvan və Xaçmaz şəhərlərində, ümumilikdə 17 imtahan mərkəzində aparılıb. İmtahan bütün binalarda eyni vaxtda – saat 13:00-da başlayıb və 45 dəqiqə davam edib. İmtahanda iştirak etmək üçün 6172 abituriyent qeydiyyatdan keçib. İmtahanların idarə olunması üçün DİM-də operativ qərargah fəaliyyət göstərüb, gün ərzində imtahan mərkəzləri ilə müntəzəm əlaqə saxlanılıb və imtahan prosesinin gedişinə nəzarət olunmuşdur.

◆ Aprelin 22-də 2018-ci il tarixində dövlət qulluğunda inzibati vəzifələrin B növünə (inzibati icraçı vəzifələr) aid olan BA və BB qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə dövlət qulluğuna qəbul üçün test imtahanı keçirilib. İmtahan təlimata uyğun olaraq kağız daşıyıcılar vasitəsilə 3 saat müddətində aparılıb və namizədlərə biliklərini nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb.

◆ Aprelin 26-dan inzibati vəzifələrin A növünə (inzibati rəhbər (idarəetmə) vəzifələr) aid olan AA, AB və AC qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə dövlət qulluğuna qəbul üçün test imtahanına qeydiyyat elan edilib. İmtahanda iştirak etmək üçün 53 namizəd qeydiyyatdan keçib.

◆ Aprelin 27-də Aİ tərəfindən maliyyələşdirilən “Azərbaycanda dövlət qulluğu sistemində islahatların davam etdirilməsinə dəstək” AZ/15/ENP/OT/40 Tvinning Layihəsinin Rəhbər Komitəsinin 5-ci iclası keçirilmişdir. İclasda Layihənin Avropa İttifaqından tərəfdaş ölkə olan Litva Respublikasının Dövlət Katibliyinin sədri (Litva tərəfindən Layihə rəhbəri), Avropa İttifaqının Bakı ofisindən nümayəndə, DİM-in Strateji inkişaf şöbəsinin müdiri (Azərbaycan tərəfindən Layihə rəhbəri), layihənin Rezident Tvinning müşaviri, Rezident tvinning müşavirinin Azərbaycanlı tərəfdaşı, Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinin (Proqram İdarəetmə Qurumu) və layihənin əməkdaşları iştirak ediblər. Yekunda iştirakçılar layihənin məqsədlərinin daha səmərəli tətbiqi üçün gələcək planları müzakirə ediblər.

◆ 27-28 aprelə Dövlət İmtahan Mərkəzinin şöbə müdirləri Afiqə Batıyeva, Natiq Əliyev və sektor müdiri Cavanşir Orucov Almatı şəhərində “Təhsil resurslarının modernləşdirilməsi: təcrübə və perspektivlər” mövzusunda Beynəlxalq elmi-praktik konfransda iştirak ediblər. Plenar iclasda təhsilin yenilənmiş məzmunu, Qazaxıstanda latın qrafikasına keçidlə bağlı məruzələr dinlənilib.

◆ 28-29 aprel tarixlərində Bərdə şəhərində Azərbaycan dili, riyaziyyat və coğrafiya fənlərindən yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) üzrə qiymətləndirmə tapşırıqlarının hazırlanması və onların meyarlar əsasında yoxlanılmasına (marker) dair hazırlıq kursları təşkil edilib.

◆ Aprelin 29-da I-IV ixtisas qrupları üzrə ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq istəyən abituriyentlər üçün keçirilən sınaq imtahanları Respublikanın 12 şəhər və rayonunda keçirilib. İmtahanda iştirak etmək üçün 29925 abituriyent qeydiyyatdan keçib. İmtahanların idarə olunması üçün DİM-də operativ qərargah fəaliyyət göstərib, gün ərzində imtahan mərkəzləri ilə müntəzəm əlaqə saxlanılıb və imtahan prosesinin gedişinə nəzarət olunub. İmtahan iştirakçılarına öz bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirmələri üçün imtahan mərkəzlərində zəruri şərait yaradılıb.

◆ Mayın 2-dən iyunun 2-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün (B növü) müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə sənəd qəbulu aparılıb. Müsahibədə iştirak üçün 428 namizəd müraciət edib.

◆ Mayın 2-də 9-cu sinif şagirdləri üçün 4 və 11 mart tarixlərində keçirilmiş buraxılış imtahanının birinci mərhələsinin nəticələri elan olunub. İmtahanda iştirak etmiş şagirdlər (75090 nəfər) DİM-in internet saytından öz imtahan nəticələri, cavab vərəqənin ön və arxa üzünün qrafik təsviri, qapalı tipli tapşırıqların doğru cavabları, həmçinin hər bir açıq tipli tapşırıq üzrə qiymətləndirmə meyarları ilə tanış ola biliblər.

◆ Mayın 3-dən iyunun 3-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün (A növü) müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə sənəd qəbulu aparılıb. Müsahibədə iştirak üçün 2 namizəd müraciət edib.

◆ Mayın 4-də 9-cu sinif şagirdləri üçün 18 martda keçirilmiş buraxılış imtahanının nəticələri elan olunub. İmtahanda iştirak etmiş şagirdlər (32206 nəfər) DİM-in internet saytında öz imtahan nəticələri, cavab vərəqənin ön və arxa üzünün qrafik təsviri, həmçinin hər bir açıq tipli tapşırıq üzrə qiymətləndirmə meyarları ilə tanış ola biliblər.

◆ 5-6 may tarixlərində Lənkəran şəhərində Azərbaycan dili və coğrafiya fənlərindən yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) üzrə qiymətləndirmə tapşırıqlarının hazırlanması və onların meyarlar əsasında yoxlanılmasına (marker) dair hazırlıq kursları təşkil edib.

◆ Mayın 6-da yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) üzrə 10-cu sinif şagirdləri üçün Respublikanın 10 şəhər və rayonunda sınaq imtahanları keçirilib. İmtahanda iştirak etmək üçün 11827 şagird qeydiyyatdan keçib. İmtahanların idarə olunması üçün DİM-də operativ qərargah fəaliyyət göstərib, gün ərzində imtahan mərkəzləri ilə müntəzəm əlaqə saxlanılıb və imtahan prosesinin gedişinə nəzarət olunub. İmtahan iştirakçılarına öz bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirmələri üçün imtahan mərkəzlərində zəruri şərait yaradılıb.

◆ Mayın 7-dən 17-dək Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinin və AMEA-nın magistraturalarına 2018-ci il fevralın 25-də keçirilmiş qəbul imtahanının birinci mərhələsinin nəticələrinə görə müsabiqə şərtlərini ödəyən bakalavrların imtahanın ikinci mərhələsinə buraxılışları üçün proqram seçimi elan edilib.

◆ Mayın 10-da Dövlət İmtahan Mərkəzində ümummilli lider Heydər Əliyevin 95 illik yubileyinə həsr olunan tədbir keçirilib. Tədbirdən öncə DİM-in kollektivi Mərkəzin binasında yerləşən Heydər Əliyevin büstü önünə gül dəstələri düzərək ulu öndərin xatirəsini ehtiramla yad ediblər. Tədbirdə ulu öndərin Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasının (Dövlət İmtahan Mərkəzinin) fəaliyyəti ilə əlaqədar müxtəlif illərdə səsləndirdiyi fikir və tövsiyələrinə aid film nümayiş etdirilib. Tədbirdə çıxış edən kollektivin digər üzvləri də ümummilli liderimizin keçdiyi şərəfli həyat yolundan və fəaliyyətindən geniş söz açıblar.

◆ 12 may tarixində Şirvan şəhərində Azərbaycan dili, riyaziyyat, ingilis dili, biologiya və coğrafiya fənlərindən yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) üzrə qiymətləndirmə tapşırıqlarının hazırlanması və onların meyarlar əsasında yoxlanılmasına (marker) dair hazırlıq kursları təşkil edilib.

◆ 13 may tarixində Xaçmaz şəhərində Azərbaycan dili, riyaziyyat, tarix və coğrafiya fənlərindən yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) üzrə qiymətləndirmə tapşırıqlarının hazırlanması və onların meyarlar əsasında yoxlanılmasına (marker) dair hazırlıq kursları təşkil edilib.

◆ Mayın 13-də 2018/2019-cu tədris ili üçün Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq istəyən abituriyentlər üçün II və III ixtisas qrupları üzrə qəbul imtahanı keçirilib. İmtahan Respublikanın 11 şəhərində - Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Sumqayıt, Mingəçevir, Şəki, Bərdə, Göyçay, Şirvan, Lənkəran və Xaçmaz şəhərlərində, ümumilikdə 66 binada aparılıb. İmtahanların idarə olunmasına 248 imtahan rəhbəri və orta ümumtəhsil müəssisələrindən 2856 nəzarətçi-müəllim cəlb olunub. İmtahan prosesinin idarə olunması üçün DİM-də operativ qərargah fəaliyyət göstərib, müntəzəm olaraq imtahanın keçirildiyi binalarla əlaqə saxlanılıb və imtahan prosesinin gedişi nəzarətdə olub. Bütün binalarda imtahan təlimata uyğun şəkildə keçirilib, abituriyentlərin öz bilik səviyyələrini nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılmışdır. İmtahandan sonra «Space» telekanalında canlı yayımlanan «Abituriyent» verilişində DİM-in məsul əməkdaşları və ekspertlər tərəfindən imtahanda istifadə olunmuş sualların düzgün cavabları və test tapşırıqları ilə bağlı geniş izahat verilmişdir. İmtahanda istifadə olunmuş test tapşırıqlarının düzgün cavabları DİM-in internet saytında və Facebook səhifəsində yerləşdirilib.

◆ Mayın 14-də 2017/2018-ci tədris ili üçün tələbə qəbulu və ümumi təhsil müəssisələri üzrə buraxılış imtahanları nəticələrinə dair elmi-statistik materiallar «Abituriyent» jurnalının 12-ci nömrəsində çap edilib. Jurnalda ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat və magistratura səviyyələrinə, rezidenturaya, eləcə də orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul imtahanlarının, ümumi təhsil müəssisələri üzrə buraxılış imtahanlarının nəticələrinə əsasən təhsilin həm ümumilikdə ölkə üzrə, həm də ayrı-ayrı bölgələr və məktəblər üzrə göstəriciləri, bunların əsas parametrləri əhatəli şəkildə araşdırılmış, təklif və tövsiyələr irəli sürülmüşdür. İmtahanların nəticələri əsasında təhlillər aparılmış, müvafiq materiallar hazırlanaraq jurnalın elektron versiyasına daxil edilib.

◆ 14-16 mayda mayın 13-də II və III ixtisas qrupları üzrə keçirilmiş qəbul imtahanında istifadə olunmuş test tapşırıqlarının məzmunu ilə əlaqədar abituriyentlərin müraciətlərinə baxılması üçün Apelyasiya Komissiyası yaradılıb.

◆ 15 mayda Təhsil Nazirliyində «Dövlət qulluğu vəzifəsinin tutulması məqsədilə müsahibənin keçirilmə qaydaları» mövzusunda təlim keçirilib. Təlimdə Təhsil Nazirliyinin aparatının müxtəlif şöbələrində qulluq keçən 15 nəfər dövlət qulluqçusu iştirak edib. Təlim müsahibə üçün xarakterik olan xüsusiyyətlər, müsahibəyə hazırlıq, namizədin vəzifəyə uyğunluğunun qiymətləndirmə meyarları və digər mövzuları əhatə edib.

◆ Mayın 15-də ali təhsil müəssisələrinə II və III ixtisas qrupları üzrə keçirilən qəbul imtahanının nəticələri elan edilib. İmtahanda iştirak etmək üçün sənəd vermiş 36559 abituriyentdən 630 nəfəri imtahanda iştirak etməyib. İmtahanda iştirak edən abituriyentlərdən 31 nəfəri imtahan qaydalarını pozduqlarına görə imtahandan xaric olunub və nəticələri ləğv edilib. İmtahanda II ixtisas qrupu üzrə 2 abituriyent (Xaçmaz rayonu 8 sayılı şəhər tam orta məktəbi (akademik Zərifə Əliyeva adına) və Sumqayıt şəhəri, Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziyanın məzunları), III ixtisas qrupu üzrə isə 5 abituriyent (Bakı şəhəri, 45 sayılı tam orta məktəb, 89 sayılı tam orta məktəb, 214 sayılı tam orta məktəb, Bakı Türk liseyi (Türkiyə Dəyanət Vəqfi) və Texniki humanitar liseyin məzunları) onlara təqdim olunmuş bütün test tapşırıqlarına düzgün cavab verib və maksimum nəticə - 700 bal toplayıb.

◆ 15 mayda aprelin 15-də keçirilmiş buraxılış və kolleclərə qəbul imtahanlarının birinci mərhələsinin nəticələri elan olunub. İmtahanda iştirak etmiş şəxslər (1025 nəfər) DİM-in internet saytında öz imtahan nəticələri, cavab vərəqənin ön və arxa üzünün qrafik təsviri, həmçinin hər bir açıq tipli tapşırıq üzrə qiymətləndirmə meyarları ilə tanış ola biliblər. Qeyd edək ki, birinci mərhələdə imtahan iştirakçılarına Azərbaycan dili (rus dili) fənnindən 10 açıq və 10 qapalı tipli, riyaziyyat fənnindən 10 açıq tipli olmaqla, ümumilikdə, 30 test tapşırığı təqdim olunub.

◆ Mayın 16-dan iyunun 4-dək I-IV ixtisas qrupları üzrə ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq istəyən abituriyentlərin qəbul imtahanlarına daha səmərəli hazırlaşmalarına kömək məqsədi ilə iyunun 10-da keçiriləcək sonuncu sınaq imtahanına qeydiyyat aparılıb. İmtahanda iştirak etmək üçün abituriyent 5252 müraciət edib.

◆ Mayın 17-də Avropa İttifaqı ilə İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının birgə təşəbbüsü olan SIGMA (Rəhbərlik və İdarəetmədə Təkmilləşdirməyə Dəstək) proqramı çərçivəsində həyata keçirdiyi «Dövlət orqanlarında daxili nəzarət qurumlarının fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi» ilə bağlı birgə layihə çərçivəsində növbəti seminar keçirilib. Seminarda Azərbaycanın dövlət orqanlarında daxili nəzarət funksiyalarını yerinə yetirən struktur bölmələrin nümayəndələri iştirak edirlər. İştirakçılar qrup şəklində Azərbaycanın dövlət qurumlarında daxili nəzarət sistemində mövcud olan problemlər barədə müzakirələr aparmış, ekspertlər tərəfindən təqdim edilmiş tapşırıqları yerinə yetirmiş, sistemin daha da təkmilləşdirilməsi üçün təkliflər səsləndiriblər.

♦ Mayın 17-dən iyunun 14-dək ali təhsil müəssisələrinə və tam (11 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə ərizə qəbulu sistemi yenidən aktiv edilib.

♦ Mayın 18-dən 25-dək 14 mart tarixində elan edilmiş ümumi müsahibə üçün qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 21 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

♦ Mayın 21-dən oktyabrın 3-dək 7 mart tarixində elan edilmiş dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 21 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

♦ Mayın 21-də 7 mart tarixində elan edilmiş dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 1 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

♦ Mayın 22-dən iyunun 22-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün ümumi müsahibə elan edilib. Ümumi müsahibə üçün 61 namizəd müraciət edib.

♦ Mayın 22-dən iyunun 22-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün (B növü) müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə sənəd qəbulu aparılıb. Müsahibədə iştirak üçün 82 namizəd müraciət edib.

♦ 22 mayda mayın 20-də ali təhsil müəssisələrinə I və IV ixtisas qrupları üzrə keçirilən qəbul imtahanının nəticələri elan edilib. İmtahanda iştirak etmək üçün sənəd vermiş 33139 abituriyentdən 648 nəfəri imtahanda iştirak etməyib. İmtahanda iştirak edən abituriyentlərdən 28 nəfəri imtahan qaydalarını pozduqlarına görə imtahandan xaric olunmuş və nəticələri ləğv edilib. İmtahanda I ixtisas qrupu üzrə 2 abituriyent (İsmayılı şəhəri, 6 saylı tam orta məktəb və Sumqayıt şəhəri, təbiət elmləri təmayüllü gimnaziyanın məzunları), IV ixtisas qrupu üzrə isə 1 abituriyent (Bakı şəhəri, fizika, riyaziyyat və informatika təmayüllü liseyin məzununu) onlara təqdim olunmuş bütün test tapşırıqlarına düzgün cavab verib və maksimum nəticə - 700 bal toplayıb.

♦ Mayın 23-də yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) üzrə 10-cu sinif şagirdləri üçün keçirilmiş sınaq imtahanının nəticələri elan edilib. Sınaq imtahanında iştirak etmək üçün qeydiyyatdan keçmiş 11827 şagirddən 90 nəfəri imtahana gəlməyib.

♦ Mayın 25-də «Magistr» jurnalının 4-cü nömrəsi nəşr edilib. Jurnalda 2018/2019-cu tədris ili üçün Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinin və AMEA-nın magistraturalarına qəbul imtahanının ikinci mərhələsi və ixtisaslaşma seçimi haqqında elan dərc edilib. Bu nömrədə həmçinin “Bakalavrın elektron ərizəsi”ndə ixtisaslaşmaların seçimi və təsdiqi üçün təlimat, elektron ərizə formasının nümunəsi, müsabiqə şərtləri, ali təhsil müəssisələrinin və AMEA-nın magistraturalarına qəbul aparılan ixtisaslaşmalar üzrə ümumi qəbul planı və dövlət sifarişi ilə qəbulun proqnozu təqdim olunub.

♦ Mayın 26-da vergi orqanlarına işə qəbul olmaq istəyən namizədlər üçün həmin gün keçirilmiş test imtahanının nəticələri elan edilib. İmtahanda iştirak etmək üçün 1521 namizəd qeydiyyatdan keçib. Onlardan 504 namizəd imtahana gəlməyib. İmtahanda iştirak edən 1017 namizəddən 3 nəfəri xaric edilib. 139 namizəd müsabiqə şərtini ödəyərək – 70 və daha yüksək bal toplayaraq ikinci mərhələyə-müsahibəyə buraxılıb.

♦ Mayın 26-da Ədliyyə Nazirliyi ilə birlikdə Ədliyyə orqanlarında işləmək istəyən namizədlər üçün test imtahanı keçirilib. İmtahanda iştirak üçün namizədliyi qeydə alınmış 640 nəfərdən 199 nəfəri imtahana gəlməmişdir. 55 və daha çox bal toplamış 226 namizəd müsabiqənin ikinci mərhələsinə – söhbətə buraxılıb.

♦ Mayın 26-da dövlət qulluğunda inzibati vəzifələrin A növünə (inzibati rəhbər vəzifələr) aid olan AA, AB və AC qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə dövlət qulluğuna qəbul üçün test imtahanı keçirilib. İmtahanda iştirak etmək üçün 53 namizəd qeydiyyatdan keçib. İmtahanda 52 namizəd iştirak edib. İmtahan nəticələrinə əsasən, 10 namizəd tələb olunan müsabiqə şərtlərini ödəyərək uğur qazanıb.

♦ Mayın 29-da şəhər və rayonlarda vətəndaşların dövlət qurumlarının, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri tərəfindən qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq İsmayılı rayonunda vətəndaşları qəbul edib. Qəbulda İsmayılı rayonunun sakinləri ilə yanaşı Şamaxı, Qəbələ, Qobustan rayon sakinləri, həmçinin bu rayonlarda məskunlaşmış qaçqın və məcburi köçkünlər də iştirak ediblər. Görüşdə, əsasən, ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə tələbə qəbulu, ikinci qəbul imtahanlarında iştirak etmək üçün qeydiyyat, vakant dövlət qulluğu vəzifələri, namizədlərlə müsahibələrin keçirilməsi və s. məsələlərlə əlaqədar DİM Direktorlar Şurasının sədrinə müraciət edilib. Vətəndaşlara müraciətləri ilə bağlı ətraflı izahat verilmiş, DİM-in səlahiyyətlərinə aid olan bir çox məsələlər yerində həll edilib.

◆ Mayın 30-dan iyunun 20-dək inzibati dövlət qulluğu vəzifələrinin B növünə (inzibati icraçı vəzifələr) aid olan BA və BB qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə keçiriləcək test imtahanına elektron qeydiyyat aparılıb.

◆ Mayın 31-də DİM tərəfindən İsmayilli rayonunda ümumi təhsil pilləsində təhsilalanların buraxılış imtahanlarının və ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarının modelinə dair seminarlar keçirilib. Seminarlarda İsmayilli şəhərinin təhsil şöbəsinin nümayəndələri, ümumtəhsil müəssisələrinin müəllimləri və metodistlər iştirak ediblər.

◆ İyunun 2-də TOEFL və SAT imtahanları keçirilib. İmtahanlar DİM-in inzibati binasında təlimata uyğun təşkil olunub. TOEFL imtahanında 11 nəfər, SAT (Subject) imtahanında isə 31 nəfər iştirak edib və imtahanların gedişi zamanı iştirakçılara bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb.

◆ İyunun 4-dən 11-dək rezidenturaya qəbul olmaq üçün baza fənləri üzrə biliklərin qiymətləndirilməsi imtahanında müsabiqə şərtini ödəmiş namizədlər ixtisas fənləri üzrə biliklərin qiymətləndirilməsi imtahanında iştirak etmək üçün elektron qeydiyyatdan keçiblər.

◆ İyunun 6-da Azərbaycan Respublikası ali təhsil müəssisələrinin və AMEA-nın magistraturalarına iyunun 3-də keçirilmiş qəbul imtahanının ikinci mərhələsinin nəticələri açıqlanıb. İmtahanda 8151 bakalavr iştirak edib. 34 bakalavr isə imtahana gəlməyib. İki mərhələdə keçirilən imtahanın nəticələrinə əsasən 2 nəfər ən yüksək nəticə -138 bal toplayıb.

◆ 5, 8, 11, 13 iyun tarixlərində müvafiq olaraq BDU, AzMİU, ADAU, ADİU və ADNSU-da Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının rəhbəri cənab Ramiz Mehdiyevin 10 aprel 2018-ci il tarixli 38 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Dövlət qulluqçularının peşə bayramı gününün qeyd edilməsi ilə bağlı tədbirlər planı”na əsasən ali təhsil müəssisələrində tələbələr üçün, həmçinin ali təhsil müəssisəsinin professor-müəllim heyətinin iştirakı ilə “Dövlət qulluğu sisteminin mahiyyəti və əhəmiyyəti” mövzusunda silsilə tədbirlər həyata keçirilib. Görüşdə tədbir iştirakçılarına Azərbaycanda dövlət qulluğuna qəbul mexanizmləri, yeni qaydalar, sertifikatlaşdırma sistemi, dövlət qulluqçularının reyestr xidməti, dövlət qulluğuna qəbul zamanı tətbiq olunan elektron xidmətlər və dövlət qulluğu siyasəti ilə bağlı Mərkəzin funksiyaları barədə məlumat verilib.

◆ İyunun 6-dan iyulun 11-dək 12 aprel tarixində elan edilmiş dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 90 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

◆ İyunun 8-də Aİ tərəfindən maliyyələşən “Azərbaycanın dövlət qulluğunda islahatların davam etdirilməsinə dəstək” adlı Tvinning layihəsinin Rəhbər komitəsinin 6-cı iclası keçirilib. İclasın əsas müzakirə mövzusu layihənin 6-cı trimesteri dövründə nail olduğu əsas nəticələr və layihənin həyata keçirilməsi zamanı yaranmış çətinliklər olmuşdur.

◆ İyunun 8-də DİM tərəfindən “Dövlət qulluğu vəzifəsinin tutulması məqsədilə müsahibənin keçirilmə qaydaları” mövzusunda təlim keçirilib. Təlimdə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Aparatının müxtəlif şöbələrində qulluq keçən 6 nəfər dövlət qulluqçusu iştirak edib. Təlim müsahibə üçün xarakterik olan xüsusiyyətlər, müsahibəyə hazırlıq, namizədin vəzifəyə uyğunluğunun qiymətləndirmə meyarları və digər mövzuları əhatə edib.

◆ İyunun 8-dən 18-dək ali təhsil müəssisələrinin və AMEA-nın magistraturalarına ixtisaslaşma seçimi aparılıb. 7293 nəfər ixtisaslaşma seçimi ərizəsini təsdiq edib.

◆ 8-9 iyun tarixlərində Qazaxıstanın paytaxtı Astana şəhərində Dövlət Qulluğu üzrə Regional Xəbərin təşkilatçılığı ilə “Dövlət qulluğu və onun təkmilləşdirilməsi” məsələlərinə həsr edilmiş illik konfrans keçirilib. Bu tədbir 2013-cü ilin martında əsas qoyulan Regional Xəbərin 5 illik fəaliyyətinə həsr olunmuş, üzv dövlətlər arasında təcrübə və fikir mübadiləsi aparmaq məqsədilə bir neçə sessiyadan ibarət təşkil edilmişdir. Konfrans çərçivəsində Xəbərin fəaliyyətində göstərdiyi xidmətlərə görə bəzi mütəxəssislər mükafatlandırılıb. Tədbir iştirakçıları 7 iyun tarixində Qazaxıstanda vətəndaşlara göstərilən dövlət xidmətləri və tətbiq edilən innovasiyalarla tanış olmaq məqsədilə bir sıra dövlət qurumlarına səfər edib.

◆ İyunun 9-da rezidenturaya qəbul olmaq istəyən namizədlərin imtahana daha səmərəli hazırlaşmalarına kömək məqsədi ilə qəbul imtahanının ikinci mərhələsi (ixtisas fənləri üzrə biliklərin qiymətləndirilməsi imtahanı) üzrə onlayn sınaq imtahanları keçirilib. 1-ci növbə üzrə imtahan saat 10:00-da, 2-ci növbə üzrə isə saat 14:00-da başlayıb. Sualların cavablandırılmasına 2 saat 30 dəqiqə vaxt ayrılıb.

◆ İyunun 10-da sınaq imtahanı və rus bölməsinin abituriyentləri üçün “Azərbaycan dili” fənni üzrə imtahan keçirilib. I-IV ixtisas qrupları üzrə ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq istəyən abituriyentlər üçün Bakı, Sumqayıt, Abşeron, Mingəçevir, Naxçıvan, Gəncə, Şəki, Bərdə, Göyçay, Şirvan, Lənkəran, Xaçmaz şəhərlərində, ümumilikdə 26 binada sınaq imtahanları keçirilib. Həmçinin ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olmaq istəyən rus bölməsinin abituriyentləri üçün Bakı və Naxçıvan şəhərlərində, ümumilikdə 4 binada “Azərbaycan dili” fənni üzrə imtahan keçirilib.

◆ İyunun 11-də “Azərbaycan dili” fənni üzrə imtahan verən rus bölməsi abituriyentlərinin nəticələri elan olunub. İmtahanda iştirakı nəzərdə tutulan 1359 abituriyentdən 235 nəfəri imtahana gəlməyib. İmtahanda iştirak edən 1124 abituriyentdən 671 nəfəri tələb olunan müsabiqə şərtini ödəyərək “məqbul” qiymət alıb.

◆ İyunun 11-də iyunun 10-da keçirilmiş sınaq imtahanının nəticələri açıqlanıb. Sınaq imtahanında iştirak etmək üçün qeydiyyatdan keçmiş 5252 abituriyentdən 164 nəfəri imtahana gəlməyib. İmtahan qaydalarına zidd hərəkətlərə yol verdiyi üçün 2 abituriyent imtahandan xaric olunub.

◆ İyunun 11-də “Abituriyent” jurnalının 3 sayılı buraxılışı nəşr edilib. Bu nömrədə Azərbaycan Respublikasının ümumi (9 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçimi elanı, xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar üzrə müsabiqənin keçirilməsi şərtləri, qəbul aparılan ixtisaslar, onların plan yerləri, Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi"nin nümunəsi və digər zəruri materiallar Azərbaycan və rus dillərində təqdim olunub.

◆ 13 və 23 iyun tarixlərində dövlət qulluğuna qəbul olmaq istəyən şəxslərin müsabiqənin test imtahanı mərhələsinə daha da səmərəli hazırlaşmalarına kömək məqsədilə növbəti sınaq imtahanları keçirilib. İmtahan kompüter vasitəsilə elektron formada aparılıb.

◆ İyunun 14-də ümumi təhsil səviyyəsi üzrə təhsilalanların biliyinin yekun qiymətləndirilməsi (attestasiyası) imtahanında 9-cu sinif şagirdləri tərəfindən yazılmış inşalara (esselərə) verilən qiymətlər elan edilib. Ümumi təhsil səviyyəsi üzrə təhsilalanların biliyinin yekun qiymətləndirilməsi (attestasiyası) imtahanında 28933 şagird inşa (esse) yazıb. 8079 şagirdin yazdığı inşa (esse) 7 və ya daha yuxarı balla qiymətləndirilib.

◆ 21, 27 iyun və 3 iyul tarixlərində ümumi orta və tam orta təhsil bazaları üzə buraxılış siniflərində təhsil alan şagirdlər üçün respublikanın bütün şəhər və rayonlarında buraxılış imtahanları keçirilib. Bu il tam orta təhsil səviyyəsi üzrə (11 illik) buraxılış imtahanı tədris dili, riyaziyyat və xarici dil fənləri üzrə keçirilib. Xarici dil tədris edilməyən təhsil müəssisələrinin XI sinif şagirdləri buraxılış imtahanını xarici dil əvəzinə kimya fənnindən veriblər. Şagirdlərə hər bir fənn üzrə 30, ümumilikdə 90 test tapşırığı təqdim olunub. Bundan əlavə, şagirdlə təqdim edilmiş mövzə üzrə yazı işi yerinə yetiriblər. İmtahan 2 saat 45 dəqiqə ərzində aparılıb. Test tapşırıqlarının yerinə yetirilməsinə 2 saat 15 dəqiqə, yazı işinin yerinə yetirilməsinə 30 dəqiqə vaxt ayrılıb. IX sinif şagirdləri tədris dili və riyaziyyat fənlərindən imtahan veriblər. İmtahan 2 saat ərzində aparılıb. Şagirdlərə hər fənn üzrə 30, ümumilikdə 60 test tapşırığı verilib, tapşırıqların yerinə yetirilməsinə 1 saat 30 dəqiqə, yazı işinin yerinə yetirilməsinə 30 dəqiqə vaxt ayrılıb. İmtahanlarda 109 mindən artıq IX sinif şagirdi, 83 mindən artıq XI sinif şagirdi iştirak edib. Buraxılış sinfinin şagirdlərinin yekun qiymətləndirilməsinin nəticələri “Şagird-məzun” sistemində təhsil müəssisələrinin səhifələrində elektron imza sertifikatı ilə imzalanmış şəkildə yerləşdirilib.

◆ İyunun 23-də iyunun 21-də keçirilmiş orta ümumtəhsil müəssisələrinin buraxılış siniflərində təhsil alan 9 və 11-ci sinif şagirdləri üçün keçirilmiş buraxılış imtahanlarının nəticələri elan edilib. IX sinif üzrə məlumatlar: İmtahanda iştirakı gözlənilən 37029 şagirdə 419 nəfəri imtahana gəlməyib. 14 nəfər imtahan qaydalarını pozduğu üçün imtahandan xaric edilib. XI sinif üzrə məlumatlar: İmtahanda iştirakı gözlənilən 27771 şagirdə 431 nəfəri imtahana gəlməyib. 22 nəfər qaydaları pozduğu üçün imtahandan xaric edilib.

◆ İyunun 23-də növbəti TOEFL imtahanı keçirilib. İmtahan DİM-in inzibati binasında təlimata uyğun təşkil olunub. İmtahanda 1 xarici vətəndaş olmaqla 3 nəfər iştirak edib və imtahanın gedişi zamanı iştirakçılara bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb.

◆ İyunun 25-dən iyulun 13-dək 2 may tarixində elan edilmiş dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 35 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

◆ İyunun 25-də ali təhsil müəssisələrinin və AMEA-nın magistraturalarına müsabiqənin nəticələrini Mərkəzin internet saytında yerləşdirilib. Müsabiqənin nəticələrinə əsasən ixtisaslaşma seçimində iştirak edən 7293 bakalavrdan 6388 nəfəri respublika ali təhsil müəssisələrinin magistraturalarına qəbul olub. Qəbul olanlardan 2257 nəfəri dövlət sifarişli, 4131 nəfəri isə ödənişli əsaslarla təhsil almaq imkanı əldə edib.

◆ İyunun 27-də 3 may tarixində elan edilmiş dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən vəzifəyə uyğun bilinən olmayıb.

◆ Dövlət İmtahan Mərkəzi iyunun 27-də Gəncə, Lənkəran, Naftalan, Şəki, Sumqayıt şəhərlərində, Abşeron, Ağdam, Ağsu, Astara, Bərdə, Biləsuvar, Daşkəsən, Goranboy, Göygöl, İmişli, Kürdəmir, Oğuz, Qəbələ, Saatlı, Sabirabad, Şabran, Şamaxı, Samux, Tərtər, Xaçmaz, Yevlax və Zərdab rayonlarında yerləşən orta ümumtəhsil müəssisələrinin buraxılış siniflərində təhsil alan 70081 şagird (IX sinif üzrə 39554, XI sinif üzrə 30527) üçün mərkəzləşdirilmiş qaydada buraxılış imtahanları keçirib. Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri M.Abbasov imtahanların gedişini müşahidə etmək üçün rayonlara səfər edib. Sədr gün ərzində bir neçə imtahan mərkəzində olub və hər iki növbə üzrə imtahan prosesini izləyib.

◆ İyunun 27-də "Rezidentura" xüsusi buraxılışının 3-cü nömrəsini nəşr edilib. Jurnalda 2018/2019-cu tədris ili üçün rezidenturaya qəbul imtahanının ikinci mərhələsi və ixtisas seçimi haqqında elan, "Namizədin elektron ərizəsi"ndə ixtisasların seçimi və təsdiqi üçün təlimat, "Namizədin elektron ərizəsi"ndə ixtisas seçimi formasının nümunəsi, rezidenturaya qəbul aparılan ixtisaslar və onların plan yerləri dərc edilib. Bu nömrədə həmçinin rezidenturaya qəbul imtahanının I mərhələsinin nəticələri, qəbul planının müqayisəli təhlili və namizədlər üçün tövsiyələr, 2017-ci ildə rezidenturaya qəbul müsabiqəsində klinik bazaların ixtisasları üzrə formalaşmış keçid balları da təqdim olunub.

◆ İyunun 27-də «Magistr» jurnalının 5-ci nömrəsini nəşr edilib. Jurnalda 2018/2019-cu tədris ili üçün Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinin və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistraturalarına qəbul olanların siyahısı, ixtisaslaşmalar üzrə minimal keçid balları, o cümlədən dövlət sifarişli üzrə müsabiqə nəticəsində formalaşmış keçid balları və digər zəruri məlumatlar dərc olunub.

◆ İyunun 28-də DİM Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbasov şəhər və rayonlarda vətəndaşların dövlət qurumlarının, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri tərəfindən qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq Şəki şəhərində vətəndaşları qəbul etmişdir. Qəbulda Şəki şəhərinin sakinləri ilə yanaşı Qax, Zaqatala, Balakən, Oğuz rayon sakinləri, həmçinin bu rayonlarda məskunlaşmış qaçqın və məcburi köçkünlər də iştirak etmişlər. Görüşdə, əsasən, buraxılış imtahanları, magistraturaya qəbulun nəticələri, ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə tələbə qəbulu, vakant dövlət qulluğu vəzifələri, namizədlərlə müsahibələrin keçirilməsi və s. məsələlərlə əlaqədar DİM Direktorlar Şurasının sədrinə müraciət edilmişdir. Vətəndaşlara müraciətləri ilə bağlı ətraflı izahat verilmiş, DİM-in səlahiyyətlərinə aid olan bir çox məsələlər yerində həll edilmişdir.

◆ İyunun 29-dan iyulun 29-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün (A və B növü) müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə sənəd qəbulu aparılıb. B növü üzrə müsahibədə iştirak üçün 397, A növü üzrə isə 2 namizəd müraciət edib.

◆ İyunun 29-da iyunun 27-də keçirilmiş ümumtəhsil müəssisələrinin buraxılış siniflərində təhsil alan 9 və 11-ci sinif şagirdləri üçün keçirilmiş buraxılış imtahanlarının nəticələri elan edilib. IX sinif üzrə məlumatlar: İmtahanda iştirakı gözlənilən 39554 şagirdə 1058 nəfəri imtahana gəlməyib. 3 nəfər imtahan qaydalarını pozduğu üçün imtahandan xaric edilib. XI sinif üzrə məlumatlar: İmtahanda iştirakı gözlənilən 30528 şagirdə 1030 nəfəri imtahana gəlməyib. 23 nəfər qaydaları pozduğu üçün imtahandan xaric edilib.

◆ İyunun 30-da dövlət qulluğunda inzibati vəzifələrin B növünə (inzibati icraçı vəzifələr) aid olan BA və BB qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə dövlət qulluğuna qəbul üçün test imtahanı keçirilib. İmtahanda iştirak etmək üçün qeydiyyatdan keçmiş 1376 namizəddən 21 nəfər imtahana gəlməyib, ümumilikdə 508 namizəd tələb olunan müsabiqə şərtlərini ödəyərək uğur qazanıb.

◆ İyulun 2-dən 27-dək dövlət qulluğunda inzibati vəzifələrin A növünə (inzibati rəhbər vəzifələr) aid olan AA, AB və AC qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə dövlət qulluğuna qəbul üçün 29 iyulda keçiriləcək test imtahanına elektron qeydiyyat aparılıb.

◆ İyulun 3-də Bakı şəhərində yerləşən xüsusi təyinatlı orta məktəblərin və Şəmkir, Gədəbəy, Ağstafa, Qazax, Tovuz, Mingəçevir, Balakən, Zaqatala, Qax, Yardımlı, Cəlilabad, Masallı, Lerik, Göyçay, Ağdaş, Ucar, İsmayilli, Qobustan, Ağcabədi, Füzuli, Beyləqan, Salyan, Neftçala, Hacıqabul, Qusar, Quba, Siyəzən, Xızıda yerləşən ümumtəhsil müəssisələrinin buraxılış siniflərində təhsil alan 57625 şagird (IX sinif üzrə 32795, XI sinif üzrə 24830) üçün mərkəzləşdirilmiş qaydada buraxılış imtahanları keçirilib.

◆ İyulun 5-də iyulun 3-də ümumtəhsil müəssisələrinin buraxılış siniflərində təhsil alan 9 və 11-ci sinif şagirdləri üçün keçirilmiş buraxılış imtahanlarının nəticələri elan edilib. IX sinif üzrə məlumatlar: İmtahanda iştirakı gözlənilən 32795 şagirdə 766 nəfəri imtahana gəlməyib. 2 nəfər imtahan qaydalarını pozduğu üçün imtahandan xaric edilib. XI sinif üzrə məlumatlar: İmtahanda iştirakı gözlənilən 24830 şagirdə 692 nəfəri imtahana gəlməyib. 36 nəfər qaydaları pozduğu üçün imtahandan xaric edilib.

◆ İyulun 6-dan avqustun 6-dək ümumi təhsil müəssisələrini cari ildə bitirən və kolleclərə qəbul olmaq üçün mart ayında aparılan qeydiyyatdan keçməyən Azərbaycan bölməsi abituriyentləri üçün ümumi (9 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə ərizə qəbulu sistemi yenidən aktiv edilib.

◆ İyulun 6-dan 17-dək 22 may tarixində elan edilmiş dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 17 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

◆ İyulun 8-də 2018/2019-cu tədris ili üçün Azərbaycan Respublikasında baza ali tibb təhsili əsasında həkim-mütəxəssislərin hazırlanması məqsədilə rezidenturaya qəbul imtahanının II mərhələsi (ixtisas fənləri üzrə biliklərin qiymətləndirilməsi) keçirilib. İmtahan prosesinin idarə olunması üçün DİM-də operativ qərargah fəaliyyət göstərüb, müntəzəm olaraq imtahanın keçirildiyi binalarla əlaqə saxlanılıb və imtahan prosesinin gedişi nəzarətdə olub. Bütün binalarda imtahan təlimata uyğun şəkildə keçirilib, namizədlərin öz bilik səviyyələrini nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb.

◆ İyulun 9-da rezidenturaya qəbul imtahanının II mərhələsinin nəticələri elan olunub. İmtahanda iştirak etmiş hər bir namizəd DİM-in internet saytına daxil olaraq imtahan nəticələri və cavab kartının qrafik təsviri ilə tanış ola bilər. Nəticələrə əsasən imtahanda iştirakı gözlənilən 609 namizəddən 4 nəfər imtahana gəlməyib. İmtahanda iştirak edən 605 namizəddən 529 nəfəri müsabiqə şərtini (ixtisas fənləri üzrə topladığı test balı 50-dən, ümumi balı 90-dan az olmayan) ödəyərək ixtisaslaşma seçiminə buraxılıb. II mərhələ üzrə ən yüksək nəticə toplanıla biləcək maksimal 100 baldan 95 bal olub. Hər iki mərhələ üzrə ən yüksək nəticə isə toplanıla biləcək maksimal 200 baldan 165 bal olub.

◆ İyulun 9-dan 20-dək 22 may tarixində elan edilmiş ümumi müsahibə üçün qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 23 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

◆ İyulun 9-da «Abituriyent» jurnalının 4-cü nömrəsini nəşr edilib. Jurnalın bu nömrəsində 2018/2019-cu tədris ili üçün Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçimi elanı, «Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi»nin doldurulma qaydası, ali təhsil müəssisələrinə qəbul aparılan ixtisaslar, dövlət sifarişi ilə tələbə qəbulunun proqnozu çap edilib.

◆ İyulun 11-də «Dövlət qulluğu vəzifəsinin tutulması məqsədilə müsahibənin keçirilmə qaydaları» mövzusunda növbəti təlim keçirilib. Təlim müsahibə üçün xarakterik olan xüsusiyyətlər, müsahibəyə hazırlıq, namizədin vəzifəyə uyğunluğunun qiymətləndirmə meyarları və digər mövzuları əhatə edib. Təlimdə Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatası aparatının inzibati rəhbər vəzifəli dövlət qulluqçuları iştirak edib.

◆ İyulun 12-də Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə şəhər və rayonlarda vətəndaşların dövlət qurumlarının, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri tərəfindən qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq Tovuz rayonunda vətəndaşları qəbul edib. Qəbulda Tovuz rayonunun sakinləri ilə yanaşı Şəmkir, Qazax və Ağstafa rayonlarının sakinləri, həmçinin bu rayonlarda məskunlaşmış qaçqın və məcburi köçkünlər də iştirak ediblər. Görüşdə, əsasən, ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul imtahanları, buraxılış imtahanlarının nəticələri və qabiliyyət imtahanları, vakant dövlət qulluğu vəzifələri, namizədlərlə müsahibələrin keçirilməsi və s. məsələlərlə əlaqədar DİM Direktorlar Şurasının sədrinə müraciət edilib. Vətəndaşlara müraciətləri ilə bağlı ətraflı izahat verilmiş, DİM-in səlahiyyətlərinə aid olan bir çox məsələlər yerində həll edilib.

◆ İyulun 12-dən avqustun 12-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün (B növü) müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə sənəd qəbulu aparılıb. Müsahibədə iştirak üçün 458 namizəd müraciət edib.

◆ İyulun 13-də «Abituriyent» jurnalının xüsusi buraxılışı olan «Dövlət qulluğu» jurnalının 5-ci sayı nəşr olunub. Jurnalın bu sayında dövlət qulluğuna qəbul üzrə müsabiqəyə - test imtahanı və müsahibə mərhələsinə hazırlaşanlar, eyni zamanda geniş oxucu auditoriyası üçün təhlil xarakterli yazılar, statistik məlumatlar, elmi-metodik və digər bir sıra faydalı məlumatlar verilib.

◆ İyulun 16-dan 29-dək Türkiyə Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Jandarma Baş Komandanlığının Jandarma və Sahil Təhlükəsizlik Akademiyasına kursantların qəbulu üçün müsabiqə elan olunub. Qəbul imtahanlarından 250-dən yuxarı bal toplamış 6 (altı) nəfər namizəd Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarında tibbi müayinələrə və fiziki hazırlıq üzrə yoxlamalara cəlb olunublar.

◆ İyulun 16-dan 25-dək Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin xətti ilə Türkiyə Respublikasının Tibb Elmləri Universitetinin Gülhanə Tibb Fakültəsinə kursantların qəbulu üçün müsabiqə elan olunub. Müsabiqədə 2018-ci ildə IV ixtisas qrupu üzrə qəbul imtahanlarında 600 və daha yuxarı bal toplamış, 19 yaşınadək olan oğlan abituriyentlər iştirak ediblər. Müsabiqə əsasında 36 (otuz altı) nəfərin siyahısı müəyyənləşdirilərək seçim üçün Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinə təqdim olunub.

◆ İyulun 18-də Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq istəyən abituriyentlər üçün I və IV ixtisas qrupları üzrə qəbul imtahanı keçirilib. İmtahan prosesinin idarə olunması üçün DİM-də operativ qərargah fəaliyyət göstərib, müntəzəm olaraq imtahanın keçirildiyi binalarla əlaqə saxlanılıb və imtahan prosesinin gedişi nəzarətdə olub. Bütün binalarda imtahan təlimata uyğun şəkildə keçirilib, abituriyentlərin öz bilik səviyyələrini nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb. İmtahandan sonra «Space» telekanalında canlı yayımlanacaq “Abituriyent” verilişində DİM-in məsul əməkdaşları və ekspertlər tərəfindən imtahanda istifadə olunmuş sualların düzgün cavabları və test tapşırıqları ilə bağlı geniş izahat verilib. İmtahanda istifadə olunmuş test tapşırıqlarının düzgün cavabları isə DİM-in internet saytında və Facebook səhifəsində yerləşdirilib.

◆ İyulun 20-də I və IV ixtisas qruplarının abituriyentləri üçün keçirilən qəbul imtahanlarının nəticələri elan edilib. İmtahanda iştirak etmək üçün sənəd vermiş 26332 abituriyentdən 873 nəfəri imtahanda iştirak etməyib. İmtahanda iştirak edən abituriyentlərdən 18 nəfəri imtahan qaydalarını pozduqlarına görə imtahandan xaric olunmuş və nəticələri ləğv edilib. İmtahanda I ixtisas qrupu üzrə 11 abituriyent, IV ixtisas qrupu üzrə isə 4 abituriyent (onlara təqdim olunmuş bütün test tapşırıqlarına düzgün cavab verib və maksimum nəticə - 700 bal toplayıb).

◆ İyulun 23-də və 30-da Dövlət İmtahan Mərkəzi I-IV ixtisas qrupları üzrə müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış abituriyentlər üçün “İxtisas seçimi zamanı nələrə diqqət yetirməli?” adlı kitabçalar nəşr edib. “Abituriyent” jurnalının xüsusi buraxılışı olan kitabçalarda I-IV ixtisas qrupunda müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış abituriyentlərin imtahan ballarının paylanması, ali təhsil müəssisələrinə ixtisas qrupu üzrə qəbul planı, dövlət sifarişi üzrə yerlərin sayı, müsabiqə şərtləri və digər zəruri məlumatlar təqdim olunub.

◆ İyulun 23-dən avqustun 8-dək inzibati dövlət qulluğu vəzifələrinin B növünə (inzibati icraçı vəzifələr) aid olan BA və BB qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə test imtahanı keçirilib. İmtahanda iştirak etmək üçün qeydiyyatdan keçmiş 1013 namizəddən 11 nəfər imtahana gəlməyib. Ümumilikdə 301 namizəd tələb olunan müsabiqə şərtlərini ödəyərək uğur qazanıb.

◆ İyulun 25-dən avqustun 6-dək ümumi (9 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə (kolleclərə) ixtisas seçimi aparılıb.

◆ İyulun 26-da Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq istəyən abituriyentlər üçün II və III ixtisas qrupları üzrə qəbul imtahanı keçirilib. İmtahan prosesinin idarə olunması üçün DİM-də operativ qərargah fəaliyyət göstərib, müntəzəm olaraq imtahanın keçirildiyi binalarla əlaqə saxlanılıb və imtahan prosesinin gedişi nəzarətdə olub. Bütün binalarda imtahan təlimata uyğun şəkildə keçirilib, abituriyentlərin öz bilik səviyyələrini nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb. İmtahandan sonra «Space» telekanalında canlı yayımlanan “Abituriyent” verilişində DİM-in məsul əməkdaşları və ekspertlər tərəfindən imtahanda istifadə olunmuş sualların düzgün cavabları və test tapşırıqları ilə bağlı geniş izahat verilib. İmtahanda istifadə olunmuş test tapşırıqlarının düzgün cavabları isə DİM-in internet saytında və Facebook səhifəsində yerləşdirilib.

◆ İyulun 28-də “Abituriyent” jurnalının 5-ci nömrəsi və “Abituriyent” jurnalının bu xüsusi buraxılışı tam (11 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə 2017-ci ilin tələbə qəbulu müsabiqəsində formalaşmış keçid ballarını nəşr edilib. Bu nömrədə orta ixtisas təhsili müəssisələrinə tam (11 illik) orta təhsil bazasında tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçimi elanı, orta ixtisas təhsili müəssisələrinin xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasları üzrə müsabiqənin keçirilməsi şərtləri, “Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi”nin doldurulması qaydası, qəbul aparılan ixtisaslar və s. məlumatlar əksini tapıb.

◆ İyulun 28-də II və III ixtisas qruplarının abituriyentləri üçün keçirilən qəbul imtahanlarının nəticələri elan edilib. İmtahanda iştirak etmək üçün sənəd vermiş 31904 abituriyentdən 824 nəfəri imtahanda iştirak etməyib. İmtahanda iştirak edən abituriyentlərdən 26 nəfəri imtahan qaydalarını pozduqlarına görə imtahandan xaric olunmuş və nəticələri ləğv edilib. İmtahanda II ixtisas qrupu üzrə 1 abituriyent, III ixtisas qrupu üzrə isə 3 abituriyent onlara təqdim olunmuş bütün test tapşırıqlarına düzgün cavab verib və maksimum nəticə - 700 bal toplayıb.

◆ İyulun 29-dan avqustun 1-dək “Jurnalistika” ixtisasına qəbul olmaq istəyən III ixtisas qrupu abituriyentlərinin qeydiyyatı aparılıb. Test imtahanının nəticələrinə əsasən müvafiq müsabiqə şərtlərini (ümumi balı 200-dən, hər hansı bir imtahan fənni istisna olmaqla qalan dörd imtahan fənninin hər biri üzrə ayrılıqda topladığı nisbi balı 10-dan az olmayan, dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlər üzrə ümumi balı 300-dən və hər bir imtahan fənni üzrə ayrılıqda topladığı nisbi balı 10-dan az olmayan) ödədikləri halda, təqdim olunan mövzu üzrə yazı işi (inşa) yerinə yetiriblər.

◆ İyulun 29-da dövlət qulluğunda inzibati vəzifələrin A növünə (inzibati rəhbər vəzifələr) aid olan AA, AB və AC qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə dövlət qulluğuna qəbul üçün test imtahanı keçirilib. İmtahanda 37 namizəd iştirak edib. İmtahan nəticələrinə əsasən, ümumilikdə 18 namizəd tələb olunan müsabiqə şərtlərini ödəyərək uğur qazanıb.

◆ İyulun 30-dan avqustun 30-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün (A və B növü) müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə sənəd qəbulu aparılıb. Müsahibədə iştirak üçün A növü üzrə 1, B növü üzrə 280 namizəd müraciət edib.

◆ İyulun 30-dan avqustun 13-dək Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə bütün qruplar üzrə müsabiqə şərtini ödəmiş abituriyentlər üçün ixtisas seçimi aparılıb.

◆ İyulun 30-da Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə 2018/2019-cu tədris ili üçün Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmaq üçün ixtisas seçimi prosesinin başlanmasına həsr olunmuş mətbuat konfransı keçirib. Məleykə Abbaszadə 2018/2019-cu tədris ili üçün Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçimi elanı, “Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi”nin doldurulma qaydası, ali təhsil müəssisələrinə qəbul aparılan ixtisaslar, dövlət sifarişi ilə tələbə qəbulunun proqnozunun dərc edildiyi Abituriyent jurnalının 4-cü buraxılışı, eləcə də abituriyentlərə kömək məqsədilə nəşr olunan “İxtisas seçimi zamanı nələrə diqqət yetirməli?” vəsaitləri haqqında məlumat verib.

◆ İyulun 30-dan avqustun 30-dək dövlət qulluğuna qəbul olmaq üçün ümumi müsahibə elan edilmişdir. Ümumi müsahibə üçün 16 namizəd müraciət etmişdir.

◆ İyulun 30-dan avqustun 3-dək Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, Maliyyə Nazirliyi, Mədəniyyət Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Gənclər və İdman Nazirliyi, Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsi və Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsində mövcud dövlət qulluğu vəzifələrinin tutulması üçün daxili müsahibələr keçirilib. Müsahibələrdə iştirak etmək üçün qeydiyyatdan keçmiş 63 namizəddən 53 nəfəri vəzifəyə uyğun bilindiylə halda, 7 namizəd lazımı keçid balını toplaya bilməmiş və 3 namizəd isə müsahibədə iştirak etməyib.

◆ Avqustun 1-də “Dövlət qulluğu vəzifələrinin tutulması məqsədilə müsahibənin keçirilmə qaydaları” mövzusunda təlim təşkil olunub. Təlimdə Sabunçu Rayon Məhkəməsinin, 2 sayılı Bakı İnzibati-İqtisadi Məhkəməsinin, Bank of Bakunun, Aztelekom MMC-nin nümayəndələri, 15 və 18 sayılı vəkil bürosunun üzvləri iştirak ediblər.

◆ Avqustun 1-də Hərbi liseylərə və Hərbi Tibb Məktəbinin feldşer ixtisasına qəbul imtahanlarının nəticələri elan edilib. İmtahanda iştirakı gözlənilən 898 abituriyentdən 31 nəfər imtahanda iştirak etməyib.

◆ Avqust 3-də “Dövlət qulluğu vəzifələrinin tutulması məqsədilə müsahibənin keçirilmə qaydaları” mövzusunda təlim təşkil olunub. Təlimdə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin rəhbər vəzifəli şəxsləri iştirak ediblər. Təlimdə iştirakçılara müsahibənin strukturu, keçirilmə qaydaları, namizədin qiymətləndirilmə meyarları haqqında ətraflı məlumat verilmiş, müsahibə prosesi zamanı baş verməsi mümkün olan bəzi fəvqəladə hallar zamanı hansı addımların atılmasının məqsədyönlü olacağı məsələləri müzakirə olunub.

◆ 3 və 11 avqust tarixlərində dövlət qulluğuna qəbul olmaq istəyən şəxslərin müsabiqənin test imtahanı mərhələsinə daha da səmərəli hazırlaşmalarına kömək məqsədilə növbəti sınaq imtahanları keçirilib. İmtahan kompüter vasitəsilə elektron formada aparılıb.

◆ 5-9 avqust tarixlərində Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən həyata keçirilən və Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşdirilən “Azərbaycanın dövlət qulluğu sistemində islahatların davam etdirilməsinə dəstək” AZ/15/ENP/OT/40 Tvinning Layihəsi çərçivəsində “Yeni vəzifə təsnifatı sistemində əsaslanaraq dövlət qulluğuna qəbul sisteminin daha da təkmilləşdirilməsi” sahəsində təcrübənin öyrənilməsi ilə əlaqədar Litvanın Vilyus şəhərinə təlim səfəri həyata keçirilib. Təlim səfəri Avropa İttifaqı üzvü olan Litvanın yeni vəzifə təsnifatı sistemində əsaslanan dövlət qulluğuna qəbul sisteminin daha da təkmilləşdirilməsi ilə bağlı ətraflı məlumat toplamaq imkanı verib.

♦ Avqustun 6-da «Magistr» jurnalının 6-cı nömrəsi nəşr edilib. Jurnalın bu nömrəsində 2018/2019-cu tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinin və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistraturalarının boş qalan yerlərinə qəbul haqqında elan, müsabiqə şərtləri, “Bakalavrın elektron ixtisaslaşma seçimi ərizəsi”ndə ixtisaslaşmaların seçilməsi və təsdiqi üçün təlimat, “Bakalavrın elektron ixtisaslaşma seçimi ərizəsi”nin nümunəsi, ali təhsil müəssisələrinin və AMEA-nın magistraturalarının boş qalan yerləri olan ixtisaslaşmalarının siyahısı, magistratura səviyyəsinə dövlət sifarişi ilə qəbulun proqnozu və digər zəruri məlumatlar təqdim olunub.

♦ 7-13 avqust tarixlərində ali təhsil müəssisələrinin və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) magistraturalarının boş qalan yerlərinə ixtisaslaşma seçimi aparılıb.

♦ Avqustun 8-də Dövlət İmtahan Mərkəzi ümumi (9 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olmaq üçün keçirilmiş müsabiqənin nəticələrini internet saytında yerləşdirib. Nəticələrə əsasən orta ixtisas təhsili müəssisələrinə 9412 abituriyent qəbul olub.

♦ Avqustun 8-də 2018/2019-cu tədris ili üçün Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə yerləşdirmənin nəticələrini elan edilib. Ali təhsil müəssisələrinin müsabiqəsində 44772 abituriyent iştirak edib. Onlardan 39906 nəfəri ali təhsil müəssisələrinə qəbul olunub. 11963 nəfər dövlət sifarişi əsasında, 27943 nəfər isə ödənişli əsaslarla təhsil almaq hüququ əldə edib. Bundan əlavə, 61 abituriyent idman sahəsi üzrə, 5 abituriyent isə incəsənət sahəsi üzrə yüksək səviyyəli beynəlxalq yarışların və müsabiqələrin qalibi olduğu üçün bakalavriatura səviyyəsinin müvafiq ixtisaslarına müsabiqədən kənar qəbul olunub.

♦ Avqustun 8-də 2018/2019-cu tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsinin “Jurnalistika” ixtisasına qəbul olmaq istəyən abituriyentlər üçün avqustun 6-da keçirilən qabiliyyət imtahanının nəticələri elan edilib. İmtahanda iştirak etmək hüququ qazanmış 446 abituriyentdən 104 nəfəri imtahana gəlməyib. İmtahanda iştirak edən 342 abituriyentdən 287 nəfəri “məqbul” qiymət alıb.

♦ Avqustun 9-dan sentyabrın 19-dək 29 iyun tarixində elan edilmiş dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 44 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

♦ Avqustun 9-da “Abituriyent” jurnalının 6-cı nömrəsi nəşr edilib. Jurnalının bu nömrəsində ümumi (9 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olan abituriyentlərin siyahısı, qəbul olduqları ixtisasların kodları, ixtisaslar üzrə formalaşmış keçid balları və digər zəruri məlumatlar Azərbaycan və rus dillərində təqdim olunub.

♦ Avqustun 10-da ölkə əhalisinin maarifləndirilməsi və təhsil alan gənclərin elmi biliklərinin artırılmasında birgə fəaliyyətin təşkili, müştərək maarifləndirici layihələrin həyata keçirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu ilə Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzi arasında əməkdaşlıq haqqında Saziş imzalanıb.

♦ Avqustun 10-da DİM Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə şəhər və rayonlarda vətəndaşların dövlət qurumlarının, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri tərəfindən qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq Lerik rayonunda vətəndaşları qəbul edib. Qəbulda Lerik rayonunun sakinləri ilə yanaşı Lənkəran, Astara, Masallı və digər rayonların sakinləri də iştirak etmişlər. Görüşdə əsasən ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul, ixtisas seçiminin aparılması, vakant dövlət qulluğu vəzifələri, namizədlərlə müsahibələrin keçirilməsi və s. məsələlərlə əlaqədar DİM Direktorlar Şurasının sədrinə müraciətlər edilib.

♦ Avqustun 14-də Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinin və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistraturalarının boş qalan plan yerlərinə müsabiqənin nəticələri DİM-in internet saytında yerləşdirilib. Magistraturanın boş qalan 2533 plan yerinin müsabiqəsində iştirak etmək üçün 631 bakalavr müraciət edib. Müsabiqə nəticəsində onlardan 448 nəfər magistraturaya qəbul olub.

♦ Avqustun 15-də «Magistr» jurnalının 7-ci nömrəsi nəşr edilib. Jurnalın bu nömrəsində 2018/2019-cu tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinin və AMEA-nın magistraturalarının boş qalan yerlərinə qəbulun nəticələri dərc olunmuşdur. Jurnalda, həmçinin ixtisaslaşmalar üzrə minimal keçid balları və dövlət sifarişli yerlər üzrə müsabiqə nəticəsində alınmış keçid balları təqdim olunub.

♦ Avqustun 15-də 29 iyun tarixində elan edilmiş dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 1 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

♦ Avqustun 16-da “Abituriyent” jurnalının 7-ci nömrəsini nəşr edilib. Bu nömrədə 2018/2019-cu tədris ili üçün Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmuş abituriyentlərin siyahısı qruplar üzrə (Azərbaycan bölməsi – I, II, III qruplar hər biri ayrıca jurnalda, IV və V qruplar isə birlikdə bir jurnalda, rus bölməsinin bütün qrupları isə bir jurnalda) çap olunub. Bu nömrədə eyni zamanda həm təhsili ödənişli əsaslarla aparılan ixtisaslar üzrə, həm də dövlət sifarişi əsasında aparılan yerlər üzrə müsabiqə nəticəsində alınmış uyğun keçid balları, həmçinin dövlət sifarişi əsasında qəbul olan abituriyentlərin ali təhsil müəssisələri və ixtisaslar üzrə paylanması barədə məlumatlar, müsabiqədənə qəbul olmuş abituriyentlərin siyahısı və müsabiqənin birgə aparıldığı ixtisaslar üzrə plan yerlərinə Azərbaycan və rus bölmələrindən qəbul olan abituriyentlərin sayı haqqında məlumat təqdim edilib.

♦ Avqustun 16-da “Abituriyent” jurnalının 8-ci nömrəsi nəşr edilib. Bu nömrədə 2018/2019-cu tədris ili üçün Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinin boş qalan yerlərinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçimi elanı, “Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi”nin doldurulma qaydası, ali təhsil müəssisələrinin boş qalan plan yerləri olan ixtisaslar, ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsinə dövlət sifarişi ilə tələbə qəbulunun proqnozu və digər zəruri məlumatlar Azərbaycan və rus dillərində təqdim olunub.

♦ Avqustun 16-dan 20-dək ali təhsil müəssisələrinin boş qalan plan yerlərinə və tam orta (11 illik) təhsil bazasında kolleclərə qəbul olmaq istəyən abituriyentlərin ixtisas seçimi aparılıb. Bu müddət ərzində müsabiqədə iştirak etmək üçün 14906 abituriyent ixtisas seçimi edib.

♦ Avqustun 16-dan 20-dək ümumi təhsil müəssisələrini cari ildə bitirən və kolleclərə qəbul olmaq üçün aprel və iyun aylarında aparılan elektron qeydiyyatdan keçməyən abituriyentlər üçün tam (11 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə ərizə qəbulu sistemi yenidən aktiv edilib.

♦ Avqustun 20-dən sentyabrın 4-dək İnzibati vəzifələrin B növünə (inzibati icraçı vəzifələr) aid olan vəzifə qrupları üzrə dövlət qulluğuna qəbul üçün avqustun 18-də keçirilən test imtahanından müvəffəqiyyətlə keçən namizədlərin müvafiq sertifikatı əldə etmək üçün elektron qeydiyyatı aparılmışdır.

♦ Avqustun 21-də ali təhsil müəssisələrinin boş qalan plan yerlərinə və tam (11 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə (kolleclərə) qəbulun nəticələri elan olunub. Ali təhsil müəssisələrinin boş qalan plan yerlərinin və tam (11 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinin müsabiqəsində iştirak etmək üçün 14906 abituriyent ixtisas seçimi edib. Müsabiqə nəticəsində ali təhsil müəssisələrinin boş qalan plan yerlərinə 348 nəfər (o cümlədən 36 nəfər dövlət sifarişi əsasında), tam orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə 9517 nəfər qəbul olub.

♦ Avqustun 21-dən sentyabrın 27-dək dövlət qulluğunda inzibati vəzifələrin A növünə (inzibati rəhbər vəzifələr) aid olan AA, AB və AC qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə dövlət qulluğuna qəbul üçün 29 sentyabrda keçiriləcək test imtahanına elektron qeydiyyat aparılıb.

♦ Avqustun 24-də “Abituriyent” jurnalının 9 və 10-cu nömrələri nəşr edilib. Hər iki jurnal Azərbaycan və rus dillərində təqdim olunub. Jurnalın 9-cu nömrəsində 2018/2019-cu tədris ili üçün Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinin boş qalan yerlərinə qəbul olmuş abituriyentlərin siyahısı, müsabiqə nəticəsində ixtisasların həm ödənişli əsaslarla olan yerləri, həm də dövlət sifarişli yerləri üzrə formalaşmış keçid balları Azərbaycan və rus dillərində təqdim olunub. “Abituriyent” jurnalının 10-cu nömrəsində isə 2018/2019-cu tədris ili üçün Azərbaycan Respublikasının tam (11 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olmuş abituriyentlərin siyahısı, ixtisaslar üzrə müsabiqə nəticəsində alınmış minimal keçid balları Azərbaycan və rus dillərində təqdim olunub.

♦ Avqustun 27-dən sentyabrın 27-dək dövlət qulluğu vəzifələri üzrə ümumi müsahibə elan edilib. Ümumi müsahibədə iştirak üçün 73 namizəd müraciət etmişdir.

♦ Avqustun 27-dən sentyabrın 21-dək 12 iyul tarixində elan edilmiş dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 63 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

♦ Avqustun 28-dən sentyabrın 3-dək ümumi (9 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinin boş qalan yerlərinə internet vasitəsilə ixtisas seçimi aparılıb.

♦ Avqustun 28-də “Abituriyent” jurnalının xüsusi buraxılışı çap olunub. Jurnalın bu xüsusi buraxılışında “Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi”nin doldurulması və təsdiqi üçün təlimat və “Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi”nin nümunəsi, qəbul aparılan ixtisasların siyahısı, boş yerlərin sayı və s. məlumatlar Azərbaycan və rus dillərində dərc olunub.

♦ Avqustun 28-dən sentyabrın 3-dək ümumi təhsil müəssisələrini cari ildə bitirən və kolleclərə qəbul olmaq üçün qeydiyyatdan keçməyən Azərbaycan bölməsi abituriyentləri üçün ümumi (9 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə ərizə qəbulu sistemi yenidən aktiv edilib.

♦ Avqustun 31-dən sentyabrın 18-dək 5 iyul tarixində elan edilmiş ümumi müsahibə üçün qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 13 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

♦ Sentyabrın əvvəllərində “Abituriyent” jurnalının 11-ci nömrəsi nəşr edilib. “Abituriyent” jurnalının 11-ci nömrəsində 2018/2019-cu tədris ili üçün Azərbaycan Respublikasının tam (11 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinin boş qalan yerlərinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçimi elanı, “Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi”nin doldurulma qaydası, qəbul aparılan ixtisasların siyahısı, plan yerləri haqqında məlumatlar Azərbaycan və rus dillərində dərc olunub.

♦ Sentyabrın 1-dən 5-dək Azərbaycan Respublikasının tam (11 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinin boş qalan plan yerlərinə internet vasitəsilə ixtisas seçimi aparılıb. Orta ixtisas təhsili müəssisələrinin boş qalan yerlərinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçiminə qəbul imtahanında topladıqları ümumi balı 30-dan, Azərbaycan dili (rus dili) və riyaziyyat fənlərinin hər biri üzrə balı 8-dən az olmayan (xarici dil fənni üzrə bal məhdudiyyəti tətbiq edilmir) abituriyentlər buraxılıb.

♦ Sentyabrın 3-dən oktyabrın 12-dək 17 oktyabrdan fəaliyyətə başlayacaq yeni təhsil proqramı (kurikulum) əsasında qiymətləndirmə vasitələrinin işlənməsi və onların meyarlar əsasında yoxlanılmasına dair hazırlıq kurslarına qeydiyyat aparılıb.

♦ Sentyabrın 4-də ümumi (9 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinin boş qalan plan yerlərinə qəbul olmaq üçün keçirilmiş müsabiqənin nəticələri elan edilib. Qeyd edək ki, boş qalan 2429 plan yerinin müsabiqəsində iştirak etmək üçün 2219 abituriyent ərizə təqdim edib. Onlardan 1799 abituriyent orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olub.

♦ Sentyabrın 4-də 2018/2019-cu tədris ili üçün baza ali tibb təhsili əsasında rezidenturaya qəbul olmaq üçün keçirilmiş müsabiqənin nəticələri elan olunub. İki mərhələ üzrə keçirilən qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən müsabiqədə iştirak edən 525 namizəddən 448 nəfəri təhsilini rezidenturada davam etdirmək hüququ qazanıb. Onlardan 147 nəfərini oğlanlar, 301 nəfərini qızlar təşkil edib.

♦ Sentyabrın 5-də “Rezidentura” xüsusi buraxılışının 4-cü nömrəsi nəşr edilib. Jurnalın bu nömrəsində 2018/2019-cu tədris ili üçün rezidenturaya qəbul olanların siyahısı, müsabiqə nəticələrinə görə alınmış keçid balları və digər zəruri məlumatlar təqdim olunub.

♦ Sentyabrın 5-də ümumi (9 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinin boş qalan yerlərinə tələbə qəbulunun nəticələrini “Abituriyent” jurnalının xüsusi buraxılışda nəşr etmişdir. “Abituriyent” jurnalının bu xüsusi buraxılışında ümumi (9 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinin boş qalan yerlərinə qəbul olmuş abituriyentlərin siyahısı, ixtisaslar üzrə minimal keçid balları və s. məlumatlar Azərbaycan və rus dillərində təqdim olunub.

♦ Sentyabrın 5-dən oktyabrın 5-dək dövlət qulluğu vəzifələrinə qəbul üzrə ümumi müsahibə elan edilib. Ümumi müsahibədə iştirak üçün müraciət edən olmayıb.

♦ Sentyabrın 6-da tam (11 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinin boş qalan yerlərinə tələbə qəbulunun nəticələri nəşr edilib. “Abituriyent” jurnalının bu xüsusi buraxılışında tam (11 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinin boş qalan yerlərinə qəbul olmuş abituriyentlərin siyahısı, ixtisaslar üzrə minimal keçid balları və s. məlumatlar Azərbaycan və rus dillərində təqdim olunub.

♦ Sentyabrın 6-da tam (11 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinin boş qalan plan yerlərinə qəbulun nəticələri elan olunub. Tam (11 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinin boş qalan plan yerlərinin müsabiqəsində iştirak etmək üçün 3312 abituriyent ixtisas seçimi edib. Müsabiqə nəticəsində 1386 nəfər orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olub.

♦ 9 - 14 sentyabrda Böyük Britaniyanın Oksford şəhərində Oksford Universitetinin Təhsildə Qiymətləndirmə Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə Təhsilin Qiymətləndirilməsi üzrə Beynəlxalq Assosiasianın (IAEA: International Association for Educational Assessment) “Qiymətləndirmə və böyük verilənlər” mövzusunda 44-cü illik konfrans keçirilib. Konfransın davam etdiyi müddətdə çoxlu sayda maraqlı məruzələr və təqdimatlar dinlənilib, aktual məsələlər ətrafında müxtəlif ölkələri təmsil edən təhsil və qiymətləndirmə sahəsi üzrə peşəkar mütəxəssislər fikir və təcrübə mübadiləsi aparıb.

-
- ◆ Sentyabrın 10-dan 17-dək 30 iyul tarixində elan edilmiş ümumi müsahibə üçün qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 5 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.
 - ◆ Sentyabrın 12-də fənlər və siniflər üçün “Yeni təhsil proqramı (kurikulum) üzrə qiymətləndirmə tapşırıqları” adlı vəsaitləri nəşr edilib. Vəsaitlərdəki tapşırıqlar yalnız bilikləri deyil, həm də bacarıq və qabiliyyətləri aşkara çıxarmaq imkanları yaradır. Qiymətləndirmə tapşırıqları işlənib hazırlanarkən test tapşırıqları ilə yanaşı, diaqramlar, sorğular, esselər, sxemlər, cədvəllər, mətnlər, situasiya tapşırıqlarından istifadə olunub.
 - ◆ Sentyabrın 12-dən oktyabrın 3-dək 30 iyul tarixində elan edilmiş dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 42 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.
 - ◆ Sentyabrın 12-də Dövlət İmtahan Mərkəzi 2018-ci ildə keçirilmiş buraxılış imtahanlarında üzrlü səbəblərdən iştirak edə bilməyən şagirdlər üçün sentyabrın 8-də keçirilən əlavə imtahanların nəticələrini elan edib.
 - ◆ 12 və 22 sentyabr tarixlərində dövlət qulluğuna qəbul olmaq istəyən şəxslərin müsabiqənin test imtahanı mərhələsinə daha da səmərəli hazırlaşmalarına kömək məqsədilə növbəti sınaq imtahanları keçirilib. İmtahan kompüter vasitəsilə elektron formada aparılıb.
 - ◆ Sentyabrın 17-də 30 iyul tarixində elan edilmiş dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 1 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.
 - ◆ Sentyabrın 17-dən oktyabrın 17-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə-A növü üzrə sənəd qəbulu aparılıb. Müsahibədə iştirak üçün 5 namizəd müraciət edib.
 - ◆ Sentyabrın 17-dən oktyabrın 17-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə-B növü üzrə sənəd qəbulu aparılıb. Müsahibədə iştirak üçün 2017 namizəd müraciət edib.
 - ◆ Sentyabrın 17-dən 21-dək Dövlət İmtahan Mərkəzinin əməkdaşları Böyük Britaniyada Kembric Universiteti ilə birgə əməkdaşlıq çərçivəsində Avropa Komissiyasının Texniki Yardım və İnformasiya Mübadiləsi Aləti tərəfindən təşkil edilmiş təlim səfərində iştirak ediblər. Səfərin əsas məqsədi Birləşmiş Krallıq təcrübəsində imtahanlarda fiziki məhdudiyyətli şəxslər üçün yaradılan şəraitlə tanış olmaq, tətbiq olunan xüsusi vasitələr haqqında öyrənmək və bu vasitələrin DİM-in keçirdiyi imtahanlarda istifadə imkanlarını araşdırmaq olub.
 - ◆ Sentyabrın 21-də Aİ tərəfindən maliyyələşən “Azərbaycanın dövlət qulluğunda islahatların davam etdirilməsinə dəstək” adlı Tvinning Layihəsinin (AZ/15/ENP/OT/40) Rəhbər komitəsinin 7-ci iclası keçirilib. İclasın əsas müzakirə mövzusu layihənin 7-ci trimesteri dövründə nail olduğu əsas nəticələr və layihənin həyata keçirilməsi zamanı yaranmış çətinliklər olub.
 - ◆ Sentyabrın 21-də rezidenturaya boş qalan plan yerlərinin müsabiqənin nəticələri elan edilmişdir. 2018/2019-cu tədris ili üçün rezidenturaya boş qalan plan yerlərinin müsabiqəsində iştirak etmək məqsədi ilə müsabiqə şərtini ödəmiş 45 namizəd ərizə ilə müraciət edib. Onlardan 15 namizəd müvəffəqiyyət əldə edib.
 - ◆ Sentyabrın 26-da DİM Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə şəhər və rayonlarda vətəndaşların dövlət qurumlarının, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri tərəfindən qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq İmişli rayonunda vətəndaşları qəbul edib. Qəbulda İmişli rayonunun sakinləri ilə yanaşı Füzuli, Beyləqan, Zərdab, Bərdə, Tərtər, Ağcabədi, Ağdam rayon sakinləri və bu rayonlarda məskunlaşmış qaçqın və məcburi köçkünlər iştirak ediblər. Görüşdə, əsasən, ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul, 2019-cu ildə tətbiqi nəzərdə tutulan ümumi təhsil pilləsində təhsilənlərin yekun qiymətləndirilməsi (buraxılış) imtahanlarının və ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarının modeli, dövlət qulluğuna qəbul, vakant dövlət qulluğu vəzifələri, namizədlərlə müsahibələrin keçirilməsi və s. məsələlərlə əlaqədar DİM Direktorlar Şurasının sədrinə müraciətlər edilib.
 - ◆ Sentyabrın 29-da TOEFL imtahanı keçirilib. İmtahan DİM-in inzibati binasında təlimata uyğun təşkil olunub. İmtahanda 1 xarici vətəndaş olmaqla 7 nəfər iştirak edib və imtahanın gedişi zamanı iştirakçılara bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb.
 - ◆ Sentyabr 29-da dövlət qulluğunda inzibati vəzifələrin A növünə (inzibati rəhbər vəzifələr) aid olan AA, AB və AC qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə dövlət qulluğuna qəbul üçün test imtahanı keçirilib. İmtahan kompüter vasitəsilə təlimata uyğun olaraq 3 saat müddətində keçirilib və namizədlərə biliklərini nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb. İmtahanda 42 namizəd iştirak edib. İmtahan nəticələrinə əsasən 7 namizəd tələb olunan müsabiqə şərtlərini ödəyərək uğur qazanıb.
-

◆ 1-18 oktyabr tarixlərində 28 oktyabr tarixində keçiriləcək inzibati dövlət qulluğu vəzifələrinin B növünə (inzibati icraçı vəzifələr) aid olan BA və BB qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə test imtahanına qeydiyyat aparılıb.

◆ Oktyabrın 1-dən noyabrın 1-dək dövlət qulluğu vəzifələri üzrə ümumi müsahibə elan edilib. Ümumi müsahibə üçün 50 namizəd müraciət edib.

◆ Oktyabrın 3-dən Dövlət İmtahan Mərkəzi zal nəzarətçisi fəaliyyətinin sertifikatlaşdırılması məqsədilə namizədlərin elektron qeydiyyatına başlayıb.

◆ Oktyabrın 5-də DİM Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə şəhər və rayonlarda vətəndaşların dövlət qurumlarının, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri tərəfindən qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq Quba rayonunda vətəndaşları qəbul edib. Qəbulda Quba rayonunun sakinləri ilə yanaşı Qusar, Xaçmaz, Şabran və digər rayonların sakinləri və bu rayonlarda məskunlaşmış qaçqın və məcburi köçkünlər iştirak ediblər. Görüşdə, əsasən, ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul, 2019-cu ildə təbiiqi nəzərdə tutulan ümumi təhsil pilləsində təhsilənlərin yekun qiymətləndirilməsi (buraxılış) imtahanlarının və ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarının modeli, dövlət qulluğuna qəbul, vakant dövlət qulluğu vəzifələri, namizədlərlə müsahibələrin keçirilməsi və s. məsələlərlə əlaqədar DİM Direktorlar Şurasının sədrinə müraciətlər edilib.

◆ Oktyabrın 5-də yeni qəbul qaydaları ilə bağlı Quba şəhərində elmi-metodik seminarlar keçirilib.

◆ 5-6 oktyabrda Astanada Dövlət Qulluğu üzrə Regional Xəbərin təşkilatçılığı ilə “Dövlət idarəçiliyi üzrə Postsovet Avrasiyasında müasir trendlər” mövzusunda konfrans keçirilib. Konfransın keçirilməsində məqsəd tədbir iştirakçılarına dövlət idarəçiliyi sahəsində aparılmış araşdırmaların nəticələrini təqdim etmək imkanını yaratmaq, postsovet Avrasiyasında dövlət idarəçiliyi ilə bağlı praktiki yanaşmaları nümayiş etdirmək, eyni zamanda konfransda iştirak edən təcrübəçilərlə Regional Xəbərin üzv olan ölkələrin akademik işçiləri arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsindən ibarət olub.

◆ Oktyabrın 6-da növbəti SAT imtahanları (SAT and SAT with Essay) keçirilib. İmtahanlar DİM-in inzibati binasında təşkil olunmaqla təlimata təşkil olunub. İmtahanlarda 35 nəfər iştirak edib.

◆ Oktyabrın 8-də “Dövlət qulluğu vəzifələrinin tutulması məqsədilə müsahibənin keçirilmə qaydaları” mövzusunda təlim təşkil olunub. Təlimdə iştirakçılara müsahibənin strukturu, keçirilmə qaydaları, namizədin qiymətləndirilmə meyarları haqqında ətraflı məlumat verilib, müsahibə prosesi zamanı baş verməsi mümkün olan bəzi fəvqəladə hallar zamanı hansı addımların atılmasının məqsədyönlü olacağı məsələləri müzakirə olunub.

◆ Oktyabrın 10-dan 24-dək 27 avqust tarixində elan edilmiş ümumi müsahibə üçün qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 43 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

◆ Oktyabrın 11-də Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşdirilən “Azərbaycanın dövlət qulluğunda islahatların davam etdirilməsinə dəstək” adlı Tvinning Layihəsi (AZ/15/ENP/OT/40) çərçivəsində Dövlət İmtahan Mərkəzində seminar keçirilib. Seminarın keçirilməsində əsas məqsəd pilot layihənin nəticələrini media vasitəsilə ictimaiyyətə təqdim etmək, eyni zamanda bu nəticələrin dövlət qulluqçuları arasında fikir mübadiləsi aparmaqla təbliğ edilməsi olub. Seminarda, həmçinin dövlət qulluqçularının fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi üzrə proqram təminatını təkmilləşdirmək məqsədilə vahid “İnsan resurslarının idarə olunması - məlumat sistemi”nin yaradılması təklifi də müzakirə olunub.

◆ Oktyabrın 11-dən DİM-də akademik ingilis dili (PTE Academic) və müxtəlif sahələr üzrə “Pearson Vue” test provayderi tərəfindən təqdim edilən imtahanların keçiriləcəyi mərkəz fəaliyyətə başlayıb.

◆ Oktyabrın 15-dən noyabrın 15-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün (B növü) müsahibənin müsahibə mərhələsi üzrə sənəd qəbulu aparılıb. Müsahibədə iştirak üçün 188 namizəd müraciət edib.

◆ Oktyabrın 16-da “Abituriyent” jurnalının xüsusi buraxılışı olan “Dövlət qulluğu” jurnalının 6-cı sayı nəşr olunub. Jurnalda dövlət qulluğuna qəbul üzrə müsahibəyə - test imtahanı və müsahibə mərhələsinə hazırlaşanlar, eyni zamanda geniş oxucu auditoriyası üçün təhlil xarakterli yazılar, statistik məlumatlar, elmi-metodik və digər bir sıra faydalı məlumatlar verilib.

◆ 17-19 oktyabr tarixlərində Dövlət İmtahan Mərkəzinin Xaçmaz, Şirvan və Lənkəran Regional Bölmələrində 2018/2019-cu tədris ilində ümumtəhsil müəssisələrinin şagirdləri haqqında məlumatların “Şagird-məzun” dövlət elektron məlumat sisteminə daxil edilməsi və yekun qiymətləndirmənin aparılması ilə əlaqədar yerinə yetiriləcək işlərlə bağlı seminarlar keçirilib. Seminarlarda DİM əməkdaşları tərəfindən şəhər (rayon) təhsil şöbələrinin və ümumtəhsil müəssisələrinin əlaqələndiricilərinə buraxılış imtahanlarındakı yeniliklər və bu yeniliklərlə əlaqədar “Şagird-məzun” sisteminə edilmiş dəyişikliklər üzrə ətraflı izahat verilib.

◆ Oktyabrın 18-də Dövlət İmtahan Mərkəzində “Dövlət qulluğu vəzifələrinin tutulması məqsədilə müsahibənin keçirilmə qaydaları” mövzusunda növbəti təlim keçirilib. Təlim müsahibə üçün xarakterik olan xüsusiyyətlər, müsahibəyə hazırlıq, namizədin vəzifəyə uyğunluğunun qiymətləndirmə meyarları və digər mövzuları əhatə edib.

◆ 19-20 oktyabrda Düşənbə şəhərində “Təhsilin müxtəlif səviyyələrində keyfiyyətin qiymətləndirilməsi” mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilib. Konfransda əsas etibarilə təhsilin müxtəlif səviyyələri – məktəbəqədər, orta və ali təhsil üzrə keyfiyyətin qiymətləndirilməsi məsələləri müzakirə olunub. Sessiyalarda təhsilin müxtəlif səviyyələrində qiymətləndirmə zamanı tətbiq olunan alətlər, onların effektivliyi, mövcud olan çətinliklər, yoxlama-ölçmə zamanı müvafiq qiymətləndirmə formasının istifadə olunması və digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Konfransda Azərbaycanı Dövlət İmtahan Mərkəzinin Yoxlama-ölçmə materiallarının işlənməsi şöbəsinin müdiri Natiq Əliyevin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti təmsil edib.

◆ Oktyabrın 20-də “TOEFL IBT” və “PTE ACademic” ingilis dili imtahanları keçirilib. İmtahanlar DİM-in inzibati binasında təlimata uyğun təşkil olunub. İmtahanların gedişi zamanı iştirakçılara bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb.

◆ 22-26 oktyabr tarixlərində Bakı şəhərində və Dövlət İmtahan Mərkəzinin Gəncə, Şəmkir, Şəki, Bərdə, Göyçay Regional Bölmələrində 2018/2019-cu tədris ilində ümumtəhsil müəssisələrinin şagirdləri haqqında məlumatların “Şagird-məzun” dövlət elektron məlumat sisteminə daxil edilməsi və yekun qiymətləndirmənin aparılması ilə əlaqədar yerinə yetiriləcək işlərlə bağlı seminarlar keçirilib. Seminarlarda DİM əməkdaşları tərəfindən şəhər (rayon) təhsil şöbələrinin və ümumtəhsil müəssisələrinin əlaqələndiricilərinə buraxılış imtahanlarındakı yeniliklər və bu yeniliklərlə əlaqədar “Şagird-məzun” sistemində edilmiş dəyişikliklər üzrə ətraflı izahat verilib.

◆ 25 oktyabr tarixində Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyində “Dövlət qulluğunda etik qaydaların tətbiqi məsələləri” mövzusunda təlim keçirilmişdir. Təlimdə Dövlət Energetika Nazirliyinin Aparatında şöbə müdiri, sektor müdiri və inzibati icraçı vəzifələrdə çalışan 30 nəfər dövlət qulluqçusu iştirak etmişdir. Təlim prosesi zamanı iştirakçılara dövlət qulluqçusunun öz vəzifə borcunu qanunvericiliklə müəyyən olunmuş səlahiyyətlər çərçivəsində və peşəkarlıq səviyyəsində necə yerinə yetirməli olduğu, etik davranışı və öz peşəkar fəaliyyəti ilə dövlət orqanlarına və dövlət qulluğuna ictimai etimadın artırılması, dövlət qulluğunda etik qaydaların əhəmiyyəti, etik qaydaların tətbiqi məsələləri haqqında ətraflı məlumat verilmiş, dövlət qulluğunda dürüstlük, etik dilemmalar, onların həlli yolları, düzgün davranış, dövlət qulluqçusunun əməl etməli olduğu əsas etik prinsiplər, etik davranış qaydalarına əməl olunmasına nəzarət və s. məsələlər müzakirə olunub.

◆ Oktyabrın 28-də yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) üzrə 2019-cu ilin qəbul imtahanı modelinə uyğun sınaq imtahanı keçirilib. İmtahanların idarə olunması üçün DİM-də operativ qərargah fəaliyyət göstərən, gün ərzində imtahan mərkəzləri ilə müntəzəm əlaqə saxlanılıb və imtahan prosesinin gedişinə nəzarət olunub. İmtahan iştirakçılarının öz bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirmələri üçün imtahan mərkəzlərində zəruri şərait yaradılıb.

◆ Oktyabr 28-də dövlət qulluğunda inzibati vəzifələrin B növünə (inzibati icraçı vəzifələr) aid olan BA və BB qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə dövlət qulluğuna qəbul üçün test imtahanı keçirilib. İmtahan təlimata uyğun olaraq kağız daşıyıcılar vasitəsilə 3 saat müddətində aparılıb və namizədlərə biliklərini nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb. İmtahanda iştirak etmək üçün qeydiyyatdan keçmiş 1456 namizəddən 15 nəfər imtahana gəlməyib, ümumilikdə 667 namizəd tələb olunan müsabiqə şərtlərini ödəyərək uğur qazanıb.

◆ Oktyabrın 29-dan noyabrın 23-dək dövlət qulluğunda inzibati vəzifələrin A növünə (inzibati rəhbər (idarəetmə) vəzifələr) aid olan AA, AB və AC qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə dövlət qulluğuna qəbul üçün test imtahanına elektron qeydiyyat aparılıb.

◆ Oktyabrın 31-dən dekabrın 6-dək 17 sentyabr tarixində elan edilmiş dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 322 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

◆ 3, 5, 8, 13 və 17 noyabr tarixlərində müvafiq olaraq Gəncədə, Şəkidə, Lənkəranda, Naxçıvanda, Bakıda “Dövlət İmtahan Mərkəzinin fəaliyyəti: İmtahanlara dövlət və ictimai nəzarətin vəhdəti” mövzusunda konfranslar keçirilib. Konfransların keçirilməsində əsas məqsəd DİM-in fəaliyyəti ilə tanışlıq, 2019-cu ildə keçiriləcək qəbul və buraxılış imtahanlarının modelləri, Mərkəzin həyata keçirdiyi tələbə qəbulu, dövlət qulluğuna qəbul və digər kampaniyaların idarə olunmasında dövlət, ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirakı haqqında məlumat verməkdir. Konfransda ali təhsil müəssisələrinin rektorları, müxtəlif dövlət qurumları, təşkilat və səfirliklərin nümayəndələri, təhsil ekspertləri, DİM-in imtahanlarında iştirak edən nəzarətçi-müəllimlər, imtahan rəhbərləri, ictimai şura üzvləri, qeyri-hökumət təşkilatları nümayəndələri və KİV təmsilçiləri iştirak ediblər. Tədbirin sonunda Mərkəz tərəfindən keçirilən imtahanlarda fərqlənmiş imtahan rəhbəri, nəzarətçi-müəllimlər mükafatlandırılıb və onlar “Fəxri fərmanla” təltif edilib.

◆ Noyabrın 2-dən dekabrın 2-dək dövlət qulluğu vəzifələri üzrə ümumi müsahibə elan edilib. Ümumi müsahibə üçün 21 namizəd müraciət edib.

◆ Noyabrın 3-də Xaçmaz şəhərində Azərbaycan dili, coğrafiya, tarix, riyaziyyat, ingilis dili, biologiya, rus dili və kimya fənlərindən yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) üzrə qiymətləndirmə tapşırıqlarının hazırlanması və onların meyarlar əsasında yoxlanılmasına (marker) dair hazırlıq kursları təşkil edilib.

◆ Abşeron, Xızı və Sumqayıt şəhərlərində 2018/2019-cu tədris ilində ümumtəhsil müəssisələrinin şagirdləri haqqında məlumatların “Şagird-məzun” dövlət elektron məlumat sisteminə daxil edilməsinin başlanması ilə əlaqədar olaraq seminar keçirilib. Seminarlarda DİM əməkdaşları tərəfindən şəhər (rayon) təhsil şöbələrinin və ümumtəhsil müəssisələrinin əlaqələndiricilərinə “Şagird-məzun” dövlət elektron məlumat sisteminin iş prinsipi haqqında geniş məlumat verilib. Ötən ildə məlumatların sistemə daxil edilməsi ilə bağlı yol verilən nöqsanlar seminar iştirakçılarının diqqətinə çatdırılıb.

◆ Noyabrın 5-dən dekabrın 5-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün (B növü) müsahibənin müsahibə mərhələsi üzrə sənəd qəbulu aparılıb. Müsahibədə iştirak üçün 927 namizəd müraciət edib.

◆ Noyabrın 5-də Dövlət İmtahan Mərkəzinin və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondunun birgə əməkdaşlığı çərçivəsində Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində 15 noyabr 2018-ci il tarixdə “Dövlət qulluğunun əsas vəzifələri və prinsipləri” mövzusunda maarifləndirici tədbir keçirilib.

◆ Noyabrın 5-də oktyabrın 28-də keçirilmiş sınaq imtahanının nəticələri elan edilib. Sınaq imtahanında iştirak etmək üçün qeydiyyatdan keçmiş 6600 abituriyentdən 66 nəfəri imtahana gəlməyib.

◆ Noyabrın 5-də “Abituriyent” jurnalının “Ümumi (9 illik) orta təhsil səviyyəsi üzrə xüsusi buraxılış”ı və “Tam (11 illik) orta təhsil səviyyəsi üzrə xüsusi buraxılış”ı Azərbaycan və rus dillərində nəşr edilib. “Ümumi (9 illik) orta təhsil səviyyəsi üzrə xüsusi buraxılış”da (9 illik) orta təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanı üçün fənlər üzrə alt standartlar, proqramlar, hər iki mərhələ üzrə tapşırıq nümunələri və qiymətləndirmə meyarları, ümumi orta təhsil səviyyəsində yeni təhsil proqramları (kurikulumları) üzrə təhsilənlərin biliyinin yekun qiymətləndirilməsi (attestasiyası) modeli dərc olunub. “Tam (11 illik) orta təhsil səviyyəsi üzrə xüsusi buraxılış”da isə 11 illik orta təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanı üçün fənlər üzrə alt standartlar, proqramlar, tapşırıq nümunələri və qiymətləndirmə meyarları, tam orta təhsil səviyyəsində yeni təhsil proqramları (kurikulumları) üzrə təhsilənlərin biliyinin yekun qiymətləndirilməsi (attestasiyası) və ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanının 2019-cu ildə tətbiqi nəzərdə tutulan modelləri çap olunub.

◆ Noyabrın 5-dən dekabrın 5-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün (A növü) müsahibənin müsahibə mərhələsi üzrə sənəd qəbulu aparılıb. Müsahibədə iştirak üçün 14 namizəd müraciət edib.

◆ Noyabrın 8-də 17 sentyabr tarixində elan edilmiş dövlət qulluğuna qəbul üçün müsahibənin müsahibə mərhələsi üzrə qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 2 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

◆ 7-10 noyabr tarixlərində DİM Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadənin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti 2018-ci il Niderland Krallığının Arnhem və Nijmegen şəhərlərində keçirilən Təhsilin Qiymətləndirilməsi üzrə Avropa Assosiasiyasının (AEA-Europe) 19-cu illik konfransında iştirak edib. Konfransın təşkilatçılığını dünyada qiymətləndirmə sahəsinin inkişafına uzun müddət töhfə verən və DİM (əvvəlki TQDK) ilə də davamlı olaraq elmi-metodiki əməkdaşlıq edən CİTO (Təhsildə Ölçmə İnstitutu) təşkilatı edib. Tədbirin partnyor təşkilatlarından biri də Dövlət İmtahan Mərkəzi olub. Konfransda sessiyalar zamanı müxtəlif ölkələri təmsil edən mütəxəssislər tərəfindən təhsil və qiymətləndirmə sahəsində aktual məsələlər ətrafında fikir və təcrübə mübadiləsi aparılıb.

◆ Noyabrın 12-də 2019/2020-ci tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinin magistratura səviyyəsinə xarici dillər (ingilis, alman, fransız və rus dilləri) üzrə qəbul imtahanı ilə əlaqədar elmi-metodik seminar iclası keçirilib. Seminar iclasında 2019/2020-ci tədris ili üçün xarici dillər üzrə magistraturaya qəbul imtahanının proqramlarının layihəsi müzakirə edilmiş, habelə dinləyib-anlama bacarığını yoxlamaq üçün nəzərdə tutulan test bloku üzrə fikir mübadiləsi aparılıb.

◆ Noyabrın 12-dən yanvarın 7-dək 10 yanvar 2019-cu il tarixindən yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) əsasında Azərbaycan dili, rus dili, riyaziyyat, kimya, fizika, biologiya, coğrafiya, tarix və ingilis dili fənlərindən buraxılış və qəbul imtahanlarında istifadəsi planlaşdırılan qiymətləndirmə vasitələrinin hazırlanması və onların meyarlar üzrə yoxlanılmasına dair fəaliyyətə başlayacaq hazırlıq kurslarına qeydiyyat aparılıb.

◆ Noyabrın 12-dən 20-dək 1 oktyabr tarixində elan edilmiş ümumi müsahibə üçün qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 34 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

◆ Noyabrın 13-də Dövlət İmtahan Mərkəzində 2019 - 2020-ci tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinin magistratura səviyyəsinə informatika üzrə qəbul imtahanı ilə əlaqədar elmi-metodik seminar keçirilib. Seminar iclasında müxtəlif ali təhsil müəssisələrini təmsil edən mütəxəssislər iştirak etmişlər. Seminarda informatika üzrə magistraturaya qəbul imtahanının proqramı müzakirə olunub.

◆ Noyabrın 14-də Dövlət İmtahan Mərkəzində 2019 - 2020-ci tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinin magistratura səviyyəsinə qəbul imtahanında ümumi intellekt səviyyəsinin (məntiqi təfəkkürün) yoxlanılması üzrə test bloku ilə əlaqədar elmi-metodik seminar keçirilib. Seminarda ümumi intellekt səviyyəsinin (məntiqi təfəkkürün) yoxlanılması üzrə qəbul imtahanı proqramı və test tapşırığı nümunələri müzakirə olunub.

◆ Noyabrın 14-də Azərbaycan Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq problemləri üzrə Dövlət Komitəsində "Dövlət qulluğunda etik qaydaların tətbiqi məsələləri" mövzusunda təlim keçirilib. Təlim prosesi zamanı iştirakçılara dövlət qulluqçusunun öz vəzifə borcunu qanunvericiliklə müəyyən olunmuş səlahiyyətlər çərçivəsində və peşəkarlıq səviyyəsində necə yerinə yetirməsi, subyektiv amillərə əsaslanaraq hər hansı şəxs və ya şəxslər qrupunun üstünlüyünə və ya belə üstünlüyün əldə edilməsi üçün şəraitin yaradılmasına yol verilməməsi və dövlət orqanlarında korrupsiyanın və dövlət qulluqçularının fəaliyyətində maraqların toqquşmasının qarşısının alınması, etik davranışı və öz peşəkar fəaliyyəti ilə dövlət orqanlarına və dövlət qulluğuna ictimai etimadın artırılması, dövlət qulluğunda etik qaydaların əhəmiyyəti, etik qaydaların tətbiqi məsələləri haqqında ətraflı məlumat verilib.

◆ Noyabrın 15-də Dövlət İmtahan Mərkəzində 2019/2020-ci tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinin xüsusi qabiliyyət tələb edən musiqi sənəti istiqamətli ixtisaslarına qəbul imtahanları ilə əlaqədar elmi-metodik seminarların yekun iclası keçirilib. Seminarda müxtəlif ali təhsil müəssisələrini təmsil edən mütəxəssislər iştirak edib. Seminar iclasında 2019/ 2020-ci tədris ili üçün xüsusi qabiliyyət tələb edən musiqi sənəti istiqamətli ixtisaslar üzrə bakalavriat səviyyəsinə qəbul imtahanlarının müsabiqə şərtləri və proqram tələbləri müzakirə edilib.

◆ Noyabrın 16-da DİM Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə şəhər və rayonlarda vətəndaşların dövlət qurumlarının, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri tərəfindən qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq Xızı rayonunda vətəndaşları qəbul edib. Qəbulda Xızı rayonunun sakinləri ilə yanaşı Sumqayıt, Abşeron, Siyəzən rayonlarının sakinləri və bu rayonlarda məskunlaşmış qaçqın və məcburi köçkünlər iştirak ediblər. Görüşdə, əsasən, 2019-cu ildə tətbiqi nəzərdə tutulan ümumi təhsil pilləsində təhsilə alanların yekun qiymətləndirilməsi (buraxılış) imtahanlarının və ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarının modeli, əvvəlki illərin məzunlarının ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbulu, dövlət qulluğuna qəbul, vakant dövlət qulluğu vəzifələri, namizədlərlə müsahibələrin keçirilməsi və s. məsələlərlə əlaqədar DİM Direktorlar Şurasının sədrinə müraciətlər edilib.

◆ Noyabrın 16-da Dövlət İmtahan Mərkəzində 2019/2020-ci tədris ili üçün xüsusi qabiliyyət tələb edən Teatr, kino və xoreoqrafiya sənəti istiqaməti üzrə ali təhsil müəssisələrinin magistratura (69-cu proqram üzrə) səviyyəsinin ixtisaslaşmalarına və bakalavriat səviyyəsinin ixtisaslarına qəbul imtahanları ilə əlaqədar elmi-metodiki seminar keçirilib. Seminarda 2018/2019-cu tədris ili üçün keçirilmiş imtahanlarda "Teatr, kino və xoreoqrafiya sənəti" istiqaməti üzrə qəbulun nəticələri müzakirə edilmiş, qarşıya çıxan məsələlər barəsində təkliflər irəli sürülüb. İclasda ali təhsil müəssisələrinin magistratura səviyyəsinin "aktyor sənəti (sahələr üzrə)", "rejissorluq (sahələr üzrə)", "operator sənəti (sahələr üzrə)" ixtisaslaşmaları (69-cu proqram) üzrə 2018/2019-cu tədris ilində qəbul edilmiş proqramlar müzakirə olunub.

◆ 16-17 noyabrda Azərbaycan Müəllim İnkişafı Mərkəzi (AMİM) tərəfindən keçirilən “Öyrənmənin qiymətləndirilməsi” mövzusunda III Beynəlxalq Təlim Konfransında, həmçinin 18 noyabr tarixində baş tutmuş konfrans sonrası “Master klass” seminarlarında DİM-in əməkdaşları Vəli Hüseyn, Xətayi Məmmədov, Aynur Bayramlı, Könül Həsənova, Aytən Məcidova, Ayşən Ağayeva iştirak edib. Bu ilki konfransın mövzusu öyrənmənin qiymətləndirilməsi olub. DİM-nin əməkdaşları qiymətləndirmənin əsas prinsipləri və formativ qiymətləndirmənin mahiyyəti haqqında məlumat əldə ediblər. Həmçinin, əməkdaşlar öyrənmənin məqsədinin və uğur meyarlarının müəyyən edilməsi ilə bağlı maraqlı məşğələlərdə iştirak ediblər.

◆ 7 və 17 noyabr tarixlərində dövlət qulluğuna qəbul olmaq istəyən şəxslərin müsabiqənin test imtahanı mərhələsinə daha da səmərəli hazırlaşmalarına kömək məqsədilə AA, AB, AC, BA, BB qrupları üzrə növbəti sınaq imtahanları keçirilib.

◆ Noyabrın 17-də Dövlət İmtahan Mərkəzi Ədliyyə Nazirliyi ilə birgə notariat fəaliyyəti ilə məşğul olmaq məqsədilə şəhadətnamə almaq istəyən namizədlər üçün test imtahanı keçirib. İmtahanda iştirak etmək üçün 75 namizəd qeydiyyatdan keçib. 1 namizəd imtahana gəlməyib. 24 namizəd müsabiqə şərtini ödəyərək – 55 və daha yüksək bal toplayaraq ikinci mərhələyə – müsahibəyə buraxılıb.

◆ Noyabrın 17-də “PTE Academic” ingilis dili imtahanı keçirilib. İmtahan DİM-in inzibati binasında təlimata uyğun təşkil olunub. İmtahanın gedişi zamanı iştirakçılara bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb.

◆ Noyabrın 20-də “Vəzifələrin İdarəedilməsi Sisteminin aparılması qaydaları” mövzusunda təlim keçirilmişdir. Dövlət İmtahan Mərkəzində keçirilən təlimdə Azərbaycan Respublikası Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin rəhbər vəzifəli şəxsləri iştirak ediblər.

◆ Noyabrın 22-də 2019/2020-ci tədris ili üçün tam (11 illik) və ümumi (9 illik) orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinin xüsusi qabiliyyət tələb edən musiqi sənəti istiqamətli ixtisaslarına qəbul imtahanları ilə əlaqədar elmi-metodik seminar keçirilib. Seminar iclasında 2019/2020-ci tədris ili üçün xüsusi qabiliyyət tələb edən musiqi sənəti istiqamətli ixtisaslar üzrə kolleclərə qəbul imtahanlarının müsabiqə şərtləri və proqram tələbləri müzakirə edilib.

◆ Noyabr 22-də Dövlət İmtahan Mərkəzində “Vəzifələrin İdarəedilməsi Sisteminin aparılması qaydaları” mövzusunda təlim keçirilib. Təlim prosesində dövlət qulluğu vəzifələri üzrə vəzifə təlimatlarının və müsahibə proqramlarının qanunvericiliyin tələblərinə uyğun hazırlanması və müvafiq məlumatların elektron sistemə daxil edilməsi, dövlət orqanları tərəfindən müsahibə elan edilməsi nəzərdə tutulan vakant dövlət qulluğu vəzifələrinin “Vəzifələrin İdarəedilməsi Sistemi” vasitəsilə Mərkəzə təqdim edilməsi, müsahibədə iştirak etmək istəyən şəxslərin müraciətinin və müsahibədə iştirak üçün tələb olunan sənədlərin internet portalı vasitəsilə dövlət orqanlarına təqdim olunması prosesi barədə ətraflı məlumat verilib.

◆ Noyabrın 22-də Pearson təşkilatının nümayəndəsi tərəfindən ingilis dili müəllimlərinin peşəkar inkişafına yönəlmiş “PTE Academic” ingilis dili imtahanı ilə bağlı treninq keçirilib. DİM-in inzibati binasında keçirilən treninqdə Dövlət İmtahan Mərkəzinin ekspert qrupu və bu imtahana hazırlığın tədrisində maraqlı olan 20-yə yaxın müəllim cəlb olunub. Treninqdə imtahanın test formatı, Pearson avtomatlaşdırılmış qiymətləndirmə sistemi və imtahanın tanınması haqqında məlumat verilib.

◆ Noyabrın 23-də Dövlət İmtahan Mərkəzində 2019/2020-ci tədris ili üçün xüsusi qabiliyyət tələb edən “Bədən tərbiyəsi və idman” istiqaməti üzrə elmi-metodiki seminar keçirilib. İclasda bu ixtisaslar üzrə qabiliyyət imtahanlarının mövcud qiymətləndirilmə meyarları müzakirə olunub.

◆ Noyabrın 24-də Biləsuvar şəhərində Azərbaycan dili, riyaziyyat, kimya, fizika, biologiya, tarix və coğrafiya fənlərindən yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) üzrə qiymətləndirmə tapşırıqlarının hazırlanması və onların meyarlar əsasında yoxlanılmasına (marker) dair hazırlıq kursları təşkil edilib.

◆ Noyabrın 24-də dövlət qulluğunda inzibati vəzifələrin A növünə (inzibati rəhbər vəzifələr) aid olan AA, AB və AC qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə dövlət qulluğuna qəbul üçün test imtahanı keçirilib. İmtahan kompüter vasitəsilə təlimata uyğun olaraq 3 saat müddətində keçirilib və namizədlərə biliklərini nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb. İmtahanda 58 namizəd iştirak edib. Ümumilikdə, 24 namizəd tələb olunan müsabiqə şərtlərini ödəyərək uğur qazanıb.

◆ Noyabrın 26-dan dekabrın 13-dək inzibati dövlət qulluğu vəzifələrinin B növünə (inzibati icraçı vəzifələr) aid olan BA və BB qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə 23 dekabrda keçiriləcək test imtahanına elektron qeydiyyat aparılıb.

◆ Noyabrın 27-də 2019/2020-ci tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinin magistratura səviyyəsinə informatika üzrə qəbul imtahanı ilə əlaqədar növbəti elmi-metodik seminar keçirilib. Seminarda magistraturaya 2019/2020-ci tədris ili üçün qəbul imtahanına hazırlaşan bakalavrlara kömək məqsədi ilə “Magistr” jurnalının 2019-cu il tarixli 2-ci nömrəsində çap olunacaq informatika üzrə bilikləri yoxlayan test tapşırığı nümunələri müzakirə olunub.

◆ 27-29 noyabr tarixlərində Dövlət İmtahan Mərkəzinin əməkdaşları litvalı ekspert tərəfindən dövlət qulluğuna qəbulda səriştələrin yoxlanılması üzrə situasiya yönümlü qiymətləndirmə alətlərinin hazırlanması istiqamətində təlimlərdə iştirak edib. Təlimlər Dövlət İmtahan Mərkəzində keçirilib.

◆ Noyabrın 27-dən dekabrın 27-dək dövlət qulluğuna qəbul üçün (A və B növü) müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə sənəd qəbulu aparılıb.

◆ Noyabrın 27-dən dekabrın 27-dək dövlət qulluğu vəzifələrinə qəbul üzrə ümumi müsahibə elan edilib. Ümumi müsahibə üçün 182 namizəd müraciət edib.

◆ Noyabrın 28-də Dövlət İmtahan Mərkəzinin əməkdaşları tərəfindən “Dövlət qulluğu vəzifələrinin tutulması məqsədilə müsahibənin keçirilmə qaydaları” mövzusunda təlim təşkil olunub. Təlimdə Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin 9 nəfər əməkdaşı iştirak edib.

◆ Noyabrın 29-da Dövlət İmtahan Mərkəzində 2019/2020-ci tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinin magistratura səviyyəsinə xarici dillər üzrə qəbul imtahanı ilə əlaqədar növbəti elmi-metodik seminar keçirilib. Seminarda magistraturaya 2019/2020-ci tədris ili üçün qəbul imtahanına hazırlaşan bakalavrlara kömək məqsədi ilə “Magistr” jurnalının 2019-cu il tarixli 2-ci nömrəsində çap olunacaq xarici dillər üzrə bilikləri yoxlayan test tapşırığı nümunələri müzakirə olunub.

◆ Noyabrın 30-da Aİ tərəfindən maliyyələşən “Azərbaycanın dövlət qulluğunda islahatların davam etdirilməsinə dəstək” adlı Tvinning Layihəsinin (AZ/15/ENP/OT/40) Rəhbər Komitəsinin 8-ci iclası keçirilib. İclasın əsas müzakirə mövzusu Layihənin 8-ci trimesteri dövründə (01 Avqust–31 Oktyabr 2018-ci il) nail olduğu əsas nəticələr və layihənin həyata keçirilməsi zamanı yaranmış çətinliklər olub.

◆ Dekabrın 1-də növbəti SAT imtahanları (SAT, SAT Subject and SAT with Essay) keçirilib. İmtahanlar DİM-in inzibati binasında təşkil olunmaqla təlimata təşkil olunub. İmtahanlarda 37 nəfər iştirak edib. İmtahanların gedişi zamanı iştirakçılara bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb.

◆ Dekabrın 2-də Şirvan şəhərində Azərbaycan dili, coğrafiya, tarix, riyaziyyat, biologiya, fizika və kimya fənlərindən yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) üzrə qiymətləndirmə tapşırıqlarının hazırlanması və onların meyarlar əsasında yoxlanılmasına (marker) dair hazırlıq kursları təşkil edilib.

◆ 3-7 dekabrda Dövlət İmtahan Mərkəzinin bir qrup əməkdaşı Litvanın dövlət qulluğuna qəbulda səriştələrin yoxlanılması üzrə situasiya yönümlü qiymətləndirmə alətlərinin hazırlanması və tədbiqinin praktiki tərəflərinin öyrənilməsi məqsədilə Vilnusunda təlim səfərində iştirak edir. Təlim Avropa İttifaqının Tvinning aləti çərçivəsində maliyyələşdirilən “Azərbaycan dövlət qulluğu sistemində islahatların davam etdirilməsinə dəstək” layihəsi çərçivəsində Litva Respublikasının Dövlət qulluğu Departamenti, Litva Respublikasının Hökumət Katibliyi və Avropa Sosial Fondunun Agentliyi tərəfindən təşkil olunub.

◆ 5 və 15 dekabr tarixlərində dövlət qulluğuna qəbul olmaq istəyən şəxslərin müsabiqənin test imtahanı mərhələsinə daha da səmərəli hazırlaşmalarına kömək məqsədilə AA, AB, AC, BA, BB qrupları üzrə növbəti sınaq imtahanları keçirilib.

◆ Dekabrın 6-dan 17-dək 15 oktyabr tarixində elan edilmiş dövlət qulluğuna qəbul üçün müsabiqənin müsahibə mərhələsi üzrə qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 32 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

◆ Dekabrın 6-da “Dövlət qulluğuna qəbul üzrə müsabiqəyə hazırlaşanlar üçün təlimat” adlı metodik vəsait nəşr olunub. Metodik vəsait dövlət qulluğuna qəbul üzrə müsabiqəyə hazırlaşanlar və ictimaiyyətin bu sahə ilə maraqlanan təbəqəsi üçün nəzərdə tutulmuşdur.

◆ Dekabrın 6-da Dövlət İmtahan Mərkəzinin əməkdaşları tərəfindən “Dövlət qulluğu vəzifələrinin tutulması məqsədilə müsahibənin keçirilmə qaydaları” mövzusunda təlim təşkil olunmuşdur. Təlimdə Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi və Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin əməkdaşları iştirak edib.

◆ Dekabrın 6-da Ukraynanın Dövlət Qulluğu üzrə Milli Agentliyinin təşkilatçılığı ilə “Qiymət strategiyası – strateji planlaşdırma prosesinin tərkib hissəsi kimi” mövzusunda seminar təşkil olunub. Tədbir Avropa İttifaqının Şərq Tərəfdaşlığı (ŞT) Proqramının “Demokratiya, yaxşı idarəçilik və sabitlik” Platformasının Dövlət İdarəçiliyi İslahatları Paneli çərçivəsində Ukraynanın paytaxtı Kiyev şəhərində təşkil olunub. Seminarın keçirilməsində əsas məqsəd dövlət idarəçiliyi istiqamətində qanunvericilik bazasının yaradılması və genişləndirilməsi, normativ aktların, dövlət proqramlarının, strategiyaların icrasının maliyyələşdirilməsi üzrə Avropa İttifaqına və ŞT-na üzv ölkələrin təcrübəsinin öyrənilməsindən və bu istiqamətdə digər məsələlərin müzakirə edilməsindən ibarət olub.

◆ Dekabrın 6-da DİM Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə şəhər və rayonlarda vətəndaşların dövlət qurumlarının, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri tərəfindən qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq Gəncə şəhərində vətəndaşları qəbul edib. Qəbulda Gəncə şəhərinin sakinləri ilə yanaşı Göygöl, Samux, Daşkəsən, Gədəbəy rayonlarının sakinləri və bu rayonlarda məskunlaşmış qaçqın və məcburi köçkünlər iştirak ediblər. Görüşdə, əsasən, 2019-cu ildə tətbiqi nəzərdə tutulan ümumi təhsil pilləsində təhsilalanların yekun qiymətləndirilməsi (buraxılış) imtahanlarının və ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarının modeli, əvvəlki illərin məzunlarının ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbulu, dövlət qulluğuna qəbul, vakant dövlət qulluğu vəzifələri, namizədlərlə müsahibələrin keçirilməsi və s. məsələlərlə əlaqədar DİM Direktorlar Şurasının sədrinə müraciətlər edilib.

◆ Dekabrın 8-də Gəncə şəhərində Azərbaycan dili, riyaziyyat, ingilis dili, rus dili, fizika, kimya, biologiya, tarix və coğrafiya fənlərindən yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) üzrə qiymətləndirmə tapşırıqlarının hazırlanması və onların meyarlar əsasında yoxlanılmasına (marker) dair hazırlıq kursları təşkil edib.

◆ Dekabr 12-də Dövlət İmtahan Mərkəzində fizika fənni üzrə növbəti elmi-metodiki seminar keçirilib. Daha sonra gündəlikdə duran məsələnin – 18 iyul 2018-ci ildə ali təhsil müəssisələrinə IV ixtisas qrupu üzrə qəbul imtahanında istifadə edilmiş test tapşırıqlarının elmi-metodiki baxımdan müzakirəsi aparılıb. Seminarda iştirak edən Bakı və Sumqayıt şəhərlərinin orta və ali təhsil müəssisələrinin müəllimləri, metodistlər gündəlik məsələ ilə bağlı fikirlərini bildiriblər.

◆ Dekabrın 12-də Dövlət İmtahan Mərkəzində ulu öndər, Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin vəfatının 15-ci ildönümü ilə bağlı anım mərasimi keçirilib. Mərasimdən öncə ulu öndərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunmuşdur. Tədbirdə çıxış edən kollektivin üzvləri ümummilli liderimizin keçdiyi şərəfli həyat yolundan və fəaliyyətindən geniş söz açmışlar. Tədbirin sonunda dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətindən bəhs edən film nümayiş olunub.

◆ Dekabrın 13-də Dövlət İmtahan Mərkəzinin və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondunun birgə əməkdaşlığı çərçivəsində Azərbaycan Texniki Universitetində “Dövlət qulluğunun əsas vəzifələri və prinsipləri” mövzusunda maarifləndirici tədbir keçirilib.

◆ Dekabrın 14-dən 18-dək 2 noyabr tarixində elan edilmiş ümumi müsahibə üçün qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 5 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

◆ Dekabrın 15-də Göyçay rayonunda Azərbaycan dili, riyaziyyat, tarix, ingilis dili və biologiya fənlərindən yeni təhsil proqramları (kurikulumlar) üzrə qiymətləndirmə tapşırıqlarının hazırlanması və onların meyarlar əsasında yoxlanılmasına (marker) dair hazırlıq kursları təşkil edilib.

◆ Dekabrın 15-də növbəti TOEFL imtahanı keçirilib. İmtahan DİM-in inzibati binasında təlimata uyğun təşkil olunub. İmtahanda 4 nəfər iştirak edib və imtahanın gedişi zamanı iştirakçılara bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb.

◆ 17 dekabr 2018-ci ildən 28 yanvar 2019-cü ilədək 5 noyabr tarixində elan edilmiş müsabiqənin müsahibə mərhələsi üçün qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib.

♦ Dekabrın 18-dən 21-dək 5 noyabr tarixində elan edilmiş müsabiqənin müsahibə mərhələsi üçün qeydiyyatdan keçmiş namizədlərlə müsahibələr keçirilib. Müsahibədə iştirak edən namizədlərdən 3 nəfər vəzifəyə uyğun bilinib.

♦ Dekabrın 18-də dövlət qulluğuna qəbul üzrə müsabiqənin test imtahanı mərhələsi ilə bağlı elmi-metodiki seminar keçirilib. Seminarda Dövlət qulluğuna qəbul üzrə müsabiqənin test imtahanı mərhələsində yoxlanılan bilik sahələri üzrə ekspert kimi cəlb olunmuş mütəxəssislər iştirak edib.

♦ Dekabrın 20-də Dövlət İmtahan Mərkəzində Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşdirilən “Azərbaycanın dövlət qulluğunda islahatların davam etdirilməsinə dəstək” AZ/15/ENP/OT/40 layihəsi çərçivəsində görüş baş tutub. Seminarın keçirilməsinin əsas məqsədi layihə ekspertləri tərəfindən Azərbaycanda dövlət qulluqçularının əmək haqqı sistemi ilə bağlı təkliflərinin müzakirəsi, həmçinin ölkədə mövcud əmək haqqı sisteminin üstünlükləri və çatışmayan cəhətləri barəsində danışıqlar aparmaq olub.

♦ Dekabrın 20-də Dövlət İmtahan Mərkəzində DİM-in fəaliyyəti ilə əlaqədar ilin yekunlarına dair tədbir keçirilmişdir. Tədbirdə Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə çıxış edərək il ərzində Mərkəzin qarşısında duran vəzifələrin həyata keçirilməsindən, əldə olunan nailiyyətlərdən, tətbiq olunan yeniliklərdən, qarşıya çıxan çətinliklərdən danışmışdır.

♦ Dekabrın 21-də DİM Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Hərbi Akademiyasının magistratura səviyyəsinə qəbul imtahanının I mərhələsini keçirib. İmtahan prosesi təlimata uyğun şəkildə keçirilib, namizədlərin öz bilik səviyyələrini nümayiş etdirmələri üçün zəruri şərait yaradılıb. İmtahanda iştirak etmək üçün 71 namizəd qeydiyyatdan keçib. Onlardan 1 nəfər imtahana gəlməyib.

♦ Dekabrın 23-də Dövlət İmtahan Mərkəzi Vəkillər Kollegiyası ilə birgə Vəkillər Kollegiyasına üzv olmaq istəyən namizədlər üçün test imtahanı keçirib. İmtahan saat 10.00-da başlayıb və 3 saat davam edib. İmtahan kompüterlər vasitəsilə elektron qaydada aparılıb. Namizədlər imtahanı bitirdikdən dərhal sonra onlara nəticələri haqqında arayış təqdim olunub. İmtahanda iştirak etmək üçün 150 namizəd qeydiyyatdan keçib. 12 namizəd imtahana gəlməyib. İmtahanda iştirak edən 138 namizəddən 106 nəfər müsabiqə şərtini ödəyərək – 60 və daha yüksək bal toplayaraq ikinci mərhələyə – müsahibəyə buraxılıb.

♦ Dekabrın 23-də dövlət qulluğunda inzibati vəzifələrin B növünə (inzibati icraçı vəzifələr) aid olan BA və BB qruplarına uyğun olan vəzifələr üzrə dövlət qulluğuna qəbul üçün test imtahanı keçirilib. İmtahanda iştirak etmək üçün qeydiyyatdan keçmiş 1848 namizəddən 28 nəfər imtahana gəlməyib. Ümumilikdə 475 namizəd tələb olunan müsabiqə şərtlərini ödəyərək uğur qazanıb.

SUMMARY

(12th Issue of “Abiturient” Journal)

The State Examination Centre (hereafter - SEC or Centre) presents a summarized report of its Action Plan implemented in the academic year 2018-2019 in the Republic of Azerbaijan. The summary consists of the information on the administration of all examinations conducted by the SEC, overview of instructions provided for the applicants and content/item experts, set of procedures applied in the admission process - entrance requirements, detailed descriptions of the admission programmes for undergraduate (including specialities requiring aptitude), graduate and residency levels. Separate paragraphs highlight school-leaving examinations, consecutive regional meetings with the public held within the country, development of new test items and their evaluation criteria and international partnerships maintained by the SEC.

Testing and Admissions Undergraduate Education (including specialities requiring aptitude assessment exam)

From the beginning of each year up to the end of admission campaign, the SEC publishes a set of consecutive issues of “Abiturient” journal which provide the public with:

1. a detailed description of admission programmes¹ for admission to undergraduate level programmes of the higher education institutions of the Republic of Azerbaijan including programmes for admission to selective state-led schools²;
2. calls for applications, instructions on online registration for examinations and admission separately;
3. the list of undergraduate degree programmes in public and private higher schools functioning in the country³;
4. procedures and requirements of the standardized examinations and unified admissions including:
samples of test items (multiple-choice and open-ended) of all levels of difficulty, used at the admission examinations;
5. a list of responses to frequently asked questions about application, admission and examinations, including:
 - correct answers, scoring tables and reports on all applicants' scores;
 - reports on cut scores and the names of all the admitted applicants for the current academic year;
6. advice for applicants, consultative articles on career planning, including:
 - a platform for high scorers to share their experiences and success stories.

Registration for the exam as well as admission to higher education institutions and specialized secondary education institutions was carried out online, which simplified not only application procedure, but also prevented the applicants from making common mistakes. In practice, to make online registration system more effective, the SEC joined the state "Entry-Exit and Registration" interagency automated data-search system run by most state institutions. Thus, now the applicants can easily fulfil their “Online Application” in their personal account page in the Internet subject to the identification requirements specified by the state identification detector and submit it within the time frame set by the SEC.

The overall content of the application was published and presented to the public in the second issue of “Abiturient” journal in 2018.

To support the applicants favouring specialities requiring special aptitude, the SEC issued such publications as “Fine Arts”, “Music Art”, “Architecture and Design”, “Theatre, Cinema and Choreography”, “Physical Education and Sport”, which contain scientific-methodical assistance⁴. These applicants can find a set of characteristics of aptitudes, requirements for every speciality, admission programmes for aptitude examinations, assessment standards for the members of boards of examiners as well as the guidance for behaviours of applicants and examiners during these exams. Additionally, samples of required tasks, visual reproductions, pictures, tables, norms, etc. are published in the journal for better guidance for this segment of applicants.

¹ Admission programmes for undergraduate education are based on the core curricula of subjects being assessed.

² The state-led schools are the state financed Academies of Security, Defence and other academic institutions of the Republic of Azerbaijan.

³ The list of specialities for admission, the number of enrolment openings and the names of education institutions taking part in the fulfilment of the state order are annually presented as a prognosis.

⁴ A set of methodical procedures which are based on the data analysis produced every year.

The applicants choosing specialities requiring creative abilities were assessed by the Commissions for Aptitude Examinations not only in the capital city of Baku, but also in regions. Those, who passed aptitude exams successfully, gained the right to choose specialities requiring creative abilities.

Specialities meant for admission and the number of the enrolment openings were presented in the fourth issue of “Abiturient” journal. Speciality selection round was held from July 30 to August 13 via Internet.

Scientific-methodical Assistance (for applicants and content/item experts)

To support the applicants to prepare independently for the admission examinations, the SEC carries out series of instructional activities throughout the year. As a result of regularly held professional development seminars conducted at the SEC, scientifically grounded methodic instructions and feedback of councils of experts, a wide range of scientific and methodical materials are developed and presented for the use of applicants online, such as: a) admission programmes of all subjects; b) instructions on how to prepare for the admission exam; c) notes on inaccurate textbook content and themes insufficiently covered in the school textbooks; d) content experts' remarks on different themes covered in the admission programmes and other instructional materials. In addition, a number of test samples and updated versions of testbooks on all examination subjects were published. For example, within the project “Video Lecture”, lectures covering themes of admission programmes, new models of test items and recommendations of experienced experts on different subjects were placed on the SEC's Youtube channel. Furthermore, after the exams, challenging test items were explained and common mistakes made by applicants were analyzed and presented to the public on live TV programs.

Regional branches of the SEC that are functioning in Nakhchivan, Ganja, Shaki, Lankaran, Khachmaz, Goychay, Shirvan, Barda and Shamkir have considerably helped to decentralize the administration of exams as well as the enrichment of instructional seminars. Due to the intensive involvement of the SEC's regional branches in the promotion of the SEC's projects, community of teachers working in regions was engaged not only in the administration of exams, but also contributed to the course of scientific discussions and the development of methodical resources for item writers.

Live broadcast established at the SEC's headquarters connects the regional branches of the SEC with the main building, which provides an opportunity for the SEC to encourage the participation of teachers and experts from regions in the instructional seminars on examination subjects, organized at the central office of the SEC and enables the provision of reflective feedback by the experts involved at grass-roots level.

Content of the examinations

The SEC continues the development of open-ended or constructed-response items in its test development practice and maximizes their application in the examination disciplines. The open-ended test questions do not have answer choices, and examinees have to generate their own answers. A number of such open-ended test samples and their coding on Answer Sheet were illustrated in the 1st issue of “Abiturient” journal. These new models of test items were first pre-tested in the trial examinations held not only in the city of Baku, but also in the regions and only after validation these models were included in the Item Pool. The presentation of samples in distributed journals and the organization of trial examinations help applicants prepare for new test models, carefully instruct and familiarize them with new coding procedures prior to the actual exam. Overall, 195879 applicants were registered to take part in trial examinations. Meanwhile, an online software program was generated and launched by the SEC to let applicants take trial examinations online whenever requested by individuals.

Types of test items

The Centre uses three types of test questions in its exams.

1. Multiple-choice items

Multiple-choice items have been widely used since 1992 on various examinations organized by the State Students Admission Commission (SSAC) and its successor - the SEC. These items consist of a stem and 5 answer options. The examinees are required to choose the correct one or the key among other options.

2. Open-ended or constructed-response items

The SEC (formerly the SSAC) started to apply open-ended questions in admission examinations starting from 2011. These types of questions are presented without any answer choices and the examinees have to find correct answers themselves. Such kind of questions include questions requiring calculation, choice and matching the halves.

Open-ended test items have been included in the test blocks of three subjects within each speciality group. 4 out of 25 test items have been open-ended on these subjects:

- mathematics, physics and chemistry in group I;
- mathematics, geography and native language in group II;
- mathematics, history and native language in group III;
- mathematics, chemistry and biology in group IV.

Application of open-ended test items allows to distinguish applicants with high mathematical and analytical thinking ability and particularly, applicants with better preparation. It also helps to assess applicants' knowledge on four levels: knowledge, comprehension, application and skills.

The format and management of admission examinations

This year, applicants were given the opportunity to take admission examination two times. Applicants who participated in both examinations were able to participate in the speciality selection round with one of the results obtained in the admission examinations. The purpose of this change was to reduce the examination stress and to give the applicants the second chance in case of any emergency.

The SEC held admission examinations on the following dates:

- admission examinations for the applicants in groups II and III were held on May 13 and July 26;
- admission examinations for the applicants in groups I and IV were held on May 20 and July 18;
- admission examinations for admission to the specialized secondary education institutions and admission examinations for group V for the graduates of previous years were held on July 10.
- Those who finished the complete secondary education level in 2018 participated in the competition on the basis of the results of school-leaving examinations.

The SEC conducts the unified admission examinations in the capital city of Baku and in other regions of the country, which ensures the convenience of applicants as well as their parents.

Every required action has been taken together with the Special State Security Service of the Presidential Administration prior to the final check-up of the buildings to prevent exam participants from any insecure circumstances. For instance, this year 11805 teachers from general secondary schools and up to 800 specialists from different state agencies have taken part in examinations as invigilators and examination managers, respectively. Security forces of the Special State Security Service highly secured the overall examination process. Furthermore, support provided by the personnel of the Ministry of Internal Affairs, "Azerbaijan Airlines" Closed Joint Stock Company, the Ministry of Health, the Ministry of Communication and High Technologies and the Ministry of Emergency Situations has immensely contributed to the quality of organizing the examinations.

Sets of events were held not only in Baku, but also in different regions in order to enlighten examination managers and invigilators.

To increase the number of professional examination managers, representatives of Azerbaijan National Academy of Sciences have also been involved as examination managers. Newly involved examination managers go through required seminars, practise the examination regulations and standards in a number of trial examinations being monitored, who, if successful, take part in the actual examinations. During introductory trainings, management of examination process is fully explained to the teachers and educative film on examination technology is demonstrated.

Beginning from November 2017 more than 200 buildings considered for the potential testing centres were inspected, their compliance with the requirements was identified. To exclude any identified shortcomings, national, regional and local state authorities are kept in regular communication. Respectively, updated information on testing centres is entered in the "Database of testing centres". The personnel of the Special State Security Service provide security of testing centres.

Undergraduate Admissions

The SEC has always maintained its focus on introducing the admission rules and the technology of admission examinations to the applicants regularly. Guidelines reflecting information on admission strategies and recommendations about different aspects, approaches and stages of the student admission process have been published. The SEC issued a special publication titled "What should be paid attention to during the speciality selection?" for the applicants of each group in order to help them in the selection of proper and correct speciality. Education forms (on the state order and on paid basis), admission quotas on the competition of Azerbaijani and Russian sectors both separately and together, as well as the information on the distribution of scores of the applicants who gained the right to

participate in the competition were presented in these issues. The SEC published manuals and made them available online for the applicants in order to ensure the applicants' decisiveness while choosing a speciality. With the purpose of assisting the applicants in the selection of a proper speciality, pass scores formed in the admission examinations to higher and specialized secondary education institutions in the previous years were also published in other guidance related aids.

Descriptive statistics

In 2018, 72260 applicants participated in the admission examinations to the higher education institutions in the country. 23.89% of those applicants scored 0-99 points, 22.53% scored 100-199 points, 18.38% scored 200-299 points, 23.55% scored 300-499 points, 11.65% scored 500-700 points. 3128 applicants scored higher than 600 points. The applicants with high scores represent almost all cities and regions including some rural schools of the Republic of Azerbaijan.

The number of the applicants scoring higher than 600 points was as follows in each group:

- 880 applicants in group I;
- 554 applicants in group II;
- 951 applicants in group III;
- 743 applicants in group IV.

Additionally, 29 applicants scored the maximum score of 700 points. Of 29 applicants scoring 700 points, 13 were the applicants of group I, 3 were the applicants of group II, 8 were applicants of group III and 5 were applicants of group IV.

As in the previous years, a number of measures have been implemented to introduce and spread the experience of the young people who scored high points at the admission examinations. A separate issue of the "Abiturient" journal's website was dedicated to them.

Here the SEC presented information on Presidential scholarship grantees, the list of schools they finished, their examination scores, specialities they were admitted to, the results of statistical surveys conducted among applicants, their feedback, suggestions and recommendations for future applicants.

Graduate Education (master degree)

Graduate education (master degree) is the second level of higher education after undergraduate studies and it plays an important role in the process of training of specialists. Graduate education in public and private universities in the Republic of Azerbaijan is financed either by state-provided scholarships or private funding, according to the respective decree of Azerbaijan President "On Application of the New Financing Mechanism within the Higher Education Institutions".

The SEC has continued improvement of content of admission examinations to the graduate education in the current academic year. Graduate degree specializations are grouped into 74 programmes. To guide perspective graduate students through the process of examination and admission, the SEC publishes admission programmes, admission rules and calls for applications, recommendations and tables of specialization choice, test item samples, results of the admission exam, cut scores and other essential materials in the issues of the "Magistr" journal.

Application for admission for graduate education was conducted via Internet. Admission examination was implemented in two stages:

- At the first stage of the examination, the logical thinking (quantitative, spatial and verbal reasoning), foreign language and computer science skills of the bachelor applicants were assessed through the paper-based test examination conducted on February 25, 2018. Those who met the terms of the admission competition, gained the right to participate at the second stage of the examination.
- At the second stage of the examination, the knowledge of the bachelors in the sphere of their specialities was assessed by means of the paper-based test examination on June 3, 2018. The bachelors who selected certain admission programmes answered in written form the questions presented to them. The bachelors who favoured specializations requiring aptitude took aptitude examinations instead of test examinations.

After the SEC reported the results of the second stage of unified admission examination to graduate programmes of higher education institutions and Azerbaijan National Academy of Sciences, test takers were able to choose specializations. Specialization choice process was eligible only for those who met minimum requirements set by the SEC. Applicants were able to choose up to 20 specializations.

Residency Education

The unified admission to the residency has been implemented by the SEC by means of test examinations in 2018. The rules on admission to residency, admission programmes, explanation of some test items found complicated by the candidates and samples of test items on the basic and major subjects were presented in the first and second issues of “Rezidentura” journal in January, 2018. Specialities meant for admission, the number of the enrolment openings, admission scores were published in the third issue of “Rezidentura” journal.

The electronic application to the residency was implemented from February 15 to 22, 2018 and 1092 candidates filled in applications to participate in the examination. The admission took place in two stages:

- At the first stage, the basic knowledge of the candidates in the sphere of the higher medical education was assessed;
- At the second stage, their knowledge of speciality was assessed.

The first and the second stages of the examination were conducted on April 1 and July 8 respectively. 631 residency applicants gained the right to participate in the admission competition; 525 persons participated in the speciality choice. Consequently, 442 candidates were admitted to the residency. As soon as the major selection process finalized, the results were reported to the public online and via the fourth issue of the “Rezidentura” journal.

Admission to Vocational Education and Training (VET) Institutions (on the Basis of Complete Secondary Education)

The student admission to VET institutions on the basis of complete secondary education for the academic year 2018-2019 was implemented on the basis of the points scored in the school-leaving examinations, in accordance with the “Admission Rules”. Those who finished the secondary school in previous years took a separate examination.

In both school-leaving and admission examinations, applicants answered 90 questions altogether on Native language, math and foreign language. The correct answer to each question was evaluated with 1 point. Thus, the maximal result of the admission examination to the secondary vocational education institutions on the basis of complete secondary education was determined as 90 points, with 30 points in each subject.

The speciality selection for VET institutions on the complete secondary education basis was held in the period of August 16-20, after the results of the admission examinations to the higher education institutions were reported, in the same period when applications to the vacant openings occurred. The applicants had an opportunity to apply for the specialities of both - the vacant openings in the higher education institutions and VET institutions. The applicants could choose the codes of 20 possible openings from the two education stages in their electronic applications. Applicants who scored minimum 30 points (minimum 8 points on the native language and mathematics) could participate in the choice of specialities of VET institutions.

Admission to Vocational Education and Training (VET) Institutions (on the Basis of General Secondary Education)

For the years 1995-1998 the admission of students to VET institutions on the basis of general secondary education was carried out by the SSAC in a centralized way, but for 1999-2004 this process was fulfilled by VET institutions themselves. Since 2005 the realization of this process has been entrusted to the SEC again.

The electronic application to VET institutions on the basis of general education was implemented from March 1 to March 27, 2018. Admission rules, the call for applicants, the list of subbachelor degree programmes were published in the 3rd issue of “Abiturient” journal.

Applicants who graduated from general secondary education institutions in previous years sat examinations on the subjects of native language and mathematics, while graduates of the current year didn't participate in admission examination and participated in the competition on the basis of the results they gained on relevant subjects in school-leaving examination (on the basis of general secondary education).

Applicants choosing specialities requiring aptitude, before confirming their application, registered for participating at the exams held by the Commissions for Checking Creative Abilities. Those who registered, participated in the aptitude examinations conducted by the SEC (both graduates of previous and current years).

During this aptitude assessment stage the examination results have been assessed as “pass” (eligible) and “fail” (non-eligible) and only the applicants getting “pass” have been able to choose the corresponding specialities requiring aptitude. According to the admission rules, the applicants were allowed to choose other specialities along with specialities requiring aptitude.

Speciality selection round was conducted when admission examinations finalized. Applicants with 40 and higher points were allowed to choose specialities (required minimum points for native language were 20 and for mathematics 10). Each applicant could choose up to 12 specialities of different VET institutions both on state order and paid basis. Applicants determined the sequence of speciality codes themselves.

Admission to VET institutions on the basis of general secondary education consisted of 9895 openings.

Totally, 8785 applicants were admitted to colleges and this number comprises 88.78% of the total quota.

School-leaving Examinations (for the 9th and 11th grade students)

The SEC conducted the final school-leaving examinations for the students finishing the general secondary (9-year) and the complete secondary (11-year) education in a centralized way. With the purpose of helping graduates before school-leaving examinations, test item samples on native language (on the Azerbaijani language for the graduates of Azerbaijani sector and on the Russian language for the graduates of Russian sector), math and foreign language or chemistry (only for the 11th grade students), the topics of the written work for the final examinations and assessment criteria have been presented on the website of the Centre.

Comprehensive measures have been taken in order to organize school-leaving examinations at a high level. The exams were grouped on regions and held on separate days. To ensure convenience of students, examinations were held not only in regional centres, but also in remote village schools. In regions examinations were held in different days.

Invigilators were chosen among regional school teachers for managing examinations. Before examinations the SEC staff held seminars for teachers in regions. More than 9102 teachers from general secondary schools and up to 737 specialists from different state agencies have become part of school-leaving examinations as invigilators and examination managers, respectively.

The 9th and 11th grade students sat the examinations in the first and the second halves of the examination day respectively.

The format and content of the school-leaving examinations

School-leaving examination for the 9th grade students was held in accordance with the requirements of the new educational programme (curriculum). The content of the examinations and the models of the examination tasks were identified in the scientific-methodological seminars with the participation of teachers of the educational institutions of the Republic of Azerbaijan and specialists of the Azerbaijan National Academy of Sciences (ANAS). The final examinations for the 9th grades were held in two stages.

In the first stage, 10 open-ended test items and 10 multiple-choice questions were presented to the 9th grade students in order to assess their reading and understanding abilities in native language and 10 open-ended test items in order to examine mathematical skills. In addition, the students wrote an essay on a voluntary basis, choosing one of the presented topics. It was compulsory to write an essay in order to get an honour certificate of general secondary education.

At the second stage of the school-leaving examination the 9th and 11th grade students were presented 30 and 90 questions respectively. In addition, 11th grade students performed essay writing on the given subject. The overall duration of the exam was 1 hour 30 minutes for the 9th grades and 2 hours 45 minutes for the 11th grades (2 hours 15 minutes for test items, and the remaining 30 minutes for writing an essay). According to the "Rules of conducting of attestation of those who are studying in educational institutions", the students studying in secondary English or Georgian language schools are required to pass the final exams only in maths for 9th grades and maths and foreign languages for the 11th grades (if foreign languages are not taught in general education institutions, the students take a test in chemistry).

At the first stage of the 9th grade final exams, each of the 10 open-ended questions on the Native language was evaluated with 2 points, each of the 10 multiple-choice questions was evaluated with 1 point, and 10 open-ended questions in the math were evaluated with 3 points. Thus, it was possible to collect maximum 30 points on each test block. At the second stage, each of the 30 test questions included in each of the test blocks on the Native language and math was evaluated with 7/3 points. At the second stage, the maximum score for each test block was 70. Thus, total results for each subject in the 9th graders' final examination (total sum of both stages) were calculated on a 100-point scale. In addition, the maximum score for essay was 10 points.

Each test item at the 11th graders' final examination was assessed with 1 point and incorrect test items did not impact the overall results.

Students who did not participate in the final exams for the 9th graders were not certified. 11th graders who did not participate in the final exams got "2". All pupils who have been examined have been evaluated (given certificates) regardless of the result of the exam.

E-services performed by the SEC

Work on the application of information and communication technologies (ICT) to the mass processes continued in 2018 intensively and new projects were implemented in this area. ICT has been applied to all stages of examination (admission examinations to the higher education institutions, master's level, residency and secondary vocational institutions, school-leaving examinations and admission examinations to the civil service). Hundreds of thousands of citizens have been provided with electronic services in these fields. Thus, more than 7 million 270 thousand e-services were performed by the SEC in 2018. E-services performed by the SEC in 2018 may be described as follows:

№	E-service	Number of service usage				
		I quarter	II quarter	III quarter	IV quarter	Total
1	Online admission of application forms (for undergraduate, graduate and residency levels)	37964	223140	24531	0	285635
2	Online obtaining of "Examination Participation Sheet" (Exam Pass)	347707	820313	225491	7756	1401267
3	Online speciality selection for higher and specialized secondary education institutions	0	15637	78751	0	94388
4	Information on examination results for applicants and participants of trial examinations via text message service or via Internet	75857	2332146	1213986	57067	3679056
5	Placement of graphic images of applicants' answer sheets on the applicants' individual pages while reporting their scores	18823	798701	110692	8013	936229
6	Online search of the number of codes of application form submitted for undergraduate admission	26198	3427	2823	2844	35292
7	Online registration for trial examinations	37840	60432	87	7192	105551
8	Online trial examinations	0	0	0	0	0
9	Online "Video Lectures"	179833	159995	41152	165300	546280
10	Purchase of the SEC "Payment cards" for registration for trial and admission examinations via text message and online	94462	44353	0	0	138815
11	Online purchase of publications of the SEC and their PDF versions	1008	7389	5704	382	14483
12	Application of the text message system to provide informative service for citizens	0	0	0	0	0
13	Online registration of citizens for the meetings (receptions) held by the SEC Chairperson and other responsible employees	37	31	71	24	163
14	Introduction of the service enabling the graduates to review information concerning their activity through the use of the SEC's "Student-Tracking" system	1745	6769	14511	1266	24291
15	Information on examination and interview results for civil service admission	0	0	0	0	0
16	Providing information from the Registry of Civil Servants	1688	2845	3271	4762	12566
17	Receiving applications providing information on civil servants' ethical conduct rules	0	0	0	0	0
18	Civil service internship calculator	0	1	11	10	22
	Total	823162	4475179	1721081	254616	7274038

Transparency in Testing and Admission Procedure

The SEC paid reasonable importance to informing the public completely and to providing transparency at all stages of the admission process. A short description of the measures carried out in this direction may be abstracted as follows:

- Availability of the examination content: admission programmes on subjects, explanation of difficult test items, samples of test models, test booklets used in the trial examinations, collections of test items, their electronic versions and other necessary methodical materials have been prepared and presented for the use of applicants;
- Regular coverage of all processes and difficult stages of the admission campaign online and by means of mass media;
- Press conferences and briefings held every week for the representatives of mass media in the Centre;
- Regular coverage of issues interesting for the public in the press and on TV programs by the SEC leadership and representatives during the admission campaign;
- Observation and coverage of each conducted examination by up to 50 mass media representatives;
- Coverage of the examination process in the SEC's website;
- Placement of special maps with indicators showing the addresses of examination buildings in the special issue of the "Abiturient" journal as well as in the Commission's website in order to help applicants to find examination buildings easily;
- Enabling the applicants to take the test booklets out of the examination building at the end of the admission examination with themselves in order to review their notes, to check their answers and to calculate their approximate scores till the announcement of examination results;
- Placement of up-to-date information on all urgent issues of admission campaign regularly in the issues of the "Abiturient" journal and in the SEC's website in Azerbaijani and English;
- Providing the information exchange service in the Centre's website and on Facebook social networking site for the purpose of answering instantly citizens' questions concerning admission examinations;
- Delivery of results of the admission and trial examinations to the applicants through the Centre's website and SMS service;
- Placement of graphic images of the answer sheets on the personal accounts of applicants;
- Regular expansion of the application of Internet as the most optimal variant of the interaction for information exchange with the public.

Consecutive Regional Meetings

Under the instructions of the President of the Republic of Azerbaijan, in accordance with the schedule offered by the heads of the central executive bodies, receptions of citizens by the Chairperson of the Board of Directors of the SEC were held in Salyan, Goychay, Ismayilli, Shaki, Tovuz, Lerik, Imishli, Guba, Khizi regions and also in Mingachevir and Ganja in 2018. People, residing in the surrounding regions participated in these meetings. Information about receptions was given via Internet beforehand.

During these meetings such issues were discussed:

- Difficulties encountered during the educational process in higher and secondary specialized education institutions, including problems of paying tuition fees;
- Application to higher and specialized secondary education institutions;
- Content, organization and technology of admission and aptitude examinations;
- Admission examinations conducted separately for the graduates of previous and current years;
- Admission quota, the terms of the competition, speciality choice;
- Procedure of preparation of examination materials, importance of involving teachers from regions in this process;
- Duration of admission examinations;
- Intended innovations in the admission and school-leaving examinations;
- School-leaving examinations;
- Final assessment rules of students' knowledge (Grade IX) in general secondary education level according to new education programmes (curricula)
- Opportunities for the youth to get education in foreign countries;
- Secondary higher education;
- Student transfers;
- Methodological materials for applicants in order to prepare for admission examinations independently (without tutors);
- Requests and appeals on recruitment and other issues.

During these meetings requests of citizens were listened to carefully, many problems were resolved on the spot, while others were taken into consideration for further investigation. Applications that were not within the competence of the SEC were registered in order to be forwarded to the relevant organizations in order to take necessary measures.

Preparation of new items and their evaluation criteria according to the new educational programme (curriculum)

Preparation of examination materials

Preparation of the materials related to the content of the examinations is governed by the "Statute of the State Examination Centre of the Republic of Azerbaijan", with regard to the content of final exams, military lyceums and bachelor's degree admission examinations (programmes for exams, exam models, new type of assignments). Materials were developed and scientific-methodical monitoring (assessment) of manuals and textbooks for all educational institutions providing general education was carried out.

Seminars (272 in the city of Baku and 60 in the regions) were held in Ganja, Shirvan, Salyan, Neftchala, Sheki, Lankaran, Barda, Goychay, Khachmaz and Baku. The main aim of these seminars was to deliver the new model that will be used in the school-leaving examinations. Plenary sessions of the workshops were broadcasted live on the Internet. Video files are uploaded in "Derslik Portali" (*derslik.edu.az*). At present, the number of visitors of the "Derslik Portali" is reaching into three million.

Scientific-methodological seminars on relevant subjects were organized for the preparation, discussion and improvement of the materials related to the content of the examinations. Teachers of the secondary and higher education institutions of Baku and Sumgayit, specialists of ANAS took part in the seminars. As a result of the discussions, programmes and models were developed for graduation and admission exams. These materials were published in the first issue of "Abiturient" journal. Thus, graduates had a preconceived idea of what types of items would be used in the graduation and admission examinations. Each of the test items used in the admission examinations has been analyzed in terms of content, relevance and difficulty levels based on statistical indications of examination results. The methodical recommendations for the explanation of those assignments have been prepared and published in the second issue of the "Abiturient" journal.

Booklets prepared for the 5th-11th grades by the SEC ("Chemistry", "Mathematics", "Physics", "Geography", "History", "Literature", "The Azerbaijani language", "The Russian language", "The English language", "English-Azerbaijani dictionary", "Spelling dictionary of the Azerbaijani language") were analyzed in comparison with the textbooks used in the general education institutions of the Republic of Azerbaijan. While improving the content of these booklets all novelties and changes in school textbooks, notes and suggestions made during scientific-methodological seminars were taken into account.

In January and February 2018, in accordance with the order of the Ministry of Education of the Republic of Azerbaijan, scientific-methodological monitoring and evaluation of 72 textbooks (textbooks and methodological aids for teachers) for the 10th and 11th grades of general education institutions prepared on the basis of new educational programme (curriculum) were analyzed and assessed. Each textbook has been analyzed on 5 parameters (content of the textbook; language and writing style; design of the textbook; scientific-methodological compatibility of exercises; content of methodological aids for teachers (Teacher's Book)). The final commentaries prepared as a result of the evaluation were sent to the Ministry of Education.

Courses organized by the SEC for teachers

Preparatory courses on the Azerbaijani language, the Russian language, mathematics, chemistry, physics, biology, history, geography and foreign languages were organized in connection with the preparation, examination and verification of assessment materials based on new curricula. The courses were attended by the final year students studying on the relevant subjects, teachers, methodologists and pedagogical staff of higher education institutions and graduate students trained in those institutions. So far, 40 courses have been organized in 23 regions of Azerbaijan (Salyan, Goychay, Shaki, Bilasuvar (2 times), Barda, Lankaran, Shirvan, Khachmaz (2 times)) and 798 successfully passed the course. These persons can cooperate with the SEC as a marker in checking examination materials, they can also compile assessment materials for the examinations.

International Partnerships

In November, 2016 the SEC joined the project "Support to the continuation of reforms in the civil service system of Azerbaijan", implemented jointly by the Lithuanian partners (Lithuanian State Secretariat, State Service of Lithuanian Affairs and the European Social Fund Agency) within the framework of the EU Twinning instrument. In total, 280 civil servants were involved in 4 seminars and 4 trainings. The project consists of 4 components:

1. Classification of civil service positions in accordance with the content of functions;
2. Improvement of civil service recruitment system;
3. Improvement of civil servants' performance evaluation system;
4. Preparation of proposals on improvement of system of payment of civil servants' compensation.

The SEC continued its work on the Public Administration Reform Panel within the framework of the First Platform of the European Union Eastern Partnership (EU) program of "Democracy, Good Governance and Stability". Within this context:

- On April 20, a seminar on "Functional and Institutional Analysis, Organizational Structure of State Institutions" was held in Tbilisi, Georgia. The event was attended by representatives of the EP countries (Azerbaijan, Georgia, Armenia, Ukraine, Belarus and Moldova), representatives of state organizations of Georgia, non-governmental organizations, international organizations and EU member states. The representative of the SEC participated in the event.

- A seminar on "Providing accessible, transparent and efficient public services on the basis of a single window system" was held in Baku on September 21. The purpose of the event was to inform the representatives of the EP countries on the innovations applied in the public services in Azerbaijan, increase public confidence in government agencies and share the experience of our country on the services provided by state agencies as well as inform the local participants about the experience of the EP countries in this field. Representatives of state organizations, non-governmental organizations, representatives of the European Union in the Republic of Azerbaijan and the Centre took part in the event along with the EP countries (Belarus, Ukraine, Georgia and Moldova). Totally 50 people took part in the event.

- Training on "Strengthening the Human Resources Management System in the Civil Service" was held in Warsaw, Poland, on 24 September. Representatives of the SEC made presentations on "Types and methods of professional development and training in Poland".

- On November 22, in Kiev, Ukraine, the National Agency for Civil Service of Ukraine held a seminar on the topic "Effective management of technical assistance" within the framework of the "Government Strengthening" Platform of the EU Eastern Partnership Programme "Strengthening the Institutions and Good Governance" Equality ". The main purpose of the event was to discuss the issues of ensuring and implementing equal rights for men and women at the central and local levels in civil service and local self-governance bodies. At the seminar, the representative of the Centre made a presentation on "Gender aspects of civil service: legal base and statistical data".

- Seminar on "Price strategy as an integral part of the strategic planning process" was held in Kiev, Ukraine on December 6. The main objective of the workshop was to discuss the implementation of the pricing strategy, which is an integral part of the strategic planning process in the Eastern Partnership countries and EU member states in the context of the effective development of the public administration system and the state financial control system and other relevant issues. The event was attended by government officials of the Eastern Partnership countries of Ukraine, the Ukrainian Presidential Administration, the Secretariat of the Ukrainian Cabinet of Ministers, the Ukrainian Supreme Assembly officials, EU member states, Montenegro, international organizations, citizens responsible for the implementation and coordination of the pricing strategy, representatives of public institutions, international and Ukrainian experts.

The SEC has also used the capabilities of the Technical Assistance and Information Exchange (TAIEX) instrument within the framework of its cooperation with the European Union. Thus, the SEC employees participated in a study tour organized by the European Commission Technical Assistance and Information Exchange Instrument in partnership with the Cambridge University in the UK on September 17-21. The main purpose of the visit was to get acquainted with the conditions created for individuals with physical disabilities in the UK, to learn about the special tools used and to investigate the use of these tools in the exams held by the SEC. The meetings were attended by representatives of different British government agencies (Quality Board, British Standards and Inspection Agency, local educational institution) and Cambridge University. Presentations and exchange of views were made on the themes:

- language exams and candidates with special requirements;
- preparation of test items for candidates with special needs and preparation of teachers;
- organization of exams;
- policy and legal environment for those with special needs;
- monitoring of examinations and monitoring of used test items and so on.

In 2018 the SEC continued its cooperation with the Regional Hub of Civil Service (Regional Hub) in Astana. The Regional Hub was established by the Civil Service Agency of the Republic of Kazakhstan and the United Nations Development Program, and a Memorandum signed by the participating States (including the Republic of Azerbaijan) on March 15, The purpose of creating the Regional Hub is to establish an institutional network between participating states, which will conduct continuous knowledge and expertise in civil service field. Chairperson of the Board of Directors of the SEC M.Abbaszade is a member of the Regional Hub Steering Committee.

Within the framework of the Regional Cooperation in 2018:

- On March 16, a conference titled "Civil Servant's Wage System: Experience of Regional Countries" was held within the 5th anniversary of the Civil Service Regional Hub, located in Astana, Kazakhstan. Deputy Chairman of the Board of Directors of the Centre Bahram Khalilov attended the event. The aim of the event was to share experiences on

civil servants' wage system of the member states of the Regional Hub, exchange experiences and ideas on the solution of common problems existing in this area.

- Seminar on "Modern Challenges in Public Services and the Role of Cooperation in Their Solution" was held in Skopje, Macedonia on October 25-26. The event was organized jointly by the Regional Office for Civil Service in Astana and the Ministry of Information Management of the Republic of Macedonia. The Executive Director of the SEC participated in the event. The purpose of the workshop was to highlight the role of partnership in addressing contemporary challenges by providing countries with collaborative experiences and learning lessons for development of civil service. The event brought together academic staff and experts from different countries, including Regional Rural Advisers, the Balkans, and other regions to share their experiences. At the seminar, the representative of the Centre made a presentation on "The Role of International Cooperation in Modern Problems of Civil Service and Their Solution".

In 2018, the SEC continued its cooperation with the PADOS II project funded by the Finnish State Administration Institute (HAUS), funded by the Finnish Ministry of Foreign Affairs. "PADOS II" Project covers the issues of modern leadership and capacity building in the field of state governance of the CIS countries. "PADOS II" is a project consisting of various events designed to enhance cooperation with both Finland and the state of the two countries in the field of capacity building of civil servants of each state.

During 2018, the Centre continued working with a joint project on "Improving the activities of internal control agencies in state bodies" implemented by the European Union (EU) and the SIGMA (Governance and Management Improvement Support) jointly initiated by the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD).

- On June 28, the next event was held within the framework of the project. The SIGMA experts discussed the standards of public administration, basic principles, criteria, institutional control procedures, quality assurance, and selection of human resources based on the competitiveness model for structural divisions. international experience has been presented, discussions with representatives of structural divisions that perform internal control functions in the state bodies of Azerbaijan.

The SEC is closely cooperating with the International Association for Education Assessment (IAEA) founded in order to establish intergovernmental cooperation in the field of knowledge assessment, exchange of experience in this area, and drawing up new assessment methods and is a permanent member of the organization.

- From 20 to 21 February 2018, the SEC's employee took part in the Annual Meeting of the International Association for Educational Assessment (IAEA) in Bangkok, Thailand. Vali Hussein, head of SEC's Strategic Development and Project Management Sector, made a presentation on preparations for the planned event on "Assessment and Decision-Making: Individual and Institutional Solutions" in Azerbaijan, and answered questions from members of the Board. The main part of the presentation covered the topic of the conference, sub-themes, guest lecturers, location of the event, country presentation and general training.

- The International Association for Educational Assessment (IAEA's) 44th Annual Conference on Assessment and Big Data was held in Oxford University's Education Evaluation Centre in Oxford, UK, from 9 to 14 September 2018. The delegation headed by the Chairperson of the Board of Directors of the State Examination Centre, Maleyka Abbaszade, attended the conference. During the conference, a number of interesting reports and presentations were listened to and professional experts in the field of education and assessment representing different countries exchanged views and experiences on topical issues. The members of our delegation took an active part at the conference and shared their views on the issues discussed at the plenary meetings. It was also informed about the 45th annual conference of the International Association for Educational Assessment to be held in Baku in 2019.

An international conference on "Quality Assessment at Different Levels of Education" was held in Dushanbe, Tajikistan, on October 19-20, 2018. The 7th annual conference of Eurasia Association for Quality Assurance in Education was held in Dushanbe on 19-20 October, jointly organized by the Association and the National Test Centre under the President of the Republic of Tajikistan. The theme of the conference was Quality Assessment at Different Levels of Education. Members of the Association, CIS experts, representatives of various international organizations and agencies involved in quality assurance in education attended the conference. The conference was attended by Natig Aliyev, head of the Department for Development of Assessment and Measurement Materials of the SEC. Different levels of education - quality assessment in preschool, secondary and higher education - were discussed at the conference. Issues related to assessment in different levels of education, their effectiveness, existing difficulties, the use of an appropriate form of assessment during verification and other questions were discussed at the sessions.

On November 7-10, 2018, the delegation headed by the Chairperson of the Board of Directors of the SEC, Maleyka Abbaszade, participated in the 19th annual conference of the European Association for Educational Assessment (AEA-Europe) held in Arnhem and Nijmegen, the Netherlands. The conference was organized by CITO, which has long contributed to the development of the field of educational assessment in the world and has been continuously cooperating with the SEC (former SSAC). One of the partner organizations of the event was the State Examination Centre. The event was attended by Maleyka Abbaszade, Chairperson of the State Examination Centre, the 45th annual conference of the International Association for Educational Assessment in Baku, which will be held in Baku in 2019, as

well as evaluating education projects in Europe (assessment models and newer entrance exams) and exchanged views on the current situation.

On August 27, 2018, the Chairperson of the Board of Directors of the SEC, Maleyka Abbaszade, held a bilateral meeting with the representatives of the ETS Global. One of the main goals of the meeting was to increase the propaganda of TOEFL exams in Azerbaijan, as well as to prepare for the TOEFL exam. Academician and State Relations Coordinator Zeynep Kaptan and Business Coordinator Simla Yuceak attended the meeting. Representatives provided extensive information on the organization's activities, particularly the TOEFL exam, and discussed the prospects of cooperation with the SEC. One of the main goals of the visit was to highlight the fact that TOEFL exams have been expanded in Azerbaijan, as well as the preparation for the TOEFL exam.

On 20 September 2018, Chairperson of the Board of Directors of the SEC M. Abbaszade met with the delegation led by the State Secretary of the Republic of Lithuania Mr. Algirdas Stonkaiet. The main objective of the visit was to establish relations between the State Examination Centre of the Republic of Azerbaijan and the Government of the Lithuanian Republic within the framework of the Twinning Instrument of the European Union, the project "Support to the Reform of the Civil Service System in Azerbaijan", the State Examination Centre and the relevant government agencies of the Lithuanian Republic, as well as between Lithuania and Azerbaijan and other issues of cooperation. The chairperson spoke about the development of relations between Azerbaijan and Lithuania in various fields, including the field of civil service, stressing the importance of cooperation with Lithuania within the framework of the project "Support to the continuation of reforms in the civil service system of Azerbaijan". During the meeting, it was also informed about the general course of the project, issues resolved within the framework of the project, implemented measures and achieved results.

The SEC continues to organize paper-based SAT exams in partnership with the College Board - Higher Education Admissions Council with the support of the US ETS (Educational Testing Service). Thus, SAT exams in 2018 were held five times: in January, May, June, October and December. The TOEFL IBT exams were also held in 2018 by the SEC, which was launched in December 2016 with the support of ETS and "Prometric" and continued in 2018.

The statistics for SAT and TOEFL IBT examinations in 2018 was as follows:

Name of Examination	Number of examinations	Number of participants
SAT (SAT including the subject)	5	167
TOEFL IBT	5	22
PTE Academic	18	45
CIA	5	5
Microsoft	1	2

One of the main directions of existing cooperation between the SEC and Cambridge English Language Assessment is the evaluation of the English component used in the first stage of the admission examination to the graduate level held by the SEC. In this regard, the English language testing and monitoring materials were monitored and the organization provided recommendations based on international experience. Negotiations on the next phase of the project are under way and it is planned to carry out activities in the next phase of the cooperation in 2019.

Conclusion

Finally, this summary is not enough to express the large-scale activities of the SEC. There is more information in the 12th issue of "Abiturient" journal, which contains the descriptive statistics and a set of comparative analyses based on the results of admission and school-leaving examinations. A particular emphasis is given to the recommendations of each chapter, which describes the current state and quality of education in the country per high school and university. Additionally, there are charts on various regional performance indicators of high schools, diagrams of admission rates of all universities on each level of education. At the end, an overview is provided on the monitoring of textbooks, a presentation of "Student Tracking System", a list of available print matter, published by the "Abiturient" publishing house, and series of national and international events the SEC participated in.

Translator: K.T.Hasanova;

Editor: M.A.Akbarli.